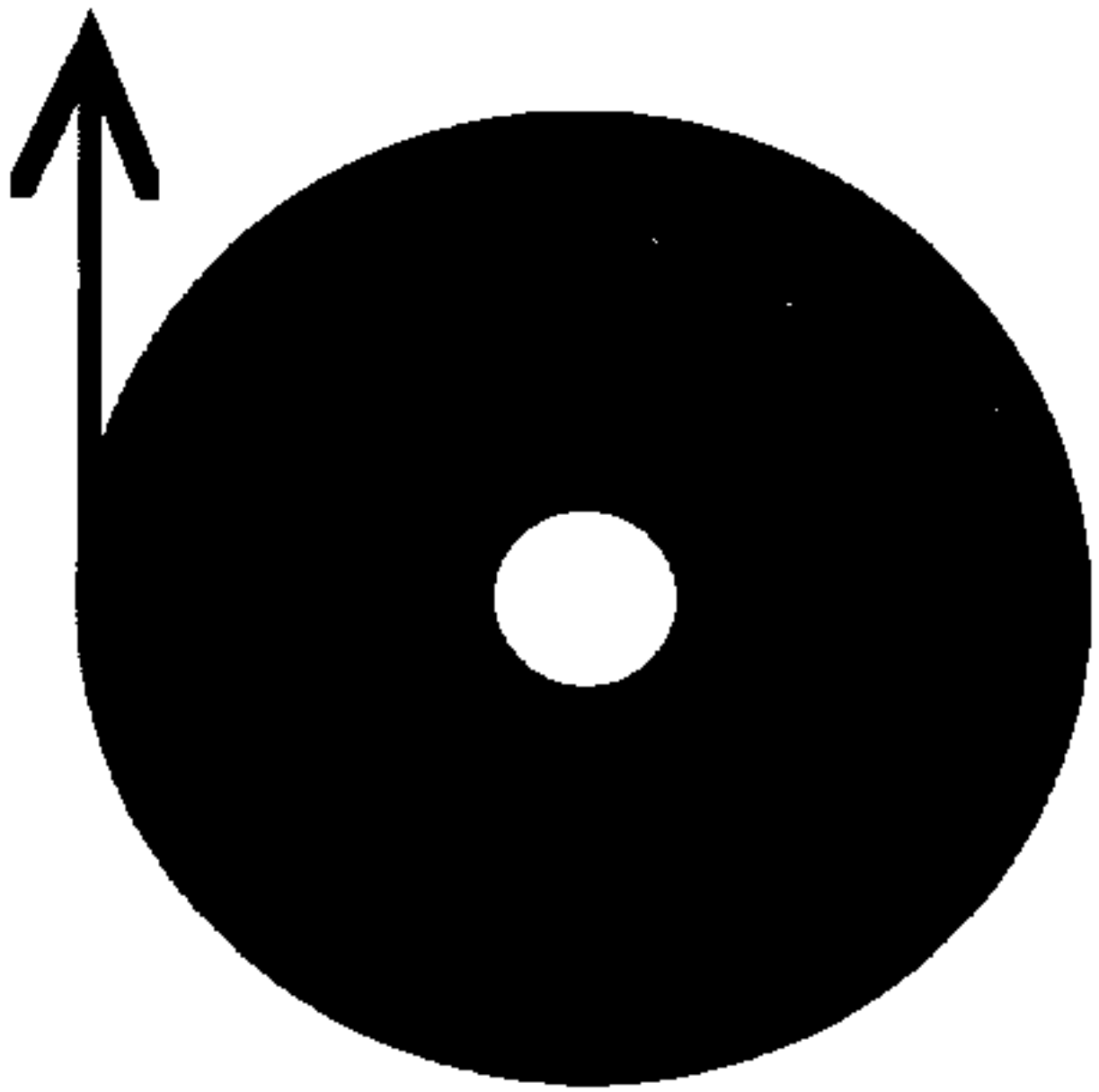

RED: 10 X

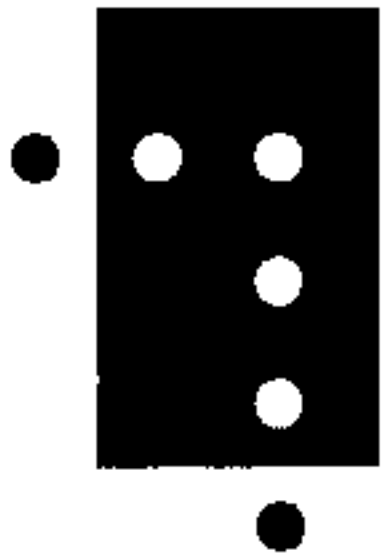

Nasjonalbiblioteket

Nasjonalbiblioteket
National Library of Norway
Rana Division
N-8607 Mo i Rana
Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12

LØGTINGS-TIDINDI

1961

Lögtingstíðindi

1961

TÓRSHAVN 1963
DAGPRENT

INNIHALD

ÓLAVSÓKUTINGIÐ 1961

bls.
Tingsetingin VII
Tingmenninir VIII
Frágreiðing frá lögmanni 1
Tingnevndir 19

LÖGTINGIÐ

Lögtingshús 344

LANDSFYRISÆTI

Landsstýrismál 110

ALMENN MÁL

Broyting í lög um fólkapensión 38
Avlamispensión 40
Broyting í lög um almenna forsorg 41
Broyting í lög um barnatilskot 43
Býti av Föroya parti í avlamispensión 103
Studningur til samkomuhús 311
44 tíma arbeiðsvika 350

DÓMSMÁL

Landsrætturin 192
Broyting í borg. straffilóg 222
Broyting í lög um rættarstöði hjá börnum 226
Broyting í rættargangslógini (faðirskapssök) 228
Broyting í rættargangslógini 229
Djóravernd 258

FÍGGJARMÁL

Fíggjarlögtingslög 1962/63 21
Uppkrevjing av posttolli 101
Býti av avlopi hjá happadráttinum 107
Broyting í toll-lógini 191
Rentan av láni við panti í fastari ogn 195
Frígoymslur 206
Landsskattur og kommunuskattur 259
Skattur til landskassan 273
Góðkenning av almennum rokuskapum 311
Broyting í lóg um happadrátt 257
Húsið á skansanum 319
Flutningsstuðningur til kolaframleiðarar 336
Endurgjald fyri grund undir oljugoymslum 345

HEILSUMÁL

Dronning Alexandrines hospital 96
Broyting í læknaskipanini 340
Röntgentól til læknadömir 343
Sjúkhússtýrir 351

KIRKJUMÁL

Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin 1962/63 173

KOMMUNAL MÁL

Tinglýsingarlóg 120
Matrikuleringarlóg 121
Broyting í lóg um Tórshavnar býarstýri 269

LANDBÚNAÐARMÁL

Djóralæknalön 52
Eftirlön til fyrrv. djóralækna 56
Djóralækni 111
Innflutningur av eplum 218
Mjólkastudningur 220
Heimagjördar ullvörur 256
Lán til keyp av seyði at sleppa 270
Útflyting av ull 280

LÁNSÁBYRGDIR OG LÁN

Veðhald av láni til agnkeyp 32
Eykalán og eykastudningur til nýggj fiskiför 41

Veðhald av láni til S.E.V. 65
Veðhald av lánum til smærri idnaðarvirkir 198
Lán til húsabygging 203
Stuðling av vinnuligum framburði 209
Veð í veiðu 212
Kurslán 221
Ábyrgd av útgerðarlánum til útróður í Grönlandi 272
Ábyrgd av láni til Sumbiar kommunu 278
Veðhald av lánum til smærri idnaðarvirkir 296
Lántöka (studning S.E.V. og elfelagið Suðuroy) 299
Ábyrgd og studningsveiting tit elfelögini S.E.V. og Suðuroy 300
Ábyrgd til Fuglafjarðar kommunu 310
Lán til umvæling av fiska- og turkivirki 346
Ábyrgd av láni til Tórshavnar kommunu 348

NAVNAMÁL

Navnalóggávan 181
Föroysk navnalóggáva 191

SAMFERÐSLUMÁL

Projektering av tunnel í Norðoyum 59
Nýtt strandfaraskip 72
Umbygging av Smirli 78
Nýggj ferðslulóg 106
Lóg um vegamál 123
Havnargerð á Sandi 127
Dýping av Streyminum 169
Vegurin Fútaklett-Oyragjógv 214
Vegurin Hvalba — Sandvík 217
Vegurin Oyndarfjörð — Hellurnar 237
Nýtt strandfaraskip (Vágarnar) 238
Nýtt strandfaraskip (Mykines) 239
Vegasamband Bötur — Gásadal 253
Vegir til Sunds og Kaldbaks 254
Skip til strandfarasiglingina 261
Projektering av vegabygging 286
Vegir og lendingar 313

SJÓVERJUMÁL

Sjómanslóg 29
Broyting í lóg um endurnýgging av skipaflotanum 50

Minstalön og viðbót til útróður í Grönlandi 75
Broyting í lóg um fiskavraking 79
Vaktarskip 91
Vaktar- og bjargingarskip 93
Broyting í lógini um endurnýgging av skipaflotanum 94
Uppskot til avgerðar um endurnýgging av skipaflotanum 95
Vaktar- og bjargingarskip 125
Minstalön, prísviðbót og frítíðarlön 129
Kanning viðv. fiskirakstrinum 138
Broyting í lóg um endurnýgging av fiskiskipaflotanum 143
Skeið á sjómansskúlanum í radar 168
Föroyskt mál í skipaeftirlitinum 168
Uppskot til samtyktar um «Leiv Óssursson» 171
Yvirföka av trolaranum «Leiv Óssursson» 175
Maskinskúlin 199
Hækking av viðbót til útróðrarfisk 231
Fiskimarkið 236
Bygging og rakstur av fiskiídnaðvirkjum 241
Studul til royn við kraftblokki 250
Kokkaskúli 258
Leivur Óssursson 276
Minstalön og prísviðbót 282
Broyting í fiskivinnulógini 1893 309
Sunnudagshvíld á föroyskum skipum 317
Millumtinganevnd í fiskimarks- og felagsmarknaðmálinum 352

SKÚLAMÁL

Studentaskúlalærararlönir 33
Studentaskúlabygningin í Hoydölum 74
Fyriskipan um gymnasieskúlar 149
Skúlabókasövn 338

TELEFONMÁL

Frágreiðing frá nevndini í telefonmálum 60
Telefonsamband millum Sandoy og Skúvoy 151
Telefonsamband við Suðuroy 171
Telefonsamband í Suðuroy, Sandoy og Skúvoy 186

TRYGGINGARMÁL

Broyting í vanlukkutryggingarlógini 155
Sjúkatryggingarmál 266
Lívstryggingarvirki 320

TÆNASTUMENN

Broyting í dænastumannalógini 274

VAL AV NEVNDUM OG MONNUM

Val av nevndum og monnum 233

VERJUMÁL

Kjarnorkuspreingingarnar 92

VINNUMÁL

Vörumerkir v. m. 30
Felagsmarknaðurin 81
Landshandil 161
Studling av föroyskum arbeið 223

Tingið var inni í 67 dagar og hevði 94 fundir.

Ólavsökutingið 1961.

Ár 1961, ólavsökudag kl. 13 var Föroya lögting sett. Tingformaðurin frá seinasta tingi, J. F. Øregaard lýsti Ólavsökutingið at vera sett sambart skriv frá lögmanni d. 17. juli 1961.

Tingmenninir vóru:

Hákun Djurhuus, Klaksvík, ff.
Johan Simonsen, Klaksvík, tf.
Poul Jacob Olsen, Klaksvík, jv.
Samuel Petersen, Klaksvík, sj.
Johan Poulsen, Strendur, sh.
Jens Chr. Olsen, Toftir, sb.
Frederik Hansen, Söldarfirði, tf.
Jógvan Högnesen, Fuglafirði, tf.
J. Fr. Øregaard, Gölu, jv.
Poul Petersen, Tórshavn, ff.
Hans Iversen, Kvívík, sh.
Sigurd Joensen, Tórshavn, tf.

Leon Joensen, Sörvági, sb.
Haldor Hansen, Sörvági, jv.
Vilhelm Nielsen, Sandavági, ff.
Trygve Samuelsen, Tórshavn, sb.
Marius Johannesen, Tórshavn, sj.
Hanus við Högadalsá, Tórshavn, tf.
Kjartan Mohr, Tórshavn, fb.
Jacob Lindenskov, Tórshavn, jv.
Knút Wang, Tórshavn, ff.
Erlendur Paturssson, Tórshavn, tf.
Johan P. Davidsen, Sandi, jv.
Johan Danbjörg, Porkeri, jv.
Peter Mohr Dam, Tvöroyri, jv.
Dion Nolsöe, Vági, jv.
Hemming Jespersen, Tvöroyri, tf.
Kr. Djurhuus, Tvöroyri, sb.
Andreas Djurhuus, Vági, sb.
Niels Holm Jacobsen, Hvalba, ff.

Sum tingformaður var J. Fr. Öregaard valdur og sum næstformaður Johan Poulsen eftir lutakasti við Sigurd Joensen.

Sum tingskrivarar vóru Jacob Lindenskov og Frederik Hansen eftir lutakasti við Jens Chr. Olsen.

Tingformaðurin bað tingmenn rópa eitt 9 falt hurra fyri kongi og eitt 3 falt fyri Föroyum.

3. november 1961 og 8. mars 1962 tók Hilmar Petersen sess á tingi fyri Johan Poulsen og 2. april sum varamaður fyri Jens Chr. Olsen, 9. november Reinhold Thomsen fyri Jens Chr. Olsen, 8. mars var Simun Pauli Poulsen í Vestmanna góðtikin sum varamaður fyri Sigurð Joensen, men bað um friloyvi og 10. s. m. var Poul Jacob Djurhuus í Kollafirði góðtikin sum varamaður, og 8. mars var Hans Jacob Ellingsgaard á Eiði góðtikin sum varamaður fyri Frederik Hansen.

Lögmansröðan á Ólavsöku 1961

Onnur tingsetan av hesum valskeiði er komin at enda og vit taka upp tríðju.

Hin seinasta var tann longsta, ið hevur verið. Men eg hugsi, at vit av sonnum kunnu siga, at hon var ein hin gróðurríkasta.

FISKISKAPURIN SVEJK

Alt bar tó ikki so væl í band, sum ynskiligt hevði verið.

Tað fall soleiðis meint, at fiskiskapurin á okkara gomlu leiðum stóreliga sveik eins og árið frammanundan.

Men tilíkum hendingum ráða vit ikki fyri.

HITT MEINASTA HÖGGIÐ

Aftrat hesum kom so hitt meinasta höggið, vit hava verið fyri, nevniliga skerjingin av veiðirætti okkara á fjarökjunum undir Íslandi og við Noregi.

Henda skerjingin hevur likasum gjört kravið um viðkan av okkara veiðirættindum í Grönlandi týdningarmiklari enn á nökrum sinni.

GRÖNLAND SUM ENDURBÓT

Landsstýrið legði eisini árar í sjógv fyri störri rætti í Grönlandi við tað sama, ið tað var sett.

Útbyggingin av Föroyingahavnini og stórviðkan av virkjunum har eru farin fram.

Tað var mikil broyting og mikið framstig, ið vóru vunnin í samráðingunum við ríkisstýrið og grönlendska landsráðið um grönlandsmálið. Grönlendskar havnir við nýggjum veiðiöki aftrat teimum, vit hövdu

frammanundan, rætt fyri ávísl bátatal at avreiða til kongaliga grönlendska handilin og fyri hesar bátar rætt til at veiða alla staðni, har ið grönlendingar veiða, öki, ið hava verið stongd áður.

Undir samarbeiðsstevnna viðvíkjandi Grönlandi fellur ætlanin at byggja stórvirki í Godthaabsfirðinum við KGH, föroyingum og dönum sum parlnarum, stórvirki, sum í leiðslu og handilsskapi skal standa óbundið av KGH og tí franíhjárætti, hetta virki hevur.

Fyrsta hurðin til samarbeiði við grönlendingar er skipanin viðvíkjandi föroyinga útróðri við avreiðing til tann grönlendska kongiliga handilin.

Væl hava föroysku útróðramennirnir til KGH fingið somu minstalönartrygging og prisviðbót frá lönjavningargrunninum sum fiskimenninir, ið arbeiði fyri egnu rokning haruppi. Men so hevur KGH sum viðurgjald ímóti hesum goldið vanligt avgjald til lönjavningargunnin og landskassans fyri tann fisk, sum hann hevur latið turkað í Föroyum. Talan hevur verið um eini 1400 fons. Hetta hevur givið nógv hundrað túsund í turkilön.

Ræsurnar eru sostatt viðkaðar munandi í Grönlandi, men mátið er at föroyingar og grönlendingar skulu hava sama rætt hvör hjá öðrum.

NORSKA SJÓÖKI

Viðvíkjandi fiskiskapinum á norska sjóökinum hevur landsstýrið eftir samráðing við teir könastu menn, ið hava fiskað haruppi, heitt á norsku stjórnina at vera okkum lagalig. Her er serliga talan um fiskiskap við Finnmörkina. Sleppa vit ikki at royna herímillum 6 og 12 verður snökt ómöguligt at royna har. Tað av fiskileiðum, sum er uttanfyri 12 mil har, er ov litið at vága eina so langa leið sum hagar upp.

Vit hava vónina um, at norðmenn vera okkum lagaligir.

Í ÍSLANDI

Skerjingin við teimum 12 milunum av okkara veiðirætti har uppi neit sum sagt okkum meinast.

Landsstýrið hevur tí haft í huga at fáa eina serstöðu í Íslandi. Her var serliga hugsað um fiskiskapin við snöri og snellu.

Men einki kundi gerast fyrrenn drátturin við bretar var vorðin greiddur.

So brátt sum stríðið millum íslendingar og bretar var lokið, vendi landsstýrið sær til uttanríkisráðið dauska at fáa samráðingar við Is-

lendingar í lag. Sama varð gjört beinleiðis yvirfyri Íslandi, við áheitan á íslendska sendiharran í Danmark harra Steffan Johun Steffansson um at fáa skipað fyri samráðingum um serlig veiðirættindi í Íslandi fyri föroyingar. Landsstýrið hevur eisini havt beinleiðis brevaskifti við íslendskan ráðharra um samráðingar og troðkað á at fingið tær í lag so skjótt sum mögulígt.

Seinast,ið tingið var saman samtykti tað at taka upp samráðingar við Ísland um munandi störri fiskirættindi har uppi.

So kom endaligt svar frá íslendsku stjórnini, at hon var fús at byrja samráðingar tann 17. juli.

Hesar samráðingar hava so verið við tí úrsliti, at föroyingar hava fingið fastan rætt at veiða við snöri og snellu alt árið á stórum ökjum kring Ísland innan fyri sjómarkið uttan á einum strekki í Vesturlandinum, har ið íslendingar vunnu minst við útflattninginum av fiskimarkinum. Summa staðni er veiðirætturin tíðarmarkaður í árinum. Men so væl er vunnið, at menn halda, at föroyingar nú kunnu reka vanliga snöris- og snelluveiðu haruppi, við Steinin, Grímsoy og á öðrum víðum ökjum norðan fyri, á Suðurlandinum, Austurlandinum og Vesturlandinum sum fiskilíkindini nú eru.

Rætturin fyri snöris- og snelluveiðu er ikki avmarkaður til ávist áramál, men er leypandi víðari og ætlaður at verða varandi, um tað so er 6 mánaðar uppsögn hjá báðum pörtum.

NEW FOUNDLAND

New Foundland liggur fjarast. Men har verður drivin störur fiskiskapur av öllum fiskivinnutjóðum á hesari hálvu. Vónandi verður fiskimarksspurningurin ikki at koma okkum tvörari har, enn tilfellið er í dag.

SJÓMARKSSTÖÐA

Sjómarksstöða landsstýrisins er óbroylilig 12 mil út frá heinum linjum. Hövuðsálitið hjá okkum er sjógvurin við Föroyar og uppi í Grönlandi.

NÝGGI FISKISKIP Í HÓPATALI

Men til at reka fiskiskap á so fjarum leiðum sum á fiskigrunnunum við Noreg, Bjarnoynna, Grönland og New Foundland krevjast stór skip og nógv skip.

Tað er tí betri eydnast at fáa til vega eina ilegginngarskipan til keyp og bygging av hesum skipum.

Og nógv skip eru komin.

Nógv eru við at koma.

Og hugur tykist stöðugt at vera at fáa nýggj skip.

Av stórum góðum skipum hava vit:

Línubátar: 24; aftrat hesum er 12 kontraheraðir, og eru fleiri felög í umbúna at kontrakta nýbyggingar.

Trolarar: 6 bræmnýggjar; av stórum hövdu vit frammanundan 6 og av gomlum nútímansgjördum 2 til fiskiskap og 1 til farmaflyting. Umfram tey línuskip, ið komin eru og sum menn eru við at kontrakta, verða onnur, sum væntandi vilja koma aftrat, og vilja vit av nýbyggningum og keyptum nýggjum skipum í 1962/63 soleiðis hava fingið til landi millum 50 og 60 og innan 5-ára skeiði eini 70-80.

Einstak av hesum sum Bakur, tað seinasta hjá Skipafelagnum, og Hoyvikingur eru útgjörd serliga sum frystiskip. Öll hava frystigreiðir til agn- og kalvafrysting og goymslu í störri og minni mun.

Summir trolarar hava fiskamjölsvirki umborð.

Við hjálp av realkredittstovnum, lán frá fiskaribankanum og studninginum, sum landskassin við lutvís peningi frá lánum, sum landsstýrið hevur tryggjað og lutvís við peningi á fíggjarlógini skuldu vit verið förir at tikið takið at veitt okkum nóg nógv skip til landið, um fiskimenn og aðrir, ið hava hug at fáa sær skip, kunnu veita til vega eginpeningin.

Tessvegna gluppu tey 30 belgisku skipini okkum av hondum, hóast alt eftir rættum skuldi verið í lagi at fingið tey. Frá belgisku síðu verður sagt, at tað var vanlukkan, ið við Kongostríðnum hálvdi seg yvir Belgiu, sum forðaði hesum stóra byggipláni at ganga út.

Men enn hevur sum sagt ikki staðist á hjá fiskimonnum og öðrum at fingið lán til skipabygglug, tá teir kundu greiða sín part.

Hóast talið av teimum nýggju skipunum er stórt, er vöksturin ikki so munandi, sum ein annars kundi hitdið, tí ein so stórur partur av teimum gomlu skipunum er lagdur vegna aldur ella dygdarloysi. Men tá ið tað er farið burtur av við upplegging, sum ikki kann ella ikki fær loyvi at halda fram við fiskiskapi, verður tann stöðugt vaksandi fiskiflotin at muna til lítar, so tann dagur kortini ikki er fjarur, tá ið vit hava nóg mikið av nýggjum skipum til okkara fiskimenn.

Tað hevur verið stuttligt at fylgja við, hvussu okkara nýggju skip hava kunna drivið lönandi fiskiskap við Föroyar allan veturin, ta tíðina tá ið okkara skip annars í gomlum dögum lógu fyri teymi.

SKIPABYGGING Í FÖROYUM

Spell bara, at vit ikki eru fyrireikaðir at byggja skipini sjálvir. Öðrvísi hevði verið, um teir menn, ikki á sinni í blaðgreinum og á annan hátt lögdu seg í buktina at forða, tá ið skipabyggningaspurningurin straks aftaná seinasta heimsbardaga var reistur á dyggum grundarlagi.

Spónur er kortini nú settur í greytin.

Hitt fyrsta stálskipið er liðugt frá föroyskari skipasmiðju og farið til fiskiskaps.

Og kjölurin er lagdur til tað næsta.

Talan er um at fara undir stórfikna skipasmiðju á Skála og at viðka og nútímansgera skipasmiðjurnar í Havn, Tvöroyri og kanska aðrastaðni við.

STUDNINGUR TIL SKIPABYGGING

Til frama fyri skipabygging her á landi er í gildi lög, sum veitir 80 % av farmagjaldinum fyri tilfar til skipabygging sum tilskot til avvarandi skipasmiðju. Haraftrat fær hvör skipasmiðja 6 % av skipsvirðinum í studningi til bygging av fyrsta skipinum og 3 % í studningi fyri komandi skip, hon byggir. Hesi 3 % endurrinda gott og væl 4 %'s umsetingarskattin.

Nevnd arbeiðir við spurninginum, um ráð eru til at veita beinleiðis studning til skipabygging út yvir 6 % studningin til fyrsta skipið og tann nevnda 80 %studningin fyri farmagjald.

Uppskot er ætlað at koma fram í hesu tingsetu, skipabyggingarstudninginum viðvíkjandi.

Um vit komu so langt, at skip vóru bygd á öllum okkara skipasmiðjum, vildi tað verið stórtakið mikla og bast arbeiðsloysinum millum skipstimburmenn okkara.

Skipasmið gevur eisini hópin av arbeiði til aðrar enn skipstimburmenn.

At byggja skip okkara sjálvir er ein so týdningarmikil spurningur at hann má verða lýstur út í æsir, og alt má vera gjört fyri at fremja hann, sum nationalökonomiskt er forsvarligt.

Men helst skuldu vit verið kappingarförir eisini á hesum öki.

«EGNSUDVIKLINGS»-LÓGIN

Hin stóra figgjanin av hesum stórtiltökum er möguliggjörd av Egnsudviklings-laanefonden.

Skipasmiðjan á Skála hevur tilsögn um 1,8 mill. Eisini er givin tilsögn um 2,7 millióna lán til frysti- og flakavirki her í Havn. Fleiri aðrar umsóknir um lán til frysti- og onnur idnaðarvirki eru inni hjá hesum lánigrunni.

Tað er ikki at ivast í, at lán verða játtað, um annars rakstrarlíkindi eru tilstødis á avvarandi plássum.

Erhvervslaanefonden av donsku marshallpeninginum, sum eisini varð settur í gildi fyri Föroyar, fór úr gildi, hevur lent til turkihúsabyggingina, ísvirkini og mong onnur virki, ið eru komin í lag, síðani kriggið hasaði av, nógvar milliónir. Fyri tveimum árum síðani lá hesin peningur um stívar 11 mill. og er vel størri nú.

Nú kemur Egnsudviklingslaanefonden hövuðssakliga at virka ístaðin fyri Erhvervslaanefonden.

Tingið hevur samtykt at sela serliga nevnd, ið er vald at vera landsstýrinum til hjálpar við planleggingini av virkjum og uppbygging av landi okkara við hjálp av «Egnsudviklings-laanefondens». Landsstýrið og henda nevndin í samarbeiði við «Egnsudviklingsraadet», ið hevur skipað fyri stórfingnu fyritökum í teimum sokallaðu arbeiðsleysnoyggjunum í Danmark, verða at loysa uppgávuna at gera ein landsplan til landsuppbyggingar og basan av arbeiðsloysinum hjá okkum.

IDNAÐARLÁN

Aftrat «Egnsudviklings-laanefonden», ið sum sagt er ætlaður fyrst og fremst at taka sær av teimum stóru landsuppgávum er möguleiki frá landskassanum at fáa veðhald fyri láni til smærri idnaðarvirki. Hesi veðhald kunnu til samans ganga uppí 200.000 um árið, og eiga at verða at halda fram í komandi tíðum.

Snörisvirki og húkavirki og onnur idnaðarvirki eru sett á stovn við veðhald frá landskassanum sambært hesa lóg.

Tað er ikki at ivast í, at markið fyri hæddini á hesum veðhaldum eigur at verða hækkað eftirhondini, sum törvurin til hesi lán veksur.

Nóg nógv skip til okkara arbeiðsföra sjófólk — her er ikki minst hugsað um farma- og ferðafólkaskip — og hin störst möguliga heimaidnað til fullfilvirkan av okkara fiskiframleiðslu, so hon kann verða seld til brúkarar líka at koma í kökin til húsmóðirina at nýta undir matgerð sini — tað er ein hövuðsuppgáva, ein av teimum mongu, sum landsstýrið fegið vil vera við til at loysa.

BÚNAÐARMÁL

Búnaðurin stendur í stað ella fer heldur aftur sum innlögulið í búsarhaldinum.

Hettar er stórt spell.

Tað er övugt og stórt landstap, at vit t. d. ikki dyrka so frægt av eplum og grönmeti og kjöti, sum vit brúka sjálvir.

Her má umskipan fáast í lag.

At vit skulu brúka okkara egnu framleiðslu, okkara egnu vöru, áðrenn vit fara út av landinum við dýrabarari valutu at keypa tað, sum vit annars makliga kunna gera sjálvi, er övugt. Hetta skuldi verið eyðsæð.

Ein landsandeilsskipan av söluni og keypinum av búnaðarframleiðsluni og tí, ið má verða flutt inn av búnaðararbeiðstólum, frø, löðum og öðrum, vildi gjört tað möguligt at brúkt okkara vörur fyrst, áðrenn innflutt verður. Við tollbyrgingum, sum onkur hevur skotið uppá, gerst tað ikki, bara av teirri grund, at verjitollur ikki er loyvdur sambæt avtalurnar í GAT og teimum 6 «og teimum 7».

Henda skipan skuldi sjálvandi ikki borið við sær, at tann stóra fjöldin, sum ikki er framleiðari, men bara keypari av landbúnaðarvörum, verður fyri tí, at vörurnar komu at verða dýrari, enn tær kunnu fáast við frium handli sum nú.

Framleiðsla okkara eigur at vera kappingarför. Men annars er í so mongum londum talan um prísjavnara annaðhvört við tilskoti til framleiðarin ella við prísviðbót til brúkarin.

Mest mögulig framleiðsla í landinum er gott hevróp hjá fólki, har ið inntöku trot ella ov lítil inntöka er.

Ein treytin fyri, at vit kunnu verða prískappingarförir, er at okkara landbúnaður verður mekaniseraður í so stóran mun, sum gjörligt er. Okkara land er meiri heyggjut og grýtngt enn flestu aðrastaðni. Tað krevjast kanska serlig mekanist amboð. Tað megu so okkara klóku búnaðarmenn leggja seg eftir at «konstruera», sjálvir ella at fáa sær kynstrigar kreftir at gera tað.

Tað kann ikki eita, at vit ikki duga ella kunnu.

Trupulleikarnir eru til fyri at vinna á.

HAVNA- OG VEGAMÁL

Lika undan valinum var hin stóri havnabyggingarplanurin upp á 36 milliónir samtyktur at gera soleiðis, at helmingurin skuldi rindast í 10 ár, og hin helmingurin í 20 ár, atvíkavíst við 1/10 og 1/20 um árið. Men

tað var ikki nóg nógvur peningur fyri ikki at siga eingin peningur settur á fíggjarlógini til hetta endamál.

Í landsstýrisins og samgonguflokkanna stóra pláni er peningur tryggjaður til hesa veldugu havnaætlan.

Summi av havnaarbeiðunum eru í gerð. Onnur eru undir fyrireikan at fara í gerð. Tessverri stendur á tí tekniska fyrireikingararbeiðinum. Okkara verkfröðingsskrivstova er ov illa mannað, serliga hevur hetta verið tilfelli seinastu árini, nú ið so nógv arbeiði, stórarbeiði, hava verið í gerð undir leiðslu av landsverkfröðingsskrivstovuni.

Vit megu so vitt möguligt royna at fáa arbeiðini detailprojekteraði og so útlisiterað, hvarvið vit kanska fáa arbeiðini gjörd biligari, og hvarvið vit ið hvussu er kunnu fáa fleiri verkfröðingar í arbeiði upp á tey ymsu projektini.

Enn eru stór strekki eftiri at gera av nýggjum vegi, til tess vit av sonnum kunnu siga, at vit hava eitt fullfíggjað vegasambaud bygdanna millum. Men tað er útí við at hava gjört hesar nýggju vegirnar, íroknaðar fjallasmogurnar í Norðoyggjum og Suðuroy og kanska aðrastaðni við. Mesti parturin av teimum gomlu vegunum eru tíðaróhóskandi og í veruliga ónýtiligum standi, ov smalir, fullur av holum, hyljum og knortlitum undirlendi.

Hesir vegir megu umafturgerast, breiðkast, slættast og gerast sterkir og helst asfalterast.

Hetta kostar alstóran pening.

Okkara verkfröðingsskrivstova talar um 70 -75 milliónir.

Tað er hvörjum manni eyðsæð, at hetta lakið kunnu vit ikki taka uttan við biligum og helst rentufrium lánum.

Vegagerðin vildi mangastaðni, har ið einki heimaarbeiði er, komið sum ein vælsignað hjálpandi hond í arbeiðsloysinum.

Státurin gevur milliónur í arbeiðsloysisstudningi niðri, meðan hann einki letur her.

Íleggingarhjálp til uppbyggiug av okkara landi er ein státsuppgáva, og arbeiðsloysisstudningsmál er ein social uppgáva.

Landsstýrið hevur reist spurningin yvir fyri státsministaranum um státslán til vegabyggingina og vegna umstöðurnar at veita renturnar sum eina eyka eingangshjálp at ajourföra vegabyggingina við hin partin av ríkinum og sum eina eykahjálp móti arbeiðsloysinum.

Tað er í umbúna at seta fram eitt fullfíggjað uppskot um fimmára vegaætlanir til fullfíggjan av vegagerðini, og at sökja státin um rentufrí ella heilt bilig lán at lúka hesa uppgávu. Fyri at eingin skal misskilja, verður at viðmerkja, at eingin endalig avgerð liggur tó fyri frá ríkisstýrisins síðu.

Sum praktisk upplýsing kann vera sagt, at fjallasmogan í Hvalbe-

Tvöroyri er farin í gerð. Fjallasnogan í Norðoyggjum er skitsuprojekterað. Skitsuprojektið metir arbeið at koma at liggja um 6,3 milliónir.

Oyggjarvegurin stendur uppá, at kommunurnar vera samdar um tann partin, ið tilkemur teimum at rinda. Men hetta verður vónandi nú at koma í lag. Landsstýrið kallaði avvarandi kommunur saman, og vóru teir frammöttu umboðsmenn kommunanna samdir um at viðmæla eitt uppskot til samtyktar á einum löggildum kommunufundi. Tílíkar samtyktir liggja fyri frá avvarandi kommunum uttan Havnar kommunu.

Ímeðan biðað hevur verið eftir eini endaligari samtykt frá kommununum, hevur landsverkfröðingurin skipað fyri, at tann partur av Oyggjarvegnum, ið gongur frá Kollafirði til Hósvíkar hevur verið í arbeiði við greiðum, ið vóru fluttar oman úr Mjörkudali til Kollafjarðar.

Um tað nú, sum vónað, gongur í lag við semju millum avvarandi kommunur, ið talan er um skulu vera um kommunanna partin av vegum frá Kollafirði til Mjörkadals, verður hetta oyggjarvegararbeiði byrjað nú á heysti komandi.

Játtað vórðu jú veðhald fyri láni at byggja Oyndarfjarðarvegin og Oyrargjáar-Fútaklettsvegin. Hesir vegir eru so at projektera og at fáa lán til. Tá ið tað er í lagi, verður arbeiðið at fara í gongd.

Frá landsstýrisins síðu verður gjört tað, ið möguligt er, fyri hesi vegarbeiði og onnur koma til veruleika.

Men peningaspurningurin og tann tekniska síðan av vegagerðini er alt annað enn sum fótur í hosu, so stór sum krövini eru í allar ættir eftir peningi.

STUDENTASKÚLIN

Frá studentaskúlamálinum er at siga, at ætlanin er at fara niðan í Hoydalar at halda skúla í sanatoriihúsinum. Fyrireikingar verða gjördar at byrja við eini kostardeild, so langt sum pláss er til tess. Kóki- og matgerðargreiðir eru falar. Talan verður at byrja við um einar 30 kostdeildarnæmingar. Har verður fyrst og fremst talan um bygdaskúlanæmingar, sjálvandi.

Tá ið skúlin við leikfimishöll er liðugur, leikvöllur gjördur — sprongt er niður gjögnum hamarin niðan fyri, so nú verður möguligt at drena flötuna, og verður tá möguligt at fáa har ein hin besta leikvöll, vit hava í Föroyum.

LESNAÐARSTUDNINGUR

Lesnaðarstudningur til studentar og onnur, ið lesa, er hesi hæði árini

hækkaður munandi. Meðan studenturin fekk at kalla ongan studning áður og mátti gjalda fyri skúlan sjálvan, er friur skúli nú, og næmingarnir koma summir, nú síðani Ungdommens uddannelsesfond eftir tilmæli frá landsstýrinum varð gjört galdandi eisini fyri Føroyar, upp í hálvtriðja túsund í lesnaðastuðningi. Her er stórbroyting hend, um ein tó enn ikki kann siga, at tryggjað er, at barnanna atstöður til lesnað ikki skal verða treytaður av peningapunginum, men einans av evnunum, ið barninum er givin. Viðari fíggjarlig ábót til lærlingar og lesandi er í landsstýrisins umhugsan.

SKÚLABYGGING

Bygging av skúlum er farin fram sum ongatíð áður í Føroya sögu. Tann eini stásiligi skúlin er tikin í brúk eftir annan, hæði í smærri og störri bygdum kring oyggjarnar. Og hópur av skúlum eru projekteraðir og við at fara til byggingar. Men eingin bygging er neyðugari enn hetta, tí góður skúli er hollasta grundarlagi hjá teirri uppvaksandi slektini at byggja og menmast á. Hildið verður fram við skúlabyggingini.

NÝGGJ SKÚLALÓG

Hin nýggja skúlalógin skal nú roynast. Vit, sum vóru við til at greiða atkvöðu fyri henni, hava góðar vónir um, at hon verður okkara börnum og skúlaskapi at hollasta gagni.

Einaferð var talan um centralisering av okkara skúlaundirvísing, serliga viðvíkjandi teimum hægri skúlunum.

Hetta er ikki hent. Tvörturímóti eru settir real- ella preliminerskúlar á stovn víða um landi. Her eru ymsar meiningar. Men eitt kunnu vit kortini verða samd um, at tað er eitt framstig, at so nógvir realskúlar eru settir á stovn, heldur enn ongar uttan realskúlin í Havn at hava. Tað er dýrur gripur fyri foreldrini at kunna hava börnini hjá sær longst möguligt.

LÆRARASKÚLIN

Læraraskúlaundirvísingin er við lóg umskipað, og er roynt at fáa hana á hædd við læraraundirvísingina í Danmark. Men okkum trýtur stöðugt hús til undirvísingina eins og ein venjingarskúla upp á einar 9 klassar.

Um beint í lötuni ikki kann sigast við vissu, at bygging fer í gongd nú

við tað fyrsta, liggur landið tó soleiðis, at vónir eru fyri, at vit innan stutta tíð hava hampiligan læraraskúlabygning við leikfimishöll og «övilsisskúla».

KVÖLDSKÚLI OG TEKNISKUR SKÚLI

Kvöldskúli og tekniski skúlin hava tikið rötur undir seg í slörri mun, enn flestir hövdu væntað. Á hesum ökinum eru hendar stórar broytingar og eru við at henda fleiri.

SKIPARASKÚLIN

Um stutta tíð hava vit skiparaskúlabyggningin lidnan við maskinhöll og öllum nútímans undirvísingarhentleikum, og hava vit so skipað okkum at kunna lúka alla navigatiónarundirvising og maskinmeistaraundirvising, sum menn kunnu geva í öðrum londum. Tá ið vit innan stutta tíð eru fult fyrireikaðir, kunnu vit lata úr navigatiónar- og maskinskúla okkara menn við öllum stigum av læru.

Her er talan um ein yvirtiknan part av okkara undirvising. Hann er vorðin dýrur. Men hann hevur so stóran týðning, at tað má verða goldið fyri hann tað, ið tað kostar, fyri at fáa menn full út á hædd við, hvat ið menn á hesum ökinum hava í hinum norðanlondunum.

SOCIALU LÓGIRNAR

Stórsta góða, sum er vunnið í seinastu árunum, eru tær socialu lógirnar, ið samtyktar vóru í fjör.

Landsstýrið vil seta fram lógaruppskot í hesi tingsetu um fulla ajourföring við socialu lógirnar í Danmörk.

Sambært hesi lógaruppskot vil pensjónarpeningurin til gomul og sjúk hækka mánandi, fyrst komandi 1. apríl 1962 og síðan ta seinastu hækkingina 1. apríl 1963.

Við fullari hækking vilja

hjón fáa	kr. 177,00 um mánaðin	— kr. 5.724,00	árliga
hjón, hvørt annað fær ..	kr. 368,00 um mánaðin	— kr. 4.116,00	árliga
stök	kr. 316,00 um mánaðin	— kr. 3.692,00	árliga
avlamisfólk, gift	kr. 428,00 um mánaðin	— kr. 5.736,00	árliga
avlamisfólk, ógift	kr. 376,00 um mánaðin	— kr. 4.512,00	árliga
einkja	kr. 316,00 um mánaðin	— kr. 3.692,00	árliga
+ fyri hvört barnið	kr. 80,00 um mánaðin	kr. 960,00	árliga

Hjálpin til treingjandi sambært forsorgarlógina vil verða um mánaðin upp til 85 % av pensjónarpeninginum.

Hjálpina til sinnisveik og onnur, sum eru í serforsorg rindar staturin alla, meðan pensjónin verður rindað av tí eina procentinum og restini við 4/7 frá stati og 3/7 frá föroyskari síðu, lögting og kommunum. Hinar socialu útreiðslurnar verða rindaðar við helmingi til hvönn teirra statin og Föroyar.

SJÚKRAHÚSBYGGINGIN

Tey sjúku og gomlu í Hoydölum verða at flyta omau í tann nýggja bygningin við Dr. Alexandrines Hospital.

Hesin bygningurin hoyrir til landssjúkrahúsið.

Ein kann sostatt siga, at landssjúkrahúsið verulíga longu er byrjað at byggjast.

Planirnir til hesa stóru sjúkrahúsbygging eru nú við at verða liðugl gjördir, og farið verður so av álvara at byggja. Sambært samráðingarnar niðri nú seinast um sjúkrahúsbyggingina vil statsministarin seta fram uppskot fyri dansku fíggjarnevndina, at staturin skal leggja allan byggipeningin út. Tá ið so bygt er, verður at avgera, hvussu ið afturgjaldingin skal fara fram av tí peningi, sum Föroyar skulu rinda av sjúkrahúskostnaðinum.

Menn arbeiða av harða hendi uppá detailtekningarnar til byggingina av sinnissjúkrahúsinum. Tá ið tær eru liðnar, verður arbeiðið útboðið og byrjað, so brátt tilboð er tikið.

Landssjúkrahúsið er mett til at koma at kosta um kr. 14 mill. og sinnissjúkrahúsið um kr. 36 mill.

Taka vil sjúkrahúsini á Tvöroyri og í Klakksvík við, er talan um eina sjúkrahúsbygging fyri Föroyar upp á einar 60 mill. kr.

Eitt stórt tal!

Ein statsstudningur til tey sjúku, veiku, gomlu, avlamis og onnur treingjandi upp á ca. kr. 7 mill. umfram státsútreiðslurnar, sjúkrahúsviðgerð av öðrum sjúkum aftrat statsstudninginum til sjúkrakassar er av sonnum ein munandi peningatilförsla innan fyri tað sociala öki. Ein peningatilförsla, ið merkist at kalla í hvörjum heimi her á landi. Henda peningatilförsla her eisini umvegis menning til okkara vinnulív við at ökja um keypinegina.

FRÍTÍÐARLÓN TIL FISKIMENN:

Málið at veita okkara fiskimonnum frítíð við löa varð greitt í fyrra-

árið. At byrja við varð samtykt at lata landskassan rinda frítíðarlönina sum ein stuðul til fiskivinnuna fyri at fáa menn at fara undir at fáa sær skip. Men ætlanin var og er, at arbeiðsgevarin á sjónum eins og arbeiðsgevarin á landinum skal rinda alla frítíðarlönina, og varð tí í seinastu tingsetu samtykt at leggja helmingin av frítíðarlön yvir á arbeiðsgevarin á sjónum fyri so, tá ið lógin um 1½ ár skal reviderast, at samtykkja, at arbeiðsgevarin á sjónum skal rinda alla frítíðarlönina.

MINSTALÖNARHÆKKINGIN

Við seinastu samtyktu lönarlóg fyri kvinnur og menn hava arbeiðararnir vunnið ca. 41 oyru um tíman fyri alt vanligt arbeiði og 27 oyru fyri alt fiskaarbeiði. Atójavni var á hækkingini komst av, at roynt varð at halda fiskaturkingararbeiði eitt sindur lægri í lön, fyri at eggja mannum at leggja fisk upp at turka. Men hækkingin var tó munandi, um 7 oyru meiri enn kravt var á sinni undir lönarsamráðingunum.

Kvinnurnar fingu munandi lönarhækking við, um tær ikki á hesum sinni vunnu á mál, altso javnan lönarrætt við mannin. Hin principiella stöðan er jú, at sama lön skal vera fyri sama arbeiði, uttan mun til, um tað er maðnr ella kvinna, sum ger arbeiði.

TÆNASTUMANNALÖNIRNAR

Tænastumenn fingu sína lönarlóg. Men teir eru ikki nögdir við hana. Nú stendur á hjá starvsmonnum at fáa sini lönarviðurskifti at vera í lagi. Men ber rekur hart og tungt. Vandi er fyri at slita burtur. Tann veruleika verður ilt at káva út yvir.

Landsstýrisins stöða hevur verið, at ikki ber til at hava tvinni lönarlög innan fyri sama ríki.

Tað, sum serliga stendur í botni nú, eru lönarspurningurin hjá studentaskúlalærarunum, landsgraunskoðaranum og djóralæknanum.

HÚSALÁNSVIÐURSKIFTINI

Húsalánsviðurskiftini hava verið ring.

Tað hevur verið landsstýrisins og landsstýrisflokkanna uppgáva at fáa hesi viðurskifti bött.

Hetta tykist at fara at eydnast.

Fyrireikað er, at Östifternes kreditforening kemur at lena til húsa-

bygging, 40 % til 1. prioritet, 20 % til 2. prioritet frá sparikössum ella öðrum lánistovni.

Her skuldi so verið 60 %.

Samráðst er um at fáa 3. prioritets lánvirki at víðka sítt virki til Föroyar.

Tað er útlit fyri, at hetta gongur í lag.

Tað er talan um 15 %'s lán fyri 3. prioritet.

Hin samlaði lánimöguleikin fyri húsalánum í Havn at byrja við og seinni úti á bygdum, har ið matrikulerað er, er sostatt tilsamans um 75 % uttan krav um nakað veðhald frá almennari síðu, státi, lögtingi, ella kommunum.

RAVMAGNAN

Ravmagnanin í Föroyum kom í ta stóru ætlanina, sum ríkisstýrið og landsstýrið vórðu samd um, og hon er farin fram eftir plani.

Nú verður farið undir byggingina av elverkinnum fyri Suðuroy eftir sonnu studnings- og ileggingarprincippum sum fyri SEV.

Landsstýrið er fyri eini samlan av allari el-útbygging í Föroyum.

Plánur er gjördur av könum mannum, og verður ætlandi sett fram lógaruppskot um fremjan av landsútbyggingini, ið miðar ímóti, at allar bygdir í Föroyum skulu fáa el-streym fyri sama pris og sonnu gjaldsfreytir.

UMSETINGARSKATTUR

Til at lúka allar hesar stóruppgávur, ið landsstýrið og landsstýrisflokkarnir eru farnir undir at loysa, krevst mikil peningur aftrat státsins lánum og státsins studningi og tí, sum landskassin higartil hevur havt av innlögum.

Samgonguflokkarnir mátta tí eins og okkara bröður í Noregi og Sviaríki undir ein umsetingarskatt.

Hjá okkum er bara talan um 4 %, meðan norðmenn kravdu 10 %. Her er so bara talan um 4 % av innflutningsvirðinum av öllum vörum utan nökrum neyðsynjarvörum. Hjá norðmonnum er talan um umsetingargjald av öllum handli, allari umseting, eisini tí innlendska handlinum.

BARNASTYRKUR OG SKATTALÆTTAN

Tey 4 % av fakturapeninginum svara til 3 % av útsöluprisinum.

Sum viðurgjald móti hesari avgift eru samtyklar ymsir skattalættar eins og barnastyrkur til forsyrgjarar.

Eingin, sum hevur undir 4.000 kr. í skattainntøku, verður soleiðis at rinda lögtingsskatt.

Øll, sum hava eina skattainntøku undir 9.000 kr. fáa ein barnastyrk upp á 80 kr. fyri barnið og tey, sum hava størri skattainntøku enn 9.000 kr., fáa ein barnastyrk upp á kr. 65 fyri barnið.

Fyri forsyrgjarar vil hesin skattalætti og barnastyrkur koma at týða størri lætta enn útreiðslurnar hjá teimum av umsitingarskattinum.

Nógvir forsyrgjarar, sum av ringum umstøðum liggja heilt lágt í skattainntøku, hava fingið barnastyrkin kontant goldnan.

Ístaðin fyri at rinda landsskatt hava teir so fingið pening úr landskassanum.

SKATTAINNTØKAN, INNSETINGIN OG ØTFLUTNINGURIN

Eitt gleðiligt lekin er, at hóast vinnulikindini á sjónum hava verið soltnari við fiski á grunnunum enn árini frammanundan, hevur útflutningurin verið størri í ár enn á nökrum sinni. Sama er við skattainntøkuni og innsetingini í peningastovnarnar.

Lögtingsins inntøka hevur í fíggjarárinum 1960/61 eftir fyribils uppgerð verið umleið kr. 22.783.987,85 og útreiðslurnar eisini eftir fyribils uppgerð umleið kr. 21.565.331,36. Eitt avlop uppá kr. 1.218.656,49. Samstundis má tá verða havt í huga, at landskassin hevur veðhaldsábyrgdir, ið kunnu koma at verða «effektivar».

FYLGJANDI YVIRLIT SÝNIR EIN STØÐUGAN VØKSTUR

Skattainntøkan var í:

1952		kr. 56,4	mill.
1953		kr. 56,3	—
1954		kr. 59,9	—
1955		kr. 70,0	—
1956		kr. 78,5	
1957		kr. 82,6	
1958		kr. 85,8	—
1959		kr. 87,5	—
1960	ca.	kr. 100,0	

Ein vökstur uppá 16 mill. síðani 1958.

INNSKOT UPPÁ SPARITREYTIR HEVUR VERIÐ

1/1 - 1953	kr. 63,5	mill.
1/1 - 1954	kr. 67,5	—
1/1 - 1955	kr. 73,4	—
1/1 - 1956	kr. 81,5	
1/1 - 1957	kr. 90,0	—
1/1 - 1958	kr. 97,3	—
1/1 - 1959	kr. 106,2	
1/1 - 1960	kr. 112,6	—
1/1 - 1961	kr. 123,4	—

Ein vökstur uppá slakar 26 mill. siðani 1958.

Tað athugaliga í hesi peningamynd er, at skattainntöku- og innsetivöksturin er störstur seinasta ár, hóast íleggingin til skipakeyp og aðra bygging aldri áður hevur verið so stór her á landi: Her er talan um næstan tvifalding siðani 1952 og 53.

ÚTFLUTNINGUR FÖROYA VAR SEINASTA ÁR:

isfiskur	21.625 tons fyri	25.530.000,00	kr. netto
saltfiskur ..	17.195 tons fyri	29.873.000,00	kr. netto
klippfiskur	6.250 tons fyri	20.598.000,00	kr. netto
annað		20.192.000,00	kr. netto
		96.193.000,00	kr. netto

um 3 milliónir meira enn 1958, ið var tað hægsta útflutningsár, vit hava havt.

Útflutningurin árið frammanundan — 1959 — var 77.782.000, slakar 19. mill. kr. minni enn ifjör.

NETTO FISKAFRAMLEIÐSLAN

hevur fallið soleiðis:

1957	kr.	90.669.000
1958	kr.	91.271.000
1959	kr.	75.248.000
1960	kr.	93.842.000

Sum tekin eru til, vil hon aftur vaksa í ár, ið hvussu er í tonsatali: Prislagið er ilt at meta um. Tað tykist at rilla og hava lyndi at fara niður eftir.

STUDNINGUR TIL FISKIMENN HEVUR VERIÐ VAKSANDI OG VAR 1

1958/59	kr.	2.451.000
1959/60	kr.	2.717.000
1960/61	kr.	3.417.000

Hann er í trý tey seinastu árini vaksin við slakari millión.

Fiskiskapurin á teim ymsu leiðunum er frá 1929 til 1960 í óslögdari tonsanögd vaksin ella minkaður soleiðis:

Undir Föroyum vaksin	frá	1.833 tons	til	19.684 tons
Undir Íslandi minkaður	frá	51.222 tons	til	14.396 tons
Við Grönland vaksin	frá	10.245 tons	til	50.698 tons
Í Bæringshv. minkaður	frá	8.751 tons	til	3.509 tons
Við New Foundl. vaksin	frá	2.959 tons	til	9.678 tons

Fiskiskapurin undir Íslandi hjá Föroyingum hevur onganlið verið so lítil sum í ár.

Ökingin av fiskinögdini fyri Hnuskipini um veturin undir Föroyum og fiskiskapurin við Grönland og New Foundland hevur givið hitt stóru uppískoyti ístaðin fyri hina stóru minkingina av okkara fiskiskapi undir Íslandi. Men vónandi vil Ísland taka seg nakað upp aftur fyri okkum nú aftaná nýggju skipanina við Ísland.

Við teimum mongu nýggju veiðumiklu skipunum, vit hava fingið, og koma at fáa afturat í ár, skuldi veiðinögdin í ár farið at hyldnast betri enn í fjör, hóast nógv av okkara gomlu skipum eru farin burtur úr fiskivinnuni.

MARKNAÐARLÍKINDINI

er tann stóri spurningurin, nú ið europalondini hava býtt seg í tvíningar teir «6» og teir «7».

Talan hevur verið um, at hesir bólkar skulu ganga saman.

Vit standa uttan fyri báðar bólkarnar enn.

Men tað fer ikki at bera til í longdini.

Verður farið saman við teimum «6» — tað kunnu vit bara, um samgonga verður millum marknaðarbólkarnar — má vera ansað eftir, at vit ikki koma illa fyri av rettindunum hjá londunum innanfyri hendu bólk at arbeiða og «etablera» seg hvör hjá öðrum.

Her er fyrst og fremst fiskiskapur við Föroyar at hava í huga.

Trolingin er ikki vandi fyri, tí vit sýta okkum sjálvum at trola innan fyri sjómarkið.

So er fiskiskapur við öðrum greiðum sum snöri, snellu, garni og línu. Við línu og snellu eru tað fyrst norðmenn, sum talan er um, men so fáa vit afturímóti loyvi at veiða við Noreg á öllum leiðum og við öllum greiðum sum norðmenn sjálvir sökja og nýta.

Skotar nýta eisini línu, men ikki snörið og snellunna.

Samgongan hevði marknaðarliga gjört resurnar rúmari og uttan höft fyri okkum, tí her hjá okkum verður eingin fremmandur at hava loyvi at fiska aðra staðir og við öðrum greiðum enn vit við okkara lóggávu loyva okkum sjálvum.

ÚTLITIÐ FYRI SALTFISKASÖLUNI

Sambært meting teirra, ið fáast við saltfiskasölu er prísútlitið ikki hitt versta.

Seldur er pakkaður fiskur til Grikkalands fyri 106 £ tonsið fyri smáan fisk og kravd eru 110 £ fyri góðan millumfisk. Í Italiu er seldur bólkfiskur fyri 92 £ og pakkaður 99 £ tonsið.

Í Brasiliu er úllit fyri, at klippfiskaprísurin verður nakað sum í fjör.

Í Spanin er selt ca. 600 tons av klippfiski fyri sama pris sum í fjör.

SILDASÖLUPRÍSURIN

Í Svöriki sigast at vera seldar um 60.000 tunnur og í Danmark 20.000 tunnur fyri hægri pris enn í fjör. Hetta er stór sild. Hvussu verður við at selja smásildina í Eystrtýsklandi er ikki greitt. Men vónandi verður henda söla eisini at ganga í lag, hóast at Ísland kann koma í vegin við sínum ævintýra stóru veiðu í ár.

Stór kölihús til goymslu av okkara salt- og klippfiski og stór frystivirki, ið kunnu taka miklar fuemar, törva, fyri at vit kunnu verða förir at selja fisk til hægsta pris.

Fastar nevndir og aðrar

FIGGJARNEVNDIN: J. Fr. Øregaard, Samuel Petersen, Andr. Djurhuus, Joh. M. Fr. Poulsen, Erlendur Paturssson, Hemming Jespersen og Poul Petersen.
Tiltaksmenn: J. P. Davidsen, Poul J. Olsen, Hans Iversen, Tr. Samuelsen, Frederik Hansen, Johan Simonsen og H. Djurhuus.

UMSÓKNARNEVNDIN: Jacob Lindenskov, Leon Joensen og Frederik Hansen.

LANDSSTÝRISMÁLANEVNDIN: J. Fr. Øregaard, Hans Iversen og Erlendur Paturssson.

HAVNA- OG VEGANEVNDIN: Haldor Hansen, J. P. Davidsen, Frederik Hansen, Johan Simonsen, Hans Iversen, Andr. Djurhuus og H. Djurhuus.

STUDENTASKÚLANEVNDIN: Haldor Hansen, Marius Johannesen, Tr. Samuelsen, Sigurð Joensen og H. Djurhuus.

SOCIALA NEVNDIN: Jacob Lindenskov, Dion Nolsöe, Joh. M. Fr. Poulsen, Hemming Jespersen og Knút Wang.

BÚNAÐARNEVNDIN: Haldor Hansen, J. P. Davidsen, Hans Iversen, Sigurð Joensen og Vilhelm Nielsen.

MARKNAÐARNEVNDIN: J. Fr. Øregaard, Samuel Petersen, Erlendur Paturssson, Jógvan Högnesen, Andr. Djurhuus, Jens Chr. Olsen og H. Djurhuus.

LÖGARNEVNDIN: J. Fr. Øregaard, Samuel Petersen, Sigurð Joensen, Tr. Samuelsen og Poul Petersen.

GYMNASIESKÚLANEVNDIN: J. H. Danbjörg, M. Johannesen, Joh. M. Fr. Poulsen, Knút Wang og Hanus við Högadalsá.

NEVNDIN VIÐV. VAKTARSKIPI: Poul J. Olsen, Samuel Petersen, Johan Simonsen, Leon Joensen og Hákun Djurhuus.

LANDSHANDILSNEVNDIN: J. H. Danbjörg, J. P. Davidsen, Hans Iversen, Hemming Jespersen og Vilhelm Nielsen.

KIRKJUNEVNDIN: Poul J. Olsen, Jacob Lindenskov, Hilmar Petersen, Johan Simonsen og Vilhelm Nielsen.

SKATTANEVNDIN: Trygve Samuelsen, Erlendur Paturssen, Hákun Djurhuus, Samuel Petersen og Poul J. Olsen.

KOMMUNALANEVNDIN: Andr. Djurhuus, Fr. Hansen, Vilh. Nielsen, Poul J. Olsen og Samuel Petersen.

FISKIVINNUNEVNDIN: P. M. Dam, Jens Chr. Olsen, Poul J. Olsen, Jógvan Högnesen og Niels Holm Jacobsen.

MARKNAÐ- OG FISKIMARKSNEVND: Haldor Hansen, J. F. Öregaard, S. Joensen, E. Paturssen, Tr. Samuelsen, A. Djurhuus og H. Djurhuus.

Tiltaksmenn: D. Nolsöe, Poul J. Olsen, J. Högnesen, H. v. Högadalsá, H. Iversen, L. Joensen og K. Wang.

NEVND VIÐV. TINGHÚSINUM: J. F. Öregaard, J. Lindenskov, J. P. Gregoriussen, Hilmar Petersen og K. Wang.

SKATTANEVNDIN: J. P. Henriksen, Daniel Nielsen, Klaksvík, Erlendur Paturssen, Tr. Samuelsen og H. Djurhuus.

I. Fíggjarlögtingslóg 1962/63

Ár 1961, 3. august legði varalögmaður fram uppskot til fíggjarlögtingslóg 1962/63 (smbr. skjal 2).

1. viðgerð 14. mars 1962 og 29. s. m. legði fíggjarnevndin fram soljóðandi uppskot (smbr. skjal 2) við soljóðandi minnilutaálitum:

Minnilutin (Poul Petersen) loyvir sær fólkaflokksins vegna at gera nakrar viðmerkingar til fyriliggjandi uppskot.

Fíggjarlógin veksur alsamt. Í hesi í árini frá 1958/59 til 1962/63 hevur hon vaksið frá 144 mill. kr. til einar 29 mill. kr., meðan skattainntökan í landinum hevur vaksið frá 85 mill. kr. í 1958 til 99.5 mill. kr. í 1961, ella ein vökstur uppá 15 mill. kr.

Sum fyrr sagt (smbr. m.a. tingmál nr. 1/1960 — tingtíðindi 1960, bls. 37) hevur vöksturin hesi árini farið til lönir o.t. ella til konsum sum tað eitur og ovlitið eftir okkara tykki til vinnuligar ílaggingar, og so statt eigur landsins fíggjarpolitikkur sín stóra part í tí inflatión ella dýrtíð sum eyðkent hevur hesi árini.

Tað hevur alla tíðina verið okkum ímóti at rökt ein skattapolitikk, sum ökir livikostnaðin og skerjir kappingarförleikan úteftir.

Nökur töl sum vísa vöksturin á fíggjarlógini frá 1958/59 til 1962/63:

Lögtingið:	226.400,—	483.600,—	munur:	257.200,—
Landsfyrisæti:	1.267.780,—	2.078.113,—		810.333,—
Heilsumál:	1.813.500,—	2.926.815,—	—	1.113.315,—
Samferðslumál:	2.522.500,—	4.651.200,—	—	2.128.700,—
Skúlamál:	1.953.953,—	3.632.170,—	—	1.678.517,—
Fiskivinnumál:	3.341.850,—	6.427.425,—	—	3.085.575,—
Jarðarbrúk:	615.800,—	781.338,—		168.530,—
Handil og idnað:	257.695,—	320.700,—	—	63.005,—
Social mál:	2.612.668,—	6.164.000,—	—	3.351.332,—
Rentur:	72.000,—	300.000,—	—	228.000,—

Til hesa konto er tað eisini at siga, at öll rentuútreiðsla hjá landskassanum fer ikki um hesa konto, eftirsum rentur eru uppi í öðrum konti á fíggjarlógini, soleiðis gevur henda konto ikki rætta mynd av úlreiðslunum.

Soleiðis sær vöksturin til hesi árini í stórum tíkið og av teimum fram-

gongur, at ov lítil dentur hevur verið lagdur á tær vinnuligu íleggingarnar afturímóti öðrum hækkingum á figgjarlógini.

Teprir tykjast eisini summir av postunum eftir okkara tykki at vera mettir eftir teim tölum sum liggja fyri frá hesum figgjarárinum, so stimbring tykist lítil og ongin at vera eftir fyriliggjandi uppskoti og teim innlökulógum sum verið hava figgjarnevndini fyri hond. Tað er eftir okkara tykki ein veikleiki í einari lið sum hesari, tí ábyrgdirnar hevur landskassin nógvar og hartil stórar og fer dag og dagliga inn í fleiri og tapsrisiko tykist nærka og veksa í hvörjum.

At landið leggur ivaleyst til í sínum vinnuligu íleggingum bæði í skipaflota og vinnuligar íleggingar uppi á landi, fiskavirking, iðnað, jarðarbrúki o. t. er bert ein hjálp til sjálvhjálp, sum kemur aftur í seinna enda í skatti, lönum o. t. ella í öktum landsinntökum.

Hin vegin at leggja ovstóran dentin á forbrúkið gevur bert stokkutan varman. Tað hevur við sær ein hægri livikostnað, tekur sparihugin, so hvör viðbótin, sum legst til, fer útaftur sum hon kemur, og livilíkindini hjá teim mongu sum hava ikki fast arbeið ella vist arbeið at fara til ringast í hvörjum, tí er tann vinnuligi vöksturin ikki so mikið stórur afturímóti, og arbeið til hvönn fingur bæði í bygd og bý, so mangu tey sum fáa, rinda sínar viðbötur aftur í dýrari vörum og avgjöldum av mongum slögum. Bert í livikostnaðinum undir prístalinum er livikostnaðurin farin 10 % upp frá 1. oktober 1958 til 1. oktober 1961, og tá er skattur ikki við, og fylgjan av 4 % gjaldinum uttanfyri livikostnaðin undir prístalinum heldur ikki við.

Til tess at javna eitt sindur av her nevndu missmunum, setur minnilutin (Poul Petersen) fram fylgjandi

Broytingarupptskot.

1) § 19.8.4: (lærlingastuðningur) í báðum tekstum:
«100.000» verður broytt til «120.000».

2) § 20.7: (sömdarpeningur) í báðum tekstum:
«11.800» verður broytt til 13.800».
Til viðmerkingar:
Til anmærkninger til § 20.7 í báðum tekstum verður sett:
«Rikard Long ..... 1200 kr.»
«Robert Joensen..... 800 kr.»
Raðtölini verða broytt hareftir.

3) § 22.5.1: (mjólkastudningur) í báðum tekstum:
«150.000» verður broytt til «250.000».

V i ð m e r k i n g a r:
«Studninguriu verður latin í 5 ár við 250.000 kr. um árið eftir landsstýrisins avgerð í samráð við Föroya búnaðarfelag.»

A n m æ r k n i n g e r:
«Tilskudet bevilges for 5 aar med kr. 250.000,— om aaret i henhold til landsstyrets beslemmelse i samraad med Föroya búnaðarfelag».

4) Undir § 22 verður sett sum nýtt p. 6 í báðum tekstum:
«Studningur til jarðargrunnin (viðm.) ..... 200.000»
«Tilskud til jordfonden (anm.) ..... 200.000».

V i ð m e r k i n g a r:
Studninguriu verður latin í 5 ár við 200.000 kr. um árið.»

A n m æ r k n i n g e r:
«Tilskudet bevilges for 5 aar med kr. 200.000, - om aaret.»

5) § 23.1.3: (studningur til elverk á bygd) í báðum tekstum:
«20.000» verður broytt til «100.000».

V i ð m e r k i n g a r:
«Studningurin verður latin í 5 ár við 100.000 kr. um árið til elverk á bygd sum lið í heildarætlanini.»

6) § 23.6: (kolagrevstur) í báðum tekstum:
«100.000» verður broytt til «150.000».

V i ð m e r k i n g a r:
«Av játtanini verða 50.000,— kr. at nýta til innslög.»

A n m æ r k n i n g e r:
«Af bevillingen anvendes kr. 50.000, til indslag.»

7) § 23.10: (lærlingaheim) í báðum tekstum:
«10.000» verður broytt til «25.000».

8) Undir § 23 (idnað v. m.) verður sett sum nýtt p. 11:
«Lán til smærri idnaðvirkir (viðm.) ..... 50.000»
«Laan til mindre industrivirksomheder (anm.) 50.000».

Viðmerkingar:
«Játtanin verður givin í 5 ár við 50.000,— kr. um árið at nýta sum útlán til smærri idnaðvirkir, og peningurin fer í grunnin: Föroysk yrkismál».

Anmærkninger:
«Bevillingen ydes over 5 aar med kr. 50.000,— om aaret og anvendes til udlaan til mindre industrivirksomheder, og pengene indgaar i fond Föroysk yrkismál».

9) § 24.8.1: (frálaldsfelögini) í báðum tekstum:
«5.000» verður broytt til «10.000».

Samtiðis sum minnihlutin (Henning Jespersen og Erlendur Patursson) vísir á tær atfinningar viðvíkjandi fíggjarlógaruppskoti landsstýrisins og fíggjar- og vinnulívspolitikki tess yvirhövur, tá fíggjarlógaruppskotið var til fyrsta viðgerðar, skal hetta verða skoytt upp í:

Fíggjarlógin, sum 1958-59 var uppá 15,5 milj. kr., er nú fyri 1962-63 og eftir uppskoti landsstýrisins og meirilutans í fíggjarnevndini komin uppí 29 milj. kr. — t. e. tætt við tvífaldað eftir hesum fáu árum.

Fíggjarpolitikkurin hevur fyrst og fremst verið at laða skatt og toll oman á landsins almenning, utlan at hugsað hevur verið um at fremja framleiðslu- og innlökuskapandi tiltök, so fólkið var ment at bera hesar byrðir. Sjónligasta prógvið fyri hesum er öðru megin hin mikli vökstur í skatti og tolli og hinu megin í ti vinnuloysi, sum stórur partur av fólkinum gongur í viða hvar í landinum.

Tað er alsamt triðjungur av landsins fiskimonnum, ið ikki hevur tiðarhóskandi fiskifar at fara um borð í, og tó kunnli endurnýggingarspurningur fiskiflotans langt síðani hava verið loystur til fulnaðar.

Hetta ovurtýdningarmikla mál hevur núverandi landsstýri forsömt (samanber byggi- og lánimöguleikar í Belgiu, Fraklandi og aðrar staðir).

Uppi á landi hevur hin almenna uppbygging og uppbygging vinnulívsins ligið á láni, og gongur tí stór fjöld av fólkinum í vinnuloysi.

Vegabyggingarmálið er óloyst enn, tó at möguleikar vóru til at loysa tað í fjör.

Sama er um uppbygging vinnulívsins at siga, samanber at tingið aftur í fjör feldi uppskotið um at lata byggja frysti- og flakavirki.

Figgjarlóg, ið ikki byggir á vinnu- og inntökufremjandi politikki, hevur ikki grundarlag at byggja á.

Har næst er at vísa á hitt samfelagsliga býti. Landsins fólk hevði væntað sær störri javnað í inntökum og korum, men tað hevur verið øvugt. Misjavnin er störri enn nakra tíð.

Figgjarpolitikkur landsstýrisins hevur birt undir og beinleiðis ískunnið henda misjavnað. Hann hevur t. d. sýtt fiskimonnum rímiliga hækking í uninstulönini og eisini verkamonnum rímiliga lönarhækking eftir prístalshækkingini.

Hin vegin hava aðrar stættir fingið rívligar lönarhækkingar. Hesar lönarhækkingar skal fólkið, sum starvar í framleiðslunni: fiskimenn, verkamenn, handverkarar, bera við öktum tolli og skatti.

Longu 1959 framdi hetta landsstýri nunnandi tollahækking — tollahækking, ið varð nýtt til at gjalda útgerðarmonnum tá fritiðarviðbót, sum hesir við sáttmála høvdu bundið seg til at gjalda — og seinni eisini vórðu dömdir til at gjalda.

Skattalógin er at kalla óbroytt, og sviðir hetta hart at öllum lönarfólkinum og fólkinum við tungum búsi.

Í fjör varð umsetingargjald lagt á flest allar neyðsynjar fólksins og vinnulívsins.

Hin vegin hevur tingið endurnýggjað hina órimiligu og órettvísu lög um skattafríar eykanvskrivingar.

Meðan tað hevur eydnast at fáa loyst málið um ellistrygging (fólkapensjón), avlanistrygging og aðrar sosialar lógir, liggja alsamt lýðningarmikil sosialmál á lani, sum t. d. vanlukku- og sjúkatryggingin.

Við hesum grundum, har víst hevur verið á, at figgjarpolitikkur núverandi landsstýris ikki hevur framt vinnu- og inntökuskapandi tiltök fyri landsins vinnandi fólk og ikki bölt um misjavnan í korum fólksins, men heldur ökt um hann, kann minnilutin ikki mæla fingnum til at samtykkja figgjarlógaruppskot landsstýrisins og meirilutans í figgjarnevndini.

Her skal verða bent á, at ein av teim flokkum, sum núverandi landsstýri skipar, á seinasta lögtingsvali í stevnu sini segðist hava mátahald í almennum útreiðslum, skattum og tollum, meðan hin gekk upp aftur longur og lýsti stevnu sína at vera at hekka bæði toll og skatt — í hvussu er á lí minna mannunum, meðan skattar og tollar á teim stóru inntökunum skuldu hækkast.

Tá nú hesir flokkar heilt eru gingnir burtur frá stevnum sínum — við at tvífalda hinar almennu útreiðslur, við at leggja tyngri og tyngri

skatta- og tollabyrðir á hin minna mentu, við at hetta upp aftur meir um byrðirnar á leim meira mentu — má minnilutin halda, at hetta figgjarlógaruppskot ikki bert figgjarliga, men eisini politiskt hongur í leysum lofti.

At enda skal verða skilað til, at meðan nevndarviðgerðin í figgjarnevndini fór fram, ynskti minnilutin at fáa at siggja seinasta landskassarokn skap — ella seinast tóka. Hetta helt minnilutin vera neyðugt til less at tryggja sakliga og forsvarliga viðgerð av figgjarlógaruppskotinum.

Men hetta ynski minnilutans varð ikki eftirlíkað.

2. og 3. viðgerð 29. mars 1962.

Formaðurin legði fram:

Broytingaruppskot til § 21 frá Jógvan Högnesen.

Broytingaruppskot:

Í 21. §, 8.1. verður 1.800.000 kr. broytt til 3.800.000 kr.

Broytingaruppskot til § 20 frá Erlendi Paturssen.

Broytingaruppskot:

Í viðmerkingum til 20. §, 7 verða 1.200 kr. í hvörjum staði broytt til 2.400 kr. og 800 kr. í hvörjum staði broytt til 1.600 kr.

Sum nýtt nr. 14 kemur:

Robert Joensen ..... 1.600 kr.

Broytingaruppskot til § 23 frá Hemming Jespersen.

Broytingaruppskot:

Í 23. §, 6 verða 100.000 kr. broyttar til 250.000 kr.

§§ 15, 16, 17 og 18 samtyktar 22—0.

Broytingaruppskot (P. Petersen) til § 19.8.1 fall 13—0.
§ 19 samtykt 18—0.
Broytingaruppskot (P. Petersen) til § 20.7 afturtikið.
— (E. Patursson) til § 20.7 fall 7—0.
§ 20 samtykt 21—0.

Broytingaruppskot (J. Högnesen) til § 21.8.1 var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: Niels H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, H. J. Ellingsgaard, J. Högnesen, P. J. Djurhuus, E. Paturssen, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, H. Petersen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, K. Djurhuus, P. M. Dam, P. J. Olsen, Haldor Hansen og J. Fr. Öregaard.

Burturstaddur: Jens Chr. Olsen.

Uppskotið fall 12—0.
§ 21. samtykt 28—0.
Broytingaruppskot til § 22.5.1 fall 13—0.
Broytingaruppskot til § 22.2 fall 13—0.
§ 22 samtykt 23—0.
Broytingaruppskot til § 23.1.3 fall 13—0.

Broytingaruppskot til § 23.6 var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, H. J. Ellingsgaard, J. Högnesen, P. J. Djurhuus, E. Paturssen, H. v. Högadalsá.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, H. Petersen, J. P. Davidsen, H. Iversen, Dion Nolsöe, K. Djurhuus, P. M. Dam, P. J. Olsen, Haldor Hansen og J. Fr. Öregaard.

Burturstaddur: Jens Chr. Olsen.

Uppskotið fall 13—0.

Broytingaruppskot (P. Petersen) til § 23.6 var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, H. J. Ellingsgaard, J. Högnesen, P. J. Djurhuus, E. Paturssen, H. v. Högadalsá, H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Trygve Samuelsen, Leon Joensen, Andr. Djurhuus, H.

Petersen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, Kr. Djurhuus, P. M. Dam, Haldor Hansen, J. Fr. Öregaard.

Burturstaddur: Jens Chr. Olsen.

Uppskotið fall 13—0.

Broytingaruppskot til § 23.10: var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, H. J. Elfingsgaard, J. Högnesen, P. J. Djurhuus, E. Paturssen og H. v. Högadalsá.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, S. Petersen, H. Petersen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, K. Djurhuus, P. M. Dam, P. J. Olsen, Haldor Hansen, J. F. Öregaard.

Burturstaddur: Jens Chr. Olsen.

Uppskotið fall 13—0.

Broytingaruppskot til § 23 nýtt p. 12 fall 13—0.
§ 23 samtykt 28—0.

Broytingaruppskot til § 24.8.1 var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, V. Nielsen, Kj. Mohr, H. J. Elfingsgaard, P. J. Djurhuus, E. Paturssen, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, H. Petersen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, Kr. Djurhuus, P. M. Dam, Haldor Hansen, J. Fr. Öregaard.

Burturstaddur: Jens Chr. Olsen:

Uppskotið fall 11—0.

§§ 25, 26, 28, 34, 35, 36 og 37 samtyktar 20—0.
§ 1.1.1-2 samtykt 21—0.
§ 1.1.2-6 samtykt 16—0.
§§ 2-14 samtyktar 16—0.

Undir 3. viðgerð var uppskotið í sínari heild sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvödd.u: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, N. Holm Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, H. Petersen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, V. Nielsen, Kj. Mohr, H. J. Ellingsgaard, K. Djurhuus, P. M. Dam, P. J. Olsen, Poul J. Djurhuus, Haldor Hansen og J. F. Öregaard.

Nei atkvödd.u: Johan Simonsen, J. Högnesen, E. Paturssen, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Burturstaddur: Jens Chr. Olsen.

Uppskotið samtykt 24 5.

---

2. Sjómanslóg

Ár 1961, 1. august legði lögmaður fram soljóðandi framlöguskriv:

Landsstýrið loyvir sær at heita á tingið at taka til viðgerðar uppskot til sjómanslöglingslóg og loyvir sær at vísa til tingmál nr. 38/1956, tingtíðindi 1956 bls. 111 og skjal 3, tingmál nr. 1/1957, tingtíðindi 1957, bls. 16 og tingmál nr. 18/ 1958, tingtíðindi 1958 bls. 151.

---

3. Vörumerkir og felagsvörumerkir

Ár 1961, 1. august legði lögmaður fram soljóðandi frandöguskriv:

Eftir heimild í § 48 stk. 3 í lóg nr. 211 frá 11. juni 1959 (varemærkelov) verður henda lóg at seta í gildi í Föroyum við kgl. fyriskipan við hesum broytingum:

1) Í § 14, verður skotið inn aftaná «statskendetegn» «færöske landskendetegn» og istaðin fyri «danske kommunale kendetegn» verður sett «færöske kommunale kendetegn».
2) Í § 18, stk. 1, verður skotið inn millum «handelsministeren» og «godkendt» «eller landsstyret» og istaðin fyri «her i landet» verður sett «i Danmark eller paa Færöerne».
3) § 48, stk. 2, verður orðað soleiðis:
«Denne anordning træder i kraft .....»
§ 48, stk. 3 fer út.

Uppskot

Eftir heimild í § 9, stk. 3 í lóg nr. 212 frá 11. juni 1959 (fællesmærkelov) verður henda lóg at seta í gildi í Föroyum við hesum broytingum:
§ 9, stk. 1, verður orðað soleiðis:

«Denne anordning træder i kraft .....»
§ 9, stk. 3 fer út.

Viðmerking:

Galdandi lóg um vörumerkir er lóg nr. 101 frá 7. april 1936 (smbr. lóg nr. 35 frá 4. mars 1953) og galdandi lóg um felagsvörumerkir er lóg nr. 102 frá 7. april 1936.

Fyriliggjandi lógir nr. 211 (varemærkelov) og nr. 212 (fællesvaremærkelov) frá 11. juni 1959 eru úrslit av áliti og uppskoti frá einari nevnd, sum handilsmálaráðið setti 8. december 1949 í samarbeiði við tilsvarandi finska, norska og svenska nevnd.

Landsstýrið loyvir sær at vísa til nevnda álit, sum fylgdi við sum skjal.

Landsstýrið hevur hildið tað verið neyðugt at framt tilsvarandi lóggávu og loyvir sær at leggja uppskot inn á ting at seta hesar lógir í gildi við kgl. fyriskipan sum heimilt í lógunum við einstökum broytingum.

Landsstýrið loyvir sær at leggja málið inn aftur á ting og vísir til lögtingsmál nr. 4 1960, tingtíðindi 1960, bls. 44.

1. viðgerð 22. februar og málið beint í lógarnevndina, 9. mars legði nevndin fram soljóðandi

Nevndarátit

Lóg nr. 211 frá 11. juni 1959 (Varemærkelov) og lóg nr. 212 frá 11. juni 1959 (Fællesmærkelov) kunnu við heimild í nevndu lógum setast í gildi í Föroyum við neyðugum broytingum við kgl. fyriskipan. Hesar lógir eru gjördar eftir uppskoti frá nevnd, sum saman við nevndum frá hinum norðanlondum hevur viðgjört málið.

Landsstýrið hevur lagt málið fyri lögtingið við uppskoti um, at hesar lógir verða at seta í gildi í Föroyum við teimum í uppskotinum nevndu broytingum.

1. viðgerð av málinum fór fram tann 22. februar 1962 og varð málið beint í lógarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið og er samd um at mæla lögtinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við teimum í uppskotinum nevndu broytingum.

2. viðgerð 12. apríl 1962.
Uppskotini samtykt 28—0.

4. Veðhald av láni til agnkeyp

Ár 1961, 1. august legði varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

Lögtingslóg
um ábyrgd av láni til keyp
av agni.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt í fíggjarárinum 1962/63 og 1963/64 landskassans vegna at taka ábyrgd av lánum til keyp av agni uppá kr. 300.000,— tilsamans hvört fíggjarár.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

Lagtingslov
om garanti for laan til köb
af agn.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne i finansaaret 1962/63 og 1963/64 at garantere for laan til köb af agn op til kr. 300.000,— tilsammen for hvert finansaar.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerking.

Landsstýrið loyvir sær at mæla tingionum til at endurnýggja ta heimild, landsstýrið hevur havt nú nökur ár, at taka ábyrgd landskassans vegna av lánum til keyp av agni og leggur inn lógarúppskot samsvarandi (smbr. lögtingsmál nr. 3/1960, tingtíðindi 1960 bls. 43).

1. viðgerð 27. februar, 2. viðgerð 2. mars og 3. viðgerð 14. mars 1962.
Uppskotið samtykt 24—0.

5. Studentaskúlalæraralönir

Ár, 1961, 23. august legði N. Winther Poulsen landsstýrismaður fram soljóðandi

Uppskot

til

broyting í lögtingslóg nr. 31, 18. mai 1961, um tænastumenn landsins.

§ 1.

Í § 46 undir 7 verður aftaná (5) sett: Aftaná 15 ár verða adjunktar tilnevndir lektorar.

§ 2.

Í § 46 ganga út orðini undir 9 «Lektorar á studentaskúlanum (3)» og undir 11 «Rektor á studentaskúlanum (1)».

Í staðin verður sett:
undir 11: «Lektorar á studentaskúlanum (3)» og undir 12 sum nýtt punktum: «Rektor á studentaskúlanum (1). Fyri at hava yvirleiðsluna av skúlans kostdeild fær rektor 6.000 kr. árliga í viðbót.»

§ 3.

Henda lóg fær gildi frá 1. august 1961.

ændring i lagtingslov nr. 31 af 18. mai 1961 om landets tjenestemænd.

§ 1.

I § 46 under 7 tilföjes efter (5): Efter 15 aar udnævnes adjunkter til lektorer.

§ 2.

I § 46 udgaar ordene under 9 «Lektorer ved studenterskolen (3)» og under 11 «Rektor ved studenterskolen (1)».

I stedet sættes:
under 11: «Lektorer ved studenterskolen (3)» og under 12 som nyt punktum: «Rektor ved studenterskolen (1). For at have overledelsen af skolens kostafdeling faar rektor et tillæg paa 6.000 kr. aarlig.»

§ 3.

Denne lov træder i kraft fra 1. august 1961.

Viðmerkingar:

Í juni mánað í ár varð lýst eftir einum adjunkti ella lektori í matematikk og fysikk og einum adjunkti, ið skuldi vera ársvikarur í fronskum og latíni.

Gymnasieskolernes Lærerforening skrivaði beinan vegin, aftaná at störvini vóru lýst, at felagið vildi mæla limum sínum frá at sökja.

Samróðingar fóru so fram millum landsstýrið og felagið og úrslitið av hesum var tað, at landsstýrið játtaði at leggja frammanfyri nevnda

lógaruppskot fyri tingið á Ólavsöku; hetta kom av ymiskum orsökum ikki at bera til.

Síðani er tað hent, at landsstýrið setti ein verkfröðing til fyri fyrst at læra í matematikk, fysikk og kemi, men Dansk Ingeniör Forening noktar nú limum sínum at taka starv við skúlan, so leingi lönarspurningurin ikki er loystur.

1. viðgerð 23. august og 29. s. m. legði nevndin fram soljóðandi (broytt)

Alit

Málið varð av landsstýrinum lagt fram á ting 23. august 1961, og sama dag kom tað til 1. viðgerð, har tað eftir drúgvan orðadrátt varð beint í serliga 5-mannanevnd.

Friggjadagin 25. august kl. 10 hevði nevndin fund har Chr. Haraldsen og Erik Petersen vóru hodnir at möta. Hesir greiddu frá, at til hetta skúlaárið eru 168 næmingar í 10 flokkum á skúlanum.

Í 1. real a og b eru	45	næmingar.
„ 2. real	16	—
„ 3. real	12	—
„ 1. g. mat.	21	—
„ 1. g. ným.	22	—
„ 2. g. mat.	7	—
„ 2. g. ným	12	
„ 3. g. mat.	17	—
„ 3. g. ným.	16	—

Tað eru 4 lærarar, sum eru fastir við skúlan í löluni. Teir eru Chr. Haraldsen, Erik Petersen, Th. Nygaard og Arnbjörn Mortensen. Hesir eru settir sum tænastumenn, teir triggir fyrstu sum lektorar og Arnbjörn Mortensen sum adjunktur. Andreas Höjgaard og Sofus Joensen hava hetta seinasta árið arbeitt við skúlan eftir einum serligum sáttmála við tímalön sum grundarlag, men 1. juni sögdu teir seg leysar av hesum sáttmála, og teir sigu seg ikki at vilja binda seg við skúlan, so leingi viðurskiftini, sum nú eru í ólagi, ikki eru komin í rætt lag.

Meirilutin í nevndini við undantak av Tr. Samuelsen er samdur um at kalla hetta, at Gymnasieskolernes Lærerforening sýlir sínum limum at sökja starv við studentaskúlan sjálvt um teimum varð boðin lön, ið lá á hædd við ta, felagsins limir hava niðri í Danmark, fyri eina óvinarliga

gerð, sum er hesum felag til líttan heiður. Tá ið so onnur felög sum verkfröðingsfelagið í Danmark eins og eisini í Noreg sýta sínum limum at sökja, verður úrslitið tað, at skúlin liggur púra lamin og fær ikki tær lærarakreftir, honum törvar.

Tað sýnast tí ongir möguleikar at vera fyri at fáa skúlan aftur í gongd uttan teir at gera yvsar broytingar í lönarlagnum hjá læraranum við skúlan. Hetta kann, sum landsstýrið skjýtur upp, gerast innan fyri teir lönarrammar, sum gjördar vóru í nýggju lönarlógini, soleiðis at summi av störvunum verða flokkað av nýggjum. Hetta verður ikki til stóra meirútreiðslu fyri landskassan, tí dýrasta og nógv óhollasta leiðin er tann, at störvini verða rökt av leysum tímalöntum lærarakreftum.

Undir viðgerðini av málinum varð havt frammi, at tað bar ikki til at fara at viðgera lönirnar hjá studentaskúlalærarunum fyri seg uttan so, at öll lönarflokkingin varð tikin til nýggja viðgerð. Nevndin ásamnar, at hetta er hættisligt, men kortini heldur meirlutin onki annað vera at gera, nú studentaskúlin er í so trongum skóm, at hann fær ikki byrjað arbeiði sítt. Meirilutin vísir tó í hesum sambandi til samtykta minnilutauppskotið í lögtingsmáli nr. 77/1960: Lönir hjá landsins tænastumonnum og mælir landsstýri og lönarráð til at fáa arbeiðið gjört.

Studentaskúlin má fáa hjálp beinan vegin, so má hitt takast til viðgerðar, tá ið hetta við skúlanum er fingið frá hondini.

Viðvíkjandi síðsta punktum í 2. § í uppskoti landsstýrisins er at siga, at studentaskúlin enn onga kostdeild hevur og er tí óneyðugt í löluni at taka stöðu til henda spurning. Meirilutin er tí samdur um, at hetta punktum fellur burtur.

Meirilutin (Marius Johannesen, Haldor Hansen, Tr. Samuelsen og Hákun Djurhuus) mælir til at samtykkja landsstýrisins uppskot við niðanfyri standandi broyting.

Minnilutin (Haldur Hansen) er samdur við meiralutan um, at sum stöðan nú er blivin er einki annað at gera enn at umplasera lektorar og rektor á studentaskúlanum, tá skúliu annars ikki fær teir lærarar, honum manglar og setur uppskot saman við meiralutanum hesum viðvíkjandi.

Men tað kann ikki verða rætt, at preliminerskúlarnir á bygd, sum nú eru 8 í tali eru undir aðrari skipan enn preliminerskúlin í Havn. Fyri bygdirnar hevur tað verið eitt risatak at reisa hesar skúlar, meðan skúlin í Havn heilt verður bygdur og rikin fyri landskassans rokning. Ein annar skeivleiki er, at lönarmunurin millum lærarar sum undervísa við havnarskúlan og teir sum undirvísa við preliminerskúlarnar á bygd verður fleiri túsund krónur um árið. Tingið hevur fyri langt síðan samtykt, at í öllum förum skal lönin fyri sama arbeiði um allar Föroyar verða tann sama.

Minnilutin mælir tí til, at landsstýrið tekur upp samráðingar við skúlastjórnina og Havnar býráð um at loysa preliminerskúlan frá studentaskúlanum, so at lögtingið í framtíðini ikki hevur aðra skyldu honum viðvikjandi enn øðrum preliminerskúlum í Föroyum.

Minnilutin (Sigurð Joensen) fer at viðmerkja:

Tó at Föroya lögting, síðan studentaskúlin var stovnaður fyri seinasta heimsstríð, hevur ríkið og goldið hann, hevur skúlin aldri verið annað enn ein danskur skúli við eykalærugreinini föroyskt, sum annars stöðugt hevur fingið alt ov fáar tímar.

Tó vóru prógvini lögd til rættis í Föroyum í stríðsárunum og föroyskir prövdómarar.

Tað gongur sjón fyri sögn, at úrslitið av hesum danska studentaskúla í Föroyum er ein eintáttað donsk mentan, meðan tað eftir minnilutans áskoðan var hollari fyri tjóðina, um skúlin vandi studentar sínar upp í föroyskari og europeiskari menning.

Tann djúpasta orsökin til ta kreppu, sum studentaskúlin nú er komin í, man júst vera tann, at vit ikki sjálvir stjórna hesum skúla.

Hvörki landsstýrið, stjórn skúlans ella berararnir við skúlan hava verið förir at greitt frá, hví skúlin ikki byrjaði 21. august, sum hann skuldi.

Tað eigur at vera tilskilað, at táið Andreas Höjgaard og Sofus Joensen 1. juni sögdu seg leysan, so var tað til tess at gerast tænastumenn eftir teirri föroysku tænastumannalógini, ið annars gevur teimum störri lön, enn teir hövdu fingið, um teir vórðu settir við samsvarandi skúla í Danmörk eftir donsku tænastumannalógini. Ei heldur hava hesir menn sagt seg misnögdar við ta föroysku tænastumannalógina ella lönirnar eftir henni. Av tilvild var tænastumannabrævið hjá hesum monnum ikki skrivað, táið Gymnasieskolernes lærerforening lýsti blokadu. Tó at hvörki Andreas Höjgaard ella Sofus Joensen eru limir í tí nevnda danska felagnum, hava teir bert orsakað av teirri nevndu uttanífrá komandi blokadu noktað at byrja skúlastarvið aftur.

Minnilutin kennir seg fullvissan um, at táið lærarar skúlans og við teimum landsstýrið hava steðga studentaskúlanum, so er hetta ikki tí, at tað ikki fáast lærarar til skúlans, men tí at tað fáast ikki lærarar til skúlans frá Gymnasieskolernes lærerforening í Danmark, og hevur tó landsstýrið í sumar í tí almenna kunngerðarblaðnum í Föroyum sökt eftir lærarum við tilskilan, at tað vóru fólkaskúlalærarar (semenaristar), ið sóknast varð eftir.

Tað er framvegis áskoðan minnilutans, at ov lítið er gjört av rætta viðkomandi til at útvega lærarar. Hendu lögtingsnevnd hevur heldur ikki fingist til at biðja lærarar til skúlans, hóast tað er upplýst fyri henni, at heima í Föroyum eru kvalifiseraðar lærarakreftir tökar.

Eingi hevur stjórn studentaskúlans annars upplýst um, at ávísir danir eru fáandi, utlan hvat stjórin nevndi um ein, Skaarup at navni, sum tó ikki verður liðugur við universitetsstudium sítt fyrr enn um eitt ár.

Minnilutin heldur tað vera skeivt, um lögtingið letur seg kúga av Dansk Gymnasielærerforening, og onga grund til tess, táið teir 6 lærararnir, sum eru við skúlan, ikki eru limir í hesum felag og ikki krevja lönhækking, og táið tað ikki er bráðneyðugt at útvega lærarakreftir uttanlands.

Uppskot

frá

meirilutanum (Marius Johannesen, Haldor Hansen, Tr. Samuelsen og Håkun Djurhuus):

Lögtingið samtykkir uppskot landsstýrisins við teirri broyting, at síðsta punktum í 2. § í föroyska og danska tekstinum fellur burtur.

Uppskot

frá

minnilutanum (Haldor Hansen):

Álagt verður landsstýrinum at taka upp samráðingar við Havnar býráð og skúlastjórnina um at loysa preliminerskúlan frá studentaskúlanum, so at lögtingið í framtíðini ikki hevur aðra skyldu honum viðvíkjandi enn öðrum preliminerskúlum í Föroyum.

Uppskot

frá

minnilutanum (Sigurð Joensen):

1) Lögtingið samtykkir, at studentaskúlin byrjar beinanvegin við teimum lærarakreftum, sum eru.
2) Lögtingið velur eina millumtinga 7-maunanevnd, ið ikki nýtist at hava lögtingsmenn til limir. Henda nevnd skal beinanvegin í samráð við stjórn skúlans biðja lærarar til skúlans aftrat teimum, sum eru, og so nógvar, sum törvur er á. Harnæst skal henda nevnd gera uppskot til reglugerð fyri ein föroyskan studentaskúla viðvíkjandi rakstri skúlans, lærugreinum skúlans, prógvtökum skúlans og annars öllum fyriskipanum skúlanum viðvíkjandi, ið törvur er á.

Minnilutauppskot (Sigurð Joensen) 1) fall 11—0.
Minnilutauppskot (Sigurð Joensen) 2) fall 10—0.
Minnilutauppskot (Haldor Hansen) fall 9—0.
Uppskot frá meiralutanum í nevndini til § 2 samtykt 18—0.
§§ 1 og 3 samtyktar 17—0.
§ 2 samtykt 18—0.

---

6. Broytingaruppskot í Fólkapensjónslógini

Ár 1961, 3. august legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

Löglingið samtykkir viðlagda uppskot frá socialministeriinum dagfest 4. juli 1961 til broyting í lög nr. 208 frá 11. juni 1959 fyri Föroyar um fólkapensión.

Viðmerkingar:

Sum boðað frá í lögtingsmáli nr. 45/1960: Broyting í fólkapensiónslógini — tingtíðindi 1960, bls. 198 — loyvir landsstýrið sær at leggja fram uppskot til lög um ajourførslu av fólkapensiónslógini við tilmæli sínum og loyvir sær at vísa til viðmerkingarnar til lógaruppskotið og til lögtingsmál nr. 45/1960.

1. viðgerð 1. september og 16. s. m. legði socialu nevndin fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið uppskot til broytingar í fólkapensjónslógini, soleiðis sum fraboðað varð í tingmál nr. 45/60: Broyting í fólkapensjónslógini, varð til viðgerðar í seinastu tingsetu. Málið varð við 1. viðgerð 31. august 1961 beint í socialu nevndina til viðgerðar.

Nevndin hevur viðgjört málið á fleiri fundum og eisini á fundi saman við H. Loiborg, skrivstovustjóra og Clausen-Koch, fulltrúa á sosialu deild ríkisumboðsins.

Umframt tær broytingar, sum vist er til í lógini um avlamispensjón - lögtingsmál nr. 7/1961 — verður í uppskotinum mælt til at reglurnar um ávísa bútíð í ríkinum fyri at fáa fólkapensjón verða broyttar frá 5 til 1 ár og at lummapeningur, ið pensjonistar á ellisheimum fáa verður hækkaður og at henda hækking verður framd 1. apríl 1962.

Nevndin er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins, soleiðis sum tað er sett fram.

Minnilutin (Knút Wang og H. Jespersen) er samdur við meirilutanum hvat viðvíkir broytingunum í lógini, men vísir til tey broytingaruppskot sum minnilutin í fyrru tingsetunum hevur sett til lógina viðvíkjandi umsitingini. Minnilutin heldur, at sosiala forsorgin yvirhövur er vorðin ein so týðandi táttur figgjarliga og samfelagsliga, at tað er ikki beint, at föroyska heimastýrið sleppur sær undan síni ábyrgd av umsitingini av sosialu lógunum bara við at gjalda eina ávísa peningahædd yvir árligu figgjarlógina. Skulu vit byggja upp samfelag okkara, mega vit eisini hava nakað at siga yvir einum so stórum parti av árligu útreiðslum landskassans og so at vit eisini hava fulla vissu fyri at sosialu lógirnar verða umsitnar eftir lögtingsins ætlan. Eftir galdandi skipan er öll umsitingin undir ríkisumboðnum, ið ikki stendur föroyskum politiskum valdi til svars fyri sínar avgerðir. Sum eitt dömi kann verða nevnt, at í uppskotinum til lög um avlamispensjón kunnu klagur um avgerð ríkisumboðsmannsins hvörki leggjast fyri rættin ella föroyskt vald, men einans fyri danska socialmálaráðharran.

Ístaðin fyri hesaferð at seta broytingaruppskot til hvört einstakt uppskot til broytingar í teim sosialu lógunum, sum er á tingborði í hesi lögtingssetu, setur minnilutin uppskot um at heimila landsstýrinum at samráðast við ríkisstýrið um yvirtöku av umsitingini av sosialu lógunum og at taka við hesi umsiting.

Uppskot frá minnilutanum (Knút Wang og H. Jespersen):

Landsstýrið verður heimlað at samráðast við ríkisstýrið um og at taka við umsitingini av teim sosialu lógunum.

2. viðgerð 18. september 1961.
Uppskot minnilutans (K. Wang) fall 15—0.
Uppskot landsstýrisins samtykt 28—0.

7. Avlamispensjón

Ár 1961, 3. august legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

Lögtingið samtykkir viðlagda uppskot frá socialministeriinum dagfest 5. juli 1961 til lög fyri Föroyar um avlamispensión.

Viðmerkingar:

Sum boðað frá í lögtingsmáli nr. 45/1960: Broyting í fólkapensiónslógini — tingtíðindi 1960, bls. 198 — loyvir landsstýrið sær at leggja fram uppskot til lög um ajourføslu av lög fyri Föroyar um avlamispensión, við tilmælum sínum og loyvir sær at vísa til viðmerkingarnar til lógaruppskotið og til lögtingsmál nr. 45/1960.

1. viðgerð 1. september og 16. s. m. legði sociala nevndin fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið legði málið fyri tingið 3. august 1961 og varð tað við 1. viðgerð 31. august 1961 beint í sosialu nevndina til viðgerðar.

Nevndin hevur havt málið til viðgerðar á fleiri fundum og hevur somuleiðis fingið sær kunnleika um málið á fundi saman við serkönum monnum.

Viðvíkjandi hesum uppskoti og uppskotinum um broyting í fólkapensjónslógini — sambært tingmál nr. 6/1961 — eru tær felagsbroytingar, at somu satsir verða at galda fyri avlamis- og fólkapensjón, og eisini einkjupensjón, sum í Danmark, soleiðis at föroyska lóggávan á hesum øki verður jøvn við ta dansku, tó soleiðis, at hækkingarnar fara fram í trimum stigum, nevnliga 1. april 1962, 1. oktober 1962 og 1. april 1963.

Reglurnar at fáa pensjón verða gjördar lagaligari viðvíkjandi persónum, ið hava hækkaða pensjón vegna egna inntöku og treytirnar fyri at sýta persónum, ið hava livað í oyslusemi, pensjón, verða avtiknar.

Peningastuðul — eykastuðul — til persónar, ið eru serliga illa fyri verður hækkaður frá 4½ til 5 % av tí goldna grundpeninginum.

Uppskotið um lög fyri avlamispensjón víkir í summum förum frá galdandi lög um avlamispensjón og miðar hetta uppskotið ímóti at möguleiki fyri at fáa avlamispensjón ikki verður avmarkaður bert sum peningahjálp, men heldur ímóti at gera tað möguligt at veita hjálp, so-

leiðis at avlamispensjonistar aftur kunnu koma í vinnu, ella at fáa tilíka hjálp, sum kann gera tað lættari hjá avlamintum at klára seg í tí dagliga, somuleiðis sum hjálp eisini kann latast til at úthúgva seg til okkurt starv, ella at taka uppaftur starv. Heldur ikki verður tað við hesum uppskoti ein treyt, at ein skal vera sjúkrakassalimur fyri at fáa avlamispensjón, av hesi orsök fellur avlamisgjaldið til sjúkrakassa burtur og verður ístaðin skotið upp, at kravt verður avlamisgjald ½ % av skattainntökuni.

Nevndin mælir tinginum til at samtykkja uppskoti frá landsstýrinum.

Minnilutin (Knút Wang og H. Jespersen) tekur undir við uppskoti meirilutans, men vísir til serligt uppskot og álit í lögtingsmáli nr. 6/1961: Broyting í fólkapensjónslógini.

2. viðgerð 18. september 1961.

Uppskot landsstýrisins samtykt 29—0.

---

8. Almenn forsorg

Ár 1961, 3. august legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

Lögtingið samtykkir viðlagda uppskot frá socialministeriinum dagfest 4. juli 1961 til lóg um broyting í lóg fyri Føroyar um almenna forsorg.

Viðmerkingar:

Sum boðað frá í lögtingsmáli nr. 45/1960: Broyting í fólkapensjónslógini — tingtíðindi 1960, bls. 198 — loyvir landsstýrið sær at leggja fram uppskot til lóg um ajourførslu av lóg fyri Føroyar um almenna

forsorg við tilmæli sínum og loyvir sær at vísa til viðmerkingarnar til lógaruppskotið og til lögtingsmál nr. 45/1960.

1. viðgerð 1. september og 16. s. m. legði sociala nevndin fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt málið fyri tingið 3. august 1961 og varð tað við 1. viðgerð 31. august 1961 beint í sosialu nevndina til viðgerðar.

Broytingarnar viðvíkja serliga einkjupensjón og einkjuhjálp, hjálp til kronisk sjúk og so at tann partur, sum foreldur hava skyldu at gjalda fyri börn, ið eru undir serforsorg, verður at falla burtur.

Eftir galdandi lóg fáa einkjur, sum hava börn, einkjupensjón, tá tær eru fyltar 15 ár tá maðurin doyr, men fellur henda pensjón burtur, tá börnini eru 18 ár. Skotið verður nú upp, at hesar einkjur fáa rætt til pensjón, tá tær eru fyltar 55 ár, eins og aðrar sum eru vorðnar einkjur aftaná at tær vóru fyltar 55 ár, somuleiðis verður skotið upp at aldursmarkið hjá barnleysum kvinnum at fáa einkjupensjón, verður lækkað frá 50 árum til 45 ár.

Nevndin hevur viðgjört málið á fleiri fundum og saman við serkönnum mannum og mælir tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

Minnilutin (Knút Wang og H. Jespersen) tekur undir við uppskotí meirilutans, men vísir til serligt uppskot og álit í lögtingsmáli nr. 6/1961: Broyting í fólkapensjónslógini.

2. viðgerð 18. september 1961.

Uppskot landsstýrisins samtykt 29—0.

9. Barnatilskot til einligar forsyrgjarar

Ár 1961, 3. august legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

Lögtingið samtykkir viðlagda uppskot frá socialministeriinum dagfest 5. juli 1961 til lög um broyting í lög fyri Föroyar um barnatilskot til einligar forsyrgjarar v. m.

Viðmerkingar:

Sum boðað frá í lögtingsmáli nr. 45/1960: Broyting í fólkapensjónslögini — tingtíðindi 1960, bls. 198 — loyvir landsstýrið sær at leggja fram uppskot til lög um ajourførslu av lög fyri Föroyar um barnatilskot til einligar forsyrgjarar v. m. við tilmæli sínum og loyvir sær at vísa til viðmerkingarnar til lógaruppskotið og til lögtingsmál nr. 45/1960.

1. viðgerð 1. september og 16. s. m. legði socinla nevndin fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið legði mállð fyri tingið 3. august 1961 og var tað við 1. viðgerð 31. august 1961 beint sosialu nevndini til viðgerðar.

Eins og í lögtingsmálunum nr. 6 og nr. 7/1961, verður skotið upp at broyta barnatilleggini, sommleiðis sum barnapeningurin til börn hjá einkjum og einkjumonnum, og peningur, sum verður goldin av politimeistaranum forskotsliga, verður hækkaður við 50 %.

Inntökumarkið fyri rættin til at fáa barnapening verður hækkaður og peningurin, ið latin verður til einkjumannabörn verður hin sami, sum hjá einkjubörnum. Eftir galdandi lög varð latið lægri til einkjumannabörn.

Nevndin hevur havt málið til viðgerðar og mælir tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

Minnilutin (Knút Wang og H. Jespersen) tekur undir við uppskoti meirilutans, men vísir til serligt uppskot og álit í lögtingsmáli nr. 6/1961: Broyting í fólkapensjónslögini.

2. viðgerð 18. september 1961.

Uppskot landsstýrisins samtykt 29 0.

10. Eykalán og eykastudningur til nýggj fiskiför

Ár 1961, 28. august legði Kj. Mohr, lögtingsmaður fram soljóðandi:

Síðani Danmarks Nationalbank hin 23. mai í ár hækkaði diskontoina til 6½ % eru obligatiónskursirnir í Danmark lækkaðir munandi. Hetta hevur havt ta ávirkan á okkara viðurskifti í Föroyum, at kursurin á obligatiónunum hjá Færøernes Realkreditsinstitut, sum verða noteraðar á Börsen í Keypmannahavn, lækkaði niður í 93¾ fyri obligatiónir við áljóðandi rentu uppá 5½ %. Fyri obligatiónirnar hjá Danmarks Fiskeribank hevur kursminkanin eisini verið munandi. Meðan kursurin áðrenn diskontobækkingina var 91½ fyri 5½ % obligatiónir, er hann nú 87¾ fyri 6 % obligatiónir.

Fyri teir menn og tey felög, sum hava gjört sáttmáli um nýbygging av fiskiskipum og fyri teir, sum hava í umbúna at gera byggisáttmála um fiskiskip, hevur hetta havt ta ávirkan, at lánn eginpeningur uppá 10 %, sum higartil hevur verið kravdur fyri at fara undir nýbygging, ikki longur slær til.

Sambart viðlögdu skjöl við uppstilling yvir finansiering má roknast við, at tann peningahædd, sum er neyðug fyri at fáa endarnar at rökka saman, táið prioritering og studningslán frá lögtinginum er í lagi, liggur um 20 % av byggikostnaði plus vanligar útreiðslur fyri at fáa skipið heim til Föroyar o. a.

I löturi eru trý skip komin til Föroya, men ikki prioriteraði, og harumfram eru byggisáttmálar gjördir fyri 11 onnur. Fyri öll hesi skip er tað so, at eginpeningurin bert er ætlaður til 10 %. Tey flestu av felögunum mugu tí rokna við at skula útvega 10 % aftarat í eginpeningi, og vil hetta vera ógjörligt hjá fleiri av teimum.

Föroya Framburðsflokkur vil tí halda, at tað er neyðugt, at Föroya Lögting nú beinanvegin í hesi tingsetu ger tillök at veita felögum og mannum antin eykastudningslán ella lögtingsábyrgd til lánupptöku, samstundis sum tað verður roynt at gera útvegir fyri at broyta ta munnagongd, sum í löturi er galdandi fyri sölu av obligatiónum hjá Færøernes Realkreditinstitut á opnum marknaði, ella at gera eykatiltök fyri, at kursurin á hesum obligatiónum verður hildin í eini legu, sum hóskar til ta ætlan, sum lögd er fyri endurnýggjan av fiskiflotanum í Föroyum.

Föroya Framburðsflokkur loyvir sær tí at seta fram hetta

Uppskot
til

samtyktar

Álagt verður Føroya Landsstýri í samráð við Figgjarnevnd Føroya Lögtings í hesi tingsetu at seta fram uppskot til lögtingslóg í sambend við galdandi löggávu til endurnýggjan av fiskiskipaflotanum, sum heimilar Føroya Landsstýri at veðhalda fyri eykalán upp til 10 % av byggikostnaðinum fyri nýggj fiskiför til Føroya. Samstundis verður Føroya Landsstýri biðið um at kanna möguleikarnar fyri at hækka studningslánini upp í 30 % av byggikostnaðinum ella at seta tiltök í verk, sum miða ímóti at halda kursin á obligatiónunum hjá Færøernes Realkreditinstitut á eini hædd, sum samsvarar tí upprunaligu studningsskipanini.

1. viðgerð 30. august og 16. september legði figgjarnevndin fram suljóðandi

Álit

Føroya Frambursflokkur hevur lagt fram uppskot til samtyktar, hareftir álagt verður landsstýrinum í samráð við figgjarnevndina at seta fram uppskot til lögtingslóg, sum heimilar landsstýrinum at veðhalda fyri eykaláni upp í 10 % av byggikostnaðinum fyri nýggj fiskiför til Føroyar og samstundis verður landsstýrið biðið um at kanna möguleikan fyri at hækka studningslánið upp í 30 % av byggikostnaðinum, alt at viga upp ímóti tí kurstapi, lánini frá realkreditstovninum eru komin undir.

Tjóðveldisflokkurin hevur sett uppskot fram til lögtingslóg til broyting í lögtingslóg um studning til endurnýgging av skipaflotanum soleiðis, at hesi studningslán kunnu veitast upp í 30 % og soleiðis at tey kunnu tryggjast við veðrætti í skipunum innanfyri 100 % av virðinum.

Undir 1. viðgerð av hesum báðum málum vórðu tey beind í figgjarnevndina og hevur figgjarnevndin viðgjört tey undir einum. Landsstýrið hevur 15. september 1961 sent figgjarnevndini soljóðandi skriv:

«Sum kunnugt er henda prioriteringsætlan lögd undir endurnýgging fiskiskipaflotans:

Frá realkreditstovninum 50 % lán við 1. prioritets veðrætti.
Frá Kongeriget Danmarks Fiskeribank 20 % lán við 2. prioritets veðrætti.
Frá landskassanum 20 % studningslán við 3. prioritetsrætti.

Hesi lán tilsamans 90 % saman við eginpeninginum 10 % verð ætlað at vera tað, ið förvaði fyri at kunna gjalda byggipeningin.

Realkreditstovnurin fyri mesta partin og fiskaribankin fáa sín útlánspening við sölu av lánsbrövum, og verða hesi noteraði í Köbenhavnar Börs. Kursurin hevur ongantið verið pari, serliga ikki fyri lánsbrövini frá fiskaríbankanum, men hevur kurstapið inntil mai 1961 ikki verið störri, enn at lántakararnir hava greitt byggipeningin, m. a. við at hækka eginpeningin, so kursmunurin varð javnaður.

So hendi tað, at Nationalbankin 23. mai 1961 hækkaði diskonloina frá 5½ til 6½. Meðan kursurin frammanundan fyri lánsbrövini frá realkreditstovninum og fiskaríbankanum vanliga hevði ligið um ávikavist 98 og 93, er hann pr. 8 í hesum ávikavist 93¾ og 87¼.

Hvörja ávirkan henda broyting hevur á finansieringina verður helst best lýst við einum dömi. Roknað er við einum skipi, ið kostar 1,300.000 kr. at byggja.

	1	2	3
	kurs 100	kurs 98	kurs 93¾
Realkreditstovnurin ..	650.000,— kr.	637.000,— kr	609.375,— kr.
	kurs 100	kurs 93	kurs 87¼
Fiskaríbankin	260.000,— kr	241.800,— kr.	226.850,— kr.
	910.000,— kr.	879.800, kr.	836.225,— kr.

Kurstapið 1 - 2	31.200,— kr. ella 2,4 % av byggipeninginum.
Kurstapið 1 3	73.775, kr. ella 5,7 % av byggipeninginum.
Kurstapið 2 3	42.575,— kr. ella 3,3 % av byggipeninginum.

Meðan alt tapið eftir dagskursi er 5,7 %, t.v.s. at viðkomandi um ikki annar útvegur er, má ökja eginpeningin til skipakeypið til 15,7 %, so er munurin millum «vanligan» kurs og dagskurs 3,3 % ella kravið til eginpeningin 13,3 %.

At útvega henda eykaeginpeningin fellur óivað mongum forfört, og hjá summum er tað helst ógjörligt. Skipakeyparar hava eisini vent sær til landsstýrið um stuðul.

Landsstýrið hevur havt samráðingar við báðar bankarnar um tann loysningin, at teir, har ið neyðugt er, veita lán svarandi til um ikki allan so tó ein part av kurstapinum. Lánið skuldi veitast viðkomandi skipakeypara móti landskassaveðhaldi og 4. prioritets veðretti í skipinum. Ætlanin var við hesum lánum at stuðla teir, ið hava gjört byggisáttmála, og sum ikki enn hava fingið skipini prioriteraði, eisini tey sum eru komin til landið. Herumframt var hugsað um tey, sum kontraktaði verða.

Föroya Banki hevur í skrivi 14. í hesum, jbr. viðlagda fotokopi, givið principiella tilsögn at veita uppí um 40.000 kr. í eykaláni uppá hvört skipið móti landskassaveðhaldi at gjalda aftur yvir 3 ár, til teir, ið hava gjört sáttmála, men ikki enn hava fingið skipið prioriterað, um so er, at viðkomandi ikki kann útvega peningin sjálvur. Bankin upplýsir, at av teim 11 skipakeyparum, bankin hevur, eru bert 2, ið helst ikki kunnu hetta. Viðvíkjandi sáttmálum, ið koma, heldur bankin seg ikki í forhond kunna geva somu tilsögn, men vil hann taka stöðu, hvört málið sær.

Sjóvinnubankin hevur ikki svarað enn, men er útlit til, at stöða hansara er hin sama sum hjá Föroya Banka.

Landsstýrið hevur saman við fíggjarnevndini eftir löglingslóg nr. 17, 25. apríl 1960 «heimild landskassans vegna til fíggjarárið 1964/65 er endað at læna og/ella veðhalda fyri lánum uppí 40 mill. kr. til skipabygging.»

Vísandi til tað, ið her er flutt fram, heitir landsstýrið á fíggjarnevndina um samráðingar um spurningin.»

Landsstýrið og fíggjarnevndin hava síðani samráðst um málið.

Meirilutin (J. F. Øregaard, S. Petersen, Joh. M. Fr. Poulsen, Andr. Djurhuus og Poul Petersen) er samdur við landsstýrið um at veita mannum veðhald av láni við heimild í löglingslóg nr. 17 frá 25. apríl 1960 at javna út munin millum kursin, ið var áðrenn nationalbankin setti diskontoina upp og dagskursin, tó hægst 5 % av byggipeningimum.

Meirilutin heitir tó á landsstýrið um at taka uppaftur samráðingarnar við bankarnar um at fáa lánitíðina longda, tó helst í 10 ár, men letur hetta seg ikki gera, er meirilutin samdur um, at landsstýrið veðheldur fyri lánum undir teimum treytum, sum tað og bankarnir verða samdir um.

Tá ið nevndi veðhaldsmöguleiki er, er ikki neyðugt at leggja málið fyri löglingið og setur meirilutin tí onki uppskot fram.

Poul Petersen fólkaflokksins vegna heldur fyri sum sínu principalu stöðu, at það er rímuligt, at ríkiskassin rindar mannum og felögum það kurstap, sum stendst av diskontobækkingini við tað, at ein tílík diskontobækking og harav fylgjandi kurstap rakar föroyskar, vinnuligar peningalleggingar ólika meinari enn tilsvarandi fleggingar í einum landi, sum er so vinnuliga frankomið, sum Danmark er tað.

Í fyrstu syftu verður tí landsstýrinum álagt at taka upp tingingar við ríkisstýrið um tað, sum er fört fram og uppskot verður sett fram samsvarandi.

Annars tekur Poul Petersen undir við landsstýrisins uppskoti til fíggjarnevndina, men við tí broyting, at avdráttarlíðin verður minst 5 ár.

Hemming Jespersen og Erlendur Patursson vísa á uppskot tjóðveldisflokksins frá 25. august 1961 um at veita möguleika fyri í vissum föroum

at hækka studningslánini upp í 30 % og finnast at, at hetta uppskot ið varð beint í figgjarnevndina 30. august 1961, ikki hevur verið avgreitt úr nevndini enn.

Hemming Jespersen og Erlendur Patursson halda hesa leið, ið tjóðveldisflokkurin hevur víst á, vera betri enn uppskot landsstýrisins og mæla til at uppskot tjóðveldisfloksins verður samtykt.

Uppskot

frá

minnilutanum Poul Petersen:

Landsstýrinum verður álagt at taka upp tingingar við ríkisstýrið samsvarandi tí sum fört er fram í málinum.

og 18. soljóðandi

Uppískoytisálit:

Fyri p/f J. F. Kjölbro í Klakksvík hevur L. Lützen landsrættarsakförari heitt á landsstýrið at leggja inn á ting uppskot til broytingar í lóg um endurnýgging av skipaflotanum, soleiðis at studningur kann veitast eisini til keyp av skipum. Partafelagið hevur árs gamlan trolara uppá hondina úr Íslandi. Trolarin eitur FREYR, er 987 brutto registar tons og 341 netto, 237' 11" langur, 34' 1' breiður, 16' 10¾" djúpur, hevur 2300 hk dieselmotor, lastin er av aluminium og köld niður, manningarrúm til 48 og hevur kostað um kr. 7.400.000.— at byggja. Trolarin er bygdur í Týsklandi, kann ætlandi fáast fyri um kr. 6.500.000.— soleiðis, at tánið sum í honum stendur kann yvirtakast at gjalda í 10-12 ár til 6 % í rentu.

Trolarin tekur um 700 tons av saltfiski.

Um so verður, at studningur verður veittur til keypið, kann hann t.d. verða veittur yvir eitt áramál uppá 3-4 ár.

Figgjarnevndin hevur viðgjört spurningin um rúmking av lógini um endurnýgging av skipaflotanum og samdist um at mæla tinginum at broyta lógina soleiðis, at studningur kann veitast í serstökum förum til keyp av fiskiskipum sum eru yngri enn 2 ár, men eftir avgerð landsstýrisins saman við figgjarnevndini og setur fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um broyting í lögtingslóg nr. 8 frá 6. marts 1958 (smbr. nr. 32 frá 13. mai 1959) um endurnýggjing av fiskiskipaflotanum við seinni broytingum.	lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 8 af 6. marts 1958 (jfr. nr. 32 af 13. maj 1959) om fornyelse af fiskerflaaden med senere ændringer.
§ 1.	§ 1.
Í löglingslóg nr. 8 frá 6. marts 1958 § 1, punkt 1. og § 2 verður skotið inn aftaná «nýbygging av» «í serfökum föri saman við figgjarnevndini til keyp av fiskiskipi yngri enn 2 ár.»	I lagtingslov nr. 8 af 6. marts 1958 § 1, punkt 1. og § 2 indskydes efter «nybygning af» «i særlige tilfælde sammen med finansudvalget til köb af fiskerskib yngre end 2 aar.»
§ 2.	§ 2.
Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.	Denne lov træder i kraft straks.

2. viðgerð 18. september og 3. viðgerð 19. september.

Uppskotið frá Kj. Mohr fall 1—0.

Uppskot frá P. Petersen fall 7—0.

Lógaruppskotið frá nevndini var setl undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Lindenskov, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Niels H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, A. Djurhuus, Joh. M. Fr. Poulsen, Johan Simonsen, Dion Nolsöe, V. Nielsen, Frederik Hansen, P. M. Dam, Poul J. Olsen, J. Högnesen, E. Paturssun, H. v. Högadalsá, H. Jespersen, Haldor Hansen, J. F. Öregaard.

Atkvöddu ikki: Tr. Samuelsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, Kj. Mohr, K. Djurhuus.

Burtursladdir: Jens Chr. Olsen, J. H. Danbjörg, L. Joensen og S. Joensen.

Uppskotið samlykt 21 - 0.

11. Broyting í lóg um endurnýgging av skipaflotanum

Ár 1961, 28. august legði Erlendur Patursson lögtingsmaður fram sóljóðandi

Uppskot
til

lóg um broytingar í lóg nr. 8 frá 6. mars 1958
um endurnýgging av skipaflotanum.

1. §

2. § fær hetta uppískoyti:

Í vissum förum og eftir tilmæli frá nevndini, sum nevnd er í 19. § í hesi lóg, kunna tó studningslán veitast við upp í 30 % av virði skipsins við maskinu og öðrum tilhoyri.

2. §

4. §, 1. pkt., verður orðað soleiðis:

Studningsláu verða tryggjað við veðrætti í viðkomandi skipi innan fyri 90-100 % av virðinum, smb. 2. §.

3. §

Henda lóg kemur beinan vegin í gildi.

Greinargerð

Frá tí at skipaloysið av álvara fór at gera vart við seg fyri um leið 10 árum síðan, hevur tjóðveldisflokkurin á tingi nærum á hvörjum ári borið fram uppskot og tilmæli um endurnýgging fiskiskipaflotans. Tá tær fyrstu lánilógirnar loksins komu í gildi, krevdust 20 % í eginpeningi hjá teimum fyritökum, ið fóru undir skipabygging. Eftir áskoðan tjóðveldisflokksins var hetta krav um eginpening ov högt, og seinni fekkst so tann skipan, at tað bert kravdust 10 % í eginpeningi.

Henda broyting var almikið framstig, men hjá mongum nýggjum fyritökum vóru peningaligu viðurskiftini tey, at tá hin kravdi eginpeningur var útvegaður og goldin, var eingin tökur peningur eftir til rekstur. Meiriluti fekkst tó ikki í tinginum fyri at hækka lánini meir enn longu var gjört.

Nú er so tað heut, at kursurin á brævlánum realkreditstovnsins er

fallin niður í 92.5 % av navnvirðinum. Hvat lánum frá fiskivinnubankanum viðvikir, er kursmunurin verðin væl størri enn hetta.

Hetta merkir í veruleikanum tað, at tær fyritøkur, sum aftan á at hava fingið lánjáttan frá realkredittstovninum og fiskivinnubankanum, hava latið skip byggja ella hava skip í gerð, standa hjálparleys, av tí at tær — alt eftir stødd skipsins — fáa einar 30-50.000 kr. minni at ráða yvir, enn tær høvdu roknað við.

Hesar fyritøkur hava heldur ikki tann útveg at útvega sær lán aðrar staðir, av tí at tilboð um finansiering, eitt nú í Noregi, bert viðvikja framtíðarbygging. Her eru so stall nakrar fyritøkur, sum viðvikjandi finansiering eru illa komnar, uttan egna skuld, bæði samanborið við tær fyritøkur, sum longu hava bygt og ætlandi tær sum koma aftan á.

Hetta lógaruppskot er í fyrstu syftu í hvussu er ætlað at hjálpa teimum nevndu fyritøkum. Sjálvsagt ber ikki til at siga nakað við vissu um hvussu finansieringsvónirnar verða í framtíðini, men hvat skipabygging í Noregi viðvíkir, er í løtuni møguligt at fáa 70 % í bankaláni við 6 % í rentu p.a. at gjalda aftur eftir 10 árum og við 103 % útgjalding.

1. viðgerð 30. august og 19. september lógdu Hemming Jespersen og E. Patursson fram soljóðandi

Minnilutaálit

Fellur uppskot tjóðveldisflokksins um at broyta studningslánslógina soleiðis, at studningslán til skipabygging í vissum førum kann verða veitt við upp í 30 % av byggikostnaðinum, og ikki onnur tiltök verða gjørd í hesum máli, uttan tey, at landsstýrið veðheldur fyri 4. veðrættarláni, soleiðis sum frá er greitt í skrivi landsstýrisins, er vandi fyri at føroysk skipabygging kemur at stødga, í hvussu er hjá teimum nýggju fyritøkum, ið fiskimenn og aðrir við teimum hava tikið seg saman í.

Møguliga kemur tó skipabyggingin hjá teim gomlu stórfyritøkunum at halda fram m.a. studlað av lógini um skattafrían eykaavskrivingar — men vit halda tað vera bæði skaða og spell, fara nú skipa- og útgerðarfyritøkur fiskimanna og annara, ið ikki teljast í hópi stórútgerðarmanna, at detta niður fyri.

Vit mæla tí eina ferð enn lingtinum til at samtykkja uppskot tjóðveldisflokksins.

2. viðgerð 18. og 3. viðgerð 19. september 1961.
Uppskotið frá tjóðveldisflokkinum fall 11-- 0.
(smbr. tingmál nr. 10/1961).

12. Djóralæknalönin

Ár 1961, 1. september legði N. Winther Poulsen landsstýrismaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um broytingar í lögtingslóg um tænastumenn landsins.

§ 1.

Í lögtingslóg nr. 31, 18. mai 1961, 46. §, 8. lönarflokkur, um tænastumenn landsins verða gjördar hesar broytingar:

1) Orðið «Djóralækni» verður broytt til «Landsdjóralækni».
2) Aftaná orðini «um árið» í 2. stk. verður sett:

   Landsstýrinum verður uttan mun til lönaraldur, og um hann hevur verið aspirantur, heimilað at löna landsdjóralæknanum við endalön. Fyri at hava eftirlit við reinföri í matframleiðslu og matsölu og haraftura laboratorieftirlit við mjólkaframleiðsluni fær landsdjóralæknin í sumsýning kr. 10.000,-- um árið, fyri fyrst fyri at leggja hetta eftirlit til rætlis. Bæði á veruligum tænastuferðum og í praksis fær landsdjóralæknin frí ferð og tima- og dagpening eftir vanligum reglum fyri tænastumenn.

lagtingslov om ændring i lagtingslov om landets tjenestemænd.

§ 1.

I lagtingslov nr. 31 af 18. maj 1961, § 46, 8. lönningsklasse om landets tjenestemænd foreslages følgende ændringer:

1) Ordet «Dyrelæge» ændres til «Landsdyrelæge».
2) Efter ordet «aarlig» i 2. stk. tilföjes:

   Landsstyret bemyndiges til at aflönne landsdyrelægen med slutlön uden hensyn til lönningsanciennitet, og om han har været aspirant. For at have tilsyn med levnedsmiddelhygiejnen, baade produktion og salg og kontrol med mælkeproduktionen faar landsdyrelægen et aarligt vederlag paa kr. 10.000,-, i förste omgang for at tilrettelægge dette tilsyn. Baade under egentlige tjenesterejser og i praksis faar landsdyrelægen fri befordring og time- og dagpenge efter de for tjenestemænd gældende almindelige regler.

§ 2.

Henda lög fær gildi beinan vegin.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Eftir umsókn varð C. J. Beck vegna aldur loystur úr embætinum sum djóralæknir við eftirlön frá 1. juni í ár.

Embætið varð lýst leyst í mai í fylgjandi blöðum:

Medlemsblad for den danske dyrelægeforening.

Nordisk veterinærmedicin.

Statstidende.

Eftir lönarlög tænastumanna er djóralæknin löntur í 8. löunarflokki við byrjunarlön kr. 19.800.— um árið, hækkandi 3. hvört ár við kr. 1.080.— til kr. 21.120.—. Haraftrat hevur djóralæknin frian praksisrætt eftir takstum, ið eru fyriskipaðir av landsstýrinum, smbr. reglugerð nr. 1 frá 3. januar 1959.

Den danske dyrelægeforening segði seg ikki kunna virka fyri, at embætið varð sett, uttan so at tryggjað varð djóralæknanum ein árlig samlað inntöka í minsta lagi uppá kr. 40.000.—, og helt felagið aftrat, at tað var neyðugt frammanundan at tryggja djóralæknanum eini hóskandi hús til rimiliga leigu. Eisini segði felagið, at tað var forboðið limunum at sökja ella taka við veterinærum störvum, ið ikki frammanundan og við góðkenning frá stjórnini hava verið lýst leys í limablað felagsins við tilskilaðum lönartreytum.

Ongin djóralækni hevur sökt embætið.

Fyri at landið ikki skuldi liggja í djóralæknaloysi og eisini eftir áheitan frá Föroya Búnaðarfelag, heitti landsstýrið so á C. J. Beck, um hann ikki kundi halda fram fyri fyrst til somja var funnin millum landsstýrið og djóralæknafelagið. Hesum eftirlíkaði C. J. Beck, og lovaði hann at virka til 10. august 1961. Útlit var tó til at framlongja hesa skipan, um bert reelt útlit var til, at somja fekst millum landsstýrið og felagið.

Fyrst í august mánað 1961 hava so samráðingar verið millum landsstýrið og umboðsmann fyri djóralæknafelagið. Úrslitið av hesum samráðingum er fylgjandi:

1) Djóralæknin verður, beinanvegin hann verður tilnevndur, löntur við endalön í 8. lönarflokki ella við kr. 21.120.— um árið.
2) Fyri at hava eftirlit við reinföri í matframleiðslu og matsöln og haraftrat laboratorieftirlit við mjólkaframleiðsluni fær djóralæknin í samsýning kr. 10.000.— um árið, fyri fyrst fyri at leggja hetta eftir-

lit til rættis. Landskassin rindar í fyrsta umfari hesa samsýning, til nærri reglur eru gjördar fyri hetta eftirlit, og verður tá stöða tikin til, hvör í framtíðini skal gjalda, t.d. kommuna ella viðkomandi framleiðari ella handilsmaður sjálvur.

3) Galdandi takstir verða bækkaðir, soleiðis at praksisinntökan verður ökt við umleið 100 %.

4) Landskassin veitir djóralæknanum fría ferð og tima- og dagpening bæði á tænastuferðum og í praksisferðum, tó so at djóralæknin mest möguligt nýtir vanliga innanoyggja ferðasambandið.

Haraftrat gav landsstýrið felagnum tilsögn um, at um ein generel broyting í normeringini eftir tænastumannalógini verður tikin upp til viðgerðar, verður eisini spurningurin um lön djóralæknans tikin til umhugsunar.

Síðan málið hevði skund, legði landsstýrið semjuna fyri fíggjarnevndina til góðkenningar.

Fíggjarnevndin hevði so fund 9. august 1961. har fylgjandi varð samtykt:

Fíggjarnevndin heldur ikki heimild er fyri at loysa henda spurning uttan tingviðgerð, men at möguleiki skuldi verið fyri at framt fyriliggjandi uppskot, tá tingið kemur saman 12. september í ár.

Serliga viðvíkjandi uppskotinum frammanfyri pkt. 1 er at viðmerkja, at tað eru fleiri embætir eftir tænastumannalógini, ið hava fingið heitið «lands-», t.d. landsverkfröðingur og landsbókavörður, sum frámerki at vísa, at viðkomandi er tænastumaður landsins.

Vísandi til tað, sum her er flutt fram og serliga til fíggjarnevndarsamtyktina, verður málið við hesum lagt fyri lögtingið; viðmerkt verður, at tað hevur verið hjá lönarráðnum til ummælis, men eru har hugsaninar ymiskar um, hvussu málið skal fremjast.

1. viðgerð 14. september og 16. september legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

1. september í ár var málið lagt fram á ting av landsstýrinum. Við 1. viðgerð, sum fór fram 14. september var málið beint til viðgerðar í fíggjarnevndini.

Í viðmerkingum landsstýrisins verður upplýst, at djóralæknaembætið, ið er normerað í 8. lönarflokki við eini byrjunarlön uppá kr. 19.800. og slutlön uppá kr. 24.120. – og aftarat föstu lönini skal so djóralæknin hava frían praksisrætt — í donskum blöðum hevur verið lýst leyst í mai mánað í ár, men at ongin hevur sökt embætið.

Í Föroyum er ongin leysur djóralækni og felagið «Dansk Dyrelæge-

forcuing» hevur sagt seg ikki kunna virka fyri, at djóralækni úr leirna felag sökir starvið uttan so, at honum verður tryggjað ein lön, sum í minsta lagi má vera einar kr. 10.000,— og harumfram hús til rímiliga leigu.

Fyri at eftirlika hesum skjýtur landsstýrið upp, at djóralæknin

1) verður löntur við slutlön kr. 24.120,—,
2) fær 10.000 kr. eyka fyri eftirlit við söluhúðum, sum selja mjólk og kjötvörur,
3) at lönin fyri praksis verður hækkað við 100 % og
4) at landskassin betalir allar ferðir djóralæknans bæði tá hann ger tænastuferðir, og tá hann fer burtur í praksisferðum, haraftrat mælir landsstýrið til, at landskassin betalir djóralæknanum dagpening eisini á praksisferðum hansara, hesin dagpeningur er í löluni kr. 38,—.

Meirilutin (J. Fr. Øregaard, P. Petersen, A. Djurhuus, Joh. Poulsen, Henning Jespersen, Erlendur Patursson) heldur sum málið liggur fyri í löluni, at hann kann ikki mæla tinginum at taka undir við uppskoti landsstýrisins, men at landsstýrið eigur at taka upp samráðing við föroying, sum er djóralækni í Danmark og frá honum fáa at vita hvörji kröv, hann setur fyri at taka við hesum starvi, og setur meirilutin uppskot samsvarandi.

Uppskot

frá

meirilutanum:

Landsstýrið verður biðið um at taka upp samráðing við föroyskan djóralækna í Danmark og leggja úrslitið av hesum samráðingum fyri tingið.

Uppskot

frá

minnilutanum (S. Petersen):

Djóralæknin verður löntur sambæri lög nr. 31 frá 18. mai 1961 í 8. lönarflokki, men um hann er ein reyndur maður, fær hann slutlön beinan vegin.

Landsstýrinum verður latið upp í hendi at gera reglur fyri arbeiðisviðurskiftir djóralæknans og at ásetta samsýning fyri arbeiði hansara.

2. viðgerð 18. september.
Minnihlutauppskot frá S. Petersen fall 3—0.
Uppskot landsstýrisins § 1 fall 5—0.
Uppskot meirihlutans samtykt 25—0.

13. Eftirlönarspurningur hjá fyrrv. djóralækna

Ár 1961, 1. september legði N. Winther Poulsen landsstýrismaður framfram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um eftirlön fyrrverandi djóralæknans.	lagtingslov om pension til den forhenværende dyrlæge
§ 1.	§ 1.
Tilskitað verður Carl Johan Bech, fyrrverandi djóralækna, hægsta eftirlönaraldur, ella 12/60 av eftirlönarinntökuni, eftir teimum reglum, ið galdandi vóru áðrenn 1. apríl 1960.	Der tildeles den forhenværende dyrlæge Carl Johan Bech höjeste pensionsanciennitet eller 12/60 af den pensionsgivende lönningsindtægt efter de regler, der var gældende inden 1. april 1960.
§ 2.	§ 2.
Henda lög fær gildi frá 1. juni 1961.	Denne lov faar gyldighed fra 1. juni 1961.

Viðmerkingar:

Tá Carl Johan Bech eftir umsókn varð loystur úr embætinum sum djóralækni 1. juni 1961 vegna aldur, og síðani Dansk Dyrelægeforening aftaná lýsing ikki helt seg kunna mæla linum sínum til at sökja embætið undir teimum lönartreytum, ið eru, heitli landsstýrið á C. J. Bech,

djóralækna, um ið hvussu er fyri fyrst, at taka starvið upp aftur, smbr. eisini viðlögglu áheitan frá Föroya Búnaðarfelag.

Samráðingar vórðu so, og endaðu tær í semju millum landsstýrið og djóralæknan, har djóralæknin bant seg til at virka til 10. august í ár, treytað m.a. av, at landsstýrið leggur fyri lögtingið uppskot um, at eftirlön hansara verður roknað eftir hægsta eftirlönaraldri. Eftir samráðing av nýggjum við djóralæknan, hevur hann sagt seg vilja virka til lögtingið, nú tað er saman í hesum dögum, hevur tíkið stöðu til eftirlönarspurningin.

Carl Johan Bech er föddur 25. november 1895. Hann hevur virkað sum djóralækni í Föroyum síðani 1918, frá 1. april 1920 (kanska 1. november 1919) í almennari tænastu. Við lögtingslóg nr. 76, 22. december 1951 varð djóralæknastarvið skipað sum tænastumannaembætti, og varð Carl Johan Bech tilnevndur við lönaraldri frá 1. april 1948 og við eftirlönaraldri frá 1. januar 1947, smbr. lögtingslóg nr. 3, 9. marts 1954 § 1 nr. 4.

Eftir galdandi reglum fær Carl Johan Bech í eftirlön við 14 ára eftirlönaraldri 33/60 av eftirlöngevandi lönini, meðan uppskotið frammanfyri gevur honum 42/60 við 28 ára lönaraldri. Munurin er um kr. 300,— um mánaðin.

At veita tænastumanni eftirlönaraldur aftanum tann dagin, hann er settur sum tænastumaður, eru dömi um, smbr. nevndu lögingslóg nr. 3, 9. marts 1954, har fleiri tænastumenn hava fingið eftirlönaraldur sín roknaðan, sum um teir frá fyrstu tilnevning í starv vórðu settir í embætti við eftirlönarrætti. Tað at lönarlóg og eftirlönarlóg eru komnar aftanó fyrstu tilnevning er ikki at skylda teimum fyri, og er tí skipað so fyri, at stöða teirra verður eins og hjá teimum, ið settir verða, eftir at lóggávan er framd.

Lönarráðið er móti at fremja fyriliggjandi uppskot.

Föroya Búnaðarfelag.
Tórshavn, 19. juni 1961.

Vit eru komnir í eina sera álvarsama stöðu av tí, at tað er ongin djóralækni í landinum. Hetta kann koma mongum jarðabrúkara dýrt at standa, tí tað er ofta so, at fey bestu djórini eru fey, ið tola minst av og eru fey eymastu, tá ið sjúka kemur á.

Vit loyva okkum at biðja landsstýrið gera alt fyri beinanvegin at fáa greitt hetta soleiðis, at djóralæknin C. J. Bech kemur at kunna hjálpa

monnum við sjúkum djórum, til ein annar er komin í hansara stað, og leggja soleiðis til rættis, at vit skjótast kunnu vóna at fáa ein nýggjan djóralækna.

1. viðgerð 14. september og 16. s. m. legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málið er av landsstýrinum lagt fram á ting 1. september og var við 2. viðgerð 14. september beint til viðgerðar í fíggjarnevndina.

Í viðmerkingunum frá landsstýrinum verður upplýst, at djóralæknin Carl J. Bech eftir umsókn var loystur úr embætinum frá 1. juni 1961. Orsakað av, at ongin djóralækni hevur sökt starvið, hóast tað hevur verið lýst leyst, bað so landsstýrið djóralæknan C. J. Bech um fyribils at taka aftur við starvinum. Hesum játtaði djóralæknin, treytað av, at landsstýrið legði fyri tingið uppskot um eftirlön hansara verður roknað eftir hægsta eftirlönaraldri. Hetta er ein löuarmunur uppá umleið kr. 300.— um mánaðin.

Málið hevur verið lagt fyri lönarráðið til ummælis, men hevur ráðið mælt frá at samtykkja nevnda uppskot.

Fíggjarnevndin hevur viðgjört málið og heldur, at um djóralæknin var farin úr starvinum 1. juni og ikki var heilt á hann um fyribils at taka aftur við starvinum, vildi ikki spurningurin um lækkan av eftirlön verið komin fram og er sostatt samd við lönarráðið, at tað ikki er orsök at broyta reglurnar um eftirlön djóralæknans, og setur sostatt onki uppskot fram.

2. viðgerð 18. september.

Uppskot landsstýrisins fall 4—0.

14. Detailprojektering av tunnell v. m. í Norðoyum

Ár 1961, 15. september legði Poul J. Olsen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um detailprojektering av tunnell í Norðoyum og skitsuprojektering av brúgv um Hvannasund.

§ 1.

Landsstýrið verður heimilað at skipa fyri, at fjallaholini, ið eru ætlað at gera í Norðoyum, til sambindingar av Klakksvík, Árnafirði og Norðdepli verður detailprojekterað og brúgv um Hvannasund verður skitsuprojekterað.

§ 2.

Útreiðslurnar av tí undir § 1. nevnda projekteringsarbeiði verða goldnar úr landskassanum.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om detailprojektering af tunnel paa Norderöerne og skitseprojektering af bro over Hvannasund.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at sörge for, at tunnellerne, som man har til hensigt at lave paa Norderöerne til at forbinde Klakksvík, Árnafjörð og Norðdepli bliver detailprojekteret, samt at bro over Hvannasund bliver skitseprojekteret.

§ 2.

Udgifterne til af det i § 1 nævnte projekteringsarbejde afholdes af landskassen.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Menn eru samdir um tunnellgerð í Norðoyum til sambindingar av Klakksvík, Árnafjörð og Norðdepli og er til tess gjört eitt skitsuprojekt. Men fyri at arbeiðið kann verða útboðið eins og tilfellið var við tunnellgerðini í Suðuroy, má detailprojektering fara fram, og loyvir undirritaði sær at seta fram uppskot um hesa projektering.

Sum lið í teirri sambindingarætlan, ið nevnd er, má brúgv verða gjörd um Hvannasund! Kostnaðurin av eini tilíkari brúgv er ikki ætlaður, og projekteringsarbeiðið er heldur ikki gjört. Tá ið tað er náttúrligt, at

hetta arbeiði eisini verður útboðið og helst saman við tunnelgerðini, er tað rímligt at kostnaðarætlan og fyri fyrst skilstuprojektering fara fram samstundis, sum projekteringin av tunnellunum verður gjörd.

---

15. Frágreiðing frá millumtinganevndini í telefonmálum

Ár 1961, 15. september legði M. Johannesen lögtingsmaður fyri nevndina fram soljóðandi

Frágreiðing

Málið varð lagt fram av landsstýrinum 21. februar 1961, og 27. februar var tað til 1. viðgerðar, har tað varð beint í serliga 7-mannanevnd.

Nevndin hevur býtt seg í eina meiriluta (P. M. Dam, Marius Johannesen, Vilhelm Nielsen, Hans Iversen og Joh. M. Fr. Poulsen) og ein minniluta (Frederik Hansen og Hemming Jespersen).

Tað gekk rúm tið, áðrenn nevndin fekk skipað seg og farið til arbeiðis, og lá ið hetta so umsiðir var gjört, vísti tað seg, at tilfarið, sum nevndin fekk at seta seg inn í, var so ógvuliga rúgvisnikið, at vónleyst var at hugsa um at fáa arbeiðið frá hondini í tingsetuni 1960. Tað var tí skofið upp og samtykt, at nevndin skuldi halda fram við arbeiðinum sum millumtinganevnd, á ólavsöku 1961 hevði hon enn ikki lokið arbeiði sítt, og tí skjeyt tingformaðurin upp, at hon skuldi halda fram við arbeiðinum, til tað var avgreitt.

Av tí tilfari, sum nevndin hevur arbeitt við, er fyrst at nevna frágreiðingina frá tí kanningarnevnd frá Kjöbenhavns Telefon Aktieselskab, sum eftir áheitan frá Föroya landsstýri var her í oktober mánaði 1960 fyri at kanna viðurskiftini hjá Telefonverki Föroya Lögtings, bæði tey umsitingarligu, figgjarligu og teknisku viðurskiftini. Henda frágreiðing, sum var rætliliga drúgv, varð fingin í so nógv eintök, at hvör nevndarlimur hell á sínum, og tað samu varð gjört við onnur skjöl, sum komu fram í málinum, eitt nit viðmerkingar til frágreiðingina frá stjóranum, rokskapir o. a.

Nevndin hevur eisini samráðst við telefonstjóran, Eskild Christiansen, og gav hann fyrst skrivligar viðmerkingar til frágreiðingina frá kanningarnevndini, eins og hann fleiri ferðir gav nevndini munnligar upplýsingar, sum hon yuskti.

Somuleiðis hevur eisini Jógvan Sundsstein, geamskoðari, Poul Poulsen, telefonmeistari, og Poul Engberg Poulsen, yvirmekanikari, verið á fundi saman við nevndini.

Burtur úr hesum skrivligu og munnligu frágreiðingum heldur nevndin seg hava fingið eina vissa hylling á teim ymsu viðurskiftunum við telefonverkið.

Eftir rokuskapinum at döma tykist figgjarstöða telefonverksins at vera betri, enn nevndin hevði væntað. Rokuskapurin fyri 1. april 1961 vísir ein beinleiðis vinning uppá 139.000 kr., meðan vil at döma eftir frágreiðingini frá kanningarnevndini hövdu roknað við halli. Tað tykjast tí ongar grundir vera til at ganga landsstýrinum á möti um at hækka tey ymsu telefongjöldini stórvegis fyri at greiða dagliga rakstur telefonverksins.

Meirilutin förir fram, at hann heldur tað vera rætt, fyri at verkið skal fáa tað eitt sindur rúmari peningaliga, at hækka fylgjandi gjöld soleiðis:

Telefontelegram frá 12 oyrum upp í 15 oyrur orðið, so minsti takstur fyri eitt telefontelegram verður 150 oyrur. Hetta skuldi givið o. u. 19.500.— kr. og innanbiggja samtalugjaldið frá 7 til 8 oyrur skuldi givið o. u. 35.000.— kr. Hetta verður tilsamans ein meirinntöka uppá o. u. 54.500.— kr.

Vágarnar hava stutt síðan fingið nýggja radiotelefon, sum er ein störur bati aftur í móti ti,ið var, og Sandoyggin má fáa hana fyrsta dagin, eins og aðrar törvandi ábölur mugu gerast so hvört, sum ráðini eru til less. Men hetta fer at gera, at telefonnýtslan verður störri, og rímligt verður so intökan hjá telefonverkinum at veksa har eftir.

Eitt, sum eigur at vera fingið í rættlag, er skuldin, sum telefonverkið stendur í til yvsar útlendskar stovnar.

1. april 1961 var skuldin henda:

Til L. M. Ericsson A/S	519.230,39 kr.
Til Nordiske Kabel- og Traadfabriker	373.790,25 kr.
Til Store Nordiske Telegrafselskab	239.973,07 kr.
Til K. T. A. S.	55.147,20 kr.
Til Storno	238.310,05 kr.
tilsamans	1.456.150,96 kr.

Her til er at siga, at skuldin til Store Nordiske og K.T. A.S. tilsamans 295,120,27 kr. verður goldin av rakstrinum, og skuldina til Storno hevur telefonverkið heimild til at taka lán fyri at greiða.

So er tað skuldin til L. M. Ericsson og Nordiske Kabel- og Traadfabrikker, tilsamans 923.020,64 kr. Henda skuld má verða greidd skjótast gjörligt, tí bæði er rentan dýr, og so er tað eisini óhóskandi, at verkið stendur í so stórari gamlari skuld til hesar stovnar.

Fyri at fáa hesa skuld greidda, og fyri at telefonverkið skal hava nakað av pengum at arbeiða við til nýgerð, skjýtur nevndin upp at samtykkja uppskot landsstýrisins um at geva tí heimild til veðhald fyri einum láni upp á 1,6 milliónir.

Hvatið viðvíkir arbeiðsviðurskiftunum og dagliga rakstrinum av verkinum, so heldur nevndin seg hava fingið varhugan av, at har átti ymist at verið öðrvísi. Tað er bæði frágreiðingin frá kanningarnevndini og okkara egnu kanningar, sum hava styrkt okkum í hesari áskoðan.

Telefonverkið er nú vorðið ein so stórur og umfatandi stovnur við stórfingnum og dýrum tólum, sum tað er ikki hvörs mans föri at vita skil á. Við henda stovn arbeiðir eisini hópur av fólki bæði innan- og utlaudura, og tað er av alra största lýdnaingi, at samarbeiðið millum tey fólk, sum her starvast bæði millum tey, sum eru yvir og tey, sum eru undir, er hitt besta.

Í gomlum dögum, táið verkið var lítið og einfalt aftur móti tí, tað er nú, var stjórin verkfröðingur. Hetta hevur ikki verið hildið at verið neyðugt hesa seinnu tíðina, og so hevur verið lítið meir á tekniska hjálp uttan í frá. Tað er vitiligt, at nú, táið so nógv ymiskt tekniskt er at hava skil á á verkinum, verður neyðugt viðhvört at sökja sær hjálp uttanífrá. Men kortini er nevndin av teirri áskoðan, at ein verkfröðingur átti at verið knýttur at verkinum.

Ein spurningur er, sum veldir meira trupulleikar nú enn áður, og tað er at fáa telefonini innivist í teim ymsu bygdunum.

Telefonverkið eigur og rökir stöðirnar í Tórshavn og Klaksvík, utlan nakra útreiðslu fyri hesar kommununar. I Hvalba, á Tvöroyri og í Porkeri eigur verkið húsini, meðan kommununar hava raksturin av teimum, og í öllum hinum bygdunum í Föroyum er tað kommunan, sum hevur ábyrgdina og útreiðslurnar av at fáa telefonini innivist. Hetta er nú á dögum mangan torfört og í summum förum stór peningalig byrða, sum verður borin við ringum tannabiti, táið tað veitst, at summar kommunur sleppa undan öllum útreiðslum. Her ber til at nevna Nes sókónar kommunu, sum man vera hon, ið eina ringast er fyri í so máta, við tað at hon umframl at eiga og halda sjálva stöðina eisini noyðist at hava 12 aðrar hoðslöðir.

Hetta eigur umsitingin at hava í huga og royna at fáa eina aðra betri hóskandi skipan.

Meirilutin setur fram uppskot samsvarandi ti í álitinum framförda.

Minnilutin (Frederik Hansen og Hemming Jespersen) heldur ikki, at tiðin er hjá ti almenna at ganga á odda í prishækkingum. Heldur ikki meinar minnilutin, at hvör úthúgviog í telefonverkinum eigur at föra hækking í gjaldinum, men líkligari at tað var övut.

Innleggingargjaldið, sum nú er 300 kr., má verða avtikið, við tað at tað virkar sum ein forðan fyri nýggjum telefonfelögum. Endamálið má vera at fáa so nógvar telefonfelagar sum möguligt.

Hækkan av telefongjöldunum hevur verið til viðgerðar í marts 1960. Ein mænandi hækking fór fram tá. Tjóðveldisflokkurin mótmælti eini slíkari hækking og visti til, at trupulleikarnir máttu liggja hjá sjálvari fyrisitingini, og ynskti hann at fáa eina kanoing og saneering framda.

Landsstýrið fekk so í lag at fáa eina serfröðisligu nevnd frá K.T.A.S. til at kanna tey umsitingarligu og figgjarligu og teknisku viðurskiftini. Kanningarnevndin varð liðug við sítt arbeiði 1. november 1960. Síðan tá hevur landsstýrið einki gjört við málið uttan at biðja lögtingið hækka gjöldini eina ferð aftrat. Hóast kanningarnevndin vísir til stór brek innan fyri leiðslunna bæði umsitingarliga og teknisk, má tað álatast harðliga, at landsstýrið hevur ikki tikið stig til at rætta hesi stóru brek. Eftir frágreiðing frá kanningarnevndini hava stöðir á bygd verið komnar til aftaurs við avrokning við upp til 36.000 kr. og hava ikki fult avroknað enn. Her er talan um tríggjar stöðir, har fyristöðumenninir eru farnir frá. Tann eina av hesum er komin í eftirstöðu av nýggjum.

Tá ið líkur óregluligur atburður kemur fram, so eigur ákæruvaldið at laka sær av hesum, men tað er ikki gjört.

Minnilutin er samdur við meirilutan í hesum, at landsstýrið veðheldur fyri 1.500.000 kr. í láni til telefonverkið fyri at viðari útbygging kann fara fram.

Útbygging av Sandoynni eigur at fara fram beinanvegin.

Viðvíkjandi stöðunum úti á bygd so er at nevna Nes sókn, sum er okmin eina ringast fyri, og eigur at verða royut at fáa eina betri og meiri hóskandi skipan.

Uppskot

frá

meirilutanum:

Lögtingið samtykkir uppskot landsstýrisins við fylgjandi broytingum:

Í § 1 falla rætölini 1) til og við 6), 8) til og við 10) burtur í danska og föroyska tekstinum og í 7) verður «0,10» í danska og föroyska tekstinum broytt til "0,08».

Í § 2 verður í báðum tekstum 'apríl 1961» broytt til «januar 1962».

I § 3 verður í báðum tekstum «1.500.000.—» broytt til «1.600.000.—» og punktum sett aftaná «íleggingar» «investeringer, meðan í figgjarárinum 1961/62» «i finansaaret 1961/62» fellur burtur.

Sum nýggj § 4 verður sett:

Henda lóg kemur í gildi 1. januar 1962.

Denne lov træder i kraft 1. januar 1962.

Uppskot

frá

minnilutanum:

§ 1.

Föroya landsstýri verður álagt at gera nýggja reglugerð fyri Telefonverk Föroya lögtings. Henda reglugerð verður lögd fyri tingið seinast í februar 1962.

§ 1.

Der paalægges Færöernes landsstyre at foretage nyt reglement for Telefonverk Föroya lögtings. Dette reglement vil blive forelagt tinget senest i februar maaned 1962.

§ 2.

Starvið sum stjóri fyri telefonverkinum verður lýst leyst beinanvegin. — Treytirnar eru, at maðurin er verkfröðingur og samstundis förur at hava hægstu administrativu leiðsluna.

§ 2.

Embedet som direktör for telefonværket bliver lyst ledigt straks. Betingelserne er, at manden er ingeniör og samtidig i stand til at forestaa den höjeste administrative ledelse.

1. og 2. viðgerð 18. september.

Formaðurin legði fram soljóðandi

broytingaruppskot frá millumtinganevndini:

I § 1 í uppskoti landsstýrisins fellur raðtalið nr. 12 burtur í danska og föroyska tekstinum.

Uppskot frá minnilutanum (Fr. Hansen og H. Jespersen) 1) fall 8—0.

Uppskot frá minnilutanum (Fr. Hansen og H. Jespersen) 2) var sett undir atkvöðn við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Lindenskov, Tr. Samuelsen, Johan Simonsen, J. P. Davidsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, Poul J. Olsen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Patursson, H. v. Högadalsá, H. Jespersen, Haldor Hansen og J. F. Öregaard.

Atkvöddu ikki: J. H. Danbjörg, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Niels H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, V. Nielsen, K. Djurhuus, P. M. Dam.
Burturstaddur: Jens Chr. Olsen.

Uppskotið fall 14—0.
3. viðgerð 19. september 1961.
Uppskot landsstýrisins sum broytt í 2. viðgerð samtykt 16—0.

---

16. Veðhald av láni til S.E.V.

Ár 1961, 16. september legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um veðhald fyri láni 2 mill. kr. til S.E.V. til útbygging av Mýru- og Heljarverkinum og 60 kV linju.

§ 1.

Landsstýrið verður heimilað til landskassans vegna at veðhalda fyri cykaláni til S.E.V upp í 2 mill. kr. til útbygging av verkunum á Mýrunum og Heljareyga og 60 kV linju.

§ 2.

Henda lóg fær gildi beinan vegin.

lagtingslov om garanti for laan 2 mill. kr. til S.E.V. til udbygning af Mýru- og Heljarverkinum og 60 kV linie.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at garantere for tillægslaan til S.E.V. optil 2 mill. kr. til udbygning af kraftanlæggene á Mýrunum og Heljareyga og 60 kV linie.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Við löglingslóg nr. 27 frá 12. mai 1959 veitti landskassin S.E.V. veðhald fyri láni upp í 17 mill. kr. til bygging av Mýru- og Heljarverkinum og 60 kV linju.

Felagið sigur nú frá, at hesin peningur orsakað av diskontohækking, 4 % gjaldinum eftir löglingslóg nr. 4 frá 27. apríl 1961 og prístalsviðbótarbroytingini eftir löglingslóg nr. 21 frá 16. mai 1961 saman við broyting í byggiætlan felagsins ikki rökkur til ta ætlaðu byggingina, men at neyðugt verður at læna 2 mill. kr. aftrat.

Viðlagt verður skriv felagsins frá 31. august í ár við nærri frágreiðing um málið.

Felagið hevur tilsögn frá Föroya Banka, sum vil átaka sær at emittera obligasjónir fyri hetta lán til rentu 7 % og kurs 98,12 yvir 25 ár um landskassaveðhald fæst fyri lánimum soleiðis, at 1 mill. kr. verður emitteræð í 1961 og 1 mill. kr. í 1962.

Við teim treytum, bankin bjóðar, verður effektiva rentan 7,25 %.

Felagið sökir tí um landskassaábyrgd fyri hesum láni aftrat til nevndu útbygging.

Lagt verður aftrat, at landskassin frammanundan veðheldur fyri lánum hjá S.E.V. fyri tilsamans um 30 mill. kr.

S. E. V.

Vestmanna, tann 31.8.1961.

INTERKOMMUNALT ELEKTRICITETSFELAG

Föroya landsstýri,
Tinganes,
Tórshavn.

Um veðhald fyri láni stórt 2,0 mill. kr. til Mýru- og Heljarverkini og til 60 kV anlegg.

Við skrivum df. 21.3.59 og 13.1.59 sökti elfelagið um veðhald fyri lánum upp til 17 mill. kr. til byggingar av ummevndu anleggum, og varð hetta játtað við löglingslóg nr. 27 df. 12.5.59.

Hin ökti byggikostnaður vegna diskontohækking, 4 % gjald og prístalsviðbótarbroyting hevur saman við broytan í byggiætlan elfelagsins gjört tað neyðugt at lána 2 mill. kr. aftrat, um byggiætlanin skal verða framd.

Sbr. hjálagda fotokopi hevur Föroya Banki átikið sær at emittera obligatiónir fyri nevndu upphædd við hesum treytum:

2 mill. kr., 25 ár, 7 %, kurs 98,12.

um lögtingsveðhald kann fáast.

Sostatt loyvir elfelagið sær at sökja um lögtingsveðhald fyri einum obligatiónsláni uppá 2 mill. kr., ið Föroya Banki vil átaka sær at emittera við 1 mill. kr. í 1961 og 1 mill. kr. í 1962.

Umsóknin verður nærri grundað í eftirfylgjandi frágreiðing.

Sum kannugt gjördi elfelagið í oktober 1957 eina byggiætlan fyri tíðarskeiðið 1957 65.

Sbr. nevndu byggiætlan skuldu hesi anlegg gerast:

Primær anlegg:

Dalá veitast til Fossá, ...	4,5 mill. kWh/ár,	2,7 mill. kr.
Mýrnverkið, 2500 HK, ...	8,0 mill. kWh/ár,	7,4 mill. kr.
Heljarverkið, 4000 HK, ...	8,4 mill. kWh/ár,	7,4 mill. kr.
60 kV leiðingar, 45 km, dupultsteyrar 50 mm2 ekvivalent kopar		1,9 mill. kr.
		19,4 mill. kr.

Sekundær anlegg:

20- og 0,4 kV leiðingar o. a. m.	4,6 mill. kr.
	24,0 mill. kr.

Í hjálagda yvirliti df. 30.8.61 sæst, hvussu peningurin býtir seg sundur millum tey ymisku anleggini.

Skilað verður til, at tölini eru bruttotöl, t.v.s. at íroknað er byggirenta, kurstap, provisión o.a.m.

Á umboðsfundi hin 8.5.61 varð sýrinum heimilað at taka upp eitt 2,0 mill. kr. obligatiónslán til framhald av byggingini, og vóna vil at landsstýrið tilmælir lögtinginum, at neyðugt veðhald verður givið.

Við hávirðing
Elfelagið S. E. V.

Til bygging av sekundærum anleggum varð í juni 1957 fingið eitt lán frá tryggingarfelaginum Hafnia við hesum treytum: 30 ár, 4 % p. a. og kurs 73,23.

Dalá projektið.

Í skrivi til landsstýrið df. 21.4.58 sökti SEV um veðhald fyri lánum upp til 3,0 mill. kr. at nýta til veitan av Dalánni yvir í Fossánna, og varð hetta játtað við lögtingslóg nr. 30 df. 14.5.58.

Hesi anleggslán vóru fingin:

Kommunernes Kreditforening	2,0 mill. kr.
F. A. Sparekasse	0,5 mill. kr.
Norðoya Sparikassi	0,1 mill. kr.
tilsamans	2,6 mill. kr.

Umframt varð fingið eitt stutt freista lán uppá 0,2 mill. kr. frá Sjóvinnubankanum.

Arbeiðið byrjaði í juni 1958, og varð anleggið liðugt í oktober 1959.

Sbr. byggirokniskapin fyri 1959/60 varð

kostnaðurin	2.860.389,00 kr.
+ ov nógv roknað í kurstapi	126.215,00 kr.
tilsamans	2.734.174,00 kr.

Munurin millum anleggskostnaðin og lán, kr. 134.174,00 varð í fyrsta umfari goldin við Sjóvinnubankaláninum. Seinni er upphæddin latin frá avskrivingargrunni elfelagsins.

Mýrarnar, Heljareyga, 60 kV leiðingar o. a. m.

Í skrivum til landsstýrið df. 24.3.59 og 13.4.59 varð sökt um lögtingsveðhald fyri lánum uppá tilsamans 11,0 + 6,0 = 17,0 mill. kr. at nýta til umnevnda anlegg, og við lóg nr. 27 df. 12. mai 1959 varð veðhaldið játtað.

Sbr. umsóknirnar vóru hesar broytingar gjördar viðv. bygging og anleggskostnaði:

Mýruverkið, 3500 HK, ... 9,0 mill. kWh/ár,	8,1	mill. kr.
Heljarverkið, 4000 HK, ... 8,0 mill. kWh/ár,	7,8	mill. kr.
60 kV leiðingar, 45 km, stálmastrar		
70 mm² ækvivolent kopar	2,9	mill. kr.
	18,8	mill. kr.
÷ tilskot frá NATO	1,8	mill. kr.
tilsamans	17,0	mill. kr.

Seinni játtaði staturin at veita 100 % veðhald fyri lánum til byggingina, og varð hendan finaniering fingin:

Sparekassen f. København og Omegn.		
30 ár, 5 % p.a., kurs 90,60	2,5	mill. kr.
Den Danske Landmandsbank.		
Kassekredit, franco provision, 1 % yvir lægstu útlánsrentu nationalbankans	11,5	mill. kr.
tilsamans	17,0	mill. kr

Sbr. avtalu við stat og landmandsbanka skal kassakrediturin í 1963 avloysast av einum obligatiónsláni emuiterað av bankanum.

Broytingar í byggiætlanini eins og óvæntaðar útreiðslur hava seinni dýrka anleggini so mikið, at lað, sum áður sagt, verður neyðugt at fáa 2,0 mill. kr. aftrat, um byggiætlanin skal verða framd.

Síðani 1957 eru hesar broytingar gjördar í byggiætlanini:

Mýruverkið:

Byrging hækkað 1 m, reservoir ökt frá 3,4 til 4,2 mill. tons.
Tunnel ístaðin fyri veit gjögnum Barnarnar.
Veit verður frá Hvannagjógv til Knúksgil.
Turbinan ökt frá 2500 til 3500 HK.
Ársframleiðslan ökt frá 8,0 til 12,0 mill. kWh.

Heljarverkið:

Tunnel lougd frá Breiðánni til Gassadal.
Turbinan ökt frá 4000 til 7000 HK.
Ársframleiðslan ökt frá 8,4 til 14,0 mill. kWh.

60 kV leiðingar:

Stálmastrar í staðin fyri dupullar timbursteyrar.
Leiðingstvörskurðurin verður øktur frá 50 til 70 mm², ækvivalent kopar, og gjørdur av 112 mm² copperweld.

Koblingsstøðin:

Í 1957 varð roknað við, at 60 kV leiðingarnir so leingi koyrt varð við 20 kV bert skuldi íbindast 20 kV leiðingarnar. Tá farið varð yvir til 60 kV skuldi so neyðugar koblingsstøðir gerast. Fyri at tryggja raksturin mest møguligt, hevur seinni verið hildið, at best varð um hesar støðir vóru gjørdar beinanvegin.

Av óvæntaðum útreiðslum kunnu verða nevndar:

1. Broytan av pristalsviðbótini
2. 4 % gjald av innflutningi
3. Diskontohækkingin uppá 1 %

ið tilsamans kunnu ætlast at kosta elfelagnum millum 1 og 1½ milt. kr.

Hin seinasta ætlan verður hendan:

Mýruverkið, 3500 HK, 12 mill. kwh/ár, ...		9,0 mill. kr.
Heljaverkið, 7000 HK, 11 mill. kwh/ár, ...		9,1 mill. kr.
60 kV leiðingar, stálmastrar, 70 mm² ækv.eu, ...		3,0 mill. kr.
Koblingstøðin í Vestm., Tórsh. og Skálnb., ...		1,5 mill. kr.
		22,6 mill. kr.
÷ tilskot frá NATO	1,8	
innskot, avskrivingargrunnur o.a.m	1,8	3,6 mill. kr.
		19,0 mill. kr.
Veðhald og lán, fingin		17,0 mill. kr.
Neyðugt at læna aftrat		2,0 mill. kr.

Samanbersla:	1957		1961	
Primær anlegg,	20,9 mill. kwh,	19,4 mill. kr.	27,5 mill. kwh,	25,3 mill kr.
Sekundær anlegg,		4,6 mill. kr.		4,7 mill kr.
Tilsamans	20,9 mill. kwh,	24,0 mill. kr.	27,5 mill. kwh,	30,0 mill kr.

Í hjálagda yvirliti dí. 30.8.61 sæst, hvussu peningurin býtir seg sundur millum tey ymisku anleggini.

Skilað verður til, at tölini eru bruttotøl, t.v.s. at íroknað er byggirenta, kurstap, provisión o.a.m.

Á umboðsfundi hin 8.5.61 varð stýrinum heimilað at taka upp eitt 2,0 mill. kr. obligatiónslán til framhald av byggingini, og vóna vil at landsstýrið tilmælir lögtinginum, at neyðugt veðhald verður givið.

Við hávirðing
Elfelagið S.E.V.

1. viðgerð 18. september og sama dag legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Alit

Málið sum er frandlagt av landsstýrinum var við fyrstu viðgerð beint í figgjarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört máli, har eisini stjórin fyri S.E.V. var á fundi og upplýsti, at tað lán her verður sökt um ábyrgd fyri skal nýtast til útbyggjan av ti öki S.E.V. nú arbeiðir á, men at S.E.V. hevur planir um at fáa elektrificera allar Norðoyar, Sandoynna, Skúvoy, Dímun, Hestur, Koltur, Mykines og Nólsoy. Longu meðan tingið var saman seinasta vár, segði Hjalgrim Winther, að lögmaður hann koma við uppskoti um nevndu elektrificering, men hevði aðalfundurin tá ikki viðgjört máli, og síðan tá hevði hann verði bundin av öðrum uppgávum hjá S.E.V., so samráðingar millum landsstýri og S.E.V. enn ikki vóru komnar í lag, men til tingið kemur saman aftur í vár vil málið ætlandi liggja greitt.

Nevndin mælir til annars at samtykkja uppskot landsstýrisins.

og soljóðandi minnilutaálit frá E. Paturssen og J. Simonsen:

Erlendur Paturssen og Jóhann Simonsen mæla til at samtykkja uppskot landsstýrisins við teirri viðmerking, at landsstýrið beinan vegin tekur upp samráðingar við S.E.V.-stjórnina um, hvussu fram skal farast við at tær bygdir norðanfjörðs, ið enn eru uttan fyri S.E.V.-ökið, koma upp í henda felagsskap, annað hvört við kaðalsambandi ella við vatns- og motorverki í viðkomandi oggj, og fáa streym við sama prístreytum, sum eru og verða galdandi fyri núverandi SEV-limir.

Tað snýr seg her um bygdirnar í Norðuroyum, Mykines, Koltur, Hest, Nólsoy, bygdirnar á Sandoyuni, Skúvoy og Stóra Dímun.

Úrslitið av hesum samráðingum eigur at verða lagt fyri lögtingið í vetrarsetuni 1962.

2. viðgerð 18. og 3. viðgerð 19. september 1961.

Uppskot landsstýrisins samtykt 25- 0.

17. Nýtt strandfaraskip

Ár 1961, 16. september legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

löglingslóg um bygging av strandfaraskipi.	lagtingslov om bygning af kystfartöj.
§ 1.	§ 1.
Landsstýrinum verður heimilað fyri landskassans rokning at byggja strandfaraskip og at taka tey lán, ið eru neyðug til hesa bygging.	Landsstyret bemyndiges til for landskassens regning at bygge et kystfartöj og i denne forbindelse at optage de nödvendige laan.
Byggiætlan og byggisáttmáli verður at leggja fyri fíggjarnevndina til góðkenningar.	Byggeprojekt og byggekontrakt skal forelægges for finansudvalget til godkendelse.
§ 2.	§ 2.
Henda löglingslóg kemur í gildi beinan vegin.	Denne lagtingslov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Í löglingssetuni 1958, smbr. Löglingstíðindi 1958, s. 249, legði landsstýrið uppskot fram um at byggja strandfaraskip fyri Suðuril, uppskotið varð ikki samtykt. Eisini í tingsetuni 1960, Löglingstíðindi 1960, s. 230, var sama uppskot lagt fram, hesa ferð av löglingsmanni, men fall uppskotið.

Tá ið landsstýrið nú aftur leggur málið fyri, so er tað sum eisini framhildið fyrr, tí at Suðuril, ið nú hevur rökt strandfarasigling í 30 ár, ikki longur er tíðarhóskandi skip.

Lagt verður afturat, at í byggigrunni strandferðslu landsins eru 793.385,18 kr.

1. viðgerð 28. februar 1962 og 29. mars legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið legði málið fyri tingið 16. september 1961 og varð tað við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört múlið og er samd við landsstýrið, at Smiril ikki longur er tíðarhóskandi ferðaskip millum Suðuroy og Havnina, og at tað tí verður neyðugt at fáa bygt nýtt far. Tá hetta skip ikki er bygt fyrr, er orsökin ikki tann, at lögtingið ikki hevur ásannað, at tað er neyðugt við nýggjum skipi, men meira tað, at somja ikki hevur fingist um, hvörja farleið skipið skal hava og so statt um stödd og útbúna.

Nevndin heldur tí, at rættasti máti má vera, at landsstýrið og fíggjarnevndin koma ásamt um, hvörja uppgávu, stödd og útbúna nevnda strandfaraskip skal hava, áðrenn teknningar og planir verða gjördar, og vil mæla tinginum til at góðtaka uppskot landsstýrisins við tí í álitinum framförda.

2. viðgerð 2. apríl.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Kj. Mohr o. fl.

Sum uppiskoyti til grein 1 í uppskotinum verður sett:

Sonnuleiðis verður landsstýrið at kanna eina umbyggjan við kostnaðarætlan av «Smiril» við at aptern skipið annarsleiðis eftir uppskotinum,ið er lagt fyri fíggjarnevndina frá föroyskari skipasmiðju.

3. viðgerð 13. april 1962.

Broytingaruppskot frá Kj. Mohr o. fl. fall 9—0.
Uppskot landsstýrisins samtykt 22—0.

---

18. Studentaskúlabyggingin í Hoydölum

1961, 18. september legði formaðurin fram uppskot til samtyktar viðv. studentaskúlabyggingini í Hoydölum frá Kj. Mohr o. fl. um at steðga studentaskúlabyggingini uppi í Hoydölum og samráðast við Poul Müller um at keypa tröð hansara, millum bókasavnið og skiparaskúlan, at seta skúlan á.

1. viðgerð 18. og 3. viðgerð 19. september 1961.

Uppskotið var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: K. Wang, Kj. Mohr, E. Patursson, H. Jespersen og Haldor Hansen.

Nei atkvöddu: J. H. Danbjörg og M. Johannesen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, P. Petersen, S. Petersen, N. Holm Jacobsen, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. Simonsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, V. Nielsen, Fr. Hansen, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen, J. Högnesen, H. v. Högadalsá og J. F. Öregaard.

Burturstaddir: Jens Chr. Olsen, L. Joensen, S. Joensen.

Uppskotið fall 5 2.

19. Minstalön og fiskaprísir til útróðrarmenn í Föroyum

Ár. 1961, 19. september legði Poul J. Olsen lögtingsmaður fram soljóðandi

Álit

fyri fiskivinnunevndina:

Útróðrarfelagið á Tvöroyri vendi sær ifjör til lögtingið um hjálp at fáa prísin á útróðrarfiski hækkaðan, og útróðrarfelagið í Klakksvík hevur í skrivi, beint til nevndina, biðið um minstulön til útróðrarmenn.

Nevndin hevur havt hesar áheitanir til gjölla viðgerðar og er samd við umsökjararnar, at neyðugt er at fáa kor útróðrarmanna bött.

Ymsir möguleikar hava verið á lofti.

Viðvikjandi spurninginum um minstulön til allar föroyskar útróðrarmenn, er at siga, at tað má ásaunast, at útróðrarmanna innlögurnar eru ótryggar og ávirkiligar av skiftandi umstöðum, veðurlikindum, fiskalikindum og av at sleppa av við fiskin til hampuligan pris, ið kann verða ógvuliga trupult hjá útróðrarmonnum á fjarlögdum stöðum.

Tað er tí slörsti törvur á eini skipan, ið kann vissa útróðrarmonnum eina minstulön, eins og tað er tryggjað fiskimonnum á langfaraleiðum. Men soleiðis sum útróðurin háttar sær, hevur nevndin ikki dugað at funnið eina nýtiliga skipan. Men har aftur imóti er nevndin steðgað við spurninginum um möguleika at skipa fyri einum hægri fiskaprísi, sum kundi verið kappingarföran við hin bretska marknaðin. Um ein tílik skipan av prislagnum fyri avreiddan fisk í Föroyum kundi fingist í lag, vildi tað ikki bara verið ein sera góður fyrimunur hjá okkara útróðrarmonnum, serstakliga hjá teimum, sum ikki hava höví at fara niður við fiski, men tað vildi eisini verið ófört fyri okkara heimafólk, ið fáast við flakaskering. Ein tílik skipan er beinanvegin neyðugt grundarlag fyri at úlbúgva okkum við flakavirkjum. Ein kann ikki hugsa sær möguleikan at fáa nóg nógvan fisk til flakavirkini, uttan at teir stóru linubátarnir fara at avreiða til tey, og tað gera teir ikki, uttan at teir standa seg við tað, fáa kappingarföran pris við vinningin, teir fáa við at sigla til bretska marknaðin. Nú eru menn við at fara undir stór flakavirki. Hesum eru allir föroyingar hugaðir fyri og glaðir við. Tað er tí, samstundis, sum tað liggur nógv á hjá fiskimanninum at fáa mesta pris fyri veiðu sína, beinanvegin ein samfelags uppgáva, at leggja eitt trygt stöði undir flaka-

virkini, sum m.a. hava til uppgávu at veita arbeiði til heimafólkið, sum manga staðni tey seinastu árini hevur verið í arbeiðsloysi.

Men spurningurin er nú, hvussu kann verða skipað, so flakavirkini og fiskakeyparnir verða förir at geva henda kappingarföra prísin?

Prísurin á feskfiski í Föroyum er í dag 60 oyru fyri tosk og 65 oyru fyri hýsu. Hetta er tann besti prísurin á plássi, har flakaskering kann fara fram. Alfrat hesum er at leggja studning úr landskassanum 6 oyrur fyri deksför og 9 oyru fyri opnar bátar. Her er sostatt talan um ein netto hýsupris fyri útróðrarmenn uppi 71 oyrur fyri teir, ið rógva við deksförum og 74 oyrur fyri teir, ið rógva við opnum bátum. Prísurin er 5 oyrur minni fyri tosk.

Vit hava sæð frá monnum, ið ætla sær at fara undir bygging av flakavirkjum, at teir rokna við einum farmagjaldsletta uppá 30 oyru pr. kilo fyri flaka, um hann kann verða fluttur í stórum farmi beinleiðis til Ameriku. Hetta týðir umleið 10 oyru kilo í vinningi av óviðgjördum fiski.

Tá ið flakavirkini eru bygd við nóg stórum goymslum til stórri farmar, kunna tey so statt verða för fyri undir sonu príslikindum sum nú at rinda 10 oyru meira fyri kilo av ráfiski.

Á henda hátt eru vit komnir til ein pris, sum fyri tosk liggur um 70 oyrur og fyri hýsu 75 oyrur. Var prísurin við tilskoti 85 oyrur pr. kilo halda menn, at hann var kappingarfærur við ein meðalfiskapris á bretska marknaðinum, tá ein tekur frá söluútreiðslurnar og ta tíð, ið menn missa við at sigla niður.

Spurningurin er so, hvussu hesin studningsprísur kann verða veittur til vega?

Var ein tílíkur fiskaprísur tryggjaður okkara feskfiskamonnum, var ikki órímiligt, at minstalönin fyri feskfiskasigling varð avfikin.

Snubr. upplýsingar frá löntjavningargrunninum hava útreiðslurnar í minstalön fyri feskfiskasigling verið hesar seinasta árið:

Til gomul skip og bátar	kr. 544,000.–
Nýggj linuskip	kr. 12,800.
Trolarar	kr. 2,500.
ella tilsamans	kr. 558,300.

Tað ívingarsama við eini fastsetan av prísinum á fiski til feskfiskasölu í flaka ella öðrum líki er keyparin. Ein kann neyvan binda menn ella felög at keypa fisk, og verður ikki vissa fyri, at menn og felög vera, sum vilja keypa fiskin fyri ásetta minstaprísin, dugir minstiprísurin ikki. Tað vil tí, áðrenn nökur föst skipan verður gjörd í hesa ætlina, verða neyðugt at hava samráðing við umboð fyri fiskakeyparar, lön-

javningargrunnin, fiskimannafelagið, og av ti at útróðrarfelagið á Tvöroyri og útróðrarfelagið í Klakksvík hava veut sær til tingið, eigur eisini at vera samráðst við hesi felög. Skotið verður tí upp at seta eina 5-mannanevnd, vald av reiðarafelagnum, fiskimannafelagnum, lönjavningargrunninum og útróðrarfelagnum á Tvöroyri og Klaksvík, hvör við sínum manni, til saman við nevndini til kanningar av rakstrarlíkindum fieskivinnunar og öðrum at viðgera her umrödda spurning.

Uppskot

Tingið velur eina 5-mannanevnd til í samráðing við nevndina, ið er sett at kanna rakstralikindini hjá okkara fiskivinnu at viðgera tann í álitinum umrödda spurning.

Lönjavningargrunnur skipsfiskimanna, Föroya fiskimannafelag, Föroya reiðarafelag, Klaksvíkar útróðrarfelag og útróðrarfelagið á Tvöroyri velja hvör sín nevndarlimin.

1. viðgerð 19. september og sama dag legði formaðurin fram soljóðandi

Broytingaruppskot frá H. Djurhuus o. fl.

I. Í staðin fyri nevndarinnar uppskot, ið útihýsir gomlum útróðrarfelögum sum tí í Skopun, tí í Fámjin, Vági og öðrum, verður sett:

Útróðrarfelögini í Föroyum velja ein lim í ta nevnd, ið er sett at kanna rakstrarlíkindini hjá okkara fiskivinnu.

II. Fyri at skapa möguleika fyri hægri fiskaprísi og hervið störri úrtöku hjá útróðramonnum verður hetta lógarbroytingaruppskot sett fram:

Uppskot til lögtingslóg um broyting í lögtingslóg nr. 26. av 17. mai 1961 um at longja skipanina um studning úr landskassanum til minstulön og viðbót til fiskaprísir.

§ 1.

Í § 2 gongur pkt. b út.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 1.

I § 1 bortfalder pkt. b.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

og soljóðandi broytingaruppskot frá H. Djurhuus o. fl.

«Sum uppískoyti til § 2 í lögtingslóg í lögtingsmáli nr. 53/1961: nevnd til kanningar av föroyskari fiskivinnu verður sett:

§ 1.
1 limur frá útróðrarfelögum.

§ 1.
1 medlem af hjemmefiskeriforeninger.

§ 2.
Henda lög kemur í gildi heinan vegin.

§ 2.
Denne lov træder i kraft straks.

Broytingaruppskot 1) «Í § 2 gongur pkt. b. út» fall 10—0.
Broytingaruppskot 2) «1 limur o.s.fr.» samtykt 17—0.
Uppskotið frá nevndini fall 12—0.

---

20. Umbygging av Smirli

Ár 1961, 19. september legði Kj. Mohr löglingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Föroya lögting heimilar Föroya landsstýri at kanna möguleikarnar at umbyggja «Smiril», útvega teknigar og kostnaðarætlan í samband við klassaeftirlit.

Fylgjandi uppskot verða at kanna:

1. Gera nýggja aptering so fleiri kömur, upphaldsrúm og annað tiðarhóskandi til ferðafólkið verður gjört.
2. Forleingja skipið til ta longd, tað veruliga var ætlað av fyrstan tíð.
3. Seta motor í skipið í staðin fyri oljufýring.

Viðmerking:

«Smiril» er eitt gott og hartil sjógott skip, vel bygt av fyrstan tíð, hevur gjögnum hesi 30 árini verið vel röktur, fingið nógvar nýggjar plátur og annað tilíkt, og verður tað neyvan brúkt so gott tilfar til eitt nýlt skip av hansara slag, bygt í dag. Um hann verður umbygdur eftir

klassa, vil klassin lata nýggj klassapappír uppá umbygt skip. Tað kann viðmerkjast, at tað er skipasmiðja í Føroyum, ið er í ferð við at teikna og koma við uppskoti og kostnaðarætlan til omanfyri nevndu uppskot.

1. viðgerð 28. februar 1962 og 29. mars legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Alit

19. september 1961 legði Kjartan Mohr löglingsmaður málið fram á ting og var tað við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Figgjarnevndin hevur viðgjört málið, men setur onki uppskot fram.

2. viðgerð 2. apríl og 3. viðgerð 5. apríl 1962.

Uppskotið fall 3—0.

---

21. Broytingaruppskot í reglunum um fiskavraking

Ár 1961, 19. september legði varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

löglingslóg um broyting í löglingslóg nr. 12 frá 12. januar 1950 um fiskavraking við seinni broytingum.

§ 1.

Í § 1, stk. 4 í löglingslóg nr. 12 frá 12. januar 1950 um fiskavraking sum broytt við löglings-

lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 12 af 12. januar 1950 om fiskevragning med senere ændringer.

§ 1.

I § 1, stk. 4 i lagtingslov nr. 12 af 12. januar 1950 om fiskevragning som ændret ved lagtingslov

lóg nr. 17 frá 14. april 1955 verður skotið inn aftaná 2. punktum:

Við hesa metan og flokkan er tað tó nóg mikið, at í minsta lagi 10.inda hvör vekt verða skild eftir góðsku og stödd og úrslitið verð nr at nýta sum mát fyri alla lastina. Fyri at fáa fa sonnu vektina av fiski, verður fiskurin fyrst vigaður við tí salti, sum er uppi á honum. Eftir metan og flokkan verður saltið sligið av fiskinum og verður hann síðan vigaður aftur. Munurin verður at nýta í útrokningini av vektini av öllum fiskinum.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

nr. 17 af 14. april 1955 efter 2. punktum indskydes:

Ved omhandlede vurdering og klassifisering er det dog tilstrækkeligt, at i det mindste hver 10. vægt klassificeres efter kvalitet og størrelse og resultatet bliver at anvende som maalestok for hele lasten. For at udfinde den sande vægt af fisken, opvejes fisken med salt, efter grundig vurdering og klassificering bliver den slaaet for salt og derefter bliver fisken vejet igen. Forskellen bliver at anvende i udregningen af hele fiskepartiets vægt.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

3. juli í ár setti landsstýrið niður 5 mannanevnd til kanningar av vrakaraskipanini. Nevndin hevur í skrivi 18. í hesum m. a. sett fram uppskot til broytingar í skipanini viðvíkjandi metan og flokkan við landing av saltfiski. Galdandi reglur viðvíkjandi hesum eru tær somu við útflyting, soleiðis at allur fiskur verður vigaður, mettur og flokkaður.

Vraking við landing er grundarlagið undir útrokning av prísviðbótini og minstulönini og eisini tað tilfar, sum hagdeildin fær viðvíkjandi fiskanögd við landing.

Fyri at úlinna hesi endamál verður ikki hildið neyðugt at viga og handfara hvönn einstakan fisk, men skuldi tað verið ivaleyst at tikið stikk-royndir og ger nevndin uppskot, at hefta verður í minsta lagi 10. hvör vektin.

1., 2. og 3. viðgerð 19. september 1962.

Uppskot landsstýrisins samtykt 18—0.

22. Föroya stöða til tann europeiska vinnuliga felagsskapin

Ár 1961, 3. november legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot til samtyktar.

I. Spurningurin um Föroya stöðu, um so verður, at Danmark fer uppi tann europeiska vinnuliga felagsskapin hevur verið til fyribils viðgerð í lögtinginum. Lögtingið ynskir sum sína principiellu stöðu at úttala, at Föroya áhugamál undir broyttu viðurskiftunum, sum fara at standast av, um so verður, at Danmark og kanska hini norðurlondini eins og Stóra Bretland fara uppi sum limir ella á annan hátt knýtast til tann europeiska vinnuliga felagsskapin, best verða varðveitt innanfyri henda felagsskapin.

Tað verður tó lagt við, at lögtingið væntar, at undir tingingunum við felagsskapin verður lagdur störstur möguligur deatur á tey viðurskiftir, sum so burturav binda Föroyar til fiskivinnuna og á ynskið at varðveita Föroya serstöðu fjóðskaparliga, söguliga og stjórnarliga.

Lögtingið ynskir at strika undir, at föroyska fiskimarkið verður 12 fjórðingar út frá beinum linjum og framt skjótast gjörligt og í seinasta lagi at galda frá 27. apríl 1963.

Eisini verður hildið fram ynski, at Föroyar fáa rætt at velja umboð í nevnd sum talan verður um at seta sum ráðgevandi.

Áðrenn heimastýrið tekur endaliga stöðu, verður spurningurin at leggja fyri tingið aftur.

II. Lögtingið samtykkir at seta niður 7-manna tingnevnd til saman við landsstýrinum og undir fyrisæti tess at viðgera spurningin um Föroya stöðu til tann europeiska vinnuliga felagsskapin. Landsstýri fær umframt heimild at uppnevna triggjar limir til nevndina umboðandi vinnulívið.

Viðmerkingar:

Seinastu árini hava flestu londini í Vestur-Europu (vestan «jarntjaldið») funnið saman í tvær handilssamgongur: fríhandilssamgongan EFTA tey 7 og marknaðarsamgongan CEE tey 6.

Báðar samgongurnar miða ímóti friari handli m. a. við avtöku av tolli og innflutningsrestriktiónum limanna millum. Meðan londini innan tey 7 fritt kunnu föra egnan handils- og herundir tollpolitiki: úteftir, kunnu tey ikki innan tey 6, har tað er felagsskapurin, sum ger av í hesum viðurskiftum. Harafturat kemur, at í marknaðarsamgonguni hava borgararnir í einum limalandi vinnurætt í hinum undir somu treytum sum borgararnir í viðkomandi landi, ið hvussu er, tá talan er um vinnu á landi.

Danmark var millum tey lond, ið stovnaðu felagsmarknaðin. Spurningurin, um Föroyar skuldu koma uppí samgonguna, varð tá tagdur fyri heimastýrið. Lögtingið samtykti í tingsetuni 1959 at seta niður serliga 7-mannanevnd til saman við umboðsmonnum fyri vinnulívið at viðgera málið saman við landsstýrinum, jhr. lögtingsmál nr. 21./1959.

Saltfiska- og klippfiskamarknaðurin var ikki hjá teimum 7, men heldur hjá teimum 6; at standa uttanfyri hesi fördi tí fyrr ella seinri við sær, at tann felagstollur, tey lögdu á henda innflutning, gjördi okkum ikki kappingarförar við t. d. Vestur-Týskaland á italska og nú eisini grikska marknaðinum. Tey ríkisrættarligu viðurskiftini Danmark-Föroyar eru tó so, at Föroyar kundu ikki gerast limur, tá Danmark var limur í hinum felagsskapinum, og er tað eisini ein spurningur, um tey 6 vildu tikið við Föroyum sum lim einsamallar.

Tá ið so var, og tá ið felagsmarknaðurin hevði tann fyrimun, at tollurin uppá fiskaflak, ein framleiðsla sum helst er í öking, skuldi takast av í stigum, helt landsstýrið tað vera rættast, at Föroyar fóru uppí samgonguna, heldur enn at standa uttanfyri báðar og gera sum maðurin, ið datt millum tveir stólar. Afturat hesum kom so tað, sum Föroyar tó vildu fingið fyrimunin av, uttan mun til hvör stöða so varð tikin, at Italia frá samgonguni fekk loyvi til tollfrían innflutning av saltfiski frá öðrum londum, tó avmarkaður í tíð og mongd.

Hesar umstöður gjördu, at landsstýrið í tingsetuni 1960, jhr. lögtingsmál nr. 40/1960, Lögtingstiðindi 1960, bls. 185, legði uppskot fyri lögtingið um, at Föroyar fóru uppí felagsmarknaðin.

Meðan málið var í lögtinginum, kom tað fram, at Bretland umhugsaði at sökja limaskap í teimum 6. Viðgerðin av málinum varð tí útsetl til ólavsökutingið 1961.

Danmark og Bretland hava nú tikið stöðu at sökja um limaskap, og tað lítur út fyri, at lond sum Noreg og Island eisini ynskja at gerast beinleiðis limir, meðan lond sum Svöriki og Eysturriki tala um associatión. EFTA-samgongan sær út til at syndrast, og er tað tí ongin spurningur longur hjá Föroyum at fara uppí her.

Um hesar umsóknir um limaskap verða góðtiknar, er meginparturin

av marknaðarloudum Föroya at finna innan tey 6. Hetla talar so fyri luttöku. Á hin bógvin eru spurningarnir um felags handilspolitikk áteftir, felags búsetingarrætt og felags vinnurætt á landi, möguliga eisini á sjóökinum, saman við teimum nógvu felagsendamálum, samgongan hevur sett sær, torförir gjölla at meta og greiða, eins og ill er at siga, hvönn týðning teir kunnu fáa á viðurskifti landsins.

Landsstýrið heldur tó, at Föroya áhugamál undir broyttu viðurskiftunum, sum fara at standast av, at Danmark og kanska hini norðurlondini eins og Bretland fara uppí sum limir ella á annan hátt knýtast til tann europeiska vinnuliga felagsskapin, best verða varðveitt innanfyri henda.

1. viðgerð 7. og 9. november legði serstök 7 mannanevnd fram soljóðandi

Álit

3. november í ár varð málið lagt fram á ting av landsstýrinum og varð við 1. viðgerð, sum fór fram 7. november, beint til viðgerðar í eini 7 manna nevnd.

Nevndin, sum hevur viðgjört málið, hevur býtt seg í ein meiralutu og ein minnilutu.

Meiralutin (J. Fr. Øregaard, Sámal Petersen, Andreas Djurhuus, T. Samuelsen, sum mötti fyri Jens Chr. Olsen og Hákun Djurhuus) mælir til at samtykkja uppskot landsstýrisins við teirri broyting, at

I. stk. 2, 4 og 5 í uppskoti landsstýrisins verður orðað soleiðis:

2) «Lögtingið leggur tó við, at undir tingingunum við felagsskapin Föroyum viðvíkjandi verður störstur dentur lagdur á tey viðurskiftir sum geva, at Föroyar vinnuliga so burturav eru bundnar til fiskivinnuna, og á Föroya serstöðu sum fólk, tjóðskaparliga, söguligu og sjórnarliga.»

4) Eisini verður bildið fram yvski, at Föroyar fáa rætt at velja umboð t. d. í teirri nevnd, sum talan verður um at seta sum ráðgevandi (sekretariati) og á aðalfundinum (forsamlingen) samb. Rómsáttmálan art. 4.»

5) «Aðrenn endalig stöða verður likin, verður málið at leggja aftur fyri tingið.»

Í II. í uppskoti landsstýrisins verður «tríggjar» broytt til «fýra».

Minnilutin (Jógvan Högnesen og Erlendur Paturssón) förir fram:

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið uppskot um, at tingið samtykkir sum sína principiella stöðu, at áhugamál Föroya best verða varðveitt innan fyri evropeiska ökonomiska felagsskapin (E. E. C.).

Upp í hetta hövuðsuppskot eru knýtt nökur ynski ella fyrivarni viðvíkjandi tí, sum kallað verður serstöða Föroya og viðvíkjandi sjómarkinum, og um at Föroyar fáa umboð í teirri nevnd, «sum talað verður um at sela sum ráðgevandi».

Minnilutin mælir frá at samtykkja hetta uppskotið, men setur fram egið uppskot fyri tingið, bæði viðvíkjandi sjálvum marknaðarmálinum og viðvíkjandi viðgerðini av tí.

Tað má haldast vera vónleyst, at Föroyar innan fyri heuda felagsskap kunna fáa nakra serstöðu, og at ynski okkara og fyrivarni verða tikin til effiektar. Sum kunnugt royndi Bretland nakað tílíkt, men svarið,ið Bretland fekk, var at tað annaðhvört tók Rómsáttmálan frá 25. mars 1957 sum hann var ella ikki. Tað er illa hugsandi, at Föroyar fáa annað og betri svar. Tey ynski og tey fyrivarni, sum nevnd verða í uppskoti landsstýrisins, mugu tí haldast vera uttan veruleikatýðning.

Marknaðarmálið var í fjör til viðgerðar í serstakari marknaðarnevnd, men landsstýrið tók málið úr hondum tess og legði 15. februar 1961 hetta uppskot fyri tingið:

> «Lögtingið samtykkir, at Föroyar fara upp í fríhandilsökið.»
> Sjónarmið tjóðveldisflokksins tá var hetta:
> «Sjónarmið tjóðveldisflokksins er tað, at vit bíða við at taka nakra avgerð í málinum. Vit lissa einki við at bíða, men fara vit fyrst upp í eina av samgongunum — t. e. felagsskapin ella fríhandilsökið — so er læst og fyribundið.»

Meirilutí tingsins tók undir við hesum sjónarmiði. Tað vildi ikki samtykkja uppskot landsstýrisins, men samtykti í staðin:

«Lögtingið útsetur spurningin um Föroya luttöku í fríhandilsökinum til ólavsökutingið.»

Tað vísti seg, at rætt var at bíða tá, og minnilutin heldur tað framvegis vera rætt at bíða við avgerð í málinum.

Rómsáttmálin sjálvur er í 217 greinum. Har aftur at eru fylgiskjöl av ymiskum slagi,ið hava sama gildi sum sáttmálin sjálvur. Sáttmálin er óavmarkaður í tíð, sum týðir, at land,ið fer upp í, sleppur ikki úr aftur.

Endamál felagsskapsins er at reka felags ökonomiskan politikk —

bæði innan fyri sjálvt felagsökið og mótvegis londum, ið uttan fyri eru.

Hesin felags ökonomiski politikkur verður ríkin av teim slovnanum, ið sáttmálin nevnir. Undir tann politikk, ið stjórn felagsskapsins rekur, verða ríkisstjórnirnar og ríkisting felagslandanna at geva seg, soleiðis sum sáttmálin áseur. Tey lond, ið geva seg í felagsskapin, geva frá sær ein part av fullveldi sínum.

Eftir 137. - 209. § í sáttmálanum verður felagsskapurin stjórnaður av: 1. felagstingi, 2. ráði, 3. nevnd. Aftur af hesum eru stovnanir av mongum slagi — og eisini serstakur dómstóltur.

Á felagstinginum eiga londini hetta limatal:

Belgia	14	
Frakland	36	
Italia	36	
Luxembourg	6	
Holland	14	
V-Týskland	36	— í alt 142.

Í ráðnum eiga londini hetta atkvöðutal:

Belgia	2	
Frakland	4	
Italia	4	
Luxembourg	1	
Holland	2	
V-Týskland	4	— í alt 17.

Í nevndini sita 9 limir, ið ríkisstjórnirnar eftir serstökum reglum velja í felagsskapi.

Tá talað verður um «lutföku ella ikki lutföku Föroya» í hesum felagsskapi, so er hetta jú ikki beint. Spurningurin er hesin: Skal hugtakið «Danmörk», tá Danmörk fer upp í, skiljast sum alt Danmarkar ríki ella sum Danmarkar ríki ÷ ríkislutin Föroyar.

Avgerðin um hetta liggur hjá felagsskapinum og hjá donskum ríkismyndugleikum, smb. Rómsáttmálan og donsku grundlógina, ikki hjá Föroya landsstýri ella Föroya lögtingi.

Ei heldur verða Föroyar limir í felagsskapinum, og hvörki so ella so fáa Föroyar nakað sjálvstöðugt umboð har.

Hin vegin hevur danska ríkisstjórnin greitt frá, at danska ríkisstjórnin vil eftirlika ynskjum okkara, soleiðis at vit kunna velja millum: 1. at Föroyar skulu fylgja við, tá Danmörk fer upp í, 2. at Föroyar skulu ikki fylgja við Danmörkini.

Fyrrnevndi ökonomiski politikkur felagsskapsins er m. a. hesin:

I. Innan fyri felagsökið:
   1. at avtaka allan toll og allar mongdaravmarkingar.
   2. at áseta felags bú- og virkisrætt.
   3. at reka felags fiskivinnu- og fiskasölupolitikk.

II. Út eftir, t. e. mótvegis londum utan fyri felagsskapin:
   1. at áseta felags innflutningstoll og felags reglur um mongdaravmarkingar í innflutninginum og útflutninginum.
   2. at reka felags handilspolitikk yvirhövur (föra handilssamráðingar og gera handilssáttmálar).

Tollar innan fyri felagsöki verða umröddir í 12. — 17. § í Rómsáttmálanum.

Verða vit innan fyri felagsskapin, týðir hetta, at eingin tollur verður á föroyskum útflutningsvörum í felagslondunum.

Hin vegin hava vit tá skyldu til at avtaka tollar á vörum úr felagslondunum, samtíðis sum vit binda okkum til ikki at seta nýggjar tollar í gildi.

Undir hetta koma eisini fiskalir tollar, smb. 17. §, men eftir serstökum reglum kunna innlendsk gjöld setast í staðin. Hesi gjöld mega ikki vera hægri á útlendskum vörum enn innlendskum.

Av hesum stendst m. a., at vit verða at data allar ætlanir okkara um föroyskan ídnaða fara, tí sjálvsagt kann föroyskur ídnaður óvardur ikki kappast við útlendskan.

Sama er í royndini um landbúnaðarframleiðsluna at siga.

Mongdaravmarkingar innan fyri felagsökið verða umröddir í 30. 37. §. Tær verða lagdar niður, smb. tó seinni. Hesar greinir mugu haldast koma at hava somu avleiðingar fyri föroyska framleiðslu, sum greinirnar um tollaavtökur.

Eftir 52. — 58. § verður felags bú- og virkisrettur innan fyri felagsökið.

Verða vit innan fyri henda felagsskap, týðir hetta, at fiskiskip og fiskimenn úr öllum hinum felagslondunum fáa sama veiðirætt í föroyskum sjógvi, sum föroysk fiskiskip og föroyskir fiskimenn.

Somuleiðis fáa fyritökur úr hinum felagslondunum rætt til at setja á stovn virki í Föroyum, útgerðarvirki, turkilhús, flakavirki o. s. fr.

ella yvirhövur virki av hvörjum slagi sum helst, bæði í fiskivinnu og öðrum greinum, t. d. ídnaði, handverki og landbúnaði.

Tað er einki til hindur fyri, at slikar útlendskar fyritökur keypa upp stór lendi, heilar havnarbygglngar, virki o. s. fr.

Somuleiðis fáa útlendskir verkamenn og útlendskir handverksmenn somu rætlindi sum landsins egnu.

Eftir 38. — 47. § rekur yvirstjórn felagsskapsins felags fiskivinnu- og fiskasölupolitikk.

Sett verður felags samskipan av marknaðum fyri fiski, ið setur nærri reglur um fiskasöluna, m. a. um, hvussu hon skal býtast millum tey ymisku londini innan fyri felagsskapin. Meðan undirframleiðsla er innan fyri felagsskapin, skuldu totiligir möguleikar verið fyri föroyskari fiskasölu, men so hvört sum fiskaframleiðslan í öðrum felagslondum ökist, koma kvotaskipanir, ið yvirstjórn felagsskapsins setur, til tals. Undir slikari kvotaskipan kemur föroysk fiskasöla innan fyri felagsskapin í vanda.

Vit eru ti als ikki tryggir viðvíkjandi fiskasölu okkara innan fyri henda felagsskap. Um fiskasölu okkara uttan fyri felagslondini, sjá seinni.

Eftir 18. — 29. § skulu fyri öll lond í felagsskapinum gilda somu tollar mótvegis öllum londum uttan fyri felagsskapin.

Standa Föroyar uttan fyri felagsskapin, týðir hetta, at föroyskur fiskur kann koma undir toll í teim londum, sum eru í felagsskapinum.

Avgerð um fiskatollar er tó eingin tikin enn, og verður ikki tikin í bræði, smb. seinni.

Standa Föroyar innan fyri felagsskapin, skuldi sum nevnt hesin tollavandi innan fyri felagsskapin ikki verið til, men tó kunna vit rokna við kvotaskipanum.

Síðan er tað innflutningurin.

Meginparturin av innflutningi okkara kemur frá londum í felagsskapinum.

Ein avleiðing av politikki felagsskapsins verður tann, at alt prislag innan fyri hann hækkar. Menn rokna við 30 % hækking.

Innflutningur okkara frá hesum londum dýrkar tá hesi 30 %. Hesi vörudýrking sleppa vit ikki undan við at umleggja innflutning okkara við at keypa frá londum uttan fyri felagsskapin, tí har mötir tollmúrur felagsskapsins.

Avleiðingin av at vera innan fyri felagsskapin verður tí stóröking í framleiðslu- og livikostnaði okkara so mikil, at mögulig tollsparing vigar ikki upp móti henni.

Eftir 110. — 116. § rekur felagsskapurin felags handilspolitikk mótvegis londum uttan fyri felagsökið. Hetta týðir m. a., at handilssamráð-

inga- og handilssáttmálavætturin verður tikin frá teim einstöku felagslondunum og lagdur undir stjórn felagsskapsins.

Eftir heimastýrislógini hava vit havt vissar avmarkaðar möguleikar til at reka handilspolitikk — og við broytingum í stjórnarlagi landsins kunna hesir möguleikar viðkast, men koma vit upp í henda felagsskap, eru allar vónir um slíkt farnar.

Vit hava í lötuni samhandil við lond utan fyri felagsskapin, m.a. Brasiliu, Sovjetlondini og USA.

Öll likindi eru til, at klippfiska- og saltfiskaframleiðsla landsins lutfallsliga fer at minka, meðan t.d. flakaframleiðslan fer at vaksa.

Hetta týðir, at týdningur handilsins við felagskapslondini upp á seg minkar, meðan týdningur handilsins við londini utan fyri veksur.

Standa vit utan fyri felagsskapin, verða vit at rokna við, at felagsskapurin við fyriskipanum í handilsmálum, bæði innan fyri felagsskapin og utan fyri, fer at skipa fyri fiskaútflutningi okkara, soleiðis at hann verður mettur eftir ti, sum gagnar felagsskapinum sum best, uttan at skeitt verður eftir, hvat ið okkum gagnar serstakligu.

Hyggja vit at allari sammeting felagsins og uppbygging hans, má tað haldast vera vónleyst, at vit kunna fáa nakra sum helst ávirkan á gongdina í hesum fyri okkum so týdningarmiklu málum.

Mangt av ti, sum hevur störstan týdningin fyri okkum föroyingar, er ógreitt og óvist í dag, har í millum hetta:

Grikkaland er ikki limur í felagsskapinum, men er tilknýtt honum («associerað»). Hvussu stöðan hjá Grikkalandi og möguligu öðrum tilknýttum londum er, vita vit ikki gjölla. Spania er í dag hvörki limur ella tilknýtt, og hvör hin endaliga stöða tess verður, vita vit ei heldur.

Bæði hesi lond hava týdning í fiskaútflutningi okkara.

Týdning fyri okkum hevur tað, hvörja stöðu aðrar fiskiveiðiljóðir her í Norður-Atlantshavi taka, fyrst og fremst Noregur og Island, men um endaliga stöðu teirra, vita vit einki.

Síðan er at hava í huga, at enn eru tey mál, ið snúgva seg um fiskivinnu og fiskasölu, ikki fastlögd. Öll hesi mál eru skotin á frest – möguliga til 1968.

Soleiðis sum viðureskiftini eru í dag og enn verða nökur ár, fer fiskaútflutningur okkara til londini í felagsskapinum somu kor sum hingar til.

Málið í sær sjálvum er ógreitt í dag — og hevur ei heldur fingið nóg gjölliga viðgerð.

Í málinum er skriv frá stjórnarlimum í 9 vinnufelögum, har sagt verður:

«So ógreiður sáttmálin frá 25. mars 1957 um Europeiska ökonomiska felagsskapin er, og so ógreiðar avleiðingarnar av möguligari föroyskari luttöku í honum tykjast koma at verða fyri vinnulív okkara og vinnandi

stættir, mæla vit Föroya landsstýri og Föroya lögtingi frá at taka nakra stöðu í hesum máli nú.

Spurningurin um Föroya luttöku í Europeiska ökonomiska felagsskapinum er so álvarligur fyri land okkara og fólk, at vit mugu krevja, at eingin avgerð verður tikin, fyrr enn greitt verður, hvörjar avleiðingarnar verða av möguligari luttöku Föroya ella möguligari ikki luttöku og ei heldur fyrr enn vinnufelög landsins hava havt umstöður til at viðgera málið og taka stöðu í tí.

Eisini eiga at verða kannaðir möguleikarnir fyri seinni luttöku okkara í hesum felagsskapi.»

Minnilutin tekur undir við hesum tilmæli og setur fram hetta

Uppskot

So ógreiður sáttmálin frá 25. mars 1957 um Europeiska ökonomiska felagsskapin er og so ógreiðar avleiðingarnar av mögguligari föroyskari luttöku í honum tykjast koma at verða fyri vinnuliv okkara og vinnandi stættir, tekur Föroya lögting ikki nakra stöðu í hesum máli nú.

Sett verður serstök 9 manna marknaðarnevnd. Landsstýrið útnevnir 1 lim, sum verður formaður, og lögtingið velur 4 limir, meðan hinir 4 limirnir verða útnevndir soleiðis:

Föroya arbeiðarafelag, Havnar arbeiðsmannafelag, Havnar arbeiðskvinnufelag og Föroya handverkarafelag velja 1,

Föroya fiskimannafelag, Föroya skiparafelag, Föroya maskinistfelag, Föroya motorpassarafelag og útróðrarfelögini í Vági, á Tvöroyri, í Fámjin, Skopun og Klaksvík velja 1,

Föroya arbeiðsgevarafelag, Föroya meistarafelag, Föroya útgerðarmannafelag, Föroya keypmannafelag, Föroya idnaðarfelag og Föroya handverksmeistarafelag velja 1,

Föroya búnaðarfelag, Föroya bóndafelag og Föroya traðarmannafelag velja 1.

Henda nevnd skal gjölla kanna hvussu áhugamál Föroya best verða varðveitt — annað hvört tað verður: 1. í tí europeiska ökonomiska felagsskapinum, 2. í tilknýti til hansara («associering») ella 3. uttan fyri henda felagsskap.

Áður enn málið aftur verður lagt fyri tingið, eiga öll avvarandi vinnufelög landsins at hava havt umstöður til at gera seg kunnug við málið og til at taka stöðu í tí.

Formaðurin legði fram soljóðandi skriv d. 31. oktober 1961:

Undirritaðu nevndarlimir í Föroya skipara- og navigatörfelag, Föroya Fiskimannafelag, Föroya Motorpassarafelag, Föroya Arbeiðarafelag, Havnar Arbeiðsmannafelag, Havnar Arbeiðskvinnufelag, Skopunar Útróðrarfelag, gera hesa samtykt:

So ógreiður sáttmáli frá 25. mars 1957 um Europeiska ökonomiska felagsskapin er og so ógreiðar avleiðingarnar av möguligari föroyskari luttöku í honum tykjast kanna at verða fyri vinnuliv okkara og vinnandi stettir, mæla vit Föroya landsstýri og Föroya lögtingi frá at taka nakra stöðu í hesum máli nú.

Spurningurin um Föroya luttöku í Europeiska ökonomiska felagsskapinum er so alvarligur fyri land okkara og fólk, at vit mugu krevja, at óngin avgerð verður tikin, fyrr enn greitt verður, hvörjar avleiðingarnar verða av möguligari luttöku Föroya ella möguligari ikki luttöku og ei heldur fyrr enn vinnufelög landsins hava havt umstöður til at viðgera málið og taka stöðu í tí.

Eisini eiga at verða kannaðir möguleikarnir fyri seinni luttöku okkara í hesum felagsskapi.

og skriv d. 3. november frá Föroya Keypmannafelag, skriv d. 1. s.m. frá Föroya Idnaðarfelag og skriv d. 8. november 1961 frá Kj. Mohr fyri Föroya framburðsflokk.

2. viðgerð 9. november.

Uppskot minnilutans (J. Högnesen og E. Paturssón) var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: Johan Simonsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssón, H. v. Högadulsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Danbjörg, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, R. Thomsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, V. Nielsen, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen, Haldor Hansen og J. F. Øregaard.

Uppskotið fall 8 0.

Broytingaruppskot frá nevndini til p. 1 samtykt 22 0.

Uppskot landsstýrisins I so broytt var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Danbjörg, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Niels H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Reinhold

Thomsen, J. P. Davidsen, Hans Iversen, Dion Nolsöe, V. Nielsen, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen, Haldor Hansen og J. F. Öregaard.

Nei atkvöddu: Johan Simonsen, Jógvan Högnesen, Sigurð Joensen, Erlendur Paturssson, Hanus við Högadalsá og Henning Jespersen.

Atkvöddu ikki: Kjartan Mohr, Fr. Hansen.

Uppskotið samtykt 22—6.
Broytingaruppskot frá nevndini til p. II samtykt 22—0.
Uppskot landsstýrisins p. II so broytt samtykt 22—0.

---

23. Vaktarskip

Ár 1961, 3. november legði Hákun Djurhuus lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot til samtyktar viðv. vaktarskipi.

Lögtingið átalar og mótmælir leirri mannagongd,ið er vorðin nýtt í sambandi við sölu av «Ternuni», har landsstýrið sigst at hava selt okkara vaktar- og bjargingarskip, uttan loyvi frá tinginum og uttan at hava fingið skip at seta í staðin, samstundis sum öll manningin á Ternuni er uppsögd.

---

24. Kjarnorkuspreingingar

Ár 1961, 3. november legði Hemming Jespersen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Föroya lögting fordömir tær kjarnorkuspreingingar, ið Sovjetsamveldið hevur gjört í seinastum, og heitir á tað og onnur avvarðandi lond um at steðga öllum slíkum spreingingum í framtíðini.

Samtíðis heitir lögtingið á landsstýrið, at tað letur gera regluligar mátingar av radioaktivitetinum í avfallinum í Föroyum, og at tað gevur fólkinum neyðugar leiðbeiningar til at verja seg móti vandanum.

1. og 2. viðgerð 9. november.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Hemming Jespersen:

Föroya lögting fordömir tær kjarnorkuspreingingar, ið U.S.S.R. hevur gjört í seinastum, heitir á U.S.S.R., U.S.A. í Ameriku, Frakland og mögulig onnur lond um at stöðga öllum sínum spreingingum í framtíðini og biður Föroya landsstýri gera viðkomandi lond kunnug við hesa lögtingssamtykt.

Broytingaruppskotið fall 9—0.

Uppskot til samtyktar frá Hemming Jespersen var sett undir atkvöði við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Lindenskov, H. Petersen, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, N. Holm Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, L. Joensen, Reinhold Thomsen, Johan Simonsen, J. P. Davidsen, Hans Iversen, Dion Nolsöe, Vilhelm Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen, Sigurð Joensen, Erlendur Paturssón, H. v. Högadalsá, Hemming Jespersen og J. F. Øregaard.

Burturstaddir: J. H. Danbjörg, Tr. Samuelsen, A. Djurhuus og J. Högnesen.

Uppskotið samtykt 26—0.

25. Vaktar- og bjargingarskip

Ár 1961, 9. november legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um bygging av vaktar- og bjargingarskipi.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilað saman við fíggjarnevndini at byggja ella keypa vaktar- og bjargingarskip og at taka neyðug lán landskassans vegna til fremjingar av hesum.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om bygning af vagt- og bjærgningsfartöj.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til sammen med finansudvalget at lade bygge eller köbe vagt- og bjærgningsfartöj og pan landskassens vegne at optage de nödvendige laan til gennemförelse af denne opgave.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Í lögtingssetuni 1957 — jfr. lögtingsmál nr. 28 — verjan av föroyskum fiskiskipum — lögtingstíðindi 1957, síðu 93 — varð m. a. samtykt at geva landsstýrinum upp í hendi at skipa fyri, at nýtt hóskandi föroyskt vaktarskip verður bygt ella keypt.

Eftirsum landsstýrið ikki hevur heimild eftir hesi lögtingssamtykt at læna tann pening, ið er neyðugur til fremjingar av hesari uppgávu, og tað ikki heldur er nökur játtan á fíggjarlógini, má lögtingslóg hesum viðvíkjandi samtykkjast av tinginum.

1., 2. og 3. viðgerð 9. november 1961.
Lógaruppskotið samtykt 28—0.

26. Broyting í lógini um endurnýgging av skipaflotanum

Ár 1961, 9. november legði varalögmaður fram soljóðandi skriv:

Í lögtingsmáli nr. 10/1961: Eykalán og eykastudningur til nýggj fiskiför og lögtingsmáli nr. 11/1961: Uppskot til lóg um broyting í lóg nr. 8 frá 6. marts 1958 um endurnýgging av skipaflotanum samtykti lögtingið vegna umsókn frá Leivi Lützen, landsrettarsakförara, fyri J. F. Kjölbro, Klaksvík, at broyta lógina um endurnýgging av skipaflotanum soleiðis:

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg nr. 8 frá 6. marts 1958 (smbr. nr. 32 frá 13. mai 1959) um endurnýgging av fiskiskipaflotanum við seinni broytingum.

§ 1.

Í lögtingslóg nr. 8 frá 6. marts 1958 § 1, punkt 1. og § 2 verður skotið inn aftaná «nýbygging av» «í serstökum föri saman við figgjarnevndini til keyp av fiskiskipi yngri enn 2 ár.»

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Aftaná samtyktina visti tað seg, at umsökjarin ikki hevði ætlað at keypt tað farið, ið nevnt var í umsóknini.

Við tað at lögtingið soleiðis tykist at hava viðgjört hetta mál undir skeivum forútsetningi, má tað haldast at vera beinast, at lögtingið fær höví til at viðgera málið av nýggjum, og verður málið sostatt lagt aftur fyri tingið.

1. og 2. viðgerð 9. november 1961 (smbr. tingmál nr. 27/1961).

27. Uppskot til avgerðar um endurnýgging av skipaflotanum

Ár 1961, 9. november legði lögmaður fram soljóðnudi

Uppskot

til

samtyktar

Løgtingið samtykkir, at løgtingslóg um broyting í løgtingslóg nr. 8 frá 6. marts 1958 (smbr. nr. 32 frá 13. mai 1959) um endurnýgging av fiskiskipaflotanum við seinni broytingum, samtykt av tinginum 19. september 1961, verður lýst.

1. viðgerð 9. november og sama dag legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málini hava verið til viðgerðar í fíggjarnevndini.

Ein minniluti (J. Fr. Øregaard) mælir til at samtykkja uppskotið til samtyktar í tingmáli nr. 27/1961.

Ein meiriluti (A. Djurhuus, H. Iversen, H. Jespersen og E. Paturssen, P. Petersen og S. Petersen) setur onki uppskot fram.

2. viðgerð 9. november 1961.

Uppskotið í nr. 27/61 fall 10—0.

28. Dronning Alexandrines hospital

Ár 1962, 22. februar legði lögmaðnr fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Lögtingið tekur til eftirtektar, at landsstýrið við heimild í lögtingslóg nr. 18, 7. marts 1957, sókir ríkisstýrið um studning og lán til modernisering og víðkan av Dronning Alexandrines hospital.

Viðmerkingar:

Í lögtingssetuni 1956, lögtingsmál nr. 52, Lögtingstíðindi bls. 140, greiddi landsstýrið frá teimum ætlanum, ið lá lógu fyri um víðkan og modernisering av Dr. Alexandrines hospital. Kostnaðurin var mettur til 4-5 mill. kr. Við lögtingslóg nr. 18, 7. marts 1957, fekk landsstýrið heimild at læna neyðturviliga peningin.

Síðan tá hevur serlig byggineynd, vald av stýrinum fyri sjúkahúsið, viðgjört málið við ymsum arkitektum, seinast arkitektfelagið Carlo Odgaard & Ole Odgaard & Aaby Sörensen, Aalborg. Upprinnaligu ætlaninar eru nógv broyttar. Detailprojekt er gjört, og er kostnaðurin nú mettur til 18.615.696 kr. Sjúkahússtýrið hevur góðkent ætlanina, jbr. viðlagda skriv frá stýrinum dagfest 14. februar 1962.

Projektið er ætlað sum ein tilbygningur til Dronning Alexandrines hospital við eini viðgerðardeild í 3 hæddum og eini sjúklingadeild í 5 hæddum, ímillum hesar báðar deildirnar verður ein verkfröðingahædd til maskinur o.l. Soleiðis víðkað og moderniserað verða 224 seingur á sjúkahúsinum, herafturat m. a. 2 operationsstovur, röntgendeild, fysiurgisk deild, anæstesideild og klinikk fyri eygna- og oyrnalæknan.

Í felag við ríkissjúkahúsið í Tórshavn, sum ætlanin er at fara undir í 1962, er varmamiðstöð, kökur, vaskari, skrivstovur, starvsfólkahús v. m. Kostnaðurin av hesi felagsbygging er ikki uppi í talinum 18.615.696 kr., men ber ríkiskassin allar byggiútreiðsturnar, og skal so Dronning Alexandrines hospital yvir rúkstrin gjalda fyri veitingar.

Av samlaða kostnaðinum 18.615.696 kr. hevur ríkisstýrið játtað til detailprojektering og til bygging av tuberkladeildini og sjúkaheiminum 2.238.000 kr., helvtina sum studning og hina helvtina sum fyribils statslán. Av hesum deildum er tuberkladeildin liðug og likin í nýtslu, meðan sjúkaheimið verður liðugt í marts 1962. Av lánínum verður rentu goldin, men ongin avdráttur í byggitíðini, tó ikki longur enn til 1. apríl 1968, tá samráðast skal við ríkisstýrið um ta endaligu lániskipanina.

Nú er tað landsstýrisins ætlan, aftanú málið er viðgjørt og viðmelt av sjúkahússtýrinum, at sökja ríkisstýrið um, at restpeningurin 16.377.696 kr. verður veittur undir sonu treytum sum frammanfyri. Verður umsóknin góðtikin, verður farið undir byggingina várið 1962, og er byggingin ætlað liðug í 1964. Annars er ætlanin, at tann parturin av ríkissjúkahúsinum, ið er Dronning Alexandrines hospitali neyðugur, varnamiðstöð v. m., er liðugur, samstundis sum sjúkahúsið hevur bygt sín part.

BESTYRELSEN FOR

DRONNING ALEXANDRINES HOSPITAL

Tórshavn, den 14. februar 1962.

I skrivelse af 8. december 1960 fremkom bestyrelsen med en nærmere redegörelse for det da foreliggende skitseprojekt til modernisering og udvidelse af Dronning Alexandrines hospital i tilknytning til opförelsen af et statshospital for sindslidende og aandsvage paa Færöerne.

Skitseprojektet omfattede en tilbygning til det nuværende hospital med en behandlingsafdeling paa 3 etager og en helæguingsafdeling paa 5 etager. Hertil kom ombygning af hospitalets nuværende bygninger samt opförelse af en elementbygning til brug for tuberkulosestation, tuberkuloseafdeling og plejeafdeling.

De fornödne bygninger til kökken, vaskeri, kedelhus, funktionærboliger, administrationslokaler og sygeplejeskole indgik ikke i skitseprojektet, men forudsattes opföret fælles for Dronning Alexandrines hospital og det fornævnte statshospital som et led i projektet vedrörende statshospitalet.

Omkostningerne ved udvidelsen og modernisering af Dronning Alexandrines hospital var ved skitseprojektets udarbejdelse — excl. inventar m. v. — anslaaet til knap 14 mill. kr., der fremkom saaledes:

Ny patient- og behandlingsbygning	ca. 11.630.000	kr.
Ombygning af nuværende bygninger	1.200.000	kr.
Elementbygning til TB og plejeafdeling m. v.	800.000	kr.
ialt	13.630.000	kr.

Paa denne baggrund sögte bestyrelsen i fornævnte skrivelse af 8. december 1960 landsstyrets tilslutning til at afholde udgiften ved detailprojekteringen, anslaaet til 1.138.000 kr. og udgiften ved opförelsen af den nævnte elementbygning, anslaaet til 800.000 kr., ialt 2.238.000 kr.

Efter at der mellem landsstyret og regeringen var ført nærmere forhandlinger om fremgangsmaaden ved projektets finansiering, meddelte folketingets finansudvalg i skrivelse af 12. september 1961 tilslutning til, at de nævnte udgifter paa 2.238.000 kr. til detailprojektering af udvidelsen og ombygningen samt opförelse af elementbygningen blev afholdt med halvdelen som tilskud fra statskassen og halvdelen som et landsstyret ydet midlertidigt, afdragsfrit laan af statskassen, der forfalder, naar byggeriet er afsluttet.

Detailprojekteringen er nu ved at være afsluttet, og de foreliggende tegninger og planer er alle godkendt af sundhedsstyrelsen. Under detailprojekteringen, der knytter sig nöje til skitseprojektet, er foretaget enkelte mindre udvidelser af patient- og behandlingsbygningen. Byggeomkostninger anslaas herved at blive forøget med ca. 657.200 kr. Endvidere er byggeomkostningsindexet siden skitseprojektets udarbejdelse steget ca. 8 %, saaledes at der af denne grund maa regnes med en fordyrelse paa ca. 982.800 kr. Endelig maa til den ved skitseprojektets udarbejdelse anslaaede byggesum lægges udgifter til inventar, vejarbejder, udlæg, konduktör m. v., hvilke udgifter ikke var medregnet i dette overslag.

Opförelsen af elementbygningen er ligeledes ved at være afsluttet, idet tuberkulosestation og -afdeling er taget i brug, medens plejeafdelingen ventes taget i brug i marts maaned. Udgifterne hertil, der var budgetteret til 800.000 kr., maa imidlertid nu anslaas til ialt 1.110.696 kr., hvoraf 119.290 kr. udgör udgifter til inventar og særinstallationer, der ikke var medregnet i overslaget.

De samlede udgifter ved udvidelse, modernisering og ombygningen af Dronning Alexandrines hospital kan herefter anslaas til ialt 18.615.696 kr., der fremkommer saaledes:

Udgifter ifölge tidligere overslag	13.630.000 kr.
Mindre udvidelser af projektet	657.000 kr.
Stigning i byggepriser	982.800 kr.
Inventar	2.262.000 kr.
Vejarbejder	100.000 kr.
Konduktörer	150.000 kr.
Udlæg m. v.	193.000 kr.
Ögede udgifter til elementbygning	310.696 kr.
ialt	18.615.696 kr.

Af dette beløb er bevilget..... 2.238.000 kr.

til rest ..... 16.377.696 kr.

Under henvisning hertil skal bestyrelsen anmode om landsstyrets tilslutning til, at der hos rigsmyndighederne söges en bevilling til projektets gennemförelse paa 16.377.696 kr. saaledes, at halvdelen afholdes som tilskud fra statskassen, medens halvdelen afholdes som et landsstyret ydet midlertidigt, afdragsfrit statslaan, der forfalder til udbetaling, naar byggeriet er gennemfört.

Det tilföjes, at det for at udnytte den kommende sommersæson vil være nödvendigt, at bevillingsmyndighedernes tilsagn foreligger saa betids, at udbydning af entrepriserne kan finde sted omkring 1. april d. aa. Opförelsen af patient- og behandlingsbygningen vil i saa fald kunne være tilendebragt i 1964, hvorefter ombygningen af de eksisterende bygninger kan paabegyndes. Det er endvidere overfor bestyrelsen oplyst, at de fællsanlæg, for Dronning Alexandrines hospital og statshospitalet paa Færöerne, som skal opföres i forbindelse med statshospitalet, under forudsætning af bevillingsmyndighedernes tilslutning vil kunne være færdige paa det tidspunkt, da opförelsen af den nye patient- og behandlingsbygning paa Dronning Alexandrines hospital forventes tilendebragt.

Man tillader sig derfor at henstille, at landsstyret tager stilling til nærværende andragende saa hurtigt, at ansögning til rigsmyndighederne kan fremsendes herfra med «Tjaldur» den 23. februar.

I sæt tegninger vedlægges.

1. viðgerð 26. februar og 1. mars legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit

Við löglingslóg nr. 18 frá 7. marts 1957 er givin landsstýrinum heimild til landskassans vegna at læna neyðtarviligan pening til modernisering og viðkan av Dronning Alexandrines hospitali og hevur landsstýrið lagt fyri löglingið uppskot til samtyktar viðvíkjandi umsókn til ríkisstýrið um studning og lán til nevnda endamál.

Málið er framlagt 22. februar 1962 og kom til 1. viðgerð 26. februar 1962, har tað varð beint í lógarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

Nevndarlimurin Poul Petersen ger hesar viðmerkingar:

Í löglingsmáli nr. 52/1956 samtykti lingið tann 22. februar 1957 at gøva landsstýrinum heimild at læna törvandi pening til modernisering og viðkan av Dronning Alexandrines hospital (smbr. löglingslóg nr. 18 frá 7. marts 1957) og eisini í einum uppskoti til samtyktar at søkja ríkisstýrið um helvtina av byggiútreiðslunum sum studning úr ríkiskassanum eftir viðmerkingunum frá landsstýrinum út frá tí, at sjúkhúsmálini eru felagsmál (smbr. eisini lingmál nr. 59/1956: Klaksvíkar sjúkhús).

Útreiðslurnar av byggingini aftrat Dronning Alexandrines hospital vóru tá meltar – prishækkingar uppíroknaðar til um 5 mill. sum lið í einari felagsbygging við tað tilætlaða statshospitalið sum var metl at kosta um 15 mill. (smbr. skriv d. 17. november 1956 frá sjúkhússtýrinum).

Nú liggur málið aftur á lingborði, snøgg 5 ár síðani, tað var her seinast, við lidnum projekti, viðroknað inventar, fyri tilsamans 18.615.696 kr. og statshospitalið er nú metl at kosta stívar 40 mill. kr.

Eftir galdandi reglu í lóg nr. 76 frá 15. marts 1939 vera sjúkhúsini í Føroyum drivin fyri landskassans rokning við studningi m. a. úr ríkiskassanum við vist fyri hvönn sjúkadag, men ongin regla er sum sigur annað enn, at tað er landið sum ber útreiðslurnar av sjúkhúsbygging.

So staðt má löglingið kunna krevja av sjúkhússtýrinum at fáa fyrilagt frammanundan tílíkar spurningar, sum hava útreiðslur við sær, sum fara útum galdandi játtanir ella ætlanir, bæði tá ið talan er um rakstur og nýbygging og finnast at, at sjúkhússtýrið í fyriliggjandi föri hevur tikið sær tílíkt ræði til, sum beel lingið hevur.

2. viðgerð 2. mars 1962.
Landsstýrisins uppskot samtykt 24—0.

29. Samsýning til postverkið fyri uppkrevjing av tolli

Ár 1962, 15. februar legði varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um broyting í lögtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 um innflutningsgjöld o. m.

§ 1.

Í § 13, 2. petti, í lögtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 um innflutningsgjöld o. m. við seinni broytingum og uppiskoytingum verður «60 oyru» broytt til «1 krónu».

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950 om indförelsesafgifter m. v.

§ 1.

I § 13, 2. stk., i lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950 om indförselsafgifter m. v. med senere ændringer og tilföjelser ændres «60 öre» til «1 krone».

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Postskrivstovan í Tórshavn hevur í skrivi dagfest 30. oktober 1961 sökt um at fingið samsýningina fyri uppkrevjing av tollgjöldum av postpakkum hækkaða úr 60 oyrum upp í 1 krónu fyri pakkan.

Vist verður í umsóknini á, at samsýningin, ið áseti varð við lóg nr. 66 frá 6. oktober 1950, ikki er regulerað síðani og tí ikki longur kann bera útreiðslurnar av uppkrevjingini.

Viðlagt er avrit av umsókn frá postskrivstovuni við ummæli frá Föroya gjaldstovu.

THORSHAVN POSTKONTOR

Thorshavn, den 30. oktober 1961.

Godtgörelsen for post- og telegrafvæsenets medvirken ved afgiftsopkrævningen paa Færöerne.

I forbindelse med ovennævnte godtgörelse har postkontoret fra generaldirektoratet modtaget saalydende:

«I henhold til lagtingslov nr. 66 af 6. oktober 1950 tilkommer der post- og telegrafvæsenet 60 öre i arbejdspenge for hver afgiftspligtig postpakke, der indföres til Færöerne. Det omhandlede beløb er ikke blevet reguleret i overensstemmelse med pris- og lönudviklingen, og beløbet giver ikke mere post- og telegrafvæsenet tilnærmelsesvis dækning for udgifterne til det med afgiftsopkrævningen forbundne arbejde.

Til sammenligning tjener, at porteen for postindkasseringer i öjeblikket udgör:

til 25 kr.		90 öre
fra 25	100 kr.	100 öre
fra 100	300 kr.	110 öre
fra 300	1000 kr.	150 öre

Det bemærkes i denne forbindelse, at arbejdet med postindkasseringer falder naturligt ind i det övrige postale arbejde med opkrævning og pengeforsendelse, hvilket ikke gælder for arbejdet med afgiftsopkrævningen, som naturligvis for den postale behandlings vedkommende besværes af, at de benyttede formularer og systemet i det hele taget ogsaa skal passe ind i Gjaldstovas og toldvæsenets forretningsgang.

Ved beregninger, der er forelaget i generaldirektoratet, er man kommet til det resultat, at en godtgörelse paa 1 kr. pr. afgiftskort formentlig vil kunne dække post- og telegrafvæsenets udgifter i forbindelse med afgiftsopkrævningen i öjeblikket, og man henstiller derfor, at det post- og telegrafvæsenet ved lagtingslov nr. 66 af 6. oktober 1950 tilkommende beløb paa 60 öre for hver afgiftspligtig pakke, der indföres til Færöerne, snarest söges forhöjet til 1 kr.»

Saaledes foranlediget anmodes Landsstyret om at forelage det videre fornödne.

Verður aftursent Föroya landsstýri við viðmerking, at eitt hækkan av gjaldinum til postverkið frá 60 oyrum til 1 kr. fyri hvönn gjaldskyldugan postpakka sum frammanfyri skotið upp, má haldast at vera rímulig samanborið við tær pris- og lönarhækkingar, ið eru farnar fram í tíðarskeiðinum frá oktober 1950 til nú.

Til sammetingar kann nevnast, at föroyska prístalið, ið var 273 pr. 1. oktober 1950, er 384 pr. 1. oktober 1961.

FÖROYA GJALDSTOVA»

1. viðgerð 19. februar og 22. s. m. legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt fram á ting av landsstýrinum og var við 1. viðgerð 19. februar heint í figgjarnevndina.

Tað er postverkið í Havn sum í skrivi til landsstýrið frá 30. oktober 1961 hevur reist spurningin um hækkan av avgreiðslugjöldum fyri tollskyldugar postpakkar frá 0,60 kr. til 1,00 kr.

Landsstýrið mælir til at nevnda hækkan verður samtykt.

Nevndin hevur viðgjört málið og er — við undantak av H. Jespersen og E. Patursson — samd við landsstýrið og mælir tinginum til at samtykkja uppskotið.

2. viðgerð 27. februar og 3. viðgerð 26. april 1962.

Landsstýrisins uppskot samtykt 16—0.

---

30. Býti av Föroya parti av útreiðslum til avlamispensjón

Ár 1962, 15. februar legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um broyting í lögtingslóg nr. 64 frá 20. november 1959 um sundurbýting av Föroya parti av útreiðslunum av avlamis- og fólkapensión, barnastyrki og studningi til aldursheim.

lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 64 af 20. november 1959 om fordeling af Færöernes andel i udgifterne til invalide- og folkepension samt börnetilskud og tilskud til alderdomshjem.

§ 1.

Í lögtingslóg nr. 61 frá 20. november 1959 um sundurbýting av Föroya parti av útreiðslunum av avlamis- og fólkapensión, barnastyrki og stuðningi til aldursheim verður í § 1, 1. punktum:

«§ 7, 3. stk. í lóg nr. 147 frá 31. marts 1949 um invalideforsikring»

broytt til:

«§ 5, 2. stk. í lóg fyri Föroyar nr. 350 frá 6. december 1961 um invalidepension.»

§ 2.

Henda lóg fær gildi fyri útreiðslur av avlamispensión, sum goldnar eru aftaná 1. april 1962.

§ 1.

I lagtingslov nr. 61 af 20. november 1959 om fordeling af Færöernes andel i udgifterne til invalides- og folkepension samt börnetilskud og tilskud til alderdomshjem ændres i § 1, 1. punktum:

«§ 7, 3. stk. i lov nr. 147 af 31. marts 1949 om invalideforsikring»

til:

«§ 5, 2. stk. i lov for Færöerne nr. 350 af 6. december 1961 om invalidepension».

§ 2.

Denne lov faar gyldighed for saa vidt angaar udgifterne til invalidepension, som udbetales efter 1. april 1962.

Viðmerkingar:

Nýggja lógin fyri Föroyar um avlamispensión kemur í gildi 1. april 1962 og fer samstundis lin fyrra um avlamistrygging nr. 147 frá 31. marts 1949 úr gildi.

Eftir § 5, 2. stk. í hesari nýggju lógini skal tann parturin av útreiðslunum, sum ikki verður goldin av vanliga avlamisgjaldinum, sum verður kravt við ¼ % av skattskyldugu inntökuni, verða býttur javnt millum Danmark og Föroyar og verður Föroya partur eftir avgerð heimastýrisins býttur millum landskassan og tær föroyskur kommunurnar.

Eftir núgaldandi reglum bera tær föroyskur kommunurnar 1/6 av hesum útreiðslum og vil landsstýrið mæla til, at hetta verður óbroytt framyvir.

1. viðgerð 21. februar og 26. mars legði sociala nevndin fram soljóðandi

Álit

Nevndin hevur havt málið til viðgerðar aftaná at tað við 1. viðgerð varð beint í sosialu nevndina.

Eftir nýggju avlamistryggingarlógini, sum kemur í gildi 1. april 1962 verður avlamisgjald ¼ % at gjalda av skattskyldugu inntøkuni, og restin verður at býta javnt millum statin og lógtingið. Í uppskotinum verður mælt til, at kommununurnar koma at bera 1/6 part av lógtingsins parti.

Samlaðu útreiðslurnar til sosialu lóggávurnar eru annars sambart yvirlit frá ríkisumboðnum 1961/62:

1000 kr.	Ialt	Statskassin	Heimastýrið Ialt	Landskassin	Kommunur.
Fólkapensión (við frádrátti av pensiónsgj.)	7.930	4.530	3.400	2.833	567
Avlamispensj.	2.990	1.495	1.495	1.246	249
Barnatilskot v. m.	294	147	147	123	24
Barnaforsorg ..	130*)	86	44	36	8
Serforsorg	222	222	.		
Einkjupensj. ..	78	39	39	33	6
Kronisk sjúk ..	66	33	33	28	5
Onnur almenn forsorg	272	68	204	170	34
Ialt	11.982	6.620	5.362	4.469	893

*) Hetta tal er hægri enn vanligt, við tað at hetta er ávisingar fyri fleiri ár.

Nevndin er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið, sum tað liggur fyri.

2. viðgerð 28. mars og 3. viðgerð 2. april 1962.
Landsstýrisins uppskot samtykt 21 – 0.

31. Nýggj ferðslulóg

Ár 1962, 15. februar legði varalögmaður fram soljóðandi fylgiskriv (smbr. skjal 3):

Viðlagda uppskot til löglingslóg um ferðslu avloysir lóg nr. 73 frá 19. marts 1930 um motorakför v. m. við seinni broytingum.

Uppskotið er gjört av nevnd, ið landsstýrið 16. februar 1956 samtykti at seta niður at gera uppskot til nýggja ferðslu- og motorlóg. Í nevndini hava sitið landfútin, P. S. Sivertsen, fyrrv. motorsakkönur eftirlitsmaður og J. P. Ellendersen, fulltrúi. Fyriliggjandi uppskot er einmælt samtykt av nevndini.

Hövuðsbroytingarnar eru til dömis:

F e r ð. Í Tórshavn og bygdunum er mesta ferð ökt frá 15 km til 25 km. og millum bygdir frá 30 km til 40 km (§ 30).

T y n g d. Onki akfar kundi fyrr verða skrásett, um egínvektin var hægri enn 2.500 kg. Landsstýrið kundi tó geva undantaksloyvi upp í 3.500 kg. Nú má ongin vognur fullaðin viga meira enn 7.500 kg., bussar tó bert 6.000 kg. (§ 38). Egínvektin verður nú bert nýtt til at útrokna avgjaldið (vegskattin). Harafturímóti er sett mark fyri longd, breidd og hædd á akfarinum (§ 37).

S k ú l a k o y r i n g. Fyrr kundi ein og hvör, ið hevði verið akstjóri eitt ár, verða góðkendur sum koyrilærari. Nú krevst, at ein m.a. hevur koyrt akfar í 3 ár og hevur tikið eina serliga roynd (§ 63).

H ý r u v o g n a r. Sóknarstýrið í samráð við fútan kann áseta tatið á hýruvognum í sóknini og fastseta takstirnar (§ 61).

T r y g g i n g. Ábyrgdartryggingin fyri hýruvognar er sett frá 5.000 kr. upp í 20.000 kr. fyri hvönn persón, vognurin er útbúgvin at taka. Fyri aðrar vognar er tryggingin hækkað frá 40.000 kr. upp í 60.000 kr. (§ 55).

L j ó s. Hesi ljós verða kravd afturat: stöðuljós, bakkiljós og 2 reflekslјós (fyrr eitt) (§ 5).

A ð r a r b r o y t i n g a r. Fyri traktorar, hestavognar og súklur eru ásettar strangari reglur um útbúnað (§§ 7–9).

Akstjórum er umframt við rúsdrekkaávirkan eisini bannað at koyra, tá teir vegna sjúku, veikleika, ovvekur ella ávirkan av huglættandi ella doyvandi evni kunna ikki koyra akfarið á tryggjandi hátt (§ 15).

1. viðgerð 20. februar og málið beint til lógarnevndina.

32. Býti av rakstraravlopinum hjá Happadráttinum

Ár 1962, 15. februar legði varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um býti av rakstraravlopinum av föroyska happadráttinum.

§ 1.

Rakstraravlopið av föroyska happadráttinum verður at býta millum hesar grunnar:

Grunnur til bygging av lögtingshúsi	20 %
Sjúkhúsbyggigrunnur	50 %
Grunnur til bygging av búnaðarskúla	10 %
Grunnur til bygging av studenta- og kostskúla	20 %

Grunnarnir til bygging av varðhaldshúsi og til bygging av hotellum og ferðamannabúðum verða avtiknir og ognir teirra verða lagdar í grunnin til bygging av lögtingshúsi.

§ 2.

Tað í § 1 nevnda býti verður at fremja fyrstu ferð fyri rokuskaparár happadráttarins 1961.

lagtingslov vedrörende fordeling af det færöske lotteri's driftsoverskud

§ 1.

Det færöske lotteris driftsoverskud vil være at fordele mellem följende fonds:

Fonden til opförelse af ny lagtingsbygning	20 %
Sygehusenes byggefond	50 %
Fond til opförelse af landbrugsskole	10 %
Fond til opförelse af gymnasiebygning og kostskole	20 %

Fonden til opförelse af arrest og fonden til opförelse af hoteller og vandrerherberg ophæves og aktiverne overföres til fonden til opförelse af ny lagtingsbygning.

§ 2.

Den i § 1 nævnte fordeling gennemföres förste gang for lotteriets regnskabsaar 1961.

Viðmerkingar:

Í viðmerking til figgjarlögtingslógina 1950/51 er samtykt, at yvirskotið av föroyska happadráttinum skal býtast millum og leggjast í niðanfyri tilskilaðu grunnar eftir hesum lutfalli:

Lögtingshús	10 %
sjúkhús	50 %
búnaðarskúli	10 %
studentaskúli	20 %
hotel v. m.	5 %
varðhaldshús	5 %

Nú ríkiskassin hevur yvirtikið útreiðslurnar av lögreglumálum, herundir bygging av varðhaldshúsi verður biltið, at landskassans grunnur til bygging av varðhaldshúsi eigur at verða fluttur til annað formál, t.d. bygging av lögtingshúsi. Í sama grunn áfli tann töki peningur at verið fluttur, sum er lagdur í grunnin til bygging av hotellum v.m., ið ikki longur kann sigast at vera nökur landskassauppgáva.

So statt skal landsstýrið skjóta upp, at teir pengar, ið eru í nevndu tveimum byggigrunnum (varðhaldshús og hotell v.m.) verða, eftirhondini sum teir eru tökir, fluttir til grunnin til bygging av lögtingshúsi og at yvirskotið av happadráttinum í framtiðini verður býtt eftir hesum lutfalli:

Lögtingshús	20 %
sjúkhús	50 %
búnaðarskúli	10 %
studentaskúli	20 %

Í nevndu grunnum vóru pr. 1. januar 1962:

Lögtingshús	103.963,37 kr.
sjúkhús	250.689,73 kr.
búnaðarskúli	215.851,66 kr.
studentaskúli	1.574.137,66 kr.
hotel v.m. (herav lænt út 76.853,64)	106.297,72 kr.
varðhaldshús	4.558,51 kr.

Viðvikjandi teimum seinast nevndu grunnum verður upplýst:

ad hotellir og ferðamannabúðir:

Av nevndu 106.297,72 kr., sum skotið er upp at flyta til bygging av lögtingshúsi, eru 76.853,64 lætnar til 5 ymiskar lántakarar, meðan mun-urin stendur á bankabók.

ad bygging av varðhaldshúsi:

Tann partur 5 % av rakstrarvinningi happadráttarins, sum skuldi leggjast í grunnin til bygging av varðhaldshúsi er eftir viðmerkingunum

til fíggjarlögtingslógina 1950/51 lagdur í felagsbyggigrunnin. Frammanundan vóru ongir pengar lagdir í fyrrnevnda grunn.

Parturin av rakstrarvinninginum hjá happadráttinum í felagsbyggigrunninum er fyri tíðina 1950—1960: 5 % av 91.170,92 kr. ella 4.558,51 kr.

1. viðgerð 19. februar og 1. mai legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Við tað at onki tvíbiti er í avlopinum av happadráttinum, mælir nevndin til, at tað fer sum tað er í landskassan. Teir í málinum nevndu grunnar verða uppihildnir, og studningur til feirra verður at veita á teim árligu fíggjarlógunum.

Samsvarandi hesum setur nevndin í staðin fyri landsstýrisins uppskot soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um rakstraravlopið av föroyska happadráttinum	laglingslov om det færöske lotteris overskud.
§ 1.	§ 1.
Rakstraravlopið av happadráttinum fer í landskassan.	Lotteriets driftsoverskud indgaar i landskassen.
§ 2.	§ 2.
Henda lóg fær gildi til og við rokuskaparárinum 1961.	Denne lov faar gyldighed til og med regnskabsaaret 1961.

2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 4. mai.

Uppskotið samtykt 25—0.

33. Landsstýrismál

Ár 1962, 18. februar legði formaðurin fram útskrift av landsstýrisins gerðabók fyri 1960/61 og 1. mai legði landsstýrismálanevndin fram soljóðandi

Álit

Eftir tingskipan lögtingsins § 10 hevur nevndin til kannan av landsstýrismálum kannað avrit av landsstýrisins gerðabók fyri tíðarskeiðið 10. august 1960 til 28. juli 1961. Tað hava verið hildnir 70 fundir móti 62 í 1959/60. Nevndin hevur gjölla kannað hesi mál og loyvir sær at gera nakrar viðmerkingar:

Eftirgivin landsskattur er umleið 29.000 kr. móti 25.000 kr. í 1959/60; eins og í fjör er tann eftirgivni skatturin orsakaður av sjúku ella öðrum ringum umst.. Nevndin finnist at, at ein fulltrúi fær 1500 kr. í samsýning fyri nakað í samband við portugalstrolararnar, uttan at tað sæst, hvat tað er fyri eitt arbeiði, hann hevur avrikað. Hann er jú tænastumaður undir landsstýrinum og so statt hampuliga löntur. Somuleiðis má haldast at vera óneyðugt at veita einum yvirlærara eina persónliga eftirlöngevandi viðbót sum mun millum lön sum yvirlærari og tað, hann vildi fingið sum skúlainspektörur á 1. stigi; hesin munur má haldast vera útjavnaður gjögnum nýggja lönarskipan. Nevndin er ikki samd við landsstýrið um at hækka úrtíðargjöldini til skrivstovufólk. Tað er neyvan beint hjá okkum slavisk at fylgja við í allari lönarbroyting, sum fer fram fyri ríkisins skrivstovufólk. Lættan í tolli til flygel til ein skúla. Tað er óvanligt, at flygel verða nýtt til skúlabrúk, og teir skúlar, ið vilja nýta flygel, eiga sjálvir at bera allan kostnaðin. Studning og viðlíkahald av leikvölli eigur avgjört at vera tinginum óviðkomandi, eins og goldnar verða 1000 kr. fyri málning av manni og konu at hanga upp í teirra egna heimi. Tað má haldast, at landsstýrið í mongum förum er nóg so lætt á hondini bæði við eftirgeving av tolli, studningsveiting og samsýningum; væl er tað ikki tær stóru peninganögdir tað í hvörjum einkultum föri er talan um men nógvar tökir smáar o.s.fr. tað í verri er, er tann ósiður, ið tykist at nörast millum fólk, at man kann biðja landsstýrið um studning og samsýning v. m. til næstan alt, bæði líkt og ólíkt, og fáa sömdir. Slíkt stimbrar ikki tann gamla föroyska sjálvbjargnishugin. Viðvíkjandi eftirgevan av helvtini av restskuldini av rennustrongi í Rangabotni heldur nevndin tað vera ivasamt, um landsstýrið hevur fulla heimild at eftirgeva nakað av hesi skuld.

Minnilutin (Erlendur Patursson) er samdur við meirilutan í hesum atfinningum, men setur annars síll egna álit og uppskot fram.

Eftir hesum viðmerkingum loyvir ein meiriluti í nevndini (Hans Iversen og J. Fr. Øregaard) sær at seta fram fylgjandi

Uppskot

Lögtingið góðkennir tær avgerðir, landsstýrið hevur tikið í tíðarskeiðnum 10. august 1960 til 28. juli 1961,

og H. Djurhuus soljóðandi

Broytingaruppskot:

Landsstýrismálanevnd lögtingsins hevur havt «útskriftir úr gerðabók landsstýrisins» til kanningar, men tá hetta er trýnamannevnd, hevur fólkaflokkurin ikki havt høvi til at luttikið í hesum nevndararbeiði, tí vit sambart tingskipanina ongan mann eiga í nevndini.

Flokkarnir hava tó fingið hvör sítt eintak av «útskriftum úr gerðabók landsstýrisins», og loyvir fólkaflokkurin sær í hesum uttannevndaráliti at gera viðmerkingar við uppskoti til nakrar av teimum avgerðum, landsstýrið sambart gerðabók sína hevur tikið í tíðarskeiðinum 10. aug. 1960 til 28. juli 1961, og sum tað nú stendur [illegible] at góðtaka ella mótmæla:

1. Ár 1960, 25. august kl. 10. Allir á fundi. Lögtingssamtyktin í lögtingsmáli nr. 71/1959: Verjuskylda. 3 skriv frá statsministeriinum framlögd dagfest ávikavist 22. april, 27. juli og 10. august 1960. Samtykt at rykkja rikismyndugleikarnar eftir svari uppá skriv 10. juni 1960, har lögtingssamtyktin er avgreidd.

Vit eru nú komnir til í april 1962, men enn hevur tingið onki frætt frá lögtingssamtyktini nr. 71/1959: Verjuskylda. Sett verður tí fram hetta

Uppskot

Álagt verður landsstýrinum í ólavsøkutingsetuni 1962 skrivliga at geva tinginum frágreiðing um hetta mál.

2. Ár 1960, 3. november kl. 10. Allir á fundi. Tænastuferð lögmans í Danmark. Lögmaður greiddi frá samráðingum sínum við rikisstýrið um oyggjarvegin og Nato-stöðina á Sornfelli.

Hvörjar samráðingar lögmaður hevur havt við rikisstýrið um Nato-stöðina á Sornfelli er tinginum ókunnugt, tí hetta

Uppskot

Lögmaður verður biðin um at siga tinginum skrivtiga, hvörjar samráðingar hann hevur havt við ríkisstýrið um Natostöðina á Sornfelli.

3. Ár 1960, 18. november kl. 10. Á fundi K. Djurhuus og lögmaður P. M. Dam.

Framlagt skriv 27. oktober 1960 frá ríkisumboðsmanninum um málsökið bjarging er sermál ella felagsmál.

Samtykt at svara, at landsstýrið, síðani málsökið strandingar er sermál, er í iva um, um málsökið bjarging er felagsmál.

Landsstýrið hevur tó onki at viðmerkja til, at útleggingin verður, at ökið ikki er yvirtikið og sær allarhelst hesa útlegging!!

Her váttar landsstýrið uttan um tingið, at tað allarhelst sær, at eitt málsökið, ið eftir öllum at döma er sermál, verður gjört til felagsmál, og sigur beinleiðis: at útleggingin verður, at ökið ikki er yvirtikið og sær allarhelst hesa útlegging.

Hetta er eitt greftigt brot móti heimastýrislögini og seta vit fram hetta.

Uppskot

Lögtingið góðtekur ikki landsstýrisins avgerð í hesum máli.

Á sama fundi sigur gerðabókin undir punkt 5 soleiðis frá:

Skuldabrev frá Froðbiar söknar kommunu til Kreditforeninger af kommuner í Danmark fyri 135,000 kr. í láni var undirskrivað um ábyrgd landskassans eftir löglingslög nr. 26 frá 25. apríl 1960 um ábyrgd av láni til Froðbiar kommunu til gerð av vatnveiting til Drelnes.

Hvat er hesin peningur nýttur til?

Ongin veil um, at nökur vatnveiting er í gerð á Drelnesi. Hvat er lað fyri skuldarbrev, landsstýrið hevur undirskrivað, og hvar eru pengarnir? Tveir av limum landsstýrisins eru av Tvöroyri, so heilt fremmandir skuldu teir ikki verið hesari vatnveiting viðvikjandi, tá teir undirskrívaðu skuldarbrævið.

Uppskot

Lögtingið átalar landsstýrisins atburð í hesum máli og krevur eina frágreiðing.

Á sama fundi har lögmaður P. M. Dam sat sum sjálvurannar og so

statt hevði fullan avgerðarrætt stendur sum pkt. 8 henda forvitnisliga avgerð:

Lögtingslóg nr. 3 frá 2. februar 1956, endurnýggjað við lögtingslóg nr. 14 frá 28. februar 1957 um eykaavskriving av skipum v.m. fer úr gildi pr. 31. december 1960.

Samtykt at leggja uppskot fyri löglingið um, at lóggávan verður framlongd fyri 5 ár.

Fólkaflokkurin er sera vel nögdur við stöðu lögmansins í hesum máli!

4. Ár 1960, 2. december kl. 10.30. Allir á fundi. Skriv dagfest 17. november 1960 frá ríkisumboðsmanninum, har hann sigur frá undir hvörjum treytum handilsmálaráðið góðkennir, at föroysk stýrimans- og skipsföraraprógv kunnu geva rætt at fáa sjóyrkisbrøv á donskum skipum. Landsstýrið tók við treytunum um, at læruamboð skulu útvegast eftir samráðing við navigatiónsstjóran, at prövtökunevndin er serkön, og at prövtökutíðirnar vera avtalaðar við navigatiónsstjóran. Viðvíkjandi treytum til siglingartíðina verður at samráðast nærri.

Mannagongdin í hesari frágreiðing vísir týðiliga og greitt, at danski navigatiónsstjórin meira og meira fær fótin innum á Föroya sjómannaskúla, so gongur tað við hetta lag, verður tað bert ein spurningur um tíð, tá hesin skúlin heldur ikki er föroyskt sermál.

Uppskot

Lögtingið átalar, at landsstýrið uttanum tingið hevur lagt ymisk ökir sjómanslæruni viðvíkjandi undir danska navigatiónsstjóran.

5. Ár 1961, 26. januar, kl. 10. Lögmaðurin og N. W. Poulsen á fundi. Val av manni í nevndina fyri Tryggingarsambandið Föroyar fyri P. M. Dam, lögmann.

Eftir § 6, 2. stk. í lögtingslóg nr. 24, 28. mars 1956 um trygging var samtykt at velja P. M. Dam aftur.

Á hesum fundi er lögmansins atkvöða avgerandi, og setur hann seg sjálvan í eitt lönandi nevndarstarv. Tað eigur at verða týðiliga gjört vart við, at tingið heldur tað vera óhóskiligt, um landsstýrið knæsetur eina slíka mannagongd, ið kann föra við sær, at limir í landsstýrum koma at seta seg sjálvar í nevndarstörv, landsstýrið hevur í hondum at seta lim ella limir í.

Uppskot

Lögtingið heldur tað vera óhóskiligt, um landsstýrismenn seta seg sjálvan í nevndarsessir, landsstýrinum er heimilt at seta lim ella limir í.

6. Ár 1961, 2. februar kl. 10. Allir á fundi.

Uppskot til «instruks for fiskeriinspektionstjenesten paa Færöerne».

Undanfikið, at punkt B 5 eigur at ganga út, hevði landsstýrið ongar viðmerkingar.

Öll mál og allir spurningar viðvikjandi fiskimarksmálinum og vaktarhaldinum eiga at verða lagdir fyri tingið ella gjördir tinginum kunnugir. Hetta er ikki gjört í hesum föri, og er tað skeivt.

Uppskot

Lögtingið átalar, at landsstýrið ikki hevur sagt tinginum frá hesum «instruks for fiskeriinspektionstjenesten paa Færöerne».

7. Ár 1961, 9. februar.

Skriv dagfest 31. januar 1961 frá eikisumboðsmanninum um ymsar lítið týðandi 2 broytingar í uppskotinum til lög «om læreruddannelsen paa Færöerne», sum kenslumálaráðið ynskir.

Samtykt at góðkenna hesar broytingar uttan at leggja tær fyri lögtingið, síðan tær eru av lítlum týdningi.

Allar broytingar í uppskotum til lógir, ið verða gjördar aftaná at uppskotini eru farin frá tinginum, eiga at verða lagdar aftur fyri tingið. Í hesum föri hevur landsstýrið ikki hildið tað verið ómakin vert so fræt sum at siga tinginum frá, hvörjar broytingar tað hevur gjört.

Uppskot

Lögtingið mótmælir, at landsstýrið ger broytingar í lógaruppskot samtykt á Föroya lögtingi uttan at leggja uppskotini aftur fyri tingið.

8. Ár 1961, 13. april kl. 10. Allir á fundi.

Skriv frá Föroya skúlastjórn dagfest 10. februar 1961 har sagt verður frá, at kenslumálaráðið er sinnað at sökja heimild fyri, at Poul E. Petersen, yvirlærari, fær eina persónliga eftirlöngevandi viðbót, ið er munurin millum hansara lön sum yvirlærari og la lön, hann vildi fingið sum skúlainspektörur á 1. lönarstigi. Spurt verður um landsstýrið kann góðkenna hesa skipan.

Samtykt at svara, at landsstýrið eftir umstöðunum góðkennir skipan-

ina, og fellur so burtur tann persónliga viðbótin, ið higartil er goldin honum úr landskassanum. Kr. Djurhuus tekur fyrivarni, tí hann skilir stöðuna soleiðis, at lönarmunurin longu er útroknaður gjögnum nýggju lönarlógina.

N. W. Poulsen helt nakað að samu sum K. Djurhuus, men mátti eftir tí, sum áður var farið fram, ganga við til hesa skipan, men ógvuliga treyður.

Hetta mál er av slíkum prinsipiellum týdningi, at tað er ófatuligt, at avgerð landsstýrisins er tikin uttan málið er roynt fyri rættinum.

At ein maður, ið er farin úr starvi, tí starvið verður niðurlagt, og sum fær annað starv, ið gevur meira lön, enn tá lön, hann fekk tá starvið var niðurlagt, alla sína tíð uttan arbeiði og ábyrgd tilsvarandi skal fáa eina avlöning, ið er samsvarandi tí lön, hann vildi havt fingið, um hann varð sitandi í upprunaliga starvinum, ljóðar sum eitt heilt ævintýr. Í slíkum málum eigur rætturin at tala.

Uppskot

Lögtingið góðtekur ikki tá avgerð, meirilutin í landsstýrinum hevur gjört í hesum máli.

9. Ár 1961, 4. mai kl. 10. Allir á fundi.

Skriv dagfest 20. apríl 1961 við fyrispurningi frá statsministeriet um at seta ymsar lógir hoyrandi undir verjumálaráðnum í gildi í Föroyum.

Samtykt at svara, at landsstýrið heldur ikki, sum er, at hesar lógir eiga at verða settar í gildi.

Hvörjar lógir hoyrandi undir verjumálaráðnum ynskir statsministeriið settar í gildi í Föroyum, og hvat liggur aftanfyri, tí landsstýrið svarar, at tað ikki, sum er, heldur, at hesar lógir eiga at verða settar í gildi?

Föroyingar eiga at halda fast um, at vit eru uttan fyri danska verjuskyldu, öll verjutiltök og alla verjumálalóggávu, og hesa stöðu eigur lögtingið at verja og gera vart við.

Landsstýrisins svar í hesum máli er so jánkalígt, at förvur er á, at lögtingið sigur frá sínu stöðu, og seta vit tí fram soljóðandi

Uppskot

Föroya lögting mótmælir, at statsministeriið ætlar at fáa sett lógir, ið hava við verjumál at gera, í gildi í Föroyum.

10. Ár 1961, 1. juni kl. 10.

Skriv dagfest 19. mai frá Kjöbenhavns Telefonaktieselskab, Köbenhavn, viðvíkjandi möguligari avtalu millum hetta felag og landsstýrið um samarbeiði viðvíkjandi umsitingini av Telefonverk Föroya Lögtings.

Samtykt at svara, at málið viðvíkjandi telefonverkinum í sini heild er til viðgerðar í serligari millumtinganevnd. Annars verður skrivið kunngjört millumtinganevndini.

Telefonverk Föroya Lögtings hevur verið umsitið av okkum föroyingum, síðani telefonin kom á fyrsta sinni í 1906. Nú tykjast samráðingar hava verið millum landsstýrið og eitt danskt privatfelag, Kjöbenhavns Telefonaktieselskab, Köbenhavn, um samarbeiði viðvíkjandi umsitingini av Telefonverk Föroya Lögtings. Hvör hevur tikið initiativið til hesar samráðingar? Föroya lögting, ið eigur telefonverkið, hevur ikki gjört tað, og neyvan Kjöbenhavns Telefonaktieselskab heldur biðið sloppið sær. Landsstýrið eigur tí týðuliga og greilt at fáa at vita, at Föroya lögtiug ikki ætlar at lata umsitingina av telefonverkinum heilt ella partvís upp í hendurnar á dansku privatfelag.

Uppskot

Umsitingin av Telefonverk Föroya Lögtings verður hvörki heilt ella partvís at lata nökrum uttan fyri Föroyar upp í hendi.

11 Ár 1961, 1. juni kl. 10. Allir á fundi.

Skriv dagfest 12. apríl 1961 um val av einum nevndarlimi.

Lögmaður mótmælti avgerðini frá meirilutanum í landsstýrinum, tí hann var av teirri áskoðan, at eftir vanligari parlamentariskari mannagongd átti hann, sum umboðaði största flokkin á lögtingi, rætt at velja mannin, eins og hann mótmælti, at maður verður valdur, sum hann er ímóti.

Föroya lögmaður mótmælir her, at maður verður valdur, sum hann er ímóti, sjálvt um teir, ið velja hann, hava 9 tingmenn aftanfyri seg, meðan lögmaður hevur 8. Hetta sigur hann er ímóti vanligari parlamentariskari mannagongd, soleiðis sum hann skilir hana.

Henda útlegging av «vanligari parlamentarismu» av landsins hægsta manni í umsitingini er so princippiel, at tingið ikki kann lata hetta standa uttan at siga sína hugsan.

Uppskot

Lögtingið kann ikki góðtaka lögmansins áskoðan í hesum máli.

12. Ár 1961, 11. juli kl. 16. Allir á fundi uttan varalögmaður.

Skriv frá landsapotekaranum dagfest 3. mai í ár um loyvi at seta upp medisintakstirnar við 4 % svarandi til tað hækkaða innflytingargjaldað.

Samtykt at eftirfíka hesum.

Tey, ið hava medisin fyri neyðini, ganga mangan undir tungari byrðu, men stein oman á hesa byrðu leggur landsstýrið við hesari avgerð um, at allir medisintakstir skulu upp við 4 %'um svarandi til innflytingargjaldið. Hefta kann ikki vera í álvaru meint, at lögmansatkvöðan í landsstýrinum soleiðis skal verða nýtt til at leggja byrðir á tey sjúku og veiku.

Uppskot

Lögtingið kann ikki góðtaka hesa avgerð.

2. viðgerð 7. mai 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi

Minnilutaálit frá Erlendi Patursson:

Minnilutin lýsir sítt mísálit á landsstýrinum.

Uppskot minnilutans (E. Patursson) var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Patursson, Hanus við Högadalsá og Henning Jespersen.

Atköddu ikki: H. Petersen, J. H. Danbjörg, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, P. M. Dam, Poul J. Olsen og Haldor Hansen.

Nei atkvöddi: J. Lindenskov.

Burturstaddir: Niels H. Jacobsen, J. P. Davidsen og K. Djurhuus.

Uppskotið fall 11—1.

Broytingaruppskot frá H. Djurhuus:

1. Atkvöðan fór fram við navnakalli eftir uppskoti frá uppskotsstillarunum;

Atkvöddu ja: P. Petersen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssen, H. við Högadalsá, H. Jespersen. Ialt 12.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Joh. Fr. Poulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, P. M. Dam, P. J. Olsen, H. Hansen, J. Fr. Öregaard, ialt 15.

Burturstaddir: N. H. Jacobsen, J. P. Davidsen, Kr. Djurhuus, ialt 3.

Uppskot 1 sostatt burturdottið 12—0.

2. Uppskot 2 fall 12—0.

3. Eftir áheitan frá uppskotsstillarunum fór atkvöðugreiðslan fram við navnakalli:

Atkvöddu ja: P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssen, H. við Högadalsá, H. Jespersen, ialt 14.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Danbjörg, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Joh. M. Fr. Paulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, P. M. Dam, P. J. Olsen, H. Hansen, J. Fr. Öregaard. Ialt 13.

Burturstaddir: N. H. Jacobsen, J. P. Davidsen, Kr. Djurhuus.

Uppskot 3. sostatt burturdottið 14—0.

4. uppskot 4 fall 12—0.

5. uppskot 5 fall 12—0.

6. uppskot 6 fall 12—0.

7. uppskot 7 fall 12—0.

8. Eftir áheitan uppskotsstillarans fór atkvöðugreiðslan fram við navnakalli:

Atkvöddu ja: P. Petersen, K. Wang, H. Djurhuus, S. Joensen, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, L. Joensen, S. Joensen, E. Paturssen, H. við Högadalsá, H. Jespersen, ialt 13.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, A. Djurhuus, Joh. M. Fr.

Poulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, P. M. Dam, P. J. Olsen, H. Hansen, J. Fr. Öregaard. falt 14.

Burtursfaddir: N. H. Jacobsen, J. P. Davidsen, Kr. Djurhuus.

Uppskot 8. sostatt burturdottið 13—0.

9. Uppskot 9 fall 12—0.

10. Uppskot 10 fall 12—0.

11. Eftir áheitan frá uppskotsstillaranum fór atkvöðugreiðslan fram við navnakalli:

Atkvöddu ja: P. Petersen, M. Johannesen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssen, H. við Högadalsá, H. Jespersen, falt 13.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Daubjörg, S. Petersen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Joh. M. Fr. Poulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, P. M. Dam, P. J. Olsen, H. Hansen, J. Fr. Öregaard, falt 11.

Burtursfaddir: N. H. Jacobsen, J. P. Davidsen, Kr. Djurhuus.

Uppskot 11 sostatt burturdottið, 13—0.

12. Uppskot 12 fall 11—0.

Uppskot meirilutans Iversen og Öregaard:

Eftir uppskoti frá H. Djurhuus, fór atkvöðugreiðslan fram við navnakall:

Atkvöddu ja: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Daubjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Joh. M. Fr. Poulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, P. M. Dam, P. J. Olsen, H. Hansen, J. Fr. Öregaard, falt 15.

Atkvöddu nei: K. Wang, J. Simonsen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssen, H. Jespersen, falt 6.

Atkvöddu ikki: P. Petersen, H. Djurhuus, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, H. við Högadalsá, falt 6.

Burtursfaddir: N. H. Jacobsen, J. P. Davidsen, Kr. Djurhuus.

Uppskot meirilutans sostatt burturdottið 15—0.

34. Lögtingslóg um tinglýsing

Ár 1962, 20. februar legði varalögmaður fram uppskot til lögtingslóg um tinglýsing (smbr. skjal D.

1. viðgerð 23. februar og 2. mai legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur lagt hetta mál fyri lögtingið við uppskoti til lögtingslóg.

«Tinglysningsloven» frá 31. mars 1926 varð ikki sett í gildi í Föroyum. Eftir grein 54 í lógini skuldi lógin kunna setast í gildi í Föroyum við serligari lóg við teim neyðugu broytingum, men hetta varð ikki gjört. Málið hevur verið fyrilagt lögtinginum í 1926 og fylgjandi ár, men hevur tingið ikki vilja tikið endaliga stöðu, ullarbelst av tí grund, at útskiftingararbeiðið ikki var byrjað í 1926.

Sum nú er verður tinglisið eftir reglunum í N. N. 1-3-10 og 5-3-39 til 41 og fyriskipan frá 28. juli 1841, sbr. lóg frá 1. januar 1854 nr. 7 og annars eftir reglunum, sum viðvíkja tinglesing í lóg frá 31. mars 1928 (om indførelse af en matrikel og oprettelse af et rendregister for Thorshavn) og fyriskipan frá 15. juli 1931 viðvíkjandi útskiftingu uttanfyri Tórshavn.

Ein avgerandi treyt fyri at fáa eina álitandi tinglýsingarskipan í lag er, at allir fastir eigindómar verða matrikuleraðir ella skrásettir soleiðis, at eingin ivi er um teirra «identitet».

Um uppskotið í lögtingsmáli nr. 35/1961: Lögtingslóg um matrikulering og sundurbýti v. m. verður samtykt soleiðis, at möguleiki verður fyri at gera eina fullfiggjaða matrikulering av öllum eigindómum í Föroyum, so skuldi tað verið möguligt at fingið í lag eina álitandi tinglýsingarskipan, og tað fyriliggjandi uppskot til tinglýsingarlóg miðar ímóti hesum.

Lógarnevndin hevur fingið málið til viðgerðar.

Nevndin er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins. Tó verður mælt til, at allastaðni har «veðskuldarbrev» stendur í föroysku tekstini fyri «pantebrev» í donsku tekstini, verður sett «pantibrev». Hetta skapar eina greiðari «terminologi» viðvíkjandi «ingligum» og «obligatoriskum» rettindum.

Í grein 39, í donsku tekstini 7. reglu, er komin ein prentvilla. Í staðin fyri «uberettiget» eigur at standa «ubetinget».

Poul Petersen ynskir tó at skila til, at tað hevði verið ynskiligt um

reglan um gjaldfrestir í § 40 hevði verið liðiligari orðað sum upprunaliga ætlað, men tá ið hugur fykist ikki vera fyri tí, verður onki broytingaruppskot sett fram í hesum viðfangi.

2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 1. mai, 1962.
Uppskot landsstýrisins við nevndinnar broytingum samtykt 27—0.

---

35. Lögtingslóg um matrikulering m. v.

Ár 1962, 20. februar legði N. Winther Poulsen, landsstýrismaður, fram soljóðandi framlöguskriv (smbr. skjal 5):

Í lögtingssetuni 1960, lögtingsmál nr. 25, lögtingstíðindi bls. 126, legði landsstýrið fyri lögtingið uppskot um ymsar broytingar í lóg nr. 109, 7. april 1936 «om kreditforeninger». Endamálið við uppskotinum, sum var samtykt 21. april 1961 við 20—0, var at gera tað möguligt hjá danskum kreditfelögum at virka í Föroyum. Samráðingar hövdu verið við Østifternes kreditforening at veita lán móti panti í föstum eigindóm.

Umfram at broyta nevndu lóg var tað eisini ein treyt fyri lánveitingini, at lóggávan um matrikulering og skráseting av jörð varð förd á jour.

Viðlagda uppskot til lögtingslóg um matrikulering og sundurbýting v. m. og uppskotið um lögtingslóg um tinglýsing í lögtingsmáli nr. 31/1961 förir lóggávuna fram til tað, hon er í öðrum norðanlondum, til tryggjan av honum, ið veitir lán, og tí eisini ein fyrimmur hjá honum, ið lán skal hava.

Viðmerkingarnar til hesi bæði lógaruppskotini eru felags og eru tiknar við í lögtingsmáli nr. 31/1961, sum landsstýrið annars vísir til.

1. viðgerð 23. februar og 2. mai legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit:

Landsstýrið hevur lagt fyri lögtingið uppskot til lögtingslóg um matrikulering og sundurbýti v. m.

Eftir uppskotinum er ætlanin at gjögnumföra fullfíggjaða matrikulering av øllum föstum eigindómum í Føroyum og verður hetta í § 1 í lógaruppskotinum álagt matrikulstovuni.

Uppskotið fyriseluir nærri reglur um

1. sjálva matrikuleringina,
2. eigindómsdómar,
3. útskifting,
4. sundurbýti,
5. samanlegging,
6. umbýti og smærri broylingar av matrikulnumrum, og
7. marknaðsetingarmál.

Grundarlagið undir matrikuleringini verður fyrst og fremst tann matrikulering, ið longu er farin fram í Tórshavn og í leinum bygdum, ið útskiftar eru og annars tey luftfotografiir, sum gjörd eru.

Málið varð við 1. viðgerð, ið fór fram 23. februar 1962, beint í lógarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið og hevur Jens í Dali, matrikulstjóri, verið á fundi saman við nevndini og greitt frá málinum.

Nevndin samdist um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 1. mai 1962.

Uppskot landsstýrisins samtykt 26—0.

36. Uppskot til lóg um vegamál

Ár 1962, 19. februar legði Erlendur Patursson lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lóg um vegamál

Hin 21. mars legði tjóðveldisflokkurin fram uppskot til lóg um vegamál. Endamálið við lógaruppskotinum var at fáa heilt nýggja skipan í öllum vegamálum landsins, hæði viðvikjandi nýggjari vegagerð, umbyggingum, hövnðsumvælingum og viðlíkahaldi, soleiðis at vit um 5 ár hava fullkomið og forsvarligt veganet um alt landið. Við uppskotinum fylgdi eisini uppskot um, hvussu hetta mál eigur at verða loyst figgjarliga.

Málið var til 1. viðgerðar 8. apríl 1961 og varð beint í vega- og havnanevndina, men einki gjört við tað, sml. Lögtingstíðindi 1960, bls. 262-67. Flokkurin vísir til málið og loyvir sær at reisa tað av nýggjum í hesi tingsetu. Viðlagt verður fylgiskjal, ið framlagt varð fá.

Lögtingsmál nr. 36/1961: Uppskot til lóg um vegamál.

Fylgiskjal:

1. Nýggir vegir.

	Gjört km	Ógjört km
SUÐUROY		
1. Tvöroyri—Hvalba	?	1.0
2. Hvalba—Sandvík	3.0	12.0
3. Sunnbø—Víkarbyrgi	0.0	3.5
4. Sunnbøarvegur—Akrabyrgi	0.0	0.5
SANDOY		
5. Húsavík—Dalur	3.5	1.0
VÁGAR		
6. Gásadalsvegur	0.0	5.0
7. Oyragjáarvegur	0.0	3.0
8. Slættanesvegur	0.0	3.0

STREYMOY

9. Oyggjarvegur	14.5	6.0
10. Syðridalur—Norðridalur	0.0	3.0
11. Oyggjarvegur—Norðridalur	0.0	3.0
12. Skælingsvegur	1.5	1.0
13. Tjörnuvík—Haldórsvík	2.0	2.0
14. Haldórsvík—Langisandur—Hvalvík	0.3	10.0
15. Kollafjörður—Hósvík	0.0	5.5
16. Tórshavn—Sund	0.0	4.5
17. Sund—Kaldbakshotnur—Kaldbak	0.0	8.5

EYSTUROY

18. Oyri—Selatrað	0.0	6.0
19. Fjarðarvegur	5.0	1.7
20. Eiði—Gjógv—Funningur	13.0	2.0
21. Oyndarfjarðarvegur	0.0	1.0
22. Helluvegur	0.0	6.0
23. Elduvík—Funningsfjörð	0.0	7.0
24. Funningur—Funningsfjörð	0.0	7.0

NORÐUROYAR

25. Hattarvík—Kirkja	0.0	6.0
26. Svínoy—Havnartangi	0.0	2.5
27. Hvannasund—Viðareiði	3.5	1.5
28. Múli—Norðdepli	0.0	8.0
29. Depli—Norðtoftir	1.0	0.5
30. Klakksvík—Ánirnar—Árnafjörður—Norðdepli	2.5	2.0
31. Kunoy—Haraldssund	2.0	12.0
32. Tröllanes—Mikladalur	0.0	5.0
33. Mikladalur—Húsar	0.0	10.0
Samanlagt		153.7

II. Berggongdir og brýr.

1. Tvöroyri—Hvalbø, berggongd	1.5 km
2. Borðoyggin, berggongd	3.0 km
3. Brúgv um Streymin	0.5 km

1. viðgerð 1. mars og beint til havna- og veganevndina (sbr. tingmál nr. 67/1961 p. 2).

37. Vaktar- og bjargingarskip

Ár 1962, 19. februar legði Erlendur Patursson löglingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Fyri út við 4 árum síðan — 21. mars 1958 — gjördi Föroya löglting hesa samtykt:

«Landsstýrið fær upp í hendi at skipa fyri, at nýtt hóskandi vaktarskip verður bygt ella keypt.»

Aftan á at landsstýrið í 3½ ár eingi tiltök hevði tikið til at seta hesa samtykt í verk, legði tað fyri tingið «lógaruppskot um bygging av vaktar- og bjargingarskipi», sum varð samtykt í hesi tingsetu í heyst, og sum síðan varð lýst og kunngjört sum lög, har sagt verður:

«Landsstýrinum er heimilað saman við figgjarnevndini at byggja ella keypa vaktar- og bjargingarskip og at taka neyðug lán landskassans vegna til fremjingar av hesum.»

Málið hevur síðan verið til viðgerðar á fundum í landsstýri og figgjarnevnd, men har sýnast nú landsstýrið og meirilutin í figgjarnevndini at vera komin á samt um, at hetta bjargingar- og vaktarskip eisini skal byggjast sum «royndarfiskiskip». Somuleiðis sýnast landsstýrið og meirilutin í figgjarnevndini at vera sinnað til at lata skip byggja, sum í mesta lagi siglir 13 mil og til at hava tað óvápnað.

Henda ætlan um at byggja vaktar- og bjargingarskipið eisini til onnur — vaktar- og bjargingartenastuni óviðkomandi — endamál, stríðir bæði móti fyrrnevndu löglingssamtykt frá 1958 og móti fyrrnevndu lög frá 1961. Hvörki í samtyktini, lögini, teimum greinargerðum og álitum, sum hesum fylgdu, ella á annan hátt varð nakað sum helst orðað um slíkar óviðkomandi uppgávur. Tað má eisini haldast vera givið, at skal vaktar- og bjargingarskipið eisini reka royndarfiskiveiði og möguliga aðrar óviðkomandi og krevjandi uppgávur, fer ikki at hera til at rökja vaktar- og bjargingartenastuna til lítar og so væl, sum löglingið við samtykt síni og lög hevur ætlast til.

Málið um royndarfiskiveiði er vaktar- og bjarggingartenastuni óviðkomandi. Til royndarfiskiveiði kunna onnur skip — vanlig fiskiskip — nýtast, og hava verið nýtt. Í hesum sambandi skal eisini nevnast, at tað á annan háti verða gjördar fyrireikingar til at byggja föroyskt skúlaskip, og kann slíkt skip — betur enn nakað vaktar- og bjarggingarskip — rökja royndarfiskiveiði, sum so eisini má haldast vera ein fátturin í tí skúlaskapi, ið rekast skal á slíkum skipi.

Við hesum grundum hava nevndarlimir tjóðveldisflokksins í figgjarnevndini mótmælt fyrrnevndu ætlanum landsstýris og meiriluta figgjarnevndar, og hava teir kravt samtyktina og lógina setta í verk soleiðis, at skipið ið skal byggjast, hert verður bygt sum vaktar- og bjarggingarskip, at hetta skip siglir í miusta lagi 16 mil, og at tað verður útgjört við sterkum kanónum.

Í samband við útgerð skipsins við kanónum skal verða mint á, at lögtingið sama dag, sum tað gjördi samtykt sína um at láta vaktarskip byggja, nevniliga 21. mars 1958, gjördi hesa samtykt:

«Landsstýrið verður biðið um at útvega föroyskum vaktarskipum fullan lógrættarmyndugleika fyri at kunna verja föroysku áhugamálini í sambandi við sjóverjuna.»

Tó at hesin umbidni lógrættarmyndugleiki er ikki fingin enn, er at vóna, at hann eina ferð fæst — og ikki um so langa tíð. Av hesi grund má tað haldast vera rætt nú beinan vegin at taka avgerð um at hava komandi vaktarskip útgjört við kanónum.

Tjóðveldisflokkurin setir tí fram hetta

Uppskot
til
samtyktar

Formannsskapi lögtingsins verður álagt at bera umsorgan fyri, at samtyktin og lógin um nýtt vaktar- og bjarggingarskip fáa frama skjótast gjörligt, og á tann háti, at skipið ikki verður bygt til vaktar- og bjarggingartænastuni óviðkomandi endamál, at skipið siglir í minsta lagi 16 mil og at tað verður útgjört við sterkum kanónum.

1. viðgerð 2. mars og 2. viðgerð 14. mars 1962.
Uppskotið fall 13—0.

38. Havnagerð á Sandi

Ár 1962, 19. februar legði J. P. Davidsen lögtingsmaður fram soljóðandi skriv d. 2. januar 1962 á Sandi við 125 undirskriftum:

Okkara bestu tökk fyri tann bevilling, ið vit fingu til havnabygging her á plássinum.

Tað harmar okkum tó, at peningurin ikki verður nýttur á besta hátt; men har aftur í móti, á ein hátt, ið okkum tykist höpisleysur.

Tilfarið til pierin verður tikið úti í haganum, er ógvuliga óvinnuligt og langur vegur at flyta tað, tað verður í minsta lagi triggjar ferðir so dýrt, sum tað hevði verið, um tað hevði verið tikið á byggiplássinum.

Hetta harmar okkum, tá okkara ynski var at vaksa um bátahylin við at taka grófið, ið nýtt bleiv luðani, í staðin fyri at taka tað úti í haganum; tað kundi fingist við at sprongt í «turrari grubu» og vildi verið nógv bíligari.

Vit undirritaðu biðja tingið senda menn við praktiskum skili at hyggja at tí, ið verður gjört her, og um tað nú er seint, so kortini, um tað nú er seint fáa annað skil á, nú tað verður byrjað aftur til várs.

1. viðgerð 22. februar og 7. mai legði havna- og veganevndin fram soljóðandi

Allt

Frá 125 íbúgvarum heinan av Sandi er komin adressa, har menn eru misnögdir við tann hátt, ið arbeiðið við havnabyggingini á Sandi fer fram. Málið varð víst til vega- og havnanevndina, sum á staðnum saman við manni frá landsverkfröðingsskrivstovuni, sóknarstýrinum og öðrum monnum í bygdini, hevur kannað málið. Tað, ið menn eru misnögdir um, er, at tað ikki er tikið grót innanfyri pierin til ífyllu og harvið samstundis fingið viðkað um bátahylin, ið er alt ov lítil. Hetta mál hevur verið fyrr framhildið av sóknarstýrinum yvirfyri landsverkfröðinginum. Undir viðgerðini av málinum í nevndini fyri lá frá landsverkfröðinginum soljóðandi viðmerking:

«Verður aftursent havna- og veganevnd lögtingsins samstundis sum sagt verður frá, at hetta mál um at víðka bátahylin á Sandi í sama viðfangi sum pierurin varð longdur, kom upp heinanvegin havnabyggingin byrjaði.

Tá tað var okkum greitt, at víðkanin av bátahylinum kostaði nógvan

pening, sjálvt um ein partur av tí útsprongda grótinum kundi koma til nytta aftur í arbeiðinum við leinging av pierinum, varð sóknarstýrið spurt, um tað var hugað fyri at brúka eitt parf av játtanini til havnabygging til hesa viðkanina av bátahylinum, t. e. í veruleikanum bert leingja pierin við 30 metrum í staðin fyri 10 metrum, sum tá leysliga var roknað við at fáa burtur úr tí 1 mill. kr. í byggipeningi, sum studningur var játtaður til.

Sóknarstýrisins stöða var, at ein viðkan av bátahylinum mátti ikki skerja ta ætlaðu havnabyggingina, og tá so var, var einki at tala um meira.

Annars kann verða upplýst, at ein öking av bátahylinum við 50 % — eina minni viðkan verður neyvan farið undir, um hon so einaferð verður — kostar o. u. 300.000 kr.. Grótið, sum fer og er farið í pierin, vildi givið einar 50—60.000 aftur, t. e. at uttan so ein hevði 240.000 kr. tökur, kundi ikki verið farið undir at viðka hylin.

Mark er eisini fyri, hvat Sands kommuna fíggjarliga kann átaka sær, og hvat hon kann fáa av lánum, so eg rokni við, at skuldi verið farið undir viðkanina av hylinum, vildi hetta fört við sær, at neyðugt var at skerja leingjanina av pierinum, uttan so at peningurin til bátahylin aftur varð latin úr landskassanum og fókur beinanvegin.»

Vísandi til hesa viðmerking spurdi nevndin menn, ið vóru á staðnum, um teir vildu skerja longdina av pierinum, við tað at grót tikið úr hylinum bleiv so nógv dýrari, svaraðu teir nei.

Nevndin er samd um at útfala, at «um tað ikki styttir um longdina av pierinum og ikki gevur tí almenna meira útreiðslur, eigur grótifyllan til framhald av havnabyggingini at verða tikin norðan fyri ella sunnanfyri molan,» og má nevndin halda, at um grótifyllan bleiv tikin norðanfyri, vildi tað ikki dýrka um arbeiðið og samstundis fört á leið til at lætt um fa möguligu útdýping av bátahylinum, ið einaferð kann væntast at verða framd.

Minnihlutin (Frederik Hansen og Jóhan Simonsen) mælir til, at Sands kommuna fær vanligan lendingastuðning, 50.000 kr. til at gera dráll við skinnarum og spæli, soleiðis at útróðrarbátar kunna dragast upp úr hylinum og niðan í neystini.

Uppskot

frá meirilutanum:

Eitt eintak av álitinum verður sent sóknarstýrinum á Sandi, harra Nikodemus Hentze, og landsverkfröðingsskrivstovuni.

Uppskot

frá minnilutanum:

Sands kommuna fær vanligan lendingastudning, 50.000 kr. til at gera drátt við skinnarum og spæli, soleiðis at útróðrarbátar kunna dragast upp úr hylinum og niðan í neystini.

2. viðgerð 7. mai 1962.
Uppskot minnilutans (Fr. Hansen og J. Simonsen) fall 12—0.
Uppskot meiralutans samtykt 19—0.

---

39. Minstalön og prísviðbót

Ár 1962, 21. februar legði Erlendur Paturssson löglingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lög um minstalön, prisviðbót og friðtíðarlön fiski- og útróðrarmanna.

1. §

Minstalönin fyri mynstraðar fiskimenn og mynstraðar útróðrarmenn verður 1.200 kr. um mánaðin. Teir, ið eru undir 16 ár, fáa í lutfalli til hetta eftir higar til galdandi reglum.

Útróðrarmenn til lands í Grönlandi fáa minstalön eftir somu reglum.

2. §

Útróðrarmenn, sum í Föroyum selja veiði sína til virkingar (klippfisk, saltfisk, flök og tillikt), fáa cykaprísviðbót við 10 oyru pr. kg. ráfisk.

Nevndin, sum sett er eftir lög nr. 46 frá 1. juni 1961, fær heimild til

sum treyt fyri hesi eykaprísviðbót at krevja, at viðkomandi fiskakeyparar halda nærri av nevndini tilskilaðan minstapris.

Útróðrarmenn til lands í Grönlandi fáa prísviðbót 9 oyru pr. kg. fyri ferskan fisk og 18 oyru pr. kg. fyri saltfisk.

3. §

Teir fiskimenn og teir útróðrarmenn, sum nevndir eru í 1. og 2. § í hesi lög, eiga 6 % frítíðarlön av vinningi sínum (t. e. avrokning, lönjavning og prísviðbót).

Útróðrarmenn í Föroyum og til lands í Grönlandi fáa hesa frítíðarviðbót goldna úr Lönjavningargrunni skipsfiskimanna.

Skipsfiskimenn fáa frítíðarviðbótina goldna frá viðkomandi útgerðarmanni.

4. §

Allar útreiðslur eftir 1. og 2. § í hesi lög, afturat teirri, sum nevnd er í 3. §, 4. stk., verða goldnar av Lönjavningargrunni skipsfiskimanna, og letur landskassin grunninum árliga 1 milj. kr. í eykastuðningi til hesi endamál.

5. §

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

Greinargerð

Higartil hevur tað ikki eydnast at fáa minstulön fiskimanna hækkaða sambært hækkingini í prísum og livikostnaði. Seinastu árini eru fiskimenn har afturat komnir undir eyka prishækking í öllum útgerðarvöru. Meðan aðrar stættir seinastu árini hava fingið munandi lönarhækkingar, hevur minstalön fiskimanna verið óbroytt síðan 1959.

Í hesum uppskoti verður tó mælt til at hækka minstulönina upp í 1.200 kr. um mánaðin.

Skal útróðurin í Föroyum trívast, má tað nú haldast vera neyðugt, at útróðrarmenn fáa ikki verri kor enn aðrir fiskimenn. Her verður tí mælt til, at mytustraðir útróðrarmenn eisini fáa 1.200 kr. í minstulön.

Útróðrarmenn til lands í Grönlandi skulu hava sonn 1.200 kr. í minstulön.

Til tess upp aftur betur at styðja útróðurin í Föroyum og eisini fiskavinnu í sambandi við hann, verður her mælt til, at fiskur, ið verður seldur til virkingar (klippfisk, saltfisk, flök og tíllíkt), fær eykaprísviðbót við 10 oyru pr. kg. ráfisk. Nevndin, sum kannar fiskivinnuraksturin og onnur mál, har í millum útróðrarprísir, skal hava heimild til, sum

treyt fyri hesum eykastudningi, at áseta nærri tilskilaðan minstapris, sum viðkomandi fiskakeypari skal halda.

Eisini má tað haldast vera rætt at hækka prísstudningin hjá útróðrarmonnum til lands í Grönlandi, og verður her skotið upp, at hesin prísstudningur verður 9 oyru pr. kg. ráfisk og 18 oyru pr. kg. saltfisk.

Teir fiskimenn og útróðrarmenn, sum nevndir eru í lógaruppskotinum, skulu hava rætt til 6 % frítíðarviðbót av vinningi sínum (t. e. avrokning, prísviðbót og minstulön). Eftir gildandi sáttmála fiskimannafelagsins og útúgerðarmannafelagsins hava útgerðarmenn skyldu til at gjalda fiskimonnum hesa frítíðarviðbót. Hildið verður rímligt, at mynstraðir útróðrarmenn í Föroyum og til lands í Grönlandi, eisini fáa hesa viðbót, men hon má so gjaldast av Lönjavningargrunni skipsfiskimanna.

Útreiðslur lönjavningargrunnsins av hesi skipan kunna leysliga metast til 1 milj. kr. árliga. Av tí at Lönjavningargrunnur skipsfiskimannu ikki hevur skyldu til at gjalda fa frítíðarlön, sum útgerðarmenn eftir sáttmála hava skyldu til at gjalda, og av tí at lóg nr. 9 frá 3. april 1959 um eykastudning til Lönjavningargrunn skipsfiskimanna alsamt er í gildi, er peningurin til hesi endamál longu framman undan tökur.

1. viðgerð 15. mars og 26. april legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Nevndarálit:

Málið um minstulön, prísviðbót og frítíðarlön fiskimanna hevur verið til viðgerðar í fiskivinnunevndini.

Minnilutin (J. Högnesen) tekur undir við uppskotinum.

Minnilutin (N. Holm Jacobsen) vísir á, hvussu lítið tað produktiva arbeiðið er uppi á landi, nú stórur partur av okkara saltfiskaframleiðslu verður útfluttur, uttan at stórvegis arbeiðspeningur liggur eftir hjá arbeiðsfólki.

Fyri at böta um hesi ringu viðurskiftir og samstundis tryggja útróðrarmonnum væl betur árlöku, hevur fólkaflokkurin í sínum uppskoti um 15 oyrur fyri kilo í prísviðbót sett sum treyt, at fiskurin skal verða virkaður her.

Verður hetta uppskotið samtykt, vil tað gagna bæði arbeiðsmonnum og útróðrarmonnum, samstundis sum tað vil hjálpa til at tryggja flaka- og öðrum fiskavirkjum ráevni, ið vil gera tey för fyri at seta í gongd eina meira stabila framleiðslu.

Fólkaflokkurin hevur altíð havt la áskoðan, at ein prísviðbót fremur ágrýtni, og at ein minstalön skal vera ein sosial borgan í tí niðara end-

anum. Tí verður mælt til, at hámarkið fyri at fáa prísviðbót verður avtikið.

Hesar ábótur prísviðbótini viðvikjandi rökka ikki til sjálvt farið og rakstur tess, ið sjálvandi eisini er ein týðandi partur í hesari vinnu. Mælt verður tí til, at lógarreglan um útflutningsavgjaldið fyri flak verður tikin úr gildi.

Samsvarandi sjónarmiðjunum í viðmerkingunum og uppskoti fólkafloksins og tí í hesum minnilutaáliti framförda setur minnilutin (Niels Holm Jacobsen) fram uppskot samsvarandi.

Minnilutin (Leon Joensen) er samdur við meirilutanum og ásamnar, at minstalönin eigur at fara nakað upp, nú alt er verðið dýrari, tó má hetta sjálvandi liggja innanfyri grunsins gjaldorku, sum í hesum föri er avmarkað til 785.000,– kr. og ikki rökkur rætliliga langt, tá hugsað verður um eisini at gera munandi prísuppískoyti til heimaútróðurin.

Prísuppískoytishugsanin er sjálvandi at ökja um framleiðsluna her heima hjá okkum sjálvum, og so staðt meira vinnu á landi eins og ansað verður eftir, at studningsskipanin ikki útlíknar munin millum lann, ið spennir seg út, og lann, ið tekur sær tað lættari, tí eigur stórur partur av hesum peningi at verða nýttur til hetta endamál.

Meirilutin (Poul J. Olsen og P. M. Dam) flytur fram:

Tingið hevur fey seinastu árini veitt lönjavningargrunni skipsfiskimanna ymsar innlöguhækkingar sum hækking av feskfiskagjaldi, saltfiskagjaldi, klippfiskagjaldi og samtykt nýtt gjald: 1 % av flakaútflutningimum.

Harafturat hevur grunnurin fingið útróðrartilskotið hækkað frá 250.000 kr. til 850.000 kr. og ymisk tollgjöld, ið góvu grunninum 1 millión til rindan av frítíðarlön.

Við tað at útgerðarmenninir hava yvirtikið helmingin av frítíðarlön skipsfiskimanna eru 500.000 kr. faluar aftur til landskassan. Hesar öktu innlögur grunsins hava í hesi tíð gjört tað möguligt hjá grunninum at hækka minstulön skipsfiskimanna frá 650 kr. til 900 kr. og veitt minstraðum fiskimonnum frítíðarlön uppá 6 % av vinnuni á sjónum.

Útróðrarmenn hava fingið prísviðbótina fyri feskfisk hækkaða frá 2 oyru til 6 oyru kilo fyri deksför og frá 5 oyrum til 9 oyru kilo fyri opnar bátar.

Grönlandsútróðrarmenninir hava fingið prísviðbótina hækkaða frá 2½ oyru til 5 oyru kilo fyri feskfisk og frá 5 oyrum til 10 oyru kilo fyri saltfisk.

Til viðgerðar hevur verið munandi hækking av útróðraprísinum í Föroyum soleiðis, at grunnurin kom at rinda í studningi 10 oyru fyri allan fisk, sum landaður varð í Föroyum, eins og hækking av minstulön.

Treytin fyri hækking av útróðrarstudninginum var, at grunnurin annaðhvört mátti fáa meira innlögu ella spara útreiðslur, tí grunnurin hevði í 1960/61 321.000 kr. í halli, og 4 tey seinastu árini eitt samlað hall uppá 560.000 kr.

Nýggjar innlögur vóru tá ikki möguligar at fáa og kom tí upp tann tankin at spara minstulön fyri niðursiglingina. Menn hildu, at sluppir og smærri fiskiför vildu standa seg betur við at avreiða fiskin í Föroyum til ein hægri pris enn at sigla niður fyri minstulön. Men tessverri vóru menn at enda ikki samdir, og varð tí onki burtur úr grunsins hækking av prísviðbótini fyri útróðrarfisk.

Tað var eisini ein treyt fyri hækkan av prísviðbótini, at fiskakeypararnir fóru upp við prísinum við 10 oyrum pr. kilo. Men hetta bar heldur ikki til.

Nú liggur hin figgjarliga stöða grunsins öðrvísi.

Grunnurin hevur seinasta ár eitt ættað yvirskot uppá 485.000 kr. og á figgjarlógini er tann fasti peningaligi studningurin til grunnin uppá 1,5 mill., hækkaður við 300.000 kr. til 1,8 mill. Henda peningaöking tilsamans 785.000 kr. rökkur til eina hækking av útróðrarstudninginum fyri feskfisk frá 6 oyrum til 10 oyru pr. kilo fyri dekstör og frá 9 oyrum til 13 oyru pr. kilo fyri opnar hátar og til hækking av minstulönini frá 900 kr. til 1000 kr. Henda hækking av útreiðslunum verður mett til 780.000 kr.

Innlögan til hesa hækking er nakað lepur, men tað liggur so fyri, at við figgjarársins lok dettur grunsins skylda at rinda helvtina av frítíðarlönini burtur.

Kann grunnurin verða við at fáa henda pening, skuldi rokkið vel til, sjálvt um talan var um, at útróðrarstudningurin kom at verða meira enn ættað.

Skotið verður tí upp, at tann hálva frítíðarmilliónin verður verandi í grunninum.

Talan er um at veita útróðrarmonnum í Föroyum minstulön.

Tað hevði verið yuskiligt, um hetta hevði borið til; men hevur ikki eydnast at finna eina haldgóða skipan fyri hesum.

Eisini er spurningurin um vettiðarlön til útróðrarmenn í Grönlandi og í Föroyum á lofti, men sum áður hildið fram liggja viðurskiftini hesum seinasta spurningi viðvkjandi soleiðis, at útróðrarmenn í Grönlandi og sum oftast eisini í Föroyum, eru sínir egnu arbeiðsgevarar og frítíðarlönarlankin er, at arbeiðsgevarin er tann, sum skal gjalda frítíðarlönina. Her kann tí bert verða talan um eitt tilskot og hetta tilskotið varð givið við hækkingini av prísviðbótini seinasta ár viðvíkjandi grönlandsútróðrinum og í ár í Föroyum. Av tí at fiskiskapurin kom at verða sera

góður, og prísviðbótarhækkingin var meiri enn 6 % kom fiskimaðurin at vinna væl meiri enn frítíðarlönina.

Uppskot

frá meirilutanum (Poul J. Olsen og P. M. Dam):

Tingið heitir á Lönjavningargrunn skipsfiskimanna at hækka minstulönina frá 900 kr. til 1.000 kr. og at hækka prísviðbótina fyri heimaútróður við deksförum frá 6 oyrum til 10 oyrur kilo av feskfiski og frá 9 oyrum til 13 oyrur kilo av feskfiski við opnum bátum.

Uppskot

frá minnilutanum (Leon Joensen).

Í fyrstu syftu:

Tingið heitir á Lönjavningargrunn skipsfiskimanna at hækka minstulönina frá 900 kr. til 950 kr. um mánaðin, og at hækka prísviðbótina fyri heimaútróður frá 6 oyrum til 12 oyrur pr. kilo av feskfiski fyri deksför, og frá 9 oyrur til 13 oyrur pr. kilo av feskfiski fyri opnar bátar.

Í aðru syftu:

Atkvött verður fyri uppskotinum frá Poul J. Olsen og P. M. Dam.

Uppskot

frá minnilutanum (Niels Holm Jacobsen):

1. Mælt verður til at samtykkja uppskot fólkaflokksins.

2. Í reglugerð fyri Lönjavningargrunn skipsfiskimanna: II. Viðbót til fiskaprísir verður h) broytt, so hámarkið hjá fiskimonnum fyri prísískoyti verður strokið.

3. Broytingaruppskot viðvíkjandi avgjaldi av fiskaflaki til útflutnings.

§ 1.

I lög nr. 72 frá 22. december 1951 um avrokning og lönjavningargrunn skipsfiskimanna, sum henda seinni er broytt, smbr. m. a. lógarkunngerð nr. 16 frá 25. juni 1954 og lögtingslög nr. 26 frá 17. mai 1961 og lögtingslög nr. 15 frá 4. mai 1961 gongur punkt 5 í § 5 út.

§ 2.

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

§ 1.

I lov nr. 72 af 22. december 1951 om skibsfiskernes lönreguleringsfond, som denne senere er ændret, jfr. bl. a. lovbekendtgörelse nr. 16 af 25. juni 1954 og lagtingslov nr. 15 af 4. maj 1961 og lagtingslov nr. 26 af 17. maj 1961 gaar punkt 5 i § 5 ud.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

4. Broytingaruppskot viðv. minstulön:

§ 1.

I reglugerð löajavningargrunnsins verður minstalön til fiskimenn ásett sambart hesari reglu: minstalön til fiskimenn yvir 16 ár verður at prístalsviðgera við minstulönini 1951 sum grundarlag. Teir, ið eru undir 16 ár fán í mun hertil eftir higartil galdandi reglum.

§ 2.

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

§ 1.

I regulativ for lönreguleringsfondet bliver mindstelön til fiskere at fastsætte efter fölgende regel: mindstelön til fiskere over 16 aar bliver at pristalsregulere med mindstelönnen af 1951 som basis. De som er under 16 aar faar en regulering forholdsvis i overensstemmelse med de gældende regler.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

2. viðgerð 1. mai.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá P. M. Dam og Poul J. Olsen:

I staðin fyri «frá 6 oyrum til 10 oyrur kilo» verður sett: «frá 6 oyrum til 12 oyrur kilo», og í staðin fyri «frá 9 oyrum til 13 oyrur kilo» verður sett: «frá 9 oyrumfil 15 oyrur kilo».

og frá Leon Joensen:

Í staðin fyri «frá 6 til 12 oyrum pr. kg» verður sett: «frá 6 til 15 oyrur pr. kg» og í staðin fyri «frá 9 til 13 oyrur pr. kg» verður sett: «frá 9 til 15 oyrur pr. kg.»

3. viðgerð 4. mai 1962.

Uppskot tjóðveldisflokksins § 1 var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: Johan Simonsen, Vilhelm Nielsen, Fr. Hansen, Jógvan Högnesen, Sigurð Joensen, Erlendur Paturssen, Hanus við Högadalsá, Hemming Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Niels H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, Poul J. Olsen, Haldor Hansen, J. F. Øregaard, Kj. Mohr, P. M. Dam.

Burturstaddir: J. H. Danbjörg, J. P. Davidsen, Kr. Djurhuus.

§§ 2, 3, 4 og 5 vóru settar undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Simonsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssen, H. v. Högadalsá, H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, P. Petersen, M. Johannesen, N. Holm Jacobsen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, V. Nielsen, P. M. Dam, Poul J. Olsen, Haldor Hansen, J. F. Øregaard.

Burturstaddur: J. H. Danbjörg, S. Petersen, K. Wang, H. Djurhuus, J. P. Davidsen og K. Djurhuus.

Uppskotið fall 8—0.

Broytingaruppskotið frá Leon Joensen var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: H. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. Simonsen, H. Iversen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssen, H. v. Högadalsá, H. Jespersen og J. F. Øregaard.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, P. Petersen, Niels H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, Poul J. Olsen, J. P. Davidsen, D. Nolsöe, V. Nielsen, P. M. Dam og Haldor Hansen.

Burturstaddir: J. H. Danbjörg og K. Djurhuus.

Broytingaruppskotið samtykt 17—0.

Uppskotið frá minnilutanum (Niels H. Jacobsen) var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. Holm Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssen, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, P. M. Dam, Poul J. Olsen, Haldor Hansen og J. F. Øregaard.

Burturstaddir: J. H. Danbjörg og K. Djurhuus.

Uppskotið fall 13—0.

Uppskot frá minnilutanum (P. M. Dam og Poul J. Olsen) samt. 20—0.

Uppskot frá minnilutanum (Niels H. Jacobsen) stk. 2 var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. Holm Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssen, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, Kj. Mohr, P. M. Dam, Poul J. Olsen, Haldor Hansen og J. F. Øregaard.

Burturstaddir: J. H. Danbjörg og K. Djurhuus.

Uppskotið fall 12—0.

Uppskotið frá minnilutanum (Niels H. Jacobsen) stk. 3 fall 5—0.

Broytingaruppskot frá P. M. Dam og Poul J. Olsen til tingmál nr. 39 og 76 burturdottin.

---

40. Kanningarnevnd viðv. fiskarakstrinum

Ár 1962, 22. februar legði Erlendur Patursson lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

samtyktar

Bæði fyri fiskivinnu og fiskimenn landsins hevur tað almiklan týdning, at rakstrarviðurskifti vinnunnar og alt, ið har undir hoyrir, har í millum kostnaður útgerðarinnar og fiskaprísir, verða gjølliga kannað, til bert við slíkum kanningum ber til at fáa í rætlag, tað sum kann hugsast vera í ólagi, soleiðis at vinnan kemur at hvila á tryggari grundarlagi, samtíðis sum fiskimenn fáa meir burtur úr.

Hetta mál hevur so stóran samfelagsligan týdning, men har afturat eisini beinleiðis týdning fyri fíggjarmál landskassans, sub. tær studningsskipanir av ymiskum slagi, sum eru í gildi, m.a. studningslán til skipabygging, minstulönnar- og prísviðbótarskipan.

Longu árið 1953 reisti Føroya fiskimannafelag henda spurning. Tað mælti til, at tað og Føroya útgerðarmannafelag skipaðu fyri slíkari kanning við tí endamáli, at henda á ábøtur í rakstrinum, so at «meir fekkst í part, bæði til skip og manning».

Tað kom tó einki burtur úr hesum máli tá, og við minstulönnarskipanini 1954 fingu fiskimenn fyri sítt viðkomandi fyribils neyðhjálp.

Í tingsetuni 1957 varð hetta mál tikið upp aftur, nevnliga við 2 uppskotum, ið tjóðveldisflokkurin legði fyri tingið.

I tí fyrra uppskotinum varð mælt til at seta 3 manna nevnd við teirri uppgávu, at kanna fíggjarligu rakstrarviðurskifti fiskivinnunnar og lönarútkomuna í henni, og at bera fram uppskot, ið miða skuldu móti at böta um hesi viðurskifti. Nevndin skuldi serstakliga leggja áherðslu á, at vísa á leiðir til at minka og lætta um útreiðslur vinnu og fiskimanna av fisksölu, útgerð, landing, vinnu og fiskaviðgerð á landi, umvælingum, trygging, rentum, umsiting og öðrum koslnaði.

Landsstýrið skuldi — eftir tilmæli útgerðarmannafelagsins, skiparafelagsins og fiskimannafelagsins útnevna nevndarlimirnar.

Hetta uppskot varð ikki samtykt, men í staðin samtykti tingið 25. april 1958 — uppskot um at áleggja landsstýrinum at stíla fyri hesum kanningum og leggja tær fyri tingið.

Í tí seinna uppskoti tjóðveldisflokksins í tingsetuni 1957 varð mælt til at áleggja saltfiskaprísnevndini at kanna fiskasölumál landsins og alt, sum haldast kundi hava týdning fyri tey, og varð í uppskotinum mærri greitt frá, hvussu hetta kanningarstarv skuldi fara fram. Liðugt skuldi tað vera ikki seinni enn heystið 1958.

Heldur ikki hetta uppskot fekk frama, men samtykti tingið í staðin at biðja landsstýrið stíla fyri hesum kanningum og leggja tær fyri tingið.

Burlur úr hesum báðum samtyktum kom tó einki. Hvörki tá ella seinni gjördi landsstýrið stig til tess at sela hesar samtyktir tingsins í verk, og kom tí alt hetta týdningarmikla mál at liggja á láni.

Tá 3 ár vóru umliðin og hvörki táverandi ella núverandi landsstýri hövdu gjört nakað við hesi mál, reisti tjóðveldisflokkurin tey av nýggjum. Hetta var gjört í tingsetuni 1960.

Í spurningínum um fiskivinnuraksturin varð vist á, hvussu umráðandi lað var, at rakstrarviðurskiftini í fiskivinnuni verða gjölliga kannað, soleiðis at möguleiki verður til störri úrtöku — bæði hjá skipi og manning. Almikil peningur verður settur í nýggj skip, og fyri skipaeigarar ræður um at fáa raksturin til at bera seg, so teir fáa uppfylt rentu- og avdráttarskyldur sínar og ikki missa skipið, íð teir hava sett so miklan pening í. Landskassin hevur eisini stór peningalig áhugamál í hesum sambandi, tí bæði hevur hann veitt hesum skipum stór lán, og eisini letur hann stóran árligan studning til skip, íð ikki veita fiskimonnum ávísa inntöku, nevniliga við hínum almenna studningi til löojavningargrunn skipsfiskimana.

Fyri fiskimenn hevur málið ikki minni týdning.

Í spurningínum um fiskaprísirnar varð beint á, at í öðrum fiskiveiðilondum liggja fiskaprísirnir oman fyri föroysku prísirnar, utlan at að hevur eydnast, at finna fram til orsökirnar til henda prismun. Vist varð á, at saltfiskaprísnevndin ongan myndugleika hevði til at útvega sær tær upplýsingar, íð haldast mugu vera neyðugar í starvi hennara.

Vist varð á hin ovurmikla týdning, sum fiskaprísirnir hava fyri fiskivinnu, fiskimenn og alt samfelagið.

Heldur ikki hesi ferð samtykti lögtingið uppskotini frá tjóðveldisflokkinum. Men aftan á at flokkurin hevði reist hesi mál av nýggjum, legði landsstýrið fram «uppskot til lög um nevnd at kanna föroysku fiskivinnuna», og varð hetta uppskot við nökrum broytingum samtykt 9. mai 1961 og síðan lýst og kunngjört sum lög nr. 46 frá 1. juni 1961.

Í hesi lög verður sagt, at «sett verður nevnd av serkönum við tí upp-

gávu at kanna föroysku fiskivinnuna». Í nevndini komu at sita 9 manns: 4 frá lögtingi, 1 frá landsstýri, 1 frá skiparafelagi, 1 frá útgerðarmannafelagi og 1 frá fiskimannafelagi og seinni fingu útróðrarfelögini 1 mann í nevndina.

Landsstýrið setti formannin.

Í lógini verður sagt, at nevndin hevur heimild til eftir samráð við landsstýrið at taka sær skrivara og aðra neyðuga hjálp.

Eftir hesum skuldu nú loksins ligið væl fyri at fara undir hesi mál, ti skiljaulígt varð, at henda nevnd, ið nú varð sett, bæði skuldi kanna rakstrarviðurskiftini og fiskaprísir, har í millum eisini prísin á útróðrarfiski, soleiðis sum lögtingið við serstakari samlykt seinni avgjördi.

Tó at lógin kom í gildi longu 1. juni 1961, byrjaði nevndarstarvið ikki fyrr enn liðið var út á heystið sama ár — og aftan á at nevndarlimir hövdu heitt á landsstýrið um at fáa nevndina saman. Nevndin helt síðan 3–4 fundir seinasta heyst. Men síðan 27. november 1961 hevur eingin nevndarfundur verið.

Á hesum seinasta nevndarfundi varð einmælt samlykt at taka sær hagfröðing sum sakköna hjálp, og fekst maður til hetta starv. Aftan á hetta hendi tó tað, at tá hesin hagfröðingur — ið er föroyingur og sum hevur bústað uttan lands — kom til Föroya, varð hann — uttan vitan nevndarinnar settur í starv hjá landsstýrinum.

Men síðan hesin seinasti fundur varð hildin — 27. november 1961 — hava nevndarlimir eingi frætt aftur um hetta mál. Og ei heldur hevur tað eydnast at fáa fund aftur í nevndini, tó at nevndarlimir hava kravt fund.

Tað er sum nevnt landsstýrið, ið hevur sett nevndini formann, og má tí landsstýrið — afturat tí, hagfröðingurin varð tikin frá nevndini — eisini standa til svars fyri öllum tí dráli, sum hevur verið og er í hesum nevndarstarvi.

Tað eru alsamt mong og mikil mál, ið troðka á og biða eftir loysu. Spurningarnir um rakstrarviðurskifti fiskivinnunnar og fiskaprísirnar hava t. d. ovurmiklan týdning fyri sáttmálaviðurskifti skipsfiskimanna. Sama er um viðurskifti útróðrarmanna at siga. Bæði skipsfiskimenn og útróðrarmenn hava vónir um, at til her at böta um rakstrarúrslit fiskivinnunnar — bæði við lækking í kostnði og hækking í fiskaprísum — og tað har við verður skapt grundarlag undir störri fiskimanna- og útróðrarmannainntökum. Sonu áhugamál hava sjálvsagt hinir einstöku skipa- og bátaeigarar — ikki minst teir, sum sita við nýggjum og dýrum skipum.

Tað hevur longu verið dálað alt ov leingi við hesum máli.

Í lógini frá 1. juni 1961 varð eingi sagt um, nær nevndin skuldi hava

lokið starv sítt, og skuldi slíkt soleiðis sað verið óneyðugt, um so var, at landsstýrið hevði áhuga fyri málinum. Men, soleiðis sum framferðin hevur verið, og enn er, sýnist hesin áhugi at tróta. Løgtingið kann tó ikki lata sær sæt slíkt lynda.

Tjóðveldisflokkurin mælir tí tinginum til at gera hetta

Uppskot
til
samtyktar

Tingið áleggur nevndini, sum eftir lóg nr. 16 frá 1. juni 1961 er sett til at kanna föroyska fiskivinnuna, til at rökja hetta starv eftir lógini, uttan óneyðuga dvöl og at fáa starvið lokið so skjótt sum umstöður loyva.

Landsstýrinum verður álagt beinan vegin at lata nevndina hava ta sakkönu hjálp (hagfröðing), sum nevndin hevði útvegað sær, men sum landsstýrið tók frá henni.

1. viðgerð 23. mars og 4. apríl legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Nevndarálit:

Meirilutin Poul J. Olsen, P. M. Dam og Leon Joensen setur onki uppskot fram í málinum.

Nevndarlimurin P. M. Dam upplýsir, at 2. stk. í uppskoti tjóðveldisflokksins, har sagt verður, at landsstýrið skal hava tikið ta sakkönu hjálpina frá nevndini, er ikki samsvarandi við veruleikan. P. M. Dam upplýsir, at longu áðrenn hann fekk fjarrit frá nevndarformanninum Johan Djurhuus stjóra um at biðja Kallsberg hagfröðing í finansministeriinum til skrivara hjá kanningarnevndini, hevði finansministeriið eftir áheitan frá lögmanni og statsministeriinum lænt harra Kallsberg at gera kanningararbeiði fyri landsstýrið viðvíkjandi teirri figgjarligu stöðuni í Föroyum, eitt arbeiði, sum skuldi verða liðugt til apríl mánað, verða grundarlag fyri landsstýrisins og statsministeriisins viðgerð av fleggingarspurninginum á teimum ymsu vinnutivs- og umsitingarökjum beina í Föroyum. Men fjarritið varð borið fram til viðgerðar og var ministeriið við til, at Kallsberg skuldi fáa frí eitt ár og átaka sær tað umtalaða skrivarastarvið, men tó soleiðis, at hitt fyrsti umrædda kanningararbeiðið máti verða gjört, áðrenn hann kundi leggja alla sína arbeiðsorku í arbeiðið hjá kanningarnevndini. Um tað bar til uttan at larna uppgávuni fyri landsstýrið og ministeriið at vera kanningarnevnd-

ini til hjálpar samstundis sum arbeiðið fyri landsstýrið fór fram, var gamman í at gera tað.

Hetta varð gjört kunnugt, og stóð og stendur nevndini sjálvfylgjuliga frilt sjálv at arbeiða eins og at taka sær fyribils hjálp, um henni törvar hana.

Samtykt er jú heimild til nevndina at taka sær serköna hjálp, og onki er sagt um, at hesin maður einans skal vera úr finansministeriinum.

Minnilutin (Jógvan Högnesen og Niels Holm Jacobsen) heldur seg til tað í málinum framflutta og mælir til at samtykkja uppskot tjóðveldisflokksins.

Uppskotið frá tjóðveldisflokkinum var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, Fr. Hansen, J. Högnesen, Poul J. Djurhuus, E. Patursson, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, D. Nolsöe, V. Nielsen, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen, Haldor Hansen, J. F. Öregaard.

Burturstaddir: J. H. Danbjörg, H. Iversen og Kj. Mohr.

Uppskotið fall 11—0.

41. Broyting í lóg um endurnýggjan av fiskiskipaflotanum

Ár 1962, 23. februar legði formaðurin fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um broyting í lögtingslóg nr. 8. frá 6. marts 1958 (smbr. nr. 32 frá 13. mai 1959) um endurnýgging av fiskiskipaflotanum við seinni broytingum.

§ 1.

Í lögtingslóg nr. 8 frá 6. marts 1958 § 5 verður skotið inn millum orðini «maskinur» og «og» «ella maskinur nýklassaðar frá verksmiðjuni við í minsta lagi 1 árs garanti.»

§ 2.

Henda lóg fær gildi frá 1. januar 1961.

lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 8 af 6. marts 1958 (jfr. nr. 32 af 13. maj 1959) om fornyelse af fiskerflaaden med senere ændringer.

§ 1.

I lagtingslov nr. 8 af 6. marts 1958 § 5 indskydes mellem ordene «maskiner» og «og» «eller maskiner, nyklasset fra fabrikken med mindst 1 aars garanti.»

§ 2.

Denne lov faar gyldighed fra 1. januar 1961.

Viðmerkingar:

Í tingmáli nr. 10 og 11/1961 samtykti tingið lógaruppskot staðfest og lýst sum lögtingslóg nr. 69 frá 14. november 1961, hareftir landsstýrið fekk heimild at veita studning í serstökum föri saman við figgjarnevndini til keyp av fiskiskipi yngri enn 2 ár.

Vit undirskrivaðu tingmenn loyva okkum at seta fram uppskot til broytingar soleiðis, at landsstýrið eisini fær heimild at veita studning til innseting av motorum sum eru klassaðir á fabrikkini.

1. viðgerð 27. februar og 29. mars legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

23. februar 1962 legði Haldur Hansen o. fl. málið fram á ting og varð tað við 2. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Uppskotið miðar imóti, at í teimum förum har maskinur, sum eru sum nýggjar ella hövuðsumvældar, so fabrikkin gevur sama garanti sum fyri nýggjar maskinur, kunnu koma undir reglurnar um studning.

Nevndin er samd við uppskotsstillararnar, at hetta kann metast javnt við lógina um studning til skip ikki eldri enn 2 ár og mælir tinginum til at samtykkja uppskotið.

2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 5. apríl 1962.

Lógaruppskotið frá (H. Hansen, L. Joensen og V. Nielsen) samtykt 21 –0.

---

42. Djóralæknaspurningurin

Ár 1962, 26. februar legði N. Winther Poulsen landsstýrismaður fram soljóðandi skriv:

31. august 1961, jbr. lögtingsmál nr. 12/1961: Djóralæknalönin legði landsstýrið fram uppskot um broyting í lön djóralæknans. Eftir hesum skuldi djóralæknin uttan mun til lönaraldur og aspirantatíð verða löntur á endalön í 8. lönarflokki og heraftanat skuldi hann fyri at hava eftirlit við reinföri í matframleiðsluni og matsöluni og harafturat laboratorii-eftirlit við mjólkaframleiðsluni hava í samsýning 10.000 kr. árliga fyri fyrst fyri at leggja hetta eftirlit til rættis.

Eftir uppskoti frá fíggjarnevndini 15. september 1961, samtykti lögtingið áðrenn endalig stöða verður tikin, at heita á landsstýrið um at taka upp samráðingar við föroyskan djóralækna í Danmark og leggja úrslitið av hesum samráðingum fyri tingið.

Hesar samráðingar hava verið í oktober 1961, og hevur landsstýrið sent lögtinginum frágreiðing 8. november 1961. Málið fekk tó onga viðgerð tá.

Eftir frágreiðingini er djóralækni, föddur í Föroyum, sinnaður at taka við emhætinum, um hann beinanvegin verður löntur í 11. lönnaflokki á endalön. Fyri hesa lön hevur hann so eisini tað veterinera eftir-

litið við matsölunni v. m., og skal hann so ikki hava samsýningina 10.000 kr. árliga. Ein treyt er eisini, at hann, hóast hann er yvir 40 ár, fær eftirlön tryggjaða. Hetta er principala uppskot hansara, verður ikki tikið við hesum, fellur hann aftur til tað uppskotið, ið lagt varð fyri lögtingið í august 1961. Hesar lönarskipanir eru góðkendar av felag hansara Den danske Dyrlægeforening. Annars verður víst til frágreiðingina.

Landið hevur nú skjótt í hálvt ár verið uttan djóralækna. Í hesi tíð hevur landsstýrið hæði skrivliga og munnliga frá felögum og dýraeigarum fingið áheitan um at gera úlvegir fyri, at djóralækni verður aftur í Föroyum, eisini eru endurgjaldskröv send fyri neyt, ið skulu vera deyð, tí djóralæknahjálp ikki hevur fingist.

Vísandi til hetta skal landsstýrið heita á lögtingið um at tuka djóralæknasputningin uppaftur til viðgerðar.

Tað verður lagt afturat, at landsstýrið av og á hevur staðið í samband við umrödda djóralækna, og sigur hann seg enn hava áhuga fyri at koma til Föroyar at virka.

1. viðgerð 7. mars og 29. mars legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið legði málið fram á ting og varð tað við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Í tingsetuni á Ólavsöku var málið eisini til viðgerðar, har mælt var til, at djóralæknin beinanvegin verður löntur við endalön, og at hann haraftarat fær serliga samsýning uppá 10.000 kr. fyri at hava umsjón við matsölum og matframleiðslu. Meirilutin í nevndini, sum lá viðgjörði málið, var av teirri áskoðan, at djóralæknin fyri tað nørmeraðu lönina eisini hevði skyldu at ansa eftir reinföri við matframleiðslu og matsölu og so statt ikki hevði uppiborið eykasamsýning fyri hetta arbeiðið.

Við atkvöðugreiðsluna 19. august 1961 fekk uppskot landsstýrisins 3 atkvöður, meðan uppskot um at biðja landsstýrið samráðast við föroyskan djóralækna, ið býr í Danmark, um lönartreytir, var samtykt við 25 atkvöðum.

Hesar samráðingar hava verið, og landsstýrið hevur nú lagt úrslitið av hesum samráðingum fyri tingið. Í hesi frágreiðing verður upplýst, at nevndi djóralækni tekur við starvinum, um hann verður löntur í 11. lönarflokki og fær endalön beinanvegin og rætt til eftirlön. Best vildi helst verið, um djóralæknaembætið var lagt saman við annað starv, tá ökið Föroyar neyvan gevur manni fult arbeiði, men tað hevur víst seg síðan djóralæknin fór frá, at illa ber til at lata landið vera heilt uttan djóra-

lækna, og treytin fyri at fáa mann settan í starv er, at hann fær lönartreytir, so sum landsstýrið sigur frá.

Meirilutin í nevndini (J. Fr. Øregaard, Andreas Djurhuus, Poul Petersen, Hans Iversen og Sámal Petersen) skjýtur tí upp at broyta normeringslógina fyri djóralæknan soleiðis, at hann verður löntur í 11. lönarflokki.

Eisini mælir meirilutin til, at hann fær endalön beinanvegin og rætt til eftirlön.

Minnilutin í nevndini (Erlendur Patursson og Hemming Jespersen) setur onki uppskot fram.

Uppskot

frá

meirilutanum:

Lögtingslóg um broytingar í lögtingslóg um tænastumenn landsins.

Í lögtingslóg nr. 31, 18. mai 1961 um tænastumenn landsins 16. § verða hesar broytingar:

1. Í punkt 8 gongur út:
   «Djóralækni (1).
2. Í punkt 11 verður skoytt uppí:
   «Landsdjóralækni (1).

Landsstýrinum verður heimilað uttan mun til lönaraldur, og um hann hevur verið aspirantur, at löna fyrsta landsdjóralæknanum við endalön. Eisini verður landsstýrinum heimilað uttan mun til aldur at veita fyrsta landsdjóralæknanum eftirlönarrætt».

Lagtingslov om ændring i lagtingslov om landets tjenestemænd.

I lagtingslov nr. 31 af 18. maj 1961 om landets tjenestemænd § 16 foretages følgende ændringer:

1. I punkt 8 udgaar:
   «Dyrlæge (1)».
2. I punkt 11 tilföjes:
   «Landsdyrlæge (1).

Landsstyret bemyndiges til at aflönne den förste landsdyrlæge med slutlön uden hensyn til lönningsanciennitet, og om han har været aspirant. Desuden bemyndiges landsstyret at give den förste landsdyrlæge pensionsret uden hensyn til alder».

2. viðgerð 4. april og sama dag legði formaðurin fram soljóðandi

Broytingaruppskot

frá K. Djurhuus:

Afturat teimum broytingum til tænastumannalógina sum fíggjarnevndin hevur skotið upp í átiti dagfest 29. marts 1962 verða hesar:

3. Í punkt 10 í § 46 gongur út:
«Landsgrannskoðari (1)».
4. Í punkt 11 í § 46 verður skoytt uppí:
«Landsgrannskoðari (1)».
5. Sum nýggj 48. A § verður sett:
«Tær í 45. § nevndu byrjanarlönir við möguligum aldursviðbótum og eftirlöngevandi viðbótum verða frá 1. oktober 1961 hækkaðar við sonu sáttmálaviðbótum sum fólkaskúlalærarar í Föroyum hava og fáa.»

3. I punkt 10 i § 46 udgaar:
«Landsrevisor (1)».
4. I punkt 11 i § 46 tilföjes:
«Landsrevisor (1)».
5. Som ny § 48 A tilföjes:
«De i § 45 nævnte begyndelseslönninger med eventuelle alderstillæg og pensionsgivende tillæg forhöjes fra 1. oktober 1961 med de samme overenskomstportioner som folkeskolelærere paa Færöerne har faaet og faar.»

Viðmerkingar:

ad 3 og 4: Síðani Borgen Hansen legði frá sær sum landsgrannskoðari pr. 1. september 1960 er embætið fleiri ferðir lýst leyst við tí negativa úrsliti, at hvörki fíggjarnevnd ella landsstýrið hava hildið seg kunna tilnevnt nakran av umsökjarunum í embætið. Embætið hevur tí verið sett við konstitution, og er serkön eykahjálp ógvuliga avmarkað fíngin frá Revisions- og Forvaltningsinstitutet, Köbenhavn.

Tað ber ikki til at halda fram á henda háit. Grannskoðanin er so týdningarmikil táttur í almenna húsarhaldinum, ikki minst í eftirlitinum við fyrisitingini, at hvörki lögting ella landsstýri kann forsvara, at landsgrannskoðari ikki verður settur.

Eftir uppskotinum verður lönin hækkað frá 10. lfl. 22.200 kr. árliga hækkandi 3. hvört ár við 2.400 kr. til 27000 kr. til 11. lfl. 26.400 kr. árliga hækkandi 3. hvört ár við 3.000 kr. til 32.040 kr.

ad 5. Eftir áliti dagfest 13. april 1961 frá lögtingsnevndini viðvíkjandi lönar- og starvsviðurskiftum tænastu- og starvsmanna var skotið upp at hækka lönir tænastumanna landsins umleið 9 % í miðal. Hetta uppskot var samtykt.

Til hækkingina er at siga, at hon er ein hækking í bruttolönini. Eftirlönargjaldið var eisini vaksið so nettolönin hækkaði ikki við 9 %, men bert við o. u. 7-8 %.

Í mun til hvat starvsfelagir tænastumanna fingu í hægri grundlönum antin frá 1. april 1958: statstænastumenn, læknar og sjúkasystrar á sjúkahúsum ella frá 1. april 1960: fólkaskúlalærarar og jarðamöður, so var hækkingin her munandi lægri. Sum kunnugt rindar landskassin sín stóra part av hesum lönum, tá ið statstænastumenn í Föroyum eru undantiknir, tó rindar landskassin helvtina av lönini til tveir. Hernfturaf kemur, at allir aðrir tænastumenn enn landsins frá 1. april 1961, sumunir

tó frá 1. oktober 1961, hava fingið tær sokallaðu 40 sáttmálaviðbóturnar. Hesar viðbótur hevur nú eisini alt starvsfólk landsins fingið, umfram tað, at grundlønirnar eru hækkaðar.

I lønaráseting tænastumanna landsins er eftir hesum gjørdur ein dupultur mismunur. Umfram tað, at hetta er ein órættur móti teimum tænastumonnum vit hava, so hevur hetta lønarlagið, jbr. broytingaruppskotini frammanfyri, havt ta ávirkan, at tá ið sókt verður eftir tænastumanni, ið hvussu er tá læra krevst, so sókir ongin kvalificeraður. Almenna fyrisitingin letur seg ikki fremja undir tílíkum korum.

Fyri at javna nakað av hesum viðurskiftum er uppskotið gjört.

Uppskot meiratutans 1. og 2. samtykt 22—0.

Broytingaruppskot frá K. Djurhuus 3 og 4 samtykt 19—0.

Broytingaruppskot frá K. Djurhuus 5 var sett undir atkvøða við navnakall:

Ja atkvøddu: H. Petersen, P. Petersen, J. H. Danbjørg, S. Petersen, M. Johannesen, Niels H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. Simonsen, H. Iversen, D. Nolsöe, Kj. Mohr, K. Djurhuus, P. M. Dam.

Nei atkvøddu: Johan Simonsen, J. Högnesen, Poul J. Djurhuus, Erlendur Patursson, H. Jespersen.

Atkvøddu ikki: J. Lindenskov J. P. Davidsen, V. Nielsen, Fr. Hansen, Poul J. Olsen, H. v. Högadalsá, Haldor Hansen og J. F. Øregaard.

Broytingaruppskot stk. 5 samtykt 17—5.

3. viðgerð 26. april 1962.

Lógaruppskotið samtykt 18—0.

43. Fyriskipan um gymnasieskúlar

Ár 1962, 27. februar legði N. Winther Poulsen landsstýrismaður fram soljóðandi

Uppskot

1.

Við heimild í § 23, stk. 1 í lóg nr. 165 frá 7. juni 1958 om gymnasieskoler verður henda lóg sett í gildi fyri Föroyar við kongiligari fyriskipan við hesum broytingum:

1. I § 3 erstattes: «§ 21 i lov nr. 160 af 18. maj 1957 om folkeskolen» med «§ 19 i lov nr. af om folkeskolen paa Færöerne.»
2. I § 4 erstattes ordene: «dansk med norsk og svensk» med: færösk med islandsk, dansk med norsk og svensk».
3. I § 6 erstattes: «folkeskolelovens § 22» med «den færöske folkeskolelovs § 20».
4. I § 9, stk. 2, erstattes: «folkeskolelovens § 13, stk. 2» med «den færöske folkeskolelovs § 11, stk. 2».
5. § 13 affattes saaledes:
   «Optagelse i 1. realklasse sker efter behörig pröve. Der afholdes opryknings pröver fra 1. til 2. og fra 2. til 3. realklasse samt fra 2. realklasse til 1. gymnasieklasse. Oprykningspröven ved udgangen af 2. realklasse skal omfatte skriftlig pröve i færösk, dansk, regning og matematik. De nærmere bestemmelser fastsættes iövrigt af ministeren.
   Ministeren kan i særlige tilfælde meddele undtagelse fra forunstaaende regler.
6. I § 14, stk. 1, erstattes: folkeskolelovens § 13, stk. 2» med: «den færöske folkeskolelovs § 11, stk. 2».
7. I § 21, stk. 1, erstattes: «folkeskolelovens § 64, stk. 1» med: «den færöske folkeskolelovs § 42».
8. § 23 affattes saaledes:
   «Denne anordning træder i kraft straks. Samtidig ophæves kgl. anordning nr. 186 af 8. juni 1953 om studentereksamen for elever, der dimitteres af Lagtingets Studenterkursus, Tórshavn.
   Undervisningsministeren kan efter samraad med Færöernes landsstyre fastsætte nærmere ikrafttrædelses- og overgangsregler.

II.

Uppskot

til

lögtingslóg um nevnd til kannan av gymnasieskúlaskipanini.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilt at seta niður 5 manna nevnd til kannan av gymnasieskúlaskipanini í Föroyum yvirhövur.

Nevndin gevur frágreiðing og tilmæli til landsstýrið.

§ 2.

Tær útreiðslur, ið standast av nevndararbeiðinum, herundir samsýning til nevndarlimir, verða goldnar úr landskassanum.

lagtingslov om nedsættelse af et udvalg til undersögelse af gymnasietskoleordningen.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at nedsætte et udvalg paa 5 medlemmer til en almindelig undersögelse af gymnasieordningen paa Færöerne.

Udvalget afgiver betænkning og indstilling til landsstyret.

§ 2.

Udgifter foranlediget af udvalgsarbejdet, herunder vederlag til udvalgsmedlemmer afholdes af landskassen.

Viðmerkingar:

Eftir kgl. fyriskipan nr. 186, 8. juni 1953 «om studentereksamen for elever, der dimitteres af Lagtingets Studenterkursus, Tórshavn», eru reglurnar fyri studentaskeiðið tær somu sum galda fyri privatistar við ymsum frávikum.

Í skrivi dagfest 25. januar 1961 sökti studentaskúlin til konsumálaráðið um at fáa skúlan góðkendan sum gymnasium. Ráðið svaraði, at neyðugt var at skapa lógarheimild fyri gymnasieundirvising í Föroyum við at seta lóg nr. 165 frá 7. juni 1958 um gymnasieskúlar í gildi í Föroyum, áðrenn skúlin kundi verða góðkendur.

Fyriliggjandi uppskot til broytingar í lógini er gjört eftir samráð við studentaskúlan og skúlastjórnina og góðkent av konsumálaráðnum, og hava broytingarnar eina mest sína orsök í, at lærugreinin föroyskt verður tikin við í fyriskipanina, vísl verður tí til föroysku fólkaskúlalógina.

Eftir gymnasielógini verður skúlin, ið higartil hevur verið 2 ára studentaskeið við preliminerdeild, umskipaður til 3 ára realdeild og 3 ára gymnasieskúladejld.

Tað skal viðmerkjast, at málið hevur skund, tí ætlanin er, at næmingarnir skulu til prógvförslu eftir gymnasieskipanini longu í summar.

Viðvíkjandi seinna uppskotinum er at siga, at landsstýrið heldur tíðina vera inni til eina gjölliga kanning av gymnasieskúlaskipanini.

1. viðgerð 2. mars og 26. s. m. legði nevndin fram soljóðandi

Allt

Málið varð av landsstýrinum lagt fram á ting tann 27. februar 1962 og kom til 1. viðgerð 2. mars, har tað varð beint í serliga 5 mannanevnd.

Nevndin hevur á fleiri fundum viðgjört málið gjölla, og við á einum av fundunum var núverandi stjóri studentaskúlans, Chr. Haraldsen, cand. mag., sum greiddi frá skúlans stöðu til málið.

Skeiðið varð stovnað í 1937 sum 2 ára preliminer- og studentaskeið, og soleiðis hevur tað verið alla tíðina lika til skúlaárið 1959/60, táið avgjört var at skipa tað til 3 ára skeið.

Skeið er ongin holl skúlaskipan og 2 ára skeið er helst ætlað teimum, sum á eitt sindur búnum aldri fáa hug at taka studentsprógv so skjótt sum möguligt. Men hjá vanligum studentaskúlaungdómi er hetta ongin góður skúli. Tey vera ovbyrjað av arbeiði við at lesa upp undir prógv, og tað, tey lesa, fær ikki tíð at festa seg í huga teirra og sinni, so tey kundu búnast við lesnaðin. Tí hava fey, sum starvast við studentaskeiðið, leingi ynskt sær, at tað kundi verið skipað til 3 ára gymnasium. Tí eru tær fyrireikingar gjördar har á skúlanum, at 3 lærugreinir, kristni, sangur og fimleikur, sum ikki nýtast at vera lærdar á skeiði, eru tiknar upp á tímaskránna, tí lær s k u l u vera við, um skeiðið skal verða til skúla. Har aftrat varð, sum áður sagt, eitt ár lagt aftrat lærutíðini, so næmingarnir, ið nú ganga har, skulu ganga í 3 ár í staðin fyri 2. Afturfyri skulu tey so ikki geva allar lærugreinir upp til munntiga prógvtöku, men fáa ístaðin fyri árskarakter, sum ikki hevur verið givin higartil.

Hetta lættir teimum vel um prógvtökuna, sum á 2 ára skeiði er ógvuliga torför at koma ígjögnum, serliga hjá teimum minni mentu. Teir, sum starvast við skúlan halda, at hetta er ógvuliga umrúðandi at fáa framt, og tað eigur at verða framt nú, so tey, sum fara upp til prógvtöku í summar, kunna njóta goll av skipanini.

Men samstundis, sum henda skipan verður sett fyribils í gildi, mæla teir til, eins og landsstýrið skjýtur upp, at ein nevnd verður sett til at kanna studentaskúlalæruna í Föroyum og síðani koma við uppskoti til eina möguliga nýskipan. Men ein slík kanning tekur tíð og gerst ikki í hræði, og um nevndin, sum væntandi er, kemur við uppskoti til eina serliga föroyska mentaskúlalóg, so má lógin gerast galdandi frá 1. studentaskúlaflokki. Tað vil siga, at einir 4 til 6 flokkar fara upp til prógv,

áðrenn ein slík lóg kemur í gildi, tí er tað neyðugt at gera eina fyribils skipan, sum skal vera galdandi hesi 4 til 6 árini.

Hetta er skúlans sjónarmið, og meirilutin í nevndini er samdur við tey. Tó er nevndin ikki samd um eitt felags uppskot, men hevur býtt seg í ein meirluta, (J. H. Danbjörg, Hilmar Petersen og M. Johannesen) og ein minniluta, (Hanus við Högadalsá og Knút Wang).

Meirlutin mælir tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við ymsum broytingum.

Minnilutin (Knút Wang og Hanus við Högadalsá) tekur undir við uppskotinum um at Studentaskeið Föroya lögtings verður umskipað til studentaskúla, men finst at, at uppskot koma so seint um hetta, at tað er ivingarsamt um skipanin fæst í lag, áðrenn studentarnir, ið hava lisið eftir gymnasiuskipan í trý ár, fara undir prøvtøku.

Harumframt heldur minnilutin, at stundin er komin, nú skeiðið hevur virkað í 25 ár, at framd verður serföroysk studentaskúlaskipan, og setur tí fram uppskot samsvarandi hesum sjónarmiði.

Marius Johannesen tekur undir við uppskoti minnilutans, hvat viðvíkur punkt 1.

Uppskot

frá meirilutanum (J. H. Danbjörg, Hilmar Petersen og M. Johannesen):

Til uppskot I:

I 2. reglu frá í erva verður millum «sett» og «í» sett «fyribils».

Upp í endan á punkt 1 verður skoytt:

«Dog skal faget sang medtages».

Í punkt 5 næstseinastu reglu verður millum «kan» og «i» sett:

«i samraad med Færöernes landsstyre».

Sum nýtt punkt 8 verður sett:

«I § 22 indsættes efter ordet «til» følgende: «efter samraad med Færöernes landsstyre».»

Punkt 8 verður punkt 9.

I punkt 9 verður 2. punktum strikað, og í staðin verður sett: «Bestemmelserne i kgl. anordning af 8. juni 1953 for elever ved Lagtingets Studenterkursus, Tórshavn, vedrørende pensum og eksamenskrav for fagene dansk og færösk forbliver i kraft indtil videre».

Til uppskot II:

Upp í endan á 1. § verður skoytt:

«sum so leggur tilfarið við uppskoti til nýskipan fyri lögtingið».

Uppskot

frá minnihlutanum (Knút Wang og Hanus við Högadalsá):

I. Föroya lögting samtykkir, at studentakenslan verður sermál.

II.

Uppskot til lögtingslóg um nevnd til gerð av studentaskúlaskipan.

§ 1.

Lögtingið velur 5 manna nevnd til kannan av gymnasiuskúlakensluni og gerð av uppskoti til föroyska studentaskúlaskipan.

Nevndin gevur frágreiðing og tilmæli til ólavsökutingið 1963.

§ 2.

Útreiðslurnar, ið standast av nevndararbeiðinum, samsýning til nevndarlimir, verða goldnar úr landskassanum.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

Forslag til lagtingslov om nedsættelse af udvalg til udarbejdelse af en gymnasieordning.

§ 1.

Lagtinget nedsætter et 5 mands udvalg til undersögelse af gymnasieundervisningen og udarbejde forslag til en gymnasieordning.

Udvalget afgiver betænkning og indstilling til olajtinget 1963.

§ 2.

Udgifterne af udvalgsarbejdet, herunder honorarer til udvalgsmedlemmerne, afholdes af landskassen.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

III. Minnilutin tekur undir við uppskoti landsstýrisins, hvat viðvikur 1 við teimum broytingum, ið nevndarmeirilutin hevur gjört.

2. viðgerð 28. mars.

Uppskot minnilutans (K. Wang og H. v. Högadalsá) var setl undir atkvöðu við navnakalli:

Ja atkvöddu: Poul Petersen, Samuel Petersen, Marius Johannesen, Niels H. Jacobsen, Knút Wang, Hákun Djurhuus, Johan Simonsen, Vilhelm Nielsen, H. J. Ellingsgaard, Jógvan Högnesen, Poul J. Djurhuus, Erlendur Paturssen, Hanus við Högadalsá, Hemming Jespersen og Haldor Hansen, Kj. Mohr?

Nei atkvöddi: J. P. Davidsen.
Atkvödda ikki: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, Tr. Samuelsen, Leon Joensen, A. Djurhuus, Hilmar Petersen, Hans Iversen, Djon Nolsöe, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen og J. F. Öregaard.
Burturstaddur: Jens Chr Olsen.

Uppskotið samtykt 16—1.
3. viðgerð 13. april 1962.
Uppskot I samtykt 17—0.
Uppskot II samtykt 17—0.
Uppskot minnilutans (K. Wang og H. v. Högadalsá) fall 2—0.

---

44. Telefonsamband við Sandoynna og Skúvoynna

Ár 1962, 23. februar legði Erlendur Paturssson lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Föroya lögting áleggur telefonverkinum at gera tíðarhóskandi telefonsamband í Sandoynna og Skúvoynna og at hava hetta telefonsamband liðugt ikki seinni enn í hesum árinum.

Greinargerð

Telefonsambandið í Sandoynna og Skúvoynna er bæði í ringum standi og pútra avoldað. Fyri fólkið í sýsluni eru hesi vánaligu telefonviðurskifti til miklan ampa og tarn, og má tað haldast vera bráðneyðugt at fáa tey í rættlag.

Sandoyggin hevur í nógv ár havt 2 VHF-sambond, men hesi eru ógviliga óálitandi. Talað hevur verið um at skifta hetta samband út og fán

eitt 4 kanal VHF-samband í staðin. Men hetta 4-kanal systemið kann ikki — eins og tey við 8 kanalum — viðkast. Hetta verður tí helst ov lítið.

Nú Föroyar hevn telefonsamband við allan knøttin, mú tað haldast vera sjálvsagt krav, at telefonsambandið innan oyggja er í lagi. Sandoyggin og Skúvoyggin kunna ikki longur liggja við tí telefonóskili sum er, men eigur hetta at verða fingið í rætlag skjótast gjørligt og ikki seinni enn í hesum árinum.

1. viðgerð 6. mars og 2. viðgerð 26. mars 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Erlendur Patursson:

«Í staðin fyri «ikki seinni enn í hesum árinum» verður sett: «ikki seinni enn 1. september 1962.»

Broytingaruppskotið samtykt 20—0.

Uppskotið so broytt samtykt 22—0.

---

45. Broyting í vanlukkutryggingarskipanini

Ár 1962, 26. februar legði Hemming Jespersen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lóg um broytingar í Anordning nr. 161 frá 29. mars 1939 om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.

1. §

Í 24. § verða orðini «fra begyndelsen af den 14, uge efter ulykkestil-

feldets indtræden» broytt til «fra begyndelsen af den 15. dag efter ulykkestilfældets indtræden» og orðini «löber dagpengene fra den 14. uges begyndelse» til «fra den 15. dags begyndelse».

2. §

I 25. § verða orðini «Dagpengenes störrelse udgör 6 kr. dagliq» broytt til «Dagpengenes störrelse udgör 2/3 af den forsikredes daglön.»

3. §

I 25. § verður sum pkt. skoytt upp í: «Fiskimenn, sum fáa fulla sjúkraviðbót frá Lönjavuingargrunni skipsfiskimanna, fáa ikki dagpening fyri ta tíð, teir hava fingið hesa sjúkraviðbót».

4. §

I 3. § verður sum nýtt pkt. skoytt upp í:

«Í öllum tilfellum rökkur tryggingin mynstraðan fiski- og útróðrarmann, so leingi hann er mynstraður».

5. §

Allar skaðabötur vanlukkutryggingarinnar verða pristalsviðgjördar við pristalinum 1. januar 1956 sum grundarlagi.

6. §

Henda lög kemur í gildi 1. april 1962.

Uppskot
til
samtyktar

Sett verður 5-manna millumlinganevnd, sum kannar núverandi reglur og rakstur vanlukkutryggingarinnar og sum leggur tilmæli og uppskot fyri komandi ólavsökning.

Greinargerð

Tjóðveldisflokkurin reisti hetta mál í tingsetuni 1961, men fekk tað ikki framt tá, og verður nú reist av nýggjum.

Í hesum lógaruppskoti verður mælt til, at vanlukkutryggingin fyri

fiski- og úttróðrarmenn verður tann, at maður í öllum förum kemur undir tryggingina, so leingi mynstringin stendur við.

Hini broytingaruppskotini eru gjörd eftir tilmælum frá arbeiðarafelögunum.

Mælt verður til, at biðitíðin, sum nú er 13 vikur, verður stytt niður í 14 dagar. Eftir núverandi skipan fær tann, ið kemur til skaða, onga hjálp (dagpening) frá vanlukkutryggingini tær fyrstu 13 vikurnar. Hin vanligi dagpeningur frá sjúkrakössunum er so lítil, at hann ongan mun ger. Tí verður nú mælt til, at stytta biðitíðina. Grundin til, at 14-daga markið er sett, er at eftir sáttmálum Föroya arbeiðarafelags og Havnar arbeiðsmannafelags við arbeiðsgevarafelögini eru og verða skipaðar skaða- og sjúkratryggingar, sum rökka teir fyrstu 14 dagarnar, men heldur ikki longur. Við hesum uppskoti koma tí verkamenn veruliga at verða tryggjaðir við dagpeningi frá fyrsta degi.

Hesa trygging hava teir fiskimenn, ið eru undir lönjavningargrunninum, longu havt í nökur ár, og koma tí nú verkamenn at verða settir javnt við teir. Undantak má so gerast fyri teir fiskimenn, sum fáa sjúkraviðbót frá grunninum.

Uppskotið mælir har næst til at hækka dagpeningin, sum nú er 6 kr. Mælt verður til, at hann verður 2/3 av daglönini, og er hetta eisini eftir tilmælum arbeiðarafelaganna.

Loksins verður mælt til, at allar skaðabötur úr tryggingini verða prístalsviðgjördar við prístalinum 1. januar 1956 sum grundarlagi.

Við stytting biðitíðarinnar, hækking dagpeningsins og öðrum hækkingum koma útreiðslur vanlukkutryggingarinnar at vaksa, men ógjörligt er frammanundan við vissu at ætla um, hvussu mikil henda hækking verður. Hin vegin hevur vanlukkutryggingin seinastu árini givið rættiligan stóran rakstrarvinning. Tað verður tí mælt til, at tryggingargjöldini fyri fyrst ikki verða hækkað meir enn sum svarar til prístalshækkingina, men at stöða verður tikin til hækkingar, tá royndir eru fingnar frá fyrsta árinum aftan á hesar broytingarr.

Törvur er á stórum ábótum í vanlukkutryggingini, og verður tí sett uppskot um at velja 5 manna millumtingnevnd til at kanna núverandi reglur og rakstur tryggingarinnar og til at leggja fram tilmæli og uppskot um hetta á komandi ólavsökutingi.

1. viðgerð 7. mars og 2. mai legði socinla nevndin fram soljóðandi

Alit

7. mars 1962 var málið um broyting í vanlukkutryggingarskipanini til 1. viðgerð. Tað varð beint í sosialu nevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið á fleiri fundum, eisini saman við serkönnum monnum í vanlukutryggingarspurningum.

Nevndin er á einum máli um, at vanlukkutryggingarlógin krevur stóra ábót. Í setuni 1960 samtykti tingið at lata landsstýrinum upp í hendi at fyrireika uppskot til nýggja vanlukkutryggingarskipan og leggja málið aftur fyri tingið. Tað er nevndini kunnugt, at uppskot er til viðgerðar, men er ikki liðugt at leggja fram til avgerðar fyrr enn í næstu tingsetu.

Men hónst málið er komið so langt, heldur nevndin, at neyðugt er at gera ymsar fyribilsbroytingar nú beinanvegin, serliga viðvikjandi:

1) biðingartíðini
2) dagpeningahæddini
3) skaðaviðbótini

1) Biðingartíðin, sum nú er 13 vikur, viðvikir serliga fólki í heimaarbeiði, meðan t. d. mynstraðir fiskimenn fáa 3 mánaða sjúkaviðbót frá lönjavningargrunnunum. Somuleiðis er eisini viðvikjandi starvsfólki við fastari lön og lærlingum. Tímalöntum er tryggjað lön fyrstu tvær vikurnar aftaná vanlukkutilburð. Arbeiðarafelög og arbeiðsgevarar rinda hvör sína helvt. Men tá henda tíð er facin, er sum nú, eingin möguleiki hjá arbeiðarum at tryggja seg í 11 vikur.

Nevndin er av teirri áskoðan, at henda langa biðingartíðin eigur at verða stytt til at taka við fann dag, tá hin tryggjaði ikki meira fær dagpening frá felag sínum, arbeiðsgevara og lönjavningargrunni e. ö., men tó ikki longur enn til 14 dagar.

2) Dagpeningurin er nú 6 kr. Nevndin heldur tað vera rímuligt at broyta dagpeningahæddina til at vera 3/4 av daglönini, men tó ikki yvir 2/3 av daglönini roknað útfrá eini árslön uppá 10.000 kr. í hægsta lagi.

3) Skaðaviðbótina mælir nevndin til at verða setta útfrá meðalinntökuni hjá manni, trý seinastu árini frammanundan vanlukkutilburði, men tó ikki undir eina minnstuinntöku uppá 5.000 kr. um árið, men tó ikki yvir eina ársinntöku uppá 10.000 kr.

Samstundis sum spurningurin um broyling í vanlukkutryggingini hevur verið viðgjördur, hevur spurningurin um dagpeningagjald frá sjúkakassa eisini verið havdur á lofti. Dagpeningur frá sjúkakassa er bara ein viðfáningur, vanliga bara 40 oyrur. Tá tað eru fleiri spurningar í vanlukkutryggingarskipanini, ið krevja at verða viðgjördir, og spurningurin um t. d. dagpeningur eigur at verða lagdur til sjúkakassarnar

heldur enn til vanlukkutryggingina, verður mælt til, at spurningurin um vanlukkutryggingina og sjúkakassaskipanina verður tikin upp til viðgerðar í sínu heild. Henda nevnd kann hóskandi eisini taka sær av arbeiðsloysistryggingarspurningum her á landi, soleiðis at spurningurin kann verða lýstur út í æsir. Skotið verður til upp, at nevnd verður sett at viðgera hesi viðurskiftir og koma við uppskoti um ábótur.

1.

Uppskot

til

broyting í anordning nr. 161 frá 29. marts 1939 om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.

§ 1.

I § 23 tilföjes som nyt stk. 5:

«Fiskere, som modtager sygelön fra Lönjavningargrunni Skipsfiskimanna, har ikke krav paa dagpenge i den tid, de modtager sygelönnen».

§ 2.

«Dagpengene löber fra den 15. dag efter ulykkestilfældets indtræden».

§ 3.

§ 25 affattes saaledes:

Stk. 1. Dagpengenes störrelse udgör 3/4 af den tilskadekommes daglön, dog höjst 2/3 af paagældende aarslön.

Stk. 2. Som aarslön regnes gennemsnittet af paagældendes indkomst uden fradrag, i de 3 senest forud for ulykkestilfældets dato forlöbne kalenderaar. Den saaledes udfundne aarslön kan dog, naar særlige omstændigheder taler derfor, forhöjes eller nedsættes med indtil 1/3.

Stk. 3. Aarslönnen kan i intet tilfælde sættes höjere end 10.000 kr. eller lavere end 5.000 kr.

Stk. 4. Daglönnen udfindes ved, at den i henhold til foranstaaende beregnede aarslön deles med 300.

§ 4.

I § 44 indsættes efter ordene «nærværende anordning» ordene «bortset fra dagpenge, jfr. § 25 —».

II. Landsstýrið tekur upp samráðingar við rikisstjóruina um setan av nevnd til kannan av lóggávuni viðvíkjandi sjúkatrygging og vanlukkutrygging og somuleiðis at kanna möguleikar fyri lóggávu viðvíkjandi arbeiðsloysistrygging.

og sama dag soljóðandi broytingaruppskot frá nevndini:

Til uppskot nevndarinnar I: Broyting í anordning nr. 161 frá 29. mars 1939 om forsikring mod fölger af ulykkestilfælde:

§ 3.

§ 25 affattes saaledes:

«Stk. 1. Dagpengenes störrelse udgör 3/4 af den tilskadekomnes daglön, jfr. § 44, dog höjst 2/3 af daglönnen beregnet efter en aarslön af 10.000 kr.»

§ 4.

§ 44 affattes saaledes:

«Stk. 1. Som aarslön regnes gennemsnittet af tilskadekomnes indkomst uden fradrag, i de 3 senest forud for ulykkestilfældets dato forlöbne kalenderaar. Den saaledes udfundne aarslön kan dog, naar særlige omstændigheder taler derfor, forhöjes eller nedsættes med indtil 1/3.

Stk. 2. Aarslönnen kan i intet tilfælde sættes höjere end 10.000 kr. eller lavere end 5.000 kr.

Stk. 3. Daglönnen, jfr. § 25, udfindes ved, at den i henhold til stk. 1 og 2 beregnede aarslön deles med 300».

2. viðgerð 2. mai.

Broytingaruppskotið frá nevndini til 1 og 2 í uppskotinum frá nevndini samtykt utan atkvgr.

Broytingaruppskot frá nevndini til § 3 samtykt 25—0.

§ 3 soleiðis broytt 26—0.

Broytingaruppskot frá nevndini til § 4 samtykt 29—0.

§ 4 soleiðis broytt 29—0.

Uppskotið frá tjóðveldisflokkinum § 4 samtykt 20—0.

Uppskotið frá nevndini II samtykt 17—0.

Tingmál nr. 92/1961 burturdottið.

46. Landshandil

Ár 1962, 26. februar legði Erlendur Patursson lögtingsmaður fram søljóðandi

Uppskot

til

lóg um Landshandil Føroya

1. §

Fyri rokning landskassans verður stovnað og rikin handilsfyritøka, sum kallast LANDSHANDIL FØROYA. Sæti landshandilsins verður í Tórshavn.

2. §

Landshandilin skal verða rikin sum sjálvstøðug fyritøka og soleiðis, at hann ber seg í rakstri og leggur lóskandi pening av rakstrarvinningi sínum í tiltaksgrunn.

3. §

Landshandilin rekur innflutningshandil og handil við føroyskum vørum til sølu í heilsølu innan lands. Landshandlinum er eisini heimilt at reka smásølu.

4. §

Endamál landshandilsins er at reka hollan handilsskap í keypi og sølu til frama fyri almenning og vinnulív.

5. §

Landshandilin skal leggja dent á at útvega landsmonnum góðar og ódýrar vørur, har í millum:

1. Vørur, sum almenningurin nýtir.
2. Vørur, sum vinnulívið nýtir í framleiðslu sínu, so sum útgerðarvørur fiskivinnunnar, framleiðsluvørur landbúnaðarins, iðnaðarins, handverksins og húsabyggingartilfar.

6. §

Landshandilin hevur einsamallur rætt til at flyta inn og selja innan lands í heildsölu:

1. Olju
2. Salt
3. Kol
4. Timbur
5. Sement
6. Tubbakk

7. §

Stjóri handilsins skal, í samráð við fíggjarnevnd lögtingsins, lata kanna, hvörjar aðrar vörur, enn tær, sum nevndar eru í 6. § í hesi lög, kunna koma undir einkarrætt landshandilsins til tess upp aftur betur at fremja tey endamál, sum nevnd eru í hesi lög.

8. §

Landsstýrið setir landshandlinum starvsreglur og annars reglugerð undir hesi lög.

9. §

Landsstýrið skipar stjórn landshandilsins í samráð við fíggjarnevnd lögtingsins.

10. §

Landshandilin byrjar starv sítt 1. oktober 1962.

11. §

Henda lög kemur beinanvegin í gildi.

Greinargerð

Í tingsetuni 1957 setti tjóðveldisflokkurin fram uppskot um at seta á stovn Landshandil Föroya, men uppskotið fall tá.

Hetta mál verður nú aftur lagt fyri tingið — við nökrum broytingum.

Endamál handilsins skal ikki — umfram tað, sum forsvarligur rakstur og tiltaksgrunnur krevur — vera at geva peningaligan vinning, men at reka hollan handilskap til fratna fyri almenning og vinnulív landsins sum heild.

Við hesum endamáli skal handilin leggja dent á at útvega landinum góðar og ódýrar vörur, bar í millum: 1. vörur, sum almenningurin nýtir, 2. vörur, sum vinnulívið nýtir í framleiðslumi, so sum útgerðarvörur, framleiðsluvörur landbúnaðarins, iðnaðarins, handverksins og tilfar til húsabygging.

Í fyrsta umfari verða hesar vörur lagdar undir einkarrætt landshand-

ilsins: 1. olja, 2. salt, 3. kol, 4. timbur, 5. sement, 6. tubbakk. Men stjóri handilsins skal í samráð við fíggjarnevnd lögtingsins lata kanna, hvörjar aðrar vörur, kunna koma undir einkarrett handilsins. Tilmælini um hetta verða latin landsstýrinum, sum við viðmerkingum sínum leggur tey fyri lögtingið.

1. viðgerð 7. mars og 24. april legði serstök 5 mannanevnd fram soljóðandi

Álit

Málið varð beint í eina 5 mannanevnd, sum býtti seg í triggjar minnilutar.

Minnilutin (Hans Iversen og Vilh. Nielsen) heldur, at sum umstöðurnar nú eru, er ongin grund til at seta landshandil á stovn og setur so sláttonki uppskot fram.

Minnilutin (H. Jespersen) mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá tjóðveldisflokkinum til lög um landshandil fyri Föroyar.

Minnilutin (J. H. Danbjörg og J. P. Davidsen) vísir til uppskot í landshandilsmálinum frá P. M. Dam sambart tingtíðindi fyri 1956, bls. 97.

Landshandilsmálið er gamalt mál á tingi.

Seinast, javnaðarmenn hövdu málið frammi, var í 1956, tá ið P. M. Dam javnaðarflokksins vegna setti uppskot fram um lög um landshandil og gjördi fylgjandi viðmerking:

«Tað er ein royndur hlutur, at landshandilin, tá ið hann var í virki, var ein tryggjan fyri at vörur, tá ið stóð fast hjá teimum privatu.

At landshandilin var ein doyvari av príshækkanini, stendur öllum greitt í dag.

Smáir keypmenn og skipseigarar royndu tað av landshandlinum, at teir fyri tað fyrsta stóðu fyri rettvísum býti av vörum, tá ið knipti við at fáa vörur. Eisini royndu teir tað, at útgerðarvörur fingust væl biligari íggjögnum landshandilin enn á annan hátt — og so var landshandilin ikki rationelt skipaður, hvörki viðvíkjandi goymslu- og húsarúmd ella við innkeypi. At so var stavar frá, at landshandilin (fess stjóri og stjórn) kendi seg ikki eiga annan enn fyribils lívsrætt. Hetta fordáði einari rationellari skipan við nýbygging av handilshúsum og við langtrökkandi keypi- og söluavtalum.

Tað er lívsmál at fáa vörurnar biligari frá útlondunum, serliga at fáa alla útgerð til skipaflota okkara til framleiðsluvirði uttan ov nógvan viðskera til millummenninar. Og tað er ikki minst umráðandi at gera tað möguligt fyri fiskimannin, ið hevur sett alt á flot fyri at fáa far, at fáa útgerðina líka so bliga og uppá líka so lagaligar treytir sum stórkeyp-

maðurin. Hetta kann einans fáast við landsins hjálp, og landið ger tað best við einum vælskipaðum landshandli. Ein tílíkur landshandil við einasölu av öllum luksusvörum, el-radiovörum og tílíkum vil vera ein risastór inntökukelda fyri lögtingið og haldgott figgjargrundartag til t.d. eina stórfingna endurnýggjan av okkara skipaflota.

Alt saman um líkið so er setan á stovn av einum landshandli eitt livmál, ið Föroya lögting neyvan kann skjótu frá sær . . . .»

Minnilutin gevur Dam rætt í tí, hann her sigur.

Skilamenn hava hildið fram, at tann stórsti vandi við landshandlinum er, at hann lætt kann verða burokratiskur, stortna í embætismanna tunga og ofta óhandiga lagi, og so statt kann so skjótt bera á, at ein missir meiri fyri minni. Tí tað er hin livandi stjórin, hin vakna stjórnin, ið saman við hollari handilsvitan, ið er hóvuðskraftin í öllum kappingarförum og stöðugt nýskapandi forrætningsskapi.

Ein verulígur vandi er her til stoðis. Men eru vit greiðir yvir hann, og vilja vit sleppa undan honum, kunnu vit eisini lætfliga gera tað við frá fyrsta degi av at skráseta sum ófrávikiligt, at í umsitingini av landshandlinum má tað forrætningsliga vera tað avgerandi bæði tá ið fólk verður sett, og tá ið keypt verður og selt.

Í samband við hesum vil minnilutin gjarna halda fram sum eina farbara og haldgóða leið hjá handilsins fyrisæti at halda sig til hitt nákvæmasta samarbeiði við kooperasjónina alla staðni, í öllum londum, har ið handilin keypir og selur.

Tað er einki at ivast í, at landshandilin kann leggja saman við kooperasjónini, gerast limur av heilsöluskipanum innanfyri hana, sum í handilsskili og dugileika hevur sýnt kappingaföra við sjálvt teir mætastu og kringastu innanfyri hina privatkapitalistisku handilsverðina.

Í samskipan við allheims kooperasjónina vil landshandilin koma at týða hin stórsti stuðul og hjálp ikki bara fyri hin vanliga vörubrúkarin og vöruseljarin, men eisini og ikki minst fyri allar smákeypmenn, fiskimannasamtökur og smærri fyritökur eins og stórvirki, sum ikki er grundað á heilsölu sum ein hóvuðstáttin í forrætningsvirki sínum.

Tað er greitt, at sum landið nú liggur, vil tað krevja eitt stórt fyrireikingararbeið hjá landsstýrinum saman við stjóra og stjórn handilsins, áðrenn handilin kann byrja arbeið sítt. Men hetta má verða gjørt, tí á tí, at tað verður liðugt sum skjótast leikar almikið. Men tað má taka tíð. At byrja handilin longu 1. okober, sum menn tala um, dugir minnilutin ikki at siggja verður möguligt.

At landshandilin má koma at hava einkarrætt at handla við nógvum vöruslögum, er eyðvitað. Fyri at kunna keypa bíligt má ein vera förur at keypa í stórum. Og vit eru ikki fleiri enn so í Föroyum, at vit fyri at

kunna keypa í stórum og harvið biligt ella biligast möguligt megu vit leggja tað samlaða brúkið av einari vöru saman undir eina hond at bjóða út. Tástaðni kann tað muna so frægt, at menn fegnir vilja selja fyri ikki at fjena stórt uppá kg, men uppá alla rúgvuna. Hvörjar einkarsöluvörurnar skulu vera, skal sjálvandi verða latið stjórantum og stjórnini at meta um. Men okkum tykist tað vera rætt og rímiligt, at einkarsöla verður tikin við öllum matvörum og útgerðarvörum og luksusvörum sum tubbakk, leikvörum, radiotólum og radiolutum, öllum el-lutum, öllum greiðum, ið verða nýttar til navigatión, skreytvörum. Men hvussu langt, ið verður farið, kemur til eina og hvörja tíð at standa á hóskandi húsarúmd og likindunum fyri at kunna reka handilin rationelt á kappingarförum grundarlagi.

Uppskot

frá

minnilutanum (J. H. Danbjörg og J. P. Davidsen):

Lögtingslög um landshandil fyri Föroyar.	Lagtingslov om landshandel for Færöerne.
§ 1.	§ 1.
Föroya lögting setur á stovn ein landshandil fyri Föroyar so skjótt sum landsstýrið heldur, at likindi eru til tess.	Saa hurtigt, som landsstyret synes det er muligt, opretter Færöernes lagting en landshandel.
§ 2.	§ 2.
Landshandilin rekur inn- og útflutningshandil, setur í heilsölu og kann, tá ið viðurskiftini tala fyri ti, selja í smásölu föroyskar vörur.	Denne landshandel driver ind- og udförselsforretninger, grosistvirksomhed og kan, naar forholdene taler derfor, drive detailhandel med forskellige varer.
§ 3.	§ 3.
Landshandilin kann handla við öllum vörum, sum stjóri og stjórn handilsins halda tað vera beint at handla við.	Denne landshandel kan drive handel med alle varer, som handelens direktör og bestyrelse synes er mest fordelagtige.
§ 4.	§ 4.
Landshandilin hevur rætt til einkarinnflytan og einkarsölu av vörum.	Denne landshandel har eneret til indförsel og til salg af varer. Bestemmelse om, hvilke varer,

Avgerð um, hvörjar vörur verða at falla inn undir einkarrætt landshandilsins, verður tikin av stjóra (stjórum) og stjórn handilsins.

§ 5.

At stjórna handlinum verður sett stjóri (stjórar) og 7 mannastjórn.

Stjórnin verður vald av lögtinginum, meðan stjórin verður valdur av stjórnini.

Stjórin setur starvsfólkið, um ikki stjórnin ynskir annað.

§ 6.

Lön stjórans verður áset av Föroya landsstýri.

§ 7.

Landsstýrið ger regingerð fyri stjóra og starvsfólk.

§ 8.

Landsstýrið fær í hendi at gera neyðugar fyrireikingar til figgjan av landshandlinum.

§ 9.

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

der falder ind under landshandelens eneret, afgöres af handelens direktör (direktörer) og bestyrelse.

§ 5.

Til at bestyre denne handel bliver der at ansætte direktör (direktörer) og at vælge en bestyrelse paa 7 medlemmer.

Bestyrelsen vælges af lagtinget, medens direktören udnævnes af bestyrelsen.

Direktören ansætter kontorpersonalet, saafremt bestyrelsen ikke önsker, at det skal være anderledes.

§ 6.

Direktörens lön fastsættes af Færöernes landsstyre.

§ 7.

Landsstyret udfærdiger regulativ for direktör og kontorpersonale.

§ 8.

Landsstyret bemyndiges til at foretage de nödvendige forberedelser til den finansielle baggrund for landshandelens oprettelse.

§ 9.

Denne lov træder i kraft straks.

2. viðgerð 26. apríl 1962.

Uppskot frá minnilutanum (J. P. Davidsen og J. H. Danbjörg) var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, J. Simonsen, J. P. Davidsen, D. Nolsöe, Fr. Hansen, P. M. Dam, Poul J. Olsen, J. Högnesen, S. Joensen, H. v. Högadalsá, H. Jespersen og Haldor Hansen.

Atkvöddu ikki: S. Petersen, M. Johannesen, N. Holm Jacobsen, Tr. Samuelsen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, H. Iversen, V. Nielsen, Kj. Mohr og K. Djurhuus.

Burtnerstaddir: Hilmar Petersen, P. Petersen, K. Wang, Håkun Djurhuus, Leon Joensen og J. F. Öregaard.

Uppskotið fall 14—0.

Uppskotið frá minnilutanum (H. Jespersen) var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, J. Simonsen, J. P. Davidsen, D. Nolsöe, Kj. Mohr, Fr. Hansen, P. M. Dam, Poul J. Olsen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Patursson, H. v. Högadalsá, H. Jespersen og Haldor Hansen.

Atkvöddu ikki: S. Petersen, M. Johannesen, Niels Holm Jacobsen, Tr. Samuelsen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, H. Iversen, V. Nielsen og K. Djurhuus.

Burturstaddir: H. Petersen, P. Petersen, K. Wang, H. Djurhuus, L. Joensen og J. F. Öregaard.

Uppskotið fall 15—0.

47. Áheitan til landsstýrið um skeið á sjómannsskúlanum

Ár 1962, 26. februar legði Kj. Mohr lögtingsmaður fram suljóðandi skriv:

Heitt verður á landsstýrið um at gera eitt stytri skeið, umleið 3 vikur, saman við stjóranum á sjómannsskúlanum fyri skiparar og stýrimenn á teimum nýggju skipunum til at læra teir at handfara tey tekniskú tólini, so sum radar, loran o.s.v., og at finna snáfrek við hjálp av instruktiónsbókum og samstundis læra at brúka instruktiónsbökur.

1. viðgerð 15. mars og 2. viðgerð 5. apríl 1962.

Samtykt 17—0.

---

48. Áheitan til landsstýrið um föroyskt mál hjá skipseftirlitinum

Ár 1962, 26. februar legði Kj. Mohr lögtingsmaður fram soljóðandi skriv:

Álagt verður landsstýrinum at fyriskipa, at Statens Skibstilsyn nýtir föroyskt mál til kunngerðir sínar og tilíkt, eins og skráseting, tjóðskaparbrövini og málibrövini eru á föroyskum.

1. viðgerð 15. mars og málið beint til tógarnevndina.

---

49. Dýping av Streyminum

Ár 1962, 28. februar legði S. Joensen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
lóg um dýping av Streyminum í Sundalagnum.

1. §

Í Streyminum í Sundalagnum verður siglingarrenna dýpkað so mikið, at stór för fáa sigt í gjögnum.

Landsverkfröðingiinum verður álagt at fáa könar verkfröðingar til at kanna botnin og til at gera fullfiggjaða ætlan um, hvussu spreingjast skal burtur, soleiðis at slík siglingarrenna fæst, og skal við hesi teknisku ætlan fylgja ætlan um hin peningaliga kostnað av dýpingini.

Tá henda kanning og tekniska og peningaliga ætlan er gjörd, verður málið aftur lagt fyri tingið, og skal hetta verða gjört ikki seinni enn 1. august 1962.

2. §

Henda lóg kemur í gildi heinan vegin.

Greinargerð

Málið um dýping av Streyminum hevur mangan verið til viðgerðar á Föroya lögtingi, uttan at nakað hevur verið gjört til tess at loysa tað. Í tingsetuni 1959 reisti Sigurður Joensen lögtingsmaður hetta mál og samtykti lögtingið at áleggja landsstýrinum at skipa so fyri, at landsverkfröðingsfirma kannaði möguleikarnar fyri gerð av siglingurrennu gjögnum Streymin. Landsstýrið skuldi so leggja málið aftur fyri tingið.

Eingin slík kanning, ið landsstýrinum varð álagt at skipa fyri, hevur verið gjörd. Enn minni hevur landsstýrið lagt málið aftur fyri tingið.

Hin vegin er nú í umbúnaði at byggja garð um Streymin og har við sleingja fyri siglingini.

Tað hevur almiklan týdning at fáa Streymin dýpkaðan so nógv, at stór skip fáa sigt um hann. Týdningurin fyri bygdirnar norðan og sunnan fyri Streymin eru eygsjónligar. Har næst hevur hetta mál landsgagnligan týdning yvirhövur - bæði fyri samgongumál og vinnulívsmál

landsins sum heild. Í Sundalagnum eru tá siglandi verður um Streymin hjá stórum skipum — allra bestu havnar- og vinnulívsmöguleikar.

Fara menn nú at steingja Streymin við garði millum Eysturoyar og Streymoyar, er hetta ikki bert brot á samtykt löglingsins í tingsetuni 1959, men kemur hetta har aftur at verða bygdunum í Sundalagnum og eisini hesum havnar- og vinnulívsmöguleikum landsins sum heild at stórum skaða.

Skoytt skal verða upp í, at verður Streymurin stongdur, vilja könir menn vera við, at hetta kemur at skaða sildaveiðina bæði í Sundalagnum og á Skálafjörðinum.

Til tess at stöðga hesi ætlan og til tess at fáa málið um dýping av Streyminum loyst, leggur tjóðveldisflokkurin fram lógaruppskot, har skilað verður til, at siglingarrennan skal dýpast so mikið, at stór för (skip) fáa siglt í gjögnum, at landsverkfröðingurinum verður álagt at fáa könar verkfröðingar til at kanna botnin og til at gera fullfiggjaða ætlan um, hvussu spreingjast skal burtur, soleiðis at slík siglingarrenna fæst, at gerast skal kostnaðarætlan fyri hesa dýping, at málið, tá henda kanning og tekniska peningaliga ætlan er gjörd, verður lagt aftur fyri fingið, og at hetta verður gjört ikki seinni enn 1. august í ár.

1. viðgerð 15. mars og 4. mai legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málið varð við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina, sum á ástaðnum hevur kannað málið saman við landsverkfröðinginum og sóknarstýrinum í Sunda sókn og öðrum skilamonnum har á staðnum.

Menn vóru á einum máli um, at besta ráðini vóru at spreingja burtur í bæði borð, soleiðis at siglingarrennan verður bein. Tá tað bert eru einar 100-150 metrar, ið siglingarrennan er ov trong og grunn, er tað ætlandi ein yvirkomilig uppgáva, her er talan um.

Nevndin mælir tí tinginum til at samtykkja uppskotið.

2. viðgerð 5. og 3. viðgerð 7. mai 1962.

Uppskotið samtykt 21—0.

50. Uppskot til samtyktar um Leiv Össursson

Ár 1962, 2. mars legði Kj. Mohr lögtingsmaður fram soljóðandi

Nú trolarin 'Leivur Össursson» er lýstur til tvangsölu og so statt möguleiki er fyri, at trolarin fer út av Tvöroyri — ja eintá seldur út av landinum — vil eg Föroya Framburðsflokks vegna seta hetta uppskot fram til samtyktar.

Uppskot

Lögtingið heimilar landsstýrið at keypa trolaran «Leivur Össursson» fyri sjópantirætin og síðani taka upp samráðing við realkreditt og fiskaríbankan um gjaldan av peninginum og taka upp samráðingar við annað felag, ið átekur sær raksturin av trolaranum.

1. viðgerð 12. mars (smbr. tingmál nr. 53/1961).

---

51. Telefonsambandið í Suðuroy

Ár 1962, 1. mars legði Hemming Jespersen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Föroya lögting áleggur telefonverkinum beinan vegin at freunja tær ábötur á telefonsambandinum í Suðuroy, sum eftir byggiætlanini 1959-1964 lougu nú skuldu hava verið settar í verk, t. e.:

1. 6 pör luftkaðal Tvöroyri -Vág
2. 40 pör sjókaðal yvir Tvöroyrarfjörð.

Somuleiðis verður telefonverkinum álagt at fyrireika byggiætlanina fyri 1963 í so góðari tíð, at farið kann verða undir hesar ábötur í tí árinum, t. e. at leggja 40 pör 0,6 mm kaðal frá Tvöroyrar telefonstöð til Froðbæar og 30 pör 0,6 mm kaðal frá Froðbæ niðan á radiostöðina á Nakki, og viðkan av VHF-radiotelefonsambandinum Tórshavn-Tvöroyri við 8 kanalum.

Greinargerð

Telefonsambandið í Suðuroy hevur leingi verið í ringum standi — og er enn. Í 1959 gjørdi telefonverkið byggiætlan fyri árini 1959—61.

Eftir hesi ætlan skuldi verið liðugt í 1960 at leggja luftkaðal Tvöroyri-Vág og eisini at leggja sjókaðal yvir Tvöroyrarfjörð, men er hvörki av hesum gjört enn.

Hesar ábötur hava stóran týdning fyri telefonsambandið, bæði millum bygdirnar í Suðuroy og fyri telefonsambandið hjá teim syðru bygdunum norður eftir.

Her verður tí mælt til, at hesar ábötur nú verða settar í verk beinan vegin.

Eftir ætlanini frá 1959 skal í 1963 leggjast kaðal frá Tvöroyri til Froðbæar og frá Froðbæ niðan á Nakk. Eisini skal hetta árið VHF-radiotelefonsambandið Tvöroyri-Tórshavn viðkast við 8 kanalum.

Hesar ábötur hava stóran týdning fyri alt telefonsambandið frá Suðuroy og norður eftir.

Tað má tí haldast vera rætt, at áleggja telefonverkinum at fyrireika hesa bygging í so góðari tíð, at byggingin verður liðug eftir ætlan, t. e. í 1963.

1. viðgerð 6. og 2. viðgerð 26. mars 1963.
Uppskotið samtykt 21—0.

52. Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin

Ár 1962, 2. mars legði N. Winther Poulsen landsstýrismaður fram sóljóðandi

Uppskot

til

fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin fyri fíggjarárið 1962/63.

Inntøkur:	rokniskapur 1961/62	ætlan 1962/63
1) endurgjald fyri tiggjund	7.800,	7.800,—
2) studningur úr landskassanum	90.000,—	90.000, —
3) ogn pr. 1/4 1961 +	74,38	
	97.725,62	97.800,

Útreiðslur:		
A. vanligar umvælingar av kirkjum 20/2	65.594,54	65.000,—
B. kirkjugarðar	0	10.000, -
C. prestaflutningur	773,82	12.500, -
D. brunatrygging	9.226,40	5.500, —
E. studningur til nýggjar kirkjur	0	0
F. ymist (smbr. undir D)	0	2.500,
G. ætlað ogn pr. 31/3 1962	22.130,78	2.300,
	97.725,—	97.800,—

Viðmerkingar:

ad. A: vanligar umvælingar:

1958/59	11.700 kr.
1959/60	71.364 kr.
1960/61	63.841 kr.

Miðal 59.000 kr.

ad B: kirkjugarðar:

Nakrir kirkjugarðar eru í gerð m. a. í Klaksvík og Funningsfirði, men ongin ætlan um longd fyriliggur.

ad C: Prestaflutningur:

Landskassans partur í studninginum verður ikki rindaður fyrr enn seinast í figgjarárinum. Tað sum kemur til útreiðslu í árinum eru útreiðslur av kirkjusýnum o. l.. Skilað verður til, at prestaflutningurin verður settur nakað upp eftir umsókn frá prestunum. Tessvegna er nakað lagt uppfyri.

1. viðgerð 15. mars og 2. april legði kirkjunevndin fram soljóðandi

Álit

Málið var lagt fram av landsstýrinum 2. mars 1962 og beint til viðgerðar í nevndini 15. mars aftaná 1. viðgerð.

Aftaná at nevndin hevur fingið málið, hevur nevndin kannað málið nærri og fingið upplýsingar um at törvur er á hækking orsakað av, at tað eru komnar veitingar aftrat, serliga viðvíkjandi umvæling av kirkjum og studning til nýggjar kirkjur.

Á sínum uppskoti hevur landsstýrið sett kr. 65.000,00 til vanligar umvælingar av kirkjum. Av tí at nevndini er kunnugt, at tað eru umsóknir um störri umvælingar, verður mælt til, at henda upphædd verður hækkað til kr. 100.000. Til umvæling av gomlu Mariukirkjuni í Kirkjubö verður mælt til at seta kr. 16.000,00 av um árið í 5 ár. Henda kirkja skal hava eina umfatandi umvæling, sum verður ætlað at kosta umleið kr. 250.000,00; men av tí at henda umvæling m. a. eisini verður gjörd fyri at föra kirkjuna aftur í tann gamla stílin, er hetta minni ein kirkjuligur enn ein kulturellur og forminnisligur spurningur. Tí eru eisini útvegir gjördir fyri at fáa henda pening á annan hátt nevnliga soleiðis:

Studningur frá lögtingi	kr.	90.000,00
Studningur frá stati	kr.	125.000,00
Gávur frá ymsum stovnum o. ö.	kr.	35.000,00
Ialt	kr.	250.000,00

Til nýggjar kirkjur mælir nevndin til at settar verða kr. 20.000, av í 5 ár til Klakksvíkar nýggju kirkju, tó treytað av, at teknningarnar verða góðkendur av kirkjustjórnini. Frá kirkjustjórnini er mælt til at lata kr. 100.000,00 í studningi.

Somuleiðis verður mælt til at hækka studningin til kirkjugarðar við

kr. 15.000,00, av ti at studningurin til gerð av kirkjugörðum ætlandi verður hækkaður. Samhært reglugerð er studningurin nú kr. 30,00 pr. m. fyri betongerð og kr. 45,00 pr. m. fyri laðaðan grótgarð, men er hesin studningur, ið áseltur varð í 1951, heldur lágur í mun til prislagið í dag.

Nevndin setur ti fram hetta

broytingaruppskot:

til uppskot landsstýrisins:

Undir Inntökur: 2) (ætlan 1962/63) verða ístaðin fyri «90.000,00» settar «kr. 160.000,00,» og raðtölini tilsvarandi hækkaði.

Undir Útreiðslur: A: verður ístaðin fyri «65.000,» sett «100.000.» (heruv kr. 16.000,— til Kirkjuböar kirkju).

B. verður ístaðin fyri «10.000» sett ..... «25.000»

E. verður ístaðin fyri «0» sett ..... «20.000»

og raðtölini tilsvarandi broytt.

2. viðverð 12. april 1962.

Broytingaruppskot frá nevndini samtykt 25—0.

Landsstýrisins uppskot so broytt samtykt 26—0.

---

53. Yvirtöka av trolaranum Leivur Össursson

Ár 1962, 7. mars legði varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslög um, at landskassin yvirtekur trolaran «Leivur Össursson».

lagtingslov om, at landskassen overtager trawleren «Leivur Össursson».

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at keypa og reka trolaran «Leivur Össursson», herundir at taka moti teimum lánum, ið yvirtöka og rakstur krevja.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til pan landskassens vegne at köbe og drive trawleren «Leivur Össursson», og i denne forbindelse at optage de laan, som overtagelsen og driften forudsætter.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Eftir lögtingslóg nr. 16, 7. marts 1957, lat landsstýrið byggja tríggjar trolarar á skipasmiðjuni Estaleiros do Viana do Castelo, Viana do Castelo í Portugal. Teir tríggir trolararnir «Leivur Össursson», «Olavur Halgi» og «Vágbingur» vóru yvirtiknir allir í 1959 og siðani seldir ávikavist til p/f Suðuroyar norðara trolarafelag, Tvöroyri, p/f Fuglafjarðar trolarafelag, Fuglafirði og p/f Rútafelli, Vági.

Sölupeningurin var fyri hvönn 6.200.000 kr.

«Leivur Össursson» 791.74 br. reg. tons til stöddar var handaður landsstýrinum frá skipasmiðjuni í mai 1959 og seldur felagnum pr. 3. november sama árið. Tíðarskeiðið millum var trolarin rikin fyri landskassans rokning, og gjördi hann ein saltfiskatúr og ein isfiskatúr, ein part av tíðini frá seinast í august til oktober, lá hann tó í Köbenhavn og fekk ymsar umvælingar serliga uppá trolspælið.

Í februar/marts fekk trolarin útskift vindeyguni á brúnni við aluminiumsvindeygur, sama slag sum hinir báðir hövdu, tey hann hevði vóru hildin at vera ónýtilig og samstundis fekk hann stórumvæling av fiskalastini. Landskassin bar allan kostnaðin 137.218,26 kr., heruppi í lön og vistir til vaktarmanning.

Trolarin kostaði landinum at byggja	6.579.226,82
(uppi í hesum tali umvælingarkostnaðurin v. m. í Köbenhavn 99.226,14 kr.)	
og var hann sum nevnt seldur fyri	6.200.000,00
Tapið við söluni (sum er avskrivað) var so statt	379.226,82

Keypspeningurin 6.200,00 kr. var fingin soleiðis:

1. prioritetur Realkreditstovnurin 50 %, 3.100.000 kr., útgoldið	2.993.454,12
2. og 3. prioritetur Fiskarímálaráðið og Fiskaríbankin tils. 15. %, 930.000 kr., útgoldið	920.331,07

4. prioritetur, landskassin, studningslán 20 %	1.240.000,00
Eginpeningur	550.000,00
Ansvarligur innskotspeningur frá landskassanum	70.000,00
Restlán frá landskassanum svarandi til kursmum og irestandi 5 %	426.214,81
	6.200.000,00

Annars hevur landskassin hesi kröv móti felagnum:

Tilskrivað renta av pengum, landskassin hevur lagt út fyribils til lánini frá Realkreditstovninum og ríkisstýrinum eru fingin av restláninum tilsamans		159.095,48
Heimsiglingarkostnaður		111.850,81
Lagt út sum veðhaldari:		
Fyri útgerðarlán eftir lögtingslóg nr. 6, 4. marts 1959, fult afturgoldin nú	163.841,80	
Fyri lán eftir lögtingslóg nr. 16, 7. marts 1957 til rindan av mai termin 1960 til Realkreditstovnin	34.200,34	
Fyri lán eftir löglingslóg nr. 24, 16. mai 1961 til rindan av mai termin 1961 til Realkreditstovnin	16.068,29	214.110,43
		325.961,21
Mótkrav hevur felagið frá ti tíðini landskassin hevði raksturin av trolaranum og fyri ymisk brek, av hesum hevur landsstýrið undir treytum góðkent at gjalda		251.902,71
Eftir til landskassan		74.058,53

«Leivur Össursson» er nú lýstur til tvingsulssölu 12. marts 1962. Um henda tvingslusöla fær tað úrslit, at ikki verður boðið inn í prioritet landskassans, so verður tap hansara av trolaranum hetta:

Avskrivað er:		
Tapið við söluna	379.226,82	
Umvælingin í Tórshavn	137.218,26	516.445,08

At avskriva:		
Restlánið	126.214,81	
Ansvarligur innskotspeningur	70.000,00	
Tilskrivað renta	159.095,48	
Munur millum heimsiglingarkostnað og útlagt sum veðhaldari og mótkrav	74.058,53	730.368,82
Heraftrat er landskassin veðhaldari fyri terminslán tilsamans, sum felagið ikki er fört at gjalda ,umfram rentur		373.125,00
Tilsamans		1.619.938,90

Heraftrat verður landskassastudningurin at avskriva, eftir eru 1.116.000 kr.

Nú er spurningurin, um landskassin skal geva boð á tvingsulssøluni. Upplýst er, at sjópantið í trolaranum er um 58.000 kr., og er hetta frá túrinum frammanundan seinasta túrinum, ið byrjaði í november 1961.

Realkreditstovnurin hevur gjört figgjartøku fyri november termin 1961. Heraftrat skyldar felagið terminsgjøld til fiskimálaráðið og til fiskaríbankan. Terminsskuldin er henda:

Realkreditstovnurin:	
Avdráttur	155.000,00
Renta	88.737,50
Heraftrat morarenta og renta síðan 1/11 1961.	
Fiskimálaráðið:	
Avdráttur	83.300,00
Renta	2.246,96
Heraftrat morarenta v. m.	
Fiskaríbankin:	
Avdráttur	3.240,00
Renta	2.816,61
Heraftrat morarenta v. m.	

Tá ið terminirnar eru goldnar, eru restlánini ávikavist 2.480.000 kr., 791.687,50 kr. og 93.760 kr.

Landsstýrið heldur tað ikki vera rætt, at hesin trolarin verður seldur út av landinum, so leingi skipstrot enn er her. Fyri framtíðan lánveiting frá Realkreditstovninum og frá Fiskaribankanum er tað av týdningi, at hesir stovnar ikki koma undir tap við hesi tvingsulssølu.

Annars verður vist til «frágreiðing um «Portugalstrolararnar»» frá landsstýrinum dagfest 26. april 1961 sent lögtinginum.

1. viðgerð 12. mars og 16. s. m. legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málini vórðu framlögd ávikavist 1. og 7. marts 1962. Samtykt varð at viðgera tey undir einum, og undir 1. viðgerð varð samtykt at beina tey í figgjarnevndina. Nevndin hevur býtt seg í ein meiralutu og tveir minnilutar.

Meiralutin (Andr. Djurhuus, Hans Iversen, S. Petersen og J. Fr. Øregaard) tekur undir í uppskoti landsstýrisins, at landsstýrið fær heimild landskassans vegna at keypa og reka trolarin «Leivur Óssursson» bermdir at taka imóti teimum lánum, ið yvirtøkan og raksturin krevja, soleiðis at báturin kann koma í rakstur beinan vegin. Tó heldur meiralutin, at fann møguleiki eigur eisini at vera, um hóskandi boð fæst, at trolarin kann seljast, tó eigur hetta at verða gjört saman við figgjarnevndini.

Lagt skal vera aftrat, at figgjarnevndin hevur samráðst við realkreditstovnin um sölu av bátinum og frá honum fingið at vita, at um landskassin skuldi selt trolarin, so krevur stovnurin, at landskassin veðheldur fyri tí láni frá stovnunum, ið verður verandi í bátinum, og leggur stovnurin aftrat, at somu støðu hevur fiskimálaráðið og fiskarihankin.

Minnilutin (Hákun Djurhuus) fører fram:

Tá trolarin, so vítt okkum kunnugt, onga leysa skuld hevur, heldur fólkaflokkurin tað vera vert at kanna, um tað ikki eru møguleikar fyri at sanera bátin, áðrenn avgerð verður tikin um at lata hann fara til tvangssölu, alt við tí fyri eyga, at hann kann verða verandi á Tvøroyri, so sum upprunaliga ætlanin var við hesum skipi.

Tað er so, at høvuðspartacigarin í Suðuroyar Norðara Trolarafelag er Froðbiar sóknar kommuna við 100.000 kr. í partapeningi, og haraftarat hevur Føroya lögting sum ansvarligan innskotskapital 70.000 kr. Tað skuldi so statt hørið til at brøytt viðtøkur og stjórnarlag felagsins, soleiðis sum hildið varð neyðugt, fyri at felagið kann halda fram, og kunnu hesar broytingar gerast á aðalfundi. Hvørjar broytingarnar skulu vera, og hvussu stórur kapitalur skal tilførast felagnum, kann ikki sigast greiniliga uttan nærri kánning. Hetta man undir øllum tunstøðum vera

tað biligasta hjá landskassanum. Tað er kanska eisini möguligt at tekna av nýggjum nakað av partapeningi í Froðbiar sókn.

Okkara uppskot at greiða hetta mál á forsvarligan hátt er ein saneering av Suðuroyar Norðara Trolarafelag soleiðis, at gamli partapeningurin verður niðurskrivaður til 1 %. Landskassin setur terminsgjöldini — umleið 400.000 kr. — sum nýggjan partapening í felagið og samstundis verður roynt at tekna mest möguligt av nýggjum partapeningi, sum kann nýtast sum rakstrarpeningur. Tann niðurskrivaði partapeningurin kann seinni uppskrivast aftur, um umstöðurnar verða til tess.

Landskassin má avskriva 1.103.493,82 kr. samtbæri framlöguskriv síðu 2 niðast, meðan restin av teimum föstu prioritetunum verða standandi. Verður restin av studningslánunum ikki roknað við, verða lánini í skipinum aftaná saneringina 3.365.117,50 kr. sum trolarin má haldast at kunna forrenta og avskriva.

Um so er, at saneering ikki kann fáast í lag, og löglingið yvirtekur bátin, eigur báturin at verða boðin út til sölu í samráð við figgjarnevndina.

Hin minnilutin (Hemming Jespersen og Erlendur Patursson) setur helst uppskot fram seinni.

Uppskot
frá

meiralutanum (Andr. Djurhuus, Hans Iversen, S. Petersen og J. Fr Öregaard).

Sum nýtt stk. 2, § 1, í uppskoti landsstýrisins verður sett:

«Eisini verður landsstýrinum heimilt saman við figgjarnevndini at selja trolaran.»

«Endvidere bemyndiges landsstyret til sammen med finansudvalget at afhænde trawleren.»

Uppskot
frá

minnilutanum (Hákun Djurhuus):

I fyrstu syftu:

Roynt verður at sanera Suðuroyar Norðara Trolarafelag samsvarandi tí í álitinum framförda.

I aðru syftu:

Í staðin fyri § 1 í landsstýrisins uppskoti verður sett:

«Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at keypa og selja trolaran «Leivur Óssurson» í samráð við fíggjarnevndina og yvirtaka tey lán, ið standa í honum.»

«Landsstyret bemyndiges til paa landsstyrets vegne at köbe og sælge trawleren «Leivur Óssurson» efter forhandling med budgetudvalget og overtager de laan, der staar i fartöjet.»

Formaðurin legði fram soljóðandi minnilutaálit frá E. Patursson og H. Jespersen:

Stundir hava ikki verið til at geva gjölliga skrivliga frágreiðing í hesum máli, og hevur ti minnilutin valt at bera fram sjónarmið sini við 2. viðgerð í tinginum.

Frá I/f Samvinnufelagi fiskimanna hevur fíggjarnevndin fingið hetta skriv:

«Í spurninginum um rakstur av omanfyri nevnda trolara í framtíðini loyva vit okkum at seta fram hetta tilboð:

Tá landsstýrið hevur keypt bátin á tvingsilsuppboðssöluni keypa vit bátin frá landsstýrinum fyri tey restlán, sum standa í bátinum, og sum ikki eru fallin til gjaldingar, og sum í omanfyri nevnda lögtingsmáli eru uppgjörd soleiðis:

Realkreditstovnurin	2.480.000,00
Fiskimálaráðið	791.687,50
Fiskaribankin	93.760,00
Tilsamans	3.365.447,50

Tá treyta vit okkum:

1. at báturin verður handaður okkum ístandsettur, soleiðis at eingi klassakröv standa eftir ógjörd, og annars klárar til at fara í vinnu.
2. at báturin verður handaður okkum leysur av öllum sjóveðtryggjaðum krövum, sum nú hefta bátin.
3. at vit kunnu taka við omanfyri nevndu prioritetslánum, tilsamans kr. 3.365.447,50.
4. at nevndu lán verða avdráttarfri til komandi november og desembor terminir. Men at renta frá yvirtökudegnum fellur til gjaldingar í mai og juni termin.

Afturímóti binda vit okkum til, at báturin siglur út frá Tvöroyri.

Hetta tilboð er givið við fi fyrivarni, at nevnd okkara, sum skal viðgera málið á fundi í morgin, góðtekur tilboðið.»

Somuleiðis hevur fíggjarnevndin havt til viðgerðar hetta skriv frá Færöernes realkreditinstitut til Föroya landsstýri:

«Við hesum verður váttað, at vit pr. telefon hava sagt Föroya landsstýri frá, at um landsstýrið á auktiónini keypir trolaran Leivur Óssursson og selur hann aftur til mann ella felag, vil Færöernes Realkreditinstitut krevja landskassagaranti fyri, at terminsgjöld í framtiðini verða goldin rættstundis.»

Minnilutin setur fram hetta uppskot:

Uppskot

til

lög um keyp, rekstur og sölu av trolaranum Leiv Óssurssyni.

1. §

Lögtingið velur serstaka 5-manna millumlinganevnd, sum fyri landskassans rokning og við ábyrgd mótvegis lögtinginum verður álagt at keypa og selja trolaran Leiv Óssursson.

Í tí millumbili, sum gongur frá keypi til sölu, verður hesi nevnd, við ábyrgd mótvegis lögtinginum og fyri landskassans rokning, álagt, at fáa trolaran í rekstur skjótast gjörligt, at reka hann á forsvarligan hátt og út frá Tvöroyri.

§ 2.

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

2. viðgerð 16. mars.

Minnilutauppskotið frá E. Patursson og H. Jespersen var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: N. Holm Jacobsen, J. Simonsen, Kj. Mohr, J. Högnesen, Poul J. Djurhuus, E. Patursson, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, J. H. Dambjörg, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, H. Petersen, J. P. Davidsen, H. Iversen,

D. Nolsöe, V. Nielsen, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen, J. F. Öregaard.
Burturstaddir: Jens Chr. Olsen og H. J. Ellingsgaard.

Uppskotið fall 8—0.

Uppskot frá minnilutanum (H. Djurhuus) var sett undir atkvöðu við navnakalli:

Ja atkvöddu: P. Petersen, Niels H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, V. Nielsen, Kj. Mohr, J. Högnesen, Poul J. Djurhuus, E. Paturssoa, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.
Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, H. Petersen, J. Simonsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen, H. Hansen og J. F. Öregaard.
Burturstaddir: Jens Chr. Olsen og H. J. Ellingagaard.

Uppskotið fall 11—0.

Uppskot frá minnilutanum (H. Djurhuus) í 2. syftu var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, V. Nielsen og Kj. Mohr.
Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, H. Petersen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, K. Djurhuus, P. M. Dam, P. J. Olsen, H. Hansen og J. F. Öregaard.
Nei atkvöddu: J. Simonsen, J. Högnesen, P. J. Djurhuus, E. Paturssoa, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.
Burturstaddir: Jens Chr. Olsen og H. J. Ellingsgaard.

Uppskotið fall 6—6.

Broytingaruppskot frá meirahlutanum (A. Djurhuus o. fl.) til § 1 var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, H. Petersen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, V.

Nielsen, Kj. Mohr, K. Djurhuus, P. M. Dam, P. J. Olsen, H. Hansen og J. F. Óregaard.

Nei atkvöddu: J. Simonsen, J. Högnesen, P. J. Djurhuus, E. Paturssen, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: P. Petersen og Niels H. Jacobsen.

Burturstaddir: Jens Chr. Olsen og H. J. Ellingsgaard.

Broytingaruppskotið samtykt 20—6.
§ 1 so broytt samtykt 17—6.

3. viðgerð 16. mars 1962.
Landsstýrisins uppskot so broytt samtykt 18—0.

---

54. Navnalóggávan

Ár 1962, 7. mars legði varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um nevnd viðvíkjandi navnalóggávuni.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt at seta 3 mannanevnd at eftirkanna navnalóggávuna og geva frágreiðing og uppskot til broytingar.

§ 2.

Tær útreiðslur sum standast av nevndararbeiðnum verða at rinda úr landskassanum.

lagtingslov om udvalg vedrörende navnelovgivningen.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at nedsætte et 3 mands udvalg til revision af navnelovgivningen og afgive betænkning og forslag til ændringer.

§ 2.

Udgifterne i forbindelse med udvalgets virksomhed afholdes af landskassen.

§ 3.

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Eftir § 20 í lög nr. 140 frá 17. mai 1961 um persónnövn kann lögin setast í gildi í Föroyum við kgl. fyriskipan.

Undir viðgerðini av lögini helt landsstýrið, at lögin serliga í spurningunum um broyting í ætturnövnum eigur ikki at fáa gildi í Föroyum sum hon er.

Tessvegna er lögin broylt soleiðis, at hon kann setast í gildi í Föroyum við kgl. fyriskipan við törvandi broytingum.

Við tað, at tað verður hildið at vera nóg so stórt arbeiði at leggja á eina tingnevnd at fara lóggávuna igjögnum, hevur landsstýrið hildið tað verið best at sett niður nevnd at geva frágreiðing og mögulígt uppskot til broytingar og setur fram uppskot samsvarandi.

Eftir landsstýrisins ætlan er navnalóggávan ríkismál.

Serprent av lögini liggja við sum skjal.

1. viðgerð 13. og 26. mars legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt málið fyri tingið.

Lóg nr. 140 frá 17. mai 1961 um persónnövn kann setast í gildi í Föroyum við kgl. fyriskipan við törvandi broytingum, og setur landsstýrið ti uppskot fram til lögtingslóg um at seta 3 mannanevnd at eftirkanna navnalóggávuna og geva frágreiðing og uppskot til broytingar. Landsstýrið setur nevndina.

Málið er beint í lógarnevndina, sum hevur viðgjört málið.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg sundur í ein meiriluta og ein minniluta.

Minnilutin (Hanus við Högadalsá, ið mötti fyri Sigurð Joensen, og Poul Petersen) setur onki uppskot fram í hesum máli, men vísir til sína stöðu í lögtingsmáli nr. 56/1961: Föroysk navnalóg.

Meirilutin (Sámal Petersen, Trygvi Samuelsen og J. Fr. Øregaard) mælir tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við fylgjandi broyting:

Í § 1 in fine verður sett aftaná «broytingar» í föroysku tekstini: «á Ólavsökutingi 1963» og aftaná «ændringer» í donsku tekstini «paa Olajtinget 1963».

2. viðgerð 27. mars og 3. viðgerð 26. april 1962.

Landsstýrisins uppskot samtykt 16 0.

---

55. Telefonsambandið í Suðuroy, Sandoy og Skúvoy

Ár 1962, 6. mars legði lögmaður fram sotjóðandi skriv:

Tjóðveldisflokkurin hevur við lögtingsmonnunum Erlendi Paturssyni og Hemming Jesperssyni borið á ting tvinni mál telefonini í Suðuroy, Sandoy og Skúvoy viðvikjandi.

Spurningarnir, uppskotini nerta við, eru umsitingarspurningar við tað, at lögtingssamtyktir longu liggja aftanfyri teir. Men hóast teir eru umsitingarspurningar hava hvörki Erlendur Paturssonur ella Hemming Jesperseu verið hjá umsitingini, telefonstjóranum ella landsstýrismanninum, ið hevur við málið at gera. Um teir hövdu verið hjá umsitingini, vildu teir haft fingið at vita, at umsitingin, telefonstjórin í fyrsta lagi, er við at gera tær ábötur og meira aftrat, ið talan er um.

Til lýsing av málinum, hvussu ið tey liggja, verða her upp aftur tikin skriv frá telefonverkstjóranum júst umröddu spurningum viðvikjandi:

«Viðvikjandi telefonlinjuni miltum Vág og Tvöroyri.

Í brævi dagfest 16. í hesum visa tygum til bræv, tygum hava fingið frá harra J. Danbjörg, lögtingsmanni, har hann kærir um, hvussu ringt er at koma fram við telefonsamtalum í Suðuroy, ti bert 3 linjur eru mill-

um Vág og Tvöroyri. Sum sagt frá til fygum í skrivi dagfest 3. í hesum viðvíkjandi kæru um telefonviðurskiftini í Porkeri, eru 3 linjur alt ov lítið til samband millum sunnava partin av Suðuroynni við meira enn 3000 fólkum, herav 170 felagar, og hin partin av Föroyum. Í framlíðaraetlan telefonverksins um útbygging av linjum er sambandið Vág-Tvöroyri eitt tað, sum liggur næst fyri. Endalig ætlan viðvíkjandi viðkan av hesum linjum verður gjörd nú í vetur, so farið kann verða undir arbeiðið komandi summar. Til hetta verður gjört mugu fólk geva tol, stöðirnar gera sítt besta fyri at fáa trafikkin avgreiddan, men avmarkað er hvussu nógv kann fáast gjögnum 3 linjur, bæði av innan og uttanoyggja samtalum, telegramm og uttanlandssamtalum.

Hval viðvíkir tí svari harra Hans Hammer sigur seg hava fingið frá einum telefonmanni «at lögtingsmenninir fyri Suðuroynna hava skuldina fyri, at ikki fleiri linjur eru til taks», so er tað hugsandi, at hetta sipar til, at so long tíð gekk frá tí lógaruppskotið frá landsstýrinum um lániheimild til telefonverkið, tann heimild sum kundi seta omanevnda arbeiði í gongd, var lagt fyri, og til lögtingið viðtók lógina. Telefonverksins fólk, sum arbeiða í markini, standa oftast fyrst fyri skuli, tá kæra verður um ring telefonviðurskiftir.»

«Viðvíkjandi VHF-radiotelefon til Skúvoy.

Sambart telefonliga avtalu í dag verður við hesum sent fygum avrit av skrivi sent 1. 2. h. á. til sóknarstýrið fyri Skúvoyar- og Dimunar kommunu viðvíkjandi omau nevnda evni.»

«Viðvíkjandi VHF-radiotelefon til Skúvoy.

Í skrivi dagfest 16.1.1962 vísa fygum til at í samröðu við linir av sóknarstýrinum fyri 2 árum síðan var sagt frá, at telefonverkið hevði VHF-radiotól, ið ætlan var at seta upp í Skúvoy, so skjótt 220 V veksilstreymur var at fáa har. Sagt var eisini, at telefonverkið ætlaði at keypa nakrar smáar motorar, sum kundu geva 220 V veksilstreym, og at ein av hesum kundi setast upp í Skúvoy, væntandi um mars-apríl 1960, inntil bygdin fekk veksilstreym.

Tað kom nú at liggja soleiðis fyri, at telefonverkið ikki fekk ta væntaðu lániheimildina frá lögtinginum fyrr enn í august 1961, og kundu tí hesir motorar eins og annað tilfar ikki keypast fyrr enn peningur var útvegaður. Motorarnir eru tí ikki komnir enn.

Í fygara skrivi verður sagt frá, at bygdin fæe veksilstreym síðst í januar 1962. Telefonverkið setti tí heimanvegin radiodeildina til at gjögnumganga tólini og gera fyrireikingar til at seta tey og antennur

upp. Um alt gongur sum ætlað vil VHF-radiotelefonin til Skúvoy kunna vera í brúk til 1. marts í ár.»

«Viðvíkjandi 1: telefonsambandinum til og frá Sandoy og 2: innanbýggja Skálavík-Sand.

1: Til tygara fyrispurning, um hvussu útlitið er fyri betri telefonsamband millum Tórshavn og Sandoy, eri eg nú förur fyri at svara tygum, at tilboð sum kann góðtakast er komið frá «Storno» uppá eitt VHF-radiotelefonsamband CQF 100, eins og tey ið eru í brúk til Klaksvík, Tvöroyri og Vágoy. Tólini kunna verða her í september, um leveringstíðin verður yvirhildin, og kann so roknast við, at tey kunna vera í drift í oktober-november í ár. Radiotólini hava möguleika til at kunna avgreiða upp til 24 samtalur ísenn yvir sama sendara og móttakara. Tilboðið frá «Philips» Holland uppá berifrekvensútstýrið er ikki komið enn, men eg rokni við, at tólini kunna vera her samstundis við radiotólunum. Berafrekvensútstýrið verður at byrja við útgjört til 4 kanalir, men kann útbyggjast, tá förvur verður til tess.

Tá tað nýggja sambandið verður sett upp, verður ein ella tvær kanalir settar inn á nummar á autoamtstöðini í Tórshavn, soleiðis at stöðin á Sandi kann snara seg beinleiðis inn til felagarnar í Tórshavn, eins og hinar stöðirnar við tílíkum VHF-sambandi kunna tað. Sostatt skuldi Sandoyggin fingið eitt gott og álítandi samband til og frá Tórshavn.

2: Viðvíkjandi telefonavgreiðsluni í Skálavík og millum Skálavík og Sand, so er millum Skálavík og Sand 2 linjur, harav tann eina er sett í samband við tann kommunala felagan, t.v.s. tann telefonin sum tey, ið ikki eru felagar, kunna ringja og verða boðsend frá. Saman við tí kommunala felaganum er ein vanligur felagi sum partstelefon á hesi linju. Hin linjan er sett í samband við ein hálvautomatiskan vekslara við 10 felögum. Innan- og uttanbýggjasamtalur frá hesum vekslara verða avgreiddar av telefonstöðini á Sandi. Hesin vekslari er soleiðis innrættaður, at um uttanbýggjasamtala gongur, t.v.s. at linjan er bundin, so fáa felagarnir, um teir ringja fyri at biðja um innan- ella uttanbýggjasamtalu, bundnan tóna og mugu leggja mikrotelefonina á aftur, vekslarin goymir so teirra uppkall, og so skjótt linjan er leys, gevur hann ringing til stöðina fyri at siga frá, at felagi hevur ringt. Stöðin ketur so, við at ringja, inn til tann felagan, sum er fyrst í köini», tí um fleiri hava ringt, meðan linjan hevur verið bundin, verða teir settir í «kö». Um nú tann, ið stendur sum nr. 2 í «köini», ótolnasl og ringir einaferð aftrat, so ringir hann av og fer burturúr «köini». Ringir hann so aftur seinari og linjan enn er bundin t. d. við at nr. 1 ella 2 í «köini» verða avgreiddar, kemur

hann inn aftur í «kö», men nú sum tann seinasti. Hendan feilin, at ringja upp aftur meðan tey eru stillaði í «kö», gera felagar í hálvautomatiskum vekslarum ofta og geva so avgreiðsluni skuldina fyri, at tey ikki verða avgreidd. Eisini kann henda, at felagar, tá samtala er lokin, ikki ringja av, og so statt binda vekslaran, so aðrir ikki koma framat.

Nakað annað er, at í einari bygd sum Skálavík, har felagarnir liggja so spjaddir og tí hava nógvan innanbýggja trafikk, er ein hálvautomatiskur vekslari ikki förur fyri skjótt at avgreiða uppkallini, tí alt má ganga eftir somu linju. Telefonverkið fer tí, nú tað er figgjarliga fört fyri tí, at seta upp ein heilautomatiskan vekslara, sum kann avgreiða innanbýggjasamtalur, uttan Sand kemur upp í millum, og uttan at binda linjurnar millum Skálavík og Sand. Tann kommunali felagin verður tá eisini á vekslarnum, og báðar linjurnar til Sands, so allir felagar fáa tveir möguleikar til uttanbýggjasamtalur í staðin fyri ein, sum nú er. Hesin heilautomatiski vekslarin krevur, at 220 v veksilstreymur er tökur, og at hús verður bygt til hann. 220 v veksilstreymur finnst ikki í Skálavík, men har er eitt privat el-verk við 220 v. javnstreymi. Möguleiki er fyri, at telefonverkið kann fáa streym frá hesum verki og gera hann til veksilstreym. Farið verður eisini undir at samráðast við kommununa um bygging av húsi. Fyriuttan hetta verður eisini nakað av kaðalarbeiði at gera. Ætlanin er gjörd. Um leveringstíðirnar verða yvirhildnar, vil vekslarin kunna vera í drift til heystar.»

«Eftir tygara áheitan verður við hesum givið ummæli til uppskot til samtyktar um telefonsambandið í Suðuroy lag fram á Föroya lögtingi 1. marts 1962 av harra Hemming Jespersen, lögtingsmanni.

Við nevnda uppskoti heitir harra Hemming Jespersen, lögtingsmaður á Föroya lögting um at áleggja telefonverkinum beinan vegin at fremja tær áhöltur á telefonsambandinum í Suðuroy, sum eftir byggiætlanini 1959-1964 longu nú skuldi hava verið settar í verk, t. e.

1. 6 pör luftkaðal Tvöroyri—Vág.
2. 40 pör sjókaðal yvir Tvöroyrafjörð.

Nevnda byggiætlan 1959-1964 varð gjörd í 1958, og ein partur av ætlanini fyri 1959, montering av heilautomat-telefonstöðini í Tórshavn var gjördur í 1959 fyri at fáa hesar í gongd. Harafturat var, orsakað av störri tilgongd, enn roknað var við, av felagum á Strondum og Skálu, neyðugt í 1959 at leggja sjókaðalin Strendur-Saltnes, sum annars var ætlaður at leggja í 1960.

Lániheimild til at útvega peningin til byggiætlanina fekk telefonverk-

ið ikki fyrr enn 3.11. 1959, og tá bert til ætlanina fyri 1959. Tey arbeiðir, ið ætlað vóru at gera í 1959 vóru tí ikki liðug fyrr enn í 1960/61.

Lániheimild til útvegan av peningi til framhald av byggiætlanini fekk telefonverkið ikki fyrr enn í september 1961 og varð tá beinanvegin farið undir fyrireikingar til 1960 ætlanina, telefonsambandið Tvöroyri-Vág og VHF-sambandið Tórshavn-Sand, og 1962 ætlanina, viðkan av automatstöðunum í Klaksvík og Runavík, sum nú ikki hava fleiri nummar eftir.

Sum tygum kunnugt verða ætlanir fyri telefonsambandið Tvöroyri-Vág og VHF-sambandið Tórshavn-Sand, broytlar.

Í staðin fyri ein luftkaðal við 6 linjum millum Tvöroyri og Vág, verða gjördar 8 linjur av copperweldtráð. Hetta gevur beinanvegin 2 samtalumöguleikar aftrat og seinri, tá förvur verður til tess, kunna samtalumöguleikarnir fleirfaldast við berufrekvens, uttan at neyðugt verður at hanga meira tráð upp. Fyrireikingar eru gjördar, og arbeiðið verður gjört í summar.

Í staðin fyri eitt 1 kanal VHF-samband Tórshavn-Sand, sum ikki kann víðkast, er umbiðið eitt VHF-radiosamband, sum kann avgreiða upp til 24 samtalur ísenn, eins og VHF-radiosambandið Tórshavn-Klaksvík o. o., meðan berufrekvensskápini í fyrsta umfari verða útgjörd við 4 kanalum, men fleiri kunna setast til, tá ið tað gerst neyðugt. Hetta anleggið skuldi kunna verið í gongd til heystar við 1 tænastukanal og 4 samtalukanalum. Ætlanin er at sela eina ella tvær kanalir í samband við nummar á automatstöðini í Tórshavn, so at Sand kann ringja beinleiðis til felagarnar har.

Hvat byggiætlanini fyri 1963/64 viðvikir, so er telefonverkið í ferð við at gera fyrireikingar, so at arbeiðini kunnu verða gjörd til fa ætlaðu tíðina.

Tilgongdin av felagum og förvur á fleiri millumbygdalinjum er so nógv vaksandi, at nógvur leggingarpeningur krevst. Ný- og útbygging av telefonlinjum og stöðum fer fram um allan heinin, so eftirspurningurin eftir telefontilfari er stórur, og förur hetta við sær, at leveringstíð in verður longri og longri, ja fyri sumt tilfar upp í tvey ár. Í flestu förum verður ¼ av keypspeninginum kravdur goldin, tá sáttmáli verður gjördur. Telefonverkið má í flestu förum lána peningin og rinda rentur og avdrátt í upp til 2 ár, uttan at tann henti peningurin gevur nakað av sær. Tað sigur seg sjálvt, at tað er mark fyri, hvussu nógvan leggingarpening ísenn telefonverkið kann lana, renta og avdraga á hendan hátt.»

Sambart hesar frágreiðingar frá telefonverkstjórunum hevur umsitingin hendurnar fullar av at fremja jást tey málini, ið talan er um, og

landið liggur soleiðis, at menn eru greiðir yvir, at neyðugt er at fara viðari enn fyri ári ætlað, tí krøvini til telefonverksins útbygging eru stöðugt vaksandi. Hetta verður sagt at gera vart við, at um stutta tíð verður neyðugt at viðgera spurningin um heimild til störri lán og ilegging enn landsstýrið og telefonverksins fyrisøti hevur.

---

56. Föroysk navnalóggáva

Ár 1962. 7. mars legði H. Djurhuus löglingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

löglingslóg um föroyska navnalóg.	lagtingslov om færösk navnelov.
§ 1.	§ 1.
Löglingið velur 5-manna nevnd at gera uppskot til föroyska navnalóg.	Lagtinget nedsætter et udvalg paa 5 medlemmer at udarbejde forslag til en færösk navnelov.
§ 2.	§ 2.
Útreiðslurnar, ið standast av hesum nevndararbeiði, verða goldnar úr landskassanum.	Udgifterne i forbindelse med udvalgsarbejdet afholdes af landskassen.
§ 3.	§ 3.
Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.	Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

I öllum norðurlondum eru fólkanavnalógir, ið skulu vera ein borgan fyri, at bæði fornövn og eftirnövn eru hóskandi og samsvarandi við tað mál, növnini skulu verða nýtt í sambandi við.

Íslendingar til dömis fingu longu í 1913 sínu fyrstu navnalóg, ið var í gildi til 1925, tá nógaldandi íslendska lógin um mannanövn loysti hana av.

At vit föroyingar eisini hava fyri neyðini eina navnalóg er sjálvsagt og setur tí fólkaflokkurin fram lógaruppskot hesum viðvíkjandi.

1. viðgerð 13. mars og 26. mars legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit

Fólkaflokkurin hevur lagt málið fyri tingið við uppskoti til löglingslóg um at seta 5 mannanevnd at gera uppskot til föroyska navnalóg.

Málið er beint í lógarnevndina, ið hevur viðgjört málið.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg sundur í ein meirluta og ein minniluta.

Meirlutin (Sámal Petersen, Trygve Samuelsen og J. Fr. Øregaard) setur onki uppskot fram í hesum máli, men vísir til sína stöðu í löglingsmáli nr. 54/1961: Navnalóggávan.

Minnilutin (Hanus við Högadalsá, ið mölti fyri Sigurð Joensen, og Poul Petersen) mælir tinginum til at samtykkja uppskot fólkaflokksins við fylgjandi broyting:

Í § 1 in fine aftaná «navnalóg» í föroyska tekstini verður sett: «Frágreiðing og uppskot verða at leggja fram á Ólavsökutingi 1963» og í donsku tekstini aftaná «navnelov»: «Betænkning og forslag fremlægges i Olajtingsamlingen 1963».

2. viðgerð 27. mars, (atkvgr. 10/4).
Uppskotið fall 13—0.

---

57. Landsrætturin

Ár 1962, 7. mars legði H. Djurhuus löglingsmaður fram soljóðandi

Uppskot til samtyktar.

Landsstýrið verður biðið um at skipa so fyri, at landsrætturin minst tvær ferðir um árið verður settur í Föroyum, so öll tey föroyska sakarmálini, ið verða skotin inn fyri hetta rettarstigið, verða avgjörd her.

Viðmerkingar:

Allir dómar, ið verða feldir við rettin í Föroyum, kunnu verða lagdir fyri hægri rettarstig, men liggja hesi rettarstig í København.

At hetta mangan er uttanhanda og í mongum förum ger, at fólk ikki hetta sær at sökja fram til hesi retarstig, er lett at skilja.

1. viðgerð 15. mars og 1. mai legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit

Fólkaflokkurin hevur lagt fyri löglingið uppskot til samtyktar um at biðja landsstýrið skipa fyri, at landsretturin minst tvær ferðir um árið verður settur í Föroyum, so öll tey föroysku sakarmálini, ið verða skotin inn fyri hetta rettarstigið, verðn avgjörd her.

1. viðgerð av málinum fór fram tann 15. marts 1962 og varð málið beint í lógarnevndina.

Nevndin hevur undir viðgerðini av málinum býtt seg sundur.

Minnilutin (Hanus við Högadalsá, ið mölti fyri Sigurð Joensen, og Poul Petersen) mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá fólkaflokkinum.

Meirilutin (Sámal Petersen, Trygve Samuelsen og J. Fr. Øregaard) förir fram, at sum er kann landsrætturin verða settur í Föroyum, tá tað verður hildið at vera neyðugt. Annars verða tey sakarmál, sum í hinum partinum av ríkinum hoyra undir landsrættinum sum 1. instansur, í Föroyum viðgjörd av Föroya rætti, og í öllum appelsakum fer vitniförsla og avhoyring av partinum fram her í Föroyum, soleiðis at tað berl er sjálv dómsviðgerðin, ið fer fram í landsrættinum í København. Sum tað undir 1. viðgerð av hesum máli varð upplýst, er longu skipað so fyri sum í uppskotinum frá fólkaflokkinum nevnt.

Meirilutin setur tí onki uppskot fram.

2. viðgerð 5. mai (atkvgr. 7/5—1962).

Uppskotið fall 11—0.

58. Broyting í toll-lógini

Ár 1962, 7. mars legði Kj. Mohr lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

löglingslóg um broyting í tolllógini.

§ 1.

Landsstýrið fær heimild til at refundera toll og allar innflutnings- og framleiðsluavgiftir, tá vörur, sum eru framleiddar í Föroyum, eru innskipaðar umborð á skip til útflutning, við fyrivisan av útflutningsváttan lýst av einum *av myndugleikunum góðkendum* persóni ella stovni.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om ændring i toldloven.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at refundere told og alle indförsels- og fremstillingsafgifter, naar en her i landet fremstillet vare er indladet i skib til eksport mod forevisning af eksportdokument attesteret af en af myndighederne godkendt person eller institution.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Umráðandi er, at hettar uppskot til útvegan av heimild til at refundera toll og allar innflutnings- og framleiðsluavgiftir verður skundisliga viðgjört, við tað at verksmiðjur í Föroyum í heilum fáa fyrispurningar um útflutning og eru noyddar at geva avslag, við tað at nevnda refunderingsheimild ikki er komin ílag.

1. viðgerð 15. mars og 29. mars legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Kjartan Mohr lögtingsmaður legði málið fram á ting 7. mars og varð tað við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið.

2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 5. apríl 1962.

Lógaruppskotið samtykt 20—0.

59. Rentan av láni við panti í föstum eigindómi

Ár 1962, 12 mars legði K. Djurhuus varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

kongiliga fyriskipan fyri Föroyar um lán við pant í föstum eigindómi.

Við heimild í § 6, stk. 4 í lóg nr. 285 frá 3. juli 1942 «om renten af udlaan med pant i fast ejendom» verður lógin sett í gildi í Föroyum við kongiligari fyriskipan við hesum broytingum:

1. Har sum víst verður til lógina sjálva verður sett «anordning» í staðin fyri «lov».
2. Í § 6, stk. 2 nr. 1 verður í staðin fyri «D.L. 5-14-5» sett «N.L. 5-13-3».
3. § 6, stk. 4 gongur út og í staðin verður sett: «Denne anordning træder i kraft .....

Viðmerkingar:

Eftir lóg nr. 362 frá 16. desember 1933 er ikki loyvt at taka hægri rentu av lánum við pant í föstum eigindómi enn 4 % p.a., tó kann sorinskrivarin geva loyvi, at rentan verður hækkað til 5 %. Tílík loyvir eru givin nú í mong ár, bert lángevari hevur sett hesa rentu í pantibrævið.

Við lóg nr. 285 frá 3. juli 1942 varð rentumarkið eins og rentuloyvini avtikin í Danmark og komu í staðin aðrar reglur at verja lántakarar. Partarnir kunnu ikki viðtaka rentu, sum er hægri enn eimulig renta (§ 1), möguleikin at veita lán til undirkurs verður avmarkaður (§ 2), og lántakarin kann bert fráskriva sær rættin at siga lán upp í 5 ella 10 ár (§ 3). Reglurnar um lán til undirkurs eru tó ikki galdandi m.a. fyri kredit- og hypotekfelög, kassaskuldabröv frá hesum felögum eru tí ikki bundin av kursmarkinum.

Henda lógin kann eftir § 6, stk. 4 setast í gildi í Föroyum við kgl. fyriskipan, men er hetta ikki gjört enn; tað er tí ólógligt her at taka hægri rentu enn 5 % av lánum við trygd í föstum eigindómi.

Í 1951 vendi sorinskrivarin sær til landsstýrið og vísti á, at hækkandi renturegglan fördi við sær, at forboðið var torfört at halda. Sparikassi ynskti at hækka rentuna av lánum við 1. prioritets pantirætti í föstum eigindómi til 5½ %, men fingu pantibrövini við tinglesingina viðmerking um, at loyvi var bert givið til 5 %. Serliga var trongdin til lógliga at

rittda meira enn 5 % av lánum við 2. prioritets pantirætti stór undir teimum sera vánuligu lánimöguleikunum. Soriuskrivarin upplýsti, at bankarnir komu undan forboðnum um ikki at taka hægri rentu enn 5 % við at geva pantibrövunum formin skaðaloysisbröv, har rentan ikki var nevnd, ein formur, ið helst ikki svarar til orðaljóðið í lógini, síðani tað eisini eftir skaðaloysisbrevi verður veitt trygd í fastari ogn.

Hesar umstöður gera seg ikki minni galdandi nú, og eru aðrar komnar til, ið bera tann vegin, at hámarkið ikki kann standa við, um neyðugur lánipeningur skal útvegast.

Lóg nr. 144 frá 1. apríl 1960 «om laan og garantier til visse erhvervsvirksomheder» er kunngjörd í Föroyum. Eftir hesi lóg hann statskassin veita lán ella veðhald fyri lánum til idnaðarvirki, handverkarafyritökur og til bygging og modernisering av smærri farmaskipum. Statslánini verða eftir lógini at renta við 6 %, og verður trygd krevd; er trygdin fastur eigindómur, hetta er trygdin lántakari vanliga hevur at vísa á, so forðar rentulógin fyri lánunum.

Eisini lógin um «egnsudvikling» er galdandi her. Fleiri hava sökt um lán eftir hesi lóg. Tilsögnir eru givnar, rentan fyri hesar tilsögnir er sett til 6.75 %, og er lánið treytað av pant í fastari ogn. Lánini kunnu tí ikki verða goldin. Hesar fyritökur kunnu heldur ikki fáa fyribils byggilán í banka eftir lánitilsögnini, tí eisini her verður pant krevt og er rentan fyri hesi lán enn hægri.

Uppskotið frammanfyri svarar til lógina nr. 285 frá 3. juli 1952.

1. viðgerð 19. mars og 5. mai legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit

Hetta mál er lagt fram av landsstýrinum, sum í framlöguskrivinum setur uppskot til kongiliga fyriskipan fyri Föroyar um lán við pant í föstum eigindómi.

Seinri hevur landsstýrið gjört vart við, at heimildarlógin til kongiliga fyriskipanina, nevniliga lóg nr. 285 frá 3. juli 1912 «om renten af udlaan mod pant i fast ejendom» er sett úr gildi.

Málið varð við 1. viðgerð, ið fór fram 19. mars 1962, beint í lógarnevndina.

Nevndin hevur undir viðgerðini av málinum býtt seg sundur.

Meirlutin (Sámal Petersen, Poul Petersen, Trygve Samuelsen og J. Fr. Øregaard) mælir tinginum til at samtykkja at taka av tær lógir, ið seta mark fyri rentufótin viðvíkjandi lánum við pant í föstum eigindómi og setur uppskot samsvarandi.

Minnilutin (Hanus við Högadalsá, ið mötti fyri Sigurð Joensen) mælir til, at rentumarkið verður selt til 5½ % og setur fram uppskot samsvarandi.

Uppskot
frá

meirlutanum (Sámal Petersen, Poul Petersen, Trygva Samuelsen og J. Fr. Öregaard):

Lögtingið samtykkir, at N. L. 5-13-3, lög frá 6. april 1855 (hvorved rentefoden i visse tilfælde frigöres og straf for anger forandres m. v.», lög nr. 52 fra 27. mars 1912 «om rentebevillinger», lög nr. 362 frá 16. december 1933 «om ændringer i lov nr. 52 af 27. marts 1912 om rentebevillinger» og annars eldri lögir, sum seta mark viðvíkjandi rentufótinum fyri lán við pant í föstum eigindómi, verða at seta úr gildi.

Uppskot
frá

minnilutanum Hanus við Högadalsá:

Lögtingið samtykkir, at markið viðvíkjandi rentufótinum fyri lán við pant í föstum eigindómi í lög nr. 362 frá 16. december 1933 og öðrum lögum hevur viðvíkjandi verður broytt til 5½ %.

2. viðgerð 7. mai.

Uppskot frá meirlutanum í nevndini samtykt 16—0.

Uppskot frá minnilutanum burturdoltið.

60. Veðhald av lánum til smærri ídnaðarvirki

Ár 1962, 12. mars legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um broyting í lögtingslóg nr. 21 frá 25. apríl 1960 um veðhald av lánum til smærri ídnaðvirkir.

§ 1.

§ 1, 2. punktum verður orðað soleiðis:

«Veð verður givið fyri lán móti panti innanfyri 70 % av paniivirðinum.»

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 21 af 25. april 1960 om garanti for laan til mindre industrivirksomheder.

§ 1.

§ 1, 2. punktum affattes saaledes:

«Garantien ydes for laan mod pant indenfor 70 % af panteværdien.»

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Eftir lögtingslóg nr. 21 frá 25. apríl 1960 er landsstýrið heimilað vegna landskassan í fíggjarárinum 1960/61, 1961/62 og 1962/63 at veðhalda fyri lánum upp í 250.000 kr. um árið til smærri ídnaðvirkir. Treytin er, at lánið, sum veðhildið verður fyri hevur 1. prioritets pantirætt innanfyri 70 % av lánivirðinum.

Tað hevur í einstökum förum ligið heldur illa fyri at freyta veðhald av 1. prioritet, serstakliga, tá ið tað hevur verið at vaksið um ídnaðarvirkir, sum hava lán frammanundan.

Landsstýrið loyvir sær so stall at leggja uppskot til broytingar soleiðis, at landsstýrið fær heimild til at geva veðhald fyri lánum eisini mót seinni prioriteum, men innanfyri 70 % av virðinum.

2. viðgerð 28. mars og 3. viðgerð 3. apríl 1962.
Uppskotið samtykt 22—0.

61. Maskinskúlin

Ár 1962, 12. mars legði lögmaður fra msoljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um lán v. m. til maskinskúla í Föroyum.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilað landskassans vegna at læna ella veðhalda fyri lánum til bygging av maskinskúla í Föroyum.

Tann parturin av rákstrinum, ið ikki verður goldin í studningi frá ríkisstýrinum, frá privatum o. ö. verður goldin av landskassanum.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om laan m. v. til en maskinskole paa Færöerne.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at optage laan eller garantere for laan til opförelse af en maskinskole paa Færöerne.

Den del af skolens drift, der ikke dækkes ved statstilskud og tilskud fra private o. a. afholdes af landskassen.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Eftir § 6 í lögtingslóg nr. 8, 19. marts 1954 kann á Föroya sjómansskúla, umframt til tey nautisku prógvini, verða lært og próvtöka fara fram til vanligt maskinistprógv («Den almindelige maskinisteksamen»), maskinpassara- og motorpassaraprógv.

Meðan landið hevur staðið fyri skúlarakstrinum, er læran og próvtökan hjá maskinmonnunum sum felagsmál, jbr. § 16, stk. 2 í nevndu lóg, farin fram eftir tágald. ríkislóg nr. 78, 19. marts 1930 «om eksaminer for skibsmaskinister m. m.». Próvtökan fer fram undir leiðslu og eftirliti frá próvtökunevndini hjá handilsmálaráðnum, uá kenslumálaráðnum.

Við lóg nr. 210, 7. juni 1958 koma nýggjar reglur í gildi viðvíkjandi maskinlærnui, m. a. kemur í staðin fyri prógvini sum motorpassari og sum maskinpassari prógvið sum maskinistur. Lógin kom í gildi 1. februar 1959, og er hon eisini galdandi fyri Föroyar.

Í mai 1960 sókir landsstýrið um, at Föroya sjómansskúli eisini eftir nýggju lógini fær góðkenning sum maskinskúli, og at bann fyri henda

partin av lærumi fær studning bæði til bygging m. a. av starvstovum og klassarúmum og til rakstur.

Í december 1960 sigur handilsmálaráðið, at tað er sinnað at geva skúlanum góðkenningina, tá ið treytirnar eftir kunngerð nr. 141, 30. apríl 1959 eru loknar, m. a. um herarakreftir, klassarúm, herundir serklassar, lærutól og nærningatal. Svarað verður aftur, at skúlin heldur seg lúka treytirnar, tó verður neyðugt at byggja afturat klassarúm og starvstovu.

Fyri at fyrireika hesa bygging setti landsstýrið í 1961 niður nevnd, og skuldi nevndin eisini umhugsað tann spurningin, at tekniski skúlin í Tórshavn, sum stóð fyri tí at fáa sær starvstovur, serliga til undirvising í elektroteknikk, luttók í hesi bygging. Í nevndina kom tí eisini umboð at sita fyri henda skúla. Farið er tó síðani frá hesi ætlan um felagsbygging bæði tí, at teknískí skúlin ikki kundi steðga, hann hevur nú fingið sær starvstovu, og eisini tí, at tann figgjarligi fyrimunur, ið skuldi verið at bygt saman, tá samanum kom, hevði lítið uppá seg.

Nú fyriliggur skitsuppskot til byggingina frá arkitektunum Olaf Mortensen, Tórshavn, M. Didriksen, K. Harild og K. E. Sand Kirk, København. Eftir hesum verður í framhald av tilbyguinginum norðureftir á sjómansskúlanum, bygt í tveimum hæddum 3 skúlastovur og samkomuhöll, höllin at nýta bæði hjá nautisku deildini og maskindeildini. Starvsstovurnar verða í húsum fyri sig tætt norðanfyri skúlan. Varmin fæst frá tí varmaverki, ið er. Kostnaðaretlanin er henda:

Tilbygningurin		500.000.—
Starvsstovurnar:		
Bygningurin	700.000.-	
Leyst innbúgv	100.000.—	
Maskinur og aðrir tekniskir lutir	349.863.—	1.149.863.-
tilsamans		1.649.863.—

Landsstýrið hevur nú samráðst við kenslumálaráðið um, at statskassin veitir studning bæði til bygging og rakstur til henda partin av skúlanum eftir teimum reglum, sum galda fyri tilsvarandi skúlar í Danmark. Reglurnar eru tær, at statskassin veitir upp til 50 % av byggikostnaðinum í avdráttarfríum láni at renta við 4 % p.a.; lánið er treytað av, at skúlin (landið) sjálvur útvegar 16⅔ %, meðan restin 33 ⅓ % verður útvegað t. d. í almennum láni. Rakstrarstudningurin liggur um 80 %.

Tað er ein treyl frá ríkisstýrinum, at skúlin verður rikin sum ein sjálveigandi stovnur leystur av sjómansskúlanum. Í stýrinum fyri skúlan kundi t. d. verið umboð fyri landsstýrið, reiðarafelagið, maskinistfelagið og motorpassarafelagið. Viðtökur skúlans skulu góðkennast av kenslumálaráðnum eftir tilmæli frá landsstýrinum.

At fáa könar menn í maskinuna á fiskiskipaflotanum er ein týdningarmikil táttur í endurnýgging hansara. Maskinurnar, bæði hövuðs- og hjálpimaskinur er ein so stórur og kostnaðarmikil partur av skipinum, at tað fyri rakstrin er av största týdningi, at hesir lutir verða röktir av monnum við neyðugum kunnleika. At steðgur nú er komin her í maskinlæruna hevur fört við sær, at neyðugt hevur verið at givið óvanliga nógv serloyvir til maskinfólk eisini á nýggjastu skipunum. Bæði landsstýrið og fakfelögini eru samd um, at hetta kann ikki halda fram, og at full útgjördur maskinskúli er einasta leiðin at böta um hesi viðurskiftir.

1. viðgerð 19. mars og 4. april legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Álit

Málið varð vist í fiskivinnunevndina 19. mars 1961. Nevndin hevur havt málið til viðgerðar og hevur ongar viðmerkingar at gera.

Minnilutin (Niels Holm Jacobsen) tekur undir við uppskoti landsstýrisins, at ein maskinskúli verður bygdur, men viðvíkjandi læruni á hesum skúla, vil minnilutin vísa á, at tað er umráðandi eisini at skipa so fyri, at vit framyvir kunnu manna okkara nýggju veiðuför við neyðugum maskinfólki, ið hevur fa læru, ið skal til, og at móðurmálsins rettindi sum læringrein ikki verða skerd á nökrum lærustigi.

Tann fullfiggjaða maskinmeistaralæran eftir donskum mynstri tekur rúma tíð, og tað er royndur lutur, at nógvir ungir við hesi læru fara í fremmanda siglug, og seinni taka summir teknikum. Hetta förir við sær, at stórur partur av hesum ungu kunna ikki at arbeiða umborð á föroyska veiðnskipaflotanum, ið harðliga restar lærdar maskinmenn, sum er, og er vandi fyri, at maskinmeistaratrotið veksur, samstundis sum nýggju förini verða fleiri.

Vit kunnu við öðrum orðum ikki rokna við at fáa lærda maskinmanning á okkara veiðuskipaflota, um galdandi lög verður standandi óbroytt, men mugu longu nú ásanna, at henda lóggáva nú verður broytt, so hon verður samsvarandi tí, veiðiskipaflotin hevur brúk fyri.

Galdandi lóg gevur rett til at taka umfram maskinmeistaraprógv

eisini maskinistprógv, ið gevur loyvi til at passa motorar upp í 500 hk. Men fleiri av nýggju línubátunum hava motorar millum 500 og 600 hk, so markið skuldi av röttum ligið á 600 hk og ikki á 500 hk.

Av maskinmonnum á veiðuskipaflotanum krevst í dag, at teir hava læru í ravmagni, kölitekníkki og kenna tey nýmótans navigatiónstólini umborð, so teir eru föeir fyri at bóta um tey í vissum förum.

Minnilutin heldur tí, at vit eiga at gera ta broyting í galdandi lóggávu á hesum öki, at at loyvt verður monnum við maskinistprógvi at passa motorar upp í 600 hk, tá teir hava uppískoytisprógv í ravmagnslæru, kölitekníkki og viðvikjandi navigatiónstólum.

Hvat tíð læran til at taka eitt tilíkt uppískoytisprógv kemur at taka, og hvussu hon eigur at verða lögd til rættis, má ein nevnd av serkönnum gera uppskot um og leggja tað fyri tingið á ólavsöku 1962.

Samsvarandi hesum sjónarmiðum setur minnilutin (Niels Holm Jacobsen) fram hetta

Uppskot

1. Lögtingið tekur undir við landsstýrisins uppskoti um at bygdur verður nýggjur maskinskúli.
2. Lögtingið áleggur landsstýrinum at skipa so fyri, at föroyskt verður lógarfest sum lærugrein á hesum skúla.
3. Sett verður 5-mannanevnd, ið skal gera uppskot til broyting í galdandi maskinlærulóggávu, so hon eisini verður meira samsvarandi tí, okkara veiðuskipafloti törvar.

   Landsstýrið velir nevndarformannin, Föroya maskinskúli (Föroya sjómansskúli) ein nevndarlim, Föroya veiðarafelag ein, Föroya maskinmeistarafelag ein og Föroya motorpassarafelag ein.
4. Útreiðsluna av nevndararbeiðinum verða goldnar úr landskassanum av § 23.8.

2. viðgerð 6. og 3. viðgerð 28. apríl 1962.
Landsstýrisins uppskot samtykt 27—0.

62. Lán til húsabygging.

Ár 1962, 12. mars legði H. Djurhuus lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um eitt hypotek til húsabygging.

§ 1.

Sett verður á stovn eitt hypotek við tí endamáli at geva lán til byggingar av sethúsum.

§ 2.

Hypotekið hevur heimstað í Tórshavn.

§ 3.

Hypotekið hevur eitt stýri uppá 3 limir. Tingið velur 2 og landsstýrið 1, sum er formaður í stýrinum. Stýrið verður valt fyri 1 ár, og aftur val er loyvt.

§ 4.

Sum stovnsfe skjýtur landskassin inn 1,5 mill. kr. úr sociala grunninum.

Aftrat stovnsfeinum kann hypotekið útvega förvandi pening við upptöku av láni uppá stovnsfeið upp til 3 ferðir stovnsfeið við landskassans ábyrgd.

§ 5.

Stýrið fyrisetur stöddina á lánunum, rentuna og treytirnar við lánunum samsvarandi samtyktunum. Láuitíðin má ikki fara uppum 15. ár.

lagtingslov om et hypotek til boligbyggeri.

§ 1.

Der opreites et hypotek med det formaal at yde laan til boligbyggeriet.

§ 2.

Hypotekets hjemsted er i Tórshavn.

§ 3.

Hypoteket ledes af en bestyrelse paa 3 medlemmer, hvoraf 2 udpeges af lagtinget, og landsstyret udpeger 1, der er bestyrelsens formand. Bestyrelsen vælges for 1 aar, og genvalg kan finde sted.

§ 4.

Som grundfond indskyder landskassen 1,5 mill. kr. fra det sociale fond.

Udover grundfonden kan hypoteket med landskassens garanti tilvejebringe de nödvendige midler ved belaaning af grundfonden op til 3 gange.

§ 5.

Bestyrelsen fastsætter laanenes störrelse, aarsmaal, rente samt de övrige vilkaar efter de i vedtægterne angivne regler. Laanenes afdragstid maa ikke overstige 15 aar.

Lánini skulu hava prioritet innanfyri hægst 75 % av húsavirðinum.

§ 6.

Stýrið kann seta sum treyt fyri lánum, at húsini eru hóskandi í stødd, dyggleika og vakurleika samsvarandi reglunum í samtyktini.

§ 7.

Landsstýrið fyrisetur gjøllari reglur fyri hypoteksins virki, tess fyrisæti, lánum, metingini o. t. í einari samtykt.

§ 8.

Henda lóg kemur í gildi 1. juli 1962.

Lånene ydes mod prioritet indenfor højst 75 % af vurderingssummen.

§ 6.

Bestyrelsen kan stille som vilkaar for ydelse af laan, at boligerne har en passende størrelse, soliditet og skönhed i overensstemmelse med de i vedtægten fastsatte regler.

§ 7.

Landsstyret fastsætter de nærmere regler for institutets virksomhed, dets administration, laanevirksomhed, vurdering m. v. i en vedtægt.

§ 8.

Denne lov træder i kraft 1. juli 1962.

Viðmerkingar:

Í lögtingsmáli nr. 25/1960 lögdu vit at kalla einsljóðandi uppskot inn á ting, men tað fekk tá ongar sömdir. Vit loyva okkum at vísa til viðmerkingar (lögtingstíðindi 1960 bls. 129).

Sum tá sagt, var tað langur vegur at útvega lán frá danska oyggjakredittfelagnum. Fyrst skuldi lógin broytast, so Föroyar kundu koma inn undir hetta felag, og treytin fyri lángávuni er, at viðkomandi bygd er matrikulerað.

Nú eru tvinni uppskot komin á ting, uppskot til lögtingslóg um tinglýsing og uppskot til lóg um matrikulering.

Tað fer uppaftur at taka tíð til hesar lógir eru settar í verk og tað tykist sum förvarin at fáa flegging til húsabygging veksur dag frá degi.

Út frá hesum loyva vit okkum at leggja uppskot innaftur á ting í teirri vón, at tað nú fær frama.

1. viðgerð 19. mars og 2. mai legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit

Í tingsetuni 1960/61 setti tingmaður Poul Petersen undir nevndarvið-

gerðini av lögtingsmáli nr. 25/1960: Broytingar í lóg «Om Kreditforeninger» minnilutauppskot til lögtingslóg um eitt hypotek til húsabygging. Minnilutauppskotið fall og lögtingið samtykti uppskotið frá meirilutanum um at gera tær neyðugu broytingar í lóg «Om Kreditforeninger» soleiðis, at Østifternes Kreditforening fekk lógarheimild til at geva lán til húsabygging í Föroyum.

Fólkaflokkurin hevur í hesi tingsetu lagt fyri tingið sum serligt tingmál nevnda uppskot til lögtingslóg um eitt hypotek til húsabygging. 1. viðgerð av málinum fór fram 19. mars 1962 og var málið beint í lógarnevndina.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg sundur.

Ein meiriluti (Sámal Petersen, Trygve Samuelsen og J. Fr. Øregaard) vísir til tingsamtyktina viðvíkjandi lögtingsmáli nr. 25/1961, sum ivaleyst verður til bata fyri húsabyggingina. Færøernes Realkreditinstitut veitir fyribils bert lán til keyp av fiskiförum, men ætlingin er, at hesin stovnur eisini skal hava útlánsdeild fyri lán til húsabygging, tá neyðug financiering til hetta endamál fæst til vega. Tað er beint, at húsalánsveiting verður at liggja undir hesum stovni, og eigur tað at verða lugsað um at skapa ta neyðuga figgjarliga grundarlag til hetta endamál.

Minnilutin (Sigurð Joensen) vísir til lógaruppskot tjóðveldisflokksins í lögtingsmáli nr. 25/1960 um húsalánsgrunn Föroya, sí lögtingstíðindi 1960, síðu 132 ff.

Minnilutin (Poul Petersen) mælir tinginum at samtykkja uppskotið frá fólkaflokkinum.

2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 4. mai 1962.

Lógaruppskotið var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: Poul Petersen, N. Holm Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Patursson, H. v. Högadalsá og Hemming Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, P. M. Dam, Poul J. Olsen, Haldor Hansen og J. Fr. Øregaard.

Burturstaddir: J. H. Danhjörg og K. Djurhuus.

Uppskotið fall 13 0.

---

63. Frígoymsla

Ár 1962, 12. mars legði H. Djurhuus lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um frígoymslur.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt at gera og rökja frígoymslu av spirituosa, vini, öli og tubbaksvörum og um til ber eisini av öðrum, sum duga til less.

§ 2.

Endamát lógarfonnar er at gera frístað hjá vörum sum hesum soleiðis, at tær kunnu flytast inn beinleiðis á frígoymslu har at goymast og farast um, sum vóru tær yvirhövur uttanfyri föroyskt territorium, uttan fyri tær at rinda annað gjald, so leingi tær eru á goymsluni, enn tað avgjald, sum fyrisett er fyri frígoymsluna og uttan skerjing í frígoymslutíð, so leingi avgjald verður rindað rettstundis.

Ikki fyrrenn vöra verður latin út av frígoymsluni, kemur hon undir fyrisett innfutningsgjald, uttan so vöran fer útaftur av landinum.

Landsstýrið fyrisetur gjöllari reglur fyri nögdir og treytir fyri útflýgging av tollvörum av frígoymsluni sum skipsvistir og tilfkt.

lagtingslov om frilagre.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til for landskassens regning at oprette og drive frilager for oplag af spirituosa, vin, öl og tobaksvarer og om muligt tillige andre dertil egnede toldvarer.

§ 2.

Lovens formaal er at oprette et fristed for de paagældende varer, saaledes at disse kan indföres direkte til frilager for der at opbevares og i alle maader behandles som om de befandt sig udenfor det færöske territorium og uden derfor at erlægge anden afgift, saa længe de forbliver paa lageret, end den for frilageret fastsatte lageralfgift og uden indskrænkning i lagertiden, saalænge den fastsatte afgift erlægges rettidigt.

Först ved udlevering af en vare fra frilageret erlægges de tarifmæssige indförselsafgifter, medmindre varen genudföres.

Landsstyret fastsætter de nærmere bestemmelser vedrörende kvanta og betingelser iövrigt for udlevering af toldvarer fra frilageret til skibsproviant og lignende.

§ 3.

Landsstýrinum er heimilt at læna törvandi pening til gerð av frígoymslu og eftir samráð við lögtingsins fíggjarnevnd gera gjöllari reglur fyri rakstur og fyriseting av gjaldinum eftir § 2 o. l.

§ 4.

Landsstýrinum er eisini heimilt at fyriseta törvandi reglur um umseting og pantseting av tílíkum vörum, sum kunnu fara í umfar her á landi.

§ 5.

Brot móti reglunum í hesi lóg koma undir reglurnar í lögtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 við seinni broytingum um innflutningsgjöld v. m.

§ 6.

Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. januar 1963.

§ 3.

Landsstyret bemyndiges til at optage de nödvendige lån til oprettelse af frilager og efter samraad med lagtingets finansudvalg fastsætte de nærmere bestemmelser vedröende driften samt fastsættelsen af afgiften efter § 2 o. l.

§ 4.

Landsstyret bemyndiges endvidere til at træffe de foranödne bestemmelser med hensyn til omsætning og pantsætning af saadanne varer, der kan göres til genstand for omsætning her i landet.

§ 5.

Overtrædelse af de her givne bestemmelser behandles efter reglerne i lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950 med senere ændringer om indförselsafgift m. v.

§ 6.

Denne lagtingslov træder i kraft 1. januar 1963.

Viðmerkingar:

Í tingmáli nr. 19/1958 lögdu vit at kalla einsljóðandi lógaruppskot inn á ting (smbr. tingtíðindi 1958 bls. 151).

Síðani tá er tollurin farin upp á mongum vörum og haraftrat er 4 % gjald á at kalla öllum vörum.

Tað er so mikið törvandi nú, at fáa eina tílíka goymslu og haraftrat, at vit umsíðnr kunnu gera handil við tílíkum vörum við skip, sum koma henda vegin, og eisini, um tingið skuldi gjört samtykt um tað, at föroysk skip fingu tollvörur hiðani í staðin at fara til Bretlands og aðrastaðnis at keypa.

Vit loyva okkum at mæla til, at uppskotið fær tingsins vælvild.

1. viðgerð 22. mars og 10. apríl legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Alit

12. mars 1962 er málið lagt fram á ting av fólkaflokkinum og varð við 1. viðgerð 22. mars beint í figgjarnevndina.

Uppskotið miðar ímóti at gera eitt frístað fyri brennivín, vínl, öli, tubbaksvörum og öðrum vörum, sum duga til tess, soleiðis at hesar vörur kunnu verða innfluttar, lagdar á goymslu og verða goymdar og viðfarnar har, sum vóru tær uttanfyri föroyskt territorium, soleiðis at tær ikki koma undir annað gjald enn leigugjald til tær verða útafturtiknar annaðhvört til sölu ella útafturflyting.

Nevndin, sum hevur viðgjört málið, hevur býtt seg í 3 minnilutar.

Minnilutin (Sámal Petersen, Joh. M. Fr. Poulsen og Andreas Djurhuus) setur onki uppskot fram.

Minnilutin (J. Fr. Øregaard) er samdur við uppskotsstillararnar, at tað var ynskiligt, at tað í Föroyum var ein fríhavn eins og tað er tað í öðrum londum. Ætlandi var tað best, um henda fríhavn var á Skálafjörðinum, tá har eru stór ónýtt ökir fram við strondini, har slík frígoymsla kundi verið bygd, og har tað vildi verið gjörligt at bygt kai uttan stórvegis útreiðslu, við tað at tað er hládýpi líka í klettin.

Men hetta er eitt mál, ið má fyrireikast og verða ikki sitandir hjá lögtinginum í hesi setuni at gera hesa fyrireiking. Men minnilutin mælir til, at hesar fyrireikingar verða latnar landsstýrinum upp í hendi, og so skjótt sum landsstýrið er liðugt við hesar fyrireikingar at leggja málið aftur fyri tingið.

Minnilutin (Poul Petersen, Erlendur Patursson og Hemming Jespersen) tekur undir við uppskoti fólkaflokksins.

Uppskot

frá

minnilutanum (J. Fr. Øregaard):

Landsstýrið verður biðið um at kanna mögulcikarnar fyri at byggja frígoymslu á Skálafjörðinum og leggja úrslitið av hesum kanningum aftur fyri tingið, so skjótt hesar kanningar eru liðnar.

2. viðgerð 12. apríl 1962.

Lógaruppskotið fall 10– 0.

Uppskotið frá minnilutanum (Øregaard) fall 6 - 0.

64. Stuðling av vinnuligum framburði

Ár 1962, 13. mars legði H. Djurhuus lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um stuðling av vinnuligum framburði.

§ 1.

At stuðla vinnuligum framburði serstakliga í smærri bygdum, sum í vinnuligum lívi standa aftanfyri aðrar ella verið hava fyri vinnuligum bakkasti, er landsstýrinum heimilt eftir reglunum í hesi lóg at vera til handa við tekniskum og vinnuligum ráðum til gerð av byggiætlantum og peningaileggingum til fremjingar av tílíkum vinnuligum ætlanum.

§ 2.

Um so er, at landsstýrið heldur eina byggiætlan vera teknisk og vinnuliga forsvarliga, kann tað eftir tilráðing frá figgjarnevndini veita stuðul eftir reglunum í §§ 3 og 4.

§ 3.

Fyri lán til vinnuligar byggingar av nýggjum ella til viðkingar ella til keyp og innleggingar av maskinum í eigindóm, sum virki eigur, kunna veðhald gevast av landsstýrinum landskassans vegna.

Veðhald má ikki fara upptil

lagtingslov om ophjælpning af produktiv udvikling.

§ 1.

Til ophjælpning af produktive fremskridt særlig i de mindre bygder, som i økonomisk henseende staar tilbage for andre bygder eller har været ude for økonomiske vanskeligheder, bemyndiges landsstyret til efter reglerne i denne lov at yde teknisk og økonomisk bistand ved udarbejdelse af projekter og ved finansieringen af saadanne projekters gennemførelse.

§ 2.

Saafremt landsstyret maatte finde et projekt teknisk og økonomisk forsvarligt, kan landsstyret efter indstilling fra finansudvalget yde støtte efter reglerne i §§ 3 og 4.

§ 3.

For laan til opførelse af nye anlæg, til udvidelse af bestaaende anlæg eller til anskaffelse af og installation af maskiner i en virksomheden tilhørende ejendom, kan der af landsstyret ydes garanti paa landskassens vegne.

Garantien maa ikke overstige

90 % av kostnaðinum av nevndu ileggingum.

Veðhaldið skal minkast við eins stórum avdráttum yvir hægst 15 ár.

§ 4.

Undir serligum viðurskiftum kunnu lán gevast í staðin fyri veðhald innanfyri somu mark sum fyrisett í § 3. Lán vera serstakliga givin til byggingar av vinnuligum fyritökum av tyggjum og eisini til smærri vinnuligar fyritökur sum smærri frystihús, hösnagarðar o.t.

Lánini verða givin uppá 15 ár og eru avdráttar- og rentufri í 2 ár. Rentan verður 4½ p.a.

Lán og veðhald verða givin eftir samráð við figgjarnevndina í hvörjum einstökum föri.

Fyri lán og veðhald landskassans verður tryggleiki givin sum pant í húsum og maskinum. Í serstökum föru kann eisini annar tryggleiki krevjast.

§ 5.

So leingi landskassin hevur lán ella veðhald standandi í einum virki, má tað geva seg undir efirlit, sum landsstýrið krevur viðvikjandi rakstri og roknskapi.

Avhendir ella leigar lánhavari virki, sum lán ella veðhald er í, ella flytir hann virki, tekur landsstýrið eftir samráð við tiggjarnevndina avgerð, um lánið kann vera standandi í ti.

90 % af omkostningerne af de nævnte investeringer.

Garantien skal nedbringes med lige store beløb over højst 15 aar.

§ 4.

Under særlige omstændigheder kan der i stedet for garanti ydes laan af landskassen indenfor samme grænser som fastsat i § 3. Laan vil særlig blive ydet til ny anlæg af produktive foretagender og tillige til mindre produktive anlæg saasom mindre fryselhuse, hönsrier o. a.

Laanene ydes paa højst 15 aar og er afdrags- og rentefri i 2 aar. Renten fastsættes til 4½ % p.a.

Laan samt garanti for laan ydes efter samraad med lagtingets finansudvalg i hvert enkelt tilfælde.

For laan og garanti for laan skal der stilles sikkerhed i form af pant i bygninger og maskiner. I særlige tilfælde kan yderligere sikkerheds stillelse kræves.

§ 5.

Saa længe landskassen har laan eller garanti for laan indestaaende i en virksomhed, er denne pligtig at underkaste sig teknisk og regnskabsmæssigt tilsyn som landsstyret maatte forlange.

Afhænder eller udlejer ejeren den virksomhed, til hvilken laan eller garanti er ydet, eller flytter han virksomheden, afgör landsstyret efter samraad med finansudvalget, om laanet skal forblive indestaaende i virksomheden.

§ 6.

Hvussu mikið í lánum ella veðhaldi verða at geva eftir hesi lóg verður fyrisett á árligum figgjarlógum.

§ 7.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 6.

Hvor meget der skal ydes i laan eller garanti i henhold til denne lov fastsættes paa de aarlige finans love.

§ 7.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Í lögtingsmáli nr. 31/1958 (vetrarting) lögdu vit einsljóðandi lógaruppskot inn á ting (smbr. tingtíðindi 1958 bls. 183), men fekk ikki undirtöku tá. Aftur í 1959 lögdu vit málið inn aftur á ting (smbr. tingmál nr. 63/1959), men tó samtykti meirilutin lógaruppskot um veðhald av lánum til smærri iðnaðvirkir (lögtingslóg nr. 21 frá 25. apríl 1960) og lógaruppskot um ymsar broytingar í jarðarlógini (lögtingslóg nr. 24 frá 25. apríl 1960).

Tílík lán eru ikki nóg mikið lagalig, tey eru ov stuttfrestað og rentan ov hög, og í mongum förum er kravið til eginpening ovmikið stórt 30 %.

Fyriliggjandi uppskot til lögtingslóg um stuðling av vinnuligum framburði varð ætlað at leggja slöðið, soleiðis at virkini seinni kundu leita sær ílegging í banka ella sum í einstökum förum higartil eftir donsku lógini um egnsudvikling.

1. viðgerð 22. mars og 9. apríl legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt fyri tingið av fólkaflokkinum við uppskoti til lögtingslóg.

Eftir uppskotinum kunnu lán ella veðhald fyri lán gevast av landsstýrinum landskassans vegna eftir tilráðing frá figgjarnevndini innanfyri 90 % av kostnaðinum av íleggingum til vinnuligar byggingar av nýggjum ella til viðkingar ella til keyp og innleggingar av maskinum í eigindóm, sum virki eigur.

Við 1. viðgerð av málinum varð tað beint í lógarnevndina.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg sundur.

Minnilutin (Hanus við Högadulsá, ið mötti fyri Sigurð Joensen, og Poul Petersen) mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá fólkaflokkinum.

Meirilutin (Sámal Petersen, Trygve Samuelsen og J. Fr. Øregaard) heldur, at málið eigur at kannast nærri í sambund við tiltök, ið eru í umbúna viðvíkjandi fremjingum av vinnuligum ætlanum. Sum kunn-

ugt samtykti lögtingið í tingsetuni 1960/61 uppskot til lögtingslög um at seta nevnd til kannan av öktum virkismöguleikum, og varð henda lögtingslög sett í gildi tann 1. juni 1961.

Meirilutin mælir tí lögtinginum at samtykkja fylgjandi

Uppskot

Málið verður latið tí nevnd upp í hendur, sum sambart lögtingslög nr. 41 frá 1. juni 1961 er sett til kannan av öktum mögguleikum.

2. viðgerð 13. april 1962.

Lógaruppskotið fall 13—0.
Uppskot frá meirilutanum samtykt 16—0.

---

65. Veð í veiðu

Ár 1962, 13. mars legði K. Djurhuus varalögmaður fram soljóðandi

Forslag
til
Lov for Færöerne om pantsætning af fangst.

§ 1.

Enhver, der driver fiskeri, herunder hvalfangst, skal kunne give underpant i fangsten til sikkerhed for betaling af gæld, der er stiftet til udrustning og drift af fisker- og hvalfangerfartöjer.

2. §

Det ifölge vedkommende pantebrev skyldige beløb kan inddrives ved udpantning og forfalder til betaling senest den 31. december i det aar, i hvilket pantebrevet er oprettet. Panteretten bortfalder, saafremt begæring om udpantning ikke er indgivet til sorinskriveren (dommeren) inden 1. april det fölgende aar.

§ 3.

Varer, leveret til udrustning mod pant i fangsten i overensstemmelse med denne lov, kan ikke for andre tilgodehavender göres til genstand for arrest, udlæg eller anden retsforfölgning.

§ 4.

Efter udlöbet i april maaned i hvert af aarene udsletter sorenskriveren de i henhold til denne lov i det foregaaende aar tinglæste pantebreve, uden at fremsættelse af begæring i saa henseende er fornöden.

§ 5.

Tinglæsning, saavel som aflæsning og udslettelse, der sker i medför af denne lov, kan finde sted uden gebyr til statskassen.

§ 6.

Denne lov, der kun gælder for Færöerne, træder i kraft straks.

§ 7.

Fra denne lovs ikrafttræden, ophæves lov nr. 189 7. juni 1958 for Færöerne om pantsætning af fangst i aarene 1958/62.

Viðmerkingar:

Við tað at galdandi lóg um veð í veiðn nr. 189 frá 7. juni 1958 fer úr gildi í árinum, loyvir landsstýrið sær at seta fram uppskot, til endurnýggingar.

1. viðgerð 20. og 2. viðgerð 28. mars 1962.
Uppskotið samtykt 27--0.

66. Vegurin Fútaklett-Oyragjógv

Ár 1962, 13. mars legði Vilhelm Nielsen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Landsstýrið fær álagt at taka upp lánið eftir lögtingslóg nr. 39 frá 1. juni 1961 um lán og ábyrgd fyri láni til vegin Fútaklett-Oyragjógv og atlögubrúgv, so arbeiðið kann byrja nú.

Viðmerkingar:

Kommunustýrini í Miðvági, Sundavági, Sörvági og Bö hava veut sær til tingið í skrivi frá 8. í hesum og biðið okkum borið tað fram.

Vísandi til skrivið sum fylgir við sum skjal loyva vit okkum at leggja inn uppskot til samtyktar til tingsins vælvild.
+ 1 skriv

Á tingi 13. mars 1962.

Sandavágs sóknar kommuna.

Sandavágur, tann 8. mars 1962.

Föroya Lögting, Tórshavn.

Tann 20. december 1960 hevur Sandavágs kommuna skrivað til landsverkfröðingsskrivstovuna soleiðis:

«Á fíggjarlóg lögtingsins fyri árið 1960/61 er játtaður studningur til vegin Fútaklett-Oyragjógv, og hevur kommunustýrið tess vegna samtykt at heita á landsverkfröðingsskrivstovuna um at fáa vegin útstungnan og projekteraðan nú beinanvegin, so arbeiðið kann byrja til vár.»

Við lögtingslóg nr 39 frá 1. juni 1961 hevur lögtingið heimilað landsstýrinum at læna og landskassans vegna veðhalda fyri neyðugum láni til gerð av vegnum og atlögubrúgv.

Í januar mánaði í ár hava umboð fyri allar kommununurnar í Vágum havt samráðing við lögmannin og landsverkfröðingin um at fáa arbeiðið byrjað, og tá eitki er hent enn, vilja vit við hesum heita á Föroya Lögting um at áleggja landsstýrinum at reisa lánið sum tilskilað í omanfyri nevndu lóg, so helta fyri alla oynna so átroðkandi mál kann byrjast nú.

1. viðgerð 20. mars og 9. apríl legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Alt

8. mars 1962 hava Miðvágs, Sandavágs, Sörvágs og Biggjar kommunur vent sær til tingið við bön um, at vegurin Fútakletl-Oyragjógv verður gjördur. Tingmenn fyri Vágoy hava borið málið fram á ting. Teir föra fram, at teir í januar í ár hava havt samráðingar við verkfröðingin og landsstýrið um hesa vegagerð, men siga teir í nevnda skrivi, tá enn onki arbeið er byrjað, verður lögtingið biðið um at heita á landsstýrið um at veisa lánið, sum lógarheimild er til at taka upp til nevndu vegagerð.

Longu í 1945 var peningur játtaður til hesa vegagerð og til brúgv við Oyragjógv, men var hann ongantið nýttur og seinni mátti Sandavágs kommuna til, at tann játtaði peningur ístaðin var nýttur til havnagerð í Miðvági.

1960 og 1961 játtaði lögtingið 200.000 kr. til vegin, og í tingsetuni 1961 samtykti lögtingið lög um at loyva landsstýrinum at taka upp lán til hesa vegagerð og at veðhalda fyri nevnda láni.

Verkfröðingsskrivstovan sigur seg ikki hava havt fólk til at projektera hesi arbeiðir, men Sandavágs kommuna hevur fingið at vita frá verkfröðingi og landsstýri, at tað stendur teimum fritt fyri sjálvir at seta verkfröðing til at gera hetta arbeiðið, og at kostnaðurin verður goldin av játtanini, sum givin er, utlan at hetta verður at hækka um kommununar part av útreiðslunum. Alt skuldi so statt verið í besta lagi fyri at arbeiðið uppá Oyragjáarvegin og allögubryggja varð byrjað, um tað eydnaðist at finna mann ella felag, sum var fört fyri at átaka sær hetta arbeiðið. 200.000 kr. eru lökar sambart tingsamtykt, og tað, ið írestar, hevur landsstýrið lógarheimild at upptaka sum lán. Nevndin heldur tí, at í staðin fyri at áleggja landsstýrinum at upptaka lán, vil tað gavna málinum meira at biðja landsstýrið hjálpa sóknarstýrinum við at finna mann ella felag, sum er fört fyri at gera projekteringsarbeiðið og helst eisini standa fyri vega- og brúgvagerðini, og setur fram fylgjandi

Uppskot

Landsstýrið verður biðið um at vera Sandavágs kommunu til hjálpar við at finna mann ella firma, sum kann átaka sær at projektera vegin frá Fútakletli til Oyragjógv og brúgv við Oyragjógv og mögulíga standa fyri hesi vega- og brúgvagerð.

2. viðgerð 11. apríl 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi minnilutaálit frá E. Patursson o. fl.

Tá málið var til viðgerðar á fíggjarnevndarfundi, var øll nevndin samd um at úttala, at málið ikki var framt eftir lóg nr. 39 frá 1. juni 1961 og eftir samtykt tingsins 12. mai 1961 og at krevja av landsstýrinum at málið varð framt beinan vegin.

Álit og uppskot er ikki samsvarandi hesi samtykt og eiga vit ongan lut í teimum.

Vit mæla tinginum til at samtykkja uppskotið frá tingmonnunum fyri Vágarnar.

Uppskot frá meiralutanum í nevndini var sett undir atkvøðn við navnakall:

Ja atkvøddu: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Danbjörg, P. Petersen, M. Johannesen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, L. Joensen, Johan Poulsen, J. Simonsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, V. Nielsen, Fr. Hansen, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen, J. Högnesen, Poul J. Djurhuus, E. Patursson, H. v. Högadalsá, H. Jespersen, Haldor Hansen og J. F. Øregaard.

Burturstaddir: A. Djurhuus og Kj. Mohr.

Uppskotið samtykt 28—0.

Uppskotið til samtyktar var sett undir atkvøðu við navnakall:

Ja atkvøddu: J. Lindenskov, P. Petersen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Fr. Hansen, J. Högnesen, P. J. Djurhuus, E. Patursson, H. v. Högadalsá, H. Jespersen og H. Hansen.

Atkvøddu ikki: H. Petersen, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, Johan Poulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, K. Djurhuus, P. M. Dam, J. F. Øregaard.

Burturstaddir: A. Djurhuus, J. P. Davidsen, P. J. Olsen og Kj. Mohr.

Uppskotið fall 12—0.

67. Samferðlsuvegur Hvalba-Sandvík

Ár 1962, 15. mars legði Niels H. Jacobsen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Álagt verður Landsstýrinum um landsverkfræðingsskrivstovuna at fáa samferðsluvegin Hvalba-Sandvík projektreðan lidnan og skipa fyri, at maskintól verða tikin í brúk til hesa vegagerð og at kommunanna partur av útreiðslunum av hesi vegagerð verður settur sambart reglunum í lögtingslóg um kommunanna part í útreiðslum av landsvegabygging, samtykt á tingi 23. apríl 1959.

Viðmerkingar:

Nú nútímaus tól eru tikin í brúk til vegagerð, verður arbeiðið bæði skjótari gjört og vegurin betur.

Men víða hvar um landið liggja bygdir, ið ikki hava fingið vegasamband til grannabygdina, og mugu fólkini í hesum bygdum tí gera sum ættarfólk teirra hava gjört í øldir, tá tey høvdu örindi til næstu bygd, ið ofta liggur í sonn kommunu, tey mugu fara til gongu.

Ein av teim bygdum, ið er fyri hesi vanlagnu, er Sandvík. Veittur hevur verið studningur til ein stubba av samferðsluveg Hvalba-Sandvík, men tað svarar ikki til nútíðina at halda fram við hesi vegagerð í tí gamla sporinum. Hon kemur bara at kosta kommununi alt ov mógv og tekur hesin arbeiðsháttur ov langa tíð, samstundis sum hann ikki gevur so góðan veg sum maskintólini gera hann.

Fyri at fáa vend í her havi eg loyvt mær at seta fram omanfyristandandi uppskot til samtyktar.

1. viðgerð 20. mars og 28. apríl legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Allt

15. marts 1962 varð málið lagt fram á ting og varð við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið og er samd um at mæla til at samtykkja uppskotið.

Eisini heldur nevndin, at tað er rætt at projektera allar teir samferðsluvegir, sum enn ikki eru projekteraðir, og at hesir vegir, annaðhvört teir eru byrjaðir at gera ella ikki, koma undir ta studningsskipan, sum samtykt var 23. apríl 1959 og settur fram fylgjandi

Uppskot

1) Uppskotið verður at samtykkja.
2) Allir samferðsluvegir, annaðhvört teir eru byrjaðir at gera ella ikki, verða projekteraðir og koma undir studningsskipan av 23. apríl 1959.

2. viðgerð 30. apríl og 3. viðgerð 7. mai 1962.
Uppskotið til samtyktar samtykt 18—0.
Uppskotið frá nevndini st. 2) samtykt 20—0.

---

68. Einarætt til innfluttning av eplum

Ár 1962, 16. mars legði H. Djurhuus löglingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

löglingslóg um einarætt til innfluttning av eplum.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað at geva Föroya Búnaðarfelag einarætt at flyta inn eplir tilskilaða tíð av árinum sambæri reglugerð setta av landsstýrinum.

löglingslov om eneret til indførsel af kartofler.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at give Föroya Búnaðarfelag (Den færøske landboforening) eneret til indførsel af kartofler over en begrænset tid af året i henhold til regulativ fastsat af landsstyret.

§ 2.

Henda lögtingslóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 2.

Denne lagtingslov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

22. mars 1955 legði táverandi landsstýrismaður Hákun Djurhuus, ið hevði landbúnaðarmál í hondum, uppskot fyri tingið, ið skuldi tryggja eplaframleiðarum at sleppa av við úrtöku sína.

Víst varð á í viðmerkingunum til lógaruppskotið, at ein farandi göta var hon at geva Föroya Búnaðarfelag einarætt at flyta inn eplir tilskilaða tíð av árinum um heystið, frá tí upptakingartíð var og til föroysku eplini vóru seld.

Henda skipan vildi fört við sær, at teir, ið vetta eplir, longu um várið hövdu vissu fyri, at teir sluppu av við gröðini longu um heystið, tá föroysk eplir altíð eru góð.

Tíverri tók tá bara Fólkaflokkurin á tingi undir við hesum uppskoti, men reisir flokkurin her aftur málið í teirri vón, at fleiri hesu ferð taka undir, so ein meiraluti á Föroya lögtingi veitir föroyskum búnaðarmonnum tann stuðul, ið hetta lógaruppskot ber í sær.

1. viðgerð 20. mars og 21. april legði búnaðarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt fyri tingið av fólkaflokkinum við uppskoti til lögtingslóg.

Við 1. viðgerð av málinum varð tað beint í búnaðarnevndina.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg sundur í ein meiriluta og tveir minnilutar.

Meirilutin (Haldor A. Hansen, Vilhelm Nielsen og Poul J. Djurhuus) mælir tinginum til at samtykkja lógaruppskotið óbroytt.

Minnilutin (J. P. Davidsen) setur uppskot fram um, at landið fær einarætt til innflutning av eplum.

Minnilutin (Hans Iversen) kann ikki vera við til at geva einarætt til nakað ávist felag ella nakran stovn til innflytan av eplum, men setur annars onki uppskot fram.

Uppskot

frá minnilutanum (J. P. Davidsen):

Landið fær einarætt til innflutning av eplum, sum verða viðari seld.

2. viðgerð 26. april 1962.

Uppskot frá minnilutanum J. P. Davidsen fall 11–0.

3. viðgerð 30. april 1962.

Lógaruppskotið var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, L. Joensen, A. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, P. M. Dam, P. J. Olsen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssson, H. v. Högadalsá, H. Hansen og J. F. Øregaard.

Atkvöddu nei: J. H. Danbjörg, J. P. Davidsen og H. Iversen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, Tr. Samuelsen, Johan Poulsen og D. Nolsöe.

Burturstaddir: K. Djurhuus og H. Jespersen.

Uppskotið samtykt 20 3.

---

69. Mjólkastudningur

Ár 1962, 16. mars legði H. Djurhuus lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um mjólkastudnað.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað at nýta upp í 250.000,00 kr. í mjólkastudnaði árliga fey fyrstu fýra árini.

§ 2.

Landsstýrið ger av í samráð við Föroya Búnaðarfelag, ið umboðar ognarmenn, fraðarmenn og böndir, hvussu hesin peningur skal

Lagtingslov om tilskud til mælk.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at anvende op til 250.000,00 kr. årlig som tilskud til mælk i de følgende 4 aar.

§ 2.

Landsstyret træffer bestemmelse om, i samraad med Föroya Búnaðarfelag (den færöske landboforening), der repræsenteres af

verða nýttur, so hann verður mjólkaframleiðsluni til största bata.

§ 3.

Eitt ár áðrenn lógin fer úr gildi skal landsstýrið leggja hana aftur fyri tingið við uppskoti.

§ 4.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

selvejere, trömænd og bönder, hvorledes denne bevilling anvendes til største gavn for mælkeproduktionen.

§ 3.

Et aar för denne lov træder ud af kraft skal den af landsstyret igen forelægges for lagtinges tilligemed forslag.

§ 4.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Fyri at tryggja föroyska mjólkaframleiðslu í komandi árum heldur fólkaflokkurin að vera neyðugt, at föroyskir búnaðarmenn vita nakað fram í tíðina, hvönn mjólkastuðnað teir kunnu vænta sær í komandi árum, so teir út frá hesari vitu betri kunnu taka avgerð um, hvussu teir skulu teggja teirra framleiðslu til rættis. Lógaruppskot samsvarandi hesum sjónarmiði verður hervið lagt fyri tingið.

1. viðgerð 20. mars og 28. april legði búnaðarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt fyri tingið av fólkaflokkinum við uppskoti til lögtingslóg.

Við 1. viðgerð av málinum varð tað beint í búnaðarnevndina.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg sundur í ein meiralutu og ein minnilutu.

Meirilutin (Haldor A. Hansen, J. P. Davidsen og Hans Iversen) förir fram, at tá tað á figgjarlógini er samtykt mjólkastuðningur uppá 150.000 kr., kann hann ikki taka undir við uppskotinum.

Minnilutin (Vilhelm Nielsen og Poul J. Djurhuus) mælir tinginum til at samtykkja lógaruppskotið.

2. viðgerð 30. april 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Neils H. Jacobsen o. fl.:

Álagt verður landsstýrinum at gera nýggja reglugerð mjólkastudninginum viðvíkjandi, so mjólkaframleiðarar í smábygdum, ið ikki kunnu avskipa teirra framleiðslu til meiari ella mjólkasölubúð kunnu fáa studning fyri ta mjólk, ið verður seld í sjálvari bygdini.

Lógaruppskotið fall 13—0.
Broytingaruppskotið frá N. Holm Jacobsen o. fl. samtykt 21-0.

---

70. Broyting í borg. straffilóg

Ár 1962, 16. mars legði varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot

Eftir heimild í § 5 í lóg nr. 163 frá 31. mai 1961 «om ændringer i borgerlig straffelov (ungdomsfængsel, betingede domme m. v.) verður henda lóg at seta í gildi í Föroyum við kgl. fyriskipan við hesum broytingum:

§ 4 verður orðað soleiðis:

«Denne anordning træder i kraft straks».

§ 5 fer út.

Viðmerkingar:

Landsstýrið loyvir sær at leggja ríkislóg nr. 163 frá 31. mai 1961 fyri tingið við tilmæli, at tær í henni innihildnu broytingar fáa gildi í Föroyum.

Bæði fútin og soriuskrivarin hava mælt til, at lógin verður sett í gildi í Föroyum m. a. tí í henni eru nýggjar reglur av týdningi.

1. viðgerð 20. mars og 26. mars legði lógarnevndin fram soljóðandi

Alt

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið uppskot um at sett verður í gildi í Föroyum við kgl. fyriskipan lóg nr. 163 frá 31. mai 1961 «om ændringer i borgerlig straffelov» (ungdomsfængsel, betingede dømme m.v.).

Málið er beint í lógarnevndina, ið er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við teimum av landsstýrinum nevndu broytingum viðvíkjandi §§ 4 og 5.

2. viðgerð 27. mars 1962.

Uppskot landsstýrisins samtykt 25—0.

---

71. Uppskot til samtyktar at stuðla föroyskum arbeiði.

Ár 1962, 16. mars legði H. Djurhuus lögtingsmaður fram soljóðandi

Uttan at lögtingið hevði hövi til at siga sína hugsan, varð farið undir bygging av húsum úti við landssjúkahúsið, har ein stórur parlur av tilfarinum kom tilgjördur til Föroyar.

Nú stendur stórbygging fyri í samband við landssjúkahúsið og eigur lögtingið tí at gera vart við seg, so landsstýrið ikki aftur sleppur at lata arbeiðið gera utanoyggja, sum eins vel kann verða gjört heima hjá okkum sjálvum og harvið geva mongum honum arbeiði.

Tað fer ikki at bera til, at hitt almenna stendur sum byggiharri og so ikki letur föroyska vinnu og framleiðslu, handverkarar og arbeiðarar fáa alt tað arbeiðið, ið stendst av slíkari bygging, men flytir inn tilgjört tilfar.

Fyri at lögtingið longu nú kann siga sína hugsan hesum viðvíkjandi og fyri alt tað vísa á, at tað í öllum förum, har arbeiði verður gjört fyri almennan pening ynskir, at föroysk arbeiðskraft verður nýtt, setur fólkaflokkurin fram soljóðandi

Uppskot til samtyktar.

Landsstýrinum verður álagt at ansa eftir, at föroysk vinna og framleiðsla, handverkarar og arbeiðarar, fáa alt tað arbeiðið, ið stendst av almennari bygging, sum föroysk vinna, framleiðsla og arbeiðskrafti eru för fyri at gera.

1. viðgerð 23. mars og 2. viðgerð 26. mars 1962.

Uppskotið samtykt 20--0.

---

72. Landskassalán til útjavning av kurstpi av lánnum til fiskiskip

Ár 1962, 20. mars legði K. Djurhuus varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um landskassalán til havnagerð, vegagerð og endurnýgging av fiskiskipaflotanum.

§ 1.

Í § 1 í lögtingslóg nr. 26, 12. mai 1959 um landskassalán til havnagerð, vegagerð og endurnýgging av fiskiskipaflotanum verður sett sum nýtt stk. 2:

Eisini er landsstýrinum heimilað at veita lán svarandi til ein part ella alt kurstapið av lánum,

lagtingslov om ændring i lagtingslov om laan til landskassen til havnebygning, vejbygning og fiskerflaadens fornyelse.

§ 1.

I § 1 i lagtingslov nr. 26 af 12. maj 1959 om laan til landskassen til havnebygning, vejbygning og fiskerflaadens fornyelse tilføjes som nyt stk. 2:

Landsstyret er endvidere bemyndiget til at yde laan svarende til en del eller hele kurstab paa

ið verða veitt móti panti í fiskiskipum. Fyri lánini verður pantitrygd kravd innanfyri 100 % av lánvirði skipsins.

§ 2.

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

lån, der ydes mod pant i fiskefartöjer. For lånene skal der stil les pantesikkerhed indenfor 100% af skibets låneværdi.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Í lögtingssetuni 1961, smbr. lögtingsmál nr. 10: Eykalán og eyka studningur til nýggj fiskiför, viðgjördi lögtingið (figgjarnevndin), aftaná diskontohækking nationalbankans 23. mai 1961, spurningin um kurstapið á lánsbrövum hjá realkreditstovninum og Kongeriget Danmarks Fiskerihank.

Ein meiraluti í figgjarnevndini ásannaði, at nevndin eftir lögtingslög nr. 17, 25. apríl 1960, um skipabygging saman við landsstýrinum hevði heimild at veðhalda fyri lánum, t.d. frá bankum, svarandi til kurstapið alt ella ein part av tí.

Bankarnir her vóru principielt fyri at veita hesi lán við landskassa veðhald avmarkað til 10.000 kr. fyri hvört skipið og í fyrsta umfari bert til teir, ið hövdu gjört sáttmála og ikki tá fingið skipið prioriterað, um teir ikki sjálvir kundu útvega peningin. Viðvíkjandi komandi byggisáttmálum tóku bankarnir sær rætt til at taka stöðu, hvört málið sær.

Nevndarmeiriluti var samdur við landsstýrið um at veita veðhald fyri lánum eftir nevndu lög at javna munin millum kursin, ið var áðrenn diskontohækkingina og dagskursin, tó hægst 5 % av byggipeninginum. Heitt var tó á landsstýrið um at samráðast við bankarnar um at longja lánatíðina helst til 10 ár, fördi hetta ikki á mál, var meiriluti samdur um, at landsstýrið gav veðhald.

Tilsagnir um veðhald eru givnar, men fyri stytri áramál.

Síðani hevur figgjarnevndin tikið ta stöðu fyri sitt viðkomandi, at kurslánini kunnu svara til alt kurstapið at afturrinda í 10 ár. Alt kurstapið er um 5,5 til 6 % av byggipeninginum.

Nú tað ikki altíð er möguligt at fáa banklán so stór svarandi til alt kurstapið, og at lánatíðin verður 10 ár, er spurningurin at royna aðrar möguleikar. Ein möguleiki er, at landskassin beinleiðis veitir hesi lán. Hetta letur seg gera við uppískoyti til lögtingslög nr. 26, 12. mai 1959 um

landskassalán til havnagerð, vegagerð og endurnýgging av fiskiskipaflotanum, soleiðis at ein partur av feimum 4 milj. kr. í láni hvört figgjarárið kann veitast sum 4. prioritetslán til útjavnan av kurstapinum á láninum frá realkreditstovninum og öðrum lángevartum, eitt nú fiskaríbankanum.

1. viðgerð 22. mars og 29. mars legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið legði máljð fyri tingið 20. mars í ár og varð tað við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins óbroytt.

2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 5. april 1962.

Lógaruppskotið samtykt 26—0.

---

73. Broytingar í lóg um rættarstöðu hjá börnum

Ár 1962, 16. mars legði varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot

Eftir § 23 í lóg nr. 200 frá 18. maj 1960 «om børns retsstilling» verður henda lóg at sela í gildi í Föroyum við kgl. fyriskipan við fylgjandi broytingum:

1) «Indtil der paa Færöerne oprettes mödrehjælpsinstitutioner eller dertil svarende institutioner, træder politiet (landfogeden og sysselmændene) i deres sted.»

§ 22, 1. punktum verður orðað soleiðis: «Anordningen træder i kraft .....»

§ 23 fer út.

2) Samstundis sum lógin verður sett í gildi við kgl. fyriskipan verður kunngerð nr. 7 frá 14. januar 1961, sum givin er eftir heimild í § 21, stk. 1 í lógini, eisini sett í gildi.

Viðmerkingar:

Lóg frá 18. mai 1960 kemur í staðin fyri lógina frá 7. mai 1937. Hövuðsavvikini í tí nýggju lógini eru m.a. at ongin munur er á faðirskapi og bidragsskyldu, og eru fleiri lagdir undir faðirskap, kemur hann undir faðirskapin, tá ið tað er meira sum talar fyri, at hann er faðir enn onkur av hinum. I tíðkum föri vildi tað oftani eftir fyrr galdandi lóg verið so, at allir ella fleiri komu undir bidragsskyldu. Eisini er «pater-est» reglan linkað nakað.

Landsstýrið loyvir sær at leggja málið fyri tingið við tilmæli.

1. viðgerð 20. og 26. mars legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið uppskot um at sett verður í gildi í Föroyum lóg nr. 200 frá 18. mai 1960 «om börns rettstilling» við kgl. fyriskipan og kunngerð nr. 7 frá 14. januar 1961.

Málið er beint í lógarnevndina, ið er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið við teinum av landsstýrinum nevndu broytingum.

2. viðgerð 27. mars 1962.

Landsstýrisins uppskot samtykt 27—0.

74. Broyting í rættarlógini (faðirskapssakir)

Ár 1962, 16. mars legði K. Djurhuus varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot

Lóg nr. 201 frá 18. mai 1960 (ændringer i retsplejeloven) verður sett í gildi í Föroyum.

Viðmerkingar:

Fyriliggjandi lóg um broyting í rettargangslógini er ein fylgja av lógini nr. 200 frá 18. mai 1960 (om börns retsstilling), og tað er tí neyðugt, at henda lógin fær gildi í Föroyum samstundis sum tann fyrr nevnda.

Ein tílík broyting má tó gerast sum broyting í föroyska rettargangslógini nr. 95 frá 16. mars 1960. Í hesum föri so avgjört, við tað at lógin sigur í sini § 2, at hon er ikki galdandi í Föroyum.

Í sinum ummæli skrivar sorinskrivarin m.a.:

> «Loven indförer ogsaa forskellige nye procesregler, der i og for sig ikke er nödvendiggjort af loven om börns retstilling. Blandt disse regler er der grund til at nævne den nye § 456 c, der lader barnemoderens bopæl være afgörende for værnetinget, medens det efter den ældre — og her endnu gældende regel — er sagsögte (den udlagte barnefaders) bopæl, der er afgörende. Det maa forudses, at den nuværende forskel paa de færöske og danske materielle og processuelle regler om börns retsstilling vil kunne före til adskillige indviklede retstilfælde. Man tænker sig blot det særdeles praktiske tilfælde, at en færösk kvinde under ophold i Danmark besvangres af en dér bosat mand, og derpaa rejser tilbage til Færöerne. Efter de her gældende regler skal sagen anlægges ved den ret, hvor den udlagte barnefader bor, altsaa en domstol i den övrige del af riget, men efter de regler, der gælder dér, er det Færöernes ret, der er kompetent. Denne kompetencestrid kan have stor betydning for sagens udfald. Hvis sagen behandles paa Færöerne, kan den, hvis forholdet har været af lösere karakter, före til, at sagsögte anses som bidragspligtig, medens han under de samme omstændigheder kan blive anset som fader, hvis sagen behandles i Danmark.
> Denne uheldige retstilstand bör bringes til ophör derved, at saavel de berombandlede retsplejelovændringer som loven om börns retsstilling sættes i kraft paa Færöerne.

Der burde snarest udarbejdes et ændringsforslag til den færöske retsplejelov, saaledes at alle de her omtalte ændringer i den danske retsplejelov bliver sat i kraft paa Færöerne i det foran foreslaaede omfang.»

Landsstýrið loyvir sær at leggja málið fyri tingið við tilmæli.

1. viðgerð 20. mars og 26. mars legði lógarnevndin fram soljóðandi

Átt

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið uppskot um, at sett verður í gildi í Föroyum lög nr. 201 frá 18. mai 1960 om ændringer i retsplejeloven. Henda lög er ein fylgja av lógini nr. 200 frá 18. mai 1960 om börns retsstilling, sí lögtingsmál nr. 73/1961.

Málið er beint í lógarnevndina, ið er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið.

2. viðgerð 27. mars 1962.

Uppskotið frá landsstýrinum samtykt 26—0.

---

75. Broyting í rættargangslógini

Ár 1962, 16. mars legði K. Djurhuus varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot

Lög nr. 161 frá 31. mai 1961 «om ændringer i lov om retteus pleje» verður sett í gildi í Föroyum við fylgjandi broytingum:

1) löbenummrene 17, 36, 44 og 15 medtages ikke.
2) ændringerne under löbe nr. 20 indföres forsaavidt angaar medtagelse af den i löbe nummeret som punkt 2) anförte tekst, medens der i den nuværende færöske retsplejelov § 721, stk. 1, iövrigt foretages fölgende ændringer:
«(2)» ændres «(3)»

afsnittet aa.oghh. udgaar, og i stedet indsættes:
«aa. lov for Færöerne nr. 73 om motorköretöjer m.m. af 19. marts 1930 § 30, med mindre tiltalen angaar forhold, der kan medföre frakendelse af retten til at være eller blive förer af motorköretöj, jfr. lovens § 31, «cc». ændres til «bb.» og

at der under löbe nr. 30 foretages fölgende ændringer: ordene «sömandslovens § 73» udgaar og erstattes med: «sömandslov nr. 181 af 1. maj 1923 § 78, stk. 1.»

Viðmerkingar:

Skilað verður til, at broytingin undir «aa» hevur tað við sær, at tey har umröddu mál um miss av rettinum at föra motorakfar eftir reglunum sum galdandi eru í hinum partinum av rikinum fara fram sum statsadvokatmál, meðan tey eftir galdandi regln her fara fram sum politimál, (smbr. § 30 í lí föroysku motorlógini), og at sjómanslógin frá 1. mai 1923 framvegis er galdandi her.

Landsstýrið loyvir sær at leggja málið fyri tingið við tilmæli.

1. viðgerð 20. mars og málið beint til lógarnevndina.

76. Hækking av viðbótini til útróðrarfisk

Ár 1962, 19. mars legði H. Djurhuus lögtingsmaður fram soljóðandi:

Tann lönarvökstur, ið farin er fram í okkara samfelag, hevur ikki munandi rokkið til teir menn, ið hava heimaútróður til vinnu.

Teir fáa ongan minstulön og frítiðarviðbót, og tá veiðutíðin mangan verður skerd vegna ring veðurlíkindi, er úrtöka teirra so lítil, at royst verður at koma sær í aðra vinnu, um nakar möguleiki er til tess.

Hetta förir við sær, at heimaútróðurin minkar í hvörjum, og tá hugsað verður um, hvussu nógv tað beinleiðis framleiðsluskapandi arbeiðið er gingið til afturs í Föroyum tey seinastu árini, sigur afturgongdin týðiliga frá, at vandi er á ferð.

Fyri at stuðla heimaútróðurinum og tryggja tí parti av okkara vinnufólki, ið hevur sitt útkomi, alt ella partvís, av heimaútróðri beinleiðis og óbeinleiðis, lut í ti lönarvökstri, ið er ein veruleiki í dag, setur fólkaflokkurin fram uppskot um at hækka viðbótina munandi fyri feskfisk, ið verður avreiddur og tilvirkaður her á landi.

Mælt verður til, at viðbótin verður sett upp í 15 oyrur fyri kg fyri deksför og opnar bátar fyri allan feskfisk, ið verður avreiddur og arbeiddur á landi.

Higartil er í ár vorðið goldið til heimaútróðurin uno 400.000 kr., so henda viðbót skuldi ikki törva nakra nýggja inntökulög, tí ætlandi er játtanin á fíggjarlógini för fyri at bera ta meirútreiðslu, ið stendst av hesi hækking, men verður hon neyðug, vil fólkaflokkurin atkvöða fyri henni.

Enn eru útróðrarbátar, ið nýta bensinmotorar, og eigur matningin á hesum bátum at fáa tollin á bensininum, ið nýtt verður á útróðri, endurgoldnan um lönjavningargrunnin úr landskassanum. Hann, ið váttar veiðunögdina, hevur skyldu at vátta bensinnýtsluna og verður at skipa greinliga fyri hesum í komandi reglugerð lönjavningargrunnsins.

Samsvarandi tí í álitinum framförda mælir fólkaflokkurin til broytingar í lögtingslög um at longja skipanina um studnað úr landskassanum til minstulön og viðbót til fiskaprísin:

1. at í lögtingslög nr. 26. dagfest 17. mai 1961 um at longja skipanina um studnað úr landskassanum til minstulön og viðbót til fiskaprísin, verður síðsta pelti í § 1 um viðbót til heimaútróður broytt til hetla orðaljóð:

«at viðbótin verður 15 øyrur pr. kg av veiðuni av øllum runduni kruvdum ráfiski við høvdi innhandlaður og tilvirkaður í Føroyum til útflutnings fyri deksfør og opnar bátar og fyri opnar bátar eisini sildaveiðu til agns, frystingar, sallingar og virkingar.

«at tilskudet udgør 15 øre pr. kg af fangst af rund raafisk med hoved og uden indvolde, der indhandles og tilvirkes til eksport for dæksfartøjer og aabne baade og for aabne baade ligeledes af sildefangst til agn, frysning, saltning og fabrikation.

II. Lögtingslóg
um
endurrindan av bensintolli til útróðrabátar.

§ 1.

Landsstýrið er heimilað úr landskassanum at endurrinda Lönjavningargrunni skipsfiskimanna tann toll, ið grunnurin samsvarandi reglugerð sínni hevur goldið útróðrabátum, ið hava bensinmotorar.

§ 2.

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

Lagtingslov
om
refusion af benzintold til fiskerbaade, der driver hjemmefiskeri.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at refundere Lönjavningargrunn skipsfiskimænna den told, som fonden i henhold til sit regulativ har udbetalt til baade med benzinmotor, der driver hjemmefiskeri.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

1. viðgerð 23. mars og 1. mai legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Álit

Nevndin hevur havt málið til viðgerðar.

Meirihlutin (Poul J. Olsen, P. M. Dam, Leon Joensen og J. Högnesen) setur onki uppskot fram, men vísir til stóðu sína í málinum nr. 39/1961.

Minnihlutin (Niels Holm Jacobsen) tekur undir við uppskotinum.

2. viðgerð 1. mai og 3. viðgerð 4. mai 1962.

Uppskot II var sett undir atkvöðu við navnakalli:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. Holm Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Patursson, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: H. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, Kj. Mohr, P. M. Dam og P. J. Olsen.
Atkvöddu nei: J. Lindenskov, J. H. Dambjörg, Haldor Hansen.
Burturstaddur: K. Djurhuus.

Uppskotið fall 13—3.
Uppskot í burturdottið (smbr. 39/1961).

---

77. Val av álitismonnum og nevndum

Ár 1962, 5. apríl stóð val av álitismonnum og nevndum:

1. Lögtingsvalnevndir:

A. Suðurstreymoyar prestagjald:
   a) Fastir limir: Poul Hansen, verkstjóri, Tórshavn, H. O. Hansen, stjóri, Tórshavn, Poul K. Mouritsen, prentari, Tórshavn.
   b) Tiltaksmenn: Aage Mikkelsen, bókhaldari, Tórshavn, J. Wenningstedt, Tórshavn.

B. Norðstreymoyar prestagjald:
   a) Fastir limir: P. J. Djurhuus, Kollafirði, Jacob Samuelsen, Haldórsvík, Arni á Bógvi, Vestmanna.
   b) Tiltaksmenn: Tórstein Grækarisson, Kvívík, Andreas Andreasen, lærari, Vestmanna.

C. Eysturoyar sýsla:
   a) Fastir limir: Herluf Bertelsen, lærari, Fuglafirði, Johan Frederik Poulsen, lærari, Strendur, Jacob Simonsen, lærari, Götu.
   b) Tiltaksmenn: Samuel P. Hansen, Norðagötu, Johs. Petersen, træsmiður, Saltnesi.

D. Norðoya sýsla:

a) Fastir limir: Johannes Vitalis Hansen, Klakksvík, Meinhard Johansen, lærari, Klaksvík, Jákup Samson, jarnsmiður, Klaksvík.

b) Tiltaksmenn: Johan Christiansen, Norðdepli, Einar Wang, Klaksvík.

E. Vága sýsla:

a) Fastir limir: D. Danielsen, lærari, Sörvágur, Jógvan á Ryggi, Miðvágur, Sigmund Fredericksen, vrakari, Miðvágur.

b) Tiltaksmenn: Sören Danielsen, hrævsamlari, Miðvágur, Napoleon Petersen, lærari Miðvágur.

F. Sandoyar sýsla:

a) Fastir limir: Rósing Thorleifsson, sýslumaður, Sandur, Zach. Stórá, Skopun, Peter Joensen, fiskimaður, Skopun.

b) Tiltaksmenn: Óli Danielsen, Húsavík, Th. P. Olsen, óðalsmaður, Húsavík.

G. Suðuroyar sýsla:

a) Fastir limir: Johan Djurhuus, skúlainspektörur, Vágur, Dion Nolsöe, Vágur, Johannes Enni, Tvöroyri.

b) Tiltaksmenn: Jaspur Holm, Tvöroyri, Johannes Hentze, Tvöroyri.

2. Kirkjustjórnin: J. Fr. Oregaard, Johan Simonsen og Joh. M. Fr. Poulsen.

3. Skúlastjórnin: Joh. M. Fr. Poulsen, J. H. Danbjörg og Hanus við Högadalsá.

4. Grannskoðari í Færö Amts Sparekasse: Jacob Sune Jacobsen.

5. Nevnd Föroya Realskúla: J. P. Henriksen, Sigrid av Skarði Joensen, Georg Lindenskov Samuelsen.

6. Nevnd í p/f Skipafelagið Föroyar: J. P. Davidsen og Hans Iversen, seinari valdur í lutakast við Erl. Paturssen.

7. Umboðsmaður á aðalfundi hjá p/f Skipafelagnum Föroyar: Jacob Liodenskov. Tiltaksmaður: Dion Nolsöe.

8. Umboðsmaður á aðalfundi í p/f Sjóvinnubankanum: Haldor Hansen.
Tiltaksmaður: Jacob Lindenskov.

9. Stýrið fyri meutunargrunnin: J. H. Danbjörg, Joh. M. Fr. Poulsen og Bette Rasmussen.
Tiltaksmenn: Jacob Lindenskov, Georg Lindenskov Samuelsen og Sverre Egholm.

10. Nevnd í l/f Grönlandsfelagnum: J. Fr. Öregaard, P. H. Weihe og Frederik Hansen.
Tiltaksmenn: Poul Jacob Olsen, Jens Chr. Olsen og Johan Simonsen.

11. Stýrið í Röroya listasavni: Jacob Lindenskov, Janus Kamban og Tr. Samuelsen.

12. Föroya likningarráð: Haldor Hansen, Tr. Samuelsen og Sofus Olsen.

13. Stýrið í Föroya vanlukkutrygging: Joh. M. Fr. Poulsen, Erlendur Paturssson og Haldor Hansen.
Tiltaksmenn: Tr. Samuelsen, Hemming Jespersen og Magnus Tórsheim.

14. Útskiftingarnevndir: Jógvan Drangberg, Skopun, í staðin fyri Sinnin Hansen, Skopun, ið er deyður.

78. Uppskot til samtyktar viðv. fiskimarkinum

Ár 1962, 22. mars legði Erlendur Paturssson lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Landsstýrinum verður álagt beinan vegin og ikki seinni enn 1. apríl 1962 at geva Föroya lögtingi fullfiggjaða skrivliga frágreiðing um alt tað, sum fram er farið viðvikjandi fiskimarksmálinum, síðan tingið gjördi samtykt sína í hesum máli 10. mai 1961, og at leggja fyri tingið öll skjöl í malinum.

Greinargerð

Hin 10. mai 1961 gjördi lögtingið hesa samtykt í fiskimarksmálinum:

> «Landsstýrið verður biðið um at taka upp samráðingar við danska ríkisstýrið viðvikjandi uppsögn av fyribilssáttmálanum (dagfestur 27. apríl 1959) Danmarkar og Bretlands millum um fiskimarkið við Föroyar, soleiðis at vit verða leysir av honum 27. apríl 1963. Samstundis verða reglur at seta í gildi um 12 fjórðinga fiskamark við Föroyar við beinum basislinjum.»

Uppskot um at biðja dansku ríkisstjórnina taka upp samráðingar við Bretland um revisjón av sáttmálanum frá 27. apríl 1959, kom hin vegin ikki til atkvöðugreiðslu og datt tí burtur.

Í kunngerð frá danska uttanríkismaálráðnum, dagsett 6. febr. 1962, verður sagt, at «Færöernes hjemmestyre», ið haldast má vera Föroya landsstýri, hevur «rettet henvendelse til den danske regering om at faa princippet om 12 mils fiskeriterritorium gennemført fuldstændigt», og at danska ríkisstjórnin, aftan á «yderligere forhandlinger med de færöske myndigheder», hevur latið sendiherra sín í London bera ensku ríkisstjórnini «sine synspunkter vedrörende en fremtidig nyordning af fiskeriterritoriet ved Færöerne».

Av tí, at henda frágreiðing danska uttanríkismálaráðsins eingki nevnir um, at sáttmáli frá 27. apríl 1959 — soleiðis sum tingsamtyktin frá 10. mai 1961 tilskilar — er ella verður uppsagdur, so vil verða leysir av honum 27. apríl 1963, og ei heldur nevnir nakað um, at reglur eru ella

verða settar, so vit — soleiðis sum sama tingsamtykt tilskilar — hava 12 fjórðinga mark við beinum grundlinjum frá sama degi, verður hildið rætt, at tingið áleggur landsstýrinum nú beinan vegin og ikki seinni enn komandi 1. apríl, at geva tinginum fullfiggjaða skriviliga frágreiðing um alt, sum fram er farið í málinum, síðan tingið gjördi samtykt sina í fjör, og at leggja fyri tingið öll skjöl í málinum.

1. viðgerð 30. mars og 2. viðgerð 3. apríl 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi Broytingaruppskot frá E. Paturssoni:

Í uppskotinum verður «1. apríl 1962» broytt til «10. apríl 1962».

Uppskotið til samtyktar var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, P. J. Djurhuus, E. Paturssoni, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, K. Djurhuus, P. M. Dam, H. Hansen og J. F. Øregaard.

Uppskotið fall 13—0.

---

79. Vegurin Oyndarfjörð-Hellurnar v.m.

---

80. Nýtt strandfaraskip (Vágar)

Ár 1962, 26. mars legði Haldur Hansen löglingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

löglingslóg um bygging av nýggjum strandfaraskipi til siglingina vestur í Vágar.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at byggja strandfaraskip til at rökja siglingina vestur í Vágar og at taka upp neyðug lán.

Byggiætlan og byggisáttmáli verður at leggja fyri figgjarnevndina til góðkenningar.

lagtingslov om bygning af nyt kystfartöj til sejlads paa Vágar.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at bygge et kystfartöj til rutesejlads til Vágar og at optage de nödvendige laan.

Byggeoverslag og kontrakt skal forelægges finansudvalget til godkendelse.

Viðmerkingar:

Sum öllum tingmonnum kunnugt, er tað skipið, ið rökir strandferðslunna vestur eftir, ikki tíðarhóskandi til fólkaflutning, og er tí bráðneyðugt at fáa nýtt tíðarhóskandi skip í staðin.

Mælt verður til, at hetta nýggja skipið verður av sonu stödd og möguliga av sonu innrætting sum «Nýggi Pride».

Lagt verður afturat, at í byggigrunni strandferðslu landsins eru 793.385,18 kr.

1. viðgerð 30. mars og 24. apríl legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

26. mars 1962 varð málið lagt fram á ting av Haldor Hansen, Leon Joensen og V. Nielsen og varð við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið og er samd við uppskotsstillararnar, at tað skipið, sum rökir siglingina vestur í Vágar, ikki er tíðarhóskandi meira, og kann so stalt mæla tinginum til at taka undir við uppskotinum. Men tá hetta skipið fyrst og fremst er ætlað teinum, sum búgva annaðhvört í Vágum ella í Vestmanna, heldur nevndin, at tað er rímligt, at hetta skipið siglur út frá einum av hesum plássum.

2. viðgerð 26. apríl og 3. viðgerð 28. apríl 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Haldor Hansen o. fl.

Sum § 2 verður sett:

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.	Denne lov træder straks i kraft.

Broytingaruppskotið samtykt 27—0.
Lógaruppskotið so broytt samtykt 27—0.

---

81. Nýtt strandfaraskip (Mykines).

Ár 1962, 26. mars legði Leon Joensen löglingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

löglingslög um bygging av ella keyp av nýggjum fari til siglingina Sörvág Mykines.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at byggja ella útvega tíðarhóskandi far til siglingina Sörvág Mykines, og at taka upp neyðug lán.

Byggi- ella keypssáttmáli verður at leggja fyri fíggjarnevndina til góðkenningar.

lagtingslov om bygning eller köb af nyt fartöj til sejladsen Sörvaag Mykines.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassets vegne at bygge eller anskaffe tidssvarende fartöj til sejladsen Sörvaag-Mykines og at optage de nödvendige laan.

Bygge- eller köbekontrakt skal forelægges finansudvalget til godkendelse.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Vist verður til bræv frá íbúgvarunum í Mykinesi til Föroya lögting dagfest 26. mai 1960, ið er viðleft sum skjal.

Mykines, 26. april 1960.

Til Föroya Lögting.

Vit undirritaðu íbúgvarar í Mykinesi vilja hervið heita á okkara háttvirda Lögting um at skaffa okkum eitt tíðarhóskandi far til at rökja siglingina Sörvág-Mykines.

Áðurnevnda far má verða bygt specielt til áðurnevndu sigling, tað vil siga at tað má hava eina avmarkaða longd og dýpi, so at tað eins og tann báturs sum nú rökir siglingina Sörvág-Mykines kann koma inn á gjónna (lendingina í Mykinesi) tá líkindi eru góð.

Sjálvandi má tað nýggja fari vera útgjört við bæði radiotelefon og radara og annars öllum redningstólum sum neyðug eru, so at eisini vit sum búgva handa Föroyars vandamiklasta fjörð kunnu merkja at vit ikki eru heilt burturgloymd tá talan er um tað stóra arbeiði sum nú á dögum verður gjört fyri at tryggja mannalív á havinum.

Tað far sum nú rökjur siglingina Sörvág-Mykines er ein motorháttur 7 tons stórur, bygdur fyri ca. 45 árum síðani, hann er sera ólíðarhóskandi í allar máta. (65 undirskriftir).

1. viðgerð 30. mars og 28. april legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

26. mars 1962 var málið lagt fram á ting av tingmonnunum fyri Vágoy og varð við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið óbroytt.

2. viðgerð 30. april og 3. viðgerð 1. mai 1962.

Lógaruppskotið samtykt 25—0.

82. Bygging og rakstur av fiskiídnaðarvirkjum

Ár 1962, 26. mars legði Erlendur Patursson fram soljóðandi

Uppskot
til
lóg um bygging og rakstur av fiskiídnaðarvirkjum.

1. §

Landsstýrið letur, fyri rokning landskassans, byggja og reka fiskaídnaðarvirki, eitt í hvörji sýslu, og fær heimild til at taka lán til hesar byggingar og rakstur teirra.

Fyritökan kallast: «Fiskaídnaðarvirki landsins».

2. §

Yvirstjórn ídnaðarvirkjanna, undir umsjón landsstýrismansins í fiskivinnumálum, er hjá 3 manna stjórn, sum löglingið velur fyri 4 ár í senn. Stjórnin velur sær sjálv formann. Landsstýrið ásetir lön og samsýning stjórnarlimanna. Undirskrift frá 2 stjórnarlimum krevjast til at skuldbinda fyritökuna.

Stjórnin skipar forstjóra, sum hevur um hendi dagligu stjórn og umsjón við bygging og rakstri fiskaídnaðarvirkjanna. Hann hevur prokura og skuldbindur fyritökuna eftir reglunum um prokura. Stjórnin ásetir lön hansara.

3. §

Roknskapur ídnaðarvirkjanna verður granskoðaður av granskoðarum landsins.

4. §

Stjórnin fyrireikar og tekur avgerð um bygging ídnaðarvirkjanna og skal samráðast við sóknarstýri, útgerðarmenn (skipa- og bátaeigarar), fiski- og útróðrarmenn um, hvar í hvörji sýslu tey skulu byggjast, so eisini um stödd teirra og innrætting.

Endaligar avgerðir um bygging í hvörjum stað skulu verða tiknar í samráð við landsstýrismann í fiskivinnumálum.

Öll bygingar- og innrættingarvinna skal verða boðin út í almennari lisitation.

Grundökini, sum fingin verða til fiskaidnaðarvirkini, skulu verða so stór, at góðir möguleikar verða til uppi- og afturathyggingum í framtiðini.

5. §

Fiskaidnaðarvirkini keypa fisk — ferskfisk og saltfisk — og sild — fersksild og saltsild — til virkingar og selja hinar virkaðu fiskavörur.

Stjóri fiskaidnaðarvirkjanna skal, í samráð við yvirstjórn teirra, taka avgerð um hvörjar framleiðslur hvört idnaðarvirki skal reka, har í millum:

1. flakaframleiðslu,
2. hermetikkframleiðslu burtur úr torski, hýsu, upsa og tílíkum fiski,
3. hermetikkframleiðslu og kreydsildarframleiðslu burtur úr fersk- og saltsild,
4. mjölframleiðslu,
5. lýsiframleiðslu,
6. roykiug,
7. aðrar framleiðslur.

6. §

Keypsprisir fiskaidnaðarvirkjanna, aðrir enn teir, ið ásettir verða sambart lóg, verða ásettir av stjórnini, og skulu vera hinir somu í öllum idnaðarvirkjunum.

7. §

Fiskaidnaðarvirkini skulu framleiða ís og skulu hava á goymslu rívligar nögdir av ísi og agni. Teimum er heimilt at reka handil við hesum og öðrum vanligum útgerðarvörum. Stjórnin ásetir útsöluprisir á hesum vörum.

Í sambandi við fiskaidnaðarvirkini skulu vera rúm, har skipa- og bátaeigarar og fiski- og útróðrarmenn fyri ríminliga leigu kunna goyma reiðskap og aðra útgerð.

8. §

Stjóri og stjórn fiskaidnaðarvirkjanna skipa fyri sölu og útflutningi av framleiðsluni.

9. §

Landsstýrismaður í fiskivinnumáhum setir nærri reglugerð eftir hesi lög, har í millum starvsreglugerð fyri stjórn, umsiting og rakstur fiskaídnaðarvirkjanna.

10. §

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

Lov om anlæg og drift af fiskeindustrivirksomheder.

§ 1.

Landsstyret lader for landskassens regning opföre og drive fiskeindustrianlæg, et i hvert syssel, samt bemyndiges til at optage laan til disse anlæg og deres drift.

Foretagendet benævnes «Fiskiídnaðarvirki landsins».

§ 2.

Industrivirksomhedernes overledelse under tilsyn af landsstyresmanden for fiskerianliggender bestaar af en 3 mands bestyrelse, som vælges af lagtinget for 4 aar ad gangen. Direktionen vælger selv sin formand. Landsstyret fastsætter lönninger samt vederlag til bestyrelsens medlemmer. Til at tegne virksomheden udkræves underskrift af 2 af bestyrelsens medlemmer.

Bestyrelsen antager direktör, som har den daglige ledelse samt tilsyn med opförelse og drift af fiskeindustrivirksomhederne. Han har prokura og tegner virksomheden i henhold til bestemmelserne om prokura. Bestyrelsen fastsætter hans lön.

§ 3.

Virksomhedernes regnskab revideres af landsrevisoren.

§ 4.

Bestyrelsen forbereder samt tager bestemmelse om opförelse af industrivirksomhederne og skal optage forhandling med kommunalbestyrelser, redere (skibs- og baadejere) fiskere og hjemmefiskere om, hvor i hvert syssel de skal opföres samt tillige om deres störrelse og indretning.

Endelig afgörelse om opförelse paa hvert sted skal træffes i samraad med landsstyresmanden i fiskerianliggender.

Alt byggeri samt indretning skal udbydes i offentlig licitation.

Grundarealerne til fiskeindustrivirksomhederne skal være saa store, at der gives gode muligheder for udvidelser i fremtiden.

§ 5.

Fiskeindustrivirksomhederne köber fisk — ferskfisk og saltfisk og sild — fersksild og saltsild — for tilvirkning og afsætter de færdige fiskeriprodukter.

Direktören for fiskeriindustrivirksomhederne skal i samraad med deres overledelse tage afgörelse om, hvilken produktion hver af industrivirksomhederne skal udföre, herunder:

1. fremstilling af filét,
2. fremstilling af hermetik af torsk, kuller, sej og lignende fisk,
3. fremstilling af hermetik samt fremstilling af kryddersild af fersk- og saltsild,
4. fremstilling af mel,
5. fremstilling af tran,
6. rögning,
7. anden produktion.

§ 6.

Fiskeindustrivirksomhedernes köbspriser, bortset fra saadanne, der fastsættes ved lov, fastsættes af bestyrelsen, og disse skal være de samme for alle industrivirksomhederne.

§ 7.

Fiskeindustrivirksomhederne skal fremstille is og de skal have rigelige mængder af is og agn paa lager. De bemyndiges til at drive forretning med saadanne og andre udrustningsvarer. Bestyrelsen fastsætter udsalgsprisen for disse varer.

I forbindelse med fiskeindustrivirksomhederne skal der haves rum, hvor skibs- og baadejere og fiskere og hjemmefiskere kan opbevare redskaber og anden udrustning for en rimelig leje.

§ 8.

Direktör og bestyrelse for fiskeindustrivirksomhederne sörger for salg og eksport af produktionen.

§ 9.

Landsstyresmanden i fiskerianliggender fastsætter de nærmere regler

i henhold til denne lov, herunder reglement for bestyrelse, administration og drift af fiskeindustrivirksomhederne.

§ 10.

Denne lov træder i kraft straks.

Árið 1961 var samanseting fiska- og fiskavöruútflutningsins henda:

	Tons
Ferksfiskur	21.896
Saltfiskur	18.797
Klipfiskur	5.120
Saltsild	7.437
Krydsild	67
Frystur flök	1.540
Fiskamjöl	957
Sildamjöl	86
Fiskalýsi	731
Fiskahermetikkur	15
Fiskaslógv	4
Sildarlýsi	12
(Hvalalýsi	4)

Sum vit siggja av hesum tölum, fer hin uógv størsti parturin av fiski okkara ótilgjördur ella nærum ótilgjördur av landinum. Fyrst er tað, at klipfiskaframleiðslan hevur verið í stórari minking. Annað er tað, at bert ein heilt lítil partur av ferskfiskinum verður skorin til flök og frystur, meðan meginparturin av honum fer púra óvirkaður av landinum. Triðja er tað, at bert heilt lítil framleiðsla verður skapt burtur úr fersksildini og saltsildini, meðan meginparturin av henni verður fluttur út sum ótilgjörd saltsild.

Í seinasta árinum fyri seinna heimsbardaga 1939, var fiska og fiskavöruflutningur landsins hesin:

	Tons
Klipfiskur	13.756
Saltfiskur	5.698
Annað	613

Bera vit hesi útflutningstöl frá 1939 saman við útflutningstölini frá

1961, siggja vit tað, at heildarútflutningurin er vaksin í stórum. Men vit siggja eisini, at í 1939 fór upp á seg nógv störri partur av fiskinum tilgjördur av landinum, ja klipfiskaframleiðslan í 1939 var verulíga meir enn tvær ferðir störri enn í 1961. Hin vegin var saltfiskaútflutningurin í 1961 um leið 3 ferðir störri enn í 1939.

Alt saman tikið er virkingin á landi upp á seg nógv minni enn hon var fyri heimsbardagan. Hetta týðir upp á seg minni útflutningsvirði og minni vinnu hjá verkafólkinum á landi.

Endamálið má vera at ökja um útflutningsvirðið og innlökur verkafólksins uppi á landi. Ráðini til tess er at fáa mest möguligt av fiskinum, helst hvönn stort, upp á land til virkingar og at selja virkaðan fisk og virkaðar fiskavörður.

Uppskotið, ið tjóðveldisflokkurin her leggur fram — um bygging og rakstur av fiskaídnaðarvirkjum — miðar fyrst og fremst móti at fáa virðið burtur úr ferskfiskinum og sildini.

Landið skal lata reisa og reka fiskaídnaðarvirki — eitt í hvörjuri sýslu í landinum.

Fiskaídnaðarvirkini skulu m. a. reka hesar framleiðslur:

1. flakaframleiðslu,
2. hermetikframleiðslu burtur úr torski, hýsu, upsa og tilikum fiski,
3. hermetikframleiðslu av krydsildaframleiðslu burtur úr fersk- og saltsild,
4. mjölframleiðslu,
5. lýsiframleiðslu,
6. royking,
7. aðrar framleiðslur.

Meðan flokkurin heldur, at einstaklingar og einstaklingafyritökur bæði eiga og eru mentar at byggja og reka tey smærru virkini (t. d. flaka- og frystivirki) víða hvar í bygdum landsins — og eiga at verða stuðlað til tess — heldur hann tað bæði vera rætt og neyðugt, at tað viðvíkjandi teinum stóru virkjunum verður farið fram, soleiðis sum mælt verður til í hesum uppskoti, nevniliga við at landið letur hesi fiskaídnaðarvirki byggja og reka. Tað skuldi tó einki verið til hindurs fyri, at frystihúsini uppkomin ella seinni verða seld fyritöku í viðkomandi sýslu, t. d. við luttöku frá útgerðarmonnum (og bátaeigarum), fiskimonnum, útróðrarmonnum, felögum teirra og kommunum.

Viðvíkjandi einstökum lutum í hesi skipan verður vist á sjálvt lógaruppskotið.

1. viðgerð 30. mars og 21. april legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

26. marts 1962 varð málið lagt fram á ting og varð við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið, og er meirilutin av teirri áskoðan, at tað sum trýtur í dag ikki eru frystivirkir, men fiskur til flakingar, tá tey virkir, sum eru, hert hava fisk til lítlan part av árinum, og teir menn, sum arbeiða við hesi virkir, ganga arbeiðsleysir stóran part av árinum. Tað hevði tí verið av týdningi at fingið skipað so fyri, at fiskurin, sum nú verður fluttur beinleiðis til bretska marknaðin, varð lagdur upp og skorin her, men hetta hevur enn ikki eydnast monnum, sum hava arbeitt við hesum máli.

Meirilutin setur so statt onki uppskot fram.

Minnilutin (H. Jespersen og E. Paturasson) mælir tinginum til at samtykkja uppskotið.

2. viðgerð 28. april og 3. viðgerð 1. mai 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá P. M. Dam o. fl.

Í staðin fyri 1. stk. í § 1 verður sett:

«Landsstýrinum verður heimilað — í samráðing við lögtingsins figgjarnevnd — fyri landskassans rokning at byggja og reka fiskaiðnaðarvirkir, um heimapresurin av feskum fiski ger avreiðing í Föroyum möguliga hjá stórn fiskiskipum okkara, ið vanliga selja veiði sína av feskum fiski á útlendskum marknaðum, og marknaðarlíkindini annars verða at gera tilíka bygging neyðuga fyri at halda stórfiskiskap föroyinga við Föroyar uppi.

Landsstýrið verður heimilað at

«Landsstyret bemyndiges til i samraad med lagtingets finansudvalg for landskassens regning at anlægge og drive fiskeriindustrivirksomheder, saafremt hjemmeprisen paa fersk fisk gör det muligt for vore store fiskeskibe, der sædvanligvis afsætter deres fangster af fersk fisk paa udenlandske markeder, at afsætte deres fangster paa Færöerne, og at markedsforholdene iövrigt nödvendiggör saadanne anlæg for at opretholde det færöske storfiskeri ved Færöerne.

taka neyðugu lán til hesar byggingar og rakstur av teimum.»

Landsstyret bemyndiges til at optage de nödvendige laan til saadanne anlæg samt deres drift.»

Viðmerkingar:

Tað má ásannast, at so leingi viðurskiftini eru so, at okkara stórn línubátar, ið veiða við Föroyar og undir Íslandi til feskfiskasölu, heldur sigla beinleiðis til bretska marknaðin enn at avreiða í Föroyum, verður flakaskeringin heima hjá okkum sjálvum bara ein viðfáningur. Undir hesum viðurskiftum verður bara hendingaferðir, at flakavirkini, vil hava, og sum eru í gerð og í umbúna at koma, ikki kunnu flakaskera og snarfrysta tann avreidda feska fiskin. Frystivirkini vit hava, eru:

1 í Vági, 1 á Tvöroyri, 1 í Seyrvági, 1 í Vestmanna, 1 í Hvalvík, 2 í Tórshavn, 1 í Runavík, 1 á Skála, 1 í Leirvík, 1 í Götu, 2 í Fuglafirði, 2 í Klaksvík og 1 í Árnafirði.

Flestu av hesum virkjum eru smá og kunnu viðgera bara smærri nögdir av fiski.

Talan er um bygging av stórum flakavirkjum, 1 í Vági, 1 í Klaksvík og 1 í Vágoynni. Eisini er til umröðu bygging av smáum flakavirkjum í Skopun, á Sandi og aðra staðni, og í Hvalba er eitt lítið flakavirki undir bygging, og í Havn er stórt flakavirki við at verða bygt aftrat teimum, tveimum, ið eru nevnd.

Men hesin frystikapaciteturvil vera minni enn so nóg stórur at kunna flaka og frysta alla okkara feskfiskaveiði, um teir 50—70 línubátarnir, sum um heystið og veturin fiska við Föroyar, fara at avreiða til flakavirkini og onnur fiskaídnaðarvirki sum mjölvirki og konservesvirki, vil hava og eru við at fáa. At kunna taka ímóti fiskinum til flakaskurðar og aðra heimaviðgerð er bæði av veiðiligum og arbeiðsligum grundum stórliga at ynskja. Við hesum í hyggju verður nú eisini roynt at fáa feskfiskaprísin — avreiðingarprísin — í Föroyum so högan, at tað skal loysa seg hjá okkara línubátum at avreiða í Föroyum, tá ið vit ganga út frá miðalprísinum á tí bretska marknaðinum fyri heystið, veturin og várið. Hin útlendski feskfiskamarknaðurin hevur eisini ofta verið bátur um at halda og svikaligur at lita á, og hann kann lætliga koma heilt at svikja, samanber hóttanina í svarinum frá teirri bretsku stjórnini til danska ríkisstýrisins uppsögn av fiskisáttmálanum við brelur viðvíkjandi fiskimarkinum við Föroyar.

Skuldi viðurskiftini snúð sær hagar, at tað kom at loysa seg hjá línubátum okkara at avreitl í Föroyum, ella at hin bretski marknaðurin undir toganini um fiskimarkið kom at verða um ikki heilt stongdur fyri okkara föroyingum, men so lemjandi skerdur er neyðugt hjá lands-

stýrinum og fíggjarnevndini at hava heimild til ikki bara við galdandi lógarskipanum at lyna fyri privatum ídnaðarvirkjum, men heimildin má eisini rökka til, um neyðugt, fyri landskassans rokning at lata byggja og reka ídnaðarvirki, so vit verða förir at taka ímóti veiðini hjá okkara skipum og viðgera og selja hana soleiðis, sum nú teir ymsu góðu marknaðarnir ynskja.

og soljóðandi undirbroytingaruppskot frá E. Patursson o. H.:

1. stk. í 1. § í broytingaruppskotinum verður orðað soleiðis:
«Landsstýrið letur — í samráðing við lögtingsins fíggjarnevnd — fyri landskassans rokning — byggja og reka fiskaídnaðarvirki.»

Undirbroytingaruppskotið fall 7—0.
Broytingaruppskotið fall 8—0.
Lógaruppskotið var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Simonsen, Fr. Hansen, P. M. Dam, J. Högnesen, S. Joensen, E. Patursson, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.
Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Danbjörg, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, N. Holm Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, V. Nielsen, Kj. Mohr, Poul J. Olsen, Haldor Hansen og J. F. Øregnard.
Burturstaddur: K. Djurhuus.

Uppskotið fall 8—0.

83. Stuðul til fiskiroynd eftir sild við kraftblokki

Ár 1962, 28. mars legði K. Djurhuus varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um stuðul til fiskiroynd eftir sild.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað til fyrstu fiskiroyndina eftir sild við fiskireiðskapinum «kraftklokki» landskassans vegna at veðhalda móti tapi, um royndin skuldi miseydnast og reiðskapurin við tilhoyri verði seldur við tapi. Veðhaldið er avmarkað til 150.000 kr. og at niðurskriva við 50.000 kr. um árið.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om stötte til et fiskeriforsög efter sild.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til det förste fiskeriforsög efter sild med fiskeredskabet «kraftblok» paa landskassens vegne at garantere mod tab, saaremt forsöget skulle mislykkes og redskabet med tilbehör realiseres med tab. Garantien begrænses til kr. 150.000.--, og saaledes at denne nedskrives med kr. 50.000.— aarlig.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Eftir viðlagda skrivi dagfest 22. mars 1962 frá trolarafelagnum p/f Kimbli, Tórshavn, ætlar felagið sær undir eina fiskiroynd eftir sild við ringnót og kraftblokki. Íleggingin er metl til:

Nót, nylon	100.000 kr.
Kraftblokkur	67.000
Asdic	50.000
Íseting, styrking av bátadekki og aðrar útreiðslur, alt gjört í Reykjavík	83.000
	300.000 kr.

Felagið sigur seg hava möguleikar við láni at útvega tann pening, ið skal til fleggingina.

Viðvíkjandi tí möguliga tapi, ið stendst av, at royndin miseydnast, og felagið tí leggur royndina frá sær og selur reiðskapin, heldur felagið seg hava vónir um at fáa ein part frá onkrum grunni.

Landsstýrið heldur, at umtalaði fiskireiðskapur, sum hevur givið so sera góð úrslit aðrastaðni, eigur eisini at vera royndur her. Tá fyrsta royndin her serliga risiko við sær, verður tikið undir í umsóknini um stuðul. Tó verður hildið, at stuðulin eigur at vera avmarkaður til tað tapið, ið möguliga kann vera av, at reiskapurin aftaná miseydnaða roynd verður seldur, og sölan ikki gevur kostnaðan aftur. Ein part av hesum tapi eigur felagið tó at taka. Eftir skrivinum skuldi reiðskapurin givið um 100.000 kr. aftur við sölu, so tapið at býta verður 200.000 kr. Her verður hildið, at landskassin tekur tær 150.000 kr. uppá seg at niðurskriva við 50.000 kr. um árið, so veðhaldið er burturdottið eftir 3 árum.

P/F KIMBIL TROLARAFELAG

Tórshavn, hin 22. mars 1962.

Föroya Lögting og Föroya Landsstýri

h e r.

Sum tygum kunnugt hava íslendingar hesi seinastu árini fiskað sild við nýggjum tólum, tann sokallaða ringnót og kraftblokkur, og hevur hetta tey tvey seinastu árini gingið so væl, at meginparturin av teimum störru skipunum nú fara yvir til henda veiðuháttin. Vit hava frætt, at millum 35 og 45 skip í Íslandi skulu hava hesi tól ísett í vár.

Sum döni um, hvussu stórar nögdir kunnu fiskast við hesi nót, kann nevnast, at besti íslendski bátur «Viðir II» 90 fötur, 11 manns í 3/4 ár hevur fiskað 8.750 tons av sild.

Júst í Túni, skipari, hevur nýliga verið í Íslandi fyri at kanna möguleikarnar, um ikki eisini föroyingar kundu fiska sild við hesum tólum, og eftir teimum upplýsingum, hann hevur fingið, kann hesin veiðiháttur koma at hava ómetaligan týdning fyri Föroyar. Burhursæð frá, at ein á hendan hátt kann fáa ein lönandi fiskiskap fyri nógv skip, rácvni til sildaoljufabrikkir á landi o. a., so kann hesin fiskiskapur eisini föra við sær, at agnsildin kann fáast til væl biligari prísir.

Vit meina, at tað hevði verið rætt, um föroyingar longu ár kundu fingið kunnleika til henda veiðuhátt, soleiðis at nakrir av teimum bátum, sum nú eru og verða kontraheraðir, kunnu fáa hesi tól ísett.

Okkara ætlan var at seta hesi tól umborð á Brestir nú í summar, men av tí at kostnaðurin er stórur og harav stór risiko um royndin skuldi miseydnast, meina vit ikki, at P/F Kimbil, sum hevur stór lán, kann taka hesa risiko einsamalt.

Brestir lissur 2 saltfiskatúrar og er tað ein royndur latur, at hjá flesta linuskipum er tað saltfiskatúrarnir, sum geva tað yvirskot, ið skal forrenta og avskriva báturnar, og kann hetta metast til 100.000 kr. fyri hetta tíðarskeiðið, hertil kemur tað beinleiðis driftsundirskot, ið royndin kann geva, um hon ikki eydnast, men ein part av hesi risiko hava vit vónir um, at ymsir grunnar vilja taka.

Heggingin við hesi roynd fár hava vit metti tit:

Nylon nót	100.000 kr.
Kraftblokkur, spöl, gerdur	67.000 —
Asdic	50.000 —
Ísetan, styrkjan av bátadekki og aðrar útreiðslur, hetta verður alt gjört í Reykjavík	83.000 —
	300.000 kr.

Sjálva financieringina av hesi peningahædd meina vit, at möguleikar ern at bankarnir vilja veita, men eftir er so risikoin við at royndin ikki eydnast og at vit noyðast at realisera hesi tól.

Við realisatión kunnu vit bert rokna at fáa umleið 100.000 kr. aftur.

Vit loyva okkum sostatt at biðja háttvirda lögting og landsstýri um at veita okkum ein garanti max. 200.000 kr. í 2 ár fyri tað lap, ið stendur av, at royndin miseydnast og vit innanfyri hetta tíðarskeið verða noyddir at uppgeva royndina og selja tólini.

1., 2. og 3. viðgerð 29. mars 1962.
Lógaruppskotið samtykt 29—0.

84. Vegasamband Böur—Gásadal

Ár 1962, 29. mars legði Vilhelm Nielsen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

samtyktar

Álagt verður landsstýrinum um landsverkfröðingsskrívstovuna at gera kostnaðaraetlan fyri vegasamband millum Bö og Gásadal; antin um ella við hergholi ígjögnum Knúkarnar.

Henda vegagerð kemur öll undir löglingslóg um kommunanna part av landsvegabygging á tingi 23. apríl 1959.

Viðmerkingar:

Ein av teimum bygdunum, ið liggja ringast fyri og heilt uttan vegasamband er Gásadalur. Einasti möguleiki til at fáa vegasamband við hesa bygd er at halda áfram við Biggjarvegnum. Hetta verður helst kostnaðarmikil vegagerð, men nú samtykt er at gera berghol hæði sunnanfyri og norðanfyri, er eisini möguleiki fyri at fáa hendan vegin gjörðan gjögnum berghol í Knúkunum, og verður hetta vel biligari enn hini hæði holuni, ið avgerð er tikin um at gera, tí longdin kann verða vel styttri.

Í slíkur förum, sum her, er tað rætt at arbeilt verður longu nú ávegis móti Gásadali úr Biggjarvegnum, og vildi tað verið eimuligt og rætt, at havna- og veganevndin játtaði ein hóskandi stuðul til hesa vegagerð í hesum figgjarári, og at kommunanna partur verður at gjalda samsvarandi löglingslóg um kommunanna part av landsvegabygginging.

1. viðgerð 30. mars og 2. viðgerð 3. apríl 1962. Uppskotið frá Vilh. Nielsen, Haldor Hansen og L. Joensen var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: P. Petersen, N. Holm Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, L. Joensen, J. Simonsen, V. Nielsen, Fr. Hansen, J. Högnesen, P. J. Djurhuus, E. Patursson, H. v. Högndalsá, H. Jespersen og Haldor Hansen.

Alkvödda ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, T. Samuelsen, Johan Poulsen, D. Nolsöe og J. F. Öregaard.

Burfursladdir: M. Johannesen, A. Djurhuus, J. P. Davidsen, H. Iversen, Kj. Mohr, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen, J. H. Danbjörg, S. Petersen.

Uppskotið fall 14—0.

---

85. Vegir til Sunds og Kaldbaks

Ár 1962, 29. mars legði K. Wang lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Landsstýrinum verður álagt at taka upp samráðingar við avvarandi kommunur um vegasamband millum Havnina og Sund og Havnina og Kaldbak. Landsstýrið fær gjögnum landsverkfröðingsskrivstovuna gjört kostnaðarætlan fyri vegunillum Havnina og Sund og úr Oyggjarvegnum — Kaldbaksbotn — Kaldbak.

Landsstýrið leggur úrslitið fyri aftur tingið í komandi tingsetu.

Viðmerkingar:

Fyri mongum árum síðan hevur lögtingið ásannað at vegur átti at verið gjördur til Sunds, men hesin vegur er enn ikki gjördur. Lögtingið hevur í tingsetuni 1958 (Tingtíðindi 1958 síðu 261) samtykt at biðja landsverkfröðingin kanna málið um viðking av lendibrúnni á Sundi. Enn er eínki úrslit av hesi samtykt komið til lögtingið. Lendibrúgvin er eitt náttúrligt lið í vegasambandinum millum Havnina og Sund, og kann hetta verða eitt týdningarmikið lið í samferðsluni til og frá Havnini.

Landsverkfröðingsskrivstovan eigur at kanna hvönn veg henlast er at leggja Sundsvegin og hvar hann verður til mest nyttu, úr endanum á núverandi sokallaða Sundsvegi ella úr Hvítanesvegnum. Hugsast kundi at hesin sejuni möguleikin var betur. Sundsvegurin vildi umfram at verið hent samferðslulið eisini skapt samband við Sund, sum nú heldur einki skipasamband hevur, aftaná at Ternan rökir hesa rutu.

Tað at Ternan er sett at rökja rutuna í Sundalagið og harvið eisini til Kaldbaks, er skipasambandið við hesa bygd vorðið nógv verri, við tað at Ternan er ov stór til lendibrúnna har. Kaldbaks kommuna hevur umsókn á tingi um at útbyggja Biggjarstöð, so at skip kunnu leggja at har. Hetta vildi bött onnandi um sambandið, men gott verður ikki fyrenn Kaldbak hevur fingið vegasamband, og hetta vegasamband er best at skapa við at fáa fast í Oyggjarvegin. Löglingið hevur samtykt at henda vegagerð skal koma undir tær nýggju gjaldstreytirnar fyri samferðslusvegir. Kaldbaks kommuna hevur sett pening av til vegagerð. Um ikki allur vegurin kann gerast ísenn, kann verða samráðst við Kaldbaks kommunu um t. d. at fáa fyrst gjört vegin Oyggjarvegur — Kaldbaksbotn.

Tað er einki at taka seg aftur í, at Kaldbaks kommuna er ein av teim «gloymdu kommunum» hvat vegajáttanum viðvíkur.

Talað hevur verið um, at ætlanin er at gera tríggjar 5-áraætlanir fyri vegagerð, og Sundsvegurin og Kaldbaksvegurin eiga at koma inn undir fyrstu 5-áraætlanina.

Í Kaldbaks sókn verða framleiddir einir 400 pottar av mjólk um dagin. Tað er tvörligt at ikki henda mjólk kann koma frísk til nýtarar í Havn, men sum nú skal verða upp til fleiri dagar gomul, tá hon kemur til Havnar og viðhvört koma spilt aftur, m. a. tí at mjólkabátarnir eru als ikki útgjördir til at föra mjólk.

Tórshavn er skjótt vaksandi, og býurin hevur ikki bara brúk fyri tí, sum Kaldbak nú framleiðir, men eisini fyri tí meirframleiðslu, sum vil koma, um sambandið verður betur. Samstundis sum líkindi tá eisini verða fyri aðrari vinnu.

Tá oyggjarvegurin er fördur til Kollfjarðardal koma bygdirnar norðanfyri at liggja samferðsluliga nærri Havnini enn Kaldbak, sum tó er största landbúnaðarbygd nærhendis Havnini.

1. viðgerð 30. mars og 2. viðgerð 3. april 1962.
Uppskotið var sett undir atkvöðu við navnakall (11/4):

Ja atkvöddu: J. Lindenskov, H. Petersen, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, N. H. Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, T. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. Simonsen, H.

Iversen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, P. J. Djurhuus, E. Paturssón, H. v. Högadalsá og Haldor Hansen.
Atkvöddu ikki: J. H. Danbjörg, J. P. Davidsen, D. Nolsöe, K. Djurhuus, P. M. Dam, Poul J. Olsen og J. F. Öregaard.

Uppskotið samtykt 23—0.

---

86. Heimagjördar ullvörur

Ár 1962, 2. april legði Kj. Mohr lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Álagt verður landsstýrinum at seta reglugerð í gildi fyri Föroyar, sum miðar ímóti at ansað verður eftir, at allar tær heimagjördu ullvörur, ið verða at selja uttanlands, verða settar í tu góðsku, ið tær hava uppiborið, so ikki ein vöra, sum ikki er av so góðum slag, fær sama pris sum tann vöra, ið er av hestu góðsku.

Viðmerkingar:

Royndir hava vist, at tær kvinnur, sum fáast við at tilvirka okkara ull, sum verður virkað til at selja uttanlands, eru misnögdar við, at tað ikki er nakað eftirlit við, hvussu teir ymisku lutirnir verða virkaðir, og hvussu góðskan er á ullini.

Hetta förir við sær, at ofta kann hetta skaða fyri at halda uppi góðskuna yvir fyri keyparanum, sum skal gjalda sama prisin fyri tað ringara slagið sum fyri 1. flokks góðsku.

Tað er tí neyðugt, at landið förir eitt eftirlit við vöruni, áðrenn loyvi verður givið til útförslu, og er hetta eitt mál, ið landbúnaðarráðgevarin má finna eina skipan til.

1. viðgerð 4. april og 2. viðgerð 9. april 1962.
Uppskotið afturtikið.

---

87. Broyting í lóg um happadrátt

Ár 1962, 2. april legði Kj. Mohr lögtingsmaður fram soljóðandi

Landsstýrið verður at broyta lógina viðvíkjandi happadrátti fyri Föroyar.

Broytingin verður soleiðis, at í staðin fyri at happadráttarseljararnir nú fáa 7 % í seljaraprovisión, verður hetta at broyta til 12 % í minsta lagi.

Landsstýrið verður at leggja málið fyri tingið á hesi tingsetu.

Viðmerkingar:

Royndirnar við at selja happadráttarseðlar hava vist, at tað er ov lítið, seljararnir fáa fyri arbeiðið, tí ikki er nakað broytt lönini viðvíkjandi, síðani happadrátturin varð settur á stovn, alt er dýrkað sosum telefongjald ,lýsingar, porto og el-streymur. Um provisiónin varð hækkað, varð eisini meira áhugi fyri seljararnar at fáa fólk at spæla í happadráttinum.

1. viðgerð 4. april og 2. viðgerð 9. april 1962.
Málið afturlikið.

---

88. Lóg um djóravernd

Ár 1962, 2. apríl legði Kj. Mohr lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Føroya lögting áleggur landsstýrinum at seta fram lógaruppskot viðvíkjandi lóg um djóravernd fyri Føroyar, eins og slík lóg er í hinum norðurlondum.

Viðmerkingar:

At seta eina djóraverndarlóg í gildi fyri Føroyar er eitt yuski frá djóravinum og frá Føroya fólki kring landið. Hetta tilfakið sömir seg fyri einum mentaðum fólki.

1. viðgerð 4. apríl og 2. viðgerð 9. apríl 1962.
Uppskotið fall 12—0.

---

89. Kokkaskúli

Ár 1962, 2. apríl legði Kj. Mohr lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Føroya lögting áleggur landsstýrinum at seta á stovn kokkaskúla í samband við sjómansskúlan. Skúlin verður við nútímans matgerð. Landsstýrið tekur upp samráðingar við sjómansskúlastjóran og leggur málið aftur fyri tingið á ólavsöku 1962.

Viðmerkingar:

Ein og sjómansskúla og maskinistskúla er eisini neyðugt at seta á stovn kokkaskúla. Góður kokkur bæði á sjógvi og landi er ein stuðul í búsarhaldinum. Skipini hava nú nýmótans hentleikar at nýta til matgerð, somuleiðis má væl ansast eftir, at onki fer til spillis, og samstundis má kokkurin læra at föra proviantlistar og nakað av bókhaldi.

1. viðgerð 4. apríl og 2. viðgerð 9. apríl 1962.
Uppskotið fall 10—0.

---

90. Landsskattur og kommunuskattur

Ár 1962, 2. apríl legði Erlendur Patursson fram soljóðandi framlöguskriv: (smbr. skjal 6):

Tjóðveldisflokkurin leggur her við fyri Föroya lögting uppskot til lóg um landsskatt og kommunuskatt, og mælir tinginum til at samtykkja uppskotið í hesi lingselu, soleiðis at skattur eftir hesi skipan verður lagdur á frá komandi skattaári.

Hövuðslógirnar í núverandi skattaskipan eru lógin um kommunuskatt frá 12. mars 1923 og lógin um lögtingsskatt frá 15. mai 1939. Aftanat hesum hövuðslógum eru í gildi aðrar seinni lógir. Í 98. §, 2. stk. í lógaruppskotinum eru hesar lógir, sum eftir uppskotinum skulu fara úr gildi við nýskipanini, upprokknaðar.

Hövuðsuppistöðan í hesum lógaruppskoti er tað skattalógaruppskot, ið tingið hevði til viðgerðar longu 1955, men hvörki tá ella seinni fekkst avgreitt. Ymiskar týdningarmiklar broytingar eru tó gjördar.

Um uppskotið sum heild er at siga, at tað miðar móti rímiligari og rættvísari býting av skattinum — fyrst og fremst á henda báti:

1. Gjöllari reglur um skattanppgávur, upplýsingarskyldur skattgjaldarans og annara, rætt skattamyndugleikanna til eftirlits og eftirkanningar o. s. fr.

2. Gjöllari reglur um skattskyldu, skattskylduga inntöku og skattaútrokning, m. a. um skatt av ágóða av sölu av jarðarökjum og öðrum ognum, um skattafrælsi fyri inntökur, sum giftar konur hava o. s. fr.
3. Störri barnafrádrátt og tryggingarfrádrátt, serstakar reglur um frádrátt fyri verkamenn, handverkarar og fiskimenn og serstakar reglum frádrátt fyri lönarstættirnar yvirhövur.
4. Gjöllari reglur um myndugleikar, sektir, revsing og innheinting.

1. *Sjálvsuppgáva, eftirlit o. a.*

Eftir uppskotinum verður tað gjört til skyldu at uppgeva inntöku sína (sjálvsuppgávnskylda).

Har næst skulu allir teir, sum reka vinnu og sum byggja sjálvuppgávu sína á rokniskapi, hava skyldu til at leggja fyri líkningarvöldini, tá slíkt verður kravt, alt rokniskapartilfar og öll rokniskaparskjöl, sum sjálvuppgávan byggir á. Somuleiðis fær líkningarráðið rætt til at kanna alt rokniskapartilfar og öll rokniskaparskjöl á staðnum.

Henda skylda hvítir á öllum teimum, sum reka vinnu, t. e. eisini teimum, ið ikki hava bókhaldsskyldu.

Eftir uppskotinum skulu allir skattgjaldarar hava skyldu til at lata líkningarráðnum fullfíggjað yvirlit yvir ognir sínar og virði teirra. Upp í hesar ognaruppgerðir koma tó ikki persónligir lutir, klæði, innbúgv o.t.

Vissar upplýsingarskyldur verða lagdar á almennar stovnanir, peningastovnanir, tryggingarfelög, onnur felög, verksmiðjueigarar, heildsölumenn o. s. fr. Hesir skulu hava skyldu til at geva líkningarráðnum allar tær upplýsingar, ið kunna verða ráðnum til leiðbeiningar í starvi tess.

Henda skylda gildir bert mótvegis líkningarráðnum, ikki kommunustýrum og líkningarnevndum.

2. *Skattskylda, skattskyldug inntöka, skattaútrokning.*

Eftir uppskotinum verða settar gjöllari reglur um hina skattskyldugu inntöku — m. a. hesar:

Virðið á vörum, sum skattgjaldarin nýtir úr egnum virki (t. d. handli), verður mett eftir smásöluvirði.

Ágóði av sölu av ognum verður í nærri tilskilaðum tilfellum roknaður sum skattskyldug inntöka.

Ágóði av sölu av óbygdum jarðaöki verður altið roknaður upp í skattskyldugu inntökuna. Sama hövuðsregla skal gilda fyri bygd jarðaröki, tá byggingin hevur lítið upp á seg.

Gjöllari reglur um skattskylduna, nær hon byrjar og nær hon *heldur* uppat.

Viðvíkjandi hjúnum verður aðalreglan framvegis tann, at giftur mað-

ur verður skattaður av allari inntöku sini og inntöku konunnar, men hevur konan inntøku av sjálvstøðugum virki ella av vinnu uttan fyri vinnu og virki mannsins, verður veittur frádráttur frá inntøkuni við inntøku konunnar, tó ikki við meira enn 2.000 kr.

Í skattastiganum fyri landsskattin eftir 1. § í lóg frá 4. mai 1961 er innroknaður eykaskatturin eftir 2. § í sama lóg.

Reglurnar um sjálva útrokningina av kommunuskattinum eru nakað broyttar, og verður neyðugt at gera nýggjar skattasamtyktir.

Viðvíkjandi landsskattinum á felögum verður hesin inntøkuskattur goldin við 30 % av skattskyldugu inntøkuni. Verður einki vinningsbýti útgoldið, letur felagið ikki annað í skatt enn hetta, men verður vinningur útbýttur, kemur har afturat 20 % av honum at gjalda sum vinningsbýtisskattur.

Viðvíkjandi kommunuskattinum verður reglan tann, at felög verða skattað við líkningarprosent kommununnar uttan hækking ella lækking.

3. *Frádráttir.*

Heilt nýggjar reglur eru gjørdar viðvíkjandi ymiskum frádráttum, bæði í landsskatti og kommunuskatti.

Í inntøkuni hjá fiskimonnum, verkamonnum og handverkarum, ið er fingin sum lön og/ella partur í veiði, her undir miniulön og prísviðbót, verður loyvt at draga frá 100 kr. fyri hvönn veiði- og vinumánað í árinum.

Vistarhald sjómanna verður ikki roknað upp í inntøkuna.

Í inntøkuni hjá øllum verkafólki yvirhövur verður loyvt at draga frá 600 kr., tó í mesta lagi 15 % av lönarinntøkuni, fyri flutning, klædnaslit, eykaútreiðslur í vinnutíðini o. t.

Í inntøkuni verður loyvt at draga frá upp í 600 kr. fyri tryggingargjöld o. t.

Barnafrádráttirnir verða hesir:

Í hinum útroknaða landsskatti verða fyri hvört barnið drignar frá 150 kr., tá inntøkan er lægri enn 10.000 kr., og 100 kr., tá inntøkan er 10.000 kr. ella hægri. Eftir núgildandi lóg er barnafrádrátturin 80 kr. fyri inntøkur undir 9.000 kr. og 60 kr. fyri inntøkur yvir 9.000 kr.

Er inntøkan minni enn 10.000 kr. og barnafrádrátturin meir enn skattur in uttan barnafrádrátt, verður munurin útgoldin avvarðandi skattgjaldara.

Barnafrádrátturin í kommunuskattinum verður gjørdur við frádrátti í skattleggjandi inntøku við minst 600 og mest 800 kr. fyri hvört barnið. Eftir núgildandi lóg er minsti frádráttur 70 og mesti 200 kr. fyri hvört barnið.

Núverandi aldurmark, 15 ár, verður hækkað upp í 16 ár.

4. Myndugleikar, sektir, revsing, innheinting.

Likningarráðið, sum nú er löglingsvalt, verður útnevnt av landsstýrinum. Ein av limum tess skal vera lögkönur, annar roknskaparkönur og triðji fastognar- og byggikönur.

Landsskattaráðið verður lögtingsvalt við 5 limum og hevur fastan skrivara, ið skal vera lög- og roknskaparkönur.

Tann, ið av svikalistum gevur rangar ella villandi skattaupplýsingar, verður sektaður við upp í 5 ferðir tann skatt, hann hevur goldið ella skuldi hava goldið ov lítið, um farið varð eftir upplýsingum hans. Eru hinar skeivu upplýsingar givnar í gáloysi, verður sektin 3 ferðir peningsupphæddina.

Hann, sum í starvi sínum hjálpir skattgjaldara við skattasvikum, verður revsaður við hefti ella sekt.

Reglurnar um innheinting av kommunuskatti verða tær sonn sum nú, men viðvikjandi landsskatti, verður tað latið landsstýrinum til avgerðar, í hvussu stórum pörtum hann skal verða kravdur.

I tingsetuni 1960 legði tjóðveldisflokkurin fram uppskot um gjalding og innheinting av inntökuskatti — uppskot um kelduskatt, smb. Lögtingstíðindi 1960, bls. 298—307. Tingið viðgjördi ikki hetta uppskot, men beindi tað í serstaka millumtinganevnd, sum tó ei heldur hevur gjört nakað við málið.

Tað verður ikki hildið rætt, at lata sjálva skattalógina farnast av hesi dvöl við kelduskattinum, og verður tí hetta skattalógaruppskot lagt fram nú og í hesum líki. Samstundis sum uppskotið um kelduskattin verður viðgjört og samtykt, ber til at gera neyðugar broytingar í sjálvari skattalógini.

1. viðgerð 4. april og 4. mai legði skattanevndin fram soljóðandi

Álit

Hetta uppskotið frá tjóðveldisflokkinum var við 1. viðgerð beint í skattanevndina.

Nevndin hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Hákun Djurhuus, Poul Jacob Olsen, Hilmar Petersen og Sámal Petersen) mælir til at vald verður 5-manna millumtinga skatta-

nevnd at viðgera nýggja skattalóggávu, og at fyriliggjandi uppskot verður viðgjört í hesi nevnd og setur fram uppskot samsvarandi.

Minnilutin (Erlendur Patursson) heldur, at skattamálið eigur at verða avgreitt í hesi tingsetu og heldur tað vera óforsvarligt at bíða longur við málinum.

Minnilutin mælir tí tinginum til at samtykkja uppskot tjóðveldisflokksins.

Uppskot

frá meirilutanum:

Lögtingslóg um millumtinga skattanevnd.	Lagtingslov om et staaende skatteudvald.
§ 1.	§ 1.
Lögtingið setur niður 5-manna millumtinganevnd at viðgera spurningin um nýggja skattalóggávu. Nevndin gevur álit frá sær til lögtingið.	Lagtinget nedsætter et staaende udvalg paa 5 medlemmer at behandle spörgsmaalet om en ny færösk skattelovgivning. Udvalget afgiver betænkning til lagtinget.
§ 2.	§ 2.
Útreiðslurnar av nevndararbeiðinum, herundir samsýning til limir og medhjálp, verða goldnar úr landskassatum.	Udgifterne ved udvalgsarbejdet, herunder vederlag til medlemmerne og medhjælp, afholdes af landskassen.
§ 3.	§ 3.
Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.	Denne lov træder straks i kraft.

2. og 3. viðgerð 7. mai 1962.

Uppskotið frá tjóðveldisflokkinum var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. H. Danbjörg, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, D. Nolsöe, V. Nielsen, Fr. Hansen, J. Högnesen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Tg. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, P. M. Dam, H. Hansen og J. F. Øregaard.

Burturstaddir: P. Petersen, N. H. Jacobsen, Kj. Mohr, K. Djurhuus, P. J. Olsen og E. Patursson.

Uppskotið fall 11—0.
Lógaruppskotið frá meirahlutanum samtykt 20—0.

---

91. Skip til strandfarasiglingina

Ár 1962, 5. apríl legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um keyp av báti til strandfarasiglingina.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at keypa hóskandi bát til strandfarasiglingina og at taka neyðugt lán til hetta keyp.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om köb af fartöj til kystfarten.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at köbe et passende fartöj til kystfarten og at optage nödvendigt laan til dette köb.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Landsstýrið hevur frá strandfarasiglingini 1. í hesum fingið soljóðandi skriv:

«Sum háttvirda landsstýri kunnugt, so er Bitan nógv ovlítil til ta sigling, ið hon er ætlað til. Fyri at strandferðslan kann verða för fyri at áluka sær at flyta farmin, má hon leiga eykafar minst 2 ferðir um vikuna. Hetta kostar strandferðsluni ca. 2.000 kr. um mánaðan. Verður hetta

ikki gjört, missa vit allan farmin til aðrar bátar. Fyri at Sandoyggin skal kunna rökjast á rættan hátt, so má Ritan sigla út frá Skopun einar 3 ferðir um vikuna.

Eg mæli til, at strandferðslan keypir ein bát til hjálpar sum skjótast. Vit kunnu nú fáa ein 30 tons bát lagaliga til keyps.

Eg havi tosað við Sjóvinnubankan, og vil hann læna peningin til strandferðsluna. Báturin má sjálvandi hava radar um borð.

Hesin báturin kemur ikki at taka nakað frá Rituni, men tvörturimóti kemur hann at nöra um farm og farmagjald, tí tá líta öll fólk á strandferðslu landsins bæði hvat ið viðvíkir fluttningi av fólki og góðsi.

Tað er nú ringt hjá mær at siga, hvat ein tílíkur bátur kemur at kosta okkum at hava ígongd, og hvat hann kemur at sigla inn. Ætlanin er at taka ein mann av Rituni um borð á tann bátin, ið ætlandi verður keyptur, so statt verður tann samlaða manningin til báðar bátarnar 5 manns. Hetta verður ein meiraútreiðsla uppá 15.000 kr. Báturin kemur eisini at sigla nógvan pening inn í farmagjaldi, eisini tí at báturin verður nýttur til aðra sigling enn til Sandoynna. Men alt í alt, so er tað avgjört neyðugt at fáa bátin nú.»

Í skrivinum frá skipasýninum verðum m.a. sagt, at Ritan ikki fær loyvi til at sigla við meira enn 50 í staðin fyri 70 ferðafólkum í tíðarskeiðinum 1. mai til 30. september og at deksplássið uppi á yvirbygninginum ikki má nýtast til dekslast.

Landsstýrið er á einum máli við administrator um, at neyðugt er at fáa eitt minni far aftrat til strandfarasiglingina, um henda skal rökjast væl.

1. viðgerð 6. og 26. apríl legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

5. apríl var málið lagt fram á ting av landsstýrinum og var við 1. viðgerð beint í figgjarnevndina.

Tað er fyristöðumaðurin fyri strandfarasiglingini, sum við skrivi til landsstýrið 4. apríl hevur reist málið og förir hann fram, at Ritan ikki er för fyri at lúka tær uppgávur, hon hevur, og er tí neyðugt at fáa eitt skip afturat til hesa sigling.

Nevndin hevur viðgjört málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum við tí uppiskoyti, at tað skip,

sum keypt verður afturat, verður at sigla minst tvær ferðir um vikuna norður í Eysturoy. Hetta er avgjört neyðugt við tað, at sum nú er, er bert ein dag um vikuna fartur úr Havn og norðureftir, so tað er ómuligt, at hesin bátur fyri ein part verður nýttur til hesa sigling.

Nevndin setur fram fylgjandi uppskot:

I. Landsstýrisins uppskot verður at samtykkja.

II. Landsstýrinum verður álagt at skipa fyri, at tað minst triggjar ferðir um vikuna verður beinleiðis fartur úr Havn og norður í bygdirnar á eystursiðuni á Eysturoynni.

2. viðgerð 26. og 3. viðgerð 28. apríl 1962.

Landsstýrisins uppskot samtykt 28—0.
Uppskot frá nevndini II samtykt 29—0.

---

92. Sjúkatryggingarmál

Ár 1962, 2. apríl legði Erlendur Paturssson lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

Föroya lögting samtykkir at lata kanna núverandi sjúkratryggingarskipan (sjúkrakassaskipan) við tí endamáli, at leggja öll tey málsöki, sum núverandi sjúkrakassar rökja, beinleiðis undir eina og sama stjórn hins almenna.

Millumtinganevndin í vanlukkutryggingarmálum fær hesa kanning í hendi og leggur úrslitið av kanningini fyri tingið ikki seinni enn 1. august 1962.

Greinargerð

Í sosialmálum má endamálið vera almenn fólkatrygging, t. e. at alt

landsins fólk verður tryggjað móti öllum avleiðingum av samfelagsligum vandum og óhappum.

Í sosialmálum okkara er enn langt á mál í so máta, og enn er ikki bött um mong av verstu brekunum í sosialtryggingarmálum fólksins, t. d. í vanlukkutryggingarlóggávuni og í sjúkratryggingarlóggávuni.

Í serstökum tingmáli hevur tjóðveldisflokkurin lagt fram uppskot um broytingar og ábötur í vanlukkutryggingini. Í hesum máli verður mælt til um- og nýskipan í sjúkratryggingarmálunum.

Hövuðsuppistöðan í núverandi sjúkratrygging er fyriskipanin frá 21. februar 1930 um viðurkendar sjúkrakassar við seinni broytingum.

Henda skipan hevur havt stórtýðning fyri sjúkratryggingarmál landsins. Men hon hevur eisini mong brek, og við teirri framlöku, sum serstakliga í árunum aftan á seinna heimsbardaga hevur verið í öllum sosialtryggingarmálum, har í millum í sjúkratryggingarmálum, er tíðin á mangan hátt runnin frá hesi skipan.

Her verður tí mælt til, at lögtingið letur kanna alla núverandi sjúkratryggingarskipan landsins við tí í byggju, at fáa hesi mál um- og nýskipað eftir teimum royndum, sum fingnar eru, og eftir kravinum um almenna fólkatrygging á hesum öki.

Úr hesum sjónarmiði — kravinum um almenna fólkatrygging — má tað haldast vera neyðugt at gera heilt nýggja sjúkratryggingarskipan, nevniliga slíka, at núverandi sjúkrakassar verða niðurlagdir og í staðin gjörd sjúkratrygging fyri alt landið undir eini og sonnu stjórn hins almenna.

Aðaluppistöðan í slíkari skipan skuldi verið:

Sett verður sjúkratryggingarstjórn fyri alt landið, ið skal rökja allar tær uppgávur, ið teir mongu smáu og stóru sjúkrakassar nú hava, og aðrar sjúkratryggingaruppgávur, sum undir hesa skipan verða lagdar so hvört sum böll verður um tryggingina.

Sjúkrakassagjöldini falla tá burtur. Tilsvarandi pening verður tá hin nýggja sjúkratrygging at fáa úr landskassanum, t. e. burtur av skatta- og öðrum inntökum hans.

Við slíkari skipan verður sjúkratryggingin eins fyri öll, hvar tey so búgva í landinum, og hetta má haldast vera rætt. So er ikki nú. Hjálpin, ið teir ymiska sjúkrakassar veita, er ymisk. Og gjöldini eru ymisk. Fólk, ið búgva langt frá læknu og sjúkrahúsi, skulu ikki revsast fyri tað við ófullkomnari hjálp og störri gjöldum, men tað verða tey nú.

Í öðrum lagi verður möguleiki til at veita betri og störri hjálp yvirhövur. Tá verður eisini byrgt fyri, at einstukar sjúkrakassastjórnir sýta fólki hjálp, sum tey av röttum eiga.

Øll umsiting sjúkrakassanna er óneyðuga kostnaðarsom. Eitt slag av skrivstovuhaldi skal til, hvussu tátil sjúkrakassin er, lunkrevjingin av limagjaldi er tíðar- og peningakrevjandi. Fólkatal landsins er ikki størri enn so, at øll kunna vera undir eini og sonn skipan.

Sjúkrakassagjaldið verður álagt pr. høvd. Maður við minstu inntøku letur sama krónutal, sum tann við tí hægstu. Hin vinnuleysi letur sama krónutal, sum hann, ið vinnu hevur. Næmingar, lærlingar, skúlafólk o. s. fr. lata sama krónutal, sum tey, ið komin eru út í vinnu og hava inntøku.

Sjúkrakassagjaldið er nú oman fyri 100 kr. Hjá mongum er hetta tung byrði. Undan útreiðslunum av sjúkratryggingini sleppur fólkið ikki, sjálvsagt, men verður tann peningur, ið sjúkrahjálpin skal nýta, fingin burtur av skattainntøkum hins almenna, verður úrslitið tað, at hin minni menti kemur at gjalda minni krónutal, hin meiri størri krónutal.

Tann um- og nýskipan, ið her verður talað um at gera, krevur gjøllari kanningar, enn umstøður verða til í hesi tingsetu, og verður tí mælt til, at málið verður givið millumtinganevnd í hendi, sum so leggur úrslit sítt fyri komandi tingsetu.

1. viðgerð 4 .og 2. viðgerð 9. apríl 1962.

Formaðurin lagði fram soljóðandi broytingaruppskot frá E. Patursson:

«Í staðin...fyri» millumtinganevndina í vanlukkutryggingarmálum verður sett:

«Fimmmannamillumtinganevnd — vald av lógtinginum.»

Broytingaruppskotið fall 11—0. (sinbr. tingmál nr. 45/1961).

---

93. Broyting í lógini um Tórshavnar kommunu

Ár 1962, 9. apríl legði Kj. Mohr, lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um broyting í lóg nr. 126 frá 27. mai 1908 om byen Tórshavns kommunale styrelse.

§ 1.

Uppí § 20, stk. 1 verður sett:

«Er limur hindraður bráðfongis, kann hann eftir skriviligari áheitan um tað eftir býráðsins avgerð sleppa frá starvinum fyribils, til hann fær møtt aftur.»

§ 2.

Hetta lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om ændring i lov nr. 126 af 27. mai 1908 om byen Tórshavns styrelse.

§ 1.

Til § 20, stk. 1 föjes:

«Er forhindringen forbigaaende kan et medlem i henhold til skriftlig anmodning derom efter byraadets beslutning midlertidig fritages for forretningerne, indtil forhindringen ophører.»

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Sambart skriv frá Tórshavnar býráð dagfest 5. í h. sigur býráðið:

«Sambart gr. 20 í lóg nr. 126 frá 27. mai 1908 um «Byen Thorshavns kommunale styrelse» er tað eykamanni bert loyvt at taka við starvi sum býráðslimur, tá fastur limur av býráðnum doyr ella fer úr ráðnum.

Býráðið hevur í longri tíð verið í ti stöðu, at býráðslimur hevur ikki kunna luttikið í býráðs- ella nevndararbeiði vegna starv sum sjómaður, og hevur hetta í mongum föri vist seg tarnandi fyri býráðsarbeiðið.

Býráðið loyvir sær ti at venda sær til lögtingið við áheitan um, at gr. 20 í nevndu lóg frá 27. mai 1908 verður broytt samsvarandi teim reglum, sum settar eru í gildi fyri bygdakommunur soleiðis, at eykamaður eisini fær loyvi at taka sess í býráðnum, tá fastur limur vegna sjúku, burturferð ella av aðrari orsök skuldi verið lógliga hindraður í at luttaka í samráðingum býráðsins.»

1. viðgerð 11. apríl og 28. s. m. legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Lögtingsmenninir fyri Suðurstreym hava lagt fyri lögtingið uppskot til lögtingslóg um broyting í lóg nr. 126 frá 27. mai 1908 om byen Thorshavns kommunale styrelse.

Eftir áheitan frá Tórshavnar býráð verður skotið upp, at § 20, 1. stk. í nevndu lóg verður broytt soleiðis, at býráðslimur, ið er hindraður bráðfongis at möta, kann sleppa frá starvinum fyribils til hann fær mött aftur, og soleiðis at næsti maður á listanum kann möta fyri hann.

Málið var við 1. viðgerð beint í kommunalu nevndina, ið undir viðgerðini av málinum er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið.

2. viðgerð 30. apríl og 3. viðgerð 1. mai 1962.

Lógaruppskotið samtykt 25-0.

---

94. Lóg til keyp av sleppingarlombum

Ár 1962, 6. apríl legði H. Djurhuus lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um lán til keyp av seyði til sleppingar.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað úr landskassanum at læna upp í 100.000 kr. til hagar, ið hava verið fyri stórum áseyðarmissi, at keypa sleppingarlomb o. t. fyri, so skipanin skjótast möguligt kann fáast uppaftur.

lagtingslov om lån til köb af avlsfaar.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at udlaane op til kr. 100.000, til hauger, der er blevet ramt af store tab af faar til indköb af avlsfaar til oplijælpning af faarebestanden hurtigst muligt.

§ 2.

Láninni verða at afturgjalda í 5 ár og eru rentufri.

§ 3.

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

§ 2.

Lånene bliver at tilbagebetale indenfor 5 aar og er rentefri.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Longu nú stendur tað mannum greitt, at áseyðamissurin í kavanum herfyri í vissum högum hevur verið so stórur, at talan er um fellisár, hvat hesum högum viðvikir. Hvat fíggjarligt tap, ið hetta hevur verið fyri hesar hagar, letur seg ikki siga í tölum, men tað hevur verið ræðuliga stórt, sigur seg sjálvt. Tað er tí neyðugt at skipa so fyri, at hesir hagar kunnu fáa skipanina upp aftur skjótast möguligt, men her skal stórur peningur til, og í dag er peningur dýrur at læna.

Fólkaflokkurin setur tí lógaruppskot fram um, at teimum högum, ið hava verið meint raktir, skal veitast möguleiki til rentufrítt úr landskassanum at fáa fimmúra lán til keyp av seyði til sleppingar, og verður landsstýrinum heimilað at læna upp í 100.000 kr. til hetta endamál.

1. viðgerð 10. og 28. apríl legði búnaðarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt fyri tingið av fólkaflokkinum við uppskoti til lögtingslóg.

Við 1. viðgerð av málinum varð tað beint í búnaðarnevndina.

Undir viðgerðini av málinum hevur nevndin býtt seg sundur í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Haldor A. Hansen, J. P. Davidsen, Hans Iversen og Poul J. Djurhuus) förir fram, at tá mao ikki í löfuni hevur yvirlit yvir, hvat ið mist er av seyði og hvat fara kann í mestu framtíð, má tað vera ivi um, um tað í uppskotinum framförda er nökur loysn til nakran bata fyri allar teir, ið mist hava seyð í hesum kavanum. Meirilutin kann tí ikki mæla linginum til at samtykkja uppskotið.

Minnilutin (Vilhelm Nielsen) mælir linginum til at samtykkja lógaruppskotið óbroytt.

2. viðgerð 1. mai 1962.

Lógaruppskotið var sett undir atkvöði við navnakall:

Ja atkvöddu: M. Johannesen, N. Holm Jacobsen, K. Wang, H. Djurhuus, J. Simonsen, V. Nielsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Patursson, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, H. Petersen, L. Joensen, Johan Poulsen, H. Iversen, D. Nolsöe, Poul J. Olsen, H. Hansen og J. F. Öregaard.

Burturstaddir: J. H. Danbjörg, P. Petersen, S. Petersen, T. Samuelsen, A. Djurhuus, J. P. Davidsen, K. Djurhuus og P. M. Dam.

Uppskotið fall 13—0.

---

95. Ábyrgd av útgerðarlánum til útróður í Grönlandi

Ár 1962, 9. apríl legði K. Djurhuus varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um ábyrgd av útgerðarlánum til útróður í Vestur- og Eysturgrönlandi.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt landskassans vegna at taka ábyrgd av útgerðarlánum, sum bátsskipanir taka, og sum hvör bátsskipan sínámillum og hvör einstakur av bátsskipanini heftir fyri in solidum í Vestur- og Eysturgrönlandi í 1962.

lagtingslov om garanti for udrustningslaan til baadfiskeri i Vest- og Östgrönland.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at garantere for udrustningslaan, som baadelag optager, og som hvert baadelag indbyrdes og hver enkelt af baadelaget hæfter for in solidum, til baadfiskeriet i Vest- og Östgrönland i 1962.

§ 2.

Heuda lög kemur í gildi beinan vegin.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Landsstýrið loyvir sær at leggja inn uppskot til endurnýgging av higartil galdandi skipan um ábyrgd av útgerðarlánum til útróður í Vestur- og Eysturgrönlandi í 1962.

1. viðgerð 11. og 24. apríl legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

9. apríl 1962 varð málið lagt fram á ting av landsstýrinum og varð við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina. Nevndin hevur viðgjört málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið óbroytt.

2. viðgerð 28. apríl og 3. sama dag.
Landsstýrisins uppskot samtykt 23 0.

---

96. Skattur til landskassan

Ár 1962, 10. apríl legði K. Djurhuus varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot til lögtingslóg um skatt til landskassan.

§ 1.

Reglurnar í § 2 í lögtingslóg nr. 11 frá 4. mai 1961 um eykaskatt til landskassan verða óbroyttar galdandi fyri skattaárið 1962/63.

Forslag til lagtingslov om skat til landskassen.

§ 1.

Bestemmelserne i § 2 i lagtingslov nr. 11 af 4. maj 1961 om ekstraskat til landskassen forbliver uændret i kraft for skatteaaret 1962/63.

§ 2.

Henda lög fær gildi frá 1. apríl 1962.

§ 2.

Denne lov faar gyldighed fra 1. april 1962.

Viðmerkingar:

Seinru árini hevur aftrat í skatti, sum áliknaður er eftir föstu skattatalvuni, verið kravdur eykaskattur, sum til í fjör var 30 % av skattinum av öllum inntökum yvir 5.000 kr., men sum við lögtingslög nr. 11 frá 1. maí 1961 varð broyttur soleiðis, at hann nú er 20 % av skattinum av inntökum millum 6.000 kr. og 8.000 kr. og 30 % tá inntökan er 8.000 kr. ella meira.

Landsstýrið heldur ikki möguleika vera fyri at minka um ella avtaka henda eykaskatt og setur í fram uppskot um, at hann eisini verður kravdur fyri komandi skattaár.

1. viðgerð 11. 2. og 3. viðgerð 28. apríl 1962.
Landsstýrisins uppskot samtykt 17 0.

---

97. Broyting í tænastumannalógini

Ár 1962, 11. apríl legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslög um broyting í tænastumannalógini.

Sum nýtt stk. 9 í § 26 í lögtingslög nr. 31 frá 18. maí 1961 um tænastumenn landsins við seinni broytingum verður sett:

Um tænastumaður hevur verið

lagtingslov om ændring i tjenestemandsloven.

Som nyt stk. 9 i § 26 i lagtingslov nr. 31 af 18. maj 1961 om landets tjenestemænd med senere ændringer indföjes:

Saafremt en tjenestemand har

tænastumaður undir ríkinum, fólkakirkjuni, fólkaskúlanum ella Köbenhavnar kommunala skúla í tilsvarandi embæti ella lönarflokki, kann tað verða loyvt honum at flyta lönaraldurin við sær allan ella ein part.

været tjenestemand i staten, folkekirken, folkeskolen eller Köbenhavns kommunale skolevæsen i et tilsvarende embede eller lönningsklasse, kan det tillades, at han overförer lönningsancienniteten den hele eller en del af denne.

Viðmerkingar:

Tað er döm um, at tænastumaður undir ríkinum sökir embæti undir landinum svarandi til tað, hann hevur. Eftir galdandi reglum kann hann ikki flyta lönaraldurin við sær og verður so fylgjan, at hann verður löntur við byrjunarlön við tilnevningina, hann kann tí fara niður í lön.

Í slikum förum eigur möguleiki at vera fyri at flyta lönaraldurin við sær og eisini, tá ið tænastumaður undir ríkinum fær tilnevning her í embæti í tilsvarandi lönarflokki, jbr. regluna í § 26, stk. 3 í tænastumannalögini um flytan úr starvi í annað við somu skipaðu lön, har hin fingni tænastualdurin verður taldur við.

Tær reglur, ið galda fyri tænastumenn undir ríkinum, eiga eisini at galda fyri tænastumenn undir fólkakirkjuni, fólkaskúlanum og Köbenhavnar kommunala skúla, tí eisini haðani kunnu hugsast umsökjarar til tænastumannaembæti undir landinum.

1. viðgerð 13. apríl, 2. 26. og 3. viðgerð 28. apríl 1962.

Lógaruppskotið var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Lindenskov, H. Petersen, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, D. Nolsöe, P. M. Dam, Poul J. Olsen, Haldor Hansen og J. F. Öregaard.

Atkvöddu nei: N. Holm Jacobsen, K. Wang, J. Simonsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: P. Petersen, H. Djurhuus og V. Nielsen.

Burtursfaddir: K. Djurhuus, S. Joensen og E. Paturssen.

Uppskotið samtykt 16–8.

98. Leivur Össursson

Ár 1962, 11. apríl legði Henming Jespersen lögtingsmaður fram soljóðandi

Adressu frá Tvöroyri við 177 undirskriftum:

Undirritaðu Tvöroyramenn krevja nú Föroya Landsstýri hevur keypt «Leivur Össursson», at hann framvegis blívur verandi her á plássinum fyri at avhjálpa arbeiðsloysi, og vit mótmæla harðliga, at Föroya Landsstýri letur henda trolara til Havnar.

1. viðgerð 13. apríl og 1. mai legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Figgjarnevndin hevur fingið hetta mál til viðgerðar.

Til umröðu í nevndini hava verið bröv frá P/F Rútafelli og P/F Fuglafjarðar Samvinnufelag, har biðið verður um veðhald fyri láni upp til 250.000 kr. og eina saneering við at strika peningin, ið felögini skylda til landskassan. I brevinum frá Suðuroyar Norðara Trolarafelag verður biðið um at felagið fær trolarin «Leivur Össursson» aftur til ognar við sonu sömdum sum Rútafelli og Fuglafjarðar Samvinnufelag.

Nevndin hevur hýtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meiralutin (J. Fr. Øregaard, Andr. Djurhuus, Joh. M. Fr. Poulsen, Sámal Petersen og Poul Petersen) mælir tinginum til at givin verður landskassaábyrgd upp í 250.000 kr. til felögini Rútafelli og Fuglafjarðar Samvinnufelag, meðan tað ikki nú verður tikin stöða til saneering av hesum báðum felögunum og spurninginum um «Leivur Össursson». Av tí at figgjarstöðan hjá felögunum er heilt vánalig mælir figgjarnevndin felögunum til beinanvegin nú at hækka um partapeningin við í minsta lagi 200.000 kr.

Samsvarandi hesum setur meiriluta fram uppskot.

Minnilutin (Hemming Jespersen og Erlendur Paturssson) mælir til at gingið verður teimum trinum felögum á móti, soleiðis at Rútafelli og Fuglafjarðar trolarafelag fáa hildið fram og soleiðis at Suðuroyar norðara trolarafelag beinanvegin fær Leiv Össursson aftur til ognar.

Settur verður maður, könur í útgerðarrekstri, til at hava eftirlit við öllum sum rekstrinum, umsitingini og stjórningini viðvíkir í hesum 3 felögum.

Hetta sama eftirlit skal verða fyri trolaran Jóannes Fonsdal.

Samstundis vil minnilutin at sáttmálin við pf. Dagsbrún um leigu av trolaratnum Leivi Óssurssyni verður lagdur fyri tingið.

Uppskot

frá meirilutanum:

Lögtingslóg um figgjarligan stuðul til trolarafelög.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at veðhalda fyri lánum til eindan av terminsgjöldum til Færöernes Realkreditinstitut pr. 1. mai 1962 uppí 250.000 kr. til hvört av trolarafelögunum P/f Rútafelli, Vágur og p/f Fuglafjarðar Samvinnufelag, Fuglafjörður.

§ 2.

Henda lögtingslóg kemur í gildi beinanvegin.

Lagtingslov om finansiel støtte til trawlerselskaber.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at garantere for laan til betaling af terminsydelser til Færöernes Realkreditinstitut pr. 1. maj 1962 indtil kr. 250.000,— til hvert af trawlerselskaberne p/f Rútafelli, Vágur, og p/f Fuglafjarðar Samvinnufelag, Fuglafjörður.

§ 2.

Denne lagtingslov træder straks i kraft.

2. viðgerð 5. mai.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá H. Jespersen og E. Patursson:

Í staðin fyri uppskot meirilutans verður sett:

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at veðhalda fyri lánum til eindan av terminsgjöldum til Færöernes Realkreditinstitut pr. 1. mai 1962 upp í 250.000 kr. til hvört av trolarafelögunum p/f Rútafelli, Vágur, og p/f Fuglafjarðar Samvinnufelag, Fuglafjörður.

§ 2.

Landskassin selur trolaran Leiv Óssurssoon til Suðuroyar norðara trolarafelag.

§ 3.

Settur verður maður, kömur í útgerðarrakstri, til at hava eftirlit við

öllum, sum rakstrinum, umsitingini og stjórningini viðvíkur í teimum 3 felögum, og skal hetta sama eftirlit vera við frolaranum Jóannes Fonsdal.

3. viðgerð 7. mai 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá J. F. Øregaard:

§ 1 í uppskotinum frá fíggjarnevndini verður broytt soleiðis, at «til Færøernes Realkreditinstitutt» gongur út bæði í föroyska og danska tekstinum.

Broytingaruppskotið frá H. Jespersen og E. Paturssoni fall 8—0.
Broytingaruppskotið frá J. F. Øregaard samtykt 22—0.
Lógaruppskotið frá nevndini so broytt samtykt 22—0.

---

99. Ábyrgd fyri láni til Sumbiar kommunu

Ár 1962, 12. april legði N. Winther Poulsen landsstýrismaður fram soljóðandi

Uppskot til lögtingslóg um	Forslag til lagtingslov om
ábyrgd fyri láni 100.000 kr. til Sumbiar kommunu til útbygging av pollinum.	garanti for laan 100.000 kr. til Sumbiar kommune til udbygning af pollinum.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað, landskassans vegna, at veðhalda fyri láni 100.000 kr. til Sunnbiar kommunu til útbygging av pollinum.

§ 2.

Henda lóg fær gildi beinan vegin.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at garantere for laan 100.000 kr. til Sunnbiar kommune til udbygning af pollinum.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Sunnbiar kommuna sókir í skrivi 16. mars í ár um loyvi at taka lán úr Færö Amts Sparekasse uppá 100.000 kr. til útbygging av pollinum. Sparikassin hevur játtað lánið um landskassin tekur ábyrgdina av tí. Afturgjaldstíðin er 10 ár.

Landsverkfröðingurin upplýsir, at útbyggingin av pollinum verður tyrireikað nú og verður ætlandi farið undir arbeiðið í apríl.

Kostnaðurin er mettur til 600.000 kr. og er játtaður kommununi studningur við 75 % av kostnaðinum ella við 90.000 kr. árliga í 5 ár frá 1. apríl 1959, jmt. lögtingstíðindi 1958 bls. 69. Í ár fær kommunan sostatt 4/5 av studninginum ella 360.000 kr.

Kommununnar partur er 150.000 kr. og vil hon lána 100.000 kr. at afturrinda í 10 ár.

Kommunan hevur latið um figgjaryvirlit pr. 31/12-61, ið vísir, at kommunan tá átti í peningi um 34.300 kr. og í skattaeftirstöðum um 57.300 kr. av einari álíkning uppá um 129.000 kr.

Kommunan skyldaði tá 1.500 kr. í Sparikassanum og um 7.900 kr. í millumrokning við landskassan. Seinri hevur kommunan tikið lán 50.000 kr. í Sjóvinnubankanum at afturrinda í 10 ár til keyp av hvalastöðini í Lopra.

1. viðgerð 24. apríl, 2. 30. apríl og 3. viðgerð 1. mai 1962.

Lógaruppskot samtykt 25—0.

100. Útflyting av ull

Ár 1962, 12. apríl legði H. Djurhuus lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um útflyting av ull.

§ 1.

Útflyting av ull úr Föroyum er forboðin uttan loyvi frá landsstýrinum.

§ 2.

Landsstýrið fyrisetur nærri regl ur hesum viðvikjandi.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om udförsel af uld.

§ 1.

Udförsel af uld uden landsstyrets tilladelse er forbudt.

§ 2.

Landsstyret fastsætter de nærmere regler desangaaende.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Seinasta ár vórðu útflutt úr Föroyum 10 tons av óvirkaðari ull fyri 74.000 kr. Herafturat kemur ullin á skinnunum, ið leysliga mett liggur um 30 tons. Sostatt er her talan um nógv ráevni, ið verður útflutt, men sum eins væl kundi verið spunnið til tógv her í Föroyum og síðani gjört til ullint plögg ella vovið til borð- og gólváklæði. Tað má standa öllum greitt, at tað virði, ullin tilvirkað vildi givið, er fleirfaldað tí, ullin sum útflutningsráevni gevur.

Ívaleyst er ein partur av tí, ið verður útflutt, óvandaull. Men av spuna lögunum, ið her eru, vita vit fyri vist, at tað eina tekniskt kann gera alla ull til tógv. Og tey, ið hövdu hövi til at vitja vevuframsýningina í Havn herfyri, kundu har síggja frálíkar lutir, vovnir úr slíkum föroyskum tógvi.

Úr föroyskari bygd, ið hevur vist störst ágrýtni viðvikjandi löting, hevur Fólkaflokkurin fingið hesa áheitan:

«Tá tað nú er ein veruleiki, at so nógv av föroysku ullini verður virkað í landinum, spunnið bundið og vovið, at avvarandi virki verða noydd at flyta ull inn úr öðrum londum til hetta endamál, og orsökin einans er tann, at föroyska ullin verður flutt út úr landinum óvirkað, loyva vit

okkum at heita á tykkum um at leggja fyri lögtingið um at fáa hetta í rætthag.

Uppskot okkara er antin at banna allari útflytan av ull úr Föroyum ella, um hetta ikki er gjørligt, so í hvørtfall at skamta útflutningin.

Ávíst kann verða, at Noreg, um ikki beinleiðis bann, so tó hevur skamtan móti útflutningi av norskari ull haðani úr landinum.»

Samsvarandi hesum í viðmerkingunum framlørdu sjónarmiðjum verður lógaruppskotið sett fram.

1. viðgerð 24. apríl og 2. mai legði búnaðarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt fyri tingið av fólkaflokkinum við uppskoti til lögtingslóg.

Við 1. viðgerð av málinum varð tað beint í búnaðarnevndina.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg sundur í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Haldor Hansen, J. P. Davidsen og Hans Iversen) kann ikki mæla tinginum til at samtykkja lógaruppskotið, men setur annars onki uppskot fram.

Minnilutin (Vilhelm Nielsen og Sigurð Joensen) mælir tinginum til at samtykkja lógaruppskotið óbroytt.

2. viðgerð 4. mai 1962.

Lógaruppskotið fall 14—0.

---

101. Minstalön og prísviðbót

Ár 1962, 26. apríl legði K. Djurhuus varalögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um at longja skipanina um studning úr landskassanum til minstalön og viðbót til fiskaprísin.

§ 1.

Við tí endamáli at gera Lönjavningargrunn skipsfiskimanna föran í tíðarskeiðinum 1. januar til 31. desember 1962 at veita manningini á föroyskum fiskiskipum og útróðrarmonnum í Grönlandi minstalön og/ella viðbót til fiskaprísin verður lögtingslóg nr. 3. 18. februar 1955 um uppískoyti til lögtingslóg nr. 72, 22. december 1951 um avrokning og lönjavningargrunn skipsfiskimanna longd soleiðis, at 1,8 mill. kr. verða latnar Lönjavningargrunni skipsfiskimanna í studningi úr landskassanum. Studningurin verður goldin grunninum innan 1. april 1963.

Hesin studningur til Lönjavningargrunn skipsfiskimanna verð ur latin treytað av, at grunnurin skipar so fyri í sini komandi reglugerð:

at minstalönin til fiskimenn yvir 16 ár verður 1000 kr. Teir, ið eru undir 16 ár, fáa í mun hertil eftir higartil galdandi reglum,

at grunnurin átekur sær fyrisitingina av studninginum til

lagtingslov om at forlænge tilskudsordningen fra landskassen til mindstelön og tilskud til fiskepriser.

§ 1.

Med det formaal at sætte skibsfiskernes lönreguleringsfond i stand til for tiden 1. januar til 31. december 1962 at yde mandskabet paa færöske fiskeskibe og baadfiskere i grönlandske farvande mindstelön og/eller tilskud til fiskepriser forlænges lagtingslov nr. 3 af 18. februar 1955 om tillæg til lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951 om fiskernes afregning- og lönreguleringsfond saaledes, at 1,8 mill. kr. ydes Fiskernes lönreguleringsfond i tilskud fra landskassen. Tilskudet udbetales fonden inden 1. april 1963.

Dette tilskud til Fiskernes lönreguleringsfond ydes paa betingelse af, at fonden foreskriver i sit førstkommende regulativ:

at mindstelönnen til fiskere over 16 aar udgör kr. 1000. De fiskere, der er under 16 aar, faar tilskud efter hidtil gældende regler,

at fonden paatager sig administrationen af tilskudet til fis-

fiskimenn í heimaútróðri og í sildaveiðu við opnum báti,

at viðbótin verður 10 oyrur pr. kg av veiðuni av öllum rundum, kruvdum ráfiski við hövdi innhandlaður í Föroyum til útflutnings fyri deksför og 13 oyrur pr. kg fyri allar opnar bátar eisini á sildaveiðu til agns, frystingar og saltingar.

§ 2.

Í lög nr. 72 frá 22. december 1951 um avrokning og lönjavningargrunn skipsfiskimanna, sum henda seinni er broytt, smbr. m.a. lögarkunngerð nr. 16 frá 25. juni 1954, verða gjördar hesar broytingar at galda fyri fyrst:

a) Í stk. 1 í § 5 verður «1 %» undir 1), 4) og 5) broytt til «1½ %», undir 2) verður «1 %» broytt til «2 %» og undir 3) «1½%» broytt til «2%».
b) Sum nýtt punkt 5 til § 5: 1 % av söluvirðinum av fiskaflaki til útflutnings.
c) Stk. 7 í § 5 fer úr gildi.
d) Aftrat § 7, aftaná orðið «avgerð», verður sett: «gjögnum stýrið fyri lönjavningargrunnin».
e) Av stórhvalaveiðu 50 kr. av hvörjum veiddum stórhvali og 25 kr. av hvörjum sildreka ella öðrum smáhvali.

§ 3.

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

kere, der driver hjemmefiskeri, og sildefiskeri med aabne baade,

at tilskudet udgör 10 öre pr. kg af fangst af al rund raafisk med hoved og uden indvolde, der indhandles til eksport for dæksfartöjer og 13 öre pr. kg for alle aabne baade samt sildefangst til agn, frysning og saltning.

§ 2.

I lov nr. 72 af 22. december 1951 om Skibsfiskernes afregnings- og lönreguleringsfond, som denne senere er ændret, jfr. bl. a. lovbekendtgörelse nr. 16 af 25. juni 1954, foretages följende ændringer at gælde indtil videre:

a) I stk. 1 i § 5 ændres «1 %» under 1), 4) og 5) til «1½ %», under 2) ændres «1 %» til «2 %» og under 3) ændres «1½» til «2 %».
b) Som nyt punkt 5 til § 5: 1 % af salgsværdien af fiskefilet til eksport.
c) Stk. 7 i § 5 træder ud af kraft.
d) Til § 7, efter ordet «bestemmelser», indsættes: «gennem styret for lönreguleringsfonden».
e) Af storhvalfangst 50 kr. af hver fanget storhval og 25 kr. af hver sejhval eller anden mindre smaahval.

§ 3.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Landsstýrið loyvir sær at leggja fram uppskot til endurnýggingar av galdandi skipan um studning úr landskassanum til minstulön og prisviðbót eins og seinasta ár.

Harafrat hevur landsstýrið loyvt sær eftir tilmæli frá lönjavningargrunninum at fyriseta avgjald til grunnin av stórhvalaveiðu, soleiðis at hon kann koma undir minstulönarskipanina.

1. viðgerð 28. april og 4. mai legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Álit

Málið varð beint í fiskivinnunevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum við hesum broytingum:

Í § 1 verður í næstuiðasta pelti á fyrstu síðu aftaná «16 ár» sett: «1000 kr.» í báðum tekstunum.

Í seinasta pelti í § 1 verða 10 og 13 oyrur broytt til: «15 oyrur» í báðum tekstunum.

Sum nýtt punkt f verður sett:

Allur rundur ráfisktur, sum verður innhandlaður í Föroyum og beinleiðis útfluttur aftur sum ótilvirkaður ísfiskur, kemur undir avgjald til lönjavningargrunnin við 10 % av söluvirðinum.

Af al rund ruafisk, der indhandles paa Færöerne og direkte eksporteres som utilvirket isfisk svares en afgift til lönregulerings-fonden paa 10 % af salgsværdien.

2. viðgerð 4. mai.

Formaðurin legði fram soljóðandi

broytingaruppskot frá Johan Simonsen o. fl.

Í § 1 in fine verður sett:
«at myunstrendir útróðrarmenn við dekksförum fáa 800 kr. um mánaðin í minstulön»,

og soljóðandi

Í staðin fyri fiskivinnunevndarinnar punkt f verður sett:

Allur rundur ráfiskur, sum verður innhandlaður í Föroyum og fær prísviðbót og beinleiðis útfluttur sum ótilvirkaður ísfiskur, kemur undir avgjald til lönjavningargrunnin við 15 oyrum pr. kg av innhandlaði vektini.

Af al rund raafisk, der indhandles paa Færöerne og faar pristilskud og direkte eksporteres som utilvirket isfisk svares en afgift til lönreguleringsfonden paa 15 öre pr. kg af den indhandlede vægt.

Broytingaruppskot frá Johan Simonsen o. fl. var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: H. Djurhuus, J. Simonsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, Poul J. Olsen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssen, H. v. Högadalsá, H. Jespersen og Haldor Hansen.

Akvöddu ikki: H. Petersen, J. H. Danbjörg, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, Niels H. Jacobsen, K. Wang, Tr. Samuelsen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. P. Davidsen, Hans Iversen, P. M. Dam og J. F. Öregaard.

Burturstaddir: J. Lindenskov, L. Joensen, D. Nolsöe, V. Nielsen og K. Djurhuus.

Broytingaruppskotið fall 8—9.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Kj. Mohr og fleiri:

Í 1. §, 1. stk. verður aftaná «Í Grönlandi» skotið inn: «til lands og frá móðurskipi.»

Broytingaruppskot frá Kj. Mohr o. fl. var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Simonsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Paturssen, H. v. Högadalsá og H. Jespersen.

Atkvöddu ikki: P. Petersen, J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, S. Petersen, M. Johannesen, Niels H. Jacobsen, K. Wang, Tr. Samuelsen, A. Djurhuus, Poul J. Olsen, J. P. Davidsen, H. Iversen, P. M. Dam og J. F. Öregaard.

Burturstaddir: H. Petersen, H. Djurhuus, L. Joensen, Johan Poulsen, D. Nolsöe, V. Nielsen, K. Djurhuus og Haldor Hansen.

Broytingaruppskotið fall 8—9.

Broytingaruppskot frá nevndini til § 1 samtykt 21—0.

Broytingaruppskot frá nevndini til § 2 fall 13—9.

Landsstýrisins uppskot §§ 2 og 3 samtykt 21—0.

102. Projektering av vegabygging

Ár 1962, 26. apríl legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um projektering av vegabygging.

§ 1. Landsstýrinum verður heimilað fyri landskassans rokning at lata gera projektir við tilhoyrandi kostnaðarætlanum fyri tær í landsverkfröðingsins «Umhugsan viðvíkjandi útbyggingini av vegasambandinum í Föroyum í komandi árum» frá 21. februar 1961, nevndu vegabyggingar.

§ 2. Landsverkfröðingurin hevur útinningina av nevndu projekteringsarbeiðum í hondum eftir nærri fyriskipan av landsstýrinum.

§ 3. Samráðst skal verða við avvarandi kommunustýrir um hvussu vegur skal liggja.

§ 4. Henda lóg kemur í gildi bein anvegin.

lagtingslov om projektering af vejanlæg.

§ 1. Landsstyret bemyndiges til for landskassens regning at lade udföre projekter med tilhörende overslag for de i landsingeniörens «Overvejelser vedrörende udbygning af det færöske vejnet i tiden fremover» dateret 21. februar 1961, nævnte nyanlæg og vejreguleringer.

§ 2. Nævnte projekteringsarbejder udföres ved landsingeniörens foranstaltning efter landsstyrets nærmere bestemmelser.

§ 3. Fastlæggelse af vejenes traché skal ske i samraad med vedkommende kommunalbestyrelser.

§ 4. Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Í seinnu árunum hevur tað verið tingi eins og landsstýri skilligt, at ein av mest týðandi tættum í útbyggingini av okkara samfelag er at skapa líkinda vegasambond millum bygdirnar, har hetta kann gerast fyri rímuligan kostnað, men eisini greitt, at vegabyggingin sum so

mangt annað – áður hevur verið eftirbátur í tilikan mun, at drúgt verður at vinna á mál.

Við tingsins vælvild hevur í hesum árum kunna verið lögd – eftir okkara förimuni – stór orka í vegabyggingina; men vit megu ásanna at skulu tær í hjálögdu «Umhugsan viðvikjandi útbygging av föroyska vegasambandinum í komandi árum» frá landsverkfröðinginum dagfest 24. februar 1961 nevndu byggingar verða framdar innan fyri rimuligt tíðarskeið, má ein lagaligari figgjarskipan fáast í lag; tílíkari skipan hevur landsstýrið virkað fyri og hevur vónir um at fáa framda.

Tá landsstýrið biður um ta í lógaruppskotinum umröddu heimild, at er tað tí hildið verður beinast at arbeitt verður við báðum síðunum av málinum, tí teknisku og figgjarligu, í senn, so tiltökini kunnu setast í verk uttan stórvegis tarn, tá ið byggipeningur er tökur.

LANDSVERKFRÖÐINGURIN

Tórshavn, 24. februar 1961

MH/NA

Overvejelse vedrörende udbygningen af det færöske vejnet i tiden fremover.

Medens opgaverne inden for vejbygningen paa Færöerne hidtil praktisk talt kun har bestaaet i en förögelse af vejnettets længde, bör man i tiden fremover, saafremt der overhovedet kan skabes ökonomisk mulighed herfor, i lige saa höj grad lægge vægt paa en forbedring af de vigtigste strækninger inden for eksisterende vejnet.

Selv om man ovenfor nævnt næsten udelukkende har investeret de til raadighed staaende midler i nyanlæg, kan det ikke siges, at vejnet tet er saa vidt udbygget, som man i dag med rimelighed kan forlange, og naar dertil kommer, at kvaliteten af de fleste betydende vejstrækninger lader meget tilbage at önske, kan man kun konstatere, at der endnu mangler meget i, för de færöske veje og det færöske vejnet kan siges saa nogenlunde at være paa höjde med de tekniske krav, biltrafikken stiller, og de krav, et moderne samfund stiller til samkvem og transportmuligheder – selv med al skyldig hensyntagen til landets geografiske, bebyggelsesmæssige, erhvervsmæssige o.a. forhold.

I det fölgende er angivet de vejbygningsopgaver, saavel nyanlæg som forbedringer, som der er almindelig enighed om bör söges realiseret inden for et saa kort aarsmaal, som de ökonomiske og tekniske muligheder overhovedet tillader, og som for hovedpartens vedkommende er nödvendige led i en á jourföring af vejnettet og vejene d.v.s. for at

göre dem nogenlunde tidssvarende sammenlignet med forholdene iövrigt paa Færöerne.

Nyanlæg.

Disse kan naturligt deles i 3 grupper:

a) Veje, hvoraf kortere eller længere strækninger er udfört, og som det har været lagtingets agt at lade fuldföre, saa snart arbejderne paa de större vejanlæg, der er under udförelse paa Streymoy og Eysturoy, er afsluttet.

Disse er:

	Længde km	udfört km
Vejen Hvalba-Sandvík (Suðuroy) ..... ca.	12,0	3,0
— Húsavík-Dal (Sandoy)	4,5	3,5
— Leynar-Skæling (Streymoy)	2,5	1,5
— Haldórsvík-Tjörnuvík (Streymoy)	4,5	2,5
— Viðareiði (Leitið)-Hvannasund (Viðoy) ..	5,0	3,5
— Depli-Norðtoftir (Borðoy)	1,5	1,0
Ialt ca.	30,0	15,0

Disse 6 vejforbindelser udgör saaledes tilsammen ca. 30 km, hvoraf 15 km er udfört; men i betragtning af at största delen af sidstnævnte strækninger er af ældre dato og udfört paa den mest primitive maade, maa man paa disse regne med ombygnings- og supplerende arbejder i ret betydeligt omfang; under hensyntagen hertil kan gennemsnitsprisen for fuldförelsen af nævnte vejforbindelser neppe sættes lavere end 200 kr./m; for hele længden tilsammen bliver det ca. 6 mill. kr.

b) Vej- og broanlæg, der dels vil skabe större helheder inden for vejnettet og dels forbedre og föröge samfærdselsmulighederne inden for og mellem vejnettets enkelte enheder.

Disse anlæg er:

Vejen Klaksvík-Norðtoftir (Borðoy)	ca.	8,0 km
— Øyri-Selatrað (Eysturoy)	-	6,0
— Hvalvík-Vestmanna (i fortsættelse af SEV's vej til Mýrarnar) (Streymoy)	-	8,0

— Fútakleft-Oyrargjógv (Vágoy)	-	2,5
— Tórshavn-Sund (Streymoy)	-	1,0
Bro mellem Streymoy og Eysturoy	-	0,5
		ca. 29,0 km

Denne gruppe indeholder ligesom den forrige vejanlæg, der tilsamudgör ca. 30 km; men anlægsudgifterne vil i dette tilfælde blive af betydeligt större omfang — löseligt anslaaet ca. 16 mill. kr. — fordi her indgaar saavel bro- som tunnelanlæg af ganske anselig længde.

Bortset fra vejen Klaksvík-Norðtoftir, som er den eneste mulige vejforbindelse af större betydning for den interne samfærdsel paa Norderöerne, er formaalet med vejanlæggene i denne gruppe at skabe bedre samkvem inden for landets centrale dele, Streymoy, Eysturoy og Vágar. Her kan nævnes, at skal der skabes muligheder for turisme af nogen betydning , er udförelsen af disse veje et nödvendigt led i arbejdet herfor.

c) Vejforbindelser til bygder ud over de under pkt. a) nævnte, som ikke er knyttet til vejnettet; af disse kommer sandsynligvis i förste række:

Vejen til Norðadal (Streymoy)	ca.	4 km
Vejen til Oyndarfjörð-Hellurnar (Eysturoy)	-	7 (11) km
Vejen til Elduvík (Eysturoy)	-	4 km

Længden af vejen til Oyndarfjörð - Hellurnar afhænger af om forbindelsen forbliver med vejen Skálabotn - Funningsbotn eller med Fuglafjörð.

Anlægsudgifterne anslaas löseligt til 5-6 mill kr.

Nyanlæggene vil föröge vejnettets længde med 75-80 km og kræve en investering paa i alt ca. 30 mill. kr.

Vejforbedringer:

Ældre vejstrækninger, som bör göres mere egnet for den trafik, der foregaar, eller efter vejnettets yderligere udbygning maa paaregnes at ville foregaa paa dem.

Disse er i förste række:

Vejen Toftir-Fuglafjörð (Eysturoy)	ca.	22	km
— — Kollafjörð-Vestmanna (Streymoy)	—	25	— —
— — Tórshavn-Kollafjörð (sydligste del)	—	7	— —
— Sandavág-Vatnsoyri (Vágar)	—	8	
— Sandavág-Fútaklett (—)	—	7	—
— Sand-Skopun (Sandoy)	—	9	—
— Vágur-Hov (Suðuroy)	—	10	—
— Øravík-Hvalba (Suðuroy)	—	12	—
		Ialt ca. 100	km

Da de paatænkte vejforbedringer omfatter udvidelser af vejene saml vejbanernes forsyning med permanent belægning paa störste delen af ovennævnte strækninger og tillige vil medföre forlægninger eller ombygninger i et ikke ubetydeligt omfang, kan gennemsnitsprisen ikke sættes under 300 kr./m d.v.s. de samlede udgifter vil andrage mindst 30 mill. kr.

Hertil kommer forsyning af en del af de i de senere aar udförte veje med permanent belægning - 20-30 km.

I henhold til hvad der foran er anført kræver en udbygning, der ikke gaar væsentligt ud over, hvad en ó jourföring til kravene i dag stiller, en investering paa mindst 60 mill kr., sandsynligvis 65-70 mill kr.

At kunne foretage denne udbygning inden for et rimeligt aarsmaal (f. eks. 15 aar) maa forekomme en umuligt, og er det vel ogsaa, medmindre der kan opnaas en finansiering paa særdeles lempelige vilkaar for ca. halvdelen af anlægssummens vedkommende.

Nu kan man stille det spörgsmaal, om vedligeholdelsen og den videre udbygning af vejnettet, efter at ovennævnte program er realiseret, fortsat vil stille samme store ökonomiske krav, men hertil vil jeg mene at kunne svare benægtende. Ifald de indtægter motor- og benzinafgifterne afkaster, indgaar i en vejfond, vil en saadan fond suppleret med kommunernes bidrag, som dog sandsynligvis vil blive ret beskedne, i hvert fald kunne afholde alle udgifterne til vedligeholdelse og forbedringer af ikke for stort omfang af de 425-450 km vej, vejnettet da vil udgöre. Disse afgifter giver tilsammen i dag mellem 900.000 og 1.000.000 kr. pr. aar og vil efterhaanden som vejnettet udbygges og forbedres uden tvivl give betydeligt större indtægter. Antallet af indregistrerede motorköretöjer er saaledes i perioden 1955-60 steget med ca. 70 %. Nyanlæg og mere omfattende forbedringsarbejder vil til den tid neppe stille större krav til landskassen (og kommunerne) end det er muligt at imödekomme.

Der vedlægges kort i 1:200.000 over Færöerne med vejnettets udstrækning dels ved udgangen af 1954 og dels som den nu efter planerne vil være ved udgangen af 1963 indtegnet. Paa kortet er ligeledes vist de under punkterne a), b) og c) i skrivelsen angivne vejstrækninger.

FÖROYA LANDSSTÝRI

F.L. 1961 j. nr. 1831.

Tórshavn, den 5. september 1961.
MH/HT

Under henvisning til statsministeriets skrivelse af 27. juli d.aa. (journal nr. 638²/1961) til rigsombudsmanden, hvilken skrivelse den 11. f.m. er oversendt til landsstyret med anmodning om yderligere oplysninger angaaende vejudbygningsplanen af 24. februar d.aa., skal man oplyse fölgende:

Man har fra landsstyrets side tænkt sig at opdele udbygningen i tre femaarsplaner med investeringer paa henholdsvis 32, 24 og 24 millioner kroner.

Den förste femaarsplan skulle omfatte nedennævnte arbejder:

	kr.
1. Fuldförelse af paabegyndte vejanlæg til nedennævnte mindre bygder: (Hvalböur-Sandvik, Húsavík-Dalur, Leynar-Skæling, Haldórsvík-Tjörnuvík, Hvannasund-Viðareiði (Leitið))	4.500.000
2. Millum Fjarða — Oyndarfjörður-Hellurnar	3.000.000
3. Klakksvík — Árnafjörður — Norðdepli	7.000.000
4. Bro over Sundelaget med forbindelsesveje	2.000.000
5. Vejen Oyri — Selatrað	3.000.000
6. Fútaklett — Oyragjógv	1.500.000
7. Ombygning og udvidelse af nedennævnte ældre veje i den udstrækning, det afsatte beløb tillader: ..... (Vág-Hov-Sumböur, Sandavágur-Miðvágur Tórshavn-Kollafjörður (sydlige del) Kollafjörður-Vestmanna, Toftir-Fuglafjörður, Skopun-Sand)	8.000.000

8. Forsyning af de vigtigere veje med bituminöse belæg-

ninger (formentlig fortrinsvis overfladebehandling) i den udstrækning, det afsatte beløb tillader:	3.000.000
kr.	32.000.000

Som anfört i statsministeriets skrivelse er det landsstyrets haab at kunne opnaa staslaan paa lempelige vilkaar svarende til halvdelen af det til planen medgaaende beløb; den anden halvdel af omkostningerne tænkes tilvejebragt saaledes:

1. Bevilling over finanslagtingsloven	pr. aar	1.900.000
2. Bidrag fra den færöske vejfond	pr. aar	300.000
3. Bevillinger over landsingeniörens kontor til forarbejder, projektering, tilsyn, ledelse m.v.	pr. aar	250.000
4. Afskrivning af materiel, landsingeniörens kontor raader over	pr. aar	250.000
5. Kommunernes andel	pr. aar	500.000
	pr. aar kr.	3.200.000
	i 5 aar kr.	16.000.000

Bemærkninger til femaarsplanens punkter.

ad 1 og 2.

Af de under punkt 1 nævnte vejanlæg er der udfört kortere eller længere strækninger (jvfr. skitsen pkt. a), medens vejen til Oyndarfjörð og Hellurnar endnu ikke er paabegyndt (jfr. skitsen pkt. e).

De her omhandlede veje knytter nogle mindre bygder til vejnettet paa vedkommende ö.

Det er i dag et stort handicap for en bygd kun at have söværtsforbindelse med et större center; landsstyret anser det derfor som en af de mere betydningsfulde opgaver inden for vejbygningen at knytte de bygder, som der er nogen rimelig mulighed for at skabe vejforbindelse til, til vejnettet paa vedkommende ö.

ad 3.

Naar vejanlægget Klakksvík--Árnafjörður Norðdepli, i hvilket vejanlæg der indgaar to tuneller, ca. 2 km hver, er en realitet, vil der være skabt vejforbindelse mellem alle bygder paa Bordö med undtagelse af den lille bygd Múli, og samtidig mulighed for ved en frem-

tidig broforbindelse over det smalle og lavvandede Hvannasund at knytte ogsaa bygderne paa Viðoy til dette vejnet.

Yderligere vil nævnte vejanlæg skabe forbedrede samfærdselsmuligheder mellem Klakksvík og bygderne paa Svínoy og Fugloy.

ad 4 og 5.

I öjeblikket er vejnettet paa Österö delt i to dele, men ved etablering af en vejforbindelse mellem Oyri og Selatrað vil der være skabe et sammenhængende vejnet paa öen.

Med broforbindelse over Sundelaget vil saa Strömöens og Österöens vejnet være forbundne til en helhed d. v. s., at de to störste af öerne med over halvdelen af Færöernes indbyggertal derefter i trafiknæssig henseende vil udgör en enhed.

ad 6.

Fra gammel tid har der været skyds- eller ruteforbindelse mellem Strömö (Tórshavn) og Vaagö over Vestmannasund; paa Strömösiden var landingspladsen lidt nord for Kvívík, men efter at vejforbindelse var etableret mellem Kvívík og Vestmanna, er ruten fortrinsvis gaaet via sidstnævnte bygd.

Paa Vaagösiden har landingspladsen fra gammel tid været Fútakletfur; herfra havde man gennem et dalföre den korteste vej til Sandavágur.

Efter den sidste krig har imidlertid den direkte söværts rute mellem Miðvágur og Tórshavn befordret de fleste passagerer til og fra Vaagöen. Naar dette er tilfældet, er aarsagen uden tvivl, at folk her har «valgt det mindste af to onder»; rejsen «over land» tager i dag omtrent dobbelt saa lang tid, er omtrent dobbelt saa dyr og tilmed mere besværlig, idet man skal skifte fra bil til baad to gange; dertil kommer yderligere at landingsforholdene ved Fútaklett ikke er særlig betryggende, naar der er uro i söen.

Skal der skabes en god og hurtig «landværts» ruteforbindelse mellem Tórshavn og Vaagöen, er det derfor ikke nok, at vejforbindelsen Tórshavn-Vestmanna fuldföres og udbygges: man maa ogsaa finde en bedre egnet landingsplads paa Vaagö end den nuværende; her er nemlig kysten af en saadan beskaffenhed, at det ikke lader sig göre at forbedre forholdene nævneværdigt; 2-3 km længere nordpaa skulle det imidlertid være muligt at skabe bedre landingsforhold, dels fordi kysten her er bedre egnet dertil og dels fordi stedet her ligger mere i læ for de bölger, der sætter ind i sundet.

ad 7 og 8.

Som anfört i skitsen er det ikke den mindst betydningsfulde opgave i vejbygningen fremover at udbygge det eksisterende vejnet d.v.s. ombygge og udvide de ældre veje samt forsyne dem med bituminöse belægninger.

Det belöb, man har ment at kunne afsætte til disse formaal i den förste femaarsplan, er beskedent i forhold til behovet og bruges derfor anvendt til de mest paatrængende forbedringer paa de vigtigste vejstrækninger.

En vejlov for Færöerne har længe været paakrævet, og en af aarsagerne til, at et forslag til en saadan endnu ikke har været forelagt lagtinget, er, at man ikke har kunnet afse eller faa kvalificerede kræfter til det grundlæggende arbejde; man ville derfor være taknemmelig for, om statsministeriet hos ministeriet for offentligt arbejder ville udvirke, at der blev stillet en mand med erfaring i vejlovgivning til raadighed for landsstyret for sammen med landsingeniören at udarbejde et forslag til vejlov for Færöerne.

Den gældende ordning vedrörende vejenes vedligehold er ogsaa nu, da vejnettet efterhaanden er kommet til at bestaa af större og större enheder, ved at blive forældet.

Det er landsstyrets haab, at saavel en vejlov som nyordning for vejvedligeholdet kan være en realitet saa snart som muligt og i hvert fald för den förste femaarsplan er fuldfört.

Der vedlægges kort over Færöerne udvisende de ved udgangen af 1963 fuldförte eller paaregnet fuldförte vejforbindelser (med blaa streg) samt de under den her omhandlede femaarsplan paatænkte nyanlæg (med röd streg).

Landsstyret har tidligere overfor statsministeriet fremsat önske om at faa stillet en mand fra rationaliseringsafdelingen til raadighed med henblik paa en bedömmelse af arbejdsgang m.v. paa landskontoret og oppebörselskontoret og til at udarbejde forslag til ændringer heri, om vedkommende skulle anse saadanne for önskelige eller paakrævede; man skal i denne forbindelse tillade sig at anmode om, at ogsaa landsingeniörens kontor maa blive taget med i denne undersögelse.

1. viðgerð 28. apríl og 4. maí legði havna- og veganevndin fram soljóðandi

Álit

Uppskotið er víst til vega- og havnanevndina, ið hevur viðgjört málið.

Nevndin er samd um at landsstýrið fær heimild til at fyriveika lær í § 1 nevndu fyriskipanir. Í § 2 verður aftanfyri «fyriskipan av landsstýr-

inum» sett: «og löglingsins vega- og havnanevnd. § 3 og 4 verða samtyktar óbroyttar.

Nevndin hevur ta áskoðan, at í einum so týdningarmiklum máli sum landsvegaplanur eigur sjálvt löglingið at vera umboðað og geva tilmæli, hvörji vegastrekkir mest törvur er á at fremja í fyrsta umfari. Tað má haldast vera meira umráðandi, at tey vegastrekkir, har tað bert restar frá 2 km til ½ km bliva gjördir, so teir kunnu nýtast til fulbar, heldur enn at gera dýrar ábötur á eldri vegir, ið kunnu nýtast og sum eru lið í einum gomlum samferðsluveg. Nevndin er heilt samd við landsstýri og landsverkfröðingin í teirra viðmerking um, at «arbeitt verður við báðum síðum av málinum, tí teknisku og tí fíggjarligu, í senn».

Vísandi til tað í álitinum framlörda setur nevndin fylgjandi

Uppskot

1) § 1, 3, og 4 í landsstýrisins uppskoti verða samtyktar óbroyttar.
2) § 2 í landsstýrisuppskotinum verður aftaná «fyriskipan av landsstýrinum» sett: «og löglingsins vega- og havnanevnd».
3) Landsstýrinum verður heimilað at taka tey neyðturviligu lán og lata gera allar neyðugar tekniskar fyrireikingar í sambend við landsvegaplanin.

2. viðgerð 4. og 3. viðgerð 7. mai 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá nevndini:

Punkt 3 í uppskotinum gongur út og í staðin verður sett:

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at fyrireika projektering og taka upp lán til tann av landsstýrinum og landsverkfröðinginum framlagda landsvegaplan.

§ 2.

Henda lög kemur í gildi beinan vegin.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskasseens vegne at lade projektere og optage laan til gennemførelse af den af landsstyret og landsingeniören fremlagte landsvejplan.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

og soljóðandi broytingaruppskot frá K. Wang o. fl.

Uppi í hólki C í frágreiðing frá landsverkfröðingiinum, sum sipað er til í lógarinnar grein 1 verður eisini at standa:
«Vegurin Kaldbak-Kaldbakshotnur-Oyggjarvegur.»

Broytingaruppskotið frá K. Wang o. fl. samtykt 19-0.
§ 1 í lógaruppskotinum so broytt samtykt 22-0.
Broytingaruppskotið frá nevndini til § 2 samtykt 22-0.
§ 2 í lógaruppskotinum so broytt samtykt 21-0.
Lógaruppskotið so broytt samtykt 21-0.
Broytingaruppskotið frá nevndini til p. 3 samtykt 22-0.

---

103. Veðhald av lánum til smærri ídnaðarvirkir

Ár 1962, 28. apríl legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um veðhald fyri lánum til smærri ídnaðarvirkir.

§ 1.

Landsstýrið verður heimilað landskassans vegna at veðhalda fyri lánum í fíggjarárinum 1962/63 uppí kr. 550,000.—, í 1963/64 og 1964/65 uppí kr. 300,000. um árið til smærri ídnaðarvirkir. Veðhaldið verður givið fyri lánum móti panti innanfyri 70 % av pantivirðinum.

lagtingslov om garanti for laan til mindre industrivirksomheder.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at garantere for laan i finansaaret 1962/63 op til kr. 550.000.—, i 1963/64 og 1964/65 op til kr. 300.000. aarligt til mindre industrivirksomheder. Garantien ydes for laan mod pant indenfor 70 % af panteværdien.

§ 2.

Henda lög kemur í gildi 1. apríl 1962 og verður at galda fyri allar givnar tilsagnir eftir lögtingslög nr. 21, 25. apríl 1960, sum samstundis fer úr gildi.

§ 2.

Denne lov træder i kraft 1. april 1962 og gælder for alle tilsagn, der er givet efter lagtingslov nr. 21, 25. april 1960, der samtidig træder ud af kraft.

Viðmerkingar:

Eftir lögtingslóg nr. 21 frá 25. apríl 1960 er landsstýrinum heimild landskassans vegna í fíggjarárinum 1960/61, 1961/62 og 1962/63 at veðhalda fyri lánum upp í kr. 250.000,— um árið til smærri ídnaðarvirkir. Treytin er, at lánið, sum veðhildið verður fyri, hevur 1. prioritets pantirætt innanfyri 70 % av lánivirðinum.

Áhugin fyri tilikum lánum var so stórur, at tað var landsstýrinum greitt beinanvegin, at um tær umsóknir, ið áttu at stuðlast skuldu nýta frama, var tað fyri ein part neyðugt at brúka heimildin fyri tey trý fíggjarárini beinanvegin, tó soleiðis at ábyrgd landskassans varð býtt í triðingar, eins fyri hvört fíggjarárið.

Hesi tvey árini 1960/61 og 1961/62 hava nógvir umsókjarar vent sær til landsstýrið um stuðul og tí verður hildið neyðugt at endurnýggja skipanina bæði fyri fíggjarárið 1962/63 og tey tvey komandi.

Tað hevur í einstökum förum ligið heldur illa fyri at treyta veðhald av 1. prioriteti, serstakliga tá ið tað hevur verið at vaksið um ídnaðarvirkir, sum hava lán frammanundan.

1. viðgerð 2. mai og 7. mai legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Hetta mál varð við 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Nevndin er samd um at taka undir í uppskotinum at hækka hámarkið fyri veðhaldinum í inniverandi fíggjarári, og at lógin verður lougd við tveimum árum.

Viðvíkjandi spurninginum hvönn prioritet tey lánini skulu hava, sum veðhald verður givið fyri, heldur nevndin seg ikki kunna mæla til at góðtaka annan prioritet enn fyrsta, soleiðis sum lógin eisini varð orðað av fyrstani. Samtyktin í lögtingsmálinum nr. 60 í hesi setu eigur tí at verða tikin aftur, og lógin ikki kunngjörd.

Landsstýrið hevur gjört lögtinginum kunnugt við ábyrgdir landskassans, seinasta uppgerðin er pr. 11. december 1960, og vísir hon ábyrgdir fyri tilsamans um 41 mill. kr. Hetta talið er so stórt í mun til fíggjarslóðu

landskassans, at varliga eigur at vera farið fram í málum um nýggjar ábyrgdir, eins og landsstýrið í teimum ábyrgdum, ið eru givnar, má vera sera eftiransið í eftirlitinum, at lánstreytirnar verða hildnar. At geva heustand eigur at vera undantikið. Hevur landskassin lagt fallin gjöld út, eiga hesi at verða kravd frá debitor sum skjótast og helst ongantíð seinni enn eftir einum ári. Nevndin má fintast at, at hesi sjónarmið ikki eru fylgd í sannmum förum.

Uppskot

Uppskot landsstýrisins verður broytt soleiðis:

1. 2. pkt. í § 1 verður orðað soleiðis:

   Veðhaldið verður givið fyri lánum móti 1. prioritets pantirætti og fer ikki upp um 70 % av lánvirðinum.

2. § 2 verður orðað soleiðis:

   Henda lög kemur í gildi 1. april 1962, og samstundis fer lögtingslög nr. 21, 25. april 1960 úr gildi.

1. 2. pkt. i § 1 formuleres saaledes

   Garantien ydes for laan mod 1. prioritets panteret og maa ikke overstige 70 % af laaneværdien.

2. § 2. formuleres saaledes:

   Denne lov træder i kraft den 1. april 1962 og samtidig træder lagtingslov nr. 21 af 25. april 1960 ud af kraft.

2. og 3. viðgerð 7. mai 1962.

Broytingaruppskotið frá nevndini til § 1 samtykt 26 0.
Lógaruppskotið § 1 so broytt 26 0.
Broytingaruppskotið frá nevndini til § 2 samtykt 26 0.
Lógaruppskotið § 2 so broytt samtykt 26 -0.
Lógaruppskotið so broytt samtykt 27 0.

104. Lögtingslóg um lántöku

Ár 1962, 30. apríl legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um heimild til lántöku.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka upp lán uppí kr. 3.000.000.— til veiting av studningi til elfelögini SEV og SUÐUROY sambr. lögtingslóg nr. frá um ábyrgd fyri láni og studningsveiting til elfelagið SEV og lögtingslóg nr. frá um ábyrgd fyri láni og studningsveiting til elfelagið SUÐUROY.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

lagtingslov om bemyndigelse til optagelse af laan.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at optage laan til kr. 3.000.000.— til ydelse af tilskud til elselskaberne SEV og SUÐUROY i henhold til lagtingslov nr. af om garanti for laan og om tilskud til elselskabet SEV og lagtingslov nr. af om garanti for laan og tilskud til elselskabet SUÐUROY.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Við tað at teir í fyriliggjandi uppskotum til lögtingslógir um ábyrgd og studningsveiting til elfelögini SEV og SUÐUROY tilskilaðu kapital- og rentustudningar tilsamans útgera millum 3 og 4 mill. kr. fyrstu 4 árini, og við tað at fyrstu gjaldingarnar möguliga falla í hesum figgjarárinum, heldur landsstýrið tað vera rettast, at heimild verður givin nú at taka upp lán at rinda part av hesum studningum við.

Landsstýrið heldur annars, at í hvussu er eigur rentustudningarnir í framtíðini at verða goldnir av játtanum í figgjarlögtingslógunum.

1. viðgerð 2. mai og 4. mai legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Alit

Figgjarnevndin hevur haft málið til viðgerðar og er samd um at mæla til, at uppskotið frá landsstýrinum verður samtykt.

2. viðgerð 4. og 3. viðgerð 5. mai 1962.

Lógaruppskotið samtykt 23—0.

---

105. Ábyrgd og studningsveiting til elfelögini SEV og SUÐUROY

Ár 1962, 30. apríl legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um ábyrgd fyri láni og studningsveiting til elfelagið SUÐUROY.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka ábyrgd fyri láni uppí kr. 5.000.000,— til elfelagið Suðuroy til útbyggingar av elnegini og býtingarannleggunum í Suðuroynni.

§ 2.

Úr landskassanum verður í fíggjarárunum 1962/63-1964/65 veittur elfelagnum til tað í § 1 nevnda endamál studningur stórur kr. 900.000.— tilsamans at rinda við kr. 300.000.— hvørt av fíggjarárunum.

lagtingslov om garanti for laan og tilskudsydelser til elselskabet SUÐUROY.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at garantere for laan op til kr. 5.000.000.— til elselskabet Suðuroy til udbygning af elkraften og fordelingsanlæggene paa Suderø.

§ 2.

Af landskassen ydes i finansaarene 1962/63-1964/65 til elselskabet til det i § 1 nævnte formaal et tilskud paa kr. 900.000.— ialt, at udbetale med kr. 300.000.— hvert af finansaarene.

§ 3.

Úr landskassanum verður veittur elfelagnum rentustuðningur í tíðarskeiðinum, tey í § 1. nevndu arbeiði eru í gerð, og í 9 ár aftaná við tilsamans kr. 1.001.500.—.

§ 4.

Um elfelagið Suðuroy verður avtikið og kommunurnar í oynni verða limir av SEV ístaðin, áðrenn ábyrgdin sambært § 1 er tikin ella studningarnir smbr. §§ 2 og 3 eru fult goldnar, kann nevnda ábyrgd verða tikin fyri láni til S.E.V. og nevndu studningar ella rest av teim verða goldnir nevnda felag.

§ 5.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin, og samstundis fer lögtingslóg nr. 32 frá 14. mai 1958 um ábyrgd fyri láni til elfelagið Suðuroy og samtyktirnar um studningsveiting sambært lögtingsmáli nr. 76/1957 úr gildi.

§ 3.

Af landskassen ydes elselskabet rentetilskud i det tidsrum, de i § 1 nævnte arbejder er under udførelse, og i 9 aar derefter med tilsammen kr. 1.001.500.—.

§ 4.

Ifald elselskabet Suðuroy ophæves og kommunerne bliver medlemmer af SEV i stedet, inden garantien i henhold til § 1 er ydet eller tilskudene i henhold til §§ 2 og 3 er fuldt udbetalt, kan nævnte garanti ydes for laan til S.E.V. og nævnte tilskud eller rest deraf udbetales nævnte selskab.

§ 5.

Denne lov træder i kraft straks, og samtidig ophæves lagtingslov nr. 32 fra 14. maj 1958 om garanti for laan til elselskabet Suðuroy samt vedtagelserne om tilskudsydelser i henhold til lagtingssag nr. 76/1957.

Uppskot II

til

lögtingslóg um ábyrgd fyri láni og studningsveiting til elfelagið S.E.V.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka ábyrgd fyri láni uppí kr. 3.250.000.— til elfelagið S.E.V. til úlbyggingar av streymveitingini til allar kommunur í Streymoyar, Vága, Sandoyar og Norðuroya sýslum, sum ikki í lötuni eru limir í S.E.V.

lagtingslov om garanti for laan og tilskudsydelse til elselskabet S.E.V.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at garantere for laan op til kr. 3.250.000.— til elselskabet S.E.V. til udbygning af strømforsyningen til alle kommuner i Strømö, Vaagö, Sandö og Norderöernes sysler, der endnu ikke er medlemmer af S.E.V.

§ 2.

Úrlandskassanum verður í fíggjarárunum 1962/63-1965/66 veittur elfelagnum S.E.V. til tað í § 1 nevnda endamál studningur stórur kr. 1.560.000.— tilsamans, at rinda við kr. 360.000.— í fíggjarárinum 1962/63 og kr. 400.000.— hvört av hinum trimum fíggjarárunum.

§ 2.

Af landskassen ydes i finansaarene 1962/63-1965/66 til elselskabet S.E.V. til det i § 1 nævnte formaal tilskud stort kr. 1.560.000.— ialt i finansaaret 1962/63 og kr. 400.000.— hvert af de andre tre finansaar.

§ 3.

Úr landskassanum verður veittur elfelagnum rentustudningur í tíðarskeiðinum, tey í § 1 nevndu arbeiði eru í gerð, og í 9 ár aftaná við tilsamans kr. 606.400.—.

§ 3.

Af landskassen ydes elselskabet S.E.V. rentetilskud i det tidsrum, de i § 1 nævnte arbejder er under udførelse, og i 9 aar derefter med ialt kr. 606.400.—.

§ 4.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 4.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Elfelögini SEV og Suðuroy hava 17. og 16 í h. m. seni inn umsókn um studning og ábyrgdarföku av lánum til útbygging av streymveitingaranleggunum innanfyri ávís øki.

Tað økið, SEV sókir um stuðul til at útbyggja er: tær kommunur í Streymoyar, Vága, Sandoyar og Norðuroya sýslum, sum í lötuni ikki eru limir í SEV, og elfelagið Suðuroy sókir um stuðul til útbygging av elnegini og býtingaranleggunum í Suðuroy.

Teir kapital- og rentustudningar, felögini sókja um, eru lesir:

	Elfelagið Suðuroy til Suðuroyima		Elfelagið SEV til Norðuroyar, Sandoy o. fl.		
ár	Kapitalstudningur kr.	Rentustudningur kr.	Kapitalstudningur kr.	Rentustudningur kr.	Tilsamans kr.
1962/63	300.000.	70.000.	360.000.	107.000.	837.000.
1963/64	300.000.—	167.000.	400.000.	100.000.	967.000.
1964/65	300.000.—	160.000.	400.000.	93.000.	953.000.
1965/66		137.700.	400.000.	77.400.	615.100.
1966/67		116.800.		63.200.	180.000.
1967/68		97.300.		50.400.	147.700.

1968/69		79.200.		39.000.	118.200.
1969/70		62.500.-		29.000.	91.500.
1970/71		47.200.		20.800.	68.000.
1971/72		33.300.		14.100.	47.100.
1972/73		20.800.-		8.600.	29.400.
1973/74		9.700.		3.900.	13.600.
	900.000.	1.001.500.	1.560.000. -	606.400. -	4.067.900.

Umframt skal SEV hava lögtingsábyrgd fyri lánum uppí kr. 3.250.000. — og elfelagið SUÐUROY ábyrgd fyri lánum uppá kr. 5.000.000. .

Tær sambært umsóknunum ætlaðu nýíleggingar í fyrstu atlögu — tær, tingið er ætlað at stuðla — eru 16-17 mill. kr., og roknað er við, at býtið skal vera, sum niðanfyri tilskilað:

	Statur	Land 1)	Kommunur 2)	
I Suðuroynni	5.750.000. -	2.140.000. -	2.810.000.	10.700.000. -
I hinum oyggjunum	5.200.000.	1.560.000. -	1.040.000.	7.800.000. -
	10.950.000.	3.700.000.	3.850.000.	18.500.000. -

Viðmerkingar:

1) av hesum eru goldnar 1.240.000.— kr. og er bygt fyri

2) av hesum eru 700.000.— kr. læntar.

Niðanfyri verður so greitt eitt sindur frá grundarlagnum fyri umsóknunum hvörjari sær.

ÚTBYGGINGIN Í SUÐUROY

Hvat útbyggingini av elmegini í Suðuroy viðvikur, er at siga, at í tingsetuni 1957/58 (tingmál nr. 76/1957) varð játtað elfelagnum SUÐUROY so mikið av studningi (315.000.— kr.) at hesin studningur saman við ti, ið eftir var av Marshallpeninginum útgjördi 20 % av kostnaðarætlanini fyri allar nýbyggingarnar, og somuleiðis studning at rinda við í byggitiðini og fyrstu árini aftaná at byggingin var liðug.

Samtyktirnar í hesum lögtingsmáli vóru ti í ætlan, at skapa útbyggingini í Suðuroy sama figgjargrundarlag, sum SEV hevði fingið í síni fyrstu útbygging, og sambært hesi ætlan sökti felagið eisini statsministeriið um at fáa lán og rentustuðul eftir somu reglum og undir somu treytum sum SEV hevur fingið.

Tað sum síðan er hent í hesum máli, er, at allir leidningar til bygdirnar eru bygdir, og at 1000 Hk. motorur er settur upp á Tvöroyri; málið

viðvikjandi bygging av sjálvum tí nýggju vatnskraftverkinum hevur av ymiskum orsökum drigið út og er nústani endaliga greitt, og deilvís av sonu grundum er ikki málið um ríkisins fíggjarstuðul greitt enn.

Málið liggur nú soleiðis fyri, at avgjört er hvat byggjast skal, og kostnaðaraetlan er sett upp, og er hon henda:

Nýtt elverk í Botni við 2700 Hk. turbinu og koblingsstöð	7.000.000.—	kr.
Tvöroyrarverkið: 1000 Hk. motorur og koblingsstöð ..	1.000.000.—	—
Hövuðsleidningur: Botn—Vág—Havi Tvöroyri -Botn	500.000.	
Kanningar, projekt, endurgjald o. a. m.	500.000.—	—
	9.000.000.—	kr.

Somuleiðis er fíggjargrundarlag, sum eisini í princippinum er góðkent av statsministeriinum, sett upp, og er tað hetta:

Virði av gomlum anleggum 1/4 1962	800.000.—	kr.
Börleidningur til botn og vegur	750.000.—	
10 og 0,4 kw leidningar til bygdir o. a. m.	950.000.—	—
Framleiðslumlegg, koblingarstöðir, umbygging av hövuðsleidningunum o. a. m.	9.000.000.—	—

Virðið tilsamans, tá ið nýggju byggingarnar eru framdar 11.500.000. - kr.

Av hesum virði er ætlanin, at staturin veitir sum lán 50 % = 5.750.000. — kr. og felagið, kommununar og landið 50 % á henda hátt:

Virði av gomlum anleggum	800.000.—
Limagjald 125 kr. íbúgva 29.9.60	750.000.—
Lögtingsstuðningur inkl. Marshallpening:	
20 % av 10,7 mill. kr.	2.140.000.—
Lán til rörleidning og veg	700.000.—
Nýtt brævlán	1.360.000.—
	5.750.000.—

Fyri at statsministeriið kann fara til játtandi myndugleikar í Danmark við málinum um veiting av omanfyri nevndu 5.750.000. kr. sum ríkislán við somu lagaligu rentu- og afturgjaldingartreytum sum SEV fekk, má felagið prógva, at föroysku myndugleikarnir hava veitt hesi

útlegging sonn sömdir viðvikjandi kapitalstuðningi, rentustuðningi og lánsábyrgdum sum veittar vórðu til fyrstu útbygging SEV's.

Útbygging av streymveitingini til tær bygdir í Streymoyar, Vágu, Sandoyar og Norðuroya sýslum, sum í lötuni ikki eru limir í SEV.

Sum kunnugt er eingin holl skipan fingin fyri streymveiting til bygdirnar uttan fyri SEV ökið, Suðuroynna og Klakksvík.

Málið um streymveiting til Norðuroyggjar uttan fyri Klakksvíkina varð í 1956 lagt fram á tingi, og í álitinum til lögtingsmálið nr. 37/1956: Elstreym frá SEV til Norðuroyggjarnar verður sagt, at áðrenn semja er fingin partanna millum, og neyðturvuligar tekniskar og figgjarligar kanningar eru gjördar, er ikki grundarlag fyri tingið at taka stöðu í málinum.

Seinni var lögtingsmál nr. 40/1958: Ravmagnan av útoyggjum og smábygdum til viðgerðar, og samtykti tingið at biðja landsstýrið kanna allar teir í uppskotinum umröddu spurningar.

Málið varð síðani sent landsverkfröðinginum til ummælis, og heldur hann í ummælinum dagfest 14. oktober 1959, at hesta leiðin, ið eigur at verða royna, er, at kommununar gerast limir í SEV.

Seinni var málið viðgjört av elnevndini og síðani sent SEV til kanningar.

Málið fekk góða undirföku frá umboðsnevnd elfelagsins, og varð ein teknisk og figgjarlig ætlan viðvikjandi ravmagnan av útoyggjum og smábygdum sbr. lögtingsmálið nr. 40/1958 dagfest 10. februar 1961 send elnevndini til viðgerðar.

Elnevndin var samd um, at ætlanin átti at verða framd, og í skrivi dagf. 1. mars 1961 gevur hon landsstýrinum hesa tilráðing. Viðvikjandi Norðuroyum heldur elnevndin tó, at tað hæði teknisk og figgjarliga verður torfört at fáa streymin hagar, uttan so at Klakksvík gerst limur av elfelagnum.

Treytin fyri, at ætlanin kann verða framd, heldur elnevndin, er, at bygging av neyðugum anleggum verður figgjað á sama hátt, sum SEV varð til fyrstu bygging.

SEV sigur annars frá, at felagið hevur fingið umsóknir um limaskap frá öllum hesum kommununum og fara í lötuni fram tingingar við Klakksvíkar kommunu um limaskap.

Á umboðsfundi SEV's tann 23. mars í ár var málið til viðgerðar á umboðsfundi elfelagsins, og vórðu hesar samtyktir gjördar hesum máli viðvikjandi:

A Umboðsnevndin samtykkir, at

a) allar kommunur í Eysturoy, Streymoyar, Vága og Sandoyar sýslum gerast limir av SEV,

b) allar kommunur í Norðuroya sýslu kunnu gerast limir av SEV um ein rímulig skipan fæst við Klakksvíkar kommunu.

Treytað av at kommunurnar

1. góðtaka samtyktir elfelagsins
2. samtykkja at rinda eitt limagjald upp á 125 kr. fyri hvönn íbúgva roknað eftir seinasta manntali.
3. koma ásamt við SEV um ein rímuligan yvirtökupris fyri mögulig gomul anlegg í sóknini og aðrar umstöður, ið standast av hesum anleggum.
4. fáa somu figgjartreytir til neyðuga útbygging frá stati og lögtingi eins og tær, elfelagið SUÐUROY fær.

Í umsókninni verður síðan hildið fram, at týdningarmiklastu spurningar, ið eftir eru at greiða, áðrenn limaskapurin kann verða veruleiki, er hvussu figgjanin av neyðturvuligum anleggum í bygdum og til teirra skal verða fingin, og heldur SEV stýrið tað vera rímuligt, at útbyggingin av hesum bygdum fær somu sömdir frá tingi og stati sum varð veitt til fyrstu útbyggingina av SEV ökinum og sum Suðuroyarbygdirnar hava fingið lyfti um.

Tað figgjargrundarlag, sum uppsett er í umsókninni, er eftir somu fyrimynd sum figgjargrundarlagið fyri útbyggingini í Suðuroynni og sær soleiðis út:

Virði av anleggum í Klakksvík:	2.000.000.-
Virði av anleggur á bygdum:	600.000.--
2000 Hk motorur í Klakksvík:	1.600.000.-
Leiðningar o. a. til bygdir:	3.800.000.-
Viðkan av framleiðslu- og veitingaranleggum:	2.400.000.-
Virðið av öllum, táið bygt er:	10.400.000.-

Eins og viðvikjandi Suðuroynni er ætlanin, at staturin av hesum virðum veitir sum lán 50 % ..... 5.200.000.

og felagið, kommunur og land 50 % á henda hátt:

Virði av anleggum 1/4 1962	2.600.000.	
Limagjald 125 kr. × 7200:	900.000.	
Lögtingsstuðningur 20 % av 7.800.000.--:	1.560.000.	
Lán	140.000.--	5.200.000.
		10.400.000.00

Landsstýrið skal eisini siga frá, at Suðuroyar kommunur hava áhuga at gerast limir í SEV og at umhoðsfundur SEV's hevur samtykt, at hon er «principielt samd í, at Suðuroyar kommunur gerast limir í SEV og heimilar stýrinum at taka upp tingingar við kommununnar um treytirnar fyri limaskapi». Við hesum í huga er § 1 í lógini um ábyrgd og studningsveiting til elfelagið SUÐUROY sett inn.

Landsstýrið hevur í hesum árum, málið um skipan fyri streymveiting til smábygdir og útoyggjar hevur verið til viðgerðar hjá myndugleikum, stovnum og SEV, fylgt tí og studla arbeiðinum at finna holla loysn, og er samt í at limaskapurin í SEV man vera leiðin; at Suðuroyar kommunur eisini kunnu gerast limir av hesum felagsskapi, so hann umfatar alt landið, heldur landsstýrið vera stórt framstig og gleðiligt tekin uppá samvinnuhug og -evni.

Landsstýrið skal tí við hesum loyva sær at mæla tinginum til at samtykkja uppskotini í hesum máli.

1. viðgerð 2. mai og 4. mai legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málið er lagt inn á ting av landsstýrinum og var við fyrstu viðgerð beint í fíggjarnevndina.

Elfelögini: S.E.V. og Suðuroy hava veut sær til tingið um studning og lán til víðari úthyggjan av vatnkraftini. S.E.V. ætlar at veita streym til allar Föroyar við undantak av Suðuroy, meðan Elfelagið Suðuroy eisini hevur í ætlan munandi úthyggjan av vatnkraftini í Suðuroy.

Tað eru felögini Höjgaard og Schultz og P. A. Petersen, sum hava lagt til rættis úthyggingarætlanina av elkraftini í Suðuroy. Ætlanin er í fyrstu syftu at veita Hovsá yvir í Botn við 2,8 km, langari tunnel og vil tað geva eina 2700 H.K. turbinu og bøta um og nýgera leiðningsnetið v.m. Í fyrsta umfari vil henda úthyggjan geva 1,25 mill. k.w.h. um árið við maximalari útnyttan.

Kostnaðurin er ætlaður til 10,6 mill. kr. Heri er roknað tað sum gerast skal við dieselcentralin á Tvöroyri.

Byggitíðin er roknað til 2 — 3 ár.

Útrokning av kilovatprísinum er ikki við í málinum, og er tað sjálvandi skeivt, tá hetta átti at ligið fyri, áðrenn stöða var tikin til studning og lániábyrgd, og mælir meiralutin til at landsstýrið fær hesar útrokningar áðrenn ábyrgdin verður givin.

Meiralutin (J. Fr. Óregaard, Poul Petersen, Johan M. Fr. Poulsen, A. Djurhuus, E. Paturssón og Hemming Jespersen) mælir tinginum til at samtykkja bæði uppskotini við teim viðmerkingum sum her eru framfördir og setur fram fylgjandi

Uppskot

Lögtingslóg um ábyrgd fyri táni og studningur til Elfelagið Suðuroy og S.E.V. verða at samtykkja.

Minnilutin (Sámal Petersen) tekur undir við meiralutanum, men ger vart við, at virðismetingin av verandi elverkinum við tilhoyrandi linjum o.a.m. í Klaksvík er mett 500.000 kr. ov lágt um so verður, at verkið skal yvirtakast, og Klaksvíkar kommuna gerast limur av elfelagnum S.E.V.

Í lötuni hava S.E.V. og Klaksvík sáttmála sínamillum, sum kann vera galdandi fleiri ár frameftir, og tað er einki — hvörki teknisk ella annað — ið forðar fyri el-veiting frá S.E.V. til hinar kommunurnar í Norðurayum, um Klaksvík ikki gerst limur.

Tann motorurin, ið skal setast upp á el-verkinum í Klakksvík, er ætlaður ov lítil, um allar Norðuroyar skulu hava streym frá S.E.V. Ein motorur uppá 3—4000 hk hevði ivaleyst verið meira hóskandi og skapað betri tryggleika av streymveitingini til Norðuroyar eina góða tíð framyvir.

Eisini verður gjört vart við, at elektricitetsprísirnir í Suðuroyarökinum ikki eru útroknaðir og umberingin fyri, at teir ikki eru tað, kann ikki góðtakast; tað er at harmast, at teir ikki eru útroknaðir áðrenn tingið tekur stöðu í hesum týdningarmikla máli.

Metingin, at tað loysir seg at útbyggja elmegina í Suðuroy, kann ikki vera bygd á annað enn kWh prísin og einari sölu; víst verður til bræv frá Höjgaard & Schultz A/S av 16. marts 1962 síðu 3. til elfelagið Suðuroy.

2. viðgerð 4. mai og 3. viðgerð 5. mai.

Lógaruppskot I samtykt 26—0.

Lógaruppskot II samtykt 22—0.

106. Broyting í Fiskerilov 1893

Ár 1962, 2. mai legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

álit

Uppskot

til

lögtingslóg um broyting í «fiskerilov» nr. 95 frá 14. apríl 1893 við seinni broytingum.

§ 1.

Í § 1, stk. 1 sum broytt í lögtingslóg nr. 6 frá 17. mars 1960 og lögtingslóg nr. 47 frá 1. juni 1961 verður «1. september til 1. januar» broytt til «1. september til 1. mai».

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om ændring i «fiskerilov» nr. 95 af 14. april 1893 med senere ændringer.

§ 1.

I § 1, stk. 1 som ændret i lagtingslov nr. 6 af 17. marts 1960 og lagtingslov nr. 47 af 1. juni 1961 ændres «1. september til 1. januar» til «1. september til 1. maj».

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Silaveiðufelagið hevur heitt á tingið at fáa longt friðingartíðina hjá sílum til 1. mai í staðin fyri 1. januar.

Ein grundin er tann, at tað verður mangastaðnis so nógv roynt eftir sílum í áum um veturin og tíðliga um várið og uppskotið er ætlað at forða einari líkari oyðing av sílum.

2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 4. mai 1962.

Lógaruppskotið samtykt 20-0.

107. Lán til Fuglafjarðar kommunu

Ár 1962, 1. mai legði N. Winther Poulsen landsstýrismaður fram soljóðandi

Uppskot
til
löglingslóg um
ábyrgd fyri láni 400.000 kr. til
Fuglafjarðar kommunu til
vegagerð.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað, landskassans vegna at veðhalda fyri láni 400.000 kr. til Fuglafjarðar kommunu til vegagerð.

§ 2.

Henda lög fær gildi beinanvegin.

Forslag
til
laglingslov om
garanti for laan 400.000 kr. til
Fuglafjarðar kommune til
vejanlæg.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at garantere for laan 400.000 kr. til Fuglafjarðar kommune til vejanlæg.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Fuglafjarðar kommuna sökir í skrivi 10. mars í ár um landskassaábyrgd fyri láni uppá 400.000 kr. til gerð av vegi í bygdini frá tröðni yvir Garðshúsum heim í Gjógvará.

Kostnaðarætlan er ongin gjörd, men er arbeiði mett at kosta um 500.000 kr. og hevur kommunan í fíggjarætlanini 1962 lagt av til hetta arbeiði 75.000 kr.

Kommunan hevur roynt at fingið lánið í föroyskum peningastovnum, men sær ikki út til at hetta fer at eydnast.

Prinsipielt er landsstýrið ikki fyri at landskassaábyrgd verður veitt til beinleiðis kommunal endamál, men við störri arbeiðum og tá lánini mugu takast uttanfyri Föroyar sleppst ikki undan landskassaábyrgd.

Fíggjarliga stöðan hjá kommununi er góð og hevur kommunan greitt rentir og avdrög av lánum sínum rettstundis.

Kommunan eigur í peningi um	140.000 kr.
eftirstöðum	150.000 -
álíkning 1962	379.223 -
tilsamans um	669.000 kr.

og skyldar kommunan bert um 40.000 kr. umfram millumrokning við landskassan um 30.000 kr., meðan havnalagið skyldar 315.000 kr., sum havnin greiðir sjálv og vatnveitingin 56.000 kr., sum hon eisini rindar sjálv.

Annars stendur kommunan fyri at byggja skúla, so hon kemur at taka stór lán seinri.

Landsstýrið vil tilmæla, at ábyrgd verður givin kommununi fyri hesum láni, men vil landsstýrið krevja sær til handa byggi- og kostnaðarætlan, áðrenn ábyrgdin verður undirritað eins og landsstýrið í samráð við landsverkfræðingin skal gera av nær peningurin verður útgoldin kommununi.

1. og 2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 4. mai 1962.

Lógaruppskotið samtykt 28—0.

---

108. Studningur til samkomuhús.

Ár 1962, 1. mai legði M. Johannesen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

löglingslóg um studning til byggjan av samkomuhúsum.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað at lata upp til 25 % í studningi til byggjan av samkomuhúsum í Föroyum, um so er, at hin partur av byggikostnaðinum er fingin til vega á annan hátt. Tó má studningsveitanin úr lands-

lagtingslov om tilskud til opförelse af forsamlingshuse.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at betale op til 25 % i tilskud til opförelse af forsamlingshuse paa Færöerne, saafremt den övrige byggesum er tilvejebragt paa anden maade. Landskassens tilskud maa dog ikke overstige kr.

kassanum ikki fara upp um 75.000 kr. tilsaman í einum fíggjarári.

§ 2.

Fyri at fáa landskassanum inntøkur mótsvarandi hesum studningi, verður 25 % avgjald lagt á allan innfluttan lítaðan lesnað. Í ivamálum avger landsstýrið í samráð við landsbókavørðin, um ein bók ella blað skal roknast fyri lítaður lesnaður.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

75.000.— til sammen i et finansaar.

§ 2.

For at skaffe landskassen indtægter modsvarende dette tilskud, bliver der lagt 25 % afgift paa al indført kulört litteratur. I tvivlstilfælde afgör landsstyret i samraad med landsbibliotekaren, hvorvidt en bog eller blad skal henregnes til kulört litteratur.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Tað hevur verið havt á máli bæði á prent og í talu, at okkurt eigur at vera gjört fyri tann føroyska ungdómin.

Tá ið børnini eru farin úr skúlanum, hava tey mangan lítið og onki at friva í, og okkurt skulu tómar hendur gera, sigur orðatakið, og tí verður mangan trivið í tað, sum er ungdóminum lítið at gagni, men heldur at ógagni, eitt nú ólátað bilkoyring bygdanna millum. Hevur tó at hesum, so verður sagt, at hetta verður gjört, tí at onki samkomuhús er í bygdini, og tí má farast til aðra bygd at dansa. Her kemur tó mangan lítið burtur úr dansi, men so mikið meiri burtur úr bilkoyring og øðrum ónyttufjasi.

Var samkomuhús har afturimóti í bygdini, so kundi ungdómurin hugna sær har við fyrilestrum, sjónleiki, dansi og øðrum, sum tey sjálvi kundu funnið uppá ella onkur annar lagt teimum lag á.

Men eitt slíkt samkomuhús er ikki lætt at lyfta, og tað almenna eigur tí at hjálpa til her; tí tað man vera ein av samfelagsins mest fastu uppgávum at gera sítt til, at okkara ungdómur kann vaksa upp og búnast í so frægum korum, sum tað sømir seg í einum mentaðum samfelag.

Fyri at fáa landskassanum inntøkur til hetta endamál verður skotið upp at leggja eitt 25 % avgjald á allan lítaðan lesnað, bæði bøkur og blöð, hin sokallaða kioskliteraturin.

Tað er ikki smávegis av slíkum, sum floymir inn yvir landið, og sumt av tí er beinleiðis skaðiligt, sjálvt um annað kanska kann sigast at vera eitt sindur sakleysari.

Við hvört kann tað korlini vera ivi um, antin bók ella blað skal roknu-

ast upp í litaðan lesnað. Her verður t.d. hugsað um jólalesnað ella sovorðið. Í slíkum ivamálum verður skotið upp, at landsstýrið í samráð við landsbókavørðin tekur avgerðina.

1. viðgerð 2. mai 1962 og málið beint til lógarnevndina.

---

109. Vegir og lendingar

Ár 1962, 2. mai legði havna- og veganevndin fram soljóðandi

Álit

Havna- og veganevndin hevur viðgjørt ker o. a. 60 umsóknir viðvíkjandi vega- og lendingamálum, sum innkomnar eru.

I. Vegir.

Á fíggjarløglingslógini eru settar av 2.000.000 kr. til nýggjar vegir og brýr. Viðvíkjandi býti av tein skal nevndin loyva sær at seta fram soljóðandi

Uppskot

A. Til tær í 1954 og seinri samtykta størru vegabyggingarnar 1.461.500.-
B. Til niðanfyri nevndu vegir 238.500.-

Kommuna	Vegur	Studningur $^{3}/_{4}$ av kr.
Hvannasunds	Hvannasund-Viðareiði, Norðtoftir-Norðdepli	50.000.
Húsa	Framhald av vegi norður eftir frá Húsa bygd	8.000.-
Haldórsvíkar	Tjørnuvíkarvegurin	50.000.
Kvívíkar	Skælingsvegurin	40.000.-
Miðvágs	Brúgv mm Hósá	5.000.-
Biggjar	Framhald av vegi Bø-Gásadals ..	15.000.

Skopunar	Veg til nýggja bryggju	50.000. -	
Húsavíkar	Dalsvegurin	50.000.	
Hvalbiar	Sandvíkarvegurin	30.000. -	
	Breiðking av vegi í Skálum	20.000.	
	$^{3}/_{4}$ av kr.	318.000.	1.700.000. -
	kr.	238.500. -	

C. Til breiðkingar, undbyggingar o.l. av vegnum Kollafjørð-Vestmanna ..... 200.000. -

D. Til vegin Fútaklett-Oyragjógv (sambert viðmerking á fíggjarløgtingslógini) ..... 100.000. -

Tilsamans kr. 2.000.000. -

II. Lendingar.

Játtanir, sum eru fallnar til gjaldingar undan 1/4 1962, men sum ikki er bygt fyri enn, eru tilsamans $^{3}/_{4}$ av um. 1.020.000 kr. = 765.000. kr.

Játtanir fyri fíggjarárið 1962/63, sum samtyktar eru áður, eru hesar:

Kommuna	til	$^{3}/_{4}$ av kr.
Fugloyar	Rennistrong niðan til lúsini á Kirkju (2. ársgjald av 2 ára játtan)	10.000.
Viðareiðis	Lendingina í Eiðsvík (2. ársgjald av 3 ára játtan)	15.000. -
Klakksvíkar	Lendibrúnna í Arnafirði (2. árgjald av 2 ára játtan)	15.000.
Húsa	Rennistrong á Syðradali (2. ársgjald av 3 ára játtan)	15.000.
Leirvíkar	Leingjan av pirinum (7. ársgjald av 7 ára játtan)	20.000.
Sjóar	Lendibrúgv á Selatrað (4. árgjald av 4 ára játtan)	25.000.
Gjáar	Ábøtur á lendingina (2. ársgjald av 2 ára játtan)	8.000.
Mykines	Nýggjan drátt (3. ársgjald av 4 ára játtan	25.000.
Skálavíkar	Leinging av pierinum (2. ársgjald av 4 ára játtan)	20.000.
Skúoyar	Ábøtur á lendingina (2. ársgjald av 3 ára játtan)	10.000.
Hvalbiar	Leinging av pieri í Sandvík (3. ársgjald av 5 ára játtan)	30.000.

Sunnbiar	Ítbygging av lendingini (1. ársgjald av 5 ára játtan)	120.000.
	Leinging av lendingarbrúgv á Økrum (2. ársgjald av 3 ára játtan)	15.000.
	¾ av kr.	328.000.
	= kr.	246.000.

Tøkur peningur á lendingarkontoini verður fyri 1962/63:

Eftir av eldri játtanum	o.u.	520.000.
Játtan fyri 1962/63		500.000.
	Tilsamans o.u.	1.026.000.
Bundið í studningi (sm. omanfyri)		1.011.000.
	Eftir eru o.u.	15.000.

Til játtanina í ár er soleiðis at kalla eingin peningur; men, sum eisini framhildið hevur verið áður, verður stórur partur av byggingini vanliga ikki fraendur sama ár, játtanin verður veill, so munurin millum játtaðar studningar og tøkan pening kann altíð geva nakað av halli, utan at vandi er fyri, at brúkt verður meir av peningi enn avsett er á figgjarløglingslógunum til lendingar.

Viðvíkjandi nýjáttanum skal nevndin loyva sær at seta fram soljóðandi

Uppskot

A.

Komunna	Studningurin er til	Studningur ¾ av kr.
Viðareiðis	Lendingina í Eiðsvík	15.000.
Hvannasunds	Bøtan av brúgv	15.000.
Klakksvíkar	Meirstudning til lending í Arnafirði	15.000.
Kunoyar	Leingjan av atleggingarbryggju í Kunoyar bygd (¾ av 15.000 kr. um árið í 3 ár)	15.000.
Mikludals	Bøtan av lending á Trøllanesi	3.000.
	Veg upp um bakkan á Trøllanesi	12.000.
Leirvíkar	Bøtan av lending á Toftanesi	3.000.
Gøta	Framhald av vegi til havnina í Norðrugøta	20.000.
Nes	Bátadráttur á Lambareiði	600.
	Dráttur við Kráargil	5.000.
Sjóar	Lendibrúgv á Selatrað	25.000.
Runnings	Elektriskt bátaspæl	12.000.

Haldórsvíkar	Ábøtur á lending í Tjørnuvík	5.000. -
	Bátaspæl í Tjørnuvík	12.000.
Kaldbaks	Útbygging av Biggjarstøð	20.000.
Hests	Dýping av bátahyli (3/4 av 30.000 kr. um árið í 3 ár)	30.000. -
Nólsoyar	Lendingarábøtur (3/4 av 25.000 kr. um árið í 3 ár)	25.000.
Biggjar	Rennistrong í Gásadali	15.000.
Skálavíkar	Bátahyl ella drátt innan fyri brimgarðin	20.000. -
Húsavíkar	Lending á Skarvaskeri	15.000.
Hovs	Bøting av bátahyli (+ 3/4 av 40.000.- - kr. árið í fylgjandi 5 ár)	25.000.
	3/4 av kr.	307.600. -
	= kr.	230.700

B. Álagt verður landsverkfræðinginum at kanna og gera kostnaðaretlan fyri lendingarbrúnna á Glyvrum og gomlu lendingarbrúnna í Søldarfirði til næstu tingsetu.

2. viðgerð 4. mai (atkvgr. 7. s. m.).

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Poul Petersen o. fl.

Undir II. Lendingar verður skotið inn:
«Fuglafjørður Verjugarður framvið sandinum 20.000».

broytingaruppskot frá P. M. Dam o. fl.:
Til II Lendingar. «A»
Undir «Hovs kommunu» verður ístaðin fyri «(+ 3/4 av 40.000 kr. um árið í fylgjandi 5 ár)» sett: «(+ 3/4 av 62.500 kr. um árið í fylgjandi 10 ár).»
Sum nýtt punkt undir sama «A» verður sett:
«Skúoyar kommuna:
Til rennustrong á Stóru Dímun kr. 85.000 kr.

broytingaruppskot frá J. P. Davidsen o. fl.:
Undir B verður sum uppískoyti til sett:
«Til fullgerð av nevndu vegum verður landsstýrinum heimilað at taka neyðug lán aftur at fá til vegirnar játtaða peningi».

uppiskoytisuppskot Hákun Djurhuus o. fl.:

Stórhövuðsumvöling av vegnum Tvöroyri inn til bergholið Tvöroyri-Hvalba ætlað at kosta 1,2 mill. kr. verður fyribils at steðga beinanvegin til bygdarvegirnir Leynar-Skæling, Vík-Tjörnuvík, Viðareiði-Hvannasund og onnur neyðug nýgerð av vegum er framd og tann við láni tóki peningur til áðurnevndu stórhövuðsumvæling verður at nýta til hesa vegagerð.

Annars skal heimild frá lögtinginum fyriliggja, áðrenn stórhövuðsumvælingar av gomlum vegastrekkjum fara fram.

Broytingaruppskotið frá Poul Petersen o. fl. til II fall 15—0
Broytingaruppskotið frá P. M. Dam o. fl. til II fall 6—0.
Broytingaruppskotið frá J. P. Davidsen o. fl. til B. fall 10—0.
Uppiskoytisuppskot frá H. Djurhuus o. fl. fall 12—1.
Uppskotini frá nevndini I, II og 3 samtykt 26—0.

---

110. Sunnudagshvíld í föroyskum fiskiskipum

Ár 1962, 1. mai legði V. Nielsen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Tingið velur 5 manna millumtinganevnd, sum hevur til endamál at finna fram til eina lóggávu, ið gevur fiskimonnum okkara sunnudagin aftur sum hvíludag.

Nevndin leggur lógaruppskot aftur fyri komandi ólavsökuting.

Viðmerkingar:

Hjá föroyingum hevur tað altíð verið so, at sunnudagurin hevur verið hildin sum bæði heilidagur og frídagur umborð á skipum eins væl og uppi á landi. Men undir seinasta heimsbardaga hendi tað, at sunnudagurin í nógvum förum umborð á okkara skipum kom at vera vanligur arbeiðsdagur, og hevur tað vist seg at vera torfört at koma burtur úr hesum óskili. «Minst til at halda hvíludagin heilagan» og «Í seks dagar skalt tú verk títt vinna, men sjeynda dagin skalt tú halda hvíludag». Hetta er Guds boð til okkara fólk eisini í dag.

Í 1949 hava limir bæði í Föroya fiskimannafelag og í Suðuroyar fiskimannafelag einmælt samtykt at mæla til, at skipað verður fyri við lóg, at sunnudagurin verður frídagur umborð í föroyskum fiskiskipum, sjá tingtíðindi 1949, bls. 335. Fyri at fiskimenn okkara skulu fáa sunnudagin aftur sum hvíludag, mega vit finna fram til eina fiskimannalóg, og skal eg mæla til at velja eina 5 manna millumtinganevnd, sum hevur til endamál at finna fram til eina fiskimannalóg, ið gevur fiskimonnum okkara sunnudagin aftur sum hvíludag og leggja lógaruppskot aftur fyri komandi ólavsökuting.

Vist skal vera til norska lóg «Lov av 17. juni 1955 om saltvannsfiskeriene», sum eisini hevur paragraffir um sunnudagshvíld.

1. viðgerð 2. mai og sama dag legði lógarnevndin fram soljóðandi

Álit

Vilhelm Nielsen, lögtingsmaður, hevur lagt fyri lögtingið uppskot til samtyktar um at seta 5-manna millumtinganevnd at koma fram við uppskoti til ólavsökutingið til lóg um sunnudag sum hvíludag á föroyskum fiskiskipum.

1. viðgerð av málinum fór fram 2. mai 1962 og varð málið beint í lógarnevndina.

Nevndin hevur viðgjört málið. Tað eru lógarreglur um sunnu- og heiligdagsarbeiði umborð á skipum. Vist verður til grein 56 í lóg nr. 181 frá 1. mai 1923 «sömandsloven», ið er soljóðandi:

«Paa söndage og andre her i riget anordnede helligdage maa der ikke paalægges mandskabet arbejde, som kan opsættes.

Paa de nævnte dage bör der saavidt muligt gives mandskabet lejlighed til at holde gudstjeneste ombord.»

Minnilutin (Poul Petersen) mælir til at samtykkja uppskotið frá Vilhelm Nielsen.

Nevndin (Poul Petersen undantikin) setur sostatt einki uppskot fram.

2. viðgerð 7. mai 1962.

Uppskotið fall 11– 0.

III. Húsið á skansanum

Ár 1962, 2. mai legði H. Djurhuus lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Álagt verður landsstýrinum at skipa so fyri, at húsið á Skansanum verður málað sum skjótast og takið fætt, so tey, ið har búgva, kunna liva undir turrum í vátveðri.

Viðmerkingar:

Tað er ikki ovmikið tikið til, at húsið á Skansanum hevur staðið og stendur sum ein skomm fyri Havnar hý og hitt almenna. Omálað við rustaðum taki er tað eitt tað fyrsta, fremmanda fólk sær, ið kemur inn á Havnina, og sjálvt um fólk í Havnini hýr eru so von við hesa ljótu sjón, at tey ikki hava gjört vart við seg, hevur það stungið í eyguni á mongum.

Eisini býr fólk í húsinum, og það ljóðar, at har lekur í eyri og seyri, slíkt er ósömiligt, tá talan sum her er um hús, ið hitt almenna hevur ábyrgd av.

Fyri at fáa hesi vána viðurskifti í rætlag nú, verður uppskotið til samtyktar sett fram.

1. viðgerð 2. mai 1962 (málið afturtikið).

---

112. Lívstryggingarvirki

Ár 1962, 4. mai legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um lívstryggingarvirki.

Kapitul I.
Almennar ásetingar

§ 1.

1. stk. Föroyskur lívstryggingarstovnur verður settur við einkarrætti at reka lívstryggingarvirki í Föroyum. Lívstryggingarstovnurin er ætlaður persónum, sum hava danskan heimarætt ella búsitandi í kongaríkinum Danmark, eisini persónum búsitandi í útlandinum, men hava annað tilknýtt til kongaríkið.

2. stk. Unuboð her fyri felög, sum higartil hava rökt lívstryggingarvirki í Föroyum halda tær tryggingar, tey hövdu pr. hóast hetta virkið kemur undir

lagtingslov om livsforsikringsvirksomhed.

Kapitel I.
Almindelige bestemmelser.

§ 1.

Stk. 1. Der oprettes en færösk livsforsikringsanstalt med eneret til at drive livsforsikringsvirksomhed paa Færöerne. Anstalten er bestemt for personer, der har dansk indfödsret eller er bosat i kongeriget Danmark, endvidere for personer, bosat i udlandet, men med tilknytning i övrigt til kongeriget. Anstaltens navn er «Föroya livstrygging».

Stk. 2. Herværende agenturer for selskaber, der hidtil har drevet livsforsikringsvirksomhed paa Færöerne, bevarer deres livsforsikringsportefölje pr.

livstryggingarstovnsins einarætt, men mugu ikki eftir henda dag nýtekna ella hækka livstryggingar.

§ 2.

1. stk. Livstryggingin rökir virki sítt við landskassaveðhaldi.

2. stk. Stovnurin hevur formúgu sína fyri seg sjálvan. Hon má ikki blandast við landskassans.

3. stk. Stovnurin rindar sjálvur rakstrarútreiðslur sínar.

§ 3.

1. stk. Hjá livstryggingarstovninum kann verða tryggjað öll slög av livstryggingum, eisini eftirseturenta, livrenta, eftirlönar- (avlanis)trygging.

2. stk. Livstryggingarstoovnurin má ikki taka við endurtryggingum.

§ 4.

1. stk. Livstryggingarstovnsins virki stjórnast av stýrinum fyri Tryggingarsambandinum Föroyar.

Stjóri tryggingarsambandsins hevur sum forretningsförari daglign leiðsluna av livstryggingarstovninum.

2. stk. Hitt almenna tilsýnið við

uanset denne virksomhed falder ind under livsforsikringsanstaltens eneret, men maa efter denne dato ikke nytegne, herunder forhöje disse livsforsikringer.

§ 2.

Stk. 1. Livsforsikringsanstalten udöver sin virksomhed under landskassens garanti.

Stk. 2. Anstalten har sin egen formue, der ikke maa sammenblandes med landskassens.

Stk. 3. Anstaltens driftsudgifter afholdes af den selv.

§ 3.

Stk. 1. I livsforsikringsanstalten kan tegnes alle arter af livsforsikringer, herunder overlevelsesrenter, livrenter og pensions- (invalidditets)forsikringer.

Stk. 2. Livsforsikringsanstalten maa ikke overtage genforsikringer.

§ 4.

Stk. 1. Livsforsikringsanstaltens virksomhed ledes af bestyrelsen for Tryggingarsambandið Föroyar. Direktören for Tryggingarsambandið Föroyar har den daglige ledelse af livsforsikringsanstalten som dennes forretningsförer.

Stk. 2. Det offentlige tilsyn med

stovninum liggur hjá tveimum persónum, valdum atvikavisl av lögtingi og landsstýri. Útreiðslurnar av tilsýninum verða goldnar av stovninum.

§ 5.

Stýrisins avgerðir um íseting av livstryggingarstovnsins midlum at tryggja tryggingargrunninum skulu leggjast fyri landsstýrið til góðkenningar, uttan so at midlarnir verða nýttir til lánveiting móti pant í livstryggingarstovnsins egnu tryggingarskjölum innanfyri afturkeypsvirðið.

§ 6.

1. stk. Við tekning av tryggingum, har livstryggingarstovnurin er interesseraður í, at fann tryggjaði livur so longi sum mögulligt, krevjast so fullfíggjaðir upplýsingar um heilsu- og aldur viðurskiftir, sum eftir stýrisins metan eru neyðugir. Tílíkir upplýsingar verða givnir av læknu í heilsuváttan á oyðuhlað frá livstrygging arstovninum.

2. stk. Tó kann stýrið við landsstýrisins samtykki avgera, at tryggingar av nærri greindum slagi og innanfyri nærri ásettar peningahæddir kunnu verða tekn aðar uttan læknuváttan, men móti persónligari heilsuváttan.

§ 7.

Stýrið ásetur við landsstýrisins góðkenning tær gjöllari reglur um, hvussu stóra peninga-

anstalten föres af to henholdsvis af lagtinget og landsstyret udpegede personer. Udgifterne ved tilsynet afholdes af anstalten.

§ 5.

Bestyrelsens beslutninger om anbringelse af livsforsikringsanstaltens midler til dækning af forsikringsfonden skal indstilles til landsstyrets godkendelse, medmindre midlerne anvendes til ydelse af laan mod pant i livsforsikringsanstaltens egne policer indenfor tilbageköbsværdien.

§ 6.

Stk. 1. Ved tegning af forsikringer, hvor del er i livsforsikringsanstaltens interesse, at den forsikrede lever saa længe som muligt, fordres saa udförlige oplysninger om helbredstilstand og övrige forhold, som efter bestyrelsens skön maa anses fornödent. Saadanne oplysninger gives i en helbredsattest, udstedt af en læge paa livsforsikringsanstaltens blanketter.

Stk. 2. Dog kan bestyrelsen med landsstyrets samtykke bestemme, at forsikringer af nærmere angivne forsikringsarter og indenfor nærmere fastsatte beløb kan tegnes uden lægeundersögelse mod afgivelse af personlig helbredserklæring.

§ 7.

De nærmere regler for, hvor store beløb paa samme persons liv livsforsikringsanstalten kan

hædd livstryggingarstovnurin kann halda á eguum vágleika fyri sama persóns lív. Endurtryggingin skal altíð, tá ið tilber, gerast hjá donskum (ella föroysk um) felag og skipað soleiðis, at tað til less svarandi tiltakstryggingargjald verður goymt hjá livstryggingarstovninum.

holde for egen risiko, fastsættes af bestyrelsen med landsstyrets godkendelse. Genforsikringen skal saa vidt muligt placeres i danske selskaber og skal ordnes saaledes, at den dertil svarende præmiereserve deponeres i livsforsikringsanstalten.

§ 8.

Kemur ring umfarssjúka ella verða vit fyri óvardum hendingum, ið bera við sær ótta fyri, at gjaldfesti fyri einum tryggingarslag ella tryggingarbólki verður at bera stovninum tap við sær, kann stýrið við landsstýrisins sam tykki krevja eykatryggingargjald fyri tryggingar, ið verða teknaðar undir tilikum tíðum. Varir hetta longur enn tvey ár, kann ikki verða hildið fram við krevjing av eykatryggingargjaldi uttan serliga lógarheimild.

§ 8.

Skulle der indtræde en større epedemi eller andre uforudsete begivenheder, som lader befrygte, at tarifen for en forsikringsart eller forsikringsgruppe vil bringe livsforsikringsanstalten tab, kan bestyrelsen med landsstyrets sam tykke forlange en tillægspræmie for forsikringer, der tegnes i en saadan periode. Strækker denne sig ud over 2 aar, kan opkrævning af tillægspræmie dog ikke fortsætte uden særlig lovhjemmel.

§ 9.

1. stk. Fyri at gera törvandi tryggitekniskar útrokningar og kanningar verður ein aktuarur at hava tilknýti til stovnin. Sum tilíkur kann bert verða tikin persónur, sum við tryggivísindi ella við matematiskum lærdómi og praktiskum arbeiði í livstryggingarvirki er búgvin til less. Aktuarin verður settur og loystur úr starvinum av stýrinum við góðkenning av tilsýninum.

2. stk. Aktuarin hevur ábyrgdina fyri, at stovnurin heldur útrokningargrundarlag sítt, undir

§ 9.

Stk. 1. Til udförelse af de nödvendige forsikringstekniske beregninger og undersögelser skal der ved anstalten være tilknyttet en aktuar. Som saadan kan kun antages en person, som gennem en forsikringsvidenskabelig eller matematisk uddannelse suppleret med praktisk erfaring i livsforsikringsvirksomhed er kvalificeret hertil. Aktuaren ansættes og afskediges af bestyrelsen med tilsynets godkendelse.

Stk. 2. Aktuaren har ansvaret for, at anstalten overholder sit beregningsgrundlag, herunder

hesum reglurnar fyri afturkeypi av tryggingum og fyri láni móti pant í stovnsins egnu tryggingum, og hann hevur ræti av stovnunum at krevja sær til handa allar upplýsingar, ið törva fyri at taka við hesari ábyrgd. Tað liggur á aktuarinum uttan at dvölja á at siga tilsýninum frá hvörjum broti av felagsins útrokningargrundarlag.

§ 10.

Livstryggingarstovnsins starvsfólk og umboðsfólk hava tögnskyldu viðvíkjandi öllum ti, sum tey í virki sínum hjá livstryggingarstovnunum fáa at vita um viðurskiftini hjá teimum tryggjaðu og teimum sum sökja at verða tryggjað.

Kapitul II.

Framlöga av rokuskapi,

§ 11.

1. stk. Á hvörjum ári ger stýrið rokuskapin almannakunnugan. Roknskapurin skal hava rakstrar roknskap og statsuppgerð eins og frágreiðing um livstryggingarstovnsins virki og hvussu ognirnar eru settar í farna almanakkaári.

2. stk. Roknskapurin verður granskaður av tveimum grannskoðarum, sum landsstýrið velur. Grannskoðararnir skulu har aftur at ansa eftir, at allar ognir stovnsins eru til samsvarandi teirri fyriskipan, sum landsstýrið hevur gjört.

reglerne for tilbageköb af forsikringer og for laan mod pant i anstaltens egne forsikringer, og han har ret til af anstalten at forlange alle oplysninger, som er nödvendige for overtagelsen af dette ansvar. Det paahviler aktuaren uopholdelig at göre indberetning til tilsynet om enhver overtrædelse af selskabets beregningsgrundlag.

§ 10.

Der paahviler livsforsikringsanstaltens personale og agentur tavshedspligt med hensyn til de forsikredes og de forsikringssögendes forhold, som de i deres virksomhed for livsforsikringsanstalten faar kendskab til.

Kapitel II.

Regnskabsaflæggelse.

§ 11.

Stk. 1. Bestyrelsen offentliggör hvert aar regnskabet, som skal indeholde et driftsregnskab og en statusopgörelse, samt beretning om livsforsikringsanstaltens virksomhed og midlernes anbringelse i det forlöbne kalenderaar.

Stk. 2. Regnskabet revideres af to af landsstyret udnævnte revisorer, der tillige kontrollerer tilstedeværelsen af anstaltens samlede formuebeholdning, alt i overensstemmelse med en af landsstyret udstedt instruks.

§ 12.

1. stk. Við uppgerðini av ársroknskapinum verður bókað: Tær obligatiónir, ið eru gjördar ella garanteraðar av almennum myndugleika, tær ið eru gjördar av kreditfelögum ella hypotekfelögum ella av öðrum góðkendum fleggingarstovnum, eins og tey virðisbröv, ið eftir slagi sínum og tryggleika kunnu bólkast við nevndu obligatiónir. Henda bólking verður gjörd eftir hesum reglum: Um sett er afturgjaldingartíð, verður prísurin hægst settur javnt við virðið, ið ognað er til, kortini ikki hægri enn kursurin fyri úttöku og heldur ikki omanfyri sölukursin á keypsdegnum. Er ikki sett nökur afturgjaldingartíð, verða obligatiónirnar og virðisbrövini bókað í mesta lagi til miðalskurðin av tí keypskursi, ið seinast er ritaður undan roknskaparsins árslok og av kursinum í tilsvarandi dögum í seinast undanfarnu inntil 9 árum, sum pappírini hava verið slovusins ogn, men kortini ikki omanfyri pari. Virðispappírini, sum verða givin undir somu deild, somu seriu og sama rentufóti, verða tó bókað til ein felags miðalkurs.

2. stk. Partabröv, ið eru fyri almenuari kursmerkjan, mugu í mesta lagi verða bókað til keypskursin, ið verður merktur seinast við roknskaparársins enda. Onnur partabröv verða bókað í mesta lagi til virðið, ið er roknað eftir upplýsingum, ið innan roknskaparársins enda liggja fyri viðvikjandi avvarandi partafelag.

§ 12.

Stk. 1. Ved opgörelse af aarsregnskabet opföres obligationer, som er udstedt eller garanteret af offentlige myndigheder samt obligationer, som er udstedt af kreditforeninger eller hypotekforeninger eller af godkendte finansieringsinstitutter, samt værdipapirer, som efter deres art og den sikkerhed, de frembyder, kan stilles i klasse med de förnævnte obligationer, efter följende regler: Saafremt der er fastsat en amortisationstid, opföres de höjst til den pris, for hvilken de er erhvervet, dog ikke til höjere kurs end den, hvortil de udtrækkes, og heller ikke over sælgerkursen paa köbsdagen. Saafremt der ikke er fastsat nogen amortisationstid, opföres de höjst til gennemsnittet af den ved regnskabsaarets slutning sidst noterede köberkurs og kurserne paa de tilsvarende dage i de nærmeste forudgaaende indtil ni aar, i hvilke papirerne har været i anstaltens eje, dog ikke over pari. Værdipapirer, som er udstedt under samme afdeling, serie og rentefod, opföres dog til en fælles gennemsnitskurs.

Stk. 2. Aktier, der er genstand for offentlig kursnotering, maa höjst opföres til den ved regnskabsaarets slutning senest noterede köberkurs og andre aktier höjst til en værdi beregnet paa grundlag af de ved regnskabsaarets slutning senest foreliggende oplysninger angaaende det paagældende aktieselskab.

3. stk. Uttan so at virðið má haldast at liggja lægri, verða onnur virðisskjöl bókað til prisin, tey eru fingin fyri, men tó ikki yvir pari.

4. stk. Av stovnsins ársroknskapi skal síggjast, hvörjar kursir virðispappír hansara eru seff til.

5. stk. Ognarpostir í fremmandum mynti mugu í mesta lagi verð bókaðir til kursin, sum verð ur merktur við roknskaparsins enda. Skuldpostar í fremmandum mynti skulu í minsta lagi verða bókaðir til henda kursin.

6. stk. Fastarognir mugu ikki verða bókaðar til hægri virði enn lað, ið ein av landsstýrinum fyriskipað metan kemur til.

7. stk. Tilsýnið kann áleggja at skriva niður bókað virði av stovnsins ognum, um serligar umstöður eru fyri tí í einstökum tilfellum.

§ 13.

1. stk. Í statusuppgerðini skulu undir skuldunum serskilt verða tikin ein tryggingargrunnur av samlaða peninginum í:

a) Tiltaksviðurgjaldinum fyri tílíkum tryggingum við bonusi, ið eru fráboðað og fallin til gjaldiugar, men ikki goldin.

b) Tiltakstryggingargjaldinum av öllum virðum av tryggingum í umfari. Tiltakstrygging-

Stk. 3. Andre værdipapirer opföres, medmindre værdien maa antages at være lavere, til den pris, hvortil de er erhvervet, dog ikke over pari.

Stk. 4. Det skal af anstaltens aarsregnskab fremgaa, til hvilke kurser dens værdipapirer er optaget.

Stk. 5. Aktivposter i fremmed mönt maa höjst opföres til den ved regnskabsaarets slutning noterede kurs, og passivposter i fremmed mönt skal mindst opföres til denne kurs.

Stk. 6. Faste ejendomme maa ikke opföres til höjere værdi end den, der angives ved en vurdering foranstaltet af landsstyret.

Stk. 7. Naar særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde maatte tale derfor, kan tilsynet paabyde en nedskrivning af de bogförte værdier af anstaltens aktiver.

§ 13.

Stk. 1. I statusopgörelsen skal der under passiver særskilt optages en forsikringsfond bestaaende af summen af:

a) Erstatningsreserven, der omfatter saadanne forsikringsbelöb, og dertil knyttede bonusbelöb, som er anmeldt og forfaldne til udbetaling, men endnu ikke er udbetalt.

b) Præmiereserven, der omfatter den samlede værdi af alle löbende forsikringer. Præmiere-

argjaldið skal í minsta lagi vera á hædd við munin millum kapitalvirðið og stovnsins skyldur sambært allar leypandi livstryggingarsáttmálar (skuldir) og kapitalvirðið av tí reina tryggingargjaldinum, sum tann tryggjaði skal rinda í framtíðini (ognir). Við tað reina tryggingargjaldið skilst tann parturin av tryggingargjaldinum, sum við íbirtan av tryggingarsáttmála sambært tágaldandi grundarlag fyri tryggingargjaldsins útrokning svarar til tann átikna vánlejka. Sama grundarlag skal verða nýtt við útrokning av nevnda kapitalvirði. Til rindan av framtíðarrakstri av tryggingum, ið ikki longur verður goldið tryggingargjald fyri verður tiltakstryggingargjald at innihalda uppiskoyti, sum er skotið upp av stovninum og góðkent av tilsýninum.

2. stk. Hevur stovnurin givið frá sær eina trygging í endurtrygging, er hann ikki við ásetanina av tryggingargrunninum skyldugur at viðrokna so mikið, sum endurtryggjað er, um so er, at yvirtökufelagið setur eina av tilsýninum góðkenda trygd fyri tiltakstryggingargjaldið.

serven skal mindst udgöre et beløb saa stort som forskellen mellem kapitalværdien af anstaltens forpligtelser efter samtlige löbende livsforsikringskontrakter (passivet) og kapitalværdien af de nettopræmier, som forsikringstagerne skal erlægge i fremtiden (aktivet). Ved nettopræmie forstaas den del af forsikringspræmien, som ved forsikringskontraktens indgaaelse efter det da gældende grundlag for præmieberegningen netop svarer til den overtagne risiko. Det samme grundlag skal anvendes ved beregning af de nævnte kapitalværdier. For forsikringer, for hvilke der ikke længere skal betales præmie skal præmiereserven indeholde et af anstalten foreslaaet og af tilsynet godkendt tillæg til bestridelse af deres fremtidige drift.

Stk. 2. Har anstalten afgivet en forsikring i genforsikring, er den ved fastsættelsen af forsikringsfonden ikke forpligtet til at medregne det genforsikrede beløb, saafremt der af det overtagende selskab er stillet en af tilsynet godkendt sikkerhed for præmiereserven.

§ 11.

1. stk. Stovnurin kann í statusuppgerð sini seta sum ogn kapital virðið upp í 30 % av framtíðaruppískoytinum til reintryggingargjald fyri tryggingar, ið felagið

§ 11.

Stk. 1. Indenfor beløbet af de omkostninger, som erhvervelsen af nye forsikringer har medført, kan anstalten i statusopgörelsen som aktiv opföre kapitalværdien

hevur fyri egnu rokning, og sum við roknskaparársins enda eru í gildi, smbr. stovnsins tryggingartreytir. Hetta kapitalvirðið má vera innanfyri hæddina av umloysunum av ognanini av nýggju tryggingunum. Tey uppiskoyti, sum á henda hátt verða pengamett, mugu ikki fara uppum 7 % av reina tryggingargjaldinum.

2. stk. Viðvíkjandi leimum tryggingum, ið vöru í gildi við seinasta roknskaparárslok er at siga, at ikki má verða pengamett störri procentlutur av uppiskoytinum enn hann, sum ognin var sett til í nevnda ársrokuskapi.

3. stk. Umrödda ogn kann nýtast til rindan av tryggingargrunninum, um hesi rindan er givið gætur við ásetingum av stovnsins reglum fyri afturkeypi av tryggingarskjölum og veitan av fritryggingaskjölum.

§ 15.

Aftrat leimum í §§ 5 og 14, stk. 3, nevndu ognum kann til rindan av tryggingargrunninum nýtast uppi helmingin av leimum ognum, sum eru tey við roknskaparársins lok fallin, men ikki goldin tryggingargjöld.

§ 16

1. stk. Ársyvirskotið verður at býta millum bonusgrunnin og tiltaksgrunnin soleiðis:

a) Alt yvirskotið skal falla til

af indtil 30 % af de fremtidige tilleg til nettopræmierne for de ved regnskabsaarets udgang efter anstaltens forsikringsbetingelser i kraft værende forsikringer, som selskabet holder for egen regning. De tillæg, som paa denne maade kapitaliseres, maa dog ikke udgöre mere end 7 % af nettopræmierne.

Stk. 2. For de forsikringers ved kommende, som var i kraft ved udgangen af det foregaaende regnskabsaar, maa ikke kapitaliseres större procentdel af tillæggene end den, hvormed aktivet var opfört i nævnte aars regnskab.

Stk. 3. Det her omhandlede aktiv kan anvendes til dækning af forsikringsfonden, forsaavidt der er taget hensyn dertil ved fastsættelsen af anstaltens regler for policernes tilbageköb og ydelse af fripolicer.

§ 15.

Til dækning af forsikringsfonden kan udover de i §§ 5 og 14 stk. 3 nævnte midler anvendes indtil halvdelen af det aktiv som udgöres af de ved regnskabsaarets slutning forfaldne, ikke betalte præmier.

§ 16

Stk. 1. Aarsoverskudet fordeles mellem bonusfond og reservefond saaledes:

a) Dersom reservefonden er stör-

bonusgrunnin, um tiltaksgrunnurin er meira ella tað sama sum 5 % av ogn og skuld (smbr. § 13, 1. slk.).

b) Lögd verða 10 % av yvirskotinum til tiltaksgrunnin og hin partarin av yvirskotinum til bonusgrunnin, um tiltaksgrunnurin er minni enn 5 % av ogn og skuld, men meira ella tað sama sum 2 %, fyri reinar rentutryggingar tó 2½ %.

c) Er tiltaksgrunnurin minni enn 2 % — fyri reinar rentutryggingar 2½ % av ogn og skuld, skal, um yvirskotið rökkur, fyrst leggjast av til tiltaksgrunnin so nógvur peningur, at grunnurin fær nevndu stödd. Viðvikjandi tí eftirverandi yvirskotinum verður at skipa sum undir b).

2. stk. Teir í 1. stk. nevndu prosentpartar til tiltaksgrunnin kunnu skerjast í mun til tann prosentpartin av tí í § 14 nevndu ogn, sum ikki er tikin við í slovnsins statusi.

3. stk. Tað sum tiltaksgrunnurin er meira enn tað í 1. stk. a) nevnda procent kann verða nýtt at leggja av til tiltakstryggingargjald, ið förvur er á. Vegna broyting í útrokningargrundarlagnum annars má tiltaksgrunnurin ikki verða minkaður uttan samtykki

re end eller lig med 5 % af summen af aktiv og passiv (jfr. § 13, stk. 1), skal hele overskuddet henlægges til bonusfonden.

b) Dersom reservefonden er mindre end 5 %, men større end eller lig med 2 %, for rene renteforsikringer dog 2½ %, af summen af aktiv og passiv, henlægges 10 % af overskuddet til reservefonden og resten til bonusfonden.

c) Dersom reservefonden er mindre end 2 %, for rene renteforsikringer dog 2½ %, af summen af aktiv og passiv, skal der — saavidt overskuddet strækker til — forlods henlægges til reservefonden et saa stort beløb, at denne faar den nævnte størrelse, hvorefter der med restoverskuddet forholdes som under b) angivet.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte procentdele for reservefonden kan reduceres med en procentdel svarende til den del af det i § 14 nævnte aktiv, der ikke maatte være oplaget paa anstaltens status.

Stk. 3. Beløb, hvormed reservefonden overstiger den i stk. 1 a) nævnte procentsats, kan benyttes til henlæggelse til præmieresserven, som er nödvendiggjort ved en ændring i beregningsgrundlaget. Iövrigt maa reservefonden ikke formindskes uden tilsynets

tilsýnisins, uttan so at törvur er á at rinda undirskolið.

§ 17.

1. stk. Vinningur og tap vera, tá ið söla og úttöka av virðispappírum fer fram, at seta sum munur millum tann vinna pening og bókað virði á ávíkjandi pappírum.

2. stk. Um vinningur er, tá ið stovnsins virðisskjöl verða uppgjörd, ella tá ið ognin ökist í virði, ella tá ið virðispappír ella fastar ognir verða seld, verður hann at flyta til kursjavningargrunnin, hvörs ognir nýtast til at skriva niður stovnsins virðisskjöl ella föstu ognir, ella til rindan av tapi við söluna. Á sama hátt við vinningi við úttöku av virðispappíri.

samtykke, medmindre det er nödvendigt for at dække underskud.

§ 17.

Stk. 1. Ved salg eller udtrækning af værdipapirer bestemmes gevinst og tab som forskellen mellem det indvundne beløb og de vedkommende papirers bogförte værdi.

Stk. 2. Hvis der ved opgörelsen af anstaltens værdipapirer eller ved værdiforögelse af faste ejendomme fremkommer en gevinst, eller hvis værdipapirer eller faste ejendomme sælges med gevinst, overföres denne til en kursreguleringsfond, hvis midler anvendes til nedskrivning af anstaltens værdipapirer eller faste ejendomme eller til dækning af tab ved realisation heraf. Der forholdes paa samme maade ved gevinst ved udtrækning af værdipapirer.

Kapitul III.

Útrokningargrundarlag, tryggingartreytir og bonus.

§ 18.

1. stk. Reglur fyri livstryggingarstovnsins tekniska grundarlag, tryggingartreytum og bonusi og öðrum skulu verða góðkendar av landsstýrinum.

2. stk. Tryggingartreytirnar skulu setast í stovnsins tryggingarskjölum, soleiðis sum landsstýrið ásetur.

Kapitel III.

Beregningsgrundlag, forsikringsbetingelser og bonus.

§ 18.

Stk. 1. Reglerne for livsforsikringsanstaltens tekniske grundlag, forsikringsbetingelser og bonus m. v. skal godkendes af landsstyret.

Stk. 2. Forsikringsbetingelserne skal optages i anstaltens policer i det omfang, landsstyret fastsætter.

3. stk. Heilsuváttanir, ið verða givnar av læknum, ið undirsökja, eins og heilsuváttan frá tí, ið ynskir trygging, skulu vera góðtiknar av landsstýrinum.

§ 19.

1. stk. Landsstýrið skal góðtaka allar broytingar av teimum undir § 18 nevndu viðurskiftum. Umsókuir um hesar broytingar vera av lívstryggingarstovnsins stýri sendar gjögnum tilsýnið.

2. stk. Við umsóknini skulu fylgja ummæli frá aktuarinum, ið er knýttur til stovnin, sambært § 9.

3. stk. Ásetanir í tryggingartreytunum, ið geva tí tryggjaða störri rættindi enn tilsvarandi ásetanir, ið við broyting av treytunum vera galdandi í framtíðini, verða slöðugt í gildi viðvíkjandi tryggingum, ið eru teknaðar, áðrenn broytingin kom í.

4. stk. Ásetanir viðvíkjandi tryggingargjöldum og útreokning av endurkeypsvirðinum verða stöðugt í gildi fyri tær tryggingar, sum tær higartil hava verið í gildi fyri, og tær nervast ikki av möguligum seinri broytingum.

§ 20.

1. stk. Maður kann tekna trygging í lívstryggingarstovnsins deild fyri vána lív (brekað), um tær

Stk. 3. Landsstyret skal godkende de erklæringer, som skal afgives af den undersögende læge og af den forsikringssögende selv angaaende dennes helbredstilstand.

§ 19.

Stk 1. Enhver ændring af de i § 18 nævnte forhold skal godkendes af landsstyret. Andragende herom indsendes af livsforsikringsanstaltens bestyrelse gennem tilsynet.

Stk. 2. Andragendet skal være bilagt med en udtalelse fra den til anstalten knyttede aktuar, jfr. § 9.

Stk. 3. Bestemmelser i forsikringsbetingelserne, der giver större rettigheder for den forsikrede end tilsvarende bestemmelser, som fremtidig bliver gældende ved en ændring af betingelserne, vedbliver stadig at bestaa for forsikringer, tegnet för ændringens ikrafttræden.

Stk 4. Bestemmelser vedrörende præmier og beregning af genköbsværdier har vedblivende gyldighed for de forsikringer, for hvilke de hidtil har været gældende, og beröres ikke af eventuelle senere ændringer af disse bestemmelser.

§ 20.

Stk. 1. Saafremt de ved begæring om en livsforsikring afgivne helbredsoplysninger er af den be-

við sökingini um livstrygging givnu heilsuváttanir eru so vorðnar, at tryggingin kann ikki gevast eftir vanligum tryggingarfesti ella við smærri hækkingum.

2. stk. Við útrokning av tryggingargjöldum fyri slíkar tryggingar kunnu nýtast aðrir forútsetuingar viðvíkjandi livsvánum, rentufóti og trygdar- og virkisuppískoyti, enn teir fyri livstryggingarstovnin annars galdandi og gerast broytingar í stovnsins tryggingartreytum.

3. stk. Viðvíkjandi livstryggingarstovnsins deild fyri brekað kann verða gjörd ein serlig endurtryggingarskipan samsvarandi reglunum í § 7.

§ 21.

Viðvíkjandi at sleppa undan rættargongu gilda ásetaninar í § 116, smbr. § 117 í lög nr. 129 frá 15. apríl 1930 um tryggingaravtalur.

§ 22.

1. stk. Er tryggingarskjal vorðið burfur, kann stýri livstryggingarstovnsins eftir áheitan frá ti tryggjaða, ið yvirfyri ti hevur prógvað rætt sín til tryggingarskjalið, við 6 mánað ávaring kalla tryggingarskjalsins ihendihavara at koma til sín. Lýsingin, ið verður at seta í blaðið, sum góðkent er at taka almennar lýsingar í Föroyum, í fyrsta nummar í

skelfenhed, at forsikringen ikke kan anlages efter de sædvanlige tariffer eller med en mindre forhöjelse, skal der være adgang til at tegne forsikring i livsforsikringsanstaltens afdeling for mindregode liv.

Stk. 2. Ved beregningen af præmier for saadanne forsikringer kan anvendes andre forudsætninger med hensyn til levesandsynlighed, rentefod samt sikkerheds- og driftstillæg end de for livsforsikringsanstaltens övrige forsikringer i livsforsikringsanstaltens forsikringsbetingelser.

Stk. 3. For livsforsikringsanstaltens afdeling for mindregode liv kan træffes en særlig genforsikringsordning i overensstemmelse med reglerne i § 7.

§ 21.

Om fritagelse for retsforfölgning gælder bestemmelserne i § 116, jfr. § 117, i lov nr. 129 af 15. april 1930 om forsikringsaftaler.

§ 22.

Stk. 1. Er en livsforsikringspolice bortkommet, kan livsforsikringsanstaltens bestyrelse paa begæring af den, som for bestyrelsen har godtgjort sin adkomst til policen, med 6 maaneders varsel indkalde ihændehaveren til at melde sig. Indkaldelsen, der sker ved kundgörelse i det til optagelse af offentlige bekendtgörelser paa Færöerne autoriserede blad,

fjórðingsári skal geva tryggingarskjalinum nóg greitt merki við navni á tí tryggjaða (fyri hvörs liv livstryggingin er teknað). Um ongin kemur aftaná tílíka lýsing, er tryggingarskjalið farið úr gildi, og stýrið letur so avvarandi fáa nýtt tryggingarskjal. Umboysurnar við lýsingini verða at rinda av tí, sum hevur yvskt hana.

2. stk. Kemur onkur til stýrið sambært lýsingina og kann friðalig skipan ikki fáast í lag, kann ikki nýtt tryggingarskjal krevjast, áðrenn rætturin hjá teimum fráboðaðu krövum teirra millum eru avgjörd við dómi.

i det første nummer i et fjerdingaar, skal indeholde en tilstrækkelig betegnelse af policen, derunder navnet paa den forsikrede (den, paa hvis liv forsikringen er tegnet). Dersom ingen efter saadan kundgörelse melder sig, er policen ugyldig, og bestyrelsen udleverer da vedkommende en ny forsikringspolice. De med indkaldelsen forbundne omkostninger udredes af den, der har begæret den iværksat.

Stk. 2. Melder nogen sig efter bekendtgörelsen, og kan mindelig ordning ikke opnaas, kan en ny police ikke kræves udstedt, førinden de anmeldte krav indbyrdes berettigelse er afgjort ved dom.

Kapitul IV.

Ymiskar ásetingar.

§ 23.

1. stk. Um tann tryggjandi og tryggjaði eru hvör sín, má livstryggingarstovnurin ikki uttan samtykki frá tí tryggjaða teknna nakað slag av livstrygging, harvið hann ábyrgdar seg til deyða av tí tryggjaða at gjalda störri pening enn goldna tryggingargjaldið við rentum.

2. stk. Livstryggingarstovnurin má ikki teknna nakað slag av livstrygging, hvarvið hann bindur seg til at gjalda meira pening enn goldið tryggingargjald við rentum sum fylgjan av deyða, áðrenn tann tryggjaði er 8 ár.

Kapitel IV.

Forskellige bestemmelser.

§ 23.

Stk. 1. For saa vidt forsikringstageren er en fra den forsikrede forskellig person, maa livsforsikringsanstalten ikke uden den forsikredes samtykke tegne nogen art af livsforsikring, hvorved den ved den forsikredes död forpligter sig til at udbetale större belöb end de indbetalte præmier med renter.

Stk. 2. Livsforsikringsanstalten maa ikke tegne nogen art af livsforsikring, hvorved den forpligter sig til at udbetale större belöb end de indbetalte præmier med renter som följe af dödsfald, der indtræder för den forsikredes fyldte 8. aar.

3. stk. Lívstryggingarstovnurin má ikki tekna lívstrygging at gjalda í útlendskum mynti.

§ 24.

Hvör einstakur umboðsmaður fyri lívstryggingarstovnin skal vera útgjördur við prógvi um, hvör hann er, ella við fullrú frá lívstryggingarstovnsins forrætuingsförara.

§ 25.

Lívstryggingarstovnurin er fritikin fyri allan beinleiðis skatt til landskassa og kommunur.

Kapitul V.

Reglur um revsingar og lógarinnar gildi.

§ 26.

Felög ella umboðsdeildir,ið tekna lívstryggingar móti áseting-um í § 1, verða revsað við bót.

§ 27.

Um boð ella onnur, sum vinnuliga arbeiða við tekning av tryggingum fyri lívstryggingarstovnin og sum nýta órættar ella villleiðandi uppgávur, revsast við bót.

§ 28.

1. stk. Henda lóg kemur í gildi

Stk. 3. Livsforsikringsanstalten maa ikke tegne livsforsikringer lydende paa betaling i udenlandsk valuta.

§ 24.

Enhver agent for livsforsikringsanstalten skal være forsynet med legitimation eller fuldmagt udstedt af livsforsikringsanstaltens forretningsfører.

§ 25.

Livsforsikringsanstalten er fritaget for enhver direkte skat til landskasse og kommune.

Kapitel V.

Straffe- og ikrafttrædelsesbestemmelser.

§ 26.

Selskaber eller agenturer, der tegner livsforsikring i strid med de i § 1 indeholdte bestemmelser, straffes med böder.

§ 27.

Agenter eller andre, der erhvervsmæssigt virker for tegning af forsikringer til livsforsikringsanstalten, og som herved anvender urigtige eller vildledende angivelser, straffes med böder.

§ 28.

Stk. 1. Denne lov træder i kraft den

2. stk. Tær undir kapitul III í lög nr. 129 frá 15. april 1930 um tryggingaravtalur ásettu reglur galda eisini fyri livstryggingarstovnin eins og aðrar í nevndu lög ásettar reglur eisini verða at nýta í livstryggingarstovninum, um tær eftir innihaldi sínum hóska, og tað í hesari lög ella aðrari lögtingslög eru ikki reglur um hesi viðurskiftir.

Stk. 2. De i kapitel III i lov nr. 129 af 15. april 1930 om forsikringsaftaler indeholdte bestemmelser gælder ogsaa for livsforsikringsanstalten, ligesom de i nævnte lov indeholdte övrige bestemmelser ogsaa kommer til anvendelse paa livsforsikringsanstalten, for saa vidt de efter deres indhold kan det, og der ikke i nærværende lov eller andre lagtingslove er givet regler om de paagældende forhold.

Viðmerkingar:

Í lögtingstíðindi nr. 50/1960: Lívstrygging, jbr. Lögtingstíðindi 1960, s. 209, samtykti lögtingið, at landsstýrið skuldi taka upp samráðingar við Tryggingarsambandið Föroyar um föroyska livstrygging, og at leggja málið fyri tingið aftur í næstu setu.

Samráðinar hava verið við tryggingarsambandið, og hevur hetta felag við sakkönari hjálp frá Einar Olsen, stjóra í livstryggingardeildini hjá tryggingarpartafelagnum Skandinavia, København, gjört uppskot til lögtingslög um livstryggingarvirki. Tað er hetta uppskotið við smávegis broytingum, sum við hesum verður lagt fyri lögtingið.

Við fyribils kunngerð nr. 14, 17. juni 1940, fekk Tryggingarsambandið Föroyar einarætt at tekna tryggingar í Föroyum frá 1. januar 1943, jbr. nú lögtingslög nr. 24, 23. mars 1956. Lívstryggingar vóru tó undantiknar einarættinum.

Fyriliggjandi uppskot hevur sína fyrimynd í «Statsanstalten for Livsforsikring», jbr. lógarkunngerð nr. 11, 15. januar 1951. Föroya lívstrygging hevur tingið sama felagsligan status sum nevndi stovnur, samstundis sum royni er at laga hana eftir skaðatryggingini her, har hetta letur seg gera. Reglur eru tó eisini tiknar frá lög nr. 143, 13. mai 1959 «om forsikringsvirksomhed», og er har serliga hugsað um roknskaparföslu, §§ 11 og 13, kursjavningargrunnur § 17, stk. 2, útrokningargrundarlag, tryggingartreytir og bonus §§ 18 og 19.

Skotið verður upp, at Föroya lívstrygging fær einarætt at reka livstryggingarvirki í Föroyum. Hon er ætlað persónum, sum hava danskan heimarætt ella eru búsitandi í kongarikinum Danmark, eisini persónum búsitandi í útlandinum, men við tilknýti til kongaríkið (§ 1). Tá ið ikki verður farið út um hesar persónar, so er tað tí, at tað helst er stórri

möguleiki at vurdera, hvönn vágleika stovnurin her tekur uppá seg. Landskassin veðheldur fyri virki hansara, tó hevur hann formúma fyri seg, og má hon ikki blandast við landskassans (§ 2).

Stovnurin verður stjórnaður av stýrinum fyri tryggingarsambandinum, og er stjórin har forretningsförari (§ 4).

Lívstryggingin er frítikin fyri allan beinleiðis skatt til landskassa og kommunu (§ 25).

Viðvikjandi spurninginum um frá hvörjum degi onnur felög ella persónar missa rattin at tekna lívstrygging, § 1, stk 2, og frá hvörjum degi lógin fær gildi, § 28, stk. 1, verður mell til at samráðast við tryggingarsambandið undir nevndarviðgerðini.

1. viðgerð 4. mai 1962 og málið beint til lógarnevndina.

---

113. Fluttningsstudningur til kolaframleiðsluna

Ár 1962, 2. mai legði fíggjarnevndin fram suljóðandi

Álit

Tað er arbeiðsmanna kolavirki á Tvöroyri sum hevur vent sær til lögting og landsstýri við skrivi av 24. mars 1962 við bön um studning til kolaarbeiðararnar har á plássinum.

Í hesum skrivi föra teir fram, at kolaarbeiðarnir hava eina lön uppá 36—38 kr. um dagin og í einstökum föri hava teir verið niðri á 33 kr. fyri 8 tíma arbeiðsdag. Viðari föra teir fram, at um ikki kolaarbeiðarar verða stuðlaðir eins nógv og aðrir stættir, má verða roknað við, at kolaarbeiði verður niðurlagt heilt skjótt. Teir mæla til, at leimum verur veittur ein studningur uppá 12 kr. fyri hvört tonsið teir framleiða til sölu.

Málið hevur verið til viðgerðar í fíggjarnevndini, men heldur nevndin ikki at tað ber til at tryggja nökrum ávísum arbeiðarum í privatum virki

minstulön, meðan tað í nærum hvörjari bygd gangn nógvir arbeiðarar sum slóran part av árinum hvörki fáa 33, 36 ella 38 kr. um dagin. Eisini stendur tað kolaframleiðarunum fritt fyri at hækka prísin á kolinum, so teir soleiðis fáa munin millum tað, sum teir í dag vinna, og tað arbeiðarar vinna við anna arbeiði.

Nevndin hevur havt fund við umboðsmenn fyri kolaarbeiðararnar á Tvöroyri og við umboðsmann tingsins Iarra Wiberg. Hesir hava upplýst fyri nevndini, at tá kompressarin, sum landsstýrið hevur játtað kolaarbeiðarunum, verður tikin í brúk verður roknað við, at teir vinna einar 2 kr. meira um dagin, enn tað teir vinna í dag, so um teimum verð játtaður ein studningur uppá 5 kr., vildu teir kunna bildið umleið vanliga arbeiðslön.

Nevndin ásannar týdningin, tað hevur, at kolið, sum nýtt verður í landinum, verður tikið úr okkara egnu fjöllum og soleiðis gevur arbeið til nógvar hendur, heldur enn at nýta útlendskt brenni og vil tí mæla tinginum at játta kolaframleiðarunum í Suðuroy ein flutningsstudning (Poul Petersen tó við tí fyrivarni, at studningurin skerjir ikki tingsins játtan á fíggjarlógini til nýggj innslög og til propps á konto § 23.6: Kolagrevstur: kr. 100.000.—.).

Nevndin loyvir sær so statt at seta fram soljóðandi

Uppskot

Fyri fíggjarárið 1962/63 verður veitt kolaframleiðarum úr landskassanum 5 kr. fyri hvört selt tons av koli.

2. viðgerð 2. og 3. viðgerð 4. mai 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá E. Paturssoni o. fl.:

«5 kr.» verða broyttar til «12 kr.»

Broytingaruppskotið fall 6—0.

Uppskotið frá nevndini samtykt 18—0.

114. Skúlabókasövn

Ár 1962, 2. mai legði N. Winther Poulsen landsstýrismaður fram soljóðandi

Uppskot
til

lögtingslóg um studning til skúlabókasövn.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at læna upp til 100.000 kr. at veita í studningi til keyp av handbókum og öðrum tílíkum bókum til skúlarnar.

Renta og avdráttur av lániinum verða at játta á fíggjarlögtingslógini fyrstu ferð 1963/64.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om tilskud til skolebiblioteker.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at laane indtil 100.000 kr. at yde som tilskud til köb af haandböger og andre lignende böger til skolerne.

Rente og afdrag af laanet afholdes over finanslagtingsloven förste gang 1963/64.

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Ikki minst eftir tí aýggju skúlalógini er lað av största týdningi, at allir skúlar hava eitt hóskandi bókasavn við neyðugum handbókum bæði fyri lærarar og eisini fyri börnini, sum eiga at læra at arbeiða sjálvstöðugt.

Skúlastjórnin hevur latið kanna, hvat skúlarnir hava av handbókum, og vísir tað seg, at flestu teirra hava ongar tílíkar, meðán einstakir, helst prøvtökuskúlartir, hava ein ringanting av bókum.

Tað verður hildið ovboðið hjá kommununum nú í eini handavending at fáa allar hesar bökur til vega, tær makta tað neyvan fíggjarliga. Skotið verður tí upp, at statur og lögting veita ein studul uppá 100.000 kr. hvör til hetta endamál.

Landsstýrið er samt við skúlastjórnina í, at tað er neyðugt, at skúlarnir vera væl útbúnir við amboðum, her undir eisini handbókum, sum tá næmingarnir læra at nýta tær við skili, verða hitt bestu grundarlagið undir tí útbúgving av næmingunum, sum miðað verður ímóti.

Henda umsóknin frá skúlastjórnini er send landsstýrinum við skrivi

28. f. m., og hevur tað ti ikki verið gjörligt at fingið hana viðgjörda í samband við fíggjarlógina 1962/63.

Skúlastjórnin heldur, at keypið av nevndu bókum, ikki minst vegna 8. skúlaárið frá komandi skúlaári, eigur at vera gjört áðrenn nýggja skúlaárið byrjar. Av hesi orsök verður málið lagt fyri lögtingið longu nú og ikki í næstu tingsetu.

1. viðgerð 2. mai og 4. mai legði skúlanevndin fram soljóðandi

Alit

Málið varð lagt fram av landsstýrinum 2. mai og sama dag uttan orðadrátt beint í skúlanevndina.

Eftir teimum upplýsingum, sum nevndin hevur fingið, hevur ein nevnd sett av skúlastjórnini 31. august 1961 arbeitt við hesum máli. Í hesi nevnd eru Chr. Lützen, fyrrv. skúlastjóri, J. P. Joensen, landsskúlaráðgevari og Ludvig Petersen, yvirlærari. Henda nevnd hevur fingið ymist tilfar til vega, m. a. upplýsingar um, hvussu staðt er við handbókum við skúlarnar í Föroyum, og vísir tað seg, at helvtin av skúlunum eigur onga hók, og í öllum skúlum undantikið einum, er ógvuliga illa staðt við hökur. Henda nevnd hevur so sett ein lista upp við ætlan um, hvörjar bökur, ið serligur törvur er á hjá skúlunum at fáa, og skúlanevndin heldur, at henda meting er rættiliga skilagóð. Tó hövdu vit hildið, at slíkar bökur sum R. Joensen: Royvið og Greivabitin hövdu verið heutar bökur hjá skúlunum at havt eitt nú í samband við samfelagslæru ella stílskriving.

Nevndin er samd um, at tað er avgerandi neyðugt at útvega skúlunum slíkt bókatilfar og mælir til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 4. og 3. viðgerð 5. mai 1962.

Landsstýrisins uppskot samtykt 24—0.

115. Broyting í læknaskipanini

Ár 1962, 2. mai legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Tingið samtykkir at seta í gildi í Föroyum:

Anordning om ændring i anordning nr. 515 af 4. oktober 1919, hvorved lov om embedslægevæsenets ordning af 21. april 1914 sættes i kraft paa Færöerne.

I henhold til den ved § 20 i lov nr. 87 af 21. april 1914 om embedslægevæsenets ordning dertil meddelte bemyndigelse fastsættes herved fölgende ændring i anordning nr. 515 af 4. oktober 1919, hvorved lov om embedslægevæsenets ordning af 21. april 1914 sættes i kraft paa Færöerne:

Indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte betalingstaksterne for embedslæger paa Færöerne for de i § 15, stk. 2, i ovennævnte anordning af 4. oktober 1919 omhandlede forretninger.

Viðmerkingar:

Landsstýrið hevur fingið til ummælis spurningin um at seta í gildi í Föroyum kgl. anordning om ændring i anordning nr. 515 af 4. oktober 1919, hvorved lov om embedslægevæsenets ordning af 21. april 1914 sættes i kraft paa Færöerne frá 7. februar 1962. Eftir fyriskipanini fær innanríkismálaráðharrin heimild at áseta gjöldini til læknar fyri at fyribyrgja farsöttum v. m. Hesi gjöld hava verið ásett í sjálvari fyriskipanini og eru tí ikki samsvarandi prislagnum í dag.

Landsstýrið mælir til at samtykkja, at fyriskipanin verður sett í gildi í Föroyum.

1. viðgerð 2. mai og 4. mai legði lögarnevndin fram soljóðandi

Alit

Landsstýrið hevur lagt fyri lögtingið uppskot til samtyktar um at seta í gildi í Föroyum kgl. anordning om ændring i anordning nr. 515 af 4. oktober 1919, hvorved lov om embedslægevæsenets ordning af 21. april 1914 sættes i kraft paa Færöerne fra 7. februar 1962.

Hereftir fær innanríkisráðharrin heimild at áseta gjøldini til læknar fyri at fyribyrgja farsøttir v. m.

Málið varð við 1. viðgerð tann 2. mai 1962 beint í lógarnevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið.

2. viðgerð 5. mai 1962.

Uppskot landsstýrisins samtykt 20—0.

---

116. Góðkenning av almennum roknskapum

Ár 1962, 2. mai legði decisiónsnevndin fram soljóðandi frágreiðing:

Á fundi 25. november 1959 gjørdi decisiónsnevndin av at leggja burtur allar roknskapir og frágreiðingar frá 1954/55 og eldri. Síðani hevur nevndin viðgjørt hesar roknskapir v.m.:

Strandfaraskip Løgtingsins 1954/55 og 1955/56 — 1957/58.
Fonden for forulykkedes efterladte 1955 — 1956 — 1957 — 1958.
Tvøroyra sjúkrahús 1956/57.
Overformynderiet 1955/56 — 1956/57 — 1957/58 — 1958/59.
Hvildarheimið «Naina» 1956 — 1957 — 1958.
Telefonverkið 1955/56.
Happadráttur in 1956 — 1957 — 1958 — 1959.
Fólkaskúlin til 1/10 1957.
Eftirlønargrunnur heraraina 1956/57 — 1958/59.
Socialútreiðslur (felagsmál) 1954/55 og 1955/56 — 1956/57.
Dr. phil. Jakob Jakobsens legat 1955/56 — 1956/57.
Føroya Búagrunnur 1954/55 — 1955/56.
Dronning Alexandrines hospital 1955/56.
Føroya skúlagrunnur 1956 — 1957 — 1959.

Eftirlönargrunnur Föroya millum- og realskúla 1956 - 1957 - 1959.
Grunnurin til keyp av nyttugum skúlabókum 1956 - - 1957 1959.
Pastor Engelstedts legat 1956 -- 1957 - 1959.
Royndarbrúkið í Hoyvík 1957/58.
Tey föroysku apotekini 1955/56 — 1957/58 1959/60.
Byggirokuskapur fyri meginapotekið pr. 1/10 1958.
Plantagenævnet 1956/57.
«Alv» 1956.
Frágreiðing til Föroya Lögting pr. 1/8 1958.
Frágreiðing viðv. toll- og framleiðslugjöldum 1956/57 - 1957/58 -- 1958/59.
Frágreiðing viðv. avstemman av lögtingsskatti 8/1 1958.
Frágreiðing viðv. kassaeftirlíti í landskassanum 21/3 og 17/10 1959.
Vinnulánsgrunnurin 1958.
Det store nordiske Telegrafselskabs gavefond af 1. aug. 1956 pr. 31/3 1960.
Skúlabókagrunnurin 1959.
Nautisk royndarkamar 1959/60.
Læraralönir fólkaskúlans frágreiðing av 25/8 1960.
Föroya Jarðargrunnur 1957/58.
Landskassarokuskapur 1956/57 - 1957/58 -- 1958/59.

Nevndin mælir til, at nevndi rokuskapur við grannskoðarafrágreiðingum verða góðkendir, tó við hesum viðmerkingum til fylgjandi:

Vinnulánsgrunnurin 1958.

Eftir síðu 2 í frágreiðingini eru studningslánini til útróðrabátar tikin til inntöku, meðan peningurin fyri 1958 kr. 40.825,00 ístaðin átti at verði avsettur til möguligar avskrivingarskyldur fey 5 árini studningslánini skulu nýtast. Gjaldstovan, sum nú hevur yvirlikið rokuskapin hjá vinnulánsgrunninum, verður biðin um at syrgja fyri, at peningurin verður avsettur sambæt grannskoðaraviðmerkingina.

Happadrátturin. 1957/1958 og 1959.

Vísandi til, at ágóðin hjá seljurum ofta vísir seg at vera alt ov stórur, verður landsstýrið biðið um at kanna möguleikarnar fyri, at viðtökurnar verða broyttar soleiðis, at seldir lutaseðlar - provisión, verða avroknaðir beinan vegin aftaná hvönn drátt, soleiðis at bert landskassin hevur ábyrgdina av úlgjaldanini av vinningum. Somuleiðis verður fyrisligið, at rakstrarúrslitið hjá happadráttinum verður samlað á einari statuskonto í landskassanum, og at mögulig uvlopssaldo av hesi konto hvørt

5 árs skeið verður býtt eftir vanligum reglum, meðan rakstrarhallið verður flutt til landskassans rakstur.

Skúlabókagrunnurin 1959.

Nevndin vísir til viðmerking frá grannskoðaranum um, at tað er ikki heimild at lata stuðning til útgávu av öðrum enn skúlabókum.

Frágreiðing viðv. toll- og framleiðslugjöldum 1957/58 og 1958/59.

Álagt verður landsstýrinum at fáa gjört eina greiniligari tollskrá og einfaldari útrokning av tolli, og gjöllari eftirlit við framleiðslugjaldi og stuttleikaskatti.

Annars verður víst til avskrift av gerðabókini, sum liggur í málinum.

2. viðgerð 2. mai 1962.

Frágreiðingin samtykt 20 0.

---

117. Röntgentól til læknadömir

Ár 1962, 2. mai legði Haldor Hansen löglingsmaður fram soljóðandi

Uppskot
til
samtyktar

Álagt verður landsstýrinum saman við landslæknanum at skipa fyri, at röntgentól verða uppsett í teimum læknadömum, har einki hospital er.

Viðmerkingar:

Tað er ógvuliga uttanhanda og sera kostnaðurmikið hjá bygdafólki í hesum ávísu læknadömum at vera noydd at fara til Havnar, Tvöroyri

ella Klakksvíkar við minni brekum sum t. d. ein brotin fingur, bein ella armur o. l., sum læknin kett kundi viðgjört, um hann hevði röntgentól við hondina.

1. viðgerð 2. mai 1962 og málið beint til figgjarnevndina.

---

118. Lögtingshús

Ár 1962, 4. mai legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Í 1856 vóru lögtingshúsini liðug. Í lögtingssetuni 1904 var samtykt at sela niður 5-manna lögtingsnevnd at gera fyrstu fyrireikingarnar til nýggj lögtingshús. Eftir at málið var kannað kom lögtingið tó til tað úrslit, at tær figgjarligu umstöðurnar ikki vóru nóg rúmar at fara undir at byggja av nýggjum, og samtykti í tingsetuni 1906 í staðin at leingja og byggja húsini um. Hesi arbeiði vóru liðug til tingsetuna 1907. Síðani tá er einki stórvegis gjört við húsini.

Seinast í fyrru öld vóru 20 tingmenn; nú kann tingmannatalið koma uppí 30, harafturat hava landsstýrismenn og ríkisumboðsmaðurin sess í salinum. Aftaná nýggju stýrisskipanina eru tær uppgávur, ið tingið skal loysa nógv öktar. Arbeiðið og ikki minst nevndararbeiðið er tí nógv vaksið.

Á rúm eru uppi á til flokkarnar, men eru ongi til nevndir og tarvur hetta sjálvandi tingarbeiðinum. Onnur rúm áttu eisini at verið, eitt nú til hondbökur a. t.

Nevndin er av teirri áskoðan, at spurningurin um at útvega lögtinginum betri umstöður at starvast undir eigur at verða tikin til umhugsunar, og mælir hon til, at millumtinganevnd verður sett at taka sær av hesum og at geva lögtinginum frágreiðing.

Uppskot

til

lögtingslóg um lögtingshús.

§ 1.

Lögtingið setur niður 5-manna millumtinganevnd at viðgera spurningin at útvega lögtinginum rúmari og betri húsaumsföður, herundir spurningin nýtt lögtingshús. Nevndin gevur frágreiðing frá sær til lögtingið.

§ 2.

Útreiðslurnar av nevndararbeiðinum, herundir samsýning til limir og sakköna medhjálp, hon hevur heimild at taka sær, verða goldnar úr landskassanum.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

lagtingslov om lagtingsbygning.

§ 1.

Lagtinget nedsætter et stående udvalg paa 5 medlemmer at undersöge spörgsmaalet at skaffe lagtinget rummeligere og bedre lokalforhold, herunder spörgsmaalet om nyt lagtingshus. Udvalget afgiver betænkning til lagtinget.

§ 2.

Udgifterne ved udvalgsarbejdet, herunder vederlag til medlemmerne og sagkyndig medhjælp, som udvalget har ret at antage, afholdes af landskassen.

§ 3.

Denne lov træder straks i kraft.

2. viðgerð 4. og 3. viðgerð 5. mai 1962.

Lógaruppskotið samtykt 18—0.

---

119. Endurgjald fyri lendi undir oljugoymslunum í Sörvági

---

120. Umvæling av fiska- og turkivirki

Ár 1962, 4. mai legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um heimild um lántökn til fiski- og turkivirki.

§ 1.

Landsstýrið verður heimilað landskassans vegna at taka lán uppá kr. 100.000,— til ístandsetting av turki- og fiskavirkinum á Hvítanesi á Tvöroyri til viðari sölu ella leigu.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om laanshjemmel til fiskeri- og törreanlæg.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til paa landskassens vegne at rejse laan paa indtil kr. 100.000,— til istandsættelse af törre- og fiskerianlægget paa Hvítanes paa Tvöroyri til videre salg eller udleje.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Aftaná trotabúgvið a/s Hvítanes á Hvítanesi á Tvöroyri yvirlók landskassin fyri lán, sum Vinnulánsgrunnur Föroya Lögtings og p/f Föroya Banki hövdu veitt hesum partafelag, búgvsins ognir inni á Hvítanesi.

Avtalað er, at Froðbiar sóknar kommuna skal keypa fiski- og turkivirkið við lendi fyri metingarvirðið og lað, ið tað kostar at seta virkið í brúkligan stand sum fiska- og turkivirki.

Ætlan kommununnar er at nýta tann pening, einar 600.000 kr., ið eftir er av játtan til bótan av havnalagnum í Froðbiar sóknar kommunu, til at útbyggja atleggingarbrúnna á Hvítanesi, so öll skip, ið vanliga sigla til Föroyar, kunnu leggja at har.

Fyri fiskivinnuna á plássinum kann henda útbygging og ístandsetting av ognini á Hvítanesi koma at hava stóran týdning.

1. viðgerð 4. mai og 2. viðgerð 7. mai 1962.

Formaðurin legði fram soljóðandi

Broytingaruppskot.

frá Hemming Jespersen:

1. § verður orðað soleiðis:

Landsstýrið letur byggja fiskaidnaðarvirki á Hvítanesi á Tvöroyri og fær heimild til at taka lán til hesa bygging.

Viðmerkingar:

Tað má ikki haldast vera rett at taka tær 600.000 kr., sum játtaðar eru til havnabygging, til at byggja atleggingarbryggju á Hvítanesi, tí tær eru neyðugar at nýta har tær eru játtaðar til.

Bygdin hevur frammanundan turkihús, sum nýliga hevur fingið kuldagoymslu við kapacitet 400 tons, og má tað tí haldast vera óneyðugt at byggja nýtt turkihús.

Tað sum bygdini aftur í móti törvar er nýmótans fiskaidnaðarvirki, flakavirki, hermetikkframleiðsla, bæði úr torski, hýsu, upsa, brosmu og tilikum fiski, og sild, mjölframleiðslu, lýsiframleiðslu, royking o. s. fr.

Umstöðurnar til at byggja slíkt virki á Hvítanesi eru framúr góðar av tí at húsið kann byggjast soleiðis, at tað samtíðis verður bryggja, tí so atdjúpt er.

Húsini, sum nú eru, eru gomul og gerast ikki í stand, Vrakieftirlitið hevur noktað at fiskur verður goymdur í húsunum.

frá H. Djurhuus o. fl.:

Í staðin fyri landsstýrisins uppskot verður sett:

Lögtingslóg viðv. turkivirki á Hvítanesi.	Lagtingslov vedr. törreanlæg paa Hvítanes.
§ 1.	§ 1.
Landsstýrinum verður álagt og fær heimild til at selja turki- og fiskivirkið á Hvítanesi á Tvöroyri til hægstbjóðandi.	Landsstyret paalægges og bliver bemyndiget til at sælge törre- og fiskerianlægget paa Hvítanes paa Tvöroyri til höjstbydende.
§ 2.	§ 2.
Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.	Denne lov træder i kraft straks.

Broytingaruppskotið frá H. Jespersen fall 5—0.

Broytingaruppskotið frá H. Djurhuus o. fl. var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: H. Petersen, P. Petersen, M. Johannesen, K. Wang, H. Djurhuus, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, J. Simonsen, H. Iversen, V. Nielsen, Fr. Hansen, J Högnesen, H. v. Högadalsá.

Atkvöddu ikki: J. Lindenskov, J. P. Davidsen, D. Nolsöe, P. M. Dam, H. Jespersen, Haldor Hansen og J. Fr. Öregaard.

Nei atkvöddi: J. H. Dambjörg.

Burturstaddir: P. Petersen, N. H. Jacobsen, T. Samuelsen, K. Mohr, K. Djurhuus, P. J. Olsen, S. Joensen og E. Paturssen.

Uppskotið fall 11 – 1.

Lógaruppskotið fall 7 – 0.

---

121. Ábyrgd av láni til Tórshavnar kommunu

Ár 1962, 4. mai legði N. Winther Poulsen landsstýrismaður fram soljóðandi

Uppskot til lögtingslóg um ábyrgd fyri láni 850.000 kr. til Tórshavnar kommunu til ymis kommunal endamál.	Forslag til lagtingslov om garanti for lån 850.000 kr. til Tórshavnar kommune til forskellige kommunale formaal.
§ 1. Landsstýrinum verður heimil-	§ 1. Landsstyret bemyndiges til paa

að, landskassans vegna, at veðhalda fyri láni til Tórshavnar kommunu uppí 850.000 kr. til útbyggjan av gróthrotinum, hermdir keyp av maskinum, umvæling av svimjuhylinum og yvirdekkan av Havnará.

landskassens vegne at garantere for laan til Tórshavnar kommune indtil 850.000 kr. til udvidelse af stenbrudet, herunder köb af maskiner, reparation af svömmebassinet og overdækning af Havnará.

§ 2.

Henda lóg fær gildi beinnavegin.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Tórshavnar kommuna hevur í skrivi 4. mai 1962 vent sær til landsstýrið og greitt frá, at býráðið hevur samtykt beinanvegin at fara undir hesi arbeiði:

1. Útbyggjan av gróthrotinum og keyp av maskinum í sambond við hetta arbeiði,
2. umvæling av svimjuhylinum og
3. yvirdekkan av Havnará.

Býráðið sigur, at hesi arbeiði eru metti at kosta um 850.000 kr. og at tað er neyðugt hjá kommununi at taka lán í hesum sambandi.

Kommunan ætlar at taka lán annaðhvört í Kreditforeningen af kommuner i Danmark ella í Östifternes kreditforening og til hesa lántöku krevst landskassa og ríkiskassaábyrgd.

Figgjarliga stöðan hjá kommununi er góð og hevur kommunan higartil rættstundis greitt skyldir sínar viðvíkjandi lánum.

Ásannast má, at Tórshavnar kommuna seinastu árini hevur verið og framvegis er í stórum vökstri og verða krövini til almenna ílegging tí eisini at vaksa.

Möguleikarnir fyri at fylgja við eru einans við lántöku og hevur kommunan eisini frameftir möguleikar fyri at halda eina góða figgjarliga stöðu.

1. viðgerð 4. 2. viðgerð 5. og 3. viðgerð 7. mai 1962.

Lógaruppskotið samtykt 22—0.

122. 44 tíma vika og prístalsviðgerð av arbeiðslönum

Ár 1962, 5. mai legði Hemming Jespersen lögtingsmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

lögtingslóg um 44 tíma viku og prístalsviðgerð av arbeiðslön.

§ 1.

Í öllum arbeiðsviðurskiftum, har arbeiðslön eftir siðvenju, sáttmála ella gerðardómi verður roknað sum ein ávís grundlön um tíman og prísviðbót, skal henda viðbót, frá at henda löglingslóg gongur í gildi, verða 1,30 oyru, táið talan er um mannfólkalönir, fyri hvört prístalsstig omanfyri 100. Er talan um konufólkalönir, skal prístalsviðbótin vera 1,00 oyru fyri hvört prístalsstig omanfyri 100.

Hesar reglur skulu eisini galda har eingin lönarskipan er millum arbeiðsgevara- og arbeiðarafelag, soleiðis at lönin eisini, táið soleiðis ber til, verður sett sum ein ávís grundlön um tíman við prísviðbót eftir reglum í frammanfyri standandi stk. 1.

§ 2.

Tann í § 1 ásetta prístalsviðbótin skal nýtast, meðan prístalið er omanfyri 386.

Meðan prístalið er 386 verður prístalsviðbótin 372 oyru hjá mannfólki og 286 oyru hjá konufólki.

Fellur prístalið niður um 386 verður prístalsviðbótin hjá mannfólki lækkað frá 372 við 1,15 oyrum fyri hvört prístalsstig og hjá konufólki lækkað frá 386 við 0,89 oyrum fyri hvört prístalsstig, hagartil prístalið er 366.

Fellur prístalið niðurum 366 verður prístalsviðbótin bæði hjá mannfólki og konufólki lækkað við somu stigum, sum hon lækkaði við.

Táið prístalið er komið niður á 100 verður eingin prístalsviðgerð.

§ 3.

Við prístalsviðgerðini verður prístalsviðbótin stöðugt sett til hvört yvirliggjandi oyra.

§ 4.

Vanlig arbeiðsvika hjá arbeiðsfólki má ikki vera meir enn 44 tímar og soleiðis, at arbeiðstíðin teir fyrstu 5 arbeiðsdagarnar í vikuni er frá kl. 8 til kl. 17, men leygardag frá kl. 8 til kl. 12.

§ 5.

Henda lögtingslóg gongur í gildi 15. mai 1962. Samstundis gongur úr gildi lögtingslóg nr. 21 frá 16. mai 1961.

Greinargerð

Royndirnar frá grannalondum okkara vísa, at tað er eingin missur hvörki fyri arbeiðsgevara, arbeiðara ella hitt almenna, men nógv heldur vinningur, at arbeiðsvikan verður nakað styttt, soleiðis at tað vinnandi fólkið fær tíð til hvíld, persónligt frælsi og uppbygging kroppsliga og mentunarliga. Kravið er nú víða hvar 40 tíma vika. Tað er einki at ivast í, at tað fer at verða líka nógv gjört í teir 44 sum teir 48 tímarnar.

Vit hugsa okkum til at reglan um 44 tíma viku verður sett sum nýggj grein í lögtingslóg nr. 21 frá 16. mai 1961.

Til tess at vikulön arbeiðaranna skal ikki verða ov mikið skerd av hesi nýskipan, loyva vit okkum samstundis at mæla til, at nevnda lögtingslóg verður broytt soleiðis, at prístalsviðbótin verður sett til 1,30 oyru hjá mannfólki og 1 oyra hjá konufólki.

1. viðgerð 7. mai 1962 og málið beint til lógarnevndina.

123. Millumtinganevnd í fiskimarks- og felagsmarknaðarmálum

Ár 1962, 5. mai legði lögmaður fram soljóðandi

Uppskot

til

löglingslóg um millumtinganevnd í fiskimarks- og felagsmarknaðarmálunum.

§ 1.

Lögtingið setur niður 7 manna-millumtingingarnevnd og líka nógvar tiltaksmenn.

Nevndin velur formann og næst formann.

§ 2.

Nevndin hevur tað til uppgávu at taka móti upplýsingum frá landsstýrinum í fiskimarks- og felagsmarknaðarmálunum, eins og landsstýrið í hesum málum kann ráðföra seg við nevndina.

§ 3.

Í tann mun, landsstýrið ella formaðurin ger av, hava limirnir í nevndini og aðrir, ið eru hjástødd ir undir nevndarviðgerðini, tögnskyldu um tað, teir fáa at vita í nevndini.

§ 4.

Útreiðslur av nevndararbeiðnum herundir samsýning til nevndarlimir verða goldnar úr landskassanum.

§ 5.

Henda lóg fær gildi beinan vegin.

lagtingslov om et siddende lagtingsudvalg i fiskerigrænse- og fællesmarkedspörgsmaalene.

§ 1.

Lagtinget nedsætter et nævn paa 7 medlemmer og et lige saa stort antal stedfortrædere.

Nævnet vælger formand og næstformand.

§ 2.

Nævnet har den opgave at modtage oplysninger fra landsstyret i fiskerigrænse- og fællesmarkedssagerne, ligesom landsstyret kun raadföre sig med nævnet i disse sager.

§ 3.

I det omfang, som landsstyret eller formanden bestemmer, er nævnets medlemmer og andre, der maatte være tilstede under nævnets forhandlinger, forpligtet til at bevare tavshed om, hvad de erfarer i nævnet.

§ 4.

Udgifterne ved nævnets arbejde herunder vederlag til medlemmerne afholdes af landskassen.

§ 5.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Seinasta samtyktin í lögtinginum í fiskimarksmálinum er tikin í tingsetuni 1960, jbr. lögtingsmál nr. 55, löglingstíðindi 1960, bls. 223. Eftir hesum skuldi landsstýrið taka upp samráðingar við ríkisstýrið um uppsögn av fyribils sáttmálanum Danmarkar og Bretlands millum.

Hesar samráðingar hava verið, og er sáttmálin uppsagdur at fara úr gildi 28. apríl 1963.

Föroya stöða til tann europeiska vinnuliga felagsskapin er seinast viðgjörd í lögtinginum í hesari setu, jbr. lögtingsmál nr. 22. Undir ymiskum forútsetingum er úttalað, at um so verður, at Danmark og kanska hini norðurlondini eins og Stóra-Bretland fara uppí sum limir ella á annan hátt knýtast til, verða Föroya áhugamál best varðveitt í felagsskapinum. Áðrenn endalig stöða verður tikin, verður spurningurin tó at leggja fyri tingið aftur.

Í uppsögnartíðini fyri fiskimarkssáttmálan kunnu spurningar at taka stöðu til verða settir landsstýrinum av tílíkum týdningi, at umboð fyri lögtingið eigur at verða gjört kunnugt við teir ella verða tikið uppá ráð. Sama er í felagsmarknaðarmálinum, serliga spurningar, ið komu fram í teimum samráðingum, landsstýrið hevur við ríkisstýrið, áðrenn málið verður aftur lagt fyri löglingið.

1. 2. og 3. viðgerð 7. mai 1962.

Lógaruppskotið samtykt 26—0.

---

124. Sjúkhússtýrir

Ár 1962, 7. mai legði Hemming Jespersen lögtingsmaður soljóðandi

Stýrini fyri sjúkrahúsini í Föroyum verða at velja av nýggjum beinanvegin, og síðani fer fram nýval fjórða hvört ár.

2. viðgerð 7. mai 1962.

Málið var sett undir atkvöðu við navnakall:

Ja atkvöddu: J. Lindenskov, J. H. Danbjörg, J. Simonsen, J. P. Davidsen, D. Nolsöe, Kj. Mohr, Fr. Hansen, P. M. Dam, Poul J. Olsen, J. Högnesen, S. Joensen, E. Patursson, H. v. Högadalsá, H. Jespersen, Haldor Hansen og J. F. Øregaard.

Atkvöddu ikki: H. Petersen, P. Petersen, S. Petersen, M. Johannesen, K. Wang, H. Djurhuus, T. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, Johan Poulsen, H. Iversen og V. Nielsen.

Burtnarstaddir: N. Holm Jacobsen og K. Djurhuus.

Uppskotið samtykt 16- 0.

Skjal nr. 1.

LANDSKASSIN

Rakstrarroknskapur

og

fíggjarstandur 1960-61

Rakstrarroknskapur landskassans

(Saman

INNTØKUR	Rokn skapur	Fíggjarlóg
§ 1. Skattur, tollur og onnur gjold	21.034.543,55	19.755.000,00
§ 2. Inntøka av handli og fiskivinnu viðv.	863.424,76	820.000,00
§ 3. Inntøka av gjøldum samferðslu viðv.	498.917,90	440.000,00
§ 4. Inntøka av spæli	0,00	0,00
§ 5. Rentur og vinningsbýti	357.728,96	197.000,00
§ 6. Rakstur av ognum	42.704,33	70.000,00
§ 7. Partur í danska tjóðarbanka yvirskoti samhært lóg	41.757,63	40.000,00
§ 14. Ymiskar inntøkur	42.674,89	30.000,00
Kassamunur	60,67	0,00
	22.881.812,69	21.352.000,00

fyri fíggjarárið 1960-61

dráttur)

ÚTREIÐSLUR		Rekniskapur	Fíggjarlóg
§ 15. Lögtingsútreiðslur		267.985,09	343.500,00
§ 16. Landsumsitingin		1.543.633,19	1.607.063,00
§ 17. Heilsumál		2.647.936,41	2.210.500,00
§ 18. Samferðslumál		3.736.038,46	3.460.000,00
§ 19. Kenslumál		2.618.009,28	2.374.636,00
§ 20. Vísind, bókment og list		341.502,27	309.780,00
§ 21. Fiskivinna, sjóferð o. t.		5.399.259,66	5.519.065,00
§ 22. Jarðabrúk		705.526,07	633.400,00
§ 23. Handil, ídnaður o. t.		237.476,44	299.600,00
§ 24. Social mál		3.238.742,83	3.993.060,00
§ 25. Eftirlön		71.523,32	67.050,00
§ 26. Dóms- og lögreglu mál		1.499,50	0,00
§ 28. Saneringslán og P/f Sjóvinnubankin		÷135.582,84	105.755,00
§ 34. Aðrar og óvissar útreiðslur		93.338,24	84.000,00
§ 35. Ymsir grunnar		190.000,00	190.000,00
§ 36. Rentnútreiðslur		432.786,72	48.000,00
§ 37. Ognarútreiðslur		13.289,27	60.000,00
§ 39. Konstaterað tap viðv. 3 trolarum úr Portugal	1.128.845,69		
Sett av til mögulig komandi tap uppá trolararnar	350.003,09	1.478.848,78	0,00
Yvirskot		0,00	46.591,00
		22.881.812,69	21.352.000,00

Fíggjarstøða landskassans

(Saman

OGNIR		
40.	Fastar ognir (hús v. m.)	3.346.915,16
41.	Flogvøllur, oljugoymslur og oljubrúgv	1.531.063,35
42.	Skip	331.004,96
43.	Virðisskjøl	478.950,00
44.	Útlán	7.959.766,80
45.	Kassa-, banka-, sparikassa- og giropeningur	4.772.306,85
46.	Tilgóðar í millumrokning	1.951.094,11
	Aðrar millumrokningar, forskot og ágóðar	1.944.287,53
47.	Inntökueftirstøður	2.522.455,76
48.	Inntøkur viðv. 1960/61 aftaná 1. apríl 1961	3.507.151,12
48.	Útreiðslur viðv. 1960/61 áðrenn 1. apríl 1961	1.168.436,81
49.	Peningur tilhoyrandi grunnum og deponentum v. m.	21.389.312,34
50.	Íleggingarútreiðslur til avskrivingar yvir fleiri ár	35.204,59
		50.937.949,38

FØROYA GJALDSTOVA, tann 20. december 1961.

N. Rasmussen.

pr. 31. mars 1961

drátturr)

SKULD

60. Lán	9.179.613,09
61. Skuld í millumrokning	622.109,67
62. Deposita	50.444,64
48. Inntøkur viðv. 1960/61 áðrenn 1. apríl 1961	352.184,98
48. Útreiðslur viðv. 1960/61 aftaná 1. apríl 1961	3.945.573,13
69. Ymsir grunnar, burturleggingar v. m.	28.147.813,37
70. Kapitalkonto	7.651.226,22
81. Rakstraravlop	0,00
85. Vinnulánsgrunnurin	988.984,28
	50.937.949,38

Ábyrgdir pr. 11/12 1960 kr. 40.916.447,71 sambært specifikatión.

Specifikatiónir

til rakstrarroknskapin fyri fíggjarárið 1960—61

INNTØKUR

			Roknskapur	Fíggjarlóg
§ 1. SKATTUR, TOLLUR OG ONNUR GJØLD				
1. Landsskattur:				
1. Hövuðsálíkning 1960/61		6.487.127,00		
Økjan:				
2. Tilflytarar		68.420,12		
3. Hækkanir		189.366,55		
3a Inng. uppá fyrr avskriv. skatt		0,00		
Munur við uppgerð 31. mars 1961		1,75		
		6.744.915,42		
Minkan:				
4. Lækkanir og dupult skattað	152.455,71			
5. Strikað vegna andlát og giftu	13.095,42			
6. Strikað vegna búfluttoing	70.848,45			
7. Föroya landstyri eftirgivið	24.213,66			
8. Úrslitaleysinnheinting	9.006,48	269.619,72		
		6.475.295,70		
9. Sektir		0,00		
10. Gjald av happadráttarvinningum		7.832,50		
11. Rentuskattur		450.623,01		
12. Sjómannsskattur		392.269,00	7.326.020,21	6.400.000,00
1a. Fólkapensiónsskattur:				
1. Hövuðsálíkning 1960/61		750.493,00		
Økjan:				
2. Tilflytarar		7.478,25		
3. Hækkanir		8.640,00		
3a Inng. uppá fyrr avskr. skatt		0,00		
At flyta		766.611,25	7.326.020,21	6.400.000,00

			Roknskapur	Figgjarlóg
Flutt...		766.611,25	7.326.020,21	6.400.000,00
Minkan:				
4. Lækkanir og dupult skattað	15.053,91			
5. Strikað vegna andlát og giftu	1.875,83			
6. Strikað vegna búfluttning...	7.204,46			
7. Føroya landsstýri eftirgivið	273,09			
8. Úrslitaleys inn heinting	49,00	24.456,29		
		742.154,96		
9. Sektir		0,00		
10. Gjald av happadráttarvinningum		0,00		
11. Sjómannsskattur		31.907,00		
		774.061,96		
Flutt til konto fyri fólkapensión		774.061,96	0,00	800.000,00
2. Toltinntökur:				
1. Innfluttningstollur		12.830.420,09		
2. Framleiðslugjald		606.920,59		
3. Partur landskassans í tollsektum		9.877,50		
4. Konfiskatiónir		4.585,84		
		13.451.804,02		
5. ÷ Útr. til sýslur og postv.		10.097,88	13.441.706,14	12.360.000,00
3. Lestagjald av skipum			65.640,40	20.000,00
4. Skemtunarskattur			184.262,90	150.000,00
5. Gjöld fyri rúsdrekkakort 1960/61			16.309,00	20.000,00
6. Sektir:				
1. Fólkayvirlitssektir		479,90		
2. Aðrar sektir		125,00	604,90	5.000,00
			21.034.543,55	19.755.000,00
§ 2. INNTØKA AV HANDLI OG FISKIVINNU VIÐVÍKJANDI				
1. Valutagjald			398.386,00	300.000,00
2. Útflutningsgjald:				
Inntökur í 1960/61		430.075,76		
÷ avskrivað sum tap.....		0,00	430.075,76	500.000,00
3. Gjald fyri loyvisbröv			34.963,00	20.000,00
			863.424,76	820.000,00

		Roknskapur	Fíggjarlóg
§ 3. INNTØKA AV GJØLDUM SAMFERÐSLU VIÐVÍKJANDI			
1. Vektgjald fyri bilar		430.183,90	400.000,00
2. Gjöld fyri sølu av bilum o. ó.		68.734,00	40.000,00
		498.917,90	440.000,00
§ 4. INNTØKA AV SPÆLI			
1. Yvirskot av happadrátti fyri 1960	29.043,45		
÷ Flutt til 6 ymiskar grunnar	29.043,45	0,00	0,00
2. Totalisatorspæl		0,00	0,00
		0,00	0,00
§ 5. INNTØKA AV RENTUM OG VINNINGSBÝTI			
1. Sektarrentur:			
1. Rentur av landsskatti	106.984,45		
2. Pantigjald av landsskatti	3.952,02	110.936,47	100.000,00
2. Rentur av tökum peningi:			
1. Rentur av bankapeningi	11.697,50		
2. Rentur av giropeningi	475,36		
3. Rentur av öðrum peningi	659,62	12.832,48	15.000,00
3. Vinningsbýti:			
1. Vinningsbýti av partabrövum		7.200,00	7.000,00
4. Rentur av öðrum ágóða:			
1. Rentur av útláni til kommunur	2.684,03		
2. Rentur av rakstrarláni til fiskivinnuna	432,68		
3. Rentur av öðrum útláni	223.552,79		
4. Rentur av öðrum ágóða	90,51	226.760,01	75.000,00
		357.728,96	197.000,00
§ 6. RAKSTUR AV OGNUM			
1. Oljugoymslurnar:			
1. Inntökur	74.000,00		74.000,00
2. ÷ Útreiðslur	1.100,00	72.900,00	4.000,00
At flyta		72.900,00	70.000,00

		Rokn skapur	Figgjarlóg
Flutt...		72.900,00	70.000,00
2. Tinganesognir:			
1. Inntøkur	41.975,00		50.000,00
2. ÷ Útreiðslur	44.892,53		50.000,00
		÷2.917,53	0,00
3. Hvalastöðin við Áir:			
1. Inntøkur	1.194,80		10.000,00
2. ÷Útreiðslur	22.686,74		10.000,00
		÷ 21.491,94	0,00
4. Sildaoljufabrikkin:			
1. Inntøkur	50,00		5.000,00
2. ÷Útreiðslur	5.836,20		5.000,00
		÷ 5.786,20	0,00
		42.704,33	70.000,00
§ 7. PARTUR Í DANSKA TJÓDARBANKA YVIRSKOTI SAMBERT LÓG		41.757,63	40.000,00
§ 14. YMISKAR INNTØKUR			
Arvagjöld	28.706,91		
Leiga av lendi	460,00		
Grindainntökur	12.163,03		
Annað	1.344,95	42.674,89	30.000,00

ÚTREIÐSLUR

		Roknskapur	Fíggjarlóg
§ 15. LØGTINGSÚTREIÐSLUR			
1. Løgtingsmenn:			
1. Tingmannalønir	160.953,28		235.000,00
2. Dagpeningur til nevndarlimir	15.656,26		8.000,00
3. Ferðaútreiðslur	1.458,06		2.500,00
		178.067,60	(245.500,00)
2. Løgtingshúsið:			
1. Hiti, ljós og reingerð ..	5.663,70		9.000,00
2. Viðlíkahald	4.681,14		8.000,00
3. Aðrar útreiðslur	1.945,45		5.000,00
		12.290,29	(22.000,00)
3. Løgtingstíðindi og kunngerðarsavn:			
1. Prenting o. t.	10.249,78		13.000,00
2. ÷ Inntøkur av sølu ...	1.600,50		÷2.000,00
		8.649,28	(11.000,00)
4. Grannskoðan:			
1. Løgtingsgrannskoðan ...	0,00		
2. Statsautoriserað grannskoðan	4.526,36		
3. Intern grannskoðan	62.051,56		
4. Tollgrannskoðan	2.400,00	68.977,92	65.000,00
		267.985,09	343.500,00
§ 16. LANDSUMSITINGIN			
1. Lögmaður og landsstýri:			
1. Lønir	68.800,08		89.200,00
2. Borðfæ	10.000,08		10.000,00
3. Leiga av høli, hiti, ljós v. m.	5.246,86		18.000,00
4. Innbúgv v. m.	11.724,44		6.000,00
		95.771,46	(123.200,00)
2. Landskrivstovan:			
1. Tænastumenn	108.589,18		131.000,00
2. Skrivstovufólk	98.269,69		87.000,00
3. Honorarir	2.400,00		2.400,00
4. Húsaútreiðslur	51.344,20		34 600,00
5. Skrivstovuhlutir	18.655,29		16.000,00
6. Porto, telef., telegr. og lýsingar	17.505,98		14.000,00
7. Aðrar útreiðslur	6.690,59		3.500,00
		303.454,93	(288.500,00)
At flyta ...		399.226,39	411.700,00

		Rokuskapur	Figgjarlóg
	Flutt...	399.226,39	411.700,00
3. Fiskivinnuskrivstovan og ídnaðarstovan:			
1. Tænastumenn	46.808,62		45.000,00
2. Skrivstovufólk	11.219,14		11.650,00
4. Húsaútreiðslur	4.742,99		6.500,00
5. Skrivstovulutir	2.808,22		3.700,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	7.811,74		3.900,00
7. Aðrar útreiðslur (ferða- og dagpeningur)	696,82		1.000,00
8. Royndir	1.230,90		1.500,00
		75.318,43	(73.250,00)
4. Umboð uttantanda:			
1. Løn og kursviðbót	19.054,20		20.800,00
2. Skrivstovufólk	14.630,04		14.000,00
4. Húsaútreiðslur	25.282,35		25.000,00
5. Skrivstovulutir	1.686,27		1.900,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	24.784,06		15.000,00
7. Aðrar útreiðslur	2.206,47		1.750,00
8. Ferða- og dagpeningur.	4.487,22		5.000,00
9. Útiviðbót	18.500,04		18.500,00
10. ÷ Leiguinntóka	763,20		763,00
		109.867,45	(101.187,00)
5. Líkningarráðið og komm. eftirlit:			
2. Skrivstovufólk	49.110,40		51.500,00
3. Honorarir.....	1.800,00		1.800,00
4. Húsaútreiðslur	7.141,05		6.800,00
5. Skrivstovulutir	4.580,72		4.000,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	1.955,55		1.800,00
7. Aðrar útreiðslur.....	532,21		1.500,00
8. Ferða- og dagpeningur.	292,30		1.500,00
		65.412,23	(68.900,00)
6. Fólkayvirlitið:			
2. Skrivstovufólk	20.689,42		17.000,00
3. Honorarir til kommunalar manntalsskrivarar.	11.916,80		11.500,00
4. Húsaútreiðslur	1.423,58		1.200,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	1.231,30		1.500,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	779,02		800,00
7. Aðrar útreiðslur.....	0,00		100,00
		36.040,12	(32.100,00)
	At flyta...	685.864,62	687.137,00

			Rekneskapur	Fíggjarlóg
		Flutt...	685.864,62	687.137,00
7. Gjaldstovan:				
1. Tænastumenn		81.785,75		109.000,00
2. Skrivstovufólk		207.538,34		217.000,00
4. Húsaútreiðslur		34.091,75		35.000,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...		22.917,38		17.000,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....		52.005,82		55.000,00
7. Aðrar útreiðslur.....		4.070,87		5.000,00
8. Adrema.....		13.365,54		6.000,00
		415.775,45		
9. Endurgjald ríkiskassans .	102.943,86			110.000,00
Endurgjald jarðarráðsins.	4.000,00	106.943,86		4.000,00
			308.831,59	(330.000,00)
8. Tolleftirlitið:				
1. Lønir.....		131.939,18		148.000,00
3. Honorarir.....		11.130,00		11.200,00
4. Húsaútreiðslur		7.775,99		6.100,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...		953,75		200,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....		1.086,64		2.800,00
7. Aðrar útreiðslur.....		3.409,63		3.800,00
8. Ferða- og dagpeningur.		7.419,40		600,00
11. Gaard-Jensen í útistöðu á Skálafjørðinum.....		4.735,20		0,00
			171.449,79	(172.700,00)
9. Valuta- og prísráð:				
2. Skrivstovufólk		30.497,49		29.000,00
3. Samsýning sýslumanna o. a.....		9.149,81		9.150,00
4. Húsaútreiðslur		5.456,15		5.200,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...		1.056,70		2.000,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....		2.791,53		2.500,00
7. Aðrar útreiðslur.....		76,70		500,00
8. Ferða- og dagpeningur.		7.373,30		3.000,00
			56.401,71	(51.350,00)
10. Landsverkfræðingsskrivstovan:				
1. Landsverkfræðingurin o.a.		221.947,61		270.000,00
2. Skrivstovufólk.....		63.760,04		56.000,00
4. Húsaútreiðslur		33.932,55		32.000,00
	At flyta...	319.640,20	1.222.547,71	1.599.187,00

			Roknskapur	Figgjarlóg
Flutt...		319.640,20	1.222.547,71	1.599.187,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...		13.195,14		11.000,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....		20.881,73		8.000,00
7. Aðrar útreiðslur.....		4.353,86		10.000,00
8. Ferða- og dagpeningur.		29.892,74		25.000,00
		387.963,67		
9. +leigninntøka	1.123,20			1.124,00
10. +Endurgj. frá kommunum v. havnaprojektering.....	101.481,31	102.604,51		100.000,00
			285.359,16	(310.876,00)
11. Ferða- og dagpeningur ...			30.001,72	50.000,00
12. Innheintingarútreiðslur ...			5.724,60	5.000,00
			1.543.633,19	1.607.063,00

§ 17. HEILSUMÁL

1. Dronning Alexandrines hospital	Rakstrar hall samb.	1.599.730,98	1.253.000,00
1a Sjúkrasystrarskúlin.....	serstakar	23.724,51	0,00
2. Klakksvíkar sjúkrahús....	roknskapir	327.884,18	400,000,00
3. Suðuroyar sjúkrahús.....	f. sjúkrah.	461.991,91	360.000,00
4. Bróstsjúkrahúsið í Hoydøl.		100.333,01	100.000,00
5. Lækuaútreiðslur		28.435,65	20.000,00
6. Ljósmøður		31.701,53	35.000,00
7. Farsóttir		2.435,50	4.500,00
8. Karantenuútreiðslur		45,00	1.000,00
9. Sjúkrahjálp:			
1. Útreiðslur viðvíkjandi veneriskum sjúkum ...	222,55		
2. Onnur sjúkrahjálp.....	6.098,40	6.320,95	7.000,00
10. Studningur til hvíldarheimið Naina:			
1. Vanligur studningur ...		30.000,00	30.000,00
11. Útreiðslur í samb. við føðing.....		500,00	0,00
12. Partur landskassans í koppseting móti differi- og stívkrampa		7.176,89	0,00
13. Tuberklastøðin.....		27.656,30	0,00
		2.647.936,41	2.210.500,00

		Rokuskapur	Figgjarlóg
§ 18. SAMFERÐSLUMÁL			
1. Vegir og brýr:			
1. Nýggir vegir og vegabrýr	1.267.518,17		1.200.000,00
2. Breiðkan av brúm	72.298,09		75.000,00
3. Til vegagrunnin	400.000,00		400.000,00
		1.739,816,26	(1.675.000,00)
2. Studningur til havnagerðir:			
Flutt játtan í 1960/61 til status á konto fyri játtaðan havnastudning ...		750.000,00	750.000,00
3. Studningur til lendingar:			
Útgoldnir studn. v. m..	152.915,74		
Restjáttan 1960/61 flutt til statuskonto.....	247.084,26	400.000,00	400.000,00
4. Strandferðslan:			
1. Rakstrarundirskot 1960/61 samb. serroknskap	445.022,20		235.000,00
2. Flutt til grunn fyri nýbygging.....	300.000,00		300.000,00
		745.022,20	(535.000,00)
5. Flogvöllurin:			
Umsiting í 1960/61		1.200,00	0,00
6. Vegurin Fútaklett—Oyrgajógv:			
Flutt játtan 1960/61 til status.....		100.000,00	100.000,00
		3.736,038,46	3.460.000,00

§ 19. KENSLUMÁL

1. Fólkaskúlin:		
1. Lønir samb. mánaðarlista og onnur skjól	3.116.818,20	
÷ partur ríkiskassans	1.714.445,09	
Partur landskassans	1.402.373,11	
÷ afturgoldið	1.445,19	1.400.927,92
2. Partur landskassans í vikarlønum, yvirtíð o. t.		158.171,24
3. Skúlaráðgevin (løn v. m.) ..	38.235,04	
÷ part. ríkiskassans	20.260,07	17.974,97
At flyta...		1.577.074,13

		Rokn skapur	Fíggjarlóg
Flutt...	1.577.074,13		
4. Útreiðslur viðv. skúlabarnafluttningi	7.488,49		
5. Aðrar útreiðslur	3,578,52	1.588.141,14	1.350,000,00
2. Læraraskúlin:			
1. Næmingastudningur ...	10.000.00		10.000,00
2. Viðlíkahald av barakk .	0,00		100,00
		10.000,00	(10.100,00)
3. Føroya millum- og realskúli:			
1. Rákstrarstudningur	54.000,00		54.000,00
2. Næmingastudningur ...	1.400,00		1.400,00
		55.400,00	(55.400,00)
4. Studentaskúlin:			
1. Lønir	179.694,36		203.000,00
2. Næmingastudningur ...	15.000,00		15.000,00
3. Søvnini	5 113,49		5.000,00
4. Laboratoriið	6.627,61		6.000,00
5. Aðrar útreiðslur	2.637,50		3.000,00
6. Húsaútreiðslur av V.B.V.	11.630,94		12.000,00
	220.703,90		
7. ÷ Leiguinntokur	864,00		864,00
		219.839,90	(243.136,00)
5. Aðrir skúlar:			
1. Føroya fólkaháskúli studningur	26.000,00		26.000,00
2. Føroya fólkaháskúli byggistudningur	25.000,00		25.000,00
3. Føroya fólkaháskúli næminga studningur	27.460,00		27.000,00
4. Kvøldskúlar	20.864,67		15.000,00
		99.324,67	(93.000,00)
6. Útvarpið: Útlagt v. óljóð .		15.747,27	0,00
7. Ítróttur:			
1. Studningur til fimleikargrunnin	5.000,00		5.000,00
2. Studningur til Í.S.F. ...	8.000,00		8.000,00
		13.000,00	(13.000,00)
8. Ymiskir studningar:			
1. Studningur til herdan lestur	50.000,00		50.000,00
2. Studningur til annan lestur	10.000,00		10.000,00
3. Stndn. til uttanbygdanæmingar í realskúlum	16.650,00		15.000,00
4. Studningur til lærlingar	50 852,50		50.000,00
At flyta...	127.502,50	2.001.452,98	1.889.636,00

		Rokn skapur	Fíggjarlóg
Flutt . . .	127.502,50	2.001.452,98	1.889.636,00
5. Studningur til jarðabrúksnæmingar	2.000,00		2.000,00
6. Studningur til báskúlagongd	2.600,00		2.000,00
7. Studningur til skúlabarnaferðir	17.953,80		15.000,00
8. Studningur til skúlabyggigrunnin	150 000,00		150.000,00
9. Ymiskir studningar	2.500,00		2.000,00
10. Læraraskeið	1.000,00		1.000,00
11. Næmingastudningur til listamenn	3.000,00		3.000,00
12. Játtan til byggjan av studenta- og kostskúla .	300.000,00		300.000,00
13. Føroyskt skúlasavn	2.500,00		2.500,00
14. Studentastova í Aarhus	7.500,00		7.500,00
		616.556,30	(610.000,00)
		2.618.009,28	2.374.636,00

§ 20. VÍSIND, BÓKMENT OG LIST

1. Landsbókasavnið:			
1. Tænastumenn	17.059,80		19.300,00
2. Aðrar lønir	30.928,44		36.000,00
3. Bókakeyp og innbinding	46.578,04		32.000,00
4. Húsaútreiðslur	32.275,39		20.500,00
5. Skrivstovuútreiðslur . . .	4.615,69		4.000,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar	1.799,78		2.200,00
7. Aðrar útreiðslur	663,98		500,00
8. ÷ Sektir 805,54			÷ 500,00
9. ÷ Studningur frá Havnar kommunu . . . 8.600,00	÷ 9.405,54		÷ 8.600,00
		124.515,58	(105.400,00)
2. Skjalasavnið:			
1. Lønir	15.188,56		16.800,00
4. Húsaútreiðslur	1.925,78		1.000,00
5. Skrivstovuútreiðslur . . .	2.987,56		600,00
6. Porto, telefon o. t.	533,12		100,00
7. Aðrar útreiðslur	794,00		100,00
8. Ferða- og dagpeningur .	0,00		500,00
		21.429,02	(19.700,00)
3. Fornminnissavnið:			
1. Lønir	15.608,56		15.000,00
2. Útgrefstur	7.780,62		10.000,00
At flyta . . .	23.389,18	145.944,60	150.100,00

			Roknskapur	Figgjarlóg
Flutt...		23.389,18	145.944,60	150.100,00
3. Staðarnavnasavn		1.000,00		1.500,00
4. Húsaútreiðslur		8.972,27		4.500,00
5. Aðrar útreiðslur.....		6.233,25		5.500,00
6. Umsiting av formminnum		15.794,84		15.000,00
7. Umvæling av skansanum		12.500,00		12.500,00
8. Rökt av skansanum.....	2.000,00			
÷ Endurgj. Tórshavnar kommuna.	1.000,00	1.000,00		1.000,00
9. ÷ Atgongupening		446,05		÷ 400,00
			68.443,49	(64.600,00)
4. Fuglakanningarstöð			1.638,80	1.600,00
5. Bókasövn á bygd:				
1. Lön til eftirlit.....		2.406,70		2.800,00
2. Rakstrarstudningur		15.366,79		22.620,00
			17.773,49	(25.420,00)
6. Ymiskir studningar:				
1. Barnatíðindi		1.000,00		1.000,00
2. Tórshavnar musikkskáli		1.500,00		1.500,00
3. Mentunargrunnurin (M. F. L.):				
1. Til stovnsfæið	10.000,0			
2. Til útgávu av bókum o. ö.	14.000,00	24.000,00		24.000,00
4. Føroya listasavn.....		8.000,00		8.000,00
5. Savnan av føroyskum orðatilfari.....		1.000,00		1.000,00
6. Føroysk-donsk orðabók		20.000,00		20.000,00
7. Útgáva av tingbókum..		2.000,00		2.000,00
8. Savnan av staðarnövnum		12.600,00		0,00
			70.100,00	(57.500,00)
7. Sömdarpeningur:				
1. Til skalda-, vísinda- og listameun			14.000,00	14.200,00
8. Náttúrugripasavnið:				
1. Lön		11.989,00		11.000,00
4. Húsaútreiðslur		1.466,00		3.560,00
5. Skrivstovuhald		2.091,53		1.500,00
6. Aðrar útreiðslur.....		288,25		300,00
7. Arbeiðshjálp, ferðapeningur o. t.		5.367,11		5.000,00
			23.601,89	(21.360,00)
			341.502,27	309.780,00

		Roknskapur	Fíggjarlóg
§ 21. FISKIVINNAN, SJÓFERÐ o. t.			
1. Vrakarastovunnin:			
1. Lön til yvirvrakara og vrakieftirlitsmenn.....	128.690,24		141.000,00
2. Ferðaútreiðslur.....	17.922,12		28.000,00
3. ÷ Vrakaragjald	86.290,17		÷146.000,00
		60.322,19	(23.000,00)
2. Sjómannaskúli Føroya:			
1. Lönir.....	129.603,52		160.220,00
2. Amboð	2.394,33		10.000,00
3. Húsaútreiðslur	12.120,98		37.545,00
4. Aðrar útreiðslur.....	17.076,59		12.000,00
5. ÷ Leiguinntöka.....	0,00		÷ 3.000,00
6. Klakksvíkarsjómannaskúli	5.000,00		5.000,00
	166.195,42		
7. ÷ Skúlapeningur.....	40.275,00		÷ 40.000,00
		125.920,42	(181.765,00)
3. Nautisk royndarkamar:			
1. Útreiðslur.....	4.165,85		4.500,00
2. ÷ inntökur	1.920,00		÷ 4.500,00
		2.245,85	(0,00)
4. Sjómannaheim uttanlanda		45.000,00	45.000,00
5. Fiskaríbiologisk starvstova:			
1. Tænastumannalönir....	22.173,12		18.000,00
2. Lön til annað starvsfólk	19.496,48		32.000,00
3. Lön til umsjónarráð...	0,00		1.000,00
4. Leiga av förum, amboð hjálp o. t.	22.239,68		25.000,00
5. Húsaútreiðslur	2.723,41		2.600,00
7. Aðrar útreiðslur.....	6.252,20		4.000,00
8. Ferðaútreiðslur	4.551,70		6.000,00
	77.436,59		
9. ÷ Ríkiskassans endurrinding	38.718,29		÷44.300,00
		38.718,30	(44.300,00)
6. Vaktar- og bjargingarskip:			
Útreiðslur:			
Lönir.....	186.519,56		
Vistarhald til manning.	37.717,42		
Olja v. m.....	36.006,51		
Umvælingar v. m.....	125.205,27		
At flyta...	385.448,76	272.206,76	294.065,00

			Rokn skapur	Figgjarlóg
Flutt . . .		385.448,76	272.206,76	294.065,00
Útr. viðvíkj. sildafiskiskapi	3.508,12			
÷ söluinntökur	1.669,00	1.839,12		
Trygging		38.926,33		
Havnagjald		848,65		
Ymiskar útreiðslur		10.328,64		
		437.391,50		
Inntökur:				
Leiguinntökur	1.800,00			
Sigl fyri »Smirila«	14.500,00			
Tilskot frá tryggingarf. . .	112.100,00			
Tilskot frá Sildasöluni . .	15.000,00	143.400,00		
			293.991,50	300.000,00
7. Ymiskt eftir landsstýrisins avgerð:				
Haus B. Arge (snellur)		13.000,00		
Danial Danielsen (lön).		4.520,13		
Fundargjald		416,96		
Útr. viðvíkj. saltfiska nevndini		6.711,71		
Ferðaútreiðslur v. m. . .		1.209,44		
Heiðurstekin		637,90		
Smurt breyð (unrboðan)		1.480,00		
Kaligrafering		450,00		
Tollur v. m.		866,69		
÷ endurg. fyri vraking		241,15	29.051,68	75.000,00
8. Studningur til lönjavningargrunnin:				
1. Goldin studningur 1960/61		1.500.000,00		1.500.000,00
2. Frítíðarpeningur		1.048.321,00		1.000.000,00
			2.548.321,00	(2.500.000,00)
9. Studningur til endurnýggjan av skipaflotanum:				
Studningur 1960/61			2.000.000,00	2.000.000,00
10. Studningur til vinnulánsgrunnin, bátaláu:				
Flutt til vinnulánsgrunnin			54.057,90	100.000,00
11. Studningur til heimaútróður:				
Goldnir studningar			201.630,82	250.000,00
			5.399.259,66	5.519.065,00

			Rokn skapur	Fíggjarlóg
§ 22. JARÐABRÚK				
1. Tænastumenn o. a.:				
1. Landbúnaðarrágevi, lön v. m.		30.006,81		30.000,00
2. Djóralækni, lön v. m.		27.861,20		29.200,00
3. Seyðaráðgevi		4.200,00		4.200,00
4. Vraking av ullvörum		1.800,00		1.800,00
			63.868,01	(65.200,00)
2. Matrikulstovuurin:				
1. Lönir		171.475,33		183.000,00
2. Útistöðuviðbötur		20.328,62		20.000,00
3. Fluttningur		8.197,55		9.000,00
4. Skrivstovuhald		52.086,63		30.000,00
5. Bönamenn		30.088,26		6.000,00
6. Tól		9.635,03		10.000,00
7. Arbeiðstilfar		1.811,56		7.000,00
8. Porto og telefon		4.755,91		4.500,00
9. Annað		24.405,73		2.000,00
		322.784,62		
10. ÷ Inntökur:				
Partur eigarana av útskifting	65.916,96			
Gebyrinntökur	5.058,32			
Inntökur á matr.konto	18.364,72	89.340,00		52.900,00
			233.444,62	(218.600,00)
3. Royndarbrúkið í Hoydölum:				
Útreiðslur:				
Fólkahald		58.381,90		
Umsiting av byggningum		1.263,83		
Umsiting av leysafæ		7.561,97		
Innistöða		343,15		
Fóður		7.034,96		
Sáð		166,93		
Tað		967,85		
Skattur og leiga		550,07		
Bókasavnið		41,80		
Skrivstovuútreiðslur		907,91		
Borðfæ		800,00		
		78.020,37		
Inntökur:				
Hagin	11.120,41			
Fjósið	17.791,50			
Böurin	263,00			
Aðrar inntökur	200,00	29.374,91		
			48.645,46	48.500,00
		At flyta	345.958,09	332.300,00

		Rokuskapur	Figgjarlóg
Flutt...		345.958,09	332.300,00
Royndarbrákið í Traðardali:			
Trygging	115,50		
÷ Leiga	100,00	15,50	0,00
4. Fyriskipanir móti munn- og kleyvsátt:			
Ymiskar útreiðslur		377,00	100,00
5. Aðrir studningar:			
1. Húsdjóraaling	50.000,00		50.000,00
2. Uppdyrking	70.000,00		70.000,00
3. Træplanting	6.000,00		6.000,00
4. Studningur til mjólkaframleiðslu o. a.	197.634,00		150.000,00
5. Súrhoyggjabrunnar	35.541,48		25.000,00
		359.175,48	(301.000,00)
		705.526,07	633.400,00
§ 23. HANDIL, ÍDNAÐUR o. t.			
1. Ravmagnsmál:			
1. Ravmagnsnevndin	4.647,91		2.000,00
2. Rentustudningur til S.E.V.	32.371,20		85.000,00
3. Studningur til el-verk á bygd	30.000,00		30.000,00
		67.019,11	(117.000,00)
2. Fabrikks- og ketilumsjón		5.115,48	6.500,00
3. Motorkönur eftirlitsmaður		16.000,59	2.200,00
4. Skipaskráseting og uppmál.		6.001,80	5.800,00
5. Semingsmannaskipan		5.740,55	7.100,00
6. Kolagrefstur		99.843,90	100.000,00
7. Föroya Ferðamannafelag .		20.000,00	20.000,00
8. Ymiskt eftir landsstýrisins avgerð:			
Gáva til Klakksvíkar tekn. skúla	2.000,00		
Studning til skeið	1.000,00		
Lýsingar v. m.	168,00	3.168,00	20.000,00
9. Læruráðið		4.587,01	11.000,00
10. Lærlingaheim:			
Flutt til grunnin til lærlingaheim		10.000,00	10.000,00
		237.476,44	299.600,00

			Rokuskaptur	Fíggjarlóg
§ 24. ALMANNAMÁL				
1. Fólkapensión:				
1. Útgoldin fólkapensión . .		6.783.187,90		
2. ÷ Fólkapensiónsskatt .		774.061,96		
		6.009.125,94		
÷ Endurgj. ríkiskassans	3.691.806,87			
÷ Partur kommunn. .	382.860,55	4.074.667,42		
			1.934.458,52	2.437.500,00
2. Avlamisrenta:				
1. Partur landskassans (½)		1.156.048,18		1.320.000,00
2. ÷ Partur kommunanna		192.674,70		220.000,00
			963.373,48	(1.100.000,00)
3. Onnur almenn forsorg:				
1. Alimentatiónsútreiðslur (partur landskassans) . .		28.127,55		
2. Einkjubarnastyrkur	161.977,60			
÷ endurgjald ríkiskassans .	80.988,80	80.988,80		
3. Einkjupensión	14.516,00			
÷ endurgjald ríkiskassans .	7.258,00	7.258,00		
4. Onnur hjálp .	32.537,15			
÷ endurgjald ríkiskassans .	8.134,29	24.402,86		
5. Sjúkrahjálp .	11.112,90			
÷ endurgjald ríkiskassans .	5.556,45	5.556,45		
		146.333,66		
÷ endurgj. kommunana		24.554,60	121.779,06	250.000,00
4. Fólk í heimaeftiransan:				
1. Útgjaldingar		14.300,00		
2. ÷ Endurgjald ríkiskassans		1.636,80		
		12.663,12		
÷ Partur kommunana		545,62	12.117,50	0,00
5. Styrkveitingar			63.168,67	50.000,00
		At flyta . . .	3.094.897,23	3.837.500,00

		Roknskapur	Figgjarlóg
Flutt...		3.094.897,23	3.837.500,00
6. Barnaheim:			
1. Rakstrarstudningur	60.000,00		60.000,00
2. Eykastudningur	9.560,00		9.560,00
		69.560,00	(69.560,00)
6a. Aldursheim:			
1a. Tórshavnar aldursheim		8.365,50	17.000,00
7. Studningur til A.L.V.		9.420,10	10.000,00
8. Ymiskir studningar:			
1. Frábaldsfelágini	2.500,00		5.000,00
2. Felagið »Reyði Krossur«	1.000,00		1.000,00
3. Óarbeiðisförir fiskimenn	25.000,00		25.000,00
4. Barnahjálpargrunnurin.	3.000,00		3.000,00
5. Sjúkragrunnur arbeiðsm.	25.000,00		25.000,00
		56.500,00	(59.000,00)
		3.238.742,83	3.993.060,00
§ 25. EFTIRLØN			
1. Eftirlønir		55.603,28	65.000,00
2. Bíðipeningur		15.920,04	2.050,00
		71.523,32	67.050,00
§ 26. DÓMS- OG LÓGREGLUMÁL			
1. Blóðprøvar o. a. viðv. faðirskapsmálum		1.869,10	0,00
÷ Endurgj. tíma- og fluttningsgjald		÷ 369,60	0,00
		1,499,50	0,00
§ 27. Kassamunur		÷ 60,67	
§ 28. SANERINGSLÁN OG P/F SJÓVINNUBANKIN			
1. Avdráttur av saneringslánum (bókað á status)		0,00	50.755,00
At flyta...		0,00	50.755,00

		Rokuskapur	Figgjarlóg
Flutt...		0,00	50.775,00
2. Avskriving av studningi til A/S Nordafar v. m.: (Studningur fördur undir 1957/58)		0,00	55.000,00
3. Renlur og avdráttur av lánum: Renluinntökur av láni til Sjóvinnubankan		+135.582,84	0,00
		+135.582,84	105.755,00

§ 34. AÐRAR OG ÓVISSAR ÚTREIÐSLUR

1. Útreiðslur av vali		7.478,81	5.000,00
2. Landsstýrið at ráða yvir:			
Gáva til kongahjúnini	3.000,00		
Ymiskir ferðastudningar ..	8.500,00		
Fyrilestrasamsýning	2.000,00		
Studn. til botaniska ranns.	2.000,00		
Studn. til doypifont	2.000,00		
Studn. viðv. Egnsudvikl. raadet	1.500,00		
Ymiskir tollstudningar	7.563,62		
Rætting av skúlauppgávum	2.519,40		
Málningar	5.000,00		
Útr. viðvíkj. tíðindum úr Grönlandi	3.911,60		
Grindautreiðslur	3.548,61		
Studn. til filmupptöku	1.000,00		
Ymiskt annað	9.909,27	52.452,50	60.000,00
Útreiðslur viðvíkj. statsm. viljanini v. m.		14.282,07	0,00
3. Hagtal:			
1. Lön	17.400,62		15.000,00
2. Pappír og prentlutir ...	387,00		2.000,00
3. Innbúgv	1.314,00		1.400,00
4. Aðrar útreiðslur	23,24		600,00
		19.124,86	(19.000,00)
		93.338,24	84.000,00

§ 35. YMISKIR GRUNNAR

1. Til felagsbyggigrunnin	100.000,00	100.000,00
2. Til kirkjugrunnin	90.000,00	90.000,00
	190.000,00	190.000,00

			Bokskapur	Figgjarlóg
§ 36. RENTUÚTREIÐSLUR				
1. Færø Amts sparekasse ...		14.648,75		
Búagrunnurin		33.425,04		
Brævalánið 1958 og 1959 .		108.434,48		
Ognarfelagið		13.977,09		
Tryggingarsambandið		27.512,50		
P/f Sjóvinnubankin		85.994,30		
P/f Föroya Banki		28.446,71		
Sjóvábryggingin		14.850,00		
Handelsbanken		17.684,57		
Landmandsbanken		4.361,31		
		349.334,75		
2. Rentur av láni til fiskivinnuna:				
Rentur av láni í Noregi viðv. »Jóannes Fonsdal« ..		83.451,97	432.786,72	48.000,00
§ 37. OGNARÚTREIÐSLUR				
Húsið í Stórustovu		4.122,49		
Skansahúsini:				
Útreiðslur	367,26			
÷ inntökur	600,00	÷ 232,74		
Landsbókasavnið		9.399,52		
			13.289,27	60.000,00
§ 39. Viðv. tapi uppá 3 trolarar úr Portugal:				
Konstaterað tap		1.128.845,69		
Sett av til mögulig komandi tap		350.003,09	1.478.848,78	0,00

Spesifikatión
til
statusroknskapin.

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
40	FASTAR OGNIR V. M.		
40—1	Setlús:		
40—1—2	Matr. nr. 1026a (grundøkji)		10.077,00
40—1—4	Húsini í Stórustovu matr. nr. 749a		102.122,06
40—1—5	Húsini við Landavegin		49.500,00
40—2	Hús í almennari nýtslu:		
40—2—1	Bróstsjúkrahúsið		200.000,00
40—2—2	Yvirlæknahúsið við Bróstsjúkrahúsið		25.000,00
40—2—3	Farsóttarhúsið		12.000,00
40—2—4	Løgtingshúsið		48.283,43
40—2—5	Landsbókasavnið		70.000,00
40—2—6	Laboratoriið v. studentaskúlan		67.785,93
40—2—7	Dómhúsið		104.744,39
40—2—8	Varðhaldshúsið (Skansin)		8.000,00
40—2—9	Umboðsmannahúsið í Aberdeen		126.047,22
40—2—10	Tinganes matr. nr. 1, 2, 3, 9, 10 og 12c		709.559,50
40—2—11	Fornminnissavnið		250.412,09
	Hús undir bygging:		
40—3—2	Studenta- og kostskúli (barakk)		80.854,71
40—3—2a	Studenta- og kostskúli		31.918,88
40—3—3	Byggjan av Føroya Sjómannaskúla		1.357.651,29
40—4	Royndarstøðin í Hoyvík og á Sandi		92.958,66
			3.346.915,16
41	FLOGVØLLUR, OLJUGOYMSLUR OG OLJUBRÚGV		
41—1—1	Flogvøllurin í Vágum		50.260,00
41—2—1	Oljugoymslurnar í Søldafirði og Sørvági		365.789,16
41—2—2	Oljubryggjan í Søldafirði		596.850,77
41—3—1	Ognin hjá P/f Hvalarakstur		462.757,87
41—4—1	Sildaoljufabrikkin í Kollafirði		55.405,55
			1.531.063,35

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
42	SKIP			
42—1—4	Strandferðsluskipini (bókað í millumrokning við strandferðsluna 46—1—4)			
42—3	Læknabáturin »Reyði Krossur« ..			101.255,42
42—4	Vaktar- og bjargingarskip »Ternan«			228.038,54
42—5	Skip undir byggjan í Portugal:			
	Saldo pr. 31/3-60		908.243,28	
	Lagt til í 1960/61		220.602,41	
			1.128.845,69	
	Tap við sölu (sjá § 39—1—1) .		1.128.845,69	0,00
42—6	Útreiðslur viðv. projektering av línuskipum í Belgia:			1.711,00
				331.004,96
43	VIRÐISSKJØL			
43—1	Partabrøv:			
	P/f Skipafelagið Føroyar		70.000,00	
	P/f Sjóvinnubankin		600,00	
	P/f Færøsit.....		100.000,00	
	P/f Hvalarakstur:			
	Saldo pr. 1/4-60 ..	250.000,00		
	÷ Likvidatiónsdividenda	12.838,50		
	÷ Tap flutt til kapitalkonto	237.161,50	0,00	170.600,00
	Lutabrøv:			
	L/f Grønlandsfelagið			300.000,00
	Statspremiuobligatiónir			8.350,00
				478.950,00
44	ÚTLÁN			
44—1	Útlán til kommunur:			
44—1—1	Miðvágs kommuna:			
	Saldo 1/4-60		48.023,90	
	÷ Goldnir avdráttir		3.129,08	44.894,82
44—1—2	Skopunar kommuna:			
	Saldo 1/4-60		84.440,55	
	÷ Goldnir avdráttir		774,87	83.665,68
44—2	Rakstrarlán til Fiskiskip:			
	Høvuðsstólur:			
	Saldo 1/4-60		7.685,68	
	÷ Goldnir avdráttir		2.285,68	5.400,00
	At flyta...			133.960,50

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		133.960,50
44—2—2	Rentueftirstöður:		
	Saldo 1/4-60	0,00	
	Tilskrivaðar rentur	432,68	
		432,68	
	÷ Inngoldið	129,95	302,73
44—3	Onnur lán:		
44—3—2	Lán til m.s Johanna		15.000,00
44—3—3	Lán í m.b Viðanes		21.727,66
44—3—4	Tænastumannalán:		
	Saldo 1/4-60	26.994,34	
	÷ Goldnir avdráttir	5.446,38	21.547,96
44—3—5	Onnur útlán:		
	Saldo 1/4-60	300.087,37	
	Veitt lán	800,00	
		300.887,37	
	÷ Goldnir avdráttir	52.601,19	248.286,18
44—3—6	Útlán til byggjan av trolarum eftir lögt. lóg nr. 30 av 5/9-55 (útl. til »Jóannes Fonsdal«):		
	Saldo 1/4-60	1.751.829,99	
	+ Valutagjald, telegr. o. a.	2.750,00	1.754.579,99
44—3—7	Lán til Sjóvinnubankan, ábyrgdarpeningur: (2 avdráttir bókaðir undir 59/60)		2.702.637,03
44—3—8	Suðuroyar el. felag:		
	Saldo 1/4-60	24.750,00	
	÷ Goldnir avdráttir	4.950,00	19.800,00
44—3—9	Lán til Útvarp Föroya:		
	Útgoldið		19.056,19
44—4	Inuskotspeningur í reiðaríðir		210.000,00
44—5	Viðv. sölu av trimum trolarum úr Portugal:		
44—5—1	P/f Suðuroyar n. trolarafelag, Tvöroyri:		
	Saldo 1/4-1960	1.423.412,16	
	Rentur	54.025,67	
		1.477.437,83	
	÷ Goldið	920.331,07	557.106,76
	At flyta...		5.701.005,00

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		5.704.005,00
44—5—2	P/f Fuglafjarðar Samvinnufelag:		
	Saldo 1/4-1960	1.413.849,61	
	Rentur	30.560,46	
		1.444.410,07	
	÷ Goldið	924.080,47	520.329,60
44—5—3	P/f Rútafelli, Vági:		
	Saldo 1/4-60	1.360.519,03	
	Rentur	28.823,44	
	Realkreditstovnurin	46.345,00	
		1.435.687,47	
	÷ Goldið	912.595,00	523.092,47
44—6	Millumrokningar til reiðarfir:		
44—6—1	P/f Suðuroyar n. trolarafelag:		
	Saldo 1/4-1960	84.754,82	
	Útlagt	27.095,99	111.850,81
44—6—2	P/f Fuglafjarðar Samvinnufelag:		
	Saldo 1/4-60	102.528,06	
	Útlagt	503,00	103.031,06
44—6—3	P/f Rútafelli, Vági:		
	Saldo 1/4-60	52.413,01	
	Útlagt	44,85	52.457,86
44—8	Studningslán veitt av 4 mill. lánum:		
	Veitt í 1960/61		945.000,00
			7.959.766,80

45	KASSA-, BANKA-, SPARIKASSA- & GIROPENINGUR	
45—1	Kassapeningur:	
45—1—1	Hövuðskassin	235.301,26
45—1—2 til 5	Ymiskir forskotskassar	8.762,91
45—2	Bankapeningur:	
45—2—1	P/f Sjóvinnubankin	339.101,53
45—2—1c	Inns. í Sjób. pen. tilhoyr byggiarb. í Mjörkudali	72.708,24
45—2—1e	Innistand. í Sjób. (pen. goldin uppá Portug.-trolar.)	920.331,07
45—2—1f	Innistand. í Sjób. hoyrandi til vega- og havnabygging	1.644.016,11
	At flyta...	3.220.281,12

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...			3.220.281,12
45—2—2	P/f Føroya Banki			866.581,43
45—2—2a	Innistandandi í Føroya banka, peningur tilhoyrandi vega- og havnabygging			607.856,06
45—4	Giropeningur:			
45—4—1	Girokonto nr. 58800			72.383,11
45—4—2	Girokonto nr. 6800			5.205,13
				4.772.306,85
46	TILGÓÐAR Í MILLUMROKNING			
46—1	Loypandi millumrokningar:			
46—1—1	Tilgóðar hjá Vágs kommunu fyri útskifting			75.919,68
46—1—2	Kommunurnar:			
	Saldo við. 1958/59 o. c.		75.333,78	
	Saldo við. 1959/60		210.692,13	
	Saldo við. 1960/61		587.386,72	873.412,63
46 1—4	Strandferðsla løgtingsins:			
	Saldo 1/4-60		564.010,34	
	Útlagt úr landskassanum í 1960/61 við. strandferðslnskipunum		362.741,93	
	Útlagt úr landskassanum í 1960/61 við. »Ternuni«		303.395,77	
			1.230.148,04	
	Rakstrarball í 1960/61: Strandferðaskipini	445.022,20		
	»Ternan«	293.991,50	739.013,70	491.134,34
	Henda peningahædd svarar til innistandandi í strandfersluni pr. 31.3.61:			
	Bókførda virði av skipunum aftaná avskriving	684.020,67		
	Innbúgv aftaná avskriving	8.455,72		
	Kassapeningur, olja á goymslu o. a.	17.270,91		
	Debitorar	22.338,01		
		732.085,31		
	÷ skuld	240.950,97		
		491.134,34		
	At flyta...			1.440.166,65

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		1.440.466,65
46 -1—5	Umboðsmaður í Aberdeen:		
	Saldo 1/4-60	5.874,47	
	Útgoldið á conto	55.302,00	
		61.176,47	
	÷ avroknaðar útreiðslur	59.596,82	1.579,65
46—1—6	Dronning Alexandrines hospital:		
	Henda peningahædd svarar til tað, ið er útlagt fyri vørur á goymslu 31/3-61		9.218,50
46—1—7	Matrikulstovan:		
	Saldo 1/4-1960	300.994,99	
	Útlagt í 1960/61	288.172,44	
		589.167,41	
	Partur landskassans bókað á rakstrarkonto	233.444,62	355.722,81
46—1—9	Suðuroyar sjúkrahús:		
	Henda peningahædd svarar til tað, ið er útlagt fyri vørur á goymslu 31/3-61		6.221,65
46 -1—10	Klakksvíkar sjúkrahús:		
	Henda peningahædd svarar til tað, ið er útlagt fyri vørur á goymslu 31/3-61		2.434,74
46—1—12	Nýbyggjan av landssjúkrahúsinum:		
	Saldo pr. 31/3-61		135.450,11
			1.951.094,11
46—2	Aðrar millumrokningar, forskot, ágóðar o. tl.:		
46—2—1	Prissekt:		
	Saldo 1/4-60	7.000,00	
	÷ goldið í 1960/61	7.000,00	0,00
46—2 -2	Útlagt viðv. serforsorg:		
	Saldo 1/4-60	0,00	
	Útlagt í 1960/61	105.522,47	
		105.522,47	
	Endurgoldið av ríkiskassanum og kommununum	105.522,47	0,00
	At flyta...		0,00

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		0,00
46—2—3	Útlagt viðv. farsóttum:		
	Saldo 1/4-60	0,00	
	Útlagt í 1960/61	731,00	
		731,00	
	Endurgoldið av ríkiskassanum og landskassanum	731,00	0,00
46—2—4	Útlagt til útróðrarmenn í vinnu hjá kgl. grønlandska handlinum:		
	Útlagt í 1960/61		17.875,47
46—2—5	Útlagt fyri telefonverkið:		
	Saldo 1/4-60	333.325,00	
	÷ Goldið á conto	15.747,27	317.577,73
46—2—6	Útlagt vegna útgávu av skúlabókum (Skúlabókagrunnurin):		
	Saldo 1/4-60	9.789,18	
	Lagt út í 1960/61	20.967,63	30.756,81
46—2—7	Útlagt viðv. propps:		
	Saldo 1/4-60	2.058,75	
	Lagt út í 1960/61	4.939,06	
		6.997,81	
	÷ Inngoldið í 1960/61	2.500,00	4.497,81
46—2—8	Útlagt fyri umvælan av Dúugørðum:		
	Saldo 1/4-60	9.224,75	
	Útlagt í 1960/61	0,00	9.224,75
46—2—9	Bøkur í varðveitslu hjá P/f H. N. Jacobsens bókahandli:		
	Saldo 1/4-60	41,95	
	÷ avroknað	41,85	0,00
46—2—10	Lønarforskot til tænastumenn:		
	Saldo 1/4-60	30.982,45	
	Veitt forskot í 1960/61	22.500,00	
		53.482,45	
	÷ Goldnir avdráttir í 1960/61	8.280,43	45.202,02
46—2—11	Fróðbiar søknar kommuna ábyrgd A.T.:		
	Saldo 1/4-60	179.277,42	
	÷ Goldnir avdráttir	0,00	179.277,42
46—2—11a	Helvtin av útgjaldi frá 1. mars 1958 Fróðbiar søknar kommuna vegna ábyrgd A. T.:		
	Saldo 1/4-60	45.258,03	
	Útlagt í 1960/61	20.707,56	65.965,59
	At flyta...		670.377,60

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt ...			670.377,60
46—2—12	Lagt út fyri kannan av barnakonum:			
	Lagt út í 1960/61			21.524,25
46—2—13	Útlagt sum veðhaldari fyri Færösit			36.253,64
46—2—15	Útlagt sum veðhaldari fyri Föroya mek. Grótfidnaða:			
	Saldo 1/4-60		107.137,06	
	Lagt út í 1960/61		6.380,67	
			113.517,73	
	÷ Goldið á conto		2.000,00	111.517,73
46—2—16	Útlagt sum veðhaldari fyri Útróðrarfelagið Grönland:			
	Saldo 1/4-60		40.546,79	
	÷ Goldið á conto		3.111,11	37.435,68
46—2—19	Útlagt fyri turkilög til Föroya Búnaðarfelag:			
	Saldo 1/4-60		2.644,87	
	÷ Goldið á conto		1.180,00	1.464,87
46—2—20	Útlagt vegna poliovaccinatión:			
	Saldo 1/4-60		26.117,81	
	Útlagt í 1960/61		8.600,40	
			34.718,21	
	Partur landskassans í flutningi ..	668,06		
	Ríkiskassin endurg.	25.449,75	26.117,81	8.600,40
46—2—21	Útlagt vegna centralhita í grannskoðaradeildini:			2.212,21
46—2—23	Útlagt vegna difteri-ogstívkrampavaccinatión:			
	Saldo 1/4-60		26.035,30	
	Útlagt í 1960/61		6.981,30	
			33.016,60	
	Endurgoldið v. landskassan, ríkiskassan og kommunur		26.035,30	6.981,30
46—2—24	Óavroknaðir grindaroknskapir:			12.657,21
46—2—25	Byggjan av nýggjum sjúkrahúsi í Klakksvík:			
	Saldo 1/4-60		737.808,68	
	Lagt út í 1960/61		469.763,63	
			1.207.572,31	
	÷ ríkiskassastudningur í 1960/61		266.945,20	940 627,11
	At flyta ...			1.849.652,00

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		1.849.652,00
46—2—26	Útlagt sum veðhaldari fyri byggjan av skúrum í Grönlandi:		
	Lagt út í 1960/61		8.269,48
46—2—27	Útlagt sum veðhaldari fyri Jógvan Johannesen, Vestmanna:		
	Lagt út í 1960/61		59.277,74
46—2—28	Útlagt viðv. Gaard-Jensen í útistöðu í Skálafjörðinum í 1959/60:		
	Saldo 1/4-60.....	7.071,20	
	Goldið av fútanum og landskassanum.	7.071,20	0,00
46—2—29	Partur býráðsins í útr. viðvíkjandi kongavitjanina:		
	Saldo 1/4-60.....	9.795,37	
	Goldið	9.795,37	0,00
46—2—30	Útlagt samsýning til valstýrir:		
	Útlagt í 1960/61		2.825,00
46—2—31	Útlagt sum veðhaldari fyri Sumnbiar kommunu:		
	Útlagt í 1960/61		16.166,31
46—2—32	Grannskoðaraútreiðslur telefonverksins í 1960/61.....		8.097,00
			1.944,287,53
47	INNTØKUEFTIRSTØÐUR		
47—2	Landskattur:		
47—2—1	Viðvíkjandi skattaárinum 1958/59 og eldri árum	439.872,70	
47—2—2	Viðvíkjandi skattaárinum 1959/60	552.250,68	
47—2—3	Viðvíkjandi skattaárinum 1960/61	1.224.654,11	2.216.777,49
47—2—4	Viðvíkjandi skattaárinum 1954/55 Fiskaskattur		12.767,38
47—3	Aðrar inntøkueftirstøður:		
47—3—1	Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum:		
	Viðvíkjandi 1960/61		996,00
47—3—2	Dronning Alexandrines hospital:		
	Viðvíkjandi 1958/59 o. e.....	18,00	
	Viðvíkjandi 1959/60	906,00	
	Viðvíkjandi 1960/61	128.400,00	129.324,00
47—3—3	Klakksvíkar sjúkrahús:		
	Viðvíkjandi 1958/59 o. e.....	27,00	
	Viðvíkjandi 1959/60	2.451,00	
	Viðvíkjandi 1960/61	62.287,00	64.765,00
	At flyta...		2.424.629,87

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	At flyta...		2.424.629,87
47—3—4	Suðuroyar sjúkrahús:		
	Viðvíkjandi 1958/59 o. e.	224,00	
	Viðvíkjandi 1959/60	1.303,00	
	Viðvíkjandi 1960/61	39.565,00	41.092,00
47—3—7	Saltfiskagjald:		
	Viðvíkjandi 1958/59 o. e.	10.466,23	
	Viðvíkjandi 1959/60	1.038,83	
	Viðvíkjandi 1960/61	29.813,26	41.318,32
47—3—8	Adrema:		
	Viðvíkjandi 1960/61		230,30
47—3—9	Inntökur eftir útsendum rokningum frá landsverkfræðinginum:		
	Saldo 1/4-60	1.685,27	
	Goldið í 1960/61	0,00	1.685,27
47—3—10	Stórhvalagjald		13.500,00
			2.522.455,76
49	PENINGUR TILHOYRANDI GRUNNUM, DEPONENTUM V. M.		
49—1	Eftirlönargrunnur lögtingsins:		
49—1—1	Innistandandi í Færö Amtssparekasse		656.278,59
49—3	Eftirlönargrunnur sjúkrahúsanna:		
49—3—1	Innistandandi í Færö Amtssparekasse		391.520,53
49—6—1	Peningur tilhoyrandi eftirlönargrunn læraranna:		
	Færö Amts sparekasse nr. 60001	53.715,18	
	Færö Amts sparekasse nr. 70006	123.446,08	
	Obligatiónir í varðveitslu hjá Landmandsbanken	442.520,00	
	Föroya Banki, kontokurant 2207	18.267,93	
	Föroya banki, folio 1227	67.360,95	705.310,14
49—7—1	Peningur tilhoyrandi socialgrunnin:		
	Lán til Suðuroyar el. felag:		
	Saldo 1/4-60	240.219,68	
	+ Goldnir avdráttir í 1960/61 .	4.448,93	
		235.770,75	
	Lán til A. L. V.	25.000,00	260.770,75
49—8	Vegagrunnurin:		
	P/f Sjóvinnubankin	108.425,75	
	Obligatiónir í varðveitslu hjá Finansministeriet	443.900,00	552.325,75
	At flyta...		2.566.205,76

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...			2.566.205,76
49—10	Apotekaragrunnurin:			
49—10—1	Innistandandi í apotekinum:			
	Saldo 1/4-60		1.250.559,46	
	Rentur í 1960/61		53.974,34	
	Byggjan av apoteki í Klakksvík útl. 1960/61		230.827,66	
	Byggjan av apoteki á Tvöroyri útl. 1960/61		45.239,12	
	Rakstrarvinningur 1960/61		120,612,93	
			1.701.213,51	
	÷ kontant inngoldið		90.000,00	
			1.611.213,51	
49—10—2	Innistandandi í Færö Amts sparekasse:			
	Saldo 1/4-60	609.220,06		
	Rentutilskriving	17.724,60		
	Innsett	90.000,00		
		716.944,66		
	÷ Úttikið	295.239,14	421.705,52	2.032.919,03
49—11	Mentunargrunnurin:			
49—11—1	Lán til föroyskt lógsavn:			
	Saldo 1/4-60		6.520,52	
	÷ inngoldið		525,00	
			5.995,52	
49—11—2	P/f Sjóvinnubankin nr. 229:			
	Saldo 1/4-1960	279.979,48		
	Rentutilskriving	11.258,70		
	Innsett	10.150,00		
		301.388,18		
	÷ Úttikið	5.604,82	295.783,36	301.778,88
49—12	Útgrefstrargrunnurin:			
49—12—1	Færö Amts sparekasse			3.483,80
49—13	Kvæðaskrivingargrunnurin:			
49—13—1	Færö Amts sparekasse			6.745,12
49—15	Grunnur til viðlíkahald av grindagarni í Vestnanna:			
49—15—1	Færö Amts sparekasse			1.847,57
49—18	Grunnur til byggjan av nýggjum skúlum:			
49—18—1	P/f Sjóvinnubankin			10.080,16
49—19	Grunnur til byggjan av búnaðarskúla:			
49—19—1	P/f Sjóvinnubankin			203.217,59
	At flyta...			5.126,277,91

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...			5.126.277,91
49—20	Grunnur til byggjan av studenta- og kostskúla:			
49—20—1	P/f Sjóvinnubankin			931.977,24
49—22	Sjúkrahúsbyggigrunnurin:			
49—22—1	Færø Amts sparekasse (arbeiðskonto)		26.974,74	
49—22—2	Færø Amts sparekasse (uppá uppsögn)		204.530,62	231.505,36
49—23	Fimleikargrunnurin:			
49—23—1	P/f Sjóvinnubankin			81.505,96
49—24	Grunnur til byggjan av hotellum og ferðamannabúðum:			
49—24—1	P/f Sjóvinnubankin		10.337,04	
49—24—2	Lán til K F U M í Tórshavn:			
	Saldo 1/4-60	7.120,34		
	÷ Goldin avdráttur	2.000,00	5.120,34	
49—24—3	Lán til Klakksvíkar sjómannsheim		20.000,00	
49—24—4	Lán til Jens J. Niclasen, Miðvág		15.000,00	
49—24—5	Lán til B. Davidsen, Mikines:			
	Saldo 1/4-60	4.750,00		
	÷ Goldnir avdráttir	500,00	4.250,00	
49—24—6	Lán til Helgi og Poul Einarson, Tv.:			
	Saldo 1/4-60	38.596,66		
	÷ Goldnir avdráttir	2.806,68	35.789,98	90.497,36
49—25	Grunnur til byggjan av nýggjum lögtingshúsi:			
49—25—1	Færø Amts sparekasse			394.540,69
49—26	Frítíðargrunnurin:			
49—26—1	Færø Amts sparekasse			313.436,65
49—27	Grunnur til endurnýggjan av skipaflotanum:			
49—27—1	Studningur (lán) til endurnýggjan av skipaflotanum:			
	Saldo 1/4-60	7.931.693,98		
	Veitt lán (studn.) í 1960/61	1.986.395,00*)		
		9.918,088,98		
	÷ Endurgold. studn.	÷140.250,00		
	÷ Avskrivað í 1960/1961	÷245.804.34	9.532,034,64	
	At flyta...		9.532.034,64	7.169.741,17

*) Studningslán veitt av 4 mill. láni sjá § 44—8—1

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		9.532.034,64	7.169.741,17
49—27—2	Innistandandi í P/f Sjóvinnubank. .		1.000.245,74	10.532.280,38
49—29	Endurgjald frá Esso vegna fall í oljuprísinum:			
	Innistandandi í P/f Föroya Banka:			
	Saldo 1/4-60		702,40	
	Úttikið		702,40	0,00
49—30	Marshallpeningur til kolanám:			
49—30—1	Lán til Arbeiðsmanna kolavirki, Tv.			
	Saldo 1/4-60		13.000,00	
	Goldnir avdráttir .	2.000,00		
	Avskrivað	5.500,00	7.500,00	5.500,00
49 31	Grunnur til endurbótan og varðveitslu av dómkirkjumúrinum í Kirkjuhø:			
49—31—1	Innistandandi í P/f Föroya Banka (grundfæ)		25.000,00	
49—31—2	Innskrivingarprógv L. A. fol. 129 (grundfæ)		2.800,00	
49—31—3	Innistandandi í Færø Amts sparek. (grundfæ)		12.200,00	
49—31—4	Innistandandi í Færø Amts sparekasse, rakstrarpeningur.....		8.549,03	48.549,03
49—32	Grunnur til byggjan av sjómannsskúla:			
49—32—1	P/f Sjóvinnubankin		321.896,25	
49—32—2	Tórshavnar býráð, partur í byggikostnaði.....		350.000,00	671.896,25
49—34	Byggigrunnur strandferðslu landsins:			
49—34—1	P/f Sjóvinnubankin			195.923,95
49—36	Grunnur til føroyska framsýning í Norðaulondum:			
49—36—1	P/f Sjóvinnubankin			55.752,08
49—37	Grunnur til byggjan av flogvøllí:			
49—37—1	P/f Sjóvinnubankin			214.823,75
49—38	Felagsbyggigrunnur:			
49—38—2	P/f Sjóvinnubankin			395,886,35
49—40	Marshallpeningur til el. verk:			
49—40—1	Til sambindingar av Klakksvíkar el. verk við S. E. V.:			
	P/f Föroya Banki		6.582,67	
49—40—2	Til útbyggjan av El. felagnum Suðuroy:			
	P/f Sjóvinnubankin		576.838,57	
	P/f Sjóvinnubankin		24.094,78	607.516,02
	At flyta...			19.897.868,98

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		19.897.868,98
49—42	Grunnur til byggjan og rakstur av lærlingaheimi í Havn:		
49—42—1	P/f Sjóvinnubankin		12.731,55
49—43	Lestrargrunnurin:		
49—43—1	Lán til læruskúlanæmingar	5.200,00	
49—43—2	Lán til bægri lestur	40.840,00	
49—43—3	Lán til annan lestur	13.940,00	59.980,00
49—50	Peningur tilhoyrandi deponentum:		
49—50—1	P/f Sjóvinnubankin	2.000,00	
	Færö Amts sparekasse	2.000,00	
49—50—2	Sparikassabók	10.000,00	
	Lutabröv í Ognarfelagnum	5.000,00	19.000,00
49—51	Peningur til byggjan av studenta- og kostskúla:		
	P/f Föroya Banki	435.756,09	
	P/f Föroya Banki	502.451,78	938.208,77
49—52	Peningur tilhoyrandi Føroya Jarðarráð:		
49—52—1	Færö Amts sparekasse	431.329,32	
49—52—2	P/f Sjóvinnubankin	17.655,72	448.985,04
49—53	Peningur tilhoyrandi ymiskar eftirlönargrunnar í Danmark v. m.:		
49—53—2	Eftirlönargrunnur ökonomanna í Danmark:		
	Færö Amts sparekasse	194,76	
49—53—3	Eftirlönargrunnur leysu sjúkrasystranna á Landssjúkrahúsinum og Tvöroyrar sjukrahúsi:		
	Færö Amts sparekasse	1.092,42	
49—53—4	Eftirlönargrunnur leysu sjúkrasystranna í Hoydölum:		
	Færö Amts sparekasse	44,45	
49—53—5	Eftirlönargrunnur ökonomanna í Hoydölum:		
	Færö Amts sparekasse	2,12	
49—53—6	Eftirlönargrunnur leysu sjúkrasystranna og laborantanna á Klakksvíkar sjúkrahúsi:		
	Færö Amts sparekasse	9.662,95	
49—53—7	Peningur tilhoyr. laborantnæm:		
	Færö Amts sparekasse	1.541,30	12.538,00
			21.389.312,34

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
50	ÍLEGGINGARÚTREIÐSLUR TIL AVSKRIVINGAR YVIR FLEIRI ÁR		
50—2	Íleggingar goldnar av 4 mill. lánum:		
50—2—1	Havnagerðir	0,00	
50—2—2	Bergholið Hvalba-Tvöroyri: Goldið í 1960/61	35.204,59	35.204,59

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	SKULD		
60	UPPTIKIN LÁN		
60—2—1	Færø Amts sparekasse:		
	Saldo 1/4-60	1.250,00	
	÷ Goldin avdráttur	1.250,00	0,00
60—2—2	Føroya Búagrunnur:		
	Saldo 1/4-60	412.089,43	
	÷ Goldnir avdráttir	50.754,56	361.334,87
60—2—3	Upptikið lán til bygging av trolarum eftir lögt. lóg nr. 5 av 30/9-55:		
	Saldo 1/4-60	1.500.000,00	
	÷ Goldin avdráttur	250.000,00	1.250.000,00
60—2—4	Ríkiskassalán til bygging av Klakksvíkar sjúkrahúsi:		
	Saldo 1/4-60	322.066,89	
	Upptikin lán í 1960/61	266.945,20	
		589 012,09	
	÷ Goldnir avdráttir	12.963,62	576.048,47
60—2—6	Sorø Akademi, lán í Landsbókasavninum:		
	Saldo 1/4-60	7.224,51	
	÷ Goldnir avdráttir	813,71	6.410,80
60—2—7	P/f Sjóvinnubankin, lán nr. 1097 til trolarakeyp:		
	Saldo 1/4-60	925.000,00	
	Innloyst lánið	925.000,00	0,00
60—2—8	P/f Føroya Banki, lán nr. 6019 til trolarakeyp:		
	Saldo 1/4-60	750.000,00	
	Innloyst lánið	750.000,00	0,00
60—2—9	Færø Amts sparekasse, lán viðv. Tvøroyrar sjúkrahúsi:		
	Saldo 1/4-60	18.000,00	
	Yvirdrigið til Froðbiar kommunu ... 9.000,00		
	Goldin avdráttur .. 1.000,00	10.000,00	8.000,00
60—2—10	P/f Føroya Banki, lán viðvíkjandi Tvøroyrar sjúkrahúsi:		
	Saldo 1/4-60	4.000,00	
	Yvirdrigið til Froðbiar komm. .	4.000,00	0,00
	At flyta...		2.201.794,14

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		2.201.794,14
60—2—11	Tryggingarsambandið Föroyar, lán til keyp av Tinganesognum:		
	Saldo 1/4-60	558,000,00	
	÷ Goldnir avdráttir	31.000,00	527.000,00
60—2—12	6 % brævalán Föroya Lögtings 1958 (Endurnýggjan av skipa flotanum):		
	Saldo 1/4-60	798.400,00	
	÷ Innloyst bröv	91.800,00	706.600,00
60—2—14	Færö Amts sparekasse, lán til trolarakeyp:		
	Saldo 1/4-60	270.000,00	
	÷ Goldnir avdráttir	30.000,00	240.000,00
60—2—15	Föroya Sjóvátrygging, lán til trolarakeyp:		
	Saldo 1/4-60	270.000,00	
	÷ Goldin avdráttur	15.000,00	255.000,00
60—2—17	6 % brævalán 1959 upptikið til byggjan av studenta- og kostskúla:		
	Saldo 1/4-60	628.000,00	
	Seld lánsbröv.....	372.000,00	
		1.000.000,00	
	÷ Innloyst bröv	61.400,00	938.600,00
60—2—24	Búagrunnurin, lán til trolarakeyp:		
	Saldo 1/4-60	230.000,00	
	÷ Goldnir avdráttir	23.000,00	207.000,00
60—2—29	P/f Föroya Banki, lán nr. 6749 til trolarakeyp:		
	Saldo 1/4-60	121.221,45	
	Innloyst lánið	121.221,45	0,00
60—2—30	Upptikin lán í Danmark til vega- og havnagerð og skipabygging:		
	Upptikið í 1960/61	4.000.000,00	
	÷ Goldnir avdráttir	400.000,00	3.600.000,00
60—2—31	Lán í Köbenhavns Handelsbank viðv. hvalastöðunum:		
	Upptikið í 1960/61	333.333,33	
	÷ Goldið	200.000,00	133.333,33
	At flyta...		8.809.327,47

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt . . .		8.809.327,47
60—2—32	Lán í Den danske Landmandsbank viðv. hvalastöðunum:		
	Upptikið í 1960/61	83.333,33	
	÷ Goldið	50.000,00	33.333,33
60—2—33	Lán í P/f Föroya Banka viðvíkj. hvalastöðunum:		
	Upptikið í 1960/61	41.666,67	
	Tinglesingargjald	3,12	
		41.669,79	
	÷ Goldið	25.003,11	16.666,68
60—2—34	Lán í P/f Sjóvinnubankanum viðv. hvalastöðunum:		
	Upptikið í 1960/61	41.666,67	
	÷ Goldið	24.999,99	16.666,68
60—2—35	Lán í P/f Sjóvinnubankanum viðv. hvalastöðunum:		
	Upptikið í 1960/61	125.000,00	
	÷ Goldin avdráttur	12.500,00	112.500,00
60—2—36	Lán í P/f Föroya Banka viðvíkj. hvalastöðunum:		
	Upptikið í 1960/61	125.000,00	
	÷ Goldin avdráttur	12.500,00	112.500,00
60—3—1	P/f Sjóvinnubankin, kassakredittur til trolarakeyp:		
	Saldo 1/4-60	304.984,33	
	Rentur og provisión	30.456,75	
		335.441,08	
	Innloyst kassakredit	335.441,08	0,00
60—3—2	Grundöki frá Tórshavnar komm. til nýggja sjómannaskúlan:		
	Saldo 1/4-60	45.816,00	
	÷ avdráttur	5.727,00	40.089,00
60—3—3	P/f Sjóvinnubankin, kassakredittur til skúlabókagrunnin	35.592,68	
	Rentur & kreditivgjald	2.937,25	38.529,93
			9.179.613,09

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
61	SKULD Í MILLUMROKNING			
61—1—1	Vinnulánsgrunnurin ..... Rokskapur grunnsins er upptikin í landskassans rokskap undir § 85			0,00
61—2	Aðrar millumrokningar:			
61—2—1	Óavroknaðar tollsektir:			
	Saldo 1/4-60		7.875,00	
	Inngoldnar tollsektir í 1960/61 .		19.892,00	
			27.767,00	
	Flutt landskassans part til § 1—2—3.	9.877,50		
	Útgoldið part tollmanna	9.877,50	19.755,00	8.012,00
61—2—5	Happadrátturin:			
	Saldo 1/1-61		÷ 2.235,60	
	Posteringar 1/1-31/3-1961		40.687,68	38.452,08
61—2—6	Sjómannsskattur:			
	Saldo 1/4-60		243,00	
	Inngoldið í 1960/61		814.846,00	
			815.089,00	
	Flutt til landskassan og komm.		815.089,00	0,00
61—2—7	Eftirlönargjald sjúkrahúsökonomanna			194,76
61—2—8	Millumrokning við mentunnargr. Annars verður víst til rokskap mentunnargrunnsins			9.702,42
61—2—9	Eftirlönargjald leysu sjúkrasystranna á Tvöroyrar sjúkrahúsi og landssjúkrahúsinum			1.092,42
61—2—10	Lönjavningargrunnurin:			
	Saldo 1/4-60		20.185,43	
	Renta av girokonto 6800		51,41	
	Seklarrenta av fiskaskatti		1.329,32	
			21.566,16	
	÷ lækkan av fiskaskatti		1.296,68	20.269,48
61—2—15	Eftirlönargjald leysu sjúkrasystranna á bróstsjúkrahúsinum			44,45
61—2—16	Millumrokning við Jarðarráðið .			98.400,69
61—2—17	Eftirlönargjald ökonomanna á Bróstsjúkrahúsinum.			2,12
	At flyta ...			176.170,42

Konto nr.	Tekst	Seropphæddir	Samtals
	Flutt...		176.170,42
61—2—18	Eftirlönargjald leysu sjúkrasystranna og laborantanna á Klakksvíkar sjúkrahúsi		13.516,74
61—2—19	Banka- og sparikassabókur tilhoyrandi Föroya Jarðarráð:		
	Færö Amts sparekasse	431.329,32	
	P/f Sjóvinnubankin	17.655,72	448.985,04
61—2—20	Peningur úr Íslandi til Föroyskar fiskimenn		46,57
61—2—21	Peningur tilhoyrandi byggiarbeiði í Mjörkadali.....		÷ 18.150,40
61—2—22	Peningur tilhoyrandi laborantnæmingar		1.541,30
			622.109,67
62	KREDITORAR FYRI DEPONERAÐAN PENING		
	Deposita viðv. happadráttinum...	4.000,00	
	Kampsax viðv. Tvöroyrar havn..	7.335,00	
	Inng. uppá U. F. lán	155,00	
	Deposita viðv. tolli.....	18.150,90	
	Deposita viðv. framleiðslugjaldi...	15.000,00	
	Deposita viðv. landsskatti	5.692,58	
	Deposita viðv. ymiskt	111,16	50.444,64
69	YMISKIR GRUNNAR, BURTURLEGGINGAR V. M.		
69—1	Eftirlönargrunnur löglingsins:		
69—1—1	Saldo 1/4-60 ..... 593.845,34		
	÷ Útg. eftirlönargjald til fyrrv. tænastumenn í landsins tænastu 5,275,99	588.569,35	
69—1—2	Eftirlönargjöld tænastumanna .	16.064,69	
69—1—3	Eftirlönargjöld landskassans ...	28.770,49	
69—1—4	Rentuinntökur av sparikassapeningi	24.757,65	
		658.162,18	
69—1—5	Afturgoldin biðip. 3.044,46		
	÷ útgoldin biðip. 974,10	2.070,36	660.232,54
	At flyta...		660.232,54

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...			660.232,54
69—3	Eftirlönargrunnur sjúkrahúsanna:			
	Saldo 1/4-60		304.705,48	
	Dronning Alexandrines hospital:			
	Eftirlönargjöld starvsfólksins		27.354,67	
	Eftirlönargjöld sjúkrahúsins		30.447,76	
	Tvöroyrar sjúkrahús:			
	Eftirlönargjöld starvsfólksins		3.648,93	
	Eftirlönargjöld sjúkrahúsins		7.610,21	
	Klakksvíkar sjúkrahús:			
	Eftirlönargjöld starvsfólksins		3.254,52	
	Eftirlönargjöld sjúkrahúsins		8.373,86	
	Rentur av sparikassapeningi		13.861,56	399.256,99
69—4	Kirkjugrunnurin:			
	Saldo 1/4-60		÷ 13.384,87	
	Endurgjald fyri tiggjund		7.800,00	
	Studningur úr landskassanum		90.000,00	
			84.415,13	
	÷ Viðlíkahald av kirkjum	63.841,58		
	÷ Utreiðslur viðv. kirkjugörðum	5.880,00		
	÷ Partur í presta-fluttningi	8.813,00		
	÷ Trygging v. m.	5.954,93	84.489,51	÷ 74,38
69—6	Eftirlönargrunnur læratanna:			
	Rakstrarpeningur		53.967,93	
	Kapital		651.594,96	705.562,89
69—7	Socialgrunnurin:			
	Saldo 1/4-60		1.729.404,52	
	Renta av útláni til Suðnroyar el. felag		7.173,47	
	Endurgjald frá kommunum		836,00	
			1.737.413,99	
	÷ ymiskar útgjaldingar		3.881,00	1.733.532,99
69—8	Vegagrunnurin:			
	Saldo 1/4-60		627.343,71	
	Landskassastudningur		400.000,00	
	Rentur av obligatiónum		18.396,00	
	Rentur av bankapenini		3.034,21	
	Gjald frá kommunum		10.000,00	
			1.058.773,92	
	÷ Vegmannalönir	34.308,53		
	÷ Ymiskir studn.	91.574,25		
	÷ Annað	1.422,40	127.305,18	931.468,74
	At flyta...			4.429.979,77

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		4.429.979,77
69—9	Grunnur fyri arbeiðstól til havna- og vegabygging:		
	Saldo 1/4-60	÷ 574,40	
	Ymiskar utreiðslur	÷ 3.046,13	
		÷ 3.620,53	
	÷ Leigu av amboðum	800,00	÷ 2.820,53
69—10	Apotekaragrunnurin:		
	Saldo pr. 1/4-60	1.837.024,74	
	Rentur av sparikassapeningi ...	17.724,60	
	Rentur av innistandandi í apotekinum	53.974,34	
	Rakstrarvinningur 1960/61	120.612,93	2.029.336,61
69—11	Mentunargrunnurin:		
	Saldo 1/4-60	286.500,00	
	Studningur úr landskassanum .	10.000,00	296.500,00
69—12	Útgrefstrargrunnurin:		
	Saldo 1/4-60	3.365,01	
	Rentur av sparikassapeningi ...	118,79	3.483,80
69—13	Kvæðaskrivingargrunnurin:		
	Saldo 1/4-60	6.515,10	
	Rentur av sparikassapeningi ...	230,02	6.745,12
69—15	Grunnur til viðlíkahald av grindagarn í Vestmanna:		
	Saldo 1/4-60	1.894,47	
	Rentur av sparikassapeningi ...	65,16	
	Inntøkur av grindadrápi	1.164,15	
		3.123,78	
	÷ Útreiðslur	112,06	3.011,72
69—16	Tiltaksgrunnurin		394.688,84
69—17	Grunnur til játtaðan studning til havnagerð:		
	Saldo 1/4-60	282.759,53	
	Sett av samb. fíggjarlóg 60/61 .	750.000,00	
	Rentuinntøkur viðv. 4 mill. lán	26.032,06	
		1.058.791,59	
	At flyta...	1.058.791,59	7.160.925,33

Konto nr.	Tekst		Serupphæðir	Samtals
		Flutt...	1.058.791,59	7.160.925,33
	÷ Útgoldið studn. til havnagerð	473.261,41		
	÷ Rentutap viðv. 4 mill. láni.....	53.966,25		
	÷ Kurstap v. m. 4 mill. láni (1/4).....	33.050,00	560.277,69	498.513,90
69—18	Grunnur til byggjan av nýggjum skúlum v. m.:			
	Saldo 1/4-60.....		250.033,61	
	Studningur 1960/61		150.000,00	
	Rentur av bankapeningi.....		10.675,55	
			410.709,16	
	÷ Studningur til skúlar og lærarahús		406.629,00	4.080,16
69—19	Grunnur til byggjan av búnaðarskúla:			
	Saldo 1/4-60.....		196.854,04	
	Rentur av bankapeningi.....		7.866,22	
	10% av vinningi happadráttarins		2.904,35	207.624,61
69—20	Grunnur til byggjan av studenta- og kostskúla:			
	Saldo 1/4-60.....		907.716,12	
	Studningur 1960/61		300.000,00	
	Renta av bankapeningi.....		24.261,12	
	20% av vinningi happadráttarins		5.808,69	1.237.785,93
69—21	Grunnur til byggjan av bókasövnum á bygd.....			30.000,00
69—22	Sjúkrahúsbyggigrunnurin:			
	Saldo 1/4-60.....		227.021,57	
	Sparikassarentur.....		4.583,79	
	50% av vinningi happadráttarins		14.521,72	246.127,08
69—23	Fimleikargrunnurin:			
	Saldo 1/4-60.....		81.703,45	
	Bankarentur.....		3.340,51	
	Studningur 1960/61		5.000,00	
			90.043,96	
	÷ Studningar		11.438,00	78.605,96
69—24	Grunnur til byggjan av hotellum og ferðamannabúðum:			
	Saldo pr. 1/4-60		98.955,39	
	Rentur av útlánum		2.324,78	
	Rentur av bankapeningi.....		400,08	
	5% av vinningi happadráttarins		1.452,17	103.132,42
		At flyta...		9.566.795,39

Konto nr.	Tekst		Setupphæddir	Samtals
	Flutt...			9.566.795,39
69—25	Grunnur til byggjan av nýggjum lögtingshúsi:			
	Saldo 1/4-60		380.722,88	
	Rentur av sparikassapeningi ...		15.320,48	
	10% av vinningi happadráttarins		2.904,35	398.947,71
69—26	Frítíðargrunnurin:			
	Saldo pr. 1/4-60		403.133,30	
	Söla av frítíðarmerkjum 1960/61		639.480,00	
	Rentur av sparikassapeningi ...		10.295,22	
			1.052.908,52	
	÷ innloystar frítíðarmerkibökur.....	640.189,47		
	÷ prentan av merkjum v. m....	512,00		
	÷ Samsýning til postverkið	6.405,73	647.107,20	405.801,32
69—27	Grunnur til endurnýggjan av skipaflotanum:			
	Saldo 1/4-60		9.366.608,76	
	Sett av samb. fíggjarlógina 60/61		2.000.000,00	
	Flutt frá rakstraravlopinum 59/60		136.133,97	
	Rentur av bankapeningi		37.363,55	
	Rentuvinningur viðv. 4 mill. láni (3/4)		78.096,15	
	Inng. eftirstöður viðv. gl. landshandlinum		9.947,58	
			11.628.150,01	
	÷ avskr. av lánum	245.804,34		
	÷ samsýning til skipasýnismenn...	2.600,00		
	÷ fundargjöld....	559,00		
	÷ Rentuútreiðslur viðv. 4 mill. láni (3/4)	162 555,59		
	÷ Kurstup v. m. viðv. 4 mill. láni (3/4)	99.150,00	510.668,93	11.117.481,08
69—28	Grunnur til yvirtöku av postverkinum			50.000,00
69—29	Endurgjald frá Esso vegna prísfall:			
	Saldo 1/4-60		702,40	
	Flutt til landskassan		702,40	0,00
69—30	Marshallpeningur til kolanám....			29.299,43
	At flyta...			21.568.324,93

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...			21.568.324,93
69—31	Endurbótan og varðveitsla av dómkirkjumúrinum í Kirkjubø:			
	Grundfæið		40.000,00	
	Rakstrarpeningur:			
	Saldo 1/4-60	1.019,88		
	Banka- og sparikassarentur	2.006,59		
	Rentur frá ríkisumboðnum	98,00	3.124,47	43.124,47
69—32	Grunnur til byggjan av nýggjum sjómannasskúla:			
	Saldo 1/4-60		1.176.373,62	
	Flutt frá felagsbyggigrunnunum		420.000,00	
	Rentur av bankapeningi		62,01	
			1.596.435,63	
	÷ tinglesingargjald		442,12	1.595.993,51
	(Sjá annars byggikontoina 40—3—3)			
69—34	Byggigrunnur strandferðslu landsins:			
	Saldo 1/4-60		495.803,06	
	Játtan 1960/61		300.000,00	
	Rentur av bankapeningi		120,89	
			795.923,95	
	Knud E. Hansen	5.900,00		
	»Másin« (partur í byggikostn.)	300.000,00	305.900,00	490.023,95
69—36	Føroysk framsýning í Norðanlondum:			
	Saldo 1/4-60		53.594,07	
	Rentur av bankapeningi		2.158,01	55.752,08
69—37	Grunnur til byggjan av flogvølli:			
	Saldo 1/4-1960		206.471,29	
	Rentur av bankapeningi		8.352,46	214.823,75
69—38	Felagsbyggigrunnur:			
	Saldo 1/4-60		691.568,70	
	Játtan 1960/61		100.000,00	
	Rentur av bankapeningi		24.317,65	
	5% av vinningi happadráttarins		1.452,17	
			817.338,52	
	÷ flutt til gr. til byggjan av nýggjum sjómannasskúla		420.000,00	397.338,52
	At flyta...			24.365.381,21

Konto nr.	Tekst		Scrupphæddir	Samtals
	Flutt...			24.365.381,21
69—39	Sett av til tap av lánum veðhaldi v. m.:			
	Saldo 1/4-60		823.900,90	
	Partur landskassans ábyrgd A. T.	20.707,55		
	Avskrivað 2 lán ..	9.381,23	30.088,78	793.812,12
69—40—1	Marshallstudningur til Klakksvíkar el. verk			6.582,67
69—40—2	Marshallstudningur til Suðuroyar el. verk			600.933,35
69—41	Ikki brúkt játtan til lendingar:			
	Saldo 1/4-60		63.919,47	
	Restjáttan 1960/61		247.084,26	
			311.003,73	
	÷ útgoldið studningar		61.987,87	249.015,86
69—42	Grunnur til byggjan og rakstur av lærlingaheimi í Havn:			
	Saldo 1/4-60		12.302,16	
	Játtan 1960/61		10.000,00	
	Rentur av bankapeningi		429,39	22.731,55
69—43	Lestrargrunnurin:			
	Saldo 1/4-60		11.650,00	
	Flutt frá lán konto 44—3—5 ..		29.150,00	
	Játtan 1960/61		70.000,00	
			110.800,00	
	÷ Goldnir studningar		53.350,00	57.450,00
69—44	Sett av til möguligar lönarbroytingar			1.000.000,00
69—45	Viðvíkjandi útgávu av föroysk-donsk orðabók:			
	Saldo 1/4-60		7.487,25	
	Restjáttan 1960/61		11.014,80	
			18.502,05	
	÷ Ymiskar útgjaldingar		6.264,68	12.237,37
69—46	Viðvíkjandi el. verk á bygd:			
	Saldo 1/4-60		15.086,04	
	Restjáttan 1960/61		26.537,80	
			41.623,84	
	÷ 1 studning		3.500,00	38.123,84
69—47	Viðvíkjandi byggjan av nýggjum háskúla:			
	Saldo 1/4-1960		19.000,00	
	Játtan 1960/61		25.000,00	44.000,00
	At flyta...			27.190.267,97

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt ...		27.190.267,97
69—48	Sett av til avskriving av ognum..		500.000,00
69—49	Vegnrin Fútaklett-Oyragjógv: Játtan 1960/61		100.000,00
69—51	Hurvælan av skansanum: Restjáttan 1960/61		7.542,31
69—52	Sett av til at standa ímóti tapum, viðv. trolarasølu (sjá § 39—1—1)		350.003,09
			28.147.813,37

70—1—1	KAPITALKONTO:			
	Saldo 1/4-60		7.508.496,57	
	m/b Másin flutt frá byggigrunninum		300.000,00	
	Flutt frá rakstraravlopi 1959/60 .		95.293,78	
	Lán í Føroya banka yvirdrigið Froðbiar kommunu		4.000,00	
	Lán í Færø Amts sparekasse yvirdrigið Froðbiar kommunu		9.000,00	
	Froðbiar kommuna endurg. rt. & avdr. Sparikassa lán		290,92	
	H. N. Jacobsen inng. viðv Føroya skúlasongbók		456,45	
			7.917.537,72	
	Tap viðv. P/f Hvalarakstur	237,161,50		
	Flutt gomul lestralán til lestragrunnin ...	29.150,00	266.311,50	7.651.226,22
81—1—1	RAKSTRARAVLOP fyri 1959/60:			
	Saldo 1/4-60		272.267,94	
	Flutt til Vinnulánsgrunnin	40.840,19		
	Flutt til gr. til endurnýggjan av skipaflotanum	136.133,97		
	Flutt til kapitalkonto	95.293,78	272.267,94	0,00
85	VINNULÁNSGRUNNURIN: Sambært serroknskap á síðu 54			988.984,28

VINNULÁNSGRUNNURIN:				
Rentuinntökur		27.257,76		
Rentuútreiðslur	40.458,71			
Ymiskar útreiðslur	12.823,72			
Ymiskar inntökur		60.579,89		
Resthövnðsstólur av útlánum			331.284,36	
Eftirstöður av avdr.			88.411,77	
Eftirstöður av rentum			14.407,97	
Rentuleys lán til skúrar í Grönlandi			15.437,31	
Studningslán til bátar			210.223,95	
Ábyrgdir			5.423,20	
Ymisk upptikin lán				754.801,59
Ikki innloystar obligatiónir				300,00
Ikki innloystir rentuseðlar				55,50
Studningslán frá lögtinginum				203.804,00
Ábyrgdir				5.423,20
Taps- & Vinningskonto				655.233,33
	53.282,43	87.837,65	665.188,56	1.619.617,62
Vinningurin at flyta til T. & V. konto	34.555,22			34.555,22
Landskassans innist. í Vinnulánsgr.			988.984,28	
	87.837,65	87.837,65	1.654.172,84	1.654.172,84

Landskassans ábyrgd fyri lánum pr. 11/12—1960.

Ymissar komunur samb. yvirlit	kr. 12.078.845,22
Aðrar ábyrgdir samb. yvirlit	kr. 28.837.602,49
	kr. 40.916.447,71

Kommunulán við løgtingsábyrgd.

Elduvíkar	kommuna	tilsamans	kr.	20.556,00
Famjins	—	—	-	11.875,00
Froðbiar	—	—	-	1.085.590,02
Fuglafjarðar	—	—	-	344.650,00
Funnings	—	—	-	6.375,00
Gjaár	—	—	-	6.375,00
Götu	—	—	-	13.330,00
Haldórsvíkar	—	—	-	2.115,00
Hovs	—	—	-	1.330,00
Húsar	—	—	-	13.333,00
Hvannasund	—	—	-	17.500,00
Hvalbiar	—	—	-	73.668,00
Kollafjarðar	—	—	-	45.601,00
Klakksvíkar	—	—	-	4.950.393,94
Kunoyar	—	—	-	9.100,00
Lorvíkar	—	—	-	124.576,15
Miðvágs	—	—	-	336.825,00
Mykines	—	—	-	6.300,00
Nes	—	—	-	233.750,00
Nólsoyar	—	—	-	2.400,00
Oyndarfjarðar	—	—	-	33.875,00
Porkeris	—	—	-	4.222,97
Sandavágs	—	—	-	213.512,00
Sands	—	—	-	521.868,00
Skopunar	—	—	-	18.733,00
Sumbiar	—	—	-	17.040,00
Sörvágs	—	—	-	79.775,00
Tórshavnar	—	—	-	3.358.636,00
Vágs	—	—	-	360.768,94
Vestmanna	—	—	-	164.771,20
				12.078.845,22

Kommuna	Lángevari	lániár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12 60 kr.
Elduvík	Færö Amts Sparekasse	1949	10.000	5.988,00
	,,	1950	20.000	14.568,00
				20.556,00
Famjins	,,	1950	25.000	11.875,00
Froðbiar	,,	1942	170.000	87.479,10
—	,,	1946	30.000	8.250,00
—	,,	1956	487.651,71	414.503,52
—	Arbejdernes Landsbank.	1952	301.685,40	210.731,40
—	Statsanst. f. Livsforsikring	1952	303.180	212,226,00
—	Kreditfor. af komm. i Danmark	1960	135.000	135.000,00
	Föroya Banki	1955	34.798,29	17.400,00
				1.085.590,02
Fuglafjarðar	Færö Amts Sparekasse	1946	60.000	3.000,00
—	,,	1947	20.000	2.000,00
—	,,	1954	421.951,47	329.000,00
—	,,	1957	15.500	10.650,00
				344.650,00
Funnings	,,	1948	15.000	6.375,00
Gjáar	,,	1948	15.000	6.375,00
Götu	,,	1950	40.000	13.330,00
Haldórsvíkar	,,	1939	12.000	2.415,00
Hovs	,,	1948	8.000	1.330,00
Húsar	Norðoya Sparikassa	1950	40.000	13.333,00
Hvannasund	Færö Amts Sparekasse	1951	50.000	17.500,00
Hvalbiar	,,	1941	20.000	1.233,00
—	,,	1951	75.000	34.935,00
—	Föroya Banki	1951	75.000	20.000,00
—	,,	1953	50.000	17.500,00
				73.668,00

Kommuna	Lángevari	láníár	upprunalig lánistødd kr.	resflán pr. 11/12-60 kr.
Kollafjarðar	Færö Amts Sparekasse	1947	52.000	20.084,00
—	,,	1950	53.750	25.517
				45.601,00
Klakksvíkar	Færö Amts Sparekasse	1935	130.000	28.637,25
—	,,	1947	500.000	364.054,20
—	,,	1950	500.000	108.280,00
—	,,	1956	500.000	466.211,05
—	Privatlán H. A. Djurhuus, Tórshavn	1951	300.000	100.00,00
—	Norðoya Sparikassi	1942	33.000	7.612,61
—	,,	1945	38.000	7.989,42
—	,,	1950	100.000	73.957,07
—	,,	1950	100.000	83.019,48
—	,,	1956	300.000	230.279,54
—	Kreditfor. af komm. i Danm.	1957	411.000	303.780,00
—	,,	1957	589.000	589.000,00
—	,,	1960	685.000	685.000,00
—	,,	1960	315.000	315.000,00
—	Statsanst. for Livsforsikring	1960	400.000	390.000,00
—	Föroya Banki	1949	500.000	258.195,32
—	,,	1960	750.000	189.378,00
—	,,	1960	750.000	750.000,00
				4.950.393,94
Kunoyar	Norðoya Sparikassi	1950	31.000	4.950,00
—	Færö Amts Sparekasse	1951	9.000	4.150,00
				9.100,00
Lorvíkar	,,	1947	35.000	11.375,00
—	,,	1948	35.000	13.125,00
—	Föroya Banki	1959	100.000	100.076,15
				124.576,15
Miðvágs	Færö Amts Sparekasse	1944	25.000	4.375,00
—	Kreditfor af komm. i Danmark	1959	117.000	99.450,00
—	,,	1959	233.000	233.000,00
				336.825,00

Kommuna	Lángevari	lániár	upprunatig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-60 kr.
Mykines	Færö Amts Sparekasse	1951	12.000	6.300,00
Nes	,,	1949	150.000	63.750,00
—	,,	1950	200.000	95.000,00
—	,,	1950	150.000	75.000,00
				233.750,00
Nölsoyar	,,	1949	12.000	2.400,00
Oyndafjarðar	Færö Amts Sparekasse	1950	20.000	9.000,00
—	,,	1950	30.000	14.250,00
—	,,	1949	25.000	10.625,00
				33.875,00
Porkeris	Kreditfor. af komm. i Danmark		11.000	4.222,97
Sandavágs	,,	1959	64.000	57.262,00
—	,,	1959	136.000	136.000,00
—	Færö Amts Sparekasse	1949	45.000	20.250,00
				213.512,00
Sands	,,	1942	25.000	9.568,00
—	,,	1943	15.000	1.500,00
—	,,	1944	12.000	1.800,00
—	,,	1950	20.000	9.000,00
—	Föroya Banki	1960	500.000	500.000,00
				521.868,00
Skopunar	Færö Amts Sparekasse	1941	16.000	5.733,00
—	,,	1948	25.000	13.000,00
				18.733,00
Sunnbiar	,,	1943	20.000	4.000,00
—	,,	1945	40.000	13.040,00
				17.040,00
Sörvágs	,,	1948	330,000	43.237,00
—	,,	1948	150.000	36.538,00
				79.775,00

Kommuna	Lángevari	lániár	upprunalig lánisløgd kr.	restlán pr. 11/12-60 kr.
Tórshavnar	Færø Amts Sparekasse	1950	400.000	317.906,14
—	,,	1952	600.000	505.482,57
—	Nye Danske af 1864	1950	60.000	33.383,13
—	Bikuben	1950	1.000.000	683.333,31
—	Föroya Banki	1951	1.000.000	500.000,00
	För. Vanlukku-trygging	1950	1.000.000	540.859,06
—	Kreditfor. af komm. i Danmark	1958	647.000	647.000,00
—	,,	1958	153.000	130.671,79
				3.358.636,00
Vágs	Suðuroyar Sparikassi	1948	25.000	5.831,00
—	Föroya Banki	1950	69.002,72	16.200,00
—	,,	1952	300.000	0,00
—	Færø Amts Sparekasse	1951	350.000	37.500,00
—	,,	1955	370.000	301.237,94
				360.768,94
Vestmanna	,,	1948	175.000	102.060,00
—	,,	1935	25.000	6.222,20
—	,,	1947	50,000	27.489,00
—	,,	1950	50.000	29.000,00
				164.771,20

Lántakari	Lángevari	lániar	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12 60 kr.
P/f Bergfrost, v/ J. Justinussen, Árnafj.	Føroya Banki	1960	90% av 45.000	30.000,00
A/S J. Dahl, Gørðum, Vági	,,	1960	90 % av 50.000	45.000,00
Elektricitetsfelagið S. E. V., Vestmanna	Færø Amts Sparekasse	1950	2.000.000	1.638.415,08
—	,,	1955	1.000.000	923.843,73
—	,,	1958	500.000	478.844,41
—	obligasjónslán	1953	1.000.000	765.500,00
—	Ríkiskassin	1954	7.000.000	6.265.000,00
—	Kreditfor. af. komm. i Danmark	1956	459.000	344.807,31
—	,,	1956	1.041.000	1.041.000,00
—	,,	1958	436.000	372.375,40
—	,,	1958	1.564.000	1.564.000,00
—	Norðoya Sparikassi	1958	100.000	83.334,00
—	Sparekassen for København og omegn	1959	2.500.000	2.416.666,66
—	Nye Danske af 1864	1950	250.000	150.000,00
—	Statsanst. f. Livsforsikring	1951	500.000	341.666,73
				16.385.453,32
Elektricitetsfelagið, Suðuroy	Færø Amts Sparekasse	1955	340.552,43	253.646,59
—	,,	1956	600.000	515.187,68
—	Suðuroyar Sparikassi	1957	100.000	95.680,39
				864.514,66
P/f Fiskavirkið, Syðrugøtu	Færø Amts Sparekasse	1945	80.000	14.619,00
—	Sjóv. bankin	1960	90% av 50.000	45.000,00
				59.619,00
A/S J. Dahl og Thorvald Hjelm, Vági	Føroya Banki	1957	70.000	19.000,00

Lántakari	Lángevari	lániár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-60 kr.
P/f Frost, Lorvík	Føroya Banki	1960	90% av 60.000	29.862,73
Fuglafjarðar Samvinnufelag	,,	1950	100.000	70.000,00
—	,,	1960	77.500	77.500,00
—	Sjóv.bankin	1960	77.500	80.548,34
—	,,	1960	100.000	73.802,41
				301.850,75
Færøernes Realkredit institut	Færø Amts Sparekasse	1956	400.000	220.000,00
—	Før. Vanlukku-trygging	1956	125.000	68.750,00
—	,,	1956	75.000	45.000,00
—	Før. Brunatrygg.	1956	300.000	165.000,00
—	,,	1958	200.000	150.000,00
—	Før. Sjóvátrygg.	1956	500.000	275.000,00
—	,,	1958	400.000	300.000,00
—	Før. Búagrunnur	1956	550.000	330.000,00
—	,,	1958	219.000	153.300,00
				1.707.050,00
Føroya Lærarafelag	Færø Amts Sparekasse	1958	38.000	38.000,00
Føroya skúla-bókagrunnur	,,	1942	4.500	336,00
—	,,	1952	15.000	9.000,00
				9.336,00
Før. Kirkjumál, v/ Føroya prósti	Føroya Banki	1955	40.000	30.809,37
Ólavur Gregersen, Syðrugøta	Sjóv.bankin	1960	35.000	29 079,18
P/f Havnar Fiskacentral	,,	1960	90% av 30.000	34.321,00
D. P. Højgaard's eftf., Toftir	Føroya Banki	1960	90% av 50.000	45.000,00
G. Johannesen, Lorvík	,,	1959	45.000	45.000,00

Lántakari	Lángevari	lániár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-60 kr.
J. Justinussen, Árnafjörð	Føroya Banki	1960	8.000	8.000,00
Viggo Kjeld, Klakksvík	,,	1960	7.500	7.500,00
P/f J. F. Kjølbro, Klakksvík	,,	1957	800.000	560.000,00
Klakksvíkar Sjúkahús	Kreditfor. af komm. i Danmark	1935	50.000	11.200,00
Klakksvíkar Skipasmiðja	Sjóv.bankin	1959	25.000	20.317,51
L/f Ognarfelgið	,,	1960	1.110.000	1.213.155,51
S. P. Petersens eftf. Fuglafjörð	Föroya Banki	1960	90% av 50.000	30.000,00
P/f Rútafelli	,,	1960	100.000	75.000,00
Vági,	,,	1960	77,500	77.500,00
—	Sjóv.bankin	1960	77.500	80.548,34
—	,,	1960	100.000	77.632,39
				310.680,73
Samvinnufelagið, Sandavág	Föroya Banki	1956	840.000	588.000,00
P/f Skipafelagið Föroyar	,,	1957	750.000	487.500,00
—	Sjóv.bankin	1957	750.000	487.500,00
—	Aalborg værft	1953	3.000.000	522.000,00
				1.497.000,00
P/f Stjörnan, Vestmanna.	Föroya Banki	1956	370.000	203.500,00
—	Sjóv.bankin	1956	370.000	222.000,00
				425.500,00
P/f Suðuroyar norðara Trolarafelag.	,,	1959	100.000	77.525,00
—	,,	1960	77.500	80.548,34
—	Föroya Banki	1960	100.000	75.000,00
—	,,	1960	77.500	77.600,00
				310.673,34

Lántakari	Láugevari	lántár	upprunalig lánistædd kr.	restlán pr. 11/12-60 kr.
Telefonverk Föroya löglings	Færö Amts Sparekasse	1945	200.000	148.774,79
—	,,	1948	225.000	118.125,oo
—	,,	1949	200.000	120.000,oo
—	,,	1951	300.000	202.500,oo
—	,,	1957	200.000	180.000,oo
—	Brævalán	1957	850.000	671.600,oo
—	,,	1958	450.000	390.000,oo
—	Storno	1960	260,940	181.488,21
				2.012,488,oo
G. Thomsen, Götu.	Sjóv. bankin	1960	70.000	35.306,41
S. Thorsteinsson, Klakksvík	Föroya Banki	1959	32.000	32.000,oo
Vinnulánsgrunnur Föroya löglings	Færö Amts Sparekasse	1946	750.000	25.000,oo
—	,,	1947	250.000	81,250,oo
—	Ríkiskassin	1952	795.000	344.801,57
—	För. Vanlukkutrygging	1946	500.000	33.333,35
—	För. Sjóvátrygging	1946	300.000	20.000,oo
—	,,	1951	600.000	60 000,oo
—	För. Búagrunnur	1953	207.872.17	101.750,04
—	,,	1953	135.333,33	88.666,63
				754.801,59
Útróðrarskúrar í Grönlandi v/ 41 monnum	Sjóv.bankin	1959	175.700	126.929,65
v/ 4 mannum	,,	1960	16.000	14.646,03
				141.575,68
Mads Kr. Poulsen, Skopun	Föroya Banki	1949	17.500	3.254,17
Firma Garnavirki, Oyri.	,,	1958	30.000	24.000,oo

Lántakari	Lángevari	lántar	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-60 kr.
H. Fonsdal, Vestmanna	Føroya Banki	1959	800.000	800.000,oo
I/f Borgin, Vági	,,	1957	70.000	19.000,oo
P/f Tórshavnar Skipasmiðja	Sjóvinnubankin	1960	90.000	90.000,oo
Reimar Isaksen, Tórshavn	,,	1960	9.870	10.064,8o
P/f Falk, Tórshavn	,,	1960	90% av 1.200.000	268.188,74

Rættingar til landskassans roknskap fyri fíggjarárið 1960—61.

Síðu:	Tekst:	Er prentað:	Skal vera:
23	§ 24—4—2 Endurgjald ríkiskassans	1.636,80	1.636,88
32	§ 46—1—7 Matrikulstovan	589.167,44	589.167,43
55	Ymissar kommunur samb. yvirlit	12.078.845,22	12.078.845,22
	Aðrar ábyrgdir samb. yvirlit	28.837.602,49	28.846.502,49
		40.916.447,71	40.925.347,71
57	Kollafjarðar kommuna, restlán	25.517	25.517,00
57	Klakksvíkar kommuna, restlán	100.00.00	100.000,00
57	,, ,, , lán frá Norðoya sparikassa	láníár 1942	láníár 1945
62	P.f Suðuroyar norðara Trolarafelag, restlán	77.600.00	77.500,00
62	Samanteljingin niðast á síðuni	310.673,34	310.573,34

Løgtingsmál nr. 1/1961:

UPPSKOT

til

fíggjarløgtingslóg

fyri árið 1962—63.

RAKSTRARYVIRLIT

INNTØKUR

	kr
§ 1. Inntøka av skatti, tolli og gjøldum	26.041.000,00
§ 2. Inntøka av handli og fiskivinnu viðvikjandi	780.000,00
§ 3. Inntøka av gjøldum samferðsluni viðvikjandi	450.000,00
§ 4. Inntøka av spæli	0
§ 5. Inntøka av rentum og vinningsbýti	192.000,00
§ 6. Rekstur av ognum	51.000,00
§ 7. Inntøka av danska tjóðarbanka	40.000,00
§ 14. Ymiskar inntøkur	30.000,00
	27.584.000,00

ÚTREIÐSLUR

§ 15. Løglingið	433.000,00
§ 16. Landsumsitingin	1.852.932,00
§ 17. Heilsumál	2.859.575,00
§ 18. Samferðslumál	4.550.000,00
§ 19. Kenslumál	3.150.120,00
§ 20. Vísind, bókment og list	331.129,00
§ 21. Fiskivinna, sjóferð og líkt	6.503.240,00
§ 22. Jarðabrúk	763.838,00
§ 23. Handil, iðnaður o.t.	313.300,00
§ 24. Almannamál	6.139.000,00
§ 25. Eftirlønir	64.500,00
§ 26. Dóms- og løgreglumál	13.000,00
§ 28. Vinnulánsgrunnurin, sunderingslán	50.800,00
§ 34. Aðrar óvissar útreiðslur	90.500,00
§ 35. Ymsir grunnar	220.000,00

§ 36. Rentnútreiðslur	190.000,00
§ 37. Ognarútreiðslur	10.000,00
Munur:	49.066,00
	27.584.000,00

I. DEILD

INNTØKUR

Í fíggjarárinum 1962/63 verða inntøkur landskassans settar sum í §§ 1–14 til-skilað:

§ 1. INNTØKA AV SKATTI TOLLI OG GJØLDUM:			
1. Beinleiðis skattur:			
1. Vanligur skattur	8.000.000		
2. Fólkapensión	800.000	8.800.000	
2. Tollinntøkur, bensingjald og umsetningsgjald		17.000.000	
3. Lestagjald av skipum		50.000	
4. Skemtinnarskattur		175.000	
5. Gjøld av rúsdrekkakortum		15.000	
6. Sektir		1.000	26.041.000
§ 2. INNTØKA AV HANDLI OG FISKIVINNU VIÐVIKJANDI:			
1. Valutagjald		325.000	
2. Útflutningsgjald av fiski		430.000	
3. Gjøld av loyvisbrøvum		25.000	780.000
§ 3. INNTØKA AV GJØLDUM SAMFERÐSLU VIÐVIKJANDI			
1. Gjøld fyri bílar		400.000	
2. Avgjald av sølu av bílum		50.000	450.000
§ 4. INNTØKA AV SPÆLI:			
1. Totalisatorspæl		0	0
§ 5. INNTØKA AV RENTUM OG VINNINGSBÝTI:			
1. Sektarrentur		100.000	
2. Renta av lokum peningi		10.000	
3. Vinningsbýti		7.000	
4. Renta av øðrum ágóða		75.000	192.000

§ 6. RAKSTUR AV OGNUM:

1. Oljugoymslurnar:

1. Inntøkur	74.000		
2. ÷ útreiðslur	4.000		70.000

2. Tinganes:

1. Inntøkur	42.000		
2. ÷ útreiðslur	42.000		0

3. Hvalastøðirnar:

1. Inntøkur	1.000		
2. ÷ útreiðslur	16.000	÷	15.000

4. Síldaoljufabrikkin:

Inntøkur	1.000			
2. ÷ útreiðslur	5.000	÷	4.000	51.000

§ 7. INNTØKA AV DANSKA TJÓÐARBANKA:

Yvirskotið sbr. lóg: 1. Danski tjóðarbankin 40.000

§ 8—13 verða løkur

§ 14. YMISKAR INNTØKUR 30.000

Samlað inntøka: 27.581.000

II. DEILD

ÚTREIÐSLUR

Í fíggjarárinum 1962/63 verður veittur peningur sum í §§ 16—37 tilskilað.

§ 15. LØGTINGIÐ:

Skjal 1.	**1. Løgtingsmenn:**		
	1. Tingmannalønir	324.000	
	2. Dagpeningur til limir av fastum nevndum	10.000	
	3. Ferðaútreiðslur	2.500	336.500
Skjal 2.	**2. Løgtingshúsið:**		
	1. Hiti, ljós o. a.	8.000	
	2. Viðlikahald	5.000	
	3. Aðrar útreiðslur	3.000	16.000

Skjal 3. 3. Løgtingstíðindi og kunngerðarsavn:			
1. Prenting	12.000		
2. ÷ inntøka av solu	1.500	10.500	
Skjal 4. 4. Revisión		70.000	433.000

§ 16. LANDSUMSITINGIN:

Skjal 5. 1. Løgmaður og landsstýri:			
1. Lønir	90.000		
2. Borðfe	10.000		
3. Leiga av loli, hiti, ljós v. m.	15.000		
4. Innbúgv	6.000		
5. ÷ húsaleiga	3.300	117.700	
Skjal 6. 2. Landsskrivstovan:			
1. Tænastumenn (viðm.)	150.000		
2. Skrivstovufólk	115.000		
3. Honorar	2.400		
4. Húsaútreiðslur	50.000		
5. Skrivstovuloitir	18.000		
6. Porto, telefon, lýsingar	17.500		
7. Aðrar útreiðslur	3.500	356.400	
Skjal 7. 3. Fiskivinnuskrivstova og -ídnaðarstova:			
1. Tænastumenn	45.000		
2. Skrivstovufólk	12.000		
3. Húsaútreiðslur	5.000		
5. Skrivstovuloitir	4.000		
6. Porto, telefon, lýsingar	7.000		
7. Aðrar útreiðslur, berundir ferða- og dagpeningur	3.500		
Royndir	2.500	79.000	
Skjal 8. 4. Umboð uttanlands:			
1. Sendifulltrúar	20.800		
2. Skrivstovufólk	14.000		
4. Húsaútreiðslur	7.000		
5. Skrivstovuloitir	1.900		
6. Porto, telef., lýsingar	20.000		
7. Aðrar útreiðslur	2.100		
8. Ferða- og dagpeningur	5.500		

9. Ótiviðbót	18.500	
10. ÷ Ielgainntoka	763	89.037

Skjal 9. 5. **Líkningarráð og kommunalt eftirlit:**

2. Skrivstovufólk	55.019	
3. Honorar	1.800	
4. Húsaútreiðslur	7.200	
5. Skrivstovulutir	5.500	
6. Porto, telef., lýsingar	2.000	
7. Aðrar útreiðslur	2.500	
8. Ferða- og dagpeningur	1.500	75.519

Skjal 10. 6. **Manntalsstovan:**

2. Skrivstovufólk	21.000	
3. Honorar til kommunalar manntalsskrivarar	12.500	
4. Húsaútreiðslur	1.500	
5. Skrivstovulutir	5.500	
6. Porto, telefon, lýsingar	1.000	
7. Ymist	100	41.600

Skjal 11. 7. **Gjaldstovan:**

1. Tænastumenn	100.000	
2. Skrivstovufólk	218.000	
4. Húsaútreiðslur	35.000	
5. Skrivstovulutir	50.000	
6. Porto, telefon, lýsingar	60.000	
7. Aðrar útreiðslur	20.000	
8. ÷ Jarðarráðið, endurgjald ÷	4.000	
9. ÷ endurgjald ríkiskassans ÷	119.000	360.000

Skjal 12. 8. **Tolleftirlitið:**

1. Lønir	157.000	
2. Honorar	11.200	
4. Húsaútreiðslur	10.000	
5. Skrivstovulutir	1.000	
6. Porto, telefon, lýsingar	4.000	
7. Aðrar útreiðslur	3.500	
8. Ferða- og dagpeningur	7.500	194.200

Skjal 13.	9. Valuta- og prisráðið:		
	2. Skrivstovufólk	34.350	
	3. Sansýning sýslumanna o.a. ...	9.150	
	4. Húsaútreiðslur	5.100	
	5. Skrivstovuútlutir	2.000	
	6. Porto, telefon, lýsingur	2.500	
	7. Aðrar útreiðslur	500	
	8. Dagpeningur	10.000	63.600
Skjal 14.	10. Landsverkfræðingsskrivstovan:		
	1. Landsverkfræðingur o.a.	300.000	
	2. Skrivstovufólk	93.000	
	4. Húsaútreiðslur	34.000	
	5. Skrivstovuútlutir	20.000	
	6. Porto, telefon, lýsingur	8.000	
	7. Aðrar útreiðslur	6.000	
	8. Ferðu- og dagpeningur	25.000	
	9. ÷ leiguinntøka	1.124	÷
	10. ÷ endurgjald frá kommunum vegna havnaprojektering	75.000	409.876
Skjal 15.	11. Ferðu- og dagpeningur	60.000	
Skjal 16.	12. Innheintingarútreiðslur	6.000	1.852.932

§ 17. HEILSUMÁL

Skjal 17.	1. Dronning Alexandrines Hospital	1.550.000	
Skjal 18.	2. Klaksvíkar sjúkahús	420.000	
Skjal 19.	3. Suðuroyar sjúkahús	405.000	
Skjal 20.	4. Brósisjúkahúsið	100.000	
	5. Tuberklastoðin	13.875	
Skjal 21.	6. Læknaútreiðslur	46.200	
Skjal 22.	7. Ljósmoður	125.000	
Skjal 23.	8. Farsóttir	4.500	
Skjal 24.	9. Karantenuútreiðslur	0	
	10. Sjúkabjálp	5.000	
	11. Stuðningur til hvíldarheimið «Naina»	30.000	
	12. Studningur til skúlatannlæknastovu	100.000	2.859.575

§ 18. SAMFERDSLUMÁL

Skjal 25. 1. Vegir og brýr:			
1. Nýggir vegir og brýr	2.000.000	(viðm.)	
2. Breiðkan av brúm	100.000		
3. Til vegagrunnin	400.000	2.500.000	
2. Havnagerð		1.050.000	
3. Lendingar		400.000	
4. **Strandferðslan:**			
1. Rakstrarstudningur	300.000		
2. Byggigrunn strandferðsla landsins (viðm.)	300.000	600.000	4.550.000

§ 19. KENSLUMÁL:

Skjal 26. 1. Fólkaskúlin:			
1. Lønir	1.685.000		
2. Studn. til eftirlønargrunn lærara	15.000	1.700.000	
Skjal 27. 2. Læraraskúlin:			
1. Næmingastudningur og lán (viðm.)	10.000		
2. Viðlikahald av barakk	100	10.100	
Skjal 28. 3. Føroya millum og realskúli:			
1. Rakstrarundirskot	50.000		
2. Næmingastudningur	1.400	51.400	
Skjal 29. 4. Studentaskúlin:			
1. Lønir	432.720		
2. Næmingastudningur	30.000		
3. Søvn	10.000		
4. Gamla hús í Hoydølum (hiti, ljós, reingerðing o.t.)	10.000		
5. Aðrar útreiðslur	3.700		
6. Flutn. av næmingum	12.000		
7. Kostdeild	25.000	523.420	
5. **Føroya Fálkaháskúli:**			
Skjal 30. 1. Rakstrarstudningur	68.150		
2. Byggistudningur (viðm.)	25.000		
Skjal 31. 3. Studningur til næmingar	40.550	133.700	

Skjal 32.	6. Kvøldskúlar		20,000	
	7. **Itróttur:**			
	1. Studningur til fimleikargrunnin	15.000		
Skjal 33.	2. Studningur til ISF	10.000	25,000	
	8. **Ymiskir studningar:**			
	1. Studningur og lán til kerdan lestur (viðm.)	50.000		
	2. Studningur og lán til annan lestur (viðm.)	30.000		
	3. Studningur til uttanbygdanæmingar í real- og preliminerskúlum	15.000		
	4. Studningur til kerlingar	50,000		
	5. Studningur til jarðabrúksnæmingar	3,000		
	6. Studningur til háskúlagongd ..	2.000		
	7. Studningur til skúlabarnaferðir	20,000		
	8. Studningur til skúlabygging (viðm.)	200.000		
	9. Ymiskir studningar	2.500		
	10. Læraraskeið	2.000		
Skjal 34.	11. Næmingastudningur til listamenn	5.000		
	12. Til grunn til bygging av studenta- og kostskúla	300,000		
	13. Føroya skúlasavn	2,000		
	14. Føroya lærugrunnur	5.000	686,500	3.150,120

§ 20. VÍSIND, BÓKMENT OG LIST:

Skjal 35.	1. **Landsbókasavnið:**			
	1. Tænastumenn	21,240		
	2. Aðrar lønir	36,000		
	3. Bókakeyp og innbinding	33.280		
	4. Húsaútreiðslur	15.500		
	5. Skrivstovuútreiðslur	4,000		
	6. Porto, telefon, lýsingar o.t. ..	2.400		
	7. Aðrar útreiðslur	600		
	8. ÷ seklir	500		
	9. ÷ studn. Havnar komm.	8.600	103,920	
Skjal 26.	2. **Skjalasavnið:**			
	1. Lønir	16,000		
	4. Húsaútreiðslur	2,800		

	5. Skrivstovuluti	600	
	6. Porto, telefon o. t.	700	
	7. Aðrar útreiðslur	600	
	8. Ferða- og dagpeningur	300	21.000
Skjal 37.	3. **Fornminnissavnið:**		
	1. Lønir	17.000	
	2. Útgrevslur	15.000	
	3. Staðarnavnasavn (viðm.)	1.500	
	4. Húsaútreiðslur	5.500	
	5. Aðrar útreiðslur	5.500	
	6. Umsiting av fornminnum	20.000	
	7. Umvæling av skansanum	0	
	8. Røkt av skansanum	2.000	
	9. ÷ atgongupeningur	500	66.000
	4. Fuglakunningarstøð		1.600
Skjal 38.	5. **Bókasevn á bygd:**		
	1. Eftirlit	2.800	
	2. Rakstrarstuðningur (viðm.) ..	25.420	28.220
	6. **Ymiskir stuðningar:**		
	1. Føroya Barnablað	1.200	
Skjal 39.	2. Tórshavnar Musikkskúli	1.500	
	3. Mentunargrunnurin (MFL)		
Skjal 40.	1. Til stovnsfæið.. 10.000		
Skjal 41.	2. Til útgáva av bókum og øðrum (viðm.) 14.000	24.000	
Skjal 42.	4. Føroya Listasavn.....	5.000	
	5. Savnan av føroyskum orðatilf.	1.000	
	6. Føroysk-dansk orðabók (viðm.)	20.000	
	7. Útgáva av tinglýsingum	3.000	55.700
	7. Sonderpeningur til skalda-, vísinda- og listamenn (viðm.)		13.000
Skjal 43.	8. **Náttúrugripasavnið:**		
	1. Løn	14.389	
	4. Húsaútreiðslur	4.500	

5. Skrivstovuhald	1.500		
6. Aðrar útreiðslur	300		
7. Arbeiðshjálp, ferðapeningur o.t.	6.000	26.089	
9. Landsstýrið at ráða yvir saman við figgjarnevndini		15.000	331.129

§ 21. FISKIVINNA, SIOFERÐ OG TILIKT:

Skjal 44. 1. **Vrakarastovnurin:**

1. Løn til yvirvrakara og vrakieftirlitsmenn	150.000	
2. Ferðaútreiðslur	19.000	
3. ÷ vrakaragjøld	100.000	69.000

Skjal 45. 2. **Sjómannaskúli Føroya:**

1. Lønir	185.200	
2. Amboð	10.000	
3. Húsaútreiðslur	44.700	
4. Aðrar útreiðslur	12.000	
6. ÷ skúlapeningur	55.000	
7. Klaksvíkar sjómannaskúli	5.000	201.900

Skjal 46. 3. **Nautiskt royndarkamar.**

1. Útreiðslur	4.500	
2. ÷ inntøkur	4.500	0

Skjal 47. 4. Sjómannaheim uttanlanda (viðm.) 42.500

Skjal 48. 5. **Fiskaríbiologisk stórvsstova.**

1. Tannastumenn	22.200	
2. Annað starvsfólk	33.880	
3. Løn til umsjónarráð	1.500	
4. Leiga av forum, amboð, hjálp o.t.	25.000	
5. Húsaútreiðslur	2.600	
7. Aðrar útreiðslur	4.000	
8. Ferðaútreiðslur	4.500	
9. ÷ ríkiskassans endurrindling	46.840	46.840

6. **Vaktar- og bjargingarskip:**

1. Útreiðslur	175.000	

	÷ inntøkur	117.000	358.000
	7. Ymist eftir landsstýrisins avgerð		30.000
Skjal 49.	8. Studningur til lønjavningargrunnin:		
	1. Lønjavning v. m.	1.500.000	
	2. Eykastudningur	500.000	2.000.000
	9. Studningur til endurnýggjan av skipaflotanum, herundir renta og avdráttur av lánum til landskassan		2.800.000
	10. Studningur til bátar		100.000
	11. Studningur til heimaútróður		850.000
	12. Klakksvíkar sjómannaheim (viðm.)		5.000
			6.503.240

§ 22. JARÐABRÚK

1. Tænastumenn o. a.

1. Landbúnaðarráðgevarin:

1. Løn	26.000	
2. Ullavraking	1.800	
3. Ferðaútreiðslur	3.000	30.900

2. Djóralækin:

1. Løn	26.100	
2. Ferðaútreiðslur	1.700	27.800

3. Seyðaráðgevarin, løn og ferðaútreiðslur		6.000
		64.700

Skjal 50.	2. Útskifting og matrikulstova:		
	1. Lønir	239.938	
	2. Útisteðuviðbót	25.000	
	3. Flutningur	10.000	
	4. Skrivstovuhald	45.000	
	5. Bønamenn	20.000	
	6. Tól	15.000	
	7. Arbeiðstilfar	10.000	
	8. Porto og telefon	5.000	
	9. Annað	10.000	
	10. ÷ inntøkur	100.000	279.938

Skjal 51.	3. **Royndarstøðin í Høyvík:**			
	1. Útreiðslur	82.700		
	2. ÷ inntøkur	29.500	53.200	
	4. Fyriskipanir móti munn- og kleyvsótt		5.000	
	5. **Aðrir studningar:**			
Skjal 52.	1. Húsdjórafeling	70.000		
Skjal 53.	2. Nýtyrkan	100.000		
Skjal 54.	3. Træplanting	6.000		
Skjal 55.	4. Studn. til neytahald (viðm.) ..	150.000		
Skjal 56.	5. Súrhoybrunnar	35.000	361.000	763.838

§ 23. HANDIL, ØNSADUR O. T.

	1. **Ravmagnsmál:**			
Skjal 57.	1. Ravmagnsnevndin	3.500		
Skjal 58.	2. Rentustudningur til SEV og el-felagið Suðuroy (viðm.)	85.000		
Skjal 59.	3. Studningur til elverk á bygd (viðm.)	40.000	128.500	
Skjal 60.	2. Fabriks- og ketilsumsjón		10.000	
Skjal 61.	3. **Motorkeaur eftirlitsmaður:**			
	1. Inntøkur	24.000		
	2. ÷ útreiðslur	24.000	0	
Skjal 62.	4. Skipaskrá og -uppmáling		6.100	
Skjal 63.	5. Seniingsmannaskipanin		6.200	
Skjal 64.	6. Kolagrevstur		100.000	
Skjal 65.	7. Foroya Ferðamannafelag		20.000	
Skjal 66.	8. Vuist eftir landsstýrisins avgerð (viðm.) ..		20.000	
Skjal 67.	9. Lærnaðið		12.500	
	10. Lærlingaheim (í grunn) (viðm.)		10.000	313.300

§ 24. ALMANNAMÁL.

Skjal 68.	1. 1. Fólkapensión	4.638.000		
	2. ÷ komunnanna partur	638.000	4.000.000	
	2. 1. Avlamispensión	1.842.000		
	2. ÷ komunnanna partur	314.000	1.528.000	

	3. 1. Onnur almenn forsorg	488.000		
	2. ÷ kommunanna partur	81.000	407.000	
Skjal 69.	4. Styrkveitingar		50.000	
	5. Barnaheim, rakstrarstuðningur		60.000	
Skjal 68.	6. Aldursheim		20.000	
	7. Alv (viðm.)		10.000	
	8. Ymsir stuðningar:			
Skjal 69 a.	1. Fráhaldsfelagini	5.000		
Skjal 70.	2. Felagið «Reyði Krossur» ...	1.000		
Skjal 71.	3. Óarbeiðsfærir fiskimenn ...	30.000		
Skjal 71. a.	4. Barnahjálpargrunnurin ...	3.000		
	5. Sjúkagrunn arbeiðsmanna (viðm.)	25.000	64.000	6,139.000

§ 25. EFTIRLØNIR.

Skjal 72.	1. Eftirlønir		50.000	
Skjal 73.	2. Biðipeningur		8.500	64.500

§ 26.	DOMS- OG LØGREGLUMÁL:			13.000
§ 28.	1. Vinnulánsgrunnurin, stuðningur		0	
Skjal 74.	2. Avdráttur av saneringslánum		50.800	50.800

§§ 29 33 fyribils ónýttar.

§ 34. AÐRAR ÓVISSAR ÚTREIÐSLUR.

	1. Útreiðslur av vali		5.000	
Skjal 75.	2. Landsstýrið at ráða yvir		60.000	
Skjal 76.	**3. Hagtal:**			
	1. Lon	18.000		
	2. Pappír og prentlutir.....	5.000		
	3. Innbúgv	1.500		
	4. Aðrar útreiðslur	1.000	25.500	90.500

§ 35. YMSIR GRUNNAR:

	1. Til felagsbyggigrunn		100.000	
Skjal 72.	2. Til kirkjugrunnin		120.000	220.000

§ 36. RENTUÚTREIÐSLUR:

Skjal 78.	Renta af lánum	190.000

§ 37. ÓGNARÚTREIÐSLUR:

	Aðrar ógnarútreiðslur	10.000
	Mannur:	49.066
		27.584.000

VIÐMERKINGAR:

Til § 16-2-1 Ein av fulltrúunum er samstundis stjóri á Ilkningarráðnum.

Til § 18-1 Her uppi í kr. 100.000,00 til veg Fútaklett-Oyragjógv.

Til § 18-4-2 Peningurin verður at nýta til endurnýggjing av strandfaraskipum landsins.

Til § 19-2-1 Studningurin fer í lestrargrunnin, og landsstýrið ger av, hvussu nógv verður latið í studningi og hvussu nógv í láni.

Til § 19-5-2 Játtaðar verða í byggistudningi kr. 250.000 í 10 ár við 25.000 kr. um árið. Hetta er 4. rata.

Til § 19-8-1 og 2 Studningurin fer í lestrargrunnin, og landsstýrið ger av, hvussu nógv verður latið í studningi og hvussu nógv í láni.

Til § 19-8-8 Játtaðar eru upp í kr. 400.000,00 í studningi til bygging av kommunu skúla í Tórshavn við kr. 40.000,00 árliga í 10 ár. Uppi í samlaða studningstalinum er 10. og seinasta rata av hesum studningi.

Til § 20-3-3 Játtaðar eru kr. 10.000,00 við kr. 1.000,00 í 10 ár til savnan av færøyskum staðarnevnum í samband við Dansk Stednavneudvalg. Hetta er 10. og seinasta rata.

Til § 20-5-2 Landskassans studningur er upp í 80 % av tí peningi, bygdin lestur, tó ikki meira enn kr. 2.00 pr. íbúgva.

Til § 20-6-3-2 Landsstýrið ger av, eftir hvørjum reglum studningur verður latin.

Til § 20-6-6 Hjálp til arbeiði við útgávu av nýggjari, broyttari og oktari útgávu av orðabókini eftir M. A. Jacobsen og Chr. Matras eftir nærri avgerð landsstýrisins.

Til § 20-7 Sømdarpeningur fyri vísind, list og skaldskap:

1. Rasmus Rasmussen	1.200 kr.
2. Dr. med. R. K. Rasmussen	1.200
3. S. J. Mikines	1.200
4. Poul F. Joensen	1.200
5. Olivur á Ryggi	800
6. Hans M. Eidesgaard	800
7. Hans Jacob Jacobsen	800
8. Martin Joensen	800
9. Jóan Chr. Poulsen	800
10. Janus Kamban	800
11. William Heinesen	800
12. Richard Thomsen	800
13. Ingálvur av Reyni	800
14. Sigmund Petersen	800

Til § 21-4 Uppi í studningstalinum er eykastudningur til sjómannaheimið í Føroyingabovnini av 5 ára játtan 50.000 kr. við 10.000 kr. árliga; hetta er 3. rata, og 3. rata á 5.000 kr. til fiskarabeimið í Havns Stóroy av 4 ára játtan uppá 20.000 kr., 10.500 kr. í rekstrarstudningi til arbeiði í

vFøroyingahavnini og Reykjavik og 10.500 kr. í rukstrarstuðningi til arbeiði í Vestmanoyum, Aberdeen og Ravns Stóroy. Heraftrat verða veittar 6.500 kr. í stuðningi at senda sjúkasystur til fiskaraheimið í Ravns Stóroy

Til § 21-12 Veittar verða til keyp av búnyttum 20.000 kr. við 5.000 kr. um árið í 4 ár. Hetta er 2. rata.

Til § 22-5-4 Figgjarnevndin ger av eftir tilmæli frá landsstýrinum, hvussu stuðningur verður at velta.

Til § 23-1-2 Støða er ikki tikin enn dít, hvussu stóran rentustuðning el-felagið Suðuroy fær. Av játtanini 85.000 kr. eru 55.000 kr. ætlaðar nevnda felag.

Til § 23-1-3 Hesin peningur verður at leggja í grunn at nýta til bygging av smærri el-verkum á bygd.

Til § 23-8 Uppi í stuðningstalinum er stuðningur til útgávu av bókini hjá Jørgen-Frantz Jacobsen Fíreuerne, Natur og Folk á enskum mált.

Til § 23-10 Játtaðar eru 40.000 kr. við 10.000 kr. árliga í 4 ár. Hetta er 3. rata.

Til § 24-7 Peningurin 10.000 kr. verður at nýta at gjalda lán aftur úr sosiala grunninum og til húsaleigu við Áir.

Til § 24-8-5 Treyt fyri hesi játtan er, at landsstýrið góðtekur reglurnar fyri grunnin.

FORSLAG
til
FINANSLAGTINGSLOV
for året 1962/63.

DRIFTSOVERSIGT

INDTÆGTER

§ 1	Indtægter af skatter, told og afgifter	26.041.000,00
§ 2	Indtægter vedrørende handel og fiskeri	780.000,00
§ 3	Indtægter af trafikafgifter	450.000,00
§ 4	Indtægter af spil	0
§ 5	Indtægter af renter og udbytte	192.000,00
§ 6	Kapitalindtægter	51.000,00
§ 7	Andel i Den Danske Nationalbanks overskud	40.000,00
§ 14	Diverse indtægter	30.000,00
		27.584.000,00

UDGIFTER

§ 15	Lagtinget	433.000,00
§ 16	Landsadministrationen	1.852.932,00
§ 17	Sundhedsvæsenet	2.859.575,00
§ 18	Kommunikationsvæsenet	4.550.000,00
§ 19	Undervisningsvæsenet	3.150.120,00
§ 20	Videnskab, litteratur og kunst	331.129,00
§ 21	Fiskeri, søfart o. l.	6.503.240,00
§ 22	Landbrug	763.838,00
§ 23	Handel, industri o. l.	313.300,00
§ 24	Socialvæsenet	6.139.000,00
§ 25	Pensionvæsen	64.500,00
§ 26	Doms- og politivæsen	13.000,00
§ 28	Erhvervslånefonden, saneringslån	50.800,00

§ 34 Andre uvisse udgifter	90.500,00
§ 35 Diverse fonds	220.000,00
§ 36 Rentendgifter	190.000,00
§ 37 Udgifter af ejendomme	10.000,00
Balance:	49.066,00
	27.584.000,00

I. AFSNIT

INDTÆGTER

I finansåret 1962/63 beregnes landskassens indtægter som i §§ 1-14 anslået:

§ 1. INDTÆGTER AF SKATTER, TOLD OG AFGIFTER:

1. Direkte skatter:		
1. Alm. skat	8.000.000	
2. Folkepension	800.000	8.800.000
2. Told-, bensin- og omsætningsafgift		17.000.000
3. Klareringsafgifter af skibe		50.000
4. Forlystelsesafgift		175.000
5. Afgift af spiritusrationeringskort		15.000
6. Bøder		1.000
		26.041.000

§ 2. INDTÆGTER VEDRØRENDE HANDEL OG FISKERI:

1. Valutagebyrer	325.000	
2. Udførselsafgifter af fisk	430.000	
3. Afgifter for bevillinger	25.000	780.000

§ 3. INDTÆGTER VEDRØRENDE TRAFIKVÆSENET:

1. Motorafgifter	100.000	
2. Afgifter v/ salg af motorkøretøjer	50.000	150.000

§ 4. INDTÆGTER VED SPIL:

1. Totalisatorspil		0

§ 5. INDTÆGTER AF RENTER OG UDBYTTE:

1. Strafrenter	100.000	

2. Renter af disponibel kapital		10.000	
3. Aktieudbytte		7.000	
4. Renter af andre tilgodehavender		75.000	192.000

§ 6. DRIFT AF EJENDOMME:

1. Olietankene:			
1. Indtægter	74.000		
2. ÷ udgifter	4.000	70.000	
2. Tinganæs:			
1. Indtægter	42.000		
2. ÷ udgifter	42.000	0	
3. Hvalstationerne:			
1. Indtægter	1.000		
2. ÷ udgifter	16.000	÷ 15.000	
4. Sildeoliefabrikken:			
1. Indtægter	1.000		
2. ÷ udgifter	5.000	÷ 4.000	51.000

§ 7. ANDEL I DEN DANSKE NATIONALBANKS OVERSKUD

i henhold til lov:

1. Den Danske Nationalbank	40.000

§ 8-13 holdes disponible.

§ 14. DIVERSE INDTÆGTER	30.000
Samlet Indtægt	27.584.000

II. AFSNIT

UDGIFTER

I finansåret 1962/63 bevilges de i §§ 15-37 anførte beløb:

§ 15. LAGTINGET:

Bilag 1.	**1. Lagtingsmænd:**	
	1. Diæter	324.000

	2. Dagpenge til medlemmer af stående udvalg	10.000		
	3. Rejseudgifter	2.500	336.500	
Bilag 2.	2. Lagtingshuset:			
	1. Varme lys o. l.	8.000		
	2. Vedligeholdelse	5.000		
	3. Andre udgifter	3.000	16.000	
Bilag 3.	3 Lagtingstidende og kundgørelsessamling:			
	1. Trykning	12.000		
	2. ÷ indtægter ved salg	1.500	10.500	
Bilag 4.	4. Revision		70.000	433.000
§ 16. LANDSADMINISTRATIONEN:				
Bilag 5.	1. Lagmand og landsstyre:			
	1. Lønninger	90.000		
	2. Repræsentation	10.000		
	3. Leje af lokaler, varme lys m.v.	15.000		
	4. Inventar	6.000		
	5. ÷ husleje	3.300	117.700	
Bilag 6.	2. Landskontoret:			
	1. Tjenestemænd (anm.)	150.000		
	2. Kontorpersonale	115.000		
	3. Honorarer	2.400		
	4. Udgifter v/ lokaler	50.000		
	5. Kontorartikler m.v.	18.000		
	6. Porto, telefon, annoncer	17.500		
	7. Andre udgifter	3.500	356.400	
Bilag 7.	3. Fiskeriforhvervskontor og -laboratorium.			
	1. Tjenestemænd	45.000		
	2. Kontorpersonale	12.000		
	4. Udgifter v/ lokaler	5.000		
	5. Kontorartikler m.v.	4.000		
	6. Porto, telefon, annoncer	7.000		
	7. Andre udgifter, herunder rejse- og dagpenge	3.500		
	8. Forsøg	2.500	79.000	

Bilag 8.	**4. Repræsentation udenlands:**		
	1. Udsending	20.800	
	2. Kontorpersonale	14.000	
	4. Udgifter v/ lokale	7.000	
	5. Kontorartikler m.v.	1.900	
	6. Porto, telefon, annoncer	20.000	
	7. Andre udgifter	2.100	
	8. Rejse- og dagpenge	5.500	
	9. Udstationeringstillæg	18.500	
	10. ÷ lejeindtægter	763	89.037
Bilag 9.	**5. Ligningsråd og kommunalt tilsyn:**		
	2. Kontorpersonale	55.019	
	3. Honorarer	1.800	
	4. Udgifter v/ lokaler	7.200	
	5. Kontorudgifter	5.500	
	6. Porto, telefon, annoncer	2.000	
	7. Andre udgifter	2.500	
	8. Rejse- og dagpenge	1.500	75.519
Bilag 10.	**6. Folkeregister:**		
	2. Kontorpersonale	21.000	
	3. Honorar til kommunale mandtalsskrivere	12.500	
	4. Udgifter v/ lokale	1.500	
	5. Kontorartikler m.v.	5.500	
	6. Porto, telefon, annoncer	1.000	
	7. Diverse	100	41.600
Bilag 11.	**7. Oppebørselskontoret:**		
	1. Tjenestemænd	100.000	
	2. Kontorpersonale	218.000	
	4. Udgifter v/ lokale	35.000	
	5. Kontorartikler m.v.	50.000	
	6. Porto, telefon, annoncer	60.000	
	7. Andre udgifter	20.000	
	8. ÷ refusion fra landbrugsrådet	4.000	
	9. ÷ Statskassens tilskud	119.000	360.000
Bilag 12.	**8. Toldvæsen:**		
	1. Lønninger	157.000	
	3. Honorarer	11.200	
	4. Udgifter v/ lokaler	10.000	

	5. Kontorartikler m. v.	1.000	
	6. Porto, telefon, annoncer	4.000	
	7. Andre udgifter	3.500	
	8. Rejse- og dagpenge	7.500	194.200
Bilag 13.	9. **Valuta- og prisråd:**		
	2. Kontorpersonale	34.350	
	3. Vederlag til sysselmand o. a.	9.150	
	4. Udgifter til lokale	5.100	
	5. Kontorartikler m. v.	2.000	
	6. Porto, telefon, annoncer	2.500	
	7. Andre udgifter	500	
	8. Dagpenge	10.000	63.600
Bilag 14.	10. **Landsingeniørkontor:**		
	1. Landsingeniør o. a.	300.000	
	2. Kontorpersonale	93.000	
	4. Udgifter v/ lokaler	34.000	
	5. Kontorartikler m. v.	20.000	
	6. Porto, telefon, annoncer	8.000	
	7. Andre udgifter	6.000	
	8. Rejse- og dagpenge	25.000	
	9. + lejeindtægter	1.124	
	10. + Refusion fra kommunerne for havneprojektering	75.000	409.876
Bilag 15.	11. Rejse- og dagpenge		60.000
Bilag 16.	12. Udgifter ved incasso		6.000	1.852.932

§ 17. SUNDHEDSVÆSEN:

Bilag 17.	1. Dronning Alexandrines Hospital	1.550.000	
Bilag 18.	2. Klaksvig sygehus	420.000	
Bilag 19.	3. Sudero sygehus	465.000	
Bilag 20.	4. Tuberkulosesygehuset	100.000	
	5. Tuberkulosestationen	13.875	
Bilag 21.	6. Udgifter til læger	40.200	
Bilag 22.	7. Jordemødre	125.000	
Bilag 23.	8. Epidemiske sygdomme	4.500	
Bilag 24.	9. Karantæneudgifter	0	
	10. Sygehjælp	5.000	
	11. Tilskud til hvilehjemmet «Naima»	30.000	
	12. Tilskud til skolefamiliage	100.000	2.859.575

§ 18. KOMMUNIKATIONSVÆSEN:

Bilag 25.	1. **Veje og broer:**			
	1. Nye veje og broer (anm.)	2.000.000		
	2. Udvidelse af broer	100.000		
	3. Til vejfonden	400.000	2.500.000	
	2. Havnebygning		1.050.000	
	3. Landingspladser		400.000	
	4. **Kystfarten:**			
	1. Driftstilskud	300.000		
	2. Byggefond (anm.)	300.000	600.000	4.550.000

§ 19. UNDERVISNINGSVÆSEN:

Bilag 26.	1. **Folkeskolen:**			
	1. Lønninger	1.685.000		
	2. Tilskud til lærernes pensionsfond	15.000	1.700.000	
Bilag 27.	2. **Seminariet:**			
	1. Tilskud og lån til elever (anm.)	10.000		
	2. Vedligeholdelse af barak	100	10.100	
Bilag 28.	3. **Færøernes mellem- og realskole:**			
	1. Driftsunderskud	50.000		
	2. Tilskud til elever	1.400	51.400	
Bilag 29.	4. **Studenterskolen:**			
	1. Lønninger	432.720		
	2. Tilskud til elever	30.000		
	3. Samlingerne	10.000		
	4. «Gamle hus» i Høydal (varme, lys, rengøring o. l.)	10.000		
	5. Andre udgifter	3.700		
	6. Befordring af elever	12.000		
	7. Kostafdeling	25.000	523.420	
	5. **Færøernes Folkehøjskole:**			
Bilag 30.	1. Driftstilskud	68.150		
	2. Byggetilskud (anm.)	25.000		
Bilag 31.	3. Tilskud til elever	40.550	133.700	
Bilag 32.	6. Aftenskoler			20.000

	7. **Idræt:**			
	1. Tilskud til idrætsfonden	15.000		
Bilag 33.	2. Tilskud til I.S.F.	10.000		25.000
	8. **Diverse tilskud:**			
	1. Tilskud og lån til studerende (anm.)	50.000		
	2. Tilskud og lån til anden kesning (anm.)	30.000		
	3. Tilskud til udenbys elever i real- og preliminærskoler	15.000		
	4. Tilskud til herlinge	50.000		
	5. Tilskud til landbrugselever..	3.000		
	6. Tilskud til højskoleelever	2.000		
	7. Tilskud til skolebørns rejser	20.000		
	8. Tilskud til skolebyggefond (anm.)	200.000		
	9. Diverse tilskud	2.500		
	10. Lærerkursus	2.000		
Bilag 34.	11. Tilskud til unge kunstneres uddannelse	5.000		
	12. Til fond til bygning af studenter- og kostskole	300.000		
	13. Færøernes skolesamling	2.000		
	14. Færøernes kørefond	5.000	686.500	3.150.120

§ 20. VIDENSKAB, LITTERATUR OG KUNST:

Bilag 35.	1. **Landsbiblioteket:**			
	1. Tjenestemænd	21.240		
	2. Andre lønninger	36.000		
	3. Køb af bøger og indbinding..	33.280		
	4. Udgifter v/ lokale	15.500		
	5. Kontorartikler m. v.	4.000		
	6. Porto, telef., annoncer	2.400		
	7. Andre udgifter	600		
	8. ÷ bøder	500		
	9. ÷ tilskud fra Tórshavn kommune	8.600	103.920	
Bilag 36.	1. **Arkivet:**			
	1. Lønninger	16.000		
	4. Udgifter v/ lokale	2.800		

	5. Kontorartikler m. v.	600	
	6. Porto, Jelefon m. v.	700	
	7. Andre udgifter	600	
	8. Rejse- og dagpenge	300	21.000
Bilag 37.	3. Musæum:		
	1. Lønninger	17.000	
	2. Udgravninger	15.000	
	3. Indsamling av sledhavne (anm.)	1.500	
	4. Udgifter v/ lokale	5.500	
	5. Andre udgifter	5.500	
	6. Vedligehold af fortidsminder	20.000	
	7. Reparation af Skansen	0	
	8. Vedligehold af Skansen	2.000	
	9. : entré	500	66.000
	4. Fuglakanningarstoð		1.600
Bilag 38.	5. Biblioteker på bygd:		
	1. Tilsyn	2.800	
	2. Driftstilskud (anm.)	25.420	28.220
	6. Diverse tilskud:		
	1. Færøernes Børneblad	1.200	
Bilag 39.	2. Tórshavn Musikskole	1.500	
	3. Mentunnargrunnurin (M.F.L.)		
Bilag 40.	1. Til grundkapitalen 10.000		
Bilag 41.	2. Udgivelse af bøger m. v. (anm.) 14.000	24.000	
Bilag 42.	4. Færøernes kunstsamling	5.000	
	5. Indsamling af færøske ord..	1.000	
	6. Færøsk-dansk ordbog (anm.)	20.000	
	7. Udgivelse af tingbøger	3.000	55.700
	7. Hædersgaver til digtere, videnskabsmænd og kunstnere (anm.)		13.000
Bilag 43.	8. Naturhistorisk samling:		
	1. Lønninger	14.389	
	4. Udgifter til lokale	4.500	
	5. Kontorartikler m. v.	1.500	

	6. Andre udgifter	300	
	7. Assistance, rejseudgifter o. l.	6.000	26.689
	9. Landsstyret at disponere over i samråd med finansudvalget		15.000	331.129

§ 21. FISKERI, SØFART O. L.:

Bilag 44.	1. **Vragerinstitutionen:**		
	1. Løn til overvrager og vragerkontrollører	150.000	
	2. Rejseudgifter	19.000	
	3. + vragerafgifter	100.000	69.000
Bilag 45.	2. **Færøernes sømandsskole:**		
	1. Lønninger	185.200	
	2. Redskaber	10.000	
	3. Udgifter til lokale	44.700	
	4. Andre udgifter	12.000	
	6. + skolepenge	55.000	
	7. Klaksvig sømandsskole	5.000	201.900
Bilag 46.	3. **Nautisk prøvekammer:**		
	1. Udgifter	4.500	
	2. + indtægter	4.500	0
Bilag 47.	3. Sømandshjem i udlandet (anm.)		42.500
Bilag 48.	8. **Fiskeribiologisk laboratorium:**		
	1. Tjenestemænd	22.200	
	2. Andet personale	33.880	
	3. Løn til tilsynsråd	1.500	
	4. Leje af fartøjer, redskaber, assistance m. v.	25.000	
	5. Udgifter v/ lokale	2.600	
	7. Andre udgifter	4.000	
	8. Rejseudgifter	4.500	
	9. + statskassens tilskud	46.840	46.840
	6. **Vagt- og bjergningsskib:**		
	1. Udgifter	475.000	
	2. + indtægter	117.000	358.000

	7. Diverse efter landsstyrets afgørelse		30.000	
Bilag 49.	8. **Tilskud til løureguleringsfonden:**			
	1. Lønregulering m. v.	1.500.000		
	2. Ekstra tilskud	500.000	2.000.000	
	9. Tilskud til fornyelse af fiskerflåden, herunder renter og afdrag af lån til landskassen		2.800.000	
	10. Tilskudslån til både		100.000	
	11. Tilskud til hjemmefiskeri		850.000	
	12. Klaksvig sømandshjem (anm.)		5.000	6.503.240

§ 22. LANDBRUG:

	I. **Tjenestemænd o. a.:**			
	1. Landbrugskonsulenten:			
	1. Løn	26.100		
	2. Vragning af uldvarer	1.800		
	3. Rejseudgifter	3.000	30.900	
	2. Dyrlægen:			
	1. Løn	26.100		
	2. Rejseudg.	1.700	27.800	
	3. Fårrøvlskonsulenten løn og rejseudgifter		6.000	64.700
Bilag 50.	2. **Udskiftning og matrikulkontor:**			
	1. Lønninger		239.938	
	2. Udstutioneringstill.		25.000	
	3. Rejseudgifter		10.000	
	4. Kontorudgifter		45.000	
	5. Assistenter		20.000	
	6. Redskaber		15.000	
	7. Arbejdsmaterialer		10.000	
	8. Porto og telefon		5.000	

	9. Andre udgifter	10.000		
	10. ÷ indlægter	100.000	279.938	
Bilag 51.	3. **Forsøgsstationen i Høyvig:**			
	1. Udgifter	82.700		
	2. ÷ indlægter	29.500	53.200	
	4. Foranstaltninger mod mund- og klovsyge		5.000	
	5. **Andre tilskud:**			
Bilag 52.	1. Husdyropdrætning	70.000		
Bilag 53.	2. Nyopdyrkning	100.000		
Bilag 54.	3. Planting af træer	6.000		
Bilag 55.	4. Tilskud til mælkeproduktion (anm.)	150.000		
Bilag 56.	5. Grassiloer	35.000	361.000	763.838

§ 23. HANDEL, INDUSTRI O. L.:

	1. **Elektricitetsvæsenet:**			
Bilag 57.	1. Elektricitetsudvalget	3.500		
Bilag 28.	2. Rentetilskud til SEV og El-Felagið Suðuroy (anm.)	85.000		
Bilag 59.	3. Tilskud til el-værker på bygderne (anm.)	40.000	128.500	
Bilag 60.	2. Fabrik- og kedeltilsyn		10.000	
Bilag 61.	3. Motorsagkyndig tilsynsmand		0	
Bilag 62.	4. Skibsregistrering og -opmåling		6.100	
Bilag 63.	5. Udgifter til forligsmanden		6.200	
Bilag 64.	6. Kulbrydning		100.000	
Bilag 65.	7. Færøernes Turistforening		20.000	
Bilag 66.	8. Diverse efter landsstyrets afgørelse (anm.)..		20.000	
Bilag 67.	9. Lærerådet		12.500	
	10. Til fond til lærlingehjem (anm.)		10.000	313.300

§ 24. SOCIALVÆSEN:

Bilag 68.	1. 1. **Folkepension**	4.638.000		
	2. ÷ kommunernes andel	638.000	4.000.000	

	2. 1. **Invaliderente**	1,842.000		
	2. ÷ kommunernes andel	314.000	1.528.000	
	3. 1. **Anden offentlig forsorg**	488.000		
	2. ÷ kommunernes andel	81.000	407.000	
Bilag 69.	1. Socialhjælp		50.000	
	5. 1. Børnehjem (driftstilskud)		60.000	
Bilag 68.	6. Alderdomshjem		20.000	
	7. ALV (anm.)		10.000	
	8. **Diverse tilskud:**			
Bilag 69.	1. Afholdsforeningerne	5.000		
Bilag 70.	2. Foreningen «Røde Kors»	1.000		
Bilag 71.	3. Uarbejdsdygtige fiskere	30.000		
Bilag 71 a.	4. «Barnahjálpargrunnurin» ..	3.000		
	5. Arbejdernes sygefond (anm.)	25.000	64.000	6.139.000

§ 25. PENSION:

Bilag 72.	1. Pensioner	56.000	
Bilag 73.	2. Ventepenge	8.500	64.500

§ 26. DOMS- OG POLITIVÆSEN: 13.000

§ 28.	1. Erhvervslånefonden, tilskud	0	
Bilag 74.	2. Afdrag på saneringslån	50.800	50.800

§ 29—33 foreløbig ubenyttede.

§ 34. ANDRE UVISSE UDGIFTER:

	1. Udgifter vedrørende valg		5.000	
Bilag 75.	2. Landsstyret at råde over		60.000	
Bilag 76.	3. **Statistik:**			
	1. Lønninger	18.000		
	2. Papir og tryksager	5.000		
	3. Inventar	1.500		
	4. Andre udgifter	1.000	25.500	90.500

§ 35. DIVERSE FONDS:

	1. Til en fælles byggefond	100.000	
Bilag 77.	2. Til kirkefonden	120.000	220.000

§ 36. RENTEUDGIFTER:

Bilag 78.	1. Renter af lån	190.000

§ 37. EJENDOMSOMKOSTNINGER:

Andre ejendomsudgifter	10.000
Balance:	49.066
	27.584.000

ANMÆRKNINGER:

Til § 16-2-1 Én af fuldmægtigene er samtidig kontorchef i ligningsrådet.

Til § 18-1 Heri er medregnet 100.000 kr. til vej Fútaklett-Oyragjógv.

Til § 18-4-2 Beløbet vil være at benytte til fornyelse af landets kystfartøjer.

Til § 19-2-1 Tilskudet henlægges i lestragrunnin, og landsstyret træffer afgørelse om, hvor meget der skal ydes i tilskud og hvor meget i lån.

Til § 19-5-2 Der er bevilget 250.000 kr. i byggetilskud over 10 år med 25.000 kr. årlig. Dette er 4. rate.

Til § 19-8-1 og 2 Tilskudet henlægges i lestrargrunnin, og landsstyret afgør, hvor meget der ydes i tilskud og hvor meget i lån.

Til § 19-8-8 Der er bevilget indtil 400.000 kr. som tilskud til bygning af kommuneskole i Tórshavn med 40.000 kr. årlig i 10 år. I det samlede tilskudsbeløb er medregnet 10. og sidste rate af dette tilskud.

Til § 20-3-3 Der er bevilget 10.000 kr. med 1.000 kr. årlig over 10 år til indsamling af færøske stednavne i samarbejde med Dansk Stednavneudvalg. Dette er 10. og sidste rate.

Til § 20-5-2 Landsstyret afgør, efter hvilke regler tilskud ydes.

Til § 20-6-6 Tilskud til arbejdet ved udgave af ny, ændret og forøget udgave af M. A. Jacobsens og Chr. Matras's ordbog efter landsstyrets nærmere afgørelse.

Til § 20-7 Hædersgaver vedrørende videnskab, kunst og litteratur:

1. Rasmus Rasmussen	1.200 kr.
2. Dr. med. R. K. Rasmussen	1.200 -
3. S. J. Mikines	1.200 --
4. Poul F. Joensen	1.200 --
5. Olivar á Ryggi	800 --
6. Hans M. Eidesgaard	800 -
7. Hans Jacob Jacobsen	800 -
8. Martin Joensen	800 --
9. Jóan Chr. Poulsen	800
10. Janus Kamban	800
11. William Heinesen	800
12. Richard Thomsen	800
13. Ingálvur av Reyni	800 -
14. Sigmund Petersen	800

Til § 21-4 I tilskuddet er indbefattet ekstratilskud til sømandshjemmet i Færingehavnen af 5-årig bevilling 50.000 kr. årlig med 10.000 kr. årlig dette er 3. rate - og 3. rate à 5.000 kr. til fiskerhjemmet i Ravn Storo af 4-årig bevilling på 20.000 kr., 10.500 kr. i driftstilskud til arbejdet i Færingehavnen og Reykjavik og 10.500 kr. i driftstilskud til arbejdet

i Vestmanøerne, Aberdeen og Ravns Store. Til sygeplejersken ved fiskerhjemmet i Ravns Store er der desuden bevilget 6.500 kr.

Til § 21-12 Til køb af inventar er der bevilget 20.000 kr. med 5.000 kr. årlig over 4 år. Dette er 2. rate.

Til § 22-5-4 Finansudvalget afgør efter indstilling fra landsstyret, hvorledes tilskudet ydes.

Til § 23-1-2 Der er endnu ikke taget stilling til, hvor stort rentetilskud, der skal ydes el-felagið Suðuroy. Af bevillingen på 85.000 kr. er 55.000 kr. beregnet til nævnte selskab.

Til § 23-1-3 Dette beløb henlægges i en fond til benyttelse til bygning af mindre el-værker på bygderne.

Til § 23-8 I det bevilgede beløb er iberegnet tilskud til en engelsk udgave af Jørgen-Frantz Jacobsens: Færøerne - Natur og Folk.

Til § 23-10 Der er bevilget 40.000 kr. med 10.000 kr. årlig over 4 år. Dette er 3. rate.

Til § 24-7 Tilskudet 10.000 kr. skal benyttes til tilbagebetaling af lån fra sociale fond og til husleje við Áir.

Til § 24-8-5 Betingelsen for denne bevilling er, at landsstyret godkender fondens regler.

FØROYA LANDSSTYRI,
Tórshavn, hin 1. august 1961.

K. Djurhuus,
varalogmaður.

/ **J. Djurhuus.**

Fylgiskjöl

til

Fíggjarløgtingslóg 1962/63

1) ad § 15-1: **Løgtingið.**

1. **Tingmannalønir.**

Eftir løgtingslóg nr. 29, 17. mai 1961, um samsýning løgtingsmanna verður lønin 8.000 kr. árliga fyri løgtingsmenn búsitandi í Tórshavn og 12.000 kr. utan fyri Tórshavn.

Hetta gevur 11 × 8.000 kr.	88.000,
19 × 12.000 kr.	228.000, -
	316.000, -

Herafrat má roknast við møguligari dýrtíðarviðbót.

	Rokniskapur 1960/61	Játtan 1961/62
2. **Dagpeningur til limir av føstum nevndum.**	15.656,26	11.000,
3. **Ferðaútreiðslur.**	1.458,06	2.500, -

	Rokniskapur 1960/61	Játtan 1961/62
2) ad § 15-3: **Løgtingshúsið.**		
1. Hiti, ljós reingering	8.330,37	8.000, -
2. Viðlikahald	4.081,14	8.000,
3. Aðrar útreiðslur	1.945,45	15.000, -

Viðmerkingar:

§ 15-2-1 **Hiti, ljós, reingerð o.a.**

Hiti	2.666,67
Ljós	847,90
Reingering	4.646,48
Annað	169,32
	8.330,37

§ 15-2-2 Viðlíkahald.

Leivur Hansen, løn	1.200,00	
+ frítíðarpen.	232,00	1.432,00
Umsiting av vøllinum		1.785,05
Máling og umsiting av húsum		1.426,09
Annað		38,00
		4.681,14

§ 15-2-3 Aðrar útveiðslur.

Telefon	643,87
Trygging	450,00
Húsaskattur 225,00 renovatión 60,00	285,00
Tubbakk	344,85
Koyring	37,00
Annað	77,48
1 grassláimaskina 79,50,	79,50
1 grassaks	27,75
	1.945,45

	Roknskapur 1960/61	Játtan 1961/62
3) **ad § 15-3: Løgtingstíðindi og kunngerðarsavn.**		
1. Prenting v. m.	10.249,78	15.000, -
2. Inntøkur av sølu	1.600,50	2.500,

Viðmerkingar:

§ 15-3-1: Prenting v.m.

Løgtingstíðindi	5.880,78
Kunngerðarsavn	2.245,00
Landskassaroknskapur	2.124,00
	10.249,78

§ 15-3-2: Inntøka av sølu

Løgtingstíðindi	269,30
Kunngerðarsavn	1.331,20
	1.600,50

4) **ad § 15-4: Revisión.**

smbr. skriv frá grannskoðaradeildini 4/7-1961.

Tað verður við hesum sagt frá, at útreiðslurnar hjá grannskoðaradeildini í 1960/61, líkaleiðis tær ætlaðu útreiðslur fyri fíggjarárini 1961/62 og 1962/63, kunnu gerast upp soleiðis, sum fyriuttan eisini umfatar tær inntøkur, sum skrivstovan hevur havt ella møguliga kemur at fáa uttan um sjálva landskassarevisiónina:

	1960/61	1961/62	1962/63
1. Skrivstovuleiðarin	16.316,41	23.000,00	22.200,00
2. Skrivstovufólk	66.978,15	51.172,32	71.865,97
3. Húsaleiga, hiti, ljós, reing. v.m.	8.194,33	9.500,00	10.000,00
4. Skrivstovuhald	1.542,79	1.400,00	1.400,00
5. Porto, telefon, lýsingur	2.151,57	1.200,00	2.000,00
6. Aðrar útreiðslur	1.232,25	2.000,00	1.000,00
7. Ferða- og dagpeningur	2.564,06	3.000,00	2.000,00
	98.979,56	91.272,32	110.465,97
8. Ætlaðar inntøkur uttan um landskassan	36.928,00	30.000,00	40.000,00
Landskassans partur í revisiónsútreiðslum	62.051,56	51.272,32	70.465,97

Frágreiðing til frammanfyristandandi:

Løningar

Landsgrannskoðarin: Sjálvt um ongin landsgrannskoðari er settur enn, so hava vit tó roknað við løn til hansara í fíggjaretlaniot.

Ólavur Olsen, assistentur: Grundløn 2.670,00. Onga aldursviðbót.

Maja Gaard Hansen, skrivstovuassistentur: Grundløn 2.310,00. 2 aldursviðbøtur á kr. 240,00.

Johild Hansen, kontoristur: Grundløn 1.680,00. 3 aldursviðbøtur á kr. 120,00 til 30/6-1962. 1 aldursviðbót á kr. 180,00 frá 1/7-1962.

Oddvør Petersen, kontoristur: Grundløn 1.680,00. 1 aldursviðbót á kr. 120,00 frá 1/5-1962.

Jacob Sune Jacobsen, hjálparmaður: Grundløn 2.310,00. 1 aldursviðbót á kr. 240,00.

Frank Jønsson, næmingur: Grundløn 80 % av 1.680,00.

Fyrivarni verður tikið í møguligum broytingum av lønunum.

Meirútreiðslan á lønarkontoini kemst av, at vit hava ein mann meira, enn árini frammanundan.

Húsaleiga, hitt, ljós, reingerð vm.

Meirabýreiðslan á hesi konto kemst av, at vit moguliga noyðast at gjalda meira fyri reingerð, tá hølini her eru fleiri og størri, enn tey váru á Bryggjubakka.

Inntøkur.

Tær í uppskotinum nevndu kr. 40.000,00 eru ætlaðar endurgjaldingar frá virkjum og skrivstovum undir løgtinginum, sum grannskoðaradeildin av lí almenna er álagt at gera, men sum er uttan fyri landsgrannskoðanina.

	Rokn.skapur 1960/61	Játtan 1961/62
5) ad §16-1: Løgmaður og landsstýri.		
1. Lønir	68.300,00	90.000,00
2. Borðfæ	10.000,08	10.000,00
3. Leiga av høli, hita, ljós v.m.	5.246,86	15.000,00
4. Innbúgv	11.730,80	6.000,00

Viðmerkingar:

ad 1 Lønir.

Sbhr. løgtingslóg nr. 30, 18. mai 1961, verður Jon løgmansins	28.300,00
og landsstýrismanna 2 × 24.000,00	48.000,00
	76.200,00
vistarhald 3 × 4.000,00	12.000,00
	88.300,00

rundað upp til 90.000 kr. fyri moguliga dýrtíðarviðbót.

	Rokn.skapur 1960/61	Játtan 1961/62
ad 3 Leiga, hitt, ljós v.m.		
Leiga	2.000,00	
Ljós	820,32	
Reingering	1.271,29	
Annað	399,25	
	4.490,86	

ad 4 Innbúgv.

Polstring av eldri moblum, sum hava verið í skrivstovum landsstýrisins	2.937,00
Ymist innbúgv, persiennur v.m.	8.787,44
	11.724,44

6) **ad § 16-2: Landsskrivstovan.**

§ 16-2-1: Skrivstovustjórl og fulltrúar.

Eftir nýggju tenastumannalógini verður lonin fyri 1961/62 henda:

Skrivstovustjóri	33.600,00
Fulltrúi, 1. stig	27.000,00
Fulltrúi, 1. stig	23.600,00
Fulltrúi, 2. stig v/ embætisprógvi	22.820,00
Fulltrúi, 2. stig u/ embætisprógvi	18.720,00
aspirantur v/ embætisprógvi	18.600,00
	144.340,00
Staðarviðbót 6 × 300,00	1.800,00
	146.140,00
1 portión dýrtíðarviðbót pr. 1/10-61	1.896,00
	148.036,00

rundað upp til 150.000 kr. fyri møguliga dýrtíðarviðbót.

§ 16-2-2: Skrivstovufólk.

1 yvirassistentur	17.243,76
1 assistentur	13.456,94
1 skrivstovuassistentur (hálvan dag)	7.815,84
5 kontoristar	58.418,76
1 næmingur	9.939,03
1 telefonvakt	7.200,00
	118.165,33

Her er roknað við núgaldandi lønum + 15 % lækking pr. 1/4-60 sbr. fíggjarnevndarsamtykt.

Møguliga má roknast við einum skrivstovufólki aftrat.

§ 16-2-4: Húsaútreiðslur.

Húsaleiga	17.500,00
Hiti	3.730,38
Reingering (tón til 2 reingeringskonur 11.340,00)	14.564,16
Ljós	1.523,49
Lón til eftirlitsmann	11.849,00
Smeerri umvælingar	429,17
Fylling eldstokkjarn 510,00, flogg 406,50	916,50
1 skrivaborðstampa 89,95, persiennir 468,00	457,95
Brunatrygging	152,00
Ymist	121,25
	51.344,20

§ 16-2-5: Skrivstovuútreiðslur.

Pappír og aðrir skrivstovuluttir:		
H. N. Jacobsens Bókahandil	5.376,45	
Chr. Petersen, København	651,77	
Frá ymsum í Havn	1.430,75	
Journalkort o. t.	1.975,80	
Fotokopiering	1.363,73	
Tollur, koyring og frakt av pappír	284,14	11.082,64
Ymist prentingararbeiði		1.063,00
Haldaragjald		1.022,39
Umvæling av skrivimaskinum og duplikatori		913,75
2 skrivimaskinur		2.628,00
Innbúgv:		
1 maskinborð	575,00	
1 stólur	250,00	
2 stólasetur	30,50	
3 lampur	281,75	1.137,25
Umvælingar av innbúgvi o.t.		411,06
Hondbókur		367,20
		18.655,29

§ 16-2-6: Porto, telefon, lýsingar o.t.

Porto	3.857,00
Telefon og telegrammir	12.062,64
Lýsingar v. m.	1.580,34
	17.505,98

ad § 16-2-7: Aðrar útreiðslur.

Koyring	1.317,40
Tubbakk	446,10
Flagging	92,00
Vanlukkutrygging	106,75
Ymist arbeiði viðv. lønarmálum	2.128,00
Umsetingararbeiði (lógir)	1.670,76
Stenografiskeið fyri starvsfólk	255,00
Ymist	291,23
Heilsur til ymsar (blómur, kransar)	383,05
	6.690,29

7) ad § 16-3 Fiskivinnustovan.

	Rokuskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Tænastumenn	46.808,62	45.000,00	47.000,00
2 Skrivstovufólk	11.219,14	12.000,00	12.000,00
3 Honorar	-	-	-
4 Húsútreiðslur	5.066,40	5.000,00	5.000,00
5 Skrivstovuluftir	2.808,22	5.000,00	4.000,00
6 Porto, telefon, lýsingar o.t.	7.811,74	5.000,00	3.500,00
8 Royndir	1.230,90	2.500,00	2.500,00
	75.641,84	78.000,00	81.000,00

Viðmerking frá landsstýrinum:

Eftir galdandi normering kemur lønin hjá tænastumonnum at liggja um 45.000 kr. Tó skal viðmerkjast, at fyristøðumaðurin á fiskiðnaðarstovuni hevur reist spørningin um eina persónliga lønarviðbót. Hetta verður viðgjørt av lønarráðnum.

8) **ad § 16-4: Umboð uttanlanda.**

shr. bræv 30/6-1961 frá O. Skarðhamar umboðsmanni í Aberdeen.

Við hesum verður sent landsstýrinum uppskot til fíggjarætlan fyri fíggjarárið 1962/63. Samstundis verður eisini roknskapurin fyri 1960/61 settur upp og játtanin fyri 1961/62. Roknskapartolini fyri 1960/61 ad 4 til 8 eru roknaði eftir kurs 19/40.

	Roknskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Tænastumenn	19.054,20	20.800,00	20.800,00
2 Skrivstovufólk	14.504,50	14.000,00	14.000,00
4 Húsaútreiðslur	25.270,36	6.000,00	7.000,00
5 Skrivstovuútlit	1.686,26	1.600,00	1.900,00
6 Porto, telefon, lýsingar o.t.	24.784,06	17.000,00	20.000,00
7 Aðrar útreiðslur	2.164,88	2.000,00	2.100,00
8 Ferða- og dagpeningur	4.487,22	5.300,00	5.500,00
9 Útiviðbót	18.500,04	18.500,00	18.500,00
10 ÷ leiguinntoka	763,00	763,00	763,00
	109.688,52	84.437,00	89.037,00

Viðmerkingar:

Viðvíkjandi roknskapin fyri 1960/61 skal viðmerkjast, at «konto 1» omfatar bruttalon kr. 18.487,80 + eftirlonargjald landskassans til eftirlonargrunnin (8 % av eftirlonargevandi lonini) 566,40.

Viðvíkjandi «konto 2» fyri sama roknskap skal sigast, at uppi í teim kr. 14.504,50 er froknað lonin hjá Sofus Poulsen fyri mars mánuða 1960, kr. 1.066,50, soleiðis, at lann veruligu lonin hjá honum fyri fíggjarárið 1960/61 hevur verið kr. 18.438,00.

Viðvíkjandi konto 1 og 2 undir «Játtan 1961/62» og «Uppskot 1962/63» so eru sonn roknskapartolini fyribils sett upp sum í fíggjarlogtingslógini av 23. mars 1961 fyri 1961/62 við tað, at eg ikki í lotuni veit, hvørjar broytingar koma at verða gjørdar í ti nýggju lonarlógini fyri tenastumenn og starvsfólk landsins.

Viðmerking frá landsstýrinum:

Reglurnar fyri húsafrádrátti eru ikki fastlagdar enn.

9) ad § 16-5: Likningarráðið.
Kommunalt eftirlit.

	Roknskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Tænastumenn			-
2 Skrivstovufólk	49.110,40	50.000,00	55.019,10
3 Honorar	1.800,00	1.800,00	1.800,00
4 Húsaútreiðslur	7.141,05	7.000,00	7.200,00
5 Skrivstovulutir	4.580,72	6.500,00	5.500,00
6 Porto, telefon, lýsingar	1.955,55	1.800,00	2.000,00
7 Aðrar útreiðslur	532,21	2.500,00	2.500,00
8 Ferða- og dagpeningur	292,30	1.500,00	1.500,00

ad nr. 2: Yvirassistentur	17.243,76
Assistentur	13.186,80
Assistentur	12.690,30
Hjálpari	11.898,24

ad nr. 7 og 8: Roknað er við væl storri útreiðslum til vitjan hjá bygdakommunnum frá kommunala eftirlitinum.

10) ad § 16-6: Manntalsstovan.

	Roknskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Tænastumenn	- -		- -
2 Skrivstovufólk	20.689,42	18.000,00	21.000,00
3 Honorar	11.916,80	12.000,00	12.500,00
4 Húsaútreiðslur	1.423,58	1.200,00	1.500,00
5 Skrivstovulutir	1.231,30	6.700,00	5.500,00
6 Porto, telefon o.a.	779,02	400,00	1.100,00
8 Ferða- og dagpeningur	-	-	
7 Aðrar útreiðslur	- -	100,00	100,00

ad nr. 2: Assistentur kr. 13.511,58
Leys hjálp kr. 6.000,00 fyri ½ ár.

Orsakað av fólkateljingini í 1960 hevur verið neyðugt við eykahjálp. Sjálv teljingin verður liðug í august í ár, men so eru allar flytingar v.m. síðan sept. 1960 at bóka og verður neyvan heilt á jour fyrr enn í august-september 1962.

ad nr. 5: Til líggjarætlanina 1961/62 varð biðið um loyvi at keypa 8 stálskáp til yvirlitið, men vórðu bert 4 játtað, og skuldu hini so takast við í 1962/63. Hesi eru nú viðroknað. Tá eldsbruni var í Tinganesi nokur ár herfyri, fóru tey

gomlu skápini so illa, at tey veruliga longu skuldu havt verið útskift, men hevur verið biðið. Tryggingin rindaði tá nakað av peninginum, men varð hesin tá bert tikin til inntøku.

11) ad § 16-7: Gjaldstovan.

	Rokn.skapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Tænastumenn	81.785,75	100.000,00	100.108,00
2 Skrivstovufólk	207.538,34	216.000,00	218.222,00
4 Húsaútreiðslur	34.091,75	35.000,00	35.000,00
5 Skrivstovuluti	22.917,38	50.000,00	50.000,00
6 Porto, telefon, lýsingar o.l.	52.005,82	60.000,00	60.000,00
7 Aðrar útreiðslur	4.070,87)	17.000,00	5.000,00
8 Adrenta	13.365,54)		15.000,00
9 Jarðarráðið, endurgjald	+ 4.000,00	+ 4.000,00	+ 4.000,00
10 Ríkiskassin, endurgjald	+102.943,86	+118.500,00	+119.832,00
	308.831,59	355.500,00	359.498,00

Sundurliðing av § 16-7-1: Tænastumenn

Skrivstovustjóri	22.300,00
Fulltrúi	20.700,00
Kassameistari	19.800,00
Bókhaldari (kassakontrollarur)	19.801,00
Bókhaldari	17.508,00
	100.108,00

Sundurliðing av konto § 16-7-2: Skrivstovufólk.

Yvirassistentur	17.244,00
Yvirassistentur (pantifúti)	18.783,00
Yvirassistentur (pantifúti)	17.230,00
Skrivstovuassistentur	13.352,00
Skrivstovuassistentur	11.208,00
Kontoristur	9.702,00
Kontoristur (næmingur, giftur)	11.867,00
Kontoristur (næmingur)	4.782,00
Kontoristur (næmingur)	7.800,00
Kontoristur (næmingur)	4.782,00
Kontoristur (næmingur)	6.695,00

Kontoristur (næmingur)	4.782,00
Kontoristur (næmingur)	6.022,00
Kontoristur (M. Lamhauge)	13.200,00
Kontoristur	9.564,00
Kontoristur	12.236,00
Kontoristur (næmingur)	6.695,00
Kontoristur	12.236,00
Kontoristur (næmingur	4.304,00
Kontoristur (næmingur)	5.738,00
	198.222,00
+ 1 eyka kontorist, játtað vegna arbeiðsøking av 1 % tollinum ca.	10.000,00
Úrtíðararbeiði í samband við útskrivan av landsskatti, løn til fritíðaravloysara v.m.	10.000,00
	218.222,00

Konto § 16-7-8: Adrema.

Kontoristur	11.091,00

ad § 16-8-1: Tænastumenn.

Í uppskotinum er roknað við lønunum eftir nýggju tænastumannalógini.

ad § 16-8-2: Skrivstovufólk.

Í uppskotinum er roknað við núgaldandi lønum + fyribils lækkan við 10 % og 15 % fyri ávikavist gift og ógift.

ad § 16-8-5: Skrivstovuútreiðstur.

Gjaldstovan fekk í vár nýggja bókhaldsmaskinu til hovuðsbókhaldið, og av hesi orsøk er játtanin fyri fíggjarárið 1961/62 50.000 kr. Av tí at talan er um til komandi vár eisini at umleggja skattadeildina og keypa eina líknandi bókhaldsmaskinu til hesa deild, er á uppskotinum fyri 1962/63 sett 50.000 kr.

Viðmerking frá landsstýrinum:

ad § 1: Tænastumannalønir.

Her uppil er ikki roknað: dýrtíðarviðbót.

12) ad § 16-8: Tolleftirlitið.

	Rokneskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Tænastumenn o. a.	131.939,18	148.000,00	156.170,00
2 Honorar	11.130,00	11.200,00	11.200,00
4 Húsaútreiðslur	7.775,99	10.000,00	10.000,00
5 Skrivstovuhald	953,75	300,00	1.000,00
6 Porto, telefon, lýsing	4.086,64	3.000,00	4.000,00
7 Aðrar útreiðslur	3.409,63	1.200,00	3.500,00
8 Ferða- og dagpeningur	7.419,40	6.000,00	7.500,00
	166.714,59	179.700,00	193.370,00

Sundurliðing av § 16-8-1. Tænastumenn o.a.

Yvirtollari	20.160,00
tollari	15.195,00
tollari	15.195,00
tollari	13.620,00
tollari	15.195,00
tollari	15.120,00
tollari	15.120,00
hjálpartollari	12.965,00
hjálpartollari	11.040,00
hjálpartollari	10.560,00
	144.170,00
+ moguliga 1 eyka í stuðin fyri H. Gård-Jensen ca.	12.000,00
	156.170,00

ad § 16-8-8: Síðan H. Gård-Jensen helt uppat við tænastuni á Skálafjørðinum, eru ymsir tolleftirlitsmenn sendir í útistøðu til einans at røkja tolleftirlitið. Útreiðslurnar í sambond við hesa útistøðu verða bókaðar sum vanligur ferða- og dagpeningur.

Viðmerking frá landsstýrinum:

ad 1: Tænastumenn.

Heruppí er ikki roknað dýrtíðarviðbót.

ad 7: Aðrar útreiðslur.

Heruppí í eru uniformsútreiðslur.

ad 8: Ferða- og dagpeningur:

Her uppi í eru útreiðslur til vaktarhald á Skálafjarðinum.

13) **ad § 16-9: Valuta- og prisráð.**

	Rokn skapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Tænastumenn			
2 Skrivstovufólk	30.497,49	32.000,00	34.347,44
3 Honorar	9.149,84	9.150,00	9.150,00
4 Húsaútreiðslur	5.450,15	5.100,00	5.100,00
5 Skrivstovulutir	1.056,70	2.000,00	2.000,00
6 Porto, telefon, lýsingur o.t.	2.791,53	2.500,00	2.500,00
7 Aðrar útreiðslur	76,70	500,00	500,00
8 Ferða- og dagpeningur	7.373,30	10.000,00	10.000,00
	56.401,71	61.250,00	63.597,44

Punkt 2: Skrivstovufólk kemur fram soleiðis:

skrivstovukvinna	15.152,52	
skrivstovukvinna	11.035,56	
skrivstovukvinna	10.359,36	
	36.547,44	
	+ 2.200,00	sum vøntuliga verður goldið av Færøernes Realkreditsinstitut.
tilsamans:	34.347,44	

Punkt 8: Ferða- og dagpeningur. Her er íroknað kr. 5.000,00 til organisationsfólk fyri at møta til útrokning av prístulinum.

14) **ad § 16-10: Landsverkfrøðingsskrivstovan.**

Uppskot til umsitingarútreiðslur viðv. skrivstovu landsverkfrøðingsins fyri fíggjarárið 1962/63:

	Rokn skapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Landsverkfrøðingur o. a.	221.947,61	262.000,	300.000,
2 Skrivstovufólk	62.760,55	65.000,	93.000,
3 Honorar			

4 Húsaútreiðslur	33.932,55	31.000,	34.000,
5 Skrivstovulutir	13.195,14	20.000,	20.000,
6 Porto, telefon, lýsingar o.t.	20.881,73	7.500,	8.000,
7 Aðrar útreiðslur	4.353,80	6.000,	6.000,
8 Ferða- og dagpeningur	29.892,74	23.000,	25.000,
	386.964,18	414.500,	486.000,
10 + endurgjald fyri projektering	101.481,31	75.000,	75.000,
	285.482,87	339.500,	411.000,

ad 1.

	lon + egið eftirlonargjald	landskassans partar til eftirlonargrunn ella aðra eftirlonartrygging	tilsamans
Landsverkfroðingur	33.900,		33.900,
Verkfroðingur	o.u. 38.000,	o.u. 3.800,	o.u. 41.800,
verkfroðingur	o.u. 31.000,	o.u. 3.100,	o.u. 34.100,
verkfroðingur	o.u. 22.000,	o.u. 2.200,	o.u. 24.200,
verkfroðingur	o.u. 22.000,	o.u. 2.200,	o.u. 24.200,
verkfroðingur	o.u. 22.000,	o.u. 2.200,	o.u. 24.200,
Konstruktorur	o.u. 22.000,		o.u. 22.000,
Konstruktorur	o.u. 22.000,		o.u. 22.000,
Konstruktorur	o.u. 18.000,		o.u. 18.000,
Tekn. hjálparmaður	o.u. 18.300,		o.u. 18.300,
Tekn. hjálparmaður	o.u. 18.780,		o.u. 18.780,
Tekn. hjálparmaður	o.u. 18.600,		o.u. 18.600,
	o.u. 286.580,	o.u. 13.500,	o.u. 300.080,

ad 2.

Skrivstovufulltrúi	20.000,	
Assistentur	18.000,	
Assistentur	18.000,	
Skrivstovuassistentur	12.000,	
Skrivstovuassistentur	10.000,	
Skrivstovuassistentur	10.000,	
Skrivstovunæmingur	5.000,	93.000,

Viðmerking frá landsstýrinum:

ad § 16-10-2: Skrivstovufólk.

Norpperingin av starvsfólkinum er ikki greið enn.

Sum leignsumsýning er sett sama peningaheld sum fyri 1961/62, men er samsýningin ikki avgjørd enn.

15) **ad § 16-11: Ferða- og dagpeningur.**

Rokn skapur 1960/61	Játtan 1961/62
29.533,02	60.000,00

16) **ad § 16-12: Innheintingarútreiðslur.**

sbr. brev frá Føroya gjaldstovu, dagf. 29/6-1961:

Við ávisan til brev landsstýrisins, dagfest 6. juni 1961, um uppskot til figgjarløgtingslóg 1962/63 viðvikjandi **innheintingarútreiðslum** verður her sagt frá, at gjaldstovan hevur mett hesar útreiðslur til 6.000 kr.

Til samanlikingar kann upplýsast, at roknskaparlotini fyri figgjarárið 1960/61 eru 5.724,60 kr., og at játtanin á figgjarlogtingslóg 1961/62 er 6.000 kr.

17) **ad § 17-1 Dronning Alexandrines Hospital.**

Inntøkur:	Figgjarætlan 1961/62
1 Uppihaldsgjald	246.900,00
2 Ambulant viðgerð	35.600,00
3 Ambulant rannsókn	6.000,00
4 Flutningur	32.500,00
5 Ríkisstuðningur	1.009.225,00
6 Aðrar inntøkur	34.250,00
7 Landskassastuðningur	1.542.725,00
	2.907.200,00

Útreiðslur:	
10 Lønir, sjúkarøkt	1.226.670,00
11 Kostarhald	311.050,00
12 Ljós og hiti	135.600,00
13 Viðlikahald	230.000,00

14	Medisin v. m.	226.900,00
15	Rontgendeildin	40.500,00
16	Reingerð	90.000,00
17	Vaskarlið	68.200,00
18	Seymistovan	43.300,00
19	Tryggingar, gjald v.m.	14.050,00
20	Skrivstovuhald	121.500,00
21	Læknabátur in	70.350,00
22	Bilflutningur v. m.	51.730,00
23	Annar flutningur	1.500,00
24	Ymiskar útreiðslur	20.000,00
25	Avskrivingar	
26	Eftirlonurgjald 8 %	51.050,00
27	Uppihaldsdeildin	146.000,00
28	Líkkloðir	
29	Suðuroyar sjúkahús	
30	Sjúkasystraskúlin	31.000,00
31	Íbúðir	2.500,00
32	Grannskoðan	2.500,00
		2.907.000,00

Viðmerkingar frá landsstýrinum:

Figgjaretlanin fyri 1961/62 er nýtt sum grundarlag fyri uppskotinum fyri 1962/63, men sum kunnugt eru nógv av tolunum «bevegilig» og eru í rundaði uppeftir.

Fyri 1960/61 er landskassastuðningurin kr. 1.529.730,78.

18) § 17-2 Klaksvíkar sjúkahús.

Inntekur:	Figgjaretlan 1961/62
1 Sjúklingagjald	98.000,00
2 Ríkisstuðningur	292.240,75
3 Læknabátur in	17.000,00
4 Aðrar inntokur	13.000,00
5 Landskassastuðningur	109.218,25
	828.159,00

Útreiðslur:	
10 Lønir	428.180,00
11 Kostarhald	109.470,00

12 Brenni og ljós	45.000,00
13 Útreiðslur læknabálsins	50.000,00
14 Medisin o. l.	60.000,00
15 Viðvíkjandi bygningum	15.000,00
16 Viðvíkjandi innbúgvi	30.000,00
17 Útreiðslur viðv. rontgen	20.000,00
18 Vask og reingerð	9.000,00
19 Skattur og gjøld	3.000,00
20 Skrivstovuhald	12.000,00
21 Koyring	3.300,00
22 Aðrar útreiðslur	40.000,00
23 Grannskoðan	500,00
24 Læknahúsini	3.000,00
	828.459,00

Viðmerking frá landsstýrinum.

Fíggjarætlanin fyri 1961/62 er nýtt sum grundarlag fyri uppskotinum fyri 1962/63, men eru tolini ramlaði uppeftir eins og fyri Dronning Alexandrines Hospital.

Fyri 1960/61 er landskassastuðningurin kr. 327.884,58.

19) **ad § 17-3 Suðuroyar sjúkahús.**

Inntøkur:	Fíggjarætlan 1961/62
1 Uppihaldsgjald	64.560,00
2 Ambulant viðgerð	16.000,00
3 Ambulant rannsókn	2.700,00
4 Flutningur	3.000,00
5 Ríkisstuðningur	259.515,00
6 Aðrar inntøkur	16.100,00
7 Landskassastuðningur	430.225,00
	792.100,00

Útreiðslur:	
10 Lønir	281.800,00
11 Kostarhald	127.400,00
12 Ljós og hiti	70.050,00
13 Viðlikahald	62.750,00
14 Medicin, bind v. m.	63.300,00
15 Rontgendeildin	36.950,00

16 Reingerð	55,000,00
17 Vaskarfíð	17,650,00
18 Seymistova	1,500,00
19 Tryggingar, gjold v. m.	11,600,00
20 Skrivstovuhald	22,600,00
21 Sjúkavognurin	2,250,00
22 Koyring	4,000,00
23 Yiniskar útreiðslur	6,500,00
25 Avskrivingar	
26 Eftirlonargjald 8%	20,000,00
28 Likkleðir	
29 Eftirlonir	5,700,00
	792,100,00

Viðmerking frá Landsstýrinum:

Eins og fyri Dronning Alexandrines Hospital og Klaksvíkar sjúkahús er fíggjarætlanin 1961/62 nýtt sum grundarlag, men eru tolini ranglaði uppeftir.

Fyri 1960/61 er landskassastuðningurin **kr. 461,691,91.**

20) ad § 17-4: **Bróstsjúkahúsið.**

Inntøkur:	Fíggjarætlan 1961/62
1 Sjúklingagjald	3,650,00
2 Røntgenviðgerð	
4 Ríkisstuðningur	67,525,00
6 Uppihaldsdeild DAH's	146,000,00
7 Aðrar inntøkur	2,600,00
8 Landskassastuðningur	100,720,00
	320,495,00

Útreiðslur:

10 Lønir	179,850,00
11 Kostarhald	66,795,00
12 Hitt og ljós	25,500,00
13 Urtagarður	200,00
14 Medisin o. t.	12,850,00
15 Viðlikahald av bygningum	8,300,00
16 Innbúgv	1,400,00
17 Røntgen	1,800,00
18 Vask og reingering	2,650,00
19 Tryggingar og gjøld	3,900,00

20 Skrivstovuhald	3.050,00
21 Flutningur	2.500,00
22 Ymiskar útreiðslur	300,00
23 Grannskoðan	200,00
24 Eftirlonargjald, 8 %	11.200,00
	320.495,00

Viðmerkingar frá landsstýrinum:

Eins og fyri hini sjúkahúsini er fíggjarætlanin fyri 1961/62 nýtt sum grundarlag fyri 1962/63.

Fyri 1960/61 er landskassastuðningurin 98.812,02.

ad § 17-5: Tuberklastaðin.

Her er roknað við sama studningi sum fyri 1961/62, við tað, at onki kann sigast enn um veruliga kostnaðin, ið kemur at standast av flytingini av støðini úr Hoydølum til Dronning Alexandrines Hospital.

21) **ad § 17-6: Læknaútreiðslur.**

Eftir nýggju læknaskipanini er roknað við 14 kommunulæknum við grundlon 6.000 kr. árliga + 120 %. Staturin rindar helvtina, meðan landskassin rindar hinna helvtina, soleiðis at kommununnar endurrinda helvtinna av landskassans útreiðslum.

22) **ad § 17-7: Ljósmøður.**

sbr. brev frá rikisumboðsmanninum, dagf. 19/7-1961.

Under henvisning til landsstyrets skrivelse af 6. juni 1961, hvori delle udbad sig forslag til lagtingets finanslov for 1962/63, for så vidt angår jordemødre, skal man herved efter sterfunden brevveksling med Færøernes oppebørselskontor meddele, at landskassens udgifter vedrørende jordemødre i finansåret 1960/61 (opgjort pr. 26. juni 1961) har andraget kr. 31.701,53.

På finansloven 1961/62 er de tilsvarende Udgifter opført med 39.000 kr.

For finansåret 1962/63 vil man anslå udgifterne til 125.000 kr.

Det bemærkes, at man i sit forslag har påregnet, at lagtingets forslag til kongelig anordning om ændringer i kgl. anordning om distriktsjordemødre, som er til behandling i indenrigsministeriet, bliver sat i kraft.

I henhold til dette forslag vil de samlede udgifter til distriktsjordemødre andrage 242.000 kr., medens pensioner til forhenværende distriktsjordemødre vil andrage 8.000 kr.

Det bemærkes, at der i nævnte beløb er inkluderet 40 portioner overens-

konstillæg, jfr. lov nr. 154 af 7. juli 1958 § 88. Udgifterne til ydelse af disse tillæg udgør en. 32.000 kr.

Det tilføjes, at 3 jordemoderstillinger som distriktsjordemødre på Myggenæs, Skuo og Sydredal nedlægges ved ledighed. Herved vil der til sin tid opnås en besparelse på 38.000 kr. årlig.

Da udgifterne til distriktsjordemødrene afholdes med halvdelen af statskassen og halvdelen af landskassen, foreslås som ovenfor anført.

23) **ad § 17-8: Farsóttir.**

sbr. bræv 18/7-1961 frá ríkisumboðsmanninum.

I skrivelse af 6. juni 1961 har landsstyret udbedt sig forslag til lagtingets finanslov 1962/63, for så vidt angår landskassens udgifter til epidemivæsenet.

I denne anledning skal man efter indhentede oplysninger fra Færøernes oppebørselskontor meddele, at landskassens udgifter hertil i finansåret 1960/61 (opgjort pr. 26. juni 1961) har udgjort kr. 2.435,50.

På lagtingets finanslov 1961/62 er de tilsvarende udgifter opført med 4.500 kr.

For så vidt angår budgettallet for 1962/63 skal man oplyse, at der som fast udgift må regnes med undersøgelser på ialt 2.450 kr., hvortil kommer udgifter til kokoppevaccinationer samt landskassens andel i forskudsvis udlagte udgifter vedrørende epidemiske sygdomme.

Under henvisning til ovenstående skal man henstille, at landskassens udgifter vedrørende epidemivæsenet for finansåret 1962/63 ansættes uændret til et beløb af 4.500 kr.

24) **ad § 17-9: Karantenuútreiðslur.**

§ 17-10: Sjúkahjálp.

		Rokuskapur 1960/61	Játtan 1961/62
8 Karantenuútreiðslur		45,00	1.000,00
9 Sjúkahjálp: vin, sjúkur	222,55		
onnur sjúkahjálp	6.098,40	6.320,95	5.000,00

25) ad § 18-1, 2 og 3.

Uppskot til útreiðslur viðv. samferðslumálum fyri fíggjarárið 1962/63. sbr. brev landsverkfræðingsins 12/7-1961.

	Roknskapur 1960/61	Fíggjaretlan 1961/62	Uppskot til fíggjaretlan
1-1 Nýggir vegir og brýr	1.299.014,19	1.700.000,	2.000.000,
1-2 Breiðkan av brúm	75.000,00	100.000,	100.000,
1-3 Til vegugrunnin	400.000,00	400.000,	400.000,
2 Havnagerð	951.250,00	951.250,	1.050.000,
3 Lendingar	137.915,74	500.000,	400.000,

Viðmerking frá landsstýrinum:

Tann parturin (1 milj. kr. árliga) av rikisláninum uppá 4 milj. kr. árliga, sum viðvíkir havnagerð, skal rentast og avdragast yvir § 18-2.

20) ad § 19-1-2: Studningur til eftirlonargrunn lærara.

sbr. brev frá gjaldstovuni til landsstýrið 10/3-1961.

Vísandi til telefonsamtalu við Johan Djurhuus stjóra skal gjaldstovan við hesum gera vart við, at rukstrarpeningur eftirlonargrunn lærara er stórliga minkandi vegna rakstrarundirskot, t. v. s., at inntokurnar eru minni enn útreiðslurnar. Inntokurnar eru partur av eftirlonargjaldinum, (eftir nýggju læraralønarlógini 20 %), meðan rikiskassin fær hini 80 %. Rikiskassin endurrindar grunninum 80 % av útreiðslunum til eftirlonir. Harútyvir hevur grunnurin rentuinntoku av olligatiónum og innistandandi í banka og sparikassa. Allar hesar rentuinntokur falla rakstrarpeninginum til.

Rakstrarpeningurin, ið við árslok 1955/56 var kr. 81.887,95, var við lok av fíggjarárinum 1959/60 minkaður til kr. 65.643,54, og í fíggjarárinum 1960/61 kann undirskotið eftir tí, ið nú fyriliggur, setast til 12.000 kr., soleiðis at eftir vera um 53.000 kr. Rakstrarpeningurin er nú komin so langt niður, at í seinasta mánaða í hvørjum fjórðingsári hevur grunnurin ikki pening tokan til rindan av eftirlønunum, ið fyribils mega verða lagdar út úr likviditeti landskassans, inntil endurgjald er fingið frá rikiskassanum fyri farna fjórðingsárið. Fyri komandi fíggjarár kann undirskotið ætlast at verða uppaftur stórri, helst einar 15.000 kr.

Gjaldstovan skal tí loyva ser at mæla til, at peningurin verður settur av á komandi fíggjarlóg 1961/62 samsvarandi § 46 í nýggju læraralønarlógini frá 18. juni 1960, ið er soljóðandi:

«Pensioner afholdes af hjemmestyret, der hertil kan anvende udbytte af

den ved lov nr. 82 af 29. marts 1893 oprettede pensionsfond ..... det manglende afholdes af årlige bevillinger på hjemmestyrets bevillingslov».

Játtanin verður at seta upp sum nýtt konto nr. undir § 19-1 Fólkaskúlin.

§ 19-1-1: Fólkaskúlalæraralønir, si niðanfyri.

26) **ad § 19-1: Fólkaskúlin. 1. Lønir.**
sbr. bræv 18/7-1961 frá ríkisumboðsmanninum.

Under henvisning til landsstyrets skrivelse af 6. juni 1961 vedrørende forslag til lagtingets finanslov for finansåret 1962/63, for så vidt angår udgifter til lærerlønninger m. v., skal man efter stedfunden brevveksling med Færøernes oppebørselskontor meddele, at landskassens udgifter til lærerlønninger m. v. (incl. landsskolekonsulentens løn) i finansåret 1960/61 (opgjort pr. 29. juni 1961) har udgjort kr. 1.583.032,30.

På lagtingets finanslov 1961/62 er de tilsvarende udgifter opført med 1.550.000 kr.

For finansåret 1962/63 vil man anslå landskassens udgifter til lærerlønninger m. v. til 1.700.000 kr., idet bemærkes, at dette beløb må korrigeres, såfremt de færøske lærerlønninger bliver forhøjet i lighed med lærerlønningerne i den øvrige del af riget. Udgifterne til 40 portioner overenskomsttillæg skønnes for landskassens vedkommende at ville medføre en merudgift på 270.000 kr.

27) **ad § 19-2: Læraraskúlin.**
smbr. bræv 6/7-1961 frá læraraskúlanum.

Av tí at læraraskúlin í 1962/63 fer at hava ein 3. flokk uppá 25 næmingar (3 uttanbiggja næmingar fleiri enn nú) og harumframt ætlast at hava ein fyrireikingarflokk og ein 1. flokk, soleiðis at næmingatalið væntuliga verður storri enn nú, loyvi eg mær at skjóta upp, at næmingastudningurin, sum nú er 8.000 kr., verður hækkaður til 10.000 kr.

28) **ad § 19-3: Føroya millum- og realskúli.**

	Rokuskapur 1960	Ætlan 1961/62	Uppskot 1962/63
Inntøkur:			
Rentdinntøka	1.870,79	1.300,00	1.500,00
Ríkisstudningur til realskúlan	3.900,00	3.900,00	3.900,00
do. til læraralønir	218.357,23	225.000,00	235.000,00

Studn. til uttanb. meningar	1.200,00	1.200,00	1.200,00
Studn. frá Havnar kommunu	150,00	150,00	150,00
Gjald meninganna	28.270,00	28.000,00	37.000,00
Læraraskálin fyri hita, ljós og reingerð	1.200,00	1.200,00	1.200,00
Leiguinntøka	877,50	1.700,00	900,00
Landskassastudningur	51.000,00	62.650,00	54.000,00
Aðrar inntøkur	249,82	0	0
	320.075,34	335.100,00	334.850,00

Útreiðslur:

Inngjald til eftirlonargrunn	7.234,48	7.200,00	8.000,00
Læraru- og vikarlonir	238.610,35	253.200,00	271.350,00
Studn. til uttanb. meningar	1.200,00	1.200,00	1.200,00
Granskoðan av roknskapi	1.556,39	2.000,00	1.500,00
Porto og løn til roknskaparf.	850,00	900,00	900,00
Skattur	850,00	900,00	900,00
Trygging	808,35	800,00	900,00
Viðlikahald og endurnýggjing	3.351,00	6.000,00	8.000,00
Ljós og hiti	7.228,56	12.000,00	12.000,00
Reingering	17.776,13	20.000,00	20.000,00
Undirvisingartilfar	1.785,23	3.000,00	4.000,00
Aðrar útreiðslur	7.601,50	4.000,00	6.000,00
Avskriving av eftirstøðum	80,00	500,00	100,00
Munur	66.143,35		
	320.075,34	335.100,00	334.850,00

Uppi læraralonunum er roknað við einum endurgjaldi frá 1/4-61.

Viðmerking frá landsstýrinum:

ad postinum undirvisingartilfar: Eftir nýggju skúlaskipanini verður skúlin nú avtíkin so við og við, og skuldi so statt ikki veið neyðugt við nýggjum undirvisingartilfari.

29) **ad § 19-4: Studentaskúlin.**
Uppskot til fíggjarætlan í fíggjarárinum 1962-63.

1	Læraralønir (her uppi í gjald fyri yvirtímar og samsýning fyri umsjón og eftirlit við sovnunum)	432.720,
2	Studningur til bygdanæmingar	30.000,
3	Sovn (viðlikahald og keyp av nýggjum amboðum og tilfari til ta dagligu undirvisingina)	10.000,
4	Gamla hús í Hoydolum (ljós, brenni, reingerð og trygging)	10.000,
5	Excursiónir	700,
6	Aðrar útreiðslur (skrivstovuútreiðslur, telefon, próvtoka, upptokuroynd, bókakeyp o. t.)	3.000,
7	Flutningur av mæmingum til Hoydalar	20.000,
8	Kostdeildin	25.000,
	tilsamans: ca.	531.420,

Viðmerkingar:

ad 1. Skúlin fer í mæsta skúlaári at hava 6 studentaflokkar (3 nýmálsligar og 3 matematiskar) og 4 realflokkar, av tí at 1. real í ár gjordist dupultur. Tímatalið í hvørjum flokki er hækkað frá 36 til 36 tímar um vikuna, orsaka av tí at mæmingur okkara nú eisini fán undirvising í fimleiki og religión. Samlaða tímatalið í skúlanum skuldi soleiðis verið 36 tímar × 10 = 360 tímar um vikuna, men av tí at 1. G. ným. og 1. G. mat. eru so smáir, at teir í nokrum hærugreinum kunnu undirvisast saman, dalar samlaða tímatalið til **337 tímar um vikuna.**

Av tí at klassatalið nú er farið upp frá 6 til 10, skuldi verið rímiligt at sett 4 hærarar afturat til komandi skúlaár. Men vit hildu — soleiðis sum tilmælt varð í fíggjaruppskoti okkara í fjor — at best mundi vera at seta 3 hærarar í ár og so kanska seta 1 afturat til mæsta skúlaár, í teirri vón at vit tá betri kundu siggja, hvørjum hærugreinum torvaði nýggjan hærara, og at tað kanska fór at vera ketlari at fán kvalificeraðan hærara til ta tíð. Men sjálvandi tá bert 3 nýggir hærarar skuldu setast, mátti roknast við yvirtímum til hvonn einstakan hærara.

Síðani vit tóku hesa avgerð, er hetta hent: Tað pliktuga tímatalið hjá studentaskúlahærarum í Danmark er sett munandi niður, og samsýningin fyri yvirtímar er farin heilt nógv upp. Ein lektor ella adjunktur hevur nú bert skyldu at undirvisa 24 tímar um vikuna, rektor 9 tímar, hærari við alumnatsinspektión 21 tímar, hærari yvir 60 ár bert 20 tímar, gymnasiehærari 27 tímar um vikuna. Um henda lóg verður sett í gildi í Foroyum — og tað mugu vit avgjort mæla til — so fer yvirtímatalið at vaksa samsvarandi.

Rokna vit nú við at seta 3 nýggjar hærarar í ár, so verður manningin á

skúlanum hendan og tað pliktuga tímatalið hetta: 1 fyristøðumaður (minst 9 tímar um vikuna), 1 lektor (yvir 60 ár 20 tímar um vikuna), 2 lektorar (á 24 tímar u. v. 48 tímar u. v.), 1 adjunktur (við alumnatinspektión 24 tímar u. v., 4 adjunktar (á 24 tímar 96 tímar u. v.), 2 gymnasielærarar (á 27 tím. 54 tím. u. v.). Nevndu lærarar hava soleiðis skyldu at undirvisa í 248 tímar um vikuna. Yvirtímarnir verða so statt (337 ÷ 248) 89 um vikuna. Har afturat koma so ca. 50 yvirtímar fyri rætting av skrivligum heimaarbeiði, **tilsamans 139 yvirtímar um vikuna.**

Sundurliðaðar kunna læraralønirnar ætlast at fara at vera hesar (yvirtímar, umsjón og eftirlit verða sett fyri seg sjálv):

1 fyristøðumaður (við einarl aldursviðbót)	29.040, -
2 lektorar (jr. 26.700 × 2)	53.400, -
1 lektor	21.060, -
5 adjunktar (18.600 kr. × 5)	93.000, -
2 gymnasielærarar (11.610 kr. × 2)	23.220, -
yvirtímar (139 tímar á 108 kr. í meðal pr. vikutíma um mánaðin (139 × 108 kr. × 12)	180.000, -
umsjón og eftirlit	3.000, -
at taka til	30.000, -
tilsamans:	432.720, -

Læraralønirnar eru settar samsvarandi nú galdandi lønarlóg fyri forovskar lænastumenn. Men tað er likt til, at henda løn má hækkast í næstum, og nú er sett ein peningahædd uppá 30.000 kr. at taka til.

Gjaldið fyri yvirtímar er sett samsvarandi rundskrivum til danskar studentaskúlar, dagf. 31. mai og 12. juni 1961.

Eftirlønargjald úr landskassanum er ikki tikið við.

ad. 2. Studningur til bygdanæmingar varð í seinastu figgjarætlan settur til 15.000 kr.. I 1960/61 varð studningur latin til 35 bygdanæmingar. Í komandi skúlaári fer hetta tal at koma upp ímóti 60. Tá barafturat kemur, at alt dýrkar, so hava vit loyvt okkum at skotið upp, at næmingastudningurin nú verður settur til 30.000 kr. um árið.

ad 3. Til søvn hava í mong ár verið settar 5.000 kr. árliga, og sjálvt um prísirnir eru farnir upp, er hetta tal ikki hækkað samsvarandi. Lærararnir klaga eisini um, at teir ikki hava tey amboð, ið neyðug eru til ta daglign undirvisingina. Vit fara tí at biða um, at hetta tal nú verður sett upp til 10.000 kr. árliag.

ad 4. Laboratoriið verður væntuliga ikki nýtt í komandi ári, men skúlin flytur niðan í «gamla hús» í Hoydolum. Vit hava mett útreiðslurnar til ljós, brenni, reingerð og trygging til ca. 10.000 kr. árliga.

ad 7. Sum nýtt punkt er sett nr. 7, flutningur av næmingum til Hoydalar. Skúlavegurin fer nú at vera so langur, at neyvan kann væntast, at allir næmingarnir fara at ganga ella cykla í skúla. Av teimum 180 næmingum, sum skúlin fer at hava í komandi skúlaári, kunnu vit rokna við, at um leið 100 mugu flytast oman og niðan við bussum. Ferðin aftur og fram kostar í dag 2 kr. Rokna vit nú við, at 100 næmingar mugu flytast niðan í Hoydalar 240 skúladagar um árið, so hevði hetta í lotuni kostað (2 kr. × 100 × 240) 48.000 kr. árliga. Men vit hava fingið upplýst frá busseigara her í býnum, at hann hevði viljað koyrt næmingarnar í skúla fyri hálvan prís ella kanska eitt sindur minni. Vit hava tí mett fluttningin av 100 næmingum aftur og fram at kosta ikki undir 20.000 kr. um árið. Vit halda ikki, at tað er rætt at leggja hesa byrði á foreldrini, men mæla til, at landskassin ber hesar útreiðslur.

ad 8. Kostdeildina, sum ætlanin er at stovna í «Nýggja húsi» í Hoydolum, hava vit mett til at kosta 25.000 kr. árliga. Vit vísa til hjálagda skjal og skulu upplýsa, at roknað verður við 30 kostnæmingum. I nevnda skjali eru húsaútreiðslurnar til 30 kostnæmingar settar til 20.400 kr. árliga, men tá er lon til fyristoðumenn ikki roknað uppí. Tá vit nú seta fær samlaðu útreiðslurnar til kostdeildina til 25.000 kr. árliga, man hetta tal vera á góðari leið.

Av tí at tað í lotuni henda stórar broytingar við studentaskúlanum bæði á ein og annan hátt, er ikki so lætt at gera eina álitandi figgjarætlan, men eg skal altið vera til reiðar at geva landsstýrinum upplýsingar aftarat, um tað skuldi gjørst neyðugt.

Viðmerking frá landsstýrinum.

ad 1: Læraralønir.

Sum kunnugt krevja kerararnir við studentaskúlan at koma upp í somu lønarhædd sum gymnasielærararnir í Danmark, deils við hækkan av grundlønini, deils við niðursettum tímatali, deils við eykagjaldi fyri yvirtímar. Hetta málið er til viðgerðar í landsstýri og lønarráð og er ikki avgreitt.

Landsstýrið hevur tó í uppskotinum roknað við tí útreiðslutali, sum rektor hevur skotið upp.

ad 6: Fluttningur av næmingum.

Tað er landsstýrinum greitt, at tað í vissum forum kann verða neyðugt, at næmingarnir mugu nýta akstur fyri at koma í og úr skúla, men má haldast bein-

ast at geva ein hóskandi studning til hvonn næmingin og so lata teir einstoku um at syrgja fyri flutningi í staðin fyri, at tað skal vera tað almenna, sum fyriskipar flutningin.

30) **ad § 19-5-1: Foroya Fólkaháskúli.** (rakstrarstudningur)
sbr. skriv 10/7-1961 frá fyristoðumanninum.

Sambart skriv landsstýrisskrivstovunnar dagfest 6. juni 1961 um uppskot til fíggjarlogtingslóg 1962/63 viðvíkjandi studningi til háskúlan er tað at siga, at eftir teirri lóg, sum samtykt varð í seinastu tingsetu fyri háskúlar, má studningurin til Foroya Fólkaháskúla fyri komandi fíggjarár metast at vera hesin:

Grundstudningur við 38 ársnæmingum	3.000,-
3½ % av húsavirðinum (750.000 kr.)	26.250,-
70 % av læraralonum (55.000 kr.)	38.500,-
50 % av skúlaamboðum (800 kr.)	400,-
Studningur tilsamans:	68.150,-

31) **ad § 19-5-3: Foroya Fólkaháskúli.** (næmingastudningur)
sbr. skriv 10/7-1961 frá fyristoðumanninum.

Sambart skriv landsstýrisskrivstovunnar dagsett 6. juni 1961 viðvíkjandi uppskoti til fíggjarloglingslóg 1962/63 um næmingastudning til Foroya Fólkaháskúla skulu vit koma við fylgjandi tilmæli:

Summarskeið, 50 næmingar í 3 mánaðir á 90 kr.	13.550,-
Vetrarskeið, 60 næmingar í 5 mánaðir á 90 kr.	27.000,-
	10.550,-

32) **ad § 19-5-4: Kveldskúlar.**
sbr. skriv 4/7-1961 frá Foroya skúlastjóra.

I skrivelse af 6. juni 1961 har landsstyret udbedt sig forslag til finanslagtingslov 1962/63, for så vidt angår landskassens udgifter til aftenskoleundervisning.

I denne anledning skal man efter indhentede oplysninger fra Færoernes oppeborselskontor meddele, at landskassens udgifter til aftenskoler i finansåret 1960/61 indtil den 27. juni 1961 har udgjort 17.503,62 kr.

På finanslaglingsloven 1961/62 er de tilsvarende udgifter opført med 20.000 kr.

For finansåret 1962/63 skal man henstille, at der som udgift til aftenskoler afsættes et beløb på 20.000 kr.

33) ad § 19-7-2: Studningur til I. S. F.
sbr. skriv 20/6-1961 frá formanninum.

Samlaert landsstýrisins áheitan um at seta upp stovnsins figgjaraetlan fyri 1962 verður haum at seta app soleiðis:

Inntekur:

Limagjald fyri 27 felog á kr. 20	540,-
Luttokupeningur fyri 50 lið á 10 kr.	500,-
Kappingarinntokur	4.500,-
	5.540,-

Útreiðslur:

Kappingarútreiðslur	9.000,-
Bóltar	700,-
Til Stadionnevndina	700,-
Húsaleiga, ljós, hiti	3.200,-
Løn kassameistarans	600,-
Steyp	500,-
Undirvísingaramboð	400,--
	15.100,-

Viðmerkingar:

Landsstýrið og figgjarnevndin hava seinastu árini gjort okkum tann beina, at veita I. S. F. kr. 8000 í studningi, men hjá okkum eins og hjá ollum oðrum standa ikki útreiðslurnar við, men vaksa í stórum. Vit biðja tí so mikið um at fáa studningin settan til 10.000 kr. fyri komandi ár.

33) **ad § 19-11: Næmingastudningur til listamenn,**
sbr. bræv 10/7-1961 frá felagnum.

Vit visa til landsstýrisins brov 6. juni og 8. juli og loyva okkum at skjóta upp, at studningurin til listamannanæmingar á fíggjarløgtingslógini fyri 1962/63 verður settur til kr. 5.000,00.

35) **ad § 26-1: Landsbókasavnið,**
sbr. skriv frá landsbókasavninum 6/7-1961.

Sambart skriv frá Foroya landsstýri t. 6. juni 1961 um uppskot til fíggjarlóg fyri Foroya Landsbókasavn fyri fíggjarárið 1962/63 loyvir bókasavnið sær at seta fram hetta uppskot:

	Rokuskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Tænastumenn	16.970,20	19.300,	21.240,
2 Aðrar lønir	30.928,44	36.000,	36.000,
3 Bókakeyp og innbinding	46.556,44	25.000,	33.280,
4 Húsaútreiðslur	32.275,39	20.500,	15.500,
5 Skrivstovulutir	4.615,69	4.000,	4.000,
6 Porto, telefon, lýsingar	1.799,78	2.400,	2.400,
7 Aðrar útreiðslur	663,98	600,	600,
8 + sektir	805,54	500,-	500,
9 studn. frá Tórshavnar kommunn	8.600,00	8.600,-	8.600,
	124.404,38	98.700,	103.920,

Viðmerkingar:

Í samband við umvæling og nýgerð í útláninum var í 1960/61 givin ein eykajáttan uppá 15.000 kr., soleiðis at samlaða talið, ið játtað var til § 20-1-1: Húsaútreiðslur, var 30.500 kr. Ættanin var, at besin peningur skuldi verða býttur við 5.000 kr. hvørt árið í trý ár. Mælt skal tí verða til, at húsaútreiðslurnar í 1962/63 verða settar til 15.000 kr.

Á § 20-1-3: Bókakeyp og innbinding eru útreiðslurnar tíverri komnar uppá kr. 46.556,44. Játtanin var 32.000 kr. Hetta kemst av, at ein partur av bókunum, ið goldnar skuldu verið árið fyri, eru komnar inn á árið 1960/61. Tann nýtti peningurin í 1959/60 var tí bert 23.000 kr., og hevur hetta kanska verið ein orsøkin til, at bókakontoin í uppskotinum 1961/62 er koyrd niður til 25.000 kr.

Landsbókasavnið skal nuela til, at játtanin á hesi konto verður sett til 33.280 kr., tað sum játtað var í 1960/61 (32.000 kr.) + tað, sum keypsvirðið er minkað við av 4 % skattinum (1.280 kr.). Um bókasavnið skal verða fort fyri at halda bókamongdina við líka, er hendan hækkingin, sum gjord var fyri árið 1960/61 og tikin burtur aftur 1961/62, neyðug.

36) **ad § 20-2: Landsskjalasavnið.**
sbr. bræv 27/6-1961 frá skjalasavninum.

Við hesum verður sent uppskot til figgjarættan fyri Foroya Landsbókasavn fyri árið 1962/63:

	Roknskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Lønir	15.188,56	16.000,	16.000,
4 Húsaútreiðslur	1.925,78	3.300,	2.800,
5 Skrivstovulutir	2.987,56	600,	600,
6 Porto, telefon o. t.	533,12	700,	700,
7 Aðrar útreiðslur	794,00	400,	600,
8 Ferða- og dagpeningur	0,00	300,	300,
	21.429,02	21.300,	21.000,

ad 4. Útreiðslur til hita og ljós liggja um 1300 kr. Neyðugt verður at keypa fyri o.u. 1500 kr. í hyllum til Dómhúskjallaran, har vil eisini hava skjalasavn. Húsaútreiðslurnar eru so statt settar til 2.800 kr.

ad 7. Útreiðslurnar eru settar frá 400 kr. til 600 kr., tí nú er reingerðin av dómskjallaranum komin aftrat.

37) **ad § 20-3: Foruminnissavnið.**
Sbr. skriv frá antikvarinum 28/6-1961.

Landsstýrið bevur í brævi dags. 2. juni 1961 biðið savnið um uppskot til figgjarløgtingslóg 1962/63, og soleiðis umbiðið skal tað her loyva sær at senda hetta uppskot til grein 20-3- 1962/63:

	Roknskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Lønir	15.608,56	16.000,	17.000,
2 Útgrevstur	7.780,62	10.000,	15.000,

3 Staðarnavnasavnin	1.000,00	1.500,	1.500,
4 Húsaútreiðslur	8.972,27	1.100,	5.500,
5 Aðrar útreiðslur	6.233,25	5.000,	5.500,
6 Umsiting av forminnum	15.588,81	10.000,	20.000,
7 Umsiting av Skansanum	?	12.500,	?
8 Rokt av Skansanum	2.400,00	2.000,	2.000,
9 Amboðskeyp, umskipan av savninum ..			7.000,
10 -- Algongdarpening	446,05	500,	500,

Viðmerkingar:

ad 1 Antikvørurin 14.888,56, umsjónarfólk á savninum 720 kr.

ad 2 Orsokin til at ikki allur peningurin er nýttur í fyrsta lagi sjúka, síðan tað at o. u. 2.000 kr. vóru sellar av til serlig tiltok, sum tað tessverri ikki eydnaðist at fáa fólk til í hesum fíggjarári. Hesi arbeiði mega verða gjord nú umframt onnur krevjandi verk, sum vegna lonar- og prishækkingar dýrka ár um ár; kviði tí fyri, at skula vit halda okkum innan fyri ta penningaheld, játtað verður og fáa nakað av skafti, so streekkja 10.000 kr. ikki hvørki í hesum ella í komandi fíggjarárum.

ad 4 Húsaútreiðstur savnsins hava tey seinni árini verið 4-5000 kr., á fíggjarlógini 1961/62 eru bara játtaðar 1.100 kr. Allar vanligar húsaútreiðstur til Bátahøllina og røkt av Debesartroð verða hýttar millum Náttúrugripasavnið og Forminnissavnið: játtan Forminnissavnsins var 1960/61 kr. 4.500., tað sum savnið hevur ávist meira, verður flutt frá Náttúrugripasavninum seinni, útreiðslur okkara verða soleiðis um leið samsvarandi játtanini. Men við tað at hesar vanligu húsaútreiðslur aftur eru hekknðar, og vit ikki bigarlil hava havt nakra játtan fit umsitingar av fronni, so sum vegum, hegnum, portrum og plantum, loyva vit okkum at biðja um 5.500 kr.

ad 5 Játtan 1960/61 var kr. 5.500; meinýtslan kemur av, at vit hava verið noyddir at nýta av hesi játtan til umvæling av goymsluróum, og skal savnið hava vónir um at røkja skyldur sínar sum savn, tørvar tí í minsta lagi sama játtan sum 1960/61.

ad 6 Játtan 1959/60 var kr. 8.000, tí varð heldur ikki nýtt meira á hesari konto, men við tað at longu tá vísti seg neyðugt at nýta meira, vóru 1960/61 játtaðar kr. 15.000, sum er tað minsta, ið tørvar tey fyrstu árini, meðan á stendur, skal nakað verða bjargað av gomlum húsum og forminnum okkara, tí bara um nokur fá ár er hetta ov seint, og tá er eisini ov seint at barma seg. Eitt mest moráðandi er at sela Múrin í Kirkjubø aftur í sámiligan stand; tá ið grunnurin til varðveitingar av forminnum í Kirkjubø var stovnaður, varð savninum lovað at fáa vissu játtan um árið í nokur tey fyrstu árini, um tað vísti seg bentast; eg havi fyrr sagt frá, at eingin ivi er í, nú farið var undir umvælingarnar 1957, at beinast er fyri arbeiðis-

lag og kostnað at hesi arbeiði verða gjord burturav, og vil tí mela til, at henda grein verður hekkað so sum skotið upp er, tilless at savnið fær gjort eina heildarætlan, sum heldur. Við hekkingini er eisini lugsað um tey mongu hús á friðingarlistanum, sum ætlanin er at loysa úr friðingarbandi, tá ið tey eru teknað og viðgjord, hetta er mál, sum tooðkar harðliga á; havi tí kannað eftir, um gjordigt er at fáa einar tvefr arkitektstudentar upp ligar nokur summar at gera hetta fyri ferð, vístir og litla samsýning, og tyklst sum áhugin er sera stórur.

ad 9 Til nýistu við útgrevstur torvar nýtt fotografitól, og neyðug er heildarumskiping av sýnisrúmum savnsins, skulu tey vera hampulig á at lita og liðarhóskandi.

Viðmerking frá landsstýrinum:

ad 7: Umvæling av Skansanum.

4-áru játtanin, sum varð givin, er úti til og við figgjarárinum 1961/62. Spurningurin er, um tað verður neyðugt at geva eina eykajáttan fyri umbygg Ingina av sjálvum Skansahúsunum. Hesin spurningur má kannast meri eftir samráð við fornminnisnevndina.

38) ad § 20-5: **Bókasøvn á bygd.**

Sbr. skriv frá fyristøðumanni landsbókasavnsins 23/6-61.

Sambart skriv frá Føroya Landsstýri 1. 6. juni 1961 um uppskot til rakstrarstudning til **bókasøvn á bygd** fyri figgjarárið 1962/63 loyvir bókasavnið sær at seta fram hetta uppskot

	Rokn skapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Eiðis bókasavn	885,00	720,00	720,00
2 Vestmanna bókasavn	1.280,00	1,300,00	1,300,00
3 Klaksvíkar bókasavn	6.080,00	6,000,00	6.000,00
4 Fuglafjarðar bókasavn	2.526,00	2.500,00	2.500,00
5 Sanda bókasavn	280,00	300,00	300,00
6 Sunda bókasavn	480,00	600,00	600,00
7 Vágs søknar bókasavn	3.562,00	3.000,00	3.500,00
8 Froðlhiar søknar bókasavn		4.000,00	4.000,00
9 Ovnur nýggj bókasøvn		6.400,00	6.400,00
10 Eftirlit	2.160,00	2.800,00	2.800,00
	17.253,00	28.220,00	28.220,00

39) ad § 20-6-2: Tórshavnar Musikkskúli.
sbr. brev frá formanninum 27/6-1961.

Tórshavnar Musikkskúli loyvir sær aftur í ár at heila á tað heiðraða landsstýri um studning til skúlan í komandi ári. Figgjarætlanin sær soleiðis út:

Undirvísingur, rekt av instrumentum o. m.		2,500,00
Tryggingar	ca.	100,00
Nótar, partitur o. a.		400,00
Ymist		200,00
		3,200,00

Av tí at útreiðslurnar eru sterkt vaksandi, og vit noyðast at keypa fleiri instrumentir (træblásiinstrument) til orkestrið, vildu vit verið fegnir, um studningurin var settur upp til t. d. 3.000 kr.

Vit takka fyri veittan stuðul í farna ár.

40) ad § 20-3-1: Mentunargrunnurin. Stovasfeið.
Rokuskapur fyri 1960/61.

Grunnurin 1. apríl 1960:

Hjá landskassanum	1.238,56	
Hjá H. N. Jacobsens bókah. pr. 1/1-60	640,00	1,879,36

Inntøkur:

Løgtingsstudningur til bókaútgávu (freytað)		14.000,00
Renta av stovasfe pr. 30/6-60	5.604,82	
20/12-60	5.653,88	11.258,70

Bókasala:

Fróðskaparrit VII: v/ J. Haraldsen		2,687,03
Fróðskaparrit VIII: 240 eintok	2,400,00	
33 ymisk Fr.	397,28	2.797,28
sbr. upog. 1/1-60 (H.N.J.)		1.095,00

Fuglabókin: Sola v/ H. Justinussen (20 eint.)	210,00
v/ H. N. Jacobsens bókah.	686,00
Føroyskt lógsavn: Sola v/ Edw. Mitens	50,00
	34.663,37

Útreiðslur:

R. K. Rasmussen: Søndarpeningur		3.000,00
Páll Nolsøe: Avskr. av Sandoyarbókini		5.000,00
Studn. til Siglingars. pr. 31/3-60		1.400,00
Valdemar Poulsen: «Sal sapienti»		1.000,00
Sverri Dahl: Heiðursgáva á 50-ára degi		1.000,00
Jacob Olsen, Sandvík: Studn. til umseting		1.500,00
Poul F. Joensen, Fróðbø: Studningur		1.500,00
Føroyska Studentafelagið, Kbhn.: Hjónskvøðið		1.000,00
Sigrid av Skurði Joensen: Ígáva av barnabókum		2.000,00
R. Long: Sannsýning fyri 1960: Skrivarastarv		600,00
Fróðskaparrit VIII: Prenting av 650 eintokum, 200 serprent + pappir, hefting v. m.		4.051,00
Grafia: Clichéir til Fróðskaparrit VIII		44,85
«Dimmalætting»: Clichéir Fróðskaparrit VIII		13,30
Studningur til ritsavn eftir H. A. Djurhuus		2.000,00
Grannskoðan av rokuskapi: 1959/60		181,00
Bókuskaparhald 1960/61		215,00
Rabat til Bókasavnið (Edw. Mitens)		30,00
Flyting av Fróðskaparriti til nýggja goymslu		4,00
		24.539,15

Rakstrarpeningur pr. 31. mars 1961:

Hjá landskassanum	9.702,42	
Hjá H. N. Jacobsens bókah.	421,80	10.124,22
		34.663,37

Stovnsgrunnurin tann 31. mars 1961:

Bók nr. 229 í Sjóvinnubankanum	290.501,48	
Resllán til Føroyskt lógsavn	5.995,52	
Tilsamans	296.500,00	

41) **ad § 20-6-2: Skúlabókagrunnurin.**

Rokuskapur frá 1. januar 1960 til 31. mars 1961.

Inntøkur.

Bókasøla:

Lesibók II: 420 eint. á 5,25	2,205,00
Roknibók I: 10 eint. á 1,40	14,00
Roknibók II: 60 eint. á 2,10	126,00
Skr. Føroyskt I: 290 eint. á 2,10	609,00
Skr. Føroyskt II: 365 eint. á 2,10	766,50
Lesibók (J. Henriksen): 230 eint. á 2,80	644,00
Fyrisagnir (J. Henriksen): 290 eint. á 2,80	812,00
Ensk. orðalisti: 360 eint. á 1,40	504,00
Føroya Flora: 60 eint. á 7,00	420,00
Lærarabók til skr. Føroyskt: 24 eint. á 2,70	64,80
	6,165,30
Renta uppá bók nr. 60117 í Faero Amts Sparekasse	73,35
	6,238,65

Útreiðslur.

Kassakredittur (35.000 kr.) **í Sjóvinnubankanum:**

Kreditivgjald fyri 2. hálvár 1960	175,00	
Kreditivgjald fyri 1. hálvár 1961	175,00	
Rentur pr. 20/3-1960	592,68	
30/6-1960	627,64	
20/9-1960	611,50	
31/12 1960	652,15	
20/3-1961	662,66	3.529,93

Viðv. 2 lánum í Faero Amts Sparekasse:

pr. 11/6-1960 & 11/12-1960: renta	508,33	
avdráttur	974,00	1.482,33

Lesibók II:		
Prenting (Føro Amtst. Bogtr.) á/conto		11.600,00
(í 1959 goldið kr. 2.400,00)		
Rettlestrarbeiði (Lesibók II o. a.)		1.656,00
Fyrisagnarbók (Jeffrei Henriksen):		
Prenting	3.004,00	
Rettlestur o. a.	972,50	3.976,00
Ritbovmalon		1.200,00
		23.444,26
Bendingarlæra: Prenting (500 eintok)	660,00	
Innbinding (H. Justinussen)	150,00	810,00
Undirvisingartalvur frá E. Berggreensen, København		3.434,00
Før. Lærarafelag: II stuðn. t. bókaútg. av 3. árs ætl.		1.700,00
R. Long, samsýning sum fortnð. frá 15/8-57 31/3-59		1.462,50
Innbinding: 400 Lesibók II á 2,00	800,00	
700 skr. Før. á 0,80	560,00	
100 Lesibók (J. H.) á 1,00	100,00	
400 Fyrisagnarbók á 1,00	400,00	1.860,00
Grannskoðan 1958 kr. 180,00 - 1959 kr. 120,00		300,00
Rokniskaparhald 1. jan. 1960 - 31. mars 1961		268,75
		33.279,51

Samandrag:

Kassakreditlur í Sjóvinnub.	35.000,00	
Bókasøla + renta	6.238,65	41.238,65
Útreiðslur		33.279,51
Munur		7.959,14

Oguarroknskapur:

Ognir.

Bók nr. 60117 í Færo Amts Sparekasse	878,34
H. N. Jacobsens Bókahandil pr. 1/1-1961	6.729,00
J. P. Heinesen (fyri lærarabók t. skr. Før.)	124,20
	7.731,54

Bøkur á geymslu:

Lesibók II: 65 eint. á 5,25	341,25	
— 1000 eint. á 3,25	3.250,00	
Roknibók I: 480 eint. á 1,40	672,00	
Roknibók II: 850 eint. á 2,10	1.785,00	
— 300 eint. á 2,00	600,00	
Skr. Føroyskt I: 30 eint. á 2,10	63,00	
300 eint. á 1,30	390,00	
Skr. Føroyskt II: 55 eint. á 2,10	115,50	
1200 eint. á 1,30	1.560,00	
Ensk. orðalisti: 620 eint. á 1,40	868,00	
Føroya Flora: 580 eint. á 7,00	4.060,00	
Lesibók (J. Henriksen): 10 eint. á 2,80	28,00	
166 eint. á 1,80	2.880,00	
Lærarabók t. skr. Føroyskt: 174 eint. á 2,70	469,80	
Fyrisagnarbók (J. H.): 110 eint. á 2,80	308,00	17.390,55
		25.122,09

Skuld.

Restlán í F. A. Sparekasse: Obl. 91476	9.000,00
9024 E	336,00
Løglingslán frá 1956	11.000,00
Kassakreditur í Sjóvinnubankanum fluttur til Føroya gjaldstovu sbr. skr. 19/12-1959	35.000,00
	55.336,00

42) **ad § 20-6-4: Føroya listasavn.**
Sbr. skriv frá formanninum. 8/6 61:

Skriv landsstýrisins lava vit við tokk fingið. Vit eru Landsstýrinum takksamir fyri veittan studning, 8000 kr. fyri 1961, og vóna at fáa eitt líknandi litskot fyri 1962.

Viðmerking frá landsstýrinum:

Í 1960/61 var játtað á § 20-6-5	5.000,
og á § 19-8-11 mæminga studningur til listamenn	3.000, -

43) **ad § 20-8: Føroya Náttúrugripasavn.**
Sbr. skriv frá fyristoðumanninum 17/7-61:

Hervið loyvi eg mær at senda inn uppskot til figgjarætlan fyri Føroya Náttúrugripasavn fyri figgjarárið 1962/63.

Roknskapur 1960/61.

1. Lønarendurgjald	14.389,00	1.	11.670,00
4. Húsaútr.	1.466,00	4.	4.100,00
5. Skrivst. og starvstovuh.	2.091,53	5.	1.500,00
6. Aðrar útr.	288,25	6.	300,00
7. Arbeiðishjálp, ferðap. o. a...	5.367,11	7.	5.900,00

Uppskot 1962/63.

1. Lønarendurgjald	14.389,00
4. Húsaútreiðslur	4.500,00
5. Skrivstovu- og starvsstovuhald	1.500,00
6. Aðrar útreiðslur	300,00
7. Arbeiðshjálp, ferða- og dagp., flutningur o. t.	6.000,00
	26.689,00

ad 4. Henda konto verður seinri uppgjord og javna út millum Føroya Náttúrugripasavn og Føroya Fornminnissavn.

44) ad 21-1: Vrakarastovnurin.

	Rokn skapur 1960/61	Játtan 1961/62
1. Løn til yvirvrakara og vrakieftirlitsmenn	128.690,24	148.000,00
2. Ferðaútreiðslur	14.639,39	19.000,00
3. ÷ vrakaragjald	86.290,17	100.000,00
	57.039,46	

45) ad § 21-2: Sjómannaskúli Føroya.
sbr. bræv frá fyristøðumanninum 10/7-1961:

Vísandi til bræv landsstýrisins dagf. 6. juni 1961, leyvi eg mær at senda inn uppskot til løgtingsfiggjarlóg fyri Føroya sjómannaskúla (§ 21,2), 1962/63.

Uppskotið er sett soleiðis upp, at tað kann saumetast við játtanir á lógini 1961/62 og roknskapin fyri figgjarárið 1960/61.

Tá uppskot til figgjarløgtingslóg fyri skúlan fyri 1961/62 var innsent, var roknað við, at nýggjur skúlahygningur var liðugur at taka í nýtslu í byrjan av 1961. Nú er avgjort, at skúlin verður liðugur til innflytingar í september 1961, og kemur so statt rekstrarroknskapurin fyri nýggja skúlan at verða galdandi frá tí, innflutt er.

Í fylgiskrivi skúlans nr. 195, dagf. 30. juni 1959, er givið gjallig yvirlit yvir roknskapin, býtt sundur í deildirnar:

1. Lønir
2. Amboð
3. Húsaútreiðslur
4. Aðrar útreiðslur
5. Skúlapeningur

Eg leyvi mær so statt at vísa til hetta yvirlit eisini fyri figgjarárið 1962/63 við hesum uppískoyti:

Sum tað sæst av uppskotinum fyri 1962/63 víkur hetta nakað frá bæði játtanina fyri 1961/62 og roknskapin fyri 1960/61 av hesum orsøkum:

Roknskapur 1960/61.

a) **Lønir.** Útreiðslur til lønir vóru minni enn játtanin fyri 1961/62, tí tað var roknað við, at tað í árinum varð settur ein navigatiónslærari afturat. Hesin kom ikki í roknskaparárinum, men verður settur nú til komandi figgjarár. Tá

engin maskinskúli var meginpartin av hesum ári, vóru útreiðslur til tímalærarar eisini minni enn ætlað.

b) **Húsaútreiðslur.** Við tað at nýggja skúlahúsið ikki var tikið í brúk í rokuskaparárinum, vóru húsaútreiðslur á gamla skúlanum minni.

c) **Skúlapengar.** Hesir vóru orsakað av minni nevningatali minni enn árið fyri.

Játtan 1961/62.

a) **Lønir.**

Orsakað av, at lønir til fostu lærarar skúlans eru bundnaðar við nýggja lønarlóg, sum nú verður eisini fyri tímalærarar, verður ársútreiðslan landi í núverandi fíggjarári og fyri fíggjarárið 1962/63 veel storri.

b) **Húsaútreiðslur.**

Hesar verða eisini nakað storri enn eftir uppskot og játtan fyri 1961/62, orsakað av, at tað nú má vera pedellur til skúlan, og tá stjórabústaður ikki verður, verður engin leiguinntoka.

	Rokuskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Lønir	129.387,16	155.500,00	185.200,00
2 Amboð	2.304,33	10.000,00	10.000,00
3 Húsaútreiðslur	11.979,79	37.500,00	41.700,00
4 Aðrar útreiðslur	16.426,78	12.000,00	12.000,00
5 ÷ leiguinntoku		÷ 3.000,00	
6 ÷ skúlapengar	÷ 40.451,91	÷ 52.000,00	÷ 42.000,00
7 Klaksvíkar sjómannaskúli		5.000,00	
	119.736,12	165.000,00	209.900,00

ad lønir.

	lønir um mánaðin	lønir um árið	eftirlønsrætt landskassans um árið	tilsamans um árið 1962/63	
1 Fyristøðumaður	2.275,00	27.300,00	2.160,00	29.460,00	
2 Navigatiónslærari	2.025,00	24.300,00	1.920,00	26.220,00	
3 Maskinistlærari	1.858,33	22.300,00	1.760,00	24.060,00	
4 Navigatiónslærari (ætlast settur) ca.	1.750,00	21.000,00	1.680,00	22.680,00	102.420,00
5 Tímalær. 12 mán.	1.600,00	19.200,00		19.200,00	
6 Tímalær. 9 mán.	1.600,00	14.400,00		14.400,00	
7 Tímalær. 9 mán.	1.600,00	14.400,00		14.400,00	
8 Málærari 12 mán.	1.300,00	15.600,00		15.600,00	

9 Heilsuher, 10 mán,		3.300,00		3.300,00	
10 Sjórættslær, 10 mán,		3.000,00		3.000,00	
11 Skrivst.hj, 12 mán.	300,00	3.600,00		3.600,00	
12 Yvirtímar		6.000,00		6.000,00	
13 Fritíðarløn (6 % av kr. 55.450)		3.327,00		3.327,00	82.827,00
		177.727,00	7.520,00	185.247,00	185.247,00

ad 3. **Húsaútreiðslur**

a) umsjón og reingerð. Pedellur, ið hevur eftirlit við allar tekniskar installatiónir, eisini í maskinholl, umsjón av miðstoðuhitaveiting og umsjón við reingering.

ársløn til pedel (eini hjún)	10.200,00	
2 á 3 reingeringarfólk, ið hvørt hava 3 á 4 tímars arbeiði hvønn dag.		
Grundløn til hvørt av teimum:		
kr. 100, - pr. mánað. 2,5. 100,00. 3,75. 12 kr.	11.250,00	
reingeringartilfar	2.400,00	23.850,00

b) **Hiti og el-veiting**

ársnýtsla av olju (36 t fuelolja)	8.640,00	
ársnýtsla av el-veiting, ljós, kraft	3.600,00	12.240,00

c) **Viðlíkahald og trygging**

tryggingargjald fyri hús og inventar	2.225,00	
viðlíkahald av húsi	4.000,00	6.225,00

d) Skrivstovulutir, telf., porto o.a.	2.400,00	2.400,00
tilsamans		44.715,00

Viðmerkingar frá landsstýrinum:

ad 6) skúlapeningur.

Eftirsum nú verður bygdur stórur nýggjur og dýrur skúli, sum kann taka fleiri mæmingar, verður hildið rímuligt at seta skúlapeningin upp.

46) **ad § 21-3: Nautiskt royndarkamar.**

Sbr. br. frá fyristøðumanninum dagf. 28/6-61:

Vísandi til tygara brev av 6/6 í ár viðvíkjandi uppskot til figgjarlóg 1962/63 fyri Nautiskt Royndarkamar, skal fyrst vísast á mitt brev av 25/6 í fjør, ið ongantið er viðgjørt.

Sambart roknskapin seinasta ár, vóru tó prógvgjoldini ikki eins helvt av miðal fyri tey seinastu 10 árini, og útreiðslurnar nakað minni sum vant; men árið í ár teknar til at bliva miðal.

So statt kann vantast, um ikki nokur broyting verður áðrenn, at figgjaruppskotið má vera eins og seinasta ár soleiðis:

Til reiðskaps og húsaútreiðslur ca.		1.300,
skrivstovuútreiðslur v. m.		600,
ymsar øðrar útreiðslur		300,
(+ honorarið til fyristøðumannin)	Jalt	2.100,

Herfrá ganga inntøkur fyri prógvgjold, ið kunna setast til ca. 4.500 kr.

47) **ad § 21-4: Sjómansheim uttanlanda.**

Sbr. skriv frá Kirkjuliga Missiónsfelagnum 26/6-61.

Eftir áheitan frá Føroya Landsstýri skal her verða sagt frá, at Kirkjuliga Missiónsfelagið heldur áfram við Føroysk Sjómansmission nú komandi eins og undanfarin ár í Aberdeen, Íslandi og á Ravns Stóroy í Grønlandi.

Vit takka fyri tann stuðul, ið okkum varð veittur við kr. 17.000, - seinasta ár, og sum kom sera vel við.

Umfram sjómansrúboðara H. J. Ellingsgaard eru eisini í ár tvær kvinnur farnar at virka við Fiskarheimið á Ravns Stóroy, Dagmar Hansen, Toftir, sum sjúkrasystir, og Jensia Ellingsgaard, Eiði, sum matmóðir.

Sjálvandi kemur nakað av peningi inn á frivilligan veg, men vit vilja verða sera takksamir, um stuðningurin kr. 17.000, - verður veittur okkum komandi ár á figgjarlógini.

ad§ 21-4: Sjómansheim uttanlanda.

Sbr. skriv frá Hini Føroysku Sjómansmissiónini 17/6-61.

Vísandi til skriv landsstýrisins um ynski okkara á komandi figgjaretlan, loyva vit okkum við hesum at biðja um:

1) tann vanliga studningin til raksturin av sjómansheimunum í Reykjavík og í Føroyingahavnini.
2) 3. rata av 5-árujátlunini til viðkan av sjómansheimunum í Føroyingahavnini -- á 10.000 kr. pr. ár.

Sum kunnugt er í umbúnað at leggja stórt fiskavirki í Godthåb, og er at vænta, at føroyingar í stórum tali fara at arbeiða her. Verður nakað burtur úr hesum, hava vit í hyggju at byggja eitt sjómansheim í Godthåb fyri hesar menn, og vóna vit, at landsstýrið við vanligari velvild fer at taka undir við áheitan okkara um studning, tá vit hava teknningar og yvirslag at leggja fram.

48) ad § 21-5: Fiskaribiologisk Starvsstova.
Sbr. skriv frá fyristøðumanninum dagf. 3/7-61.

	Rokuskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Tænastumenn		18.000,	22.200,
2 Starvsfólk		32.000,	33.880,
3 Umsjónarráð (ferðarútr.)		1.500,	1.500,
4 Leiga av førum, amboð, hjálp o.t.	23.769,	22.000,	25.000,
5 Húsaútreiðslur		2.600,	2.600,
7 Aðrar útreiðslur	6.253,	3.800,	4.000,
8 Ferðaútreiðslur	4.551,	3.700,	4.500,
9 ÷ rikiskassans endurrinding		÷41.800,	÷46.840,
		41.800,	46.840,

49) ad § 21-8-1: Studningur til lønjavningargrunnin.
Sbr. skriv frá Lønjavningargrunni Skipsfiskimanna 8/6-61:

Sbrt. brev landsstýrisins dagf. 6. juni í ár senda vit hervið rekstrarreiðingskapin fyri grunnin 1960/61 við tí viðmerking at kross-kontoin (versur konto) er ikki endað enn, av tí vit plaga halda hana opna juni mánaða út.

Tó ætlast ikki stórvegis broytingar, kanska einar 50.000 kr. meira í halli.

Fyribilsrakstur 1960/61 (1/4-31/8).

Avgjald av feskfiski	692.121,48
Avgjald av saltfiski	821.859,01
Alm. studningur	1.700.000,00

Rentur		44.807,35
Kostnaður	81.813,39	
Viðbót	1.868.635,91	
Prísiskoyti	926.668,06	
Útróðrarstudningur	621.447,36	
Hall		239.776,88
	3.498.564,72	3.498.564,72

50) **ad § 22-2: Matrikulstovan.**
Sbr. skriv frá matrikulstovuni dagf. 10/7-61.

Við hesum verður sent landsstýrinum uppskot til figgjaraetlan fyri matrikulstovuna fyri figgjarárið 1962/63 og er tað sett upp í mun til fyribils roknskap fyri figgjarárið 60/61 og játtanina fyri 1961/62:

	Roknskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 lønir	171.505,	214.000,	239.938,
2 útistøðuviðbøtur	20.329,	17.000,	25.000,
3 flutningur	8.197,	5.000,	10.000,
4 skrivstovuhald	52.087,	33.000,	55.000,
5 bønafólk	30.088,	9.500,	30.000,
6 tól	9.635,	10.000,	15.000,
7 arbeiðstilfar	1.811,	9.500,	10.000,
8 porto og telf.	4.782,	4.000,	5.000,
9 annað	24.782,	4.000,	5.000,
10 ÷ inntøkur	÷89.132,	÷73.000,	÷100.000,
	233.473,	233.000,	299.983,

Við í lønarupplæddini eru roknaðar níðanfyristandandi lønir, sum fyri teir, sum longu fáa løn, er roknað út frá tí, sum er goldið fyri juni mánaðu 1961, meðan løn til landmálara 3 er sett sum byrjunarløn fyri lænastumenn í 7. lønarflokki, løn til landmálara 4 og skrivstovufulltrúa er sett samsvarandi teimum avtalum, sum eru gjørdar, og lønin til nýggja landmálaranæmingin, sum søkt er um, er sett javnt við lønina hjá tí næmingi, sum er.

Lønir	árliga	8 %	ialt
lænastumenn, stjóri	25.906,80	782,40	26.689,20
landmálari 1	18.787,80	566,40	19.354,20
landmálari 2	18.787,80	566,40	19.354,20
hjálparlandmálari 1	14.556,56	386,40	14.952,96
hjálparlandmálari 2	14.296,56	364,80	14.661,36
			95.011,92
annað fast fólk			
landmálari 3	18.600,00		
landmálari 4	24.000,00		
hjálparlandm. 3	12.738,00		
landmálaranæm. 1	8.152,20		
landmálaranæm. 2	8.152,20		
teknari	11.298,12		
teknianæmingur	6.065,40		
skrivstovufulltrúi	13.200,00		
skrivstovuass.	13.414,56		
skrivstovufólk	8.956,20		124.606,68
honorar og leyst fólk			
formansviðbøtir	10.320,00		
leyst fólk	10.000,00		20.320,00
	tilsamans		239.938,60

Annars er uppskotið gjort út frá ti at stovnins arbeiði er tað vanliga og at Tórshavnar matrikul eisini verður ansitin av matrikulstovuni. Soleiðis er lønin hjá landmálaranum, sum kemur at gera arbeiðið í Tórshavn, viðroknað sum útreiðsla undir lønum og sum inntoka við endurgjalding frá Tórshavnar kommunu. Afturímóti er ikki viðroknað tann meiraiuntoka, sum vil koma tá sundurbýtisgjoldini, so sum ætlað, verða sett upp samsvarandi verunliga kostnaðin av besum málum. Heldur er ikki viðroknað ær meira útreiðslur sum verða um matrikuleringin skal fremjast. Um landsstýrið ger tað av er best at gera broytingaruppskot til figgjarætlanina.

Viðmerking frá landsstýrinum.

ad 1) Lønir.

Tað tykist, sum her er talan um nýnormering av einum landmálara til 18.600 kr. og einum landmálara til 24.000 kr. Hesin spurningur má viðgerast á vanligan hátt gjøgnum lønarráðið.

ad 4) Skrivstovuhald.

Landsstýrið má halda, at tað má vera gjørligt at halda útreiðsluna innan fyri 45.000 kr.

ad 5) Banamenn.

Landsstýrið má halda, at tað má vera gjørligt at halda útreiðsluna innan fyri 20.000 kr.

51) **ad § 22-3: Royndarstøðin í Hoyvík.**
Shr. brev frá Royndarstøðini dagf. 27/6-61.

	Rokuskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
Inntøkur:			
Kassapeningur 1/4	163,10		
Skúdningur	48.500,00		53.200,
Hagin	11.120,41		11.000,
Fjósið	17.791,50		18.000,
Bourin	263,00		300,
Aðrar inntøkur	200,00		200,
Tilsamans:	78.038,01	50.000,	82.700,
Útreiðslur:			
Fólkahald	58.381,90		58.000,
Bygningar	1.263,83		6.000,
Leysafe	7.561,97		7.000,
Innisloða	343,15		300,
Fóður	7.034,96		7.000,
Sáð	166,93		200,
Toð	967,85		1.100,
Skullur og leiga	550,07		400,
Bókasavn	41,80		100,
Skrivstovunútreiðslur	907,91		1.400,
Ferðaútreiðslur	0,00		100,
Borðfe	800,00		800,
Kassapen. pr. 31/3	17,64		0,
Tilsamans	78.038,01		82.700,

Viðmerkingar: Um tolini er ikki nógv at viðmerkja. Eitt kanska er, og tað er viðvíkjandi fólkahaldi og bygningum. Ætlan var seinasta ár at mála sethúsini uttan, men varð tað ikki gjort, og varð tí minni peningur nýttur til hesa kontoina enn ásett, men har aftur ímóti fór nógv meiri peningur til fólkahald enn roknað varð við.

Tað tykist, sum at fólkahaldið verður dýrari ár undan ári, og hava vit tí verið noyddir at hækka kontoina við 3000 kr. Sambart uppskotið fara vit at biðja um ein studning til royndarstøðina uppá **kr. 53.200,—** fyri árið 1962/63.

52) **ad § 22-5-1: Húsdjóraaling.**
Sbr. frágreiðing frá jarðarráðnum.

Útreiðslur:		
Hall frá síðsta fíggjarári		20.000,00
Tarvahald:		
fóðurstudningur	5.000,00	
tarvaskifti	1.000,00	6.000,00
Greðingahald		800,00
Rættir		2.000,00
Eftirlitararbeiðið:		
Løn o. a.	7.500,00	
Feløg	3.100,00	10.600,00
Ísáðingarstøðin:		
Løn	7.500,00	
Amboð (keyp)	1.800,00	
Telefon, koyring o. a.	4.500,00	
Uppvenjing av fólki	4.000,00	17.800,00
		57.200,00
Inntøkur:		
Løglingsstudningur	50.000,00	
Afturgoldið f. kloakk á royndarbrúkinum	4.200,00	
Inntøka av ísáð	3.000,00	57.200,00
		57.200,00

Viðmerkingar:

Sum landsstýrinum kunnugt, varð sokt herfrá um at fáa húsdýrlógarpeningin hækkaðan til 70.000 kr. í hvussu er fyri eitt ár, so tað figgjarhall, sum kom av, at ísáðingarstoðin varð stovnað, kundi javnast aftur. Hetta varð ikki játtað. Tí má hetta hall ganga inn í figgjarætlanina hetta árið.

Upp í inntokuna er roknað tann peningamongd, sum síðsta ár er goldin av húsdýrlógarpeninginum til umvælingar av kloakkum á Royndarstoðini í Hoyvík, kr. 4.200, , sum logtingsins landbúnaðarnevnd lovaði skuldi verða afturgoldið.

Líkaleiðis lovaði logtingsins landbúnaðarnevnd, at passingin av tarvinum, sum verða nýttir í samband við ísáðingina, skuldi leggjast undir royndarbrúkið, sum ein partur av tess arbeiði. Tí er eingin peningur settur av til hetta endamál.

Fyri at vega upp móti figgjarhallinum frá síðsta ári, hevur verið neyðugt at leggja sýningarnar burtur fyri í ár at minka studningin til tarvahandil og rættabygging, meðan tað arbeiði, sum er í gongd, eftirlit og ísáðing, ikki kann skerjast.

53) **ad § 22-5-2: Nýdyrkan.**
sbr. frágreiðing frá jarðarráðnum dagf. 30/6-61.

Inntøkur:

Studningur úr landskassanum		100.000,00

Útreiðslur:

1. Nýdyrkan o. a.	80.000,00	
2. Umvælan av gomlum bo	8.000,00	
3. Kost og landbrunnar	10.000,00	
4. Stik	2.000,00	
	100.000,00	100.000,00

54) **ad 22-5-3: Træplanting.**
sbr. skriv frá sorinskrivaranum 4/7-61.

Under henvisning til landsstyrets skrivelse af 6. juni 1961 vedrørende tilskud til plantagemevnet i finansåret 1962/63 skal man anmode om at få det sædvanlige beløb på 6.000 kr.

55) **ad § 22-5-4: Neytahald.**
sbr. skriv frá Fornya Búnaðarfelag, 21. juni 1961.

Vegna skriv landsstýrisins 6. juni í ár viðvíkjandi felagsins stoðu til studningsskipanina fyri mjólkasolunn komandi fíggjarár, skulu vit mæla til, at studningurin verður veittur soleiðis, sum hann er tilskilaður í lýsing frá landsstýrinum 29. september 1960.

Vit mæla til, at studningurin fyri april og mei verður broyttur til 25 oyru pr. litur.

Tað er ein avgjørd treyt, um framleiðslan av mjólk skal verða toluliga jovn og álitandi, at framleiðararnir kunnu vita, at prísirnir halda nokur ár frameftir, tí jarðararbeiði er soleiðis, at tað má leggjast til rættis og ættanir gerast fyri fleiri ár framyvir.

Sum vit fyrr hava víst á, er tað av storsta týdningi, at prísurin er álitandi og ikki gleppur óvæntað sum best umstendur. Vit hava nú fingið vónir um, at meiariið fer undir at gera nakað munandi fyri mjólkasoluna, men um mjólkaprísurin ikki er álitandi, verður framleiðslan eisini ótrygg.

Til nýdyrkan verður á fíggjarlógini peningur játtaður á hvorjum ári, og fyri at teir, ið velta upp úr haga, kunnu fáa nyttu av bonum, er tað ein treyt, at mjólkaprísurin er álitandi, antin maðurin býr soleiðis fyri, at hann kann selja mjólk, ella hann býr óhogligari fyri og heldur vil seta neyt við og selja tívneyt til teir, ið mjólkkýr hava.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Roknskapur	Játtan
1960/61	1961/62
197.158,70	150.000,00

Sum tað sæst av roknskapartolunum, hevur í fíggjarárinum verið nýtt kr. 47.158,70 út yvir fíggjarætlanina, sum eisini hetta ár var uppá 150.000 kr. Landsstýrið hevur tó sett uppskot um somu játtan fyri 1962/63 við tí í hyggju, at tað moguliga verða gjordar broytingar í studningsveitanini, sum gera, at 150.000 kr. koma at rokka til.

56) **ad § 22-5-5: Súrhoybrunnar.**

Roknskapur	Játtan
1960/61	1961/62
35.451,48	35.000,00

57) **ad § 23-1-1: Ravmagnsnevndin.**

Árit á brev frá landsstýrinum til ravmagnsnevndina, dagf. 9/6-61:

Tilbagesendes **Føroya landsstýri** med bemærkning, at udgifterne ved elektricitetsnævnets møder i finansåret 1960/61 har andraget kr. 3.447,91.

For finansåret 1962/63 vil udgiften kunne anslås til ca. kr. 3.500,00.

58) **ad § 23-1-2: Rentustuðningur til SEV og El-felagið Suðuroy.**

Rentustuðningurin til SEV hevur í figgjarárinum 1960/61 verið kr. 32.371,20. Fyri 1962/63 er roknað við stakum 30.000 kr., meðan restin má roknast at fara til el-felagið í Suðuroy.

59) **ad § 23-1-3: Elverk á bygd.**

Játtan 1960/61	Rokn skapur 1960/61	Játtan 1961/62
30.000,00	8.462,20	40.000,00

60) **ad § 23-2: Fabrikk- og ketilumsjón.**

Játtan 1960/61	Rokn skapur 1960/61	Játtan 1961/62
6.500,00	9.115,48	10.000,00

61) **ad § 23-3: Motorkonur eftirlitsmaður.**

Sambr. kunngerð nr. 51, 15. juni 1961, eru gjøldini fyri eftirlit og koyriprøvar hækkaði, og verður samsýningin til tann motorsakkona hækkað samsvarandi, men skulu inntokur og útreiðslurnar viga hvørt móti øðrum, og verður tann veruliga útreiðslan fyri landskassan so stall 0.

62) **ad § 23-4: Skipaskrá og -uppmáling.**

Árit á skriv landsstýrisins 6/6 frá fútanum dagf. 9/6-61:

Tilbagesendes **Føroya landsstýri** med bemærkning, at der ikke her ved en-

bedet har været afholdt udgifter til skibsregistreringen eller -opmålingen i finansåret 1960/61.

Der ventes ikke at forekomme særlige udgifter i finansåret 1962/63.

63) ad § 23-5: Semingsmannaskipanin.

Játtan 1960/61	Roknskapur 1960/61	Játtan 1961/62
7.100,00	5.740,55	6.200,00

64) ad § 23-6: Kolagrevstur.

Játtan 1960/61	Roknskapur 1960/61	Játtan 1961/62
100.000,00	99.843,90	100.000,00

65) ad § 23-7: Føroya Ferðamannafelag.
Sbr. frágreiðing frá felagnum 1/4-61.

Inntøkur:

Limagjøld	2.285,00
Studningur:	
Føroya Løgting	20.000,00
Vinnullysgrunnur Føroya Banka	500,00
Færø Amts Sparekasse	500,00
Útferðir og fyrireikingar	7.017,38
Vørukonto	1.928,07
Atgongumerkjasola	540,20
Ferðatryggingar	91,20
Ferðalistin	1.620,45
Rentur	41,97

Útrelðslur:

Húsaleiga	6.000,00
Lønir	18.259,00

Ljós, reingerð	396,57	
Telefongjald	656,89	
Pappír, skriviamboð, smálutir	966,67	
Porto, postbox	468,71	
Ferðalistar, kalendarar, bløð	428,27	
Service og reklamu	1.231,45	
Ymiskar útreiðslur	1.659,77	
Avskriving av innbúgvi	1.697,51	
Flutt til ognarkonto	2.759,43	
	34.524,27	34.524,27

Figgjarstøða 1. jan. 1961.

		Ogn	Skuld
Kassapeningur		240,16	
Skuldarar		9.698,33	
Ognarar			10.533,71
Føroya Banki		179,59	
Føroe Amts Sparekasse		15,38	
Vørur á goymslu		9.549,43	
Innbúgv pr. 1/1-1960	7.485,18		
+ vokstur	1.002,39		
	8.487,57		
: avskriving	1.697,51	6.790,06	
Acceptkonto			4.000,00
Ognarkonto pr. 1/1-60	9.179,81		
+ flutt pr. 31/12-60	2.759,43		11.939,24
		26.472,95	26.472,95

66) ad § 23-8: Ymist eftir landsstýrisins avgerð.

Játtan 1960/61	Rokn skapur 1960/61	Játtan 1961/62
20.000,00	3.168,00	20.000,00

67) ad § 23-9: Læruráðið.
Smbr. bræv frá formanninum dagf. 22/7-61.

I likuýning til viðlogdu frágreiðing frá fundi 14. juli í ár um gjalding av útreiðslunum av sveinaroyndum verður her framsent ætl um útreiðslur í komandi figgjarári viðvikjandi lærlingaskipanini:

Løn og samsýningar	6.300,00
Ferðaútreiðslur	1.000,00
Prenting	1.500,00
Telefon og telegrammir	600,00
Porto	200,00
Skrivstovulutir	200,00
Medaljur og tollur	500,00
Sveinaroyndarútreiðslur	2.200,00
	12.400,00
Samsýning til skuðimeistarar	6.000,00
Samsýning til skuðimeistarar av øðrum plássi	1.500,00
	19.900,00
÷ tilmeldingargjald	3.500,00
	16.400,00

Løn og samsýning verður skotið uppá at skula vera soleiðis:

Formaðurin	4.800,00
Absalon Eysturoy, sum ofta verður heitt á	800,00
Reinhold Jacobsen í Klaksvík	500,00
Nýggi handilslimurin, samsýning fyri fundardagar	200,00
	6.300,00

Viðmerking frá landsstýrinum:

Játtan 1960/61	Rokniskapur 1960/61	Játtan 1961/62
11.000,	4.757,36	12.500,00

Sum tað sæst verða eftir av játtanini 1960/61 gott 6.000 kr.

68) ad § 24-1-2-3 og 6: Almannamál.
Smbr. skriv frá ríkisumboðnum dagf. 30/6-61.

Under henvisning til landsstyrets skrivelser af 6. juni 1961 vedrørende størrelsen af landskassens forventede udgifter til sociale formål i finansåret 1962/63 skal man anslå følgende beløb:

I henhold til lov nr. 208 af 11/6 1959 om folkepension, som ændret ved lov nr. 90 af 30/3-1961:

Udgifter ialt:	9,758,000,	
: folkepensionsbidraget	800,000,	
	8,958,000,	
heraf statskassen (4/7)	5,120,000,	
· kommunerne	638,000,	
landskassen	3,200,000,	3,200,000,
landskassens udgift til alderdomshjem		20,000,

I henhold til lov nr. 147 af 31/3-1949 om invalide-forsikring som ændret ved lov nr. 209 af 11/6-1959:

udgift ialt	3,684,000,	
heraf statskassen	1,812,000,	
kommunerne	344,000,	
landskassen	1,528,000,	1,528,000,

I henhold til lov nr. 249 af 10/6-1960 om børnebidrag:

a. børn født udenfor ægteskab	133,000,	
b. børn født i ægteskab	53,000,	
c. børn født af enker m. v.	226,000,	
ialt	412,000,	
heraf staten	206,000,	
kommunerne	34,000,	
landskassen	172,000,	172,000,

I henhold til lov nr. 248 af 10/6-1960 om offentlig forsorg:

Sørforsorg (§ 14) kun staten	250,000,	

Enkepension:	98.000,	
heraf staten	49.000,	
kommunerne	8.000,	
— landskassen	41.000,	41.000,
Anden hjælp:	270.000,	
heraf staten	69.000,	
— kommunerne	35.000,	
— landsstyret	172.000,	172.000,

I henhold til lov nr. 251 af 10/6-1960 om børneforsorg:

Ialt	64.000,	
heraf staten	38.000,	
— kommunerne	4.000,	
landskassen	22.000,	22.000,
landskassens samlede udgift		5.155.000,

De anførte udgifter er beregnet under forudsætning af, at de af socialministeriet udarbejdede forslag til en á-jourføring af den færøske lovgivning om folke-, invalide- og enkepension med lovgivningen i den øvrige del af riget gennemføres med virkning fra 1. april 1962. Endvidere er det forudsat, at der i henhold til aftale ved møde i landsstyret den 6. juni 1961, sker en á-jourføring af lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere. Denne á-jourføring vil medføre en forhøjelse af børnetilæggene til folke- og invalidepensionen.

Det nu beregnede tal for landskassens forventede samlede udgifter til sociale formål i 1962/63 andrager 5.155.000 kr., hvilket er 258.000 kr. mere end forudsat i landsstyrets forslag af 21. februar 1961, lagtingssag 45/1960: Ændring i folkepensionsloven. Den forventede merudgift er en følge af de nu foreliggende oplysninger om antallet af folke- og invalidepensionister samt specielt for invalidepensionens vedkommende ovennævnte stigning i børnetilæggene.

69) **ad § 24-4: Styrkveitingar.**

Bokuskapur 1960/61	Játtan 1961/62
63.168,67	50.000,00

69) a) ad § 24-8-1: Fráhaldsfelagini.

Smbr. bræv frá Det blå Kors dagf. 8/6-61:

Vit loyva okkum her sbr. skriv landsstýrisins dagf. 6. juni 1961 viðv. Blå Kors at sokja um **munandi** studning til felag okkara fyri komandi tiggjarár.

Ársrokuskapur, 1/1-1960 — 31/12-1960.

Indtægt.

Tilskud fra Færøernes Lagting	2,500,
Tilskud fra Sparekasser	600, -
Tilskud fra Kommuner	250,
Gaver	300,
Andre Indtægter	1,500,
Kontingent	126,
Renter	1,066,42
	6,342,42

Udgift.

Driftsudgifter	2.009,87
Blaa Kors Kurhjem	0,
Tilskud	2,000,
Renter	707,88
Overskud	1.624,67
	6.312,42

Status pr. 31/12-1960.

Aktiver.

Kasse-konto	743,07
Sparekassebog nr. 60306	4.398,11
Sparekassebog nr. 70033	18.230,15
Bankbog nr. 7638	6.667,59
Debitorer	95,55
Beholdning af Emblemer	148,05
	30.282,85

Passiver.

Byggefond	18.230,15
Nettoformue	12.052,70
	30.282,85

70) **ad § 24-8-2: Felagið Reyði Krossur.**

Sbr. bræv frá felagnum dagf. 22/6-61:

Hjálagt senda vil eitt eintak av rokuskapinum fyri 1960/61 og vóna, at felagið Reyði Krossur aftur kemur á fíggjarlogtingsløgina 1962/63 og at peningaheldin ikki verður minni enn undanfarnu ár.

Rokuskapur 1960/61	Innlokur	Útreiðslur
Inukomið við merkjasølumi	10.509,44	
Gávur til felagið í samband við merkjasølumi frá stovnum o. l.	5.734,49	
Studningur frá løgtinginum	1.000,00	
Studningur frá centralforeiningini	200,00	
Limagjald	234,00	
Renta av innistandandi peningi	1.208,28	
Inkomnar gávur til kongohjálpina	5.955,24	
Studningur í peningi		750,00
Bjargingarumboð		517,45
Sjúkravognar, sengur o.l.	2.124,25	
÷ endurgoldið frá landsstýri og komunum	537,75	1.586,50
Goldið til Røde Kors í Danmark:		
Limagjald	48,00	
Studning til tey flýggjandi	4.000,00	
Til Kongoinnsavningina	3.000,00	
Innsavnaður peningur til kongohjálpina	5.955,24	13.003,24
Merkir, bússur o. l.	4.175,14	
÷ afturgoldin tollur	2.000,00	2.175,14
Gávur, lýsingar og postgjald		136,79
Yvirskot		6.672,33
	24.841,45	24.841,45

Ognir við áralok:

Kassapeningur	361,77
Sparikassapeningur	38.295,46
	38.657,23

Umfram eigur felagið vel av merkjum og bússum o.t. til innsavning.

71) ad § 24-4: Hjálpargrunnurin fyri óarheiðsfarar fiskimenn.
Smbr. bræv frá fyristøðumanninum dagf. 5/7-1961.

I skrivi dagfest 6. í hesum hevur landsstýrið biðið um uppskot til fíggjarlóg 1962/63.

Sostatt verður hervið sagt frá, at grunnurin vil tilnæla, at sami studningur sum veitfur varð í fjør, nevniliga kr. 30.000 eisini verður latin fyri 1962/63.

Upplýst verður, at grunnurin tey seinastu árini hevur útgoldið umleið kr. 30.000 í studningi árliga.

71 a) ad § 24-8-4: Barnahjálpargrunnurin.
Smbr. bræv frá formanninum dagf. 20/7-1961.

Svarandi brevum Landsstýrisins skulu vit siga frá, at vit eru takksomir fyri ta peningshæld, sum Barnahjálpargrunnurin verður settur á fíggjarlógina fyri: **kr. 3.000,— árliga.** Hesin peningur verður lagdur alfurat stovnsfæmum, og vildi sjálvandi verið gleðiligt, um Logting og Landsstýri kundu hugsað ser at hækka hann.

I 1960 hevði grunnurin í inntøkum av gávum, studningi, rentum og solu av brævamerki um 35.000,— kr. Sama árið býttu vit út í studningum til illa stoddi børn **kr. 21.600,—**, og vóru rekstrarútreiðslurnar tilsamans **kr. 738,10.**

Hin 1. januar 1961 var sjálvur grunnurin uppi á **kr. 234.800,79**, og táið vit hava í huga, at gjøgnum árini hava vit latið í studningum um **kr. 205.000,—** vil **hetta** við øðrum orðum siga, at hesin grunnur, ið varð stovnaður í **1942**, hevur havt í innlokum tilsamans umleið **kr. 440.000,—**.

Barnahjálpargrunnurin hevur notið stóra velvild bæði frá tí almenna, frá stovnum og frá einstaklingum, og vit eru sjálvandi glaðir fyri tað álit, sum í hendan hátt verður sýnt hesum gagnliga tiltaki.

72) ad § 25-1: Eftirlønir.
Smbr. bræv frá gjaldstovuni dagf. 5/7-61.

Við ávísan til bræv landsstýrisins dagfest 6. juni 1961 um uppskot til fíggjarløgtingslóg 1962/63 viðvikjandi **eftirlønum** verður her sagt frá, at gjaldstovan hevur mett hesar útreiðslur til 56.000 kr.

Til sammetingar kann upplýsast, at rokniskapartalið fyri fíggjarárið 1960/61 er 55.603,28., og at játtanin á fíggjarløgtingslóg 1961/62 er 56.000 kr.

73) ad § 25-2: Biðipeningur.
Smbr. bræv frá gjaldstovuni dagf. 5/7-61.

Við ávísan til bræv landsstýrisins dagfest 6. juni 1961 um uppskot til fíggjarløgtingslóg 1962/63 viðvikjandi **biðipeningi** verður her sagt frá, at tað í lotuni bert eru Óla Jákup Jensen og Edw. Mitens, ið fáa biðipening sum fyrrv. landsstýrismenn.

Teir fáa í lotuni útgoldið tilsamans 9.500,05 kr. árliga. Tað er ikki gjaldstovuni kunnigt, hvorja ávirkan løgtingslóg nr. 30 frá 18. mai 1.á. um lønir landsstýrismanna fær á útreiðslurnar til biðipening.

Til sammetingar kann nevnast, at útreiðslurnar í fíggjarárinum 1960/61 hava verið 15.920,04 kr., og at játtanin á fíggjarløgtingslóg 1961/62 er 6.000 kr. Orsøkin til munin liggur í, at Edw. Mitens í fíggjarárinum 1960/61 hevur fingið biðipening við afturvirkandi kraft frá februar 1959.

74) ad § 28-1: Vinnulánsgrunnurin og avdráttir av saneringslánum.
Smbr. bræv frá gjaldstovuni dagf. 10/7-61.

Við ávísan til bræv landsstýrisins dagfest 6. juni 1961 um uppskot til fíggjarløgtingslóg 1962/63 viðvikjandi **studningi til vinnulánsgrunnin, avdráttur av saneringslánum,** verður her sagt frá, at eftir fyriliggjandi upplýsingum, skuldi vinnulánsgrunnurin ikki hava studning til raksturin.

Eftir uppgávu frá Búargrunninum verður avdráttur av saneringslánum 50.754,56 kr. í fíggjarárinum 1962/63.

75) ad § 34-2: Landsstýrið at ráða yvir.

Rokniskapur 1960/61	Játtan 1961/62
51.958,00	60.000,00

76) **ad § 34-3: Hagtal.**
Smbr. bræv frá fyristøðumanninum dagf. 29/6-61.

Vísandi á skriv landsstýrisins, dagfest tann 6. í hesum mánaða, verður sett fram niðanfyri standandi uppskot til liggjarlogtingslógina 1962/63 viðvikjandi útreiðslum til hagtalið § 34.3.

Somuleiðis verður eisini sett upp roknskapur 1960/61 og játtan 1961/62.

	Roknskapur 1960/61	Játtan 1961/62	Uppskot 1962/63
1 Lønir	17.400,62	17.000,00	18.000,00
2 Pappir & prentl.	387,00	2.000,00	5.000,00
3 Innbúgv	1.314,00		1.500,00
4 Ymist	23,24	1.000,00	1.000,00
	19.124,86	20.000,00	25.500,00

Útreiðslurnar til prentlutir verða oktar við umleið 4.000,— kr. orsakað av, at hagtalið tekur við prentingini av útfyllingarbløðunum fyri útflutning Foroya, ið higartil hava verið prentað gjøgnum Gjaldstovuna. Hetta er eftir avtalu við hr. Nicodemus Rasmussen, fulltrúa, 9. juni 1961.

77) **ad § 35-2: Kirkjugrunnurin.**
Smbr. bræv frá Færøernes kirkeinspektion 13/7-61.

Undir henvisning til landsstyrets skrivelse af 6. juni 1961, vedrørende lagtingets finanslov 1962/63 for så vidt angår tilskud til Færøernes kirkefond, skal man herved efter brevveksling med Færøernes oppebørselskontor meddele, at regnskabstallene vedrørende kirkefonden for finansåret 1960/61 udgør:

Indtægter:

Saldo 1/4 1960 (Negativ beholdning fra forr. år	13.384,87
Erstatning for tiende (fra statskassen)	7.800,00
Tilskud fra landskassen	90.000,00
	84.415,13

Udgifter:

Vedligehold af kirker	63.841,58	
Udgifter vedr. kirkegårde	5.880,00	
Andel i præsters befordrædg.	8.813,00	
Brandforsikring m. v.	5.954,93	
Tilskud til nye kirker	0,00	84.489,51

Negativ saldo ultimo 1960/61 (fondens gæld til landskass.) **74,38.**

Det bemærkes, at ovennævnte regnskabstal opgives med forbehold, da landskassens regnskab for finansåret 1960/61 endnu ikke er endelig afsluttet, og man ikke med sikkerhed kan sige, hvorvidt der endnu kan forekomme udgiftsposteringer vedrørende kirkefonden på det gamle finansår.

Med hensyn til bevillingen på finansloven 1961/62 skal man meddele, at der som tilskud til kirkefonden fra landskassen er bevilget 90.000 kr.

For finansåret 1962/63 skal man henstille, at der som landskassens tilskud bevilges 120.000 kr.

Det bemærkes, at der i den kommende tid forestår strengt nødvendige reparationsarbejder på flere kirker, såsom kirkerne i Kirkebø og Ejde, ligesom det vil være nødvendigt med reparation af taget på en del kirker. På grund af disse arbejder og de almindelige prisstigninger har man anset det for nødvendigt at søge den hittidige bevilling på 90.000 kr. forhøjet til 120.000 kr.

78) ad § 36: Renta av lánum.
Smbr. bræv frá gjaldstovnni dagf. 30/6-61.

Við ávísan til bræv landsstýrisins dagfest 6. juni 1961 um uppskot til fíggjarløgtingslóg 1962/63 viðvíkjandi **renta av lánum** verður her sagt frá, at gjaldstovan hevur meld nevndu útreiðslur fyri fíggjarárið 1962/63 til 189.164,16 kr., ið framkoma soleiðis:

Renta av lánum úr Búagrunni Føroya	20.967,16
Brævlán 1958 (Studentaskúlin)	36.000,00
Brævlán 1959 (Endurn. skipaflotan)	48.000,00
Tryggingarsambandið	24.412,50
Færø Amts Sparekasse	11.200,00
Ognarfelagið	14.000,00

Handelsbanken o. fl. viðv. Hvalarakstr.	24.622,00
Sjóvátryggingin	9.962,50
	189.164,16

Sum tað sest eru her ikki tiknar við rentur av statslánum 4 milj. kr. árliga til endurnýggjan skipaflotans, vega- og havnabygging, ella av láni í Noregi viðvíkjandi «Jóannes Fonsdal» eins og heldur ikki rentur av statslánum í sambond við umbyggjan av Klakksvíkar sjúkahúsi.

Til Skjal 2.

VIÐMERKINGAR

í samband við framløgu av uppskoti til fíggjarlóg 1962/63.

Sum tað framgongur av uppskotinum til fíggjarlóg 1962/63, batlanceran fíggjarlógin við kr. 27.584.000,00 imóti kr. 25.647.000,00 fyri fíggjarárið 1961/62 ella ein vøkstur uppá 1.937.000 kr.

Tað, sum hevur orsakað hesa hækking, eru fylgjandi meirútreiðslugreinir:

§ 16. Landsumsitingin við umleið 150.000 kr., sum kemur av broyting í lønunum, okjan av skrivstovufólki, dýrkan av skrivstovulutum, okjan av portoútreiðslum v.m.

§ 17. Heilsumál við umleið 170.000 kr. Hetta er tó bert ein fyribils ætlan, tí sum kunnugt er raksturin av okkara sjúkahúsum ógviliga viðbrekin yvirfyri prísvokstri á húsarhaldsvorum, medisini og oðrum, so kett kann koma útreiðsla, sum ilt er at rokna við so langa tíð frammanundan.

§ 18. Samferðslumál við umleið 200.000 kr., sum stavar frá hækking av studningínum til vegir og brýr 300.000 kr. og minkan av studningi til lendingar við 100.000 kr.

Viðmerkjast skal, at yvirlitið um strandferðsluna er ikki greitt enn, og eru tí bert tolini fyri 1961/62 tikin uppaftur.

§ 19. Kenslumál. Ein hækking uppá umleið 430.000 kr., sum fyri meginpartin stavar frá hækking í læraralønum og rakstrinum av studentaskúlanum.

Útreiðslurnar til studentaskúlan eru hækkaðar við umleið 250.000 kr. ella so mær sum tað dupulta av tí, tað er í úr. Hetta er orsakað av krovanum um á jour foring av lønum samsvarandi donskum lønum, storri læraratali orsakað av storri næmingatali. Hækkingin er tikin við her, tí hon má haldast neyðug, um neyðugir lærarar skulu fáast, og skúlin skal kunna halda fram og útbyggjast.

Annars skal eisini gerast vart við, at Foroya Lærarafelag hevur sent umsókn um

á jour føring av dýrtíðarviðbót til fótkaskúlalæraralonirnar samsvarandi teim donsku, ein á jour føring, ið vil týða einu størri hækking enn tann, ið er sett fram á uppskotinum til komandi fíggjarlóg.

§ 21. Fiskivinna, um leið 50.000 kr. Hertil skal viðmerkjast, at raksturin av «Ternuni» er ikki uppgjordur enn, og kann ti koma broyting í tolini, sum fyribils eru sett upp við somu studd sum í hesum fíggjarári.

Studningarin til lonjavningargrunnin er óbroyttur. Eg vil tó halda, at útreiðslur til minstulonarstudning skaldu sýnt seg minkandi, so hvort sum fiskiflotin verður endurnýggjaður, og harvið moguliga enn meira tokur peningur verður til endurnýggingina av skipaflotanum.

§ 22. Jarðarbrúk við umleið 65.000 kr., sum fyri ein part stavar frá lønarhækking á matrikulstovuni og økjan av manning vegna tað neyðuga í at framskunda matrikuleringina í ymsum bygdum, t. d. Klakksvík.

Annars skal verða gjørt vart við, at tað kann tykjast neyðugt at hækka mjólkastudningin við umleið 50.000 kr.

Um starvið sum landsdjóralækni skal sigast, at tað tykist ógjørligt at fáa djóralækna at røkja starvið, uttan so at lønin verður hækkað til umleið 40.000 kr.

§ 24. Almannamál, umleið 800.000 kr. sum fylgja av á jour føring av sosiallóggávuni.

Um fíggjarstand landskassans skal eg vísa til hjálogdu skjol:

1) Fyribils roknskaparyvirlit fyri 1961/62, sum vísir eitt formelt avlop uppá umleið 1,2 mill. kr. Men sum logmaður nevndi í Ólavsøkuroðuni, hava vit útreiðslur av ymsum lánum, sum landskassin hevur tikið ábyrgd fyri.

   Sum tað framgongur av skjali 6, er útlagt so nógv fyri fleiri av hesum lánum, útlegg, sum fyri ein týðandi part nú mugu avskrivast yvir rakstrarroknskapin, og ti koma at taka meginpartin um ikki alt avlopið.

2) Yvirlit yvir landskassans lániskuld, ið er kr. 12.828.001,61.

3) Yvirlit yvir ábyrgdir landskassans

a) fyri kommunurnar	kr.	12.078.845,22
b) annað		28.837.602,49
tilsamans:	kr.	40.916.447,71

4) Yvirlit yvir játtaðan, ikki enn útgoldnan studning til endurnýgging av skipaflotanum kr. 5.817.000,00.

5) Yvirlit yvir teir grunnar, ið hoyra undir heimastýrið.

6) Yvirlit yvir, hvat útlagt er úr landskassanum vegna ábyrgdir o.a., kr. 2,901.823,62.

Sum tað framgongur av skjali 5, hava fylgjandi grunnar til góðar hjá landskassanum:

a. Eftirlønargrunnur løgtingsins		25,000.-
b. Eftirlønargrunnur sjúkahúsanna		19,000.-
Sosialgrunnurin hevur øttið ligið sum ein partur av landskassans likvida peningi.		
c. Vegagrunnurin		368.000.-
d. Skúlagrunnurin	÷ 88.000.-	
e. Studentarskúlin		300.000.-
f. Endurnýgging av skipaflotanum		200.000.-
g. Nýtt strandfaraskip		290.000.-
h. Háskúlin		44.000.-
i. Vegurin Fútaklett-Oyragjógv		100.000.-
	jalt umleið:	1.258.000.

sum tað vegna likviditetsstrot ikki hevur verið gjørligt at setta inn á serstaka bankaella sparikassabók.

Tað sigur seg sjálvt, at landskassans likviditetur við teim stóru útreiðslum, ið nú eru, samstandis sum inntøkulógirnar ikki longur geva stórvegis avlop, má gerast trengri og trengri, hvat eisini hevur vist seg tvey tey seinasta árini.

Landskassans fasta gjald um mánan til lonir og sosialmál liggur um 1,2 mill. kr. umframt jállanir til havna- og vegabygging, sjúkahúsrakstur o. a.

Við tað, at skattur og gjøld ikki koma inn javnt mánað um mánað, eru tíðir, har tað er meira trongt við likviditetinum, sum í minsta lagi skuldi ligið um 1½ mill. kr., men sum pr. 1. august í ár bert var um 700.000. kr.

Nú figgjarlógin næsta ár eftlanti í minsta lagi kemur at økja landskassans útreiðslur við umleið 2 mill. kr., kemur spurningurin: Kann tað vænlast, at tær inntøkulógir, ið eru galdandi, koma at geva landskassanum tær neyðugu inntøkur, ella verður tað neyðugt at gera uppískoytisinntøkulógir.

At svara greitt uppá hetta spurningin, er ikki so líka lætt, tí so nógv avhongur av, hvussu nógv fiskivinnan í ár kemur at skapa av inntøkum; verða veiðurnar mun-

andi betri enn seinasta ár, vil eg halda, at tað skuldi ikki verið neyðugt við nýggjum innløkulógum.

Fiskivinnan er tann alt avgerandi táttur in. Og nettupp tí, at henda vinna er tann alt avgerandi, eru samfelagsins figgjarviðurskiftir alt ov einsáttaði og tí meira viðbrekin enn í øðrum londum.

Løgtingið samtykti í seinastu setu undir løgtingsmálunum 16, 53, 56 og 57/1960 at seta nevnd til kanning av tí føroyska fiskivinnuni, tí neyðugt er fyri tað almenna at hava greiðu á, hvussu stendur upp og niður við hovuðsvinnu okkara, og ógviliga vel kundi hugsast, at ein slík nevnd kundi fundið fram til okkurt uppskot fiskivinnuni til fremja, m.a. í sambond við endurnýgging av skipaflotanum.

Tíverri er henda nevnd ikki enn farin til verka. Tey felag, ið skuldu velja hvonn sín lim, hava ikki valt enn. Ein limur, ið løgtingið valdi, fær ikki loyvi at sita í nevndini, og landsstýrið hevur, sum rímligt er, steggað við at velja sín lim, ið skal verða formaður, til hinir limirnir eru valdir.

Í samband við hesa kanningarnevnd kann tað roknast við, at uppskot eisini kemur um bóskandi arbeiðsskapandi útbygging á landi í samband við fiskivinnuna, ein útbygging, sum er avgjørt neyðug og helst skuldi gingið hond í hond við útbyggingina av fiskiflotanum.

Hetta eru so í stuttum hér viðmerkingar, eg í løtuni havi til figgjarlógaruppskotið.

Sjálvandi kunnu viðurskiftir, ið ikki eru okkum kunnug í løtuni, gera tað neyðugt at broyta ymiskar játtanir, men um onki óvanligt hendir, rokni eg ikki við, at tann endaliga figgjarlógin skuldi komið at ligið fleiri procent oman fyri uppskotið.

Tórshavn, 3. august 1961.

K. Djurhuus.
Varalogmaður.

FYRIBILS ROKNSKAPARYVIRLIT PR. 26. JULI 1961.

1960/61	Rokn skapur	Figgjarlóg
INNTØKUR		
§ Landsskattur .....*)	7.327.530,73	7.200.000,00
§ 1. Tollinntøkur og gjøld	13.637.055,89	12.255.000,00
§ 2. Inntøka av handli og fiskivinnu viðv.	863.424,76	820.000,00
§ 3. Inntøkur av gjøldum samferðslu viðv.	498.185,40	440.000,00
§ 4. Inntøka av spæli	0,00	0,00
§ 5. Inntøkur av rentum og vinningsbýti	352.058,28	197.000,00
§ 6. Rakstur av ognum	21.917,17	70.000,00
§ 7. Inntøka av danska tjóðarbankanum	41.757,63	40.000,00
§ 14. Ymiskar inntøkur	42.057,99	30.000,00
	22.783.987,85	21.352.000,00
ÚTREIÐSLUR		
§ 15. Løgtingið	276.082,09	343.500,00
§ 16. Landsumsitingin	1.731.222,84	1.607.063,00
§ 17. Heilsumál	2.783.899,92	2.210.500,00
§ 18. Samferðslumál	3.508.436,05	3.460.000,00
§ 19. Kenslumál	2.597.811,26	2.374.636,00
§ 20 Vísind, bókment og list	495.883,76	309.780,00
§ 21. Fiskivinna, sjóferð o. t.	5.314.554,47	5.519.065,00
§ 22. Jarðarbrúk	690.102,24	633.400,00
§ 23. Handil, idnaður o. t.	215.108,99	299.600,00
§ 24. Almannamál .....*)	3.207.728,40	3.993.000,00
§ 25. Eftirlønir	71.523,32	67.050,00
§ 28. Vinnulánsgrunnurin, avdr. av saneringslánum .. +	135.582,84	105.755,00
§ 34. Aðrur óvissar útreiðslur	90.376,55	84.000,00
§ 35. Ymsir grunnar	190.000,00	190.000,00
§ 36. Rentuútreiðslur	414.518,37	48.000,00
§ 37. Ognarútreiðslur	104.665,94	60.000,00
Munur		46.591,00
	21.565.331,36	21.352.000,00

*) Talið er minkað við fólkapensiónsgjaldinum, ið er kr. 774.061,96.

Viðv. § 17. Millumrokningar við Klaksvíkur sjúkrahús, Tvøroyrar sjúkrahús, Tuberklastoðina og byggikontoina hjá D.A.H. standa enn óuppgjørdar, men er saldo pr. d. d. tikin við.

Viðv. § 18. Roknskapurin hjá strandferðsluni fyriliggur ikki. Millumrokningin, ið vísir kr. 381.699,43, er tikin við.

Viðv. § 21. Roknskapurin hjá «Teraum» fyriliggur ikki. Millumrokningin, ið vísir kr. 303.395,77, er tikin við.

Viðv. § 22. Roknskapurin hjá Matrikulstovuni fyriliggur ikki. Á figgjarlógini standa kr. 218.600,00, sum eru tiknar við.

Viðv. § 24. Onnur almenn forsorg er ikki gjørd upp enn, av tí at tær 4 kommunurnar ið gjalda sjálvar, hava ikki sent uppgerðsi. Landskassin hevur lagt út kr. 57.866,05, ið ikki er við í talinum.

FØROYA GJALDSTOVA, 1. augusi 1961.

N. RASMUSSEN

YVIRLIT YVIR TEY AV LANDSKASSANUM UPPTIKNU LÁN.

		Restskuld pr. 31/7—1961.
Føroya Búagrunnur, saneringslán		335.957,59
Lán úr Noregi til trolaran «Jóannes Fonslad»		1.000.000,00
(Um sonu tíð skyldur trolarin landskassanum 1.754.579,99 kr.		
harav forfallin avdráttur	629.579,99 kr.	
og forfallin renta	78.036,36 kr.	
	707.616,35 kr.)	
Ríkiskassin, lán til umbygging av Klakksv. sjúkrahúsi		21.498,25
— — —		70.658,12
— —		210.455,34
— — —		266.915,20
Føroya Búagrunnur, lán til bygging av sjómannaskúla		200.000,00

Universitetets Hovedkasse, lán til landsbókasavnið	5.987,07
Færø Amts Sparekasse, lán til Tvøroyrar sjúkrahús	7.500,00
Tryggingarsambandið Føroyar, lán til Tinganesognirnar	511.500,00
6 % brævlán 1958 til byggjan av Portugalstrolarum	700.400,00
Færø Amts Sparekasse, lán til byggjan av Portugalstrolarum	225.000,00
Føroya Sjóvátrygging, lán til byggjan av Portugalstrolarum	240.000,00
Føroya Búagrunnur, lán til byggjan av Portugalstrolarum	118.500,00
6 % brævalán 1959 til byggjan av studenta- og kostskúla	938.600,00
(Av brævalánunum stendur óbrúki 905.278,10 á bankabók)	
Fællesbanken o. fl. lán til havnabygg. og endurn. fiskifl.	3.000.000,00
Fællesbanken o. fl. lán til havnabygg. og endurn. fiskifl.	4.000.000,00
(Av lánunum frá Fællesbanken standa 5.752.001,35 kr. óbrúki í banka)	
Kjøb. Handelsbank, lán til yvirløku av hvalabátunum	116.666,67
Landmandsbanken, lán til --	29.166,67
Føroya Banki, lán til --	14.583,35
Sjóvinnubankin, lán til --	14.583,35
Sjóvinnubankin, lán til	100.000,00
Føroya Banki, lán til —	100.000,00
Tilsamans	12.828.001,61

FØROYA GJALDSTOVA, 1. august 1961.

N. RASMUSSEN

LANDSKASSANS ÁBYRGD FYRI LÁNUM
pr. 11/12—1960.

Yntiskar kommunur sambert yvirlit	12.078.845,22
aðrar ábyrgdir sambert yvirlit	28.837.602,49
	40.916.447,71

KOMMUNULÁN VIÐ LØGTINGSÁBYRGD

Kommuna	Tilsamans kr.
Ólduvíkar	20.556,00
Fáujins	11.875,00
Froðbiar	1.085.590,02
Fuglafjarðar	344.050,00
Funnings	6.375,00
Gjáar	6.375,00
Golu	13.330,00
Haldórsvíkar	2.115,00
Hovs	1.330,00
Húsar	13.333,00
Hvannasunds	17.500,00
Hvalbiar	73.068,00
Kollafjarðar	45.601,00
Klaksvíkar	1.959.393,01
Kunoyar	9.100,00
Lurvíkur	124.576,15
Miðvágs	336.825,00
Mykines	6.300,00
Nes	223.750,00
Nólsoyar	2.100,00
Oyndarfjarðar	33.875,00
Porkeris	4.222,97
Sandavágs	213.512,00
Sands	521.868,00
Skopunar	18.733,00
Sumbiar	17.040,00
Sorvágs	70.775,00
Tórshavnar	3.558.636,00
Vágs	300.708,94
Vestmanna	161.771,20
	12.078.845,22

Kommuna:	Lángevari:	Lániár:	Upprunalig lánistødd: kr.	Restlán pr. 11/12-1960: kr.
Eldhuvíkar	Færø Amts Sparekasse	1949	10.000.—	5.988.
—	—	1950	20.000.—	14.568.—
				20.556.
Fuojins	—	1950	25.000.	11.875.
Froðbiar	—	1942	170.000.—	87.479,10
—	—	1946	30.000.—	8.250.00
—	—	1956	487.651,71	414.503,52
—	Arbejdernes Landsbank	1952	301.685,40	210.731,40
—	Statsanst. f. Livsforsikring	1952	303.180.—	212.226,00
—	Kreditfor. af komun. i Danmark	1960	135.000.—	135.000,00
—	Føroya Banki	1955	34.798,29	17.400,00
				1.085.590,02
Fuglafjarðar	Færø Amts Sparekasse	1946	60.000.—	3.000.—
—	—	1947	20.000.—	2.000.—
—	—	1954	421.951,47	329.000.
—		1957	15.500.—	10.650.
				344.650.
Funnings	—	1948	15.000.—	6.375.—
Gjáar		1948	15.000.—	6.375.
Gøtu	—	1950	40.000.—	13.330.
Haldórsvíkar	—	1939	12.000.	2.115.
Hovs	—	1948	8.000.	1.330.
Hósar	Norðoyu Sparikassi	1950	40.000.	13.333.

Kommuna:	Lángevari:	Lániár:	Upprunalig lánistødd: kr.	Restlán pr. 11/12-1960: kr.
Hvannasunds	Faero Amts Sparekasse	1951	50.000. -	17.500. -
Hvalbiar	-	1941	20.000. -	1.233. -
--	-	1951	75.000.	34.935.
--	Foroya Banki	1951	75.000. -	20.000. -
--	--	1953	50.000.	17.500.
				--
				73.668.
Kollafjarðar	Faero Amts Sparekasse	1947	52.000. -	20.084.
—	--	1950	53.750.	25.517. -
				-- - -
				45.601.
Klakksvíkar	—	1935	130.000.	28.637,25
—	---	1947	500.000. -	364.951,20
—	—	1950	500.000. -	108.280,00
—	-	1956	500.000. -	466.211,05
	Privatlán H.A.Djurhuus Tórshavn	1951	300.000. -	100.000,00
--	Norðoya Sparikassi	1945	33.000. -	7.612,61
--	---	1945	38.000. -	7.989,42
--	—	1950	100.000. -	73.957,07
—	—	1950	100.000.	83.019,48
--	--	1956	300.000. -	230.279,54
—	Kreditf. af komm. i Danm.	1957	411.000. -	303.780,00
	--	1957	589.000.	589.000,00
--	--	1960	685.000.	685.000,00
--	-	1960	315.000.	315.000,00
—	Statsanst. for Livsforsikring	1960	400.000. -	390.000.
--	Foroya Banki	1949	500.000. -	258.195,32
—	--	1960	750.000.	189.378,00
—	-	1960	750.000. -	750.000,00
				4.950.393,94

Kommuna:	Lángevari:	Lániár:	Uppruna lig lánistødd: kr.	Restlán pr. 11/12-1960: kr.
Kunoyar	Norðoya Sparikassl	1950	31.000,--	4.950.
--	Færø Amts Sparekasse	1951	9.000.—	4.150.-
				9.100,00
Lorvíkar	--	1947	35.000,--	11.375.00
--		1948	35.000.—	13.125,00
--	Føroya Banki	1959	100.000,-	100.076,15
				124.576,15
Miðvágs	Færø Amts Sparekasse	1944	25.000.---	4.375.00
--	Kreditf. af komm. i Damm.	1959	117.000.---	99.450,00
--	-	1959	233.000.-	233.000.00
				336.825,00
Mykines	Færø Amts Sparekasse	1951	12.000,-	6.300.00
Nes	--	1949	150.000,-	63.750,00
—	--	1950	200.000.--	95.000,00
--		1950	150.000.	75.000,00
				233.750,00
Nólsoyar	---	1949	12.000.	2.400,00
Oyndarfjarðar	---	1950	20.000.	9.000,00
—		1950	30.000.	14.250,00
..	--	1949	25.000,	10.625,00
				33.875.00
Porkeris	Kreditf. af komm. i Damm.		11.000.	4.222,97
Sandavágs	--	1959	64.000,	57.262,00
--	-	1959	136.000.	136.000,00

Kommuna:	Lángevari:	Lániár:	Upprunalig lánistødd: kr.	Restlán pr. 11/12-1960: kr.
Sandavágs	Færo Amts Sparekasse	1949	45.000,	20.250,00
				213.512,00
Sands	Færo Amts Sparekasse	1942	25.000,	9.508,
—	—	1943	15.000,	1.500,
—	—	1944	12.000,	1.800,
—	—	1950	20.000,	9.000,
—	Foroya Banki	1960	500.000,	500.000,
				521.868,
Skopunar	Færo Amts Sparekasse	1941	16.000,	5.733,
—	—	1948	25.000,	13.000,
				18.733,
Sunnbiar	—	1943	20.000,	4.000,
—	—	1945	40.000,	13.040,
				17.040,
Sørvágs	—	1948	330.000,	43.237,
—	—	1948	150.000,	36.538,
				79.775,
Tórshavnar	—	1950	400.000,	317.906,14
—	—	1952	600.000,	505.482,57
—	Nye Danske af 1864	1950	60.000,	33.383,13
—	Bikuben	1950	1.000.000,	683.333,31
—	Foroya Banki	1951	1.000.000,	500.000,00
—	Føroya Vantukkutrygging	1950	1.000.000,	540.859,06
—	Kreditfor. af komm. i Danmark	1958	647.000,	647.000,00
—	—	1958	153.000,	130.671,79
				3.358.636,00

Kommuna:	Lángevari:	Lániár:	Upprunalig lánistodd: kr.	Restlán pr. 11/12-1960: kr.
Vágs	Suðuroyar Sparikassi	1948	25.000, -	5.834,00
--	Føroya Banki	1950	69.002,72	16.200,00
--	--	1952	300.000, -	0
--	Færø Amts Sparekasse	1951	350.000, -	37.500,00
--	-	1955	370.000, -	301.237,91
				360.768,91
Vestmanna	--	1948	175.000, -	102.060,00
--	--	1935	25.000,--	6.222,20
--	--	1947	50.000,-	27.489,00
--	-	1950	50.000, -	29.000,00
				164.771,20
Lántakari:				
p/f Bergfrost v/J.Justinussen, Arnafirði	Føroya Banki	1960	90 % av 45.000, -	30.000, -
a/s J. Dahl, Gørðum, Vági	-	1960	90 % av 50.000, -	45.000,
Elektricitetsfelagið S.E.V., Vestmanna	Færø Amts Sparekasse	1950	2.000.000, -	1.638.415,08
--	-	1955	1.000.000,	923.343,73
--	-	1958	500.000, -	478.844,41
--	obligasjónslán	1953	1.000.000, -	765.500,00
--	Rikiskassin	1954	7.000.000, -	6.265.000,00
--	Kreditfor. af komm. i Danm.	1956	459.000, -	344.807,31
--	--	1956	1.041.000,	1.011.000,00
--	--	1958	436.000,	372.375,10
--	-	1958	1.564.000,	1.564.000,00
--	Norðoya Sparikassi	1958	100.000,	83.334,00
-	Sparekassen f. København og Omegn	1959	2.500.000, -	2.416.666,66
--	Nye Danske af 1864	1950	250.000,	150.000,00

Lántakari:	Lángevari:	Lániár:	Upprunalig lánistødd: kr.	Restlán pr. 31/12-1960: kr.
S.E.V.	Statsanst. f. Livsforsikring.	1951	500.000, -	341.666,73
				16.385.453,32
Elektricitets-felagið Suðuroy	Færø Amts Sparekasse	1955	340.552,43	253.646,59
--	-	1956	600.000,	515.187,68
--	Suðuroyar Sparikassi	1957	100.000,-	95.680,39
				864.514,66
p/f Fiskavirkið, Syðrugøta	Færø Amts Sparekasse	1945	80.000,	14.619, -
--	Sjóv.bankin	1960	90 % av 50.000,	45.000,
				59.619,--
a/s J. Dahl og Thorvald Hjelm, Vági.	Føroya Banki	1957	70.000, -	19.000,--
p/f Frost, Larvík.	--	1960	90 % av 60.000,-	29.862,73
Fuglafjarðar Samvinnufelag.	--	1959	100.000,	70.000,00
--	--	1960	77.500,	77.500,00
---	Sjóv.bankin	1960	77.500, --	80.548,34
---		1960	100.000,	73.802,41
				301.850,75
Færøerns Real-kreditinstitut.	Færø Amts Sparekasse	1956	400.000, -	220.000,
—	For. Vanlukku-trygging	1956	125.000,	68.750, -
--	—	1956	75.000,	45.000,
--	For. Bruna-trygging	1956	300.000,	165.000,
---	--	1958	200.000,	150.000,
---	For. Sjóvá-trygging	1956	500.000, -	275.000,
---	---	1958	400.000,	300.000, -

Lántakari:	Lángevari:	Lániár:	Upprunalig lánistødd: kr.	Restlán pr. 11/12-1960: kr.
Færøernes Realkreditinstitut.	Før. Búagrunnur	1956	550.000, -	330.000,
--	—	1958	219.000, -	153.300, -
				1.707.050,
Føroya kærarafelag	Færø Amts Sparekasse	1958	38.000, -	38.000,
Føroya skúlabókagrunnur.	--	1942	4.500, -	336, –
--	.	1952	15.000, -	9.000, -
				9.336,
Føroyski kirkjumál v/ Føroya próstí.	Føroya Banki	1955	40.000, -	30.809,37
Ólavur Gregersen, Syðrugøtu.	Sjóvbankin	1960	35.000, -	29.079,18
Havnar Fiskacentral.	—	1960	90 % av 30.000, -	34.321, -
D.P.Højgaards eftf., Toftir.	Føroya Banki	1960	90 % av 50.000, -	45.000, -
Georg Johannesen, Lorvik.	—	1959	45.000, -	45.000,
Jógvan Justinussen, Árnafjørð.	—	1960	8.000,	8.000,
Viggo Kjeld, Klaksvík.	--	1960	7.500, -	7.500, -
p/f J.F.Kjølbro, Klaksvík.	-	1957	800.000, -	560.000,
Klaksvíkar Sjúkahús	Kreditfor. af komm. í Danm.	1935	50.000, -	11.200,
Klaksvíkar Skipasmiðja.	Sjóvbankin	1959	25.000,	20.317,51
ll/f Ognarfelagið	-	1960	1.110.000, -	1.213.155,51
S.P.Petersens eftf., Fuglafjørð.	Føroya Banki	1960	90 % av 50.000,	30.000, -

Lántakari:	Lángevari:	Láníár:	Upprunaliga lánsstødd: kr.	Restlán pr. 11/12-1960: kr.
p/f Rúlafelli, Vági.	—	1960	100.000, -	75.000,00
-	- -	1960	77.500,--	77.500,00
--	Sjóv.bankin	1960	77.500,--	80.548,34
—	- -	1960	100.000,	77.632,39
				310.680,73
Samvinnufelagið, Sandavág.	Føroya Banki	1956	840.000, -	588.000,--
p/f Skipafelagið Føroyar	Føroya Banki	1957	750.000,--	487.500,
—	Sjóv.bankin	1957	750.000,	487.500,
- -	Ålborg værft	1953	3.000.000,	522.000,- -
				1.497.000,
p/f Stjørnan, Vestmanna.	Føroya Banki	1956	370.000, --	203.500,--
-	Sjóv.bankin	1956	370.000,	222.000,--
				425.500,--
Suðuroyar norðara Trolarafelag	--	1959	100.000,--	77.525,00
—	- -	1960	77.500,—	80.548,34
—	Føroya Banki	1960	100.000,---	75.000,00
—	- -	1960	77.500,	77.500,00
				310.673,34
Telefonverk Føroya løgtings.	Færø Amts Sparekasse	1945	200.000,	148.774,79
—	—	1948	225.000,--	118.125,00
- -	- -	1949	200.000, -	120.000,00
- -	—	1951	300.000,	202.500,00
--	- -	1957	200.000,	180.000,00
--	Brævlán	1957	850.000, -	671.600,00
—	—	1958	450.000	390.000,00
--	Storno	1960	260.940, -	181.488,21
				2.012.488,00

Lántakari:	Lángevari:	Láníár:	Upprunalig lánistedd: kr.	Restlán pr. 11/12-1960: kr.
Gunnar Thomsen, Gøtu.	Sjóv.bankin	1900	70.000,--	35.305,41
Samuel Thorsteinsson, Klaksv	Føroya Banki	1959	32.000, -	32.000,00
Vinnulánsgr. Før. løglings.	Føro Amts Sparekasse	1946	750.000,---	25.000,00
--	--	1947	250.000, -	81.250,00
--	Rikiskassin	1952	795.000,—	344.801,57
—	Før. Vanlukkutr.	1946	500.000,—	33.333,35
—	„ Sjóvátrygg.	1946	300.000,--	20.000,00
—	„ --	1951	600.000,--	60.000,00
--	„ Búnaðarbankin	1953	207.872,17	101.750,04
--	„ —	1953	135.333,33	88.666,63
				754.801,59
Útróðrarskúrar í Grønlandi v/ 41 monnum.	Sjóv.bankin	1959	175.700,- -	126.929,65
do. v/ 4 „	—	1960	16.000,-	14.646,03
				141.575,68
Mads Kr. Poulsen, Skopun.	Føroya Banki		17.500,-	3.254,17
Firma Garnavirki Oyri.	---		30.000,--	24.000,00
Hans Fonsdal, Vestmanna.	Føroya Banki		800.000,	800.000,00
I/f Borgin, Vági.	--		70.000,	19.000,00
p/f Tórshavnar Skipasmiðja.	Sjóv.bankin	1960	90.000,	90.000,00
Reimar Isaksen, Tórshavn.	---	1960	9.870,	10.064,80
p/f Falk, Tórshavn.	--	1960	90 % av 1.200.000,	268.188,74

Tilsøgnir um studningslán til nýggj skip.

1)	P/f Rógvin, Kvívík:	1.275 × 20	255.000.
2)	— Bergsleiti, Sandi:	1.240 × 20	248.000.
3)	— Norðoya samvinnuf. Klaksvík:	1.222 × 20	244.000.
4)	— Ålaker, Tórshavn:	1.250 × 20	250.000.
5)	— Akraberg, Sumba:	1.300 × 20	260.000.
6)	— Skipafelagið, Tórshavn:	1.900 × 20	380.000.
7)	— Stella, Klaksvík:	1.300 × 20	260.000.
8)	— Stella, Klaksvík:	1.250 × 20	250.000.
9)	fa. D. P. Højgaards eftf. Toftir:	1.250 × 20	250.000.
10)	— P. H. Weihe, Søldarfirði:	1.250 × 20	250.000.
11)	— Z. Nielsen, Sandavági:	1.250 × 20	250.000.
12)	A/S. N. J. Mortensen, Tvoroyri:	1.250 × 20	250.000.
13)	— T. F. Thomsen, Tvoroyri:	1.250 × 20	250.000.
14)	Thorvald Andreasen, Tórshavn:	1.250 × 20	250.000.
15)	Mathias Jacobsen, Toftir:	1.200 × 20	240.000.
16)	P/f Samvinna, Tvoroyri:	1.250 × 20	250.000.
17)	fa. Th. J. Wilhelm, Vági:	1.300 × 20	260.000.
18)	p/f Kambur, Porkeri:	1.100 × 20	220.000.
19)	— Nýpan, Sandavági:	1.300 × 20	260.000.
20)	— Frøndi, Tórshavn:	1.300 × 20	260.000.
21)	— Kollafjørður, Kollafirði:	1.300 × 20	260.000.
22)	— J. Dahl, Gerðum, Vági:	1.200 × 20	240.000.
		kr.	5.817.000.

Tilsøgnirnar til fronsku skipini eru nakaðójavnar og eru tí rundaðar uppeftir samsvarandi umsóknum um lán úr fiskarfbankanum.

19/7-1961. P. P.

Yvirlit yvir grunnarnar pr. 31/7-61 í landskassans roknskapi.

	Grunnur	Tilsvar
Eftirlønargrunnur løglingsins	693.801,32	
Innistandandi í Sparikassanum		668.838,77
Eftirlønargrunnur sjúkrahúsanna	423.299,09	
Innistandandi í sparikassanum		404.855,54

Eftirlønargrunnur lærarna	674.935,01	
Innistandandi í sparikassum, bankum og í obligatiónum		673.160,89
Sosialgrunnurin	1.734.618,75	
Lán til ALV		25.000,00
Lán til Vágs el-felag		233.496,11
Vegagrunnurin (Heri er játtanin 61/62 kr. 400.000,00 ikki við roknað)	920.097,32	
Innistandandi í banka og obligatiónum		552.325,75
Apotekargrunnurin	1.908.723,68	
Innistandandi í apotekinum (við filialunum)		1.617.130,77
Innistandandi í sparikassanum		307.633,88
Mentunargrunnurin (Heri játtan 61/62 kr. 10.000,00 - ikki við roknað)	296.500,00	
Lán til føroyskt lógsavn		4.956,02
Innistandandi í banka		290.504,48
Útgrefstrangrunnurin	3.483,80	
Innistandandi í sparikassa		3.483,80
Kvæðaskrivingargrunnurin	6.745,12	
Innistandandi í sparikassa		6.745,12
Grindagarni í Vestmanna	3.011,72	
Innistandandi í sparikassa		3.011,72
Nýggir skúlar (Heri játtanin 61/62 kr. 200.000,00 - við roknað)	÷ 97.475,50	
Innistandandi í banka		10.080,16
Landbúnaðarskúli	204.720,26	
Innistandandi í banka		204.720,26
Studenta- & kostskúli (Heri játtanin 61/62 kr. 300.000,00 - ikki viðroknað)	1.231.977,24	
Innistandandi í banka		931.977,24

Nýtt sjúkrahús	231.605,36	
Innistandandi í sparikassa		231.505,36
Fimleikargrunnurin (Heri játtanin 61/62 kr. 15.000,00 — ikki viðroknað)	76.005,96	
Innistandandi í banka		78.605,96
Hotel- og ferðamannabúðargrunnurin	102.506,05	
Veitt lán		78.206,98
Innistandandi í banka		24.519,93
Nýtt løgtingshús	396.043,36	
Innistandandi í banka		396.043,36
Fritiðargrunnurin	301.704,96	
Innistandandi í sparikassanum		301.704,96
Grunnur fyri endurnýggjan av skipaflotanum (Heri játtan 61/62 — kr. 2.800.000,00 — ikki viðroknað)	11.036.604,24	
Innistandandi í banka		671.245,71
Studningslán		10.156.450,30
(Harumframt eru 2 studningslán uppá tilsamans kr. 1.875.000,00 óttagt av «4 mill.-láni»)		
Grunnurin til varðveitan av Kirkjuboarmúrinum	43.798,82	
Innistandandi í banka, sparikassa og obligatiónum		43.749,82
Grunnur til byggjan av nýggjum sjómannsskúla	1.247.781,27	
Restágóði hjá Havnar kommunu fyri part í byggikostnaðinum	350.000,00	
Byggikostnaður pr. d. d.		1.523.573,20
Byggigrunnur strandferðslu landsins (Heri játtanin 61/62 kr. 300.000,00 — ikki viðroknað)	490.023,95	
Innistandandi í banka		195.923,95
Foroysk framsýning í Norðurlondum	55.752,08	
Innistandandi í banka		55.752,08
Grunnur fyri flogvøllin	214.823,75	
Innistandandi í banka		214.823,75

Felagsbyggigrunnurin (Heri játtan 61/62 kr. 100.000,00 — ikki viðroknað)	395.886,35	
Innistandandi í banka		395.886,35
Lærlingaheim í Havn (Heri játtan 61/62 kr. 10.000,00 ikki viðroknað)	22.731,55	
Innistandandi í banka		22.731,55
Lestrargrunnurin (Heri játtan 61/62 kr. 90.000,00 — ikki viðroknað)	52.000,00	
Veitt lestrarlán		58.296,00
Sett av til byggjan av nýggjum háskúla (Heri játtan 61/62 kr. 35.000,00 ikki viðroknað)	44.000,00	
Vegurin Fúlakletl-Oyragjógv	100.000,00	
	23.165.795,51	20.403.939,80

REKAPITULATIÓN

Í banka, sparikassa og obligatiónum	6.686.830,42
Studningslán til skipakeyp	10.156.450,30
Innistandandi í apotekinum	1.617.130,77
Lán úr ymiskum grunnum	419.955,11
Nýggi sjómannaskúlin	1.523.573,20
	20.403.939,80

Herumfram koma fylgjandi grunnar og burturleggingar, hvørs peningur altíð hevur ligið í landskassans likviditeti. Viðvikjandi kirkjugrunnindum, so hevur tey seinastu árini verið brúkt meira, enn hvat grunnurin hevur átt.

Kirkjugrunnurin (Heri er játtan 61/62 kr. 90.000,00 ikki viðroknað)	+ 12.880,99
Grunnur til arbeiðstól	+ 3.125,93

Tillaksgrunnurin	394.088,84
Til havnagerð	722.608,07
Bókasavn	30.000,00
Yvirtøka av postverkinum	50.000,00

FØROYA GJALDSTOVA, 2. august 1961

N. RASMUSSEN

YVIRLIT YVIR YMISKAR ÁGÓÐAR OG MILLUMROKNINGAR I STATUSROKNSKAPI LANDSKASSANS

	Saldo pr. 31/7-1961.
Vágs kommuna vegna áskifting	75.919,68
Leypandi millumrokning við kommunurnar:	
Kommuna:	
Bíggjar	1.778,96
Eiðis	11.630,84
Elduvíkar	11.637,95
Fámjins	0,00
Froðbiar	80.010,41
Fugloyar	0,00
Fuglafjarðar	42.421,31
Funnings	3.275,11
Gjáar	368,53
Gøta	0,00
Haldórsvíkar	0,00
Hest	8.172,86
Hósvíkar	839,81
Hovs	2.852,34
Húsar	0,00
Húsavíkur	0,00
Hvalbiar	10.244,77
Hvalvíkar	0,00
Hvannasunds	÷ 179,00
Kaldbaks	2.516,81
Kirkjubøar	267,82
Klakksvíkar	171.680,73
Kollafjarðar	6.038,28
Kunoyar	2.675,13
Kvívíkar	0,00

Lorvíkar	9.902,01	
Miðvágs	11.860,25	
Mikinesar	0,00	
Mikladals	1.738,98	
Nes	645,03	
Nólsoyar	6.239,97	
Oyndarfjarðar	0,00	
Porkeris	6.824,70	
Sands	0,00	
Sandavágs	12.533,83	
Saxunar	676,49	
Sjóvar	3.290,74	
Skála	6.466,21	
Skálavíkar	0,00	
Skopunar	6.379,20	
Skúvoyar	0,00	
Sunnbiar	21.383,84	
Sunda	5.296,37	
Svinoyar	0,00	
Sørvágs	8.076,19	
Tórshavnar	186.338,36	
Tórsh. uttanb.	2.241,36	
Vágs	51.978,07	
Vestmanna	0,00	
Viðareiðis	7.409,84	705.514,11
		781.433,79
Útlagt fyri útróðrarmenn í Grønlandi (Kgh)		16.504,77
— — Telefonverkið		317.577,73
— — Skúlabókagrunnin		34.748,17
— — props		1.997,81
— — umvælan av Dúvugorðum		9.224,75
Lønarforskot tænastumanna		68.303,80
Útlagt fyri A.T. (nýggj saldo)		65.965,59
— — A.T. (gl. —)		179.277,42
— — læknakanningar av barnakonum (verður endurrindað av ríkiskassanum)		27.487,00
— — p/f Færøsit vegna veðhald		36.253,64
— — p/f Føroya mek. grótidnaða vegna veðhald		111.517,73
— — Útróðrarfelagið Grønland		36.324,57
— — turkiløg til Føroya Búnaðarfelag		1.464,87

—	—	poliovaksination (verður endurrindað av rikiskassanum)	8.778,00
—	—	Telefonverkið (sentralhita á Grannskoðaradeildini)	2.212,21
—	—	vaksination móti stívkrampa og difteri	7.182,90
—	—	umbyggjan av Klakksvíkar sjúkrahúsi	x) 1.125.196,65
—	—	byggjan av skúrum í Grønlandi	8.269,48
—	—	Jógvan Johannesen, Vestmanna, vegna veðhald	59.277,74
—	—	samsýning til valstýrir	2.825,00
		tilsamans	2.901.823,62

x) Umbyggjan av Klakksvíkar sjúkrahúsi:

Byggikostnaður samtals pr. 31/7-1961	1.716.720,00
— stuðningur frá rikiskassanum	591.523,35
Saldo pr. 31/7-1961	1.125.196,65

Av hesum hevur landskassin lagt út 496.027,93 kr., sum rikiskassin eigur at endurrinda við helvtini sum lán og helvtini stuðning. Renturnar av rikiskassalánunum -- hingartil 37.645,37 kr. — verða bókaðar á byggikontoina, men verða tó ikki tiknar við í endurgjaldsuppgerðunum til rikiskassan.

FØROYA GJALDSTOVA, 2. august 1961.

N. RASMUSSEN

ÁLIT

í

løgtingsmáli nr. 1/1961:

Fíggjarløgtingslóg 1962-63

Í staðin fyri landsstýrisins uppskot til fíggjarløgtingslóg 1962-63 verður sett:

RAKSTRARYVIRLIT:

INNTØKUR:

§ 1.	Inntøka av skatti, tolli og gjøldum	kr.	27.441.000
§ 2.	Inntøka handli og fiskivinnu viðvíkjandi	„	780.000
§ 3.	Inntøka av gjøldum samferðslu viðvíkjandi	„	450.000
§ 4.	Inntøka av spæli	„	0
§ 5.	Inntøka av rentum og vinningsbýti	„	192.000
§ 6.	Rakstur av ognum	„	51.000
§ 7.	Inntøka av danska tjóðarbanka	„	40.000
§ 14.	Ymiskar inntøkur	„	30.000
		kr.	28.984.000

ÚTREIÐSLUR:

§ 15.	Løgtingið	kr.	483.600
§ 16.	Landsumsitingin	„	2.078.113
§ 17.	Heilsumál	„	2.926.815
§ 18.	Samferðslumál	„	4.651.200
§ 19.	Kenslumál	„	3.657.470
§ 20.	Vísind, bókment og list	„	368.900
§ 21.	Fiskivinna, sjóferð og tilikt	„	6.722.425
§ 22.	Jarðabrúk	„	784.338
§ 23.	Handil, iðnaður o. t.	„	320.700
§ 24.	Almannamál	„	6.164.000
§ 25.	Eftirlønir	„	78.300
§ 26.	Dóms- og løgreglumál	„	3.000
§ 28.	Vinnulánsgrunnurin, saneringslán	„	50.800
§ 34.	Aðrar óvissar útreiðslur	„	114.000
§ 35.	Ymsir grunnar	„	260.000
§ 36.	Rentuútreiðslur	„	300.000
§ 37.	Ognarútreiðslur	„	10.000
	Munur:	„	10.339
		kr.	28.984.000

I. DEILD
INNTØKUR

Í fíggjarárinum 1962-63 verða inntøkur landskassans settar sum í §§ 1—14 tilskilað:

§ 1. INNTØKA AV SKATTI, TOLLI OG GJØLDUM:				
1. Beinleiðis skattur:				
1. Vanligur skattur		8.400.000		
2. Fólkapensión		800.000	9.200.000	
2. Tollinntøkur, bensingjald og umsetningsgjald			18.000.000	
3. Lestagjald av skipum			50.000	
4. Skemtunarskattur			175.000	
5. Gjøld av rúsdrekkakortum			15.000	
6. Sektir			1.000	27.441.000
§ 2. INNTØKA HANDLI OG FISKIVINNU VIÐVÍKJANDI:				
1. Valutagjald			325.000	
2. Útflutningsgjald av fiski			430.000	
3. Gjøld av loyvisbrøvum			25.000	780.000
§ 3. INNTØKA AV GJØLDUM SAMFERÐSLU VIÐVÍKJANDI:				
1. Gjøld fyri bilar			400.000	
2. Avgjald av sølu av bilum			50.000	450.000
§ 4. INNTØKA AV SPÆLI:				
1. Totalisatorspæl				0
§ 5. INNTØKA AV RENTUM OG VINNINGSBÝTI:				
1. Sektarrentur			100.000	
2. Renta av tøkum peningi			10.000	
3. Vinningsbýti			7.000	
4. Renta av øðrum ágóða			75.000	192.000
§ 6. RAKSTUR AV OGNUM:				
1. Oljugoymslurnar:				
1. Inntøkur		74.000		
2. ÷ útreiðslur		4.000	70.000	
2. Tinganes:				
1. Inntøkur		42.000		
2. ÷ útreiðslur		42.000	0	
3. Hvalastøðirnar:				
1. Inntøkur		1.000		
2. ÷ útreiðslur		16.000	÷ 15.000	
4. Sildaoljufabrikkin:				
1. Inntøkur		1.000		
2. ÷ útreiðslur		5.000	÷ 4.000	51.000
§ 7. INNTØKA AV DANSKA TJÓÐARBANKA:				
Yvirskotið sbr. lóg: 1. Danski tjóðarbankin..				40.000
§§ 8-13 verða tøkar.				
§ 14. YMISKAR INNTØKUR				30.000
Samlað inntøka:				28.984.000

II. DEILD
ÚTREIÐSLUR

Í fíggjarárinum 1962-63 verður veittur peningur sum í §§ 15—37 tilskilað:

§ 15. LØGTINGIÐ:	kr.	kr.	kr.
1. Løgtingsmenn:			
1. Tingmannalønir	328.100		
2. Dagpeningur til limir av føstum nevndum	10.000		
3. Ferðaútreiðslur	2.500	340.600	
2. Løgtingshúsið:			
1. Hiti, ljós o. a.	8.000		
2. Viðlikahald	20.000		
3. Aðrar útreiðslur	3.000	31.000	
3. Løgtingstíðindi og kunngerðarsavn:			
1. Preuting	12.000		
2. -:- inntøka av sølu	1.500	10.500	
4. Revisión		101.500	483.600

§ 16. LANDSUMSITINGIN:			
1. Løgmaður og landsstýri:			
1. Lønir v. m.	91.700		
2. Borðfæ	10.000		
3. Leiga av høli, hiti, ljós v. m.	10.000		
4. Innbúgv	6.000	117.700	
2. Landsskrivstovan:			
1. Tænastumenn (viðm.)	151.700		
2. Skrivstovufólk	146.000		
3. Honorar	2.400		
4. Húsaútreiðslur	40.000		
5. Skrivstovulutir	21.000		
6. Porto, telefon, lýsingar	17.500		
7. Aðrar útreiðslur	4.500		
8. Serkøn eykahjálp (viðm.)	20.000	403.100	
3. Fiskivinnuskrivstova og -ídnaðarstova:			
1. Tænastumenn	15.000		
2. Skrivstovufólk	22.000		
4. Húsaútreiðslur	5.000		
5. Skrivstovulutir	2.000		
6. Porto, telefon, lýsingar	7.000		
7. Aðrar útreiðslur, herundir ferða- og dagpeningur	3.500		
8. Royndir	2.500	87.000	

4. Umboð uttanlanda:		
1. Sendifulltrúi	20.300	
2. Skrivstovufólk	19.500	
4. Húsaútreiðslur	6.000	
5. Skrivstovulutir	1.900	
6. Porto, telefon, lýsingar	20.000	
7. Aðrar útreiðslur	2.100	
8. Ferða- og dagpeningur	5.500	
9. Útiviðbót (viðm.)	21.000	
10. ÷ leiguinntøka	763	95.537
5. Likningarráð og kommunalt eftirlit:		
2. Skrivstovufólk	71.400	
3. Honorar	1.800	
4. Húsaútreiðslur	7.200	
5. Skrivstovulutir	5.500	
6. Porto, telefon, lýsingar	2.000	
7. Aðrar útreiðslur	2.000	
8. Ferða- og dagpeningur	1.000	90.900
6. Manntalsstovan:		
2. Skrivstovufólk	26.600	
3. Honorar til kommunalar manntalsskrivarar	12.500	
4. Húsaútreiðslur	1.500	
5. Skrivstovulutir	6.000	
6. Porto, telefon, lýsingar	1.000	
7. Ymist	100	47.700
7. Gjaldstovan:		
1. Tænastumenn	101.400	
2. Skrivstovufólk	286.000	
4. Húsaútreiðslur	35.000	
5. Skrivstovulutir	70.000	
6. Porto, telefon, lýsingar	70.000	
7. Aðrar útreiðslur	7.000	
8. ÷ Jarðarráðið, endurgjald..	4.000	
9. ÷ endurgjald ríkiskassans..	141.350	
10. Filialur í Klaksvik og endurgjald til sýsluskrivstovurnar fyri skrivstovuhald	60.000	484.050
8. Tolleftirlitið:		
1. Lønir	165.000	
2. Honorar	11.200	
4. Húsaútreiðslur	8.000	
5. Skrivstovulutir	1.000	
6. Porto, telefon, lýsingar	4.500	
7. Aðrar útreiðslur	5.500	
8. Ferða- og dagpeningur	5.500	200.700
9. Valuta- og prisráðið:		
2. Skrivstovufólk	48.800	
3. Samsýning sýslumanna o. a.	9.150	
4. Húsaútreiðslur	5.100	
5. Skrivstovulutir	2.500	

6. Porto, telefon, lýsingar	2.500		
7. Aðrar útreiðslur	500		
8. Dagpeningur	10.000	78.550	
10. Landsverkfrøðingsskrivstovan:			
1. Landsverkfrøðingur o. a. ..	300.000		
2. Skrivstovufólk	93.000		
4. Húsaútreiðslur	34.000		
5. Skrivstovulutir	15.000		
6. Porto, telefon, lýsingar	8.000		
7. Aðrar útreiðslur	5.000		
8. Ferða- og dagpeningur	40.000		
9. ÷ leiguinntøka	1.124		
10. ÷ endurgjald frá kommununum vegna havnaprojektering	75.000		
11. Samsýning eina ferð med alla	15.000	433.876	
11. Ferða- og dagpeningur		35.000	
12. Innheintingarútreiðslur		4.000	2.078.113
§ 17. HEILSUMÁL:			
1. Dronning Alexandrines Hospital		1.775.000	
2. Klaksvíkar sjúkahús		312.000	
3. Suðuroyar sjúkahús		537.000	
5. Tuberklastøðin		42.715	
6. Læknaútreiðslur		50.000	
7. Ljósmøður		62.500	
8. Farsóttir		4.500	
9. Karantenuútreiðslur		100	
10. Sjúkahjálp		5.000	
11. Studningur til hvildarheimið »Naina«		35.000	
12. Studningur til skúlatannlæknastovu		100.000	
13. Útreiðslur til barnakonuferðir..		1.000	
14. Difteritis- og stívkrampakoppseting		2.000	2.926.815
§ 18. SAMFERÐSLUMÁL:			
1. **Vegir og brýr:**			
1. Nýggir vegir og brýr (viðm.)	2.000.000		
2. Breiðkan av brúm	100.000		
3. Til vegagrunnin	400.000	2.500.000	
2. **Havnagerð**		1.050.000	
3. **Lendingar**		500.000	
4. **Strandferðslan:**			
1. Rakstrarstudningur	300.000		
2. Byggigrunn strandferðslu landsins (viðm.)	300.000	600.000	
5. **Flogvøllurin**		1.200	4.651.200

§ 19. KENSLUMÁL:

1. Fólkaskúlin:		
1. Lønir	2.000.000	
2. Studn. til eftirlønargrunn lærara	15.000	2.015.000
2. Læraraskúlin:		
1. Næmingastudningur og lán (viðm.)	25.000	
2. Viðlíkahald av barakk	100	25.100
3. Føroya miðlum- og realskúli:		
1. Rakstrarundirskot	50.000	
2. Næmingastudningur	1.400	51.400
4. Studentaskúlin:		
1. Lønir	432.720	
2. Næmingastudningur	30.000	
3. Søvn	10.000	
4. Gamla hús í Heydølum (hiti, ljós, reingering o. t.)	10.000	
5. Aðrar útreiðslur	3.700	
6. Flutn. av næmingum	12.000	
7. Kostdeild	25.000	523.420
5. Føroya Fólkaháskúli:		
1. Rakstrarstudningur	73.000	
2. Byggistudningur (viðm.)	25.000	
3. Studningur til næmingar	40.550	138.550
6. Kvøldskúlar		20.000
7. Ítróttur:		
1. Studn. til fimleikargrunnin	15.000	
2. Studningur til ÍSÍ	10.000	25.000
8. Ymiskir studningar:		
1. Studningur og lán til berdan lestur (viðm.)	50.000	
2. Studningur og lán til annan lestur (viðm.)	30.000	
3. Studningur til uttanbygdanæmingar í real- og preliminerskúlum	25.000	
4. Studningur til lærlingar	100.000	
5. Studningur til jarðabrúksnæmingar	3.000	
6. Studningur til báskúlagongd	2.000	
7. Studningur til skútabarnaferðir	20.000	
8. Studningur til skúlabygging (viðm.)	300.000	
9. Ymiskir studningar	2.500	
10. Læraraskeið	2.500	
11. Næmingastudningur til listanemn	5.000	

12. Til grunn til bygging av studenta- og kostskúla	300.000		
13. Føroya skúlasavn	2.000		
14. Føroya lærugrunnur	5.000		
15. Meginfelag føroyskra studenta	2.000		
16. Skúlastjórnin at ráða yvir (viðm.)	10.000	859.000	3.657.470

§ 20. VISIND, BOKMENT OG LIST:

1. Landsbókasavnið:

1. Tænastumenn	21.300	
2. Aðrar lønir	36.000	
3. Bókakeyp og innbinding ..	33.280	
4. Húsaútreiðslur	15.500	
5. Skrivstovuútreiðslur	3.000	
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	2.400	
7. Aðrar útreiðslur	600	
8. ÷ sektir	500	
9. ÷ studn. Havnar kommunu	8.600	102.980

2. Skjalasavnið:

1. Lønir	20.050	
4. Húsaútreiðslur	2.800	
5. Skrivstovulutir	600	
6. Porto, telefon o. t.	700	
7. Aðrar útreiðslur	600	
8. Ferða- og dagpeningur	300	25.050

3. Formminnissavnið:

1. Lønir	20.050	
2. Útgrevstur	15.000	
3. Staðarnavnasavn (viðm.) ..	1.500	
4. Húsaútreiðslur	5.500	
5. Aðrar útreiðslur	5.500	
6. Umsiting av formminnum ..	20.000	
7. Unvæling av skansanum ..	0	
8. Røkt av skansanum	2.000	
9. ÷ atgongupeningur	500	
10. Amboðskeyp	7.000	76.050

4. Fuglakanningarstøð 1.600

5. Bókasøvn á bygd:

1. Eftirlit	2.800	
2. Rakstrarstudningur (viðm.)	25.420	28.220

6. Ymsir studningar:

1. Barnablað		1.200	
2. Tórshavnar Musikkskúli		1.500	
3. Mentunnargrunnurin (MFL):			
1. Til stovnsfæið	10.000		
2. Til útgávu av bókum og øðrum (viðm.) ..	20.000	30.000	

4. Føroya Listasavn	5.000		
5. Savnan av føroyskum orðatilfari	1.000		
6. Føroysk-donsk orðabók (viðm.)	20.000		
7. Útgáva av tingbókum	3.000	61.700	
7. Sømdarpeningur til skalda-, vísinda- og listamenn (viðm.)		11.800	
8. Náttúrugripasavnið:			
1. Løn	19.200		
4. Húsaútreiðslur	4.500		
5. Skrivstovuhald	1.500		
6. Aðrar útreiðslur	300		
7. Arbeiðshjálp, ferðapeningur o. t.	6.000	31.500	
9. Landsstýrið at ráða yvir saman við fíggjarnevndini (viðm.) ..		30.000	368.900

§ 21. FISKIVINNA, SJÓFERÐ OG TILIKT:

1. Vrakarastovnurin:			
1. Løn til yvirvrakara og vrakieftirlitsmenn	140.000		
2. Ferðaútreiðslur	14.000		
3. : vrakaragjøld	105.000	49.000	
2. Sjómansskúli Føroya:			
1. Lønir	190.200		
2. Amboð	6.000		
3. Húsaútreiðslur	44.700		
4. Aðrar útreiðslur	18.000		
6. -:- skúlapeningur	55.000	203.900	
3. Nautiskt royndarkamar:			
1. Útreiðslur	4.500		
2. -:- inntøkur	4.500	0	
4. Sjómansheim uttanlanda (viðm.)		42.500	
5. Fiskaríbiologisk starvsstova:			
1. Tænastumenn	31.950		
2. Annað starvsfólk	44.500		
3. Løn til umsjónarráð	1.500		
4. Leiga av førum, amboð, hjálp	25.000		
5. Húsaútreiðslur	2.600		
7. Aðrar útreiðslur	4.000		
8. Ferðaútreiðslur	4.500		
9. -:- ríkiskassans endurrinding	57.025	57.025	
6. Vaktar- og bjargingarskip:			
1. Útreiðslur	375.000		
2. -:- inntøkur	60.000	315.000	
7. Ymist eftir landsstýrisins avgerð		30.000	

8. **Studningur til lønjavningargrunnin:**			
1. Lønjevning v. m.	1.800.000		
2. Eykastudningur	500.000	2.300.000	
9. **Studningur til endurnýggjan av skipaflotanum, herundir renta og avdráttur av lánum til landskassan**		2.800.000	
10. **Studninglán til bátar**		50.000	
11. **Studningur til heimaútróður** ..		850.000	
12. **Klaksvíkar sjómannaheim** (viðm.)		5.000	
13. **Klaksvíkar sjómannaskúli**		10.000	
14. **Kokkaskeið** (viðm.)		10.000	6.722.425
§ 22. JARÐABRÚK:			
1. **Tænastumenn o. a.**			
1. Landbúnaðarráðgevarin:			
1. Løn v. m.	27.500		
2. Ullavraking ..	1.800		
3. Ferðaútreiðslur	3.000	32.300	
2. Djóralæknin:			
1. Løn	33.200		
2. Ferðaútreiðslur	1.700	34.900	
3. Seyðaráðgevarin, løn og ferðaútreiðslur		6.000	73.200
2. **Útskifting og matrikulstova:**			
1. Lønir		239.938	
2. Útistøðuviðbót		25.000	
3. Flutningur		10.000	
4. Skrivstovuhald		45.000	
5. Bønamenn		20.000	
6. Tól		15.000	
7. Arbeiðstilfar		10.000	
8. Porto og telefon		5.000	
9. Annað		10.000	
10. -:- inntøkur		100.000	279.938
3. **Royndarstøðin í Hoyvík:**			
1. Útreiðslur (viðm.)		108.700	
2. -:- inntøkur		29.500	79.200
4. **Fyriskipanir móti munn- og kleyvsótt**			1.000
5. **Aðrir studningar:**			
1. Húsdjóraaling		50.000	
2. Nýdyrkan		100.000	
3. Træplanting		6.000	
4. Studn. til neytahald (viðm.)		150.000	
5. Súrhoybrunnar		35.000	
6. Rentustudningur til landbúnaðarlán (viðm.)		10.000	351.000	784.338

§ 23. HANDIL, IDNAÐUR O. T.:

1. **Ravmagnsmál:**			
1. Ravmagnsnevndin	3.500		
2. Renlustudningur til SEV og el-felagið Suðuroy (viðm.)..	74.000		
3. Studningur til el-verk á bygd (viðm.)	20.000	97.500	
2. **Fabriks- og ketilumsjón**		13.000	
3. **Moturkøyur eftirlitsmaður:**			
1. Inntøkur	24.000		
2. :- útreiðslur	24.000	0	
4. **Skipaskrá og -uppmáling**		2.500	
5. **Seminggsmannaskipanin**		5.200	
6. **Kolagrevstur**		100.000	
7. **Føroya Ferðamannafelag**		20.000	
8. **Ymist eftir landsstýrisins avgerð** (viðm.)		20.000	
9. **Lærurádið**		12.500	
10. **Lærlingaheim** (í grunn) (viðm.)		10.000	
11. **Nevndin til kannan av øktum virkismøguleikum**		40.000	320.700

§ 24. ALMANNAMÁL:

1. 1. Fólkapensión	4.638.000		
2. :- kommunanna partur	638.000	4.000.000	
2. 1. Avlamispensión	1.842.000		
2. :- kommunanna partur	314.000	1.528.000	
3. 1. Onnur almenn forsorg	488.000		
2. :- kommunanna partur	81.000	407.000	
4. **Styrkveitingar**		50.000	
5. **Barnaheim,** rakstrarstudningur		85.000	
6. **Aldursheim**		20.000	
7. **Alv** (viðm.)		10.000	
8. **Ymsir studningar:**			
1. Fráhaldsfelógini	5.000		
2. Felagið »Reyði Krossur«	1.000		
3. Óurbeiðsførir fiskimenn	30.000		
4. Barnahjálpargrunnurin	3.000		
5. Sjúkagrunn arbeiðsmanna (viðm.)	25.000	64.000	6.164.000

§ 25. EFTIRLØNIR:

1. Eftirlønir		60.000	
2. Biðipeningur (viðm.)		18.300	78.300

§ 26. DÓMS- OG LØGREGLUMÁL:

Ymist			3.000

§ 28. 1. Vinnulánsgrunnurin, studningur 0

2. Avdráttur av sanceringslánum .. 50.800 50.800

§§ 29—33 fyribils ónýttar.

§ 34. AÐRAR ÓVISSAR ÚTREIÐSLUR:			
1. Útrejðslur av vali		25.000	
2. Landsstýrið at ráða yvir		60.000	
3. Hagtal:			
1. Løn	22.500		
2. Pappír og prentlutir	4.000		
3. Innbúgv	1.500		
4. Aðrar útreiðslur	1.000	29.000	114.000
§ 35. YMSIR GRUNNAR:			
1. Til felagsbyggigrunn		100.000	
2. Til kirkjugrunnin		160.000	260.000
§ 36. RENTUÚTREIÐSLUR:			
Renta av lánum			300.000
§ 37. OGNARÚTREIÐSLUR:			
Aðrar ognarútreiðslur			10.000
		Munur:	10.339
			28.984.000

VIÐMERKINGAR:

Til § 16.2.1. Ein av fúltrúunum er samstundis stjóri á líkningarráðnum.

Til § 16.2.8. Til at kanna Føroya liggjarligu viðurskifti, hevur landsstýrið frá ríkisstýrinum fingið til lána serkøna hjálp. Ríkiskassin rindar lønina, og landskassin aðrar útreiðslur.

Til § 16.4.9. Útiviðbótin verður hækkað við 2.600 kr. til 21.000 kr. árl.

Til § 18.1. Her uppi í kr. 100.000,00 til veg Fútaklett-Oyrugjógv.

Til § 18.4.2. Peningurin verður at nýta til endurnýgging av strandfaraskipum landsins.

Til § 19.2.1. Studningurin fer í lestrargrunnin, og landsstýrið ger av, hvussu nógv verður latið í studningi og hvussu nógv í láni.

Til § 19.5.2. Játtaðar verða í byggistudningi kr. 250.000,00 í 10 ár við 25.000 kr. um árið. Hetta er 4. rata.

Til § 19.8.1. og 2. Studningurin fer í lestrargrunnin, og landsstýrið ger av, hvussu nógv verður latið í studningi og hvussu nógv í láni.

Til § 19.8.8. Játtaðar eru upp í kr. 400.000,00 í studningi til bygging av kommunuskúla í Tórshavn við kr. 40.000,00 árligu í 10 ár. Uppi í samlaða studningstalinum er 10. og seinasta rata av hesum studningi.

Til § 19.8.16. Tað er ein treyt, at ríkiskassin letur lilsvarandi studning.

Til § 20.3.3. Játtaðar eru kr. 10.000,00 við kr. 1.000,00 í 10 ár til savnan av føroyskum staðarnøvnum í samband við Dansk Stednavneudvalg. Hetta er 10. og seinasta rata.

Til § 20.5.2. Landskassans studningur er upp í 80 % av lí peningi, bygdin letur, tó ikki meira enn kr. 2,00 pr. íbúgva.

Til § 20.6.3.2. Landsstýrið ger av, eftir hvørjum reglum, studningur verður latin. Av studninginum verða um 6.000 kr. at nýta til útgávu av barnabókum á føroyskum.

Til § 20.6.6. Hjálp til arbeiði við útgávu av nýggjari, broyttari og øktari útgávu av orðabókini eftir M. A. Jacobsen og Chr. Matras eftir nærri avgerð landsstýrisins.

Til § 20.7. Sømdarpeningur fyri vísind, list og skaldskap:

1.	Rasmus Rasmussen	1.200 kr.
2.	S. J. Mikines	1.200 „
3.	Poul F. Joensen	1.200 „
4.	Olivar á Ryggi	800 „
5.	Hans M. Eidesgaard	800 „
6.	Hans Jacob Jacobsen	800 „
7.	Martin Joensen	800 „
8.	Jóan Chr. Poulsen	800 „
9.	Janus Kamban	800 „
10.	William Heinesen	800 „
11.	Richard Thomsen	800 „
12.	Ingálvur av Reyni	800 „
13.	Sigmund Petersen	800 „

Til § 20.9. Av peninginum verða um 15.000 kr. at nýta til doyvan av radioóljóði.

Til § 21.4. Uppi í studningstalinum er eykastudningur til sjómannsheimið í Føroyingahavnini av 5 ára játtan 50.000 kr. við 10.000 kr. árliga; hetta er 3. rata, og 3. rata á 5.000 kr. til fiskaraheimið í Ravns Stóroy av 4 ára játtan uppá 20.000 kr., 10.500 kr. í rakstrarstudningi til arbeiði í Føroyingahavnini og Reykjavík og 10.500 kr. í rakstrarstudningi til arbeiði í Vestmannoyum, Aberdeen og Ravns Stóroy. Heraftrat verða veittar 6.500 kr. í studningi at senda sjúkasystur til fiskaraheimið í Ravns Stóroy.

Til § 21.12. Veittar verða til keyp av búnyttum 20.000 kr. við 5.000 kr. um árið í 4 ár. Hetta er 2. rata.

Til § 21.14. Síðani teknisk skútin, sum settanin er, ikki enn hevur tikið upp á seg undirvising av fiskiskipskokkum, fær landsstýrið heimild at nýta upp til 10.000 kr. í studningi til kokkuskeið.

Til § 22.3.1. Raksturin av ísáðingarstøðini er lagdur undir royndarstøðina, útreiðslan er mett til 17.000 kr. árliga. Centralhitaverk er mett til 8.500 kr.

Til § 22.5.4. Figgjarnevndin ger av eftir tilmæli frá landsstýrinum, hvussu studningur verður at veita.

Til § 22.5.6. Rentustudningurin verður latin, svarandi til munin millum rentuútreiðsluna av upptiknum bankaláni og tað, hon vildi verið av sparikassaláni. Studningurin verður bert latin til lán til keyp av amboðum.

Til § 23.1.2. Støða er ikki tikin enn til, hvussu stóran rentustudning el-felagið Suðuroy fær. Av játtanini 85.000 kr. eru 55.000 kr. ætlaðar nevnda felag.

Til § 23.1.3. Hesin peningur verður at leggja í grunn at nýta til bygging av smærri el-verkum á bygd.

Til § 23.8. Uppi í studningstalinum er studningur til útgávu av bókini hjá Jørgen-Frantz Jacobsen — Færøerne, Natur og Folk — á enskum máli.

Til § 23.10. Játtaðar eru 40.000 kr. við 10.000 kr. árliga í 4 ár. Hetta er 3. rata.

Til § 24.7. Peningurin 10.000 kr. verður at nýta at gjalda lán aftur úr sosialu grunninum og til húsaleigu við Air.

Til § 24.8.5. Treyt fyri hesi játtan er, at landsstýrið góðtekur reglurnar fyri grunnin.

Til § 25.2. Landsstýrismaður, sum er farin frá áðrenn 1. april 1960 við ongum biðipeningi, fær hendan frá hesum degi eftir reglunum í løgtingslóg nr. 30, 18. mai 1961, um hann vildi fingið biðipening, um henda lóg var galdandi, tá hann fór frá.

BETÆNKNING

i

lagtingssag nr. 1/1961:

Finanslagtingslov for året 1962-63

I stedet for landsstyrets forslag til finanslagtingslov 1962-63 sættes:

DRIFTSOVERSIGT

INDTÆGTER:

§ 1.	Indtægter af skatter, told og afgifter	kr.	27.441.000
§ 2.	Indtægter vedrørende handel og fiskeri	„	780.000
§ 3.	Indtægter af trafikafgifter	„	450.000
§ 4.	Indtægter af spil	„	0
§ 5.	Indtægter af renter og udbytte	„	192.000
§ 6.	Kapitalindtægter	„	51.000
§ 7.	Andel i Den Danske Nationalbanks overskud	„	40.000
§ 14.	Diverse indtægter	„	30.000
		kr.	28.984.000

UDGIFTER:

§ 15.	Lagtinget	kr.	483.600
§ 16.	Landsadministrationen	„	2.078.113
§ 17.	Sundhedsvæsenet	„	2.926.815
§ 18.	Kommunikationsvæsenet	„	4.651.300
§ 19.	Undervisningsvæsenet	„	3.857.470
§ 20.	Videnskab, litteratur og kunst	„	368.900
§ 21.	Fiskeri, søfart o. l.	„	6.722.425
§ 22.	Landbrug	„	784.330
§ 23.	Handel, industri o. l.	„	320.700
§ 24.	Socialvæsenet	„	6.164.000
§ 25.	Pensionsvæsen	„	78.300
§ 26.	Doms- og politivæsen	„	3.000
§ 28.	Erhvervslånefonden, saneringslån	„	50.800
§ 34.	Andre uvisse udgifter	„	114.000
§ 35.	Diverse fonds	„	260.000
§ 36.	Renteudgifter	„	300.000
§ 37.	Udgifter af ejendomme	„	10.000
	Balance:	„	10.339
		kr.	28.984.000

I. AFSNIT
INDTÆGTER

I finansåret 1962-63 beregnes landskassens indtægter som i §§ 1-14 anslået:

§ 1. INDTÆGTER AF SKATTER, TOLD OG AFGIFTER:			
1. Direkte skatter:			
1. Alm. skat	8.400.000		
2. Folkepension	800.000	9.200.000	
2. Told-, benzin- og omsætningsafgift		18.000.000	
3. Klareringsafgifter af skibe		50.000	
4. Forlystelsesafgift		175.000	
5. Afgifter af spiritusrationeringskort		15.000	
6. Bøder		1.000	27.441.000
§ 2. INDTÆGTER VEDRØRENDE HANDEL OG FISKERI:			
1. Valutagebyrer		325.000	
2. Udførselsafgifter af fisk		430.000	
3. Afgifter for bevillinger		25.000	780.000
§ 3. INDTÆGTER VEDRØRENDE TRAFIKVÆSENET:			
1. Motorafgifter		400.000	
2. Afgifter ved salg af motorkøretøjer		50.000	
§ 4. INDTÆGTER VED SPIL:			
1. Totalisatorspil			0
§ 5. INDTÆGTER AF RENTER OG UDBYTTE:			
1. Strafrenter		100.000	
2. Renter af disponibel kapital		10.000	
3. Aktieudbytte		7.000	
4. Renter af andre tilgodehavender		75.000	192.000
§ 6. DRIFT AF EJENDOMME:			
1. Oljetankene:			
1. Indtægter	74.000		
2. : udgifter	4.000	70.000	
2. Tinganes:			
1. Indtægter	42.000		
2. : udgifter	42.000	0	
3. Hvalstationerne:			
1. Indtægter	1.000		
2. : udgifter	16.000	: 15.000	
4. Sildeoljefabrikken:			
1. Indtægter	1.000		
2. : udgifter	5.000	: 4.000	51.000
§ 7. ANDEL I DEN DANSKE NATIONALBANKS OVERSKUD: i henhold til lov:			
1. Den Danske Nationalbank			40.000
§§ 8—13 holdes disponible.			
§ 14. DIVERSE INDTÆGTER			30.000
		Samlet indtægt:	28.984.000

II. AFSNIT

UDGIFTER

I finansåret 1962-63 bevilges de i §§ 15—37 anførte beløb:

§ 15. LAGTINGET:	kr.	kr.	kr.
1. Lagtingsmænd:			
1. Diæter	328.100		
2. Dagpenge til medlemmer af stående udvalg	10.000		
3. Rejseudgifter	2.500	340.600	
2. Lagtingshuset:			
1. Varme, lys o. l.	8.000		
2. Vedligeholdelse	20.000		
3. Andre udgifter	3.000	31.000	
3. Lagtingstidende og kundgørelsessamling:			
1. Trykning	12.000		
2. -:- Indtægter ved salg	-:- 1.500	10.500	
4. Revision		101.500	483.600

§ 16. LANDSADMINISTRATIONEN:			
1. Lagmand og landsstyre:			
1. Lønninger m. m.	91.700		
2. Repræsentation	10.000		
3. Leje af lokaler, varme, lys m. v.	10.000		
4. Inventar	6.000	117.700	
2. Landskontoret:			
1. Tjenestemænd (anm.)	151.700		
2. Kontorpersonale	146.000		
3. Honorarer	2.400		
4. Udgifter v. lokaler	40.000		
5. Kontorartikler m. v.	21.000		
6. Porto, telefon, annoncer	17.500		
7. Andre udgifter	4.500		
8. Sagkyndig assistance (anm.)	20.000	403.100	
3. Fiskerierhvervskontor og -laboratorium:			
1. Tjenestemænd	45.000		
2. Kontorpersonale	22.000		
4. Udgifter v. lokaler	5.000		
5. Kontorartikler m. v.	2.000		
7. Andre udgifter, herunder rejse- og dagpenge	3.500		
8. Forsøg	2.500	87.000	

4. Repræsentation udenlands:		
1. Udsending	20.300	
2. Kontorpersonale	19.500	
4. Udgifter v. lokale	6.000	
5. Kontorartikler m. v.	1.900	
6. Porto, telefon, annoncer	20.000	
7. Andre udgifter	2.100	
8. Rejse- og dagpenge	5.500	
9. Udstationeringstillæg (anm.)	21.000	
10. -:- lejeindtægter	763	95.537
5. Ligningsråd og kommunalt tilsyn:		
2. Kontorpersonale	71.400	
3. Honorarer	1.800	
4. Udgifter v. lokaler	7.200	
5. Kontorudgifter	5.500	
6. Porto, telefon, annoncer	2.000	
7. Andre udgifter	2.000	
8. Rejse- og dagpenge	1.000	90.900
6. Folkeregisteret:		
2. Kontorpersonale	26.600	
3. Honorar til kommunale mandtalsskrivere	12.500	
4. Udgifter v. lokale	1.500	
5. Kontorartikler m. v.	6.000	
6. Porto, telefon, annoncer	1.000	
7. Diverse	100	47.700
7. Oppebørselskontoret:		
1. Tjenestemænd	101.400	
2. Kontorpersonale	236.000	
4. Udgifter v. lokale	35.000	
5. Kontorartikler m. v.	70.000	
6. Porto, telefon, annoncer	70.000	
7. Andre udgifter	7.000	
8. -:- refusion fra landbrugsrådet	4.000	
9. -:- Statskassens tilskud	141.350	
10. Filial i Klaksvik og delvis refusion til sysselkontorerne af kontorholdsudgifter	60.000	484.050
8. Toldvæsenet:		
1. Lønninger	165.000	
2. Honorarer	11.200	
4. Udgifter v. lokaler	8.000	
5. Kontorartikler m. v.	1.000	
6. Porto, telefon, annoncer	4.500	
7. Andre udgifter	5.500	
8. Rejse- og dagpenge	5.500	200.700
9. Valuta- og prisrådet:		
2. Kontorpersonale	48.800	
3. Vederlag til sysselmænd o.a.	9.150	
4. Udgifter til lokale	5.100	

5. Kontorartikler m. v.	2.500		
6. Porto, telefon, annoncer ..	2.500		
7. Andre udgifter	500		
8. Dagpenge	10.000	78.550	
10. Landsingeniørkontoret:			
1. Landsingeniør o. a.	300.000		
2. Kontorpersonale	93.000		
4. Udgifter v. lokaler	34.000		
5. Kontorartikler m. v.	15.000		
6. Porto, telefon, annoncer ..	8.000		
7. Andre udgifter	5.000		
8. Rejse- og dagpenge	40.000		
9. + lejeindtægter	1.124		
10. + refusion fra kommunerne for havneprojektering	75.000		
11. Honorar en gang for alle..	15.000	433.876	
11. Rejse- og dagpenge		35.000	
12. Udgifter ved ineusso		4.000	2.078.113

§ 17. SUNDHEDSVÆSENET:

1. Dronning Alexandrines Hospital		1.775.000	
2. Klaksvig sygehus		312.000	
3. Suderø sygehus		537.000	
5. Tuberkulosestationen		42.715	
6. Udgifter til læger		50.000	
7. Jordemødre		62.500	
8. Epidemiske sygdomme		4.500	
9. Karantæneudgifter		100	
10. Sygehjælp		5.000	
11. Tilskud til hvilehjemmet ‚Naina'		35.000	
12. Tilskud til skolelandlæge		100.000	
13. Udgifter i h. t. lov om svangerskabshygiejne		1.000	
14. Vakcinationsudgifter vedr. difteri og stivkrampe		2.000	2.926.815

§ 18. KOMMUNIKATIONSVÆSEN:

1. **Veje og broer:**			
1. Nye veje og broer (anm.)..	2.000.000		
2. Udvidelse af broer	100.000		
3. Til vejfonden	400.000	2.500.000	
2. **Havnebygning**		1.050.000	
3. **Landingspladser**		500.000	
4. **Kystfarten:**			
1. Driftstilskud	300.000		
2. Byggefond (anm.)	300.000	600.000	
5. **Flyvepladsen**		1.200	4.651.200

§ 19. UNDERVISNINGSVÆSEN:

1. Folkeskolen:		
1. Lønninger	2.000.000	
2. Tilskud til lærernes pensionsfond	15.000	2.015.000
2. Seminariet:		
1. Tilskud og lån til elever (anm.)	25.000	
2. Vedligeholdelse af barak	100	25.100
3. Færøernes mellem- og realskole:		
1. Driftsunderskud	50.000	
2. Tilskud til elever	1.400	51.400
4. Studenterskolen:		
1. Lønninger	432.720	
2. Tilskud til elever	30.000	
3. Samlingerne	10.000	
4. »Gamle hus« i Hoydal (varme, lys, rengøring o. l.)	10.000	
5. Andre udgifter	3.700	
6. Befordring af elever	12.000	
7. Kostafdeling	25.000	523.420
5. Færøernes Folkehøjskole:		
1. Driftstilskud	73.000	
2. Byggetilskud (anm.)	25.000	
3. Tilskud til elever	40.550	138.550
6. Aftenskoler		20.000
7. Idræt:		
1. Tilskud til idrætsfonden	15.000	
2. Tilskud til I.S.F.	10.000	25.000
8. Diverse tilskud:		
1. Tilskud og lån til studerende (anm.)	50.000	
2. Tilskud og lån til anden læsning (anm.)	30.000	
3. Tilskud til udenbys elever i real- og preliminærskoler	25.000	
4. Tilskud til lærlinge	100.000	
5. Tilskud til landbrugselever	3.000	
6. Tilskud til højskoleelever	2.000	
7. Tilskud til skolebørns rejser	20.000	
8. Tilskud til skolebyggefond (anm.)	300.000	
9. Diverse tilskud	2.500	
10. Lærerkursus	2.500	
11. Tilskud til unge kunstneres uddannelse	5.000	
12. Til fond til bygning af studenter og kostskole	300.000	
13. Færøernes skolesamling	2.000	
14. Færøernes kirkefond	5.000	

15. Meginfelag føroyskra studenta	2.000		
16. Rådighedsbeløb for skolediréktionen (anm.)	10.000	859.000	3.657.470

§ 20. VIDENSKAB, LITTERATUR OG KUNST:

1. Landsbiblioteket:		
1. Tjenestemænd	21.300	
2. Andre lønninger	36.000	
3. Køb af bøger og indbinding	33.280	
4. Udgifter v. lokale	15.500	
5. Kontorartikler m. v.	3.000	
6. Porto, telefon, annoncer ..	2.400	
7. Andre udgifter	600	
8. -: bøder	500	
9. -: tilskud fra Tórshavn kommune	8.600	102.980
2. Arkivet:		
1. Lønninger	20.050	
4. Udgifter v. lokale	2.800	
5. Kontorartikler m. v.	600	
6. Porto, telefon m. v.	700	
7. Andre udgifter	600	
8. Rejse- og dagpenge	300	25.050
3. Museum:		
1. Lønninger	20.050	
2. Udgravninger	15.000	
3. Indsamling af stednavne (anm.)	1.500	
4. Udgifter v. lokale	5.500	
5. Andre udgifter	5.500	
6. Vedligehold af fortidsminder	20.000	
7. Reparation af Skansen	0	
8. Vedligehold af Skansen	2.000	
9. ÷ entré	500	
10. Køb af redskaber	7.000	76.050
4. Fuglakanningarstøð		1.600
5. Biblioteker på bygd:		
1. Tilsyn	2.800	
2. Driftstilskud (anm.)	25.420	28.220
6. Diverse tilskud:		
1. Børneblade	1.200	
2. Tórshavn Musikskole	1.500	
3. Mentunnargrunnurin (MFL):		
1. Til grundkapitalen 10.000		
2. Udgivelse af bøger m.v. (anm.) 20.000	30.000	
4. Færøernes kunstsamling ..	5.000	
5. Indsamling af færøske ord..	1.000	
6. Færøsk-dansk ordbog (anm.)	20.000	
7. Udgivelse af tingbøger	3.000	61.700

7. **Hædersgaver til digtere, videnskabsmænd og kunstnere** (anm.)		11.800	
8. **Naturhistorisk samling:**			
1. Lønninger	19.200		
4. Udgifter til lokale	4.500		
5. Kontorartikler m. v.	1.500		
6. Andre udgifter	300		
7. Assistance, rejseudgifter o.l.	6.000	31.500	
9. **Landsstyret at disponere over i samråd med finansudvalget** (anm.)		30.000	**368.900**

§ 21. FISKERI, SØFART O. L.:

1. **Vragerinstitutionen:**			
1. Løn til overvrager og vragerkontrollører	140.000		
2. Rejseudgifter	14.000		
3. ÷ vragerafgifter	105.000	49.000	
2. **Færøernes sømandsskole:**			
1. Lønninger	190.200		
2. Redskaber	6.000		
3. Udgifter til lokale	44.700		
4. Andre udgifter	18.000		
6. ÷ skolepenge	55.000	203.900	
3. **Nautisk prøvekammer:**			
1. Udgifter	4.500		
2. ÷ indtægter	4.500	0	
4. **Sømandshjem i udlandet** (anm.)		42.500	
5. **Fiskeribiologisk laboratorium:**			
1. Tjenestemænd	31.950		
2. Andet personale	44.500		
3. Løn til fiskynsrud	1.500		
4. Leje af fartøjer, redskaber, assistance m. v.	25.000		
5. Udgifter ved lokale	2.600		
7. Andre udgifter	4.000		
8. Rejseudgifter	4.500		
9. ÷ statskassens tilskud	57.025	57.025	
6. **Vagt- og bjergningsskib:**			
1. Udgifter	375.000		
2. ÷ indtægter	60.000	315.000	
7. **Diverse efter landsstyrets afgørelse**		30.000	
8. **Tilskud til lønreguleringsfonden:**			
1. Lønregulering m. v.	1.800.000		
2. Ekstra tilskud	500.000	2.300.000	
9. **Tilskud til fornyelse af fiskerflåden, herunder renter og afdrag af lån til landskassen**			2.800.000
10. **Tilskudslån til både**			50.000

11. **Tilskud til hjemmefiskeri**			850.000	
12. **Klaksvig sømandshjem** (anm.)			5.000	
13. **Klaksvig sømandsskole**			10.000	
14. **Kursus for fiskeskibskokke** (anm.)			10.000	6.722.425

§ 22. LANDBRUG:

1. **Tjenestemænd o. a.:**

1. Landbrugskonsulenten:				
1. Løn m. m.	27.500			
2. Vragning af uldvarer	1.800			
3. Rejseudgifter	3.000	32.300		
2. Dyrlægen:				
1. Løn	33.200			
2. Rejseudgifter	1.700	34.900		
3. Fårcavlskonsulenten:				
Løn og rejseudgifter ..		6.000	73.200	

2. **Udskiftning og matrikelkontor:**

1. Lønninger		239.938	
2. Udstationeringstillæg		25.000	
3. Rejseudgifter		10.000	
4. Kontorudgifter		45.000	
5. Assistenter		20.000	
6. Redskaber		15.000	
7. Arbejdsmaterialer		10.000	
8. Porto og telefon		5.000	
9. Andre udgifter		10.000	
10. ÷ indtægter		100.000	279.938

3. **Forsøgsstationen i Hoyvík:**

1. Udgifter (anm.)		108.700	
2. ÷ indtægter		29.500	79.200

4. **Foranstaltninger mod mund- og klovsyge**			1.000	
5. **Andre tilskud:**				
1. Husdyropdrætning		50.000		
2. Nyopdyrkning		100.000		
3. Plantning af træer		6.000		
4. Tilskud til mælkeproduktion (anm.)		150.000		
5. Græssiloer		35.000		
6. Rentetilskud til landbrugslån		10.000	351.000	784.338

§ 23. HANDEL, INDUSTRI O. L.:

I. **Elektricitetsvæsen:**

1. Elektricitetsudvalget		3.500	
2. Rentetilskud til SEV og El-felagið Suðuroy (anm.)		74.000	
3. Tilskud til el-værker på bygderne (anm.)		20.000	97.500

2. **Fabrik- og kedeltilsyn**		13.000	
3. **Motorsagkyndig tilsynsmand:**			
1. Indtægt	24.000		
2. : udgift	24.000	0	
4. **Skibsregistrering og -opmåling**		2.500	
5. **Udgifter til forligsmanden**		5.200	
6. **Kulbrydning**		100.000	
7. **Færgernes Turistforening**		20.000	
8. **Diverse efter landsstyrets afgørelse** (anm.)		20.000	
9. **Lærerådet**		12.500	
10. **Til fond til lærlingehjem** (anm.)		10.000	
11. **Udvalget til undersøgelse af forøgede beskæftigelsesmuligheder**		40.000	320.700
§ 24. SOCIALVÆSEN:			
1. 1. Folkepension	4.638.000		
2. -: kommunernes andel	638.000	4.000.000	
2. 1. Invalidepension	1.842.000		
2. : kommunernes andel	314.000	1.528.000	
3. 1. Anden offentlig forsorg	488.000		
2. -: kommunernes andel	81.000	407.000	
4. **Socialhjælp**		50.000	
5. **Børnehjem** (driftstilskud)		85.000	
6. **Alderdomshjem**		20.000	
7. ALV (anm.)		10.000	
8. **Diverse tilskud:**			
1. Afholdsforeningerne	5.000		
2. Foreningen »Røde Kors«	1.000		
3. Uarbejdsdygtige fiskere	30.000		
4. »Barnahjálpargrunnurin«	3.000		
5. Arbejdernes sygefond (anm.)	25.000	64.000	6.164.000
§ 25. PENSION:			
1. Pensioner		60.000	
2. Ventepenge		18.300	78.300
§ 26. DOMS- OG POLITIVÆSEN			3.000
§ 28. 1. Erhvervslånefonden, tilskud		0	
2. Aldring på sameringslån		50.800	50.800
§§ 29–33 foreløbig ubenyttede.			
§ 34. ANDRE UVISSE UDGIFTER:			
1. Udgifter vedrørende valg		25.000	
2. Landsstyret at råde over		60.000	
3. Statistik:			
1. Tællinger	22.500		
2. Papir og tryksager	4.000		
3. Inventar	1.500		
4. Andre udgifter	1.000	29.000	114.000

§ 35. DIVERSE FONDS:		
1. Til en fælles byggefond	100.000	
2. Til kirkefonden	160.000	260.000
§ 36. RENTEUDGIFTER:		
Renter af lån		300.000
§ 37. EJENDOMSOMKOSTNINGER:		
Andre ejendomsudgifter		10.000
	Balance	10.339
		28.984.000

ANMÆRKNINGER:

Til § 16.2.1. En af fuldmægtigene er samtidig kontorchef i lignings rådet.

Til § 16.2.8. Efter aftale med regeringen har landsstyret ført sagkyndig medhjælp til en undersøgelse af Færøernes økonomiske og financielle forhold. Statskassen afholder lønningsudgiften, landskassen andre udgifter.

Til § 16.4.9. Udstationeringstillægget forhøjes med 2.500 kr. til 21.000 kr. årlig.

Til § 18.1. Heri er medregnet 100.000 kr. til vej Fútaklett-Oyragjógv.

Til § 18.4.2. Beløbet vil være at benytte til fornyelse af landets kystfartøjer.

Til § 19.2.1. Tilskudet henlægges i lestragrunnin, og landsstyret træffer afgørelse om, hvor meget der skal ydes i tilskud og hvor meget i lån.

Til § 19.5.2. Der er bevilget 250.000 kr. i byggetilskud over 10 år med 25.000 kr. årlig. Dette er 4. rate.

Til § 19.8.1. og 2. Tilskudet henlægges i lestragrunnin, og landsstyret afgør, hvor meget der ydes i tilskud og hvor meget i lån.

Til § 19.8.8. Der er bevilget indtil 400.000 kr. som tilskud til bygning af kommuneskole i Tórshavn med 40.000 kr. årlig i 10 år. I det samlede tilskudsbeløb er medregnet 10. og sidste rate af dette tilskud.

Til § 19.8.16. Det er en betingelse, at statskassen yder et tilsvarende tilskud.

Til § 20.3.3. Der er bevilget 10.000 kr. med 1.000 kr. årlig over 10 år til indsamling af færøske stednavne i samarbejde med Dansk Stednavneudvalg. Dette er 10. og sidste rate. Landskassens tilskud er op til 80 % af det beløb, som vedkommende bygd betaler, dog ikke over kr. 2,00 pr. indbygger.

Til § 20.6.3.2. Landsstyret afgør, efter hvilke regler tilskud ydes. Af tilskudet anvendes indtil 6.000 kr. til udgivelse af børnebøger på færøsk.

Til § 20.6.6. Tilskud til arbejdet ved udgave af ny, ændret og forøget udgave af M. A. Jacobsens og Chr. Matras' ordbog efter landsstyrets nærmere afgørelse.

Til § 20.7. Hædersgaver vedrørende videnskab, kunst og litteratur:

1. Rasmus Rasmussen	1.200 kr
2. S. J. Mikines	1.200 „
3. Poul F. Joensen	1.200 „
4. Olivar á Ryggi	800 „
5. Hans M. Fidesgaard	800 „
6. Hans Jacob Jacobsen	800 „
7. Martin Joensen	800 „

8. Jóan Chr. Poulsen ..... 800 kr.
9. Janus Kamban ..... 800 „
10. William Heinesen ..... 800 „
11. Richard Thomsen ..... 800 „
12. Ingálvur av Reyni ..... 800 „
13. Sigmund Petersen ..... 800 „

Til § 20.9. Af beløbet anvendes ca. 15.000 kr. til udryddelse af radiostøj.

Til § 21.4. I tilskudet er indbefattet ekstratilskud til sømandshjemmet i Færingehavnen af 5-årig bevilling 50.000 kr. med 10.000 kr. årlig — dette er 3. rate — og 3. rate á 5.000 kr. til fiskerhjemmet i Ravns Storø af 4-årig bevilling på 20.000 kr., 10.500 kr. i driftstilskud til arbejdet i Færingehavnen og Reykjavík og 10.500 kr. i driftstilskud til arbejdet i Vestmanøerne, Aberdeen og Ravns Storø. Til sygeplejersken ved fiskerhjemmet i Ravns Storø er der desuden bevilget 6.500 kr.

Til § 21.12. Til køb af inventar er der bevilget 20.000 kr. med 5.000 kr. årlig over 4 år. Dette er 2. rate.

Til § 21.14. Da den tekniske skole, som det er hensigten, endnu ikke har påtaget sig undervisningen af fiskerskibskokke, bemyndiges landsstyret at yde indtil 10.000 kr. i tilskud til kursusundervisning.

Til § 22.3.1. Forsøgsstationen har overtaget driften af inseminerings-centralen, udgiften anslået til 17.000 kr. årlig. Centralvarmeanlæg er anslået til 8.500 kr.

Til § 22.5.4. Finansudvalget afgør efter indstilling fra landsstyret, hvorledes tilskudet ydes.

Til § 22.5.6. Rentetilskud ydes til udligning af forskellen i renteudgiften på optagne banklån og det, udgiften ville være på sparekasselån. Rentetilskud ydes kun til lån til køb af redskaber.

Til § 23.1.2. Der er endnu ikke taget stilling til, hvor stort rentetilskud, der skal ydes el-felagið Suðuroy. Af bevillingen på 85.000 kr. er 55.000 kr. beregnet til nævnte selskab.

Til § 23.1.3. Dette beløb henlægges i en fond til benyttelse til bygning af mindre el-værker på bygderne.

Til § 23.8. I det bevilgede beløb er iberegnet tilskud til en engelsk udgave af Jørgen-Frantz Jacobsens: Færøerne — Natur og Folk.

Til § 23.10. Der er bevilget 40.000 kr. med 10.000 kr. årlig over 4 år. Dette er 3. rate.

Til § 24.7. Tilskudet 10.000 kr. skal benyttes til tilbagebetaling af lån fra den sociale fond og til busleje við Air.

Til § 24.8.5. Betingelsen for denne bevilling er, at landsstyret godkender fondens regler.

Til § 25.2. Landsstyremand, der har fået afsked inden 1. april 1960 uden ventepenge, får disse fra nævnte dato efter reglerne i lagtingslov nr. 30 af 18. maj 1961, såfremt han ville have fået ventepenge, hvis denne lov var gældende, da han fik afsked.

Figgjarnevndin, 29. marts 1962.

A/s »Føroyatíðendaðe« Bogtrykkeri

Uppskot

til

LØGTINGSLÓG UM FERÐSLU

UPPSKOT

til

lögtingslóg um ferðslu.

I. Inngangsfyriskipanir.

§ 1.
Lógarökið.

Fyriskipanirnar í hesi lóg galda, tá ið einki annað er tilskilað, ferðslu eftir vegi, ið nýttur verður av einum ella fleiri ferðsluslögum til vanliga ferðslu.

§ 2.
Skilgreiningar.

Stöðið undir nýtsluni av fyriskipanunum í hesi lóg skulu niðanfyri uppgivnu skilgreiningar o.a. vera.

I.

vegur: vegur, pláss, brúgv, berghol, smoga, göta, ella tilíkt, hvört tað er alment ella einstakra manna ogn.

akbreyt: tann partur av vegnum, ið áseltur er til akstur — súklubreyt kortini ikki uppiroknað. Reglurnar um akbreytir vera eisini nýttar um súklubreytir so víða, sum tær her kunnu nýtast.

farbreyt: ein og hvör av teimum breytum, sum akbreytin kann verða deild sundur í, og sum hvör er nóg breið til eitt akfararað at koyra eftir.

vegfarar: ein og hvör, ið ferðast ella á annan hátt er staddur á vegi ella á akfari á vegi.

krossvegur: tað, sum í lóg-

lagtingslov om færdsel.

I. Indledende bestemmelser.

§ 1.
Lovens område.

Bestemmelserne i denne lov gælder, hvor intet andet er bestemt, for færdsel paa vej, som benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter.

§ 2.
Definitioner.

Ved anvendelse af bestemmelserne i denne lov skal de nedenfor angivne definitioner m.v. lægges til grund.

I.

vej: vej, gade plads, bro, tunnel, passage, sti, eller lignendi, hvadenten den er offentlig eller privat.

körebane: den for körende bestemte del af vejen, herunder dog ikke cyklesti. De for körebane gældende regler finder tillige anvendelse for cyklesti i det omfang, de er anvendelige her.

vognbane: enhver af de baner, i hvilke körebanen kan deles, og som hver er tilstrækkelig bred til at kunne befares af en række körelöjer.

vejfarende: enhver, der færdes eller iøvrigt opholder sig paa en vej eller i körelöj paa vej.

vejkryds: hvad der i loven

ini verður fyriselt um krossvegir, verður á líkan hátt nýtt um veggreiningar og vegmunnar.

II.

akfar: ein og hvör útbúnaður,ið aka kann á vegi við ongum skinnarum, hvört hann hevur hjól, belti, rullur, gangarar ella annað.

motordrivið akfar: eitt og hvört akfar, sum hevur motor til drívmegi.

III.

Motordrivin akför verða sundurbýtt í:

A. motorakför: motordrivin akför, sum fyrst og fremst eru útbúgvin til sjálvstöðug at verða nýtt til fólka- ella vöruflutning, ella sum, um tey eru útbúgvin til annað endamál, eru konstruerað til ella uttan stórvegis konstruktiva broyting kunnu fáast at koyra meir enn 30 km. um timan.

B. traktorar: motordrivin akför, sum fyrst og fremst eru útbúgvin til at draga onnur akför ella arbeiðstól, og sum eru konstruerað at koyra í mesta lagi 30 km um tíman, og bert við munandi konstruktivari broyting kunnu fáast at koyra skjótari.

C. motoraktól: motordrivin akför, sum fyrst og fremst eru útbúgvin sum arbeiðstól, og sum eru konstruerað at koyra í mesta lagi 30 km um tíman og bert við munandi konstruktivari broyting kunnu fáast at koyra skjótari; harafturat er motordrivið akfar at skilja sum motoraktól, tá ið tað er ætlað at verða stýrt av gangandi fólki.

Motorakföe verða býtt sundur í:

bestemmes om vejkryds finder tilsvarende anvendelse ved vejforgreninger og vejudmunding.

II.

köretöj: enhver indretning, som kan köre paa vej uden skinner, hvadenten den er forsynet med hjul, baelter, valser, meder eller andet.

motordrevet köretöj: ethvert köretöj, der er forsynet med motor som drivkraft.

III.

Motordrevne köretöjer inddeles i:

A. motorköretöj: motordrevet köretöj, der hovedsaglig er indrettet til selvstendigt at benyttes til person- eller godsbefordring, eller som, saafremt det er indrettet til andet formaal, er konstrueret til eller uden vaesentlig konstruktiv forandring kan aendres til en hastighed af over 30 km i timen.

B. traktor: motordrevet köretöj, som hovedsaglig er indrettet til at trække andet köretöj eller arbejdsredskab, og som er konstrueret til en hastighed af höjst 30 km i timen og kun med vaesentlig konstruktiv forandring kan aendres til större hastighed.

C. motorredskab: motordrevet köretöj, som hovedsaglig er indrettet som arbejdsskab, og som er konstrueret til en hastighed af höjst 30 km i timen og kun med vaesentlig konstruktiv forandring kan aendres til större hastighed; endvidere anses motordrevet köretöj, som er bestemt til at füres af en gaaende person, som motorredskab.

Motorköretöjer inddeles i:

a) motorvognar: motorakför, sum hava 4 ella fleiri hjól ella hava belti, rullur, gangarar ella tílíkt, og somuleiðis motorakför á 3 hjólum, sum sjálv viga yvir 400 kg.

b) motorsúklur: motorakför á 2 hjólum, við siðuvogni ella uttan hann, og motorakför á 3 hjólum, sum sjálv viga ikki yvir 400 kg.

IV.

viðfestur vognur: akfar ið drigið verður av motordrivnum akfari, og er ætlað til fólka- ella vöruflutning — leguvognur og buluvognur eru kortini undantiknir.

leguvognur: akfar, sum koplað verður upp í motordrivið akfar, so at akfarið ella lassið lutvíst hevur legu á dragandi akfarinum, og sum ætlað er til fólka- ella vöruflutning.

Fyri viðfestan vogn ella leguvogn verður kortini ikki roknað annað motorakfar, sum drigið verður av motordrivnum akfari.

síðuvognur: akfar á eittans hjóli, ið koplað verður upp í siðuna á motorsúklu á tveimum hjólum, og ætlað er til fólka- ella vöruflutning.

viðfest aktól: annað akfar, sum koplað verður upp í motordrivið akfar.

V.

neyðsendarakfar: akfar hjá lögreglumi ella slökkiliði, sum nýtt verður til koyring í sambandi við átroðkandi lögreglumál, eldsbruna, skaðatilburð ella tílíkt; eisini akfar hjá öðrum

a) motorvogn: motorkøretøj, der er forsynet med 4 eller flere hjul eller bælter, valser, meder eller lignende samt motorkøretøj paa 3 hjul, hvis egenvægt overstiger 400 kg.

b) motorcykel: motorkøretøj paa 2 hjul, med eller uden sidevogn, og motorkøretøj paa 3 hjul, hvis egenvægt ikke overstiger 400 kg.

IV.

paahængsvogn: køretøj, der trækkes af motordrevet køretøj, og som er beregnet til person eller godsbefordring — sættevogn og blokvogn dog undtaget.

sættevogn: køretøj, der kobles til motordrevet køretøj saaledes, at køretøjet eller dets last delvis hviler paa det trækkende køretøj, og som er beregnet til person- eller godsbefordring.

Som paahængsvogn eller sættevogn anses dog ikke andet motorkøretøj, der trækkes af motordrevet køretøj.

sidevogn: ethjulet køretøj, der kobles til siden af en tohjulet motorcykel, og som er beregnet til person- eller godsbefordring.

paahængsredskab: andet køretøj, der kobles til motordrevet køretøj.

V.

udrykningskøretøj: køretøj, der tilhører politi eller brandvæsen, og som benyttes til kørsel ved paatrængende politimæssige opgaver, ildebrand, ulykkestilfælde eller lignende; end videre køretøj tilhørende anden

almennum myndugleikum og somuleiðis einstakra manna sjúkra- ella bjargingarakfar, fáið landsstýrisins loyvi at nýta tað í § 25, 2. petti, umrödda lekin er fingið til vega. Viðvikjandi nýtslu av öðrum motorakförum til neyðsendarferðir verður vísl til § 60.

bulvognur: motordrivið akfar ella til tað teggjað akfar, sum hevur tyngd, ástrýst, stödd ella aðra konstruksjón,ið forðar akfarinum í at verða skráset, og sum er ætlað til flutning av serligari ella rúgvismiklari vöru.

VI.

tað, akfarið sjálvt vigar: tyngdin á akfari, lidum til nýtslu við öllum tilhoyandi sum vanligt í nýtsluni. Tyngdin á drivevni (brennievni, smirjjolju og kölivatni) og akstjóra verður ikki roknað upp í tað, akfarið sjálvt vigar.

verulig full tyngd: tað, akfarið vigar í löluni við drivevni, akstjóra og farmi.

loyvd full tyngd: tað mesta,ið eftir skráseting ella góðtöku er loyvt akfari at viga við drivevni, akstjóra og farmi.

ástrýst: samanlagda trýstið á vegin frá öllum teim hjólum,ið hava miðlepil innan fyri 2 javnfjarðar háreistar flatar, sum við 1 m sinamillum fjarstöðu standa vinkulrætt á longdarási akfarsins um alla breidd tess.

VII.

farseting: ein og hvör burtarseting av akfari á ella við veg. Stuttur stoðgur við ti í byggju at fara uppí ella úr, at skipa vöru

offentlig myndighed samt privat ambulance- eller redningskörretöj, forsaavidt landsstyrets tilladelse til at anvende det i § 25, stk. 2, omhandlede signal er meddelt. Om anvendelse af andre motorkörretöjer til udrykningskörsel henvises til § 60.

blokvogn: motordrevet körretöj eller dertil koblet körretöj, hvis vægt, akseltryk, dimensioner eller övrige konstruktion udelukker körretöjet fra indregistrering, og som er beregnet til transport af særlig fungt eller omfangsrigt gods.

VI.

egenvægt: vægten af körretöj færdigt til brug med alt tilbehör som normalt under brugen. Vægten af driftsmidler (brændstof, smöreolie og kölevand) samt förer medregnes ikke til egenvægten.

faktiske totalvægt: körretöjets öjeblikkelige vægt med driftsmidler, förer og last.

tilladte totalvægt: den ved indregistrering eller godkendelse tilladte störste vægt af körretöj med driftsmidler, förer og last.

akseltryk: det samlede tryk, der overföres til vejen af samtlige hjul, hvis center findes indenfor 2 paralelle lodrette planer, som lægges med 1 m indbyrdes afstand vinkelret paa körretöjets længdeakse gennem hele dets bredde.

VII.

parkering: enhver hensætning af et körretöj paa eller ved vej. Kortvarig standsning for paa- eller afsligning, for paa- el-

uppi ella úr ella annað tilikt verður kortini ikki roknað fyri farseting.

VIII.
Lyktatendringartíðin:
tíðin frá 3/4 tíma eftir sólsetur til 3/4 tíma fyri sólarris. Har ið lógin krevur fyriskipanir viðvíkjandi tendringartíð, eru tær somuleiðis galdandi í tjúkkum mjörka og öðrum ringum sýni.

§ 3.
Serligar fyriskipanir.

Í ivamálum ger Föroya landsstýri endaliga av, upp í hvönn av teimum í § 2,II-IV nevndu akfarahópum eitt akfar verður at rokna. Somuleiðis kann tað, tá ið serligar orsökir tala fyri tí, avgera, at akfar av serligum slag verða at rokna upp í annan akfarahóp, enn tær í § 2,II-V nevndu skilgreiningar hövdu fört við sær, eins og serligar fyrisetingar kunnu verða skipaðar til at rokna út tær undir VI umröddu tyngdir.

II. Fyriskipanir um akför.

A. Útbúnaður og útgerð akfaranna.

§ 1.
Almennar fyriskipanir.

1. petti. Eitt og hvört akfar skal vera soleiðis útbúgvið og umsitið, at tað kann verða nýtt uttan óneyðugan vanda og ampa hjá öðrum og somuleiðis uttan at skala vegirnar.

2. petti. Ánarin ella hann (nýtarin), ið varandi ræður akfarinum hevur ábyrgdina av, at

ler aflæsning af varer eller i andet tilsvarende öjemed anses dog ikke for parkering.

VIII.
Lyktatendringartíðin:
den fra 3/4 time efter solens nedgang til 3/4 time för dens opgang. Hvor der i loven gives bestemmelser for lygtetændingstiden, gælder de tillige under tæt tange og lignende daarlige lysforhold.

§ 3.
Særlige bestemmelser.

Færöernes landsstyre afgör i tvivlstilfælde endeligt, til hvilken af de i § 2, II-IV nævnte grupper af köretöjer et köretöj vil være at henföre. Paa samme maade kan det, hvor særlige grunde taler derfor, fastsættes, at köretöjer af en bestemt type vil være at henföre under en anden gruppe köretöjer, end de i § 2,II-V, nævnte definitioner ville medföre, ligesom der kan fastsættes særlige forskrifter for beregningen af de under VI omhandlede vægte.

II. Bestemmelser om köretöjer

A. Köretöjers indretning og udstyr.

§ 1.
Almindelige bestemmelser.

Stk. 1. Ethvert köretöj skal være saaledes indrettet og holdes i en saadan stand, at det kan benyttes uden unödig fare og ulempe for andre samt uden skade for vejene.

Stk. 2. Ejeren eller den person (brugeren), som har varig raadighed over köretöjet, er ansvar-

akfari er í lógligum skiti, serliga at róður og bremsur eru álítandi, at kopling til mögulígan viðfestan vogn, legnvogn ella viðfest aktól er álítandi og í góðum standi, og at ávaringartól og áskrivtir er í lagi.

§ 5.
Motorakför.

Eitt og hvört motorakfar skal hava

a) róður og bremsítól,
b) lyktir at lýsa fram og aftureftir og somuleiðis at lýsa á nummarspjaldur, ið vendir aftureftir; eisini aftureftirvendandi endurskinslutir; somuleiðis eina ella tvær aftureftirvendandi lyktir við hvítum ella gulum ljósi, at nýta, tá ið koyrt verður aftureftir.
c) atlátítól og tey neyðugu báknitól.
d) neyðuga útgerð at tryggja yvirlit aksljórans,
e) luftgummiringar ella hálvdigrar gummiringar,
f) útbúnað til aftureftirkoyring, um akfarið sjálvt vigar meir enn 400 kg,
g) merki, ið lýsa uppruna og sjálvleika akfarsins.

§ 6.
Traktorar.

Eitt og hvör traktorur skal hava útbúnað og útgerð, sum svara til tað, ið fyriskipað er í § 5, og somuleiðis álítandi koplingartól. Fyri traktorar, sum nýta vegirnar bert til la í § 12, 1. og 2. pátti, umröddu koyring, kunnu kortini lagalignri reglur um útbúnað og útgerð verða ásettar í

lig for, at köretöjet er i lovlig stand, navnlig at styreapparat og bremser virker sikkert og kraftigt, at koblingen til eventuel paahængsvogn, sættevogn eller paahængsredskab er sikker og i forsvarlig stand, og at signalapparater og paaskrifter er i orden.

§ 5.
Motorköretöjer.

Ethvert motorköretöj skal være forsynet med

a) styre- og bremseapparater,
b) lygter til belysning fremad og bagud samt belysning af bagudvendende nummerplade; endvidere med bagudvendende refleksanordninger, samt en eller to bagudvendende lygter med hvidt eller gult lys, til brug ved baglænskörsel.
c) lydsignalapparat og fornödne tegngivningsapparater,
d) fornödent udstyr til sikring af förerens orientering,
e) luftgummiringe eller halvmassive gummiringe,
f) indretning til baglænskörsel, forsaavidt egenvægten overstiger 400 kg.
g) mærkning til oplysning om köretöjets oprindelse og identitet.

§ 6.
Traktorer.

Enhver traktor skal være forsynet med tilsvarende indretninger og udstyr som i § 5 forskrevet samt med forsvarlig koblingsanordning. For traktorer, der alene benytter vejene til den i § 12, stk. 1 og 2, omhandlede körsel, kan dog lempede regler for indretning og udstyr fastsættes i de i

teinum sambært § 10 gjördu fyriskipanum.

§ 7.
Motorakfól.

Hvört motorakfól skal hava
a) róður,
b) aftureftirvendandi endur skinslutir,
c) lyktir at lýsa fram og aftureftir, tá ið akfarið verður nýtt í lyktatendringartíð,
d) neyðuga hjólklæðing at verja veghreytina.

§ 8.
Súklur.

Súklur skulu hava
a) í minsta lagi eitt álitandi bremsitól.
b) forlykt við björtum hvítum ella gulum ljósi, ið sæst nóg langt burtur bæði frammanífrá og frá síðuni, tá ið súklan verður nýtt í lyktatendringartíð. Um ljósið kann verða öðrum ov skýggjandi, skal lyktin vera útbúgvin so, at glæman kann verða niðurbend,
c) aftureftirvendandi reyðan endurskinsluf og somuleiðis endurskinsluf, ið annaðhvört er gult endurskinstilfar á báðum síðum á fótskörunum, ella annar endurskinslutur, sum rörir seg, tá ið súklan er í nýtslu. Landsstýrið kann ásetla, at endurskinslutirnir skulu vera av góðkendum slag.
d) klokku ið ljóðar hart. Annað ávaringartól enn klokka má ikki verða nýtt.

medför af § 10 udfærdigede forskrifter.

§ 7.
Motorredskaber.

Ethvert motorredskab skal være forsynet med
a) styreapparat.
b) bagudvendende refleksanordninger,
c) lygter til belysning fremad og bagud, naar köretöjet anvendes i lygtetændingstiden.
d) fornöden hjulbeklædning til beskyttelse af vejbanen..

§ 8.
Cykler.

Enhver cykel skal være forsynet med
a) mindst ét paalideligt virkende bremseapparat,
b) forlygte med klart lysende hvidt eller gulligt lys, synligt i tilstrækkelig afstand saavel forfra som fra sigerne, naar cykten anvendes i lygtetændingstiden. Saafremt lyset kan virke blændende, skal lygten være saaledes indrettet, at den hurtigt kan nedblændes,
c) bagudvendende röd refleksanordning samt refleksanordning, der enten bestaar af gult refleksmateriale paa begge sider af pedalerne eller anden refleksanordning, der bevæger sig naar cyklen benyttes. Landsstyret kan bestemme, at rekleksanordningerne skal være af godkendt type,
d) stærkt lydende klokke. Andet signalapparat end klokke maa ikke anvendes.

§ 9.

Hestakför o. a.

1. pétti. Á öllum hestakförum skulu aktýggi og akfestulutir vera áltlandi.

2. pétti. Í lyktatendringartíð skal hestakfar hava

a) í mansta lagi 2 forlyktir sum báðar eru javnhögt uppi og hava hvitt ella gult ljós, ið sæst í minsta lagi 150 m burtur bæði frammanífrá og frá síðunum. Lyktirnar, sum ikki mugu vera blindandi, og skulu sita so uttarluga á akfarinum, sum til ber,

b) tveir reyðar endurskinslutir av góðkendum slag.

3. pétti. Arbeiðisvognar, sum ikki hava vognkassa ella fastan ökusess, kunnu, um teir ikki verða nýttir til fólkaflutnings, ið staðin fyri tær í 2. petti a) nevndu lyktir hava eina bjarta lykt undir vognunum við hvítum ella gulum ljósi, sum sæst 150 m burtur bæði frammanífrá og frá síðunum.

4. pétti. Akför við óslöttum málmgjörðum uttast á hjólunum skulu, tá ið koyrt verður eftir vegi, hava hjólbond nóg breið til at verja vegbreytina.

5. pétti. Handvognar skulu, tá ið koyrt verður við teinum í lyktatendringartíð á stöðum við ongum götuljósum, á vinstru síðu hava bjarta lykt við hvítum ljósi, sum sæst nóg langt burtur bæði frammanífrá og frá síðunum.

§ 9.

Hestekøretøjer m. v.

Stk. 1. Paa ethvert hestekøretøj skal forspandets seletøj og tilspændingsanordningerne være i forsvarlig stand.

Stk. 2. I lygtetændingstiden skal hestekøretøj være forsynet med

a) mindst 2 i samme højde anbragte forlygter, der viser hvidt eller gulligt lys synligt i mindst 150 m's afstand saavel forfra som fra siderne. Lygterne, der ikke maa virke blændende, skal være anbragt saa nær ved køretøjets yderste kant som muligt,

b) to røde refleksanordninger af godkendt type.

Stk. 3. Paa arbejdsvogne, der ikke er forsynet med vognkasse eller fast kuskesæde, kan der, forsaavidt de ikke benyttes til personbefordring, i stedet for den i stk. 2 a) nævnte lygter føres een under vognen anbragt klart lysende lygte med hvidt eller gulligt lys, der er synligt i 150 m's afstand saavel forfra som fra siderne og bagfra.

Stk. 4. Køretøjer med hjulringe af metal, hvis overflade ikke er jævn, skal ved kørsel paa vej være forsynet med hjulbaand af tilstrækkelig bredde til beskyttelse af vejbanen.

Stk. 5. Trækvogne skal, naar de i lygtetændingstiden anvendes til kørsel paa steder, hvor der ikke er gadebelysning, paa venstre side føre en klart lysende lygte med hvidt lys, der er synligt i tilstrækkelig afstand saavel forfra som fra siderne.

§ 10.
Greiniligar fyriskipanir
um akför.

Föroya landsstýri kann áseta gjöllari fyriskipanir um óthúnað akfarunna og útgerð o.a., og kann somuleiðis áseta neyðugar eftirlótir fyri akför av serligum slag ella nýtslu og somuleiðis áseta, hvörji árit og merki akför skulu hava eftirlits vegna.

B. Eftirlit við akförum.

§ 11.
Skráseting av motorakförum o.a.

1. petti. Hvört motorakfar, og somuleiðis traktorar — teir í § 12 umröddu undantiknir —, skal áðrenn akfarið verður tikið í nýtslu, vera skráselt og hava fingið nummarspjaldur, sbr. kort ini § 14 um útlendsk akför. Sama er galdandi fyri viðfestar, leguella síðuvognar til akför við skrásetingurfingskyldu og somuleiðis fyri viðfest aktól, sum drigið verður aftan á motorakfari og er konstruerað at kunna verða drigið skjótari enn 30 km um tíman. Lögreglan gevur váttan um skrásetingina.

2. petti. Tá ið skrásett akfar skiftir ánara (nýtara), og somuleiðis tá ið ánarin (nýtarin) skiftir bústað, skal hetta innan 14 dagar verða boðað lögreglunni. Tá ið steðgurin uttan fyri fráboðan bústað ikki varir meira enn 5 mánaðir, er ikki neyðugt at boða frá flytíng. Við ánaraskifti hava bæði fyrri og nýggji ánarin fráboðanarskyldu. Tá ið aktar verður skrástrikað, skulu nummar-

§ 10.
Detailforskrifter for köretöjer.

Færöernes landsstyre kan fastsætte yderligere bestemmelser om köretöjers indretning og udstyr m.v. og kan tillige fastsætte fornödne lempelser for köretöjer af særlig art og benyttelse samt fastsætte, hvilke paaskrifter og mærker köretöjer af kontrolmæssige grunde skal være forsynet med.

B. Kontrol med köretöjer.

§ 11.
Registrering
af motorköretöjer m.v.

Stk. 1. Ethvert motorköretöj og enhver traktor, bortset fra de i § 12 omhandlede, skal, forinden köretöjet tages i brug, være registreret og forsynet med nummerplader, jfr. dog § 14 om udenlandske köretöjer. Det samme gælder for paahængs-, sætte- eller sidevogne til et registreringspligtigt köretöj samt for paahængsredskab, der benyttes efter motorköretöj og efter sin konstruktion kan fremföres med større hastighed end 30 km i timen. Politiet udsteder attest om registreringen.

Stk. 2. Naar et registreret köretöj skifter ejer (bruger), saavel som naar ejeren (brugeren) skifter bopæl, skal der inden 14 dage ske anmeldelse herom til politiet. Ved midlertidigt ophold udenfor den anmeldte bopæl af ikke over 5 maaneders varighed er anmeldelse om flytning dog uafnöden. Anmeldelsespligten paahviler ved ejerskifte saavel den tidligere som den nye ejer. Naar et köretöj afmeldes, skal nummer-

spjöldrini verða fingin lögregluni aftur.

3. p e t t i. Til koyring fyribils ella av og á við akfari, ið hevur skrásetingarskyldu og ikki er skrásett, og somuleiðis til bulvognskoyring, verða serlig nummarspjöldur útflýggjað. Fyri hetta kann vera treytað gjald, sum nýtt verður á sama hátt sum vanliga gjaldið av motorakförum.

4. p e t t i. Nærri reglur um skrásetingina og um góðkenning frammanundan av útbúnaði akfaranna og útgerð o.ö., og somuleiðis gjöldini fyri tey, verða ásettar av Föroya landsstýri, sum eisini ásetur fyriskipanir um, hvörji skrásetingarskjöl skulu verða havd við, meðan koyrt verður, og somuleiðis um ta í 3. petti umröddu koyring og har nevnda gjald. Landsstýrið kann í serligum förum sleppa viðfestum aktólum frá skráseting.

5. p e t t i. Nummarspjöldur skulu altíð vera lætt lesandi og mugu ikki vera huld, meðan koyrt veðrur. Eftirlíking ella óheimilað nýtsla av nummarspjöldrum er bannað.

6. p e t t i. Verður nummarspjaldur burtur ella ónýtiligt, skal hetta straks verða boðað lögregluni á staðnum, sum eftir nærri ásettum reglum kann loyva nýtslu av akfarinum, til nýtt nummarspjaldur er útvegað.

§ 12
Traktorar, ið sleppa frá skráseting.

1. p e t t i. Traktorar, ið at kalla einans verða nýttir uttan fyri vegirnar sum dragi- ella drívmegi hjá arbeiðisaktólum, skulu

pladerne tilbageleveres politiet.

S t k. 3. Til midlertidig eller lejlighedsvis körsel med registreringspligtigt köretöj, der ikke er registreret, samt til blokvognskörsel udleveres særlige nummerplader. Der kan herfor betinges en afgift, sum anvendes paa samme maade som den almindelige afgift af motorköretöjer.

S t k. 4. De nærmere regler om registreringen og forudgaaende godkendelse af köretöjernes indretning og udstyr m.v. samt gebyrerne herfor fastsættes af Færöernes landsstyre, der tillige fastsætter bestemmelser om, i hvilket omfang registreringspapirer skal medföres under körslen, samt om den i stk. 3 omhandlede körsel og den der nævnte afgift. Landsstyret kan i særlige tilfælde undtage paahængsredskaber fra registrering.

S t k. 5. Nummerplader skal stedse være let læselige og maa ikke tildækkes under körslen. Efterligning eller uberettiget anvendelse af nummerplader er forbudt.

S t k. 6. Bortkommer en nummerplade, eller bliver den ubrugbar, skal dette straks anmeldes til den stedlige politimyndighed, der efter nærmere fastsatte regler kan tillade anvendelse af köretöjet, indtil ny nummerplade er fremskaffet.

§ 12.
Traktorer, der er fritaget for registrering.

S t k. 1. Traktorer, der ganske overvejende anvendes udenfor vejene som træk- eller drivkraft for arbejdsredskaber, skal dog

kortini ikki verða skrásettir, treyta av at teir einans nýta vegirnar;

a) til sjálvflutning til arbeiðisstað og umvælara og frá teimum aftur,

b) sum dragmegi hjá arbeiðisaktólum til arbeiðisstað ella umvælara og frá teimum aftur (viðfestir vognar verða javnsettir arbeiðisaktólum, tá ið teir einans verða nýttir til flutning av amboðum).

c) til royndarkoyring ella tilika ávisa tíðarmarkaða koyring við lögregluloyvi í hvörjum einstökum föri.

2. petti. Traktorar, ið umframt ta í 1. petti nevndu koyring á vegum einans gera vegarbeiði á vegökjum, avmarkaðum á tryggj andi hátt við vegstongsli ella merkjum, ella verða nýttir til at halda reint, sópa kava og tilíkt, skulu heldur ikki verða skrásettir.

3. petti. Skal traktorur av tí í 1. petti umrödda slag umframt har umröddu koyring nýtast til framleiðsluflutning, kann hann aftan á, at lögregluni er fráboðað, uttan skráseting eftir reglunum í § 11 verða góðtikin til tess, um hann ið traktorin eigur hevur jerðar- ella urtagarðsbrúk. Góðkenningin heimilar einans flutning av framleiðslu, ið stavar frá ella skal nýtast í jarð- ella urtagarðsyrkinum, til ognina og frá henni og somuleiðis millum partar av henni; bensindrivnir traktorar mugu ikki verða nýttir longur enn 10 km burtur frá ognini at flyta til idnaðarnýtslu framleiðslu, ið stavar frá yrkinum. Fyri felagstraktorar hjá

ikke indregistreres, forsaavidt de alene benytter vejene:

a) til egentransport til og fra arbejdssted og reparatör,

b) som trækkraft for arbejdsredskaber til og fra arbejdssted eller reparatör (med arbejdsredskaber ligestilles paahængs vogne, der alene benyttes til befordring af redskaber),

c) til prövekörsel eller anden lignende tidsbekrænset körsel efter derom af politiet i hvert enkelt tilfælde meddelt tilladelse.

Stk. 2. Traktorer, der paa vejene udover körsel som i stk. 1 nævnte alene udförer vejarbejde paa vejomraader, der er begrænset paa betryggende maade ved afspærring eller afmærkning, eller anvendes til renholdelse, snerydning og lignende, skal heller ikke indregistreres.

Stk. 3. Önskes traktorer af den i stk. 1 omhandlede art foruden til den dér omhandlede körsel anvendt til transport af produkter, kan traktoren efter anmeldelse til politiet uden registrering efter reglerne i § 11 godkendes hertil, forsaavidt traktoren tilhörer ejeren af en landbrugs- eller gartneriejendom. Godkendelsen giver kun ret til transport af produkter, der hidrörer fra eller skal benyttes i landbrugs- eller gartnerivirksomheden, til og fra ejendommen samt mellem dele af denne, og benzindrevne traktorer maa ikke anvendes udover en afstand af 10 km fra ejendommen til transport til industriel brug af produkter, der hidrörer fra virk-

ánarum (nýtarum) av fleiri ognum kann góðlöka ikki verða útvegað, um felagsognin umfatar meira enn ein traktor. Koyring í ávísum býum ella býarökjum kann verða bannað av fútanum, har viðureskiftini serstakliga mela til tess.

4. petti. Um ta í 3. petti umröddu góðkenning, um sýning frammanundan og gjalding fyri hana og somuleiðis um merking av soleiðis góðkendum traktorum áseetur Föroya landsstýri nærri fyriskipanir.

§ 13.

Ansingareftirlit.

1. petti. Lögreglu og hinum motorsakkönna er altíð heimlað at steðga einum og hvörjum akfari at láta tað kannað ella at ansa eftir, at akstjóriu lýkur treytirnar fyri lógliga at kunna koyra uttarið. Finst, at akfarið lýkur ikki tær í hesi lóg ella sambæt hana settu fyriskipanir, kann nýtsla tess verða bannað og nummarspjaldur ella onnur lógarásett frámerki verða burturbeind, til tess at funnin brek eru bött.

2. petti. Við brýr og við serstök vegstrekki, t.d. byrgingar, kann verða sett fast eftirlit við tyngd akfara og stödd.

3. petti. Lögreglan og hin motorsakköni kunnu eina og hvörja tíð krevja eitt skrásett ella góðkent akfar vist fram til eftirkanningar at vita, um tað framvegis lýkur tey í hesi lóg ella sambæt henni settu krív. Föroya landsstýri kann áseta fyriskipanir um tíðarvissar eftirkanningar. Fyriskipanir um gjald fyri ta í hesum

sumheden. For traktorer i sameje mellem ejere (brugere) af flere ejendomme kan godkendelse ikke meddeles, hvis samejet omfatter mere end een traktor. Körsel i visse byer eller byområader kan forbydes af politimesteren, hvor forholdene særlig taler derfor.

Stk. 4. Om den i stk. 3 omhandlede godkendelse, om forudgaaende syning og betaling herfor samt om mærkning af saaledes godkendte traktorer fastsætter Færöernes landsstyre de nærmere bestemmelser.

§ 13.

Kontroleftersyn.

Stk. 1. Politiet og den motorsagkyndige er altid berettiget til at standse ethvert köretöj og bade det undersöge eller til at kontrollere, at föreren opfylder betingelserne for lovligt at kunne före köretöjet. Findes det, at köretöjet ikke opfylder de i denne lov eller i medför af denne givne forskrifter, kan dets benyttelse forbydes og nummerplader eller andre paabudte kendingsmærker fjernes, indtil forefundne mangler er afhjulpet.

Stk. 2. Ved broer, og ved særlige vejstrækninger, f.eks. dæmninger, kan der iværksættes fast kontrol med köretöjers vægt og störrelse.

Stk. 3. Politiet og den motorsagkyndige kan til enhver tid fordrange et indregistreret eller godkendt köretöj fremstillet til eftersyn af, om det vedblivende fyldestgör de i denne lov eller i medför af denne stillede fordringer. Færöernes landsstyre kan fastsætte bestemmelser om periodisk eftersyn af motorköretöjer.

petti umröddu eftirkanning verða áseltar av Föroya landsstýri.

4. petti. Verður akfar ikki víst fram, tá ið boðað er, kann lögreglan banna nýtslu tess og beinn burtur nummarspjöldrini (frámerkini).

C. Útlendsk akför.

§ 11.

1. petti. Fyri akför úr útlondum, ið sambært onkran millumfjóða sáttmála, ið Danmark hevur tikið við, fyribils kunnu verða nýtt her á landi, galda fyriskipanirnar í §§ 5-10 einans so mikið, sum tær eru heimilaðar í sáttmálanum. Akför, ið eftir § 11 hava skrásetingarskyldu, kunnu verða nýtt óskráset her á landi, um tey eru lógliga skrásett í heimlandinum og hava tjóðarmerki og nummarspjaldur í minsta lagi fyri aftan á akfarinum, sbr. kortini 3. petti.

2. petti. Föroya landsstýri smiðar nærri reglur um eftirlit við teimum í 1. petti umröddu akförum, meðan tey eru her á landi, og ásetur fyriskipanir um, undir hvörjum treytum akför, ið koma úr útlondum uttan at vera umfatað av sáttmála, sum í 1. petti er nevnt, kunnu verða nýtt her á landi.

3. petti. Um hann, ið eigur (nýtir) úr útlondum innflutt motorakfar ella annað av § 11 umfatað akfar, býr her á landi, skal akfarið verða skrásett, ella skulu öll nummarspjöldur tess

Bestemmelser om betaling for de i dette stykke omhandlede eftersyn fastsættes af Færöernes landsstyre.

Stk. 1. Fremstilles et köretöj ikke efter tilsigelse, kan politiet forbyde dets benyttelse og fjerne dets nummerplader (kendingsmærker).

C. Udenlandske köretöjer.

§ 11.

Stk. 1. For köretöjer fra udlandet, der i henhold til en af Danmark tiltrådt international overenskomst midlertidigt kan benyttes her i landet, gælder bestemmelserne i §§ 5-10 kun i det omfang, de har hjemmel i overenskomsten. Köretöjer, der efter § 11 er registreringspligtige, kan benyttes uden registrering her i landet, saafremt de er lovligt registreret i deres hjemland og forsynet med nationalitetsmærke og nummerplade, i det mindste bag paa köretöjet, jfr. dog stk. 3.

Stk. 2. Færöernes landsstyre udfærdiger de nærmere regler for kontrollen med de i stk. 1 omhandlede köretöjer under deres ophold her i landet og fastsætter bestemmelser om, under hvilke betingelser köretöjer, der indkommer fra udlandet uden at være omfattet af overenskomst som i stk. 1 nævnt, kan anvendes her i landet.

Stk. 3. Saafremt ejeren (brugeren) af et fra udlandet indført motorköretöj eller andet af § 11 omfattet köretöj er bosiddende her i landet, skal köretöjet indregistreres eller samtlige dets num-

verða flýggjað lögregluni innan 14 dagar aftan á, at tað er komið inn í landið. Fær ánari (nýtari), ið ikki býr her á landi, aftan á komuna sær hústað her á landi, ella fær onkur, ið býr her á landi, akfarið frá honum til ognar (nýtslu), skal tað verða skrásett ella nummarspjöldur flýggjað innan 14 dagar aftan á hetta.

III. Fyriskipanir viðvíkjandi akstjórum o.ö.

§ 15.

Sjúka, overving o.a.

Eingin má koyra ella royna at koyra akfar, um hann vegna sjúku, veikleika, overving, ovvekur, ávirkan av huglættandi ella doyvandi evni ella av tilíkari orsök er so háttaður, at hann er ikki förur at koyra akfar av avvarandi slag á tryggjandi hátt. At nakar so háttaður við akfari hevur flutt fólk við vinnuligum endamáli, verður roknað fyri tilsakan. Hevur arbeiðisgevari akstjórans ella annar yvirmaðursamábyrgd av, at hann so háttaður hevur koyrt akfar, verður hesin eisini revsaður.

§ 16.

Rúsdrekkaávirkan.

1. p e t t i. Eingin má koyra ella royna at koyra motordrivið akfar, um hann hevur notið so mikið rúsdrekka, at hann er ikki förur fyri at koyra akfar á fulltryggjandi hátt.

2. p e t t i. Heldur ikki má nakar súkla, ríða, reiða, koyra rossavogn ella tilíkt, ella royna tað,

mærplader afleveres til politiet inden 14 dage, efter at det er indkommet. Tager en ikki her i landet bosiddende ejer (bruger) efter indrejsen hopæt her i landet, eller overgaar köretöjet fra ham til en her i landet bosiddende ejer (bruger), skal indregistrering eller aflevering af nummerplader ske inden 14 dage derefter.

III. Bestemmelser vedrörende förere af köretöjer m. v.

§ 15.

Sygdom, overanstrængelse m. v.

Et köretöj maa ikki föres eller forsöges fört af nogen, der paa grund af sygdom, svækkelse, overanstrængelse, mangel paa sövn, paavirkning af opstemmende eller bedövende midler eller af lignende aarsager befinder sig i en saadan tilstand, at han er ude af stand til at före et köretöj af den paagældende art paa betryggende maade. At en person i en saadan tilstand med köretöjer har befordret personer i erhvervsmæssigt öjemed, betragtes som en skærpende omstændighed. Har förerens arbejdsgiver eller anden foresat medansvar for, at han har fört köretöj i saadan tilstand, straffes tillige denne.

§ 16.

Spirtuspaavirkning.

S t k. 1. Et motordrevet köretöj maa ikke föres eller forsöges fört av nogen, der har nydt spiritus i et saadant omfang, at han er ude af stand til at före köretöj paa fuldt betryggende maade.

S t k. 2. Cykel eller hest maa ej heller föres eller forsöges fört af nogen, der har nydt spiritus i et

um hann hevur nolið so mikið rúsdrekka, at hann er ikki förur fyri at ráða súkluni ella rossinum á fullteyggjandi hátt.

3. petti. Bannað er at lita upp í hendurnar á nökrum, ið er ávirkaður av rúsdrekka, so sum í 1. og 2. petti er nevnt, at stýra motordrivnum akfari, súklu ella rossi.

4. petti. Er orsök til at halda, at maður hevur brotið frammanfyristandandi fyriskipan, kann lögreglan taka hann til læknu til kanningar, eitt nú at gera blóð- og landroynd til at greina alkoholsamdráttin. Lögmálaráðharrin kann ásetta nærri fyriskipanir um læknakanningina.

§ 17.
Ábyrgd akstjórans av skili akfarsins.

Akstjórin skal eina og hvörju tíð ansa eftir, at akfari er í tryggjandi skili, serstakliga at róður, brenstur, ávaringar- og báknitól og lyktir eru sum fyriskipað og arbeiða álítandi, og at koplingin til nögduligan viðfestan vogn, leguvogn ella viðfest aktól er álítandi og í tryggjandi skili.

§ 18.
Koyriprógv til motorakför.

1. petti. Motorakfar kann einans verða koyrt av fólki, ið frá lögregluni hevur fingið koyriprógv. Meðan koyrt verður, skal akstjórin altíð hava koyriprógvið hjá sær, og vísa lögregluni tað, tá ið hetta verður kravt.

2. petti. Koyriprógv kann einans verða givið fólki, ið fylt hevur 18 ár. Umsökjarin skal hava hógv við rúsandi evnum og siggja

saadant omfang, at han er ude af stand til at före cyklen eller hesten paa fuldt betryggende maade.

Stk. 3. Det er forbudt at overlade föringen af motordrevet köretöj, cykel eller hest til en person, der er paavirket af spiritus som i stk. 1 og 2 nævnt.

Stk. 4. Er der grund til at antage, at en person har overtraadt foranstaaende bestemmelser, kan politiet fremstille ham for en læge til undersögelse af alkoholcentrationen. Justitsministeren kan træffe nærmere bestemmelser om lægeundersögelsen.

§ 17.
Förerens ansvar for köretöjets stand.

Föreren af et köretöj skal til enhver tid være opmærksom paa, at köretöjet er i forsvarlig stand, særlig at styre- og bremse-, signal- og tegngivningsapparater samt lygter virker forskriftsmæssigt og sikkert, og at tilkoblingen til eventuel paahængsvogn, sættevogn eller paahængsredskab er sikker og i forsvarlig stand.

§ 18.
Förerbevis til motorköretöjer

Stk. 1. Motorköretöj maa kun föres af personer, der hos politiet har erhvervet förerbevis. Under körslen skal föreren altid have förerbeviset hos sig og paa forlangende forevise det for politiet.

Stk. 2. Förerbevis kan kun udstedes til personer, der er fyldt 18 aar. Andrageren skal være ædruelig og i besiddelse af til-

og hoyra nóg vel og annars andaliga og kropsliga vera so förur, sum neyðugt er. Hann skal við royndina prógva, at hann dugir nóg val at koyra og hevur neyðugan kunnleika um akfarið og viðferð tess og um fyriskipanir ferðslulóggávunnar. Hevur hann ikki fyrr havt koyriprógv til motorvogn ella motorsúklu, skal hann undan royndini hava nomið koyring hjá góðkendum koyrilærara. Landsstýrið ásetur nærri reglur um royndina, útsjónd og innihald koyriprövsins og somuleiðis um gjaldið fyri royndina og koyriprógvið.

3. pettí. Landsstýrið ger av, undir hvörjum treytum fólk, ið hava rætt til at koyra motorakfar í útlondum, kunnu fáa koyriprógv her á landi.

4. pettí. Föroya landsstýri kann ásetta fjölbroyttari treytir fyri at fáa koyriprógv til motorakför, ið nýtt verða vinnuliga til fólkaflutnings. Viðvíkjandi koyri prógvi til buss- ella farmakoyring kann landsstýrið somuleiðis ásetta serligar reglur. Koyriprógv til motorakför, ið nýtt verða vinnuliga til fólkaflutnings, kann vera sýtt tí, ið döndur er fyri sakarfilburðir, ið benda á hóttandi vanda fyri misnýtslu av koyriprógvinum, sbr. lóg nr. 286 frá 18. juni 1951.

5. pettí. Koyriprógv geldur í 5 ár frá útgávudegnum. Fólki, ið fylt hevur 70 ár, kann koyriprógv kortini verða givið fyri styri

strækkelig syns- og höreevne samt iövrigt af den fornödne aandelige og legemlige förlighed. Han skal ved en pröve godtgöre at være i besiddelse af tilstrækkelig köre-færdighed og fornödent kendskab til köretöjer og dets behandling samt færdselslovgivningens bestemmelser. Saafremt han ikke tidligere har haft förerbevis til motorvogn, henholdsvis motorcykel, skal han forinden pröven have taget undervisning i köre-færdighed hos godkendt körelærer. Landsstyret fastsætter de nærmere regler for pröven, for förerbevisets udseende og indhold samt gebyret for pröven og förerbeviset.

Stk. 3. Landsstyret træffer bestemmelse om, under hvilke betingelser personer, der har ret til at före motorköretöj i udlandet, kan faa förerbevis udstedt her i landet.

Stk. 4. Færöernes landsstyre kan fastsætte mere vidtgaaende betingelser for udstedelse af förerbevis til motorköretöjer, der benyttes erhvervsmæssigt til befordring af personer. Forsaavidt angaar förerbevis, der benyttes til omnibus- eller fragtmandskörsel kan landsstyret endvidere fastsætte særlige regler. Förerbevis til motorköretöjer, der benyttes erhvervsmæssigt til befordring af personer, kan nægtes den, der er dömt for strafbart forhold som begrunder en nærliggende fare for misbrug af förerbeviset, jfr. lov nr. 286 af 18. juni 1951.

Stk. 5. Förerbeviset gælder i 5 aar fra udstedelsesdagen. For personer, der er fyldt 70 aar, kan förerbevis dog udstedes for kor-

tímabil. Sama er galdandi eftir nærri fyriskipan landsstýrisins, tá ið viðurskiftini annars í stóran mun mæla til hetta. Tá ið koyriprógvið er farið úr gildi vegna tíð, kann tað verða endurnýggja, um avvarandi framvegis lýkur treytirnar. Lögreglan ger av, um viðkomandi kann sleppa frá nýggjari royndi.

6. petti. Lögreglan kann eina og hvörja tíð taka koyriprógvið aftur, um avvarandi ikki longur lýkur treytirnar fyri at fáa koyriprógv. Koyriprógvhavar eru skyldigir at geva seg undir tær kanningar, ið eru neyðugar at gera hetta av. Spurningurin, hvört avvarandi kann haldast hava hógv við rúsandi evni, sbr. 2. petti, kann eina og hvörja tíð verða fluttur fyri dómstólarnar.

§ 19.
Venjikoyring við motorakförum o. ö.

1. petti. Venjikoyring teirra, ið læra at koyra motorvogn, kann einans fara fram, tá ið, sambært § 63, góðkendur koyrilærari er í akfarinum við næmingsins lið og so verður at rokna sum stjóri akfarsins. Við ta í § 18, 2. petti, umröddu royndi verður næmingurin kortini at rokna sum akstjóri. Vil nakar, ið longu hevur koyriprógv, iðka stinni sítt at koyra motorvogn og lí fremur venjikoyring í akfari, sum til less er góðtikið, og við góðkendum koyrilærara við liðina, verður koyrilærarin sonuleiðis at rokna sum stjóri akfarsins. Fyriskipanirnar í §§ 15 og 16 eru kortini í öllum förum eisini galdandi fyri næmingin.

tere tidsrum; det samme gælder efter landsstyrets nærmere bestemmelse, hvor forholdene iövrigt taler derfor. Efter udlöbet af gyldighedstiden kan beviset forneyes, saafremt den paagældende stadig opfylder betingelserne. Politiet bestemmer, om vedkommende kan fritages for at aflægge ny pröve.

Stk. 6. Politiet kan til enhver tid tage förerbeviset tilbage, naar den paagældende ikke længere opfylder betingelserne for at faa förerbevis. Förerbevisindehavere er pligtige at underkaste sig de til afgörelse heraf fornödne undersögelser. Spörgsmaalet, om den paagældende maa anses for ædrulig, jfr. stk. 2, kan til enhver tid indbringes for domstolene.

§ 19.
Övelseskörsel med motorköreföjer m. v.

Stk. 1. Övelseskörsel for personer, der uddanner sig til körsel med motorvogn, kan kun finde sted, naar der paa köretöjet ved siden af eleven findes en i medför af § 63 godkendt körelærer, der da anses for at være förer af köretöjet. Ved den i § 18, stk. 2, omtalte pröve anses eleven dog for at være förer. Saafremt en person, der allerede har förerbevis, önsker at opöve sin færdighed i at före motorvogn og derfor foretager övelseskörsel i et dertil godkendt köretöj med en godkendt körelærer ved siden af sig, anses körelæreren ligeledes for at være förer af köretöjet. Bestemmelserne i §§ 15 og 16 finder dog i alle tilfælde ogsaa anvendelse paa eleven.

2. p e t t i. Venjikoyring við motorsúklu kan einans fara fram undir vegleiðing og eftiransan av koyrilærara, ið góðkendur er sambært § 63 og hevur ábyrgdina av, at venjikoyringin fer fram á tilíkum stöðum og á slíkan hátt, at hon eftir lærustöði næmingsins má haldast kunna fremjast uttan vanda fyri hina ferstuna.

3. p e t t i. Venjikoyring má ikki fara fram fyrr enn 1 mánað fyri ta tíð, ið næmingurin eftir aldrinum kann fáa koyriprógv, og hjá fólki, ið koyrirættindini eru frádömd, ikki fyrr enn 1 mánað, áðrenn tey aftur kunnu fáa hesi rættindi.

3. p e t t i. Motorakfar skal, meðan venjikoyring fer fram, bæði framman- og aftaufyri hava skelt við teksti, ið greidliga ger kunnugt, at akfarið verður nýtt til venjikoyring. Skeltið kann einans verða nýtt í sambandi við venjikoyring. Föroya landsstýri ger av, hvönn serligan trygdarútbúnað motorakför skulu hava, tá ið tey verða nýtt til venjikoyring.

5. p e t t i. Venjikoyring kann fara fram allastaðni, har ferðsla við akförum av avvarandi slag er loyvd; kortini kann lögreglan heilt ella lutvíst banna venjikoyring á ávísum götu- ella vegastrekkjum, har umstöðurnar, eitt nú gætur eftir teimum, har búgva, krevja tað.

6. p e t t i. Föroya landsstýri kann áseta serligar fyriskipanir venjikoyring viðvíkjandi.

S t k. 2. Övelseskörsel med motorcykel maa kun finde sted under vejledning og overvaagen af en i medför af § 63 godkendt körelærer, der har ansvaret for, at övelseskörslen foregaar paa saadanne steder og paa saadan maade, at det efter elevens uddannelsestrin maa antages at kunne ske uden fare for den övrige færdsel.

S t k. 3. Övelseskörsel maa ikke finde sted tidligere end 1 maaned för det tidspunkt, hvor eleven efter sin alder kan faa udstedt förerbevis, og, forsaavidt angaar personer, hvem förerretten er frakendt, ikke tidligere end 1 maaned för frakendelsestidens udlöb.

S t k. 4. Motorköretöj skal under övelseskörsel saavel foran som bagpaa være forsynet med et skilt, hvis tekst tydeligt tilkendegiver, at köretöjet benyttes til övelseskörsel. Skiltet maa kun benyttes i anledning af övelseskörsel. Færöernes landsstyre bestemmer, hvilke særlige sikkerhedsindretninger der skal findes paa motorköretöjer, som benyttes til övelseskörsel.

S t k. 5. Övelseskörsel kan finde sted overalt, hvor færdsel med köretöjer af den paagældende art er tilladt, dog kan politiet helt eller delvis forbyde övelseskörsel paa bestemte gade- eller vejstrækninger, hvor forholdene, herunder hensynet til de omboende, kræver det.

S t k. 6. Færöernes landsstyre kan fastsætte særlige bestemmelser vedrörende övelseskörsel.

§ 20.
Upplýsingarskylda og ábyrgd viðvikjandi koyriprógvi.

1. petti. Ánari (nýtari) akfarsins hevur, tá ið lögreglan beiðir, skyldu at upplýsa, hvör ið akstjóri hevur nýtt akfarið.

2. petti. Ánari (nýtari) og akstjóri motordrivna akfars mugu ikki lita koyringina upp í hendurnar á nökrum, sum ikki hevur gilt koyriprógv til akfarið og avvaraudi koyring.

§ 20.
Oplysningspligt og ansvar med hensyn til förerbevis.

Stk. 1. Ejeren (brugeren) af et köretöj er paa politiets begæring forpligtet til at give oplysning om, hvilke personer der som förere har benyttet köretöjet.

Stk. 2. Ejeren (brugeren) og föreren af et motordrevet köretöj maa ikke overlade föringen til en person, der ikke er i besiddelse af et til köretöjet og den paagældende körsel gyldigt förerbevis.

§ 21.
Útlendskir akstjórar.

Fólk, ið ikki búgva her á landi, kunnu, meðan tey fyribils eru her, koyra tilíkt motorakfar, sum teimum í heimlandinum er heimilað at koyra, uttan at hava föroyskt-danskt koyriprógv, um hetta er heimilað í millumlandasáttmála, sum Danmark hevur tikið við; í öðrum förum kann lögreglan geva loyvi til at koyra motorakfar her á landi. Nærri reglur um hetta verða áseltar av Föroya landsstýri.

§ 21.
Udenlandske förere.

Personer, der ikke er bosiddende her i landet, kan under midlertidigt ophold her före saadant motorköretöj, som de i deres land er berettiget til at före, uden at være i besiddelse af færösk-dansk förerbevis, forsaavidt dette er hjemlet ved en af Danmark tiltraadt international overenskomst; i andre tilfælde kan politiet meddele tilladelse til at före motorköretöj her i landet. De nærmere regler herom udfærdiges af Færöernes landsstyre.

IV. Ferðslureglur.
A. Inngangsfyriskipanir.
§ 22.

1. petti. Fyriskipanirnar, sum í hesi deild eru givnar um akför, akstur ella akandi, umfata eisini súklukoyring, koyring við handvogni og ríðing, so víða sum tær kunnu nýtast. Sama geldur, tá ið ross og fæ verða rikin ella leidd; nóg væl skal vera ansað eftir teimum.

2. petti. Tá ið fyriskipanirnar í hesum tátti verða nýttar, verður eisini tann at skilja sum gang-

IV. Færdselsregler.
A. Indledende bestemmelser.
§ 22.

Stk. 1. De i dette afsnit givne bestemmelser om köretöjer, körsel eller körende omfatter ogsaa cyklekörsel, körsel med trækvogn og ridning i den udstrækning, de kan anvendes. Det samme gælder for föring af heste og kreaturer; disse skal være undergivet tilstrækkelig bevogtning.

Stk. 2. Ved anvendelse af bestemmelserne i dette afsnit ansES som gaaende ogsaa den, der förer

andi, ið koyrir barnavogn, rullistól, annað avlamisakfar, ið útbúgvið er til handamegisfluting, ella tilikt.

B. Fyriskipanir um alla ferðslu.

§ 23.
Aðal reglur.

1. petti. Vegfarar skulu vera eiriligir og hava fyrilit, so at ikki öðrum stendst vandi, skaði ella ónáðir av, og so at ferðslan verður ikki tarnað ella órógvað meir enn neyðugt. Skyldu at vera eirilig hava eisini tey, ið búgva ella eru slödd við vegin.

2. petti. Serliga skal vern givið gætur börnum og teimum, ið á fyrisettan hátt nýta eitt merki, ið av Föroya landsstýri er skipað avlomunum. Hetta merkið kann einans verða nýtt av fólkum, ið hava tvörrandi ella veika sjón ella hoyrn, ella hava annað kropsligt brek, ið er teimum serstakliga hágið í ferðslunni.

§ 24.
Ferðsluávisingar.

1. petti. Vegfarandi skulu gera eftir teimum ávísingum, sum lögregla ella vegamyndugleikar geva við ferðslulalvum, merkjum ella teknum. Neyðsendarokstjóri kann kortini í átroðkandi föri, tá ið hann fer fram við hinum mesta varsemi, ganga uttan um tílíkur ávísingar.

2. petti. Vegfarar skulu gera eftir teimum ávísingum, lögreglan gevur at tempra ferðslunn,

barnevogn, rullestol, andet invalidekörelöj, der er indrettet til fremdrift ved haandkraft, eller lignende.

B. Bestemmelser for al færdsel.

§ 23.
Grundregler

Stk. 1. Vejfarende skal optræde hensynsfuldt og udvise agtpaagivenhed, saa at der ikke opstaar fare eller forvoldes skade eller ulempe for andre, og saaledes at færdselen ikke unödigt hindres eller forstyrres. Pligten til at vise hensyn gælder ogsaa overfor den, der bor eller opholder sig ved vejen.

Stk. 2. Særlig hensyntagen skal udvises overfor börn og overfor personer, der paa foreskreven maade bærer et af Færöernes landsstyre for invalider fastsat mærke. Dette mærke maa kun bæres af personer med manglende eller svækket syn eller hörelse, eller som lider af anden legemlig mangel, der er til særlig ulempe for dem i færdselen.

§ 24.
Anvisninger for færdselen.

Stk. 1. Vejfarende skal efterkomme de anvisninger, som gives af politiet eller vejmyndighederne ved færdselstavler, afmærknisg eller signaler. Förer af udrykningsköretöj kan dog i paatrængende tilfælde under iagttagelse af ganske særlig forsigtighed undlade at fölge saadanne forskrifter.

Stk. 2. Vejfarende skal efterkomme de anvissinger, politiet giver til regulering af færdselen,

og steðga, tá ið lögreglan báknar.
3. petti. Bannað er at heina burtur, flyta, avlaga, dálka ella skala ferðslutalvur, -merki, ella -tekin.

§ 25.
Frítt um at fara hjá skrúðgonga og neyðsendarakfari.
1. petti. Vegfarandi skulu so mikið sum til ber geva samferðari skrúðgongu o. tl. frítt um at fara.

2. petti. Tá ið neyðsendarakfar ger vart við seg við serstökum av Föroya landsstýri ásettum ljóð- og ljóstekinum, skulu öll onnur vegfarandi í góðari tið halda akfarinum vegin opnan; akfarandi skulu alt fyri eitt koyra til síðis og eisini steðga, um hetta gerst neyðugt. Neyðsendarakferð við nýtslu av tilikum teknum kann einans fara fram í átroðkandi föri, og nýtsla av teknunum sleppir ikki neyðsendarakstjórannum frá skyldini at geva trygdteikanum hjá öðrum nóg mikið gætur.
3. petti. Óviðkomandi er bannað at fara nærri enn 100 m aftan á neyðsendarakfari ella at koyra skaðastaði so nær, at koyring til ella frá verður tarnað.

§ 26.
1. petti. Ein og hvör, ið av egnum ávum ella á annan hátt verður uppi í at renna á ella í öðrum ferðslunóhappi, skal alt fyri eitt steðga og eftir besta förimuni veita meislaðum hjálp og í aðrar máta taka lut í teimum tiltökum, sum av óhappinum gerast fyri neyðini. Avvarandi hava sínámill-

og standse naar politiet giver tegn dertil.
Stk. 3. Det er forbudt at fjerne, flytte, forvanske, tilsmudse eller beskadige færdselstavler, -afmærkning eller -signaler.

§ 25.
Fri passage for optog og udrykningsköretöj.
Stk. 1. Vejfaresde skal saavidt muligt give fri passage for sluttet optog o.l.

Stk. 2. Naar udrykningsköretöj tilkendegiver sig ved særlige af Færöernes landsstyre fastsatte lyd- og tyssignaler, skal alle andre vejfarende i god tid holde vejen aaben for köretöjet for körendes vedkommende ved straks at köre ind til sides og om fornödent standse. Udrykningskörsel under brug af saadanne signaler maa kun finde steel i paatrængesde tilfælde, og brug af signalerne fritager ikke föreren af udrykningsköretöjet for pligten til tilbörlig hensynstagen til andre menneskers sikkerhed.
Stk. 3. Det er forbudt uvedkommesde at fölge nærmere end 100 m efter udrykningsköretöj eller köre saa nær et skadested, at körsel til eller fra dette derved hæmmes.

§ 26.
Stk. 1. Enhver, der med eller uden egen skyld bliver delagtig i en paakörsel eller andet færdselsuheld, skal straks standse og efter bedste evne yde hjælp til tilskadekomne og iövrigt deltage i de forholdsregler, som uheldet giver anledning til. De paagældende har gensidigt pligt til paa

um skyldu, tá ið kravt verður, at siga navn síff og bústað og hava annars skyldu at geva tær upplýsingar um óhappið, sum fey eru för fyri. Avvarandi hava somuleiðis skyldu skjótast gjörligt at boða lögregluni frá hendingini.

2. petti. Eru ferðslutalvur ella tekin ella stongsil ella lyktir við vegarbeiði farin av lagi, skal akstjórin alt fyri eitt eftir föreinuni fáa merkini aftur í rettlag.

§ 27.

Bann móti at hanga uppi í akfari og móti spæli o. ö.

1. petti. Bannað er at leypa upp á, at krökja seg fastan í akfar, meðan koyrt verður, ella at heingja sleðu, handvogn, leikavogn ella annað tilikt upp í akfar.

2. petti. Á vegi mugu ongar hálkur ella skreiðibreytir verða gjördar; heldur ikki má verða spælt á vegi ferðsluni at búga.

§ 28.

At seta ella leggja nakað frá sær á vegi o.a.

1. petti. Lutur, ið kann vera ferðsluni búgin, má ikki uttan lögregluloyvi verða settur ella lagdur burtur á vegi, uttan so at serlig viðurskifti gera hetta neyðugt. Hann skal, tá ið ikki ber til at beina hann burtur av akbreytini, altíð verða beindur so langt til viks, sum til ber. Hetta geldur eisini vegtilfar.

2. petti. Burtursettur ella burturlagdur lutur skal í lyklatendringartíð vera lýðuliga merktur við væl lýsandi lyktum við litleysum glasi, skipaðum í so stórum

forlangende at opgive navn og bopæl og har iövrigt pligt til at give de oplysninger om uheldet, som de er i stand til. Den paagældende har endvidere pligt til snarest muligt at anmelde det skete til politiet.

Stk. 2. Er færdselstavler eller signaler eller spærringer eller lygter ved vejarbejder bragt ud af stilling, skal föreren straks efter evne bringe afmærkningen i orden igen.

§ 27.

Forbud mod at hænge paa köretöj og mod leg m.v.

Stk. 1. Det er forbudt at springe op paa, at hage sig fast i et köretöj, under körsel, eller at hænge slæde, trækvogn, legevogn el. lign. efter köretöj.

Stk. 2. Der maa ikke paa vej laves glide- eller kælkebaner, ligesom der ikke paa vej maa drives leg eller spil til ulempe for færdselen.

§ 28.

Henstillen eller henlæggelse af genstande paa vej m.v.

Stk. 1. Genstand, der kan være til ulempe for færdselen, maa ikke uden politiets tilladelse henstilles eller henlægges paa vej, medmindre særlige forhold gör henlæggelsen nödvendig. De skal, hvor anbringelse udenfor körebanen ikke er mulig, altid anbringes saa yderligt paa denne som görligt. Dette gælder ogsaa vejmaterialer.

Stk. 2. Henstillede eller henlagte genstande skal i lygtetændingstiden være tydeligt afmærket med klart lysende lygter med ufarvet glas, der er anbragt i et

tali og á slíkan hátt, at skap lutsins sæst.

3. pétti. Glaspetti, seymir, rusk, olja ella annað, ið kann vera ferðsluni at vanda ella ampa, ella kann skala vegin, má ikki verða tveitt ella lagt eftir á vegi.

C. Fyriskipanir fyri akandi.

Meðan koyrt verður, skal nóg mikið varsemi og gætur vera givið hiuari ferðsluni, sbr. annars næstu greinir.

§ 29.

Pláss akfarsins á akbreytini.

1. pétti. Ilin akandi hevur skyldu, tá ið hann setur á gongd frá breytjaðri, og hvörja ferð hann skiftir ferðsluleið, eisini tá ið hann sneiðir yvir í aðra farbreyt, at vissa sær, at atburðir hansara er uttan vanda ella stórvegis ampa hjá teimum, ið aftaná koma.

2. pétti. Áðrenn fyrireikað og farí verður at sneiða, skal akstjórin ansa eftir, at hetta er uttan vanda fyri nakran, ið kemur aftanífrá. Bíðað má vera við at sneiða, til mótgangandi ferðsla er umfarin.

3. pétti. Vending og afturæftirkoyring kunnu einans verða framdar, tá ið hetta ber til uttan ónáðir fyri aðra ferðslu. Vendingar skulu verða framdar frameftir til vinstru, uttan so at kringumstöðurnar ikki loyva hetta.

4. pétti. Akfar, ið koyrir aftan á öðrum akfari, skal hava so stóra frástöðu frá tí, at eingin vandi er fyri at renna á, fyri tí

saadant antal og paa en saadan maade, at genstandens omrids angives.

Stk. 3. Glasskaar, söm og affald, olie eller andet, der kan medföre fare eller ulempe for færdselen eller som kan beskadige vejbanen, maa ikke henkastes eller efterlades paa vej.

C. Bestemmelser for körende.

Under körslen skal der udvises tilbörlig forsigtighed og tages fornödent hensyn til den övrige færdsel, jfr. iövrigt de följende paragraffer.

§ 29.

Köretöjs plads paa körebanen

Stk. 1. Det er en körendes pligt ved igangsætning fra kanten af körebanen og ved enhver ændring af færdselsretning, herunder ved svingning over i anden vognbane, at forvisse sig om, at manövren kan ske uden fare eller væsentlig ulempe for bagfra kommende færdsel.

Stk. 2. För forberedelsen og udförelsen af en svingning skal föreren passe, at manövren kan foretages uden fare for bagfra kommende. Svingning maa afvente forbikörsel af modgaaende færdsel.

Stk. 3. Vending og baglænskörsel maa kun foretages, naar det kan ske uden ulempe for anden færdsel. Vendinger skal ske forlæns tilvenstre, medmindre forholdene ikki tillader dette.

Stk. 4. Et köretöj, som körer bag et andet, skal holde saa stor en afstand fra dette, at der ikke er fare for paakörsel, saafremt

um fremra akfarið steðgar ella minkar ferðini.

5. petti. Uttan mun til fyriskipanirnar í 1-4 petti skal akfar, ið uýtt verður til vegarbeiði, við ti fyriliti, ið fyri neyðini er, verða koyrt so, sum neyðugt er arbeiðsins vegna.

§ 30.

Ferð.

1. petti. Akferðin skal eina og hvörja tíð verða lagað eftir viðurskiftunum viðvikjandi trygdteikanum hjá öðrum og má ongantíð verða meiri enn so, at akstjórin hevur fult vald á akfarinum. Bæði veg- og veðurviðurskifti, umstöðurnar við sjálvum akfarinum og lassi tess og ferðsluviðurskiftini í aðrar mátar skulu í hesum sambandi verða havd í huga. Tá ið koyrt verður í lyktatendringartíðini, skal eisini verða givið gætur eftir ljósviðurskiftunum. Ljósinum frá egnu lyktum akfarsins uppíroknaðum.

2. petti. Serliga hevur akstjórin skyldu at hava eina eftir kringumstöðunum hóskandi litla ferð

a) á fjölbygdum öki,
b) tá ið sýnið er vánaligt av ljósella veðurviðurskiftunum,
c) við krossvegir,
d) á vegbugi,
e) framman fyri sýn,
f) har yvirlitið á annan hátt er avmarkað,
g) tá ið vandi er fyri glámlýsi,
h) tá ið mött verður öðrum akfari á smölum veg ella smalari brúgv, har torfört er um at fara, ella tá ið koyrt verður við serstakliga rúgvismiklum lassi,

det forreste köretöj standser eller dets hastighed mindskes.

Stk. 5. Uanset bestemmelserne i stk. 1-4 maa köretöj, der anvendes til vejarbejde, under iagttagelse af den fornödne forsigtighed föres saaledes, som det er nödvendigt af hensyn til arbejdet.

§ 30.

Hastighed.

Stk. 1. Körehastigheden skal til enhver tid være afpasset efter forholdene med hensys til andres sikkerhed og maa aldrig blive større end at föreren bevarer fuldt herredömme over köretöjet. Baade vej- og vejrforholdene, köretöjets egen tilstand og belæsning og færdselsforholdene iövrigt skal herved tages i betragtning; ved körsel i lygtetændtisgstiden skal hensyn tiltige tages til belysningen, herunder lyset fra köretöjets egne lygter.

Stk. 2. Navnlig paahviler det föreren at holde en efter forholdene passende lav hastighed

a) i tættere bebygget omraade,
b) naar sigtbarheden er nedsat paa grund af lys- eller vejrforholdene,
c) ved vejkryds,
d) i vejsving,
e) foran bakketop,
f) hvor oversigten iövrigt er begrænset,
g) ved risiko for blænding,
h) ved möde ved andet köretöj paa smal vej eller bro, hvor passage er vanskelig, eller ved körsel med særlig omfangsrigt læs,

i) í háum föri,
j) har bussur er steðgaður ella er um at steðga við röst,
k) har småbörn eru stödd við vegin,
l) har arbeiði verður gjört á vegnum.

3. petti. Akferðin má kortini ikki fara upp um 25 km um tíman í Tórshavn og í bygdunum. Uttanbíggja má ferðin ikki fara upp um 40 km um tíman.

4. petti. Í ringum föri skal ferðin verða lagað so, at onnur, alt tað ber til, ikki verða fyri slettum.

5. petti. Annars kann, tá ið motordrivin akför verða skrásett ella góðkend, verða sett serstakt lágt mark fyri ferðini, um konstruksjón akfarsins ger hetta neyðugt. Tílíkt mark fyri ferðini kann eisini verða sett fyri serstök slög av hjólklæðingum og somuleiðis fyri akför á beltum, rullum og gangarum.

§ 31.

Möti og framumsókn.

1. petti. Tá ið akandi mötast, skuln báðir partar í góðari tíð halda nóg nikið til högru, og um neyðugt minka um ferðina. Er vegurin futvís stongdur, skal akfarið á tí akbreytarhelmingi, har stongsulin er, um neyðugt steðga á.

2. petti. Frammumsókn skal fara fram til vinstru. Frammumsókn kann einans verða framd, tá ið tað er uttan ampa hjá bæði frammanífrá og aftanífrá komandi ferðslu, og tá ið væl sýnt er um akbreytina.

Framumsókn má so m.a. ikki verða framd framman fyri ósýnum ella knöppum vegbugi og

i) i glat eller fedtet føre,
j) hvor bus holder eller er ved at holde ved et stoppested,
k) hvor smaabörn opholder sig ved vejen,
l) hvor der foretages arbejde paa vejen.

Stk. 3. Körehastigheden maa dog ikke overstige 25 km i timen i Tórshavn og bygderne. Udenfor disse maa hastigheden ikke overstige 40 km i timen.

Stk. 4. I daarligt före skal hastigheden afpasses saaledes, at andre saa vidt muligt ikke udsættes for tilsfænkning.

Stk. 5. Iøvrigt kan der ved indregistrering eller godkendelse af motordrevne köretöjer fastsættes en særlig lavere hastighedsgrænse, saafremt köretöjets konstruktion nödvendiggör det. Saadan hastighedsgrænse kan ogsaa fastsættes for særlige arter af hjulbeklædninger samt for köretöjer paa bælter, valser og medler.

§ 31.

Möde og overhaling.

Stk. 1. Naar körende möder hinanden, skal begge i god tid holde tilstrækkeligt til höjre og om fornödent nedsætte farten. Er vejen delvis spærret, skal det köretöj, i hvis körebanehalvdel spærringen er, om fornödent holde tilbage.

Stk. 2. Overhaling skal ske til venstre. Overhaling maa kun foretages, naar det kan ske uden ulempe for saavel forfra som bagfra kommende færdsel, og naar der er fri oversigt over körebanen. Overhaling maa saaledes bl. a. ikke ske foran eller i uoverskuelig eller brat vejkurve og

framman fyri ella í brekku, har ósýnt er. Framumsókn framman fyri ella á krossvegi kann einans verða framd, tá ið viðurskiftini loyva tað, og við mesta varsemi.

3. petti. Akandi, ið vil sökja fram um annan, ið ekur frammanfyri, skal, um viðurskiftini gera tað neyðugt, við ljóð- ella ljóstekni vissa sær, at hin er varur við, at hann ætlar at sökja framum. Hin frammanfyri akandi skal, tá ið hann verður varur við hin aftanífrá komandi, halda til högru og um neyðugt minka um ferðina ella steðga, so at framsóknin kann fara fram vandaleys. Hann, ið sökir framum, kann aftan á framumsóknina ikki halda til högru, fyrr enn hann er komin so langt fram um hitt akfarið, at það verður ikki fyri vanda ella verulegum bága.

§ 32.

Skylda at halda av.

1. petti. Tá ið akandi ferðast á akbreytum, ið fara hvör tvörtur um aðra, hevur akstjórin á tí akfarinum, ið hevur hitt akfarið til högru handar, skyldu at halda av. Av hesum sleppur kortini eingin akstjóri undan skyldunni at vera framúr gáin, tá ið koyrt verður av einum vegi yvir á ella tvörtur um annan. Serskakliga tá ið koyrt verður av vegi við littari ferðslu yvir á ella tvörtur um eyðsæð týðningarmeiri veg, skal hann, ið kemur av minnu vegnum, í góðari tíð minka um ferðina og í rímuligum mun lata ferðslunna á störra vegnum fara framvið fyrst.

2. petti. Har ið sett er serstök ferðslutalva við HALT, hevur hin

foran eller paa uoverskuelig bakke. Overhaling foran eller i vejkryds maa kun ske, naar omstændighederne tillader det, og under iagttagelse af særlig forsigtighed.

Stk. 3. Körende, der vil overhale en foran körende, skal, hvis det efter forholdene er nödvendigt, ved lyd- eller lyssignal sikre sig at denne er opmærksom paa, at han vil overhale. Den forankörende skal, naar han bliver opmærksom paa den bakfra kommende, holde til höjre og om fornödent nedsætte hastigheden eller standse, saaledes at overhaling kan ske uden fare. Den overhalende maa efter overhalingen ikke holde til höjre, för han er naaet saa langt frem foran det andet köretöj, at dette ikke udsættes for fare eller væsentlig ulempe.

§ 32.

Vigepligt.

Stk. 1. Naar körende færdes ad körebaner, der skærer hinanden, har föreren af det köretöj, som har det andet köretöj paa sin höjre side, vigepligt. Herved fritages dog ikke nogen förer for pligten til at iagttage særlig agtpaagivenhed ved körsel fra en vej ud paa eller over en anden, særlig ved körsel fra en vej med ringe færdsel ind paa eller over en aabenbart mere betydende vej skal den, som kommer fra den mindre vej, i god tid nedsætte hastigheden og i rimelig udstrækning lade færdselen paa den større vej passere først.

Stk. 2. Hvor særlig færdselstavle for STOP er anbragt, har

akandi, aftan á at hava steðga akfarinum, tá ið hann koyrir fram, treytaleysa skyldu at halda av fyri ferðsluni frá báðum síðum á tvörvegnum.

3. petti. Treytaleysa skyldu at halda av fyri ferðslu frá báðum síðum hevur somuleiðis hann, ið koyrir av traðarvegi, húsöki ella grundstykki, farstöðu ella röst, ella á annan hátt koyrir um gongubreyt.

4. petti. Frammanfyristandandi fyriskipanir galda ikki, tá ið annað fylgir av fyriskipanini í § 25.

§ 33.

Steðgur og farseting.

1. petti. Akfar má ikki verða steðga ella farsett á tílíkum stað ella á slíkan hátt, at öðrum stendst vandi av ella tað veldur ferðsluni óneyðugan bága. Akfarið skal verða sett við útjaðarin á akbreytini ella, um til ber, utlan fyri hann. Vanfarið akfar skal so skjótt, sum til ber, verða beint burtur av akbreytini.

2. petti. Tá ið stjóri akfarsins fer frá tí, skal á höviligan hátt verða vissað, at tað fer ikki á gongd ella verður burturflutt. Rossakfar má ikki standa fyrispent, uttan so at álítandi fólk heldur teymunum, ella tað á annan hátt er höviliga vissað, at rossini fáa ikki farið av stað við vogninum; hetta er eisini galdandi, tá ið rossakfarið stendur fyrispent í portri, túni ella á öðrum mstað, haðani frítt er fyri at koyra út á veg.

3. petti. Tá ið vognburðar verða upplatnar, farið verður út og skipað verður vöra í ella úr, skal hetta verða gjört á slíkan

dan körende, efter at have standset köretöjet, ved fremkörsel ubetinget vigepligt for færdsel fra begge sider paa den krydsende vej.

Stk. 3. Ubetinget vigepligt for færdselen fra begge sider har ligeledes den, der körer ud fra markvej, ejendom eller grundstykke, parkeringsplads eller holdeplads, eller som jövrigt foretager udkörsel over fortov.

Stk. 4. Foranstaaende bestemmelser gælder ikke i det omfang, andet fölger af bestemmelsen i § 25.

§ 33.

Standsning og parkering.

Stk. 1. Köretöj maa ikke standses eller parkeres paa saadant sted eller paa en saadan maade, at der opstaar fare for andre eller unödigt voldes ulempe for færdselen. Köretöjet skal stilles ved körebanens yderkant eller om muligt uden for denne. Havareret köretöj skal snarest muligt fjernes fra körebanen.

Stk. 2. Naar föreren af et köretöj forlader dette, skal det paa behörig maade sikres, at det ikke kan sætte sig i gang eller fjernes. Hestekköretöj maa ikke holde forspændt, medmindre en paalidelig person holder tömmerne, eller det paa anden maade er behörigt sikret, at hestene ikke kan löbe med vognen; det gælder opsaa, naar hestekköretöjet holder forspændt i port, gaard eller andet sted, hvorfra der er fri udkörsel til vej.

Stk. 3. Aabning af vogndöre, udstigning og paa- eller aflæsning skal foretages paa en saadan maade, at det kan ske uden fare

hátt, at tað er uttan vanda og ferðslunni so lítið bágið sum til ber.

§ 34.
Tekin og bákn.

1. petti. Tá ið neyðugt er, so at einki skal berast á, skal akandi við atláti ella ljóstekni ella á annan hóskandi hátt vara onnur við vandan. Kortini hevur akandi skyldu, áðrenn tekin ella bákn verður nýtt, at vissa sær, at atlan hansara kann verða framd uttan vanda ella stórvegis ampa hjá öðrum. Óneyðugur ella óeiriligur varningur er bannaður.

2. petti. Bákn fyri broyting ella ábending um ferðsluleið skal verða veitt í hvörjum föri, tá ið tað krevst sum vegleiðing hjá hini ferðslunni. Soleiðis skal verða báknað serliga tá ið sneitt verður yvir á aðra akbreyt, tá ið veni verður ella farið verður á gongd frá breytjaðri. Báknað verður við báknara, tá ið fyriskipað er, at slíkur skal vera á akfarinum, og annars við, at armur verður rættur út flatvegin til ta lið, ið sneitt verður, ella, tá ið hetta ikki ber til, á annan vel sjónskan og greiðan hátt. Bákningin skal vara, til byrjað er at seta á gongd ella at broyta ferðsluleið. Akstjórin skal ansa eftir, at báknarnýtslan heldur uppat, tá ið atlaða ferðslubroytingin er framd.

3. petti. Akandi, ið steðga ella knappliga minka um ferðina, skulu frammanundan týðuliga gera greiða atlan sína við at bákna fyri at boða teimum, ið aftaná koma. Hetta verður gjört

og til mindst mulig ulempe for færdselen.

§ 34.
Signaler og tegn.

Stk. 1. Naar det er nödvendigt for at afværge fare, skal körende ved lyd- eller lyssignal eller paa anden hensigtsmæssig maade henlede andres opmærksomhed paa faren. Det er dog en körendes pligt forinden brug af signal eller tegn at forvisse sig om, at en tilsigtet manövre kan ske uden fare eller væsentlig ulempe for andre. Unödvendig eller hensynslös signalgivning er forbudt.

Stk. 2. Tegn for ændring eller angivelse af færdselsretning skal gives, naar som helst det er paakrævet som vejledning for den övrige færdsel. Tegn skal saaledes navnlig gives ved svingning ind i anden körebane, vending eller igangsætning fra kanten af körebanen. Tegnet gives ved hjælp af retningsviser, hvor anbringelse heraf paa köretöjet er foreskrevet, og iövrigt ved, at en arm rækkes vandret ud til den side, til hvilken der skal svinges, eller, hvor dette ikke kan ske, paa anden tydeligt synlig og utvetydig maade. Tegngivningen skal ved vare, indtil igangsætning eller ændringen af færdselsretningen er paabegyndt. Föreren skal paase, at brug af retningsviser ophörer, naar den tilsigtede manövre er afsluttet.

Stk. 3. Körende, der standser eller hurtigt nedsætter hastigheden, skal forud til underretning for bagfra kommende ved tegn tydeligt tilkendegive deres hensigt. Dette sker ved brug af stop-

við at nýta steðglykt, tá ið álagt ella loyvt er at hava slíka á akfarinum, og annars við, at armur verður rættur upp, ella á annan væl sjónskan og greiðan hátt.

§ 35.
Ljósviðurskifti.

1. petti. Tá ið koyrt verður í lyktatendringartíð, skulu fyriskipaðu lyktir lýsa. Á fleiri samankoplaðum akförum er bert neyðugt at halda lýsandi aftanlykt aftast á vognaraðnum og spjaldralykt við aftasta nummar spjaldur á raðnum.

2. petti. Tá ið koyrt verður eftir vegi, sum liggur í nóg góðum ljósi, má skyggjandi ljós ikki verða nýtt; á vegi í fullum ljósi kunnu motorakför einans nýta stöðuljós. Blindandi ljós má heldur ikki verða nýtt, tá ið akför mötast; glæman skal vera niðurbend í hóskandi tíð.

3. petti. Fyriskipanirnar í 1. petti verða á líkan hátt nýttar, tá ið akfar í lyktatendringartíðini er steðgað ella farsett á akbreyt, sum ikki liggur í nóg góðum ljósi; steðgað ella farsett motorakfar skal einans nýta stöðuljós, eisini við stuttan steðg, og onnur akför kunnu heldur ikki nýta blindandi ljós. Viðfeslur vognur ella legu-vognur og somuleiðis viðfest aktól skulu, tá ið tey eru úrkoplað, umframt at hava reytt ljós afturefter eisini vera merkt við tveimum hvítum ljósum frameftir.

4. petti. Fyriskipanirnar í 2. og 3. petti um, hvussu motorakfar skal nýta stöðuljós, verða á líkan hátt nýttar um traktorar og onnur akför, ið hava serskilt stöðuljós.

lygte, hvor anbringelse heraf paa köretöjet er paabudt eller tilladt, og iövrigt ved, at en arm rækkes i vejret, eller paa anden tydeligt synlig og utvetydig maade.

§ 35.
Belysning.

Stk. 1. Ved körsel i lygtetændingstiden skal de foreskrevne lygter holdes tændt. Paa flere sammenkoblede köretöjer er det kun nödvendigt at holde baglygte tændt bagest paa vogntoget og nummerpladelygte tændt ved vogntogets bageste nummerplade.

Stk. 2. Ved körsel paa vej, der er tilstrækkelig oplyst, maa blændende lys ikke anvendes; paa fuldt oplyst vej maa motorköretöj kun benytte positionslys. Blændende lys maa ejheller anvendes ved möde med andet köretöj; nedblænding skal ske i passende tid.

Stk. 3. Forskrifterne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, naar köretöj i lygtetændingstiden er standset eller parkeret paa körebane, der ikke er tilstrækkelig oplyst; et standset eller parkeret motorköretöj maa kun benytte positionslys, ogsaa ved kortvarig standsning, og andre köretöjer maa ejheller anvende blændende lys. Frakoblet paahængs- eller sættevogn samt paahængsredskaber skal foruden med rödt lys bagud være afmærket med to hvide lys fremad.

Stk. 4. De i stk. 2 og 3 indeholdte bestemmelser om motorköretöjs anvendelse af positionslys finder tilsvarende anvendelse paa traktor og andet köretöj, der er udstyret med særligt positionslys.

5. petti. Bannað er at nýta onnur ljós og aðrar endurskinslutir, enn ásett ella loyvt er í hesi lög ella í fyriskipanum sambæt henni.

§ 36.
Ferming akfarsins.

1. petti. Fólk ella vöru mugu ikki vera skipað so á akfari, at akstjórin hevur ikki frítt útsýni framefitir og til viks, ella at hann verður tálmaður í at nýta ökugögn og ökuspegil, at lyktir ella báknitól verða fjald, ella so at tað á annan hátt kann valda vanda ella ampa, meðan koyrt verður. Lassið skal vera soleiðis skipað, at tað fær ikki skotist, dottið niðurav ella volt óneyðugan gang. Eingin partur av akfarinum ella farminum kann dragast eftir vegnum, uttan so at ikki kemst undan hesum, og vegurin verður ikki skalaður av tí.

2. petti. Tá ið koyrt verður við vöru, ið rökkur út um akfarið, skal nýtast mesta varsemi; serliga skal vera ansað eftir, at vöran, tá ið akfarið sneiðir, verður ikki öðrum vegfarum til óváðir. Rökkur vöran fram um akfarið ella meira enn 150 cm aftur um tað, skal ytsti endi hennara vera týðuliga merktur; í lyktatendringartíðini skal merkt vera við lykt við hvítum ella gulum ljósi, um hon vendir framefitir, og reyðum ljósi, um hon vendir aftureftir.

3. petti. Föroya landsstýri kann áseta fyriskipanir um flutning av lutum, ið hava við sær stóran vanda fyri almenna trygdleikan,

Stk. 5. Anvendelse af anden belysning og andre refleksanordninger end paabudt eller tilladt i nærværende lov eller i de i medfør af denne givne bestemmelser er forbudt.

§ 36.
Köretöjets belæsning.

Stk. 1. Personer eller gods maa ikke være anbragt paa en saadan maade paa köretöjet, at föreren ikke har fri udsigt fremefter og til siderne, eller at hans fri og uhindrede brug af betjeningsapparater dækkes, eller saaledes, at det övrigt kan volde fare eller ulempe under körslen. Lasten skal være anbragt saaledes, at den ikke forskyder sig, falder af eller volder unödig stöj. Ingen del af köretöjet eller lasten maa slæbe paa vejbanen, medmindre dette er nundgaaligt og vejbanen ikke kan beskadiges derved.

Stk. 2. Under körsel med gods, som rager ud over köretöjet, skal der udvises særlig forsigtighed; navnlig maa det paases, at godset ikke ved drejning af köretöjet forulemper andre vejfarende. Rager godset fremfor köretöjet eller mere end 150 cm bagud for dette, skal dets yderste ende være tydeligt afmærket; i lygtetændingstiden skal afmærkning ske ved lygte, der viser hvidt eller gultligt lys, hvis den vender fremad, og rödt lys, hvis den vender bagud.

Stk. 3. Færöernes landsstyre kan fastsætte bestemmelser om transport af genstande, der frembyder en særlig fare for den

1. d. lóðri, eldhættisligum lutum, sýru o. tl.

§ 37.

Breidd, longd og hædd á akfari.

1. petti. Akfar skal hvörki við ella uttan farm vera breiðari enn 230 cm.

2. petti. Tá ið koyrt verður við breiðum akfari ella breiðum lassi á smölum vegi, skal mesta varsemi verða sýnt og mesta gætur vera givið hini ferðslumi; hitt breiðara akfarið skal, um neyðugt gerst, steðga at lætta um gongdina.

3. petti. Einstakt akfar skal hvörki við farmi ella uttan farm vera longri enn:

lassakfar á tveimum ásum 10 m
annað akfar ..... 12 m

Vognarað skal hvörki við farmi ella uttan farm tilsamans vera longri enn:

akfar við teguvogni ..... 14 m
akfar við viðfestum vogni ella viðfestum aktóli .. 18 m

4. petti. Akfar skal hvörki við farmi ella uttan farm vera hægri enn 360 cm. Uttan mun til hæddina hevur akstjórin skyldu, tá ið koyrt verður undir brúm, leiðingum og tílíkum, at vissa sær, at um kann vera farið uttan vanda ella hága.

5. petti. Breiddin á akfari ella lassi verður mátað um teir lutir, ið longst rökka til viks; kortini verða á motordrivnum akfari ökuspegil og báknarar ikki uppi-

offentlige sikkerhed, saasom sprængstoffer, brandfarlige stoffer, syrer o.l.

§ 37.

Köretöjs bredde, længde og höjde.

Stk. 1. Et köretöj maa hverken i belæsset eller ubelæsset stand have en bredde, der overstiger 230 cm.

Stk. 2. Ved körsel med bredt köretöj eller læs paa smal vej skal særlig forsigtighed og hensyntagen til den övrige færdsel iagttages; det bredere köretöj skal om fornödent holde stille for at lette passage.

Stk. 3. Ei enkelt köretöj maa hverken i belæsset eller ubelæsset stand have en længde, der overstiger:

for lastköretöjer med to aksler ..... 10 m
for andet köretöj ..... 12 m

Et vogntogs samlede længde maa hverken i belæsset eller ubelæsset stand overstige:

for köretöj med sættevogn 14 m
for köretöj med paahængsredskab ..... 18 m

Stk. 4. Et köretöj maa hverken i belæsset eller ubelæsset stand have större höjde end 360 cm. Uanset höjden har föreren pligt til ved körsel under viadukter, ledninger og lignende at forvisse sig om, at passagen kan foretages uden fare eller ulempe.

Stk. 5. Bredden af et köretöj eller læs maales over de længst udragende dele, dog at der paa motordrevet köretöj bortses fra förerspejl og retningsvisere.

roknað. Longdin verður mátað um teir lutir, ið longst rökka fram- og aftureftir, á samankoplaður akförum við koplingini á tambi. Hæddin verður mátað háreist frá flötum vegi til tann lutin, ið hægst rökkur upp.

6. p e t t i. Lögreglan kann loyva at farið verður út um fyriskipanirnar um mestu breidd, longd ella hædd, tá ið órimiligt er at krevja avvarandi flutning framdan á annan hátt. Lögregluloyvi skal vera havt við, meðan koyrt verður.

Længden maales over de dele, der rager længst fremefter og bagud, ved sammenkoblede köretöjer under fuld udstrækning af koblingen. Höjden maales lodret fra plan vejbane til den del, der rager höjest op.

S t k. 6. Politiet kan tillade overskridelse af bestemmelserne om störste bredde, længde eller höjde, naar den paagældende transport ikke med rimelighed vil kunne kræves gennemfört paa anden maade. Politiets tilladelse skal medföres under körslen.

D. Serreglur fyri ferðslu við motordrivnum akförum.

D. Særregler for færdsel med motordrevne köretöjer.

§ 38.
Tyngd.

1. p e t t i. Einki motorakfar má við fullum farmi viga meira enn 7500 kg. Rutubilar og bussar kortini bert 6000 kg.

2. p e t t i. Skrásett ella góðkent akfar skal annars ongantið verða laðið við meiri tyngd, enn tað er skrásett ella góðkent at bera.

3. p e t t i. Motorakfar, traktorur ella viðfestur vognur og leguvognur til teirra, sum eftir konstruksjónini bera farm, ið fær veruliga fullu tyngd akfarsins upp um markið, ið sett er í 1. petti, kunnu ikki verða skrásett ella góðkend.

4. p e t t i. Tá ið reglurnar í 1-3 petti verða brotnar, verður eisini ánari (nýtari) akfarsins at rokna sum ábyrgur tá ið koyrt er fyri hann, um enn akfarið verður koyrt av öðrum.

§ 38.
Vægt.

S t k. 1. Intet motorköretöj maa med fuld last veje mere end 7500 kg. Rutebiler og omnibusser dog kun 6000 kg.

S t k. 2. Et indregistreret eller godkendt köretöj maa aldrig belastes med större vægt, end det er indregistreret eller godkesdt til at bære.

S t k. 3. Motorköretöj, traktor eller paahængs- og sættevogn hertil, som efter sin konstruktion kan bære en belastnisg, der vil bringe köretöjets faktiske totalvægt op over de i stk. 1 anförte grænser, kan ikke indregistreres eller godkendes.

S t k. 4. Ved overtrædelse af reglerne i stk. 1-3 anses tillige ejeren (brugeren) af köretöjet for assvarlig, saafremt körslen er foretaget i hans interesse, selvom köretöjet föres af en anden.

§ 39.
Kopling av viðfestum vogni og leguvogni.

1. petti. Upp í motorvogn og traktor og motorakfar kann bert ein viðfestur vognur verða koplaður; upp í motorsúklu kann viðfestur vognur ella leguvognur ikki verða koplaður.

2. petti. Viðfestur vognur og somuleiðis leguvognur við skrásetingarskyldu kann einans verða koplaður upp í tilíkan motorvogn ella tilíkt motorvogna-(traktor) slag, sum hann eftir skráselingini er góðkendur til. Hann skal, umframt egið nummarspjaldur, aftanfyri eisini hava nummarspjaldur samsvarandi við tað á dragandi akfarinum, ella samsvarandi nóg sjónska og týðiliga ámáling.

3. petti. Upp í motorvogn og traktor við skrásetingarskyldu kann einans verða koplaður slíkur viðfestur vognur ella leguvognur ella koplað tilíkt slag av viðfestum vogni ella leguvogni, sum motorvognurin (traktorurin) eftir skrásetingini er góðkendur at draga.

§ 40.
Kopling av viðfestum aktóli o. ö.

1. petti. Viðfest aktól kann bert verða drigið av traktori, motoraktóli ella motorvogni, ið skrásett eru at koyra við viðfestum vogni ella eru góðkend at koyra við viðfestum aktóli. Koyrt kann bert verða við eittans viðfestum aktóli og ikki samtíðis við viðfestum vogni ella leguvogni. Traktorur kann kortini draga eitt viðfest aktól og ein viðfestan vogn.

§ 39.
Tilkobling af paahængsvogn og sættevogn.

Stk. 1. Til motorvogn og traktor og motorredskab maa kun kobles een paahængsvogn; til motorcykel maa ikke paakobles paahængsvogn eller sættevogn.

Stk. 2. Indregistreringspligtig paahængsvogn og sættevogn maa kun kobles til saadan motorvogn eller saadan type af motorvogn (traktor), hvortil den ved indregistreringen er godkendt. Den skal foruden med sin egen nummerplade bagpaa være forsynet med tilsvarende nummerplade som det trækkende köretøj, eller med dertil svarende tilstrækkelig synlig og tydelig paamaling.

Stk. 3. Til motorvogn og indregistreringspligt traktor maa kun kobles saadan paahængsvogn eller sættevogn eller saadan type af paahængsvogn eller sættevognen, som motorvognen (traktoren) ved indregistreringen er godkendt til at trække.

§ 40.
Tilkobling af paahængsredskab m.v.

Stk. 1. Paahængsredskab maa kun trækkes af traktor eller motorredskab eller af motorvogn, der er indregistreret til körsel med paahængsvogn eller er godkendt til körsel med paahængsredskab. Der maa kun köres med eet paahængsredskab og ikke samtidig med paahængsvogn eller sættevogn. Traktor maa dog trække eet paahængsredskab og een paahængsvogn.

2. petti. Hevur viðfesta aktólið ikki nóg dugandi bremsu, sum kann nýtast, meðan koyrt verður, má tyngdin á tí ikki fara upp um tað dupulta av veruligu fullu tyngdini á akfarinum, ið dregur.

3. petti. Tá ið koyrt verður við viðfestum aktóli, sum er breiðari enn akfarið, ið dregur, skal verða farið fram við serstökum fyriliti.

4. petti. Koplað skal vera á áfitandi hátt. Fráslöðan millum akförini má ikki fara upp um 1 m. Verður farið upp um 2 m, skulu koplitólini vera týðuliga merkt.

5. petti. Um koyring við viðfestum aktóli, ið hevur skrásetingarskyldu, sbr. § 11, 1. petti, galda fyriskipanirnar í § 39.

6. petti. Motordrivið akfar kann, tá ið farið verður eftir fyriskipanunum í 2-4 petti, draga annað motordrivið akfar; motorsúkla má kortini ikki draga annað akfar og kann einans verða drigin av öðrum akfari, tá ið hon er heilt ella lutvist uppháland.

§ 41.

Bulvognakoyring.

1. petti. Koyring við bulvogni kann einans fara fram við lögregluloyvi, sum givið verður til koyring í einstökum föri ella til koyring á ávisum strekki. Bulvognur kann einass verða nýttur til flutning, sum órimuligt er at krevja framdan á annan hátt. Hevur bulvognur tyngd ella ástreýst, sum fer upp um tað, ið ásett er í § 38, verður loyvið givið

Stk. 2. Er paahængsredskab ikke forsynet med tilstrækkelig virksom bremse, der kan betjenes under körslen, maa dets vægt ikke overstige det dobbelte af det trækkende köretöjs faktiske totalvægt.

Stk. 3. Ved körsel med paahængsredskab, hvis bredde overstiger det trækkende köretöjs største bredde, skal særlig agtpaagivenhed og forsigtighed udvises.

Stk. 4. Tilkobling skal være iværksat paa forsvarlig maade. Afstanden mellem köretöjerne maa ikke overstige 1 m. Overstiger den 2 m, skal koblingsanordningen være tydeligt afmærket.

Stk. 5. For körsel med indregistreringspligt paahængsredskabet, jfr. § 11, stk. 1, gælder bestemmelserne i § 39.

Stk. 6. Motordrevet köretöj kan under ingtagelse af bestemmelserne i stk. 2-4 trække andet motordrevet köretöj; motorcykel maa dog ikke trække andet köretöj og maa kun trækkes af andet köretöj, naar den er helt eller delvis ophejst.

§ 41.

Blokvognskörsel.

Stk. 1. Körsel med blokvogn maa kun ske med politiets tilladelse, som gives til körsel ved en enkelt lejlighed eller til köesel paa en bestemt vejstrækning. Blokvogn maa kun anvendes til transport, som ikke med rimelighed vil kunne kræves gennemført paa anden maade. Har blokvognen vægt eller akseltryk, der overstiger det i § 38 fastsatte, medde-

eftir samráðing við avvarandi sóknarstýri.

2. **p e t t i.** Bulvognurin skal havu tey í § 11, 3. petti, umröddu nummarspjöldur, og lögregluloyvið skal verða havt við, meðan koyrt verður.

§ 42.

Óneyðugur gangur o.a.

Akstjóri á motordrivnum akfari skal fara so um motorin, at hann veldur ikki óneyðugan gang, ella óneyðuga elur av sær royk, gavu ella gasslög .Friur frá-blástur má ikki vera.

§ 43.

Serreglur fyri motorsúklur.

1. **p e t t i.** Motorsúklur mugu ikki koyra lið um lið.

2. **p e t t i.** Tvíhjólað motorsúkla við ongum síðuvogsi skal verða leidd um gongubreyt, gongugötu, ella úr portri og út frá húsöki o.tl.

3. **p e t t i.** Fólk, ið situr á baksætinum á motorsúklu, skal sita við hvörjum beini sínmegin á motorsúkluni.

4. **p e t t i.** Á motorsúklu og í síðuvogni hennara mugu ikki verða flutt fleiri fólk, enn hon er góðkend til. Kortini kann umframt verða flutt við í síðuvognínum barn undir 10 ár.

5. **p e t t i.** Síðuvognur á motorsúklu skal vera festur högru megin motorsúkluna.

§ 44.

Serstakar fyriskipasir.

Um fólkaflutning á vörn- og lastmotorvognum og um koyring við uppíkuplaðum akförum kann

les illadelsen efter forhandling med vedkommende kommunalbestyrelse.

S t k. 2. Blokvogn skal före de i § 11, stk. 3, omhandlede nummerplader, og politiets tilladelse skal medföres under körslen.

§ 42.

Unödig stöj m. v.

Förer af motordrevet köretöj skal behandle motoren saaledes, at den ikke volder ufornöden stöj eller unödigt udvikler rög, damp eller gasarter. Fri udblæsning maa ikke anvendes.

§ 43.

Særregler for motorcykler.

S t k. 1. Motorcykler maa ikke köre ved siden af hinanden.

S t k. 2. Tohjulet motorcykel uden sidevogn skal trækkes over fortov, gangsti eller fra port og udkörsel fra ejendom m. v.

S t k. 3. En passager paa en motorcykels bagsæde skal sidde med et ben paa hver side af motorcykden.

S t k. 4. Paa motorcykel og i sidevogn hertil maa ikke befordres flere personer, end den er godkendt til. Dog maa der derudover i sidevognen medbringes et barn under 10 aar.

S t k. 5. Sidevogn til motorcykel skal være anbragt til höjre for motorcykden.

§ 11.

Særlige bestemmelser.

Om befordring af personer paa varе- og lastmotorvogne og om körsel med tilkoblede köretöjer

Föroya landsstýri gera nærri fyriskipanir.

E. Serreglur fyri súkluferðstu.

§ 45.

1. p e t t i. Súklandi kunnu í mesta lagi súkla tvey lið um lið, og tann, ið koyrir vinstru megin, skal, tá ið tekin verður givið um framumsókn, alt tað ber til, halda til viks fram um ella aftur um hin.

2. p e t t i. Súklandi hava skyldu at hava í minsta lagi aðra hond á róðrinum og báðar fötur á fótskörunum. Fólk, ið súkla, kunnu ikki hava aðra súklu við sær, meðan súklað verður, ella halda í fólk á aðrari súklu, ella í akfar, sbr. § 27.

3. p e t t i. Bannað er at súkla á gongubreyt ella á gongugötu. Súkla skal verða leidd um gongubreyt ella gongugötu, um portur eins og til húsöki og frá ti o.tl. Súkla má ikki verða leidd eftir gongubreyt ella gongugötu, har tað kann vera öðrum at bága; verður súkla leidd, skulu í aðrar mátar reglurnar fyri gangandi verða fylgdar.

4. p e t t i. Súkla, ið verður burtursett, skal vera virðiliga læst.

5. p e t t i. Barn undir 6 ár má ikki súkla á vegi uttan at verða fylgt og eftiransað av fólki yvir 15 ár.

6. p e t t i. Á súklu kunnu ikki verða flutt fleiri fólk, enn hon er ætlað at beru. Kortini kunnu tvey börn undir 6 ár verða tikin við á súklu, tá ið serstakur sessur er við tilbúnaði, ið verjir móti hjólsnældum, og hin súklandi er vaksin.

kan udfærdiges nærmere bestemmelser af Færöernes landsstyre.

E. Særregler for færdsel med cykel.

§ 45.

S t k. 1. Cyklister maa höjst köre to ved siden af hinanden, og den til venstre körende skal, naar der gives signal til overhaling, saavidt muligt holde ind foran eller bagved den anden.

S t k. 2. Cyklister er pligtige at beholde mindst den ene haand paa styret og begge födderne paa pedalerne. Cyklister maa ikke medföre anden cykel under körslen eller holde fast i anden cyklist eller köretöj, jfr. § 27.

S t k. 3. Det er forbudt at cykle paa fortov eller gangsti. Cykel skal trækkes over fortov eller gangsti, til eller fra port og udkörsel fra ejendom m. v. Cykel maa ikke trækkes paa fortov eller gangsti, hvor det kan være til ulempe for andre; trækkes cykel, skal iövrigt reglerne for gaaende fölges.

S t k. 4. Cykel, der henstilles, skal holdes forsvarligt aflaaset.

S t k. 5. Barn under 6 aar maa ikke cykle paa vej uden at være under ledsagelse og kontrol af en person over 15 aar.

S t k. 6. Paa en cykel maa ikke befordres flere personer, end den er beregnet til. Dog maa to börn under 6 aar medtages paa cyklen, naar der er indrettet særlig siddeplads med anordning, der yder beskyttelse mod hjulegerne, og cyklisten er en voksen person.

7. petti. Við á súklu kunnu ikki verða fluttir lutir, ið víga meira enn 50 kg, eru meira enn 3 m langir ella meira enn 1 m á breidd; teir mugu ikki forða hinum súklandi at hava fult ræði á súkluni ella at geva hövilig tekin. Fólk á súklu mugu heldur ikki hava við sær lutir, ið annars eru hini ferðsluni at bága. Föroya landsstýri kann áseta serstakar reglur um mestu longd, breidd, hædd og tyngd á lutum, ið fluttir verða á súklum, ið serstakliga eru útbúnar til vöruflutsings, og somuleiðis um viðfestar vognar og síðuvognar til súklur.

Stk. 7. Paa cykel maa ikke medföres genstande, der vejer over 50 kg, er mere end 3 m lange eller fylder mere end 1 m i bredden; de maa ikke hindre cyklisten i at have fuldt herredömme over cyklen eller i behörig udföre af tegngivning. Cyklister maa heller ikke medföre genstande, der iövrigt er til ulempe for den övrige færdsel. Færöernes landsstyre kan fastsætte særlige bestemmelser om största længde, bredde, höjde og vægt for genstande, der befordres paa cykler, der er særligt indrettet til varetransport, samt om paabængs- og sidevogne til cykler.

F. Serreglur fyri gangandi.

§ 46.

1. petti. Um gongd eftir vegnum galda hesar reglur:

a) Nýtilig gongubreyt ella gongugöta öðrumegin vegin skal verða nýtt, um tilíkt er til.
b) Annars skal ytsti partur av koyribreytini, helst tann vinstrumegin, verða nýttur.
c) Á akbreyt mugu ikki ferðast meiri enn tvey lið um lið; tey skulu, um neyðugt gerst víkja sær fyri aðrari ferðslu.

2. petti. Tá ið farið verður tvörtur um akbreyt, galda hesar reglur:

a) Er serstakur gonguteigur nærindis, skal hann verða nýttur, um munandi akstur er.
b) Er eingin gonguteigur, skal verða gingið beint tvörtur um

F. Særregler for gaaende.

§ 46.

Stk. 1. For gaaendes færden langs ad vejene gælder följende regler:

a) Brugeligt fortov eller gangsti langs en af vejens sider skal benyttes, hvis saadant findes.
b) Iövrigt skal den yderste del af körebanen, fortrinsvis den i venstre side, benyttes.
c) Paa körebane maa gaaende ikke færdes mere end to ved siden af hinanden; de skal om fornödent vige til side for anden færdsel.

Stk. 2. Ved passage over körebane gælder följende regler:

a) Findes der i nærheden anlagt særligt fodgængerfelt, skal dette benyttes, saafremt der er körende færdsel af nogen betydning.
b) Findes der ikke fodgængerfelt, skal passage ske tværs

akbreytina, helst við krossveg.

c) Í öllum förum skal hin gangandi, áðrenn stigið verður út á akbreytina ella súklubreytina, sýna mesta fyrilit; hetta geldur serstakliga, tá ið gangandi stígur út á koyribreytina framman ella aftan fyri steðgað akför, eitt nú tá ið bussur er steðgaður at lata fólk fara út úr honum ella upp í hann.

d) Farið skal verða tvörturum, eisini eftir gonguteigi, so kvikliga sum viðurskiftini loyva. Tá ið farið verður tvörturum utlan fyri gonguteig, skal verða givið serstakliga gætur eftir akstrinum.

3. petti. Gangandi mugu annars ongantíð vera stödd á akbreyt longur enn avgjört er neyðugt.

4. petti. Eftir gongubreyt og gongugötu mugu ikki verða fluttir lutir, sum vegna stödd ella evni eru gonguferðsluni at munandi bága, ella kunnu valda teim umfarandi mein. Kortini er loyvt við nóg miklum eirindum móti hini ferðsluni at koyra eftir gongubreyt við barnavogni, rullistóli og við öðrum avlamisakfari, ið útbúgvið er til at koyra við handamegi.

5. petti. Samfeld skrúðgonga skal ferðast eftir akbreytini og skal, alt tað ber til, bert halda seg högru megin á henni; í lyktatendringartíðini skal aftantil og vinstrumegin á gonguni vera lykt, ið lýsir reytt aftureftir. Barnaskrúðgonga kann kortini ferðast eftir gongubreyt, treytað av at tey í mesta lagi ganga tvey

over körebanen, fortrinsvis i tilslutning til vejkryds.

c) I alle tilfælde skal den gaaende, inden han træder ud paa körebanen eller cyklestien, udvise særlig forsigtighed; dette gælder navnlig, naar gaaende træder ud paa körebanen foran eller bagved holdende köretöjer, herunder omnibusser, der er standset i anledning af passagerers paa- eller afstigning.

d) Passage skal, ogsaa i fodgængerfelt, ske i saa hurtigt gaaende tempo, som forholdene tillader. Ved passage udenfor fodgængerfelt skal der udvises særlig hensyntagen til den körende færdsel.

Stk. 3. Fodgængeres ophold paa körebane maa iövrigt aldrig göres mere langvarigt end tvingende nödvendigt.

Stk. 4. Paa fortov og gangsti maa ikke medföres genstande, som paa grund af deres störrelse eller art er til væsentlig ulempe for færdselen paa fortovet, eller som kan volde de forbipasserende skade. Det er dog tilladt paa fortov med tilbörlig hensyntagen til den övrige færdsel at köre med barnevogn og rullestol samt andet invalideköretöj, der er indrettet til fremdrift ved haandkraft.

Stk. 5. Sluttet optog skal færdes paa körebanen og maa saavidt muligt kun benytte dennes höjre side; der skal i lygtetændingstiden være afmærkning bagtil i venstre side med lygte, der viser rödt lys bagud. Optog af börn maa dog færdes paa fortov, forudsat at de höjst gaar to og to ved siden af hinanden. Optog maa

og tvey hvört undir liðini á öðrum. Skrúðgonga skal ikki á óneyðugan háit forða fyri aðrari ferðslu.

V. Ferðslutempran, merki o.a.

§ 47.
Ferðslutempran
og ferðsluavmarkan.

1. petti. Lögreglan kann tempra ferðsluna, har tað verður hildið at vera neyðugt.

2. petti. Fyriskipan um skipan av vegi sum hövuðsvegi (höfuðsgötu) verður sett av landsstýrinum eftir samráð við avvarandi sóknarmyndugleika. Landsstýrið ásetur somuleiðis aðalreglanir viðvíkjandi áleggingum um steðg við einstakar krossvegir.

3. petti. Fyriskipan í aðrar mátar,ið varandi kann ávirka nýtslu av vegnum ella útbúnað teirra, sum bann móti farsetting ella steðgi, ávising á farstöðu, boð um einvenda ferðslu, skipan av vegi sum spæligötu og bann móti ávísum ferðsluslögum, verður sett av fútanum við samtykki frá avvarandi sóknarmyndugleika.

4. petti. Fyriskipan við varandi virði um serstaka avmarkan av akferðini kann verða sett fyri strekki, har serstakar umstöðnur mæla til tess. Um hövuðsveg, bygdaveg hæði imillum bygda og fjögnum tær fyrisetur landsstýrið, um annan veg fútin. Avgerðin verður tikin eftir samráðing við avvarandi sóknarstýri.

5. petti. Við veg- og brúgvarurbeiði, og somuleiðis har knappliga komin löstur á vegi ella brúgv er ferðsluni at vanda, kann

ikke unödigt spærre for anden færdsel.

V. Færdselsregulering og afmærkning m. v.

§ 47.
Færdselsregulering og færdselsindskrænkninger.

Stk. 1. Politiet kan regulere færdselen paa steder, hvor det skönnes nödvendigt.

Stk. 2. Bestemmelse om udlægning af vej som hovedvej (hovedgade) træffes af landsstyret efter forhandling med vedkommende kommunale myndighed. Landsstyret fastsætter ligeledes retningslinier for paabud om stop ved enkelte kryds.

Stk. 3. Bestemmelse iövrigt, som varigt kan indvirke paa vejes udnyttelse eller indretning, saasom forbud mod parkering eller standsning, anvisning af parkeringsplads, paabud om ensrettet færdsel, udlægning af vej som legegade og forbud mod visse færdselsarter, træffes af landfogden med samtykke af vedkommende kommunale myndighed.

Stk. 4. Bestemmelse af varig karakter om særlig begrænsning for körehastigheden kan træffes for strækninger, hvor særlige omstændigheder tilsiger det. For hovedvej, landevej og landevejsgader træffes bestemmelse herom af landsstyret, for anden vej af landfogden. Afgörelsen træffes efter forhandling med vedkommende kommunalbestyrelse.

Stk. 5. Ved vej- og broarbejde, saavel som hvor pludselig opstaaet skade paa vej eller bro frembyder fare for færdselen, kan

harumfram sóknarmyndugleikin, ið stendur fyri arbeiðinum ella hevur eftirlit við vegunn ella brúnni, sjálvur ásetta tær fyrisetingar, ið seyðugar eru at tempra ferðsluna, eitt nú at vísa á umveg. Hetta verður boðað avvarandi lögreglumyndugleika, ið kann krevja at fáa fyrisetingarnar broyttar, um hetta verður hildið at vera neyðugt fyri tryggleika ferðslunnar.

6. petti. Verður ósemja millum teir í 3. og 4. petti umræddu myndugleikar, ella vil nakar hera fram kæru um boð ella bann, ið lögreglan hevur sett sambæt frammanfyristandandi fyriskipan, avger Föroya landsstýri sókina.

7. petti. Tá ið vandi er fyri, at almenn brúgv ella almeni vegstrekki fer illa av koyring við serliga tungum akförum, og tá ið vegstrekki í toybili verður hildið at vera í munandi vanda fyri at fara illa, kann sóknarstýrið við landsstýrisins samtykki banna akstri við akförum, góðkendum at hava fulla tyngd og ástrýsi störri, enn í hvörjum einstökum föri er ásett.

8. petti. Fyriskipanir av ti slagnum, sum í hesi grein er umrött, skulu, um tær ikki verða uppihildnar við lögreglubjáverju, alt tað ber til verða gjördar kunnar við merkjum sambæt reglunum í § 18. Í serstökum föri kann annar gegniligur kunngerðarhátur kortini verða nýttur. Lögreglan ansar eftir, at merkini eru samsvarandi settu fyriskipanum.

endvidere den kommunale myndighed, som forestaar arbejdet eller fører tilsyn med vejen eller broen, selv træffe de fornødne bestemmelser til færdselens regulering, herunder anvisning af omkörsel. Herom gives underretning til vedkommende politimyndighed, der kan forlange bestemmelserne ændret, saafremt dette skönnes paakrævet af hensyn til færdselssikkerheden.

Stk. 6. Opstaar der uenighed mellem de i stk. 3 og stk. 4 omhandlede myndigheder, eller önsker nogen at klage over paabud eller forbud, truffet af politiet i medför af foranstaaende bestemmelse, agöres sagen af Færöernes landsstyre.

Stk. 7. Naar der er fare for, at en offentlig bro eller en offentlig vejstrækning kan skades ved körsel med særlig tunge köretöjer, saavel som naar en vejstrækning i töhrudsperioder skönnes særlig udsat for beskadigelser, kan kommunalbestyrelsen med landsstyrets samtykke forbyde körsel med köretöjer, hvis tilladte totalvægt og akseltryk overstiger en i hvert enkelt tilfælde fastsat grænse.

Stk. 8. Bestemmelser af den i dette paragraf omhandlede art skal, forsaavidt de ikke haandhæves ved postering af politi, saavidt muligt tilkendegives ved afmærkning i overensstemmelse med reglerne i § 18. I særlige tilfælde kan anden fyldestgörende form for bekendtgörelse dog finde anvendelse. Politiet fører tilsyn med, at afmærkning er i overensstemmelse med de trufne bestemmelser.

§ 48.
Merki.

1. petti. Landsstýrið ásetur í samráð við fútan nærri fyriskipanir um úthúnað og setu av ferðslutalvum, ljós- og ljóðteknum og öllum öðrum merkjum ella úthúnaði á vegi, ella við hann, at tempra, vara ella vegleiða ferðsluna.

2. petti. Merkini, ið umrödd eru í 1. petti, verða útvegað og kostað av avvarandi sóknarstýri.

3. petti. Setan av ferðslutalvum, ljós- og ljóðteknum og öllum öðrum merkjum ella úthúnaði á vegi, ella við hann, at tempra, vara ella vegleiða ferðsluna verður avgjört av fútanum og sóknarmyndugleikunum. Verður óseinja, tekur Föroya landsstýri avgerð í málinum.

4. petti. Einstaklingur ella stovnur, ið sum veg- ella brúgvánari hevur ræti til at banna ávísum ferðsluslögum, kann við lögreglugóðtöku seta upp talvur ella úthúnað, ið til tess eru fyriskipað, at gera vart við avvarandi hann. Setan av öðrum talvum ella úthúnaðum av tí í 1. petti umrödda slag á einstakra manna veg ella brúgv krevur sonuleiðis lögreglugóðkenning, og lögreglan kann, har tað verður hildið at vera neyðugt, krevja slik merki útvegað og kostað av veg- ella brúgvánaranum, eins og lögreglan, tá ið ferðsluviðurskifti talu fyri tí, kann krevja merki, ið ikki samsvara við tær í 1. petti settu fyriskipanir, burturbeind ella broytt. Vegslongsil við bum-

§ 18.
Afmærkning.

Stk. 1. Landsstyret fastsætter i samraad med landfogden nærmere forskrifter for indretning og anbringelse af færdselstavler, lys- og lydsignaler og al anden afmærkning eller indretning paa eller ved vej til regulering af eller til advarsel eller vejledning for færdselen.

Stk. 2. Den i stk. 1 omhandlede afmærkning tilvejebringes og bekostes af vedkommende kommunalbestyrelse.

Stk. 3. Anbringelse af færdselstavler, lys- og lydsignaler og al anden afmærkning eller indretning paa eller ved vej til regulering af eller til advarsel eller vejledning for færdselen afgöres af landfogden og de kommunale myndigheder. I tilfælde af uenighed afgöres sagen af Færöernes landsstyre.

Stk. 4. Privatperson eller institution, der som vej- eller broejer er berettiget til at forbyde visse arter af færdsel, kan med politiets godkendelse opstille de herfor bestemte tavler eller indretninger til tilkendegivelse af det paagældende forbud. Anbringelse af andre tavler eller indretninger af den i stk. 1 omhandlede art paa privat vej eller bro udkræver ligeledes politiets godkendelse, og politiet kan, hvor det skönnes fornödent, forlange, at saadan afmærkning tilvejebringes paa vej- eller broejerens bekostning, ligesom politiet, hvor færdselsmæssige grunde taler derfor, kan forlange afmærkning, der ikke er i overensstemmelse med de i stk. 1 udfærdigede forskrifter, fjernet

mum, liðum og öðrum, ið skipað eru á slíkan hátt, at stongsilin kann vera ferðsluni at vanda, skal vera sjónskur nóg langt burtur og í lyktatendringarliðini vera merktur við lyktum ella liggja í ljósi so, at lögregluni tykir nóg vel.

eller ændret. Afspærring af vej med bomme, led og andet, der er anbragt paa en saadan maade, at afspærringen kan være til fare for færdselen, skal være synlig i tilstrækkelig afstand og skal i lygtetændingstiden være afmærket med lygter eller belyst paa en efter politiets skön fyldestgörende maade.

§ 49.

Merki, ið ikki eru eftir fyriskipan ella eru villleiðandi o.a.

1. petti. Umfram í teimum í §§ 17-18 givnu förum er við veg, ið hitt almenna situr fyri, hannað at seta ferðslutalvur, tekin ella útbúnað at tempra, vara ella vegleiða ferðsluna.

2. petti. Skelt, uppslög, lýsingar o.tl. má ikki vera sett upp á ella í sambandi við tey í § 18 umröddu merki. Skelt, lýsing, ljósútbúnað o.tl., ið sæst av götu, vegi ella plássi, kann lögreglan krevja burturbeind. um tey hera á tey í § 18 umröddu merki, ella um tey kunnu vera villleiðandi ella minnandi bágin fyri ferðsluna. Endurskinsglas ella annað endurskinnandi evni má ikki við lýsingarendamáli verða soleiðis sett, at tað kann endurkasta ljósið frá akförum, ið fara eftir vegnum.

§ 49.

Ikke-forskriftsmæssig eller vildledende afmærkning m. v.

Stk. 1. Udenfor de i §§ 17-18 angivne tilfælde er det ved vej, undergivet offentlig bestyrelse, forbudt at anbringe færdselstavler, signaler eller indretninger til regulering af eller til advarsel eller vejledning for færdselen.

Stk. 2. Skilte, opslag, reklamer o. lign. maa ikke anbringes paa eller i forbindelse med den i § 18 omhandlede afmærkning. Skilte reklamer, lysindretninger o. lign., der kan ses fra gade, vej eller plads, kan af politiet forlanges fjernet, dersom de har lighed med den i § 18 omhandlede afmærkning, eller dersom de kan virke vildledende eller være til særlig ulempe for færdselen. Refleksglas eller andet refleksgivende materiale maa ikke i reklameöjemed anbringes saaledes, at det kan tilbagekaste lyset fra köretöjer, der færdes paa vejen.

§ 50.

Tempranarlíbúningar, rastir.

Áðrenn tilbúnangur verður gjördur á vegi við tí í hyggju at skipa serstaka tempran av ferðsluviðurskiftunum, skal tingað verða um hetta við lögregluna. Sama geldur skipan av röstum

§ 50.

Regulerende anlæg, holdepladser.

Forinden der paa vej foretages anlæg, som tilsigter en særlig regulering af færdselsforholdene, skal herom forhandles med politiet. Det samme gælder for fastsættelse af holdepladsee for omni-

til bussar og rutubilar. Verður ósemja millum vegstýrið og lögregluna, avger landsstýrið málið. Tílík avgerð krevst altið til útbúning av rundingi og tilíkum tilbúningi á hövuðsvegi.

§ 51.
Vegarbeiði.

Tá ið arbeitt verður á vegi ella í honum, hevur hann, ið stendur fyri arbeiðinum, ábyrgd av, at tað eina og hvörja tið er tryggjandi merkt.

§ 52.
Tangatilbúningar.

Áðrenn loyvi verður givið at seta ella ökja um tangatilbúning á vegi ella við hann, skal tingað verða við fútan.

§ 53.
Plantingar o. a. ferðsluni til bága.

1. pátt. Trö, plantingar og kjaergirðingar á vegi ella við hann skulu vera slivd, avstivað ella snöggjað, so at tey eru ikki ferðsluni at bága ella forða fyri útsýninum hjá vegfarandi, serliga í bugum við krossvegir. Ætlast so at vera, kann lögreglan eftir samráðing við sóknarstýrið áleggja avvarandi innan ávist tíðarmark at fremja nevndu tilskilan, og verður ikki gjört sum álagt er, kann lögreglan sjálv lata gera tað, ið neyðugt er, upp á hansara kostnað. Heldur lögreglan seg ikki eiga at áleggja tílíkt, sum sóknarstýrið vil, avger landsstýrið málið.

husser og rutebiler. I tilfælde af uenighed mellem vejbestyrelsen og politiet afgöres sagen af landsstyret. Saadan afgörelse udkraeves altid til indretning af rundkörsel og lignende anlæg paa hovedvej.

§ 51.
Vejarbejder.

Naar der foretages arbejder paa eller i vej, er den, som forestaar arbejdet, ansvarlig for, at dette til enhver tid er forsvarligt afmærket.

§ 52.
Tankanlæg.

Forinden der meddeles tilladelse til oprettelse eller udvidelse af tankanlæg paa eller ved vej, skal der forhandles med landfogden.

§ 53.
Beplantninger m. v. til ulempe for færdslen.

Stk. 1. Træer, beplantninger og levende hegn paa eller ved vej skal holdes saaledes nedskaaret, apstammet eller studset, at de ikke er til ulempe for færdslen eller hindrer udsynet for vejfarende navnlig i kurver og vejkryds. Skönnes dette at være tilfældet, kan politiet efter samraad med paagældende kommunalbestyrelse give vedkommende paalæg om inden en bestemt frist at træffe de nævnte foranstaltninger og, dersom paalægget ikke efterkommes, selv lade det fornödne foretage for vedkommendes regning. Saafremt politiet ikke mener at burde give et saadant paalæg, som önskes af en kommunalbestyrelse, afgöres sagen af landsstyret.

2. petti. Grindir, girðingar, skúr, búðir, uppslagssúlur og tilíkt mugu ikki verða soleiðis sett ella útbúgvin á vegi, at tey forða fyri útsýninum hjá vegfarum ella á annan hátt eru ferðsluni til hága.

3. petti. Lögreglan kann krevja burturbeind sóltjöld, skelt og tilíkt, ið ikki samsvara fyriskipannum í staðarreglugerð ella, tá ið eingin reglugerð er til, eftir lögregluætlan eru útbúgvin á ólikindahátt ella eru skipað so, at tey eru til ónáðir fyri akandi ella gangandi, ella forða fyri ella gera vanboðið, at givið verður gætur eftir ferðslutalvum ella teknum. Sama geldur fyri einstakramanna loftleiðningar tvörtur um veg.

4. petti. Har ið yvirlitsdugnatreyt við tilskilan frá almennum myndugleika er álögd húsöki, kann lögreglan uttan mun til, hvör ið sambært dugnatreytarskjalinum hevur átaluræt, áleggja avvarandi at halda dugnatreytar-fyrisetingina. Verður ikki gjört, sum álagt er, kann tað verða tikið upp sum brot á hesa lóg.

VI Skaðabötur og ábyrgdartrygging.

§ 54.

1. petti. Veldur motordrivið akfar skaða við at renna á, renna saman við annað, bólta rút ella við tilíkum koyrióhappi, ella við loftbresti ella eldi, sum íkomin er í motori ella íláti, so hevur hann, ið ábyrgdina hevur av akfarinum, skyldu at böta skaðan, uttan so at annaðhvört verður upplýst, at hann ið fyri skaðanum er, við

Stk. 2. Plankeværker, skure, boder, plakatsöjler, og lignende genstande maa paa vej ikke anbringes eller indrettes saaledes, at de hindrer udsynet for vejfarende eller paa anden maade er til ulempe for færdselen.

Stk. 3. Politiet kan forlange fjernet markiser, skilte og lignende, der ikke tilfredsstiller bestemmelserne i lokalregulativ eller, hvor regulativ ikke findes, efter politiets skön er uforsvarligt indrettet eller er anbrogt paa en saadan maade, at de er til ulempe for körende eller gaaende eller hindrer eller vanskeliggör iagtagelse af færdselstavler eller signaler. Det samme gælder for private luftledninger, der föres over vej.

Stk. 4. Hvor der ved en offentlig myndigheds foranstaltning er paalagt en ejendom oversigtsservitut, kan politiet, uanset hvem der er paataleberettiget i henhold til servitutdokumentet, give vedkommende paalæg om at overholde servitutbestemmelsen. Undladelse af at efterkomme paalægget kan forfölges som overtrædelse af denne lov.

VI. Om erstatning og ansvarsforsikring.

§ 54.

Stk. 1. Saafremt et motordrevet köretöj forvolder skade ved paakörsel, sammenstöd, væltning eller andre lignende körselsuheld eller ved en i motor eller beholder opstaaet eksplosion eller brand, er den for köretöjet ansvarlige forpligtet til at erstatte skaden, medmindre det enten oplyses, at den skadelidende forsæt

vilja hevur voll skaðan, ella tað skilst av viðurskiftunum, at ikki kundi verið sloppið frá honum við tí fyriliti og vandlæti, ið krevst til nýtslu av motordrivnum akförum viðvíkjandi rekstri eins væl og útbúnaði. Verður upplýst, at hann, ið fyri skaðanum er, við gáloysi hevur volt skaðan, stuðlað ella gegnað honum, kann verða minkað um skaðabótina, ella hon fellur rettuliga burtur. Eftir sonnu reglum hevur hann, ið ábyrgdur er fyri motordrivnum akfari, skyldu at böta skaða, ið stendst av tí, at ross hjá vegfarum verða stygd av akfarinum, um hildið má vera, at skaðin stendur ikki í samband við tað, at rossini eru framúr hvökkin.

2. petti. Skaði, ið voldur verður fólki ella vörtu, ið flutt verður við motordrivnum akfari, kemur einans, tá ið flutt verður móti gjaldi, undir fyriskipanirnar í 1. petti.

3. petti. Fyri annan skaða, ið stendst av koyring við motordrivnum akförum, hevur hann, ið ábyrgdina hevur av akfarinum, skyldu at lata skaðabötur, tá ið tað fylgir av almennu reglum lógarinnar.

4. petti. Um viðurskiftini eru so, tá ið motordrivin akför hava rent saman, at báðir parlar eftir reglunum í 1. petti í hesi grein kunnu hava skaðabótarskyldu, og samansloyturin verður nökrum akstjóranum ella akfarsábyrgum ella nökrum akfarinum at skaða undir slíkum umstöðum, at 7. petti í greinini verður nýtt, avger rætturin við teim umstöðum, ið fyri eru, til undirslöðu, hvört og við hvussu stórari peningahædd

ligt har hidført skaden, eller det fremgaar af omstændighederne, at denne ikke kunne være afværget ved den agtpaagivenhed og omhu, der udkræves ved benyttelse af motordrevne köretöjer, saavel i henseende til driften som i henseende til materiellet. Oplyses det, at den skadelidende ved uagtsomhed har hidført eller medvirket til skaden, kan erstatningen dog nedsættes eller endog helt bortfalde. Efter de samme regler er den for et motordrevet köretöj ansvarlige forpligtet til at erstatte skade, der bevirkes ved, at vejfarende heste bliver sky for köretöjet, saafremt det maa antages, at skaden ikke staar i forbindelse med nogen særlig skyhed hos hestene.

Stk. 2. Skade paa personer eller gods, der befordres med motordrevet köretöj, omfattes kun af bestemmelserne i stk. 1, naar befordringen sker for betaling.

Stk. 3. For anden skade forvoldt ved körsel med motordrevne köretöjer er den for köretöjet ansvarlige forpligtet at yde erstatning, hvor det følger af lovgivningens almindelige regler.

Stk. 4. Hvis der ved sammenstød mellem motordrevne köretöjer paa begge sider foreligger et forhold som efter reglerne i nærværende paragrafs stk. 1 begrunder erstatningspligt, og sammenstødet medfører skade for nogen af förerne eller de for köretöjerne ansvarlige eller endelig paa noget af köretöjerne under saadanne omstændigheder, at paragraffens stk. 7 finder anvendelse, bestemmer retten under

skaðabötur eiga at verða latnar frá öðrum partinum.

5. petti. Verður likamsmein úr, kunnu verða kravdar skaðabötur fyri pinu, lýti og mispryði. Missir hann, ið kravið hevur upp á skaðabötur, fult ella hlutvist arbeiðismegi sina, hevur hann krav upp á skaðabötur fyri varandi vinnuförispell. Doyr hann, ið fyri skaðanum var, av vanlukkuni, kann hann, ið kostað hevur jarðarferðina, krevja útreiðslurnar til hennara endurböttar, um tær ikki fara upp um tað, ið eftir viðurskiftunum hjá hinum deyða er hóskandi; hevur nakar av livlátinum mist uppihaldara, kann hann krevja endurbötur fyri missin, ið hann av hesum ætlast at vera fyri.

6. petti. Skaðabólarábyrgdina hevur hann — ánari ella nýtari — ið nýtir motordrivna akfarið ella letur tað verða nýtt. Skaðabólarábyrgdina hevur sonuleiðis aksljórin, um skaðin stóðst av ti, at hann leyk ikki tær skyldur, hann hevði sum akstjóri.

7. petti. Hann, ið hevur skaðabótarættindi, kann fyri skaðabóturnar við áfalnum útreiðslum halda seg til motordrivna akfari, um hann, ið tá við röttum nýtti tað, hevur skaðabólarábyrgd. Hetta skuldhand gongur fram um aðra skuld, ið akfarið hevur, men aftan á tað i lógini um gjald av motorakförum umrödda gjald.

§ 55.

1. petti. Ein og hvör, ið eigur motordrivið akfar, skal hjá

hensyn til de foreliggende omstændigheder om og med hvor stort et beløb erstatning bör ydes fra en af siderne.

Stk. 5. I tilfælde af legemsbeskadigelse kan erstatning kræves for lidelse, lyde og vansir. Hvis den til erstatning berettigede helt eller delvis har mistet sin arbejdskraft, tilkommer der ham erstatning for vedvarende forringelse af erhvervsevnerne. Afgaar den skadelidende ved döden som følge af ulykken, kan den, der har bekostet begravelsen, fordre udgifterne hertil erstattet, forsaavidt de ikke overstiger, hvad der efter afdödes forhold er passende; har nogen ved dödsfaldet mistet en forsörger, kan han kræve erstatning for tab, han derved kan antages at lide.

Stk. 6. Erstatningsansvaret paahviler den — være sig ejer eller bruger — der benytter det motordrevne köretöj eller lader det benytte. Erstatningsansvaret paahviler tillige föreren, saafremt skaden skyldes overtrædelse af nogen ham som saadan paahvilende forpligtelse.

Stk. 7. Den til erstatning berettigede kan for erstatningen med paaløbende omkostninger holde sig til det motordrevne köretöj, saafremt erstatningsansvar paahviler den, der da var retmæssig bruger deraf. Denne hæftelse gaar forud for anden paa köretöjet hvilende gæld, men efter den i loven om afgift af motorköretöjer omhandlede afgift.

§ 55.

Stk. 1. Enhver ejer af et motordrevet köretöj skal i et af lands-

ábyrgdartryggingarfelag, sum góðkent er av landsstýrinum, tekna og halda í gildi trygging upp á 40.000 kr. til full ella lutvist at svara einum og hvörjum skaðabótarkravi, ið sambæt § 54 kann verða sett fram móti tí, ið ábyrgdina hevði av akfarinum, tá ið skaðin barst á. Fyri útlendsk motordrivin akför hevur hann tryggingarskyldu, ið nýtir akfarið her á landi.

2. petti. Fyri motorvognar, ið vinnuliga verða nýttir til fólkaflutnings, skal tryggingarupphæddin tó í minsta lagi vera 10.000 kr. fyri hvört ferðafólkið, ið vognurin er útbúgvin at flyta.

3. petti. Föroya landsstýri ásetur nærri reglur um, hvussu tryggingarskyldan verður framd og um góðkenning av tryggingarfelögum.

4. petti. Tryggingargjöld, sum tryggingarskyldigur ánari av motordrivnum akfari skyldur góðkendur ábyrgdartryggingarfelag, kunnu verða heimtað við panting, um ikki verður rettstundis goldið. Kemur hin tryggjaði í gjaldtrot, verður krav upp á gjaldkomin tryggingargjöld javnsett við krövini, ið umrödd eru í trotalógini frá 25. mars 1872 § 33, nr. 2. Er tryggingin teknað fyri störri upphædd enn ta skyldigu, galda hesar reglur fyri alt tryggingargjaldið.

5. petti. Tryggingarfelagið eigur aftursóknarkrav móti einum og hvörjum, ið eftir § 54, 6. petti, er ábyrgur fyri skaðanum, um avvarandi hevur volt skaðan við vilja ella av frekum ósketni. Er aftursóknarkrav móti tí, ið við skaðatilburðin við röttum nýtti

styret anerkendt ansvarsforsikringsselskab tegne og holde i kraft en forsikring stor 40.000 kr., til hel eller delvis dækning af ethvert erstatningskrav, som i medför af § 54 kan göres gældende mod den, der var ansvarlig for köretöjet, da skaden indtraf. For udenlandske motordrevne köretöjer paahviler forsikringspligten den, der bruger köretöjet her i landet.

Stk. 2. For motorvogne, der erhvervsmæssigt benyttes til befordring af personer, skal forsikringssummen dog mindst andrage 10.000 kr. for hver passager, som vognen er indrettet til at befordre.

Stk. 3. Færöernes landsstyre fastsætter de nærmere regler for forsikringspligtens gennemförelse samt for anerkendelse af forsikringsselskaber.

Stk. 4. Præmier, som en forsikringspligtig ejer af et motordrevet köretöj er et anerkendt ansvarsforsikringsselskab skyldig, kan i mangel af rettidig betaling inddrives ved udpantning. I tilfælde af forsikringstagerens konkurs ligestilles fordringen paa de forfaldne præmier med de i konkursloven af 25. marts 1872 § 33, nr. 2, omhandlede fordringer. Saafremt forsikringen er tegnet for et större beløb end det pligtige, gælder disset regler for hele præmien.

Stk. 5. Forsikringsselskabet har regres mod enhver, der efter § 54, stk. 6, er ansvarlig for skaden, saafremt den paagældende har forvoldt skaden ved forsæt eller grov uagtsomhed. Forsaavidt regreskravet haves mod den, som ved skadens forvoldelse var ret-

akfarið, verður akfarið at ábyrgjast fyri kravið eftir reglunum í § 51, 7. petti, kortini so at gjaldið, ið umrött er í lógini um gjald av motorakförum, gongur framum.

6. petti. Tí í 5. petti, 1. málsgrein, nevnda aftursóknarkravi er bannað at svara við trygging.

§ 56.

1. petti. Verður lógsökt fyri skaðavaldandi lógbrot, ið sambært § 51 kann ala skaðabótaábyrgd, skulu tey, ið fyri skaðanum vóru, hava hövi til at krevja skaðabölur. Fæst ikki semja um skaðaböturnar, skal dómsavgerð verða í málinum um skaðabótarkrövini, um eru eingin revsing verður álögd hinum ákærda, sbr. kortini 7. petti. Tillík dómsavgerð kann verða feld undan ella aftan á avgerð um revsispurningin.

2. petti. Tað tryggingarfelag, har ábyrgdartrygging er teknað fyri motordrivna akfarið, ið ákærdi nýtti, og, um annar enn ákærdi sambært § 51, 6. petti hevur skaðabótarábyrgdina, eisini hann skulu við ávaring eftir § 172 í rettargangslógini til hvöm rettarfund (sbr. kortini § 166 í rettargangslógini) fáa boð á sama hátt sum vitni í revsimálum. Tey hava rætt til — möguliga aftan á at rætturin hevur givið teimum loyvi uttan um rætlin at gera seg kunn við lað, ið frumkomið er í málinum — at leggja upp í sökina aftaná at hava sett fram áheitan um hetta til rettarbókina, og tey verða tá at rokna fyri partar viðvíkjandi skaðabótamálinum. Leggja tey ikki uppí sum partar, er semju- eins val og dómsavgerð

mæssig bruger af köretöjet, hæfter dette for kravet efter reglerne i § 51, stk. 7, dog at den i loven om afgift af motorköretöjer omhandlede afgift gaar forud.

Stk. 6. Det i stk. 5, 1. punktum, nævnte regreskrav er det forbudt at dække ved forsikring.

§ 56.

Stk. 1. Hvis der rejses tiltale for nogen skadevoldende lovoverfredelse, der i henhold til § 51 kan medføre erstatningsansvar, skal der gives den eller de skadelidte lejlighed til at opnaa erstatning. Hvis der ikke opnaas forlig om erstatningen, skal erstatningspaastandene paakendes under sagen, selvom straf ikke paalægges tiltalte, jfr. dog stk. 7. Saadan paakendelse kan ske för eller efter afgörelsen af spörgsmaalet om straf.

Stk. 2. Det forsikringsselskab, i hvilket der er tegnet ansvarsforsikring for det af tiltalte benyttede motordrevne köretöj, samt, forsaavidt erstatningsansvaret i henhold til § 51, stk. 6, paahviler en anden end tiltalte, tillige denne anden skal med varsel efter retsplejelovens § 174 som til vidner i straffesager tilsiges til ethvert retsmöde (jfr. dog retsplejelovens § 166). De er berettiget til eventuelt efter at retten har givet dem tilladelse til udenrettigt at göre sig bekendt med det i sagen fremkomne efter derom til retsbogen fremsat begæring at indtræde i sagen, og de bliver da for erstatningsspörgsmaalets vedkommende at betragte som parter. Dersom de ikke indtræder som parter, er saavel en forligs-

um skaðabótarmálið bindandi fyri tey.

3. petti. Tá ið avgjört verður við dómi um skaðabótarmálið í sökini, kann rætturin samsvarandi reglunum í 30. kapitli í rettargangslógini áleggja rettargangsbötur og sakarútreiðslur. Saman við hesum kann eisini verða álagt pörtunum at lata rettargjald til hilt almenna eftir §§ 6, 8, 18 og 19 í lög um rettargjald í dómsökum o. ö. frá 11. april 1916, sbr. lógarkunngerð nr. 322 frá 19. december 1932, sum var málið viðgjört eftir borgarligum rettargangssiði. Um so er verður virðið á sakarevninum ásett í dóminum.

4. petti. Verður klagað um revsisök, har dómsavgerð er tikin um skaðabótarmálið, skal ein og hvör, sum skaðabótarmálinum viðvikjandi hevur verið partur í sökini, ið skotin er fyri hægri dóm, fáa boð um klaguna og hövi til at bera fram áskoðan sína fyri tí hægra rettinum. Hann, ið sambært 2. petti er komin uppí sum partur í sökini, ið skotin er fyri hægri dóm, hevur likan rett at leggja uppí sum partur í klagumálinum.

5. petti. Hövið, ið umrött er í § 996 í rettargangslógini, at klaga eftir borgarligum rettargangssiði er frítt fyri ein og hvönn, ið viðvikjandi skaðabótarmálinum hevur verið partur í sökini.

6. petti. Viðvikjandi klagu er serskild dómsavgerð sambært 1. petti um revsi- ella skaðabótarkrav at rokna fyri sjálvstöðugan dóm.

7. petti. Í serstökum föri, har

mæssig som en domsmæssig afgörelse af erstatningsspörgsmaalet bindende for dem.

Stk. 3. Naar erstatningsspörgsmaalet paakendes under sagen, kan retten i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 30 paalægge rettergangsböder og sagsomkostninger. Det kan herunder ogsaa paalægges parterne at betale retsafgift til det offentlige efter §§ 6, 8, 18 og 19 i lov om retsafgifter i domssager m. m. af 11. april 1916, jfr. lovbekendtgörelse nr. 322 af 19. december 1932, som om sagen havde været behandlet i den borgerlige retsplejes former. Sagsgenstandens værdi fastsættes i saa fald ved dommen.

Stk. 4. Paaankes en straffesag, under hvilken erstatningsspörgsmaalet er blevet paakendt, skal enhver, der for erstatningsspörgsmaalets vedkommende har været part i den indankede sag, have meddelelse om anken og lejlighed til at udtale sig for den overordnede ret. Den, der i medför af stk. 2 er indtraadt som part i den indankede sag, har en tilsvarende adgang til at indtræde som part i ankesagen.

Stk. 5. Den i retsplejelovens § 996 omhandlede adgang til at anke i den borgerlige retsplejes former staar aaben for enhver, der, forsaavidt angaar erstatningsspörgsmaalet, har været part i sagen.

Stk. 6. I henseende til anke er en i medför af stk. 1 sket særskilt paakendelse af straffe- eller erstatningspaastanden at betragte som en selvstændig dom.

Stk. 7. I særlige tilfælde, hvor

skaðabótarkravið viðvikur forgreiddum útbúnaðarskaða, kann rætturin aftan á úrslitakeysa semingsroynd sýta at taka upp kravið í revsisökina.

8. petti. Seinasta petti í § 995 í rættargangslógini verður ikki nýtt í sökum, her eru umröddor.

9. petti. Saman við skaðabótarmálinum skal rætturin av egnum eintingum avgera við dómi, hvört tryggingarfelagið aftan á at hava latið skaðabótur hevur aftursóknarrætt sambært § 55, 5. petti, 1. málsgrein. Við dómi, ið góðkennir tílíka aftursókn, kann verða gjört figgjarnám fyri aftursóknarupphæddina so mikið, sum tryggingarfelagið prógvar at hava latið í skaðabóturnar, sum dómurin legði á. Reglurnar frammanfyri um skaðabótarkravið eru á líkan hátt galdandi viðvikjandi aftursóknarkravinum.

erstatningskravet angaar materiel skade og er af indviklet beskaffenhed, kan retten, efter at forlig forgæves er prøvet, nægte kravets forfølgning under straffesagen.

Stk. 8. Retsplejelovens § 995, sidste stykke, finder ikke anvendelse i de heromhandlede sager.

Stk. 9. Sammen med erstatningsspörgsmaalet skal retten af egen drift paakende spörgsmaalet, om forsikringsselskabet efter udredelse af erstatning har regres i medför af § 55, stk. 5, 1. punktum. Paa grundlag af en dom, der anerkender saadan regres, kan der foretages ekskution for regresbelöbet i det omfang hvori forsikringsselskabet godtgör at have betalt den ved dommen paalagte erstatning. De foran om erstatningskravet givne regler finder tilsvarende anvendelse med hensyn til regreskravet.

VII. Revsing o. a.

§ 57.
Revsifyriskipanir.

1. petti. Brot á hesa lög ella fyriskipanir sambært henni verða revsað við bót, fastseting ella fongsli upp í 6 mánaðir. Hann, ið brýtur § 16, 1. petti, ella § 16, 3. petti, og somuleiðis hann, ið koyrir motordrivið akfar, hóast rætturin at koyra tilíkt akfar er honum frálíndur, verður kortini revsaður við fastseting ella fongsli upp í 1 ár ella í serstakliga limandi umstöðum við bót.

2. petti. Sökirnar verða viðgjördar sum lögreglusökir, uttan so at lógsóknin viðvikur viðnur-

VII. Straf m. v.

§ 57.
Straffebestemmelser.

Stk. 1. Overtrædelse af denne lov eller de i medför af denne givne bestemmelser straffes med böde, hæfte eller fængsel indtil 6 maaneder. Den, der overtræder § 16, stk. 1, eller § 16, stk. 3, samt den, som förer motordrevet köretöj, til trods for at retten til at være eller blive förer af saadant köretöj er frakendt ham, straffes dog med hæfte eller fængsel indtil 1 aar eller under særlig formildende omstændigheder med böde.

Stk. 2. Sagerne behandles som politisager, medmindre tiltalen angaar et forhold, hvor der op-

skiftum, har talan kann verða um at frádöma rættin at vera ella gerast stjóri á motordrivnum akföruum, shr. § 58. Böturnar fara helvt um helvt í fútakassan og í rikiskassan.

3. petti. Er lógbrotið framt við motordrivnum akfari, ið ikki er skrásett her á landi, kann lögreglan við at snúgva sær til lögregln ella tollregln har, ið ætlanin er at flyta út akfarið, krevja akfarið afturhildið, til sökin er avgjörd, utan so at akstjórin setur slíka trygd fyri gjaldið av bót og skaðabótum, sum krevd verður, og haraftirat vísir á onkran her á landi, ið kann taka við lógsókn hansara vegna.

§ 58.

Frádöming av koyrirætti.

1. petti. Rætturin at koyra motordrivið akfar, sum koyriprógv krevst til, skal verða frádömdur, tá ið stjórin á tilikum akfari hevur koyrt tað á frekan ólikindaháttt, ella tað annars av lagnum á misbrotinum og við tí til undirstöðu, ið upplýst er um viðurskifti bins ákærda sum akstjóri á motordrivnum akfari, finst at vera ívasamt fyri ferðslutrygdleikan, at hann koyrir motordrivið akfar.

2. petti. Hevur stjóri á motordrivnum akfari, ið koyriprógv krevst til, vegna rúsdrekkanýtslu ikki verið föru fyri at koyra akfarið á fulltryggjandi hátt, skal rætturin at koyra motordrivið akfar somuleiðis verða honum frádömdur. Í serskildum avsaknar-

staar spörgsmaal om frakendelse af retten til at være eller blive förer af motordrevne köretöjer, jfr. § 58. Böderne tilfalder politikassen og statskassen med hver halvdelen.

Stk. 3. Er overtrædelse begaaet med et ikke her i landet registreret motordrevet köretöj, kan politiet ved henvendelse til politiet eller toldvæsenet paa det sted, hvorfra köretöjet agtes fört ud af landet, kræve, at köretöjet holdes tilbage, indtil sagen har fundet sin afgörelse, medmindre föreren stiller saadan sikkerhed for betaling af böde og erstatning, som maatte blive forlangt, og desuden opgiver en her i landet boende person, som kan modtage sögsmaal paa hans vegne.

§ 58.

Frakendelse af förerret.

Stk. 1. Frakendelse af retten til at före motordrevet köretöj, hvortil der kræves förerbevis, skal finde sted, naar en förer af et saadant köretöj har fört dette paa groft uforsvarlig maade, eller det iövrigt efter beskaffenheden af den begaaede forseelse og under hensyn til, hvad der foreligger oplyst om tiltaltes forhold som förer af motordrevet köretöj, findes betænkeligt af hensyn til færdselssikkerheden, at han förer motordrevet köretöj.

Stk. 2. Har en förer af motordrevet köretöj, hvortil der kræves förerbevis paa grund af nydelse af spiritus ikke været i stand til at före köretöjet paa fuldt betryggende maade, skal retten til at före motordrevet köretöj ligeledes frakendes ham.

umstöðum kann frádöming kortini verða slept.

3. petti. Frádömt verður fyri ávist tímabil, ikki styttri enn 6 mánaðir, ella fyri alla framtíð. Verður frádömt sambært 2. petti, skal tímabilið vera ikki styttri enn 1 ár, utan so at serskild avsakan er til handa. Hevur ræturin fyribils verið tikin frá hinum ákærda sambært fyriskipanunum í 6. petti, skal í dóminum verða tilskilað, at samsvarandi partur av tíðini, ið frádömd er, skal roknast fyri at vera farin.

4. petti. Er ræturin at koyra motordrivið akfar sambært hesi ella eldri lög frádömdur fyri longri tímabil enn 3 ár, kann spurningurin um at fáa aftur rættin, áðrenn maður sambært dómin kann fáa hann, verða flutur fyri tann rætt, sum í síðsta umfari gjördi av, at ræturin skuldi vera frádömdur. Henda flyting fyri rættin, ið fer fram eftir reglunum í § 78, 3. petti, í borgarligu revsilógini, kann í fyrsta lagi verða framd, tá ið 3 ár eru farin av tíðini, ið frádömd er, og ræturin kann einans verða afturgivin, tá ið heilt serstakar umstöður eru fyri. Hevur ræturin at vera akstjóri fyrr verið frádömdur avvarandi, kann ræturin at fáa koyriprógv, áðrenn maður sambært dóminum aftur kann fáa hann, einans verða givin í undantaksföri og í fyrsta lagi, tá ið 6 ár eru farin av tíðini, ið koyriræturin er frádömdur.

5. petti. Sökir, har ákærumyndugleikin krevur frádömdan rættin at vera ella gerast akstjóri, kunnu einans verða avgjördar við dómi. Avleiðingarnar av dóm-

Under særlig formildende omstændigheder kan frakendelse dog undlades.

Stk. 3. Frakendelsen sker for et bestemt tidspunkt, ikke under 6 maaneder, eller for bestandig. Sker den i medför af stk. 2, skal den vare ikke under 1 aar, medmindre der foreligger særlig formildende omstændigheder. Har retten midlertidigt været frataget tiltalte i medför af bestemmelserne i stk. 6, bliver det i dommen at bestemme, at en dertil svarende del af frakendelsestiden skal anses forløbet.

Stk. 4. Er retten til at före motordrevet köretöj i henhold til denne eller nogen tidligere lov frakendt nogen for længere tid end 3 aar, kan spörgsmaalet om generhvervelse af retten inden frakendelsestidens udlöb indbringes for den ret, der i sidste instans har truffet bestemmelse om rettens frakendelse. Indbringelsen, der sker efter de i borgerlig straffelovs § 78, stk. 3, indeholdte regler, kan tidligst finde sted, naar der er forløbet 3 aar af frakendelsestiden, og retten kan kun gengives, naar ganske særlige omstændigheder foreligger. Har retten til at være förer tidligere været frakendt vedkommende, kan gengivelse af retten til at erhverve förerbevis inden frakendelsestidens udlöb kun ske ved undtagelsesvis og tidligst, naar der er forløbet 6 aar af frakendelsestiden.

Stk. 5. Sager, i hvilke der af anklagemyndigheden nedlægges paastand om frakendelse af retten til at være eller blive förer, kan alene afgöres ved dom. Dennes

inum verða ikki steðgaðar av klagu ella kæru.

6. petti. Heldur lögreglan, at treytirnar fyri at frádöma nökrum rættin at vera akstjóri eru til, kann hon fyribils taka henda rætt in frá honum; tó kann avvarandi dómari, áðrenn málið endaliga verður avgjört við dómínum, taka av aftur avgerðina hjá lögregluni. Verður í 1. umfari dömt frikenning, og dómurin verður klagaður av ákærumyndugleikanum, kann hesin myndugleiki har viðurskiftini í stóran mun mæla til at uppihalda frátöku av koyrirættinum, meðan klagumálið er til viðgerðar, flyta málið fyri landsrættin, sum tekur avgerð við úrskurði.

7. petti. Hann, ið sambæri § 18 ella hesi grein fyribils ella endaliga hevur mist rættin at koyra motorakfar ella traktor, skal henda lögregluni koyriprógv sitt.

8. petti. Er nakar við donskum heimarætti ella búsilandi í danska ríkinum revsaður í fremmandum ríki fyri viðurskifti, ið mett eftir hesi lög hövdu havt við sær, at koyrirætturin varð honum frádömdur, kann hann verða frádömdur honum við almennum til hefta endamál upptiknum söksmáli. Fyriskipanirnar í hesi grein verða so annars nýttar samsvarandi.

VIII. Ymissar fyriskipanir.

§ 59.

Skúlar.

Skúlarnir hava skyldu í samráð við lögregluna at skipa ella royna at skipa neyðug tiltök at verja börnini móti vandum, ið

virkning standses ikke ved anke eller kære.

Stk. 6. Skönner politiet, at betingelserne for at frakende en person retten til at være förer foreligger, kan det midlertidigt fratage ham denne ret, dog at vedkommende dommer, inden spörgsmaalet endeligt afgöres ved dommen, atter kan ophæve den af politiet trufne bestemmelse. Afsiges der frifindende dom i 1. instans, og dommen paaankes af anklagemyndigheden, kan denne, hvor forholdene særlig taler for at opretholde fratagelsen af förerretten under anken, indbringe spörgsmaalet herom for landsretten, der træffer afgörelse ved kendelse.

Stk. 7. Den, der i henhold til § 18 eller nærværende paragraf midlertidigt eller endeligt har mistet retten til at före motorkörtöj eller traktor, skal aflevere sit förerbevis til politiet.

Stk. 8. Er en person, der har dansk indfödsret eller er bosat i den danske stat, i fremmed stat straffet for et forhold, der bedömt efter nærværende lov, ville have medfört frakendelse af förerretten, kan saadan frakendelse ske under en offentlig, i dette öjemed anlagt sag. Bestemmelserne i nærværende paragraf finder da övrigt tilsvarende anvendelse.

VIII. Forskellige bestemmelser.

§ 59.

Skoler

Det paahviler skolerne efter samraad med politiet at træffe eller söge at truffet fornödne foranstaltninger til at beskytte

standast av akferðslunni uttan fyri skúlan, t.d. seta serstaka umsjón við börnunum, seta upp bummar ella fótgongugrindir, fáa til vega frítt yvirlit ella seta upp ferðslutalvur.

börnene mod farerne fra den kørende færdsel udenfor skolen, saasom ved iværksættelse af særligt tilsyn med börnene, opstilling af bomme eller fodgængerrækværker, tilvejebringelse af fri oversigt eller opstilling af færdselstavler.

§ 60.
Sjúkraflutningur.

Motorakfar, sum í einstökum föri verður nýtt til at flyta álvarsliga sjúk ella meinslað ella verður nýtt til annað tílíkt endamál, ið ikki tolir at bíða, og sum frammun á akfarinum á sjónskan hátt hevur festan hvítan dúk, er, meðan so verður koyrt, javnsett neyðsendarfari. Stjórin á motorakfarinum skal so skjótt sum til ber, aftan á slíka koyring, siga lögreglunni frá hesum. Óheimilað nýtsla av hvítum dúki er bannað.

§ 60.
Befordring af syge.

Motorkøretøj, der i et enkelt tilfælde benyttes til kørsel med alvorligt syge eller tilskadekomne eller i andet lignende øjemed, som ikke taaler opsættelse, og som foran paa køretøjet paa iøjnefaldende maade har anbragt en hvid dug, er under denne kørsel ligestillet med et udrykningsfartøj. Føreren af motorkøretøjet skal snarest muligt, efter at saadan kørsel har fundet sted, give politiet meddelelse herom. Uberettiget anvendelse af hvid dug er forbudt.

§ 61.
Hýruvognar o.a.

1. petti. Eitt og hvört motorakfar, ið góðkent er til vinnuligan fólkaflutning, hevur fritt at sökja hýru á vegi.

2. petti. Söknarstýrið kann í hvörji kommunu í samráð við fútan áseta talið á tilíkum akförum.

3. petti. Söknarstýrið ásetur í samráð við fútan gjaldskránna fyri vinnuligan fólkaflutning og kann somuleiðis ásetu reglur um ley kröv viðvíkjandi útbúnaði motorakfaranna og nýtslu, ið ferðafólkagætur mæla til.

§ 61.
Drosker m. v.

Stk. 1. Ethvert køretøj, der er godkendt til erhvervsmæssig personbefordring, kan frit söge hyre paa vej.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i hver kommune efter forhandling med landfogden fastsætte antallet af saadanne køretøjer.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter efter forhandling med landfogden taksterne for erhvervsmæssig personbefordring og kan tillige fastsætte regler om de krav med hensyn til motorkøretøjernes indretning og benyttelse, som hensynet til publikum tilsiger.

4. petti. Í eitnum og hvörjum motorakfari, ið góðkent er til vinnuligan fólkaflutning, skal vera eitt kort ella tilíkt, ið sjónligt er fyri ferðafólkunum og sigur teinnum skrásetningsnummar akfarsins, at tað er góðkent til vinnuligan fólkaflutning og við hvussu mongum ferðafólkum, og somuleiðis at tað er undir lögreglueftirliti.

§ 62.
Burturleiga av motorakförum við ongum akstjóra.

Föroya landsstýri kann ásetta fyriskipanir um burturleigu av motorakförum við ongum akstjóra.

§ 63.
Koyrilærarar.

1. petti. Rættin at fáa ta í § 19, 1. og 2. petti, umröddu góðkenning sum koyrilærari hevur ein og hvör, ið

a) fylt hevur 23 ár,
b) ikki hevur sýnt háttalag, ið kemur undir § 78, 2. petti í revsilógini,
c) ikki seinastu 5 árini er döndur fyri motorkoyring við rúsdrekkaávirkan,
d) seinastu 3 árini javnan hevur koyrt motorvogn ella motorsúklu,
e) við royndd hevur prógvað at hava lær gávur og tann kunnleika, ið neyðug er til koyrilærarayrkið.

2. petti. Góðkenning veitir fútin uttan ágávu; Föroya landsstýri ásetur ágávuna fyri royndina og annars nærri reglur um hana og um góðkenningarveiting.

3. petti. Góðkenning geldur

Stk. 4. I ethvert motorkøretøj, der er godtkendt til erhvervsmæssig personbefordring, skal findes et for publikum synligt kort eller lignende, der angiver køretøjets indregistreringsnummer, at det er godtkendt til erhvervsmæssig personbefordring, og med hvilket antal passagerer, samt at det er undergivet politiets tilsyn.

§ 62.
Udlejning af motorkøretøjer uden fører.

Færøernes landsstyre kan fastsætte bestemmelser om udlejning af motorkøretøjer uden fører.

§ 63.
Kørelærere.

Stk. 1. Ret til at opnå den i § 19, stk. 1 og 2 omhandlede godkendelse som kørelærer har enhver, der

a) er fyldt 23 aar,
b) ikke har udvist forhold, der omfattes af straffelovens § 78, stk. 2,
c) ikke i de sidste 5 aar er dømt for motorkørsel i spirituspaavirket tilstand,
d) i de sidste 3 aar jævnlig har ført motorvogn, henholdsvis motorcykel,
e) ved en prøve har godtgjort at være i besiddelse af de til virksomheden som kørelærer fornødne evner og kunskaber.

Stk. 2. Godkendelse meddeles uden gebyr af landfogden; Færøernes landsstyre fastsætter gebyret for prøven og iøvrigt de nærmere regler for denne og for meddelelsen af godkendelsen.

Stk. 3. Godkendelsen gælder

fyri tað tíðarskeið, ið avvarandi prógvar at hava koyriprógv, og verður endurnýggjað uttan nýggja roynd saman við koyripróvnum, um handhavin framvegis lýkur treytirnar í 1. petti, b), c) ogd) at fáa góðkenning og prógvar í farna tíðarskeiði javnan at hava virkað sum koyrilærari. Har ið umstöðurnar serstakliga mæla til tess, kann fúlin uttan nýggja roynd veita koyrilæraragóðkenning til fólk, ið hevur gamla góðkenning, ið ikki er endurnýggjað ella ikki kann verða endurnýggjað eftir fyriskipanum frammanfyri.

4. petti. Hann, ið fingið hevur lögregluváttan um, at hann lýkur tær í 1. petti a) — d) nevndu treytir at gerast koyrilærari, kann í 3 mánaðir aftan á móttökuna av nevndu váttan virka sum koyrilærari, vegleiddur og eftiransaður av góðkendum koyrilærara. Koyrilæraraevnið verður roknað sum stjóri akfarsins. Koyrilærarin hevur ábyrgd av, at venjikoyringin fer fram á tílíkum stað og á slíkan hátt, at hildið má verða, at koyringin fer fram uttan vanda fyri hina ferðsluna.

§ 61.

Motorsakkönur.

At gera kanningar og royndir sambært hesi lóg og at veita atstöðu, tá ið myndugleikarnir viðgera mál viðvíkjandi motorakförum, kann Föroya landsstýri seta ein motorsakkönan.

for den periode, hvori den paagældende godtgör at have förerbevis, og fornyes uden ny pröve samtidig med förerbeviset, forsaavidt indehaveren stadig opfylder betingelserne i stk. 1b), c) og d) for at opnaa godkendelse og godtgör i den forlöbne periode jævnligt at have drevet undervisning som körelærer. Hvor omstændighederne særlig tater derfor, kan landfogden uden fornyet pröve meddele godkendelse som körelærer til en person, hvis tidligere godkendelse ikke er blevet fornyet eller ikke kan fornyes efter foranstaaende bestemmelser.

Stk. 4. Den, der har modtaget politiets erklæring om, at han opfylder de i stk. 1 a)-d) nævnte betingelser for at blive körelærer, kan i 3 maaneder fra modtagelsen af den nævnte erklæring fungere som körelærer under vejledning og opsigt af en godkendt körelærer. Körelæreraspiranten anses for at være förer af köretöjet. Körelæreren er ansvarlig for, at övelseskörslen foregaar paa saadanne steder og paa en saadan maade, at det maa antages, at körslen kan ske uden fare for den övrige færdsel.

§ 61.

Motorsagkyndig.

Til foretagelse af undersögelser og pröver i henhold til nærværende lov og til at yde bistand ved myndighedernes behandling af sager vedrörende motorköretöjer, kan der af Færöernes landsstyre beskikkes en motorsagkyndig.

Lön hansara verður ásett av landsstýrinum.

§ 65.
Avgjaldið.

1. petti. Av skrásetingarskyldigum motorakförum og somuleiðis síðu- og viðfestum vognum til teirra, skal, táið tey hoyra til her á landi, verða latið árligt avgjald eftir reglunum í § 69 í hesi lög. Akför, ið skrásett eru at koyra til slökkilið og lögreglu og somuleiðis akför, ið einans verða nýtt til sjúkraflutning, sleppa frá avgjaldi.

2. petti. Avgjaldið liggur hjá honum, sum í skrásetingini her navn av akfarinum, tá ið avgjaldið fellur til gjaldingar. Er akfarið flutt öðrum ánara (nýtara), uttan at tað er hoðað lögreglumi, liggur avgjaldið eisini við hjá hinum nýggja ánarannum (nýtaranum). Er akfarið ikki skrásett, liggur avgjaldið við hjá honum, ið hevur skyldu at lata tað skráseta.

3. petti. Fyri avgjaldið goldur sami forgongurættur sum fyri lands- og kommunuskatt, og hitt almenna hevur rætt til við veðrætti fram um alla aðra skuld at leita sær fulnaðargjald av akfarinum ella möguligari tryggingarhædd fyri restandi avgjöld við áfalnum kostnaði, kortini bert í eitt ár aftan á gjaldtiðina.

4. petti. Verður avgjald ikki greitt í rættari tíð, kann akfarið ikki verða nýtt. Nummarspjöldini skulu alt fyri eitt verða burturbeind við lögreglumnar fyriskipan og mugu ikki verða út aft-

Dennes aflönning fastsættes af landsstyret.

§ 65.
Afgiften.

Stk. 1. Af her i landet hjemmehörende, indregistreringspligtige motorkörretöjer samt af side- og paahængsvogne til saadanne svares en aarlig afgift efter de i denne lovs § 69 angivne regler. Köretöjer, der er indregistreret som tilhörende brandvæsenet og politiet samt köretöjer, der udelukkende benyttes til sygetransport er fritaget for afgift.

Stk. 2. Afgiften paahviler den, hvis navn köretöjet paa afgiftens forfaldstid er indregistreret. Er köretöjet paa afgiftens forfaldstid overgaaet til en anden ejer (bruger), uden at dette er anmeldt for politiet, paahviler afgiften tillige den nye ejer (bruger), uden at dette er anmeldt for politiet, paahviler afgiften tillige den nye ejer (bruger.) Er köretöjet ikke indregistreret, paahviler afgiften den, der er pligtig til at lade det indregistrere.

Stk. 3. For afgiften haves samme fortrinsret som for lands- og kommuneskat, og det offentlige er berettiget til med panteret fremfor al anden gæld at söge fyldestgörelse i köretöjet eller eventuelle assurancesummer for skyldige afgiftsbeløb med paalöbne omkostninger, dog kun i et aar efter forfaldstiden.

Stk. 4. Hvis afgiften ikke rettidig erlægges, maa köretöjet ikke benyttes. Nummerpladerne skal straks fjernes ved politiets foranstaltning og kan ikke udleveres, för alle paalöbne afgif-

ur flýggjað, fyrr enn öll áfallin avgjöld eru goldin.

5. petti. Verður akfar nýtt, uttan at avgjald er goldið, fær hin gjaldskyldini bót, ikki undir 10 kr.

§ 66.

Landsstýrið áseltur nærri reglur fyri sannan um, hvat motorakför og síðu- og viðfestir vognar sjálv viga, og tyngd teirra fullladin.

§ 67.

1. petti. Avgjald verður greitt frammanundan í ársfjórðinginum.

2. petti. Verður avgjaldið ikki greitt rættstundis, verður tað hækkað við ½ % í mánaðarrentu fyri hvönn byrjaðan mánað roknaðan frá gjalddeginum, kortini við í minsta lagi 10 kr.

3. petti. Skiftir hin gjaldskyldigi bústað, skal hann innan 14 dagar boða lögreglumi frá flytingini.

4. petti. Fyri gjald, ið tikið er við, verður latin kvittan, ið skal fylgja akfariunum við ánaruskifti.

5. petti. Föroya landsstýri er heimilt, tá ið umstöðurnar mala til tess, at sleppa manni frá avgjaldi av motorakfari ella at rinda tað aftur, tá ið akfarið ikki er nýtt eitt gjaldskeið. Um motorakfar, ið nýtt er í einum gjaldskeiði, ferst av eldi, ferðsluólukki ella tílíkari orsök, ella verður vrakað av seffa motorsakkönu, er Föroya landsstýri somuleiðis heimilt at rindu aftur greidda gjaldið fyri tann partin av skeiðinum, ið eftir er, roknaðan frá 1.

ler er betalt.

Stk. 5. Saafremt et köretöj benyttes, uden at afgift er betalt, ifalder den afgiftspligtige en böde, dog ikke under 10 kr.

§ 66.

Landsstyret fastsætter de nærmere regler for konstatering af motorköretöjers og side- og paahængsvognes egenvægt og vægt med fuld last.

§ 67.

Stk. 1. Afgiften erlægges kvartalsvis forud.

Stk. 2. Hvis afgiften ikke erlægges rettidigt, forhöjes den me 1/2 pct. i maanedlig rente for hver paabegyndt maaned fra forfaldsdagen at regne, dog mindst med 10 kr.

Stk. 3. Saafremt den afgiftspligtige skifter bopæl, skal han inden 14 dages forlöb anmelde flytning til politiet.

Stk. 4. For modtagen afgift udstedes en kvittering, der skal medfölge köretöjet ved ejerskifte.

Stk. 5. Færöernes landsstyre bemyndiges til, naar omstændighederne taler derfor, at fritage for eller tilbagebetale afgiften af motorköretöjer, der ikke er benyttet i en afgiftsperiode. Saafremt et motorköretöj, der er benyttet i en afgiftsperiode, bliver ödelagt ved ildebrand, færdselsuheld eller andre lignende aarsager, eller kasseres af den beskikkede sagkyndige, bemyndiges Færöernes landsstyre ligeledes til at tilbagebetale den er-

í mánaðinum aftan á, at motorakfarið er vorðið ónýtt.

§ 68.

Tá ið sökt verður at fáa motorakfar skrásett, skal hin sökjandi geva upp, hvört akfarið nýtir bensin o. tl. til drívmegi ella ikki. Ánari (nýtari) motorakfarsins skal alt fyri eitt boða lögregluni frá eini og hvörji broyting hesum viðvíkjandi; akfarið má ikki verða tikið í nýtslu við öðrum brennievni ella aðrari drívmegi, enn boðað er frá, fyrr enn lögreglan hevur góðkent broytingina, og tað neyðuga hesum viðvíkjandi er skoytt uppi á skránni.

§ 69.

Avgjald verður greitt eftir hesum reglum:

a) Av öllum last-, persón- og vöruvognum kr. 20,— pr. 100 kg eginvekt, tó ongantið minni enn kr. 500,— per vogn.
b) Av öllum motorsúklum og viðfestur vognum, heruppii «skutarar», men ikki «prutl» kr. 100,— per 100 kg eginvekt.

Við útrokning av avgjaldinum verður vekttal, sum hundrað ikki gongur uppá sett upp í tað næsta heila hundrað.

§ 70.

Henda lóg fær gildi frá

Samstundis fer úr gildi lóg nr. 73 frá 19. mars 1930 um motorakför v. m. við seinni broytingum.

Tær sambært lógina frá 19. mars 1930 givnu kunngerðir v. m. verða í gildi, um tær ikki striða móti hesi lóg.

lagte afgift for den resterende del af perioden, regnet fra den 1. i den fölgende maaned, efter at motorköretöjet er blevet ubrugeligt.

§ 68.

Naar et motorköretöj söges indregistreret, skal anmelderen angive, hvorvidt köretöjet benytter benzin o. lign. som drivkraft eller ej. Om enhver ændring i dette forhold skal motorköretöjets ejer (bruger) nopholdelig göre anmeldelse til politiet; köretöjet maa ikke tages i brug med andet brændstof eller drivkraft end anmeldt, forinden ændringen er godkendt af politiet, og det fornödne herom er tilföjet.

§ 69.

Afgiften betales efter fölgende regler:

a) Af alle last-, person- og varevogne kr. 20,— pr. 100 kg egenvægt, dog ikke under kr. 500,— pr. vogn.
b) Af alle motorcykler og paahængsvogne, herunder «scootere», men ikke «knallerter», kr. 100,— pr. 100 kg egenvægt.

Ved beregningen af afgiften forhöjes vægttal, der ikke er delelige med hundrede, til det nærmest höjere hele hundrede.

§ 71.

Denne lov træder i kraft.

Samtidig ophæves lov nr. 73 af 19. marts 1930 om motorköretöjer m.m. med senere ændringer.

De i henhold til loven af 19. marts 1930 udfærdigede bekendtgörelser m.m. vedbliver at være gældende, for saa vidt de ikke strider mod nærværende lov.

Uppskot

TIL

LØGTINGSLÓG UM TINGLÝSING

UPPSKOT

til

LØGTINGSLÓG UM TINGLÝSING

I. TINGLÝSING AV FØSTUM EIGINDÓMI

1. kapitul.

Rættindi, ið skulu tinglýsast.

§ 1.

Rættindi í føstum eigindómi skulu lýsast á tingi fyri at fáa gildi móti avtalum um eigindómin og móti rættargangi.

Avtala ella rættargangur, sum skal kunna ota burtur ótinglýst rættindi, skal vera tinglýst og rættindahavarin eftir avtaluni í góðvari.

§ 2.

Tá ið veðskuldarbrævi er tinglýst, tørvar avhending ella aðrari flytting veðskuldarbrævsins ikki tinglýsing.

§ 3.

Brúksrættindi við hálvárs uppsagnarfrest og styttri eru gildug móti einum og hvørjum uttan tinglýsing.

Tá ið brúkssáttmáli er tinglýstur, skal forgjald av leigu fyri meira enn hálvt ár og lækkan av leiguni tinglýsast sambært § 1 í hesi lóg, um forgjaldið ella lækkanin ikki hevur heimild í tí tinglýsta sáttmálanum.

§ 4.

Skattir og gjøld av føstum eigindómi til landskassa og kommunu og tryggingargjøld til brunatryggingarfeløg, ið eru góðkend av landsstýrinum, hava gildi móti einum og hvørjum uttan tinglýsing.

Gildug uttan tinglýsing eru eisini gjøld, sum standast av tiltøkum, sum skulu tryggja eigindómin vatn, ljós,

LAGTINGSLOV OM TINGLYSNING

I. TINGLYSNING VEDRØRENDE FAST EJENDOM

1. kapitel.

Rettigheder, der skal tinglyses.

§ 1.

Rettigheder over fast ejendom skal lyses til tinge for at få gyldighed mod aftaler om ejendommen og mod retsforfølgning.

Den aftale eller retsforfølgning, der skal kunne fortrænge en utinglyst ret, skal være tinglyst og erhververen ifølge aftale være i god tro.

§ 2.

Når et pantebrev er tinglyst, behøver overdragelse eller anden overførelse af pantebrevet ingen tinglysning.

§ 3.

Brugsrettigheder med et opsigelsesvarsel på et halvt år og derunder er gyldige mod enhver uden tinglysning.

Når en brugskontrakt er tinglyst, skal forudbeting af leje for mere end et halvt år og nedsættelse af lejen tinglyses ifølge denne lovs § 1, dersom denne forudbetaling eller nedsættelse ikke har hjemmel i den tinglyste kontrakt.

§ 4.

De på fast ejendom hvilende skatter og afgifter til landskasse og kommune samt forsikringsbidrag til de af landsstyret anerkendte brandforsikringsselskaber har gyldighed mod enhver uden tinglysing.

Gyldige uden tinglysning er endvidere ydelser hidrørende fra foranstaltninger, der tjener til at sikre ejen-

hita og tílíkt, samband við umverðina, burturveitiog ella burturbeining av vatni frá eigindómunum ella annað, men treytað av at nevndu tiltøk verða framd av tí almenna sjálvum ella eftir heimild, sum givin er av tí almenna. Iløgugjøld til tílík tiltøk skulu tó altíð tinglýsast.

Tey í stykki 2 nevndu rættindi, ið eru gildug uttan tinglýsing, standa aftan fyri almennar skattir og gjøld og nevndu brunatryggingargjøld, men standa annars frammán fyri øll bæði fyrr og seinri skovnað rættindi.

Har lóggávan hevur givið ella seinri gevur kommunum forrættindi fyri gjøld ella tílík í 2. stk. nevndu tiltøk sum fyri almennar skattir, krevst ikki tinglýsing, hvørki fyri iløgugjald ella árlig gjøld.

§ 5.

Góðvari í hesi lóg er at skilja, at rættindahavarin ikki veit av tí tinglýsta rættinum og ei heldur av grovum óskotni er sekur í sínum ókunnleika. Góðvari má vera, tá ið avtalan verður meldað til tinglýsingar, og við avhending av veðskuldarbrævi, tá ið avhendingin fer fram.

§ 6.

Sum skeyti er at skilja hvørt tað skjal, ið flytur eigindómsrættin til ein tilskilaðan fastan eigindóm ella part av tílíkum, treytaleyst ella treytað av rinding av keypspeninginum ella øðrum. Eigindómsavhending kann fara fram við flutningi á skeytið.

Kapitul 2.

Tinglýsingarinnar myndugleikar og mannagongd.

§ 7.

Tinglýsingin verður útint av soritskrivaranum (dómaranum).

dommens forsyning med vand, lys, varme og lignende, dens forbindelse med omverdenen, afledning eller fjernelse fra ejendommen af vand eller andet, under forudsætning af, at nævnte foranstaltninger foretages af det offentlige selv eller efter en af det offentlige given bemyndigelse. Anlægsbidrag til de nævnte foranstaltninger skal dog altid tinglyses.

De i 2det stykke nævnte rettigheder, der er gyldige uden tinglysning, står tilbage for offentlige skatter og afgifter, samt nævnte brandforsikringbidrag, men går iøvrigt forud for alle såvel tidligere som senere stiftede rettigheder.

Hvor der i lovgivningen er eller senere måtte blive hjemlet kommunerne fortrinsret for afgifter til de i 2det stykke nævnte foranstaltninger som offentlige skatter, kræves der ikke tinglysning hverken for anlægsbidrag eller årlige bidrag.

§ 5.

Ved god tro forstås i denne Lov, at erhvereren ikke kender den utinglyste ret og ej heller ved grov uagtsomhed er skyld i sit ukendskab til den. God tro må være tilstede på det tidspunkt, da aftalen anmeldes til tinglysning, og ved overdragelse af pantebreve på overdragelsens tid.

§ 6.

Ved et skøde forstås ethvert dokument, der overdrager ejendomsretten til en bestemt fast ejendom eller en del af en sådan, være sig ubetinget eller betinget af købesummens betaling eller andet. Ejendomsoverdragelse kan ske ved transport på skødet.

2. kapitel.

Tinglysningens myndighed og midler.

§ 7.

Tinglysningen foretages af sorenskriveren (dommeren).

Sorinskrivarin heldur dagbók og tingbók, eins og hann stílar fyri, at ein tinglýsingarlisti verður uppsligin í tingstovnni tvær ferðir um vikuna á einum staði, sum er atkomandi hjá almenninginum. Eisini skipar hann fyri, at tinglýsingarlistin verður margfaldaður, so hann fæst til keyps eftir reglum, sum landsstýrið fyrisetur.

§ 8.

Øll skjøl viðvíkjandi føstum eigindómi, sum meldað verða til tinglýsingar, skulu førast inn í dagbók og tingbók eftir fylgjandi reglum.

Øll skeyti og veðskuldarbrøv, sum meldað verða til tinglýsingar, skulu skjótast til ber kunngerast á tinglýsingarlistanum, sum skal vera uppsligin í minst eina viku. Á tinglýsingarlistanum verða tilskilað slag skjalsins — skeyti ella skuldarbrævi — nøvn partanna og størv, eigindómsins eyðkenni við matr. nr. og við vegi og hús-nr., har tíkt er. Av skeytum verður eisini keypspeningurin tilskilaður, uttan sum tilmeldarin skrivliga hevur biðið um at lata vera, og av veðskuldarbrøvum veðhæddin.

Der føres af sorenskriveren en dagbog og en tingbog, ligesom han sørger for, at der to gange om ugen ved retten opslås en tinglysningsliste på et for offentligheden tilgængeligt sted. Endvidere drager han omsorg for, at tinglysningslisten mangfoldiggøres, således at den kan købes af enhver efter regler, der fastsættes af landsstyret.

§ 8.

Alle dokumenter vedrørende fast ejendom, der anmeldes til tinglysning, indføres i dagbog og tingbog efter nedenstående regler.

Alle skøder og pantebreve, der anmeldes til tinglysning, skal, såsnart ske kan, kundgøres i tinglysningslisten, hvor de holdes opslået mindst en uge. I tinglysningslisten anføres dokumentets art — skøde eller pantebrev — parternes navn og stilling, ejendommes betegnelse ved matr.nr., samt ved gade og hus-nr., hvor sådant findes. Af skøder anføres tillige købesummen, medmindre anmelderen skriftlig har anmodet om udladelse heraf, og af pantebreve pantesummen.

Kapitul 3.

Tinglýsingargrundarlagið.

§ 9.

Sum tinglýsingargrundarlag krevst eitt skjal, ið meldað verður til sorinskrivaran til tinglýsingar. Samstundis við skjalinum verður endurrit av tí latið inn. Við avlýsing verður endurrit av kvittanini latin inn og av hartil hoyrandi váttanum.

Við veðskuldarbrævi skal seinast tinglýsta skeyti til eigindómin fylgja. Verður tað upplýst fyri sorinskrivaranum við skrivligari váttan frá tilmeldarum, at skeytið er burtur, ella tað av øðrum grundum ikki fæst til vega, skal í staðin verða lagt fram alment skjal, sum styðjar sanngildi veðskuldarbrævsins, eitt nú loyvis-

3. kapitel.

Grundlaget for tinglysning.

§ 9.

Som grundlag for tinglysning kræves et dokument, der anmeldes for sorenskriveren til tinglysning. Samtidig med dokumentet indleveres genpart af samme. Ved aflysning leveres genpart af kvitteringen samt af dertil hørende bevisligheder.

Med et pantebrev skal følge det sidst tinglyste skøde på ejendommen. Oplyses det ved anmelderens skriftlige erklæring til sorenskriveren, at skødet er bortkommet, eller at det af anden grund ikke kan skaffes til veje, skal der i dets sted fremlægges et offentligt dokument, der kan bestyrke pantebrevets ægthed, såsom udstede-

bræv útgevarans, starvsbræv, uppnevning ella tílíkt.

Skjøl eins og endurrit skulu ovast á fyrstu síðu siga frá eigindómsins matr. nr. ella blaði í tingbókini eftir fyriseting landsstýrisins umframt tilmeldarans navni og bústaði. Skeyti og veðskuldarbrøv skulu haraftrat siga frá vegi og hús-nr., har tílíkt er. Veðkuldarbræv skal siga frá kreditors bústaði — um so er, at hann ikki er hildin at vera almannakunnugur — ella bústaði hjá øðrum persóni ella stovni, ið hevur rætt at taka ímóti tilsøgnum ella frásøgnum veðhavarans vegna.

Til tann, sum uppgivin er sum tilmeldari, kann sorinskrivarin í bindandi gildi senda allar frásagnir tinglýsingini viðvíkjandi.

Landsstýrið tekur avgerð um, hvørjar kvittanir fyri almennar skattir og gjøld og hvørjar aðrar váttanir skulu fylgja einum skjali, tá ið tað verður meldað til tinglýsingar, og um avleiðingina, at hesar váttanir ikki fylgja við.

Um so er, at fleiri rættindi eru stovnað í einum skjali, skal tað við áriði á skjalið tilskilast, fyri hvørji rættindi tinglýsing verður kravd; tí annars verður skjalið bert at tinglýsa fyri tey rættindi, sum skjalið sjálvt tilskilar sum sítt høvuðsevni.

§ 10.

Um privat skjal skal kunna tinglýsast, skal tað eftir sínum innihaldi fastreta, stovna, broyta ella taka av rættindi í ávísum føstum eigindómi ella í felagseigindómi, ið hoyrir til ávísan fastan eigindóm, og sýna sum útgivið ella viðtikið sambært grannastevnulógini ella hagalógini av honum ella teinum, sum eftir tingbókini — ella fyri veðskuldarbræv sambært flutningi — eru heimilað at ráða yvir viðkomandi rættindum, ella sum útgivið við samtykki hansara.

Í skeytum og veðskuldarbrøvum skal

rens borgerskab, ansættelsesbrev, beskikkelse eller lignende.

Dokumenter såvel som genparter skal øverst på første side angive vedkommende ejendoms matr.-nr. eller blad i tingbogen efter landsstyrets bestemmelse samt anmelderens navn og bopæl. Skøder og pantebreve skal tillige angive gade og hus-nr., hvor sådant findes. Et pantebrev skal angive kreditors bopæl — for så vidt den ikke må anses almindelig bekendt — eller bopælen for en anden person eller anstalt, som er berettiget til at modtage forkyndelse eller meddelelser på panthaverens vegne.

Til den som anmelder angivne person kan sorenskriveren med bindende virkning sende alle meddelelser tinglysningen vedrørende.

Landsstyret træffer bestemmelse om, hvilke kvitteringer for offentlige skatter og afgifter og hvilke andre bevisligheder der skal medfølge et dokuments anmeldelse til tinglysning, samt om virkningen af, at disse bevisligheder ikke medfølger.

Såfremt der ved et dokument stiftes flere rettigheder, skal det ved påtegning på dokumentet opgives, for hvilken eller hvilke rettigheder dets tinglysning begæres; i modsat fald vil dokumentet kun blive tinglyst med hensyn til den eller de rettigheder, som dokumentet selv angiver som sin hovedegenskab.

§ 10.

Et privat dokument skal for at kunne tinglyses efter sit indhold gå ud på at fastslå, stifte, forandre eller ophæve en ret over en bestemt fast ejendom eller fællesejendom tilhørende bestemte faste ejendomme, og skal fremtræde som udstedt eller vedtaget i henhold til grandestævneloven eller hangeloven af den eller dem, der ifølge tingbogen — eller ved pantebreve ifølge transport — er beføjet til at råde over den pågældende ret, eller som udstedt med hans samtykke.

Ved skøder og pantebreve skal ud-

undirskrift útgevarans vera váttað av einum advokati ella tveimum øðrum sannvitnum. Sama regla er galdandi fyri samtykki eftir stk. 1. Vitnini skulu í orðum vátta, at undirskriftin er sonn, dagsetingin bein, og at útgevarin er myndigur. Starv og bústaður hjá vitnunum skulu tilskilast. Nevnda váttan førvast ikki, tá ið skjalið er útgivið av almennum stovni.

Skjalið kann vera treytað ella bundið til tíðarfrest, men tess innihald má vera endaliga fyrisett. Skaðaloysisbrøv kunnu tó gevast út við tilskiling av størstuhædd á skuldini.

Um eitt skeyti skal kunna tinglýsast sum heimild, má tað ikki vera treytað av øðrum enn rinding keypspeningsins innan nærri áseta frest. Tinglýsingarárit sorinskrivarans á skeyti skal tilskila, um skeytið er treytað ella endaligt, og tá ið seljarin seinni váttar, at keypspeningurin eftir treytaðum skeyti er goldin, skal við tinglýsing av hesum tilskilast í árúi sorinskrivarans, at skeytið er endaligt.

Eitt servitutskjal skal altíð tilskila, hvør átalurætt hevur.

§ 11.

Til strikingar ella broytingar av rættindum í tænandi eigindómi krevst bert samtykki frá eigaranum av tí valdandi eigindóminum, uttan so aðrir, sum rættindi hava í honum, hava latið serstaka váttan tinglýsa á tí tænandi eingindóminum um, at samtykki teirra krevst til strikingina ella broytingina.

Til strikingar av veðskuldarbrøvum krevst annaðhvørt skjalið sjálvt kvittað ella prógv fyri, at veðrætturin er burturdettin sambært dómsúrskurði. Veðskuldarbrøv til statskassan, landskassan, Føroya Jarðagrunn, Føroya vanlukkutryggingarráð (peningaogn hjá tí føroysku avlamistryggingini), Tryggingarsambandið Føroyar, føroyskar sparikassar og teir realkredit-

stederens underskrift være bekræftet af en advokat eller to andre vitterlighedsvidner. Samme regel gælder det i 1ste stykke nævnte samtykke. Vidnerne skal udtrykkelig bevidne underskriftens ægthed, dateringens rigtighed og udstederens myndighed. Vidnernes stilling og bopæl skal angives. Nævnte bekræftelse er dog ikke nødvendig, når dokumentet udstedes af en offentlig myndighed.

Dokumentet kan være betinget eller knyttet til en tidsfrist, men dets indhold må være endelig fastsat. Skadesløsbreve kan dog udstedes under angivelse af et størstebeløb for gælden.

Et skøde må, for at kunne tinglyses som adkomst, ikke være knyttet til andre betingelser end købesummens berigtigelse indenfor en nærmere angiven frist. Sorenskriverens tinglysningspåtegning på et skøde skal angive, om skødet er betinget eller endeligt, og når købesummen efter et betinget skøde senere af sælgeren erkendes at være berigtiget skal det ved tinglysningen heraf udtrykkelig i sorenskriverens påtegning tilkendegives, at skødet er endeligt.

Et servitutdokument skal altid angive den eller de påtaleberettigede.

§ 11.

Udslettelse eller forandring af en ret over en tjenende ejendom kræver kun samtykke fra ejeren af den herskende ejendom, medmindre andre i denne berettigede har ladet en særlig erklæring tinglyse på den tjenende ejendom om, at deres samtykke skal indhentes til udslettelsen eller forandringen.

Til udslettelse af pantebreve kræves enten fremlæggelse af selve dokumentet i kvitteret stand eller bevis for, at panteretten er ophørt ifølge retsbeslutning. Pantebreve til statskassen, landskassen, Færøernes jordfond, Færøernes ulykkesforsikringsråd (Den færøske invalideforsikrings midler), Tryggingarsambandið Føroyar, færøske sparekasser og de af staten

stovnar, sum eru góðtiknir av stati ella løgtingi, kunnu tó eftir avgerð sorinskrivarans verða strikað móti kvittan frá honum, sum rættindi hevur eftir tingbókini.

§ 12.

Til tinglýsing av úttøku, dómi og aðrari almennari rættaravgerð skal váttan frá tí valdi, sum tikið hevur avgerðina, leggjast fram, ella váttað útskrift úr tess bókum, og avgerðin skal viðvíkja tí persóni, sum eftir tingbókini hevur heimild at ráða yvir eigindóminum.

Til tinglýsingar av hevd krevst annaðhvørt váttan frá honum, sum hevd er fingin ímóti, at hann góðkennir hevdina, ella dómur fyri, at hevd er fingin.

Er heimaskifti ella hjúnafelagi situr við óskiftum búgvi, verður tinglýst skiftiútskrift ella váttan frá skiftirættinum, at arvingarnir hava tikið búgvið til heimaskiftis, ella at búgvið er latið hjúnafelaga sum óskift. Tílík útskrift ella váttan er tá nógmikið grundarlag hjá viðkomandi til tinglýsingar av skjølum eigindóminum viðvikjandi.

Í sakarmálum um fastan eigindóm kann saksøkjarin krevja váttað endurrit av stevningini tinglýst, tá ið tann rættur, har málið er tingfest, hevur tikið avgerð um tað.

Deltur málið burtur uttan dóm, ella gongur dómurin saksøkjaranum ímóti, og kærufrestin er farin uttan kæru, kann saksøkti krevja stevningina avlýsta.

§ 13.

Tá ið søla ella yvirtøka av eigindómi á almennari tvingsilssølu er farin fram, skal fútin, og tá ið gjaldtrot og alment skifti er, sum fevnir um fastan eigindóm, skiftirætturin (ella eksekutor testamenti) beinan vegin lata sorinskrivarin fáa frásøgn um hetta til tinglýsingar.

Somu frásagnarskyldu hevur verj-

eller lagtinget anerkendte realkreditinstitutter kan dog efter sorenskriverens bestemmelse udslettes mod kvittering af den ifølge tingbogen berettigede.

§ 12.

Ved tinglysning af udlæg, dom og anden offentlig retshandling skal der fremlægges erklæring fra vedkommende myndighed, der har foretaget handlingen, eller bekræftet udskrift af dens bøger, og handlingen skal angå en person, der ifølge tingbogen er beføjet til at råde over ejendommen.

Ved tinglysning af hævd kræves enten en erklæring om anerkendelse af hævd af den, mod hvem hævden er vundet, eller dom for, at hævd er vundet.

Ved privat skifte og en ægtefælles hensidden i uskiftet bo tinglyses skiftetudskrift eller erklæring fra skiteretten om, at arvingerne har overtaget boet til privat skifte, eller at boet er udleveret ægtefællen til uskiftet bo. Sådan udskrift eller erklæring er da tilstrækkeligt grundlag for de pågældende til tinglysning af dokumenter ejendommen vedrørende.

I retssager om fast ejendom kan sagsøgeren, når den ret, for hvilken sagen er tingfæstet, derom har truffet beslutning, begære en bekræftet genpart af stævningen tinglyst. Bortfalder sagen uden dom, eller går dommen sagsøgeren imod og ankefristen udløber uden påanke, kan sagsøgte begære stævningen aflyst.

§ 13.

I tilfælde af en ejendoms salg eller overtagelse ved endelig tvangsauktion skal fogeden og i tilfælde af konkurs og offentligt skifte, der omfatter faste ejendomme, skifteretten (eller executor testamenti) uopholdelig sende sorenskriveren meddelelse herom til tinglysning.

Samme meddelelsespligt påhviler

in, tá ið ómynduggerð og fyriskipan av lógverjumáli er framd.

Um ómyndingi ella persóni undir lógverjumáli ognast eigindóm sum arv, ella viðkomandi á annan háttt ognast fastan eigindóm, skal verjin fáa tinglýst, at ómyndingin ikki hevur ræði yvir eigindóminum, og um orsøkin er ungur aldur ella ómynduggerð, ella tí hann stendur undir lógverjumáli. Fyri ómynding av aldri skal frásøgnin eisini siga frá føðingardegi hansara.

4. kapitul.

Tinglýsingarhátturin.

§ 14.

So hvørt sum skjøl koma inn til tinglýsingar, verða tey førd inn í dagbók. Hon skal fyri hvønn gerandisdag geva yvirlit við raðnummrum yvir øll skjøl, sum latin eru inn til tinglýsingar tann dagin, við stuttari frásøgn um skjalsins rættarstovnan og tann fasta eigindóminn, sum skjalið viðvíkur umframt navn og bústað tilmeldarans.

Hevur skjalið ikki tilskiling av eigindómsins matr. nr. (sbr. § 9 stk. 3), navn og bústað tilmeldarans, bústað veðkreditors ella fulltrúa hans, um so er, at hann er ikki almannakendur, ella nevndu tilskilingar eru skeivar, verður tað burturvíst, uttan so at skeivleikin ella brekið verður rættað av tilmeldaranum. Hevur skjalið ikki undirskrift útgevarans og skeytið og veðskuldarbrevið ikki sannvitni, ella endurrit ikki fylgir við, verður tað burturvíst.

Eftir innførslu í tingbókina fær skjalið og endurritið árit um tað við tilskiling av innførsludegnum. Tann dagur, sum dagbókin sigur, at skjalið er innlatið, verður tikin fyri beinur, uttan so at fult prógv er fært, at so er ikki. Sama regla er galdandi fyri hitt, sum í dagbókini stendur. At endurritið er beint, skal váttast av sorinskrivaranum.

ved umyndiggørelse og anordning af lavværgemål værgen.

Hvis en ejendom ved arv udlægges en umyndig eller en under lavværgemål stående person, eller den pågældende på anden måde erhverver fast ejendom, skal værgen lade tinglyse, at erhververen mangler rådighed over ejendommen, samt om dette skyldes ungdom eller umyndiggørelse, eller at han står under lavværgemål. For mindreårige skal meddelelsen desuden oplyse vedkommendes fødselsdato.

4. kapitel.

Tinglysningsmåden.

§ 14.

Efterhånden som dokumenter anmeldes til tinglysning, indføres de i dagbogen. Denne skal for hver søgnedag give en fortegnelse med løbenumre over alle dokumenter, der er indleveret til tinglysning den pågældende dag, med kort angivelse af den retshandling og den faste ejendom, dokumentet angår, samt anmelderens navn og bopæl.

Mangler dokumentet angivelse af ejendommens matr.-nr. (jfr. § 9, 3die stykke), anmelderens navn og bopæl, pantekreditors eller hans fuldmægtigs bopæl, for så vidt denne ikke er almindelig bekendt, eller angivelsen i disse retninger er forkert, afvises det, medmindre fejlen eller manglen rettes af anmelderen. Mangler dokumentet underskrift af udsteder og ved skøder og pantebreve af vitterlighedsvidner eller er genpart ikke vedlagt, afvises det.

Efter indførelsen i dagbogen får dokumentet og genparten påtegning herom med angivelse af indførelsesdatoen. Den i dagbogen angivne dato for dokumentets indlevering anses for rigtig, medmindre der føres fuldt bevis for det modsatte. Samme regel gælder dagbogens øvrige indhold. Genpartens rigtighed skal bekræftes af sorenskriveren.

Yvirlitið í dagbókini yvir innlatin skjøl verður endað hvønn dag, tá ið innlatingartíðin er at enda, og verður undirskrivað av sorinskrivaranum.

§ 15.

Eftir innførsluna í dagbókina kannar sorinskrivarin eftir, um nakað eftir tingbókini kann vera til hindurs fyri tinglýsingini av viðkomandi skjali.

Vísir tað seg, at skjalið eftir sínari náttúru als ikki kann tinglýsast í Føroyum, ella tinglýsing er eyðsæð ótørvandi til vernd rættarins, ella útgevari skjalsins — ella tann, sum ein almenn rættarstovnur viðkemur — hevur ikki heimild at ráða yvir teimum rættindum í eigindóminum, sum skjalið viðvíkur, verður tað burturvíst og ikki innført í tingbókina, eins og tað verður strikað í dagbókini. Sama regla er galdandi, um so er at persónur, sum bert hevur treytaða heilmild, útgevur skjal uttan at tilskila treytina. Burturvísing kann eisini fara fram, longu tá skjalið verður tilmeldað til dagbókina.

Sýnist útgevarin av skjalinum at hava rætt at ráða yvir eigindóminum, men hevur ikki tilmeldað tørvandi prógv fyri tí (t. d. exekutorloyvisbrev, fultrúarbrev, skiftiútskrift, útskrift úr handils- ella partafelagsskrá og tílíkum), gevur sorinskrivarin tilmeldaranum frest at útvega tørvandi prógv. Sorinskrivarin kann eftir áheitan frá tilmeldaranum framleingja frestina.

Hevur skjalið ikki tilskilað rættindahavarans prioritetsstøðu ella tilskilað hana solciðis, at hon ikki samsvarar tingbókini, gevur sorinskrivarin tørvandi viðmerking um hetta á skjalinum beint aftaná áritið um tinglýsing test. Viðmerkingin skal eisini setast á endurritið. Sama regla verður eisini nýtt viðvíkjandi mínaj týðandi avvikum í skjalinum frá upplýsingunum í tingbókini, t. d. í tilskiling av vídd, markatali og tílíkum. Rættarviðmerking slepst ikki undan.

Dagbogens fortegnelse over indleverede dokumenter afsluttes hver dag ved indleveringstidens slutning og underskrives af sorenskriveren.

§ 15.

Efter indførelsen i dagbogen undersøger sorenskriveren, hvorvidt der efter tingbogen er noget til hinder for tinglysning af det pågældende dokument.

Viser det sig, at dokumentet efter sin natur overhovedet ikke kan tinglyses eller ikke kan tinglyses på Færøerne, eller tinglysningen er åbenbart overflødig til rettens beskyttelse, eller dokumentets udsteder — eller den, en offentlig handling angår — ikke er berettiget til at råde over ejendommen i den angivne retning, afvises dokumentet og indføres ikke i tingbogen, ligesom det slettes af dagbogen. Samme regel gælder, hvis en person, der kun har betinget adkomst udsteder et dokument uden at anføre betingelsen. Afvisning kan også finde sted allerede ved dokumentets anmeldelse til dagbogen.

Angiver udstederen af dokumentet sig berettiget til at råde over ejendommen, men har undladt at anmelde fornødent bevis herfor (f. eks. ekskekutorbevilling, fuldmagt, skifteudskrift, udskrift af handels- eller aktieselskabsregister og lignende), sætter sorenskriveren anmelderen en frist til at fremskaffe fornøden bevislighed. Sorenskriveren kan efter anmelderens begæring forlænge fristen.

Har dokumentet undladt at angive den berettigedes prioritetsstilling eller angivet den på en mod tingbogen stridende måde, giver sorenskriveren fornødes anmærkning herom ved en påtegning på dokumentet umiddelbart efter påtegningen om dets tinglysning. Anmærkningen skal desuden påtegnes genparten. Samme regel kommer til anvendelse på mindre væsentlige afvigelser i dokumentet fra tingbogens oplysninger, f. eks. i angivelse af areal, marketal og lig-

Til upplýsingar um rettarins prioritetsstøðu tørvar skjalinum bert at vísa til tey rættindi, sum frammanundan eru førd inn á blað eigindómsins í tingbókini, uttan at tað er neyðugt at nevna tey. Tó skal veðskuldarbrøv altíð tilskila teir einstøku prioritetir, ið frammanfyri eru, og stødd teirra.

§ 16.

Er einki til hindurs fyri tinglýsing av viðkomandi skjali, ella kann tað tinglýsast við rættarviðmerking, verður tað innført í tingbókina, í seinna føri við orðinum viðmerking. Hevur skuldarbrøv fingið rættarviðmerking um prioritetsraðfylgjuna, verður viðmerkingin í sluttum innført í tingbókina. Um so er, at tvinni rættindi í sama eigindómi verða meldað til tinglýsingar sama dag, verður viðmerking gjørd um hetta í tingbókini, á skjalið og á endurritið, um tey ganga hvørt móti øðrum.

Tá ið skjalið er innført í tingbókina, fær tað og endurritið árit um, at tað er tinglýst.

Verður frest eftir § 15 sett at fáa brest burtur, verður skjalið fyribils innført í tingbókina við tilskiling av orðinum fyribils. Er bresturin ikki fingin burtur innan ásettan dag, verður tað fyribils innførda skjalið strikað bæði í dagbók og tingbók.

Kanningin av skjalinum og tess endaliga ella fyribils innførsla ella burturvísing skal fara fram skjótast gjørligt og seinast 10 dagar eftir tess tilmelding til dagbókina. Um burturvísing og fyribils innførslu fær tilmeldarin beinanvegin frásøgn í innskrivaðum brævi við stuttari tilskiling av grundini. Tað innførda ella burturvísta skjalið verður aftursent tilmeldaranum ella honum, tilmeldarin hevur sett sum móttakara. Galdandi veðskuldarbrøv skulu altíð sendast aftur í innskrivaðum brævi ella á

nende. Retsanmærkning kan ikke frafaldes.

Dokumentet behøver til oplysning om rettens prioritetsstilling alene at henvise til de i forvejen på ejendommens blad i tingbogen indførte rettigheder, uden at det er nødvendigt at opregne disse. Dog skal et pantebrev altid angive de enkelte forangående hæftelser samt disses beløb.

§ 16.

Foreligger der ingen hindring for tinglysning af det pågældende dokument, eller kan dette tinglyses med retsanmærkning, indføres det i tingbogen, i sidste fald med tilføjelse af ordet anmærkning. Har et pantebrev fået retsanmærkning om prioritetsordenen, indføres anmærkningen kort i tingbogen.

Hvis to rettigheder over samme ejendom anmeldes til tinglysning samme dag, gøres der, for så vidt de kommer i strid med hinanden, anmærkning herom i tingbogen og på dokumentet samt på genparten.

Når dokumentet er indført i tingbogen, får det og genparten påtegning om, at det er tinglyst.

Sættes der efter § 15 en frist til fjernelse af manglen, sker der en foreløbig indførelse af dokumentet i tingbogen med tilføjelse af ordet foreløbig. Er manglen ikke fjernet inden den fastsatte dato, udslettes det foreløbig indførte dokument såvel i dagbog som tingbog.

Prøvelsen af dokumentet og dets endelige eller foreløbige indførelse eller afvisning skal ske snarest muligt og senest 10 dage efter dets anmeldelse til dagbogen. Om afvisning og foreløbig indførelse sendes der straks meddelelse til anmelderen ved anbefalet brev med kort angivelse af grunden. Det indførte eller afviste dokument tilbagesendes anmelderen eller den, som anmelderen bestemmer som modtager. Gældende pantebreve skal altid tilbagesendes i anbefalet brev

annan hátt, soleiðis at prógvið er tryggjað.

Við rettingum og strikingum eftir § 20, útstykkingarloyvum eftir § 22 og tilfkum, sum ikki verða innført í dagbókina, verður innførsladagurin tilskilaður í tingbókini.

§ 17.

Í tingbókini hevur hvør eigindómur og hvør bygd (markatalsbygd) sitt blað. Bløðini verða savnað í bind fyri smá øki. Greiniligar reglur fyri avmarkanina av hesum umráðum og raðfylgju blaðanna verður givin av landsstýrinum.

Skjølini verða førd inn í slutbam, við tilskiling av skjalsins slag, tess útgevara og honum, sum tað er skrivað til, og orðinum lýst ella avlýst og haraftrat dagin, sum skjalið er innført í dagbókina. Viðvíkjandi rettindum, sum bundin eru til tiðarfrest, verða tey tilskilað. Viðvíkjandi treytaðum rettindum verður treytin tilskilað.

Viðvíkjandi brukssáttmálum verða tiðartreytir at tilskila umfram leignella uppsitaragjald. Viðvíkjandi veðrættindum verða veðhædd, rentufótur, prioritetsstøða og bústaður kreditors ella fultrúa at tilskila.

Við avlýsing verður innførslan í tingbókini yvirstrikað, tó soleiðis at upprunaliga innihald hennara framvegis er lesandi.

Eftir áheitan verða endurrit av eigindómsblaðnum givin, orðaði á sama hátt sum tað og váttað av sorinskrivaranum, tó bert innihaldandi tey rettindi, sum enn eru í gildi.

§ 18.

Endurritini av tinglýstum skjølum eru í varðveitslu sorinskrivarans og fyri hvønn eigindóm einsæris logd í eina akt, hvørs perma sigur frá, hvar eigindómurin er at finna í tingbókini. I aktina koma bert tey tinglýstu skjøl, sum enn eru í gildi. Tá ið skjal er av-

eller på anden måde, hvorved beviset sikres.

Ved rettelser og udslettelser i henhold til § 20, udstykningstilladelserne ifølge § 22 og lignende, der ikke indføres i dagbogen, angives indførelsesdatoen i tingbogen.

§ 17.

I tingbogen har hver ejendom og hver bygd (marketalsbygd) sit blad. Bladene samles i bind for mindre stedlige områder. Nærmere regler for afgrænsningen af disse områder og bladenes rækkefølge gives af landsstyret.

Dokumenterne indføres kort, ved angivelse af dokumentets karakter, dets udsteder og den, til hvem det er udstedt, samt ordet lyst eller aflyst med tilføjelse af den dag, dokumentet er indført i dagbogen. Ved rettigheder, der er knyttet til en tidsfrist, anføres denne. Ved betingede rettigheder anføres betingelsen.

Ved brugskontrakter anføres tidsvilkår samt leje- eller forpagtningsafgift. Ved panterettigheder anføres pantesum, rentefod, prioritetsstilling samt kreditors eller hans fuldmægtigs bopæl.

Ved aflysning overstreges indførelsen i tingbogen, dog således at dens oprindelige indhold stadig er læseligt.

Der udstedes på forlangende genparter af ejendomsbladet, affattet i samme form som dette og bekræftet af sorenskriveren, dog kun indeholdende de endnu gældende rettigheder.

§ 18.

Genparterne af de tinglyste dokumenter opbevares af sorenskriveren og samles for hver enkelt ejendom i en akt, hvis omslag angiver, hvor ejendommen findes i tingbogen. I akten samles kun de endnu gældende tinglyste dokumenter. Når et doku-

lýst, fær tað og endurritið árit um tað. Endurrit av skjølum, sum ikki longur eru í gildi, verða tikin úr aktini og goymd í skjalagoymslu sorinskrivarans.

Tá ið eitt eigindómsblað í tingbókini er skrivað fult, verður nýtt blað sett í tess stað, bert innihaldandi enn galdandi tinglýst rettindi, og tað fulla blaðið lagt í skjalagoymsluna.

Íseting og úttøka av bløðum í tingbókini má bert gerast av sorinskrivaranum.

§ 19.

Er hann, ið eigur bygning, ikki hin sami, sum eigur grundina, fær bygningurin egið eigindómsblað — við tørvandi tilskiling til og frá eigindómsblaðnum fyri grundina — og kemur yvirhøvur undir sonu reglur eftir hesi lóg sum sjálvstøðugur fastur eigindómur. Somuleiðis við bygningum, sum settir eru í fjøruni ella út í sjógvin, utan fyri matrikuleraðu lendi, tá ið bygningurin er ætlaður at verða standandi á staðnum.

Fleiri eigindómar hjá sama eigara, kunnu av sorinskrivaranum førast á sama eigindómsblað, tá ið teir í stóran mun eru eins heftir og tað annars er hildið at vera hent.

Um so er at tælfindi verða tinglýst sum fevnandi um fleiri eigindómar hjá sama eigara, og felags eigindómsblað er ikki gjørt, verður víst frá hvørjum eigindómsblaði til hini.

§ 20.

Sorinskrivarin skal, tá ið hann verður varur, at skjøl í aktini eru skeivt endurgivin í tingbókini, ella at upplýsingar hennara um eigindómin eru skeivar, rætta tílíkar skeivleikar, eins og hann skal strika rættindi, sum eyðsæð ikki eru til longur. Tá ið nýtt eigindómsblað verður ísett í staðin fyri eitt eldri, skal hann, serliga við at fara ígjøgnum aktirnar, so vítt gjørligt

ment er aflyst, fáa det og dets genpart påtegning herom. Genparter af ikke længere gældende dokumenter udgår af akten og henlægges sorenskriverens arkiv.

Når en ejendoms blad i tingbogen er udskrevet, indsættes et nyt blad i dets sted, alene indeholdende de endnu gældende tinglyste rettigheder, og det udskrevne ejendomsblad henlægges i arkivet.

Indsættelse og udtagning af blade i tingbogen må kun foretages af sorenskriveren.

§ 19.

Hvor en bygning tilhører en anden end grundens ejer, får bygingen sit eget ejendomsblad — med fornøden henvisning til og fra grundens ejendomsblad — og behandles i det hele efter denne lov som en selvstændig fast ejendom. Det samme gælder bygninger, der er opført på stranden eller søterretoriet, udenfor det matrikulerede areal, når bygningen er bestemt til varig forbliven på stedet.

Flere ejendomme, der tilhører samme ejer, kan af sorenskriveren opføres på et fælles ejendomsblad, når de i større omfang er ensartet behæftet og det i øvrigt skønnes hensigtsmæssigt.

Hvis en ret tinglyses som omfattende flere ejendomme, tilhørende samme ejer, og der ikke er indrettet et fælles ejendomsblad, gøres der henvisning fra det ene ejendomsblad til det andet.

§ 20.

Sorenskriveren skal, når han bliver opmærksom på fejl i tingbogens gengivelse af aktens dokumenter eller i dens oplysninger om ejendommen, rette fejl, ligesom han skal slette rettigheder, der åbenbart er ophørt. Ved indsættelse af et nyt ejendomsblad i stedet for et ældre skal han, navnlig ved gennemgang af akterne, så vidt muligt prøve rigtigheden af indførel-

kanna, um beint er innført á tí eldra, áðrom fort verður yvir á nýtt blað. Kemur hann í nevndu førum í iva, eigur hann eisini at leita sær upplýsing aðrastaðni, serstakliga hjá pørtunum í viðkomandi avtalu ella hjá tí almenna stovni, sum útgivið hevur skjalið.

Verður við hesa kanning ella í øðrum føri komið fram á, at óstrikað rettindi eru í tingbókini, sum mugu ætlast at hava mist sín týdning, ella rettindi standa í tingbókini, sum eru meira enn 20 ára gomul, og sum líkt er til, at tey ikki eru til longur, ella um eingin rettindahavari man vera til longur, skal sorinskrivarin í kunngerð 2 ferðir í tí blaði, sum er góðkent at taka almennar kunngerðir í Føroyum, við eini av honum ásettari frest, sum ikki er undir 3 vikur eftir seinnu kunngerð, tilsiga møguligum havarum av viðkomandi rættindum. Um tað ber til, fær eisini hann, sum í tingbókini stendur sum rettindahavari, serstaka tilsøgn í innskrivaðum brævi. Sigur eingin frá áðrenn frestin er úti, skal sorinskrivarin strika rettindini úr tingbókini.

§ 21.

Áðrean matrikulvaldið loyvir samanlegging av eigindómum, soleiðis at eigindómarnir ikki aftur kunnu leggjast sundur uttan tess loyvi, skal váttan fyriliggja frá sorinskrivaranum um, at uppgjørt er millum teir tinglýstu veðhavararnar í eigindóminum, hareftir prioritetur heftinganna er løgd føst sínamillum *ella* um, at eigindómarnir ern undir sonnu heftingum, *ella* bert ein av eigindómunum er heftur. Nevnda fastlegging av prioritetinum skal verða gjørd við tinglýstum áriti á veðskuldarbrøvini.

Er ikki gjørligt í løtuni at fáa árit, ella sýtir ein veðhavari at geva árit,

serne på det ældre, inden de overføres til det nye blad. Hvis han i de nævnte tilfælde kommer i tvivl, bør han også søge oplysning andetsteds, navnlig hos parterne i vedkommende aftale eller hos den offentlige myndighed, der har udstedt det pågældende dokument.

Dersom det ved denne undersøgelse eller ved anden lejlighed viser sig, at der i tingbogen findes anført uudslettede rettigheder, der nu antages at have mistet deres betydning, eller der i tingbogen findes rettigheder, der er over 20 år gamle, og som sandsynligvis er ophørt, eller hvortil der efter al rimelighed ikke længere findes nogen berettiget, skal sorenskriveren ved kundgørelse 2 gange i det til optagelse af offentlige bekendtgørelser på Færøerne autoriserede blad og med et af sorenskriveren bestemt varsel, ikke under 3 uger fra den sidste kundgørelse, indkalde mulige indehavere af de pågældende rettigheder. Endvidere sendes der, om muligt, særskilt meddelelse ved anbefalet brev til den, der i tingbogen er angivet som den berettigede. Melder der sig ingen inden fristens udløb, skal sorenskriveren udslette retten af tingbogen.

§ 21.

Forinden en sammenlægning af ejendomme tillades af matrikelmyndighederne, således at ejendomme ikke på ny må adskilles uden disse myndigheders tilladelse, skal der foreligge attest fra sorenskriveren om, at der mellem de tinglyste panthavere i ejendomme har fundet et opgør sted, hvorved hæftelsernes prioritet indbyrdes er blevet fastlagt, *eller* om, at ejendommene er undergivet de samme hæftelser, *eller* at kun den ene af ejendommene er behæftet. Nævnte fastlæggelse af prioriteten skal ske ved tinglyst påtegning på pantebrevene.

Er det i øjeblikket umuligt at skaffe påtegning, ellerægter en

kann samanlegging tó loyvast, tá ið nóg góð trygd eftir sorinskrivarans meting verður givin fyri rinding av viðkomandi veðskuldarbrævi, ella váttan fæst, sum í § 23, stk. 2 fyrisett, um, at samanleggingin als ikki kann hava nakran vanda við sær fyri veðtrygdina. Í hesum føri fyrisetir sorinskrivarin prioritetsstøðuna.

Við tvingsilssølu av einum samanløgdum eigindómi ásetir fótarætturin eftir ætli partin av keypspeninginum, sum lutast servituttum, brúksrættindum og tílíkum tyngslum, sum vóru frammanundan samanleggingini, um ikki nóg mikið er til rindingar av teimum, metandi um virði tyngslanna av tí parti av eigindóminum, sum hevur tyngsl og virði av øllum eigindóminum.

Tá ið samanleggingin er framd, verður nýtt blað ísett, har eitt av teimum gomlu stóðu.

Á tað nýggja eigindómsblaðið hjá tí samlaða eigindóminum — har tey rættindi skulu flytast, sum vóru galdandi, tá samanleggingin fór fram — mugu í eftirtíðini bert førast tílík rættindi, ið allur hin nýggi eigindómurin heftir fyri.

§ 22.

Áðrenn eitt sundurbýti verður endaliga framt við tinglýsing av skeytum til teir nýggju eigindómarnar, skal váttan fyriliggja frá sorinskrivaranum, um teir servituttir, ið tinglýstir eru á eigindóminum, liggja á øllum eigindóminum ella bert summum av teimum nýggju eigindómunum, sum ætlað er at býta hann í, og tá hvørjum. Sum grundarlag fyri hesi váttan kann sorinskrivarin krevja álit frá matrikulstovuni um nevndu spurningar.

Sorinskrivarin skal annars vera teim, sum býta sundur, til hjálpar at nýta mannagongdina eftir § 20 stk. 2. í hesi lóg til tílíkar heftingar og tyngsl á megineigindóminum, sum búgvin eru til strikingar eftir nevndu reglu.

Tá ið sundurbýti verður loyvt

panthaver at give påtegning, kan sammenlægningen dog tillades, når der enten stilles en efter sorenskriverens skøn betryggende sikkerhed for den pågældende panterets indfrielse, eller der fremskaffes attest, som i § 23, 2det stykke, foreskrevet, om, at sammenlægningen ikke kan medføre nogen som helst fare for pantesikkerheden. I disse tilfælde fastsættes prioritetsforholdet af sorenskriveren.

Ved tvangsauktion over en sammenlagt ejendom ansættes de før sammenlægningen bestående servituttes, brugsrettigheders, og lignende byrders andel i købesummen, hvis de ikke fuldt dækkes, ved et skøn af fogeden under hensyntagen til forholdet mellem værdien af den byrdene vedkommende del af ejendommen og værdien af den samlede ejendom.

Når sammenlægningen er foregået, indsættes der et nyt blad på et af de gamles plads.

På det nye ejendomsblad for den samlede ejendom hvori de på sammenlægningens tid gældende rettigheder overføres — må fremtidig kun opføres sådanne rettigheder, for hvilke hele den nye ejendom hæfter.

§ 22.

Forinden en udstykning fuldbyrdes ved tinglysning af skøder på de nye ejendomme, skal der foreligge attest fra sorenskriveren om, hvorvidt de på ejendomen tinglyste servituttes påhviler hele ejendommen eller kun enkelte af de nye ejendomme, hvori den ønskes delt, og da hvilke. Som grundlag for denne attest kan sorenskriveren forlange en erklæring fra matrikulstovan om nævnte spørgmål.

Sorenskriveren skal i øvrigt være den udstykkende behjælpelig ved at anvende framgangsmåden efter denne lovs § 20, 2det stykke, overfor sådanne på hovedejendommen hvilende hæftelser og byrder, der er egnet til udslettelse i medfør af nævnte bestemmelse.

Når udstykning tillades, sender

sendir matrikulvaldið sorinskrivaranum frásøgn, sum á blaðið hjá tí sundurbýtta eigindóminum í tingbókini skal føra inn ta broyting, sum í komin er av sundurbýtinum viðvíkjandi matrikulnummrum og støddartilskiling (vídd, markatal).

Við tinglýsing av skeytunum til teir nýggju eigindómarnar verða nýggj eigindómsbløð sett í fyri teir, ið frá nú skulu vera sjálvstøðugir eigindómar.

Sorinskrivarin førir inn teir eftirverandi servituttir og onnur tyngsl á eigindómsbløðini hjá viðkomandi eigindómum.

Tær veðheftingar, ið liggja á megineigindóminum, skulu føraat inn á hvørt av teimum nýggju eigindómsbløðunum, tá ið hann, ið býtir sundur, ikki innan tinglýsingina av skeytunum hevur loyst tey undan nevndu heftingum. Við innførslu av veðheftingum er nóg mikið stutt at vísa til blað megineigindómsins.

Reglan í § 23 stk. 2 verður eisini nýtt í hesum førum.

§ 23.

Um so er, at ein partur verður latin burturav einum eigindómi og beinavegin lagdur aftrat einum øðrum eigindómi, soleiðis at hann ikki kann verða skildur frá hesum aftur uttan loyvi matrikulvaldsins, skulu veðhavararnir í fyrrnevnda eigindómi frammanundan í tinglýstum áriti á veðbrøvini hava givið sítt samtykki til frígeringar av heftingum á tí burturavlatna eigindóminum. Reglurnar í § 22 um servituttir og onnur tyngsl verða her nýttar samsvarandi, tó soleiðis, at sorinskrivarans váttan í hesum føri má fyriliggja, áðrenn broyting verður loyvd í matrikuleringini.

Hesari her fyriseltu mannagongd kann tó sleppast undan, um váttan kann fáast frá sorinkrivaranum og tveimum av honum boðsendum og á hesum øki serliga kønum mannum, at ein eftir stødd og virði eigindómsins smámunarligur lutur kann latast burt-

matrikelmyndighederne meddelelse herom til sorenskriveren, der på den udstykkede ejendoms blad i tingbogen skal indføre den ved udstykningen foregående forandring med hensyn til matrikelnumre og størrelsesangivelse (areal, marketal).

Ved tinglysningen af skøderne på de nye ejendomme indsættes der nye ejendomsblade for dem, der fremtidig skal være selvstændig ejendom.

Sorenskriveren indfører de resterende servitutter og andre byrder på ejendomsbladene for de pågældende ejendomme.

De på hovedejendommen hvilende pantehæftelser indføres på hvert af de nye ejendomsblade, når den udstykkede ikke inden tinglysningen af skøderne har frigjort disse for nævnte hæftelser. Ved indførelsen af pantehæftelserne er en kort henvisning til hovedejendommens blad tilstrækkelig.

Reglerne i § 23, 2det stykke, finder også anvendelse i disse tilfælde.

§ 23.

Dersom en del af ejendommen udskilles fra denne og umiddelbart derefter tillægges en anden ejendom på en sådan måde, at den ikke kan fraskilles sidstnævnte ejendom uden matrikelmyndighedernes tilladelse, skal panthaverne i førstnævnte ejendom forinden ved tinglyst påtegning på pantebrevene have givet samtykke til den udskilte dels frigørelse for hæftelserne. Reglerne i § 22 om servitutter og andre byrder finder her tilsvarende anvendelse, dog således, at sorenskriverens attest i disse tilfælde må foreligge, forinden den matrikulære forandring tillades.

Den her foreskrevne fremgangsmåde kan dog undlades, dersom der fremskaffes attest fra sorenskriveren og to af ham tilkaldte på dette område kyndige mænd om, at en udskillelse af en i forhold til ejendommens størrelse og værdi ubetydelig del kan

urav uttan nakran vanda fyri veðtrygdina, hareftir veðheftingarnar kunnu strikast á tí burturav latna lutinum. Greinligari reglur um hetta, herundir reglugerð fyri metingarmenninar og reglur um gjald fyri nevndu váttanar, fyrisetir landsstýrið.

Um sundurleggingina og afturatleggingina verður fráskriving og tilskriving gjørd á viðkomandi eigindómsbløð við tørvandi sínámillum tilskiling til blaðið hvaðan ella hvar viðkomandi eigindómslutur er fluttur.

§ 24.

Tá ið ein ikki veðsettur eigindómur ella partur av tílíkum verður lagdur aftrat einum øðrum, soleiðis at hann ikki aftur má skiljast frá seinna eigindómi uttan loyvi matrikulvaldsins, kemur hin aftratlagdi eigindómur ella eigindómspartur í framtíðini undir tær heftingar, sum tinglýstar eru á hesum, tó við prioriteti aftaná møgulig eftirstandandi tyngsl á tí afturatlagda eigindómi ella eigindómsparti.

Kapitul 5.

Tinglýsingarinnar rettarfylgja.

§ 25.

Eitt skjal verður roknað fyri tinglýst, tá tað er ført inn í tingbókina. Rættarfylgja tinglýsingarinnar verður roknað frá tí degi, skjalið er meldað til tinglýsingar, um ikki annað er fyrisett í hesi lóg. Skjøl, ið meldað verða til tinglýsingar sama dag, eru javnbjóðis.

§ 26.

Um so er at hevd ikki er tinglýst og tí dettur burtur móti einum seinni ognara eftir § 1, skal hesin tó gera rætt sín galdandi innan 2 ár, eftir at rettindi hansara eru tinglýst. Annars fær hevdin eisini gildi móti honum.

ske uden nogen som helst fare for pantesikkerheden, hvorefter pantehæftelserne kan udslettes for den udskilte dels vedkommende. Nærmere regler herom, derunder instruks for vurderingsmændene og regler om betaling for nævnte attester, gives af landsstyret.

Om den foretagne udskillelse og sammenlægning sker der fraskrivning og tilskrivning på de vedkommende ejendomsblade med fornøden indbyrdes henvisning til bladet, hvorfra eller hvortil den pågældende del af ejendommen er overført.

§ 24.

Når en ikke pantsat ejendom eller en del af en sådan tillægges en anden ejendom, således at den ikke atter må fraskilles sidstnævnte ejendom uden matrikelmyndighedernes tilladelse, omfatter de på denne tinglyste hæftelser fremtidig også den tillagte ejendom eller ejendomsdel, dog med prioritet efter de mulig resterende byrder på den tillagte ejendomsdel.

5. kapitel.

Tinglysningens retsvirkninger.

§ 25.

Et dokument anses for tinglyst, når det er indført i tingbogen. Tinglysningens retsvirkninger regnes, hvor ikke andet er bestemt i denne lov, fra den dag, da dokumentet anmeldes til tinglysning. Dokumenter, der anmeldes til tinglysning samme dag, ligestilles.

§ 26.

Dersom en hævd ikke er tinglyst og derfor ville bortfalde overfor en senere erhverver i medfør af § 1, skal denne dog gøre sin ret gældende inden 2 år efter, at hans ret er tinglyst. I modsat fald får hævden også gyldighed mod ham.

Er hevdartíðin ikki gingin, tá ið ognarans rættindi verða tinglýst, skal hann gera sín rætt galdandi innan nevndu frest, um hevdartíðin er gingin frammanundan.

Er hevd fingin detta øll rættindi í eigindóminum burtur, ið annars høvdu gingið móti tí brúki ella nýtslu, sum fingin er við hevdini.

§ 27.

Tá ið eitt skjal er fört inn í tingbókina, kann góðvarin ognari av rættindum í eigindóminum eftir tinglýstari avtalu — ella eftir flutningi á veðskuldarbrævi — ikki verða møttur við mótmæli móti viðkomandi skjals gildi. Mótmæli, at eitt skjal er falskt ella falskað, ella at tess útgáva er ólógliga framd við persónligum yvirgangi ella við hóttan um nýtslu av tílíkum í stundini, ella at útgevarin var ómyndigur við útgávuna, hevst tó eisini móti góðvarnum ognara.

§ 28.

Hann, sum hevur skuldarbrævi í hendi og eigur tað í forminum heimilt, hevur ikki skyldu at geva tað frá sær til hansara, ið mist tað hevur, uttan so tað verður prógvað, at hann, tá hann fekk tað, hevur gjørt seg sekan í ósketni.

§ 29.

Rindan av leigu ella øðrum gjøldum, uppsøgn og tílíkt, sum heimild hava í tinglýstum skjali, kunnu, tá tað verður gjørt í góðvari, gildiga vera honum latin, sum eftir tingbókini hevur heimild at taka ímóti nevndu gjøldum, uppsøgnum og tílíkt.

Um rindan av frádráttum av veðskuldarbrævi galda tó reglurnar í skuldarbrævslóggávuni.

§ 30.

Í teim í §§ 31, 32, 34 og 35 nevndu førum verður endurgjaldið latið, sum ríkiskassin rindar, so leingi tinglýs-

Dersom hævdstiden ikke er udløbet på det tidspunkt, da erhververnes ret tinglyses, skal han gøre sin ret gældende inden nævnte frist, hvis hævdstiden udløber forinden.

Ved den vundne hævd bortfalder alle i ejendommen værende rettigheder, der ville være i strid med den ved hævd vundne brug eller udnyttelse af ejendommen.

§ 27.

Når et dokument er indført i tingbogen, kan godtroende erhververe af rettigheder over ejendommen ifølge tinglyst aftale — eller ifølge transport på et pantebrev — ikke mødes med nogen indsigelse mod nævnte dokuments gyldighed. Den indsigelse, at et dokument er falsk eller forfalsket, eller at dets udstedelse retstridigt er fremkaldt ved personlig vold eller trusel om øjeblikkelig anvendelse af sådan, eller at udstederen var umyndig ved udstedelsen, bevares dog også overfor den godtroende erhverver.

§ 28.

Den, der har et tinglyst pantebrev i hænde med en i formen lovlig adkomst, er ikke pligtig at udlevere det til den, fra hvem det er bortkommet, medmindre det godtgøres, at han ved erhvervelsen har gjort sig skyldig i uagtsomhed.

§ 29.

Betaling af leje eller andre ydelser, opsigelser og lignende handlinger, der har hjemmel i et tinglyst dokument, kan, når de foretages i god tro, gyldig ske til den, der ifølge tingbogen er beføjet til at modtage nævnte ydelser, opsigelser og lignende.

Om betaling af afdrag på pantebrev gælder dog reglerne i gældsbrevlovgivningen.

§ 30.

I de i §§ 31, 32, 34, og 35 nævnte tilfælde udredes der erstatning, der så længe tinglysningsafgifterne oppebæ-

ingargjøldini fata í hann. Endurgjaldið verður ásett av dómstólunum. Sakarmálið verður reist við eystara landsrætt móti sorinskrivaranum vegna tað almenna.

§ 31.

Góðvarin ognari, sum eftir regluni í § 27, 2. punktum, ikki fær rætt á eingindóminum, eigur endurgjald fyri tað tap, ið av tí stendst.

§ 32.

Um onkur, ið hevur fingið sín rætt strikaðan eftir § 20, kemur seinri og prógvar sín rætt, og hann verður hildin óskekur í, at rætturin ikki er gjørdur galdandi í rættari tíð eftir nevndu reglu, hevur hann endurgjaldskrav fyri tað tap, ið av hesum hevur staðist. Rætt til endurgjald hevur eisini tann, ið eftir § 22 hevur fingið servitut sín skerdan til ein part av eigindóminum og seinni er strikaður uttan at hava fingið fullnað á tvingsilssølu yvir hann, uttan so tað má haldast, at hann eisini var dottin burtur, sjálvt um hann framvegis hevði havt trygd í høvuðseigindóminum.

§ 33.

Hann, ið heldur, at tað ikki er beint sum í tingbókini stendur, og rætti hansara at bága, kann, hóast hann ikki beinanvegin prógvar tað, krevja eina fyribils tinglýsing av kravi sínum um rætting, tá ið hann fyri sorinskrivaranum ger tað líkt til, at hann hevur rætt ella letur eina av sorinskrivaranum ásetta trygd. Prógvar hann ikki krav sítt innan fyri eina frest, sum sorinskrivarin fyrisetur, verður fyribils tinglýsingin strikað.

§ 34.

Skuldi tað víst seg, at eitt skjal er skeivt endurgivið í tingbókini ella aktini ella av vansketni ikki er fört ina í tingbókina, ella at tað er innført við skeivum tilmeldingardegi, hevur hann,

res af statskassen, udredes af denne. Erstatningen fastsættes af domstolene. Sagen anlægges ved østre landsret og rettes mod sorenskriveren på det offentliges vegne.

§ 31

Den godtroende erhverver, der som følge af regelen i § 27, 2det punktum, ikke erhverver ret over ejendommen, har ret til erstatning for det herved opståede tab.

§ 32.

Dersom nogen, hvis ret er blevet udslettet i henhold til § 20, senere melder sig og beviser sin ret, og han må antages at være uden skyld i, at retten ikke blev gjort gældende i rette tid efter nævnte bestemmelse, har han krav på erstatning for det herved opståede tab. Ret til erstatning har endvidere den, hvis servitut i medfør af reglerne i § 22 er blevet begrænset til en del af ejendommen og senere er blevet udslettet som udækket ved tvangsauktion over denne, medmindre det kan antages, at den også ville være bortfaldet, selv om den vedvarende havde haft sikkerhed i hovedejendommen.

§ 33.

Den, der formener, at tingbogens indhold er urigtig og til skade for hans ret, kan, selv om han ikke straks fører bevis herfor, forlange en foreløbig tinglysning af sit krav om berigtigelse, når han overfor sorenskriveren sandsynliggør sin ret eller stiller en af sorenskriveren fastsat sikkerhed. Skaffer han derefter ikke bevis for sit krav inden en af sorenskriveren sat frist, udslettes den foreløbige tinglysning.

§ 34.

Skulle det vise sig, at et dokument er blevet fejlagtigt gengivet i tingbogen eller akten eller ved forsømmelse ikke blevet indført i tingbogen, eller det er indført med en fejlagtig an-

sum órættaður er, rætt at krevja rætting í tingbókini ella aktini og endurgjald fyri tap, sum nevndi skeivleiki ella vansketni hevur havt við sær fyri hann. Hevur nakar, áðrenn rætting er gjørd, við avtalu ognast rætt í eigindóminum í treysti til tingbókina ella aktina, verður tað eftir meting um allar umstøður í tí einstaka føri at gera av við dómi, um hann, sum órættin hevur liðið, ella hin góðvarni ognarin skal fáa sjálvan rættin dømdan til ella skal lata sær endurgjald lynda. Málið skal reisast eftir regluni í § 30, seinasta pkt. Í hesari meting fer rætturin serstakliga at leggja dent á, um hin órættaði longu eina tíð hevur gjørt nýtslu av viðkomandi rætti, lagað sínt viðurskifti hareftir ella tilíkt, um hann, serstakliga við servituttum, hevur nýtt sín kærumálsrætt móti tiltøkum, sum ganga hansara rætti ímót ella ikki, eisini hvat slag rætturin er (t.d. brúksrættur ella veðrættur) og um rætting í tingbókini fer at órógva seinni tinglýst rættarviðurskifti mógv. serstakliga veðrættarviðurskifti og tílík.

Fyri tap av øðrum skeivleikum í tingbókini ella av sorinskrivarans tinglýsingarátekning verður latið endurgjald. Tó verður endurgjald ikki latið fyri skeiva tilskiling av eigindómsins stødd og virði.

§ 35.

Umfram í her nevndu førum skal endurgjald eisini latast fyri onnur tap, sum standast av mistøkum hjá tænastumonnum tinglýsingarinnar.

Reglurnar í §§ 34 og 35 gera onga broyting í galdandi reglum um ábyrgd tænastumanna fyri gjørd mistøk.

§ 36.

Um avgerðir sorinskrivarans eftir hesi lóg kann kærumál reisast innan 4 vikur. Kærufrestin verður roknað frá tí degi, viðkomandi hevur fingið frásøgn um avgerðina. Verður kæra reist, verður viðmerking um hetta beinanvegin førd inn í dagbók ella tingbók.

meldelsesdato, har den forurettede krav på rettelse i tingbogen eller akten og erstatning for det tab, han har lidt ved nævnte fejl eller forsømmelse. Har nogen, inden rettelse er sket, ved aftale erhvervet ret over ejendommen i tillid til tingbogen eller akten, bliver det efter skøn over det enkelte tilfældes samtlige omstændigheder ved dom at afgøre, om den forurettede eller den godtroende erhverver skal tilkendes selve retten eller skal nøjes med erstatning. Sagen anlægges efter regelen i § 30, sidste pkt. Ved dette skøn vil retten navnlig have at tage hensyn til, om den forurettede allerede i nogen tid har udøvet den pågældende ret, indrettet sine forhold derpå eller lignende, om han, navnlig ved servitutter, har udøvet sin påtaleret mod handlinger i strid med hans ret eller ej, endvidere til rettens art (f. eks. brugsret eller panteret) og til, om en rettelse af tingbogen ville medføre en betydelig forstyrrelse af senere tinglyste retsforhold navnlig panteretsforhold og lignende.

For tab ved andre fejl i tingbogen eller ved sorenskriverens tinglysningspåtegning gives der erstatning. Dog gives der ikke erstatning for fejl i angivelser af ejendommens størrelse eller værdi.

§ 35.

Udenfor de her anførte tilfælde skal der endvidere tilkendes erstatning for andre tab, som skyldes fejl af tinglysningsvæsenets tjenestemænd.

Bestemmelserne i §§ 34 og 35 gør ingen forandring i de gældende regler om tjenestemænds ansvar for begåede fejl.

§ 36.

Over sorenskriverens afgørelser i henhold til denne lov kan der rejses kære inden 4 uger. Kærefristen regnes fra den dag, da afgørelsen er meddelt vedkommende. Rejses kære, indføres straks bemærkning herom i dagbog eller tingbog.

Kapitul 6.

Tinglýst veð í føstum eigindómi

§ 37.

Tá ið ein fastur eigindómur er gjørdur at nýta til eitt varandi vinnuligt virki, koma undir tinglýst veðskuldarbræv í eigindóminum, tá ið ikki annað er avtalað, eisini tað til virkið hoyrandi rakstrarinventar og rakstraramboð — haruppi í maskinur og tekniskan innleggingar av øllum slógum — og í landbúnaðareigindómi eisini eigindómsins innstøða, taðfall, gróði og onnur framleiðsla, um so er at tey ikki verða latin burturav í eigindómsins vanliga rakstri.

Er ein eigindómur tryggjaður, kemur undir tinglýst veðskuldarbræv í eigindóminum, tá ikki annað er avtalað, tryggingarpeningur hansara. Sama regla er galdandi fyri tað í stk. 1 nevnda tilhoyr.

§ 38.

Tá ið ein bygningur er gjørdur, heilt ella partvís liðugur, og tá ið maskinur, ketlar, ovnar ella tílíkt er innlagt í einum eigindómi fyri eigarans rokning eigindóminum ella einum har verandi vinnuligum virki til nýtslu, kann ikki takast fyrivarni um serstakan rætt til bygningsins tilhoyr, hvørki sum ognarrættur ella á annan hátt. Undir tinglýst veðskuldarbræv í eigindóminum kemur uttan serliga avtalu eisini hetta tilhoyr.

§ 39.

Átekur ognari av føstum eigindómi sær veðskuldina í honum eftir avtalu við avhendaran, og er tilskilað í veðskuldarbrævinum, at skuldin ikki kann krevjast goldin við eigaraskifti, er ognari, tá ið ognarheimild hansara er treytaleyst tinglýst, farin undir og avhendarin loystur frá skyldum sínum í eigindóminum til veðhavaran. Hesin hevur tó rætt at krevja hin fyrra eigaran eftir øllum gjøldum eftir veðskuldarbrævinum, so leingi hann ikki

6. kapitel.

Tinglyst pant i fast ejendom.

§ 37.

Hvor en fast ejendom varigt er indrettet med en særlig erhvervsvirksomhed for øje, omfatter tinglyst pantebrev i ejendommen, når intet andet er aftalt, også det dertil hørende driftsinventar og driftsmanceriel — derunder maskiner og tekniske anlæg af enhver art — og ved landejendomme tillige den til ejendommen hørende besætning, gødning, afgrøder og andre frembringelser, for så vidt de ikke udskilles ifølge en regelmæssig drift af den pågældende ejendom.

Er en ejendom forsikret, omfatter tinglyst panteret i ejendommen, når intet andet er aftalt tillige det pantsattes forsikringssummer. Samme regel gælder det i 1ste stykke nævnte tilbehør.

§ 38.

Når en bygning er opført, helt eller delvis, og når maskiner, kedler, ovne eller lign. er blevet indlagt i en ejendom på ejerens bekostning til brug for ejendommen eller en der værende erhvervsvirksomhed, kan særskilt ret over bygningens materialer og over nævnte tilbehør ikke forbeholdes, være sig som ejendomsret eller på anden måde. Tinglyst pantebrev i ejendommen omfatter uden særlig vedtagelse også dette tilbehør.

§ 39.

Overtager en erhverver af fast ejendom pantegælden i denne efter aftale med overdrageren, og bestemmer pantebrevet, at gælden ikke kan forlanges udbetalt i tilfælde af ejerskifte, er erhververen, når hans adkomst er tinglyst som uberettiget, indtrådt i og overdrageren frigjort for sin forpligtelse overfor panthaveren. Dog er denne berettiget til at kræve den tidligere ejer for alle ydelser efter pantebrevet, så længe han ikke har modta-

hevur fingið frásøgn um yvirtøkuna og tinglýsing nýggja eigarans við tørvandi prógvi um hana. Avhendarin kann krevja, at veðskuldarbrævið fær eina av veðhavaranum undirskrivaða átekning um skuldyvirtøkuna.

Í øðrum førum fær skuldyvirtøkan ikki gildi fyri veðhavarin, fyrreinn avtala er gjørd imillum hann og nýggja eigaran. Avtalan kann gerast við átekning á veðskuldarbrævið.

Skuldyvirtøkani tørvar onga tinglýsing.

§ 40.

Heldur ein tinglýstur veðrætur í føstum eigindómi uppat, heilt ella lutvís, ella vísir tað seg, at hann ikki er gildugt stovnaður, hevur eigarin, hóast mótgangandi avtalu við aftanfyri standandi veðhavara ella aðrar, rætt at nýta — antin beinanvegin ella seinni — hetta soleiðis leysa plássið til nýggjan veðrætt, uttan so at hann við uppathaldið ella seinni hevur sagt henda rætt frá sær. Verður veðrætturin avlýstur, uttan at eigarin samstundis ger nýtslu av sínum rætti at seta ein nýggjan veðrætt í tað leysa plássið, skal tað eftir áheitan viðmerkjast í tingbókini, at hin fyrriverandi veðrætturin nú er eigarans. Er eingin viðmerking gjørd, taka teir aftanfyri standandi tað leysa plássið. Við tvingsilssølu ognast eitt leyst pláss øllum hinum rættindahavarunum á eigindóminum. Sama er galdandi, um eigindómurin á annan hátt enn við tvingsilssølu verður seldur av trotabúgvi ella búgvi við ikki viðginingnari skuld.

Somu reglur eru galdandi, tá eigarin hevur bildið sær eitt pláss til seinni stovning av veðrætti.

Tó skal tað gildugt í aftanfyri standandi veðskuldarbrævi kunna samtykkjast um, at veðrættur tess tekur seg fram, so hvørt sum ein frammanfyri standandi verður avdrigin, ella tá ið hesin veðrætturin til eina frammanundan ásetta tíð verður fult innloystur. Í hesum føri kann ikki verða

get meddelelse om overtagelsen og den nye ejers tinglysning med fornødent bevis herfor. Overdrageren kan forlange, at der gives pantebrevet en af panthaveren underskreven påtegning om gældsovertagelsen.

I andre tilfælde får gældsovertagelsen først virkning for panthaveren ved en af ham og den nye ejer indgået aftale. Aftalen kan ske ved en påtegning på pantebrevet.

Gældsovertagelsen behøver ingen tinglysning.

§ 40.

Ophører en tinglyst panteret i fast ejendom, være sig helt eller delvis, eller viser den sig ikke at være gyldigt stiftet, har ejeren, uanset modsat aftale med en efterstående panthaver eller andre, ret til at besætte — enten straks eller senere — den således ledige plads med en ny panteret, medmindre han ved ophøret eller senere giver afkald på denne ret. Aflyses panteretten, uden at ejeren samtidig benytter sig af sin ret til at besætte den ledige plads med en ny panteret, skal det på begæring noteres i tingbogen, at den tidligere panteret nu tilkommer ejeren. Er noteringen ikke foretaget, rykker de efterstående berettigede op i den ledige plads. Ved tvangsauktion tilfalder en ledig plads de øvrige i ejendommen berettigede. Det samme gælder, såfremt ejendommen på anden måde end ved tvangsauktion bortsælges af et konkurs- eller gældsfragåelsesbo.

Tilsvarende regler gælder en af ejeren forbeholdt plads til senere stiftelse af en panteret.

Det skal dog gyldig kunne vedtages i et efterstående pantebrev, at panteretten ifølge dette rykker op, efterhånden som en foranstående panteret afdrages, eller når denne panteret til et forud angivet bestemt tidspunkt helt indfries. I disse tilfælde kan der ikke vedtages en nedsættelse af afdra-

viðtikið, at minka um støddina á avdráttinum ella gera annan steðg í lánsins rindan uttan loyvi frá eftirveðhavaranum. Gjaldfrest við avdrátti frá forveðhavara hevur ikki tað við sær, at kapitalur eftirveðhavarans er fallin til gjaldingar, men kann eftirveðhavarin tá krevja sær ta fallnu peningahæddina goldna sum avdrátt uppá skuldina til hansara. Um so er at fleirj eftirveðhavarar kunnu gera nevnda rætt galdandi, skal hann hava avdráttin, ið eigur fyrstarætt til hansara.

Veðhavari kann ikki, tá ið hann letur skuldara fáa gjaldfrest við rentum og tilíkum gjøldum framvegis hava sín veðrætt fyrj hesum gjøldum frammanfyri aftanfyri standandi ella javnbjóðis veðhavarum longur enn 1 ár frá gjalddegi. Hevur veðhavari krav uppá hægri rentu ella annað serstakt gjald orsakað av seinkaðari gjalding, standa tílík gjøld við fullnað veðsins aftanfyri rætt annara veðhavara. Hesar reglur verða tó ikki nýttar á skaðaloysisbrøv.

Veðhavari kann ikki uttan samtykki frá teimum, sum hava rætt í eigindóminum aftanfyri ella javnbjóðis honum, gera avtalu við skuldaran, at hesin skal hava longri uppsagnarfrest enn avtalað varð, tá ið tann aftanfyri standandi ella javnbjóðis rættur var eftirvnaður. Heldur ikki kann hann gera avtalu við skuldaran um hægri rentu enn galt tá, uttan samtykki frá nevndu rættindahavarum, um so er at rentan fer upp um 5 pct.

Øðrum broytingum, sum gjørdar verða í veðrættar treytum ella virkan tørvar ikki samtykki frá nevndu rættindahavarum. Mótgangardi viðtøkur eru ógildugar.

§ 41.

Er tað í veðskuldarbrævi viðtikið, at tað stendur aftan fyri lán av almennum peningi, kann frammanfyri standandi veðrættur ikki uttan samtykki eftirveðhavarans gevast sum trygd fyri øðrum lánum enn úr yvir-

gets størrelse eller anden standsning i lånets afvikling uden efterpanthaverens samtykke. En henstand med afdrags erlæggelse fra forpanthaverens side kan ikke bevirke, at efterpanthaverens kapital er forfalden, hvorimod efterpanthaveren i så fald kan forlange det forfaldne beløb udbetalt til ham selv som afdrag på skylden til ham. Hvis flere efterpanthavere kan gøre nævnte ret gældende, tilfalder afdraget den bedst berettigede.

En panthaver kan ikke, når han giver skyldneren henstand med renter eller lignende ydelser, bevare sin panteret for disse forud for de efterfølgende eller sideordnede panthavere udover et år fra forfaldsdagen. Hvis en panthaver har krav på forhøjet rente eller anden særlig ydelse i anledning af forsinkelse med betaling, står sådanne krav ligeledes ved fyldestgørelse af pantet tilbage for andre panthaveres ret. Disse regler kommer dog ikke til anvendelse på skadesløsbreve.

En panthaver kan ikke uden samtykke af de efter ham eller sideordnet med ham berettigede i ejendommen træffe aftale med skyldneren om længere uopsigelighed fra dennes side, end der var aftalt, da den efterstående eller sideordnede ret blev stiftet. Ej heller kan han træffe aftale med skyldneren om højere rente, end der gjaldt på dette tidspunkt, uden nævnte berettigedes samtykke, dersom den årlige rente derved ville overstige 5 pct.

Andre ændringer i en panterets vilkår eller virken behøver ikke nævnte berettigedes samtykke. Vedtagelser i modsat retning er ugyldig.

§ 41.

Hvis der i et pantebrev er vedtaget, at det står tilbage for lån af offentlige midler, kan en foranstående panteret ikke uden efterpanthaverens samtykke gives til sikkerhed for andre lån af ovenformynderiet og andre an-

formyndarastovninum og øðrum stovnum, sum eftir reglum, góðkendar eru av stati ella løgtingi, veita lán í føstum eigindómi eftir reglunum um innseting av peningi ómyndinga, og lánum úr sparikøssum og teim av stati ella løgtingi góðkendu realkredittstovnum.

Er tað í aftanfyri standandi veðskuldarbrævi tilskilað, at tað fer afturum lán úr einum av stati ella løgtingi góðkendum realkreditstovni, soleiðis at lánið kann rindast við teimum í-hendihavara skuldarbrøvum, sum nevndu stovnar geva, krevst samtykki eftirveðhavarans til eina og hvørja hækking av rentuni av tí frammanfyri standandi veðrættinum og somuleiðis at seta á hetta pláss annan pening enn nevnda.

Tá ið plássið hjá einum frammanfyri standandi verður nýtt til lán úr einum realkreditstovni av omanfyri nevnda slag, krevst eftirveðhavarans samtykki til at koma undir ta samtyktarligu solidarisku ábyrgdina í tilíkum stovni ella broytingar í hesari ábyrgd, uttan so tað er samtykt, at eftirveðhavarin fer afturum lán av almennum peningi, smbr. stk. 1.

§ 42.

Veðrætturin fyri høvuðsstólin sambært tinglýstum veðskuldarbrævi í føstum eigindómi við fast ásettari nøgd fyrnist ikki.

II. TINGLÝSING VIÐVÍKJANDI LEYSAFÆ OG OGNARVIRÐUM YVIRHØVUR

Kapitul 7.

§ 43.

Skjøl, ið autin viðvíkja persóns ræði á leysafæ ella á ognarvirðum hansara yvirhøvur, og sum eftir niðanfyri standandi reglum krevja tinglýsing, verða førd inn í tingbókina og síðan inn í eina serstaka persónbók.

stalter, der ifølge regler anerkendt af staten eller lagtinget giver lån i fast ejendom efter reglerne om anbringelse af umyndiges midler, samt lån af sparekasser og de af staten eller lagtinget anerkendte realkreditinstitutter.

Hvis der i et efterstående pantebrev er henvist til, at det står tilbage for et lån i et af staten eller lagtinget anerkendt realkreditinstitut, således at lånet kan indfries ved de af nævnte institutter udstedte ihændehavergældsbreve, kræves efterpanthaverens samtykke til enhver forhøjelse af renten på den foranstående panteret samt til anbringelse på dennes plads af andre midler end de nævnte.

Når en foranstående panterets plads besættes med et lån i et realkreditinstitut af ovennævnte art, kræves efterpanthaverens samtykke til påtagelse af det statutmæssige solidariske ansvar i et sådant institut eller ændringer i dette ansvar, medmindre det er vedtaget, at efterpanthaveren står tilbage for lån af offentlige midler, jfr. 1ste stykke.

§ 42.

Panteretten for hovedstolen ifølge tinglyst pantebrev i fast ejendom for en bestemt angiven sum forældes ikke.

II. TINGLYSNING VEDRØRENDE LØSØRE OG FORMUE I ALMINDELIGHED

7. kapitel.

§ 43.

Dokumenter, der enten angår en persons rådighed over løsøre eller over hans formue i almindelighed, og som efter nedenstående regler kræves tinglyst, indføres i dagbogen og derefter i en særlig personbog.

Persónbókin kann skipast í serstakar deildir fyri tey ymisku sløgini av skjølum.

Skjalið skal viðvikja einum ávísum í Føroyum búgvandi persóni, felagi, íognarfelagi, partafelagi, stovni, ella tílíkum, og skal ovast á forsíðuni standa tilmeldarans navn og bústaður.

Reglurnar um tinglýsing sum standa í hesi lóg í §§ 7 stk. 1, 9 stk. 1, stk. 4, stk. 6, 10 stk. 1—3, 11 stk. 2, og 14, hava samsvarandi nýtslu til tinglýsingar av teim her nevndu skjølum.

Tað, sum fyrisett er í §§ 15 og 16 um kanning út frá tingbókini og innførslu í hana, verður samsvarandi nýtt um kanning út frá persónbókini og innførslu í hana.

§ 44.

Dagbókin skal, tá ið her umrøddu skjøl verða meldað til tinglýsingar, í suttum nevna slag skjalsins og persónin (felag, partafelag ella tílíkt), sum skjalið viðvikur umframt tilmeldarans navn og bústað.

Skjalið skal seinast 10 dagar eftir tess tilmelding til dagbókina førast inn í persónbókina.

Endurritini av skjølunum verða samlað eftir bókstavunum í persónbókini, ella eftir raðfylgjuni, tey eru tinglýst. Tá ið eitt skjal verður strikað, fer tað í skjalagoymsluna.

§ 45.

Her umrøddu skjøl verða kunngjørd í tinglýsingarlistanum. Av veðskuldarbrøvum verða í honum at tilskila nøvn partanna og størv umframt bústaður skuldarans. Av hjúnasáttmálum tilskilast nøvn partanna, størv og bústaður.

§ 46.

Eitt skjal verður roknað fyri tinglýst, tá tað er fært inn í persónbókina. Rættarfylgja tinglýsingarinnar verður roknað frá tí degi, tá ið skjalið

Personbogen kan deles i særskilte afdelinger for de forskellige arter af dokumenter.

Dokumentet skal angå en bestemt på Færøerne bosat person, forening, interessentskab, selskab, stiftelse, eller lignende og skal øverst på første side angive anmelderens navn og bopæl.

De regler om tinglysning, der er fastsat i denne lovs §§ 7, 1ste stykke, 9, 1ste stykke, 4de stykke, 6te stykke, 10, 1ste — 3die stykke, 11, 2det stykke, og 14, finder tilsvarende anvendelse på tinglysning af de her nævnte dokumenter.

Hvad der i §§ 15 og 16 er fastsat om en prøvelse ud fra og indførelse i tingbogen, finder ligeledes tilsvarende anvendelse på en prøvelse ud fra og indførelse i personbogen.

§ 44.

Dagbogen skal, når de heromhandlede dokumenter anmeldes til tinglysning, kort angive dokumentets art og den person (forening, selskab eller lignende), dokumentet angår, samt anmelderens navn og bopæl.

Dokumetet skal senest 10 dage efter dets anmeldelse til dagbogen indføres i personbogen.

Genparterne af dokumenterne samles efter personbogens bogstaver eller efter den rækkefølge, hvori de er tinglyst. Når et dokument udslettes, overgår det til arkivet.

§ 45.

De heromhandlede dokumenter kundgøres i tinglysningslisten. Af pantebreve anføres i denne parternes navn og stilling samt skyldnerens bopæl. Af ægtepagter aaføres parternes navn, stilling og bopæl.

§ 46.

Et dokument anses for tinglyst, når det er indført i personbogen. Tinglysningens retsvirkninger regnes fra den dag, da dokumentet anmeldes til

verður meldað til tinglýsingar. Skjøl, sum meldað verða til tinglýsingar sama dag, eru javnbjóðis.

§ 47.

Veðskuldarbrøv, sum geva undirveð í leysafæ, skulu tinglýsast fyri at fáa gildi móti avtalum, sum í góðvari verða gjørdar við veðeigaran, og móti nettarsókn.

Veðskuldarbrøv, sum geva undirveð í ávísum leysafælutum, verða strikað, tá ið 10 ár eru liðin síðani tinglýsing veðskuldarbrævsins, og tað ikki innanfyri hesa frest er meldað tinglýsing av nýggjum.

Umfarsskjøl, vanlig skuldarbrøv og onnur fíggjarkrøv kunnu ikki veðsetast við tinglýsing av veðskuldarbrævi eftir teim í stk. 1—2 givnu reglum.

§ 48.

Ómyndiggerð og fyriskipað lógverjumál skulu tinglýsast fyri at fáa gildi móti avtalum, sum í góðvari verða gjørdar við ómyndiggjørdan ella ein, ið lógverjumál er fyriskipað. Móti avtalum um fastan eigindóm skal tinglýsing eisini fara fram sambært § 1 í hesi lóg. Tilsvarandi reglur verða nýttar til avtøku av ómyndiggerð og lógverjumáli.

Sonu reglur eru galdandi fyri rættindi eftir tinglýstum skiftiúrdrátti.

§ 49.

Rættarfylgjan av tinglýsing av hjúnasáttmála skal framvegis verða eftir lóg nr. 56 frá 18. mars 1925 § 37.

III. FREMJINGAR- OG FYRIBILS-REGLUR

Kapitul 7.

§ 50.

Greinligari reglur um innlatingartíð fyri skjøl, um hvussu dagbók, tingbók, persónbók og tinglýsingarlisti

tinglysning. Dokumenter, der anmeldes til tinglysning samme dag, ligestilles.

§ 47.

Pantebreve, der giver underpant i løsøre, skal tinglyses for at få gyldighed mod aftaler, der i god tro indgås med pantets ejer og mod retsforfølgning.

Pantebreve, der giver underpant i bestemte løsøregenstande, udslettes, når der er forløbet 10 år efter pantebrevets tinglysning, og der ikke inden denne frists udløb er anmeldt fornyet tinglysning.

Omsætningspapirer, simple gældsbreve og andre fordringer kan ikke pantsættes ved tinglysning af pantebreve efter de i stk. 1—2 givne regler.

§ 48.

Umyndiggørelse og anordning af lavværgemål skal tinglyses for at få gyldighed overfor aftaler, der i god tro indgås med den umyndiggjorte eller den, for hvem lavværge er beskikket. Overfor aftaler om fast ejendom skal der tillige ske tinglysning efter denne lovs § 1. Tilsvarende regler kommer til anvendelse på ophævelse af umyndiggørelse og lavværgemål.

Samme regel gælder retten ifølge tinglyst skifteekstrakt.

§ 49.

Med hensyn til retsvirkningerne af en ægtepagts tinglysning har det sit forblivende ved lov nr. 56 af 18. marts 1925 § 37.

III. GENNEMFØRELSES- OG OVERGANGSBESTEMMELSER

7. kapitel.

§ 50.

Nærmere regler om indleveringstid for dokumenter, om indretning og førelse af dagbog, tingbog, personbog,

o. tl. skulu skipast og førast, verða givnar av landsstýrinum.

Um hvussu tær nýggju bøkurnar og aktirnar skulu vera og onnur tiltøk til fremjing lógarinnar, gevur landsstýrið greinligari reglur.

Tey higartil nýtt realregistur til skeyta- og veðbøkurnar skulu verða nýttar sum tingbøkur, tá ið henda lóg er komin í gildi, soleiðis at rættarstøðan teirra tinglýstu rættinda sínámillum verður avgjørd eftir útgávudegnum, møguligt tinglesingardegnum.

§ 51.

Til tey rættindi, sum standa í tingbókini, tá ið lógin kemur í gildi, koma reglurnar í §§ 26 — 35 í nýtslu.

§ 52.

Rættindi í føstum eigindómi, sum mega ætlast vera gildugt stovnað við rættarfylgju fyri triðjamann uttan tinglýsing, áðrenn henda lóg kemur í gildi, hava eisini framvegis gildi uttan tinglýsing. Rættindi, sum eftir hesi reglu ikki tørva tinglýsing, kunnu tí krevjast tinglýst, hóast regluna í § 15, stk. 2.

Tá ið eitt skjal gildugt er gjørt undir higartil galdandi rætti, fer tað eftir sorinskrivarans avgerð eisini at kunna tinglýsast, eftir at henda lóg er komin í gildi, hóast tað ikki lýkur treytirnar fyri tinglýsing eftir hesi lóg.

Veðskuldarbrøv, sum geva veð í føstum eigindómi, og sum eru tinglýst, áðrenn henda lóg kom í gildi, hava hóast §§ 40 og 41, framvegis ta rættarstøðu, tey høvdu eftir higartil galdandi rætti, so leingi endurnýgging ikki er fraind.

Frestin í § 47 stk. 2. verður fyri veðskuldarbrøv, ið eru tinglýst, áðrenn henda lóg kemur í gildi, ikki roknað, fyrrenn frá hesum degi.

§ 53.

Verður ivi í, um ein rættur í føst-

tinglysningsliste o. l. gives af landsstyret.

Om anlæggelsen af de nye bøger og akter og andre foranstaltninger til lovens gennemførelse gives ligeledes nærmere regler af landsstyret.

De hidtil brugte realregistre til skøde- og pantebøgerne benyttes som tingbøger efter nærværende lovs ikrafttræden, således at det indbyrdes retsforhold mellem de tinglyste rettigheder bestemmes efter deres udstedelsesdag, eventuelt tinglæsningsdag.

§ 51.

På de rettigheder, der står indført i tingbøgerne ved lovens ikrafttræden, finder reglerne i §§ 26 — 35 anvendelse.

§ 52.

Rettigheder over fast ejendom, om hvilke det må antages, at de er gyldig stiftet med retsvirkning for tredjemand uden tinglysning før denne lovs ikrafttræden, bevarer også fremtidig deres gyldighed uden tinglysning. Rettigheder, der ifølge denne bestemmelse ikke behøver tinglysning, kan dog kræves tinglyst uanset regelen i § 15, 2det stykke.

Når et dokument gyldigt er oprettet under den hidtil gældende ret, vil det efter sorenskriverens bestemmelse også kunne tinglyses efter denne lovs ikrafttræden, selv om det ikke opfylder denne lovs betingelser for at kunne tinglyses.

Pantebreve, der giver pant i fast ejendom, og som er tinglyst inden denne lovs ikrafttræden, bevarer, så længe der ikke sker fornyelse, uanset §§ 40 og 41, den retsstilling, der tilkommer dem efter den hidtil gældende ret.

Fristen i § 47, 2det stykke, regnes for pantebreve, der er tinglyst inden denne lovs ikrafttræden, først fra dette tidspunkt.

§ 53.

Opstår der tvivl om, hvorvidt der

um eigindómi gildugt kann vera stovnaður uttan tinglýsing, áðrenn henda lóg kom í gildi, kann ein og hvør, sum heldur seg hava áhug at fáa avgerð um spurningin, skrivliga heita á sorinskrivaran og krevja málið avgjørt eftir fylgjandi reglum:

Sorinskrivarin skal, um líkindi eru til, at hin ótinglýsti rætturin kann vera stovnaður, áðrenn henda lóg kom í gildi, seta rættarfund. Til henda fund boðar sorinskrivarin við 14 daga frest í innskrivaðum bræví teimum, sum sorinskrivarin veit, spurningurin er eitt áhugamál hjá.

Eisini kann sorinskrivarin, um hann heldur tað vera neyðugt, við 6 viku frest í kunngerð 2 ferðir í tí í § 20 nevnda blaði boða øllum teimum til fundar, sum hin ótinglýsti rætturin kann viðkoma. Frásøgn um boðanina verður eisini uppsligin á tingstaðnum. Útreiðslunar av boðanini og kunngerðunum ber hann, ið biðið hevur um at fáa málið tikið upp.

Kemur eingi mótmæli á einum soleiðis boðaðum fundi móti tí rætti, áheitarin kannar sær, ger sorinskrivarin eftir áheitarans umbøn úrskurð um notering í tingbókina samsvarandi tí, sum í boðanini stóð. Kemur mótmæli, roynir sorinskrivarin eftir teimum upplýsingum, sum fram eru komnir í málinum, at fáa semju í lag. Fæst semja í lag, er hon eisini bindandi fyri tey, ið ikki hava møtt eftir lógligari boðan. Fæst eingin semja, verður málið viðgjørt eftir reglunum um borgarligan rættargang.

Útskrift av úrskurðinum ella av semjuni syrgir sorinskrivarin fyri verður tinglýst fyri áheitarans rokning. Eigindómshevd av parti av eigindómi kann tó ikki tinglýsast, fyrrenn tann parturin av eitum eigindómi, sum fingin er við hevdini, hevur fingið egið eitið í matriklinum ella lagt undir tann eigindóm, sum hann í grundini hoyrir til. Sorinskrivarin

før denne lovs ikrafttræden uden tinglysning gyldig er stiftet en ret over fast ejendom, kan enhver, der mener at have interesse i spørgsmålets afgørelse, ved skriftlig begæring til sorenskriveren forlange sagen behandlet efter følgende regler:

Sorenskriveren skal, hvis der er mulighed for, at den utinglyste ret kan være stiftet før denne lovs ikrafttræden, beramme et retsmøde. Til dette møde indkalder sorenskriveren ved anbefalet brev med 14 dages varsel enhver, om hvem det er sorenskriveren bekendt, at hans interesser berøres af sagen. Desuden kan sorenskriveren, hvis han skønner det fornødent, med 6 ugers varsel ved bekendtgørelse to gange i det i § 20 omhandlede blad til møder indkalde alle og enhver, hvis interesser måtte berøres af den utinglyste ret. Meddelelse om indkaldelsen opslås tillige på tingstedet. Udgiften ved indkaldelsen og bekendtgørelserne udredes af rekvirenten.

Fremsættes der ikke på det således indvarslede møde nogen indsigelse imod den påståede ret, afsiger sorenskriveren efter rekvirentens begæring kendelse om notering i tingbogen i overensstemmelse med indkaldelsens indhold. Fremsættes der indsigelse, søger sorenskriveren på grundlag af de i sagen fremkomne oplysninger at tilvejebringe en forligsmæssig ordning. Opnås der forlig, er dette bindende også for dem, der ikke har givet møde efter lovlig indkaldelse. I mangel af forlig henvises sagen til behandling i den borgerlige retsplejes former.

En udskrift af kendelsen eller forliget bliver ved sorenskriverens foranstaltning at tinglyse på rekvirentens bekostning. Ejendomshævd på en del af en ejendom kan dog ikke tinglyses, før den ved hævden vundne del af en ejendom i matriklen har fået særskilt betegnelse eller er henlagt under den ejendom, hvortil den faktisk hører. Sorenskriveren kan om for-

kann, um tað gerst neyðugt, seta honum, ið fingið hevur hevdina, eina frest, og áðrenn hon er farin, skal hann hava fingið hetta í rættlag í matriklinum. Er tann setta frestin farin, kann hon framleingjast, um so er at hevdarhavarin ikki kann gera við, at hann ikki hevur hildið seg eftir frestini. Fæst ikki rættlag í innanfyri ta frest, sorinskrivarin hevur sett, missir tann ótinglýsta hevdin rættarfylgju sína móttvegis seinni ognarum og rættindum í tí eigindómi, sum hevdin er fingin í, smbr. §§ 1 og 26 stk. 1.

§ 54.

§§ 20, 32 pkt. 1 og 43 - 49 í hesi lóg fær gildi beinanvegin. Samstundis fara úr gildi Chr. V Norska lóg 1. bók 3. kap. 10 art. og 5. bók 1. kap. 9. — 12. art., 5. kap. 1. og 2. art, umfram orðið »andet« í 3. art., fyriskipan frá 28 juli 1841 §§ 1 og 3, smbr. lóg frá 4. januar 1854 stk. 7, lóg frá 4. mars 1857, har roynt verður at minka um sundurbýti av ognarjørð § 19, fyriskipan um trotabúgv nr. 72 frá 2. mai 1902 § 153, lóg nr. 277 frá 30. juni 1922 § 4 og lóg nr. 56 frá 18. mars 1925 §§ 45 — 48 smbr. § 50, stk. 3, pkt. 3.

Landsstýrið fær heimild til eftir ummæli frá sorinskrivaranum og matrikulvaldinum við kunngerð at seta lógina í síni heild í gildi í teimum einstøku matrikuleringsumráðunum, so við og við sum matrikulering er útinnt har.

Samstundis sum tann í stk. 2 nevnda kunngerð komur í gildi, verður fyri tað umráðið sett úr gildi Chr. V Norska lóg 1. bók 4. kap. 37 art., 8. kap. 4. art., 5. bók 3. kap. 39 — 43. art. og 7. kap. 7. art., fyriskipan frá 25. november 1831, smbr. kanselliskriv frá 19. oktober 1833 fyriskipan nr. 188 frá 22. juni 1928, lóg nr. 172 frá 18. mai 1937 § 24 stk. 1, lóg nr. 174 frá 24. mai 1937 §§ 57 — 58, kunngerð nr. 201 frá 18. mai

nødent sætte den, der har vundet hævd, en frist, inden hvilken forholdet må være berigtiget i matriklen. Fristen kan forlænges, såfremt dens oversiddelse er den hævdsberettigede utilregnelig. Bliver forholdet ikke berigtiget inden den af sorenskriveren fastsatte frist, taber den utinglyste hævd sin retsvirkning over for senere erhververe af rettigheder over den ejendom, over hvilken hævden er vundet, jfr. §§ 1 og 26, 1ste stykke.

§ 54.

Denne lovs § 20 og § 32, pkt. 1 samt §§ 43 - 49 træder i kraft straks. Samtidig ophæves Christian den Femtes Norske Lov 1. bog, 3. kap., 10. artikel, og 5. bog, 1. kap., 9 - 12 artikler, 5. kapitel, 1. og 2. artikel, samt ordet »andet« i 3. artikel, forordning af 28. juli 1841 §§ 1 og 3, jfr. lov af 4. januar 1854 stk. 7, lov af 4. marts 1857, hvorved udstykningen af det private jordegods søges indskrænket, § 19, konkursordning nr. 72 af 2. maj 1902 § 153, lov nr. 277 af 30. juni 1922 § 4 og lov nr. 56 af 18. marts 1925 §§ 45 — 48, jfr. § 50, stk. 3, pkt. 3.

Landsstyret bemyndiges til efter indhentet udtalelse fra sorenskriveren og de matrikulære myndigheder ved kundgørelse at sætte loven som helhed i kraft i de enkelte matrikuleringsområder, efterhånden som matrikulering af disse er fuldt gennemført.

Samtidig med, at den i stk. 2 nævnte kundgørelse træder i kraft, ophæves for så vidt angår vedkommende område Christian den Femtes Norske Lov 1. bog, 4. kap., 37. art., 8. kap., 4. art., 5. bog, 3. kap., 39 — 43. art., og 7. kap., 7. art., forordning af 25. november 1831, jfr. kancellesskrivelse af 19. oktober 1833, anordning nr. 188 af 22. juni 1928, lov nr. 172 af 18. maj 1937 § 24, stk. 1, lov nr. 174 af 24. maj 1937 §§ 57 — 58, bekendtgørelse nr. 201 af 18. maj

1938 og kunngerð nr. 35 frá 30. oktober 1940 § 4 pkt. 1.

Lógarinnar § 9 stk. 1, 3, 4 og 6 fær eisini beinanvegin gildi fyri skjøl, ið latin verða til tinglýsingar viðvíkjandi eigindómum, ið liggja í umráðum, sum henda lóg ikki í sini heild hevur fingið gildi fyri sambært stk. 2. Tílík skjøl skulu tilskila, hvar tey skulu verða noterað í teimum registrum, ið eru, ella um tey ikki viðkoma nøkrum registri. Skjøl, ið einki siga um hetta, verða víst burtur.

Galdandi rættur skal framvegis verða óbroyttur um tinglýsing til giftu og rettarlýsing av børnum uttanfyri hjúnalag, smbr. tó lóg nr. 132 frá 7. mai 1937 § 8 stk. 3.

Galdandi rættur verður eisini framvegis óbroyttur um tinglýsing av lógum, fyriskipanum, kommunuviðtøkum og tílíkt. Greinligari reglur, hvussu hetta skal gerast í framtíðini, setur landsstýrið.

Heimildin til konfirmatión av íognarfelagssáttmálum eftir kgl. resolutión frá 18. august 1814 dettur burtur.

Eisini dettur burtur tað, sum í lóggávuni allnars gongur hesi lóg ímóti.

1938 og kundgørelse nr. 35 af 30. oktober 1940 § 4, pkt. 1.

Denne lovs § 9, stk. 1, 3, 4 og 6 træder ligeledes i kraft straks for dokumenter, der indleveres til tinglæsning vedrørende ejendomme beliggende i områder, for hvilke denne lov ikke i sin helhed er sat i kraft i henhold til stk. 2. Sådanne dokumenter skal indeholde oplysning om, hvor i de eksistrende registre, de ønskes noteret, eller om, at de ikke vedrører noget register. Dokumenter, der ikke indeholder sådanne oplysninger, afvises.

Det har sit forblivende ved den gældende rets regler om tinglysning til indgåelse af ægteskab og kuldlysning af børn udenfor ægteskab, jfr. dog lov nr. 132 af 7. maj 1937 § 8, stk. 3.

Det har endvidere sit forblivende ved den gældende rets regler om tinglysning af love, anordninger, kommunale vedtægter og lignende. Nærmere regler om den fremtidige fremgangsmåde herved fastsættes af landsstyret.

Den i kgl. resolution af 18. august 1814 hjemlede konfirmation af interessentskabskontrakter bortfalder.

Endvidere bortfalder, hvad der i øvrigt i lovgivningen måtte være stridende mod denne lov.

Prentsmiðjan á Heygsbreyt — Tórshavn.

Uppskot

til

LØGTINGSLÓG

UM MATRIKULERING OG SUNDURBÝTI V. M.

UPPSKOT

til

LØGTINGSLÓG UM MATRIKULERING OG SUNDURBÝTI V. M.

Kap. 1. Matrikulering.

§ 1.

Álagt verður matrikulstovuni at gera fullfíggjaða matrikulering av øllum føstum eigindómum í Føroyum.

Til sama fasta eigindóm verður roknað øll jørð innan- og uttangarðs við lutum og luminidum hjá sama eigara í sama markatalsbygd, um jørðin ikki skilliga hoyrir til ymisk brúk.

Serstakur matrikul verður gjørdur fyri hvørt matrikuleringsumráði. Eitt matrikuleringsumráði fatar um eina ella fleiri markatalsbygdir.

§ 2.

Í matriklinum verður hvør fastur eigindómur settur undir sítt matrikulnummar.

Eisini kann undir eitt matr. nr. setast hvør felagseigindómur. Felagseigindómur er í hesi lóg eigindómur, sum hoyrir til ávísar fastar eigindómar.

Í matriklinum verður fyri hvørt matr. nr. upplýst navn eigarans, hvørjir lutir innangarðs og uttangarðs hoyra til eigindómin og eigindómsins partar í felagseigindómum. Somuleiðis kann í matriklinum førast markatal, skattamarkatal og viddin á teimum einstøku lutum við upplýsing um, hvaðani viddin er fingin. Undir hvørjum matr. nr., sum er fyri felagseigindóm, verður upplýst, hvørjir eigindómar eiga part í felagseigindóminum og partstødd teirra í markatali ella íkuandi.

LAGTINGSLOV OM MATRIKULERING OG UDSTYKNING M. M.

Kap. 1. Matrikulering.

§ 1.

Det pålægges matrikulstovan at foretage fuldstændig matrikulering af alle faste ejendomme på Færøerne.

Til samme faste ejendom henregnes af samme ejer i samme markatalsbygd tilhørende jord, inden- og udengårds, med dertil hørende rettigheder, medmindre den tydeligt hører til forskellige brug.

Der udarbejdes særskilt matrikel for hvert matrikuleringsområde, der omfatter en eller flere markatalsbygder.

§ 2.

Indenfor matrikuleringsområdet opføres enhver fast ejendom under sit matrikelnummer.

Endvidere kan under et matr. nr. opføres enhver fællesejendom, hvorved i denne lov forstås en ejendom, der tilhører bestemte faste ejendomme.

I matriklen tilføres for hvert matr. nr. oplysning om ejerens navn, hvilke lodder der hører til ejendommen indengårds og udengårds og ejendommens andele i fællesejendomme. Ligeledes kan i matriklen føres angivelse af markatal og skattemarkatal samt arealet for de enkelte lodder med oplysning om angivelsens oprindelse. Ved fællesejendomme tilføres for hvert matr. nr. oplysning om de ejendomme, der har andel i fællesejendommen, med tilføjelse af andelens størrelse ved markatal eller lign.

Til matrikulin fyri hvørt matrikuleringsumráði verður gjørt matrikulkort, sum staðafestir hvønn fastan eigindóm við at vísa, hvussu teir einstøku lutir og felagslutir liggja hvør til annan í markini.

§ 3.

Við lýsing í tí blaði, sum er góðkent at taka almennar kunngerðir í Føroyum, og í kunngerðartidvunum boðar matrikulstovan við 14 daga fyrivarningi eigarum og teimum, ið eiga brúksrett, servituttir og likn., til at koma og vísa á eigindóm sín ella gevu upp rettindi sínir. Lýsingin skal vísa til ta mannagongd, ið fyriskipað er í § 7, stk. 1.

Kommunustýrið í viðkomandi kommunu skal eftir áheitan frá matrikulstovuni uppnevna tveir menn, ið eru førir fyri at hjálpa matrikulstovuni at fáa til vegar upplýsingar um eigindómsviðurskiftini.

§ 4.

Tað, sum fer fram undir matrikuleringini, verður ført í gerðabók, løggild av landsstýrinum. Í gerðabókina verða serliga ført øll krøv, og allar viðtøkur og semjur.

Fæst ikki semja um, hvør ið eigur lut ella rettindi, ella hvønn eigindóm lutur ella rettindi hoyra til, verður viðmerking gjørd í gerðabókina um hetta. Matrikuliø verður førdur, so sum matrikulstovan heldur eigindómsviðurskiftini vera, men undir viðkomandi matr. nr. verður stutt viðmerking ført um ósemjuna.

5.

Tá ið matrikuleringin er liðug, sendir matrikulstovan landsstýrinum og viðkomandi kommunustýri eintøk av tí gjørda matrikli og matrikulkorti og útskrift úr gerðabókini.

Til matriklen for hvert matrikuleringsområde udarbejdes matrikelkort, der vil at vise deres indbyrdes placering af de enkelte lodder og fællesloddet giver en sikker identifikation af hver enkelt fast ejendom.

§ 3.

Matrikulstovan indkalder med 14 dages varsel i det for Færøerne til optagelse af offentlige bekendtgørelser autoriserede blad og ved opslag på kundgørelsestavlerne vedkommende ejere og indehavere af brugsrettigheder, servitutter og lign., til at påvise deres ejendomme eller anmelde deres ret. Indkaldelsen skal indeholde en henvisning til den i § 7, stk. 1, anordnede fremgangsmåde.

Kommunalbestyrelsen i vedkommende kommune skal på matrikulstovens opfordring udmelde to egnede mænd til at bistå matrikulstovan med at tilvejebringe oplysninger om ejendomsforholdene.

§ 4.

Det ved matrikuleringsforretningen passerede indføres i en af landsstyret autoriseret matrikuleringsprotokol. I denne indføres navnlig alle påstande, vedtagelser og forlig.

Hvis der ikke opnås enighed om ejendoms- eller tilhørsforholdet til lod eller rettighed, gøres bemærkning herom i matrikuleringsprotokollen. Matriklen føres efter matrikulstovens opfattelse af ejendoms- eller tilhørsforholdet, idet der under vedkommende matr. nr. optages en kort bemærkning om tvisten.

§ 5.

Efter matrikuleringsforretningens afslutning sender matrikulstovan landsstyret og vedkommende kommunalbestyrelse eksemplarer af de udarbejdede matrikler og matrikelkort samt udskrifter af matrikuleringsprotokollen.

Kap. 2. Eigindómsdómur.

§ 6.

So skjótt sum matrikul við tilhoyrandi skjølum er sendur landsstýrinum, leggur landsstýrið við almennari stevning, ið lýst verður tríggjar ferðir í tí blaði, sum er góðkent at taka almennar kunngerðir í Føroyum, við tveimum mánaða freist sak við Føroya rætt móti einum og hvørjum, ið hevur mótmæli móti tí gjørda matrikli og at í honum lýstir eigarar verða skrivaðir í tingbókina sum eigarar av óheftum eigindómum. Frá tí at lýst verður til eigindómsávísiog eftir § 3, og til stevnufreistin er farin, skulu í minsta lagi ganga 6 mánaðir.

Í stevningini skal standa, at hon er til ein og hvønn, ið hevur mótmæli móti matriklinum, ella sum heldur seg hava pantirætt ella onnur rættindi í føstum eigindómi í viðkomandi umráði, og skal í stevningini verða álagt teimum, tá ið teir møta í rættinum, at hava við ser møgulig heimildarskjøl, pantibrøv og onnur skjøl, ið upplýsa málið, og eisini makaskjøl av teimum, gjørd eftir reglunum í kunngerð nr. ..... frá ..... um tinglýsing. Skjølini skulu um gjørligt hava átekning frá matrikulstovuni um, hvat matr. nr. tann í skjalinum nevndi eigindómur hevur í matriklinum. Viðmerking um hetta skal vera í stevningini. Í stevningini skal eisini vera sagt frá, at matrikul og matrikulkort liggja frammi til sýningar á sorinskrivaraskrivstovuni, á matrikulstovuni og hjá kommunustýrinum.

§ 7.

Tað í § 6 nevnda rættarmál verður havt í rætti allar vanligar tingdagar, frá tí stevningin fyrsta ferð er lýst, og til stevnufreistin er farin, báðar dagar viðroknaðar, og kann sorinskrivarin eisini viðgera málið á serligum rættarfundum.

Kap. 2. Ejendomsdom.

§ 6.

Snarest efter at matrikel med tilhørende bilag er sendt til landsstyret, anlægger dette ved offentlig stævning, der indrykkes tre gange i det for Færøerne til optagelse af offentlige bekendtgørelser autoriserede blad med 2 måneders varsel, sag ved Færøernes ret mod alle og enhver, der måtte have indsigelse at fremsætte mod den udfærdigede matrikel og mod, at deri anførte ejere indføres i tingbogen som ejere af ubehæftede ejendomme. Mellem bekendtgørelsen af den i § 3 omhandlede anvisning og stævnevarslets udløb skal mindst hengå 6 månedor.

Det skal i stævningen anføres, at den gælder alle og enhver, som har indsigelser mod matriklen, eller som mener at have panteret, eller andre rettigheder over fast ejendom i vedkommende område, og det skal ved stævningen pålægges dem ved møde i retten at medbringe adkomstdokumenter, pantebreve og andre til sagens oplysning tjenende dokumenter, der måtte være i deres besiddelse, samt genparter af disse dokumenter, udfærdigede efter regler i kundgørelse nr ..... af ..... om tinglysning. Dokumenterne skal så vidt muligt være forsynet med matrikelstovens påtegning om, under hvilket matr. nr. den i dokumentet omhandlede ejendom er optaget i matriklen. Bemærkning herom skal optages i stævningen. Det skal endvidere i stævningen anføres, at matriklen med tilhørende matrikelkort ligger til eftersyn på sorenskriverkontoret, på matrikulstovan og hos kommunalbestyrelsen.

§ 7.

Den i § 6 omhandlede retssag falder i rette samtlige ordentlige tingdage, der ligger mellem stævningens første indrykkelse og stævnevarslets udløb, begge dage medregnet, og kan endvidere behandles af sorenskriveren på overordentlige retsmøder.

Fyrsta rettardag verður matrikulin við tilhoyrandi skjølum framlagdur.

Mótmæli verða gjørd á rettarfundum og verða viðgjørd av sorinskrivaranum á rettarfundum, tá øll viðkomandi hava fingið tilsøgn. Matrikulstovan, Føroya Jarðarráð og viðkomandi sýslumaður og kommunustýri hava rett til at leggja fyri rættin mál um servituttir av almennum týdningi.

§ 8.

I seinasta lagi 4 vikur eftir, at stevnufreistin er farin, verður rettarmálið tikið til dóms. Í dóminum verður ásett, at matrikulin við teimum brøytingum, sum verða tilskilaðar í dóminum, skal verða grundarlagið undir tingbókini.

§ 9.

Innihaldið í dóminum er avgerandi fyri, hvør ið er eigari, pantihavari ella hevur onnur rettindi í viðkomandi eigindómi.

Tó kann hann, sum sigur seg at hava eigindómsrætt, pantirætt ella onnur rættindi í eigindómi ella parti av honum, áðrenn 5 ár eftir, at dómurin er sagdur, fyri egnu rokning leggja sak móti honum, sum eftir dóminum er eigari, pantihavari ella hevur onnur rættindi, til viðurkenning av sínum rætti, um hann kann prógva, at tað ikki er hansara skyld, at hann ikki hevur mótmælt undir viðgerðini av tí vanliga rettarmálinum.

Sorinskrivarin kann skila honum, sum hevur gjørt mótmæli, rætt til at fáa mótmæli sitt viðgjørt av nýggjum við Føroya rætt, um hann áðrenn 5 mánaðir eftir, dómurin er sagdur, leggur sak móti honum, sum eftir dóminum er eigari ella hevur onnur rættindi. Hesi tilskilaðu rættindi verða førd í tingbókina, og orðið »fyribils« verður sett í viðmerkingarteigin. Verður sakin ikki løgd, áðrenn ásettu freist, ella verða rættindini ikki viðurkend í endaligum dómi, sum ikki

På første retsdag fremlægges matriklen med tilhørende bilag.

Indsigelser fremsættes inden retten og behandles af sorenskriveren inden retten efter tilsigelse af alle vedkommende. Matrikulstovan, landbrugsrådet samt vedkommende sysselmand og kommunalbestyrelse skal være berettiget til at indbringe for retten spørgsmål om servitutter af almen betydning.

§ 8.

Senest 4 uger efter stævevarslets udløb optages retssagen til dom. I dommen fastsættes, at matriklen med de ændringer, der anføres i dommen, skal danne grundlaget for tingbøgerne.

§ 9.

Dommens indhold er afgørende for, hvem der skal anses som ejer, panthaver eller indehaver af anden ret over vedkommende ejendomme.

Dog kan den, der påstår at have en ejendomsret, panteret eller anden ret over en ejendom eller en del af denne, inden udløbet af 5 år efter dommens afsigelse for egen regning anlægge sag mod den, der ved dommen er ansat som ejer, panthaver eller på anden måde berettiget, til anerkendelse af sin ret, såfremt han kan godtgøre, at han uden egen skyld har undladt at gøre indsigelse under den almindelige retssag.

Sorenskriveren kan forbeholde den, der har fremsat indsigelse, adgang til at få sin indsigelse underkastet forøvrigt behandling ved Færøernes ret, såfremt han inden 5 måneder efter dommens afsigelse anlægger sag mod den, der ved dommen er ansat som ejer eller indehaver af anden rettighed. De således forbeholdte rettigheder indføres i tingbogen med tilføjelse i anmærkningsrubrikken af ordet »foreløbig«. Såfremt sag ikke er anlagt inden den foran fastsatte frist,

kann verða kærdur, verða rettindini strikað í tingbókini. Verða rettindini viðurkend við slíkum dómi, verður tingbókin rettað samsvarandi dóminum.

§ 10.

Skjøl, sum hava verið framlagd í teimum í hesum kapitli nevndu rettarmálum, mugu ikki verða afturflýggjað, fyrenn kærufreistin er úti. Áðrenn afturflýggjað verður, skal hvørt skjal fáa átekning frá sorinskrivaranum um, hvussu nógv av innihaldinum er góðkent fyri viðkomandi eigindóm.

§ 11.

Fyri tey í hesum kapitli nevndu rettarmál verða ikki tikin gjøld við undirrettin.

§ 12.

Tær reglur, sum ásettar eru í §§ 1 — 11, verða nýttar samsvarandi, tá matrikulering verður fullfíggjað fyri umráði, sum eru partvís matrikulerað eftir lóg nr. 85 frá 31. mars 1928 og lógskipan nr. 198 frá 15. juli 1931, og rettarmálið eftir § 6 verður tá havt fyri allar eigindómar í viðkomandi umráði.

Verður útskifting framd í bygd, sum ikki er matrikulerað eftir teim í kap. 1 ásettu reglum, skulu hesar reglur verða nýttar, tá eigindómsskráin, ið er úrslitið av útskiftingini, verður gjørd. Tá eigindómsskráin er fullfíggjað fyri eitt matrikuleringsumráði, verður rettarmál havt eftir reglunum í hesum kapitli.

Kap. 3. Broytingar í matriklinum.

§ 13.

Matrikul, sum er gjørdur eftir hesi lóg, skal umsitast av matrikulstovuni og kann bert verða broyttur við dómi,

eller rettigheden ikke anerkendes ved endelig og upåankelig dom, udslettes rettigheden af tingbogen. Anerkendes derimod rettigheden ved sådan dom, berigtiges tingbogen i overensstemmelse med denne.

§ 10.

Dokumenter, der har været fremlagt under de i dette kapitel omhandlede retssager, må ikke tilbageleveres før ankefristens udløb. Inden tilbageleveringen skal hvert enkelt dokument af sorenskriveren forsynes med påtegning om, i hvilken udstrækning indholdet er godkendt for den omhandlede ejendom.

§ 11.

De i dette kapitel omhandlede retssager er fritaget for gebyr i første instans.

§ 12.

De i §§ 1—11 fastsatte regler finder tilsvarende anvendelse, når der foretages supplerende matrikulering af områder, der er delvis matrikuleret i henhold til lov nr. 85 af 31. marts 1928 og anordning nr. 198 af 15. juli 1931, og den i § 6 omhandlede retssag anlægges da omfattende samtlige ejendomme i vedkommende område.

Ved udskiftning i bygd, der ikke er matrikuleret i henhold til de i kap. 1 fastsatte regler, skal disse tages i anvendelse ved udfærdigelsen af den ejendomsfortegnelse, der fremkommer som resultat af udskiftningen. Når ejendomsfortegnelsen er fuldstændig for et matrikuleringsområde, skal der anlægges retssag efter reglerne i dette kapitel.

Kap. 3. Ændringer i matriklen.

§ 13.

Matrikel oprettet i henhold til denne lov vedligeholdes af matrikulstovan og kan kun ændres ved dom,

úrognin, útskifting ella eftir niðanfyri ásettu reglum um sundurbýti og samanlegging v.m.

Matrikulstovan sigur eigara ella umboðsmanni hansara, sorinskrivara og viðkomandi sýslumanni og kommunustýri frá gjørdum broytingum í matriklinum.

Sorinskrivarin fører í tingbókina tørvandi viðmerking um ta broyting, ið er gjørd. Verður sorinskrivarin varur við avvik millum tingbók og matrikul, sigur hann matrikulstovuni frá.

A. *Útskifting.*

§ 14.

Matrikul og tingbók verða grundarlag undir útskifting í matrikuleraðari bygd. Útskiftingarnevndin kann fremja sundurbýti og samanlegging av eigindómum eftir teimum reglum, sum ásettar eru niðanfyri.

Eru munalig avvik millum matrikul og tingbók og tey veruligu eigindómsviðarskifti í parti av útskiftingarumráði, kann útskiftingarnevndin, um hon ikki heldur tað vera hent at fara fram eftir omanfyrinevndu reglum, taka stig til at matrikul og tingbók verða rættað samsvarandi reglunum í §§ 3—11. Tó skal stevnufreistin, ið nevnd er í § 6, altíð vera 2 mánaðir.

Tá útskifting er endalig, sendir útskiftingarnevndin sakarskjølini til matrikulstovuna saman við yvirliti yvir tær broytingar, ið útskiftingin ger í matrikul og tingbók.

Saman við ti í § 13, stk. 2 nevndu frásøgn sendir matrikulstovan sorinskrivaranum ein lista yvir tær broytingar í brúksrættindum, servituttum og líkn. tyngslum, sum standast av útskiftingini.

Um tey í stk. 2 nevndu avvik eru í

ekspropriation, udskiftning eller de i det følgende fastsatte regler om udstykning og sammenlægning m. m.

Om stedfundne ændringer i matriklen sender matrikulstovan meddelelse til ejeren eller dennes repræsentant, sorenskriveren og vedkommende sysselmand og kommunalbestyrelse.

Sorenskriven foretager fornøden notering i tingbogen om der foretagne ændring. Bliver sorenskriveren herved opmærksom på uoverensstemmelse mellem tingbogen og matriklen, underretter han matrikulstovan herom.

A. *Udskiftning.*

§ 14.

Ved udskiftning lægges matrikel og tingbog til grund. Udskiftningskommissionen kan foretage udstykninger og sammenlægninger under iagttagelse af de herom nedenfor givne regler.

Viser der sig at bestå væsentlige uoverensstemmelser mellem matriklens og tingbogens udvisende og de faktiske ejendomsforhold indenfor en del af udskiftningsområdet, kan udskiftningskommissionen når det ikke skønnes hensigtsmæssigt at gå frem efter ovennævnte regler, foranledige berigtigelse af matrikel og tingbog i overensstemmelse med reglerne i §§ 3—11, dog at det i § 6 nævnte stævnevarsel altid er 2 måneder.

Når udskiftningen er endelig, sender udskiftningskommissionen sagens akter til matrikulstovan tillige med en fortegnelse over de af udskiftningen foranledigede ændringer i matrikel og tingbog.

Sammen med den i § 13, stk. 2, nævnte meddelelse sender matrikulstovan sorenskriveren en fortegnelse over de ændringer med hensyn til brugsrettigheder, servitutter og lignende byrder, der er en følge af udskiftningen.

Omfatter den i stk. 2 omhandlede

munaligum þørtum av útskiftingarumráðinum, er útskiftingarnevndin ikki bundin av frammanfyristandandi reglum, men kann fremja útskiftingina eftir reglum fyri ómatrikuleraða bygd sbr. § 12, stk. 2.

B. Sundurbýti

§ 15.

Í matrikuleraðum umráði kann samlaður fastur eigindómur ikki býtast sundur, og partur av slíkum eigindómi ella ómatrikuleraðum luti kann ikki avhendast ella pantsetast fyri seg ella verða latin øðrum til brúks longur enn 10 ár, uttan so at matrikulstovan góðkennir sundurbýtið, so hesin partur verður frábýttur við egnum matr. nr.

Ein samlaður fastur eigindómur er í hesi lóg tær jarðir innan- og uttangarðs við littum og luttindum, sum antin

a) í matriklinum eru førdar undir einum matr. nr., ella
b) í matriklinum eru førdar undir fleiri matr. nr., og hesi eftir tilskilan í matrikli og tingbók skulu hoyra saman, ella sum annars eftir lóggávuni eru ein samlaður eigindómur.

§ 16.

Matrikulstovan kann geva tu í § 15 nevndu sundurbýtisgóðkenning í hesum førum:

a) tá eigindómsins lutir eru so spjaddir, at tað fyri føktina av jørðini er best, at hann, allur sum hann er, verður lagdur aftur at øðrum eigindómum.

b) tá lutur, sum liggur fyri seg, verður yvsktur frábýttur til samanleggingar við grannalut, sum hoyrir til annan eigindóm.
c) tá allur parturin hjá einum eigindómi í einum felagseigindómi

uoverensstemmelse betydelige dele af udskiftningsområdet, er udskiftningskommissionen ikke bundet af foranstående bestemmelser, men kan fremme udskiftningen efter reglerne for umatrikuleret bygd jfr. § 12, stk. 2.

B. Udstykning.

§ 15.

Samlet fast ejendom i matrikuleret område må ikke udstykkes, og ingen del af sådan ejendom eller af umatrikuleret lod må særskilt afhændes eller pantsættes eller for et længere tidsrum end 10 år gives i brug til anden mand, medmindre der af matrikulstovan gives approbation på udstykning, hvorved den pågældende del fraskilles med egen matrikelbetegnelse.

Ved en samlet fast ejendom forstås i denne lov jorder, inden- og udengårds, med tilhørende rettigheder, som enten

a) i matriklen er opført under eet matrikelnummer, eller
b) i matriklen er opført under flere matrikelnumre, når disse ifølge notering i matrikel og tingbog er pålagt forpligtelse til at holdes forenet, eller efter lovgivningen iøvrigt udgør een ejendom.

§ 16.

Matrikulstovan kan meddele den i § 15 nævnte approbation på udstykning i følgende tilfælde:

a) når den pågældende ejendoms tilliggende er så spredt beliggende, at det af hensyn til jordens drift må anses for hensigtsmæssigt, at den i sin helhed tilføjes andre ejendomme.
b) når særskilt beliggende lod ønskes fraskilt til forening med tilgrænsende lod, der tilhører en anden ejendom.
c) når hele en ejendoms andel i en fællesejendom ønskes fraskilt til

verður ynsktur frábýttur til samanleggingar við partin hjá øðrum eigindómi í sama felagseigindómi,

d) tá lutur ella partur í felagseigindómi verður ynsktur fluttur frá einum eigindómi til annan, og eigindómanna eginleiki sum brúk av hesum ikki verður munaliga broyttur,

e) tá jørð verður ynskt frábýtt til urtagarðsbrúk ella viðalundir,

f) tá jørð, ið er búgvin sum byggilendi, verður ynskt frábýtt til byggigrundir,

g) tá jørð verður ynskt frábýtt til almenna nýtslu,

h) tá tað eftir matrikulstovunnar meting, sum skal góðkennast av landsstýrinum, eru serligar umstøður, ið tala fyri sundurbýti.

§ 17.

Við sundurbýti má lutur ikki verða lagdur í sovorðnum skapi, at hann er óhentur til endamálið.

Verður tað í kommunustýrisins ummæli eftir § 20 ella á annan hátt upplýst, at tað við sundurbýtinum koma fram viðurskifti, sum ikki samsvara reglunum í

a) lóggávuni um byggi- og brunaviðurskifti,

b) eini góðkendari kommunusamtykt ella býarskipan, ella

c) lóggávuni annars,

kann sundurbýtið ikki verða góðkent uttan so, at avvarðandi myndugleiki hevur givið undantaksloyvi.

Øki, ið hoyrir til fornminni, sum er friðað eftir løgtingslóg nr. 19. frá 16. september 1948, kann ikki býtast sundur, uttan fornminnisnevndin góðkennir býtið.

Í umráðum, har góðkend kommunusamtykt ella býarskipan ikki hevur ásett minstustødd fyri byggigrundir ella urtagarðar, mugu hesi ikki leggjast við minni vidd enn 500 m², uttan

forening med anden ejendoms andel i samme fællesejendom.

d) når lod eller andel i fællesejendom ønskes henlagt fra en ejendom til en anden, uden at de pågældende ejendommes karakter derved væsentlig forandres,

e) når jord ønskes fraskilt til havebrug eller beplantning,

f) når jord på byggemodne arealer ønskes fraskilt til byggegrunde,

g) når jord ønskes fraskilt til offentlig brug,

h) når der efter matrikulstovans skøn, som skal tiltrædes af landsstyret, foreligger ganske særlige forhold, der gør udstykning øntikelig.

§ 17.

Ingen lod må ved udstykning udlægges med en for dens benyttelse uheldig figur.

Når det af kommunalbestyrelsens erklæring eller på anden måde oplyses, at der ved udstykning opstår forhold i strid med bestemmelserne i

a) lovgivningen om bygge- og brandvæsen

b) en godkendt kommunal vedtægt eller byplan, eller

c) lovgivningen iøvrigt,

kan udstykningen ikke approberes, medmindre der er meddelt fornøden dispensation af vedkommende myndighed.

Areal hørende til jordfast fortidsminde, der er fredlyst efter bestemmelserne i lagtingslov nr. 19 af 16. september 1948, må ikke deles ved udstykning uden oldsagsudvalgets godkendelse.

I områder, for hvilke der ikke i godkendt kommunal vedtægt eller byplan er fastsat minimumsstørrelser for parceller, der agtes anvendt til byggegrunde eller havelodder, må så-

so kommunustýrið hevur góðkent tað, og eigindómar, sum longu eru byggigrundir ella urtagarðar, mugu við sundurbýti ikki verða gjørdir minni enn 500 m², uttan so kommunustýrið hevur góðkent tað.

Lutur, sum ikki verður lagdur saman við grannalut, má ikki býtast frá uttan við atgongd til almennan veg. Ferðslurætturin skal ikki vera tíðaravmarkaður ella treytaður. Tó kann verða vikið frá reglunum í hesum stk., tá lítabýtt verður til búnaðarendamál í bygdum, sum ikki eru útskiftar, treytað av, at tann ferðslurettur, sum er, verður verandi.

§ 18.

Tann, ið ynskir at býta eigindóm sín sundur, skal venda sær til matrikulstovuna, sum ger tær neyðugu kanningar fyri at sanna, um tað ætlaða sundurbýti er lógligt.

Um sundurbýti verður hildið ikki at samsvara reglunum í hesi lóg ella lóggávuni annars, verður umsóknin avvíst skrivliga og orsøkin lýst.

Bæði matrikulstovunnar avvising av sundurbýtisumsókn vísandi til, at treytirnar í § 17, stk. 1—2, ikki eru loknar, og avvarðandi myndugleika avgerð sambart § 17, stk. 3—5, kunnu av viðkomandi verða kærað til landsstýrið.

Heldur matrikulstovan, at treytirnar fyri sundurbýti eru loknar, stíllar hon fyri, at tey nýggju markini verða merkt við skilligum og haldgóðum marktatnerkjum, ger ta tørvandi uppmáling fyri at ætta matrikulsins skjøl og ger tey neyðugu sundurbýtisskjøl.

§ 19.

Verður eigindómur, sum allur ella

dømme parceller ikke uden kommunalbestyrelsens godkendelse frastykkes med mindre størelser end 500 m² geometrisk areal, og ejendomme, der allerede anvendes som byggegrunde eller havelodder, må ikke uden kommunalbestyrelsens godkendelse ved udstykning bringes ned under nævnte størrelse.

Ingen lod, der ikke skal forenes med tilgrænsende ejendom, må ved udstykning udlægges uden adgang til offentlig vej. Færdselsretten må ikke være tidsbegrænset eller betinget. Reglerne i dette stk. kan dog fraviges ved udstykning af lodder til landbrugsformål i ikke udskiftede bygder under forudsætning af, at bestående færdselsret til lodderne bevares.

§ 18.

Den, der ønsker sin ejendom udstykket, henvender sig derom til matrikulstovan, der foranstalter de nødvendige undersøgelser for at konstatere lovligheden af den ønskede udstykning.

I tilfælde af, at udstykning skønnes stridende mod bestemmelserne i denne lov eller lovgivningen iøvrigt, afvises begæringen skriftligt med begrundelse.

Såvel matrikulstovens afvisning af en udstykningsbegæring under henvisning til, at betingelserne i § 17, stk. 1—2, ikke er behørigt opfyldt, som vedkommende myndigheds beslutning i henhold til § 17, stk. 3—5, kan af vedkommende påklages til landsstyret.

Såfremt matrikulstovan finder, at betingelserne for udstykning er til stede, sørger matrikulstovan for de nye skels afmærkning i marken med tydelige og varige mærker og foretager den med henblik på berigtigelse af matriklens dokumenter fornødne opmåling samt udfærdiger de fornødne udstykningsdokumenter.

19.

Ved udstykning af helt eller delvis

fyri ein part er setter í skattamerkur, býttur í fleiri, skiftir matrikulstovan eftir besta ætli skattamarkatalið teirra millum eftir grundvirðinum av teimum nýggju eigindómunum eftir reglum, sum landsstýrið ásetur.

§ 20.

Øll sundurbýtismál skulu sendast viðkomandi kommunustýri til umrædis. Kommunustýrið skal greinligga skila til, um nøkur regla í § 17 er til hindurs fyri sundurbýtinum.

§ 21.

Skjøti ella annað hjánildarskjal uppá part av samlaðum føstum eigindómi ella av ómatrikuleraðum luti má ikki føraat í tingbókina, fyrrenn skjalið hevur fingið átekning frá matrikulstovuni um, at sundurbýtið er góðkent og um tær serligu treytir, sum góðkenningin møguliga er gjørd við.

Um skjalið ikki hevur ta í stk. 1 nevndu átekning, ella nøkur í góðkenningini ásett serlig treyt fyri at lúka sundurbýtið ikki er lokin, verður tað avvist frá tingbókini.

§ 22.

Pantibrævi viðvíkjandi parti av samlaðum føstum eigindómi ella av ómatrikuleraðum luti og sáttmáli, har partur av samlaðum føstum eigindómi ella av ómatrikuleraðum luti verður latin øðrum manni til brúks longur enn 10 ár, má ikki endaligt føraat í tingbókina, fyrrenn sundurbýtið er góðkent, ella hesin lutur er serstakt matrikuleraður. Henda regla verður ikki nýtt viðvíkjandi sáttmálum um hald, torvskurð, eyr- og sandtoku, kolagrefstur, fugla-, fiski- og aðra veiðu, bit ella annað avmarkað brúk av parti av eigindómi.

skyldsat ejendom foretager matrikulstovan fordeling af skattemarketallet efter bedste skøn i forhold til de nye ejendommes grundværdi efter regler, der fastsættes af landsstyret.

§ 20.

Alle sager om udstykning skal forelægges vedkommende kommunalbestyrelse til erklæring. Kommunalbestyrelsen skal udtrykkeligt anføre, om nogen af de i § 17 omhandlede bestemmelser er til hinder for udstykningen.

§ 21.

Intet skøde eller andet adkomstdokument på en del af en samlet fast ejendom eller af en umatrikuleret lod må indføres i tingbogen, forinden der foreligger påtegning fra matrikulstovan på skødet om den meddelte approbation og de særlige forpligtelser, som måtte være knyttet til denne.

Hvis den i stk. 1 nævnte påtegning mangler, eller nogen i approbationen for udstykningens fuldbyrdelse fastsat særlig betingelse ikke er opfyldt, afvises dokumentet fra tingbogen.

§ 22.

Intet pantebrev angående en del af en samlet fast ejendom eller af en umatrikuleret lod, og ingen brugskontrakt, hvorved en del af en samlet fast ejendom eller af en umatrikuleret lod for længere tid end 10 år gives i brug til anden mand, må endeligt indføres i tingbogen, forinden der foreligger approbation på udstykning, eventuelt særskilt matrikulering af den pågældende del. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på aftægtskontrakter eller på kontrakter angående tørveskær, grus- og sandgravning, kulbrydning, jagt, fiskeri, fuglefangst, græsning eller anden begrænset udnyttelse af en del af en ejendom.

...

C. *Samanlegging.*

§ 23.

Tá ið jarðir, innan- og uttangarðs við hútum og lunnindum, sum higartil í matriklinum hava verið førdar undir fleiri matr. nr.um, skulu leggjast saman, so tær ikki kunnu leggjast sundur aftur uttan við sundurbýtisgóðkenning, kann hetta antin verða gjørt við

a) at hesi matr. nr. verða samanløgd til eitt, ella við
b) at hesi matr. nr. verða standandi í matriklinum, men her lýst sum ein samlaður fastur eigindómur, sbr. § 15, stk. 2.

Áðrenn tann í stk. 1 nevnda samanlegging verður framd, skal váttan vera frá sorinskrivaranum um, at eigara- og pantiviðurskifti eru ikki til hinduru fyri samanleggingini, sbr. løgtingslóg nr. ..... frá ..... um tinglýsing § 21.

§ 24.

Tann, ið ynskir at leggja jarðir sínar, sum higartil í matriklinum hava verið førdar undir fleiri matr. nr., saman, so tær ikki kunnu leggjast sundur aftur uttan við sundurbýtisgóðkenning, skal venda sær til matrikulstovuna, sum ger tær neyðugu kanningar fyri at sanna, um tann ætlaða samanlegging er møguleg eftir reglunum í § 23.

Um samanleggingin ikki kann verða framd eftir reglunum í § 23, verður umsóknin avvist skrivliga og orsøkin lýst.

Um samanleggingin kann verða framd eftir reglunum í § 23, verða tær neyðugu broytingar gjørdar í skjølum matrikulsins og samanleggingangóðkenning givin umsøkjaranum.

Sorinskrivarin førir í tingbókina tørvandi viðmerking um ta pantviðkan, sum stendst av samanleggingini í førum, har eigindómurin framvegis er

C. *Sammenlægning.*

§ 23.

Når jorder, inden- og udengards, med tilhørende rettigheder, der hidtil i matriklen har været anført under flere matr. nr.e, skal sammenlægges på en sådan måde, at de ikke påny kan adskilles uden udstykningsapprobation, kan dette enten ske ved

a) at de pågældende matr. nr.e sammenlægges til ét, eller ved
b) at de pågældende matr. nr.e bibeholdes, men i matriklen anføres som en samlet fast ejendom, jfr. § 15, stk. 2.

Forinden den i stk. 1 omhandlede sammenlægning foretages, skal der fra sorenskriveren foreligge attest om, at adkomst- og panteforhold ikke er til hinder for sammenlægningen, jfr. lagtingslov nr. ..... af .... om tinglysning § 21.

§ 24.

Den, der ønsker de ham tilhørende jorder, der hidtil har været anført under flere matr. nr.e, sammenlagt på en sådan måde, at de ikke påny kann adskilles uden udstykningsapprobation, har desangående at henvende sig til matrikulstovan, der foranstalter de nødvendige undersøgelser for at konstatere muligheden af den ønskede sammenlægning i henhold til § 23.

Viser sammenlægningen sig ikke gennemførlig i henhold til § 23, afvises andragendet skriftligt med begrundelse.

Viser sammenlægningen sig gennemførlig efter reglerne i § 23, foretages de nødvendige ændringer i matriklens dokumenter, hvorefter sammenlægningsapprobation meddeles rekvirenten.

Sorenskriveren foretager i tingbogen fornøden notering om den ved sammenlægningen bevirkede panteudvidelse i tilfælde, hvor ejendommen fremtidig består af flere matr. nr.e,

fleiri matr. nr., sbr. løgtingslóg nr. ..... frá ..... um tinglýsing § 24.

D. Umbýti og smámunaligar broytingar av matr. nr. v. m.

§ 25.

Um partur av eigindómi skal býtast frá fyri at verða lagdur saman við grannaeigindómi hjá sama eigara, kann matrikulstovan hóast regluna í § 15, stk. 1, eftir umsókn loyva, at slíkt umbýti uttan mun til stødd og virði av tí, sum verður flutt, verður gjørt við bóking í skjølum matrikulsins soleiðis, at parturin verður fluttur frá einum matr. nr. til annað uttan fyrst at fáa egið matr. nr. Sama regla er galdandi, um partur í felagseigindómi skal býtast frá fyri at verða lagdur saman við parti hjá sama eigara í sama felagseigindómi. Umbýtið kann tó bert verða framt, um hesi matr. nr. eru í sama matrikuleringsumráði, og váttan er frá sorinskrivaranum um, at reglurnar um panti- og servituttviðurskifti í løgtingslóg nr. ..... frá ..... um tinglýsing § 23 eru fylgdar.

Um tað, sum skal flytast, er latið øðrum manni til brúks, má tað sannast, at hann ikki mótmælir umbýtinum.

§ 26.

Um smámunaligt øki ella smámunaligur partur í felagseigindómi skal býtast frá eigindómi fyri at leggjast saman við grannaeigindómi ella saman við parti hjá øðrum eigindómi í sama felagseigindómi, kann matrikulstovan loyva slíka broyting undir teimum í § 25 settu treytum, tá virðið av tí, sum verður flutt, ikki fer upp um 500 kr.

§ 27.

Verður partur av føstum eigindómi latin til almennan veg, og lendið er ikki tikið við úrogning, skal, áðrenn

jfr. lagtingslov nr. ..... af ..... om tinglysning § 24.

D. Omdelinger og ubetydelige forandringer af matr. nr.e m. m.

§ 25.

Hvis del af ejendom skal fraskilles for at forenes med tilgrænsende samme ejer tilhørende ejendom, kan matrikulstovan uanset reglen i § 15, stk. 1, efter ansøgning tillade, at sådan omdeling uden hensyn til størrelse og værdi af det overførte ordnes ved notering i matriklens dokumenter, hvorved det, der ønskes overført, overføres fra det ene matr. nr. til det andet uden først at få særskilt matr. nr. Samme regel gælder, hvis andel i fællesejendom skal fraskilles for at forenes med samme ejer tilhørende andel i samme fællesejendom. Omdelingen er dog betinget af, at de pågældende matr. nr.e, ligger i samme matrikuleringsområde, og af at der foreligger attest fra sorenskriveren om, at bestemmelserne om pantehæftelser og servitutter i lagtingslov nr. ..... af ..... om tinglysning § 23 er iagttaget.

Såfremt det, der ønskes overført, er givet anden mand i brug, må det godtgøres, at vedkommende ikke har indsigelser mod omdelingen.

§ 26.

Hvis ubetydeligt areal eller ubetydelig andel i fællesejendom skal fraskilles en ejendom for at forenes med tilgrænsende ejendom eller med anden ejer tilhørende ejendoms andel i samme fællesejendom, kan matrikulstovan tillade sådan forandring under de i § 25 anførte betingelser, når værdien af det, der overføres, ikke overstiger 500 kr.

§ 27.

Afstås en del af en fast ejendom til offentlig gade eller vej, og er arealet ikke erhvervet ved ekspropriati-

hetta verður bókað í matrikulsins skjølum, antin vera

a) váttan frá sorinskrivaranum um, at reglurnar í løgtingslóg nr. ..... frá ..... um tinglýsing § 23 eru fylgdar, ella
b) váttan frá matrikulstovuni um, at virðið av lendinum ikki fer upp um 500 kr., og at tað, at tað verður latið, ikki verður hildið at hava ávirkan á virðið av eigindóminum, ella
c) váttan frá viðkomandi sóknarstýri um, antin
   1) at endurgjaldið fyri lendið bert verður goldið eigaranum, um hann áðrenn 6 mánaðir útvegar pantihavarasamtykki til tað, og at tað annars verður goldið pantihavaranum eftir prioritetsrað móti niðurskriving á pantibrøvunum, ella
   2) at vegurin tey seinastu 20 árini óátalaður hevur ligið, so sum hann liggur nú.

Verður alt lendið, sum hoyrir til ein fastan eigindóm, latið til almennan veg, sum ikki er skrásettur undir einum matr. nr., skal tað í váttan frá sorinskrivaranum verða sannað, at tað ikki eru heftingar á eigindóminum til hindurs fyri, at hetta matr. nr. verður strikað.

Tá pantihavarar samtykkja, at lendi verður latið til almennan veg, kann átekning teirra á pantibrøvini tinglýsast uttan gjald.

§ 28.

Fyri mál um loyvi til tær í §§ 25—27 nevndu broytingar verða annars reglurnar í §§ 15—24 samsvarandi nýttar.

E. Marknasetingarmál.

§ 29.

Tann, ið ynskir at fáa markið móti grannaeigindóminum avgjørt og

om, skal der, forinden afståelsen noteres i matriklens dokumenter, foreligge enten

a) attest fra sorenskriveren om, at bestemmelserne i lagtingslov nr. ..... af ..... om tinglysning § 23 er iagttaget eller
b) attest fra matrikulstovan om, at værdien af arealet ikke overstiger 500 kr., og at jordafståelsen ikke skønnes at have nogen indflydelse på ejendommens værdi, eller
c) erklæring fra vedkommende kommunalbestyrelse om enten
   1) at vederlaget for arealet kun vil blive udbetalt ejeren, hvis han inden 6 måneder fremskaffer panthavernes samtykke dertil, medens beløbet i modsat fald vil blive udbetalt til panthaverne efter deres prioriteters rækkefølge imod afskrivning på pantebrevene, eller
   2) at vejen i de sidste 20 år uimodsagt har henligget i marken med de nuværende grænser.

Hvis hele det under en fast ejendom hørende areal afstås til offentlig gade eller vej, der ikke er opført under et matr. nr., må det ved attest fra sorenskriveren godtgøres, at der ikke af hensyn til påhvilende hæftelser er noget til hinder for, at det pågældende matr. nr. føres til afgang.

Når panthavere giver samtykke til jordafståelse til offentlig gade eller vej, kan deres påtegning herom på pantebrevene tinglyses uden afgift.

§ 28.

For sager om tilladelse til de i §§ 25—27 omhandlede forandringer finder iøvrigt bestemmelserne i §§ 15—24 tilsvarende anvendelse.

E. Skelsætningsforretninger.

§ 29.

Ønsker ejeren af en ejendom at få skellet mod naboejendommen fast-

merkt, skal venda sær til matrikulstovuna um hetta.

Um markið ikki skilur seg frá við týðuligari girðing ella við eyðkendum marknamerkjum, ella um girðing og marknamerki verða funnin skeivt sett, kann tað verða álagt grannanum at taka lut í kostnaðinum av marknasetingarmáli eftir reglunum í §§ 30—35.

§ 30.

Skal mark avgerast í marknasetingarmáli, boðar landmálari frá matrikulstovuni við minst viku fyrivarningi eigarunum av teimum eigindómum, málið viðvikir, at møta til málsviðgerðina til ávísa tíð á ávísum stað til at siga meining sína um markið millum eigindómanna. Boðanin skal vera við innskrivaðum brevi ella á slíkan hátt, at hon kann prógvast.

Um landmálarin heldur, at umstøðurnar krevja tað, ella um ein av viðkomandi eigarum biður landmálaran um tað í seinasta lagi fjórða dagin aftaná, at boðanin er send, skulu 2 av fastu hensýnsmonnum í kommununi, uppnevndir av hegnsýnsformanninum, — ella um málið viðvikir markinum millum tvær kommunur, so ein hegnsýnsmaður frá hvørjari — hjálpa landmálaranum at upplýsa málið undir ástaðarviðgerðini, tó ikki viðvikjandi spurningum, sum mugu haldast vera bert tekniskir. Hin boðaða ástaðarviðgerðin verður tá av ongum, og landmálarin boðar av nýggjum við minst viku fyrivarningi viðkomandi eigarum at møta til ávísa tíð á ávísum stað, ásett av honum í samráð við hegnsýnsmenninar. Um boðanina verða reglurnar í 1. stk., síðsta punktum, samsvarandi nýttar.

§ 31.

Reglurnar í lóg nr. 171 frá 18. mai 1937 (hegnlógin) § 44, stk. 2, verða

slået og afmærket, må han derom henvende sig til matrikulstovan.

For så vidt skellet ikke fremtræder ved tydeligt hegn eller på kendelig måde ved skelmærker, eller hvis hegn og skelmærker findes urigtigt anbragt, kan det pålægges naboejeren at deltage i omkostningerne ved en skelsætningsforretning efter reglerne i §§ 30—35.

§ 30.

Ønskes et skel fastslået ved en skelsætningsforretning, indkalder matrikulstovens landmåler ejerne af de ejendomme, hvis skel forretningen angår, med mindst en uges varsel til at give møde ved forretningen på nærmere fastsat tid og sted for at erklære sig om skellet imellem ejendommene. Indvarslingen sker ved anbefalet brev eller på anden måde, hvorved beviset for indkaldelsen sikres.

Skønner landmåleren det efter omstændighederne påkrævet, eller fremsætter en af de interesserede ejere senest den 4de dag efter indvarslingens afsendelse overfor landmåleren begæring derom, skal 2 af kommunens faste hegnsynsmænd, udpeget af hegnsynsformanden — eller når forretningen angår skellet mellem to kommuner, en hegnsynsmand fra hver kommune — bistå landmåleren med sagens oplysning under åstedsforretningen, dog ikke vedrørende spørgsmål, der må anses for udelukkende at være af teknisk art. Den oprindeligt beramnede åstedsforretning bortfalder da, og landmåleren foranstalter en ny indkaldelse af naboejerne med mindst en uges varsel til at give møde på af ham efter samråd med hegnsynsmændene fastsat tid og sted. Om indvarslingen finder reglerne i stk. 1, sidste punktum, tilsvarende anvendelse.

§ 31.

Reglerne i lov nr. 171 af 18. maj 1937 (hegnsloven) § 44, stk. 2, finder

samsvarandi nýttar um habilitet hjá landmálara og hegnsýnsmonnum. Um landmálarin er inhabilur, uppnevnir matrikulstovan annan í hansara stað.

§ 32.

Undir ástaðarviðgerðini verða viðurskiftini í markini kannað, og tá teir, sum eru møttir, hava givið frágreiðing, setur landmálarin markið. Góðkenna viðkomandi eigarar, at markið er rett sett, merkir landmálarin tað við skilligum og haldgóðum marknamerkjum og letur partarnar skriviliga góðkenna markið í váttan, orðað eftir fyrimynd, sum er gjørd av landsstýrinum.

Fæst ikki semja partanna millum um markið, tí annar parturin er ikki møttur ella tí partarnir eru ósamdir, verður eitt fyribilsmark sett út frá teimum upplýsingum, sum fram eru kommar, og skrívar landmálarin eitt álit um viðgerðina av marknasetingarmálinum, orðað eftir fyrimynd, sum er gjørd av landsstýrinum. Í álitinum skal vera beinleiðis upplýsing um, at reglurnar í §§ 30—31 í hesi lóg eru fylgdar, og ein stutt lýsing av, hvussu fyribilsmarkið gongur, og av teimum settu marknamerkjum. Um ástaðarviðgerðin er farin fram við hjálp frá hegnsýnsmonnum, skal hetta upplýsast í álitinum og eisini navn og bústaður teirra. So skjótt sum ástaðarviðgerðin er lokin, sendir landmálarin í innskrivaðum brævi ella á slíkan hátt, at móttøkan kann prógvast, hvørjum av partunum makaskjal av álitinum við áriti um reglurnar í § 33 í hesi lóg.

§ 33.

Um ikki eigari áðrenn 4 vikur eftir, honum er sent álit um seting av fyri-

tilsvarende anvendelse med hensyn til landmålerens og hegnsynsmændenes habilitet. Såfremt landmåleren er inhabil, udpeger matrikulstovan en anden landmåler i hans sted.

§ 32.

Ved åstedsforretningen undersøges forholdene i marken, og efter at de ved forretningen mødte har afgivet forklaring, foretager landmåleren afsætning af skellet. Godkender de pågældende ejere rigtigheden af det afsatte skel, foretager landmåleren fornøden afmærkning med tydelige og varige mærker og lader parterne underskrive en erklæring om godkendelsen af skellet, affattet efter en af landsstyret foreskreven formular.

Tilvejebringes der ikke forlig mellem parterne vedrørende det omhandlede skel, være sig fordi en af parterne ikke er mødt eller på grund af uenighed mellem disse, afmærkes under hensyntagen til de tilvejebragte oplysninger et foreløbigt skel, og der udfærdiges af landmåleren en erklæring om den foretagne skelsætningsforretning, affattet efter en af landsstyret foreskreven formular. Erklæringen skal indeholde udtrykkelig bemærkning om, at forskrifterne i denne lovs §§ 30—31 er iagttaget og en kort beskrivelse af det foreløbige skels beliggenhed i marken samt nærmere angivelse af de anbragte mærker. Såfremt forretningen er afholdt med bistand af hegnsynsmænd, må dette være angivet i erklæringen tillige med oplysning om navn og bopæl for hegnsynsmændene. Snarest efter forretningens afholdelse tilstiller landmåleren ved anbefalet brev eller på anden måde, hvorved beviset sikres, hver af parterne en genpart af erklæringen forsynet med påtegning om indholdet af bestemmelsen i § 33 i denne lov.

§ 33.

Såfremt der ikke inden 4 uger efter afsendelsen af en overensstemmende

bilsmarki, gjørt samsvarandi § 32, síðsta stk., stevnir grannaeigaranum fyri rættin til at viðurkenna eitt annað mark, fær fyribilsmarkið sama rættsliga týdning sum mark, semja er gjørd um.

§ 34.

Tá mark er endaligt avgjørt eftir reglunum í frammanfyristandandi greinum, skal matrikulstovan gera tað, sum tørvar, fyri at marknasetingarmálið kann verða bókað í matrikli og tingbók. Í teimum førum, semja ikki er fingin, skal fyrst útvegast váttan frá sorinskrivaranum um, at ikki er stevnt, áðrenn freistin, sum § 33 ásetur, er farin.

Um tað, aftaná at marknasetingarmál er lokið og bókað, koma fram upplýsingar, sum sanna, at marknasetingarmálið er avgjørt á skeivum grundarlagi, kann landsstýrið loyva, at málið fær nýggja viðgerð.

§ 35.

Í sambandi við uppmáling til endurnýgging av matrikulkortinum kann umframt jarðaeigarar eisini matrikulstovan krevja marknasetingarmál framd. Kostnaðurin av hesum verður borin av landskassanum, ella av kommununi eftir avtalu, sum verður gjørd frammanundan. Tó skulu jarðaeigarar sjálvir bera kostnaðin av marknasetingarmáli, teir sjálvir krevja. Útreiðslurnar til marknamerki skulu vanliga álíknast jarðaeigarunum.

§ 36.

Avtalur, sum avgera ella broyta mark millum eigindómar, mugu ikki verða tinglýstar, uttan við góðkenning frá matrikulstovuni.

Áðrenn eigindómshevd kann tinglýsast, skal lendið, sum er fingið við hevd, antin vera serstakt matrikulerað ella í matriklinum sett undir tann

med § 32, sidste stk., udfærdiget meddelelse om afmærkning af et foreløbigt skel af en ejer udtages stævning mod naboejeren til anerkendelse af en ændret beliggendhed af skellet, tillægges der det foreløbige skel samme retslige betydning som skel, hvorom der er opnået forlig.

§ 34.

Når et skels beliggenhed er blevet endeligt bestemt efter reglerne i foranstående §§, påhviler det matrikulstovan at foretage det videre fornødne med hensyn til skelsætningsforretningens notering i matrikel og tingbog. I de tilfælde, hvor der ikke er opnået forlig, fremskaffes først attest fra sorenskriveren om, at stævning ikke er udtaget inden den i § 33 fastsatte frist.

Hvor der efter en skelsætningsforretnings afslutning og notering måtte fremkomme oplysninger, som godtgør, at forretningen er afgjort på urigtigt grundlag, kan landsstyret tillade sagen genoptaget.

§ 35.

Foretagelse af skelsætningsforretninger kan ved opmålinger til fornyelse af matrikelkortet foruden af lodsejerne forlanges af matrikulstovan. Omkostningerne herved afholdes af landskassen, eller af kommunen efter forud truffen aftale, dog påhviler omkostningerne lodsejerne, hvor disse har forlangt skelsætningsforretningen afholdt. Udgifterne til skelmærkernes anskaffelse fordeles som regel på lodsejerne.

§ 36.

Aftaler, der går ud på at fastslå eller forandre skel mellem ejendomme, må ikke tinglyses uden matrikulstovans godkendelse.

Forinden ejendomshævd kan tinglyses, må det ved hævd vundne areal enten være særskilt matrikuleret eller i matriklen henlagt under den ejen-

eigindóm, sum tað av røttum hoyrir til.

Trætumál um mark má ikki havast fyri rættin, fyrrenn avgerð er roynd eftir reglunum í §§ 30—35.

F. Aðrar broytingar.

§ 37.

Matrikulstovan kann bóka nýggj matr. nr., ið fata um eigindómar, sum ikki eru serstakt matrikuleraðir í samband við útskifting ella matrikulering sambært kap. 1—2, undir teimum í løgtingslóg nr. ..... frá ..... um tinglýsing § 53 ásettu treytum.

Somuleiðis kann eitt matr. nr. verða strikað, tá tað í váttan frá sorinskrivaranum verður sannað, at tað ikki eru heftingar á eigindóminum til hindurs fyri hesum.

§ 38.

Eru munalig avvik millum matrikul og tingbók og tey veruligu eigindómsviðurskifti í ávísum øki, kann landsstýrið, tá tað verður hildið neyðugt, taka stig til, at matrikul og tingbók verða rættað. Til slíka rætting verða reglurnar í §§ 3—11 samsvarandi nýttar.

§ 39.

Um eigindómslýsing í matriklinum verður hildin at vera ófullfíggjað, kann matrikulstovan gera tørvandi rætting. Í samband við hetta kann verða gjørd fullfíggjað uppmáling av eigindóminum ella parti av honum.

Kap. 4. Fullfíggjandi fyriskipanir.

§ 40.

Landsstýrið ásetur greiníligar reglur um, hvat fyri kort, váttanir, ummæli og aðrar upplýsingar skulu viðleggjast søkum, viðgjørdar eftir hesi

dom, hvortil det faktisk hører.

Ingen sag angående et skels beliggenhed må indbringes for domstolene, forinden den er søgt afgjort efter reglerne i §§ 30—35.

F. Andre forandringer.

§ 37.

Matrikulstovan kan oprette nye matr. nr.e omfattende ejendomme, der ikke er blevet særskilt matrikuleret i forbindelse med udskiftning eller matrikulering i henhold til kap. 1—2, under de i lagtingslov nr. .... af ..... om tinglysning § 53 fastsatte betingelser.

Ligeledes kan et matr. nr. føres til afgang, når det ved attest fra sorenskriveren godtgøres, at der ikke af hensyn til påhvilende hæftelser er noget til hinder herfor.

§ 38.

Viser der sig at bestå væsentlige uoverensstemmelser mellem matriklens og tingbogens udvisende og de faktiske ejendomsforhold indenfor et vist område, kan landsstyret, når det skønnes nødvendigt, træffe foranstaltning til berigtigelse af matrikel og tingbog. På sådan berigtigelse finder reglerne i §§ 3—11 tilsvarende anvendelse.

§ 39.

I tilfælde, hvor ejendommens beskrivelse i matriklen findes at være ufuldstændig, kan matrikulstovan foretage fornøden berigtigelse. I forbindelse hermed kan foretages fuldstændig opmåling af ejendommen eller dele af denne.

Kap. 4. Afsluttende bestemmelser.

§ 40.

Landsstyret fastsætter de nærmere regler for hvilke kort, attester, erklæringer og andre oplysninger, der skal vedlægges de efter denne lov be-

lóg, og gevur greiniligar forskriftir um form og innihald av hesum skjølum.

Somuleiðis ásetur landsstýrið greiniligar reglur um, hvussu marknamerki skulu vera og setast, á hvørm hátt tey arbeiði, sum henda lóg fatar um, skulu verða gjørd, og ásetur gjaldið fyri tey.

Matrikulstovan hevur skyldu til at lata útskriftir og eftirmyndir av matrikulsins skjølum fyri ávís ásett gjøld, og ásetur landsstýrið greiniligar reglur hesum viðvikjandi.

§ 41.

Um góðkenningin ella loyvið til avtalað sundurbýti, umbýti ella marknaumskipan, ið krevst eftir § 15, stk. 1, sbr. § 28, í hesi lóg, ikki er umbiðið ársdagin eftir avtaludagin, ella um avtalan, tá góðkenningin ella loyvið verður sýtt, ikki er søgd úr gildi, og viðurskiftini, framd eftir avtaluni, afturførd ársdagin eftir sýtingardagin, kunnu teir, sum gjørdu avtaluna, hvør sær verða sektaðir.

§ 42.

Eigari ella brúkari av fostum eigindómi má ikki seta seg ímóti ella forða arbeiðum, sum henda lóg fatar um. Tann, sum flytur, tekur burtur, skaðar ella oyðileggur markna- ella uppmálingarmerki, ið eru eyðkend, ella sum hann átti at havt kunnleika um, skal gjalda kostnaðin av at seta tey afturaftur, sjálvt um málið ikki kemur undir reglurnar í borgarligu revsilóg, §§ 179 og 291.

§ 43.

Kap. 1—2 og §§ 40 og 42 í hesi lóg fáa gildi beinanvegin. Samstundis fara úr gildi lóg nr. 85 frá 31. mars 1928 og lógskipan nr. 198 frá 15. juli 1931 §§ 7—14.

Landsstýrið setur, aftaná at hava fingið ummæli frá sorinskrivara og matrikulstovu, við kunngerð lógina

handlede sager, og giver nærmere forskrifter for disse dokumenters form og indhold.

Ligeledes fastsætter landsstyret nærmere regler for skelmærkers art og anbringelse og for udførelsesmåden for de af denne lov omfattede arbejder samt betalingen for disse.

Matrikulstovan er pligtig til efter landsstyrets nærmere bestemmelse at udlevere udskrifter og kopier af matriklens dokumenter mod en derfor fastsat betaling.

§ 41.

Når den til en aftalt udstykning, omdeling eller skelforandring ifølge denne lovs § 15, stk. 1, jfr. § 28, krævede approbation eller tilladelse ikke er søgt inden 1 år fra aftalens dato, eller når der, hvis approbationen eller tilladelsen afslås, ikke inden 1 år efter afslagets dato er sket ophævelse af aftalen og tilbageføring af det i henhold til denne etablerede forhold, kan hver af de kontrahærende parter straffes med bøder.

§ 42.

Ingen ejer eller bruger af fast ejendom må modsætte sig eller hindre udførelsen af de i denne lov omhandlede arbejder. Den, der flytter, borttager, beskadiger eller ødelægger et skelmærke eller opmålingspunkt, som er kendeligt, eller som han burde have kendskab til, er pligtig at afholde udgifterne ved genanbringelsen, selvom forholdet ikke falder ind under bestemmelserne i borgerlig straffelovs §§ 179 og 291.

§ 43.

Denne lovs kap. 1—2 og §§ 40 og 42 træder i kraft straks. Samtidig ophæves lov nr. 85 af 31. marts 1928 og anordning nr. 198 af 15. juli 1931 §§ 7—14.

Landsstyret sætter efter indhentet udtalelse fra sorenskriveren og matrikulstovan ved kundgørelse loven

sum heild í gildi fyri hvørt matrikuleringsumráði sær, so hvørt sum matrikulering er fullfíggjað fyri hvørt umráði, soleiðis at henda lóg fær gildi sum heild samstundis sum løgtingslóg nr. ..... frá ..... um tinglýsing sum heild fær gildi í viðkomandi umráði, sbr. § 54, stk. 3, í nevndu lóg.

Frá tí í stk. 2 nevnda degi fer úr gildi fyri viðkomandi umráði:

1. lóg frá 4. mars 1857, har noynt verður at mitska um sundurbýti av ognarjørðinj §§ 17—18, sum broyttar við løgtingslóg nr. 2 frá 3. januar 1950.
2. lóg frá 19. januar 1863 um sølu av traðum av Húsagarði í Tórshavn § 5, 1sta og 2nað punktum.
3. lóg nr. 56 frá 13. april 1894 § 5, 1sta punktum.
4. lóg nr. 85 frá 31. mars 1928 §§ 1—6 og 15—17.
5. lógskipan nr. 198 frá 15. juli 1931 §§ 1—6 og 15—16.
6. kunngerð nr. 244 frá 18. september 1931.
7. kunngerð nr. 262 og 263 frá 29. oktober 1931.
8. lóg nr. 174 frá 24. mai 1937 § 61.
9. lóg nr. 140 frá 13. april 1938.
10. kunngerð nr. 201 frá 18. mai 1938.
11. kunngerð nr. 272 frá 13. august 1938.
12. løgtingslóg nr. 26 frá 31. mars 1949 §§ 1, 2 og 5—11.

Harafturat fer úr gildi tað, ið annars í lóggávuni ikki samsvarar hesi lóg.

Tann skylda at føra jarðabøkur, sum er álagd fútanum og sýslumonnunum við lóg nr. 70 frá 23. april 1897 § 6, verður avtikin.

som helhed i kraft i de enkelte matrikuleringsområder, efterhånden som matrikulering af disse er fuldt gennemført, således at ikrafttrædelsen finder sted samtidig med, at lagtingslov nr. ..... af ..... om tinglysning i sin helhed træder i kraft i vedkommende område, jfr. herved nævnte lovs § 54, stk. 3.

Fra det i stk. 2 omhandlede tidspunkt ophæves for så vidt angår vedkommende område:

1. Lov af 4. marts 1857, hvorved udflytningen af det private jordegods søges indskrænket §§ 17—18, som ændret ved lagtingslov nr. 2 af 3. januar 1950.
2. Lov af 19. januar 1863 om afhændelse af de fæstegården Husegård ved Thorshavn tilhørende trøer § 5, 1ste og 2det pkt.
3. Lov nr. 56 af 13. april 1894 § 5, 1ste pkt.
4. Lov nr. 85 af 31. marts 1928 §§ 1—6 og 15—17.
5. Anordning nr. 198 af 15. juli 1931 §§ 1—6 og 15—16.
6. Bekendtgørelse nr. 244 af 18. september 1931.
7. Bekendtgørelse nr. 262 og 263 af 29. oktober 1931.
8. Lov nr. 174 af 24. maj 1937 § 61.
9. Lov nr. 140 af 13. april 1938.
10. Bekendtgørelse nr. 201 af 18. maj 1938.
11. Bekendtgørelse nr. 272 af 13. august 1938.
12. Lagtingslov nr. 26. af 31. marts 1949 §§ 1.2 og 5—11.

Endvidere bortfalder, hvad der iøvrigt i lovgivningen måtte være stridende mod denne lov.

Den landfogeden og sysselmændene ved lov nr. 70 af 23. april 1897 § 6 pålagte pligt til at føre jordebøger bortfalder.

Prentsmiðjan á Heygsbreyt — Tórshavn

VIÐMERKINGAR

til uppskotini til løgtingslóg um tinglýsing og løgtingslóg um matrikulering og sundurbýti.

Endamálið við *tinglýsing* er, at ognarin á tinglýstum rætti fær rættarvernd, ið tryggjar honum, at rættindi hansara ikki verða otað burtur ella skerd av ótinglýstum rættindum. T. d. fær keypari av føstum eigindómi við tinglýsing av skeytinum ta trygd, at seljarans kreditorar, sum ikki hava tinglýst veð í eigindóminum, ikki kunnu gera figgjarúttøku í honum. Sonnleiðis fær hann, ið letur lán móti veð í føstum eigindómi, við tinglýsing av veðskuldarbrævi sínum ta vissu, at hansara rættur ikki verður otaður burtur, um eigindómurin verður seldur, ella skerdur av ótinglýstari skuld.

Í tí gamla føroyska samfelagnum hevði realkreditturin í føstum eigindómi heilt lítlan týdning. Soleiðis verður sagt í einum skrivi frá amtinum í 1817, at tað neyvan mundu vera meira enn 50 veðskuldarbrøv, meginparturin uppá 20--60 rdlr. og einki størri enn 120 rdlr. Útlánið í føstum eigindómi man tí hava verið um kr. 5000 til saman í 1817, meðan tað í 1960 var einar 40—45 mill. kr.

Hesin øðiligi vøkstur í realkredittinum hevur serliga verið hetta mannaminnið, men sethúsbyggingin og ein vaksandi ídnaður fer í framtíðini at krevja enn størri íløgur, og meginparturin av hesum má fáast við langfreistaðum lánum móti veð í føstum eigindómi. Fyri at lata tilíkan kredit er tað ein fyritreyt, at kreditorarnir fáa ta rættarvernd, ein væl løgd tinglýsingarskipan gevur.

Ein tílík vernd fæst ikki við núverandi skipan. Tað ringasta við henni eru tær vánaligu skráirnar. Nú í eini 125 ár hevur verið roynt at bøta um hetta, men ikki hevur gingist væl.

Longu í einum skrivi frá amtinum í 1836 verður sagt, at í Føroyum er eingin rættilig skeyta-veðskrá. »Her føres vel en Protocol, hvori de thinglæste Documenter indføres, men da vedkommende Retsbetjent derved ikke bliver i Stand til at give behørig Oplysning om, hvorvidt en Ejendom er behæftet eller hvem der er Ejer af samme, er den Sikkerhed, som derved erhverves ikkun precair.«

Í § 30 í sportelreglement frá 30. mars 1836 var tað álagt sorinskrivaranum, tá ið skeyti og veðskuldarbrøv o. tl. vórðu tinglisin »at efterse om Udstederen selv har Adkomst til den Ejendom, hvorover han derved disponerer, eller om der forhen er læst noget, som kan betage Documentet sin Gyldighed eller indskrænke samme«, og skjalið skuldi fáa rættarviðmerking, um so var.

Stutt eftir at Tillisch, sorinskrivari, var komin í embætið í 1841, gjørdi hann vart við, at hann ikki kundi gera so sum fyriskipað var í § 30, tí tað trutu skráir til skeyta- og veðbøkurnar. Samstundis bjóðaði hann sær til at fara um landið at fáa turviligar

upplýsingar at gera álítandi skrá eftir. Hetta fekk hann loyvi til í 1842, og árini eftir og til hann fór frá sum sorinskrivari í 1849, fekk hann gjørt eina fullfíggjaða skráseting av allari jørð í Føroyum, tað sonevnda jarðayvirlit.

Hetta yvirlit er gjørt eftir tí meginreglu, at ognarrætturin á allari jørð í Føroyum verður settur í merkur, gyllin og skinn í haga og bø. Á Tillischar døgum bar hetta sum heild til, tí Tórshavn undantikin so mundi tað ikki vera stórvegis av eigindómi, ið ikki lá í markatali. So við og við broyttust hesi viðurskifti, og tað kom hópur av eigindómum við ongum markatali, tí jarðastykki vórðu latin burtur av tí gamla bønum til byggilendi o. tl., og eisini vórðu traðir latnar til sjálvstøðug brúk. Tillkir eigindómar kundu ikki takast við í jarðaskránni.

Tá ið danska tinglýsingarlógin frá 31. mars 1926 var staðfest, var spurningurin um at lata hana fáa gildi í Føroyum lagdur fyri sorinskrivaran, men í skrivi 2. juli s. á. svaraði hann, »at de her paa Øerne herskende særlige Forhold med Hensyn til Jordernes henliggen umatrikuleret bevirker, at Lovens Gennemførelse bliver ganske uden praktisk Betydning, medens dens Gennemførelse for saa vidt angaar Løsøre godt kan ske.« Sorinskrivarin gjørdi samstundis vart við, at gott hevði verið, um lógin fekk gildi fyri tær bygdir, ið fóru at verða útskiftar eftir útskiftingarlógini frá 20. apríl 1926.

Fyri hesar bygdir eru síðani við heimild í fyriskipan frá 15. juli 1931 gjørd serlig realregistur. Hesar skráir fyri útskiftar bygdir eru komnar í staðin fyri tað gamla jarðayvirlítið, og tær eru nógv meira eftirfarandi enn tað, tí tær hava alla innangarðsjørðina við, tá útskiftingin var framd, og hvílir á tí kortlegging og matrikulering, sum gjørd er undir útskiftingini, og hetta ger, at teir einstøku eigindómar eru eyðfunnir. Í realregistarinum stendur eisini, hvussu nógv hvør einstakur eigindómur hevur í haga. Hagarnir sjálvir verða ikki førdir í hesum skráum og eru tí vorðnar ófullfíggjaðar, tí eftir útskiftingina eru mangastaðni traðir innlagdar, og tær eru ikki komnar við í skránnum.

Sambært lóg frá 31. mars 1928 er ein tillík skrá eisini gjørd fyri tann partin av Tórshavn, ið er matrikuleraður. Henda skráin er heldur ikki fullkomin, tá hon ikki hevur alt býarumráði við, og tí kunnu skjøl, ið ikki tilskila matr. nr., verða tinglísin, men ikki skrivað í skránna.

Við heimild í § 57 í lógini um jordbrugets fremme frá 24. maj 1937 eru somuleiðis gjørdar skráir fyri alla almenna jørð í óútskiftum bygdum, og allar eigindómar, sum verða seldir burturav hesi jørð, aftaná at skráirnar vóru gjørdar. Hesum »brúksregistrum« bagir tað sama sum realregistrunum fyri Havnina: tey hava ikki allar eigindómar í bygdini, og so er eisini tað brek við teimum, at teir skrásettu eigindómarnir eru ikki kortlagdir, og tí kann ivi standast um, hvar eigindómurin er.

Sum hina síðstu skránna skal verða nevnt eitt kartotek, ið er gjørt yvir eigindómar, sum ikki eru við í áðurnevndu skráum. Grundarlagið undir hesum kartoteki eru listar, sum kommunurnar sendu inn í 1940, yvir persónar, sum áttu grundstykki og hús í óútskiftum bygdum. Kartotekið er síðani ført, so hvørt skeyti og veðskuldarbrøv v. m. eru tinglísin. Tað er eyðsæð, at henda skrá ikki er so væl eftirfarandi, tá bæði sjálvt grundarlagið, hon er bygd á, og viðlikahaldið (eigaranavnið) eru ivasom. Hetta er heldur ikki ein almenn skrá, men bert ætlað sum ein hjálp hjá peningastovnunum at bøta um tað núverandi tinglesingarskipan.

Skjøl, ið ikki kunnu verða førd í einari av teimum almennu skráunum (og tí bert verða tikin við í her nevnda kartoteki), fáa við tinglesingina átekning, at eingin skrá er yvir grundstykki og hús í viðkomandi bygd, »hvorfor intet kan attesteres om adkomst og behæftelser«. Somu átekning fáa skjøl, ið verða førd inn í brúksregistrini; her verður kortini viðmerkt, at ikki hevst nøkur *fullfíggjað* skrá.

At greiða nærri frá, at ein tillík skipan ikki er væl nýtilig, man ikki nýtast. Spurningurin er nú, hvussu ein álítandi tinglýsingarskipan kann fáast í lag. Fyritreytin fyri eini tillíkari er, soleiðis sum longu sagt í sorinskrivarans skrivi 2. juli 1926, ein matrikulering ella skráseting, ið ger, at allir eigindómar lættliga finnast. Sorinskrivarin legði í 1938 fram uppskot, har eftir allir eigindómar í óútskiftum bygdum

skuldu takast við í brúksskránna, men uppskotið var ikki framt. Síðani var uppskot lagt fram at seta tinglýsingarlógina í gildi uttan broyting í skrásetingarskipanini, sum nú er, soleiðis at eigindómar, ið ikki vóru í teimum almennu skráuntum, skuldu hava ætekning um, at eitki kundi váttast um ognarheimild og heftingar. Við hesum uppskoti hevði verið bøtt um summi brek í núverandi skipan t. d. at havarin av tinglýstum rætti ikki hevur trygd fyri, at tað ikki seinri verða tinglisin rættindi, ið ota rætt hansara buttur, sum lættliga kann henda, tí eitt skjals rættarfylgja verður toknað frá útgávudegnum, um tað verður tinglisið í seinasta lagi á øðrum tingi aftaná útgávuna. Tað versta brekið í núverandi skipan — tann vánaliga skrásetingin — hevði framvegis verið. Uppskotið var fyrilagt tl nevnd, ið var vald 12. april 1938 at viðgera Føroya vinnulív. Í álitinum, sum kom í 1939, mælti nevndin til, at ein tinglýsingarskipan var gjørd, tí tá hevði tað verið møguligt at økja um realkredittin. Undir viðgerðini av álitinum á løgtingi var ikki nortið við tinglýsingarskipanina, sjá løgt. 1939 skjal 73 s. 35-36 (V).

Málið var ikki tikið til viðgerðar aftur fyrrenn av nevnd sett 21. aug. 1953: »Færøernes realkreditudvalg«, sum í 1955 kom við áliti nevnt: »Betænkning angående realkreditten i fast ejendom på Færøerne (álit nr. 131/1955). Álitið byggir á tað her fleiri ferðir nevndu meginreglu, at ein álitandi tinglýsingarskipan er treytuð av eini skráseting, ið ger, at teir einstøku eigindómar lættliga finnast. Eina tílíka skráseting vat hugsað um at fáa gjørda fyri tær óútskiftu bygdirnar við einari einfaldari kortlegging við loftmyndum sum grundarlag. Tílík kort høvdu ikki vist mark og støðd á teimum einstøku eigindómunum gjølliga, men á teimum hevði sæst, hvar hvørt ognarlutur lá í mun til hinar, og soleiðis vóru teir eyðfunnir.

Í 1957 vórðu loftmyndir tiknar, so sum nevndin hevði hugsað sær. Nú var grundarlagið til staðar at fáa framt uppskotið frá nevndini, og málið var reist, tá ið Østifternes Kreditforening hevði játtað at lata Føroyar koma undir útlánsumráði teirra.

Við lóg nr. 176 frá 29. april 1960 vóru ymiskar broytingar gjørdar í tí dansku tinglýsingarlógini, og var tí uppskotið til tinglýsingarlóg frá realkreditnevndini latið lógarskrivstovuni hjá løgmálaráðnum til eftirkanningar, og við skrivi 1. juli 1960 skeyt hetta upp, at hesar brýtingar komu við í uppskotinum. Sorinskrivarin fekk síðani málið til ummælis, og í skrivi 5. august 1960 helt hann, at uppskotið kundi verða framt við smærri broytingum. Í einum føri hevur sorinskrivarin broytt uppkastið hjá realkreditnevndini munandi, og er tað um, hvussu lógin skal ganga í gildi. Nevndin hevði skotið upp, at lógin ikki kom í gildi, fyrrenn skráseting var gjørd fyri allar Føroyar, meðan sorinskrivarin var av tí áskoðan, at hon kundi koma í gildi so hvørt sum skráseting fór fram, um reglur vóru gjørdar, ið hildu ting*lý*singar og ting*le*singarskjøl greidliga frá hvørjum øðrum.

Hin 27. december 1960 bað landsstýrið matrikulstovuna um ummæli av tí, sum nú lá frammi í málinum. Ummæli sínum kom matrikulstjórin við í skrivi 2. januar 1961, ið mælti til, at tinglýsingarlógin var sett í gildi í teimum einstøku matrikuleringsumráðunum so hvørt matrikuleringin av teimum var fullinnt. Annars vóru ymisk broytingaruppskot til tey uppkast til tinglýsingarlógina, ið gjørd vóru.

Landsstýrið læt síðani sorinskrivaranum og matrikulstjóranum við tí tilfari, ið nú var, upp í hendi at gera:

1) Uppskot til løgtingslóg um tinglýsing við hartil hoyrandi viðmerkingum,
2) Uppskot til kunngerð um tinglýsing, og
3) Uppskot til løgtingslóg um matrikulering og sundurbýti v.m. við hartil hoyrandi viðmerkingum.

Hesi uppskot, ið vóru handaði landsstýrinum 6. februar 1961, hava síðani verið hjá løgmálaráðsins lógarskrivstovu og direktoratet for matrikulvæsenet. Henda eftirkanning gjørdi, at ymiskar smávegis broytingar komu í uppskotini; um hesar

broytingar er greinliga sagt frá í skrivi frá sorinskrivaranum 25. september 1961 og skrivi frá matrikulstovuni 9. desember 1961.

Uppskotini til løgtingslógirnar um tinglýsing og um matrikulering og sundurbýti v.m. hava síðani verið til viðgerðar í landsstýrinum, og bevur tað einki havt at viðmerkja. Tá henda lóggáva fer at hava stóran týdning, skal landsstýrið mæla til at samtykkja uppskotini. Lagt skal eisini vera aftrat, at matrikuleringin hevur stóran týdning fyri at skipa og fáa framt útskiftingar í framtíðini, tí skráseting av eigindómum er fyritreytin at fara undir útskifting yvirhøvur. Eisini er matrikulering ein treyt fyri at fáa býarskipanir framdar. Eisini eru reglurnar um sundurbýti v.m., sum vóru spjaddar, nú samskipaðar í eina lóg.

Tað skal annars vera vist til hesi skjøl:

I Realkreditnevndarinnar álit frá 1955, ið áður er sent løgtinginum við tilhoyrandi skjølum.
II Løgmálaráðsins skriv frá 1. juli 1960.
III Sorinskrivarans skriv frá 5. august 1960.
IV Skjøl til nevnduskriv við viðmerkingum til uppkast til løgtingslóg um tinglýsing.
V Skriv dags. 2. januar 1961 frá matrikulstjóranum.
VI Viðmerkingar til uppskot til løgtingslóg um tinglýsing.
VII Viðmerkingar til uppskot til løgtingslóg um matrikulering og sundurbýti av jørð v.m.
VIII Sorinskrivarans skriv frá 25. september 1961.
IX Skriv 9. desember 1961 frá matrikulstjóranum.

Skjølini

nevnd í viðmerkingunum til uppskotini til

løgtingslóg um tinglýsing

og

løgtingslóg um matrikulering og sundurbýti av jørð

JUSTITSMINISTERIET, Lovkontoret.

København, den 1. juli 1960.
Brev nr. 633.
Journal nr. 653/60.

viðv. F.L. j. nr. 1419 — 13.

I skrivelse af 15. juni 1960 (j.nr. 653/1960) har statsministeriet anmodet justitsministeriet om at gennemgå de i betænkning nr. 131 af 1955 angående realkreditten i fast ejendom på Færøerne indeholdte udkast til lagtingslov og kundgørelse om tinglysning med henblik på sådanne ændringer, som måtte være fornødne som følge af de siden 1955 stedfundne ændringer af den danske tinglysningslov og anordning.

Statsministeriet har endvidere anmodet justitsministeriet om at udarbejde nyt udkast til ikrafttrædelses- og ophævelsesbestemmelse i hovedudkastet (§§ 51 og 54), idet man i modsætning til, hvad der er forudsat i kommissionsudkastet, ønsker lagtingslov og kundgørelse i deres helhed sat i kraft straks efter gennemførelsen, men dog kun i de områder på Færøerne, hvor matrikulering af fast ejendom er gennemført; i andre områder skal ikraftsættelsen efter landsstyrets bestemmelse kunne ske, efterhånden som matrikulering og den i et andet i betænkningen indeholdt lovudkast omtalte registrering af fast ejendom gennemføres.

I anledning heraf skal man meddele følgende:

A. Tinglysningsloven er siden 1955 ændret ved lov nr. 101 af 25. marts 1959 § 8 —, der dog er uden betydning for udformningen af udkast til lagtingslov om tinglysning, — og lov nr. 176 af 29. april 1960. Anordning nr. 298 af 26. november 1926 om tinglysning er siden 1955 ændret ved anordninger nr. 59 af 21. marts 1956, nr. 166 af 8. juni 1957 og nr. 285 af 30. august 1958, men ingen af disse ændringer skønnes at burde optages i udkastet til kundgørelse om tinglysning. Gennemgangen af de to udkast har givet justitsministeriet anledning til følgende bemærkninger og forslag til ændringer.

1. Til lovudkastets § 11, stk. 2, føjes som nyt punktum: »Pantebreve til statskassen, landskassen og de af staten eller lagtinget anerkendte realkreditinstitutter kan dog efter sorenskriverens bestemmelse udslettes mod kvittering af den ifølge tingbogen berettigede«.
2. I lovudkastets § 23, stk. 2, 5. linie, ændret »et« til »en«.
3. Lovudkastets § 40, stk. 1, affattes således:

»Ophører en tinglyst panteret i fast ejendom, være sig helt eller delvis, eller viser den sig ikke at være gyldigt stiftet, har ejeren, uanset modsat aftale med en efterstående panthaver eller andre, ret til at besætte — enten straks eller senere — den således ledige plads med en ny panteret, medmindre han ved opsigelse eller senere giver afkald på denne ret. Aflyses panteretten, uden at ejeren samtidig benytter sig af sin ret til at besætte den ledige plads med en ny panteret, skal det på begæring noteres i tingbogen, at den tidligere panteret nu tilkommer ejeren. Er notering ikke foretaget rykker de efterstående berettigede op i den ledige plads. Ved tvangsaukton tilfalder en ledig plads de øvrige i ejendommen berettigede. Det samme gælder, såfremt ejendommen på ånden måde end ved tvangsauktion bortsælges af et konkurs- eller gældergåelsesbo.«

4. I lovudkastets § 44, stk. 2, ændres »3 dage« til »10 dage«.
5. I lovudkastets § 44, stk. 3, tilføjes efter »bogstaver«: »eller efter den rækkefølge, hvori de er tinglyst«.
6. I lovudkastets § 47, stk. 1, 2. punktum, siges: »Når pantets ejer flytter til en

anden retskreds inden for riget, skal der inden 3 måneder efter flytningen ske fornyet tinglysning i denne.

Man henleder opmærksomheden på, at kravet om fornyet tinglysning ved flytning til en anden retskreds er ophævet ved lov nr. 176 af 29. april 1960, der træder i kraft den 1. juli 1960.

Det forekommer tvivlsomt, om det er rimeligt at betinge underpantsætningens retsbeskyttelse på Færøerne af, at der ved flytning til den øvrige del af riget sker fornyet tinglysning i løbet af 3 måneder.

Det følger af den danske tinglysningslovs § 47 — som ændret ved lov nr. 176 af 29. april 1960 —, at det ved pantets ejers flytning her til landet er nødvendigt at tinglyse det på Færøerne tinglyste pantebrev påny her i landet, såfremt panteretten skal have gyldighed mod aftaler, der i god tro indgås med pantets ejer, mod retsforfølgning her. En fornyet tinglysning indenfor 3 måneder efter flytning hertil vil ikke give beskyttelse mod aftaler, da retsforfølgning her i landet inden tinglysningen, eftersom § 47, stk. 1, 2. punktum ikke får gyldighed som lov i Danmark.

Justitsministeriet er derfor mest tilbøjeligt til at mene, at udkastets § 47, stk. 1, 2. punktum bør udgå.

§ 47 foreslås herefter affattet således:

»Pantebreve, der giver underpant i løsøre, skal tinglyses for at få gyldighed mod aftaler, der i god tro indgås med pantets ejer, og mod retsforfølgning.

Pantebreve, der giver underpant i bestemte løsøregenstande, udslettes, når der er forløbet 10 år efter pantebrevets tinglysning, og der ikke inden denne frists udløb er anmeldt fornyet tinglysning.

Omsætningspapirer, simple gældsbreve og andre fordringer kan ikke pantsættes ved tinglysning af pantebrev efter de i stk. 1—2 givne regler.«

7. Lovudkastets § 48, stk. 3, udgår.

8. I kundgørelsens § 13, stk. 2, ændres »hovedrevisorat« til »revisionsdepartement«.

9. Formuleringen af kundgørelsens § 14, stk. 1, om meddelelse til ejeren af en fast ejendom om indlevering af pantebreve på over 5.000 kr. til tinglysning — forudsætter, at der gives en definition af privat pantebrev«» (se ordene »jfr. nedenfor«). En definition, svarende til den, der gives i tinglysningsanordningens § 14, stk. 3, er imidlertid ikke medtaget i udkastet til kundgørelse. — Da det forekommer naturligt heri at opstille samme begrænsning for meddelelsespligten, som gælder efter tinglysningsanordningen, foreslås tilføjet som nyt stk. 3.:

»Ved private pantebreve forstås i denne forbindelse alle pantebreve (derunder skadesløsbreve), som er udstedt til andre end offentlige myndigheder eller de af staten eller lagtinget anerkendte realkreditinstitutter.«

10. I kundgørelsens § 16 foreslås, som følge af ændringen i udkastets § 11, stk. 2, jfr. ovenfor under punkt 1, 2. punktum affattet således: »Udslettelse af skadesløsbreve og tinglyste skifteekstrakter kan ske i henhold til særskilt kvittering fra kreditor, til hvem det er udstedt, medmindre andet er tinglyst. Det samme gælder pantebreve til statskassen, landskassen og de af staten eller lagtinget anerkendte realkreditinstitutter, medmindre sorenskriveren i det enkelte tilfælde finder det betænkeligt. Udslettelse af aftægtskontrakter....o.s.v.«

11. I kundgørelsens § 19, 4. sidste linie skal »dette« ændres til »denne del«.

12. Kundgørelsens § 32, stk. 2, udgår, jfr. ovenfor under punkt 7.

13. I kundgørelsens § 36, 10—11 linie udgår ordene »eller en arrest, når der er gået et år fra dens tinglysning«, jfr. ligeledes pkt.7.

B. Med hensyn til spørgsmålet om ændring af lovudkastets ikrafttrædelses- og ophævelsesregler går man ud fra, at loven straks — eller dog snarere efter en passende frist — ønskes sat i kraft i de bygder, hvor en betryggende registrering af alle faste

ejendomme er gennemført, og at loven skal kunne sættes i kraft for hver af de andre bygder, efterhånden som registreringen bliver fuldt gennemført i disse. En delvis indførelse af en ny tinglysningsordning i en bygd alene, lydende for en del af bygdens faste ejendomme — dem for hvilke registrering er gennemført — vil formentlig være forbundet med afgørende betænkeligheder, jfr. sorenskriverens udtalelse til kommissionen og mere nedenfor under C.

Loven kan formentlig straks ved dens ikrafttræden — medmindre der fastsættes en ret lang frist herfor — kun komme til at gælde i områder, hvor en egentlig matrikulering af de faste ejendomme er fuldt gennemført, idet grundlaget for iværksættelse af den af kommissionen foreslåede registrering af faste ejendomme først tilvejebringes ved gennemførelsen af den særlige lov herom, hvortil der findes udkast til betænkningen (side 149 ff). En gennemførelse af dette forslag er derfor en forudsætning for forslagene til tinglysningslov og -kundgørelse, idet der først ved en sådan registrering skabes grundlag for, at den nye tinglysningsordning indenfor en overskuelig fremtid kan sættes i kraft i de bygder, hvori der ikke ved tinglysningslovens ikrafttræden er gennemført en fuldstændig matrikulering af de faste ejendomme.

Det er endvidere en nødvendig forudsætning for gennemførelse af en ny tinglysningsordning på grundlag af de foreliggende udkast, at der samtidig med disse søges gennemført en ny udstykningslov efter det i betænkningen som bilag 1 aftrykte udkast, eller at der i hvert fald gennemføres udstykningsregler i lighed med dem, der allerede gælder for de matrikulerede områder (lov nr. 85 af 31. marts 1928 og an. nr. 197 af 15. juli 1931), jfr. betænkningen side 12.

Der synes intet at være til hinder for, at de bestemmelser i tinglysningslov og -kundgørelse, der ikke vedrører fast ejendom — først og fremmest kapitel 7: Tinglysning vedrørende løsøre og formue i almindelighed — ved lovens ikrafttræden får gyldighed for Færøerne som helhed. Der har, som anført i betænkningen side 25, siden 1933 været ført en personbog efter det i den øvrige del af riget anvendte system.

På grundlag af foranstående bemærkninger har man formuleret følgende skitse til ændring af udkastet §§ 51 og 54.

Lovudkastets § 51, stk. 1—2 erstattes af følgende:

»Denne lov træder i kraft den.....

Lovens kapitler 1—6 og §§ 52 og 53, stk. 1—3 gælder indtil videre kun i ..... (her angives de bygder, hvori en matrikulering eller registrering — — er fuldt gennemført på det i stk. 1 angivne tidspunkt).

Landsstyret bemyndiges til ved kundgørelse at sætte de i stk. 2 nævnte dele af loven i kraft i de øvrige bygder på Færøerne. De kan dog først træde i kraft i en bygd, når matrikulering eller registrering af fast ejendom i bygden er fuldt gennemført, og tidligst når der er forløbet 3 måneder, efter at kundgørelsen er bekendtgjort«.

B. Lovudkastets § 54 stk. 1—3 erstattes af følgende:

»Fra denne lovs ikrafttræden ophæves (her nævnes de i udkastets stk. 1 og 2 opregnede lovbestemmelser og lov nr. 56 af 18. marts 1925 §§ 45—48, jfr. § 50, stk. 3, 3. punktum — se udkastets stk. 3.).

De hidtil gældende regler om tinglysning vedrørende fast ejendom bevarer dog deres gyldighed i de bygder, hvor lovens kapitler 1—6 og §§ 52 og 53, stk. 1—3, indtil videre ikke finder anvendelse, jfr. § 51, stk. 2, indtil disse bestemmelser sættes i kraft ved kundgørelse fra landsstyret i overensstemmelse med § 51, stk. 3«.

C. Den begrænsede tid, der har været til rådighed for justitsministeriets behandling af sagen, har ikke gjort det muligt at foretage en nærmere gennemgang af de

foreliggende udkast. Justitsministeriet har derfor ej heller taget stilling til, om den foreslåede nyordning af tinglysningen på Færøerne er hensigtsmæssig, herunder om de skitserede regler er egnet til på fyldestgørende måde at løse de problemer, der opstår i forbindelse med overgangen til et nyt tinglysningssystem.

Man henleder opmærksomheden på, at sorenskriveren overfor kommissionen — jfr. betænkningen s. 10—11 — stærkt har frarådet, at loven om tinglysning sættes i kraft successivt med den følge, at tinglysningskontoret samtidig får to forskellige tinglysningssystemer at arbejde med. Justitsministeriet skal derfor meget henstille, at der inden forslagene fremsættes for lagtinget, gives sorenskriveren lejlighed til at udtale sig påny.

Et eksemplar af justitsministeriets bekendtgørelse af 28. juni 1956 og 24. juni 1958 om genpartspapir til brug ved tinglysning vedlægges.

Endelig bemærkes, at justitsministeriet i en nærmere fremtid agter at udsende en bekendtgørelse om tinglysning til afløsning af den gældende tinglysningsanordning.

P.M.V.
E.B.
Bitsch (sign.)

SORENSKRIVEREN (DOMMEREN) PÅ FÆRØERNE J. nr. 66/1960.

Tórshavn, den 5. august 1960.

viðv. F.L. j. nr. 1419 — 1 4.

Ved skrivelse af 8. juli 1960 (j. nr. 2015/60) har hr. rigsombudsmanden anmodet mig om en udtalelse vedrørende spørgsmålet om nu at søge etableret lovgivning om tinglysning på Færøerne, hvorom der foreligger et udkast til lagtingslov i forbindelse med den under 30. juni 1955 afgivne betænkning angående realkreditten i fast ejendom på Færøerne.

Foruden nogle eksemplarer af den nævnte betænkning har De tilsendt mig statsministeriets skrivelse af 5. juli 1960 (j. nr. 653/60) samt den deri omhandlede fotokopi af justitsministeriets skrivelse af 1. juli 1960 (lovkontoret).

Idet jeg iøvrigt henviser til de vedlagte bemærkninger til de enkelte paragraffer i realkreditudvalgets udkast til en lagtingslov om tinglysning, skal jeg med hensyn til det principielle spørgsmål om muligheden for en etapevis indførelse af tinglysningsloven på Færøerne udtale følgende:

Af realkreditudvalgets betænkning s. 10—11 ses, at daværende sorenskriver Rendal stærkt frarådede en delvis indførelse af T.L. på Færøerne, og som det fremgår af betænkningen s. 27, var det kun som subsidiær løsning, når realkreditudvalget herefter foreslog T.L. sat i kraft straks i de *fuldt* matrikulerede bygder og efterhånden i de delvis matrikulerede bygder, når de ikke-matrikulerede dele af disse var blevet matrikuleret (eller registreret efter de af udvalget foreslåede principper). Det fremhæves videre, at betænkelighederne ved at arbejde med to systemer ved denne ordning i nogen grad overvindes, idet der da indenfor den enkelte bygd aldrig vil være tvivl om, hvilket system der skal anvendes.

Selvom jeg ikke fuldtud kan tiltræde sorenskriver Rendals opfattelse, kan jeg dog være enig i, at der er så store betænkeligheder forbundet med at arbejde med to sideløbende systemer, at en sådan ordning må baseres på afgørende samfundsmæssige hensyn.

Realkreditudvalgets forudsætning om, at man ikke skal arbejde med to forskellige systemer indenfor samme bygd, vil få størst praktisk betydning for Tórshavns vedkommende, hvor en væsentlig del af byens indmark ikke er matrikuleret. Man kan herom henvise til sorenskriver Rendals udtalelser om spørgsmålet i hans skrivelse af 29. september 1954, hvoraf ekstraktafskrift vedlægges, og hvori det frarådes at sætte T.L. i kraft for Tórshavns vedkommende, før en fuldstændig matrikulering har fundet sted.

De ulemper, der er forbundet med en indførelse af T.L. for det matrikulerede område i Tórshavn alene, vil dog efter mit skøn i det væsentlige kunne undgås, hvis der indføres bestemmelser om, at dokumenter udtrykkeligt og på iøjnefaldende sted skal angive, om de vedrører det matrikulerede område, jfr. herved bemærkningerne til T.L. § 9.

Med hensyn til de øvrige matrikulerede bygder opstår tildels de samme problemer for så vidt angår de efter udskiftningernes afslutning indlagte trøer, men problemet er de fleste steder løst ved oprettelsen af de såkaldte trø-numre, der er omtalt i udvalgsbetænkningen s. 23. Det kan diskuteres, om denne ordning, der omtales nærmere i bemærkningerne til T.L. § 8, er hensigtmæssig, men trøerne vil næppe udgøre en uoverstigelig hindring for at sætte T.L. i kraft i de udskiftede bygder. Man bør dog, før dette sker, sikre sig, at der ikke i disse bygder findes trøer, hvis eksistens ikke fremgår af realregistret.

Dobbeltsystemet vil — som fremhævet af sorenskriver Rendal i skrivelsen af 29. september 1954 — medføre en betydelig risiko for fejlekspeditiomer, hvilket må

tages i betragtning ved bedømmelsen af T.L.s ansvarsregler, i hvilken forbindelse bemærkes, at også sorenskriverens og personalets ansvar vil blive større ved dobbeltsystemets indførelse, men jeg går ud fra, at staten kun vil gøre sit regreskrav gældende under rimelig hensyntagen til de af dobbeltsystemet flydende forøgede fejlkilder.

At administrationen af et dobbeltsystem vil stille større personalemæssige krav, siger sig selv, men jeg har under justitsministerens besøg fornylig forstået, at alle rimelige krav i så henseende vil blive imødekommet.

Såfremt man mener, at stærke samfundsmæssige hensyn taler for en etapevis indførelse af T.L. på Færøerne, er de ulemper, der flyder heraf, næppe større, end at de kan overvindes. Det afgørende må, som foran anført, være, at der sørges for en betryggende adskillelse af tinglysnings- og tinglæsningsdokumenterne, og jeg lægger derfor megen vægt på, at der gennem udformningen af § 9, stk. 3 og 4, jfr. § 54, stk. 2, som angivet i mit ændringsforslag vedrørende disse bestemmelser, tilvejebringes hjemmel til øjeblikkelig afvisning af dokumenter, som ikke opfylder de i § 9, stk. 3 og 4, indeholdte forskrift

Af det ud fra rene ordensmæssige hensyn og muligt også af hensyn til retsenheden indenfor riget er ønskeligt i videst muligt omfang at få T.L. gennemført her, kræver næppe nærmere omtale.

Beklageligvis har det ikke været muligt på nuværende tidspunkt at gennemgå udkastet til tinglysningsanordningen (kundgørelsen), hvis udformning vil have særdeles stor praktisk betydning for det fremtidige arbejde med en tinglysningslov. Jeg håber imidlertid, at der bliver lejlighed til at fremkomme med ændringsforslag og bemærkninger til kundgørelsen, før dennes udstedelse bliver aktuel, og skal henstille, at det søges udvirket, at kundgørelsen forelægges embedet til udtalelse, før den sættes i kraft.

Statsministeriets skrivelse af 5. juli 1960 med Deres påtegning af 8. juli 1960 tilbagesendes, medens jeg har beholdt de øvrige fra Dem modtage bilag.

Det tilføjes, at jeg samtidig har tilsendt justitsministeriets lovkontor en genpart af foranstående skrivelse.

Jens Koch (sign.)

Rigsombudsmanden på Færøerne.

SORENSKRIVEREN (Dommeren) PÅ FÆRØERNE J. nr. 1666.

Tórshavn, den 5. august 1960.

Bilag til skrivelse af 5. august 1960 fra sorenskriveren (dommeren) på Færøerne til rigsombudsmanden på Færøerne.

Ændringsforslag og bemærkninger til udkast til lagtingslov om tinglysning.
(Se s. 31—83 i Betænkning angående realkreditten i fast ejendom på Færøerne afgivet af det af statsministeriet den 21. august 1953 nedsatte udvalg.)

Ændringsforslag.

§ 1.
Uændret.

Bemærkninger.

ad § 1.

Rettigheder hidrørende fra jordfællesskabet (sameje og ejendomsblanding, jfr. lov for Færøerne om udskiftning nr. 147 af 27. marts 1939 § 2) skal fremtidig tinglyses, jfr. Vinding Kruse: Ejendomsretten (2. udg.) s. 912 (i det følgende citeret: E. R.). Tinglæsning af sådanne rettigheder er hidtil vistnok kun foreskrevet med hensyn til haugestævnevedtægter om indførelse eller ophævelse af særeje (kenning) med hensyn til fårene, jfr. lov for Færøerne nr. 172 af 18. maj 1937 om haugers styrelse og drift § 24, stk. 1, der formentlig bør ophæves for de områder, hvor T.L. skal gælde, idet nødvendigheden af tinglysning da følger af T.L. § 1. Andre rettigheder af denne art — f. eks. fårenes vintergræsningsret på indmarken, jfr. haugelovens § 34, stk. 1, — vil muligvis som »legal servitut« fremdeles have gyldighed uden tinglysning, men iøvrigt må sådanne rettigheder og byrder af bygderetlig karakter, som vedtages på grandestævne eller haugestævne (se Færøsk Bygderet (i det følgende citeret F. B.) I,s. 23—25 & 36—37 om karakteren af disse vedtægter), for så vidt de vedrører rettigheder over fast ejendom, fremtidig tinglyses. Det må anses for rettest at optage de fornødne vejledende bestemmelser herom i kundgørelsen.

Iøvrigt henvises til bemærkningerne ad § 8.

§ 2.
Uændret.

ad § 2.
Ingen bemærkninger.

§ 3.
Uændret.

ad § 3.

Medens fæstebreve på jord i offentlig eje hidtil er blevet tinglæst i henhold til rentekammerskrivelse af 11. februar 1843, har det ikke været praksis at tinglæse kontrakter om lejetrøer, skønt disse i reglen har været udlejet på lejers og enkes livstid. Sådanne kontrakter må fremtidig tinglyses.

Den uopsiglighed, der ved kdg. nr. 41 af 2. december 1940 er tillagt lejere må formentlig være sikret uden tinglysning, jfr. om den danske lejelovgivning Illum: Tinglysning s. 50.

§§ 4—7. Uændrede.

ad §§ 4—7. Ingen bemærkninger.

§ 8.

Stk. 1: uændret.

Stk. 2: I pkt. 2 udgår ordene »(i registrerede områder ejendomsnummer)« og erstattes af »(trø-nummer)«.

ad § 8.

Der skal her gøres nogle bemærkninger om realregistrenes overgang til tingbøger og de dermed forbundne problemer.

Sorenskriver Rendal ytrer i sin skrivelse af 29. september 1954 frygt for, at de siden 1929 oprettede realregistre for Tórshavn og de udskiftede bygder (se herom kommissionsbetænkningen s. 23 og F.B. II, s. 408 .) efterhånden vil fjerne sig ligeså meget fra virkeligheden som de ældre jordfortegnelser (betænkningen s. 23.24, jfr. F.B.II, s. 191-93). De sidstnævnte er på grund af manglende tinglæsning af adkomster — især arveadkomster grundet på privat skifte — i de godt 100 år, der er forløbet siden deres oprettelse blevet meget mangelfulde. Frygten for, at det vil gå på samme måde med realregistrene, er ikke ubegrundet. Allerede nu kan det konstateres — f. eks. ved skifter eller ved, at der til tinglæsning anmeldes dokumenter, hvor overdrageren mangler tinglæst adkomst — at man ikke i ubetydeligt omfang har undladt at tinglæse adkomstdokumenter.

Problemet: den manglende tinglæsning, er af gammel dato. Det var dette problem, man søgte at komme til livs ved jordfortegnelsernes oprettelse og ved § 19 i loven af 4. marts 1857 om indskrænkning af udstykning af det private jordegods, der søgte at gøre tinglæsning af overdragelsesdokumenter til en gyldighedsbetingelse inter partes. I lovens forarbejder var man endog inde på at gøre undladelse af tinglæsning strafbar. At reglen i § 19 ikke blev overholdt ses bedst af lov nr. 33 af 11. marts 1892 og senere love, der søgte at lette adgangen til at erhverve ejendomsdom (jfr. F.B.II, s. 498), og desuden er man i praksis gennemgående veget tilbage for at anvende § 19 efter sin ordlyd (se F.B. II, s. 183-89). Under hensyn hertil og til, at tinglysning iøvrigt kun i et enkelt tilfælde — se T.L. § 47 — er en betingelse for en aftales gyldighed inter partes, er man enig med udvalget i at foreslå § 19 ophævet. Man må håbe, at de forøgede kreditmuligheder vil bjælpe med til, at tinglysning af rettigheder over fast ejendom i fremtiden vil blive betragtet som et naturligt og selvfølgeligt led i enhver ejendomsovergang, således som tilfældet er i det øvrige rige. Kun under denne forudsætning er tiden moden til indførelse af tinglysningssystemet.

De ovenfor omtalte mangler ved realregistrene hidrører iøvrigt ikke blot fra manglende tinglæsninger efter registrenes oprettelse. De går i et vist omfang helt tilbage til selve oprettelsen. Det viser sig jævnlig, at de anførte adkomster er forkerte eller mangelfulde (f. eks. »Hans Hansens arvinger«), og det er også af og til konstateret, at pantebreve ikke har været anmeldt for dommeren ved registrenes oprettelse. Det samme gælder en del bygderetlige servitutter, der var noteret i den gamle jordfortegnelse. Således er de talrige bøgrænsingskontrakter på Suderø (d.v.s. aftaler om en fra loven afvigende ordning af fårenes vintergræsning, se F.B. I, s. 160-63 jfr. s. 453-55) ikke noteret i realregistrene, og det samme gælder de såkaldte kendingskontrakter (d.v.s. aftaler om indførelse af særeje af fårene, jfr. ovenfor ad § 1), hvilket bl. a. medfører, at reglen i haugelovens § 24, stk. 2, ikke kan overholdes, jfr. F.B. I, s. 83-85.

Et særligt problem ved realregistrenes overgang til tingbøger frembyder haugeparterne og haugeandelene. Der har været rejst tvivl om, hvorvidt de ejendoms-

domme, der danner grundlag for realregistrene, overhovedet omfatter haugeparterne, men denne tvivl er dog vistnok ubegrundet, se F.B. II s. 423-24. Iøvrigt behandles problemet om haugeparternes stilling ret udførligt i sorenskriver Rendals skrivelse af 29. september 1954.

Man bør næppe gå bort fra det hidtil benyttede system, hvorefter haugeandelen noteres sammen med matr.-nr.et; systemet er, som sorenskriver Rendal omtaler, baseret på det i udstykningsloven af 4. marts 1857 §§ 17-18 indeholdte forbud mod adskillelse af bø og hauge, se herom F.B.II, s. 143-70. Der kan rejses tvivl om, hvorvidt forbudet — og forbudet i § 17 mod deling af jordegods i mindre dele end hele gylden — gælder i de udskiftede bygder, se F.B. II s. 194-97, hvor det antages, at disse bestemmelser ikke er direkte anvendelige der. Det må derfor anses for hensigtsmæssigt at ophæve § 17 og § 18 pkt. 2-3 jfr. lagtingslov nr. 2 af 3. januar 1950 indenfor T.I.s område, da udstykninger (herunder fraskillelse af haugeandele) kun kan ske med matrikulmyndighedernes tilladelse.

Systemet med notering af haugeandelene ved de enkelte matr.nr.e bør dog fuldstændiggøres med, at der oprettes særlige blade i tingbøgerne for de enkelte haugeparter, således at der her kan noteres de haugen påhvilende servitutter, haugestævnevedtægter og andre afgørelser af betydning for haugeparten.

Det ville være hensigtsmæssigt, om der også i tingbøgerne blev oprettet et blad for hver bygd til notering af grandestævnsvedtægter og andre afgørelser af betydning for hele bygden. De nærmere enkeltheder om disse hauge- og bygdeblade må optages i kundgørelsen.

Oprettelse af særlige blade for haugeparterne ville medføre, at man kunne holde kontrol med trøindlæg, der jo måtte noteres på haugebladet. Det er som anført i de principielle betragtninger af stor betydning, at en sådan kontrol kan føres, men som berørt i sorenskriver Rendals skrivelse af 29. september 1954 har det hidtil været vanskeligt at føre kontrol med trøindlæggene, et forhold som allerede sorenskriver Bonnevie var opmærksom på, idet han i sin skrivelse af 25. november 1938 til »Udvalget angaaende Færøernes Erhvervsforhold« (jfr. om dette kommissionsbetænkningen s. 22) herom anfører:

»Ved registrene for de udskiftede bygder er det en Mangel, at det ikke af disse kan ses, om der af den paagældende Hauge er indlagt Trøer (hvorved Andelens, Marketallets Værdi jo kan være forandret), og at det ikke kan kontrolleres, at der oprettes et Blad i Realregistret for hver enkelt Trø.«

Problemet med senere indlagte trøer var forudset ved realregistrenes oprettelse, jfr. bekg. nr. 244 af 18. september 1931 § 2.

Bestemmelsen synes at have givet anledning til nogen tvivl, der dog må siges at være blevet afklaret ved Færø amts skrivelse af 24. november 1942, hvori anføres:

»Sorenskriveren (Dommeren) paa Færøerne har henledt Amtets Opmærksomhed paa, at Amtets Udstykningstilladelse i Henhold til Lov nr. 140 af 13. April 1938 bør indhentes, naar der i udskiftede og matrikulerede Bygder finder særskilt Salg Sted af en Trø, der efter Matrikuleringen fra Udmarken er indlagt til et bestemt Matrikulnummer, og naar Haugeejerne i disse Bygder i Fællesskab direkte afhænder eller bortlejer et Trøareal, der saaledes fraskilles samtlige de Ejendomme, der har Andel i paagældende Hauge.

Videre har Sorenskriveren bemærket, at der straks ved hvert Trøindlæg til Amtet bør indsendes en Fortegnelse over de hvert enkelt Matrikulnummer i Bygden ved Trøindlægget tilfaldne Arealers Størrelse og Beliggenhed, og at der nu til Amtet bør indsendes en saadan Fortegnelse over de efter Matrikuleringen indtil nu indlagte Trøer, saaledes at disse forsynes med Trø Nr. i Henhold til Anordning Nr. 198 af 15. Juli 1931 og Bekendtgørelse Nr. 244 af 18. September 1931.

Foranlediget heraf skal man anmode Hr. Sysselmanden om at foranledige, at

der udarbejdes en Fortegnelse over de i Syslets matrikulerede Bygder siden Matrikuleringen indlagte Trøer med Angivelse af Trøernes Antal, Beliggenhed og evt. Trø Nr. samt med Oplysning om til hvilket Matr. Nr. den enkelte Trø er indlagt. Ligeledes skal man anmode Dem om at foranledige at der ved fremtidige Trøindlæg straks indsendes en saadan Fortegnelse til Amtet. Fortegnelsen bør saa vidt muligt være ledsaget af et Kort eller Rids over Trøerne. De Trøer der ikke allerede er forsynet med Trø Nr. vil herefter af Amtet faa tildelt Trø Nr. Om Tildelingen af Trø Nr. vil saavel Sorenskriveren som Sysselmanden modtage Underretning.«

De tinglæsningsmæssige problemer med hensyn til trøindlæg skulle herefter for så vidt være afklaret, blot må man som tidligere berørt påse, at alle efter udskiftningen indlagte trøer har fået trønumre, før T.L. sættes i kraft i vedkommende bygd, idet det må befrygtes at ikke alle trøindlæg på denne måde er registreret, se F.B. I, s. 419-20 om en særlig fremgangsmåde med hensyn til delingen af hushaugen i Famjin.

Den foreslåede ændring i stk. 2, pkt. 2, begrundes dels med, at kommissionsforslaget om registrering og matrikulering, hvorfra udtrykket »ejendomsnumre« er taget, jfr. forslagets § 3, ikke foreslås sat i kraft, dels med, at det findes rimeligt at optage betegnelsen »trønumre«, der har hjemmel i bekg. nr. 244 af 18. september 1931 § 2, ved siden af »matr. nr.«, jfr.det ovenfor udviklede.

§ 9.

Stk. 1-2: uændret.

Stk. 3 affattes således: »Dokumenter såvel som genparter skal øverst på første side angive vedkommende ejendoms betegnelse:

1) matr. nr. eller trø nr. såfremt dokumentet ønskes noteret i realregistrene (tingbøgerne) for de udskiftede bygder og Tórshavn, jfr. dog § 19, stk. 1,
2) brugs-nr., såfremt dokumentet ønskes noteret i de i henhold til lov nr. 174 af 24. maj 1937 § 57 oprettede realregistre,
3) ud- og indmarksbetegnelse samt marketal, såfremt dokumentet ønskes noteret i jordfortegnelsen,
4) angivelsen »umatrikuleret areal«, såfremt dokumentet ikke ønskes noteret i de nævnte registre.«

Stk. 4 affattes således: »Desuden skal dokumentet på samme måde angive bygdens navn og bopæl.«

Pkt. 2-3 stk. 3, pkt. 2-3.
Stk. 5 Stk. 4.
- 6 - 5.
- 7 = - 6.

ad § 9.

Stk. 3-4 tilsigter at undgå forvekslinger mellem de dokumenter, der indleveres til tinglæsning og de, der indleveres til tinglysning. Når man skal arbejde med det dobbelte system, er det af største betydning, at sammenblanding af dokumenterne undgås, og dette sker bedst, hvis dokumenterne straks ved indleveringen let kan adskilles i de to grupper. Virkningen af, at disse angivelser undlades, er dokumentets afvisning, jfr. § 14, stk. 2.

§ 10.

Stk. 1: I 4. linie indsættes efter bestemt fast ejendom »:«jfr. dog § 17, stk. 1, pkt. 2.«
Stk. 2: I pkt. 1 udgår ordet »sagfører« og erstattes med »advokat«.

ad § 10.

I mødereferatet for tinglæsningsudvalgets 4. møde (21.4.1954) anføres om denne paragraf:

»Ad § 10. Spørgsmål, om man på denne måde kan indføre begrebet »en bestemt fast ejendom«, uden at dette er nærmere defineret som i udstykningsloven hernede. Efter nogen diskussion vedtoges det at overføre bestemmelsen uændret, idet det i motiverne må udtales, at hvert matr. nr. indtil videre normalt må betragtes som »en bestemt fast ejendom«.«

Der er imidlertid ikke i kommissionens motiver optaget noget herom (idet der overhovedet ikke er bemærkninger til § 10, se betænkningen s. 82). Sorenskriver Bonnevie berørte spørgsmålet i sin skrivelse af 25. november 1964 til »Udvalget angaaende Færøernes Erhvervsforhold«, hvori han anfører følgende:

»Hertil kommer saa ...., at visse Bygders Indmark (Bø) .... blev udskiftet saaledes, at hver enkelt interesseret - altsaa ikke blot Indehaverne af Andelsret (Marketal), men ogsaa Indehaverne af Rettigheder over Grundstykker — har faaet sin Ejendom samlet og fæstet til et ganske bestemt, nøje opmaalt og kortlagt Areal (»Matr. Nr.«) i Bøen. Naar hertil kommer,

at disse Ejendomme ikke uden Matrikulmyndighedernes Samtykke kan deles i flere (Arealer), og

at den sammen med hver enkelt af disse nye Ejendomme eventuelt (nemlig for saa vidt angaar saadanne, fra Marketal hidrørende Ejendomme, hvis Marketal i Haugen ikke forinden 1857 er blevet frasolgt) hørende Anpart i Haugen er søgt opklaret under Udskiftningen og noteret i Realregistret, vil det ses, at der hermed er skabt et Begreb om »fast Ejendom«, der ganske svarer til det i det øvrige Land anvendte, og at det herefter har været muligt for disse Bygders Vedkommende at oprette egentlige Realregistre.«

Sorenskriver Rendal berører også spørgsmålet i indledningen til sin skrivelse af 29. september 1954. Iøvrigt kan henvises til F.B. II, s. 197-200. Om begrebet »bestemt fast ejendom« i T.L.s forstand henvises til E.R.s 1000 og Illum: Tinglysning s. 75-78.

Man kan tiltræde sorenskriver Bonnevies antagelse af, at et matr. nr. med tilhørende haugeandel (og trø-nr.) er en »bestemt fast ejendom« i T.L.s forstand.

Ændringsforslaget til stk. 1 har til hensigt at skabe hjemmel for oprettelsen af de i bemærkningerne til § 8 omhandlede særlige blade for bygder og haugeparter, idet i hvert fald bygder ikke kan betragtes som en »bestemt fast ejendom«.

§ 11.

Stk. 1: uændret.

Stk. 2: som nyt pkt. 2 tilføjes:

»Pantebreve til statskassen, landskassen, Færøernes jordfond, Færøernes overformynderi, Færøernes Ulykkesforsikringsråd (Den færøske invalideforsikrings midler), Tryggingarsambandið Føroyar, Færøske sparekasser og de af staten eller lagtinget anerkendte realkreditinstitutter kan dog efter sorenskriverens bestemmelse udslettes mod kvittering af den ifølge tingbogen berettigede.«

ad § 11.

Justitsministeriet har i skrivelse af 1. juli 1960 foreslået indføjet følgende bestemmelse som nyt pkt. 2 i stk. 2:

»Pantebreve til statskassen, landskassen og de af staten eller lagtinget aner-

kendte realkreditinstitutter kan dog efter sorenskriverens bestemmelse udslettes mod kvittering af den ifølge tingbogen berettigede.«

Den tilsvarende bestemmelse i den danske T.L., således som denne er ændret ved Lov nr. 176 af 29. april 1960 lyder således:

»Pantebreve til statskassen og de af staten etablerede låneinstitutioner samt kreditforeninger (kreditkasser) kan dog efter dommeres bestemmelse udslettes mod kvittering af den ifølge tingbogen berettigede.«

I motiverne til denne bestemmelse anføres, at den ældre regel i § 11, stk. 2 (som Realkreditkommissionen havde optaget i sit udkast, se betænkningen s. 39) har givet anledning til praktiske vanskeligheder, når pantsætteren efter at have fået pantebrevet udleveret i kvitteret stand undlod at aflyse det, og det derpå bortkom, idet pantsætteren da var henvist til at søge dokumentet mortificeret (eller eventuelt at gå frem efter T.L. § 20). Videre hedder det i motiverne:

»For så vidt angår pantebreve til kreditforeninger er det i retspraksis antaget, at udslettelse kan ske på grundlag af løs kvittering, idet disse pantebreve efter de derom gældende regler ikke kan videreoverdrages eller gøres til genstand for individuel retsforfølgning. Justitsministeriet finder det ubetænkeligt, at der også for andre grupper af pantebreve åbnes mulighed for udslettelse af tingbogen uden fremlæggelse af selve dokumentet. Dette gælder således pantebreve til statskassen, statsboligfonden og lignende af staten etablerede låneinstitutioner. Sådanne pantebreve er ganske vist i reglen omsætningspapirer og vil teoretisk kunne gøres til genstand for overdragelse og retsforfølgning. I praksis vil man imidlertid kunne bortse herfra, og der foreslås derfor åbnet mulighed for, at også sådanne pantebreve, såfremt dommeren finder det forsvarligt, kan udslettes på grundlag af en løs kvittering. Tinglysningsdommerens afgørelse vil kunne påkæres til landsretten efter reglen i tinglysningslovens § 36.«

Man er enig i, at en tilsvarende regel optages i den færøske T.L., men man har ment det forsvarligt at udvide bestemmelsens område noget. Med hensyn til de foretagne udvidelser bemærkes:

Landskassen må som af justitsministeriet foreslået sidestilles med statskassen.

Færøernes jordfond: se lov for Færøerne nr. 174 af 24. maj 1937 kap. 2 & 5 med senere ændringer.

Færøernes overformynderi: Der tænkes her på pantebreve til umyndige inddraget under overformynderibestyrelse. (Færøernes overformynderis midler anbringes iøvrigt ikke i fast ejendom.) Såfremt sådanne pantebreve, der har tinglæst påtegning om overformynderibestyrelse, skulle bortkomme, vil det være hensigtsmæssigt, at de kan aflyses mod kvittering af Færøernes overformynderi. Det bemærkes herved, at reglen kun kan bringes i anvendelse så længe pantebrevet er undergivet overformynderibestyrelse, og at den tinglæste påtegning herom altid aflæses før pantebrevet udleveres ved overformynderibestyrelses ophør.

Færøernes ulykkesforsikringsråd (Den færøske invalideforsikrings midler): Der sigtes til udlån i henhold til lov for Færøerne om invalideforsikring nr. 147 af 31. marts 1949 § 21, stk. 2. Disse pantebreve, der opbevares på Føroya gjaldstova og ikke er genstand for omsætning bør kunne aflyses mod ulykkesforsikringsrådets kvittering.

Tryggingarsambandið Føroyar, der i henhold til lagtingslov nr. 24 af 28. marts 1956 har monopol på de fleste arter af forsikringsvirksomhed på Færøerne udlåner en del af sine midler mod pant i fast ejendom. Selskabets pantebreve er ikke genstand for omsætning.

Færøske sparekasser: disses pantebreve er ikke genstand for omsætning.

Anerkendte realkreditinstitutter: Hertil må henregnes de i den danske lov omhandlede kredit- og hypotekforeninger samt institutioner som Færøernes Realkreditinstitut og Vinnulánsgrunnur Føroya Løgtings.

De reale grunde for reglen der er anført i de danske motiver synes at passe på alle de her nævnte institutioner og når henses til at den her omhandlede udslettelse kun kan ske »efter sorenskriverens bestemmelse« d.v.s. når han finder det forsvarligt jfr. de danske motiver findes det ubetænkeligt at udvide bestemmelsens område som foreslået.

§§ 12-13. Uændrede.

ad §§ 12-13.
Ingen bemærkninger.

§ 14.

Stk. 1: uændret.
Stk. 2: ordene »for registrerede områder ejendomsnummer« udgår og erstattes med »trø-nummer«.
Stk. 3-5: uændrede.

ad § 14.

Med hensyn til ændringsforslaget henvises til bemærkningerne ad § 8.

§ 15.

Stk. 1-3: uændrede.
Stk. 4: I slutningen indføjes efter »areal«: »marketal«.
Stk. 5: uændret.

ad § 15.

Den i stk. 2 omhandlede afvisning fra tingbogen må på samme måde som afvisningen fra dagbogen være gebyrfri.

Derimod må reglen i sportelreglementet af 30. marts 1836 § 30 medføre at der fortsat skal erlægges gebyr for retsanmærkninger — jfr. stk. 4 — i modsætning til, hvad der gælder efter den danske tinglysningsafgiftslov. Dette kan medføre visse tekniske vanskeligheder, fordi dagbogen tillige tjener som sporteljournal. Sportuleringen af retsanmærkninger er hidtil foregået på den måde, at man har sportuleret disse i den som retsbog og sporteljournal autoriserede »dagbog«, når registrering af de dokumenter, der var indkommet til et bestemt ting, var afsluttet, hvorefter »dagbogen«, der kun føres for et ting ad gangen, blev underskrevet af sorenskriveren. Denne ordning vil være i strid med T.L. § 14, stk. 5, og retsanmærkningerne må da sportuleres i en særlig sporteljournal (f. eks. Afd. IIIA, der for tiden bruges til sportulering af panteattester og udskrifter af skøde- og panteprotokollerne). Under hensyn til den ret ubetydelige indtægt, der haves af anmærkningsgebyrerne, og til det med disses sportulering forbundne besvær, skal man foreslå, at sportelreglementets § 30 ophæves for T.L.s område. Det bemærkes herved, at den i samme paragraf indeholdte regel om, hvornår retsanmærkning skal gives, alligevel skal ophæves, da den afløses af T.L. § 15, stk. 3. Det kan også synes noget urimeligt, at den kraftigste reaktion fra tinglysningsmyndighedernes side — afvisning — er gebyrfri, medens den mindre kraftige — retsanmærkning — medfører gebyr.

Med hensyn til den foreslåede ændring i paragraffen skal man blot henvise til, at sorenskriver Bonnevie i den oftnævnte skrivelse af 25. november 1938 foreslog »hartkorn« i T.L. ændret til »marketal«.

§ 16. Uændret.

ad § 16. Ingen bemærkninger.

§ 17.

Stk. 1: Som nyt pkt. 2 indføjes:

»Desuden har hver bygd og hver haugepart et særskilt blad.«

Stk. 2-5: uændrede.

ad § 17.

Om begrundelsen for ændringen til stk. 1 henvises til bemærkningerne til § 8.

§ 18. Uændret.

ad § 18. Ingen bemærkninger.

§ 19.

Stk. 1: I pkt. 2 indføjes foran »forstranden«: »strandbredden«.

Stk. 2-3: uændrede.

ad § 19.

Med hensyn til stk. 1, pkt. 1, bemærkes, at tinglæsningspraksis med hensyn til bygninger opført på fremmed grund har været noget usikker. Man har i en række tilfælde ikke noteret dokumenterne i realregistrene, men blot givet dem den sædvanlige i unatrikulerede bygder brugte påtegning (jft. betænkningen s. 25): »Over bygninger i .... føres ingen fortegnelse o.s.v.« I de senere år har man dog fulgt samme regel, som indeholdes i T.L. § 19, og givet bygningen et særskilt blad med henvisning til grundstykkets matr. nr. Den ældre praksis må tages i betragtning som et af de usikkerhedsmomenter, der findes i forbindelse med at lade realregistrene overgå til tingbøger, jfr. herved bemærkningerne til § 8.

Med hensyn til bygninger opført på stranden — stk. 1, pkt. 2 — bemærkes, at det er den aftovervejende hovedregel, at strand*bredden* betragtes som bygdens fælleseje.

Ved udskiftningerne har man undertiden matrikuleret strandbredsarealer, og i realregistret er da som ejerangivelse ofte noteret: »fælles Strand« el. lign., men det kan næppe antages, at alle strandarealer er matrikuleret, hvorfor det findes rettest som foreslået foran ordet »forstranden« at indføje »strandbredden«.

§ 20. Uændret.

ad § 20.

Der er i praksis ret stor trang til at anvende denne bestemmelse med hensyn til f. eks. ældre uaflæste pantebreve og udlæg i jordfortegnelserne, hvorfor det kunne foreslås, at § 20 straks sættes i kraft overalt på Færøerne.

§ 21. Uændret.

ad § 21. Ingen bemærkninger.

§ 22.

Stk. 1-2: uændret.

Stk. 3: Ordet »(ejendomsnumre)« udgår og erstattes med »(trø-numre)«.

Stk. 4-7: uændrede.

ad § 22. Se ad § 8.

§ 23.

Stk. 1: uændret.
Stk. 2: I 5te linie erstattes »et« med »en«.
Stk. 3: uændret.

ad § 23. Ingen bemærkninger.

§ 24-26. Uændrede.

ad§ 24-26.
Ingen bemærkninger.

§ 27. Uændret.

ad § 27.

Med hensyn til eventuelle betænkeligheder ved at give de nuværende realregistre »almindelig troværdighed« (jfr. Blum: Tinglysning s. 21) henvises til bemærkningerne til § 8.

§ 28-35. Uændrede.

ad § 28-35. Ingen bemærkninger.

§ 36. »4 uger« ændres til »2 uger«

ad § 36.

Da man i tinglæsningsudvalgets 7. møde (4.3.1955) var enig om at følge bestemmelserne i en ny færøsk retsplejelov, og da denne (lov nr. 95 af 16. marts 1960), der nu er trådt i kraft pr 1. april 1960, har 2 ugers kærefrist, har man foreslået T.L.s kærefrist ændret i overensstemmelse hermed.

§ 37-39. Uændrede.

ad § 37-39. Ingen bemærkninger.

§ 40.

Stk. 1 affattes således:

»Ophører en tinglyst panteret i fast ejendom, eller viser den sig ikke at være gyldigt stiftet, har ejeren, uanset modstående aftale med en efterstående panthaver eller andre, ret til at besætte — enten straks eller senere — den således ledige plads med en ny panteret, medmindre han ved ophøret eller senere giver afkald på denne ret. Aflyses panteretten, uden at ejeren samtidig benytter sig af sin ret til at besætte den ledige plads med en ny panteret, skal det på begæring noteres i tingbogen, at den tidligere panteret nu tilkommer ejeren. Er notering ikke foretaget rykker de efterstående berettigede op i den ledige plads. Ved tvangsauktion tilfalder en ledig plads de øvrige i ejendommen berettigede. Det samme gælder, såfremt ejendommen på anden måde end ved tvangsauktion bortsælges af et konkurs- eller gældsfragåelsesbo.«
Stk. 3, pkt. 3 og 4 udgår.
Stk. 4 udgår.

ad § 40.

Stk. 1 er efter justitsministeriets derom i skrivelse af 1. juli 1960 fremsatte forslag affattet i overensstemmelse med den danske T.L. § 40, stk. 1, således som denne bestemmelse er ændret ved lov nr. 176 af 29. april 1960.

Ændringerne vedrørende stk. 3 og 4 er begrundet i hensynet til de stærke svingninger i det økonomiske liv på Færøerne, som gør og ofte må gøre en længere henstandsgivelse rimelig.

§ 41-43. Uændrede.

ad §§ 41-43. Ingen bemærkninger.

§ 44.

Stk. 1: uændret.
Stk. 2: »3 dage« ændres til »10 dage«.
Stk. 3: uændret.

ad § 44. Se justitsministeriets skrivelse af 1. juli 1960.

§§ 45-46. Uændrede.

ad §§ 45-46. Ingen bemærkninger.

§ 47.

Paragraffen affattes således:

»Pantebreve, der giver underpant i bestemte løsøregenstande, udslettes, når der er forløbet 10 år efter pantebrevets tinglysning, og der ikke inden denne frists udløb er anmeldt fornyet tinglysning.

Omsætningspapirer, simple gældsbreve og andre fordringer kan ikke pantsættes ved tinglysning af pantebrev efter de i stk. 1-2 givne regler.

Pantebreve, der giver underpant i løsøre, skal tinglyses for at få gyldighed mod aftaler, der i god tro indgås med pantets ejer og mod retsforfølgning.«

ad § 47. Se justitsministeriets skrivelse af 1. juli 1960.

§ 48.

Stk. 1-2: uændrede.
Stk. 3: udgår.

ad § 48. Se justitsministeriets skrivelse af 1. juli 1960.

§ 49. Uændret.

ad § 49. Ingen bemærkninger.

§ 50.

Stk. 1-2: uændrede.
Stk. 3: ordene »og grundbøger« udgår.
Stk. 4: udgår.

ad § 50.

Sorenskriver Bonnevie har i sin skrivelse af 25. november 1938 foreslået, at den

danske T.L. § 50, stk. 3-5 skulle helt udgå af den færøske lov. Realkreditkommissionen har indskrænket sig til at lade den danske lovs § 50, stk. 3 (om sønderjydske forhold) udgå, medens stk. 4-5 — med visse ændringer er optaget i udkastets stk. 3-4.

Det tiltrædes, at udkastets stk. 3 medtages, dog bør ordene »og grundbøger«, der formentlig er kommet med af en fejltagelse, udgå.

Med hensyn til stk. 4 bemærkes, at der næppe foreløbig bliver tale om at omskrive de forholdsvis nye realregistre til tingbøger, så meget mere som de færøske realregistre — i modsætning til de ældre danske realregistre — er meget overskuelige og indrettet efter nogenlunde samme system som tingbøgerne, se § 2 i an. nr. 188 af 22. juni 1928 og bekg. nr. 244 af 18. september 1931.

Da landsstyret hidtil har betalt omkostningerne ved *oprettelsen* af nye realregistre, må man gå ud fra, at landskassen også skal betale omskrivning af registrene, hvis en sådan ad åre bliver aktuel.

Under hensyn hertil findes bestemmelsen som overflødig at kunne udgå, idet dens øvrige indhold formentlig er en følge af det faktiske forhold, at tinglysningen er henlagt til sorenskriverembedet i forbindelse med, at statskassen oppebærer gebyrerne.

Hvis man alligevel skulle ønske at medtage bestemmelsen, må der formentlig skaffes hjemmel ved rigslov, idet man ikke i en lagtingslov kan pålægge staten at afholde udgifter. I så fald burde stk. 4 indarbejdes i den foreslåede rigslov om statens ansvar for tinglysningen.

§ 51.

Stk. 1-2: udgår.
Stk. 3-6: nummereres som stk. 1-4.

ad § 51.

Af lovtekniske grunde har man anset det for mere praktisk at flytte ikrafttrædelsesbestemmelserne til § 54.

§ 52.

Stk. 1: uændret.
Stk. 2: mellem »det« og »også« indføres: »efter sorenskriverens bestemmelse«.
Stk. 3—4: uændrede.

ad § 52

Da de dokumenter, der indleveres til tinglæsning ofte er meget mangelfulde, og da det kan ske, at de anmeldes mange år efter deres oprettelse — op til 20-30 år — har man anset det for rettest at overlade det til sorenskriveren i de foreliggende konkrete tilfælde at afgøre, om sådanne dokumenter kan tinglyses.

§ 53. Uændret.

ad § 53. Ingen bemærkninger.

§ 54.

Stk. 1-3 udgår og erstattes med:
Stk. 1: »Denne lovs §§ 28 og 37-49 træder i kraft straks.
Stk. 2: »De i § 9, stk. 3 og 4, indeholdte regler træder ligeledes i kraft straks, således at alle dokumenter, der indleveres til tinglysning eller tinglæsning, skal opfylde de nævnte forskrifter. Er dette ikke tilfældet, afvises de.«

Stk. 3: »Landsstyret bemyndiges til ved kundgørelse at sætte §§ 21-24 i kraft med den virkning, at disse bestemmelser finder anvendelse på de ejendomme, der omfattes af de nuværende realregistre og brugsregistre (jfr. lov nr. 174 af 24. maj 1937 §§ 57-58). Samtidig med, at en sådan kundgørelse træder i kraft, ophæves lov nr. 85 af 31. marts 1928 § 2, stk. 2 og § 4, stk. 1, pkt. 2, stk. 2 og stk. 4, anordning nr. 198 af 15. juli 1931 § 2, stk. 2, og § 4, stk. 1, pkt. 2, stk. 2 og stk. 4, og lov nr. 174 af 24. maj 1937 § 57, stk. 9, pkt. 2-3, stk. 10 og stk. 12.«

Stk. 4: »Endvidere bemyndiges landsstyret til at sætte loven som helhed i kraft for det matrikulerede område i Tórshavn og i de enkelte bygder, efterhånden som matrikulering af bygdernes indmark er fuldt gennemført. Samtidig med, at en sådan kundgørelse træder i kraft, ophæves for så vidt angår vedkommende bygd Christian den Femtes Norske Lov I. bog, 4. kap. 37. art., 8. kap. 4. art., 5. bog, 1. kap., 9-12. art., 3. kap. 39-43. art. og 7. kap. 7. art., forordning 25.11.1831, jfr. kancelliskrivelse af 19. oktober 1833, sportelreglement af 30. marts 1836 § 30, lov af 4. marts 1857, hvorved udstykning søges indskrænket, §§ 17 og 18, pkt. 2-3, lov nr. 85 af 31. marts 1928 § 15, pkt. 1, anordning nr. 188 af 22. juni 1928 § 2, stk. 1, 7 og 8, og § 3, stk. 1 og 2, anordning nr. 198 af 15. juli 1931 § 15, pkt. 1, bekendtgørelse nr. 244 af 18. september 1931 § 2, stk. 1, 8 og 10, og § 3, stk. 1 og 2, lov nr. 172 af 18. maj 1937 § 24, stk. 1, og kundg. nr. 35 af 30. oktober 1940 § 4, pkt. 1.

Stk. 5-7 svarer til stk. 4-6.

ad § 54.

Justitsministeriet har ligesom udvalget foreslået lovens ikrafttrædelsesbestemmelser placeret i § 51 og ophævelsesbestemmelserne i § 54.

Med hensyn til stk. 1 bemærkes, at ministeriet har foreslået udvalgets § 51, stk. 1-2, afløst af følgende bestemmelser:

»Denne lov træder i kraft den ...

Lovens kapitler 1-6 og § 52 og 53, stk. 1-3, gælder indtil videre kun i ..... (her angives de bygder, hvori en matrikulering eller registrering er fuldt gennemført på det i stk. 1 angivne tidspunkt.)

Landsstyret bemyndiges til ved kundgørelse at sætte de i stk. 1 nævnte dele af loven i kraft i de øvrige bygder på Færøerne. De kan dog først træde i kraft i en bygd, når matrikulering eller registrering af fast ejendom i bygden er fuldt gennemført, og tidligst når der er forløbet 3 måneder, efter at kundgørelsen er bekendtgjort.«

Med hensyn til ophævelsesbestemmelserne har ministeriet foreslået udvalgsudkastets § 54, stk. 1-3, erstattet af følgende bestemmelser:

»Fra denne lovs ikrafttræden ophæves (her nævnes de i udkastet stk. 1 og 2 opregnede lovbestemmelser og lov nr. 56 af 18. marts 1925 §§ 45-48, jfr. § 50, stk. 3, 3. punktum — se udkastets stk. 3).

De hidtil gældende regler om tinglysning vedrørende fast ejendom bevarer dog deres gyldighed i de bygder, hvor lovens kapitler 1-6 og §§ 52 og 53, stk. 1-3, indtil videre ikke finder anvendelse, jfr. § 51, stk. 2, indtil disse bestemmelser sættes i kraft ved kundgørelse fra landsstyret i overensstemmelse med § 51, stk. 3.«

Man har under hensyn til, at man foreslår lovens bestemmelser delt i tre grupper med henblik på ikrafttræden — jfr. herom nedenfor — foretrukket at placere ophævelsesbestemmelserne sammen med de tilhørende ikrafttrædelsesbestemmelser.

I skrivelsen af 1. juli 1960 anfører justitsministeriet følgende vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt dele af loven straks kan sættes i kraft overalt på Færøerne:

»Der synes intet at være til hinder for, at de bestemmelser i tinglysningslov og kundgørelse, der ikke vedrører fast ejendom, først og fremmest kap. 7: Tinglysning vedrørende løsøre og formue i almindelighed, ved lovens ikrafttræden får gyldighed

for Færøerne som helhed. Der har, som anført i betænkningen side 25, siden 1933 været ført personbog efter det i den øvrige del af riget anvendte system.«

Man har imidlertid yderligere foreslået §§ 28 og 37-42 sat i kraft straks under hensyn til disse bestemmelsers almindelige karakter. — Opmærksomheden henledes iøvrigt på bemærkningerne til § 20.

Med hensyn til stk. 2 henvises til bemærkningerne til § 9.

Med hensyn til ikrafttrædelsesbestemmelserne i stk. 3 bemærkes, at Realkreditudvalget foreslår disse bestemmelser sat i kraft straks, medens justitsministeriet forudsætter, at de først sættes i kraft, efterhånden som loven i sin helhed indføres i de enkelte bygder. Man er i og for sig mest tilbøjelig til at slutte sig til ministeriets forslag, bl. a. fordi de matrikulære myndigheder, med hvilke man ikke har haft mulighed for at drøfte sagen, bedst kan overse konsekvenserne af, at §§ 21-24 sættes i kraft straks. Da disse myndigheder på den anden side muligt nærer et ønske om at få §§ 21-24 sat i kraft straks, og da Realkreditudvalget har foreslået dette, har man valgt den mellemløsning at overlade det til landsstyret ved kundgørelse at bestemme, om disse regler kan indføres udenfor T.L.s område, idet man forudsætter, at landsstyret vil høre matrikulstovan og sorenskriveren, før en sådan kundgørelse udstedes.

Med hensyn til stk. 4 henvises til det tidligere anførte om, at man må have vished for, at der ikke findes umatrikuleret indmark indenfor de enkelte bygder, når loven i sin helhed sættes i kraft i disse, og man har derfor ikke kunnet tiltræde justitsministeriets forslag om, at der i selve loven nævnes bygder, for hvilke den straks skal træde i kraft.

Endelig skal man om *ophævelsesbestemmelserne* bemærke følgende: ad stk. 1:

N.L. 1-3-10 (om tinglæsning af love m.v.) er allerede i realiteten iphævet ved lov nr. 51 af 1. april 1896.

N.L. 5-5-1 og 2 handler om odelshævd og er i realiteten ophævet ved § 20 i lov af 4. marts 1857 om udstykningen af det private jordegods.

Realkreditudvalget foreslår kun § 1, pkt. 1-2, i forordningen af 28. juli 1841 ophævet, men § 1, pkt. 3, om tinglæsningsfristen for løsørepantebreve har aldrig været gældende for Færøerne, jfr. loven af 4. januar 1854 stk. 7, og § 1, pkt. 4 (om håndpanthaveres fortrinsret m.v.) afløses af T.L. § 47, stk. 5. Derfor foreslås hele § 1 ophævet.

Da bestemmelserne i udstykningsloven af 4. marts 1857 §§ 1-16 aldrig vides at have fundet anvendelse, har man benyttet lejligheden til at få dem ophævet.. Sorenskriver Bonnevie indskrænker sig med hensyn til samme lovs § 19 til at foreslå tinglæsningsreglen i pkt. 2 ophævet, hvorimod udvalget foreslår hele § 19 ophævet. Af de i bemærkningerne til § 8 anførte grunde kan dette fuldtud tiltrædes. Yderligere kan henvises til, hvad sorenskriver Rendal anfører i sin skrivelse af 30. september 1954 til kommissionen:

»Jeg er dog ikke enig med Bonnevie i, at reglen i loven af 4. marts 1857 § 19, 1ste punktum bør bibeholdes. Denne regel gør for jordegodsets vedkommende tinglæsning til en betingelse for en aftales gyldighed inter partes. Den er givet for at sikre overholdelsen af bestemmelsen i § 17, men da den i så henseende har vist sig lidet effektiv, og da den er i modstrid med de grundlæggende principper såvel i norske lovs tinglæsningsbestemmelser som i tinglysningsloven, mener jeg ikke, at den bør opretholdes jævnsides med sidstnævnte lov.«

Bestemmelsen i konkursanordningens § 153 er afløst af T.L. § 37.

Der er formentlig intet til hinder for, at lov nr. 277 af 30. juni 1922 (myndighedsloven) § 4 kan ophæves i sin helhed, da 1. pkt., som udvalget har foreslået bibeholdt, kun indeholder en bestemmelse om, hvor tinglysning af umyndiggørelse skal ske, hvilket er uden betydning på Færøerne.

Lov nr. 56 af 18. marts 1925 §§ 45-48 m. fl. indeholder de nugældende regler om registrering af ægtepagter, der afløses af T.L.s regler.

Ophævelsen af de i forslagets stk. 3 omhandlede bestemmelser er en konsekvens af, at tilsvarende regler indeholdes i T.L. §§ 21-22.

De i forslagets stk. 4 anførte bestemmelser i N.L. vedrører alle tinglæsning.

Fr. 25.11.1831, der handler om retsforholdet mellem forpagter og panthaver, er vistnok aldrig anvendt på Færøerne, og dens ophævelse er foreslået såvel af sorenskriver Bonnevie som udvalget.

Med hensyn til sportelreglementets § 30 henvises til bemærkningerne til T.L. § 15, og med hensyn til §§ 17-18 i udstykningsloven af 4. marts 1857 til bemærkningerne til T.L. § 8.

De ophævede bestemmelser i de matrikulære love og anordninger m.v. fra 1928 og 1931 afløses af tilsvarende bestemmelser i T.L. §§ 17-18.

Endelig kan med hensyn til lov nr. 172 af 18. maj 1937 (haugeloven) henvises til bemærkningerne til T.L. § 1.

Udvalgsforslagets stk. 4-6 foreslås optaget uændret i loven (som stk. 5-7).

JENS Í DALI, Matrikulstjóri.

Tórshavn, 2. jan. 1961.

Til Føroya Landsstýri, Tinganes, her.

Vísandi til telf. áheitan frá Føroya løgmanni 27. des. 1960 sendi eg viðn erkingar til uppskotið til tinglýsingarlóg, sum er framsett í Betænkning nr. 131 frá 1955 av Realkreditnevndini, sum varð sett av statsministerintum 21. aug. 1953.

Tað skal viðmerkjast, at eg eri kunnugur við skriv sorinskrivarans til ríkisumboðsmannin, dagsett 5. aug. 1960, um sama evni men ikki við onnur ummæli.

Áðrenn eg geri mínar viðmerkingar til sjálvt uppskotið til tinglýsingarlógina, skal eg gera nakrar fáar viðmerkingar til málið sum heild.

Sum kunnugt er tað av ovurstórum týdningi fyri samfelag okkara at útvega uttanlanda pening til ílegging í fastognum. Ein treyt fyri at fáa hesa uttanlanda peningaílegging er, at veðhaldstryggleiki fæst við eini nútíðmans tinglýsingarlóg, og ein treyt fyri at ein slík tinglýsingarlóg kann virka trygt er, at hon byggir á eina áliteandi jarðaskrá (matrikul), ella sum realkreditnevndin tekur til » .. en sådan realkredit .. forudsætter en betryggende registrering af de bestående ejendomme ..«

Í løtuni hava vit bert lógarheimild fyri skráseting av fastognum (matrikulering) í samband við eina útskifting, og gevur tí realkreditnevndin eisini uppskot til slíka skrásetingarlóg í nevnda »betænkning nr. 131«.

Fyri at gera møguligt at fremja skrásetingina innanfyri eitt stytri áramál, varð gingið burtur frá tí vanligu treyt at gera gjølliga uppmáling av øllum fastognum í rættardømunum, men bert lýsa eigindómarnar á ikki málvissum korti gjørt eftir loftttiknum myndum, sum longu eru tiknar í 1957. Men sjálv skrásetingin skuldi vera gjørd til fulnar fyri allar eigindómar í øllum rættardømunum.

Tað er samfelagsliga neyðugt, at henda peningaílegging kann byrja sum skjótast, og nú verður hildið, at tann neyðugi tryggleiki er til staðar, um tinglýsingarlógin verður sett í gildi fyri hvørt skrásetingarøki (markatalsbygd), so hvørt tey verða skrásett til fulnar. Tinglýsingarlógin kann so verða sett í gildi beinanvegin í teimum seinast skiftu bygdum, og í hinum skiftu bygdum um stutta tíð (í Tórshavn umleið 1/2 ár aftaná skrásetingarlógin er viðtikin á tingi).

Men at seta lógina í gildi fyri teir partar av skrásetingarøkjum, sum eru skrásettir (matrikuleraðir) í dag, er hættisligt fyri ta ábyrgd, tað almenna átekur sær fyri feilir í tí skráseting og tí realregistari, sum er, og fyri feilir frá dagligu arbeiðinum við ófulfíggjaðum tilfari.

Eg vil tí mæla til, at lógin verður samtykt og sett í gildi í hvørjum skrásetingarøki, so hvørt tey verða skrásett til fulnar.

Fyri at hesi áhugamál kunna vera framd skal:

tingið samtykkja	1. skrásetingarlóg
	2. tinglýsingarlóg
og landsstýrið gera	3. fyriskipan til tinglýsingarlógina
og síðan tingið samtykkja	4. lóg um sundurbýti v.m. av fastognum
og landsstýrið gera	5. reglugerðir til sundurbýtislógina.

1., og 2. og 3. er neyðugt at fremja beinanvegin, og uppskot til hetta fyriliggja. 4. og 5. kunnu støðga upptil 1 ár. Til 4. er uppskot gjørt og prentað í nevnda »betænkning nr. 131«.

Tað vil verða ein arbeiðisfyrimunur um 1., 2. og 3. verða framd samstundis, so einki verður løggilda fyrrenn tey ivamál, sum kunna koma upp undir viðgerðini, eru avgjørd. Eitt nú tey ivamál, sum sorinskrivarin nemur við í sínum skrivi til ríkisum-

boðið dagsett 5. aug. 1960, um hvat ein fastur eigindómur er, og um í hvussu stór mát skulu rættindi »hidrørende fra jordfællesskabet«, tinglýsast.

Eg skal her nema við ivamál, sum eisini nema við skrásetingarlógina og sundurbýtislógina, og sum eg haldi eiga at vera greidd, áðrenn tinglýsingarlógin verður løgd fyri tingið.

I betænkning nr. 131 pag. 18-21 verður mælt til at teir eigindómar, sum verða skrásettir eftir nýggju skrásetingarlógini og ikki lýstir á málvissum korti, skulu ikki sum hinir, sum eru lýstir á málvissum korti, til eyðkenni hava matr. nr. í einum matrikuli, men hava eitt eigindómsnummar í einum eigindómsregistari. Eg vil halda, at eingin orsøk er til at skilja í sjálvum eyðkenninum hvussu gjølliga lutirnir, sum hoyra til ein eigindóm, eru uppmáldir. Aðra staðni finnast matriklar, sum als ikki lýsa hvussu stórir teir einstøku lutir eru, og matriklar, sum skila til um viddin, sum er bókað, er máld eftir korti ella eftir tølum tikin í markini. Og matrikulkort kunna vera so gomul og í so lítlum málstavi, at viddin av luti tikin eftir teimum ikki er stórt gjølligari, enn tann vídd vit kunnu fáa, um vit tóku hana eftir teimum kortum, sum vit ætla at gera eftir lofttíknu myndunum, og aðrir matriklar lýsa ikki víddina, men bert mál, sum svara til okkara markatal. Í hvussu so er, stendur almenningurin ikki til svars fyri sannleiksgildi av víddum, sum matrikulin lýsir, men at eigindómurin er til og lutirnir liggja so og so.

Taka vit nú tað dømi, at innangarðs partur av bygd er skrásettur í matrikuli, og vit nú skulu fullfíggja skrásetingina við einum eigindómsregistari. Vit fáa so tvær skrár í sama skrásetingarøki, og tað er í sjálvum sær ein ótryggleiki fyri tað dagliga arbeiði á matrikulstovuni og hjá sorinskrivaranum. Men teir flestu lutir í hesum øki, sum skal í eigindómsregistarið eru ikki sjálvstøðugur eigindómur, men eru lutir av eigindómum, sum longu eru skrásettir í matrikulinum, nevniliga øll træðarinnlegg eftir markatali í ti ávisa haga, sum jú er partur av fleiri eigindómum (matr. nr.).

Hesir lutir mugu í eigindómsregistarinum lýsast við einum eigindómsnummari, sum hoyrir undir eitt matr. nr., og má tilskiling um hetta eisini lørast í matrikulin, fyri at vit kunnu halda skil á øllum. Tað verður dupult bóking og meira enn dupult arbeiði og feilvandi.

Eg vil tí mæla til, at skrásetingarlógin verður gjørd soleiðis, at vit bert fáa eina skrá fyri hvørt skrásetingarøki, og at skrásetingareyðkenni framdeilis verður matrikul-nummarið. Matrikulin kann so, um ein vil, í sær sjálvum hava upplýsing um, hvussu gjølliga tær har lýstu víddir eru á at lita.

Hugtakið, ein samlaður fastur eigindómur, er ikki skýrt beinleiðis hvørki í útskiftingarlógini ella í lógum og anordningum um matrikul og realregistar. Útskiftingarlógin umhandlar smbr. grein 1 eigindómar, sum eru í felag, og úrslitið av eini útskifting verður tryggjað við eini eigindómsskrá, sum lýsir hvønn eigindóm, innan- og uttangarðs. Henda eigindómsskrá verður í anordning av 15. juli 1931 um matriklar og realregistir, nevnd »matrikul« og fleiri staðir verður her tikið til »matr. nr.« og »eigindóm« sum eitt og sama heiti.

Í mínum uppskoti til sundurbýtislóg, sum er prentað í betænkning 131 pag. 159-175, havi eg í § 12 skýrt hugtakið so:

Ein samlaður fastur eigindómur er í hesi lóg tær jarðir, innan- og uttangarðs við lutum og luanindum, sum í matrikulinum eru lýstar:

a) undir einum matrikulnummari,
b) undir fleiri matrikulnummarum, tá hesi eftir bóking í matrikul- og tingbók eru álagd skyldu at vera saman, ella
c) undir fleiri matrikulnummarum og annars eftir lóg eru ein eigindómur.

Verður tikið undir við hesi ella liknandi skýrðing av hugtakinum »ein fastur eigindómur« so sum tað er neyðugt fyri tí nýggju sundurbýtislógini, sum av tekniskum

orsøkum má koma, so eigur skrásetingarlógin gjølligari at siga hvat skal skrásetast undir einum matr. nr.

Eigindómsskrá, sum ein innangarðs útskifting endar við í dag, lýsur vanliga tað, sum sami maður eigur, sum ein eigindóm og eitt matr. nr., sum ikki kann skiftast sundur aftur uttan loyvi frá Føroya Jarðarráð. Um maður eigur jarðabrúk, íðnaðarvirkir, handilsvirkir, sethús, neyst o.s.f., sum hvørt sær verður nýtt sjálvstøðugt, og sum er hvør sín eigindómur undan útskiftingini og sum kanska er veðsett hvørt fyri seg, verða sjálvstøðugi eigindómar hansara lýstir hvør sær undir hvørjum sínum matr. nr. í matrikulinum. Eigur hann leigugerði verður tað ein sjálvstøðugur eigindómur, men er tað eitt keypt gerði verður tað lagt í eigindóm saman við aðrari búnaðarjørð, hann eigur.

Tann fasti eigindómur, sum á henda hátt verður samlaður undir einum matr. nr. er:

1) grundstykkir, keyptar træðir o.t., sum er skilt frá tí nominella markatali í bø ella haga
2) lutir uttangarðs (ideel anpart í haga)
   lutir innangarðs (ávís jarðastykkir í bø og træðum)
3) rættindi sum hoyra til tað nominella markatali í bø og haga.

Hetta verður so alt ein samlaður fastur eigindómur um ikki ávís grundstykki o.t., sum ikki hevur samband við markatalið longur, av serligum orsøkum verða sjálvstøðugir eigindómar. Hesir føstu eigindómar fáa hvør sítt matr. nr. og hvør sítt blað í realregistarinum.

Av sorinskrivarans viðmerkingum til § 8 í uppskotinum til tinglýsingarlógina sæst, at tað vildi fyri tinglýsingina verið hent um hvør hagapartur fekk sítt blað í realregistarinum, men sama er eisini fyri umsitingina av matrikulinum, um teir høvdu hvør sítt matr. nr. Tá vildu øll innlegg av haga kunna vera framd við vanligum sundurbýtisloyvi ella útskifting og beinan vegin verið skrásett í matrikulinum.

Sama kann eisini við fyrimuni vera gjørt fyri lendir sum strond, almenningar, heimrustir, hólmar, skorðir, bjørg o.t., sum serskilt markatal eigur ella ræður yvir ella sum hava serskilda skipan.

Hesir lutir ella lunnindi kunna fáa sítt egna matr. nr. uttan at vera ein samlaður fastur eigindómur, men ein felagseigindómur fyri ávísar samlaðar fastar eigindómar. Í realregistarinum fáa teir so hvør sítt blað, og á tað kann, tá tinglýst verður, verða bókað teir serligu servituttir, sum liggja á teimum, ella tær samtyktir, sum eru ella verða gjørdar á granna- ella hagastevnu teimum viðvíkjandi.

Sorinskrivarin sigur eisini í sínum viðmerkingum til § 8, at tað vildi verið hent við einum blaði í realregistarinum fyri hvørja bygd til bóking av grannastevnusamtyktum og øðrum avgerðum sum hava týdning fyri alla bygdina. Hetta er sjálvandi ógvuliga hent at t.d. at tyngsla servituttur (byrde, servitut), sum er á hvørjum einstakum eigindómi kann vera bókað á einum blaði í staðin fyri at skula bókast serskilt á hvørjum blaði í bygdini.

Her liggur tó ein fári í misbrúk av hesum blaði, sum ein eigur at vera varin um. Men reglir fyri nýtsluna av hesum blaði kunna verða í kunngerðini fyri tinglýsingarlógina.

Í samband við hetta skal sigast, at hagans rættur til vetrabit fyri seyð á undirliggjandi bø og træðum, má vera galdandi framvegis uttan serliga tinglýsing á tey matr. nr. hvørs lutir í bø og træðum hava skyldu at tola hann. Skerjingin av hesum rætti hjá haganum, eitt nú tað er sáttmálar um serliga skipan fyri hetta bit ella vetrafriðing av ávísum lutum á bitsøkinum, eigur at lýsast sum tyngsla á hagan, sum annars átti rættin óskerdan.

Her verður so gjørt broytingaruppskot til uppskot hjá realkreditnevndini í betænkning nr. 131 av 1955 um løgtingslóg um tinglýsing.

Viðmerking

§ 1-7 óbroyttar.

ad § 1-7 sjá frammanfyri.

§ 8

Orðini »(i registrerede områder ejendomsnummer)« ganga út. annars greinin óbroytt.

ad § 8

Her verður roknað við at lógin verður sett í gildi fyri hvørt skrásetingarøki (markatalsbygd) so hvørt tey verða skrásett til fulnar, og at bert ein skrá (matrikul) er fyri hvørt øki.

§ 9

Orðið »(ejendomsnummer)« í stk. 3 gongur út. Annars greinin óbroytt.

ad § 9 Sjá viðmerking til § 54.

§ 10.

Stk. 1 verður orðað so: Et privat dokument skal for at kunne tinglyses efter sit indhold gå ud på at fastslå, stifte, forandre eller ophæve en ret over en eller flere bestemte faste ejendomme eller fællesejendomme tilhørende bestemte faste ejendomme, jfr. dog § 17, stk. 1, pkt. 2, og skal fremtræde som udstedt eller lovligt vedtaget i henhold til grundestævneloven eller haugeloven af den eller dem, der ifølge tingbogen — eller ved pantebreve ifølge transport — er beføjet til at råde over den pågældende ret, eller som er udstedt med hans samtykke.
stk. 2: orðið »sagfører« verður broytt til »advokat«. Annars, óbr.
stk. 3-5 óbroytt.

ad § 10.

Vist verður til hvat er sagt frammanfyri, um hvat er ein samlaður fastur eigindómur. Tað verður við hesum broytingaruppskoti roknað við, at hvør samlaður fastur eigindómur fær sitt blað í realregistarinum. Ein fastur eigindómur kann innihalda fleiri matr. nr. Líkaleiðis fær hvør felagseigindómur (hagapartur, strond o.s. fr.), sum tað er hent at skrásetta fyri seg, sitt blað, og endaliga fær bygdin, (markatulsbygdin, skrásetingarøki) sitt blað.

§ 11. Sjá sorinskrívarans broyting.

§ 12-13. Obroyttar.

§ 14.

Stk. 2. Orðini »eller i registrerede områder ejendomsnummer« ganga út. Annars greinin óbroytt.

ad § 14.

Vist verður til tað sum er sagt frammanundan og viðmerkingarnar til §§ 8 og 5 4.

§ 15.

Stk. 4, pkt. 3 verður broytt til: »Samme regel kommer til anvendelse på mindre væsentlige afvigelser i dokumentet fra tingbogens oplysninger, for eks. i angivelse af areal, marketal og lignende.« Annars greinin obroytt.

ad § 15.

Av tí at dokumentir eftir tí tilætlaða skrásetingarhátti væl kunnu hugsast at innihalda gjølligari upplýsingar um vidd av fastum eigindómi enn matrikul og tingbók, vil eg mæla til hesa orðning.

§ 16. Obroytt.

§ 17.

1. stk., 1. pkt. broytast til: »I tingbogen har hver ejendom og hver bygd (marketalsbygd) sit blad.« Annars greinin óbroytt.

ad § 17.

Av tí at roknað verður við at hagapartar verða skrásettir sum felagseigindómar, sum hoyra til vissar fastar eigindómar, verða teir sum eigindómar at fáa sítt blað í tingbókini. Sorinskrívarans broytingaruppskot havi eg tí broytt samsvarandi hesum.

§ 18. Obroytt.

§ 19.

1. stk., 2. pkt. broytist til: »Det samme gælder bygninger, der er opført på stranden eller søterritoriet udenfor det matrikulerede areal, når bygningen er bestemt for varig forbliven på stedet.« Annars greinin óbroytt.

ad § 19.

Ætlanin er helst at kunna gera eigindómsblað fyri bygningar uttanfyri matrikuleraða øki. Um strond verður skrásett skuldi ikki verið neyðugt at nevnt strandbredden serskilt, men av tí at strondrætturin er viðari røkkandi enn tann strondlutur, sum á skrásetingarkortum vanliga verður teknaður til hálvrunnan sjógv, vil eg mæla til, at her verður tikið til: »bygningar á strond og sjógv uttanfyri matrikuleraða øki, tá bygningurin er ætlaður at vera verandi á staðnum«. Eg skilji ikki reiðuliga orðini »uden der er sket nogen opfyldning« í hesum sambandi.

§§ 20 og 21. Obroyttar.

§ 22.

2. stk. Orðið »(ejendomsnumre)« gongur út. Annars greinin óbroytt.

Vist verður til tað sum er sagt ad §§ 8 og 54.

§ 23. Sjá sorinskrivarans broyting.

§ 24-35. Obroyttar.

§ 36. Sjá sorinskrivarans broyting.

§ 37-39. Obroyttar.

§ 40. Sjá sorinskrivarans broyting.

§ 41-43. Óbroyttar.

§ 44. Sjá sorinskrivarans broyting.

§ 45-46. Óbroyttar.

§ 47. Sjá justitsministeriets skriv av 1. juli 1960.

§ 48. Sjá sorinskrivarans broyting.

§ 49. Óbroytt.

§ 50. Sjá sorinskrivarans broyting.

§ 51. Sjá sorinskrivarans broyting.

§ 52. Sjá sorinskrivarans broyting.

§ 53. Óbroytt.

§ 54.

Sorinskrivarans broyting verður tilmæld við hesum broytingum: 4. stk., 1. pkt. verður orðað: »Endvidere bemyndiges landsstyret efter indhentet udtalelse fra sorenskriver og matrikulære myndigheder til at sætte loven som helhed i kraft i de enkelte registreringsområder (marketalsbygder) efterhånden som matrikulering af disse er fuldt gennemført.«

Nýtt stk. 5. »Ligeledes bemyndiges landsstyret til ved kundgørelse at sætte i kraft regler tilsvarende § 9's bestemmelse for dokumenter, der indleveres til tinglysning, vedrørende ejendomme i fuldt registrerede områder, for dokumenter, der indleveres til tinglæsning, vedrørende ejendom i de øvrige ikke fuldt registrerede områder, således at disse dokumenter kræves indeholdende oplysning om på hvilket blad eller plads i eksisterende realregister eller jordebog de ønskes tinglæst eller at de vedrøre ikke registreret ejendom. I modsat fald afvises dokumentet.«

5-7 stk. verða so 6-8. stk.

ad § 54.

Ætlanin er at skrásetingin skuldi fremjast innanfyri eitt stytri áramál, soleiðis at tinglýsingarlógin kann koma at galda fyri alt rættardømi. Kanska var ikki neyðugt at gera annað enn at lata tær gomlu reglur vera galdandi óbroyttar í teimum skrásetingarøkjum, sum lógin ikki enn er sett í gildi fyri. Men sum sagt í sorinskrivarans viðmerkingum til § 9, 54 o.ø. kunnu tær reglur, sum ikki beinleiðis viðvikja føstum eigindómum, við fyrimuni setast í gildi beinaa vegin fyri øll skrásetingarøkini. Somuleiðis sigur sorinskrivarin at tað vil hava stóran týdning fyri tryggleikan í tí dagliga arbeiðinum at eisini tey skjøl sum koma til skrivstovuna til tinglesingar eins og tey sum koma til tinglýsingar hava upplýsing um hvar og í hvørjum registari tey skulu bókast. Hetta hevði sorinskrivarin gjørt broytingar fyri í grein 9. Eg haldi, at tá hetta eru fyribilsreglur, eiga tær heldur at vera í § 54. Eisini havi eg hildið formuleringina í meiri vanligum vendingum soleiðis at gjølligari reglur verða settar av landsstýrinum í kunngerðarformi.

JENS í Dali (sign.)

Viðmerkingar til uppskot til løgtingslóg um tinglýsing.

Grundarlagið undir uppskotinum er realkreditnevndarinnar uppskot - her stytt R.U. - sjá álit nr. 131/1955 s. 31 - 80. R.U. fylgir í stórum tí donsku tinglýsingarlógini - nr. 111 frá 31. mars 1926, her stytt T. L. - ið tó eftir 1955 er broytt við lóg nr. 176 frá 29. apríl 1960. Hesar broytingar eru tiknar uppí uppskotið sambært skrivi løgmálaráðsins frá 1. juli 1960. Eisini eru ymiskar broytingar gjørdar í R.U. samsvarandi skrivi sorinskrivarans frá 5. august 1960. og skrivi frá Jens í Dali, matrikulstjóra, av 2. januar 1961. Hesar broytingar eru tiknar uppí uppskotið, og í hesum sambandi eru einstakar broytingar gjørdar.

Tað verður her greitt frá fyri hvønn paragraff, um avvik er frá T. L. og hvør grundin er fyri hesum avvikum, um so er at hon ikki sæst í:

I. Realkreditnevdnarinnar viðmerkingum til R.U., sjá álit nr. 131/1955 s. 81-83.
II. Skriv løgmálaráðsins frá 1. juli 1960.
III. Skriv sorinskrivarans frá 5. august 1960.
IV. Skjøl til tað undir III nevnda skriv, ið hevur broytingaruppskot og viðmerkingar til uppskot til løgtingslóg um tinglýsing.
V. Skriv frá Jens í Dali, matrikulstjóri, dags. 2. januar 1961.

Fyri hvønn paragraff verður vist til her nevndu skjøl - nevnd I-V og síðutalið viðskoytt - um so er at tey hava viðmerkingar til paragraffin.

Viðvíkjandi teimum einstøku paragraffunum í uppskotinum skulu hesar viðmerkingar verða givnar:

Til § 1.

T.L. og R.U. § 1 óbroyttur, sjá I s. 81, IV s. 9.

Til § 2.

T.L. og R.U. § 2 óbroyttur, sjá I s. 81.

Til § 3.

R.U. § 3 óbroyttur. Sjá annars IV s. 9.

Til § 4.

R.U. § 4 óbroyttur, sjá I s. 81.

Til §§ 5-6.

R.U. og T.L. §§ 5-6 óbroyttir.

Til § 7.

R.U. § 7 óbroyttur. R.U. samsvarar T.L. § 7 undantakandi stk. 2, pkt. 2, har sett er tinglýsingarlista í staðin fyri »Tingbladet«, sjá I s. 81-82.

Til § 8.

R.U. § 8 ger avvik frá T.L. § 8, tí aftaná matr. nr.«» í sama stykki er sett »(i registrerede områder ejendomsnummer)«. Hetta uppískoyti er ikki við í uppskotinum, sjá V s. 23-24 og s. 26.

Annars verður vist til IV s. 10-12 men tó skal viðmerkjast, at tað, har er nevnt um traðar-nummur o.a. eftir uppskotinum, ið — smbr. V s. 23 — hevur eina skrásetingarlóg sum fyritreyt, verður uttan týdning. Sjá eisini V s. 10-11.

Til § 9.

§ 9 samsvarar óbroyttur við T.L. § 9, tí tær broytingar, sum uppskot er um í III s. 7, smbr. IV s. 12, eru lagdar undir § 54, sjá V s. 28

Til § 10.

R.U. § 10 samsvarar T.L. § 10. Í uppskotinum er stk. 1 umskrivað og verður heitið »felagseigindómur« nýtt, sjá um hetta V s. 24-25, smbr. s. 26. Annars verður vist til IV s. 12-13. Ávísanin til § 17, stk. 1, pkt. 2, so sum har var skotið upp, er burturdottin sum óneyðug eftir tí orðaljóðið, uppskotið nú hevur, tá ein bygd í summum førum kann skiljast sum »felagseigindómur«.

Til § 11.

R.U. samsvarar T.L. § 11.

Í uppskotinum er sett nýtt pkt. 2 í stk. 2, sjá I s. 1 og IV s. 13-15.

Til §§ 12-13.

R.U. og T.L. §§ 12-13 óbroyttir.

Til § 14.

Samsvarar T.L. § 14.

Til § 15.

§ 15, stk. 4, pkt. 3, er umskrivaður í mun til R.U. § 15, sjá V s. 27, meðan paragraffurin annars er óbroyttur.

Sjá eisini IV s. 15.

Til § 16.

R.U. og T.L. § 16 óbroyttur.

Til § 17.

Samsvarar T.L. § 17.

Til § 18.

R.U. og T.L. § 18 óbroyttur.

Til § 19.

R.U. § 19 samsvarar T.L. § 19. Í hesum uppskotinum er § 19, stk. 1, pkt. 2, umskrivaður, sjá V s. 27, smbr. IV s. 16.

Til § 20.

R.U. § 20 samsvarar T.L. § 20, tó verður í staðin fyri »Statstidende« sett »tí blaði, sum er góðkent at taka almennar kunngerðir í Føroyum« í stk. 2, og orðini í sama stk. T.L. »og et paa stedet udbredt dagblad« detta burtur.

Uppskotið samsvarar R.U. § 20.

Sjá annars IV s. 16.

Til §§ 21-22.

Samsvara R.U. og T.L. §§ 21-22, smbr. I s. 82.

Til § 23.

R.U. § 23, stk. 2-3, samsvarar T.L. § 23, stk. 2-3, meðan R.U. § 23, stk. 1, er orðaður eitt sindur øðrvísi enn T.L. § 23, stk. 1, tí orðini »grundstykker« og »magelæg« umframt orðið »grundbyrder« eru ikki tikin v ð, sjá um hetta I s. 82.

Uppskotið hevur sama orðaljóð sum R.U. § 23.

Til § 24.

R.U. § 24 samsvarar T.L. § 24, tó nýtir R.U. orðið »ejendomsdel« í staðin fyri »stykke«, smbr. I s. 83.

Uppskotið hevur sama orðaljóð sum R.U. § 24.

Til § 25.

R.U. og T.L. § 25 óbroyttur, smbr. I s. 83.

Til § 26.

R.U. og T.L. § 26 óbroyttur.

Til § 27.

R.U. og T.L. § 27 óbroyttur. Sjá IV s. 17.

Til § 28.

R.U. og T.L. § 28 óbroyttur. Paragraffurin er eitt av reglunum, sum kann setast í gildi beinanvegin um allar Føroyar, sjá § 54, stk. 1. Sjá I s. 83.

Til § 29.

R.U. § 29 samsvarar T.L. § 29, tó er orðið »grundbyrdeafgifter« koyrt burtur. Uppskotið samsvarar við R.U. § 29.

Til § 30.

R.U. § 30 samsvarar T.L. § 30.

Til §§ 31-33.

R.U. og T.L. §§ 31-33 óbroyttir.

Til § 34.

R.U. § 34 óbroyttur.

Til § 35.

R.U. og T.L. § 35 óbroyttur.

Til § 36.

T.L. § 36 óbroyttur. R.U. § 36 hevði kærufrest uppá 4 vikur, men hetta er samsvarandi T.L. § 36 broytt til 2 vikur, smbr. IV s. 17.

Til §§ 37-39.

R.U. og T.L. §§ 37-39 óbroyttir, sjá I s. 83.

Til § 40.

R.U. § 40 samsvarar T.L. § 40.

Í uppskotinum er stk. 1 broytt soleiðis, at tað samsvarar við orðaljóðið, T.L. § 40, stk. 1 nú hevur, sjá I s. 2 og IV s. 17-18. Paragraffurin er nú annars orðaður heilt sum R.U. § 40 og T.L. § 40, smbr. harafturímóti IV s. 17.

Til § 41.

R.U. § 41 er samanborin við T.L. § 41 broyttur, so hann er betur hóskandi til føroysk viðurskifti. Soleiðis er »statsanerkendte regler« í stk. 1 broytt til »regler anerkendt af staten eller lagtinget«, og »kreditforeninger, hypotekforeninger og kreditkasser« í stk. 1-3 broytt til »de af staten eller lagtinget anerkendte realkreditinstitutter«. Eisini er »sparekasser« sett inn í R.U. stk. 1 seinast. Uppskotið og R.U. § 41 eru heilt eins.

Til §§ 42-43.

R.U. og T.L. §§ 42 og 43 óbroyttir.

Til § 44.

R.U. og T.L. § 44 óbroyttir, tó er frestin í stk. 2 broytt til 10 dagar, so sum T.L. nú er orðað, sjá II s. 2. Somuleiðis er við uppiskoytinum til stk. 3, pkt. 1: »ella eftir raðfylgjuni, tey eru tinglýst.«

Til § 45.

R.U. § 45 samsvarar T.L. § 45 tó er tinglýsingarlistin settur í staðin fyri tingblaðið. Uppskotið samsvarar við R.U. § 45.

Til § 46.

R.U. og T.L. § 46 óbroyttir.

Til § 47.

Uppskotið er gjørt samsvarandi við tað orðaljóðið T.L. § 47 nú hevur (smbr. lóg nr. 176 frá 29. apríl 1960) tó eru varnartingsreglan í stk. 2 og ásetanin í stk. 5 um eina meginskrá fyri leysafæ við skuldarbrøv ikki tiknar við, tá tær ongan týðning hava í Føroyum, sjá II s. 4, smbr. IV s. 24.

Til § 48.

Stk. 1-2 samsvara við R.U. og T.L. § 48, stk. 1-2. Stk. 3 er ikki tikið við orsakað av broytingini í T.L., sjá II s. 10, smbr. IV s. 18.

Tað skal skilast til, at lóghald í leysafæ sambært fyriskipanini í § 616, stk. 2 í tí føroysku rættargongulógini (sjá lóg nr. 95 frá 16. mars 1960 punkt 108) skal tinglýsast, til rættargongulógin verður broytt.

Til § 49.

R.U. og T.L. § 49 óbroyttir.

Til § 50.

Í uppskotinum er R.U. § 50, stk. 1-3, tikin við, sum samsvarar við T.L. § 50, stk. 1-2 og 4. Í uppskotinum eru orðini »og grundbøgerne« í R.U. § 50, stk. 3, ikki við. Ei heldur er (sum í R.U.) T.L. § 50, stk. 3 (um suðurjútsk viðurskifti) tikin við, men í uppskotinum er eisini R.U. § 50, stk. 4 (sum fyri ein part samsvarar T.L. § 50, stk. 5) burtur, sjá IV s. 18-19 — Síðsti setningur í R.U. § 50, stk. 3 fellur burtur, tá ein verunlig umskriving av teimum núverandi realregistrum, ið eru gjørd við leysum bløðum, ikki tørvast. Av somu orsøk fer ásetanin um umskriving í R.U. § 51 burtur.

Til § 51.

Uppskotið samsvarar R.U. § 51, stk. 6, og T.L. § 51, stk. 5. Ásetaninar í R.U. § 51, stk. 1-2 um, nær lógin fær gildi, eru fluttar til § 54, sjá IV s. 19. Viðvíkjandi tí ikki at taka við reglurnar um umskriving, so verður víst til viðmerkingarnar Til § 50.

Til § 52.

R.U. og T.L. § 52 óbroyttur, tó eru í stk. 2 sett orðini »eftir sorinskrivarans avgerð«, sjá IV s. 19 Í R.U. § 52, stk. 4, er ávísanin broytt til 2. stk. í § 47.

Til § 53.

R.U. § 53 og T.L. § 52a óbroyttar.

Til § 54.

Samsvarar lutvís við R.U. § 54 og T.L. § 53, men paragraffurin er heilt umskrivaður, sjá IV s. 20-22 og V s. 28.

Bemærkninger til forslag til lagtingslov om matrikulering og udstykning m.m.

Anvendte forkortelser:

an.1931: anordning nr. 198 af 15. juli 1931 om indførelse af en matrikel og oprettelse af et realregister for udskiftede pladser på Færøerne udenfor Tórshavn.

bek.262/1931: bekendtgørelse nr. 262 af 29. oktober 1931 om udførelse af udstykninger og sammenlægninger og om vedligeholdelse af matriklen for udskiftede pladser på Færøerne udenfor Tórshavn.

bek.263/1931: bekendtgørelse nr. 263 af 29. oktober 1931 om udførelse af udstykninger og sammenlæguinger og om vedligeholdelse af matriklen i Tórshavn.

jordl.: lov nr. 174 af 24. maj 1937 om jordbrugets fremme.

lov 1928: lov nr. 85 af 31. marts 1928 om indførelse af en matrikel og oprettelse af et realregister for Tórshavn.

lov 1938: lov nr. 140 af 13. april 1938 om indskrænkning i retten til udstykning af udskiftet jord.

R.U.: Betænkning angående realkreditten i fast ejendom på Færøerne afgivet af det af statsministeriet den 21. august 1953 nedsatte udvalg. (Betænkning nr. 131/1955).

R.U.R.: Forslag til lagtingslov om registrering og matrikulering. (R.U.s. 149-53).

R.U.U.: Udkast til lagtingslov om udstykning, sammenlægning m.m. af faste ejendomme. (R.U.s.163-75).

T.L.: Forslag til lagtingslov om tinglysning.

Bemærkninger til udkast til lagtingslov om matrikulering og udstykning m. m.

En udvidet realkredit i faste ejendomme kræver gennemførelsen af en tidssvarende tinglysningningsordning, men en sådan kan ikke gennemføres uden en forsvarlig matrikulering, der muliggør en sikker identifikation af samtlige faste ejendomme inderfor de bestemte områder.

De nuværende martrikler og de dertil hørende tinglæsningsregistre er følgende:

1. Taksationsprotokollens matrikel, jfr. lov af 29. marts 1867 angående en ny skyldsætning af jorderne på Færøerne og lov nr. 70 af 23. april 1897 angående indførelse af en ny skyldsætning af jordejendomme på Færøerne. Til denne matrikel slutter sig sorenskriverkontorets jordfortegnelse, der dog bygger på det gamle marketal, og ikke det i sidstnævnte lov omhandlede skattemarketal.
2. Matriklen for (en del af) Tórshavn med tilhørende realregister, jfr. lov nr. 85 af 31. marts 1928 om indførelse af en matrikul og oprettelse af et realregister for Thorshavn (i det følgende citeret: lov 1928).
3. Matriklerne for de udskiftede bygder udenfor Tórshavn med dertil hørende realregistre, jfr. anordning nr. 198 af 15. juli 1931 om indførelse af matrikul og oprettelse af realregister for udskiftede pladser på Færøerne udenfor Tórshavn (i det følgende citeret: an. 1931).
4. Matrikel (brugsregister) med tilhørende realregister oprettet i henhold til lov nr. 174 af 24. maj 1937 om jordbrugets fremme (i det følgende citeret: jordl.) §§ 57-58, omfattende al jord i ikke udskiftede bygder, der var i offentlig eje (kongsjord og beneficeret jord) ved lovens ikrafttræden.

Disse matrikler med dertil hørende tinglæsningsregingsregistre er mere eller

mindre mangelfulde, og dertil kommer, at et betydeligt antal faste ejendom overhovedet ikke er optaget i dem. Herom henvises til realkreditudvalgets betænkning (betænkning nr. 131/1955, i det følgende citeret: R. U.) s. 9ff.

Nærværende udkast tilsigter gennemførelsen af en fuldstændig matrikulering af alle faste ejendomme på Færøerne, i det væsentlige efter de i R.U. angivne retningslinier. Siden udvalget i 1955 sluttede sit arbejde er den i betænkningen omtalte luftfotografering gennemført, således at der nu er mulighed for på grundlag af fotografierne at udtegne kort, der viser de enkelte lodders placering i forhold til hverandre.

Ved den foreslåede matrikulering lægges de bestående matrikuleringer i Tórshavn og de udskiftede bygder til grund. Dog foreskriver nærværende udkast (ligesom R.U.) en supplerende matrikulering og erhvervelse af ny ejendomsdom for disse områder. En sådan er nødvendig for Tórshavns vedkommende, fordi matriklen kun omfatter en del af byens område, og det samme gælder i nogen grad for de udskiftede bygder. Matriklerne for disse omfatter kun den del af indmarken, der var indtaget til opdyrkning på udskiftningens tidspunkt. Ganske vist haves i bek. nr. 244 af 18. september 1931 § 2 forskrifter for matriklens fornyelse ved trøindlæg, men disse forskrifter er langtfra altid blevet overholdt, og da udmarken kun er ufuldstændigt matrikuleret, har det ikke været muligt for matrikelmyndighederne at føre nogen effektiv kontrol med, at nye trøindlæg blev matrikuleret. Der findes således et ikke ubetydeligt antal faste ejendomme, der ikke er optaget i matrikel og realregister, hvorfor det må anses for nødvendigt af supplere matriklen også for de udskiftede bygder.

Der er ikke i udkastet optaget nærmere angivelse af, hvorledes matrikuleringen teknisk skal gennemføres. I reglen vil den - som forudsat i R. U. s. 18ff. - ske på grundlag af luftfotografier i forbindelse med undersøgelser i marken, men hvor matrikelkort forefindes, vil disse blive lagt til grund, og der findes også nogle steder kort for ikke matrikulerede områder, som vil blive benyttet, hvor de er bedre end de kort, der kan fremstilles på grundlag af luftfotografierne. Det må være overladt til matrikulstovans skøn i det enkelte tilfælde at bestemme, hvorledes de nye matrikelkort skal tilvejebringes, og man har derfor indskrænket sig til at give en i almindelige vendinger holdt forskrift om, at kortene skal vise loddernes indbyrdes placering og give en sikker identifikation af de enkelte faste ejendomme, jfr. § 2, sidste stk.

Under hensyn til det anførte, og da det ville være upraktisk, om man indenfor samme bygd havde forskellige matrikulære betegnelser, har man ikke villet opretholde R. U. s sondring mellem matrikulering og registrering og den dertil svarende sondring mellem matr. nr. e og ejendoms-numre. Når man kan bruge betegnelsen matrikel om den gamle marketalsmatrikel (nr. 1 ovenfor), kan dette så meget mere lade sig gøre med hensyn til den nye matrikel, der hviler på en omfattende kortlægning og undersøgelse af ejendomsforholdene.

Selv den mest omhyggelige matrikulering vil i tidens løb blive værdiløs, hvis der ikke fastsættes ganske bestemte regler for, hvorledes matriklen skal vedligeholdes i tilfælde af udstykning, sammenlægning o.s.v. De gældende regler herom indeholdes i en række spredte bestemmelser, der tildels er forskellige for de ovennævnte 4 grupper af matrikler:

1. For marketalsmatriklen gælder kun reglerne i loven af 4 marts 1857 om udstykning af det private jordegods §§ 17-18, der forbyder adskillelse af bø og hauge, fraskillelse af lunnindir og deling af jord i mindre dele end hele gylden (medmindre særlig tilladelse hertil erhverves, jfr. lagtingslov nr. 2 af 3 januar 1950). Se iøvrigt R. U. s. 23-24.
2. For Tórshavns matrikulerede område gælder lov 1928 og anordning nr. nr. 188 af 22. juni 1928 § 1 samt bekendtgørelse nr. 263 af 29. oktober 1931 om

matriklens vedligeholdelse og foretagelse af udstykninger og sammenlægninger (i det følgende citeret bek. 263/1931), der nærmere uddyber forskrifterne i loven af 1928. Se iøvrigt R.U. s. 23.

3. For de udskiftede bygder gælder tilsvarende regler som for Tórshavn, jfr. an. 1931 §§ 1-6 og bekendtgørelse nr. 262 af 29. oktober 1931 (citeret: bek. 262/1931). Endvidere gælder for disse et almindeligt udstykningsforbud ifølge lov nr. 140 af 13. april 1938 (citeret: lov 1938). Se iøvrigt R.U. s. 23.

4. Endelig gælder for brugsregistret en række tildels afvigende regler ifølge jordl. §§ 57-58 og bekendtgørelserne nr.201 af 18. maj 1938 og nr. 272 af 13. august s. å. Se iøvrigt R. U. s 24-25.

I hele denne lovgivning er der på grund af matrikels og tinglæsningsvæsenets overtagelse som særanliggende foretaget visse formelle ændringer ved lagtingslov nr. 26 af 31. marts 1949.

De gældende regler er indarbejdet i nærværende udkast og tildels suppleret med nye regler, således som det vil fremgå af bemærkningerne nedenfor til de enkelte paragraffer.

Iøvrigt bygger udkastet dels på det i R. U. s. 149ff. gengivne forslag til lagtingslov om registrering m.m. og dels på det sammesteds s. 159ff. gengivne forslag til lagtingslov om udstykning, sammenlægning m. m. (De to forslag citeres i det følgende henholdsvis som R.U.R. og R.U.U.). Som grundlag for udkastet er endvidere benyttet den danske lov om udstykning m. m. (lovbekendtgørelse nr. 258 af 8. august 1958, i det følgende citeret: D.U.L.). Denne lov ligger iøvrigt (i sin oprindelige skikkelse, jfr. lov nr. 290 af 31. marts 1949) tildels til grund for R.U.U. Bestemmelserne i nærværende udkast er dog på visse punkter udformet anderledes end i de nævnte udkast (R.U.R. og R.U.U.) og den danske lov (D.U.L.), ligesom man har indsat forskellige nye bestemmelser.

D.U.L. står i ret nøje sammenhæng med den danske lov om landbrugsejendomme (lovbekendtgørelse nr. 259 af 8. august 1958), og der er også i R.U.U. §§ 2-3 optaget visse regler om landbrugsejendomme. Man har overvejet, hvorvidt der i udkastet skulle optages regler om landbrugsejendomme, men man har ment at burde undlade dette, da sådanne bestemmelser hører hjemme i den almindelige jordlovgivning.

Iøvrigt henvises til bemærkningerne nedenfor ved de enkelte paragraffer:

ad § 1.

Den gældende lovgivning indeholder kun sparsomme forskrifter for matriklers oprettelse. Lov 1928 § 1 henviser blot til den ved landbrugsministeriets foranstaltning foretagne matrikulering af Tórshavn. An. 1931 § 1 henviser til den ved udskiftningen fremkomne matrikulering, men i udskiftningsloven findes kun få og spredte bestemmelser om, hvorledes matrikulering skal ske. Jordl. § 58[2] nævner, at matrikulering kan ske på grundlag af en kortlægning og opmåling, men reglen er aldrig blevet anvendt. Derimod giver R.U.R. § 1 visse retningslinier for kortgrundlaget for matriklen, men som omtalt i indledningen har man ikke villet fastsætte nærmere regler for den tekniske fremgangsmåde ved matrikelkortets tilvejebringelse. Man har indskrænket sig til i stk. 1 at pålægge matrikulstovan at tilvejebringe en matrikel for alle faste ejendomme på Færøerne. Begrebet »fast ejendom« er i stk. 2 nærmere bestemt som inden- og udengårdsjord med tilhørende rettigheder (lunnindir). Bygninger opført på lejet grund eller søterritoriet er dog også fast ejendom, se T.L., § 19.

I stk. 3 er matriklens stedlige område bestemt. En sådan bestemmelse er nødvendig allerede af den grund, at såvel denne lov som tinglysningsloven (T.L.) skal

sættes i kraft, efterhånden som matrikuleringen skrider frem, jfr. nærværende udkast § 43[2] og T.L. § 54[3].

Det naturlige område for en matrikel vil i reglen være en marketalsbygd, d.v.s. en bygd, der er skyldsat i gammelt marketal ifølge taksationsprotokollen. Dennes oplysninger vil i reglen være vejledende for, hvornår der er tale om en marketalsbygd, men kan dog på den anden side ikke være bindende. Hvalvík og Streymnes anføres f. eks. i taksationsprotokollen som een bygd, men er vistnok to bygder, da der ikke består noget fællesskab mellem dem. Det er dette fællesskab, der er afgørende for matrikuleringsområdets udstrækning, og da der også i visse tilfælde kan bestå fællesskab mellem marketalsbygder (f. eks .Argir-Kirkjubøur) er der givet adgang til at samle to eller flere marketalsbygder i et matrikuleringsområde. De siden år 1800 grundlagte udflytterbygder er ikke marketalsbygder, idet en sådan bygds gamle bø stadig er beliggende i moderbygden, og der vil derfor altid bestå et sådant fællesskab mellem en udflytterbygd og moderbygden, at de må matrikuleres sammen.

Afgørelsen af, hvad der udgør en marketalsbygd, kan efterprøves af retten under den i kap. 2 omhandlede sag, jfr. § 62 (»indsigelser mod matriklen«).

ad § 2.

Medens der ikke i loven gives forskrifter for teknikken med hensyn til matriklens tilvejebringelse, idet sådanne forskrifter vil blive givet landsstyret i henhold til § 40, har man anset det formødent i selve loven at give visse retningslinier for matriklens indretning. Området for denne er fastlagt ved § 13, og i § 2 gives regler for matriklens indretning indenfor det enkelte område.

I stk. 1 bestemmes, at enhver fast ejendom — jfr. § 1[2] — skal have sit eget matr. nr., således som det også var forudsat i R.U.R. § 3, jfr. bemærkningerne i R.U. s. 156. Da de nye matrikler — i modsætning til de ældre matrikler for Tórshavn og de udskiftede bygder — skal omfatte hele matrikuleringsområdet, altså også arealer, der benyttes i fællesskab af alle ejere eller en nærmere bestemt del af disse, har man i stk. 2 foreslået, at sådanne ejendomme skal have eget matr. nr. Disse ejendomme har man kaldt fællesejendomme. Med hensyn til forståelsen af dette begreb kan henvises til udskiftningslovens § 2a, dog med den bemærkning, at selvom det i udskiftningsloven omhandlede fællesskab (sameje) er tilstede, er det yderligere en betingelse, at ejendommen hører til bestemte faste ejendomme, altså i reglen til hele bygdens marketal eller en nærmere bestemt del af dette. En ejendom, der af mere eller mindre tilfældige grunde er i sameje mellem flere personer, f. eks. nogle arvinger, er ikke en fællesejendom. Teoretisk kan det måske være vanskeligt at definere en skarp grænse mellem et mere tilfældigt sameje og en fællesejendom, men i praksis vil det næppe falde svært. Som eksempler på fællesejendomme i lovens forstand kan nævnes: haugeparter, ikke udskiftede trøer, fuglebjerge og urðir, holme, skorar og feitilendir, søer og vandløb, veje, geilir, heimrustir, almenningar, strandarealer o.s.v. En bygds samlede marketal er for så vidt også en fællesejendom, men behøver ikke at få sit særlige matr. nr., jfr. herved T.L., § 17, pkt. 1. I hvilket omfang, der skal gives de enkelte fællesejendomme forskellige matr.nr.e, må bero på et skøn, dog vil haugeparter som regel få særskilte matr.nr.e.

I stk. 3 gives forskrifter for, hvilke oplysninger der skal tilføres matriklen for de enkelte ejendomme og fællesejendomme. I R.U.R. § 3 anføres, at de enkelte lodder skal have særskilte parcelnumre, jfr. R.U.s.156. Man har ikke villet optage bestemmelser i loven herom, men det kan eventuelt ved den i § 40 omhandlede kundgørelse bestemmes, at lodderne skal have parcel-numre.

Med hensyn til stk. 4 henvises til de indledende bemærkninger.

ad § 3.

Svarer til R.U.R. § 2, jfr. R.U.s.155-56.

ad § 4.

I modsætning til R.U.R. § 42 er fastsat, at der altid skal indføres en bestemt ejer i matriklen. Dette er sket at hensyn til den mulighed, at ingen af de tvistende parter møder under den i kap. 2 omhandlede sag. Sorenskriveren må da kunne lægge matrikulstovans skøn til grund for dommen. Skulle sorenskriveren på grundlag af akternes oplysninger finde, at matrikulstovans skøn er forkert, kan han ex officio indkalde parterne med den retsvirkning, at han derpå — hvad enten de møder eller ikke — kan afgøre tvisten, som han finder det rigtigt. Skulle nogen uden egen skyld — f. eks. på grund af fravær — blive afskåret fra at komme frem med sine indsigelser for retten, har han adgang til senere at anlægge sag, jfr. § 92.

ad § 5.

Svarer til jordl. § 58[8] og R.U.R. § 5, se bemærkningerne i R.U. s. 156.

ad kap. 2.

Reglerne i dette kapitel svarer med enkelte undtagelser, som er omtalt nedenfor ved de enkelte paragraffer, til de nugældende bestemmelser om oprettelse af realregistre i lov 1928 og an. 1931 samt jordl. § 58. Disse bestemmelser er også lagt til grund for affattelsen af de tilsvarende bestemmelser i R.U.R. §§ 7 ff., se bemærkningerne hertil i R.U. s. 156-57. (Den øverst s. 157 nævnte lov handler dog ikke om Færøerne, men om Fanø).

ad § 6.

Svarer til § 8 i lov 1928 og an. 1931 samt jordl. § 58 4-5, jfr. R.U.R. § 7.

ad § 7.

Svarer til § 9 i lov 1928 og an. 1931 samt jordl. § 58[8], jfr. R.U.R. § 8.

Den i disse bestemmelser hjemlede adgang for kommunalbestyrelsen til at rejse spørgsmål om notering af servitutter af almen betydning er dog udvidet til at omfatte andre offentlige myndigheder, der kan have interesse heri. Det forudsættes nemlig, at der i forbindelse med matrikuleringen foretages en gennemgang af hauge- og bygdeprotokoller m.v. med henlbik på at søge fastslået, hvilke almindelige bygderetlige servitutter der bør noteres i tingbogen. Som eksempler på sådanne kan anføres vedtægter og aftaler om útrakstur, tørveskær, fuglefangst, heste- og gåsehold, færdsel i ind- og udmark o.s.v. Efter den hidtil gældende ret har sådanne servitutter været gyldige uden tinglæsning, vistnok også i de udskiftede bygder, men ved indførelsen af T.L. vil de bortfalde — jfr. T.L. § 1 — medmindre de kan betragtes som legale, f. eks. den almindelige vintergræsningsret for får (overliggende hauge på underliggende bø, men ikke herfra afvigende ordninger, f. eks. de såkaldte bøgræsningskontrakter på Suðuroy).

Da bortfaldet af sådanne servitutter kan bringe uorden i udøvelsen af fælles rettigheder og pligter, er det nødvendigt, at alle myndigheder, der gennem deres arbejde har kendskab til disse forhold, får adgang til at sørge for, at spørgsmålet om servitutter af almen betydning afgøres under retssagen.

Det følger af lovens almindelige regler, at enhver ejer, der har interesse i en servituts bevarelse eller ophævelse, kan rejse spørgsmålet under sagen, og det samme gælder repræsentanter for fællesejendomme, f. eks. haugestyret.

ad § 8.

Svarer til § 10 i lov 1928 og an. 1931 samt jordl. § 58[9], jfr. R.U.R. § 9.

Bestemmelsen i R.U.R. § 9[2] er udgået som overflødig på grund af den ændrede affattelse af § 4[2].

ad § 9.

Medens de gældende bestemmelser (§ 11 i lov 1928 og an. 1931) kun tillægger dommen legitimationsvirkning, har man her fulgt R. U. R. § 10 og givet dommen en videregående virkning. Herom henvises til bemærkningerne i R.U. s. 157. Man har dog udvidet adgangen i stk. 2-3 til senere at fremkomme med indsigelser til at omfatte alle rettighedshavere og ikke blot ejere.

R.U.R. § 11 - jfr. § 12 i lov 1928 og an. 1931 - om mortifikation af pantebreve er ikke medtaget, da mortifikation kun har legitimationsvirkning.

ad § 10.

Svarer til lov 1928 § 13 og an. 1931 § 13, jfr. R.U.R. § 12.

ad § 11.

Svarer til § 14 i lov 1928 og an 1931, jfr. R.U.R. § 13. Da gebyrfrihed for disse sager også er hjemlet ved den nuværende lovgivning, har man ment at kunne optage denne gebyrbestemmelse i loven, selvom denne er en lagtingslov.

ad § 12.

Stk. 1 svarer til R.U.R. § 14, og stk. 2 gør lovenes regler anvendelige på den matrikel, der fremkommer som resultat af en udskiftning, der afsluttes, inden vedkommende bygd er matrikuleret. Reglerne om udskiftning i en matrikuleret bygd findes i § 14.

ad kap. 3

I kap. 1-2 er givet forskrifter for, hvorledes en matrikel oprettes, men som berørt i indledningen er det nødvendigt også at fastsætte regler for, hvorledes den skal vedligeholdes, hvis det udførte arbejde ikke skal være forgæves. Disse regler findes i dette kapitel, der i afsnittene A-F indeholder forskrifter for de forskellige måder, hvorpå matriklen kan ændres.

ad § 13.

Stk. 1 indeholder forskrifter om, at matriklen kun kan ændres på visse nærmere bestemte måder, Tilsvarende regler findes i an. 1931 § 1, der siger, at udskiftningsmatriklen kun kan ændres ved udstykning og sammenlægning, og i bek. 262-63/1931 § 1, der udtaler, at matriklen skal vedligeholdes, ved at alle ændringer i ejendomsgrænser, matrikelbetegnelse, vejforhold m. m. indføres. R.U.R. § 19 henviser blot til disse regler. I nærværende udkast har man søgt at give en udtømmende opregning af de måder, hvorpå matriklen kan ændres, nemlig foruden de under A-F anførte, ved dom og ekspropriation. For de to sidstnævnte tilfælde må det i væsentlig grad bero på dommens eller ekspropriationsforretningens indhold, hvorledes matriklen skal ændres, og om ændring kan ske, uanset at de under A-F anførte betingelser ikke er opfyldt.

R.U.U. indeholder ligesom D.U.L. og den på Færøerne gældende lovgivning (lov 1928 § 2, an. 1931 § 2, bek. 262-63/1931 § 14, jordl. § 57) en række spredte forskrifter om, at matrikelmyndighederne skal sende meddelelse om stedfundne ændringer i matriklen bl. a. til tinglysningsmyndighederne, der skal foretage de fornødne ændringer i tingbogens noteringer. Disse forskrifter er her samlet i stk. 2-3.

ad § 14.

Medens § 12 handler om supplerende matrikulering af en udskiftet bygd (§ 12[1]) og matrikulering af en bygd efter udskiftning § 12[2]), indeholder § 14 regler om ændring i matriklen som følge af udskiftning af en allerede matrikukuleret bygd.

Ved en udskiftning sker der en omlægning af den enkelte ejers lodder (herunder evnt. også andels i fællesejendomme) med henblik på at skabe muligheder for en bedre økonomisk udnyttelse af ejendommen, men da de enkelte ejendomme principielt skal have samme størrelse (i boniteret mål) før og efter en udskiftning, er det hensigtsmæssigt, at de bevarer deres hidtidige matr. nr. e (ejendomme). Derved opnås, at tingbogen - bortset fra ændringer i noteringer af areal o. lign. og evt. tillige andelene i fællesejendomme - bliver uændret, således at pantehæftelserne fortsat hviler på de samme matr. nr. e som hidtil. Da udskiftningen har til forudsætning, at den enkelte ejendom bliver mindst lige så værdifuld efter udskiftningen som før denne, kan panthaverne ikke modsætte sig den stedfundne ændring i de pantsatte lodders placering og geometriske størrelse. Dette antages i norsk udskiftningsret (Helge Christensen: Jordskiftloven Oslo 1952) s. 201) og synes også forudsat i den færøske udskiftningslovs § 72, der kun omtaler det tilfælde, at forskelligt pantsatte lodder samles til en ejendom. Af motiverne til denne bestemmelse (Landbokommissionens betænkning (1911) s. 118 ad § 73) ses, at de herved forudsættes, at lodderne tilhører samme ejer.

I de tilfælde, hvor ejendommes værdi formindskes ved udskiftningen, jfr. udskl. § 22[4], og der ydes erstatning i penge, har panthavaeren krav på andel i sådan erstatning, jfr. lov nr. 69 af 7. maj 1881 § 4, stk. 2.

I § 14, pkt. 1, fastslås, at matriklen lægges til grund for udskiftningen. Det forekommer imidlertid ofte, at ejendomsdelinger eller udstykninger ønskes foretaget i forbindelse med en udskiftning, f. eks. hvis arvinger ønsker en fælles lod skiftet, eller en fader ønsker at afgive en byggegrund til sin søn. Dette ordnes for tiden i forbindelse med ejendomspåvisningen ved at lodderne påvises som tilhørende de nye ejere. Denne fremgangsmåde er udelukket, når matrikel og tingbog lægges til grund, og derfor er der i § 14, pkt. 2, givet udskiftningskommissionen beføjelse til at foretage udstykninger og sammenlægninger under de i lovens afsnit B og C angivne betingelser. Approbationsmyndigheden ligger altså hos udskiftningskommissionen, så længe udskiftningen varer. At kommissionen kan foretage de under D og E omhandlede matrikulære forandringer (omdelinger, skelsætningsforretninger m. v.) følger af udskiftningsloven.

Kommissionen kan også foranledige berigtigelse af uoverensstemmelser mellem matrikel og tingbog på den ene side og de faktiske ejendomsforhold på den anden side indenfor dele af udskiftningsområdet, jfr. § 14[2]. Den har altså her samme beføjelse som landsstyret i henhold til § 38. Selve berigtigelsen foretages af matrikulstovan, og udskiftningen må evt. stilles i bero, indtil den er afsluttet. Når dette er sket lægges den berigtigede matrikel og tingbog til grund for den fortsatte udskiftning. Af hensyn til udskiftningens fremme er stævnevarslet i § 14[2] i f. forkortet til 2 måneder.

Selvom matrikelnumrene bevares, skal der i matriklen foretages noteringer om loddernes ændrede beliggenhed, areal o. s. v. jfr. § 2[3]. For at matriklen kan blive berigtiget i så henseende, er det nødvendigt, at kommissionen udarbejder en fortegnelse over de foretagne ændringer, således at matrikulstovan kan notere disse i matriklen, jfr. § 14[3]. Matrikulstovan kan notere disse i matriklen, jfr. § 14[3]. Matrikulstovan sørger derpå for, at de ændringer, der skal noteres i tingbogen., meddeles sorenskriveren, jfr. § 14[4].

Det er imidlertid også nødvendigt at foretage noteringer om stedsbestemte brugsrettigheder, servitutter og andre byrder, idet den ved udskiftningen bevirkede ændring i de lodder, der hører til de enkelte ejendomme medfører, at disse rettigheder kan komme til at påhvile andre ejendomme end for udskiftningen. Ligeledes pålægges der ofte i forbindelse med udskiftningen nye servitutter, der også må noteres. Det er især i tingbogen, at disse rettigheder må noteres, men nogle seerei-

tutter - f. eks. visse vejrettigheder - noteres dog også i matriklen. Udskiftningskommissionen må derfor udarbejde en fortegnelse såvel over servitutter, der bestod før udskiftningen, men nu skal noteres ved andre matr. nr. e. som over de i forbindelse med udskiftningen pålagte servitutter. Der kan også være tale om, at brugsrettigheder og servitutter ophæves eller afløses ved udskiftningen, og fortegnelsen må derfor også indeholde de fornødne oplysninger, således at rettighederne kan slettes i tingbogen (og evt. i matriklen).

Denne fortegnelse omhandles i § 14[3] sammen med den tidligere omtalte fortegnelse over ændringenerne i matriklens beskrivelse af ejendommene. Sorenskriveren foretager på grundlag af fortegnelsen, som han modtager fra matrikulstovan, de fornødne ændringer i tingbogen, jfr. § 14[4].

Hvis udskiftningen ikke kan fremmes på hensigtsmæssig måde på grundlag af den bestående matrikel og tingbog, fordi uoverensstemmelserne mellem disse og de faktiske ejendomsforhold omfatter store dele af udskiftningsområdet, kan kommissionen ifølge § 14[5] kassere den bestående matrikel og tingbog og selv udarbejde en helt ny matrikel, der efter ejendomsdom kan danne grundlag for en ny tingbog.

ad B.

Udstykningsreglerne kan deles i to grupper:
1) de regler, der bestemmer, i hvilke tilfælde udstykning kan finde sted sted (de materielle regler),og 2) de regler, der foreskriver fremgangsmåden ved udstykning (de formelle regler).

De materielle udstykningsregler findes for tiden i lov nr. 140 af 13. april 1938 (som ændret ved lagtingslov nr. 26 af 31. marts 1949), hvis § 1 bestemmer, at jord i udskiftede bygder ikke må udstykkes uden landbrugsrådets tilladelse, der „navnlig" kan meddeles, når de økonomiske forhold eller bebyggelsesforholdene gør det ønskeligt, at en lod helt eller delvis anvendes på anden måde end hidtil. I lovens § 2 opretholdes de hidtil gældende regler for ikke udskiftede bygder, d.v.s. de foran omtalte bestemmelser i loven af 4. marts 1857 §§ 17-18 som ændret ved lagtingslov nr. 2 af 3. januar 1950.

I nærværende udkast er udstykningsforbudet i loven af 1938 optaget i § 15, 1ste sætning, medens der i § 16 gives nærmere regler for, i hvilke tilfælde forbudet kan fraviges. Medens loven af 1938 hjemlede approbationsmyndigheden et meget frit skøn i så henseende, er dette skøn nu blevet begrænset ved de specificerede regler i § 16. De ældre bestemmelser i loven af 1857 bortfalder for de ikke udskiftede områder, efterhånden som disse matrikuleres, jfr. § 43, stk. 3.

De nugældende formelle udstykningsregler findes foruden i loven af 1938 i lov 1928 § 2[1] og i an. 1931 § 2[1], i jordl. § 57[2] og lov 4. marts 1857 § 18.

Landbrugsrådet har ifølge lovene af 1928 og 1938 samt an. 1931 approbationsmyndigheden for udstykninger af jord i Tórshavn og udskiftede bygder, og rådet har endvidere hjemmel til at tillade udstykninger, der ellers ville være i strid med lov, 4. marts 1857 (på lovhjemlet udstykning i henhold til denne lov kræves ikke approbation). Endelig har rådet approbationsmyndighed med hensyn til visse ejendomme i henhold til § 5 i lov af 19. januar 1863 om afhændelse af Husegårdstrøer og § 5 i lov nr. 56 af 13. april 1894 (»troloven«), jfr. jordl. § 61. Landsstyret har approbationsmyndighed for jord i offentlig eje i ikke udskiftede bygder (og de siden 1938 frasolgte parceller heraf), jfr. jordl. § 57[2] som ændret ved lagtingslov nr. 28 af 24. april 1957.

I nærværende udkast samles al approbationsmyndighed hos matrikulstovan under rekurs til landsstyret, jfr. § 15[1] og § 18[1] smb. m. § 18[3]. Om begrundelsen herfor henvises til R.U. s. 159.

ad § 15.

Bestemmelsen i stk. 1 svarer til de gældende regler i § 2, stk. 1 og 6, i lov 1928 og an. 1931 samt til R.U.U. og D.U.L. § 1[1].

Stk. 2 svarer til R.U.U. § 1[2] og tildels til D.U.L. § 1[2]-3. Sammotering af flere matr.nr.e finder sted ved sammenlægning, jfr. § 23 [1]b.

ad § 16.

Som anført i indledningen til dette afsnit indeholder § 16 en nøjere bestemmelse af den hidtil i loven af 1938 § 1[2] indeholdte dispensationsadgang. Forbilledet herfor er R.U.U. § 3, der bygger på udstykningsreglerne i § 21 i den danske lov om landbrugsejendomme (lovbekendtgørelse nr. 259 af 8. august 1958).

Det under a) omhandlede tilfælde omfatter fuldstændig udstykning af en ejendom, således at der intet bliver tilbage, idet alle lodderne fordeles på andre ejendomme Forudsætningen for, at dette kan tillades, er, at der derved opnås en bedre udnyttelse af jorden, d.v.s. at summen af de forventede forøgede driftsudbytter for de ejendomme, hvortil den nedlagte ejendom henlægges, må overstige den nedlagte ejendoms hidtidige driftsudbytte. Det er endvidere som hovedregel en forudsætning for bestemmelsens anvendelse, at i hvert fald een af de ejendomme, hvortil lodder af den nedlagte ejendom henlægges, derved bliver større end den nedlagte ejendom. Man har overvejet at formulere bestemmelsen således, at dette udtrykkeligt fremgik af dens indhold, men da der muligt vil kunne forekomme tilfælde, hvor en nedlæggelse ud fra de anførte synspunkter kan være forsvarlig, selvom dette ikke er tilfældet, har man foretrukket den foreslåede formulering.

Medens § 16 a) omfatter de tilfælde, hvor en ejendom helt forsvinder ved udstykningen, bliver der i de øvrige i § 16 omhandlede tilfælde noget tilbage af den oprindelige ejendom. Der sondres her mellem udstykningstilfælde, hvor det udstykkede skal sammenlægges med anden ejendom (b-d), og andre tilfælde, hvor udstykning kan ske, uden at nogen sammenlægning finder sted (e-h).

I den førstnævnte gruppe (b-d) tillades kun udstykning af hele lodder og hele andele. Ved lod forstås et jordstykke, der ikke grænser op til noget andet jordstykke tilhørende samme ejendom. Ved hel andel forstås hele ejendommens tilliggende i en bestemt fællesejendom. En fast ejendom vil i reglen bestå af flere sådanne jordstykker (f. eks. bø- og trøstykker) og flere sådanne andele (f. eks. haugegylden, andele i fuglebjerge o.s.v.), jfr. § 23. Under b) behandles fraskillelse af et jordstykke (sml. R.U.U. § 3a), og betingelsen er her, at stykket skal forenes med et andet tilgrænsende jordstykke. Under c) omtales fraskillelse af en andel i en fællesejendom, hvilket kun kan ske til forening med en anden andel i samme fællesejendom (sml. R.U.U. § 3b). Endelig omfatter d) de tilfælde, hvor *enten* et jordstykke ønskes tillagt en anden ejendom, uden at det forenes med et tilgrænsende jordstykke, *eller* en andel i en fællesejendom fraskilles og tillægges en anden ejendom, der ikke har andel i samme fællesejendom. Medens tilstedeværelsen af de under b-c omhandlede betingelser: sammenlægning med tilgrænsende jordstykke (b) eller forening med andel i samme fællesejendom (c), i reglen let vil kunne konstateres, stilles der i det tredie tilfælde (d) en betingelse, hvis tilstedeværelse kun kan konstateres ved udøvelsen af et skøn, nemlig: at udstykningen kan ske, uden at de pågældende ejendommes karakter derved væsentlig forandres sml(. R.U.U. § 3c og den danske landbrugslovs § 21h). Som eksempler på sådanne væsentlige forandringer kan anføres: 1) at der sker væsentlige ændringer i ejendommens størrelse, 2) at ejendommen berøves en betydelig del af sit tilliggende i udmarken eller 3) i indmarken.

I den anden gruppe (e-h) kræves hverken udstykning af hel lod eller andel eller sammenlægning med en anden ejendom, men til gengæld kræves *enten* et særligt formål med udstykningen (e-f), *eller* at ganske særlige forhold gør udstykning ønskelig

(h). Sidstnævnte bestemmelse (sml. R.U.U. § 3g og landbrugslovens § 21i) er en »sikkerhedsventil«, der kan bruges, hvis der i praksis skulle vise sig trang til at gennemføre en ønskelig udstykning der ikke kan henføres under § 16 a-g.

Med hensyn til de under e-f omhandlede udstykningstilfælde bemærkes at e) tager sigte på at skaffe jord såvel til havebrug (sml. R.U.U. § 3d) som til anlæg af plantager (sml. landbrugslovens § 21g). Med hensyn til f) bemærkes at den gældende regel om, at byggetilladelse ikke må gives, før udstykningsapprobation foreligger (lov 1928 og an. 1931 § 2[7]), bortfalder som værende uden praktisk betydning.

ad § 17.

Svarer til R.U.U. § 4 og D.U.L. § 4.

Reglerne i stk. 2 træder i stedet for de ovennævnte regler i lov 1928 § 2[7] og an. 1931 § 2[7] samt jordl. § 57[7]. Iøvrigt henvises til lagtingslov nr. 13 af 21. maj 1954 om byplaner og byggevedtægter.

Reglen i sidste stk. indeholdes for tiden i lov 1928 § 2[8], an. 1931 § 2[8] og jordl. § 57[3].

ad § 18.

Stk. 1 afløser de gældende regler i § 3 i lov 1928 og an. 1931 samt jordl. § 57[8], sml. R.U.U. § 5[1] og D.U.L. § 5.

Stk. 2 svarer til R.U.U. § 5[2].

Med hensyn til stk. 3 henvises til R.U.U. § 2[2] og det foran anførte om approbationsmyndigheden.

Stk. 4 afløser de ovenfor under stk. 1 omtalte bestemmelser og bek. 262-63/1931 § 4. Sml. R.U.U. § 5[3].

ad § 19.

Svarer til R.U.U. § 6, jfr. bemærkningerne i R.U. s. 160-61.

ad § 20.

Afløser § 3 i lov 1928 og an. 1931 samt jordl. § 57[8] og svarer til R.U.U. § 7 og D.U.L. § 8.

ad§ 21.

Afløser de gældende regler i § 23 i lov 1928 og an. 1931 samt jorel. § 57[4], sml. R.U.U. § 9 og D.U.L. § 11A.

ad § 22.

Afløser § 26 i lov 1928 og an. 1931 samt jordl. § 57[6], sml. R.U.U. § 10 og D.U.L. § 11C.

ad C.

Med hensyn til sammenlægning i almindelighed henvises til det i R.U. s. 161 anførte.

ad § 23.

Afløser § 4 i lov 1928 og an. 1931 samt jordl. § 57[9-10], sml. R.U.U. § 11 og D.U.L. § 13. Den i § 5 i lov 1928 og an. 1931 samt jordl. § 57[13] indeholdte regel om erklæring fra kommunalbestyrelsen, før sammenlægning foretages, er ikke medtaget, da eventuel nedlæggelse af skel er uden interesse for kommunen.

Da adgangen til sammenlægning bør være så fri som mulig, jfr. R.U. s. 161, er der, som i D.U.L. § 13[8], åbnet adgang til sammenlægning uden sorenskriverattest (§23[2]), når sammenlægningen sker i form af en sammotering af to matr.nr.e (b). Dette betyder, at sammenlægning på denne måde kan ske, uanset at de sammenlagte ejendomme er forskelligt behæftede med pantegæld. I disse tilfælde kan der op-

stå forskellige panteretlige problemer, navnlig hvis ejendommen stilles til tvangsauktion, fordi et pantebrev i et af den sammenlagte ejendoms matr.nr.e misligholdes. Problemet, der iøvrigt forventes kun at opstå i sjældne tilfælde, må vistnok løses som anført i Fl. Tolstrups Landboret (1956) s. 138-39.

ad § 24.

Svarer til R.U.U. § 12, jfr. bek. 262-63/1931 § 22.

ad D.

Se bemærkningerne i R.U. s. 162.

ad § 25.

Svarer til R.U.U. § 13 og D.U.L. § 15.

Det er en betingelse for den her omtalte såkaldte »omdeling«, at overførelsen sker mellem to ejendomme, der tilhører samme ejer, og at ejendommene enten grænser til hinanden i marken eller udgør andele i samme fællesejendom, sml. § 16 b-c.

ad § 26.

Svarer til R.U.U. § 14 og D.U.L. § 16.

Det er som i § 25 her en betingelse, at ejendommene enten grænser til hinanden i marken eller udgør andele i samme fællesejendom, men det kræves ikke, at de tilhører samme ejer. Til gengæld må værdien af det overførte ikke overstige 500 kr., medens § 25 ikke indeholder nogen begrænsning i henseende til værdien.

ad § 27.

Svarer til R.U.U. § 15 og D.U.L. § 17.

§ 27² bygger på den forudsætning, at veje ikke har matr.nr.e, men såkaldte litra, jfr. bek. 262-63/1931 § 9. Man har dog ikke herved villet give bindende forskrifter for, at denne ordning også skal opretholdes i de nye matrikler. Det kan i hvert fald i visse tilfælde være hensigtsmæssigt at give veje matr.nr.e, f. eks. hvis de tilhører en del af marketallet, men de nærmere regler herom må fastsættes i den i § 40 omhandlede kundgørelse.

ad § 28.

Svarer til R.U.U. § 16 og D.U.L. § 18.

Af henvisningen til § 20 fremgår, at der i disse sager — i modsætning til sammanlægningssager kræves erklæring fra kommunalbestyrelsen.

ad E.

Efter den gældende ret afgøres skeltrætter ved domstolene eller i visse tilfælde ved udskiftnings- eller landvæsenskommission. De i dette afsnit indeholdte regler gør ingen ændringer heri, men knæsætter det princip, at ingen sag om et skels beliggenhed kan indbringes for domstolene (eller for landvæsenskommission), før den har været behandlet af en landmåler og evt. tillige to hegnssynsmænd. Derimod behandles skeltrætter i forbindelse med udskiftning efter de hidtil gældende regler, d.v.s. af udskiftningskommissionen, men dennes formand er jo også altid en landmåler. De foreslåede regler tager sigte på straks fra starten at sikre sagkyndig bistand ved bilæggelse af skeltrætter. Herved vil i mange tilfælde retssag kunne undgås, og hvis det kommer til retssag, vil retten kunne træffe sin afgørelse på et mere forsvarligt grundlag end det, der nu i reglen tilvejebringes af parterne under sagens gang.

Bestemmelserne finder dog også anvendelse i tilfælde, hvor parterne er enige om skellets beliggenhed, men ønsker en skriftlig konstatering af denne enighed ting-

lyst. Formålet er her dels at sikre den fornødne tekniske bistand til skelbeskrivelsen, således at der ikke senere kan opstå tvivl om skellets beliggenhed, og dels at sikre, at parterne ikke ved en skelaftale omgår reglerne om udstykning, sammenlægning o.s.v.

Det er ikke ethvert skel, der kan afsættes efter de følgende regler. Ifølge sagens natur kan der ikke sættes skel mellem andele i fællesejendomme, hvorimod reglerne finder anvendelse på fastsættelse af skel mellem hele fællesejendomme såvel som på afsættelse af skel mellem enkelte jordstykker. Derimod finder reglerne ikke anvendelse på fastsættelse af en ejendoms (evt. fællesejendoms) grænse mod havet eller på bestemmelsen af midtstrømslinien i et vandløb.

ad § 29.

Svarer til R.U.U. § 17 og D.U.L. § 28, dog er stk. 2 og 4 i disse bestemmelser overført til § 42.

ad § 30.

Svarer til R.U.U. § 18 og § 19[1] og D.U.L. § 29 og § 30[1].

ad § 31.

Svarer til R.U.U. § 19[2] og D.U.L. § 30[2], idet stk. 1 i de nævnte bestemmelser er indarbejdet i § 30. Under hensyn til, at hegnssynsmænd kan komme til at medvirke ved disse forretninger, har man gjort hegnslovens almindelige habilitetsregler anvendelige, også på landmåleren.

ad §§ 32-36.

Svarer til R.U.U. §§ 20-23 og 25 og D.U.L. §§ 31-34 og 36. Bestemmelsen i R.U.U. § 24 og D.U.L. § 35 er optaget i § 40.

ad § 37.

Stk. 1 giver regler for oprettelse af nye matr.nr.e. Bestemmelsen tænkes anvendt, hvis der opstår nye ejendomme, f. eks. ved opfyldning i anledning af havneanlæg, eller hvis en ejendom ikke er oplyst ved matrikuleringen, f. eks. et feitilendi. Ved anvendelsen af T.L. § 53 sikrer man sig det fornødne grundlag for notering af ejendomsret og hæftelser og byrder i tingbogen for det nye matr. nr.

Stk. 2 omfatter det modsatte tilfælde, at et matr. nr. forsvinder, f. eks. ved at et fuglebjerg styrter ned. Nummeret må da slettes i matrikel og tingbog, men før dette kan ske, må man sikre sig, at ingen ret derved krænkes. Derfor kræves attest fra sorenskriveren, der ved dennes afgivelse må gå frem efter reglerne i T.L. § 20.

Matr.nr.e kan evt. også føres til afgang efter reglerne i § 27[2], se bemærkningerne til denne bestemmelse.

ad § 38.

Svarer til D.U.L. §§ 37-39, idet dog de forskrifter, der indeholdes i den danske lovs §§ 38-39 er erstattet med en henvisning til reglerne i denne lovs §§ 3-11, jfr. § 38, pkt. 2.

Det er i bemærkningerne til § 14[6] omtalt, at udskiftningskommissionen kan anvende en tilsvarende fremgangsmåde. Her er tale om, at landsstyret udenfor udskiftningstilfælde kan søge uoverensstemmelser mellem matrikel og tingbog på den ene side og de faktiske forhold på den anden side bragt ud af verden, og man har herved haft for øje, at det — ad åre — kan have sin betydning at kunne få sådan uoverensstemmelse berigtiget.

ad § 39.

Matrikulstovan må have adgang til nårsomhelst at fuldstændiggøre matriklens beskrivelse af de faste ejendomme, når den får oplysninger, der kan danne grundlag herfor. Pkt. 2 svarer til R.U.R. § 6, således at sådan opmåling kan ske på en ejers begæring, når han selv vil afholde udgifterne herved.

ad § 40.

Bek. 262-63/1931 indeholder en række detailforskrifter for udførelse af udstykninger og sammenlægninger i det matrikulerede område i Tórshavn og de udskiftede bygder. Der findes heri regler om skels afmærkning og indmåling (§§ 4 og 6), om papirer, protokoller og kort (§§ 5, 7 og 11-13), om matriklens indretning (§§ 8-9), om arealberegning (§ 10) o.s.v. For brugsregistrene i de ikke udskiftede bygder (jordl. §§ 57-58) er fastsat tilsvarende regler i bek. nr. 272 af 13. august 1938.

Det ville være uhensigtsmæssigt at optage sådanne specificerede forskrifter, tildels af rent teknisk karakter, i selve loven, og der er derfor i § 40[1-2] givet hjemmel til, at landsstyret ved kundgørelse kan fastsætte sådanne. Tilsvarende regler findes i R.U.U. §§ 5[4], 24 og 26 og i D.U.L. §§ 35 og 41, men man har her søgt at samle bestemmelserne i een paragraf.

§ 40[3] afløser de gældende regler i lov 1928 og an. 1931 § 6 om adgangen til at få genparter af matriklens dokumenter. Betalingen herfor er for tiden fastsat i kundg. nr. 36 af 15. maj 1951.

Alle de i § 40 omhandlede bestemmelser kan samles i en kundgørelse, der bør sættes i kraft samtidig med den første del af loven, jfr. § 43[1], idet kundgørelsen også må indeholde nærmere regler om den i kap. 1 omhandlede matrikulering.

ad § 41.

Svarer til R.U.U. § 27 og D.U.L. § 44.

Da der af hensyn til matriklens vedligeholdelse og orden i matrikelforholdene kræves approbation på alle matrikulære forandringer, er det nødvendigt at foreskrive straf for undladelse af at søge sådan approbation, og § 40 fastsætter derfor bødestraf for den, der undlader at søge approbation indenfor en frist af et år fra aftalens dato. Hvis approbationen nægtes, må aftalen ophæves og lovlige forhold genoprettes. Herfor gælder også en frist på et år. Genoprettelsen af de lovlige forhold kan gennemtvinges ved tvangsbøder. Sager efter denne paragraf vil blive behandlet som politisager, således at der ved dommen fastsættes frist for genoprettelse og træffes afgørelse om bøders og tvangsbøders størrelse.

ad § 42.

Svarer til R.U.U. § 28 og D.U.L. § 28[4].

I 1. pkt. fastslås den naturlige regel, at matrikulstovans personale og andre (f. eks. hegnssynsmænd), der udfører arbejder omhandlet i loven, må have ret til at færdes overalt i det omfang, arbejdet nødvendiggør dette. Den, der lægger hindringer i vejen herfor vil, efter omstændighederne kunne straffes efter strfl. § 119.

I 2. pkt. fastslås erstatningspligt for beskadigelse m.v. af skelmærker. Ifølge strfl. § 179 er det strafbart at foretage forandringer m.m. af skelmærker, når det sker for at »skuffe med hensyn til grænserne for grundejendom« m.v., men selvom denne bestemmelse (eller strfl. § 291, der handler om tingsbeskadigelse) ikke kan bringes i anvendelse, følger det af den almindelige erstatningsregel, at den, der forsætligt eller uagtsomt foretager de i § 42, pkt. 2, omhandlede handlinger, er pligtig at yde erstatning for det tab, der herved påføres det offentlige eller andre. For så vidt er bestemmelsen i 2. pkt. overflødig, men man har fundet det rimeligt i loven at henlede opmærksomheden på såvel straf- som erstatningsansvaret for disse forhold.

ad § 43.

Svarer til R.U.R. § 20 og R.U.U. § 29.

For at arbejdet med matrikuleringen kan påbegyndes snarest muligt, må lovens kap. 1-2 sættes i kraft straks. Det samme gælder § 40, og det vil være hensigtsmæssigt også at sætte § 42 i kraft straks.

De øvrige regler kan derimod først sættes i kraft, når der foreligger en ved upåankelig ejendomsdom stadfæstet matrikel. Der er imidlertid en så nær sammenhæng mellem matrikel og tingbog og mellem reglerne i denne lovs kap. 3 og forskellige bestemmelser i T.L. og tinglysningskundgørelsen, at loven i sin helhed ikke kan sættes i kraft, før T.L. og kundgørelsen sættes i kraft. I T.L. § 54, stk. 3, bestemmes, at landsstyret efter indhentet udtalelse fra sorenskriveren og matrikulstovan kan sætte T.L. i kraft i de enkelte matrikuleringsområder, efterhånden som matrikuleringen gennemføres. Af de anførte grunde har man i § 43[2] foreslået, at nærværende lov i sin helhed træder i kraft på samme tidspunkt for de enkelte områder.

Lovens kap. 2 afløser de nugældende regler i lov 1928 og an. 1931 §§ 7-14 om den såkaldte realregisterdom og kan derfor ophæves straks, se § 43[1].

Den resterende matrikulære lovgivning kan derimod først ophæves, efterhånden som loven sættes i kraft i de enkelte områder. I den bestående lovgivning findes matrikulære og tinglæsningsmæssige bestemmelser i den grad sammenblandet i de enkelte love og anordninger m.v., at det kan være besværligt at udsondre de bestemmelser, der skal ophæves ved T.L., og de bestemmelser, der skal ophæves ved nærværende lov. Da begge love træder i kraft samtidig i de enkelte områder, er det i realiteten ligegyldigt, om en ophævelse sker ved T.L. eller ved nærværende lov, og man har derfor ikke foretaget nogen særlig omhyggelig deling af ophævelsesbestemmelserne mellem de to love. Ved T.L. § 54[3] har man ophævet jordl. §§ 57-58, der indeholder forskellige matrikulære regler, f. eks. om udstykning. Til gengæld har man, som det vil ses af nedenstående gennemgang af de ophævede love m.v., i nærværende lov ophævet forskellige regler, der nærmest vedrører tinglæsningsvæsenet.

Med hensyn til de enkelte love og anordninger m.v., der foreslås ophævet, bemærkes:

1. Loven af 4. marts 1857 §§ 17-18 indeholder forbudet mod deling i mindre dele end hele gylden, mod adskillelse af bø og hauge og mod fraskillelse af lunnindir. Tinglæsningsreglen i § 19 er ophævet ved T.L. § 54[1]. Lovens §§ 1-16, der giver visse testationsregler for jordegods, forbliver i kraft.
2. Loven af 1928 §§ 1-6 indeholder regler om udstykninger og sammenlægninger m.v. i Tórshavns matrikulerede område. § 15 indeholder regler om tinglæsningsgenparter og §§ 16-17 ikrafttrædelsesregler.
3. Anordningen af 1931 §§ 1-6 og 15-16 indeholder samme regler som loven af 1928.
4. Bekendtgørelsen af 18. september 1931 indeholder nærmere regler om uskadelighedsattester, realregistrets indretning og tinglæsningsgenparter i de udskiftede bygder.
5. Bekendtgørelserne af 29. oktober 1931 indeholder forskrifter for fremgangsmåden ved udstykning m.v., altså bestemmelser, der skal optages i den i § 40 omhandlede kundgørelse.
6. Om jordl. § 61 henvises til det nedenfor anførte.
7. Loven af 1938 indeholder forbud mod udstykning af jord i udskiftede bygder.
8. Bekendtgørelsen af 18. maj 1938 indeholder tilsvarende bestemmelser for brugsregistrene, som findes for realregistrene i den under 4 omhandlede bekendtgørelse.
9. Bekendtgørelsen af 13. august 1938 gør de under 5 anførte bestemmelser anvendelige på brugsregistrene.
10. Lagtingsloven af 31. marts 1949 ændrer de ovennævnte bestemmelser på visse punkter på grund af matrikel- og tinglæsningsvæsenets overtagelse som særanliggende.

Man har overvejet, om bestemmelsen i lov nr. 70 af 23. april 1897 angående indførelse af en ny skyldsætning af jordejendomme på Færøerne § 6 burde ophæves, men har undladt at foreslå dette. Bestemmelsen om landfogedens og sysselmændenes jordbøger må imidlertid antages at være bortfaldet dels ved jordbrugsloven af 24. maj 1937 og dels ved lagtingslov nr. 25 af 17. december 1948, hvorved matrikulskatten ophæves. § 6 indeholder imidlertid også regler (f. eks. om udenbygds ejeres pligt til at opgive en repræsentant i kommunen, hos hvem skatten kan ophærves), som ikke kan ophæves uden ny lovgivning indenfor ejendomsskatternes område, idet de formentlig må være analogisk anvendelige på de kommunale ejendomsskatter, og man har derfor indskrænket sig til at udtale, at pligten til at føre jordebøgerne er bortfaldet. Ud fra de samme betragtninger har man undladt at ophæve § 9 i samme lov.

Af hensyn til opkrævningen af de kommunale ejendomsskatter, der ikke kan ophæves uden ændring i landkommunalloven (nr. 30 af 28. februar 1872) og den kommunale skattelov, jfr. lov nr. 76 af 12. marts 1923 § 37, er det imidlertid nødvendigt, at kommunerne fører en fortegnelse over de enkelte skattepligtige ejendomme og disses skattemarketal. En sådan fortegnelse kan ved matrikulering oprettes på grundlag af de kommunen i henhold til nærværende lovs § 5 tilsendte bilag i forbindelse med en udskrift af den i § 8 omhandlede dom, og fortegnelsen kan holdes á jour dels ved de meddelelser, som kommunen modtager i henhold til § 13², og dels ved den skødepåtegning, der med hjemmel i T.L. § 9⁵ er foreskrevet i tinglysningskundgørelsens § 11, nr. 3.

Med hensyn til bestemmelsen i udkastets § 43, sidste stk., bemærkes, at loven af 13. januar 1863 § 5, pkt. 1, bestemmer, at ingen Husegårds-trø må deles uden amtets samtykke, og at loven af 13. april 1894 § 5 indeholder samme regel for så vidt angår andre trøer, der er frasolgt kongsgodset. Ved jordl. § 61 overgik approbationsmyndigheden ifølge loven af 1894 til landbrugsrådet, og approbationsmyndigheden efter loven af 1863 tilkommer vistnok også nu landbrugsrådet. Under hensyn til princippet om, at al approbationsmyndighed ifølge nærværende lov tilkommer matrikulstovan under rekurs til landsstyret, er approbationsmyndigheden for de i de to love omhandlede trøer tillagt matrikulstovan.

SORENSKRIVEREN D(OMMEREN) PÅ FÆRØERNE

J. nr. I. G. 5/1961.

Tórshavn, den 25. september 1961.

Under henvisning til tidligere korrespondance og forhandling om tinglysningslov m.v. skal jeg meddele, at jeg har haft lejlighed til at gennemgå lovkomplekset med justitsministeriets sagkyndige, og efter aftale med justitsministeriets lovkontor skal jeg henstille, at der foretages nedenstående ændringer i de lovforslag m.v., som medfulgte matrikulstjóri Jens i Dali's og min skrivelse af 6. februar 1961 til hr. lagmanden.

Ændringerne er overvejende af rent formel eller trykfejlsberigtigende karakter. Med hensyn til enkelte ændringer af mere reel karakter henvises til de parentetisk gjorte bemærkninger herom.

Det bemærkes, at jeg samtidig har tilsendt matrikulstjóri Jens i Dali og landsretssagfører Demmus Hentze en genpart af nærværende skrivelse. Iøvrigt har jeg for nogen tid siden med landsretssagfører Hentze gennemgået ændringerne for så vidt angår forslaget til tinglysningsloven.

ad forslag til lagtingslov om tinglysning.

ad § 8.

I stk. 2, pkt. 1, ændres »på tinglysningslisten« til »i tinglysningslisten«.

I stk. 2, pkt. 2, udgår ordene »eller dens blad i tingbogen efter landsstyrets bestemmelse.«

Stk. 3 udgår. (Stk. 3 er overflødigt, jfr. § 14 i forslaget til kundgørelsen om tinglysning.)

ad § 17.

Sidste pkt. i sidste stk. udgår, altså ordene: »Disse genparter ..... og deslige.« (Sætningen er overflødig).

ad § 24.

I første linie skal i stedet for »Når en pantsat ...« stå: »Når en ikke pantsat....«

ad § 54.

I stk. 1, pkt. 1, indføjes en henvisning til § 32, pkt. 1, medens §§ 28 og 37-42 udgår. Der skal herefter stå: »Denne lovs § 20 og § 32, pkt. 1, samt §§ 43-49 træder i kraft straks.« (§ 32, pkt. 1, må medtages som naturligt sammenhørende med § 20. — Når §§ 28 og 37-42 foreslås slettet, således at der — bortset fra den mere internt virkende ordensbestemmelse i § 20 — kun bliver tale om øjeblikkelig generel ikraftsættelse af løsørebestemmelserne og øvrige ikke fast ejendom vedrørende tinglysningsbestemmelser, skyldes det hensynet til at fastholde den skarpe afgrænsning mellem tinglysnings- og tinglæsningsområderne.)

I stk. 3 (side 29 linie 3) udgår ordene: »sportelreglement af 30/3 1836 § 30,«. (Ophævelsen af denne retsafgiftsbestemmelse må antages betinget af rigslov.)

Iøvrigt foreslås paragraffens systematik ændret, således at det hidtidige stk. 3, pkt. 1, (»Landsstyret bemyndiges .... fuldt gennemført.«) bliver stk. 2; det hidtidige stk. 3, 2. pkt. (»Samtidig med, ... 30/10 1940 § 4, pkt. 1.«) bliver stk. 3; i dette nye stk. 3, første linie ændres ordene: »en sådan kundgørelse« til »den i stk. 2 nævnte kundgørelse«; det hidtidige stk. 2 (»Denne lovs § 9, ... alvises.«) bliver stk. 4; i dette nye stk. 4 ændres de sidste ord i pkt. »næste stykke« til: »stk. 2.«

§ 54 får herefter sålydende affattelse:

§ 54.

Denne lovs § 20 og § 32, pkt. 1, samt §§ 43 — 49 træder i kraft straks. Samtidig ophæves Christian den Femtes Norske Lov 1. bog, 3. kap., 10. artikel, og 5. bog, 1. kap., 9 - 12 artikler, 5. kapitel, 1. og 2. artikel, samt ordet »andet« i 3. artikel, forordning af 28. juli 1841 §§ 1 og 3, jfr. lov af 4. januar 1854 stk. 7, lov af 4. marts 1857, hvorved udstykningen af det private jordegods søges indskrænket, § 19, konkursanordning nr. 72 af 2. maj 1902 § 153, lov nr. 277 af 30. juni 1922 § 4 og lov nr. 56 af 18. marts 1925 §§ 45 - 48, jfr. § 50, stk. 3, pkt. 3.

Landsstyret bemyndiges til efter indhentet udtalelse fra sorenskriveren og de matrikulære myndigheder ved kundgørelse at sætte loven som helhed i kraft i de enkelte matrikuleringsområder, efterhånden som matrikulering af disse er fuldt gennemført.

Samtidig med, at den i stk. 2 nævnte kundgørelse træder i kraft, ophæves for så vidt angår vedkommende område Christian den Femtes Norske Lov 1. bog, 4. kap., 37. art., 8. kap., 4. art., 5. bog, 3. kap., 39 - 43 art., og 7. kap., 7. art., forordning af 25. november 1831, jfr. kancelliskrivelse af 19. oktober 1833, anordning nr. 188 af 22. juni 1928, lov nr. 172 af 18. maj 1937 § 24, stk. 1, lov nr. 174 af 24. maj 1937 §§ 57 - 58, bekendtgørelse nr. 201 af 18. maj 1938 og kundgørelse nr. 35 af 30. oktober 1940 § 4, pkt. 1.

Denne lovs § 9, stk. 1, 3, 4 og 6 træder ligeledes i kraft straks for dokumenter, der indleveres til tinglæsning vedrørende ejendomme beliggende i områder, for hvilke denne lov ikke i sin helhed er sat i kraft i henhold til stk. 2. Sådanne dokumenter skal indeholde oplysning om, hvor i de eksisterende registre, de ønskes noteret eller om, at de ikke vedrører noget register. Dokumenter, der ikke indeholder sådanne oplysninger, afvises.

Det har sit forblivende ved den gældende rets regler .. stridende mod denne lov. (Forslagets 4 sidste stykker uændret).

ad forslag til kundgørelse om tinglysning.

I **indledningen** udgår henvisningen til tinglysningslagtingslovens § 14, således at §-henvisningerne kommer til at lyde således: »..... § 50, jfr. §§ 7, 8, 9, 17 og 23, ...«

ad § 3.

I stk. 3, pkt. 1, ændres »de i stk. 3 angivne« til »de i stk. 2 angivne«.

ad § 11.

I stk. 1, 1) pkt. 1 udgår altså sætningen: »Det indleverede dokument .... i medfør af § 3.« (Sætningen er overflødig, jfr. henvisningen i 1) in fine.)

Efter overskriften:

»VII. Indretning og førelse af dagbog og tinglysningsliste.«

indføjes: »§ 12.«

ad § 12.

I stk. 5 b) udgår under 4) ordene: »samt panthavers bopæl, medmindre denne er almindelig kendt«.

I stk. 5 c) udgår »3) Parternes navn og stilling«.

I stk. 5 d) indføjes mellem ordene »samt bopæl«: »pantsætters«, og sidste sætning udgår, således at 2) kommer til at lyde: »Panthavers og pantsætters navn og stilling samt pantsætters bopæl.«

(Ændringerne er foranlediget af dommer- og dommerfuldmægtigforeningerne i disses udtalelser over udkastet til den nye danske tinglysningsbekendtgørelse, på hvilket nærværende forslag hviler.)

ad § 15.

I stk. 2, pkt. 2, udgår ordene: »Færøernes overformynderi,« jfr. (opregningen i forslaget til T.L. § 11.)

ad § 18.

I stk. 1, sidste pkt., ændres »§ 16, stk. 1, pkt. 2-6,« til »§ 16, stk. 1 pkt. 2 - 7,«.

ad § 20.

I stk. 1, pkt. 2, indføjes mellem ordene: »der foretages«: »for pantebreves vedkommende.«

Sidste sætning kommer således til at lyde: »i hvilket tilfælde der for pantebreves vedkommende foretages perforering af dokumentet.«

ad forslag til lagtingslov om matrikulering og udstykning m.m.

ad § 6.

I stk. 2 udgår i tredie linie ordene: »brugsret eller servitutmæssige«, og i stedet indsættes: »eller andre«, således at den pågældende sætning kommer til at lyde: »eller som mener at have panteret eller andre rettigheder over fast ejendom i vedkommende område,«

ad § 9.

I stk. 2 første linie udgår kommaet efter »panteret, og de følgende ord: »brugsret, servitut« udgår, (Ændringerne ad §§ 6 og 9 er blot foranlediget af hensynet til, at § 6, stk. 2, § 9, stk. 1, og § 9, stk. 2, får samme rettighedsbetegnelser og er kun af formel betydning.)

ad § 11.

Idet henvises til bemærkningerne til nærværende forslag side 10 ad § 11 bemærkes, at bestemmelsen formentlig er betinget af rigslov, jfr. herved ovenfor ad forslaget til tinglysningsloven § 54 med hensyn til sportelreglementets § 30.

ad § 23.

I stk. 2 ændres »stk. 1 a)« til »stk. 1«. (De i bemærkningerne til nærværende forslag side 20 ad § 23 omtalte problemer, bør snarere undgås fremfor den – ringe — ulempe, der er forbundet med at skulle fremskaffe sorenskriverattest.

Såfremt foranstående ændring i paragraffen foretages, bør bemærkningerne nævnte sted omredigeres, eventuelt kan hele sidste stykke side 20 ad § 23 stryges.)

ad § 27.

Med hensyn til paragraffens sidste stykke gælder, hvad ovenfor er anført ad § 11 om rigslovgivning.

ad § 37.

I stk. 2 udgår ordene: »alle rettigheder over den pågældende ejendom er udslettet«, og i stedet indsættes: »der ikke af hensyn til påhvilende hæftelser er noget til hinder herfor.« (Ændringen er foranlediget af hensynet til at opnå samme formulering som i § 27, stk. 2.)

ad § 41.

Paragraffen slutter med ordet »bøder« som sidste ord, således at resten »på mindst 200 kr. ..... er afhjulpet.« udgår. (Det er stridende mod almindelig lovgivningspraksis idag at foreskrive et minimum for bødestraf, hvorved bemærkes, at der i medfør af retsplejelovens § 936 vil være mulighed for sagens afgørelse ved bødevedtagelse uanset et sådant fastsat minimum.

Bestemmelsen om dagbøder er overflødig i betragtning af den almindelige bestemmelse i retsplejelovens § 997, stk. 3.)

Jens Koch (sign.)

26. SEP. 1961 F. L. J. nr. 1419 - 1 14.

MATRIKULSTOVAN

K. J. 1961 nr.

Tórshavn 9. desember 1961.

Til Føroya Landsstýri
Tinganes h e r .

Til tað uppskot til løgtingslóg um matrikulering og sundurbýti v.m., sum sorinskrivarin og undirritaði sendi landsstýrinum við skrivi dagsett 6. februar 1961, hevur sorinskrivarin við sktivi dagsett 25. september 1961 sent broytingaruppskot, sum eg kann góðkenna. Harumframt vil eg mæla til, at niðanfyri nevndu broytingar verða gjørdar í lógaruppskotinum. Hesar broytingar eru fyri tað mesta av málsligum ella tekniskum slag.

ad uppskot til løgtingslóg um matrikulering og sundurbýti v.m.

ad § 2.

Í 1sta stk. verður »under eet matrikelnummer« rættað til »under sit matrikelnummer«. Orðað so verður meiningin sterkari.

ad § 8.

Síðsti setningur verður strikaður so greinin nú endar » ... skal danne grundlaget for tingbøgerne.« Eftir orðalagnum er strikaði setningur ikki neyðugur.

ad § 9.

Síðsta stk., síðsta punktum verður orðað soleiðis: »Anerkendes derimod rettigheden ved sådan dom, berigtiges tingbogen i overensstemmelse med denne.« Henda orðing verður meira vanlig og vil eisini fata um at onnur rættindi enn fyribils rættindi kunnu verða strikaði í tingbókini við dóminum.

ad § 12.

Í fyrsta stk. verður prentvilla »3. juli« rættað til »15. juli«.

ad § 15.

Í 1sta stk. millum »eller« og »umatrikuleret« verður sett »af« sum er gloymt.

ad § 16.

Byrjanin av greinini verður orðað soleiðis: »Matrikulstovan kan meddele den i § 15 nævnte approbation i følgende tilfælde: . . . .«. Hildið verður at henda orðing hóskar betur til orðalagið í § 15.

ad § 17.

Síðsta stk. verður økt við: »Reglerne i dette stk. kan dog fraviges ved udstykning af lodder til landbrugsformål i ikke udskiftede bygder under forudsætning af, at bestående færdselsret til lodderne bevares.«, í tí at hildið verður at í bygd, sum ikki er útskift, eigur ikki at verða krav meira enn tann vanligi ferðslurættur yvir grannalutirnar fyri at kunna røkta lutin sum búnaðarjørð, um lutirin ikki skal verða nýttur sum byggigrund.

ad § 25.

Í 1sta stk. millum ».. til det andet uden« og »at få særskilt matr.nr.« verður sett »først« fyri at gera meiningina týðuligari.

ad § 26.

Í millum »overføres« og »ikke« verður sett »,«, sum er gloymt.

ad § 35.

Í millum »landskassan« og »eller« verður sett »,« og millum »eller« og »kommunen« verður sett »af« fyri at gera meiningina týðuligari.

ad § 37.

Í 1sta stk. millum »kap. 1-2« og »under« verður sett »,«, sum er gloymt.

ad § 40.

Í 1sta stk. verður »,« strikað millum »for« og hvilke«», »,« sett millum »oplysninger« og »der« og »,« sett millum »sager« og »og«.

Í 2ðrum stk. verður prentvillan »ombringelse« rættað til »anbringelse«.

ad § 43.

Í 3ðja stk. í fyrsta raðnummar verður »,« sett millum § 17 - 18« og »som«.

Í 3ðja stk. verður sett nýtt raðnummar 2. og 3. soleiðis: »2. Lov af 19. januar 1863 om afhændelse af de fæstegården Husegård ved Thorshavn tilhørende trøer § 5, 1ste og 2det pkt. 3. Lov nr. 56 af 13. april 1894 § 5, 1ste pkt.«, og raðnumrini »2-10« verða rættað til »4-12«. Sum fylgja av hesari rætting fellur alt síðsta stk. burtur.

Samstundis verður sent landsstýrinum 3 eintøk av uppskotinum til nevndu løgtingslóg um matrikulering og sundurbýti v.m. í føroyskari og danskari text, tá allar tær rættingar, sum eru tilmældar eru gjørdar.

Jens í Dali (sign.)

TJÓÐVELDIRFLOKKURIN

SKJAL NR. 6.

Tórshavn, 2. apríl 1962.

Løgtingsmál nr. 90/1961:

Uppskot

til

LÓG

UM LANDSSKATT OG KOMMUNUSKATT

1. gr.

1. stk. Inntökuskattur til kommunu og landskassa verður svaraður árliga av inntöku í samsvari við reglurnar, sum settar eru í hesi lóg.
2. stk. Skattaárið, t. e. tað tíðarskeið, sum skattaálíkningin er gjörd fyri, og sum hin persónliga skattskylda er miðað eftir, gongur frá 1. apríl á hvörjum ári til 31. mars árið eftir.

1. kapitul.

HIN SKATTSKYLDUGA INNTÖKA

2. gr.

Fyri skattskylduga inntöku verður, við teimum mörkum og undantökum, ið sett eru í hesi lóg, roknað alt tað, sum hin skattskyldugi í inntöknárinum (sbr. 13. gr.) hevur lagt inn í peningi ella peningaviði

1) av sigling, fiskiskapi, hvalaveiði, landbúnaði, fuglaveiði, iðnaði, handli, handverki, verksmiðjurekstri ella aðrari vinnu ella virki, hvörjum sum er, soleiðis eisini alt, sum fingið er fyri ella er at rokna fyri endurgjald fyri vísindaliga, listaliga ella bókmentaliga starvsemi ella fyri almenna ella privata tænastu ella hjálparveiting, hvörjum sum er.

2) av burturleigu ella burturfesting av fastari ogn, leysafæ ella rettindum og lunnindum, og eisini av bústaði ella húsarúmd til vinnu í egnum húsum,

3) av peningainnistöðu, sum t. d. rentu ella vinningi av innsettum peningi í peningastovnum, av skuldabrövum, partabrövum og öðrum virðisbrövum, av útlistandandi figgjarkrövum og av útlænitum peningi,

4) av rætti til tíðarviss gjöld, sum t. d. eftirlön, tíðingarlöu, upphaldspening, livrentu, eftirseturentu, arvarentu o. t. hald, ellis- og avlamisrentu, avgjald av ella ókeypis nýtslu av fastogn ella leysafæ o. t.

5) av tilfallandi vinnu, sum t. d. starvi sum skiftastjóri, avtökustjóri o. t., eins og aðrari tilfallandi inntöku, sum t. d. studningum, gávum (sbr. tó 1. gr. nr. 3), inntöku av happadrátti og öðrum eydnuspæli og

veddan (sbr. tó 4. gr. nr. 8) eins og öðrum inntökum, sum ikki ber til at telja upp í tær inntökur, ið nevndar eru frammanfyri í 1—4.

3. gr.

1. stk. Ágóði av sölu ella avhending av ognum hjá hinum skattskylduga verður roknaður fyri skattskylduga inntöku, tá söla av slikum ognum fellur undir vinnu hansara, ella tá hann hevur keypt ognarlutin fyri at selja hann aftur við ágóða. Selur hin skattskyldugi fastogn, skip eins og partabröv og tílík almenn virðisskjöl, og hava tey verið í ogn hansara styttri enn 2 ár, má ætlast, at hann hevur ognast tey til tess at selja aftur við ágóða, uttan prógvað verður, at so var ikki.

2. stk. Selir ella avhendir hin skattskyldugi skip, maskinur, innhúning og tílík rakstraramboð, sum hann hevur nýtt í virki ella vinnu síni, og sum hava fingið avskriving, — fyri meira, enn tey eru niðurskrivað til, skal helvtin av vinninginum verða tald upp í skattskyldugu inntökuna undir einum, tó ikki meira enn helvtin av avskrivingini.

Verður sölupeningurin nýttur til keyp av tílíkum ella öðrum rakstraramboðum at nýta í somu vinnu ella av sama virki, er landsstýrinum heimilt, tá sökt verður um tað, at sleppa viðkomandi heilt ella lutvist frá at svara skatt av ágóðanum.

4. gr.

Til skattskyldugu inntöku teljast ikki:

1) vinningur av sölu av ognum hjá hinum skattskylduga, tá hann fellur ikki undir reglurnar í 3. gr.,

2) ognareyki, sum stavar av tí, at óseldir ognarlutir hjá hinum skattskylduga hækka í virði — eins og ognarminking av tí, at teir lækka í virði, heldur ikki má verða drigin frá inntökuni, sbr. tó 5. gr. 3. stk.,

3) gávur, sum hin skattskyldugi ella persónar, ið verða skattaðir saman við honum, hava fingið frá hjúnarfelaga, avkomi, foreldrum (her uppi í eisini ættleiðingarforeldur) ella abba og ommu, somuleiðis ognareyki, ið stavar frá arvi og greiðslu framman undan burtur av arvi, falnum og ófalnum, ella av tí at eftirsitandi hjúnið tekur við felagsbúgvi til at sita í óskiftum búgvi,

4) ognareyki, ið stavar av gifting,

5) útgoldin lívstryggingarpeningur o, tílíkt, eins og endurgjald sambart vanlukku-, avlamis- ella sjúkratrygging, tá endurgjaldið er ikki latið sum tíðarviss gjöld ella sum endurgjald fyri mista vinnuinntögur,

6) útgoldið endurgjald sambart trygging av fastogn ella leysafæ, uttan so at söluvirðið, um hesir ognarlutir hövdu verið seldir, átti at teljast upp í ta skattskyldugu inntökuna,

7) gjöld, sum hitt almenna hevur fyriskipað einans til at gjalast

kostnað av almennum ella embætisligum starvi, tá tey ikki innihalda nakra samsýning fyri vinnu, og somuleiðis tilsvarandi gjöld, ið loyvishavandi og privat virki rinda,

8) vinningur í föroyska happadráttinum, jmt. löglingslóg nr. 19 frá 16. juni 1950, broytt í löglingslóg nr. 2 frá 26. januar 1951 eins og premiur av premiulánsbrövum danska ríkisins frá 1948 og 1954, jmt. lóg nr. 123 frá 23. mars 1948, lóg nr. 277 frá 9. juni 1948 og lóg nr. 151 frá 25. november 1950,

9) av teirri samsýning, ið löglingsmenn eiga, helmingurin av tí, sum hvör teirra hevur fingið útgoldið, og av teirri samsýning, ið fólkatingsmenn eiga, tann parturin, sum samb. ríkislóg nr. 193 frá 11. juni 1954 er kostnaðarviðbót,

10) sömdarpeningur goldin sambart lóg nr. 93 frá 20. mars 1940 um «udbetaling af hædersgaver til danske sömænd og fiskere og deres efterladte» og sambart lóg nr. 303 frá 9. august 1945 um «visse hædersgaver til danske söfarende og fiskere og deres efterladte»,

11) virði av vistarhaldi hjá sjófólki.

5. gr.

1. stk. Virðið á vörum og framleiðslum, sum skattskyldarin hevur tikið út úr virki sínum til at nýta ella hava í húshaldi sínum ella til gávu, verður mett eftir smásöluvirðinum á hesum vörum og framleiðslum har á staðnum,

2. stk. Nýtir skattgjaldarin fyri seg sjálvan bilar, skip, vognar, ross og tílíkt, sum hoyra til virki hansara, verður virðið á hesum mett til so stóran part av tí árliga kostnaðinum, av tí nýtta rakstrarhaldi, har uppi í avskrivingar av tí, sum svarar til nýtsluna. Somuleiðis um vinnufólk í virkinum eisini vinna í húshaldi hansara, tá verður virðið á hesi vinnu mett til so stóran part av öllum vinnuviðurgjaldinum hjá hesum vinnufólki, her uppi í vistarhald, at hann svarar til vinnuna í húshaldinum.

3. stk. Vörur á goymslu, ráevni eins og hálv- og fullvirkaðar vörur verða taldar upp í inntökuuppgerðina við tí keypsvirði, ávikavist framleiðsluvirði, sum vörurnar hava, tá inntöknárið gongur út: har ið keypsvirðið, ávikavist framleiðsluvirðið, í royndum hevur verið lægri, er loyvt at rokna við tí. Tó skulu í landbúnaði og urtagarðsyrki egnir úrdráttir (sbr. 64. gr. nr. 3) altíð verða taldir upp í við tí söluvirði, ið fæst um tað bilið, uppgjört verður, tá ið 20 % eru frá.

6. gr.

1. stk. Sum inntöka av bústaði í egnum húsum verður leiguvirðið á bústaðnum talt upp í, annað hvört skattskyldarin hevur nýtt ibúðarrætt sín ella ikki.

Kommunnunum til leiðbeiningar ásetir likningarráðið gjöllari reglur og stig fyri meting av leiguvirðinum.

2. stk. Útreiðslur til áboł, trygging og umsiting av ognini kunnu verða drignar frá; likningarvaldið kann tó krevja, at tað verður prógvað, hvussu stórar útreiðslurnar hava verið, og hvat tær eru farnar til.

7. gr.

1. stk. Fyri vinningsbýti av partabrövum og lutaprógvum verður roknað alt, ið partaeigarar ella luthavar fáa útgoldið sum part av avlopi felagsins í síðsta roknskparári ella undanfarnum árum, annað hvört hetta avlop er tilkomið sum innvunnið rakstraravlop, av sölu ella uppskriving av ognum felagsins ella á annan háll, og annað hvört tað er útgoldið av vinningsbýti, sum útlutan, tá felagið er tikið av, ella tilíkt, ella tá frípartabröv eru útgivin.

2. stk. Frípartabröv, ið vera býtt partaeigarunum í felagi, verða tald upp í skattskyldugu inntöku móttakarans við navnvirði teirra; verða partabröv útgivin fyri viðurlag, ið er minni enn navnvirði teirra, skal peningahædd, ið er javnstór við muniu á tekningarvirði og navnvirði partanna, eisini verða tald upp í skattskyldugu inntöku móttakarans.

3. stk. Fyri vinningsbýti, tá felag verður avtikið, verður roknað alt, sum útlutað verður avvarðandi partaeigara og sum fer upp um tað peningshædd, sum partabrövini eru útvegað fyri, annað hvört tey eru útvegað fyri meira ella minni enn navnvirði teirra. Er útlutingin eftir frípartabrövum, verður tað virðið, tey eru útvegað fyri, melt javnt við navnvirði teirra.

8. gr.

1. stk. Tá skattskyldug inntöka verður uppgjörd, skal frá inntökuni verða drigin rakstrarkostnaður, t. e. tær útlögur, sum í árinum ganga til at vinna inntökurnar, tryggja tær og halda teimum við, her uppi í eisini

a) eftirlönir ella tilskot til eftirlöningar teirra, sum starva ella hava starvað í vinnu skattgjaldarans,

b) útreiðslur til umvælingar, tryggingar, og umsilingar av húsum, skipum, maskinum, innbúgvi og öðrum rakstrargögnum, sum hin skattskyldugi hevur nýtt í virki sínum, tó ikki meira enn nýtt er til at böla um slit og ábrek, sum tilkomin eru eftir tað, at hann hevur fingið sær nevndu rakstrargögu,

c) peningur, sum í útgerðarstarvi ella veiði á sjónum verður lagdur niður fyri til flokkingar, at siga um tann goymdi peningur fer ikki fram um tað, ið samsbæriligt er,

d) árlig avskriving, roknað eftir ætlaðum haldi og samsvarandi virðisminking av sliti og aldri, av tí kostnaðinum, sum vinna ella virki hava havt at útvega sær hús, skip, maskinur, innbúning og onnur rakstrargögn við sama tali. Í teimum förum, har tað er hildið neyðugt, setir

likningarráðið, kommunumum til leiðbeiningar, reglur fyri, hvussu nógv ið kann verða avskrivað av teim ymsu slögum.

2. stk. Frá inntöku, ið er viðurlag fyri vinnu, er loyvt at draga 600 kr. árliga, tó í mesta lagi 15 % av lönini til at gjalda vanligar útlögur, ið standast av tí inntökuveitandi vinnuni, sum t. d. frádragandi flutningsútreiðslur, klædnaslit, umsiting og endurnýgging av amboðum, yrkisbókukeyp, eykaútreiðslur til föði í vinnutíðini o. t. Aðrar útreiðslur enn hesar er einans loyvt at draga frá, tá tær verða sannaðar við rokuskapi, og prógvað verður, at vinnan hevur kravt tær. Rætt til omanfyri nevnda frádrátt eiga bæði hin skattskyldugi sjálvur og hvör einstakur, ið er skattaður saman við honum og fær lön frá öðrum. Áðurnevnda frádrátt ber tó ikki til at rokna av serligum samsýningum, ið verða latnar, uttan at rættligt tænastusamband er, heldur ikki av tí viðurgjaldi, ið löglingsmenn og rikisdagsmenn eiga heimilt, sanbr. 4. gr. nr. 9.

9. gr.

Annars skal, tá inntökan verður uppgjörd, frádragast

1) renta av skuld,
2) peningur, ið gongur til eftirlönar- og einkjuuppihald, lívstrygging, vanlukku-, sjúkra-, avlamis-, ellis- og vinnuloysistrygging, tó ikki meira enn 600 kr. í alt árliga,
3) limagjöld til arbeiðsgevarafelög og annan yrkisfelagsskap, sum hava til hövuðsendamál at varða um figgjarstandin hjá teirri vinnugrein, sum hin skattskyldugi er í.
4) hjá verkamonnum í viðurkendum verkamannafelögum, handverksmonnum í viðurkendum handverksmannafelögum, fiski- og útróðrarmonnum í viðurkendum fiskimanna- og útróðrarmannafelögum, sum fáa inntöku sum lön og/ella part í veiði, her undir minstulön og prisviðbót, 100 kr. fyri hvönn vinnu- og veiðidag í árinum,
5) uppihaldspeningur til hjúnafelaga skattgjaldarans, skildan ella skildan til borð og song, ella til börn yngri enn 18 ár, sum ikki verða skattað saman við skattgjaldaranum, og sum hann er skyldugur at lata uppihaldspening til ella föða upp. Tá hjún í royndum liva hvört sær á slíkan hátt, at skilnaðurin ber við sær, at konan verður sjálv skattskyldug, verður farið fram, sum vóru tey skyld til borð og song.
6) útreiðslur til onnur leypandi gjöld sum t.d. hald og uppihaldspening, ið skattgjaldarin hevur bundið seg til at reiða út, tó bert um hesi gjöld eru at rokna fyri viðurlag fyri figgjarliga veiting, ið skattgjaldarin hevur fingið, tá skuldbindingin varð stovnað,
7) festileiga og uppsitaragjöld eins og skattir og lögboðin gjöld av fastogn,

8) tað, sum goldið er í inntökuárinum av álíknaðum skattum.

10. gr.

1. stk. Upp í skattskyldugu inntöku hjá partafelagi verður ikki taldur

1) vinningur av virðishækking, tá partafelagið gevur út partabröv ella veksur um partapeningin,
2) peningur, sum partafelag við heimstað í Føroyum fær í vinningsbýti av pørtum í øðrum felögum, ið eiga heima her á landi. Partafelög, hvørs endamál er beinleiðis peningaílöga, eru tó undantikin.

2. stk. Um partafelag við heimstaði her á landi, sum er undir ræði móðurfelags við heimstaði uttanlands, í handilsligu og figgjarligu viðmskiftum sínum við hetta felag er undirgivið øðrum korum, enn sjálvstøðug fyritöka hevði verið, skal upp í skattskyldugu inntökuna hjá dóttarfelagnum her verða taldur tann vinningur, sum ætlast má, at tað hevði havt, um tað var sjálvstøðug fyritöka, ið óheft gjørdi keyp við móðurfelagið.

11. gr.

Frá inntökuni hjá teimum deyðsbúgvum, ið umrødd eru í 14. gr. nr. 4, verður drigið tað, sum í farna inntökuárinum er goldið eftirsitandi hjúni úr búnum sum renta ella vinningsbýti av búparti less og arvingum sum renta ella vinningsbýti av arvaparti teirra.

12. gr.

Hevur maður burturgivið ogn og lagt tað bond á, at inntökurnar fyri fyrst verða lagdar burtur til goymslu, og at tann ella teir, ið gávuna fáa, ikki fyrst fáa ræði á ognini við burturlögdum inntökum, skal hann upp í skattskyldugu inntöku sína telja tær inntökur av hesi ogn, sum í inntökuárinum eru komnar afturat og burturlagdar. Men um gávumáttakari hevur fingið avmarkaða atgongd til at taka út av inntökunum, tá hvílir inntökuskattskyldan viðvíkjandi teimum inntökum, ið hann hevur fingið ráð yvir, á honum sjálvum.

13. gr.

1. stk. Í hesi lóg merkir inntökuárið tað rokuskaparskeið, sum hin skattskyldugu inntöka er vunnin í.

2. stk. Inntökuárið er vanliga almannakkaárið. Skattskyldugum, ið hava sjálvstøðuga vinnu, og sum í hesi vinnu nýta serligt rokuskaparár, er loyvt at hava hetta til inntökuár, sbr. fyrimælini í 3. stk.

3. stk. Til at hava annað inntökuár enn tað, ið higar til er nýtt til uppgerðar av skattskyldugari inntöku, krevst loyvi frá líkningarráðnum frammun undan. Verður av tílíkari rokuskaparumskipan inntökuskeið

styttri ella longri enn 12 mánaðir, skal inntökan í hesum tíðarskeiði, tá hon er metti til skatt, verða hækkað ella lækkað til eina peningshædd, sum svarar til inntökuna í 12 mánaðum.

4. stk. Skattur fyri ávíst skattaár verður lagdur á á inntökuna í ti inntökuári, sum fellur saman við ella endar í næsta almanakkaári fyri byrjan skattaársins. Í serligum förum er likningarráðnum loyvt at loysa undan hesum fyrimæli.

2. kapitul.

Skattskyldan.

Nær hon tekur við og heldur uppat.

11. gr.

Fulla skattskyldu, t.e. skattskyldu viðvíkjandi allari inntöku annað hvört hon hevur uppruna sín í Föroyum ella ikki, hava

1) hvör maður, ið hevur fastan bústað ella tilhald í Föroyum, og hvör maður, ið dvölur her í bráðfeingi, tá hann innan fyri 12 mánaða tíðarskeið hevur dvölt her í minsta lagi 90 dagar samanlagt, annað hvört hann hevur verið burtur í millum ella ikki,

2) hvör ríkisborgari, sum ger tænastu umborð á föroyskum ella útlendskum skipi, tá hann seinast hevur havt fastan bústað her á landi ella tilhald, sum ger hann skattskyldugan, smbr. nr. 1, og hvör sum ger tænastu umborð í föroyskum skipi, tá hann í 12 mánaðir hevur verið minst 90 dagar, samfullar ella í skiftum, í hesi tænastu. Skattskyldan fellur burtur frá tí degi, ið hann, sum hetta varðar, sambæt sýndum skjölum er settur í inntökuskatt utan lands eftir teimum reglum, ið galda fyri fólk, búset har,

3) hvör maður búfastur í Föroyum, sum dvölur uttanlands í bráfengi. Tað er bráfengisdvöl uttanlands, so leingi maður ikki hevur dvalt har í 1 ár. Tó fellur skattskyldan burtur frá tí degi, ið hann sambart sýndum skjölum eigur at svara inntökuskatt utan lands sum búsettur har,

4) deyðsbúgv, sum verða tikin til almennar skiftisviðgerðar í Föroyum, ímeðan skiftið er ikki lukið,

5) tá tey eiga heima í Föroyum

a) skrásett partafelög og onnur vinnufelög, har sum eingin felagsmaður ábyrgist persónliga skuldbindingar felagsins, og sum býta avlopið í lutfalli við tann pening, sum felagsmenn hava lagt í felagið,
b) sínamillum tryggingarfelög, tó eins har tey tryggja uttan at skuldbinda seg til sínamillum ábyrgd, ella har ið tey umfram tryggingarstarvsemi hava einahvörja vinnu, har ímillum rakstur ella burturleigu av fastogn,
c) fastognalánsfelög, útlánsfelög og onnur veðlánsfelög eins og sparikassar og lánsgrunnar, har ið einans stovnar ella ábyrgdarmenn eiga lut í avlopinum; somuleiðis onnur tilík felög o.s.fr. í lann mun, tey umfram tað starvsemi, ið tógir teirra siga, hava einhvörja vinnu, har í millum rakstur ella burturleiga av fastogn,
d) onnur felög, legat og aðrar stovnanir í lann mun, tey hava inntöku av vinnu, har ímillum rakstur ella burturleigu av fastogn.

15. gr.

1. stk. Avmarkaða skattskyldu hevur hvör maður, sum ikki kemur undir fyrímælini í 14. gr. um fulla skattskyldu, men

a) sum handhavi ella samhandhavi rekur ella tekur lut í vinnu, ið hevur fastan rakstrarstað í Föroyum, ella sum á annan hátt eigur lut í avlopinum av slíkari vinnu, ella sum samlögumaður ella samútgerðarmaður eigur lut í samlögufelagi ella samútgerð, ið er skrásett í Föroyum,
b) sum ánari, samánari, nýtari ella inntökunjótari fær inntöku ella avgjald av fastogn í Föroyum,
c) hevur ikki tilhald ella bústað í Föroyum, og er stjórnar- ella nevndarlimur ella tilíkt í virki í Föroyum.

2. stk. Skattskyldan tekur einans um tilíka inntöku, sum nevnd er í 1. stk. Men um tilík vinna, sum umrödd er í a), verður tikin sum útbúgv frá virki skattgjaldarans uttanlands, tá skal til útbúgvið teljast tann vinningur, sum ellans má, at útbúgvið hevði havt, um tað var sjálvstöðug fyritöka, sum óheft gjördi keyp við hövuðsvirkið.

3. stk. Fulltrúi her á landi hjá honnu, ið avmarkaða skattskyldu hevur, ber eisini ábyrgd av skattgjaldingini.

4. stk. Felög ella stovnanir osfr., sum eiga heima uttanlands, eins og deyðsbúgv, ið eru til skiftisviðgerðar uttanlands, hava avmarkaða inntökuskyldu undir sonn treytum, ið áður eru nevndar í 1. stk. Reglurnar, ið ásettar eru í 2. og 3. stk. skulu her nýtast á sama hátt.

16. gr.

1. stk. Undantikin skyldu at svara skatt til landskassan og kommunuskatt eru

a) landskassi Föroya eins og tær stovnanir, har ið inntökur og útlögur eru fyriskipaðar í figgjarlógum lögtingsins, og virki og stovnanir, sum eru ogn lögtingsins, og sum verða rikin fyri landskassans rokning,

b) útlendskir sendikonstar og sendistarvsmenn í konsultænastu, tá ið teir ikki eru ríkisborgarar. Tó eru besir skyldugir at gjalda skatt av tilíkari inntökt, sum nevnd er í 15. gr.,

c) kirkjur, ið eiga sjálva seg, viðvikjandi kirkjuhúsum við grund og kirkjugarði,

d) lutafelög við óavmarkaðari ábyrgd limanna og sum bert skifta við limir sínar, og lutafelög, har bert landsyrkisfelög eru lutacigarar, og lutafelög, har bert slík yrkisfelög og hitt almenna eru lutacigarar.

2. stk. Landsstýrið kann gera av, at tey felög og stovnanir osfr., sum nevnd eru í 14. gr. nr. 5 b) — d) fáa fult ella avmarkað skatlafrælsi, um so er, at inntökan eftirstovnanarskipan, lögum ella samtyktum teirra hans skal verða nýtt til almenn góðgerin ella kirkjulig, manngóð, listarlig, vísindalig ella tílík endamál. Áður enn avgerð er tikin, fær landsstýrið sær álit í málinum frá kommunustýrinum, sum málið kemur við.

17. gr.

1. stk. Giftur maður verður skattaður av allari inntöku sini og inntöku konu hansara, tá tey búgva saman.

2. stk. Sigur giftur maður frá, at kona hans, sum eftir 1. stk. er skattað saman við honum, í inntökuárinum hevur havt inntöku av sjálvstøðugum virki ella av vinnu uttan fyri vinnu ella virki mansins, verður veittur honum frádráttur frá inntökuni við inntöku konunnar, tó ikki meira enn 2.000 kr.

3. stk. Kona, sum livir alsamt skild frá manni sínum, er sett í skatt serstakliga av allari inntöku sini, har í millum uppihaldspeningi frá manninum til hana sjálva ella til børn, sum eru hjá henni, og sum maðurin er skyldugur at uppihalda.

4. stk. Hjón verða metl at liva hvört sær alsamt, tá annað teirra hevur fastan búsluð ella slíðugt tilhald uttanlands, ella tá tey hava búð hvört sær í 2 ár í stytsta lagi, og hetta hevur fört til tað, at felags húshald er slitið, og annað hvörtstendst av endaligum sambúðarsliti ella yrki hjónanna.

18. gr.

1. stk. Börn, sum búgva heima, teirra mittum ætleidd börn, stjúkbörn ella fosturbörn, og sum í byrjan skattaársins hava fylt 16 ár, ella sum hava stöðuga inntöku av arbeiði sínum hjá uttanhýsisfólki, verða sett serstakliga í skatt av inntöku síni, her uppi í eisini inntöku av ogn ostr.

2. stk. Í öðrum förum enn teimum, ið nevnd eru í 1. stk., er inntökan hjá barni, ið heima býr, tald upp í skattskylduga inntöku húsbóndans.

3. stk. Tá inntökan hjá börnum, ið búgva heima og sjálv eru skattskyldug, verður mett til skatt, er ikki talt upp í tað, sum tey fáa til uppihald, all ella partur av tí, frá húsbóndanum, uttan so at hetta uppihald er viðurlag fyri vinnu í virki húsbóndans ella vinnu, og tað tí er drigið frá skattskyldugu inntöku hansara.

19. gr.

1. stk. Flytir maður higar til lands, verður hann skattskyldugur frá fyrsta degi í tí mánaðinum, sum kemur beint aftaná tilflyting hansara; teir persónar, ið umröddir eru í 14. gr. nr. 1, sum dvölja her á landi í bráfengi, verða eisini skattskyldugir frá fyrsta degi í tí mánaðinum, sum kemur beint aftaná tilflytingina.

2. stk. Flytir maður úr Föroyum, heldur skattskyldan uppat, tá hurtflytingarmánaðurin er úti: men í teimum förum, ið nevnd eru í 14. gr., nr. 2 og 3, heldur hon ikki uppat, fyrr enn tann dagin, hann er vorðin skattskyldugur uttan lands, ella fyrr enn tey 4 ár eru umliðin, sum nevnd eru í 14. gr. nr. 3.

3. stk. Allur skattur fyri tíðina fram til endan á tí mánaði, maður flytir út, kann krevjast goldin, áður enn skattgjaldarin flytir út, annað hvört hesin skattur eftir teimum vanligu reglum er fallin til gjaldingar ella ikki.

20. gr.

1. stk. Giftist í skattaárinum kvinna, sum var tald sjálvstöðugur skattgjaldari, tá skattur varð lagdur á, heldur skattskylda hennara uppat, tá skattaárið er úti.

2. stk. Stavar skattskylduga inntöka hennara av vinnu (her uppi í vinna fyri lön), og heldur henda vinna uppat, áður enn 3 mánaðir eru gingnir frá tí, at hon giftist, ella er inntöka hennara slík, at hon fellur burtur, av tí at hon giftist, tá skal henni kortini verða loyvt, um hon er gift í fyrra helmingi av skattaárinum, fyri seinna árshelming at krevja at fáa ta mettu skattskyldugu inntöku sína lækkaða so mikið, sum svarar til tær burturfalnu inntökur.

3. stk. Tá maður verður settur í skatt fyri næsta (næstu) skattaar aftaná giftingina, skal honum verða loyvt við somu treytum, sum í 2. stk. eru tilskilaðar, og á sama hátt at krevja, at tær inntökur, sum kom

hevur havt, áður enn hon giftist og sum eru at rokna til tær í 2. stk. nevndu, ikki koma upp í metingina av skattskyldugu inntöku hansara.

21. gr.

1. stk. Verða hjún skild til borð og song ella við fullum hjúnaskilnaði, verða tey hvört sær sett í inntökuskatt frá byrjanini á tí skattahálvári, tað kemur aftaná, at dómur varð uppsagdur ella skilnaðarloyvið givið. Konan verður tá sett í skatt av tí, sum hon í inntökuárinum hevur havt í inntöku av setogu, og somuleiðis av inntöku í inntökuárinum av tí parti úr felagsbúnum, sum verður skiftur henni, meðan maðurin verður skattaður av eftirverandi inntökum. Teir persónligu skattir, sum goldnir eru í inntökuárinum, verða dregnir frá inntökum mannsins og konunnar í lutfalli við stöddirnar á hesum inntökum. Sami allurður verður havdur, tá hjúnini verða sett í skatt fyri skattaárið eftir, har ið tað eru inntökur í tí parti av inntökuárinum, sum er fyri tann dag, tey skildust.

2. stk. Slíta hjún sambúð sína, tó tey hvörki verða skild til borð og song ella við fullum hjúnarskilnaði, verða tey sett í inntökuskatt hvört sær frá og við tí degi, skattaár byrjar, um sannað verður, at treytirnar fyri, at tey mugu roknast fyri at liva adsamt skild, sbr. 17. gr. 3. stk., eru fyri hendi, nú ið árið byrjar. Tá tey verða sett í skatt fyri hetta og í tí lutfalli, tað er neyðugt, eisini fyri næsta skattaárið, verður farið fram eftir reglunum í 1. stk. Flyta tey saman aftur, áður enn fyrsta skattaárið, ið tey eru sett í skatt hvört sær, er at enda komið, falla hesar skattsetingar burtur, og maðurin verður settur í inntökuskatt fyri alt skattaárið av samanlögdu inntöku hjúnanna.

22. gr.

1. stk. Doyr skattgjaldari, fellur skattskyldan burtur, tá tað skattahálvár, sum hann er deyður í, gongur út. Situr einkja eftir hann, skal hon verða sett í skatt serstakliga frá tí degi, næsta skattahálvár (skattaár) byrjar.

2. stk. Einkja ella einkjumaður, ið hava havt vanligt figgjarfelag við hitt deyða hjún, verða sett í skatt av allari inntöku hjúnanna í tí inntökuári, sum skattsetingin er gjörd eftir. Men um tað má ætlast, at inntöka einkju ella einkjumanns í hesum skattaskeiði, verður minni enn hin metta inntöka, vegna tess, at hitt hjúnið er fallið frá, tá skulu tey kunna krevja tilsvarandi lækking av hesi inntöku. Er kona skattgjaldara deyð í fyrra helmingi av skattaári, kann skattgjaldarin við sama treytum sum framman fyri nevndu og við gildi fyri seinna árshelming krevja metingina av inntöku sínu broytta, soleiðis at hann fær tilsvarandi lækking.

3. stk. Hevur serogn verið í hjúnalagnum, skal, tá eftirsitandi hjúnið

verður sett í skatt, verða sæð burtur frá inntöku hins deyða av egnari vinnu og eisini av seragn í inntökuárinum, sum meting er fyri. Ef kona skattgjaldara deyð í fyrra helmingi av skattaári, er loyvi skattgjaldaranum við gildi fyri seinna árshelming at krevja metingina av inntöku sínu broytta soleiðis at burtur verður sæð frá mögulígari inntöku konunnar av hesum sama slagi í inntökuárinum.

23. gr.

1. stk. Skattskyldan, sum tey í 14. gr. nr. 4 umræddu deyðsbúgv hava, byrjar frá og við tí skattahálvári, ið kemur aftaná, at búgvið er tikið til skiftis. Táið búgv kemur undir almenna skiftisviðgerð, stutt eftir at tann, ið arvin læt eftir seg, er deyður — t. e. at heimaskifti ikki hevur verið, ella at eftirlivandi hjún hevur ikki sitið við búnum óskiftum — verður skiftið roknað at vera tikið til viðgerðar, beinanvegin hann er deyður.

2. stk. Tá búgvið fyrstu ferð verður sett í skatt, verður skattskylduga inntökan ætlað til 5 pst. av teirri ogn, sum uppgjörd er til ognarmetingina. Somuleiðis verður atborið fyri næsta skattaár, um ikki í minsta lagi 6 mánaðir eru gingnir frá tí degi, skiftisviðgerðin tók við, og til tað roknskaparárið er lokið, sum er beint frammanundan álíkningini; tí um so er, verða inntökur búsins í hesum tíðarskeiði nýttar sum grundarlag fyri álíkningini, aftaná at tær hutfallsliga eru hækkaðar til 12 mánaða inntöku.

3. stk. Skattskyldan hjá teimum her umræddu deyðsbúgvum heldur uppat við endan á tí skattahálvári, tá búgvið verður lokið.

24. gr.

1. stk. Nýstovnað felög ella aðrar stovnanir, sum eiga heimstað her á landi, verða fyrstu ferð tikin við í skattsetingini fyri fyrsta skattaár aftaná, at fyrsta roknskaparskeið er umliðið, og verða skattað av allari inntökuni í hesum tíðarskeiði, sama hvussu langt tað er. Á samsvarandi hátt verður farið fram tá áður stovnað felög osfr., sum hava ikki verið skattskyldug higar til dags, taka upp virki, ið er skattskyldugt.

2. stk. Tá felög osfr., ið eiga heimstað her á landi, verða tikin av ella taka upp skattfrælst virki, stendur skattskyldan við, til tað skattaárið er úti, sum avtökan ella upptökan av skattfrælsum virki átti sær stað í. Umframt tað skal slíkt felag osfr. fyri sama skattaár verða sett serstakliga í inntökuskatt av inntökuni í tíðini frá útgongu roknskaparársins, ið síðsta vanliga skattseting felagsins er gjörd eftir, og til felagið varð tikið av ella tók upp skattfrælst virki. Likvidator, ávikavist nevndin, skal í seinasta lagi 4 vikur aftan á avtöku ella upptöku av skattfrælsum virki geva líkningarráðnum boð um hetta og leggja hjá yvirlit yvir inntökurnar í nevnda tíðarskeiði; hetta yvirlit verður gjört eftir

reglunum um sjálvuppgávu, um hesar annars eru hóskandi. Verður ikki boðað frá, soleiðis sum her er fyriskipað, verður likvidator, ávikavist nevndin dömd í sekt so stóra, sum landsstýrið leggur á. Likvidator, ávikavist nevndin, kann eisini verða tvingað til at lata inn áðurnevndu boð og inntöknuppgerð við at dömdar verða dagbölur, so stórar sum landsstýrið leggur á.

25. gr.

1. stk. Maður ella felag osfr., sum samlaert 15. gr. hava avmarkaða skattskyldu her á landi, verða skattskyldug frá tí degi, tey fáa viðkomandi inntökukeldu. Hin skattskyldugi verður fyribils fyri la tíð, ið eftir er av skattaárinum, settur í skatt av ætlaðari inntöku sini hesa tíðina úr áðurnevndu inntökukeldu. Á samsvarandi hátt verður farið fram, tá skattur verður áliknaður fyri skattaárið eftir; men um í minsta lagi 6 mánaðir eru gingnir frá tí degi, ið inntökukeldan fekst, og til roknskaparárið framman undan skattsetingini er úti, tá skal skattsetingin verða gjörd eftir inntökuni í hesum tíðarbili, eftir at hon er hækkað lutfallsliga, so hon svarar til inntökuna í 12 mánaðum. Har ið ætlað óktondin inntöka fyribils er havd sum grundarlag undir skattsetingini eftir reglunum frammanfyri, skal líkningarvaldið rætta hana, tá skattaárið er liðið. Til hesa rætting letur skattgjaldarin, áður enn 6 vikur eru liðnar eftir tað, at skattaárið var úti, inn uppgerð av teirri sonnu inntökuni í tí tíðarskeið, sum spyrst um; henda uppgerð kemur undir reglurnar um sjálvuppgávu og um ábyrgd av rangari sjálvuppgávu í tí lutfalli, tað er í samsvari við innihald teirra.

2. stk. Avmarkað skattskylda eftir 15. gr. heldur uppat, tá tann mánaðurin er liðin, sum inntökukeldan er uppgivin, avhend ella fellur burtur í, og — viðvlkjandi persónum — tá mánaðurin er úti, sum skattgjaldarin er deyður í.

Hvussu inntökuskatturin verður útroknaður.

3. kapitul.

Landsskatturin.

26. gr.

1. stk. Fyri börn, sum ikki eru 16 ár í byrjanini á tí almanakkaári, sum skatturin er lagdur á, og sum hava ikki sjálv evni til at kosta uppihald sítt, verða frá tí eftir 26. § útroknaða skatti teirra, ið fulla skattskyldu hava og nevndir eru í 14. § nr. 1—3, drignir frá 150 kr., tá inn-

tökan er minni enn 10.000 kr. og 100 kr. tá inntökan er 10.000 kr. ella hægri.

Við barn meinast hjúnabandsbarn, barn uttan hjúnabands, tá móðirin er skattgjaldarin, stjúkbarn, ættleitt barn ella fosturbarn, sum ikki er latið stöðugt fosturviðurlag fyri.

Er inntökan lægri enn 10.000 kr. og barnafrádrátturin hægri enn skatturin uttan barnafrádrátt, verður munurin útgoldin avvarandi skattgjaldara.

Gjaldstovan rindar peningin í desember mánaði.

2. stk. Áður enn inntökuskatturin verður roknaður, verður skattskylduga inntökan hjá öllum, ið skatt skulu gjalda hjá persónum, tá fyrst möguligir frádráttir sambært 2. stk. ern frá – javnað niður til fyrsta krónutal, ið er deilandi við 50 (stiginntökan).

27. gr.

1. stk. Teir í 14. §, nr. 1–4 nevndu óavmarkaðu skattskyldugu og teir í 15. § nevndu avmarkaðu skattskyldugu persónar lata skatt til landskassan eftir hesum stiga:

Er stiginntökan minni enn 4.000 kr., verður eingin skattur latin.

Er inntøkan kr.	men minni enn kr.	verður goldið kr.	av kr.	og av hinum
4.000	5.000	75	4.000	6 %
5.000	6.000	135	5.000	8 %
6.000	7.000	215	6.000	11,5%
7.000	8.000	330	7.000	13 %
8.000	10.000	460	8.000	14 %
10.000	15.000	740	10.000	16 %
15.000	20.000	1.540	15.000	25,5%
20.000	30.000	2.815	20.000	33 %
30.000	40.000	6.115	30.000	40 %
40.000	50.000	10.115	40.000	57 %
50.000	75.000	15.815	50.000	61 %
75.000	100.000	31.065	75.000	66 %
100.000	200.000	47.565	100.000	68 %
200.000	400.000	115.565	200.000	70 %
meira enn	400.000	255.565	400.000	73 %

2. stk. Tey í 14. §, nr. 5 nevndu felög, sum hava fulla skattskyldu, eins og tey í 15. §, 4. stk. nevndu felög, sum hava avmarkaða skattskyldu, lata skatt til landskassan bæði av inntöku og vinningsbýti á henda hátt:

Inntökuskattur verður goldin við 30 % av skattskyldugu inntökuni. Vinningsbýtisskattur verður goldin við 20 % av tí vinningi, sum er býttur felagsmonnum sambærl samtykt í viðkomandi inntökuári, her uppi í renta ella vinningur av býltum tiltaksgrunslutum.

3. stk. Áður enn skatturin hjá teimum í 2. stk. nevndu felögum verður roknaður, verða 5 % av goldnum partapeningi ella trygdarpeningi drigin frá.

4. stk. Gjaldstovan roknar landsskattin eftir tí lista, sum hon sambærr 16. gr. 1. stk. fær frá kommunala líkningarvaldinum og krevur hann inn, smbr. 83. gr.

4. kapitul.

Kommunuskatturin.

28. gr.

1. stk. Rætt til skattaálögu eigur kommuna, har ið skattgjaldarin í skattaárinum hevur fast tilhald fyri seg ella húski sítt. Hevur hann í skattaárinum fast tilhald í fleiri kommunum her á landi, skal hann gjalda skatt í hvörjari teirra, og verður hetta skattgjald eina mest sundurbýtt eftir tí, hvussu leingi hann hevur sjálvur hildið til í hvörjari kommunu.

2. stk. Fast tilhald, ið er styttri enn 3 mánaðir, verður ikki í nakrari kommunu roknað fyri at stovna skattskyldu, uttan so at hetta er framhald av föstum tilhaldi á sama stað áður, og skattgjaldarin alt samanlagt hevur bildið til har í 3 mánaðir í minsta lagi. Men hevur maður ikki í skattaárinum havt 3 mánaða fast tilhald í nakrari kommunu í landinum, tá hava kortini allar kommunur, har ið hann í skattaárinum hevur havt fast tilhald, rætt til at skatta hann eftir tí, sum hetta tilhaldið hevur verið langt, um so er, at tað var ikki styttri enn ein mánað.

3. stk. Teir, ið starva í sigling ella fiskiskapi, verða, um teir hava ikki bústað ella fast tilhald í nakrari kommunu, skattaðir í teirri kommunu, har ið teir vanliga halda til, tá teir ikki eru á sjónum. Ber ikki til at staðfesta tilíkan vanligan tilhaldsstað, skal skatturin verða goldin í teirri kommunu, sum skipið hevur heimstað, ella, um skipið eigur

heima uttanoyggja, í teirri kommunu, har sum hesir skattgjaldarir seinast hava verið skattskyldugir til tilhaldskommununa; í ivamálum hevur landsstýrið tá endaligu avgerðina.

4. stk. Persónar, sum í heilum skifta tilhald, gjalda skatt til ta kommunu, sum helst má vera hildin at vera heimakommuna teirra; í ivamálum hevur landsstýrið ta endaligu avgerðina.

5. stk. Deyðsbúgv verður skattað í teirri kommunu, har hin deyði seinast hevði skattskyldu til tilhaldskommununa.

29. gr.

Hevur maður tilhald í einari kommunu, av tí at hann er á sjúkahúsi ella sinnissjúkahúsi ella er settur í fangahús ella tilíkt, og uppfyllir hann samstundis tað, sum krevst til at verða settur í tilhaldskommunuskatt í aðrari kommunu í landinum, tá skal hann ikki gjalda tilhaldskommunuskatt í fyrnevndu kommunu. Hetta sama hevur gildir fyri tann, sum heldur til í eini kommunu, av tí at hann er har í almennum örindum og sum samstundis uppfyllir tað, sum krevst til at vera settur í tilhaldskommunuskatt í aðrari kommunu í landinum, uttan tá tað má ætlast, at hann fer at halda til í fyrnevndu kommunu í eitt heilt skattaár; verður hetta, tá verður hann skattskyldugur til hesa kommunu, tá fyrsta skattaár aftan á tilflutningin byrjar, og heldur skattskyldan við, til hon eigur at halda uppat eftir teimum vanligu reglunum í lógini.

30. gr.

1. stk. Hann, ið flytir til kommunu, skal gjalda skatt til hana frá fyrsta degi í tí mánaði, sum kemur beint aftan á tilflutning hansara, tó í ongum föri fyrr enn tað skattahálvár byrjar, sum hann hevur fingið boð um álikningina.

2. stk. Flytir skattgjaldari í skattaárinum burtur frá kommunu, skal hann gjalda skatt til hana til tann dag, ið hann verður settur í skatt til tilflutningskommununa, sbr. 1. stk., tó ikki lougur enn til skattaárið er á enda. Flytir hann til kommununa í síðsta lagi hin fyrsta í einum mánaði, hevur tilflytingarkommunan rætt til at fáa skattin fyri tann mánaðan. Men um hann flytir frá eini kommunu fyri tann fyrsta í einum mánaði og ikki flytir til nýggja tilhaldskommunu fyrr enn seinni í mánðunum, tá heldur skattskyldan til fráflytingarkommununa ikki uppat, fyrr enn hesin mánaður er á enda.

3. stk. Flytir skattgjaldari burtur úr Föroyum, skal hann, til skattskyldan heldur uppat, gjalda skattin til ta kommunu, sum hann var skattskyldugur, tá hann flutti burtur. Men um skattgjaldarin eftir tað, at hann lat bústað sín frá sær, framvegis er skattskyldigur her á landi sambart 11. gr. nr. 2, tá verða reglurnar í 28. gr., 3. stk. nýttar.

31. gr.

Skattgjaldari, sum uttan at hava yvirgivið fasta tilhald sítt í eini kommunu, eisini hevur havt fast tilhald í aðrari kommunu ein part av árinum, og sum har verður settur í ein lægri persónligan kommunuskatt fyri hetta tíðarbilið, skal til ta fyrnevndu kommununa gjalda munin millum tað skattgjald, ið hann hevur goldið í báðum kommununum tilsamans, og tann skatt, ið hann álti at goldið, hevði hann eina havt tilhald í fyrnevndu kommununi.

32. gr.

1. stk. Líkningin av kommunuskatti verður avgreidd av teimum kommunalu líkningarvaldunum.

2. stk. Tey kommunalu líkningarvaldini eru í bygdakommununum kommunustýrini og í Tórshavn líkningarnevndin.

3. stk. Reglurnar í lóg nr. 126 frá 27. mai 1908 um Tórshavnar býar kommunustýri, um hvussu líkningarnevndin verður vald og skipað og um samtyktir hennara, verða standandi í gildi.

4. stk. Landsstýrið kann loyva kommunu við størri fólkatali at skipa líkningarnevnd og hevur hon so skattalikningina í hondum. Tá slík líkningarnevnd verður skipað, fyrisetur landsstýrið reglur, sum samsvara teimum, sum galdandi eru um, hvussu Tórshavnar líkningarnevnd er vald og skipað, og um atkvöðugreiðslu og samtyktir hennara.

33. gr.

1. stk. Liknað verður eftir ogn og förimuni eftir teimum reglum, sum fyriskipaðar eru í hesi lóg og eftir skattasamtyktini, sum sambart henni er skipað í hvörjari einstakari kommunu.

2. stk. Barnafrádráttur verður veittur fyri tey somu börn, sum nevnd eru í 26. §, 1. stk. Frádráttur in, ið verður gjördur í skattleggjandi inntökuni, áður enn hon er hækkað ella lækkað eftir 21. §, skal vera eins fyri öll uttan mun til inntökuna, og skal hann fyri hvört barnið vera í minsta lagi 600 kr. og í mesta lagi 800 kr.

34. gr.

1. stk. Hvör kommuna skal hava skattasamlykt, sum kommunan skal gera eftir, tá liknað verður. Í samtyktini skal vera ásett, at kommunala líkningarvaldið skal nýta líkningarstiga fyri hækking ella lækking eftir förimunarviðurskiftum, og tað er einans loyvt at víkja frá tí ásetta stiga í óvanligum förtum. Landsstýrið staðfestir samlyktina eftir uppskoti frá kommunala líkningarvaldinum og tilmæli frá líkningarráðnum. Líkningarráðið staðfestir líkningarstigan eftir tilmæli frá kommunala líkningarvaldinum.

2. stk. Í samtyktini og líkningarstiganum, sum hoyrir afturat hesum, skal vera ásett:

1) at skattainntökan hjá hvörjum einstökum skattgjaldara skal verða hækkað (inntökur í störra lagi, lítið húski, serliga stóran vinning í ti farna árinum, serliga góð rekstrarlikindi) ella verða lækkað (inntökur í minna lagi, nógv börn, elli, sjúka, stór tap ella óhapp í ti farna árinum) við ávikavist upp til 40 % og upp til 70 %, men her skal tó verða ansað eftir, at tað, sum skattainntökan er hækkað ella lækkað við í teimum einstöku förum — eftir áðurnevndu umstöðum — kemur at svara til ta hækking ella lækking, ið skattgjaldarar fáa, sum hava tilsvarandi inntökur,

2) at inntökur, ið eru ikki störri enn 2.000 kr., er loyvt ti kommunala líkningarvaldinum at lækka eftir ætli, tó ongantið so nógv, at eingi skattgjald verður.

3. stk. Allar skattainntökur, sum eru funnar eftir hesum reglum, verða skattaðar við sonnu prosent (líkningarprosentini) fyri allar skattgjaldarar í kommununni. Prosentin er funnin á tann hátt, at öll tann peningshædd, sum kommunan leggur á í tilhaldskommununskatti, verður faldað við 100 og síðan verður útkoman býtt við teimum samantaldu skattskyldugu inntökuhæddum, afturá at tær eru hækkaðar ella lækkaðar eftir líkningarstiganum. Áður enn inntökuskattarin verður roknaður, verður skattskylduga inntökan hjá öllum skattskyldugum — hjá persónum, fáið fyrst möguligir frádráttir sambart 26. gr., 2. stk. og 33. gr. 2. stk. eru frá — javnað niður til fyrsta krónutal, ið kann býtast við 50. Líkningarprosentin verður tilskilað í skattakvittanini.

4. stk. Tey í 27. gr., 2. stk. nevndu felög verða skattað við líkningarprosent kommununnar uttan hækking ella lækking, sum tilskilað er í 2. stk. í hesi grein, men við frádrátti sambart 27. gr., 3. stk.

5. kapitul.

Sjálvuppgávan og hvat ið stendst av ti, at eingin er.

35. gr.

1. stk. Persónar, deyðsbúgv, felög og stovnunir osfr., sum koma undir reglurnar í 2. kapitli um inntökuskattskyldu skulu sjálv uppgeva inntöku sína í samsvari við reglurnar, sum her fylgja.

2. stk. Í seinasta lagi hin 1. januar krevja tey kommunalu likningarvaldini allar, sum skulu verða settir í skatt, at geva upp skattskyldugu inntöku sína, áður enn tær í 3. stk. tilskilaðu frestir eru úti. Hetta skal vera gjört í serligari kunngerð í öllum kommunnunum á tann hátt, sum vanliga er nýttur í kommununi. Í kunngerðini skal greidliga verða skilað til, at um skattgjaldari ikki gevur upp inntöku sína, verður farið fram, sum í 39. gr. er sagt.

3. stk. Sjálvuppgávan yvir inntökuna skal vera innlatin til kommunala likningarvaldið í seinasta lagi 15. januar; sjálvuppgávur teirra, sum eru skyldugir at föra góðkendar roknskaparbökur, ella sum álagt er at föra roknskap sambart 38. gr. 2. stk., ella uppgávur frá deyðsbúgvum, felögum, stovnanum osfr., skulu vera innlatnar í seinasta lagi 31. januar. Sjálvuppgávan er roknað fyri at vera innlatin rettstundis, tá hon í seinasta lagi áðurnevnda dag er fingin likningarvaldinum ella latin í postin.

4. stk. Í sjálvuppgávuni skal vera skilað til, hvussu stór inntökan er í teimum ymisku hövuðsinntökugreinum, og annars skulu allar sundurliðingar vera gjördar, sum landsstýrið fyriskipar eftir samráð við likningarráðið.

5. stk. Sjálvuppgávan yvir ognina, smbr. 63. gr., skal vera innlatin til likningarráðið eftir somu reglum og við somu freslum, sum nevnd eru í 3. stk. Í ognaruppgerðini skal — innfrant samantalda eginogn, annað hvört ognin er verulig, ella skuldhall er — vera tilík sundurliðing av ognum og skuldum, sum landsstýrið fyriskipar eftir samráð við likningarráðið. Tó skal ikki verða krevt, at ogn ella skuld viðvikjandi lánum ella fingnum vörum og veitingum skal vera sundurliðað, um so er, at hetta í bókum, sum sjálvuppgávan byggir á, er liðað sundur, sum tað eigur, smbr. 62. gr.

6. stk. Allir teir, sum sambart 38. gr. lata inn figgjarstand, og sum eiga ogn — av hvörjum slag hon so er — sum er ikki tald uppí figgjarslöðuna, skulu lata likningarráðnum yvirlit yvir hesa ogn við somu freslum, sum fyrisettar eru í 5. stk. og uppgjörd eftir teim reglum, sum fyriskipaðar eru í 63. gr.

36. gr.

1. stk. Oyðiblöð til sjálvuppgávur verða gjörd eftir skipan landsstýrisins, og tey verða gjögnum kommunala likningarvaldini í góðari tíð send öllum, ið eru at rokna fyri skattskyldug. At skattskyldugur fær ikki oyðublað sendandi, loysir hann ikki frá skyldu síni at lata inn sjálvuppgávu ella frá teimum avleiðingum, ið standast av ti, at maður ikki letur inn sjálvuppgávu.

2. stk. Annars skal kommunala likningarvaldið senda öllum teimum

sjálvuppgávublöð, sum verða skattskyldug í skattaárinum, so skjótt ið hetta verður likningarvaldinum kunnugt. Táið uppgávublað verður sent, skal likningarvaldið seta lagaliga frest til at senda sjálvuppgávuna aftur útfylta. Verður henda frest ikki hildin, verða nýttar reglurnar fyri, hvussu skal vera athorið, táið sjálvuppgávan ikki kemur rettstundis.

37. gr.

1. stk. Sjálvuppgávan skal vera undirskrivað sum gjörd eftir bestu saunföring.

2. stk. Fyri teir, ið eru yngri enn 16 ár, og teir, ið hava mist figgjarræði, skrivar verji undir. Hann, sum hevur fingið skipaðan lögverja, ella einkja, sum hevur fingið skipaðan tilsjónarmann, skrivar undir saman við verja.

3. stk. Skrivar fulltrúi undir sjálvuppgávu fyri hond skattgjaldara, ber hann, ið fulltrú gav, ábyrgdina, sbr. tó 75. gr.

38. gr.

1. stk. Allir teir, ið eru skyldugir at föra góðkendar handilsbökur, eins og deyðsbúgv, felög og aðrar stovnanir skulu lata fylgja sjálvuppgávuni rakstrarroknskap og figgjarstöðu í byrjan og enda rakstrarársins.

2. stk. Landsstýrið hevur heimild til eftir tilmæli frá likningarráðnum at ásetta, at teir, ið hava atvinnu, sum lóggávan annars ikki fyriskipar bókhaldsskyldu, skulu vera skyldugir at föra roknskap, sum ger teimum krövum fulnað, ið likningarráðið setur sum lægsta mark, og at teir, áður enn sjálvuppgávufresturin er úti, skulu senda likningarvaldinum rakstrarroknskap, ið er gjördur úr hesum roknskapartilfari.

3. stk. Um nú skattgjaldari, sum sambart tí, ið frammanfyri er ásett, er skyldugur at senda inn rakstrarroknskap og figgjarstand, ikki ger hetta, tá verður inntökuuppgáva hansara mett ógild, og hann verður at ganga undir tað, ið av hesum slendst viðvíkjandi skattseting og rætti til kæru. Kommunala likningarvaldið hevur umframt heimild til at seta frest, nær ið roknskapurin skal vera innsendur, og at leggja við 10 kr. í dagsekt frá tí degi, at freslin er úti, og til roknskapurin kemur inn: somuleiðis hevur likningarráðið eisini heimild til at tvinga innsending við at leggja á dagliga sekt. Sektin fellur til landskassan, og viðvíkjandi felögum ber hvör nevndarlimur ábyrgd fyri gjaldingini.

4. stk. Likningarvaldini hava heimild til at krevja teir, sum ikki koma undir reglurnar í 1. og 2. stk., men hóast at föra rakstrarroknskap ella regluliga gera upp árliga figgjarstöðu, at senda inn samsvarandi upplýsingar um inntöku teirra og figgjarstöðu. Verða upplýsingarnar ikki sendar inn, er heimilt at tvinga teir til tess við dagsekt í samsvari við regluna í 3. stk.

39. gr.

Um fullfiggjað sjálvuppgáva yvir inntöku ikki er latin inn rettstundis, eins og frammanfyri er áselt, verður farið fram á henda hátt:

a) Likningarvaldið metir inntökuna til eina peningahædd, sum er í minsta lagi 25 % hægri enn nevndin veit um ella ætlar. Verður inntökan ætlað, verður hon í minsta lagi sett 25 % hægri, enn hon var sett til skattaárið frammanmidan. Verður rettilig sjálvuppgáva send inn, áðrenn likningin er liðug, verður tann veruliga inntökan hækkað við 1 % fyri hvönn dag, ið liðin er frá tí, at innsendingarfrestin gekk út, tó í mesta lagi við 25 %.

b) Verður í rettari tíð fyri likningarvaldinum mælt ímóti metingini til skatt, tá kann hon bert verða hækkað í tann mun, hin metta inntökan er hægri enn tann veruliga inntökan, hækkað við teimum prosentum, ið tilskilaðar eru í a). Sama gildir, um avgerð likningarnevndarinnar verður skotin inn fyri landsskattaráðið.

c) Verður tann metingin, ið varð gjörd, tá ið skattur var álagdur, skotin til landsskattaráðið, uttan at mælt er ímóti álikningini í rettari tíð, sum sagt er í b), tá kann metingin bert verða hækkað í tann mun, hon er meira enn tann veruliga inntökan hækkað við 30 %, um so er, at kæran ikki verður afturtikin sambart 60. gr. 4. stk.

40. gr.

1. stk. Kommunala likningarvaldinum er heimilt, tá serligar grundir eru fyri hesum, at leingja frestina til at lata inn sjálvuppgávu við upp til einum mánað. Annars hevur bara likningarráðið heimild til at veita frest.

2. stk. Tær avleiðingar, ið nevndar eru í 38. og 39. gr., og sum standast av tí, ikki at lata inn sjálvuppgávu yvir inntöku ella ogn, ella av ikki rettstundis at lata inn roknskap, ker hevur likningarráðið heimild til at lina ella heilt lata falla burtur, tá skattgjaldarin sökir um hetta og til undanförslu hevur grund, sum ráðið telur fullgóða.

41. gr.

1. stk. Er skattgjaldari settur í skatt eftir reglunum í 38. og 39. gr., av tí at hann hevur ikki latið inn gilda sjálvuppgávu yvir inntökuna, og verður tað seinni upplýst, at veruliga inntöka hansara hevur verið stórri enn tann ætlaða, tá skal hann aftaná gjalda tvifaldan tann inntökuskatt, sum í vantar, um so er, at hann er ikki sekur til revsingar sambart 75. gr.

2. stk. Skattakrav, sum stendst av tí, at inntöka hevur ikki verið uppgivin, fyrnist ikki.

6. kapitul.

Starv kommunalumlikningarvaldanna.

42. gr.

1. stk. Fyri 15. januar skrivar kommunustýrið (likningarnevndin) eftir oyðiblað, sum likningarráðið stilar og sendir út, manntalslista yvir allar teir persónar, felög osfr., sum skulu verða sett í skatt til kommununa.

2. stk. Í serstaka deild á manntalslistanum verða settir allir teir persónar, felög, stovnanir og deyðsbúgv, sum ikki eiga heima her á landi, men sum í kommununi hava tílíka inntöku, sum nevnd er í 15. gr.

43. gr.

1. stk. Tað fyrsta, fresturin til at lata inn sjálvuppgávu er úti, fer kommunala likningarvaldið undir at meta til skatt allar teir, sum skulu gjalda skatt í kommununi. Í sambandi við hetta tekur likningarvaldið upp tað brævaskifti og heintar saman tær upplýsingar um inntøku og viðurskifti skattgjaldara, ið törva til, at álíkningin kann vera bein. Hevur likningarvaldið fingið upplýsingar, sum viðvíkja skattborgara í øðrari kommunu, so hevur tað skyldu skjótast gjörligt at beina hesar viðari til avvarandi likningarvald.

2. stk. Fyrstir av øllum verður formaður likningarvaldisins settur í skatt og síðani hinir limirnir. Limur skal geva seg frá, meðan hann sjálvur verður settur í skatt, sbr. her 59. gr.

3. stk. Nú verða teir mettir til skatt, sum hava latið inn sjálvuppgávu. Heldur likningarvaldið sjálvuppgávu vera ov lága, skal tað hoða skattgjaldaranum, um hann er staddur í kommununi, at koma á fund við likningarvaldinum at veita greinligari upplýsingar ella sannanir. Er øvvarðandi skattgjaldari staddur øðrar staðir her á landi, sum likningarvaldið veit um, tá verður hann biðin um, skrivliga um tað törvar, at geva tær neyðturvuligu upplýsingar og sannanir innan fyri tann frest, sum likningarvaldið setir. Er ikki kunnugt, hvar hann heldur til, ella dvölur hann uttanoyggja og hevur ikki fulltrúa her, sum er likningarvaldinum kunnugur, ber til at seta hann í skatt uttan fyrst at krevja hann eftir nærri frágreiðingum osfr. Er skattgjaldari ikki komin til fundar, ella hevur hann ikki áður enn áseltur frestur er úti, givið tær kravdu upplýsingar, ber til at seta hann í skatt, uttan at aftur er heitt á hann.

4. stk. Síðan verða hinir, ið skatt skulu gjalda, settir í skatt, og skal tá,

um fullgóðar upplýsingar um inntöku hjá hvörjum einstökum vanta, vera farið eftir tí, sum uppihald hansara og húski eftir stödd og húshátti má ætlast at kosta, eins og eftir tí, sum annars er kunnugt um fíggjarligu viðurskifti hansara, um stöddina á virki hansara og um úrtökuna. Her skal verða ansað eftir, at inntöka hjá skattgjaldarum, sum hava ikki latið inn fullfíggjaða sjálvuppgávu í rettari tíð, ella sum hava ikki latið fyriskipaðan roknskap fylgja sjálvuppgávuni, verður mett til skatt í samsvari við reglurnar í 39. gr.

5. stk. Til endans verða settir í skatt teir, ið hava avmarkaða skattskyldu, og sum sambart 42. gr. 2. stk. eru skrivaðir í serliga deild á manntalslistanum.

6. stk. Har í serstakar umstöður sum t.d. sjúka, deyði, trongligt hússetur og tílíkt, í einstökum förum tala fyri, at skattgjaldari ikki verður settur í skatt eftir allari skattskyldugu inntöku síni, kann líkningarvaldið umfram at lækka kommunuskattin sambart 31. gr. í serstökum fylgiskrivi til tað yvirlit, sum sambart 16. gr. verður sent gjaldstovuni, greiða nærri frá viðurskiftunum og mæla til, at landsskatturin verður ikki roknaður av allari inntökuni.

44. gr.

1. stk. Á lí í 42. gr. nevnda lista tilskilar kommunala líkningarvaldið fyri hvönn einstakan skattgjaldara hansara endaligu útkonnu inntöku og skattainntöku og tann álíknaða kommunuskattin. Í Tórshavn skal eisini verða sett tann peningahædd, ið er líknað á hvönn einstakan skattgjaldara sum húsaskattur sambart 31. gr. í lög nr. 126 frá 27. mai 1908. og í bygdakommununum verður sett tann peningshædd, ið er líknað á hvönn einstakan skattgjaldara eftir markaloti, sbr. 81. gr. í hesi lög.

2. stk. Í tíðini frá 1. mars til 11. mars — báðar dagar íroknaðar — verður tann í 1. stk. umræddi listi lagdur fram til alment eftirlit á högligan stað fyri íbúgvarnar, aftan á at helta framman undan er kunngjört soleiðis, sum vanligt er í kommununi. Á listanum skal vera sagt frá tí hóvi, ið skattgjaldari hevur til at kæra yvir álíkningina, sbr. 45. gr.

3. stk. Um so er, at skattgjaldari, ið uppfyllir treytirnar fyri at verða tikin við í teiri almennu skattaálíkningini í tilhaldskommununi, skuldi verið umlopin, tá líknað varð, verður hann settur í skatt serstakligo.

4. stk. Somuleiðis verður hann, sum aftan á skattaálíkningina verður skattskyldugur til eina kommunu — av tí at hann flytir til hana ella á annan hátt — serstakliga setur í tilhaldskommunuskatt til hesa kommunu, sbr. 30. gr. 1. stk. og 49. gr.

5. stk. Hevur kommunala líkningarvaldið ikki farið eftir sjálvupp-

gávu frá skattgjaldara, sum hann hevur latið inn rettstundis, skal tað í seinasta lagi 1. mars skrivliga siga honum frá hesum og gera hann kunnugan við metingina av inntøku hansara. Í hesari frágreiðslu verður eisini sagt frá, at mótmæli móti metingini skal verða sent kommunala líkningarvaldinum skrivliga í seinasta lagi 14. mars.

15. gr.

1. stk. Hvørjum tí, sum er settur í skatt eftir hesari lóg, er heimilt at kæra yvir tann kommunuskatt, ið er líknaður á hann ella annan mann, ella yvir, at onkur er umlopin. Kæran, ið skal vera skrivlig, verður latin inn til kommunala líkningarvaldið í seinasta lagi tann 14. mars. Kæra, ið er borin seinni, er til onkis. Er tað annar maður, ið kærir, skal hin skattskyldigi fáa høvi til at svara fyri seg.

2. stk. Í tíðini frá 14. mars til 20. mars viðgerð kommunala líkningarvaldið á einum ella fleiri fundum tær innkomnu kærur og sigur í seinasta lagi 20. mars skattgjaldaranum og er kæran latin inn av øðrum skattgjaldara, tá eisini honum frá avgerð sínu, sum kann verða skotin til landsskattanevndina, áðrenn 4 vikur eru liðnar frá tí, at hann fekk at vita av henni, smbr. 60. gr.

3. stk. Áðrenn líkningarvaldið fellur úrskurð um kærurna, letur það teir kærumenn, sum hava kravt tað og um maður hevur kært yvir aunan eisini teir skattgjaldarar, sum kært er yvir, fáa høvi til, eftir at hava fingið fundarboð frammanundan, munnliga at bera fram nærri upplýsingar og sannanir.

16. gr.

1. stk. Kommunala líkningarvaldið skal í seinasta lagi 25. mars senda Føroya gjaldstovu eitt eintak av tí skattalista, sum nevndur er í 11. gr. 1. stk.

2. stk. Í seinasta lagi 15. apríl sendir líkningarvaldið eitt eintak av hesum sama skattalista til líkningarráðið saman við øllum teimum skjølum, sum álíkningin er gjørd eftir, so sum sjálvuppgávur, rokuskapum, upplýsingum frá arbeiðsgevarum og øðrum, sum fingnir eru, o.a.m.

17. gr.

1. stk. Verður skattgjaldari, sum ikki stendur á manntalslistanum, sambart avgerð av hægri valdi at skriva á listan og seta í skatt, skal líkningarvaldið beita á hann um at senda inn sjálvuppgávu innan fyri hóskandi frest, sum líkningarvaldið setir. Hann verður so settur í skatt eftir somu reglum, sum galda fyri vanliga líkning, uttan tað at fresturin

fyri at senda líkningarvaldinum kæru yvir skattsetingina er 14 dagar frá tí, at hann fekk at vita av henni.

2. stk. Verður nú eftir tað, at skattalistin er gjördur, vegna kæru ella av aðrari orsök einhvör skattseting broytt, ella verður skattgjaldari settur í skatt, sum ikki stendur á skattalistanum, tá verða tær frágreiðingar um hetta, sum neyðugar eru, sendar líkningarráðnum.

18. gr.

1. stk. Spurningar um, hvussu skattgjaldið hjá persóni skal verða býtt millum tvær ella fleiri kommunur, avger landsstýrið.

2. stk. Tá skattgjaldari, sum framleiðis hevur tilhald, ið ger hann skattskyldugan í einari kommunu, fær sær fast tilhald í aðrari kommunu her á landi og verður har kravdur eftir persónligum kommunuskatti, hevur hann, um hann sýnir kvittan fyri at hava goldið skattin, ið var líknaður á hann til fyrnevndu kommunu, rætt til at krevja spurningin um, hvussu skatturin skal verða býttur millum báðar kommununar, avgjördan, áðrenn hann greiðir nakað skattgjald til hina kommununa fyri tað tíðarskeið, sum hann longu sambart sýnda kvittan hevur goldið skatt fyri til fyrnevndu kommunu.

3. stk. Hvör maður, ið ikki tykist vera skattskyldugur í eini kommunu, sum hevur sett hann í skatt, hevur loyvi til at leggja málið undir dómstólarnar.

7. kapitul.

Skattur til atvinnukommununa.

19. gr.

1. stk. Persónar, deyðsbúgv og felög osfr., sum eftir reglunum í hesari lóg hava skattskyldu til eina kommunu her á landi, sum tilhalds (heima-) kommunu, og sum hava atvinnu, sbr. 15. gr. 1. stk. og 2. stk. í hesari málsgrein, í aðrari kommunu enn tilhaldskommununi, tá skattaárið byrjar, eins og persónar, deyðsbúgv og felög osfr., sum hava heimstað í útlondum og hava atvinnu í einari kommunu her á landi, skulu av teirri innföku, sum tey hava havt av henni í innföktuárinum, sbr. 13. gr. gjalda skatt til atvinnukommununa eftir teimum reglum, sum her fylgja.

2. stk. Atvinnu í einari kommunu hevur tann persónur, lað deyðsbúgv ella felag osfr., ið

1) sum handhavi ella samhandhavi rekur ella á annan hátt eigur lut í avlopinum av einari vinnu (sum t.d. handverks-, verksmiðju, handils-, bank-, umboðssölu-, tryggingar-, arbeiðstakara-, sakförara-, læknavirki, vinnu sum veetur, vinnu við fólka- ella vöruflutningi ella náðnari vinnu, tílíkari og áðurnevndu), sum hevur samband við kommununa, av ti at har er fastur rakstrarstaður - útibúgv, handilsstova, framleiðslustaður, og annað fast arbeiðspláss, umboðsmaður, vörugoymsla, hvðan bíleggingar verða avgreiddir regluliga ella tílíkt,

2) nýtir, eigur ella hevur sum beneficium fastogu ella fær avgjald av slíkari,

3. stk. Verður slík atvinna niðurlögd í skattaárinum, skal tann vunningur, sum skattgjaldarin hevur havt í tíðini frá útgongu roknskaparársins, ið seinasta vanliga skattseting hansara (felagsins) er gjörd eftir, og til vinnan varð niðurlögd, vera serstakliga skattlagdur eftir teimum stigum og reglum, sum galdandi eru fyri skattaárið, tá avlökan er gjörd.

4. stk. Er atvinnan niðurlögd, áðrenn skattaárið byrjar, men skattgjaldarin í skattaárinum aftur fær vinnu av áðurnevnda slag í kommununi, verður atvinnan aftur skattskyldug, táið næsta fjórðingsár byrjar.

5. stk. Skattskyldan til atvinnukommununna er treytað av ti, at inniðka skattgjaldarans í hesari kommunu í inntökuárinum er í minsta lagi 1.000 kr.

6. stk. Rættin til at skattleggja ley í hesi grein nevndu felög osfr., eigur tann kommuna, sum felagið osfr. hevur hövuðsskrivstovu sína í, ella hðani felagið osfr. verður stjórnað (heimstaðarkommunan). Verður í skattaárinum, sum er, heimstaðurin fluttur úr einari kommunu aftur í aðra, eigur fráflutningskommunan skattarættin, til at skattaárið er úti. Í ivamálum ger landsstýrið av, hvör ið er at rokna fyri heimstaðarkommuna.

50. gr.

1. stk. Skyldan at gjalda skatt til atvinnukommununa fellur burtur.

1) tá persónlig skattskylda hansara, ið av varðar, annars heldur uppat, eftir reglunum í hesari lóg,

2) frá ti degi, at atvinnuskattskyldigur persónur, sum er fluttur til atvinnukommununa at halda til, verður settur í tilhaldskommununskatt til hana,

3) tá tað skattaárið, sum atvinnan annars heldur uppat í, er á enda, shr. tó 49. gr. 3. stk.

51. gr.

1. stk. Likningarvalið í atvinnukommununni áliknar atvinnuskattin

út frá tilíkari inntøku, ið nevnd er í 49. gr. 2. stk., og sum er vunnin í atvinnukommununi í inntøkuárinum.

2. stk. Atvinnuskatturin verður álíknaður eftir sonnu reglum og við sonnu stigum, sum tilhaldskommununskatturin er álíknaður eftir.

3. stk. Kommununala líkningarvaldið sigur bæði skattgjaldara og tilhalds- ella heimakommununi frá álíkningini.

4. stk. Til at nýta við viðgerðina er hin skattskyldugi — er tað felag osfr. stjórnin — skyldugur at geva líkningarvaldinum tær upplýsingar, ið tað heldur vera neyðugar til viðgerðina. Verða upplýsingarnar ikki latnar, setir líkningarvaldið frest til at senda tær inn og leggur við 10 kr. í dagsekt, sum fellur til landskassan.

5. stk. Bæði skattgjaldarin og tilhalds- ella heimakommununan hava rætt til at klaga yvir álíkningina eftir sonnu reglum, sum nevndar eru í 45. gr.

52. gr.

1. stk. Flytur nú persónur, sum bæði hevur fast tilhald í einari kommunu og tað í 49. gr. nevnda samband við hana og er settur í skeft til hana sum tilhaldskommunu, frá kommununni, tá ber til við serstakligari líkning at seta hann í atvinnuskatt til hana frá ti degi, at tilhaldskommununskattskyldan heldur uppat.

2. stk. Um einkja eftir skattgjaldara heldur fram við vinnuni, tá ber til við serstakligari líkning at seta hana í skatt til atvinnukommununa frá ti, at fyrsta skatahálvár aftaná andlátið byrjar.

3. stk. Atvinnuskattur skal í teimum förum, ið nevnd eru í 1. stk., verða lagdar á, áðrenn 3 mánaðir eru liðnir frá ti, at tilhaldskommununskattskyldan helt uppat, men í ti föri, sum nevnt er í 2. stk. áður enn 1 mánaður er liðin frá ti, at skattahálvárið, sum andlátið var í, gekk út. Annars verða reglurnar í 51. gr. um skattseting osfr. nýttar á samsvarandi hátt.

53. gr.

1. stk. Teir persónar, tey deyðsbúgv ella felög osfr., sum sambart ti, ið frammanfyri er ásett, eru sett í skatt í einari ella fleiri atvinnukommununum, hava ræt til at krevja, at av ti persónliga kommununskatti, ið er líknaður á tey í tilhalds- ella heimakommununi, gongur ein hóskandi frádráttur. Hesin frádráttur skal vera í luttfelli við tað, ið er lagt á tey í øðrum kommununum fyri tað tíðarskeið, ið hesin seinni skattur latur um. Líkningarráðið ger av ivamál.

2. stk. Er skatturin til tilhaldskommununa longu goldin, tá skatturin til atvinnukommununa sambart ti, ið frammanfyri er sett, verður endaliga ásettur, tá hevur skattgjaldarin í 3 mánaðir eftir hetta ræt til frá

tilhaldskommununi at krevja afturgoldnan tann part av tí skatti, ið hann hevur goldið henni, sum hann eftir 1. stk. hevði átt rætt til at draga frá.

54. gr.

Heldur stýrið í atvinnukommununi, at tann skattur, ið eftir reglunum frammanfyri kann verða álíknaður í atvinnukommununi, fer at vera so lítil, at hann lönir ikki ómakin og útreiðslurnar, ið standast av at siga frá krövum um skattaálögu og av at innheimta skattin, hevur stýrið loyvi til at sleppa hesum krövum.

Eftirlit og kærurvald.

8. kapitul.

Líkningarráðið.

55. gr.

1. stk. Til at hava eftirlit við skattaálíkningini er skipað líkningarráð.

2. stk. Líkningarráðið er skipað av 3 limum og 3 varamonnum, sum landsstýrið tilnevnir fyri 1 ár, og avger landsstýrið samstundis, hvör skal vera formaður, og hvör skal taka sæti hansara, um honum berst frá. Ein av ráðslimunum skal vera rokniskaparkönur, annar lögköntur og triðji fastognar- og byggikönur (og tilsvarandi fyri viðkomandi varamenn).

3. stk. Sonn reglur, sum gilda fyri, hvör hevur skyldu at taka við skipan í kommunustýri og líkningarnevnd, eru galdandi fyri limir líkningarráðsins.

4. stk. Limirnir fáa samsýning, sum landsstýrið ásetir.

5. stk. Til at veita líkningarráðnum og skrivstovu tess hjálp, tá biðið er um tað í málum viðvíkjandi serliga margbroyttum og truplum rokn-skapum, kann landsstýrið, um tað törvar, skipa serstaka rokuskapar-köna hjálp. Um kommunala líkningarvaldið biður um tað, kann líkningarráðið í slíkum föri gera av, at líkningarvaldinum verður veitt hjálp í tílíkum málum, sum omanfyri eru nevnd.

Hjálparmenn fáa lön, sum landsstýrið ásetir.

56. gr.

1. stk. Likningarráðið hevur eftirlit við skattalíkningini og ansar eftir, at hon í öllum kommununum fer fram á rettan og samlíkan hátt og í samsvari við reglurnar í hesari lóg og við skattasamlyktina hjá kommununi. Likningarráðið hevur heimild til at geva teimum kommunalu likningarvaldunum, rættleiðingar likningini viðvíkjandi, og eru tey skyldug at fylgja hesum rættleiðingum. Somuleiðis kann likningarráðið — bæði meðan liknað verður og seinni — áleggja likningarvaldunum í kommununum at likna skattin uppaftur fyri einstakar skattgjaldarar ella allar.

2. stk. Likningarráðið kann eisini, bæði meðan liknað verður og seinni, broyta skattsetingar, sum kommunalu likningarvaldini hava gjört. Skal skattseting verða hækkað eftir ætling má hetta tó verða gjört, áður enn 2 ár eru liðin frá ti, at skattaárið gekk út. Áður enn skattgjald verður broytt, skal skattgjaldarin og kommunala likningarvaldið fáa hövi til skrivliga at gera grein í hesum máli.

3. stk. Likningarráðið hevur rætt til, har ið lað er eftirynskjandi, at senda mann, ið hevur fingið umboð til tess, fyri seg á fundir, sum tey kommunalu likningarvaldini hava, tó við ongum atkvöðurætti. Ráðið hevur eisini heimild til at stevna hesum valdum saman til fundar fyri at geva leiðbeining um likningina.

4. stk. Mál viðvíkjandi eftirgjalding og sektarábyrgd sambart 13. kapitli verða viðgjörd í likningarráðnum, sum greiðir landsstýrinum lilmæli um, hvussu málið eigur at verða avgjört.

57. gr.

1. stk. Öllum teimum, sum sett eru í skatt eftir avgerð likningarráðsins, ella sum likningarráðið hevur broytt skattalálöguna hjá, er heimilt at kæra til landsskattanevndina, og skal slik kæru verða send skrivliga innan ein mánað eftir lað, at tey hava fingið boð um úrskurð likningarráðsins.

2. stk. Á sama hátt hevur kommunustýrið (likningarnevndin) rætt til at senda landsskattanevndini kæru yvir avgerð likningarráðsins.

9. kapitul.

Landsskattaráðið.

58. gr.

1. stk. Landsskattaráðið viðger skattakærur, soleiðis sum henda lóg sigur.

2. stk. Í landsskattaráðnum sita 5 lögtingsvaldir limir. Ráðið skipar seg sjálvt við formanni og næstformanni, og hevur sær fastan skrívara, sum skal vera lóg- og roknskaparkönur. Á sama hátt velur tingið 5 vararáðslimir. Starvslíð ráðslima og varamanna er 4 ár.

3. stk. Reglurnar í 55. gr. 3. 1., og 5. stk. hava samsvarandi gildi fyri landsskattaráðið.

4. stk. Limirnir fáa lön ella samsýning sum lögtingið ásetur.

59. gr.

1. stk. Eingin limur í teimum skattavaldum, sum nevnd eru í 32., 55. og 58. gr., má taka lut í viðgerð av skattseting, táið málið varðar

a) hann sjálvan ella hjúnafelaga hansara,

b) nakran, ið er skyldur ella svágur við hann í beinan ættlegg aftur ella niður eftir, systkin hansara ella hjúnafelagar teirra, ættleidd börn hansara ella fosturbörn, ella ættleiðingar- ella fosturforeldur hansara,

c) felag osfr., sum hann er nevndur- ella stjórnarlimur í.

2. stk. Eingin má samstundis vera limur í fleiri enn einum av teimum skattavaldum, ið nevnd eru í 32., 55. og 58. gr.

60. gr.

1. stk. Landsskattaráðið fellir úrskurð um kærur yvir tær metingar av tí skattskyldugu inntökuni, sum kommunalu líkningarvaldini ella líkningarráðið hava gjört.

2. stk. Skattgjaldari kann sjálvur senda inn kæru yvir skattseting. Tó kann skattgjaldari ikki skjóta skattseting til landsskattanevndina, hevur hann ikki í rettari tíð sent kæru um hana til kommunalu líkningarvaldið, sbr. 15. gr., uttan so at hann heldur fram, at hann er ikki skattskyldugur ella at tað eru gjörd slík formlig mistök, tá hann varð settur í skatt, at tey kunnu ógilda skattsetingina; í slíkum förum er loyvt at kæra, til júni mánaður er úti. Annars skal kæra vera send áður enn 4 vikur eru liðnar frá tí, at skattgjaldarin fekk at vita skatt sín.

3. stk. Eisini er hvörjum skattgjaldara heimilt at kæra um tað, at inntöka hjá öðrum skattgjaldara helst er ov lágt mett. Kæran skal vera latin inn, áðrenn júni mánaður er úti.

4. stk. Er kæra latin inn ov seint, ella eru treytirnar fyri at fella úrskurð um hana eftir lí, ið frammanfyri eru ásett, annars ikki til staðar, verður hon ikki viðgjörd. Tó er landsskattanevndini heimilt at taka kærur til viðgerðar í teimum förum, ið nevnd eru í 2. stk., og tá hon heldur fullgóð forföll vera, sjálvt um tær vanligu treytir fyri hesum eru ikki uppfyltar.

5. stk. Kæra um landsskattaálikningina verður send skattaráðnum

beinleiðis innan 1 mánað aftaná, at skattakravið er fingið, sunbr. annars reglurnar í hesari grein og í 61. gr.

61. gr.

1. stk. Kæra til landsskattaráðið skal verða send skrivliga og skal styðja seg við grundir og hjálögd sannunarskjöl. Tá hin kærandi ella skattgjaldarin, sum lut eigur í máli, biður um tað, skal hann ella umboðsmaður hansara sleppa munnliga fyri nevndini at siga fram sína áskoðan.

2. stk. Ráðið leitar sær ummæli likningarráðsins um ta innkomnu kæru. Áður enn likningarráðið gevur hetta, krevur tað kommunala likningarvaldið eftir áliti í málinum og roynir annars at fáa til vegar tær upplýsingar, ið törva til at fella úrskurð í málinum. Likningarráðið hevur annars, tá tað biður um tað, rætt til at lata mann í umboði sínum munnliga geva landsskattaráðnum ummæli sitt; sonuleiðis kann nevndin biðja likningarráðið senda mann fyri seg, tá nevndin hevur mál til viðgerðar.

3. stk. Í teim förum, har eingin sjálvsuppgáva hevur verið latin inn, men beinleiðis er ætlað um innföku hjá skattgjaldara, sendur tann meinigin við, ið kommunala likningarvaldið mögguliga likningarráðið, hevur gjört, uttan sa at hann, ið kærir, kemur við tilíkum upplýsingum og sannanum afturat, at landsskattanevndin av tí heldur seg sjálv kunna ætla um málið.

4. stk. Landsskattaráðið fellir úrskurð um ær innkomnu kærur.

Nevndin hevur heimild til at taka alla skattasetingina, sum hon er, upp til viðgerðar, sama hvat kærunevnið er.

Skylda at veita upplýsingar.

Fyrimæli um ábyrgd og revsing.

10. kapitul.

Heimildir likningarvaldanna til eftirlits.

62. gr.

Allir, sum reka vinnu og sum byggja sjálvuppgávu sína á rokuskapi, hava annað hvört teir eru skyldugir at föra góðkendar rokuskapabökur ella ikki, skyldu til at leggja fyri likningarvaldini tað rokuskapartilfar við fylgiskjölum, sum sjálvuppgávan er gjörd út frá, tá hetta verður kravt. Sonuleiðis hevur likningarráðið rætt til at sleppa at eftirkanna hetta tilfarið á staðnum.

11. kapitul.

Ognaruppgerðin.

63. gr.

1. stk. Öll, sum eru undir skattskyldu til inntökuskatt eftir hesari lóg, hava við teimum undantökum og markum, ið sett eru niðanfyri, skyldu til at lata líkningarráðnum, sbr. 35. gr. 5. og 6. stk. fullfiggjað yvirlit yvir allar ognir og figgjarlig rættindi teirra við tilskilan av virðinum.

Hesar ognir og rættindi eru millum annað:

1) fastognir (grundöki við húsum ella uttan, eins og hús á annara manns öki),

2) för,

3) vörur, ræevni, maskinur, innbúningur, innstöða og leysafe, ið nýtt er í vinnu,

4) bilar, motorhjólheslar, flogför, ross og heslavognar, ið skattgjaldarin nýtir sjálvur,

5) peningur og peningaígildi, útistandandi skuldir, skuldabröv, innogn í banka, sparikassa ella aðrari peningastovnan, partabröv, lutaprógv og aðrir parlar í felögum, somuleiðis, lista- og frímerkjasöva eins og skartgripir, táið virði teirra er meira enn 10.000 kr.

6) avhendilig forrættindi, rættur til at fáa landsskuld, arvafestigjald eins og onnur stöðug rættindi, ið eru avhendilig.

2. stk. Til ogn í deyðsbúgvi, sum er tikið til almenna skiftisviðgerð her á landi, teljast allar ognir eftir hin deyða, tilíkar sum omanfyri nevndar, sum eru tiknar til skiftis, tá ognin verður uppgjörd, soleiðis at við ognarmetingina verða ikki tald við öll tey virði, sum áður eru útlulað arvingum búsins.

64. gr.

Við meting á ognum er farið eftir hesum reglum:

1) Meting á fastogn skal fara eftir dagsprísi. Tá fastognin verður metl, skulu umframt grundöki og hús teljast við öll föst verk eins og múr- og naglfastur útbúnaður og tey rættindi og hinnindi, sum ognini fylgja. Tá víkur at landbúnaði, verður hartumframt talt við alt, sum liggur niðurfyri av sáð og fóðurevnum, tá uppgjörl verður, í tann mun hetta ikki er meira enn tað, sum törvar til at halda ognina í góðum rakstri. Við meting á hagajörð verður haguseyðurin taldur við, uttan tað sum er kenning. Eftir tilmæli frá líkningarráðnum ger landsstýrið, leg-

ið tað er hildið neyðugt, likningarvaldunum gjøllari leiðbeiningar viðvikjandi hvørjum meginreglum, tey skulu fylgja, og hvørji atferð, tey skulu hava við fastognameting.

2) Skip, skulu verða mett eftir søluvirði teirra. Við metingina verður serliga farið eftir, hvussu høgt skipið er tryggjað; men um keypsvirðið er hægri, tá avskrivingar, ið eru góðkendar í inntøknuppgerðini, eru frádrignar, tá verður farið eftir hesum virðinum.

3) Vørur, ræevni, hálv- og fullvirkaðar vørur skulu verða sett til sama virði, sum nýtt er, tá ið hin skattskylduga inntøkan verður uppgjørd, sbr. 5. gr. 3. stk. Í landbúnaði verða sáð og fóðurevni á goymslu einans mett serstakliga, har ið tey eru meira enn tað, sum tørvar til at halda ognina í góðum rakstri, sbr. nr. 1.

4) Maskinur, innbúningur og onnur rakstrargögn, sum eftir reglunum í 8. gr. 1. stk. koma undir skattfrælsa avskriving verða mett til keypsvirði, tá fyrst skattfrælsar avskrivingar eru frádrignar. Rakstrargögn, sum verða endurnýggjað yvir raksturin, verða mett til 50 % av keypsvirðinum.

5) Innistøðan á garðinum verður mett til miðalvirði, sum likningarráðið setir.

6) Flutningsfør, sum skattgjaldarin nýtir sjálvur, verða mett eftir søluvirðinum.

7) Útistandandi skuldir verða mettar til navnvirði, uttan so at tað má ætlast, at virðið er annað.

8) Virðisbrøv verða mett eftir gangvirði teirra, um so er, at tey verða almennt virðismett.

9) Onnur virðisbrøv verða mett eftir navnvirði, uttan so at ætlast má, at tey hava annað virði.

10) Avhendilig forrættindi eins og støðug rættindi, ið eru avhendilig, verða mett eftir ætlaðum søluvirði. Um hesi rættindi heimila støðuga árliga inntøku, verður virði á teimum metl til 20 ferðir ta árligu inntøkuna.

65. gr.

Til ognina verður ikki talt:

1) rættindi, sum eru treytað av einmhvørjum, ið er óvist,

2) ogn, sum er fingin í arv ella til gávu við tilskilan, at annan maður fær inntøkurnar fyri fyrst, og at hann, ið ognina eigur, ikki hevur ráð yvir henni, ímeðan hin fær inntøkurnar,

3) ogn, sum er fingin í arv ella gávu við tilskilan, at inntøkurnar fyri fyrst skulu goymast, og at hann, ið ognina eigur, hvørki skal hava ráð yvir ogn ella inntøkum,

4) nýtslurættindi ella krøv til tíðarviss gjøld, ið eru veitt skattgjald-

aranum alla ævi hansara ella styttri óvissa tíð sum ein rettur, ið ikki má avhendast, sum t.d. rettur til eftirlön, lívrentu o.l., leiguleysan bústað, hald, leypandi gjöld samhart vanlukkutryggingarsáttmála o.l.

66. gr.

1. stk. Við uppgerð av ogn eru skuldir skattgjaldarans frádragnar.

2. stk. Til skuld verður ikki talt:

a) borgskuldbindingar, sum enn ikki eru gjaldkomnar,

b) aðrar skuldbindingar, sum eru treytaðar av einhvörjum, ið er óvist.

3. stk. Virðið á skuldbindingum skattgjaldarans til at lata tíðarviss gjöld, ið eru persónligur rettur, sum ikki er avhendiligur, og sum eru veitt honum, ið eigur rettin alla ævi hansara ella styttri óvissa tíð, sum t.d. eftirlön, lívrentu o.ll. leiguleysan bústað, hald o.l., kann ikki verða drigið frá, tá ognin verður gjörd upp. Somuleiðis kann heldur ikki verða drigið frá virðið á ti nýtslurætti av sama slagi, sum nevndur er framanfyri, ið hvílir á ognini. Hetta er galdandi uttan mun til, um trygd er latin fyri, at skuldbindingin verður hildin.

67. gr.

1. stk. Ogn, sum maður hevur inntökurnar av ella nýtir, meðan annar maður hevur fingið ognarrettin, tó uttan at hava ráð á henni so leingi hin fyrrnevndi hevur inntökurnar ella nýtslurna, verður til helvtar tald uppí ogn hansara, ið inntöku ella nýtslu hevur.

2. stk. Men hevur hann, ið fær inntökurnar av ognini ella nýtir hana, sjálvur avkannað sær ognarrettin, tá skal ognin öll verða tald upp í ognaruppgerð hansara.

3. stk. Um maður hevur burturgivið ogn og lagt lað band á, at inntökurnar fyri fyrst verða lagdar til goymslu, og at tann ella teir, ið gávuna fáa, ikki fyri fyrst fáa ráð yvir ognini við goymdum inntökum, tá skal hann framleiðis telja ognina við teimum burturgoymdu inntökum upp í ognaruppgerð sína.

68. gr.

Ognin verður gjörd upp í einum lagi eftir standinum, fúið lað inntökuárið gongur út, sum inntökuskatturin er álagdur eftir, um ikki öðrvísi er skipað í hesari lög.

69. gr.

Ogn, sum gift kona eigur, ið lýr saman við mantli sínum, verður tald upp í ognaruppgerð hansara, tó at ongin er serogn-heitnæra. Somuleiðis

telur húsbóndin upp í ognaruppgerð sína ogn hjá börnum, sum eru yngri enn 16 ár, um so er, at inntökan av henni skal verða tald uppí skattskyldugu inntöku húsbóndans.

70. gr.

Um nú maður og kona skiljast til borð og song ella við fullum hjúnaskilnaði, tá innsendir hvört hjúnið sær ognaruppgerð, frá byrjanini á tí skattaárinum, ið kemur aftaná dómsuppsögnina ella skilnaðartoyvið. Maðurin dregur frá í uppgerð sínari tær ognir, sum tilkoma konuni, ella sum vóru hennara serogn, og sum hon nú ræður yvir einsamöll. Konan setir í ognaruppgerð sína tann part av felagsognini, sum maðurin hevur kunnað drigið frá í uppgerð sínu.

12. kapitul.

Skylda at geva upplýsingar um lönir o.a.

71. gr.

1. stk. Allir, sum hava havt löna fólk í vinnu eru, táið teir verða kravdir, skyldugir, ókeypis at geva líkningarvaldinum frágreiðing, möguliga á lista, um vunnar lönir, samsýningar o.l. og somuleiðis um pening, sum stendur inni hjá arbeiðsgeva, ella sum hesin hevur sett á serliga konto hjá löntakara, og sum er komin av innvunnari lön ella samsýning fyri arbeiði, all saman við tilskilan av navni og bústaði löntakarans. Har ið lönin er goldin av millummanni, og arbeiðsgevarin er ikki föður fyri at geva hesar upplýsingar, hvílir skyldan á millummanninum. Arbeiðsgevarin ella möguliga millummaðurin, er tí skyldugur, táið hann festir löntakaran, at krevja hann eftir navni og rettum bústaði. Landsstýrið kann döma hann, ið vanrökir hesa skyldu, í sekt.

2. stk. Öll almenn vald og stjórnir fyri peningastovnunum, tryggingarvirkjum, felögum, legátum og öðrum stovnunum eru skyldug at lata líkningarráðnum ókeypis í stuttum formi, sum kravt er, allar tær upplýsingar í starvi tess, og sum gjörligt er at geva í tó einans eftir avgerð landsstýrisins, táið tað er um fleiri ónevndar skattgjaldarar. Sonn skyldu hava sakförarar í viðurskiftum sínum við viðskiftafólk og klientar, og somuleiðis aðrir, sum hava í hondum figgjurevni í viðurskiftum hesum viðvíkjandi.

3. stk. Bankar og aðrir peningastovnanir og persónar, ið hava slíkan handil við almennum virðisskjölum, at teir eru skyldigir at halda bökur eftir lög, skulu, tá teir verða kravdir, geva líkningarráðnum tær upplýsingar um keyp og sölu av virðisskjölum, sum kunna vera til leiðbeiningar, táið skattur verður álagdur. Har ið keypari ella seljari er umboðaður av sakförara ella öðrum fulltrúa, hevur hesin skyldu at siga frá navni og bústaði hjá klienti sínum.

4. stk. Verksmiðjueigarar og heilsölumenn skulu, tá teir verða kravdir, geva líkningarráðnum upplýsingar um viðskifti sínt við einstakar nevndar viðskiftamenn ella útvegamenn, tó einans viðvíkjandi handli við slíkum vörum, sum keyparin ella útvegamaðurin ið spurt er um, selur ella framleiðir í vinnu ella virki sínum. Tað sama skulu aðrir atvinnumenn, táið landsstýrið ger av, at teir hava so miklan handil ella handla við ella framleiða slíka vöru, at teir eiga at verða settir javnt við hesar, ið frammanfyri eru nevndir.

72. gr.

1. stk. Dregur maður seg undan tí, at gera eftir kravi, ið er komið frá líkningarvaldunum samb. 62. og 71. gr., ger landsstýrið av, um hann er skyldugur til tess, og tað hevur heimild til, um tað gerst neyðugt at tvinga hann til at útinna hesa skyldu við at leggja á dagliga sekt.

2. stk. Letur maður ikki inn sjálvuppgávu yvir ogn sína í rettari tíð, soleiðis sum fyriskipað er í 35. gr., 5. stk. og 63. gr. 1. stk., ger hetta sjálvuppgávu hansara yvir innlökuna til onkis. Líkningarráðið broytir tá ta av tí kommunala líkningarvaldinum gjördu álíkning eftir reglunum í 39. gr.

73. gr.

1. stk. Í búgvi, sum skiftirétturin tekur til viðgerðar, skal skiftastjóri, áðrenn 2 mánaðir eru liðnir uftaná andlát, ókravdur upplýsa líkningarráðið um ognina, ið hin deyði lat eftir seg, táið hon er ikki minni enn 10.000 kr., og skal hann, táið kravt verður, geva tílíkar upplýsingar aftur at, sum kunnu fáast til vegar, fyri at fáa greiði á spurningunum, um sjálvuppgávurnar hjá hinum deyða hava verið rangar. Gerst tað neyðugt, hevur landsstýrið heimild til at leggja á dagsekt til at tvinga hann at útinna hesa skyldu.

2. stk. Áðrenn 2 mánaðir eru liðnir frá tí, at tær seinast kravdu upplýsingar eru fingnar, skal verða sagt búnum frá, at krav verður gjört í búnum sambart 79. gr. Fyrr enn áðurnevndu frestir eru úti, má búsviðgerðin ikki verða lokin, uttan so at líkningarráðið hevur váttað, at tílíkt krav verður ikki gjört. Verður ikki sagt búnum frá í rettari tíð, feltur samábyrgd arvinganna sambart 79. gr., 2. stk. burtur.

3. stk. Eisini skal skiftirætturin greiða líkningarráðnum frá innihaldinum, bæði í teimum tilsögnum um búskifti, sum arvingar senda inn, ið skifta sjálvir, og í teimum búsuppgerðum, sum eftirlivandi hjún, ið verða sitandi í óskiftum búgvi, skulu senda inn sambart regluni í kgl. boðhrævi nr. 468 frá 8. november 1921, 31. gr., um so er, at skuldleysur ognir í búnum eru meira enn 10.000 kr. Frágreiðingin, sum hann skal senda líkningarráðnum innan 2 mánaðir eftir tað, at arvatilsögnin ella búsuppgerðin er komin skiftirætti í hendi, skal, annaðhvört sum avskrift av tilsögnini og uppgerðini ella sum úrdrag úr teimum, geva upplýsingar um navni á hinum deyða, starv hansara og bústað, harumframt greiða frá arvaviðurskiftunum og geva greinligt yvirlit yvir ognir og skuldir í búnum.

74. gr.

Har ið líkningarvaldini sambart hesi lóg hava fingið rætt til at krevja upplýsingar, sum tey skulu nýta, tá skattur verður lagdur á, eigur landsskattanevndin sama rætt, táið hon viðger kærur.

13. kapitul.

Um revsing fyri at geva rangt upp o.a.m. og um eftirgjalding av skatti.

75. gr.

1. stk. Greiðir maður av svikalistum rangt frá, leggur burturúr ella gevur á annan hátt villleiðandi upplýsingar at fara eftir, táið skattskyldig inntöka hjá honum sjálvum ella hjá skattgjaldara, ið hann umboðar, skal verða mett til skatt, ella at nýta, táið skattur hansara sjálvs ella skattgjaldara, ið hann umboðar, sambart hesi lóg skal verða útroknaður, verður hann, annaðhvört hitt almenna hevur mist nakað av tí ella ikki, revsaður við sekt upp til 5 ferðir ta peningshædd, ið av svikum hansara er, ella um farið var eftir upplýsingunum, hevði verið undandrigin tí almenna. Men er hetta, ið frammanfyri er nevnt, einans gjört av stórum gáloysi, er sektin upp til 3 ferðir áðurnevndu peningshædd.

2. stk. Landsstýrið dømir sektina, uttan so at tað ella hin seki vil, at málið verður avgjört við rettargangi.

3. stk. Dómdur sektarpeningur sambart tí, ið frammanfyri er ásett, verður býtur millum teir kassar, ið hava rætt til skattin, eftir tí, sum hvör eigur av skattinum.

4. stk. Sekt sambart tí, ið frammanfyri er sagt, ber til at krevja úr deyðsbúgvi hansara, sum dómur var í sekt. Hevur hann, ið sektaður er, virkað fyri felag osfr., og hann ikki rindar sektina, ber til at krevja felagið osfr. eftir henni og, um tað gerst neyðugt, heinta hana inn við pauting.

76. gr.

1. stk. Tann, sum í starvi sínum hjálpir skattgjaldara at skriva sjálvuppgávu hansara til líkningarvaldini og undandregur ella roynir at undandraga tí almenna skatt, verður revsaður við hefti ella, um nókur avsakan er, við sekt. Hevur hann í hesum starvi bara sýnt stórt gáloysi, verður hann sektaður.

2. stk. Hann, sum annars við vilja veitir hjálp til at gera slíkt, sum nevnt er í 1. punktum í 75. gr., 1. stk. og hann, sum til nýlsu í eftirlitinum við skattaálíkningini, við vilja gevur rangar upplýsingar, ella sum við vilja hjálpir í hesum, verður revsaður við sekt, ella, er svikið serliga stórt, við hefti.

77. gr.

Í málum, har ið maður eftir 75. og 76. gr. má ætlast at koma undir revsing, er landsstýrinum heimilt at krevja, at lögreglan hjálpir líkningarvaldinum at fáá málið greitt.

78. gr.

1. stk. Hann, sum verður dómdur sekur í mishroli, sum rætt er um í 75. gr., skal umfram sektina, sum hann er ásett, gjalda aftaná tann skatt, sum hann hevur goldið ovlilið; tey felög osfr., sum umrødd eru í 11. gr. nr. 5 a) d), skulu haraftrat gjalda 6 % p.a. í rentu frá tí, at skattaárið, sum kravið geldur, gekk út.

2. stk. Sonn skyldu tit at gjalda skatt aftaná, sum er undandrigin, möguliga við rentu eins og nevnt er í 1. stk., hevur hvör tann, sum upplýst verður um, at hann hevur ikki verið skattaður av allari inntøku sínu, uttan at hann tó hevur gjört nakað til sakar, sum revsing er lögd við. Verður málið ikki við samtykki landsstýrisins avgjört við sátt og semjing, leggja dómstólarnir á, hvussu stóra skattaupphædd, hann skal gjalda aftaná. Táið renta av eftirkravinum verður roknað, skal möguligt eykagjald av tí sambart 11. gr. ikki vera lagt aftrat.

3. stk. Skattaeftirgjaldið ber til at innheinta við panting, og fyri henda eftirskatt geldur sami forgongurætturin sum fyri annan skatt.

4. stk. Eftirskatturin skal verða frádrigin í ti inntökuárinum, ið hann verður goldin.

79. gr.

1. stk. Kemur tað upp, aftaná at skattgjaldari er deyður, at hann hevur goldið ov lítlan inntökuskatt, tá skal altíð verða goldin tvíföld tann peningahædd, sum í vantar. Sama er, táið skattgjaldarin, meðan hann var á lívi, er søktur vegna eftirkrav eftir skatti, sum hann hevur goldið avfitið, men er deyður, áðrenn málið er lokið.

2. stk. Hesa áhyrgd, ið nevnd er í 1. stk. ber búgvið ella arvingarnir: arvingarnir tó einans í tann mun, teir hava tikið við arvi ella fingið arv greiddan frammanundan. Innanfyri hetta mark bera arvingarnir við ti undantaki, ið nevnt er í 73. gr., 2. stk. í síðstu málsgrein, samábyrgdina av ti, at skatturin verður goldin, og ber til at heinta hann inn við panting hjá teimum, um tað verður neyðugt. Lívir hjón eftir hin deyða, og figgjarevni tess ikki verða tikin upp í viðgerðina av búnum, tá ber til, um eftirskatturin ikki fæst goldin úr búnum ella frá arvingunum innanfyri tu vanligu pantingarfrest, at innheinta hann við panting úr ognunum hjá ti eftirlivandi hjúnunum í tann mun, kravið hevur sín uppruna frá skattaskeiði, táið hjúnini vórðu skattað saman.

3. stk. Dómstólarnir áseta tu peningshædd, ið skal verða goldin aftaná, um málið ikki við samtykki landsstýrisins verður avgjört við sátt og semjing.

4. stk. Tann skylda, ið sambart ti, ið frammanfyri er ásett, hvílir á búnum ella arvingunum, verður ikki skerd av innkallan til ognarar í búnum.

80. gr.

Tá viðurskiftini í stórum mæla fyri ti, soleiðis serliga tá trongd er, hevur landsstýrið heimild til at geva upp ella lækka eftirkrav, ið ásett er eftir 78. og 79. gr., somuleiðis eisini sektir og eykagjöld, ið álögd eru eftir reglunum í hesum kapitli. Viðvikjandi teimum eftirkrövum, sektum og eykagjöldum, ið falla til kommununna, hevur kommunustýrið sama heimild til at geva upp ella lækka.

14. kapitul.

Jarðaskattur.

81. gr.

Ta upphædd í peningi ella útreiðslum in natura, sum í bygdakommunnum hvör kommuna skal reiða út eftir teirri figgjarætlan, ið er nevnd í 21. gr. í lóg nr. 30 frá 28. februar 1872 um stýrið í bygdakommununum, liknar líkningarvaldið á fólkið í sókuini í einum lagi eftir markatali eins og eftir ogn og förimuni í ti hitfalli, sum landsstýrið ásetir fyri 3 ár í senn eftir uppskoti frá kommunnstýrinum.

Skattheintingin.

15. kapitul.

Kommunuskatturin.

82. gr.

1. stk. Kommunustýrið ræður sjálvt fyri, um tað innheintar kommunuskattirnar, ið lagdir eru á sambart líkningina, á tveimum ella fýra gjalddögum ella mánaðarliga (líknaðar sundur uppá 8, 10 ella 12 mánaðir). Ger tað av, at heinta skattirnar inn á tveimum gjalddögum, skal skatturin fyri fyrra og seinna hálvár falla til gjaldingar ávikavist 1. mai og 1. november. Men samtykkir tað at heinta skattirnar á 4 gjalddögum, skal skatturin fyri fyrsta ársfjórðing falla til gjaldingar 1. mai, fyri annan ársfjórðing 1. august, fyri triðja ársfjórðing 1. november og fyri fjórða ársfjórðing 1. februar. Og samtykkir kommunustýrið at innheinta skattirnar eina ferð um mánaðin, ger tað av, um ein tólvti partur skal verða goldin hvönn mánað ella ein tilsvarandi stórri partur í 10 ella 8 mánaðum, og eisini, hvörjir tveir, ávikavist fýra, mánaðir, ið skulu verða lagdir burturímillum; skatturin fellur til gjaldingar tann fyrsta í innheintingarmánaðinum.

2. stk. Skattgjaldararnir hava altið gjaldfrest til tann 3. í mánaðinum aftan á gjaldmánaðin.

3. stk. Tað stendur til kommunustýrið at gera av, um skattgjaldarar-

nir sknlu gjalda kommunustýrinum skattin ásetta tíð og á ávísum stað, ella um kommunustýrið skal heinta hann inn heima hjá skattgjaldaranum.

4. stk. Skattgjaldari, sum hevur ikki fast tilhald í kommununi, skal vísa kommunustýrinum á persón, búfastan í kommununi, sum skal inngjalda skattin fyri hann.

16. kapitul.

Landsskatturin.

83. gr.

Landsstýrið ger av nær landsskatturin fellur til gjaldingar eftir sonu reglum, sum settar eru í 82. gr. um innkrevjing av kommununskatti. Gjaldslovan innheintar skattin eftir reglum, sum landsstýrið fyrisetur.

17. kapitul.

Felagsásetingar.

84. gr.

1. stk. Hevur skattgjaldari ikki goldið skattin, áðrenn gjaldfresturin er úti, skal hann gjalda rentu av tí skatti, hann skyldar, ½ % fyri hvönn byrjaðan mánað eftir gjalddag.

2. stk. Skattin við afturatkomnum rentum er síðan roynt at heinta inn við panting eftir lógligari framferð. Har, ið maður hevur fingið gjaldfrest, er pantingarfrestin roknað at byrja frá tí degi, at skatturin skuldi verið goldin eftir tí givnu gjaldfrest.

85. gr.

1. stk. Er hin álíknaði skattur ikki goldin, áðrenn til her at krevja panting, kann innheintingarvaldið skrivliga snúgva sær til arbeiðsgevara hansara, ið skattin skyldar, ella, um skattgjaldarin er eftirlönaður, til grunnin tann, ið greiðir eftirlönina út, og krevja, at arbeiðisgevari

ella útgreiðari halda eftir so mikið av arbeiðislön skattgjaldarans ella av eftirlön hansara — her uppi í eisini av ti, sum hann fær goldið frammanundan av hesum lönveitingum — at tað rökkur at gjalda skattin við afturatkomnari revsirentu og útgjöldum. Hetta skulu teir gera fyrstu ferð,ið lön verður útgoldin eftir tað, at teir eru kravdir at halda lönina eftir, ella, um hetta ikki rökkur, tær næstu ferðir,ið lön verður goldin, til at tann skattur,ið er kravdur eftirhildin, er goldin. Tann peningur, sum er eftirhildin í einum álmanakkamánaði, skal verða avroknaður goldin innheintingarvaldinum fyri tann 15. í næsta mánaði. Á samsvarandi hátt er farið fram, táið eftirlönar- ella rentutrygging verður útgoldin. Somu skyldu sum arbeiðisgevarar til at halda lön eftir hava teir persónar, felög osfr., sum hjálpa til at útvega löntakarum arbeiði og sum avrokna við hann og rinda honum lönina, her uppií eisini forskot.

2. stk. Tó er onganlið loyvt at halda eftir meira enn fjórðing av arbeiðislön osfr. hansara,ið skattin skyldar, táið hetta er giftur skattgjaldari ella ógiftur skattgjaldari,ið hevur skyldu at uppihalda börnum, sum eru yngri enn 18 ár og búgva heinna, og ikki meira enn helming annars.

3. stk. Eisini skal arbeiðsgevari, áðreinn 14 dagar eru farnir, svara skrivligum fyrispurningum frá innheintingarvaldinum um, nær og hvussu nógvur peningur er útgoldin og eftirhildin av lön skattgjaldara í tænastu hansara, eftir tað at heitt var á hann, sum sagt er í 1. stk. Harumframt er tað skylda arbeiðsgevarans, táið skattgjaldari, sum hann er skyldugur at eftirhalda lön hjá fyri skatt,ið hesin skyldar, fer úr tænastu hansara, at siga innheintingarvaldinum frá hesum, áðreinn 5 dagar eru lidnir.

4. stk. Tann arbeiðsgevari ella eftirlönargrunnur ella tann tryggingarstovnur, sum ikki eftirheldur ella greiðir kravdan pening, sum fyriskipað er í 1. stk. steindur tilsvars fyri ti, sum hitt almenna av hesum missir.

5. stk. Verður landsskattur og kommunuskattur samstundis innheintaður við at eftirhalda í lön, so ber hetta ikki við sær, at tey mark, sum sett eru í 2. stk. í hesari grein verða hækkað.

6. stk. Verða tær skyldur,ið umröddar eru í hesi grein, úr lagi misröktar, verður hin seki sektaður.

7. stk. Táið skatturin verður kravdur inn hvönn mánað, nýtir innkrevjingarstovnurin bara, hvörja ferð eitt fjórðingsár er úti, at lata panta fyri tann skatt, sum er fallin til gjaldingar í fjórðingsárinum.

86. gr.

1. stk. Er ikki gjörligt, at innheinta skattin frá skattgjaldara, er loyvt innanfyri ta vanligu pantingarfrest at panta hjá konu hansara, táið

skatturin er álagdur fyri skattár, ið hjúnini vóru skattað saman, og somuleiðis er tá loyvt at krevja tvingað löneftirhald av hennara arbeiðslön osfr. sambart reglunum í 85. gr.

2. stk. Er ikki gjörligt at innheinta frá húsbóndanum tann skatt, ið er álíknaður honum, er loyvt at innheinta lann partin av skattinum, sum lutfallsliga fellur á inntöku, sum börn, ið eru skattað saman við húsbóndanum, hava vunnið inn, frá tí barni, sum avvarðar, í samsvari við reglunum í 1. stk.

87. gr.

1. stk. Deyðsbúgv og trotabúgv svara fyri skattaeftirstöðunum ávikavist hjá hinum deyða og hjá trotamanninum, táið tær eru fatnar til gjaldingar í teimum síðstu tveimum árunum undan andlát ella gjaldtrotinum. Henda skuldbinding verður ikki skerd av innkallan til ognarar í búnum.

2. stk. Fyri eldri skattaeftirstöðum svarar búgvið, um so er, at tann ella teir, ið bera ábyrgdina av búsviðgerðini, hava vitað um eftirstöðurnar, sama annaðhvört skuldainnkallan verður ella ikki.

88. gr.

1. stk. Har ið felag ella stovnan verður slitið, og ognin skift sundur millum parteigarar ella limir, uttan at nakar peningur verður lagdur burturfrá til at gjalda tann skatt, sum hvílir á felagsskapinum, skulu luttakarar ella limir í hesum felagsskapi vera skyldigir at gjalda skattin og bera samábyrgd av hesum, men tó einans fyri so mikið, sum teimum hevur lutast frá felagsskapinum.

2. stk. Um nú deyðsbúgv verður skift, og skiftið lokið, uttan at tann peningur, ið krevur til at greiða teir skattir, ið eru álagdir á búgvið, er lagdur burtur frá, tá bera arvingarnir samábyrgd av tí, at skattirnir verða goldnir. Bæði vanligir og serstakliga settir skiftstjórar standa tí almenna til svars fyri, at skatturin verður goldin til fulnar av búgvum, sum teir hava til viðgerðar.

89. gr.

1. stk. Eingin skattgjaldari kann koma sær undan skyldu sínt at rinda tann skatt, ið longu er fallin til gjaldingar, hvörki við at kæra yvir skattsetingina ella, um hann verður pantaður fyri skattin, við at mótmæla hjá pantifútanum, uttan so at vald, ið hevur heimild til tess, fyrst hevur gjört av, at broyting eigur at verða, ella at skattsetingin er gjörd av órættum ella er ógild.

2. stk. Har ið skattseting seinni verður broytt, verður tann peningshædd, sum skattgjaldarin skal rinda, rættað við at leggja aftrat ella

draga frá næstu ferð, skattur kemur til gjaldingar; táið tað gerst neyðugt, eisini við at gjalda aftur tað, ið inngoldið er, ella part av tí.

3. stk. Verður skattseting ella skattútrokning lækkað, eigur skattgjaldarin, annaðhvört skatturin er lækkaður av ávum hansara ella ikki, umfram krav til afturgjalding av skatti, ið hann hevur goldið ov mikið, eisini krav til 4 % í rentu p. a. av tí, ið hann hevur goldið ov mikið, roknað frá inngjaldsdegi.

18. kapitul.

Ymsir ásetingar.

90. gr.

1. stk. Líkningarvaldum, limum landsskattanevndarinnar og teimum valdum, sum skyldu hava at krevja og innheinta skattin, er bannað, undir ábyrgd eftir 152. gr. í almennari revsilóg, sbr. lógarkunngerð nr. 215 frá 24. juni 1939, at siga óviðkomandi frá nökrum tí, sum teir fáa at vita um inntöku- og ognarviðurskifti skattgjaldara og um tann áliknaða skattin, meðan teir rökja starv sítt sambart hesi lóg. Tað sama hevur gildi fyri tað hjálparfólk, sum arbeiðir hjá teimum.

2. stk. Teir sum hetta nertur, skulu, táið teir taka við starvi, skrivliga lova at halda hesa tagnarskyldu.

3. stk. Opinbering av tílíkum, sum eftir lóg ikki er loyvt at gera almannakunnugt, sbr. 47. gr. 2. stk., verður revsað við sektum. Ákærdur verður maður, bæði um skattgjaldarin ella um landsstýrið krevur tað.

91. gr.

Hevur kommunala líkningarvaldið ikki, áðrenn tær ásettu frestir eru lidnar, greitt úr hondum tað, ið henda lóg býður teimum at gera, er landsstýrinum heimilt at skuldbinda tey til tess og leggja við dagsekt fyri hvönn einstakan lim, sum ikki hevur fullgóða avsakan.

92. gr.

1. stk. Hvörjum tí manni, sum eftir greinunum 24, 2. stk., 38, 3. stk., 51, 4. stk., 71, 1. stk., 72, 1. stk., 73, 1. stk. og 91 verður dömdur í sekt, er

loyvt innan 14 dagar eftir, at hann hevur fingið boð um seklina, at krevja málið avgjört við lógsókn.

2. stk. Sektir eftir hesi lóg falla til landskassan, har ið annað ikki er ásett.

93. gr.

Fyri tann skyld, at persónar ella felög, sum eru skattskyldug eftir hesi lóg, eisini skuldu verið skrivað í skatt í öðrum ríki av sama inntöku, sum skattur er lagdur á í Föroyum, skal landsstýrinum vera heimilt at hjálpa til semingsgerð við annað ríki, til tess alvegis ella fyri ein part at komast undan hesi tvíföldu skattaálögu og til tess at játta tær broytingar í skattskyldunni eftir hesi lóg, sum til hetta törvast, um sama játtanir fáast afturímóti.

94. gr.

1. stk. Um persónar ella felög, sum eru skattskyldug eftir hesi lóg, eisini eru skattað aðrastaðni í kongarikinum av sama inntöku, sum skattur er lagdur á í Föroyum, tá skal landsstýrið hava heimild til at játta slíkar broytingar í skattskyldunni eftir áðurnevndu lógum, at tað kemst undan hesi tvíföldu skattaálögu, um samsvarandi játtanir fáast afturímóti.

2. stk. Landsstýrinum er eisini heimilt at seta reglur fyri, í hvat mát vald aðrastaðni í kongarikinum skulu kunna útinna tað eftirlit, ið umrött er í 12. kapitli.

95. gr.

Landsstýrið hevur heimild til, táið umstöðurnar almikið tala fyri tí, at geva eftir ella lækka landsskatt, sum er álíknaður eftir hesi lóg.

96. gr.

Kommunustýrinum er einans loyvt at geva eftir persónligan kommunuskatt í serligum förum, táið inntöka skattgjaldarans av sjúku, andláti, trongum hússetri, arbeiðsloysi ella öðrum líkum umstöðum hevur verið stóran mun minni enn tann inntökan, sum kommunuskatturin er líknaður eftir, og táið figgjarligu kor hansara annars mugu ætlast at vera til hindurs fyri, at hann fær goldið alt tað álíknaða skattgjaldið. Umsókn um at fáa skatt eftirgivnan skal verða send kommunustýrinum skrivliga, og avgerð um hetta skal - táið neyðturvuligar upplýsingar

eru fingnar til vegar — vera tikin á kommunustýrisfundi. Einans hendinga ferð er loyvt at geva eftir meira enn 2/3 av tí gjaldkomna skatti, sum umsókniu fatar um.

19. kapitul.

Nær ið lógin fær gildi.

Bráðfengisfyrimeli.

97. gr.

1. stk. Henda lóg kemur í gildi beinnavegin, og skattur sambart henni skal á fyrsta sinni verða lagdur á fyri skattárið 1963-64.

2. stk. Roknskaparárið hjá kommununum er frá 1. apríl 1963 at rokna tíðarskeiðið frá 1. apríl til 31. mars árið eftir.

3. stk. Tann mefing til kommunuskatt, ið er gjóved fyri árið 1962, skal eisini hava gildi fyri tíðina frá 1. januar 1963 til 31. mars 1964, soleiðis at teir skattgjaldarar, sum eftir teimum reglum, ið higartil hava verið í gildi eru skattskyldigir fyri hetta tíðarskeið, gjalda í kommunuskatti eina peningsbædd, ið samsvarar við tann skatt, ið er álagdur fyri árið 1962.

4. stk. Eftir tann 31. mars 1963 gera kommununurnar roknskap fyri tíðina frá 1. januar 1962 til 31. mars 1963.

98. gr.

1. stk. Í lóg fyri Føroyar nr. 30 frá 28. februar 1872 um stýrið í bygdakommununum verður í 21. gr., 1. málsgr. «sidste halvdel af december maaned» broytt til «sidste halvdel af marts maaned» og í 29. gr. 1. málsgr. «15. marts» broytt til «15. maj».

2. stk. Samstundis sum henda lóg kemur í gildi, ganga úr gildi:

1. Lóg fyri Føroyar nr. 76 frá 12. mars 1923 um kommunuskatt við broytingum sambart lóg nr. 46 frá 7. mars 1928, lóg nr. 36 frá 16. februar 1939, kunngerð nr. 62 frá 23. december 1942, kunngerð nr. 2 frá 11. mars 1947, kunngerð nr. 40 frá 27. december 1947, kunngerð nr. 11 frá 29. december 1947, lögtingslóg nr. 18 frá 31. august 1949, lögtingslóg nr. 21 frá 17. mars 1951, lögtingslóg nr. 71 frá 17. mars 1951, lögtingslóg nr. 71 frá 22. december 1951, lögtingslóg nr. 1 frá 26. mars 1953, gr. 2, 2. stk. í lög-

lingslóg nr. 5 frá 26. mars 1953, løgtingslóg nr. 6 frá 26. mars 1953, 1. gr. í løgtingslóg nr. 28 frá 20. november 1953, løgtingslóg nr. 4 frá 16. mars 1961, løgtingslóg nr. 11 frá 4. mai 1961 og løgtingslóg nr. 12 frá 4. mai 1961.

2. Lóg fyri Føroyar nr. 202 frá 15. mai 1939 um persónligan skatt til amtskommununna, við seinni broytingum.

3. Kunngerð nr. 69 frá 23. december 1911 um bráðfengis fyriskipanir fyri Føroyar um at stovna líkningarráð, við broytingum sambart kunngerð nr. 42 frá 11. december 1944.

99. gr.

1. stk. Øll mál viðvíkjandi skattgjaldi fyri skattaskeið framan undan skattaárinum 1963-64 og sakarábyrgd fyri upplýsingar, sum eru givnar, áðrenn henda lóg kom í gildi, skulu framvegis verða viðgjørd eftir teimum reglum, sum hava verið í gildi higar til.

2. stk. Tað, sum ásett er í 3. gr., 2. og 3. stk. smbr. 4. stk. hevur ikki gildi viðvíkjandi sölu ella avhending, ið fór fram fyri tann 1. apríl 1962.

3. stk. Verður nú tað, at reglan í 5. gr. 3. stk. um virðismetingina á vørum á goymslu osfr. ber við sær, at inntøka skattgjaldarans fyri fyrsta skattaárið, ið skattur verður lagdur á eftir hesi lóg, verður meira enn 20 % størri enn tað, ið inntøkan hevði verið, um hon var uppgjørd eftir teimum reglum, ið høvdu gildi higartil, tá skal tann partur av inntøkumunnum, sum gongur yvir 20 %, verða líkuaður sundur á hetta skattaári og tvey tey næstu, táið skattgjaldarin biður um hetta frammanundan 1. mars 1963.

100 gr.

Landsstýrið setir nærri reglur fyri, hvussu henda lóg skal verða framd og fær heimild til at gjalda tær útreiðslur, ið av hesum standast.

RED: 10 X

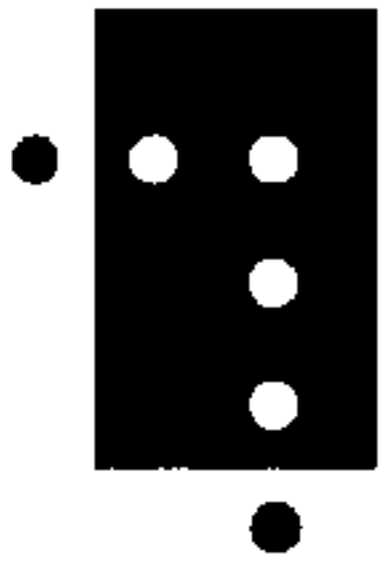

Nasjonalbiblioteket
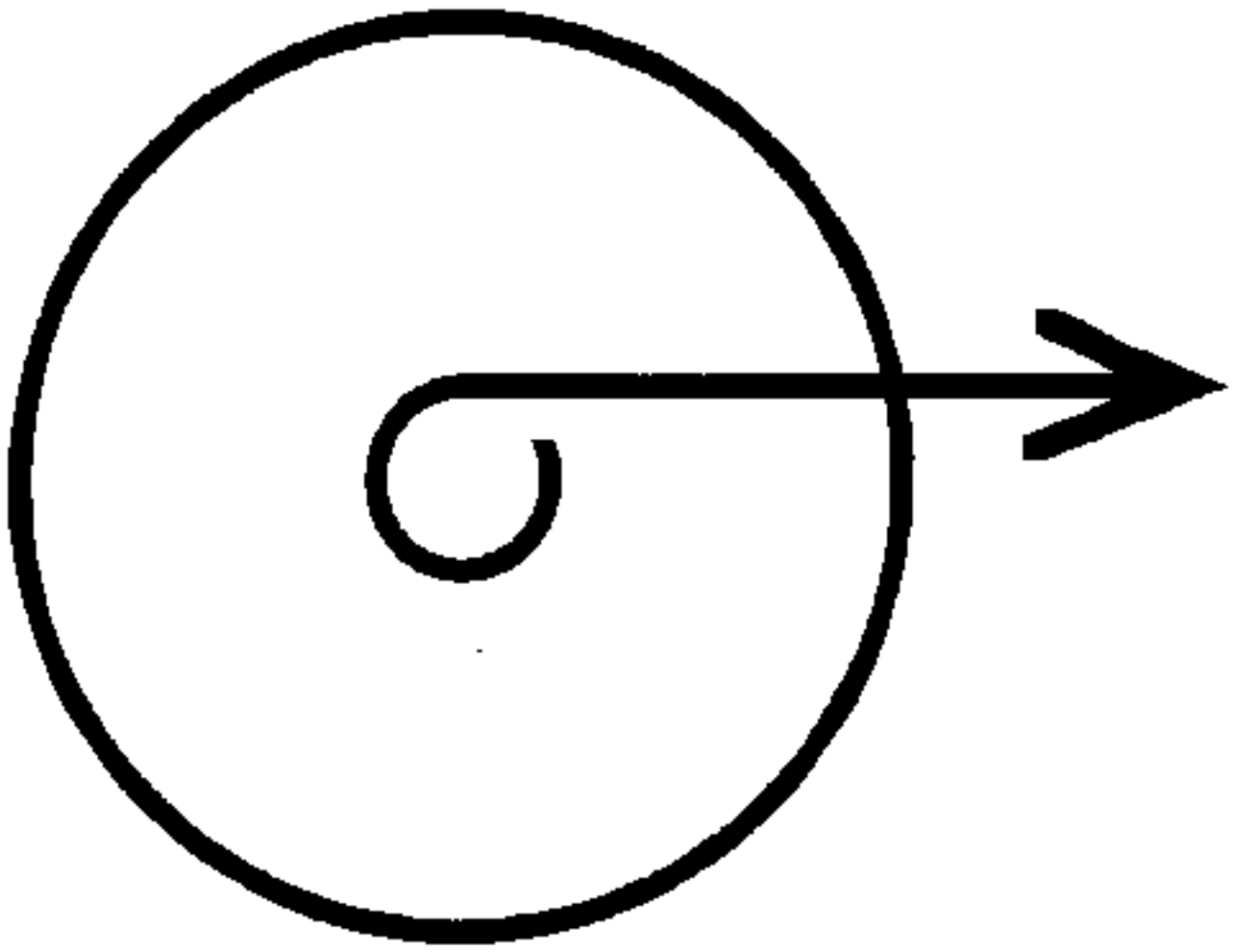
Nasjonalbiblioteket
National Library of Norway
Rana Division
N-8607 Mo i Rana
Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12